Mikes István rajztanár,

Postmagyar Hírlap, 1975. nov. 15

Mikes István

Omszkban rendeznek ápr. 4-én nyíló tárlatot, megjénk képzőművészeinek alkotásaiból, melyen a művész váci képe szerepelni fog. (említve) és váci hajógyári képe is. (említve)

Sasonci Miklós: Pest megyei alkotások Omszkban.

Pest Megyei Hírlap, 1976. jan. 25.

Mikes István

„Vác" c. művének reprója
a 8. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1971 október 10

Mikes

Stróbl ,Pátzay,Mikes alkotásait természet-
hü formanyelv jellemzi

Rajztanitás 1975/1/1

Dr Maksay:Képzőművészetünk 3o éve

Mikes Erzsébet

rajztanárjelölt

Ferkèpzomfoisk vk

1939–41. 150. l.

A m.kir. vallás- és közoktatásüg
alatt s Lux Kálmán műegyetemi ma
deletének másolata:

A Nagyságod fol
hivatalos utjáról bemutato
nyolcszáz /1,503.800/ papi
Nagyságodnak a m.kir. pósta
utaltatott.-

Erről Nagyságod
rilis hó lején. A miniszter
miniszteri tanácsos.-

MDK

Mikes Eva , fotóm.

művészi értékű fotográfiákkal szerepel.

Rosner Károly: Reklámgrafika.- Magy. Iparmüv. 1934.
94-96.1.

Az Iparmüv. Társ. kiállítása.

Mikes Éva grafikus

festő

1932-33

Iparm. Isk. Évk.

1930-34. 46. l.

Mag. 40 cm.
Bécsi munka, 1800 körül.
Károly Ambrus prímás készíttette.
Lepold Adatok, 9. l.

INFULA,

fehér recés selyemalapon, hullámos rajzú, aranyhímzésű dísszel, róla lecsüngő virágfűzérrel.
Mag. 41·5 cm.
Bécsi munka, 1800 körül.
Valószínűleg Károly Ambrus prímásé volt.

KOPÁCSY JÓZSEF ORNÁTUSA,

két miseruha, négy pluviale, hat dalmatika és egy püspöksüveg. Aranybrokát, levelekkel, virágokkal és szőlőfürtökkel. A püspöksüveg barna körvonalú nagyleveles rajzzal és kalászos palmettával, közepén egyenlőszárú kereszt, a szalagok végén arany rojt.
A miseruha mag. 105, a pluviáléké 135 cm., a dalmatikáké 129, a püspöksüvegé 29·5 cm.
Szentpétervári brokát, 1820 körül.
Kopácsy prímás készíttette.
Gerevich PA, 200. l. — Lepold Adatok, 36. l. — Lepold Katalógus 175. sz.

INFULA,

vörös bársonyból, íves oromzattal és domború aranyhímzéssel, akantuszlevelek és indák közt egyenlőszárú kereszt.
Mag. 30 cm.
Magyar munka, 1825 körül.
Rudnay prímás készíttette.

MISERUHA,

piros bársonyból, peremét és közepét két sávban domború ezüsthímzésű leveles és fürtös szőlőinda díszíti.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Nikes Revent

BÉKÉSMEGYEI NÉPUJS

'N

berizet-
tett be,
ráha-
a
on

nikások egy-egy
tumát is feljegy
alapján évezrede
leg el tudunk ig

A jelenlegi újé
dik semmi cs
ényhez. Ezért a
csak úgy lehetett
gászati év kezde
pontjában e
nletes sebe
az úgyneveze
jár a tava
nem pon
igen kö

U.

nép
J

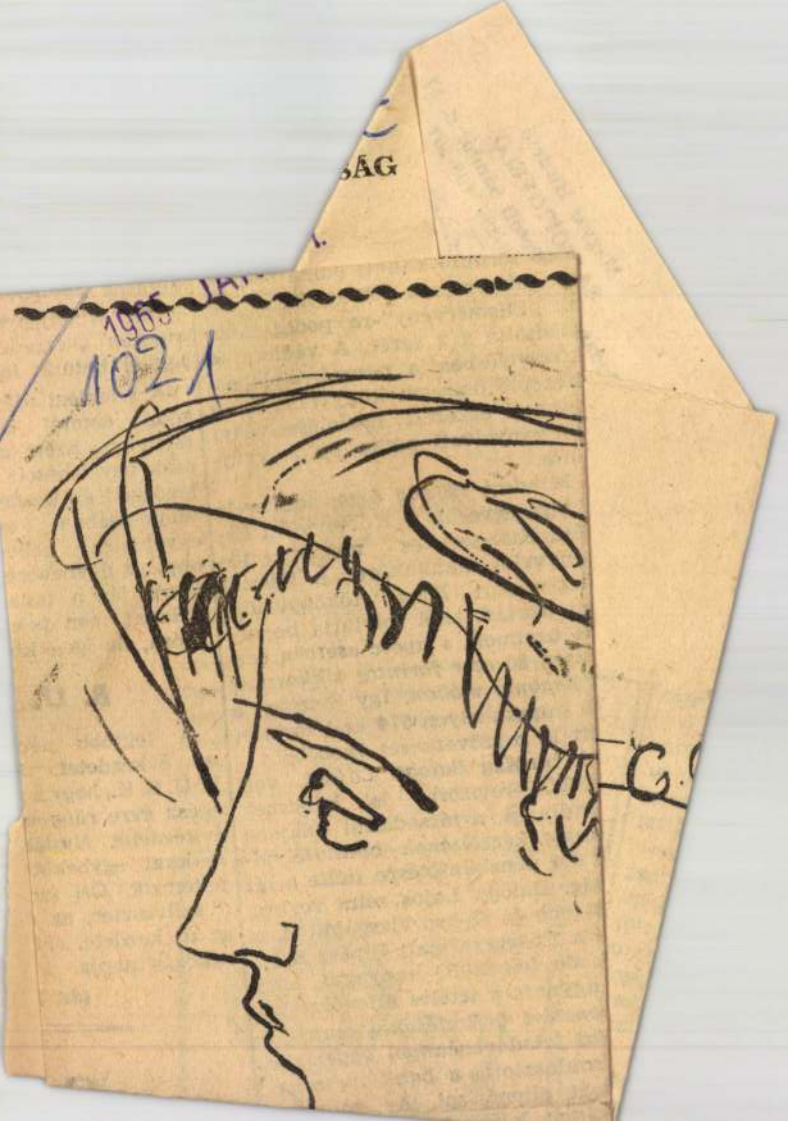
1965
1021

Mikes Ferenc

Várlat c. rajza.

Békésmegyei Népújság 1964. dec. 20.

MDK

Mikes Frigyes

Az országház épületének összes acsmunkait Mikes Frigyes végezte.

Gylgóczy István: Az új országhaz főbb vallalkozói.

Ország-Világ, 1894. 19.sz. 318.l.

Mikes Gyula

Örni Tarlat

Napló Vernyorkuj, 1945. decse.

Mikus Gyula:
Öregasszonyfej (1943)

fiatal

A NAPLÓ hé

„Kis“ ügyek

Hazánkban a szocialista építőmunka új szakaszába léptünk, amikor pártunk a társadalmi haladás újabb perspektíváit tárhatta dolgozó népünk elé. A XI. kongresszus határozataiban megfogalmazódtak azok a célkitűzések, melyeknek végrehajtására a *közeli és távolabbi jövőben összpontosítani kell erőfeszítéseinket, mozgósítani kell a társadalom valamennyi rétegét,* a hazáját szerető és a szo-

M.D.K.

Mikes Hanna grófnő

"Erdélyben hires házi szőttest készit"-irja a lap "Dolgozó divatdámák" cimmel megjelent közl.-ében.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. juni 21-27. VI. évf. 31. sz. 39-43. lap

Mikes (?)

utána nézni a min-
karajziskola értési-
tőjében

Tájkép házakkal
rajz
(egén egyenge)
repr.

Rajztemlékl
1883. IV. évf.

HIVATALOS KÖ

Katona Lajos. Dr. *Katona Lajos* tud. egyetemi nyilv. rendes tanár, a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsának buzgó és tevékeny tagja, munkában gazdag tevékenységű életének 49-ik évében f. é. augusztus hó 3-án Budapesten elhúnyt. Áldás emlékére!

Kitüntetés. Ő császári és apostoli királyi Felsége f. é. szeptember hó 14-én Bécsben kelt legkegyelmesebb kéziratával *Szentmártoni Darnay Kálmánt*, a sümegi állami Darnay-Múzeum igazgatóját, a közművelődés terén szerzett érdemei elismeréseül a királyi tanácsosi címmel tüntette ki. E legmagasabb kitüntetés méltó jutalma annak a lankadást nem ismerő működésnek, amelylyel Darnay Kálmán a hazai régészet s közművelődés ügyét immár harminczhárom éven át oly önzetlenül s annyi lelkesedéssel szolgálja.

A Schönherr Gyula emlékalapítvány. Néhai boldogemlékezetű *Schönherr Gyula* szakkönyvtárát

Mikes Alfréd

építész

Szül. 1892. Kolozsvár

Több tervpályázaton

első díjat nyelt.

Osvát Kálmán dr.

Erdélyi Lexikon.

Nagyvárad, 1928, 194. l.

arkból.

ében, a dús lombozatú fák alatt,
ai épületek és balról csupasz
különféle színű öltözetet viselő
öréből szemközt három piros-
: egyike jobbra távozik a kísé-
yepes előtérben mezei virágok
: felhőzött. Jelzése alól jobbra:
«

:1 cm. — Lelt. sz. 4152. — Véte-
:683 sz. leirat szerint 2500 K-án
2 május 23-án (1116–912). —
án (1261–912). — Az elszámo-
2 szvsz. előadmányt.

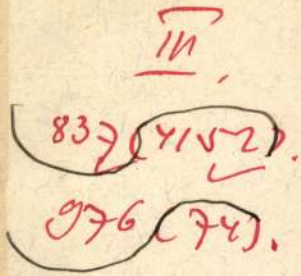

Mikefalvi kápolna
(Kiskükülő vm)
Arch-Ert
1898. 435. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

T. EUROPA RT.

Az Önök terjesztésében lévő kiadványokból részemre az alanti példányszámot kérem küldeni:

Collisban *vagy*
Postán *(nem kívánt rész törlendő!)*

Magyar Nemzet		Film, Szinház, Irodalom	Független Magyaror.	Képes Sport	Magy. Rejtv. Ujság	Sztár		
köznap	vasárnap							

Kelt.....

.....

aláírás.

Mikefalvai ref.
templom

Hunzések
Ezüst és ónedenyek
XVII-század.

Debreczeni László 1933
115, 116, 117, 118, 119. l.

Mikelka János

rajzoló

szül. 1890. máj. 23

Nagyhemencén (Zemplén vm)

† Nyitrán 1926. dec. 20

Ex líbriseket rajzolt.

1910–14-ben a prágai képzőm. akadémián tanult, (a csch megnálkás alatt) azután lipótzentmiklóson, majd Nagysurányban tanitott.

Toman 450. l

Mikes vára

Szentléleken Kézdi-
vásárhely mellett

Kővári Erdélyrend.

133. l.

Egressy Gábor kormánybiztos:

Egész alak, [illegible] erc
áll[illegible] és jobbra néz[illegible]. J
maszkodik, [illegible] baljava pedig
közelében távcső és pis
barna. Ingén ekgallérj
je pitykés, nadrágja
[illegible] Bal vállán átvetett
re nyerünk kilátást

Aquarell, me

Ltfra

Mike János

ötvös

1828 Temesvár

Kapmagyarorszötvösék 41.

2471. Anders Zorn.

Sz. Moraban 1860 február 1

Anya és gyermeke.

A csaknem térdig látható
sávos kendőbe burkolt gyerme
piros, haja szőke, szemöldöke
szinű. Gyermekének fökötője pi
vált arczú férfi ~~alakja~~ bontak
pedig jobbról ~~egy~~ tehén látszi

Vászon, méretei 100: 81 c
Átvétetett a művésztől 19

A vételár, a mely az
I. 26-diki 6994 sz. bizat ala
moltatott 1905: III. 26-án (260
XI. 27-én 7831. szosz. bizattal

és a kit olykép tart, hogy
fekvő és ezen innen ~~egy~~ álló

110109-904
6994-905

Mike vár

Vas. Ujs. 1862

471 l. 473 l.

Meppel

megjelenő leg-
gában!

ttsága által az "Uránia" színház-
k előadásaként február 2.-án dél-
és a felsőmagyarországi bányavá-
yar felvidéknek legjelentősebb vá-
is a Lengyelországból Keletmagyar
tvonalaknak csomópontja volt, s
gazdagságra tett szert. Ennek a
Erzsébetről elnevezett főtemplo-
etnek legszebbjei közé tartozik.
szépen kiegészitik a Szt. Mi-
bán-torony. Kassa egyébként gaz-

Mikebuda-pusztai

templomrom

XV. n.

Albertics Ira

határában

Pest vm

l.

Bar Bpestbalp

51. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

MIKECZ András

1852

37. Febr. 14. Mikecz András cs. kir. pénzügyigazgatósági titkár úr a múzeumnak egy Bassano által a XVI. században festett bibliai képet ajándékoz.
Szerzemény

Művtört Ért. 1330 1/2-130.

mpte de la situation de mon pays,
ncertain /sauf le courant
ets d'espérer que les 30 ans
e l'AICA /à partir de 1960/
ition - même si c'était personnelle -
n de notre Association.

e être un peu compliqué à défaut
tions locales, mais croyez-moi,
faire le mieux.

t

Nora Aradi

Nora Aradi

Mike Ignác

Fametsző

1883–1891

Évinúk 1930.86. l.

Mike Ignác

1880/81 – 1882/83

Ferkèpzomfoiskèvk

114. C.

és Sforzák Milánójában, a zseniális *Bramante, Giovanni Antonio Omodeo* megépíti a páviai Certosa csodálatos márványhomlokzatát. Velencében, ahol a *Lombardiak* a vezető mesterek, a S. Zaccaria, a finom S. Maria dei Miracoli, a Scuola di S. Marco és Scuola di S. Rocco épülnek (utóbbi már a cinquecento első felében), s kifejlődik a velencei renaissance palotaépítészete is (Vendramin-Calegri, Corner-Spinelli); a „terra fermá"-n Verona és Pádua vezetnek, előbbi *Fra Giocondo* Pal. del Consigliójával, utóbbi a Loggia del Consiglióval.

A cinquecento korában a díszítő elem háttérbe szorul, az architektúra jellege konstruktívabbá és logikusabbá válik. A vezetést Firenzétől Róma veszi át. Még a quattrocento végén, de már az érett renaissance szellemében épül a nagyszabású Cancellaria, egyszerű, majdnem puritán formákban. A pápák udvarában megjelenik *Bramante*, a Szt. Péter és a Vatikán építésze s ott dolgoznak: *Raffael, Giulio Romano, Peruzzi*, az *ifjabb Sangallo* és *Michelangelo*. A legfőbb probléma a vatikáni bazilika építése, amelybe a nagy mesterek közül jóformán valamennyien bekapcsolódnak. A cinquecento második felének mestere *Vignola*, a nagy teoretikus, a típust kreáló „Gesù" alkotója. Észak-Itália sem marad sokkal Róma mögött. Veronában a nagytehetségű *Sanmiceli*, Velencében *Sansovino* dolgozik, a Libreria és a Campanilével rombadőlt, de újra felépült bájos Loggetta mestere. Külön iskola fejlődött Génuában, ahol a sajátos terepviszonyok folytán az architektúra a monumentális udvarokban bontakozik ki. *Alessi* sorra építi nagyszerű palotáit s a Szt. Péter nyomán a S. Maria di Carignanót, *Bianco* az egyetem páratlan udvarát; Génua környékén alakul ki az architektonikus, terraszos kerttel

Mike Ignác

szül. Nagybányán 1863 dec. 20

Rk. 3 gim.

1880/81. I. előkészül. ort.

1880/81 II " "

Hivatalos Közlemények VIII. 251

Mike Ignác

Szül. Nagybányán 1863 dec.
20 kk. 3 gimn. Bpsten. tiket.
1881/82 I. vendéglátosató
1881/82 II. " "
1882/83 I. " "
1882/83 II. " "

Hanger bourbot VII. 245.

MDK

Mike J.

grafikus

fametzete Elner L. képe után

15. ábra. Férfiképmés 18 ábra.

Morelli Gusztáv: A reprodukció általában

A fametzés (xylographia)

Grafikai Szemle 1900 évf 3 p. 29 l.

Mike Gábor ipszmúvén

Az M. Kiss Erzsi által kénitett

fadoboz fazogászat dimitette

Julianna Holland trónörökösnő

részére

Magyarság 1937 I. 5

Mike Gábor iparművész

Julianna Holland trónörökösnő
részére készített dobor
fafaragását készítette

Nemzeti Cyság 1937 I. 5

Mike Gottlieb

ötvös

1809 Temesvár

Kapmazjarorn ötvösök 41 l.

63

1903.

gantott 1887 január 14-én.

Larany-

imazsámolynál térdel, ~~de csak derékig~~
, kissé előrehajlik és a kezeiben lé-
Mintákkal ékes fekete csipkefátyolja
ke szőke, szeme barna, fejékéről, a fül
e, bő ujju fehér ruhája kivágott. Jel-
34.

.
nja Istvánnétól 150 Kán (819-903).
-án (51-904).
1904: VII. 22-én 11586 szvsz. alatt

Mikess Ferenc, Buda, Víziváros

Az 1828 évi országos összeírás alkalmával a Pest-Budán lévő építészek között szerepelt neve.

Budapest, 1971. aug. (2/0)

M. D. K

MIKES Alfréd építész

Lásd még:

Csavlek A. – Gyárfás – Mikes –

Perczel

Részvétel a pályázaton III. dú
(Resr.)

Preisich Gábor: A Mart téri Tervpályázat

Magyar Építőművészet 1956. (V.) 3. 7. 77. l

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Mikes Ferenc
BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG
1965 JAN 31.
1021

Mikes Ferenc *Egzotikus nô*

CÍM:
BÉKÉSCSABA,
SZIGLIGETI UTCA 6. SZ.
TELEFON: 12—32.

AZ OTP
BÉKÉS
MEGYEI
IGAZGATÓSÁGA
ÁPRILIS 15-IG
8 ÓRÁS

kazánfűtőt

KERES
FELVÉTELRE.

29624

A HÍDÉP
05. sz. fő

mélyépítőipari technikust
vesz fel

Orosháza, Battonya, Tótkomlós
munkahelyekre.

Jelentkezni lehet
a főépítésvezetőség,
Szeged, Bajza u. 2.
irodájában.

67201

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Mikes Ferenc

BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG

1965 JAN 1.

1021

Mikes Ferenc *Antigoné*

kárt okoztak a társadalmi tulajdonban. Mint a tárgyaláson a bíróság megállapította, Bajor Jánosné, aki a Füzesgyarmati Cipész Ktsz főkönyvelője volt, beosztásában *sikkasztással 1960-ban 123 ezer, 1961-ben 189 ezer, 1962-ben 182 ezer forinttal károsította meg a népvagyont.*

Csalásait úgy követte el, hogy a pénztárostól a postára küldött összeget átvette, hogy azt feladja. Ő maga töltötte ki a postai feladóvevényeket, ezt azonban úgy tette, hogy *a forintösszeget beljebb írta*, a pénzösszeg *betűrészénél pedig a felső sort grafit ceruzával kihúzta*, s *csak az alsó sorba* írta az általa befizetett összeget. A pénz feladása után a visszakapott elismervényen *kiradírozta a grafitkihúzást* és helyé-

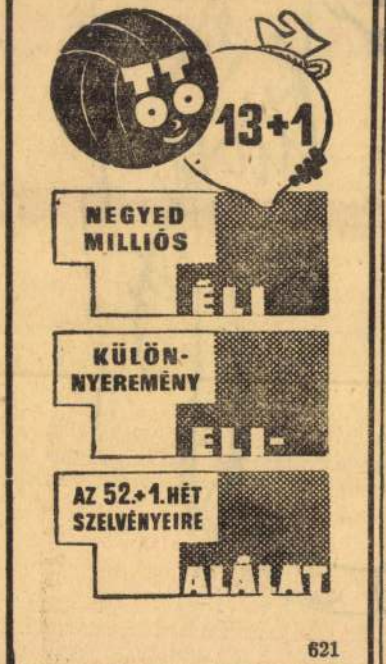

3500 forintot
nie, akkor c
az „Elismer
misította a
könyvelésbe
szereplő öss
banktól érk
(kutyanyelv
tötte.

Mindezt
a ktsz egyesült a Körösvidéki Cipész Ktsz-szel, és me[illegible]zűnt főkönyvelői munkaköre. A Vésztői Vegyesipari Ktsz főkönyvelője lett azután, ahol folytatta becstelen üzelmeit, *s nyolc esetben, összesen 80 ezer forintot sikkasztott el hasonló módon.* Így összesen a két munkahelyen 574 ezer forintot vett ki a szövetkezet zsebéből.

A bíróság *Balogh Lajost*, volt KISZÖV-revizort is bűnösnek mondta ki a társadalmi tulajdon *hanyag kezelésének bűntette miatt.* Őt pénzbüntetésre ítélte a bíróság. Balogh Lajos mint revizor 1961-ben és 62-ben vizsgálatot tartott a Füzesgyarmati Cipész Ktsznél, de feladatát hanyagul látta el, ugyanis a tételes ellenőrzésnél *a pénztári befizetéseket csupán a postai feladóvevénnyel egyeztette*, s elmulasztotta *a bank visszaigazolását* ellenőrizni. Az anyagfelhasználás könyvelését sem vette revízió alá a revizor, emiatt az elsőrendű vádlott azokat meghamisíthatta.

A bíróság, bár az eljárást megszüntette a ktsz elnökével szemben, de kötelezte 2000 forint kártérítés megtérítésére. Az elnök mulasztása abban volt nyilvánvaló, hogy az általa kitöltetlenül aláírt csekkek pénzösszegének sorsát nem ellenőrizte.

A bíróság az elsőrendű vádlottat a teljes kár megtérítésére kötelezte és 10 évi szabadságvesztésre ítélte, valamint eltiltotta 5 évre a közügyek gyakorlásától.

A vádlott enyhítésért fellebbezett.

egyenletes sebe
nap, az úgyneveze
fokra jár a tava
pillanat nem pon
0 óra, de igen kö

B. U.

A legtöbb nép
az évkezdetet. J
B. U. É. K., hogy a
egész évre rányon
évkezdetet általál
mákkal egybeköt
jellemzik. Ősi szo
a szilveszter, az
az új kezdete, a
rakozás napja.

(dr.

Cu

Esztendőkön át
megismétlődik a s
orosházi Béke mo
rászdában, ha a t
vagy a téli enyhé
olvadni kezd a hó
rog a víz a tetőn,
nyezeten, s valósá
ra hull a cukrász
sére, padozatára. I
helyiségben „ments
hető" jelszóval vöd
a becsöpögő hólé a
tóipari egység dolg
folják a bútorokat,
kiszolgálás.

Így volt ez az elr
is, amikor a szem
gyobb bosszúságára

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

1972 FEB 23

KELET MAGYARORSZÁG

Mikes Ildikó művészettörténész nyilatkozata.

MODERN IPARMŰVÉSZET ÉS LAKÁSKULTURA címmel Mikes Ildikó művészettörténész, az Iparművészeti Intézet munkatársa tart előadást február 24-én, délelőtt 10 órakor a megyei művelődési központban. Az előadás után bemutatják a megye iparművész és népművész műkedvelőinek munkáit, amelyeknek a lakáskultúrában betöltött szerepéről a művészettörténész ad ismertetést.

MIKES ISTVÁN JÓZSEF

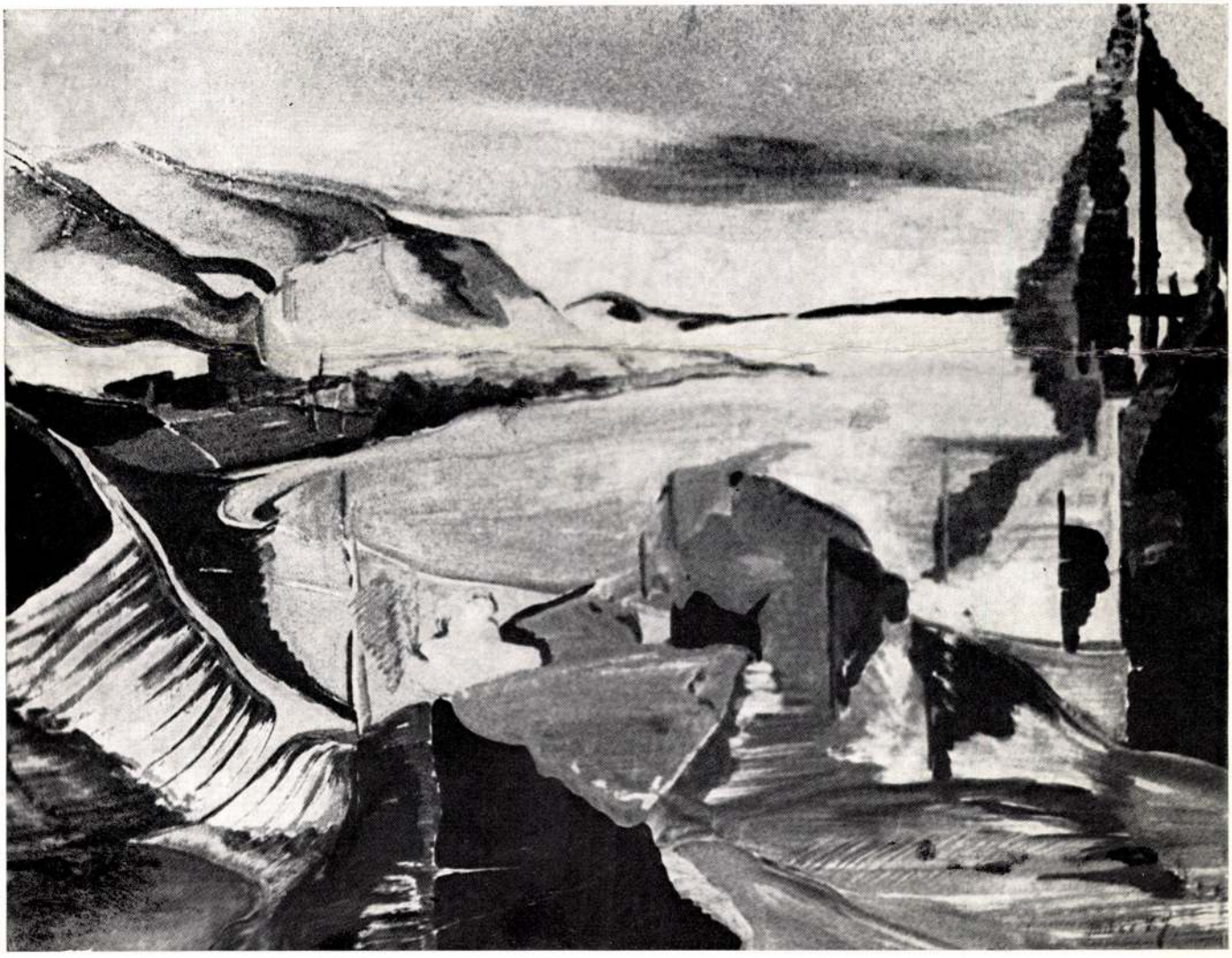

MIKES ISTVÁN festőművészt ez alkalommal tizenötödik egyéni kiállításán, festői útjának legújabb állomásán köszönthetjük. Fejlődésének, művészi kiteljesedésének újabb termésével ismertet meg bennünket. A tárlaton bemutatott közel félszáz alkotás között főként új kísérletezései; vegyes technikával — acriltemperával — készült munkái találhatók: tájképek, úti emlékeit megörökítő városképek, veduták.

Figyelemmel kísérve festői pályáját úgy vélem, hogy az elmúlt két esztendőben témavilága gazdagodott, festői nyelvezete sajátosabbá vált. Művészi felfogásának eddigi jellegzetességei most is dominálnak: kolorizmusának, színvilágának ereje, és a kiegyensúlyozott kompozícióra, a tiszta, világos szerkezetre való törekvés.

Mesterei a Képzőművészeti Főiskolán Kmetty János, a szegedi Tanárképző Főiskolán Fischer Ernő voltak. Közvetlen kapcsolat fűzte Bornemissza Gézához. Tanárainak kitűnő mesterségbeli tudása, puritán felfogása indította el útján, Kmettyre utal műveiben a szerkezet hangsúlyozása. Maradandó példaképévé vált Bornemissza Géza festészetének franciás könnyedsége és racionalizmusa, a látvány festészethez, a nagybányai hagyományokhoz való kötődése. Egyéniségének alakulásában, magára találásában ez az ösztönző indulás nagy segítségére volt. Az európai nagyvárosok múzeumait látogatva Londontól—Lenin-

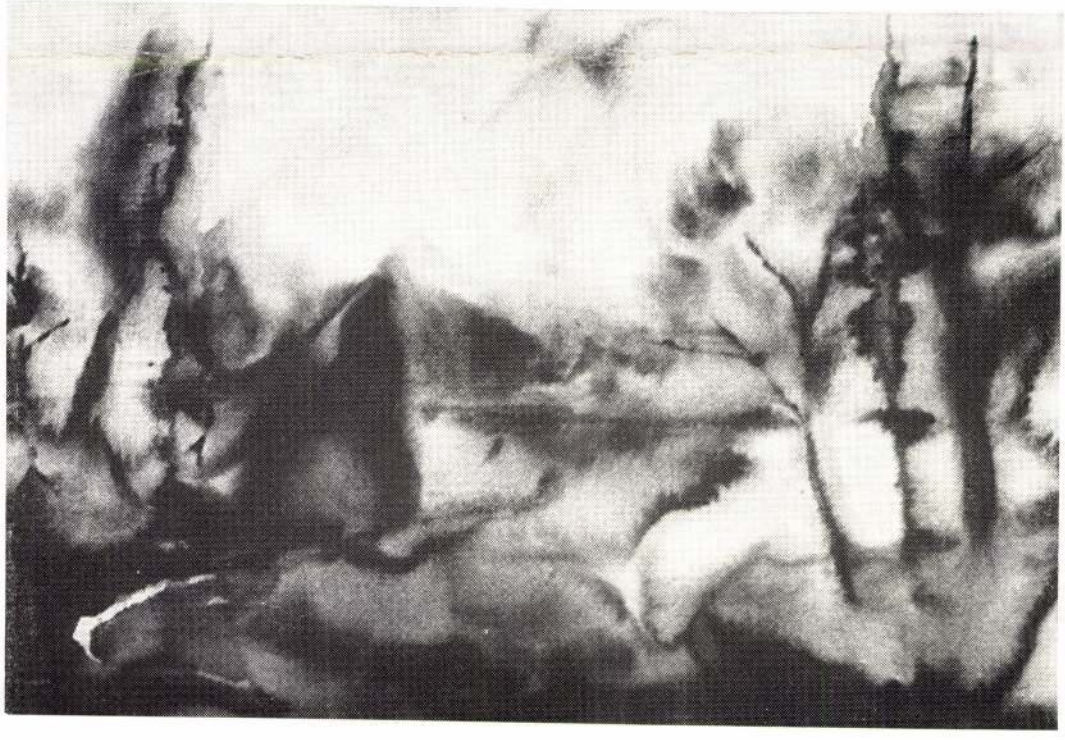

grádig, elmélyült, értékes órákat töltve egy-egy remekmű előtt, fejlesztette tovább tudását, bővítette ismereteit.

Olajképeiben most is elsősorban a szerkezetesség, a konstrukció képépítő szerepe izgatja, egyre inkább leegyszerűsödve. A természet ábrázolásáról nem mond le, de inkább elemeire bontva vizsgálja, belső szerkezetét, felépítését tárja fel. A térábrázolás új lehetőségeit kutatja, a klasszikus perspektíva helyett a konstruktív szerkesztés módszerét.

Mikes István nemcsak kutatja, vizsgálja a körülötte lévő világot, hanem gyönyörködik is benne, engedi, hogy a látvány, a természet szépsége, a színek ereje megbabonázza. Nem szégyelli lírai ellágyulásait, ha a hajnali derengést, az eső utáni párás víztükröt, vagy a napsugárban megcsillanó hófödte csúcsokat, az alkonyatba burkolózó lankás tájakat festi. De ilyenkor már nem az olajhoz, hanem aquarellhez, vagy acriltemperához nyúl. S a látványt evvel az oldottabb technikájával álmodja tovább. Festői egyénisége, művészete a legvonzóbban e területen nyilvánul meg.

Kívánom, hogy a kiállításon látható eleven, magával ragadó festőiséggel alkossa további képeit, élvezze a színek örömét, éljen a természetadta látvány bűvöletes gazdagságával!

dr. Bodnár Éva

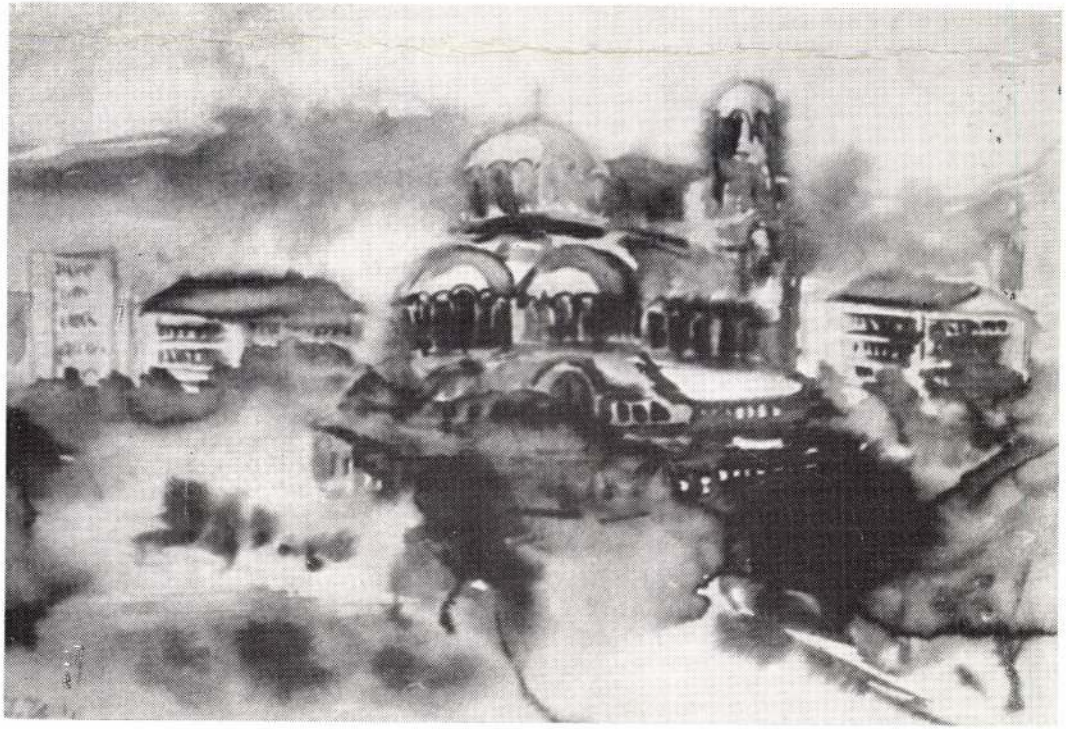

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

MIKES ISTVÁN JÓZSEF

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1980. MÁRCIUS 13-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:
DR. BODNÁR ÉVA
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

MEGTEKINTHETŐ:
1980. MÁRCIUS 13—27.

KÉP CSAR NOK

SZINYEI MERSE TEREM
SZEKSZÁRD, KÖLCSEY LAKÓTELEP 1.

Felelős kiadó: Köteles István — 80-1298. KVNy Dorog

Mikes Gáspár,

a Szentendrei Múzeumban júl. hó végéig látható a „Pest megyei tárlat, 1980" c. kiállítás, melyen szerepelnek a művész művei.

Losonci Miklós: Pest megyei tárlat, 1980.
Pest Megyei Hírlap, 1980. júl. 2.

Mikes István festőművész

A veresegyházi művelődési központban megnyíló Takács József grafikusművész kiállításán bevezetőt mond.

Pest m. Hírlap, 1972. aug. 17.

Mikes István festőművész

Veresegyházán Takács József grafikusművész kiállításának megnyitóján mond bevezető beszédet.

Pest m. Hírlap, 1942. aug. 18.

Mikes István
festő

Vác cimű olaghépe derűs.

Berecz Miklós: Pest meggyei tárlat.
Művészet, 1972. január - 40 oldal

Mikes István J:

Táj akvarell 34x47

Váci képzőművészeti kör
alkotócsoport kiállítása 1971.

Mikes István J:

Népéiseletben akvarell 45x33
Interieur — " — 32x48

Váci képzőművészeti kör
alkotócsoport kiállítása 1971.

Mikes István

Napfényben akvarell 45x28
Táj ősszel — " — 49x26

Váci képzőművészeti kör
alkotócsoport kiállítása 1971.

Mikes István J.

Vác olaj 120x100

Duna-kanyar akvarell 55x37

Vác képzőművészeti kör
alkotócsoport kiállítása 1971.

Mikes István J.

Táj ősszel, akv. 49x26
Népviseletben, akv. 45x33

Váci Képzőművészeti Kör Alkotócsoport
Kiállítása, 1971.

Mikes István J.

Vác, olaj, 120x100
Duna-kanyar, akv. 55x37

Váci Kéfvörösmi vészeti Kör Alkotásapart
Kiállítása, 1971.

Kiss István J.

Interieur, arv. 32 x 48
Táj, I., arv. 34 x 47.

Váci Képzőművészeti Kör Alkotásaport
Kiállítása, 1971.

Kiss István J.

Vác, repr. (borítólapon)

Váci Képzőművészeti Kör Alkotócsoport
Kiállítása, 1971.

Ilikes István

Ápr. 4-én a váci képtárban megnyílt kiállításon akvarelljei reprezentálják.

Végh Ferenc: Tavaszi táblát 1941.

Pest Megyei Hírlap, 1941. ápr. 9.

Mikes Sztrán J.

Vác, ol. 120×100

Duno-kanyar, akv. 55×37

Váci képzőművészeti kör alkotócsoport kiállítása, Vác 1971 ápr.:
Esztergom 1971 máj.

Mikestrán J.

Napfényben, akv. 45x28
Táj ősszel, akv. 49x26

Váci képzőművészeti kör alkotócsoport kiállítása, Vác 1971 apr.:
Esztergom 1971 maj.

Tóth István J.

Képviseletben, akv. 45×33
Interieur, akv. 32×48
Táj, I. akv. 34×47
Vác képzőművészeti kör alkotásaiból
kiállítása, Vác 1971 ápr.:
Esztergom 1971 máj.

Mikes István, festőművész

Lassai Miklós: Művészjelöltek váci bemutatkozása.
Pest Megyei Hírlap, 1976. aug. 24.

MKI Mikes István

Szerepelt a váci Vak Bottyán Múzeumban rendezett I. megyei tárlaton.

"Tyukudvar I. II. III."

Prukner Pál: Kiállítás - szépségtáblákkal.
PESTMEGYEI HIRLAP 1964 nov. 6.

Dikes István

és Jakab Lajos, az intézet tanára kiállítottak képeiket Vácott a Munkaügyi Minisztérium intézetének termében.

Két kép

Pest megyei Hírlap, 1967. nov. 23. 4 (Vác)

MDK.

Mikes István

részt vett a X. pestmegyei képzőművészeti kiállitáson

Pestmegyei Hirlap 1964.X.8. lap -

Mikes J. István

A váci Szőnyi Tibor kórházban kiállításokat rendeznek, dr. Farajó László és kollektívája a szépség ézen új terápiáját megtalálta és alkalmazza, 1977. óta. Bemutatták többek között Mikes J. István, Cs. Nagy András műveit.

Losonczi Miklós: Tallózás a Vácott a vendégkönyvben.
Pest Megyei Hírlap, 1979. aug. 5.

Mikes István József, festő- és grafikusművész.

Az idei Bajai Nyár keretében megnyílt képzőművészeti kiállításon a dunai halászatot Uhrig Zsigmond és Mikes István József képviseli gödi és váci részletekkel. (említve).

Losonczi Miklós: Halászat a festészetben.
Békés Megyei Népújság, 1982. júl. 24.

Mikes István József festőművész

Mikes István József a festők azon csoportjába tartozik, akinek a munkássága sokrétű, s ezért társadalmilag kiemelten fontos. Évekig vezette a Madách Imre Művelődési Központban Vácott a képzőművészeti szakkört. Tanítványai több kiállításon mutatkoztak be, és sok fiatal kibontakozásának lehettünk tanúi.

Új színforrás

Mikes István József akvarellek ciklusaiban számolt be a Dunakanyar szépségeiről, csehszlovákiai, dániai, hollandiai, németalföldi élményeiről. Kimagasló az a képsorozata, amelyben a *DCM születését* örökítette meg a talicskásoktól az üzemi formákig. Ez a műve közadományként a Cement-

ipari Vállalat birtokában van.

A gyári téma jelenleg is érdekli a művészt. Napjainkban Lábatlan klasszikus ipari tájait festi és saját sziklakertjét, amelyet botanikai érdekességként maga alakított ki családjának és festészete megújuló színforrásaként. Ezekben a vegyes technikával készült művekben számba veszi a sziklakert színváltozásait, kora tavasztól késő őszig, s feljegyzi a remekebbnél remekebb variációkat.

Losonci Miklós: A természet a művészetben.
Pest Megyei Hírlap, 1983. febr. 15.

Mikes István József festő- és grafikusművész

a Bajac Nyár keretében megnyílt képzőművészeti kiállításon a dunai halászatot Uhrig Zsigmond és Mikes István József képviseli, gödi és váci részletekkel. (ennél)

L.M.: Halászat a képzőművészetben.
Petőfi Népe, 1982. júl. 25.

MIKES ISTVÁN

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1981 OKT 18

Vác 1021

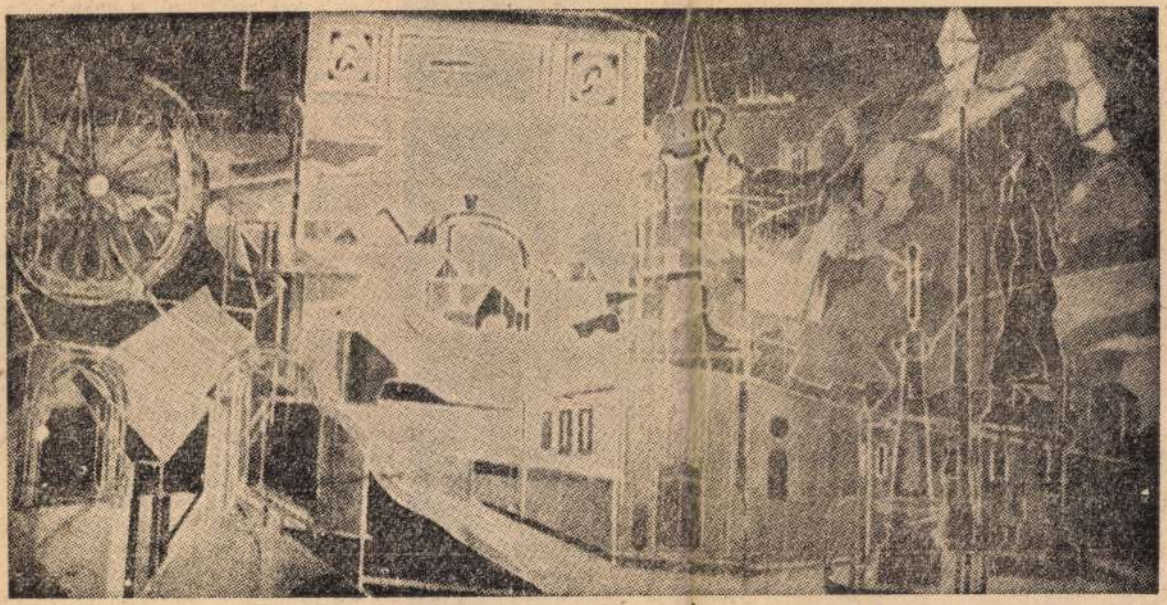

Mikes István festménye

MIKES ISTVÁN

Valaha a győri káptalan dézsmaszőlőjét dolgozták fel ezen a kősúlyos, végorsós présen

…kötet olvasni nem tudnak, környe…
ösztönözte őket a muzsika értésére
dolataikat, érzéseiket, élményeiket
títeni. Kérdéseimet, közbeszólásaima

— Párommal Szombathelyen üdü…
ron. Nagyon szép időnk volt, napl…
egyszer a strandon, máskor a gyógy…
rögtünk. Este jártuk az utcákat, is…
rossal. Aztán hirtelen jött a zápor…
sebb levegő áradt a vidékre, de sz…
sütött a nap. Fürdés helyett napkö…
tunk, így jutottunk az *Iziszbe*, aho…
darabot próbáltak. Leültünk egy p…
Idősebb férfi telepedett mellénk, ő…
figyelte. Meglepetve fedeztük fel b…
zsefet. Ki tudja, lehet, hogy ezért v…
kátot, mely másnapra a sportcsarn…
di Rekviemjét adták elő.

Az az élmény megismételhetelen.
nem éreztem ilyet. A zenéről mit
rekviem gyászmise, könyörgés a h…
az estén, a csarnok minden egyes h…

Lap

1982. NOVEMBER 10., SZERDA

1021

KIÁLLÍTÓTERMEKBŐL

Találkozás a közösség igényével

Mikes István József festményei november 14-ig tekinthetők meg a Cement- és Mészművek vezérigazgatóságának váci központjában. Ugyancsak eddig nézhetik meg az érdeklődők Bajnok Béla szobrait Pilisvörösváron, az új Jókai Művelődési Házban.

Festett ipari táj

Örömre késztet mindannyiunkat, ha egyéni törekvéseket vehetünk számba, sikeres és újszerű műveket műtermekben és kiállításokon. *Mikes István József* és *Bajnok Béla* esetében erről van szó. Mindketten állhatatosan egyeztetik ambícióikat a közösség igényeivel, s ahol megtalálják a találkozási pontokat, ott megragadják képzeletükkel a motívumot. *Így szelektálnak, hogy érdeklődési körül, műforrásaik megegyezzenek a társadalom és a holnap igényeivel.*

Mikes István József Vác és a Dunakanyar festője. Képei felületén érzékelteti a dombringást és a Duna színes hullámait, a halászok életét és kertjének virágait. És még valamit. Évtizedek óta figyelte a DCM születését, amikor a táj még merő természet volt. *Képpé alakította a környezet változásait*, s egyaránt megfestette a hajdani hegyet, fás ligeteket, a csillések, dömperek munkáját, s a költő által „klasszikus ipari táj"-já növekedett milió üzemi formáit.

Legyőzni a múltat

Bajnok Béla a Tiszántúlon született, de hosszabb ideje él *Pilisvörösváron*, ahol két esztendeje avatták fel markáns bányászemlékművét. A figyelem jele, hogy a nagyközség nemcsak saját művészével készíttette el az ötven évvel ezelőtt lezajlott bányászsztrájk emlékére emelt monumentumot, hanem a Jókai Művelődési Ház avatóünnepélyének szoborkiállítására is őt kérte fel.

Joggal, hiszen Bajnok Béla nemcsak jó és egyre jobb szobrokat alkot, hanem *társadalmi feladatokat is vállal, teljesít művészete.* Ennek jegyében készítette el Kerepestarcsáról és Pilisvörösvárról szerkesztett érmét, továbbá az édesanyáknak, gyermekeknek, nyugdíjasoknak szánt éremsorozatát. Jelképes egyik plasztikájának a címe: *Legyőzve*, ezen sárkány látható. Az a sárkány, amely a múltat jelentette, s amelylyel Szent György lovag viaskodott a legenda szerint, s mi lassan legyőzzük végérvényesen a valóságban.

Ezt a végérvényes győzelmet szemlézhetjük, Bajnok Béla szobrainak pontos jelzése szerint. A művész idézi a *Siratókat*, a *Stációkat*, a *Kubikos emlékművet*, életünk, történelmünk balladás korszakát, a kibontakozást a Páva alakjában, a Halászban, Petőfi, Ady, József Attila, Radnóti Miklós portréjában. Bajnok Béla művészetének ereje, lényege és karaktere abban rejtőzik, hogy reális és absztrakt formái egyaránt hitelesek, eszmét jelölnek azonos szemlélettel, más megfogalmazásban.

Egynapos tárlatok

Új kiállításformát honosítanak meg Pest megyében: az egynapos tárlatokat. Budakeszin *Nagy László Lázár* grafikusművész kiállítása nyílt meg, aki a KPVDSZ ceglédi dolgozója, az országos kisgrafikai biennálék ceglédi szervezője, az ex libris-műfaj olyan neves alkotója, akinek a munkásságát külföldön is elismerik, díjazzák.

Szigetszentmiklóson a *Németh István* szervezte grafikus baráti kör *Somogyi Győző* grafikusművészt hívta meg ankétra, egynapos tárlatra. A baráti kör huszonöt tagot számlál, s a meghívott alkotók közül egy alkotást többségi szavazással kiválasztanak, arról nyomatot készíttetnek, ami az ő tulajdonukba kerül. Bár ez a gyűjtési módszer másutt is megtalálható, megyénkben még kevésbé terjedt el. Követőkre várnak a szigetszentmiklósiak, s ehhez Németh István bizonyára szívesen ad ötletet, tanácsot.

Losonci Miklós

Mikes István József: Táj

1982. NOVEMBER 10., SZERDA

1982 NOV 10
PEST MEGYEI HÍRLAP
1091 BUDAPEST, IX., DÉLI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
MTI SAJTÓFIGYELŐ

Nemcsak haszon – felelő

Le kell rövidí

Beszélgetés Csonka Tibo a Pest megyei Tanács el

A SZÖVOSZ elnöksége novem döntött, hogy a Pest megyei Zöldség-Gyümölcs Kereskedelmi Szövetkezeti Vállalatot 1982. december 31-ével — vagyonának megosztásával — átszervezéssel megszünteti. Jogutódja a Budapesti Zöldért; vagyonát ezen vállalat, valamint a Pest megyei áfészek között osztják szét.

Az átszervezés előzményeiről, okairól, a Pest megyei zöldség-gyümölcs felvásárlás, értékesítés várható alakulásáról, az ellátási feladatokról beszégettünk *Csonka Tiborral*, a Pest megyei Tanács elnökhelyettesével.

● **Miért vált szükségessé a Pest megyei Zöldért megszüntetése, a zöldség-gyümölcs kereskedelem átszervezése?**

Többcsatornás beszerzés

— Megváltozott gazdasági körülményekhez igazodva a Gazdasági Bizottság 1981 márciusában határozatot hozott többek között arra, hogy termelőtől a fogyasztóig az áru útját lehetőség szerint *le kell rövidíteni*. Ezzel zöld utat kapott a kiskereskedelemben a többcsatornás árubeszerzés, s a nagykereskedelem kihagyásával a közvetlen beszerzés. Egykét éve a Zöldértek területi elhatárolódása is megszűnt, s ekkortól az országban bárhol vásárolhattak.

Ugyanez a másik oldalról, a termelők részéről úgy jelentkezett, hogy *ott és annak adták el az árujukat, akinek jónak látták*, pontosabban, akinek érdemesebb volt. Az áru útjának ilyetén lerövidítése és gyorsítása a könnyen romló zöldség, különösen a gyümölcs esetében biológiai, minőségi nyereséggel is jár. A megye mezőgazdasági nagyüzemei tehát közvetlenül szerződtek és szállítottak a feldolgozóiparnak, az állandó, biztos piacot jelentő budapesti Zöldértnek, a kiskereskedelmnek. A Pest megyei Zöldért viszont ráfizetett, mivel tevékenységében szép fokozatosan a kevésbé nyereséges, sőt, kifejezetten nem kifizetődő munka, például a téli tárolás került túlsúlyba. Ehhez járult, hogy *aránytalanul nagy központi apparátust* kellett fenntartaniuk. Sok kár származott a körülményes értékesítési for-

— Hosszú ideig kerestük a megoldás útját-módját. Szükség volt széleskörű tájékozódásra, az alapos elemzésre, a lehetőségek számbavételére és értékelésére, hiszen a tét nagy; olyan megoldást kellett találni, hogy a zöldség-gyümölcs termelők megtalálják számításukat, ugyanakkor Pest megyében az ellátás zavartalan, *az eddigieknél jobb legyen.*

Mivel a Zöldért kiskereskedelmi hálózattal is rendelkezik, kézenfekvő, hogy ezt legjobban a területen boltokat üzemeltető áfészek tudják hasznosítani. Az áfészek tehát megkapják a Zöldért üzleteit, s új boltok építése helyett azokat átprofilozva sokat javíthatnak az élelmiszer-ellátáson. Ekkortól az összes szövetkezeti élelmiszerboltban zöldséget és gyümölcsöt is kell állandóan árusítaniuk. Ez, mármint a zöldség-gyümölcs folyamatos árusítása nem volt a feladatuk, hiszen ott állt a szomszédban a Zöldért-üzlet. Az áfészek ezután *felvásárolják a kistermelőktől az árut, szerződéses alapon vesznek a gazdaságoktól, és ellátják a területük lakosságát.*

● **Egyetlen áfész sem tud azonban, legyen akár olyan nagy a területe, mint a Dél-Pest megyeié, önellátó lenni. Ki szállít oda a Zöldért helyett például burgonyát vagy mást, ami kevés termett?**

— A szövetkezetek eddig is számos területen együttműködtek, s a zöldség-gyümölcs kereskedésben viszont másként nem is tudnak meglenni. Ez áru tárolására, s ezért a mielőbbi értékesítésre törekszeérdekük is, hiszen a körzetükben megtermelt árut el kell adniuk. A lakosságot pedig csak úgy tudják ellátni, ha máshonnét is, úgymond *a lehető legrövidebb úton* szereznek be árut. S hogy egymással hogyan üzletelnek, az már az ő dolguk. Jó ötletnek látszik, mindössze két-három személyt foglalkoztató koordináló iroda

pénz és technikai felszerelés hiánya miatt nincs módjuk az áru tárolására, s ezért a mielőbbi értékesítésre törekszenek. Az áfészek most megkapják a Zöldért felszerelését, tárolóit. Az áfészek tehát a gazdaságoktól közvetlenül és azonnal felvásárolhatják az árut, majd a felesleg egy ré-

AZ ÉRDEKEK EG

A zöldség-gyümölcs kereske

szét és a téli, tavaszi ellátáshoz szükséges mennyiséget tárolni tudják. Ennek a kockázatát közösen vállalhatják. Közös érdek legyen az is, hogy abból mennyit tudnak értékesíteni. Éppen ezért mi nem határozzuk meg, hogy az áfészek hogyan tevékenykedjenek, de azt tudni kell, hogy *közös érdekeltségen alapuló együttműködés nélkül nem boldogulhatnak.* Lehet ez gazdasági társulás, szerződéses viszony, vagy közös vállalat; a lényege, hogy a lakosság folyamatos és zavartalan ellátását kell szolgálnia.

Átmeneti hátrányt sem

● **Az áfészek ezek szerint ezután felelősek körzetük zöldség-, gyümölcs-, burgonyaellátásáért is?**

— A megyei tanács az át-

1021

Mikes István: Balatoni táj

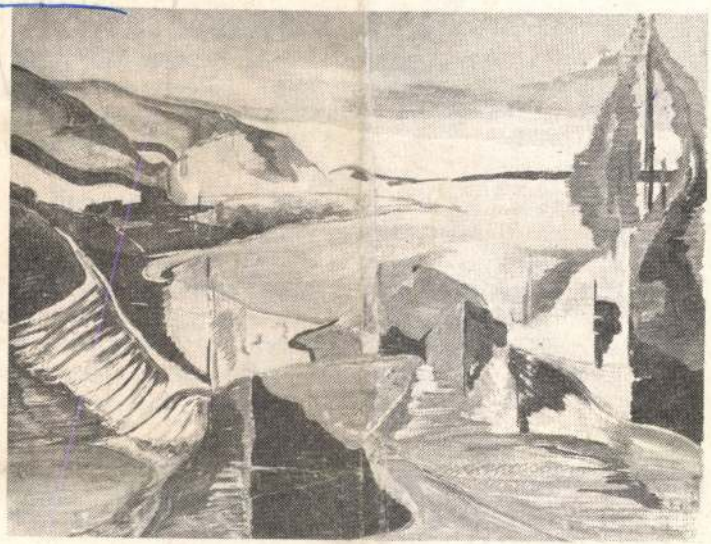

...leti modellje szempontjából, de a vitában sokan éppen az ...
turálgazdaság határát, pontosabban a makrogazdasági statisztikában meghúzott
határvonalát kérdőjelezik meg.

● Sokan kísérleteznek azzal, hogy az ágazati k...
jét kiterjesszék, kiegészítsék társadalmi vagy d...
sen elterjedt ez az irányzat az ún. világmodellek ...

● Az úgynevezett életciklus-modellek ma m...
képpen a nyugdíjrendszer kérdéseivel foglalkoz...
dalom gazdaságilag aktív része tartja-e el a nyug...
ták létre jövedelmük forrásait saját életük kor...
például azzal, hogyan érinti mindezt az infláció.

● Formalizált modellek is készültek az oktatás, ...
ügyi ellátás, a lakásgazdálkodás kérdéseinek elemz...

● Nemcsak a mérés kérdései és egyes, kirag...
napirenden; az elméleti vonatkozásokat is többen ...
mert szerzők közül R. Stone[13] és Kozma Ferenc[14] ...
hogy az emberi életpálya gazdasági vonatkozá...
tárgykörébe vonjuk. Talán nem túlzott szerénytel...
1979-ben készült doktori értekezésemet[15] is, amelyb...

13 R. Stone: „Politikai gazdaságtan, közgazdaságtan és tová...
gazdasági Társasághoz. Political Economy, Economics and Be...
Royal Economic Society (The Economic Journal, 1980. decembe...

14 Kozma Ferenc: „Az emberi tényező a gazdasági fejlődés...

15 Augusztinovics Mária: „Az emberi gazdaság leíró model...
sítás, 1979.

Miket lofvak

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Gyrák Kisunyi

1982 1 01
TÁRSADALMI SZEMLE

MIKES Mirah Jozef

törvényesen ban?

guk felé hajlott a keze

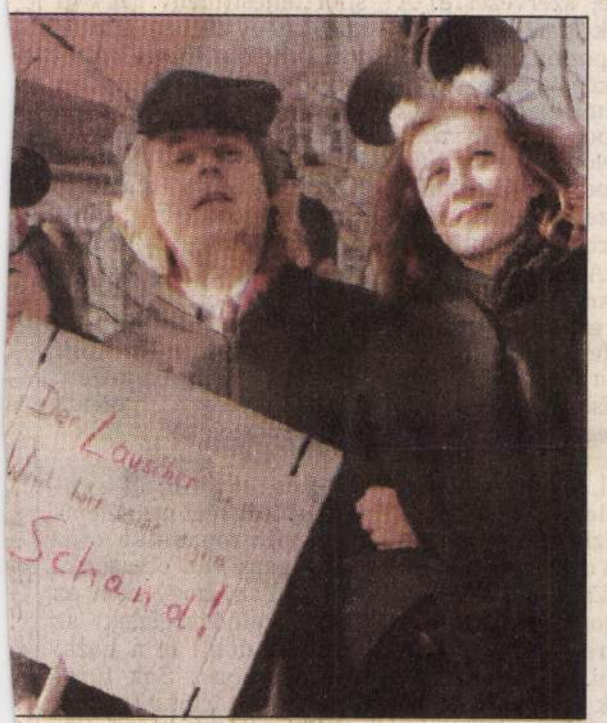

sítást ellenző tüntetők Berlinben

t a bűnözőket llgatást a ter- egy három bí- um rendelheti nyos – tétele- yos bűntettek s ennek meg- akkor, ha az ket másként y csak arány- eszítéssel le- Ami pedig az lástalan kíméletlenséggel hatolt be a polgárok lakásába, vagy az NDK négy évtizede, amikor a Stasi a keletnémet törvényeket is semmibe véve kutakodott az emberek magánszférájában. Az idők azonban változnak és a jogbiztonsághoz hozzászokott lakosság immár nem az államtól érzi fenyegettetve magát, hanem a Németországot is fokozottan sújtó bűnözéstől.

A Der Spiegel felvételei

E hangulat a hatására azután egyre több politikus hajlott az alkotmánymódosításra. A lehallgatás kiterjesztését és az azt lehetővé tevő alkotmánymódosítást a parlament mindkét házában egységesen megszavazta a CDU és a CSU. A szociáldemokraták és a liberálisok megoszlottak, de többségük igennel szavazott, a szabadságjogok védelmére hivatkozva viszont egy emberként nemmel voksoltak a zöldek és a Demokratikus Szocializmus Pártjának (DSZP) képviselői. A DSZP ellenzése nem sok erkölcsi támaszt nyújtott az alkotmánymódosítás ellenfeleinek, hiszen annak a pártnak az utódszervezetéről van szó, amely annak idején a Stasi-rendszert fenntartotta.

A hét végén a Szövetségi Tanácsban csak az alkotmánymódosítást szavazták meg, a lehallgatásokat lehetővé tevő konkrét

HÍRES EMBEREK

Marcia Clark pályamódosításra készül

Marcia Clarkot, az O. J. Simpson-perben a vádat képviselő ügyésznőjét jogi tanácsadónak kérte fel az NBC tévétársaság. Clark, akit számtalan bírálat ért, mert a büntetőperben nem sikerült meggyőznie az esküdteket a volt futballsztár bűnösségéről, a Simpson-ügy lezárása után visszavonult, otthagyta a Los Angeles-i kerületi ügyészséget. Clark könyvben írta meg élményeit a kettős gyilkosságról, majd megpróbált saját műsort útjára indítani, de nem talált támogatókra. Az ügyésznő, akinek házassága is ráment a monstre perre, kiváló jogász, s az NBC társaság alelnöke, David Corvo szerint gazdag tapasztalatával, bennfentes véleményével hozzájárul majd jövendő nagy perek jobb megértéséhez. A képernyős sikerek azonban aligha kárpótolják majd a szép jogásznőt élete nagy kudarcáért.

Mulder és Scully a Barbie-birodalomban

Az X-akták sztárjaiból a jelek szerint soha nem elég, Mulder és Scully, a két világhíres FBI-ügynök bevonul a Barbie-birodalomba. A Mattel-gyűjtőknek szánt „Pop Culture" Barbie-sorozatának új darabjai a tervezők szándékai szerint David Duchovny és Gillian Anderson arcmásait viselik, de akik már látták a babákat, azt mondják, nem túlságosan hasonlítanak a Muldert és Scullyt alakító színészpárosra. Barbie Scully és Ken Mulder fantasztikus párosát már 80 dollárért megkaphatják a gyűjtők. Ezeket a babákat nem a tinilányoknak, hanem felnőtteknek szánják.

Sigourney Weaver a Harvard választottja

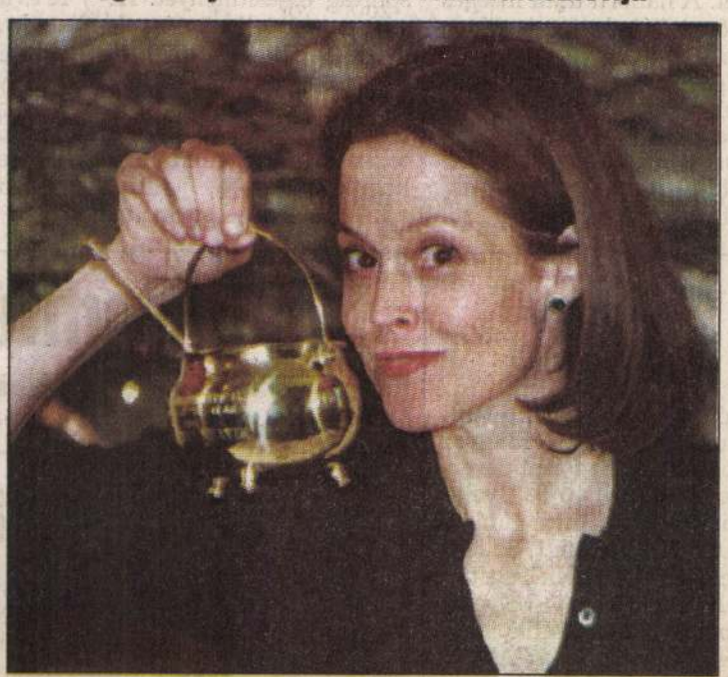

Sigourney Weaver amerikai filmszínésznő kapta idén a Harvard Egyetem diákszínjátszóinak hagyományos éves elismerését, a Hasty Pudding Theatrical díjat. A Harvard diákjai évente megválasztják a világ legnépszerűbb és legtehetségesebb színészét és színésznőjét. A színésznő kapja a kis puddingos edénykét, s a szokások szerint felvonul a diákokkal az egyetem székhelyén, a massachusetts-i Cambridge utcáin. A férfi győztes, Kevin Kline egy héttel később veheti át az elismerést. Tavaly Julia Roberts és Kevin Kostner nyerte el a díjat. A diákok egyébként nem udvariaskodnak, ugyancsak hagyomány, hogy a nyerteseknek nem csupán a legkiemelkedőbb színészi teljesítményét értékelik, de pályafutása nagy bukásairól vagy baklövéseiről is megemlékeznek.

Planet Hollywood nyílik Brüsszel főterén

Még az idén éttermet nyit Brüsszelben Sylvester Stallone, Arnold Schwarzenegger azonban eléggé távol esik a brüsszeli belvárostól, ezért négül mégis a főtér mellett

A PSZICHOLÓGUS VÁLASZOL

A foci lélektani oldala

DR. TAKÁCS ILONA ROVATA

Kedves miskolci olvasónk, K. András leveléből idézünk: „...Sok magyarázatot hallottam, hogy miért beteg a magyar labdarúgás. Emlékszem az aranycsapatra, ha tehettem, kint voltam a hazai mérkőzéseken. Talán vannak még sokan, akik látták 1949 novemberében, amikor az újpesti stadionban 3:1-re megvertük a híres svédeket. A háború után ínséges időket éltünk, mégis világhírű volt a magyar labdarúgás és a sport, hiszen a helsinki olimpiáról 16 arannyal jöttünk haza. Ma összehasonlíthatatlanul jobbak a körülmények, mint akkor voltak, mégis a mélységbe zuhant a foci. Tehát nem a körülményekben keresendő a magyarázat, hanem az emberi oldalon van a nyitja. Megjegyzem, nem értek egyet *Szepesi Györggyel*, aki szerint azért kell lemondania az MLSZ elnökségének, mert öregekből áll. Nem ők fociznak! Tudom, világszerte vannak sportpszichológusok, az országos napilapokban azonban ilyen oldalról csak ritkán olvastam írást...”

Aligha vállalkozhatnék arra, hogy a magyar labdarúgás pszichológiai elemzését adjam. Nem szorul magyarázatra, hogy milyen bonyolult témáról van szó. Kétségtelen, igaza van olvasónknak abban, hogy a körülmények önmagukban még nem döntik el egy sportág teljesítményét. Hiszen a sportteljesítményeknek alapjában két feltétele van: az egyik tárgyi, a másik emberi tényezőket foglal magában. Ez utóbbi tartozik a sportpszichológia kompetenciájába, jóllehet, a két fő tényező egymással összefügg. Ami az emberi oldalt illeti, az megjelenik a tárgyi, technikai oldalon is, gondolok például a sportvezetésre, szervezésre. A játékosok sportteljesítményének pszichikai oldala többek között kifejeződik a teljesítőképességben és -készségben, az igényszintben, az előfeltételekhez alkalmazkodó kondícióban, a versenyszellemben és nem utolsósorban a motiváltságban. A versenyeknél a játékosoknak szembe kell nézniük erős stresszhatással, ezt felerősíti a közönség, a szurkolók felfokozott várakozása, a megemelkedett tömeghangulat, olykor tömeghisztéria. És azt is látni kell, hogy ma már a sport főleg a labdarúgás erősen üzletorientált ágazat. Ha a régi sportsikerekre és a világhírű labdarúgásunkra gondolunk, két körülményre érdemes lenne felfigyelni. Az akkori játékosoknak nagyobb volt a stressztűrő képességük, hiszen egy háborús, nélkülöző társadalomban „edzettek”. A másik lényeges elem a motiváció, vagyis egy akkori kültelki srácnak szinte egyetlen kitörési lehetősége volt a kimagasló sportteljesítmény. Így a vasfüggöny ellenére is kijutott külföldre, kitárult előtte a világ, egyszeriben híres ember lett, ünnepelt sztár. Idehaza legenda övezte, hősként tekintettek rá, lakást, kocsit kapott, amikor sokan romlakásban, társbérletben tengődtek. Egy háború sújtotta, levert országban a sport, a labdarúgás sikerei a győzelem illúzióját adták az embereknek és akkor ez nagyon kellett. Ma teljesen más hatások érik a sportolókat, mások a motivációs tényezők.

Csodákat várni, a vágyakat valóságként megjeleníteni naiv romantika csupán. Igaza van olvasónknak abban, hogy nem az MLSZ elnökségének az életkora dönti el a hazai futball sorsát. Sok türelemmel, kitartással, józan realitással remélhető felemelkedés, a szitok-átok bűnbakkeresés, kesergés helyett.

Új postai bélyegek

Két új bélyeget hoz forgalomba mától a Magyar Posta Rt.: a 24 forint névértékű „Bálint-nap '98”, valamint az 50 forintos címletű „100 éve született Szilárd Leó” elnevezésű bélyeget.

A Bálint-napi bélyeget *Zombory Éva* grafikusművész tervezte, és az Állami Nyomda Rt. ofszetnyomtatással 300 ezer példányt készített belőle. A bélyegen színes szívecskékből alkotott virágfüzér fog közre egy postaládát, a szerelmes üzeneteket szimbolizálva. A jubileumi Szilárd Leó-bélyeg *Kass János* grafikusművész alkotása, s ennek alapján a Pénzjegynyomda Rt. ugyancsak 300 ezer példányt készített. A bélyegen a tudás portréja látható.

A megjelenés napján az első napi bélyegzőt használó posták a vásárlók kívánságára az új bélyegeket lepecsételik.

Mikes-emlékkiállítás Vácon

A váci Madách Imre Művelődési Központban február 13-án 16 órakor nyílik Mikes István József festőművész halálának tizenötödik évfordulójára rendezett kiállítás. A váci születésű művész emléke előtt ezzel a tárlattal tiszteleg a város. A megnyitón dr. Losonci Miklós művészettörténész mond beszédet. A kiállítás március 3-ig, naponta 10 és 18 óra között tekinthető meg

Mikes István József

Pest megyei hírlap

Mikes István József emléktárlata Vácott

Nemcsak helytörténeti jelentőségű festő volt

„Az anyaföld színtelen fakója..." – *Arany János* kifejezése jól illik az eddig hótlan februárhoz, amely viszont tökéletes ellentéte a tizenöt éve halott *Mikes István József* képeinek a hangulatához. A váci művész, akinek *Losonczi Miklós* művészettörténész méltató szavainak kíséretében most nyílt emlékkiállítása a városban: többnyire nyári témákat festett. De még a „Téli táj" című, nála szokatlan fokon absztrakt akvarelljén is különböző színek – piros, zöld, lila, kék, rózsaszín, barna – harsány árnyalatainak egész kazla tüntet életörömmel. (Hó azon sincs sok, a fehéret csak egy csordulótejszerű napsugár képviseli.)

A váci Madách Imre Művelődési Házban a hirtelen és korán eltávozott festő életművének csak kisebb részét mutatták be, azokat az akvarelleket és olajfestményeket, melyek családja tulajdonában vannak. Azok közül sem mindet, mert egy hatalmas tablókból álló sorozat otthon maradt. Ezek a hatvanas évek elején, legalábbis hivatalosan, nagyon felkapottak lehettek, mert a DCM-nek becézett Dunai Cement- és Mészmű születését ecsetelték.

Mikes István József tanítványai körében a váci művelődési központban

Mikes István József számára a „szocreál" s a konstruktivizmus nem lehetett több flörtnél, hiszen annak, ami tartósan foglalkoztatta, kevés köze volt az ipari táj kialakulásához, a – nem éppen múzsai értelemben vett – műtárgy hegyfalásának dicsőítéséhez. (A DCM korábban a közeli Naszály mészkövét hasznosította.) Egy megbúvó sziklakert színeváltozásai, a kisvárosi utcákban rekedt vibráló nyárhő, a Dunakanyart kísérő hegyek fényfolt-nyája: ezek Mikes igazi világának a jellemzői, melyek inkább rokonítják a Vácott szintén sokat alkotott *Fényes Adolffal,* illetve a nagybányai impresszionista festőcsoporttal.

E sorok írója váciaktól azt hallotta, hogy a Kőkapun túli, partközeli „Buki sor" – amely egyúttal Mikes István József talán legemlékezetesebb utcarészlet-ábrázolásának címe – ma is ugyanolyan szegényes házacskákból, azok előtt árvuló csónakokból és sárgödrökből áll, mint hajdanán. Ugyancsak tőlük való az az értesülés is, hogy a múlt ősszel az új (külföldi) cementmű-tulajdonos felrobbantotta a három környezetszennyező kéményt. Az idő tehát marad is, halad is?

Aznap még egyszer motoszkált a hírlapíróban ez a kérdés, de aztán kiderült, az alsó-váci vasútállomáson nem az idő állt meg, csak egy vonatjáratot emelt ki alkalmilag a MÁV. Esti sötétség és makacs, poros szél – ilyenkor kész szerencse, ha az ember szemhéja alatt koloritfestmények emlékei világolnak...

Joó István

PILIS RÁDIÓ
FM 91.1
...a fülbe való!

02.00–04.00: **Melody Time**
04.00–05.00: **Ébred a város**
05.00–06.00: **Reggeli turmix**
18.00–20.00: **Magazinműsor helyi információkkal, programajánlattal**
20.00–20.30: **Nyerő percek**
(kivéve csütörtökön: 19.30–20.00)

HÉTFŐ:
00.00–01.00: **Üzenet az éjszakába**
20.30–24.00: **Lotters-Seprűs**
élő telefonos kívánságműsor

KEDD:
00.00–01.00: **Élő kívánságműsor**
Papp. L. Richivel
01.00–02.00: **Zenevonat**
Papp L. Richi műsora
23.30–22.00: **Oldies:**
Fehérvári Zolt műsora
22.00–23.00: **Talk-show**
Lui vagy Csepregi Éva
23.00–24.00: **Magyaróra**
Fehérvári Zsolttal

SZERDA:
00.00–01.00: **After Midnight**
Seprűs László műsora
20.30–22.00: **Zenemánia**
DJ. Tommal
22.00–23.00: **Talk-show**

CSÜTÖRTÖK:
00.00–01.00: **Chart Top 20** ismétlése
01.00–02.00: **Nyúz a News**
Szomolányi Gábor műsora

MINDENNAP
18-TÓL 06 ÓRÁIG
2000 Szentendre,
Szentlászlói út 13/A.
Telefon: (26) 31-41-51
Fax (26) 31-90-90
E-mail: Pilisrad mail. atav.hu

20.00–20.30: **Reflex,** közlekedési magazin.
Vezeti: D. Szabó Miklós
20.30–24.00: **Komiki–Szyittya**
élő telefonos kívánságműsor

PÉNTEK:
00.00–01.00: **Kívánságműsor Luigival**
01.00–02.00:**Rock óra.**
Mv.: Luigi
18.30–19.00: **Kertészkedők műsora.**
Mv.: Kállai Tünde
20.30–22.00: **Newsic.**
Telkes Tibor műsora
22.00–23.00: **Soul a Funky**
Telkes Tiborral
23.00–01.00: **Őrület a négyzeten.**
A mikrofonnál
a Földi–Janovics duó

SZOMBAT:
20.30–24.00: **Szombat esti láz**

VASÁRNAP:
00.00–01.00: **Dvorák Tamás műsora**
18.00–20.00: **Útonállók kívánságműsora.**
Mv.: Brezina Kinga, Gelle Zsóka,
Szomolányi Gábor
21.00–22.00: **Chart Top 20** Szomolányi Gábor
és Brezina Kinga slágerlistája
22.00–23.00: **'Talk-show**
Mv.: Brezina Kinga
23.00–24.00: **Mixtúra**
Szomolányi Gáborral

APRÓHIRDETÉS

INGATLAN

ELADÓ 86 m2-es, új családi ház, 250 □-es telekkel. Tel.: 06-49-339-200.

ÁLLÁST KÍNÁL

KÖZMŰÉPÍTÉSSEL foglalkozó cég felvételre keres fizikai dolgozókat. Jelentkezni az alábbi címen lehet: Budakalász, Szentendrei út 18. Tel.: 06-26-342-302.

KÖZLEMÉNY

TELJES fogorvosi berendezés és fogtechnikai homokfúvó eladó. Tel.: 175-3552.

VEGYES

A Dunakeszi Áruházban, Gáspár Rezsőnél (kulcsmásoló) adhatják fel hirdetéseiket az Új Pest Megyei Hírlap számára olvasóink. Telefon: 27/341-108 és 27/342-097.

Vendéglátós partnert keresünk nyerőgépek és üzlethelyiségek közös üzemeltetésére. Tel.: 06-30-329-200, 06-30-484-181.

SINDY női betétek és nadrágpelenkák importőre várja partnereit. Nyékládháza, Vitéz út 14. Telefon: 06/30/381-505, 06/30/381-506.

ADÁSVÉTEL

Pianínót, zongorát vásárolnék. Tel.: 302-5144.

MEGNYÍLT!
DSC TERMÉKEK KIS-, ÉS NAGYKERESKEDELME
DSC
Security Products
Ha szükséges, a legjobb is megteszi...
Becsület Biztonsági Szolgálat Kft.
2750 Nagykőrös
Hősök tere 1.
Tel.: 53/355-299, 53/354-214
Mobil: 06-20-220-032
Kérésre árjegyzéket küldünk.

Sziget Taxi – Csepel-szigeten a lakosság szolgálatában!
Szolgáltatásaink: Személyszállítás (önálló feladat is), Költöztetés, Autómentés, Szennyvízszállítás.– **Előrendelésnél kedvezmény a taxi és a költöztetés is.**
TELEFON: 06/24/466-666

ÁLLANDÓ MŰSOROK A DUNAKANYAR RÁDIÓBAN
(FM 68,99 és 91,9)
FM 91.9 DUNAKANYAR RÁDIÓ FM 68.99

Délelőtt 10.00 órától az FM 68,99 Mhz-en, délután 1 órától az FM 91,9 Mhz-en fogható adásunk éjjel 1 óráig.
Mindennap az állandó műsorok kezdetéig Fábián Nicolette, Tőrincsi Tímea, Csóka Z. Márk, Marnitz László, illetve Lantay Miklós vezetésével aktuális információk, érdekességek hallhatók, remek zenével fűszerezve.
Exkluzív regionális és budapesti hírek, időjárás-jelentés minden óra 45 perckor.

CSÜTÖRTÖK
13.00–17.00: **Információk, érdekességek sok-sok zenével.**
17.00–20.00: **Asztrológia** – Érdekli önt, mit mondanak a csillagok? Műsorvezető: Marnitz László, állandó vendég: Réber Anikó (asztrológus)
20.00–21.00: **Tekergő** (kerékpáros magazin). Műsorvezető: Pálos István.
21.00–01.00: **Le a kalappal!** – információk, érdekességek sok-sok zenével.

A MÁSODIK I

MIKLÓDY–KARDOS JUDIT

Hímzések című kiállítására
meghívjuk Önt az
Óbudai Pincegaléria
(III. Fő tér 1. Zichy-kastély)
Megnyitó: 1983. január 5-én 18 órakor
Megtekinthető január 30-ig
kedd–péntek 14–18,
szombat–vasárnap 10–18 óra között.

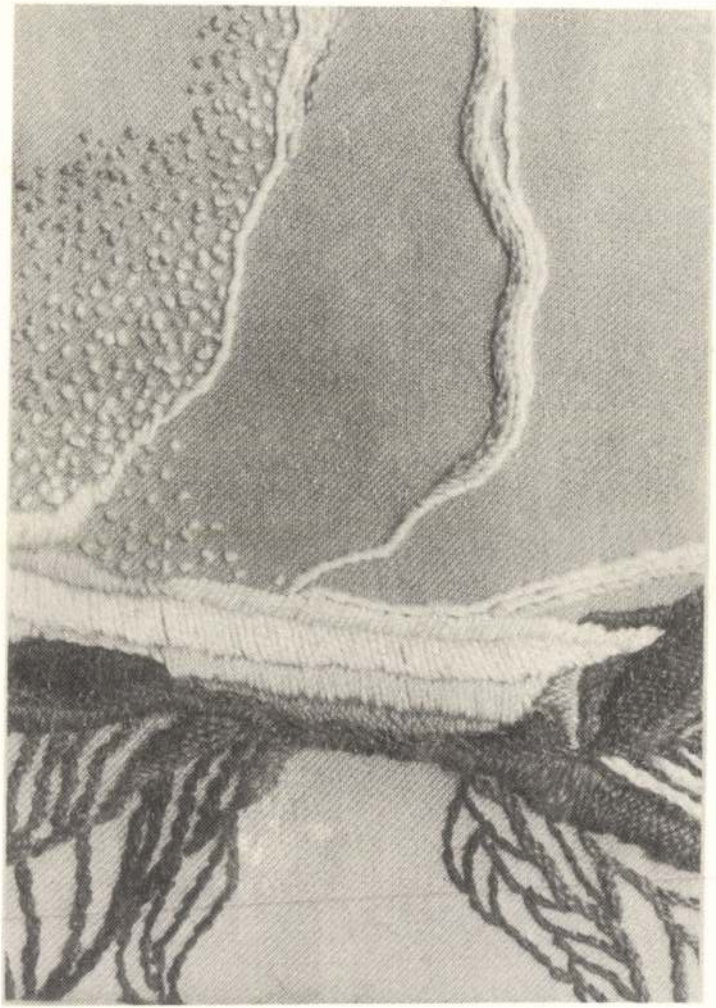

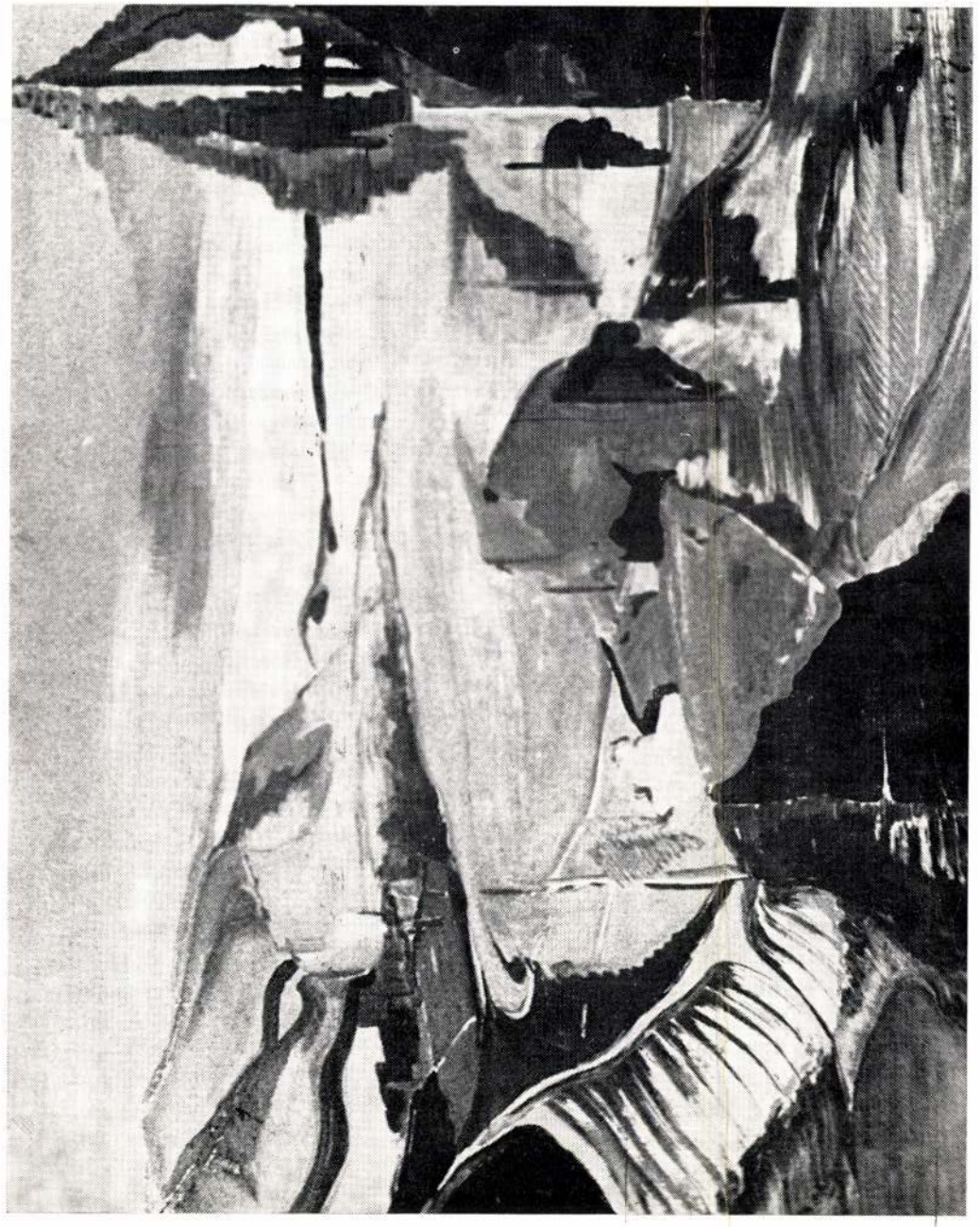

Vác, 1978.

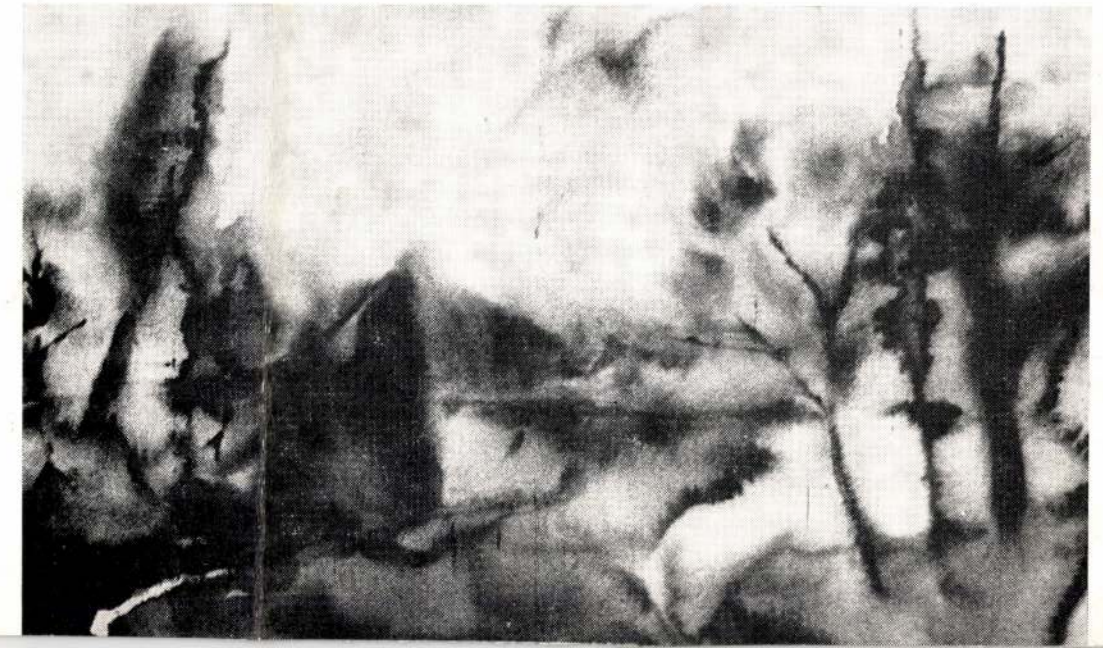

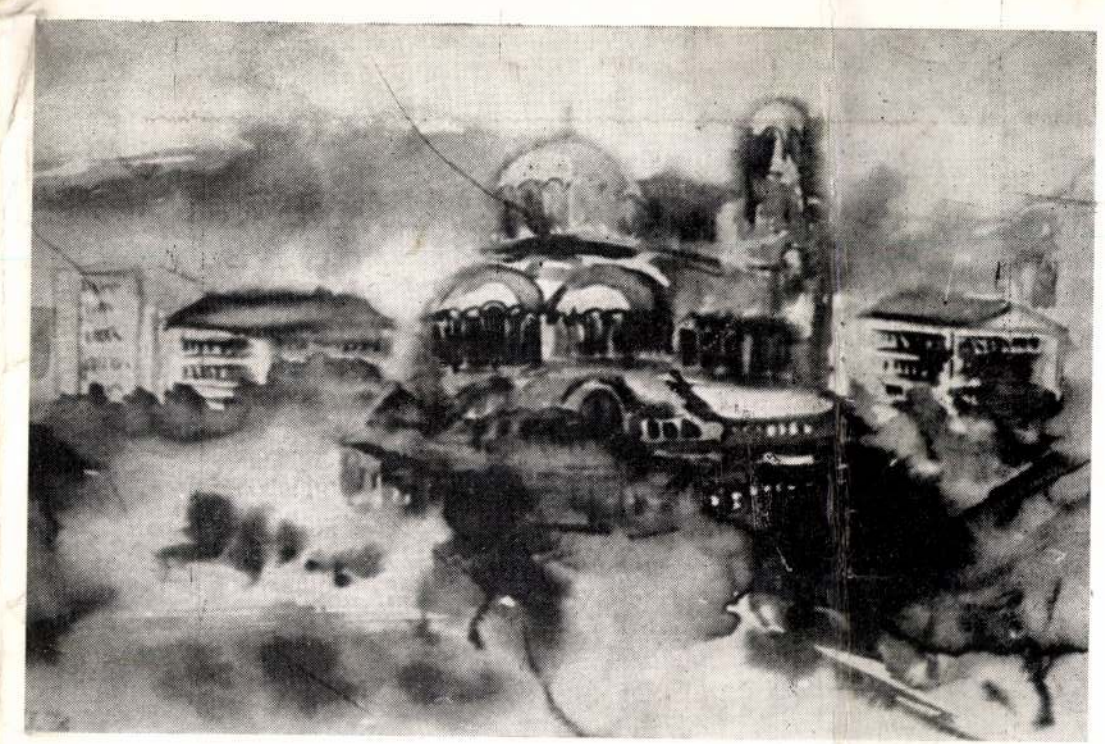

Mikes István J.

MIKES ISTVÁN

MADÁCH IMRE MUNKÁS- ÉS IFJÚSÁGI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
VÁC

meghívja Önt és kedves családját

MIKES ISTVÁN JÓZSEF

festőművész

kiállításának megnyitására

1978. május 5-én 16.30 órára

a művelődési központ kiállítótermébe
(Vác, Lenin út)

A kiállítást megnyitja:
DR. BODNÁR ÉVA
művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria osztályvezetője

A kiállítás május 5-től május 28-ig tekinthető meg,

naponta 10-től 18 óráig

Fotó: Papp László

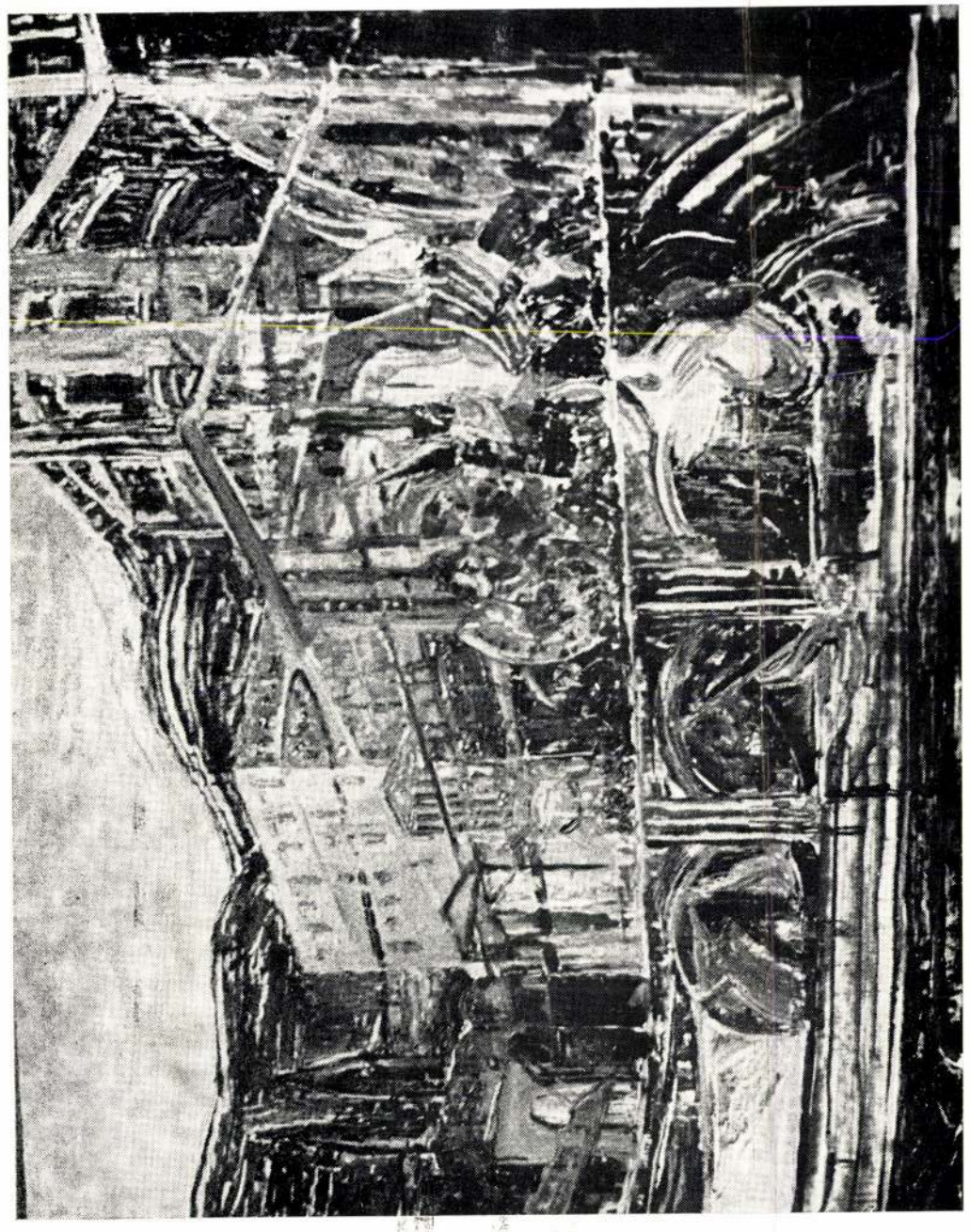

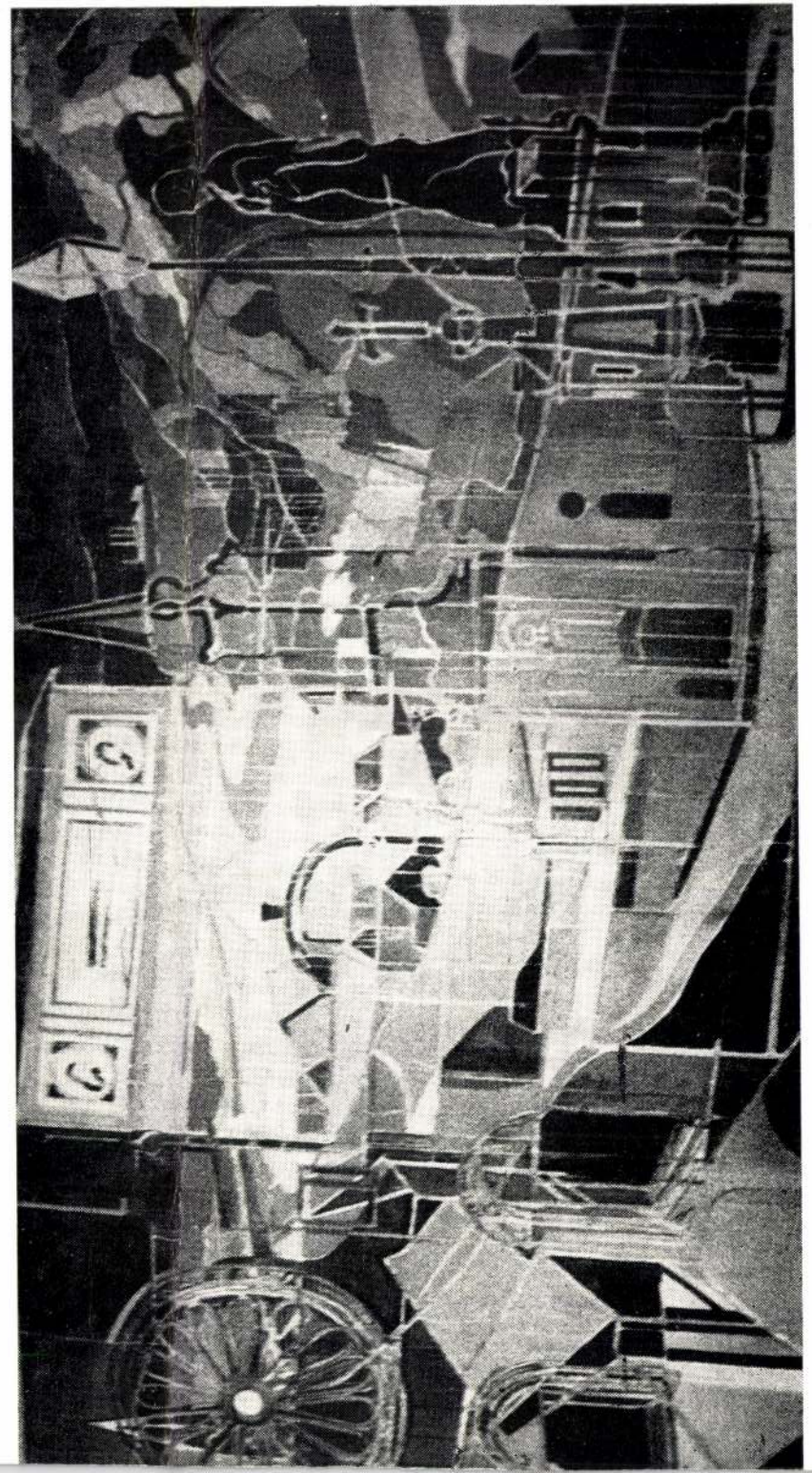

Ezúttal nyolcadszor jelentkezem egyéni kiállítással. A 49 db művem között láthatók olajfestmények, vegyes technikával készült munkák és akvarellek. Tavaly a Képzőművészeti Világhét alkalmával a hármas tematikájú váci pályázati felhívásra készített anyagból láthatók az Ady-variációk, a Tanácsköztársaság Vác 1919 tematikájú munkák (pannó tervek, emlékmű makett) és Vác esztétikai rendezésével kapcsolatos elképzelések emeletes lakóházak vakfalainak díszítésére. Az olajfestményeim között megtekinthetők ipari tájak, építkezések, mezőgazdasági témák és tájképek. Mindamellett hű maradtam az akvarellekhez is, hiszen a tanulmányútjaim kísérői, mégha műtermi átdolgozásban kerülnek is a nagyközönség elé.

Mikes István J.

800. PV. 78-1273

Művek jegyzéke

1. Balatoni táj	57×77 cm	olaj	
2. Badacsony	57×77 cm	olaj	
3. Asztalon	57×77 cm	olaj	
4. Mezőgazdaságban	67×87 cm	olaj	
5. Figurák	67×48 cm	olaj	
6. Küzdelem	48×67 cm	olaj	
7. Ipari táj	48×67 cm	olaj	
8. Atomerőmű építése	57×77 cm	olaj	
9. Tanácsköztársaság Vác 1911. tónus vázlat	24×68 cm	tus	
10. Tanácsköztársaság Vác 1919. szín vázlat	24×68 cm	tempera	
11. Ady variációk I.	65×35 cm	tempera	
12. Ady variációk II.	48×68 cm	tempera	
13. Ady variációk III.	25×35 cm	tempera	
14. Ady rajzok	70×50 cm	tus	
15. Lakóházak vakfalainak díszítése (5 db variáció)	48×68 cm	tempera,	papír kivágás
16. Tanácsköztársaság emlékmű (makett)	m—25 cm	papír	
17. Duna-part	33×48 cm	akvarell	
18. Vitorlások	32×46 cm	akvarell	
19. Bastei Sziklák	34×47 cm	akvarell	
20. Tengerpart sziklával	47×34 cm	akvarell	
21. Duna-kanyar	42×60 cm	akvarell	
22. Badacsonynál I.	40×57 cm	akvarell	
23. Koppenhágai részlet	42×63 cm	akvarell	
24. Osloi részlet	38×62 cm	akvarell	
25. Mocsaras vidék	35×52 cm	akvarell	
26. Ködös táj	50×36 cm	akvarell	
27. Kassai dom	39×56 cm	akvarell	
28. Starogradi részlet	43×67 cm	akvarell	
29. Müncheni részlet	42×58 cm	akvarell	
30. Tátrai est	41×59 cm	akvarell	
31. Tarpatak	43×59 cm	akvarell	
32. Hófödte csúcsok	43×59 cm	akvarell	
33. Viharban	41×59 cm	akvarell	
34. Konstancai részlet	43×60 cm	akvarell	
35. Tanya	34×43 cm	akvarell	
36. Tópart Kribsteinnél	39×58 cm	akvarell	
37. Rostocki részlet	42×62 cm	akvarell	
38. Nemzeti Galéria	41×59 cm	akvarell	
39. Új Berlin	41×59 cm	akvarell	
40. Tengerparti vitorlások	42×61 cm	akvarell	
41. Gombás I.	53×46 cm	akvarell	
42. Gombás II.	43×59 cm	akvarell	
43. Moravai táj	43×58 cm	akvarell	
44. Arany Prága	43×49 cm	akvarell	
45. Nagyvárosi fény	42×60 cm	akvarell	
46. Prágai est	44×60 cm	akvarell	
47. Vihar előtt	32×57 cm	akvarell	
48. Városrész híddal	40×55 cm	akvarell	
49. Német városrész	43×58 cm	akvarell	

800 PV 78-1272

MIKES Ödön festő

Murádin Jenő: Erdélyi festőiskolák.
Bukarest, 1997 119-120.

életrajz: 127-128.

fejük felett ökörfejes czímer szarvai közt csillag templomban asszony /Mérey Anna, Serédy Balassa felesége/ térdel és három kis leány, fejü pelikános czímer.

A predella párkányon felirat:

Hic mea si dederit sors. si
non, nil nos trajaceant
qualibet illa loco. - 175 cm hosszú, 80 cm magas

Ezzel szemben keilheimi kőbe vésett felirat:

Marmore thidiaco quisquis monumenta sepulchr
Clara vides, dubitum cuius is extet opus?
Siste gradum, fidi cognosces munus amoris
perpetua dignum posteritatecani
Joanna a Lomnicz Rapphaeli nupta Caronis
Magnifico statuit, quod generosa viro

Mikess Ferenc

nevét az 1828-as országos összeírásban szereplő pest-budai építőmesterek és kőfaragók felsorolásában említi

s.l.: Mozaik a főváros múltjából.
Budapest, 1971.2.sz.fk 48. l.

MIKES Ferenc (1814-1879)

Gács, posztógyár tervei 1867

Losonc (Tugár) 1830-as Rastélyt 1902-ban átépítette
– tanítóképző, 1869.

Szörnyi 1996 47, 102, 116

10
akeresztúr) 424

391, 414

96

Mikes József

festőművész szerepelt 1975-ben a Nagymarosom tárlatonai .

Magyar Hirlap 1975/188/6/

Bojár:Müvészélet Nagymaroson

Mikes István József, festő- és grafikusművész

A váci nyári tárlaton a művész „Sziklakert" c. variációnak élénk és friss színapparátusa, – szerepel |említve|.

Losonci Miklós: Hagyományőrző bemutatkozás. Pest Megyei Hírlap, 1981. szept. 2.

Mikes Kelemen
ikonografiája

Hankiss 102.1

MIKES KELEMEN

Magyar mester olajfestménye a XVIII. századból

országban egocentrizmus, nemzeti gőg vagy plane gyűlölet táplálja már!

Vörösmarty szellemének és művészetének ma is élő, nagy utóda, Babits Mihály, a san-remói díjjal jutalmazott Dante-fordító, egész költeményt *(Hazám)* szentel a »haza« fogalma egyre szélesebb, bár a nemzethez mindig közel maradó értelmezésének. Lépcsőzetesen tágul ki a fogalom s a magyar hagyománynak megfelelően végül az egész világ benne van . . .

*

Siessünk eloszlatni egy félreértést, amely ebből az előrebocsátott eszmefuttatásból könnyen származhatik. A magyar irodalom természetesen nem *csak* s nem is elsősorban azért »nagy« irodalom, mert a magyar nemzet benne nagyon európainak, azaz a nemzetek közösségére nézve értékesnek tűnik fel. Hanem főkép azért, mert nagyon eredeti, nagyon jellegzetes.

Nem *exotikus* — legalább is nem abban az értelemben, amint a külföldön élő magyar nemzetkép után gondolhatná az ember.

MIK

Mikes Kelemen
/1690-1761/

műkedvelő rajzoló

A Hit-Remény -Szeretet allegoriáját ábrázoló tollrajza ismeretes.

PATAKY DÉNES: A magyar rajzművészet. Bp. 1960.

10.1.

Mikes Kelemen

Mint működvelő grafikus sokat rajzolt

Vigilia, 1961, 2sz, 122old.

MDK

Mikes Lajos

A Képzőművészet erdélyi száma. Képzőművészet 1932. 48. sz. 72.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Illés Lánló
MAGYAR IFJÚSÁG

1965 DEC 11.

1021

Mikes László tusrajza

Mikes László

Tusrajz / repró /

Magyar Ifjúság 1965 XII. 11

Mikes László
grafikus

M.D.K.

"Női fej"

"

Élet és Irodalom, 1965. szept. 4 – 6 lap.

Mikes Lóránd

kiállítás kentendsén

Magyar Nemzet 1983. VIII. 9.

MDK

Mikes Ödön

nagyváradi müvész, már 1906-ban képzőművészeti iskolát akart létesiteni Nagyváradon.

Nagyváradi Napló, 1914, jun. 14. /Nagybányai művészek kiáll. Nagyváradon./

MIKES MÜNICH Ödön *44*
Nagyvárad, 1878. január 21.–Nagyvárad, ?
Képz. Főisk. Bpest, és Nagybánya,
festő

Banner Erdély

593.

Mikes Ödön

festő és rajztanár (?)
Nagyváradon. 1914.

Emlitve
Tiszaújtul. 1914. márc.
29

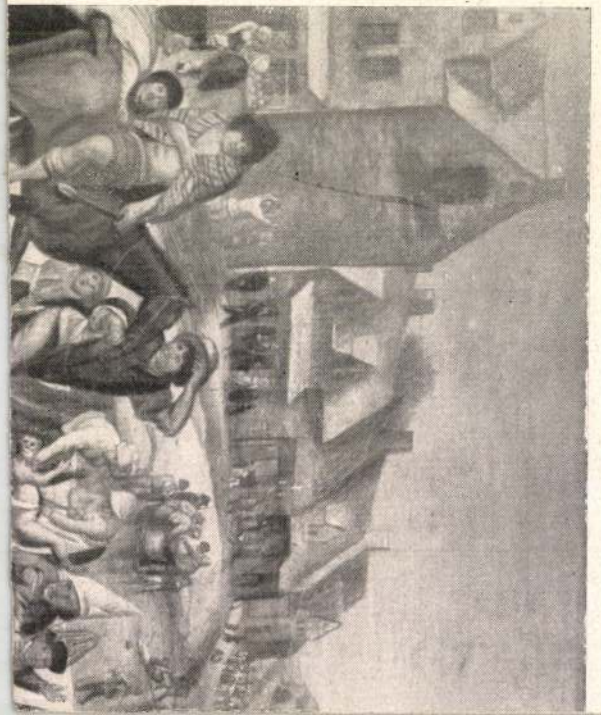

Mihes Lóránt

Kiállítás az Ernst Múzeumban

Mayer Nauset 1983. X.7.

Mikes Ödön

Nagyvárad

l.

Kisgrafika

1940. 3-4. n. 22. l.

522
211
MSZ. BLOTTSÁGA

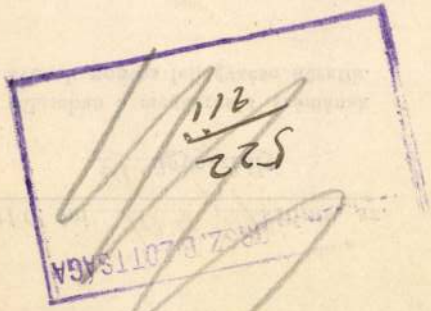

jun. 25. 1911.

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. K

1910 évi 10479 számv. sz.

VI. ügyosztály.

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

Méltóságos

Báró Forster Gyu

a Műemlékek Orsz. Bi

Mult évi

álviralára van szerenc

M.D.K.

MIKES Ödön festő

1913. -ban Nagybányán dolgozott

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 330.l.

MIKES Ödön festő

N.D.K.

1914.-ben Nagybányán dolgozott

Kötii: Nagybánya... Bp., 1954. 331.l.

M. D. K

MIKES (MÜNICH) ödön "festő"

Lásd még Münich (Mikes)

MIKES Gábor

M.D.K. [illegible]

1921-ben Nagybányán a Szabadiskola
tagja

Réti: Nagybánya.....Bp.1954.335.l.

MIKES Gédön M.D.K.

1922-ben Nagybányán dolgozott.

Réti: Nagybánya .....Bp. 1954. 365 l.

M. D. L.

MIKES (MÜNICH) Ödön festő

Szül. 1878. Nagyvárad –

1898 – 1904-ig Nagybányán. Tájkivel

szemlenányok, vízkarcok.

Aztán Nagyváradon ipari rajzat tanít

Réti István: A nagybányai művésztelep

Bp. 1954. 241-242. l.

MDK

Mikes Sándor

A Tücsök irodalmi és művészeti szöv. kiáll. Szépművészet 1941. 2o.l.

MNK

Mikes Sándor

Alkotásával szerepelt a Tucatok irodalmi és művészeti szövetkezet 1941. dec. 21.-én megnyitott állandó jellegű kiállításon.

Szépművészet, 1941. 20.l.

Mikeszászai

oltárszekrény

Repr.

Arch. Ért.

1910. 394. l.

Mikház István

festő

Kis Ujság. 1946.

jún. 22.

A népbiróság Kiss-tanácsa *Mikház* István festőművészt *kötéláltali halálra ítélte, mert mint a nyilas számonkérő szék egyik pribékje, kegyetlenkedett az üldözöttekkel* és mint pártszolgálatos, résztvett azoknak megkínzásában. Nőket, férfiakat egyaránt gyötört, *üvegcserepeken járatta őket, sajátkezüleg gyilkolt.* A gyilkos pártszolgálatos festőművészt betegsége miatt a tárgyalásra nem lehetett előállítani, ezért a pestvidéki törvényszék fegyházának *egyik irodahelyiségében folyt le a tárgyalás.*

MIKI NÁNDOR, keramikus, munkás

A bélapátfalvi keménygyár dolgozóiból csak azok nevét ismerjük, valamilyen hivatalos iraton is szerepeltek. Miki 1895-ben dolgozott. 229.old.

MOLNÁR LÁSZLÓ: Az apátfalvi keményedéspgyár 1894 és 1928 között 221.old.

AZ EGRI MUZEUM ÉVKÖNYVE, VI, 1968. Eger, 1969

Mikita Ilona

1938/39. tanév végén
iparostanonciskolai
rajztanítói oklevelet
kapott -

Ferképzőmúzeum
1937/39

183. l.

MDK

Mikita Ilona, disz.szobr.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

43.1.

Nem szellemi hulladékok ezek, hanem aranyforgácsok, miknek ép oly tiszta nemes érc az anyaga, mint akár a gondosan megmunkált karkötőnek. A kinek többre nem telik, szerezze meg legalább ezt az aranyfüstjét a dicsőséges művészetnek, hadd födje el ragyogó csilláma hétköznapjaink szürkeségét.

Dr. Ráth István.

Mikes Ödön

Bold. **Eymard** P. Julián. Szentáldozás életforrás. Ford. *Scheffler* János. Ill. *Mikes* Ödön. Nagyvárad: (Szt László ny.) 1932. [1935-től] Bp.: Studium biz. 316 l. 8-r. 5·—

Mikes Ödön festő

Irod

Tabéry Géza: Magyarország. Erdély. Athenaeum 1929. 681. l.

Bosur.

A Plan zum Kral Wirtsha
korcsma épületének homlokzatát,
egyes szobák és helyiségek megn
kat tünteti föl.

Tusrajz, mér. a vk. 30.

MIKES *Ödön*, festő. • Nagyvárad 1878. ~~Budapesten~~ Karlovszkynál, 1895—99. Hollósynál Nagybányán, végül Firenzében képezte magát. 1906 óta rajztanár Nagyváradon. Táj- és csendéletképeket fest.

Lo-g. II. 1221

Luca della Robbia (élt a XV század

Madonna a gyermek Jézussal:

Mária ~~[illegible]~~ térden a
tartja, ki ~~[illegible]~~ kendő
tartja. ~~[illegible]~~ Fejé
kendő omlik vállaira, pala
Jézus ingecskéje pedig bal
kerek fülkében ~~van~~ látha

Terracotta, mér

~~Luca della Ro~~

Ltpa 118

100

45
5
225 fr.

Mikes Ödön, Tibor Ernő

Nagyváradi élet. A mi festőiskolánk. (Tibor Ernő és Mikes Ödön festőiskolája.) Irta Jim. Nagyvárad, dec. 25.

1908.

(Művészet 1909. 69. C.)

Mincs cód.

...tá 1895: VII. 4-én sorbiráli
...1895: VIII. 31-én (246/95) —
...a 54347 mm. l.
...y 9., Zala 9., Schickedanz
...ajánlnak.
...ti Muzeumban helyeztetett el. (480 97)

Kossuth Lajos" Felsőkereskedelmi Iskola

.....tanév.

.....csoport.

ben József

.....évfolyam.

pló

Mikes Ödön

Művészet 1909. 69

III
689 (1767)
805 (5).

14-én

~~ő~~, a kiprofilban van ábrázolva ~~[illegible]~~ ~~látható~~ és felfelé tekint, ~~és~~ ár-
ját simára fésülte, fejdiszét jedig szalagra erő-
ése alól jobbra két sorban: BARTA ERNŐ

m.
4924 sz. leirattal 400 kor.
-án (29/900. 457/900)
z 1900: XII. 17-én a 14683 sz. vsz. alatt ~~leirat~~ (689/900)
jesztésre (607/901) az 1902: I. 10-én
al (33/902) kiadatott a Szolnok-Doboka
s ethnographiai társulat muzeumának

64

Vid. Mur.

Mikes Ödön

Műcsarnok festő Nagybánya

1904-5. téli tárl. 561

sa.

ora és anyja ölében, fekszik
ett teteme, a mely alá gyol-
a vannak, kik közül a szőke
zát kezeibe temetve zokog, a
gő mécsest tart, a fehér tur-
balról áll és kezeit összekul-
földre telepedett, kettő pedig
t. Jobbról a háttérben a he-
zik. Az égbolt felhős.

n. — Lelt. sz. 4153. — Vétetett
z. leirat szerint 800 K-án (883–
s 23-án (1116–912). — Elszá-
261–912). — Az elszámolásra
előadmányt.

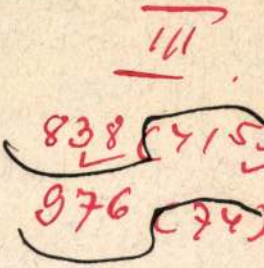

Mikes Ödön

festő

szül. Nagyvárad 1878.

Lásd

Orbán Balázs dr.

Erdélyi Lexikon.

Nagyvárad, 1928. 194. l.

LOTZ KÁROLY. NŐI ARCZKÉP.

Mikes Ödön

festő, Nagyvárad

Csendélet órával,

repr.

Képzőművészet

1932. 116. l.

Nyomtatvány

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Mikas Edon

Thieme Becker
XXIV. 551.d.
(Lyka)

Versecz városi levéltár régibb iratai

VI. 185.

Mikes Ödön

festő 1942

l.

Papp Magyarad

66. l. 74. l.

MDK

Mikes Ödön

Huzella Ödön/Nagyvárad/.: Az erdélyi képzőművészet tíz éve. Képzőművészet 1929. 2o. sz. 126.l.

Mihes Ödön, festő

Pásztortűz, 1921. II. k.

409. l.

Krónika.

Mihes Ödön, festő

Pásztortűr, 1822. VIII. évf I. 2.

476. l.

Kulturkrónika

M i k l e Károly épitész

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
76.
"Rózsahegyi törvényszéki palota..."

MDK

Mikes Ödön

Tájképével vett részt a Műcsarnok tarlatan.

Lyka Károly: A Műcsarnokból.

Uj Idők 1904-5. XI.9.sz. 223, 224.l.

MDK

Mikes Ödön

Tópart, of.

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 53.l.

Mikes Ödön MDK

Tópart, olf.

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll.

MDK

Mikes Ödön festő

Lyka K: A Mücsarnokból. Uj Idők, 1904. X. 48.sz.

Mikes Ödön

festö

l.

Lykafest 1896-1914

105. l

MIKES Ödön festő

restaurálta 1934-ben Mercy
Lajos 1841-es feliratkőlapját a
premontrei templomban

Péter I. László: Nagyvárad római
katolikus templomai. Nagyvárad,
1992 72.

— egyéb címadat
hangsor, hangnem, szá
részei a főcímnek
e c. adatnak minősü
cím vagy hasonló, h
nem címváltozat
— előcím → egyéb címa
— ha valami vmineh
Szerzőségi közlés
(ált-ban a könyvekre von
úgy kell leírni ahogy
— by, von stb. le ke
[et al.]
beszúrás - szögletes

(2.) Kiadás, elzés
járulékos kiad. jelzés

Mikes Robin

...rban
k sor-
és le-
skola,
vésze-
negis-
ásolta
ernyi
for-
a ri-
y-egy

... Ahhoz viszont igen-
csak céltudatosak voltak a het-
venperces műsor „építményei" —
riportra beszélgetés, beszélgetés-
re riport —, hogy „a jövő szavát"
érezzük ki belőle az utódnevelés
gondjával magára hagyott ma-
gyar családokról. Akármint is
van, egy bizonyos, hogy tudniil-
lik csakugyan „minden bizony-
talan".

Lőcsei Gabriella

MN 1989. I. 25.

...t

...m alkotás a Budapest ...zusi Központban

...et is láthat majd a közönség

Köz-
uár 3.
XXI.
endez-
n elő-
ó, hi-
nem-
alatok
alko-
nfilm,
n-ösz-

att a

és *Ember* Judit *Pócspetri* című, korábban nyilvánosan be nem mutatott filmjét, *Sára* Sándor *Pergőtűz* című dokumentumfilmsorozatának II., IV. és V. részét valamint Ember Judit *Menedékjog* című, tizenegy órás dokumentumfilmjét is, amely az 1956 novemberétől romániai száműzetésbe kényszerült politikusok sorsát dolgozza fel.

A filmszemlén vetített alkotásokat — a szakmai zsűri mellett

azok jelentkezését és javaslatait, akik segíteni kívánják a kárpátaljai hagyományok és kultúra ápolását.

Mikes Robin (13 éves) kiállítása a Fiatal Művészek Klubjában tekinthető meg

A Revue d'Art° című párizsi folyóirat nemzetközi kiállítást szervez xeroxtechnikával készült művekből, L'art exrographie címmel. A tárlatra magyar művészek is jelentkezhetnek a kiál-

kauszt népe
ténelmében
vén, fizikai
sen megcsc
vagy szell
lehetséges
leghatározot
köteles.
Harmadsz
lönböző
„más" vol
színfoltot
vagy közv
számtalan
ezért minc
hátrányos
len határoz
Mindezek
Zsidó Ku
világ össze
és szándék
lidaritására
román poli
— Román
sége — ma
zsidó, szlova
a teljes n
örökség m
különös tek
szabad hasz
magánéletbe
legfelső fok
vi iskolázta
történelméne
megismerése

Közösségek
nagykövete
egbízóleve-
ácsa soros
es *Mira* ál-
az EK bi-
ének Frans

ottek létre
tudomány
pártcent-
etkeztében
zabadságot
nd több fe-
tavaly má-
open ez ke-
felszínre, s
óta egyfaj-
működését
ij és a régi
alíciója.
fel az al-
és annak
szerepének
egyebet kell
t azt, hogy
államhata-
államiság a
lküli állami

vánja foglalkoztatni, a munkavállalót esetleg milyen természetbeni juttatásokban (szállás, étkezés) részesíti, illetve, hogy az adott országban milyen adófizetési vagy társadalombiztosítási fizetési kötelezettségek vannak, s az ottani jog, illetve bankgyakorlat szerint van-e akadálya a hazautalási kötelezettség teljesítésének.

milyen időtartamra ja... földi foglalkoztatását, mennyi a munkavállaló nyugdíjjárulékának összege, s kötelezettséget vállal-e annak megelőlegezésére. A hazai munkáltatónak arról is nyilatkoznia kell, hogy az illető birtokában van-e állami vagy más egyéb fontos titoknak.

Indítsanak ügyészségi vizsgálatot

két KISZ-iskola százforintos „megvásárlása" miatt

(MTI) A Bács-Kiskun Megyei Ügyészség kezdeményezi, hogy a Legfőbb Ügyészség indítson vizsgálatot a KISZ-iskolák „eladásával", illetve az ezt lehetővé tevő jogszabállyal kapcsolatban — jelentette be *Harajka* István megyei főügyész kedden, a Bács-Kiskun Megyei Pártbizottság Kecskeméten tartott ülésén. A bejelentésre azért került sor, mert az ülésen — egy felszólalás nyomán — kiderült, hogy *a KISZ Központi Bizottsága százforintos névértékben nemcsak a szegedi, hanem a bajai KISZ-iskola épületét is megvásárolta.* A bajai telekkönyvi hivatal az adásvételt *nem jegyezte be,* hanem az ügyészséghez fordult.

A jelenlegi jogszabályok szerint egyébként a tulajdonátruházás nem törvénysértő, a felülvizsgálatra, esetleg a rendelet módosítására azért van szükség, mert az ügy rendkívül széles körben foglalkoztatja a közvéleményt, s erős ellenérzéseket vált ki.

Ismét módosításra szorul a földtörvény

A földhasználat és -védelem ... jogszabályt ...

seröl
tet, s
foglalk
helyze
szóló j
sadalm
zelései
nyilvá
erősöd
Az MS
tájékoz
az álla
szerkes
munist
ja érv
A
Szerke
tése al
a Nép
ponti
dekber
repét,
zetten,
Az ors
kal sz
ban a
struktu
lusa el
nak a
tékren

Ne

Mikle Károly

épitesz

Élctr.

Váljubal

207, 208-l.

BUDAPEST
937 MÁR. 17.22

Mikle Károly

Művészet 1910. 357.

Jegyzet

A zentai közkórház tervpályázatán az 1000 koronás első díjat Vida Artúr és Mikle Károly, a második, 600 koronás díjat Német Józsefnek ítélte oda a zsűri. Ezt a díjat azonban a bizottság nem adhatta ki, mert a terv szerzőjének nincs építészeti oklevele.

30 Kedd

29 Hétfő

28 Vasárnap

Jegyzet

24 Szerda

25 Csütörtök

26 Péntek

27 Szombat

Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat
24	**25**	**26**	**27**
György	Márk ev.	Marcellin	K. sz. Péter et.

LAKÁSMŰVÉSZET

MODERN ÉS ÁLMODERN LAKBERENDEZÉSEK

A modern lakásművészetet forradalom szülte. Harcosai a művészek voltak, ezek a hitbuzgó, minden áldozatra és nélkülözésre kész hősei a kultúremberiségnek. Hogy ezeknek az eszmei hősöknek általában mi a sorsuk, jutalmuk a ma világrendjében, arról nem igen érdemes beszélni, azt úgyis mindenki tudja. Eszmei küzdelmeket legjobb esetben is csak erkölcsi sikerek koronáznak, profit csak üzleti résszel foglalkozók számára lehetséges. Hiszen idáig rendben is volna minden. A tudomány, a művészet kísérleti laboratóriumából a gyakorlati élet átveszi a számára felhasználhatót, s a nagytömeg számára értékesíti. A tudomány kincseinek gyakorlati felhasználásaival nincs is szerv a kereskedelem lett. A kereskedőnek pedig természetszerűleg jelszava a profit, amely még mindig nem járna semmiféle veszedelemmel, ha a kulturális osztály igényeit óhajtaná kielégíteni. De ő ezt nem óhajtja, nem óhajtja pedig egyszerűen azért, mert ez a réteg elenyészően kisebb, a félműveltek, különösen pedig a művészi kultúrában elmaradottak nagy rétegével szemben. Ennek a rétegnek termel tehát, s ezt annál is szívesebben teszi, mert legnagyobb részében ő is ehhez a réteghez tartozik. Ezek szükségletét, ízlését igyekszik kielégíteni, s minthogy a valóban jó, a valóban művészi sokkal kevesebb példányban kerül szem elé, s nem áll mögötte apparátus, mely ütné állandóan a

Foto Röckel

Szacsvayné Pethő Margit: Esztergomi kis Dunaág
Az Új Szalón őszi tárlatáról

semmi baj, de, sajnos, annál több megy veszendőbe oly kísérleti eredményeknél, amelyeknek a művészethez is van valami közük.

Maradjunk csak mindjárt a lakásművészetnél! Azt mondjuk, hogy művészet! Azt is mondjuk, hogy iparművészet! A lakás az ember, a kultúrember belső, zárt világa, technikailag a ma elképzelhető tökéletes megoldásban, s egy belső harmóniának megfelelő művészi kialakításban. Gyakorlati szükségszerűségek és esztétikai kívánalmak formálják, s ezért karakterizálja mindig a kort, s a társadalmat, amely magából kitermelte.

De ne felejtsük el, hogy társadalmunk nem egységes. Nem is volt soha! Míg azonban a történelmi multban rendszerint csak a legmagasabb osztály, vagy rend engedhette meg magának ezt a luxust (királyi udvarok, főnemesség, egyház), s anyagi eszközeinél fogva a legjobb művészeket vehette igénybe, addig ma, — a szellemi és anyagi javakban igen különbözően dotált polgári társadalomban — az irányító nagydobot, még azokat is megmételyezi, ízlésüket elferdíti, akik azon a bizonyos határon állnak, hogy elég volna egy kis egészséges szemléltetés, propaganda és a jóízlésű emberek számát szaporíthatnák.

De, sajnos, nálunk a művészi-kulturális nevelés még igen-igen gyermekcipőkben jár. Legsúlyosabb mulasztást az iskolák követik el, ahol a művészi oktatás legfeljebb holmi kis rajzolgatásból, vagy a művészi kultúrák lexikonális, rövid ismertetéséből áll. Zenét tanítanak, zenei kultúrával foglalkoznak az iskolán kívül is, a képzőművészet csak a művésznek, s egypár fanatikusnak a magánügye. A kép, szobor tárlatra kerül, arra hivatottak azt ott összegyüjtik, zsűrizik, márkázzák, élesen elkülönítve a képkereskedők giccsétől, klikkek harcolnak egymás ellen, sok az igazságtalanság, a félreértés, mindez a nagytömeget hidegen hagyja, szerinte ez a művészek magánügye, neki sem a kép, sem a szobor nem életszükséglete.

Lakása, bútora, általában azonban mindenkinek

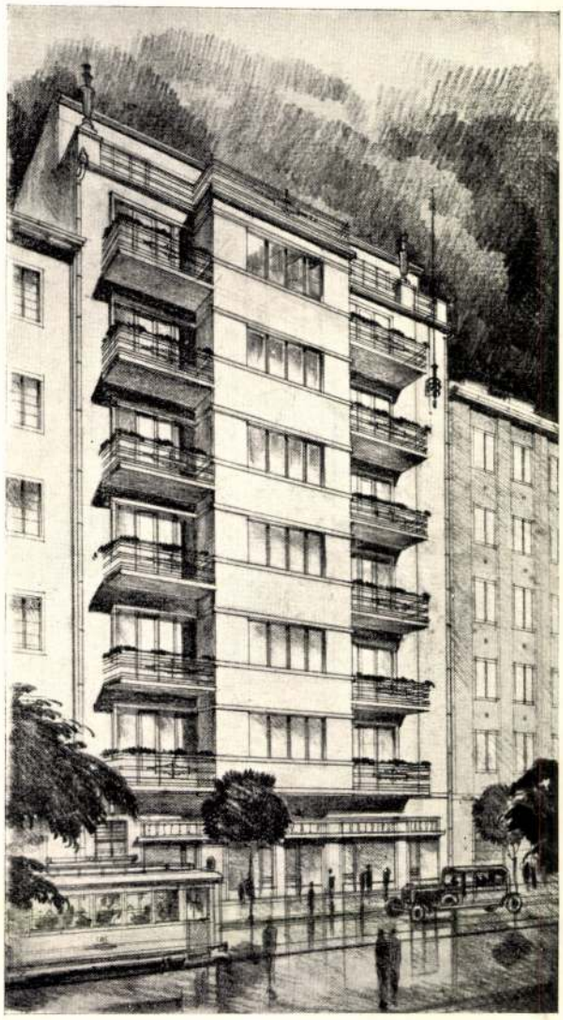

Mikle Károly: A Krisztina körúton épitendő öröklakásos társasház terve

van. „Schmücke dein Heim!", mondta a jámbor német nyárspolgár. Hogy hogyan díszítette, arról aztán ne beszéljünk, de ősemberi vágy az otthon szeretete, így az ezzel járó esztétikai kívánalmak is. Az ősi primitív ember és a kultúrált ember is mindig a szükségletekből indul ki, a belsőből, s ennek alapján alakítja ki a külsőt. Így alakul ki szervesen a művészi formanyelv (lásd primitív népművészet és igaz művészi értékek); a kulturálatlan, a félművelt ember mindig csak utánoz, majmolja azt, ami neki tetszik. A lényeget nem érzi, csak a külső forma ragadja meg. Így lesz a kannibálok, s indiánok ősi eredetű maszkjából, harci köntöséből: cilinderes, tollseprős, üveggyöngyös torzfigura, így öltöztetik fel a parasztot az olcsó áruházak, s így telnek meg a bútorkereskedők raktárai az igazi, művészi bútorra csak torzképszerűen hasonlító darabokkal, s a lakberendezési bemutatók, vásárok így válnak az ízlés megmételyezőivé. Ez azonban szent, ez sérthetetlen, ezt a sajtónak is csak dícsérni szabad, mert nemzeti érdek az iparfejlesztés, csak az általános művészi kultúrafejlesztés, úgylátszik, nem az. Van ugyan szakiskola, ahol a pályára készülő tervezők szakszerű kiképzést kapnak, van társulat, mely nagyméha kiállítást is rendez, de az iparművészt a kereskedő irányítja, s a kiállítást a kereskedő finanszirozza. Azok a tervezők, akik őszintén fogják fel hivatásukat, akik komoly értéket képviselnek, kénytelenek a kisszámú kultúráltabb igényűek számára privátpraxist folytatni, de még itt is állandóan harcolniok kell a vásári giccsektől megmételyezett szellemmel.

Komoly kiállítások kellenének, közületek anyagi támogatásával, előadások és hatásos propaganda, elsősorban azonban az ifjúság minél korábbi művészeti kultúrájának megalapozása.

Budapest, 1934. szeptember hó 23-án.

Fränkel György
műépitész.

KOSZEGI LÁSZLÓT, az Iparművészeti iskola tanárát, akit mint a Képzőművészet munkatársát is széles körben ismernek, kinevezték az V. fizetési osztályba. Ezzel elnyerte a méltóságos címet is, amely kétségtelenül kritikai és kulturális munkásságának elismerését jelenti.

HELYREIGAZÍTÁS. Mult számunk néhány példányának 175. oldalán Pokorny Marcella műve alá tévedésből Pokorny Marietta neve került. Ugyanígy Path István József neve a 176. oldalon helyesen Póth István József.

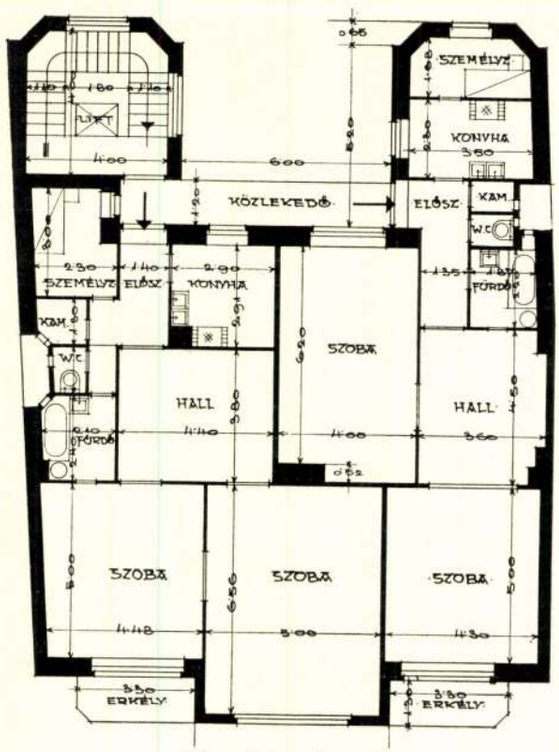

A társasház alaprajza

Képzőművészet
1934. 77. szám

LAKÁSMŰVÉSZET

MODERN ÉS ÁLMODERN LAKBERENDEZÉSEK

A modern lakásművészetet forradalom szülte. Harcosai a művészek voltak, ezek a hitbuzgó, minden áldozatra és nélkülözésre kész hősei a kultúremberiségnek. Hogy ezeknek az eszmei hősöknek általában mi a sorsuk, jutalmuk a ma világrendjében, arról nem igen érdemes beszélni, azt úgyis mindenki tudja. Eszmei küzdelmeket legjobb esetben is csak erkölcsi sikerek koronáznak, profit csak üzleti résszel foglalkozók számára lehetséges. Hiszen idáig rendben is volna minden. A tudomány, a művészet kísérleti laboratóriumából a gyakorlati élet átveszi a számára felhasználhatót, s a nagytömeg számára értékesíti. A tudomány kincseinek gyakorlati felhasználásaival nincs is szerv a kereskedelem lett. A kereskedőnek pedig természetszerűleg jelszava a profit, amely még mindig nem járna semmiféle veszedelemmel, ha a kulturális osztály igényeit óhajtaná kielégíteni. De ő ezt nem óhajtja, nem óhajtja pedig egyszerűen azért, mert ez a réteg elenyészően kisebb, a félműveltek, különösen pedig a művészi kultúrában elmaradottak nagy rétegével szemben. Ennek a rétegnek termel tehát, s ezt annál is szívesebben teszi, mert legnagyobb részében ő is ehhez a réteghez tartozik. Ezek szükségletét, ízlését igyekszik kielégíteni, s minthogy a valóban jó, a valóban művészi sokkal kevesebb példányban kerül szem elé, s nem áll mögötte apparátus, mely ütné állandóan a

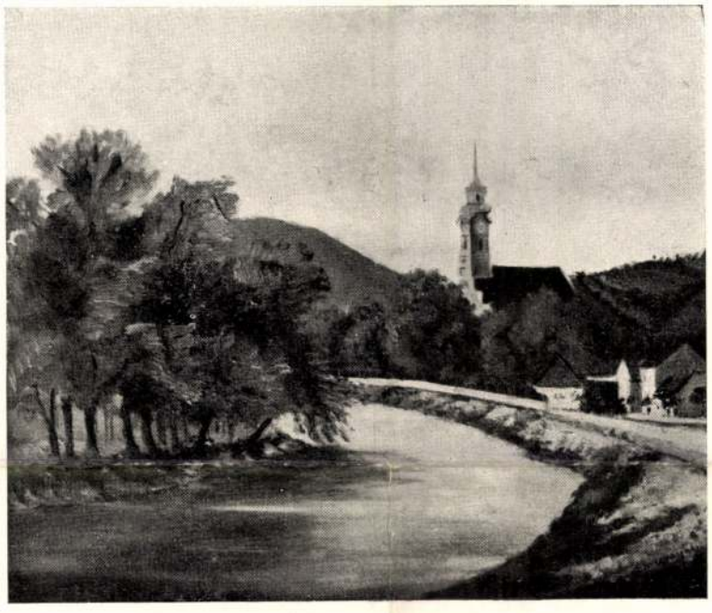

Foto Röckel

Szacsvayné Pethő Margit: Esztergomi kis Dunaág
Az Új Szalón őszi tárlatáról

semmi baj, de, sajnos, annál több megy veszendőbe oly kísérleti eredményeknél, amelyeknek a művészethez is van valami közük.

Maradjunk csak mindjárt a lakásművészetnél! Azt mondjuk, hogy művészet! Azt is mondjuk, hogy iparművészet! A lakás az ember, a kultúrember belső, zárt világa, technikailag a ma elképzelhető tökéletes megoldásban, s egy belső harmóniának megfelelő művészi kialakításban. Gyakorlati szükségszerűségek és esztétikai kívánalmak formálják, s ezért karakterizálja mindig a kort, s a társadalmat, amely magából kitermelte.

De ne felejtsük el, hogy társadalmunk nem egységes. Nem is volt soha! Míg azonban a történelmi multban rendszerint csak a legmagasabb osztály, vagy rend engedhette meg magának ezt a luxust (királyi udvarok, főnemesség, egyház), s anyagi eszközeinél fogva a legjobb művészeket vehette igénybe, addig ma, — a szellemi és anyagi javakban igen különbözően dotált polgári társadalomban — az irányító nagydobot, még azokat is megmételyezi, ízlésüket elferdíti, akik azon a bizonyos határon állnak, hogy elég volna egy kis egészséges szemléltetés, propaganda és a jóízlésű emberek számát szaporíthatnák.

De, sajnos, nálunk a művészi-kulturális nevelés még igen-igen gyermekcipőkben jár. Legsúlyosabb mulasztást az iskolák követik el, ahol a művészi oktatás legfeljebb holmi kis rajzolgatásból, vagy a művészi kultúrák lexikonális, rövid ismertetéséből áll. Zenét tanítanak, zenei kultúrával foglalkoznak az iskolán kívül is, a képzőművészet csak a művésznek, s egypár fanatikusnak a magánügye. A kép, szobor tárlatra kerül, arra hivatottak azt ott összegyüjtik, zsűrizik, márkázzák, élesen elkülönítve a képkereskedők giccsétől, klikkek harcolnak egymás ellen, sok az igazságtalanság, a félreértés, mindez a nagytömeget hidegen hagyja, szerinte ez a művészek magánügye, neki sem a kép, sem a szobor nem életszükséglete.

Lakása, bútora, általában azonban mindenkinek

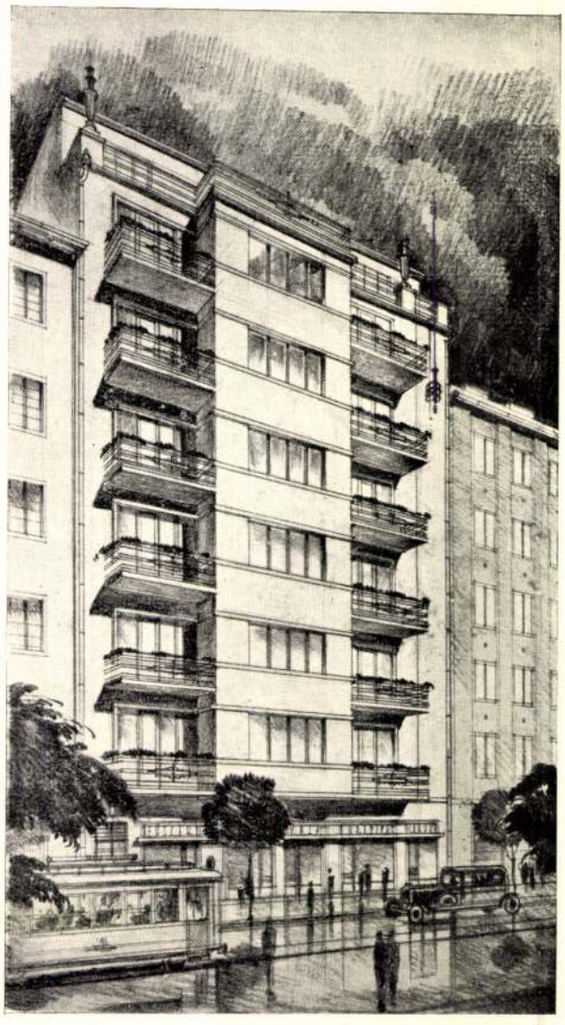

Mikle Károly: A Krisztina körúton építendő öröklakásos társasház terve

van. „Schmücke dein Heim!", mondta a jámbor német nyárspolgár. Hogy hogyan díszítette, arról aztán ne beszéljünk, de ősemberi vágy az otthon szeretete, így az ezzel járó esztétikai kívánalmak is. Az ősi primitív ember és a kultúrált ember is mindig a szükségletekből indul ki, a belsőből, s ennek alapján alakítja ki a külsőt. Így alakul ki szervesen a művészi formanyelv (lásd primitív népművészet és igaz művészi értékek); a kulturálatlan, a félművelt ember mindig csak utánoz, majmolja azt, ami neki tetszik. A lényeget nem érzi, csak a külső forma ragadja meg. Így lesz a kannibálok, s indiánok ősi eredetű maszkjából, harci köntöséből: cilinderes, tollseprős, üveggyöngyös torzfigura, így öltöztetik fel a parasztot az olcsó áruházak, s így telnek meg a bútorkereskedők raktárai az igazi, művészi bútorra csak torzképszerűen hasonlító darabokkal, s a lakberendezési bemutatók, vásárok így válnak az ízlés megmételyezőivé. Ez azonban szent, ez sérthetetlen, ezt a sajtónak is csak dicsérni szabad, mert nemzeti érdek az iparfejlesztés, csak az általános művészi kultúrafejlesztés, úgylátszik, nem az. Van ugyan szakiskola, ahol a pályára készülő tervezők szakszerű kiképzést kapnak, van társulat, mely nagynéha kiállítást is rendez, de az iparművészt a kereskedő irányítja, s a kiállítást a kereskedő finanszirozza. Azok a tervezők, akik őszintén fogják fel hivatásukat, akik komoly értéket képviselnek, kénytelenek a kisszámú kultúráltabb igényűek számára privátpraxist folytatni, de még itt is állandóan harcolniok kell a vásári giccsektől megmételyezett szellemmel.

Komoly kiállítások kellenének, közületek anyagi támogatásával, előadások és hatásos propaganda, elsősorban azonban az ifjúság minél korábbi művészeti kultúrájának megalapozása.

Budapest, 1934. szeptember hó 23-án.

Fränkel György
műépítész.

KÖSZEGI LÁSZLÓT, az Iparművészeti iskola tanárát, akit mint a Képzőművészet munkatársát is széles körben ismernek, kinevezték az V. fizetési osztályba. Ezzel elnyerte a méltóságos címet is, amely kétségtelenül kritikai és kulturális munkásságának elismerését jelenti.

HELYREIGAZÍTÁS. Mult számunk néhány példányának 175. oldalán Pokorny Marcella műve alá tévedésből Pokorny Marietta neve került. Ugyanígy Path István József neve a 176. oldalon helyesen Póth István József.

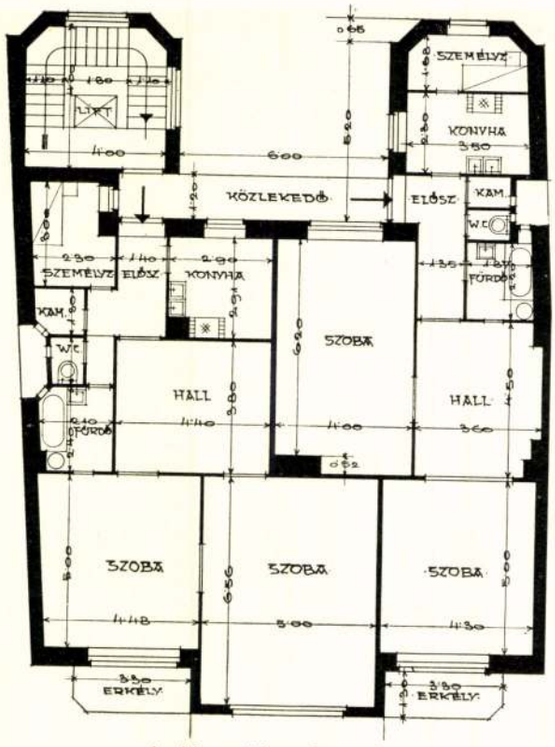

A társasház alaprajza

Képzőművészet
1934.

A milánói bérház tetőkertje. — Jardin n-toit d'une maison de rapport á Milan.

állít fel — a pályaművek sorszámával és azok jeligeszerű számával — s minden pályamű minden darabján a jeligeként felragasztott hatjegyű számokat folyószámmal ragasztja át. Ezután az első bírálatot végző szakértő — Vorprüfer — kiakasztja az összes terveket, kiselejtezvén azokat a darabokat, amelyek a kiírás követelményein túlhaladnak — e darabok nem kerülnek a bíráló bizottság elé —, megállapítja azokat a pályaműveket, melyek a kiírás formai követelményeinek nem felelnek meg.

Az előbíráló ezután egy második jegyzéket állít fel, amelyben a pályaművek már csak a sorszámmal szerepelnek, s amely ro-

Bejárati kert.

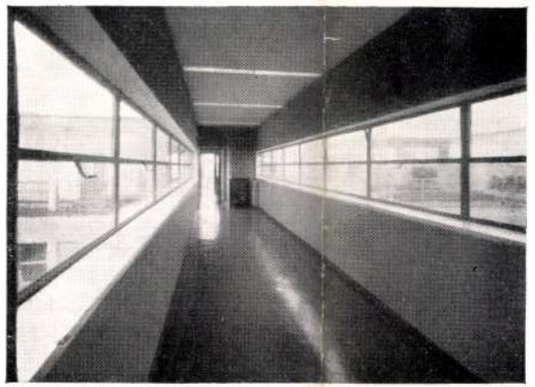

Átjáró folyosó.

Várószoba látogatók számára a bejárat mellett.

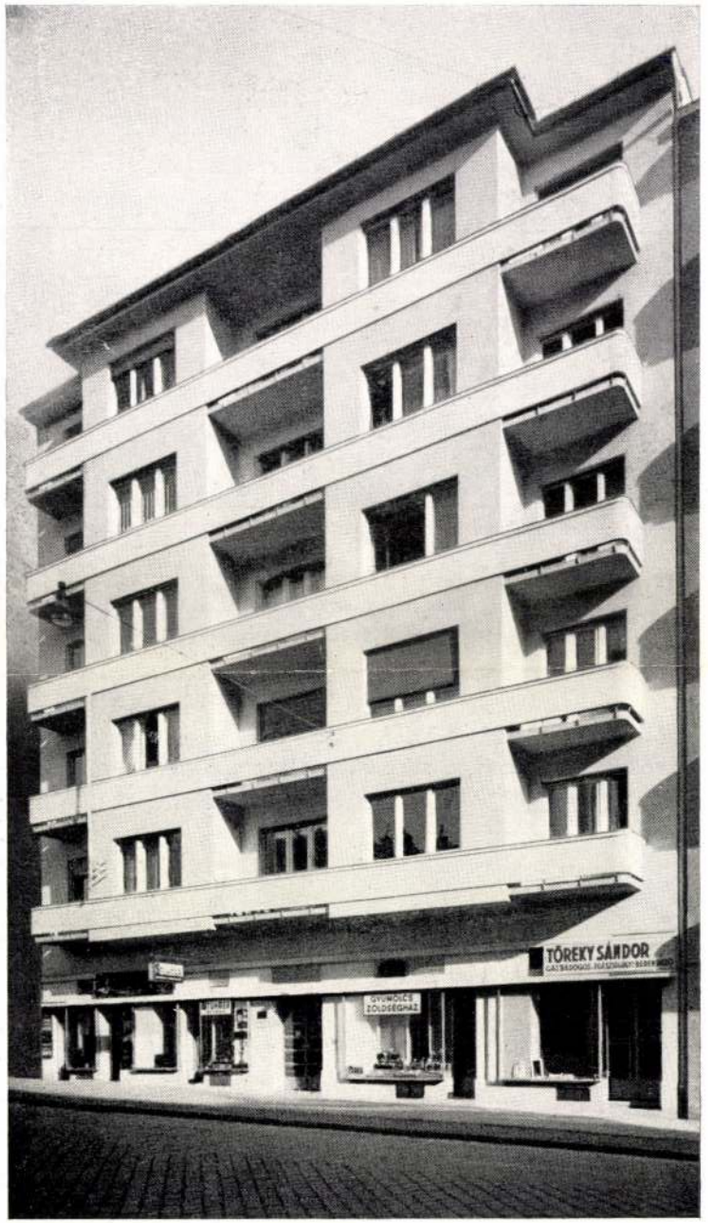

Fotó: Seidner.

Bérház Budapesten az Attila-utcában.
Tervezte: **Mikle Károly.**

Maison de rapport à Budapest.
Arch.: Ch. Mikle.

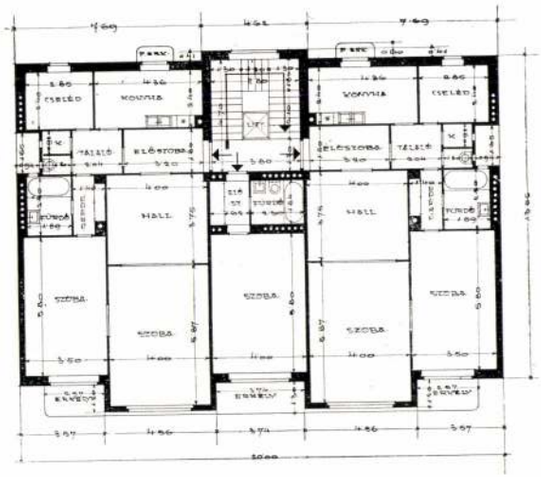

vatokat tartalmaz a további bírálati feljegyzések számára. A kiakasztott tervekhez csak az előbíráló és az általa oda bevezetett bírálóbizottság juthat.

A bírálóknak tilos a pályázókkal érintkezni, avagy egymás között a feltehető szerzők személyéről megbeszéléseket folytatni. A bírálati munka megkezdése előtt a bírálók tartoznak az elnököt biztosítani, hogy a pályázókkal nem érintkeztek s egymás között ilyenirányú tárgyalásokat nem folytattak.

A bírálóbizottság mindenekelőtt a kiselejtezés fölött dönt. A bírálók elutasító véleményét egy minus jellel, elfogadó véleményét plus jellel jegyzi be az előbíráló a második jegyzékbe. Olyan mű, amely legalább egy keresztet kapott, ki nem zárható.

A második bírálati menetben az elnök meghallgatja a bírálók véleményét az egyes művekről, s ekkor az elnök dönt a további kiselejtezés tárgyában. Végül a legszűkebb választásra kell kijelölni a műveket és pedig legalább kétszer annyit, mint ahány díj és megvétel fog kiosztatni. A legszűkebb választásba került pályaművekről a bírálók írásbeli véleményt adnak és azok meghallgatása után a rangsort az elnök állapítja meg.

Miután az így meghozott ítélet indokolással együtt írásba foglaltatott, felbontatnak az előbíráló által őrzött borítékok.

*

Hogy e rendelkezések alapján a németországi tervpályázatok miképpen működnek, azokkal a német építészek mennyire vannak megelégedve, a dolgok természeténél fogva nem tudjuk megítélni. Mindenesetre meg kell állapítani azt a tényt, hogy az utolsó három évben a tervpályázatok szűkebbkörűek voltak és Berlin a szabadpályán működő építészek számára az első országos nyilvános tervpályázatot a legutóbbi időben írta ki. (Bauwelt, 1936. 43. szám.) ue.

Tér és Forma

1936. 12. 7.

tük van néhány, már a Műcsarnok kiállításain is méltányolt kép, melyeknek festői ereje igen előkelő helyet biztosít Sárkány Gyulának a magyar képzőművészetben. Különösen a halas kofa, paraszt fejei és férfi-portréi azok az alkotásai, melyek karakterizáló erejét, rajztudását és színelemzéseinek finomságát legszerencsésebben reprezentálják.

Az első három kis gyüjteményes kiállítással szolgálatot tett a magyar piktura ügyének a Fészek vezetősége. Következő kiállítója a Fészeknek a nagytehetségű *Áldor* János László.

Dr. Márffy Oszkár.

Csoportkiállítás. *Szathmáry* István, *Bundschuh* Ottó, *Wonaszek* Olga, *Demeczkyné Wolf* Olga, *Olofson* és *Mezei* Frigyes festőművészek, kiknek nevét a tárlatlátogató közönség már előnyösen ismeri, csoportkiállítást rendeztek a Barcsay-utcai gimnázium dísztermében. A kiállítás minden szereplője nívós anyaggal szerepelt, melyet nagyszámú látogatóközönség tekintett meg. Különösen Szathmáry István rézkarcainak és Bundschuh Ottó tabáni képeinek volt megérdemelt nagy sikerük.

Az Ady-síremlékpályázat díjnyertesei a Tavaszi Tárlaton. A Műcsarnok Téli Tárlata szép sikerrel zárult. A látogatók száma majdnem elérte a hetvenezret és körülbelül 25,000 pengő értékben 30 kép talált vevőre. A vevők között szerepel József főherceg is 5 képpel és a Székesfőváros két képpel. A Téli Tárlat bezárása után nyomban megkezdődött az Ady-síremlék tervpályázatok begyüjtése, melyeknek díjnyertesei a Műcsarnok Tavaszi Tárlatán is kiállításra kerülnek. A szükebb pályázatra felszólított díjnyertes művészek: *Margó* Ede, *Beck* Ö. Fülöp, *Sztankó* Gyula, *Csorba* Géza és felsőeöri *Fülöp* Elemér.

Felhivás a kiállító művészekhez. A „Képzőművészet" rendszeresen közli a tárlatok sikerült kiállítási műveit. Hogy a kiállított művek reprodukálásának akadályai ne legyenek, ezúton értesítjük az érdekelt művészeket, hogy a „Képzőművészet" szerződéses fotográfusa a tárlaton való fotografálás céljára előzetes értesítés mellett és írásos felhatalmazás alapján rendelkezésre áll.

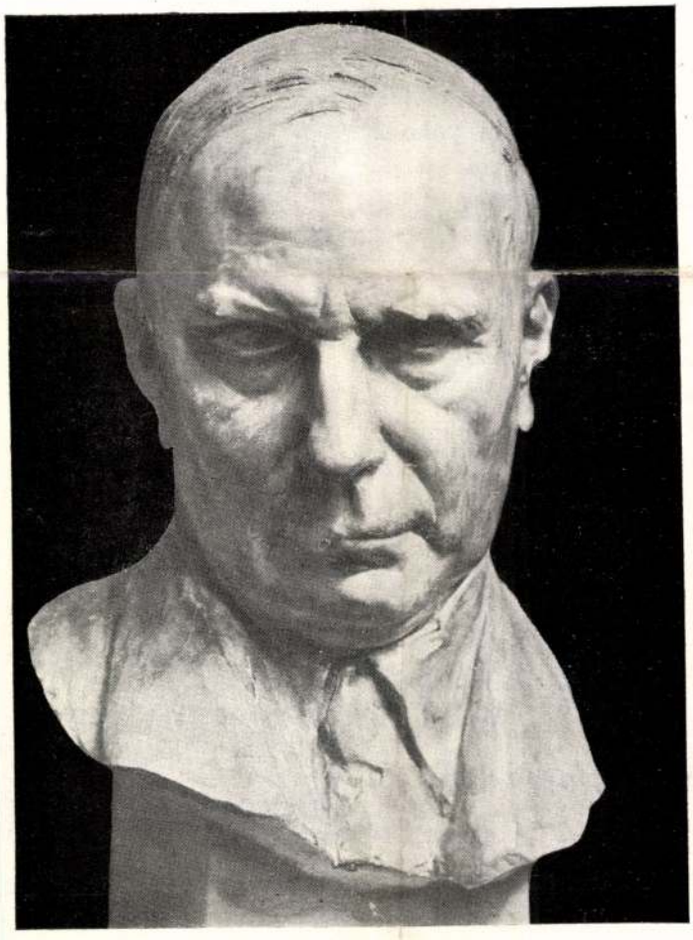

LUX ELEK: TANULMÁNYFEJ
Az Ernst-Múzeum tárlatáról

ÉPÍTŐMŰVÉSZET

KORSZERŰSÉG

Ma már a második vagy harmadik generáció dolgozik külföldön a modern építészeti irányzat tanításai szerint. A korszerű építészet szolgálatában álló művészeknek tehát már voltak tanítómestereik, akik a kezdeményezés nehezebbik felét elvégezték, és akiknek példáin — de méginkább tévedésein — okulhattak az utódok.

A mai magyar építőművészetnek ezzel szemben nincsenek modern ősei, ezért abszolut értelemben vett hazai modern építészet sincsen. Azok kevesen, akik eddig átérezték a fejlődés szükségességét, sohasem számoltak a túlzott konzervatív szellem fékező erejével és ezért nem is tudták legyőzni a kezdettel járó nehézségeket. A konzervativizmus ugyanis az a gravitációs erő, amellyel számolnia kell minden fejlődésnek, amelytől a modern építész ugyanúgy nem szabadulhat, mint ahogy nem mentesülhet a zsákhordó terhének súlyától. Lehet ugyan pokolba kívánni a „maradi" szellemet, amelyről azt hiszik, hogy egyetlen akadálya a haladás útjának, de mindenesetre észszerűbb lépésről lépésre, túlzás nélkül vállalni az elindulás kockázatát, cselekedni a fejlődés érdekében.

Mikle Károly műépítész munkái, Peter Behrens vagy Bruno Paul szemével nézve semmi esetre sem illethetők a „modern" jelzővel. De aki ismeri a hazai építészet útjait és aki tudja, hogy az mennyire csupán a történelmi stílusok kopírozásában látja az egyetlen követendő irányt, az megállapíthatja, hogy Mikle Károly terveinek renaissance formái mögött egy bölcs lépés rejtőzik a korszerű építészet felé.

Ugyanezek az okfejtések vonatkoznak *Vajda Andor* és *Pál* építészek műveire is. Terveik alaprajzán mindenütt feltűnő a modern elrendezésü alaprajz, amelynek jellemzője, hogy kis területen, bármilyen méreteken belül is tágas térhatást tudnak nyujtani. Architekturáikon, bár felhasználják a klasszikus művészet díszítő elemeit, érezni, hogy nem az ókorból, sem a barok-időkből, de a huszadik század első és második évtizedéből származnak.

B. J.

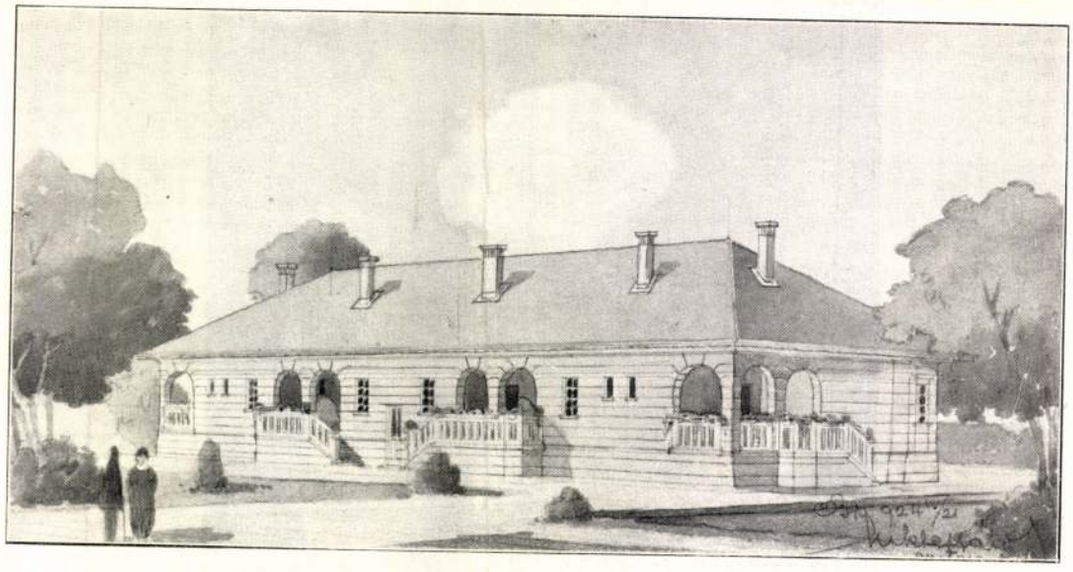

MIKLE KÁROLY: NÉPJÓLÉTI MINISZTÉRIUM PONGRÁCZÚTI TELEPÉNEK EGYIK PAVILONJA HAT LAKÁSSAL

Mikle Károly

építész

Magyar Építőművészet.

1942. 24. l. (Örök-lakásos társasvilla a Tündérlaki-mélyúton, képpel és alaprajzzal.)

Tervezte fenti

PARDUCZ MÓZSEF
UJSÁGBIZOMÁNYOS
— ADA —

Mikle Károly
építész

Magyar Építőművészet

1942. 20. l. (Örök-
lakásos társasház
a Bertalan-utcában,
képpel és alaprajzzal.)
— 21. l. (Öröklaká-
sos társasház a Káplár
-utca és Névtelen-
utca sarkán, képpel
és alaprajzzal.)

Sivár modern bér-
haszárnyak!

Terverte fenti

BINDER ISTVÁNNÉ
birlapbizományos, Sárvár

Mikle Károly és

Vida Artur

céd

irod

Magyar Vilmos:

Művészet és oklevél.

A zentai korhaz

terv pályázata.

Épitő Ipar 1910

391. 392. l.

I. díjat nyerték

e pályázaton.

Föl is fő'tekinték a magoss egekbe,
Egy szép gyalog ösvény hát ott jödögel le,
Azon ereszködék fodor fehér bárány
A napot s a hódat szarva között hozván,
A fényös csillagot a homlokán hozta;
Két szép arany perecz aj! a két szarvába,
Aj! a két oldalán két szép égő gyertya;
Mennyi szöre szála, annyi csillag rajta.
Szóval mongya nekőm fodor fehér bárány:
Még ne ijeggy töllem Julia szép leány!
Mett most esött héja szüzek seröginek.
Ha elmönnék vélle, hogy oda vinnének,
A mennyei karba, a szönt szüzek közi,
Hogy bételnék velem azok kögyes rendi;
A mennyei kócsot a kezembe aggya,
Első kakasszókor jönek látásomra,
Másodkakasszókor ingömöt megkérnek,

Mikle Károly

vád

Tér és Forma

1942. 9. l.

(Bérház a Bertalan-utcában; képekkel.)

fervezte fenti

U. o. 1942. 11. l.

(Bérvilla a Budaörsi uton; képpel.)

Terverte fenti-

Szalay Imre báró IX. 66.

Mikle Károly
és Vida Artur
épületei

Tervpályázatok eredménye. A zentai közkórház tervpályázatán az I. (1000 k.) díjat *Vida* Artur és *Mikle* Károly, a II. díjat *Német* József nyerte; megvenni ajánlták a „Kék mezőben fehér kereszt" jelű tervet és megdicsérték az „Egészség" jeligéset. — A kézdiszentteleki r. k. templom terveire csak egy terv érkezett Wusinszky testvérektől.

Építő Ipar
1910. 293. l.

1268. TALPAS CUKORTARTÓ, zöld üveg, arany és szines virágos díszitéssel. (Javitott.) Cseh, 1835 körül. 40.—

1269. CUKORTARTÓ LÁDIKA, tejfehér üveg, szines madarakkal. Cseh, Biedermeier. 15.—

1270. KÉT HATSZÖGÜ KIS VÁZA, zöldes hyalit-üveg. Cseh, 1840 körül. 90.—

1271. NÉGY KIS TALPAS POHÁR, beköszörült szines medaillonokkal. Cseh, 1840 körül. 40.—

1272. KIS TALPAS POHÁR, beköszörült virágdísszel. Cseh, 1840 körül. 5.—

1273. TALPAS POHÁR, piros üveg, arany díszitéssel. Cseh, 1830 körül. 10.—

1274. TALPAS POHÁR, köszörült üveg, Welhartig látképével. Cseh, XIX. század. 5.—

1275. TALPAS POHÁR, fazettált oldalán „Hévizi emlék" felirat. Magyar, 1830 körül. 8.—

1276. TALPAS POHÁR, oldalán beköszörülve: oltár. Magyar. 1820 körül. 2.—

M.D.K.

Mikle Károly, építész

K. Császár Ferenccel
hőrösen 1200 K-ás második
díjat nyert a háránsebe-
si törvénykerési épület
pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1914. XXXV. évf.

jul. 15. sz. 15. old.

Mikle Károly, építész M.D.K.

Vida Arturral közös terve 1000 K-ás első díjat nyert a zentai közkórház pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1910. XXXI. évf.

jul. 6. sz. 11. old.

M.D.K.

Mikle Károly, építész

és Hetzer Róbert, körös terve 1500 K-ás második díjat nyert a tordai törvényhezési palota és fogház pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1911. XXXII. évf.

szept. 6. sz. 12. old.

M.D.M.

M.D.K.

Mikle Károly, építész

második díjat nyert a szilágysomlyói városháza terepályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1911. XXXII. évf.

ort. 4. sz. 12. old.

MDK

Mikle Károly

Kétlakésos családi ikerház, repr. tervezte fenti

Képzőművészet 1928. 7. sz.

Mikle Károly

Kétlakásos családi lakóház, Terp.

Tervezte Fenti

[illegible] 1930. V. 22.

MDK

Mikle Károly

Népjóléti minisztérium Pongrác-uti telepének egyik pavilonja hat lakással, repr.

Képzőművészet 1928. febr. 7. sz. 48.l.

MDK

Mikle Károly

Kétlakásos családi ikerház, repr.

Képzőművészet 1928. febr. 7. sz. 49.l.

MIKLE KÁROLY

a tordai törvénykezési épület tervpályázatán
második dijat nyert.

Művészet 1911. 39o.l.

MDK

Mikle Károly, épitész

a rózsahegyi törvényszéki palota és fogház tervezésére kiirt pályázaton rédzt vett.

A III. dij nyertese.

Müvészet. 1913. 76.1.

MDK

Mikle Károly, ép.

az I.dijat "Alfa" jeligés tervével közösen Vida Artur,ép.-el ö nyerte.

Magyar Vilmos: Müvészet és oklevél. -Ép.Ipar. 4o.sz.

~~Bodányi Ödön: Szombathely város fejlődésének tertetete. /1895-1910/~~ A zentai kórház tervpályázata.

1910 X.2. 392.1.

Mikle Károly építész

Pér és Fonna 1942. 3-10.

Kézdi

Mikle Károly, épitész M.D.K.

harmadik díjat nyert a rózsahegyi tör-vényszéri palota a fogház terepályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1913. XXXIV. évf.

jan. 29 sz. 13. old.

MDK

Mikle Károly és Vida Artur

a zentai korház tervpályázatán I. dijat nyertek

Magyar V.: Müvészet és oklevél. Épitő Ipar 1910. 391,392.l.

B. Mikli Ferenc

testőműrén

Töprengés a Zisztúnfélegyházi téli
tárlatról

Petőfi Nése
1981 jan 6.

Varga Mihály
ünne

B. Mikli Ferenc, festő

a Kecskeméten rendezett Téli Tárlaton szerepelnek a művész művei, áttetsző lebegésű gyasai. (említve)

á Szabó János: Téli tárlat '76.

Petőfi Népe, 1976. dec. 12.

1977 AUG 2 0'

B. Mikli Ferenc

1021

● **B. Mikli Ferenc grafikája: Új kenyér.**

SZABADSÁG
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-126

ningrádi Térképészparancsnoki Főiskola harmadéves hallgatója. Szabadságát tölti itthon, s mi sem természetesebb annál, hogy belátogasson a laktanyába, ismerkedjen a csapat munkájával.

— Miért lettem katona? Mindig laktanya mellett laktunk, hiszen édesapám katona volt, édesanyám pedig a tiszti étkezdén dolgozott. Magam döntöttem úgy az érettségi után, hogy katona leszek. Én is úgy jártam, mint édesapám. Páncélosnak jelentkeztem, s mégis térképész leszek. Nem bántam meg én sem ezt a szakmai változást, hiszen mindegy, hogy hol, milyen körülmények között teljesítem kötelességemet.

Ifjú Görög Sándor hallgató eddig valamennyi félévben kiváló minősítést kapott, s miután 1975

B. Mikli Ferenc festő

Kecskeméten látható két két áta a Téli tárlat 1977. – a tárlat gerincét alkotó művészek között szerepel a művész is.

Csáky L. György: Téli tárlat, 1977.
Petőfi Népe, 1977. dec. 18.

B. Mikli Ferenc

Bőség, repr.

Tavaszi Tárlat 1971 Szolnok-Kecskemét

B. Mikli Ferenc

Fényben 41×61 o.
Aranyosi szőlőshegy 41×61 o.
Bőség 80×100

Tavaszi Tárlat 1971 Szolnok-Keszkemét

B. Mikli Ferenc
festő

„Földehoz" című olajkrupérája
a hiállítás egyik jelentős műve.

Aszalós Endre: Bács-Kiskunnegyei képzőművészek..
Művészet, 1972. junius - 43 oldal

B. Mikli Ferenc

Falak gouache 43x49

XII. Szegedi Nyári Tárlat

B. Mikli Ferenc

festő

A bajai Rudnay képzőművészeti
kör tagja és működik B. Mikli Ferenc
vezetésével.

Miskolczy Ferenc: Muzeumi levél.
MŰVÉSZET, 1973. október - 6.oldal

Illési Ferenc

Bács-Kiskun megye képzőművészeinek kiállítása az Ernst Múzeumban nyílt meg, ahol a bajai művésztelep képviseletében képei szerepeltek.

Esti Kurír, 1942. febr. 19. 19.00/4/4.

Mikli Ferenc

neve emlitve

Művészettörténeti Értesitő 1972

316. old

B. Mihli Ferenc

1. Fényben gvas 41x61
2. Aranyosi szőlőhegy gvas 41x61

Tavaszi Tárlat 1971 Szolnok-Kecskemét

MDK

Mikle Károly

építész pályaművét 300 pengőért vásárolta meg a főváros.

A Munkaadó, 1932. szept. 14. 5 l.

mdk

Mikle Károly építésmérnök

tervezte a Hunyadi-udvart

kép.

Holek Sámuel: A Szentmiré város Bölcsőjénél

Bp. 1936

25. l

Mikle Károly, építész

M.D.K.

első díjat nyert a szérely udvarhelyi törvényszék és foghár épületének tervpályázatán.

Vállalkozók L. apja, Bp. 1913. XXXIV. évf.

jul. 30. sz. 13. old.

Mikle Károly

Mikle Károly építészmérnök, IV.
Veres Pálné-u. 31. 188-260

Bptávb 1940 szept.

Mikle Károly

építész

az OLMB-nak sok éven at mint műszak előadó mű-
ködött. Mint magán építész
is működott. I díjat nyert a
zentai kórház tervpályázatán és a székelyudvarhelyi tör-
vényszék és fogház tervpályázatán, II díjat a tordai tör-
vényszéki épület és a karán-
sebesi törvényszék tervpályá-
zatán, a besztercei iskola és
szilágysomlyói iskola tervpályá-
zatán, III díjat a rozsahegyi tör-
vényszék és a mezőtúri városháza
pályázatán. Mint önálló építész
a népjóléti minisztérium Pongrác-
uti kislakásos berház és kettős laká-
ház, a felsőgödi és tápiószent-
györgyi iskolák építésére kapott
megbízást.

268

MAGYAR ÉPITOMŰVÉSZET
1927. 10-12. 2. 26. l.

Az Opera művészi krónikájában két eseményről kell megemlékeznünk. Az egyik a *Nürnbergi Mesterdalosok* régóta várt felújítása, teljesen magyar nyelvű előadásban. Hosszú idő óta mindig felemás együttessel került színre Wagner csodálatos vígoperája. Vagy nem volt magyar Hans Sachs, vagy hiányzott a magyar Stolzingi Walter. Végre most Rózsa Lajos és Székelyhidy Ferenc lehetővé tették, hogy gyönyörködhessünk a *Nürnbergi Mesterdalosok* muzsikájában, olyan pompás interpretálásban, mely díszére válnék bármelyik nagy külföldi színháznak. Csak a fordítást kellene alapos reviziónak alávetni. Wagnernél zene és szöveg egyenrangú tényező, a magyar wagneri deklamáló stílus kialakulásának legfontosabb alapfeltétele az énekelhető szöveg. Legyen a magyar *Nürnbergi Mesterdalosok* poézisben és prozódiában méltó a némethez!

Az Operaház másik említésreméltó cselekedete már nem ilyen örvendetes. Az igazgatóság felléptetett egy Szél György nevű ifjút, aki — mint az ujságreklámok harsonázták — Németországban ünnepelt karmester. Türelmesek vagyunk, hiszünk a nyomtatott betűnek, de még jobban hiszünk saját fülünknek. Szél György bemutatkozóul a *Carment* dirigálta, olyan ízléstelenül önkényes tempókkal, annyira teljes híjával Bizet verizmusa megérzésének, hogy Párizsban kifütyülték volna érte. A magyar közönség — már tudniillik a hozzáértők kis csapata — megelégedett a mosollyal.

Az Operaház állapota érlelte tette a kormánynak egy jelentős reformtervét, s ennek eredményeként művészeti életünk egy új zenei szervvel gazdagodott, a *Zenei Tanáccsal*. Ennek a Tanácsnak lesz a hivatása, hogy szakszerű véleményével minden fontosabb zenei kérdésben tájékoztassa a minisztériumot. Az eddig létező állapot valóban tarthatatlan volt. A kormány nem rendelkezett olyan organummal, amelynek felelős tanácsa alapján közmegnyugvásra cselekedhetett volna. Legjobb esetben kiadták az aktát a Zeneakadémia titkárának, aki aztán valahogy elintézte az *ügydarabot* (meg a muzsikát). Külföldön régen

Mikle Károly

Öpest épitész

lárd

MÉ. 1913. 10. sz

2–3. l.

Könyvtáramban

„Mascotte"

Általános
villamossági
vállalat,
kumulátor és rádió
anyag.
CLUJ
riţiu (v. Malom-u) 16.

Zeneművek
minden hangszerre
Gramofonok és lemezek
legjutányosabban beszerezhetők
Király
zeneműkereskedésében
Cluj P. Unirii 15

Mikle Károly

Művészet 1910. 357

– 1911. 390

– 1913. 76.

Budapest, 1927. máj. 27.

zék.

	@ 571	3.426 P
	és költs	6.85
	Összesen bej. ma	3.419.15 P

Kiváló tisztelettel:
Szentiványi Gyula

Mikle Károly

villa tervei

repr.

MAGYAR. EPITOMUVESZET

1927 10-12. sz.

27 - 32. l.

Egyéb munkái:

Tápiószelei vh.

elemi iskola homlok-

zata u. o. 33 l.

Felsőgödi áll. elemi

iskola távlati képe. 34. l.

Pongrác-uti állami

kétlakásos földszintes

lakóház távlati képe

u. o. 35. l.

A Pongrác-uti állami kis-

lakásos beszhaz 3 emeletes u. o. 38. l.

Mezőtúri várhaza

utcaterve. repr.

u. o. 39. l.

III

Tarsadalmunk aldozatkeszseget.

Az elvek kultusza, a harcias bátorság, az irodalom és a nyelv tisztaságának védelme nagy érdemei voltak a múlt századi kritikának.

A kölcsönzött elméletek, eltanult szempontok fogyatkozásából pedig hamar kigyógyult. Amint költészetünk a magyar szellemtől megifjult s remekműveket hozott létre: nyomában kritikánk is megújhodott. Gyulai Pállal élén egész lélekkel a nemzeti költészet magyarázójává és terjesztőjévé szegődött; kritikánk is önállóvá, nemzetivé vált. Petőfi és Arany műveit egy sorba helyezte a külföld remekeivel, jelességeiket fejtegette, példájokra hivatkozott, belőlük vonta el szempontjait, rajtok mutatta ki a költészet lényegét s általános törvényeit. Az ő példájokra mutatva, a művészet és magyarság egybeolvadását követelte, egyformán megróva a magyartalan, üres művészkedést, meg a sallangos magyarkodást, a »kelmeiség« és »táj-költészet« kórságait. Egész rendszert vontak el az új költészet példáiból; a természetesség és realizmus hívei voltak, csakhogy azon ideál-realizmusé, mely nem pártol el az eszményektől, de ragaszkodik a valósághoz. Kárhoztatták a képzelet korlátlan csapongását, a lélektani botlásokat, képtelen mesét; józan, bár emelkedett eszméket követeltek, ép és világos szerkezetet; üldözték a pongyola és magyartalan nyelv kinövéseit. Ez elvek összhangban álltak a magyar szellem

Mikle Károly

építész

l.

Szefelslex. 327. l

328 l.

Bő Élctr. arck.

u. o. 855. l.

B. Mihli Ferenc

Bőség olaj 80x100

Tavasi Tárlat 1971 Szolnok – Kecskemét

B. MIKLI FERENC
(OLAJTEMPERA)

B. Mikli Ferenc

Forrás 1975. okt.

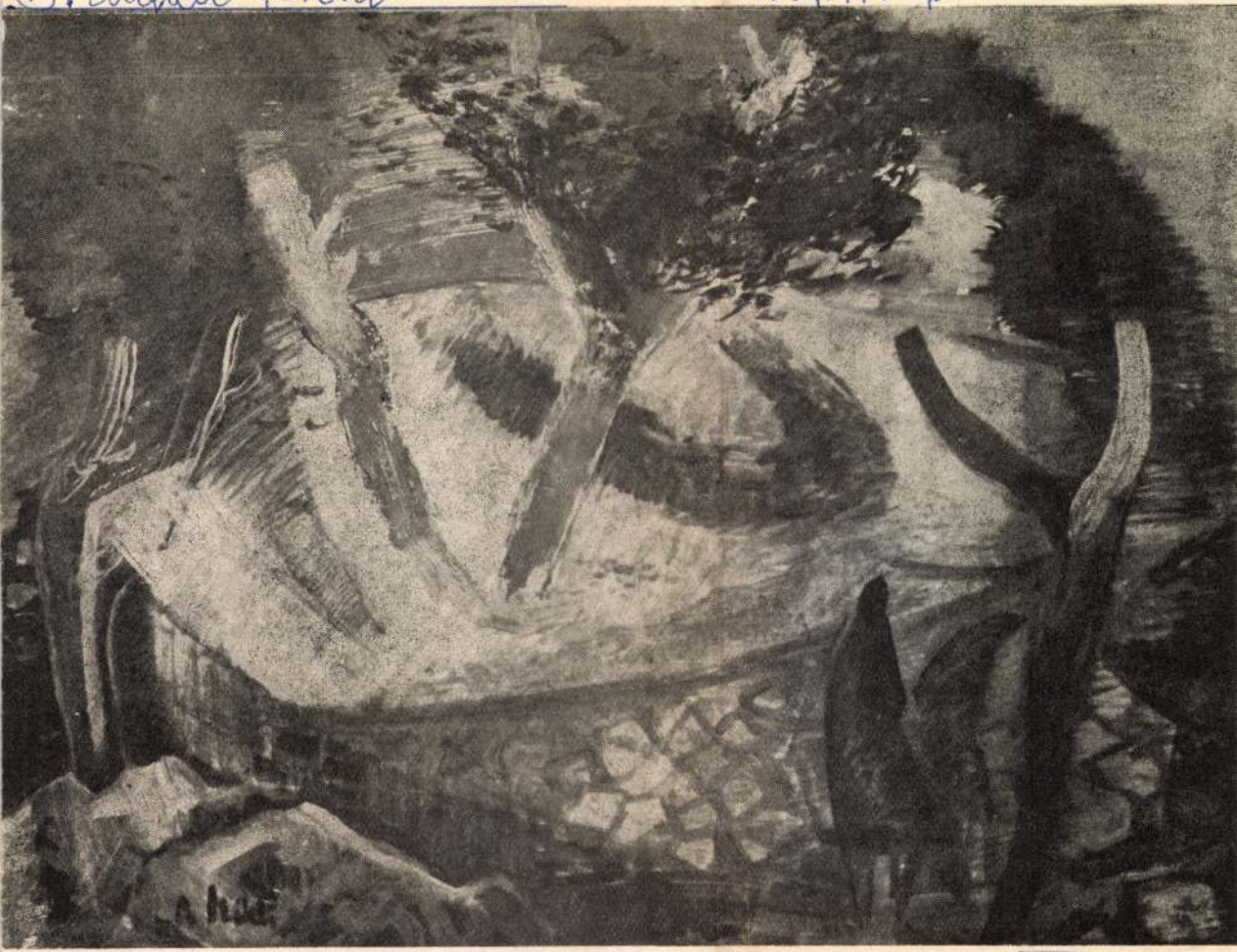

ládnak élt.

BÉKÉSI [illegible]

vöröshimlőben voltunk, és akkor jött nagymamám, becsavart mindenféle berliner kendőbe, és kivitt bennünket. Akkor vitték anyámat egy fekete kocsiban. Én három éves voltam, Karesz ezek szerint négy és öt között.

Akkor egy darabig nagymamámnál voltunk. Állandóan a konyhájában játszottunk, mindenféle őrültséget kitaláltunk. A sámlikat lónak használtuk, a díványon ugráltunk, meg ilyesmiket. Nagymamámnak sok dolga volt, nem ért rá velünk foglalkozni. Volt egy beteg férje, teljesen el kellett látni. Körülbelül egy évig éltünk vele, akkor megnősült apám, és lett egy nevelőanyám.

ZSIGÁR LÁSZLÓ: — Anyám is mindig beteges volt, meg ideges természetű is. Nem volt a gyerekhez szokva, és állandóan nyaggatott, hogy nősüljek meg, mert ő nem bírja. Ötvenhétben ajánlottak egy elvált asszonyt. Nem volt gyereke, és a rokonai, akiket ismertem, rendes emberek voltak, de akit elvettem, később megtudtam, hogy egy rendetlen nő.

Karesz már gyereknek is nagyon érzékeny volt. Az a hibája volt neki, hogy egy kicsit könnyelmű volt, megfeledkezett magáról. Ha elengedtük játszani, hogy legyen otthon egy bizonyos időre, elfelejtett hazajönni. Sötétben jött haza. Az ilyenért meg lett pirongatva. Akkor én nem nagyon vertem, jobban a mostohájuk verte őket.

BÉKÉSI RICHÁRDNÉ: — A nevelőanyánkat én állati agresszíven fogadtam. Amikor kimosta a ruhát, kiterigette, én meg szépen lerángattam a sárba, meg állandóan elszöktem előle. Karesz nem volt ennyire agresszív, ő nagyobb is volt.

Aztán Kaposvárra költöztünk, és lassan iskolába kezdtünk járni. Akkor már nem nagyon játszottunk együtt Karesszal, akkor már külön fiúbarátja volt, nekem meg lánybarátom. Ebben az első időszakban még mindig a kettőnkkel apám is meg anyám is foglalkozott. Amikor iskolába kezdtünk járni, arról már sok emlékem van. Karesz is ott ült, és gyötörték, ugyanúgy engem is. Nem volt nagyon jó tanuló, az esze jól fogott, csak lusta volt.

Kilenc éves lehettem, amikor Pestre költöztünk. Vettünk a Kis-Duna soron, pár méterre a Dunától, egy szoba-konyha-spejzos házikót, aminek alapja nem volt, a teteje

B. Mikli Ferenc

KISKUNFÉLEGYHÁZA
Kiskun Múzeum

B. Mikli Ferenc festőművész kiállítása

Augusztus 3–szeptember 14.

– : Kiállítási naptár
Művészet, 1975. szept. – 45 old

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 SEP 1

B. Mikli Ferenc

Petőfi Népe

festőművész

Amatőr képzőművészeti tábor

1021

A Bajai Rudnay Gyula Képzőművész Kör tagjai évek óta szívesen látogatják a Baranya megyében levő Kárász községet nyaranként, ahol jó alkalom nyílik számukra a továbbképzésüket nagyban elősegítő természetfestésre. Ebben az évben a megyei népművelési tanácsadó szervezésében ismét megszervezték a kárászi amatőr képzőművészeti tábort. A bajaiakon kívül ez alkalommal részt vettek rajta a kiskunhalasi, keceli és kecskeméti fiatalok is, összesen huszonnégyen.

A tíznapos képzőművészeti tábor **B. Mikli Ferenc** festőművész vezetésével tegnap sikerrel zárult. **Vujovics Zoltán,** a népművelési tanácsadó munkatársa —, aki maga is részt vett a táborozáson — elmondta, hogy az ott készült képekből, rajzokból két helyen: Kárászon és Baján kiállítást rendeznek a következő hónapokban.

XXIX. évf. 204. szám Ára: 90 fi

Évente n

B. Mikli Ferenc.

Bács-Kiskun megye képzőművészeti kiállítása az Ernst Museumban nyílt meg, ahol képei szerepeltek. „Kútnál" c. munkája (emlétve.)

Sárvári Márta: Bács-Kiskun megye képzőművészei Budapesten.

Magyar Nemzet, 1972. febr. 23.

B. Mikli Ferenc

Az Ernst Múzeumban febr. 19-én megnyílt tárlaton művei szerepelnek.

Katanics Sándor: Bács-Kiskun megyei képzőművészek kiállítása.

Petőfi Népe, 1942. febr. 27.

B. Mikli Ferenc Sestő

Baján megnyílt „Tisztelet Nagy Istvánnak" c. távlaton szerepelnek képei.

Tasnádi Attila: Nagy István emlékezete Baján.

Népszava, 1973. nov. 4.

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

PETŐFI NÉPE

B. Mikli Ferenc

1976 DEC 2 5

MTSH elnök

zett szocialista em
Erre utalnak azok
megyei határozatol
sek is, amelyek c
történtek az isko
javítása érdekében
zel kapcsolatos m
latai?

— Az általános iskolák alsó és felső tagozatának igen fontos szerepe van, mert itt dől el, hogy a középfokú iskolák, mint a magyar sport

senyzése reven iden juniorbajn

Négyéves válogatott kerettags
sem szakadt meg. Idén a lodzi
képviselte színeinket. Két nyer
harmadikat elvesztette, egy vita

B. Mikli Ferenc

„Kutnál" a Lipe emlitve

Magyar Nemzet 1972 február 23 4.old.

MIKLI FERENC, festő

Baján az Arany János utca 1.sz.alatt igényelt ki a művésztelep számára helyet. E házat azután 60.000 forin értmegvette a város a házat számukra. 281.old.

GERGELY FERENC-KÖHEGYI MIHÁLY: Rudnay Gyula bajai művésztelepe 280.old.

A MÓRA FERENC MÚZEUM ÉVKÖNYVE I. 1970.
Szegedi Nyomda

MIKLI FERENC, festő

1953 márciusban vette át Rudnay Gyulától a Bajai Képzőművészeti Kör vezetését. 258.old.

GERGELY FERENC-KÖHEGYI MIHÁLY: Rudnay Gyula bajai művésztelepe 253.old

A MÓRA FERENC MÚZEUM ÉVKÖNYVE. I. 1970.
Szegedi Nyomda

MIKLI FERENC/Bácskai/,festő

Rudnay Baján művésztelepet kivánt létesiteni.Mikli, a tanársegéde hazajött,bajára és tárgyalt a város vezetőivel,akik támogatták a kérést és a Nemzeti bizottsághoz kérvényt intéztek.Lakást és kevés földet kértek, amelyet megmüvelnének.Közös konyháról étkeznének. 253.old.

GERGELY FERENC-KŐHEGYI MIHÁLY:Rudnay Gyula bajai művésztelepe 253.old

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKÖNYVE. I. 1970.
Szegedi Nyomda

/Bácskai/Mikli Ferenc, festő

1946. jún. ban Rudnay megbizásából ismét Baján van a "szállásosináló"/Mikli/, hogy a művésztelep ügyében az utolsó intézkedéseket megtegye. Két fiatal művész érkezését jelentte be, akik Rudnay szellemében képviselik majd a magyar piktúrát. Bak János és Kun M István festőművészek. 254. old. 6. jegyz

GERGELY FERENC-KŐHEGYI MIHALY: Rudnay Gyula bajai művésztelepe 253. old.

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKONYVE. I. 1970.
Szegedi Nyomda

B. Mátyás Ferenc festőművész

Kiállitása volt a nyáron
Tokajon

Napjaink 1969 szeptember
12.old.

B. Ilikli Ferenc festő

Bajáin nyílt meg a Képzőművészek Közép-magyarországi Területi Szervezetének VIII. tárlata, melyen alkotásai szerepelnek.

Gyapai Gönczi: Területi tárlat, 1972.

Petőfi Népe, 1972. május 28.

B. Mikli Ferenc

Böség repr.

Tavaszi Tárlat 1971 Szolnok –
Keskemét

19/3 AUG 10
PETŐFI NÉPE

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

MUNK

TMK-MŰHELYB
valamint férfi, ...
azonnali belépéssel
lentkezés. AGROKER V
kemét, Matkói úti telep

DÉMÁSZ Kecskeméti
felvesz villanyszerelőket
kásokat és alállomási ...lefonkezelő segédmunkást. Szakmanélküli fiatalokat, érettségizetteket az előírt gyakorlati idő után szakmunkásvizsgára tanfolyamon előkészítünk. Cím: Csongrádi u. 26. 2663

FIATAL férfit műszaki osztályra eladónak és gyakorlott pénztárost felveszünk. Centrum Áruház Kecskemét. 2699

SZÉK- és Kárpitosipari Vállalat Kecskeméti Gyára felvételre keres női, férfi munkaerőt betanított kárpitos és asztalos munkakörbe. Betanulási időt biztosítunk órabéres elszámolással, majd darabbérbe jó kereseti lehetőség érhető el. Jelentkezni lehet a gyár munkaügyi irodáján. Kecskemét, Törökfái 159. Megközelíthető a 2-es autóbusz végállomásától 2 percnyi járással. 2591

AUTÓVILLAMOSSÁG-SZERELŐT felveszünk Petőfi Mg. Tsz gépműhelye

... jogosítvannyal rendelkezőket teher- és autóbusz-gépjárművezetői munkakörbe, valamint jegykezelőket, szállítómunkásokat, autó-motorszerelőket. Jelentkezés a vállalat személyzeti és oktatási osztályán Kecskemét, Csáktornyai u. 4—6. 2422

ÁLTALÁNOS gépismerettel rendelkező, kereskedelemben jártas szakembert (lehetőleg gépipari technikumi végzettséggel) felveszünk becsüsi munkakörbe, valamint gépírni tudó adminisztrátort kecskeméti kirendeltségünkhöz. Részletes életrajzokat, a Műszaki Anyag- és Gépkereskedelmi V. Budapest, VII., Tanács krt. 25. Személyzeti o. kérjük megküldeni. 1265

AZONNALI belépéssel felveszünk motorkerékpár-javításban jártas szerelőket, autókarosszéria-lakatost, esztergályosokat, lakatosokat, betanított segédmunkásokat, segédmunkásokat, valamint általáno- adminisztrátort. Je-

B. Mikli Ferenc

DALOM • MŰVÉSZET

1021

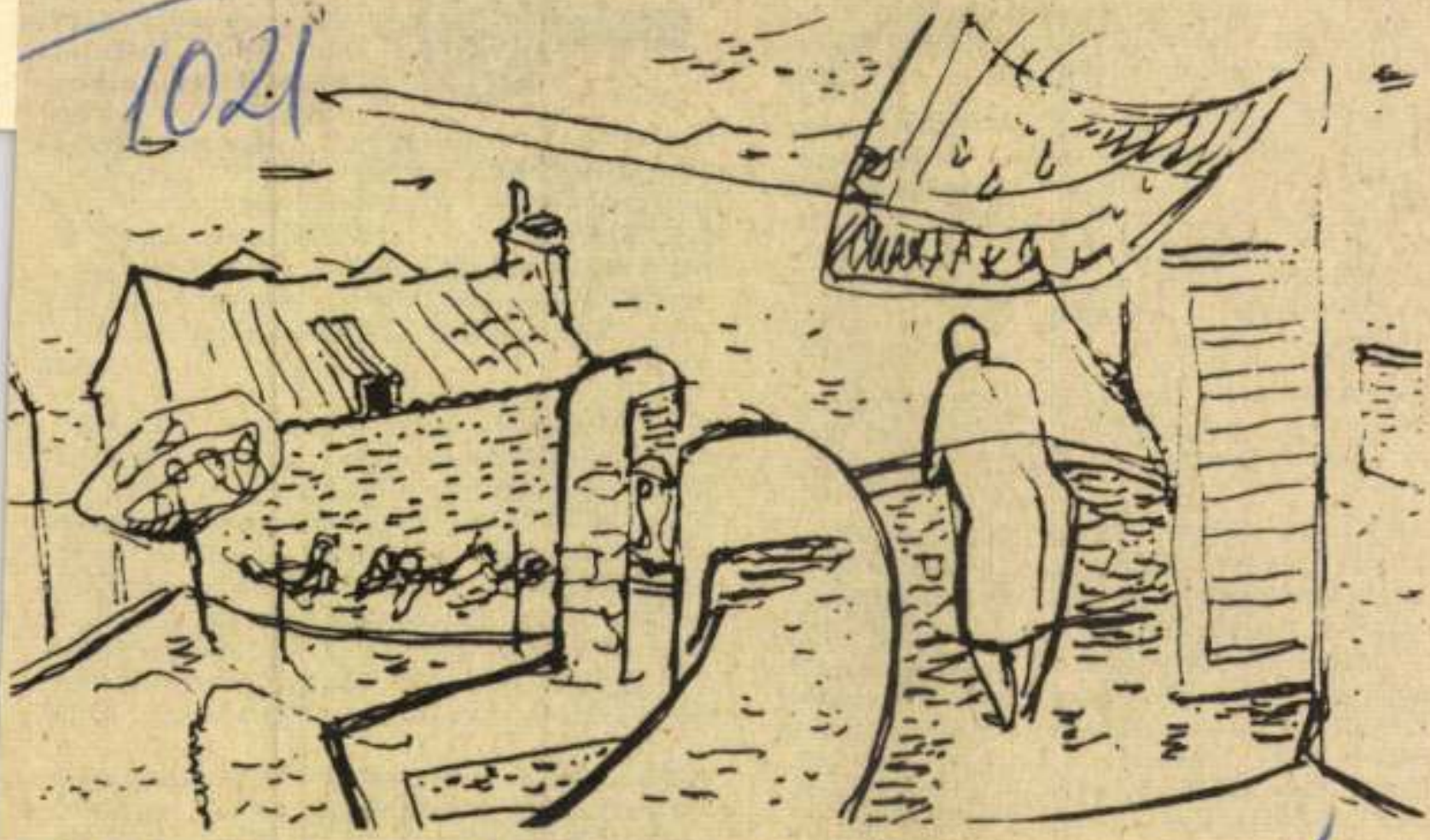

● **B. Mikli Ferenc grafikája.**

B. Mikli Ferenc festő

Bajai ~~ta~~ vonatkozású szörögyári alkotása (említve és repr.)

Sümegi György: Sorok a munka- és munkás-ábrázolásról.

Petőfi Népe, 1974. jún. 10.

B. Mikli Ferenc

A Bács Kiskun megyei képzőművészek téli tárlatán, melyet Kiskunfélegyházán a Kiskun Muzeumban rendez tek részt vett Gál Sándor/idős művész/ 2 alkotással, Diószegi Balázs Beszélgető partner c. alkotásával, ...zsó János szobabelsővel,2 megszokott alkotással, B. Mikli Ferenc tájképpel és önarcképpel,Marostordai ...nna tollrajzzal,Palkó József grafikával.

Forrás 1974-2-69
Sümegi:Bács Kiskun me gyei képzőművészek

B. Mikli Ferenc

A Bács-Kiskun meggyei művészek 1o. téli tárlatán részt vett Kerekes Ferenc faszobraival, melyek mezőgazdasági jellegü életképpel, Gaór Imre hajóépitők festménnyel, B. Mikli Ferenc Finomposztó festődéje c művével, Klossy Kiskörei épitkezéssel, Weintrager A. ipari tájjal, Türi Endre Életfac. alkotásával.

Forrás 1973-2-83

HGF: Jubileumi tárlat

B: Mikli Ferenc

A Bács Kiskun megyei képzőművészek téli tárlatán szerepelt Weintrager Adolf/ mély szinek élénkebbek lettek /, Marostördai Anna, Tóth Menyhért, B. Mikli Ferenc, Goór Imre, Bodor Miklós.

Forrás 1973/2/63

Szabó János: Hagyományőrzés és kutatókedv.

B. Mikli F.

vizfestménye

Forrás 1973/2/65

B. Mikli Ferenc

Önarcképe

Forrás 1974/2/76

B. Mikli Ferenc

festménye

Forrás 1975-2-55

B. Mikli Ferenc

A 10. téli tárlaton a Bács-Kiskun megyei művészek közül megyei dijatkapott B. Mikli Ferenc, Diószegi Balázs, Kun István.

Forrás: 1975-2-82

HGF:Jubileumi tárlat

B, Mikli Ferenc

Bején megrendezett Tisztel Nagy Istvánnak
című tárlaton részt vett Ramocsay Jenő, Gál Sándor,
Tóth Menyhért, ifj Ébner Sándor, Klossy Irén,
B. Mikli Ferenc

Forrás 1974-1-84
Sümegi: Nagy István emlékezete

B. Mikli Ferenc

vizfestménye

Forrás 1973/2

B. Mikli Ferenc

KISKUNFÉLEGYHÁZA
Kiskun Múzeum

B. Mikli Ferenc festőművész kiállítása

Augusztus 3.–szeptember 14.

— Kiállítási naptár.
Művészet, 1975. aug. – 45 oldal.

Mikli Ferenc

A Bács Kiskun megyei művészek 10. téli tárlatán részt vett Pálfy Gusztáv szobrász/ az utolsó két évben művészetében erős változás volt/Goór Imre /2 festménnyel és 3 cinkmetszettel/,Mikli Ferenc bajai művész spanyolországi emlékekkel,a kiskunhalasi Diószegi Balázs/ Özvegy vendéglőben/, Tóth Menyhért /népi ihletésü alkotással,pl.Báránysütés/.

Forrás 1975-2-82
HGF.:Jubileumi tárlat

B. Mikli Ferenc

M. L.: Beszéljenek a művek (B. Mikli Ferenc). – Petőfi Népe, 1967. júl. 28.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört. Írt. 1970. 1. sz. 68–107. l./

83. l.

B. Mikli Ferenc

Emlékre

Jubileumi tárlat Petőfi Népe
Kecskemét 1970. május 10.

B. Mikli Ferenc

Znamy tanítványa volt

(+) : Mi történik önöknél ma?

Petőfi Népe 1969 XII. 4

Mikli Ferenc

Említve

Jenerlek Miklós: Tokaji művésztelep
1970, július

Északmagyarország, Miskolc 1970. júl. 12
4. l.

B. Mikli Ferenc

1. Fokaji reggel gonache 43x49
2. Falak —"— 43x49
3. Hegyeidék —"— 43x49

II. Országos Akvarell Biennálé
1970. Eger

B. Mihli Ferenc
festő

B. Mihli Ferenc nyerte a Nagy István
elj harmadik díjat, gouache-ával
szerepelt a tárlaton.

Aszalós Endre: Emlékezés Nagy Istvánra.
Művészet, 1974. március - 40. oldal.

B. Mihli Ferenc
festő

Mint fiatal festő módjában
állott Nagy Istvánnal találkozni
és egész munkásságára meg-
fogadta a mester intelmeit.

Asszalós Endre: Emlékezés Nagy Istvánra.
Művészet, 1974. március - 40. oldal.

B. Méhli Ferenc
festő

"Szőlőhegy"
(repro)

Aszalós Endre: Emlékezés Nagy Istvánra.
Művészet, 1974. március - 40. oldal

B. Mikli Ferenc

1973. nov.-ben Bajón a „Tisztelet Nagy Istvánnak" c. tárlaton részt vett.

Népszava, 1973. nov. 4. 101. évf. 259 sz. 9 p.

B. Mihli Ferenc
festő

Festői értékük teszi mikrotérsé
a művész képeit.

Kovács Gyula: A IV.Országos Akvarell Biennálé Egerben.
Művészet, 1974.szeptember - 28. lap

B. Mikli Ferenc festő

a kilencedik Bács-Kiskun m.-i Téli Tárlaton önarcképe, -Tájképe, -Parasztudvarát látjuk. (említve)

Sümegi György: Bács-Kiskun megyei képzőművészeti kiállítás.

Forrás, 1974. febr. 2.

B. Mikli Ferenc

Szőlőhegy
Kávászi reggel

IV. Országos Akvarell Bienniálé
Eger, 1874.

B. Mikli Ferenc festő

A bajai Türr István Múzeumban nyílt meg Bács-Kiskun és szolnak m. művészeinek kiállítása, melyen tájképei, alajfestményei szerepelnek „Ősz" – „Reggel" – „Kék hegy" (emlétve)

Tóth-Pál Zoltán: Bajai jegyzetek a Nyári Tárlatról.

Petőfi Népe, 1974. máj. 31.

B. Mikli Ferenc: „Szőlőhegy."

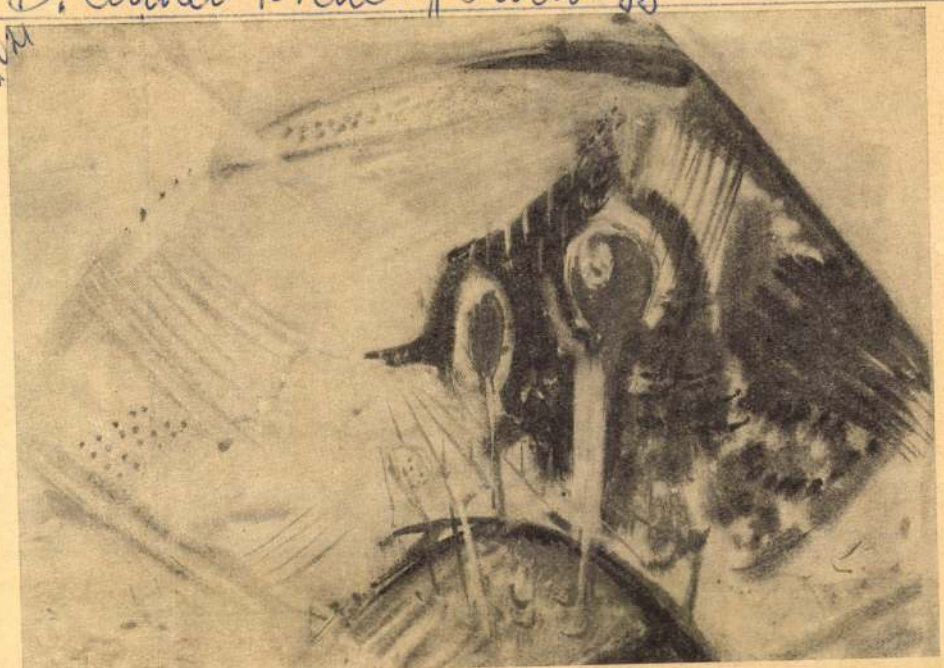

„Szőlőhegy", Budapest, 3.

Stúdió 73

Nagy Ildikó

Egy időben mindig örömmel vártuk a Stúdió-kiállításokat, és várakozásunkban sosem csalódtunk. A jövő magyar művészete valóban ott formálódott. Néhány év óta szorongva várjuk a Stúdió-kiállításokat, és aggodalmunk mindig igazolódik. A kiállítás nem a jövő művészetéből ad ízelítőt, hanem a művészet tanulhatatlanságát reprezentálja. Régen az volt a gyakorlat, hogy mindenki addig küldött be a kiállításra, amíg csak lehetett, amíg el nem érte a 35 éves korhatárt. Ma már csak kevesen tekintik szívügyüknek, hogy részt vegyenek a Stúdió tárlatain, inkább távolmaradásával tüntet az, aki már helyet és

tisztaságukkal és szépségükkel ragadnak meg, ahogy együttesen kínálják számunkra a szem és az ész, az anyag és a fizikai törvény racionális örömét.

A grafika, mint mindig, most is jobb a másik két műfajnál. A művészek kisebb feladatokra vállalkoznak, és jobban oldják meg őket. (A szobrászok is kis feladatokra vállalkoztak, de ezeket sematikusan oldották meg.) Technikai igényességük nagyobb fegyelemre kényszeríti őket, több tehetséges, egyéni utat kereső és találó művész van köztük. Ha most csak egyet emelünk ki közülük, azt kizárólag a helyhiány miatt tesszük, a fiatal grafikusok együttesen megérdemelnének egy önálló, elemző tanulmányt. Szemethy Imre valami nagyon lényegeset érzett meg korunkból: élményeink másodlagosságát, azt, hogy az évezredek során felhalmozott kulturá-

lis javak nyú
tenzitásúak
eseményeive
kább átélünk
az illusztráció
kezés egyen
töredék egés
hullik szét te
zíció is, ezek
magukban is
hatjuk őket,
mák töredék
mákat teremt
utalások révé
rását. Lapjain
zelmi telített
nében a csen

Bevett krit
csoportos tá
kelünk. Olya
térni megtal

82. Tóth Árpád: Emlékezés Nagy Istvánra
83. Varga Imre: Nagy István
84. B. Miklí Ferenc: Szőlőhegy

B. Mikli Ferenc

1021

Forrás, 1974. febr. 2.

juttatni bárhová; a betegeket hosszú ideig a magasban lehet ápolni a légjáróban; az egyre több szabad időt szórakoztató légi utazásokkal lehet eltölteni stb. stb.

Az ichor is éppúgy sok mindenre jó, mint az aerodromon. Átlátszó és hajlékony, mégis annyira szilárd, hogy golyóálló, ill. csak gyémánthegyű lövedékkel átüthető páncélt és sisakot lehet belőle készíteni. Lehet belőle golyót önteni, olyant, amelynek a szilánkja nem öl, csak hosszabb-rövidebb időre elkábít, harcképtelenné tesz embert és állatot. Lehet rá fényképezni, és lehet vele utcákat-tereket beboltozni, hogy a város hőmérséklete állandó maradjon, az emberek védve legyenek az időjárás szeszélyeitől. Lehet belőle légjárót építeni, amelyet nem sérthet a legerősebb villám sem, a szárnyai mégis elektromos töltésűek. Gyógyszer is az ichor, amely minden betegséget meggyógyít, és nemes ékszernek is jó . . .

Mintha Jókai a légjáróra és az ichorra ruházott volna minden olyan jó tulajdonságot, amelyet a jövő gépeiben és anyagaiban szükségesnek és hasznosnak képzel. . . . Rendszerint így tesz emberhőseivel is; azok is héroszok — vagy nagyon jók, vagy nagyon rosszak.

„A gép, a vegytan százszorozza az embererőt. . . . Az éposz hősei most a gépek. Éppen a gépek tökéletesítése tartja vissza már évtizedek óta az európai nagyhatalmakat a háborúindítástól." S hogy ezt az utóbbi tételt bizonyítsa, kieszel jónéhány félelmetes hadieszközt: ismeri a páncélozott vonatokat, „az útját magával hordó" — tehát lánctalpas — harckocsikat, a páncélozott hadianyag-szállító kocsikat; megálmodja a tengeralattjárót, és találóan alligátornak nevezi; a jégtörő hajókat koshajó névvel illeti; elképzeli a sorozatvetőt, tud a repülés közben elsülő ágyúról, a géppisztolyról stb. „Találmányait" persze nemcsak háborúban lehet felhasználni, hanem békés célokra is: leszállhatnak a tenger fenekére, hogy felkutassák az aranyflotta legendás kincseit, a tűzhányók kráterébe, hogy megtalálják az inkák aranyát.

Szerzőnk kirándul a biológia területére is: megálmodja a kártevők elleni biológiai védekezést; állást foglal az emberréválás kérdésében az evolucionizmus oldalán; foglalkozik egészségüggyel is: minden betegség legyőzhető, lehetséges még a vérátömlesztés is; álmodozik a környezet védelméről (erdősítés), a sivatagok öntözéséről, a szaporodó szabad idő kellemes és hasznos kitöltéséről — képzeletében átalakítja a Föld színét. Fel sem tudnók sorolni az összes ötletet, amelyet a természetet meghódító, technikával újrateremtő ember kezébe ad . . .

* * *

Mi **A jövő század regénye?** Futurológia? Utópia? Science fiction?

Egyik sem, vagy mindegyik.

Utópiának félresikerült, de tudományos-technikai futurológiának bevált. Avagy: olyan tudományos-fantasztikus írás, amelynek a tartalma századunkban jórészt már meg is valósult. Gondolt csillagközi kapcsolatokra-utazásokra is. Dehát van-e valamirevaló sci-fi, amely ezzel a problémával nem foglalkoznék?

Ami a terjedelmes munka irodalmi műfaját illeti, ki kell mondanunk **nem regény** — mégha a szerző annak nevezi is, s mégha a regény, mint műfaj nagyon bizonytalanul körvonalazott is. Nincs egységes cselekménye, nincsenek valóságos ember hősei: a szereplők olyan nem hús-vér Jókai-hősök . . .!

Véleményünk szerint ez a Jókai-mű a szerzőnek inkább alkalomszerűen — nyilván olvasmányai hatására — megírt hosszabb-rövidebb fejezetek, ötletek, események több-kevesebb figyelemmel elrendezett halmaza. Ettől persze még igazi Jókai-mű, sőt kulcsfontosságú is, hiszen irodalmi analízissel igazolható, hogy szerzőnk ebben a munkájában összegyűjti, szintézisbe igyekszik fogni mindazokat az elemeket, eseteket, lehetőségeket, amelyeket különösnek-fantasztikusnak érez — s amelyeket igen gyakran más műveiben is megfogalmazott **A jövő század regénye** megírása előtt is, után is.

A mű megírásának a legfőbb indítéka mindemellett figyelemre méltó és dicséretes: **Jókai elégedetlen kora gazdasági-társadalmi-politikai rendjével, és változásokat sürget-remél.** Hogy a változások egyik alapja a technikai fejlődés, azt jól megsejtette; de nem tudott felülemelkedni kora liberális gondolkodásán és a pénzgazdálkodásra épülő (velejéig kapitalista) gazdasági rendjén.

BOGNÁR ANDRÁS

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 OKT 20
PETŐFI NÉPE

B. Mikli Ferenc festő-művész

1021

Kiosztották a megyei művészeti díjakat

Bács-Kiskunban évente kitüntetik azokat, akik valamilyen formában, sajátos eszközeikkel hozzájárulnak megyénk művészeti életének felvirágoztatásához. Tegnap délután a megyei tanács székházában adták át a művészeti díjakat azoknak, akik több éves, vagy több évtizedes eredményes alkotói munkálkodásukkal azt kiérdemelték.

Dr. Gajdócsi István, a megyei tanács elnöke az értékes pénzjutalommal járó díjak átadása előtt ismertette a kitüntetettek érdemeit:

Báron László, a Kecskeméti Óvónőképző Intézet tanára, a Círóka Bábegyüttes vezetője a bábjátszás fellendítése érdekében kifejtett művészeti és pedagógiai munkájáért, a közművelődésben bizonyított kezdeményező tevékenységéért; *Hatvani Dániel* főszerkesztő lírai alkotásaiért, a valóságot feltáró igényes szociográfiai írásaiért, a Forrás című folyóirat szerkesztésében betöltött szerepéért; *Kardos Pál* Liszt-díjas karnagy, a kóruskultúra ápolásáért, hazai és nemzetközi sikereiért, a megyeszékhely zenei életének felvirágoztatására irányuló tevékenységéért; *B. Mikli Ferenc* festőművész képzőművészeti alkotó munkájáért, a Rudnay Gyula Kör eredményes vezetéséért; *Pécsi Ildikó* színművész, a Katona József Színházban nyújtott igényes, művészi értékű alakításaiért, önálló estjének színvonaláért; *Raffai Sarolta* József Attila- és SZOT-díjas író, irodalmi és közéleti tevékenységéért, valóságot feltáró alkotásaiért, s színpadi műveiért érdemelte ki a megyei művészeti díjat.

A díjak átadása után *Katanics Sándor*, a megyei pártbizottság titkára köszöntötte a kitüntetetteket, s hangsúlyozta: „Jó érzés tudni, hogy vannak alkotóink, akik mindennapi cselekvéseiket azonosítani tudják a szocialista haza építésével, az e tájon élő emberek életével." Arra kérte a művészeket, hogy keressék továbbra is változó valóságunkban az új tartalmat, az új célokat.

Az alkotók nevében Hatvani Dániel és Pécsi Ildikó mondott köszönetet.

● Gajdócsi István átadja a díjat Raffai Saroltának.

● Katanics Sándor köszönti a kitüntetetteket. (Tóth Sándor felvételei)

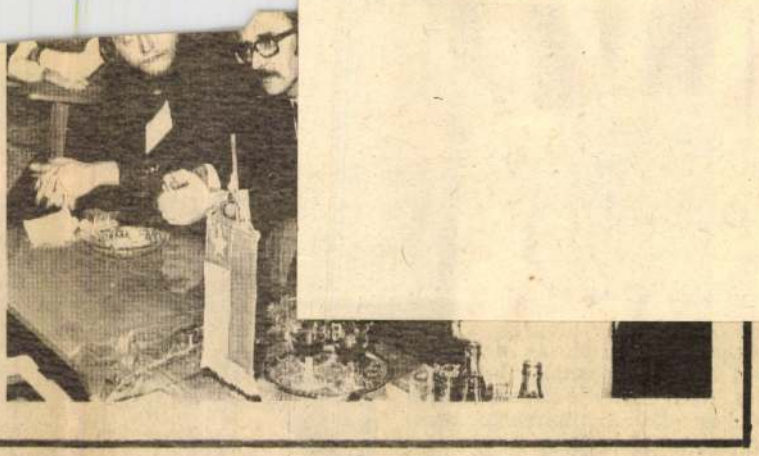

...és dohányt szállít Egyiptomnak. Megállapodás született a két ország egészségügyi együttműködéséről, valamint a kereskedelmi együttműködést gátló vámhatárok fokozatos lebontásáról is. A negyedik, kulturális jellegű megállapodás előirányozza, hogy Egyiptom ókori műkincsekből több amerikai városban vándorkiállítást rendez.

Az egyiptomi államfő washingtoni tárgyalásainak befejeztével New Yorkba utazik és beszédet mond az ENSZ-közgyűlés előtt. (Reuter, AP, AFP, UPI, MTI)

Az emlékek tükrében

Mint az élő történelemkönyv, olyan a Kunbaján élő, 76 esztendős Csupity István. Szenvedő tanúja volt az első világháborúnak, cselekvő részese az 1919-es őszirózsás forradalomnak, majd aktív tényezője Kunbaján a felszabadulást követő új élet kibontakozásának és formálásának. S ereje, tetsége szerint ma is hűséges harcosa, hirdetője a párt eszméinek, politikájának.

Ha ismerősen csengenek az iménti sorok, nem véletlen. Lapunk ez év április 25-i számában közreadtunk már néhány mondatot Csupity elvtárs hosszú életútjára való visszaemlékezéséből. Ezúttal azt idézzük fel, hogyan őrzi Csupity István 57 esztendővel ezelőtti október 30-a, a feledhetetlen őszirózsás forradalom emlékét.

Adjuk is át tehát a szót a sokat megélt, tapasztalt kommunistának:

— Említettem már, hogy szüleim szakmányosok voltak itt, Kunbaján. Én egyidőben Mátészalkán cselédeskedtem, a Rosenberg-féle birtokon. Elérkezett az idő, hogy 1917. januárjában behívtak katonának és hamarosan behívtak Kispestre. Június 28-án a 40. honvéd gyalogezredhez hadosztállyal már ki is dobtak a frontra, Dornavatra. A decembert pedig már nagyon keserű szájízzel már Zilahon, a hadikórházban köszöntöttem; december 9-én amputálták a lábamat. A kórházból — ahol hozzájutottam a francia forradalomról szóló könyvekhez, amelyekből igen sokat merítettem — Budapestre, a Timót utcai hadifogoly-gyűjtőhelyre vetett a sorsom.

Több ezren voltunk ott mi, nyomorultak. Innen később szustermeg egyéb szakmát tanulni, a váci hadirokkant-iskolába irányítottak bennünket. Hej, azok a váci emlékek! Május 1-én zárt sorokban kocogtunk ki az állomásra, mi vaslábúak. Épp aznapon nyitották ki a püspöki palotához tartozó zárt kerteket, betekinthettünk a menyországba. Nekünk, toprongyos rokkantaknak nem volt tüzelőnk, nekik a télikertjük, tavirózsa, plüss-szőnyeg, plüss-trónszék... Csak megállt a szemünk, szánk: ezért kellett nekünk harcolni?!...

Ezzel már a lényeghez érek. Akik a forradalmat megszervezték, nem hagyták figyelmen kívül a hadirokkantak sokezres tömegét. Úgy kezdődött, hogy ládikás árusok bejártak hozzánk az intézetbe, cipőfűzőt, beretvát, ezt-azt árulni. A külvilágtól elzárt hadirokkantak meg dühösen káromkodtak: miért vagyunk mi ilyen nyomorultak? Mert ezek a be-bejárogató árusok, volt portékájuk, amelyet négy koronáért árultak, mi pedig csak 8 fillért kaptunk egy napra... Ők még ilyeneket mondtak nekünk:

— Persze, hogy nem jól van ez így, de maguk tudnak ezen segíteni...

— Mink? Hogyan? Se villanyunk, se semmink, tele voltunk

B. Mikli Ferenc

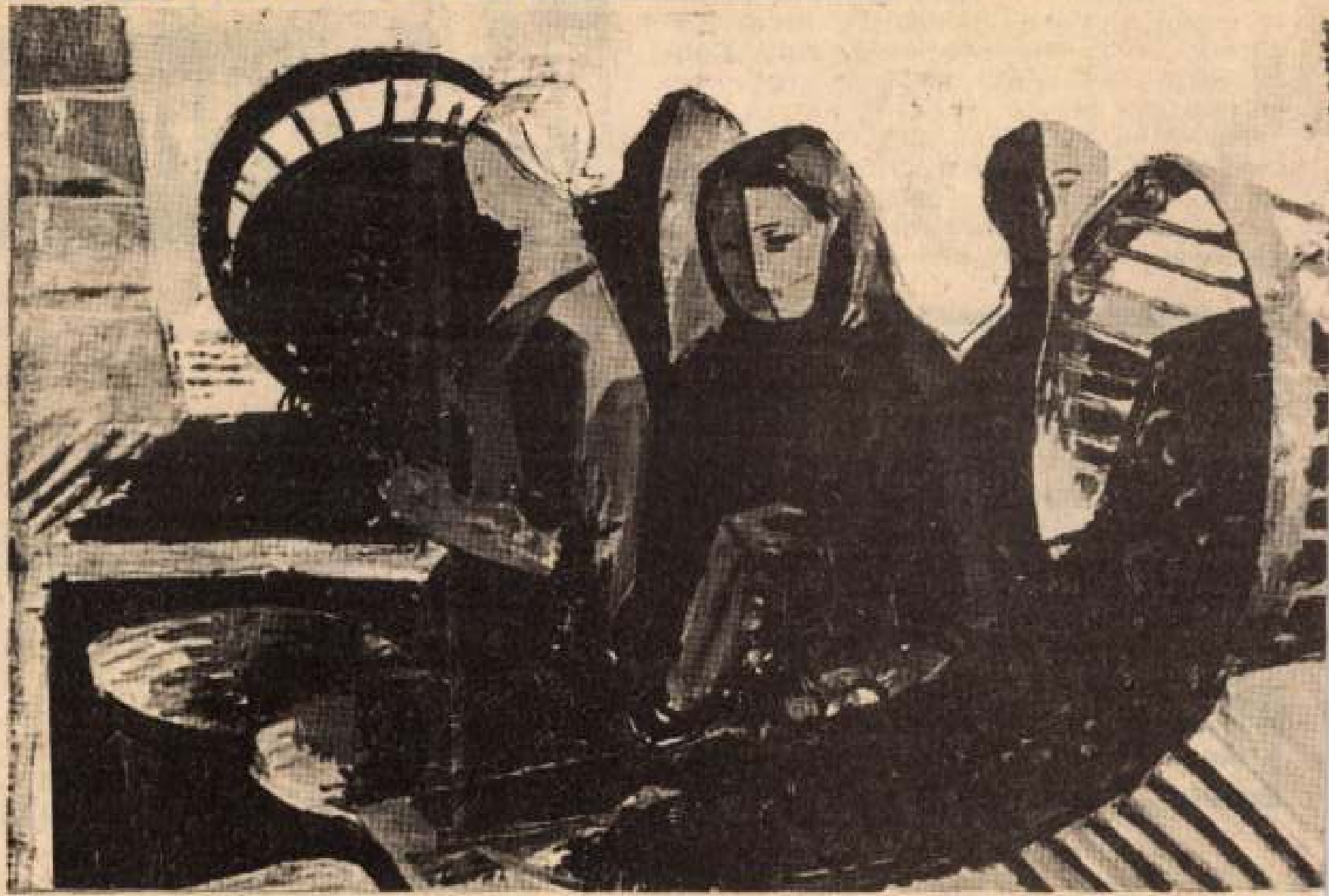

● B. Mikli Ferenc olajfestménye.

Pesti Napló, 1945. jún. 6.

tófi tér, Jókai utca, Dobó utca, Arany János utca, Kőrösi Csoma Sándor utca és Almos utca által határolt területen, valamint július 10-én 6 órától 16 óráig a Vörös Hadsereg utca, Kazinczy utca, Kossuth utca, Ady Endre utca, Beresényi utca, Czuczor utca, Kaffka Margit utca, Izsáki út, Balassa utca, Lisznyai utca, Károlyi Mihály utca és Nádasdy utcák által határolt területen a 20 kV-os hálózati berendezések karbantartása miatt áramszünetet tart. 1096

KECSKEMÉTI ÉS KISKUNFÉLEGYHÁZI

CENTRUM

Női és bakfiskosztümök,
„MINI" Centrumban: fé
strandpapucsok.

Gyászhír

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, apánk és nagyapánk

NYÚL JÓZSEF

Kecskemét, Kossuth krt. 36—38. sz. alatti lakos, 73 éves korában elhunyt. Temetése július 7-én de. fél tizenkettőkor lesz a kecskeméti köztemetőben. Gyászoló család. 38736

Figye

A Bács-Kiskun megye területén le
vesznek fel tanulókat az 1975/76-
Jelentkezési helyek az alábbiak:
KIOSZ Körzeti Csoport Baja, Ápr
KIOSZ Körzeti Csoport Kalocsa,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1975 OKT 2
PETŐFI NÉPE
B. Mikli Ferenc festőművész

A HONFOGLALÓK MŰVÉSZETE KECSKEMÉTEN

Új kiállítások, műemléki séták októberben

Az idén tizennegyedszer rendezik meg az októberi múzeumi és műemlékvédelmi hónapot. A múzeumokban országszerte több mint 80 kiállítás nyílik és csaknem 150 előadás hangzik majd el. Az országos megnyitóra ma kerül sor Kaposvárott.

Bács-Kiskun megye múzeumai jellegüknek és lehetőségeiknek megfelelően ugyancsak kiveszik részüket a hagyományos, ám évenként megújuló programból. Az idén a kiskunfélegyházi és a kiskunhalasi intézmények felújítása miatt valamivel kevesebb rendezvény lesz. A kiskunfélegyházi múzeum azonban ilyen körülmények között is megrendezte *B. Mikli Ferenc* festőművész kiállítását, amely november végéig várja a látogatókat.

A múzeumi hónap megyei eseménysorozatának nyitányára október 5-én, vasárnap kerül sor a kecskeméti Katona József Múzeumban. A honfoglaló magyarok művészete című, nagyszabású kiállítást mutatják be a közönségnek. A méreteiben, szakmai feldolgozásában és látványosságában országosan is figyelmet érdemlő összeállítást *dr. Dienes István* kandidátus, a Magyar Nemzeti Múzeum és H. Tóth Elvíra, a Katona József Múzeum tudományos főmunkatársa rendezte.

A bemutató teljességgel reprezentálja — régészeti anyaggal, nagyméretű fotókkal, tablókkal — a honfoglaláskori magyarság művészetét. Csupán ízelítőül említjük, hogy látható például az úgynevezett Attila-kard hiteles másolata, amelynek eredetijét Bécsben őrzik, s fölsorakoztatják a több mint ezer éves női és férfi viseleteket is. A gazdag anyagot a Nemzeti Múzeum országos gyűjteményéből, s a Bács-Kiskun megyében az utóbbi tíz év alatt előkerült honfoglaláskori leletekből állították össze. A rendezvénynek olyan időszerűsége is van, hogy nemrég múlt 100 éve az első honfoglaláskori leletek előkerülésének, s ezek épp Bács-Kiskun területéről, Ladánybene-Benepusztáról valók. A rangos kiállítást *dr. Fülep Ferenc*, a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója nyitja meg vasárnap délelőtt 11 órakor.

A megyei múzeumban egyébként előadások is elhangzanak októberben. H. Tóth Elvíra pedig a Nemzeti Múzeumban tart előadást október 29-én, a néhány éve általa feltárt, illetve megmentett kunbábonyi avar fejedelmi síranyagról.

Kalocsai érdekesség lesz a műemléki séta, amelyen a védett barokk városrészt és az érseki könyvtárat mutatják be. A hónap végén *dr. Bárt János*, a kalocsai Visky-múzeum igazgatója csehszlovákiai néprajzi gyűjtőútjáról számol be. A bajai múzeumban Lesenyei Márta szobrászművész kiállítása tart nyitva, október 27-én pedig Türr István-emlékkiállításra kerül sor.

Több emlékház is rendezvényekre készül. A szalkszentmártoni Petőfi Emlékmúzeumban például október 4-én, szombaton méltatják a múzeumi és műemlékvédelmi hónap jelentőségét, megnyitják a „Szalkszentmárton képekben" című kiállítást, előadás hangzik el a község műemléki épületeiről, s bemutatják azokat az érdeklődőknek. Dunavecsén Vikár Béla-emlékkiállítást rendeznek.

Csak az új eseményekről szóltunk. Az állandó kiállítások természetesen mindenütt nyitva lesznek a következő hetekben is. A különféle megyei kiadványokat, köztük a Cumania 3. kötetét, árusítják a múzeumokban. Sor kerül szakmai találkozókra is. Tőlünk Vas megyébe mennek tapasztalatcserére a muzeológusok, s a múzeumi szervezet működését, felépítését tanulmányozzák majd.

R. M.

minisz
helyett
elutaz
hazánk
Búcsú
a Feri
repülő
megjel
dr. Sz
Gyula
minisz
helyet

EGSZILÁRDÍTÁSA VAGY SZUPERKOALÍCIÓ?

választ Ausztria

Az 1975. október 5-i osztrák parlamenti választások két fő jelöltje: dr. Josef Taus (Osztrák Néppárt) és dr. Bruno Kreisky (Osztrák Szocialista Párt). (Telefoto — AP—MTI—KS)

központi kérdései között szerepelnek.

A parlamenti pártok egyaránt a belpolitikai problémák megoldását, az infláció megfékezését sürgérik, programjukban érdemi elérést nehéz felfedezni. A jelenleg 64 éves Kreisky kancellárral szemben a Néppárt új vezetője, Taus áll, aki mind nyíltabban hangoztatja — hiszen a néppárthiak számára már ez is sikert jelentene —, hogy a megoldás a koalíció felújítása lenne, sőt annak a véleménynek is hangot adott, hogy valamennyi parlamenti párt részvételével „szuperkoalíciós" kormányt kellene létrehozni.

A néppárti vezető elképzelése szerint ebből az esetleges szuperkoalícióból a kommunista párt mindenképpen kimaradna. A A Volksstimme nemrégen megtartott fesztiválján a párt vezetője, Franz Muhri és mások személyesen is kifejtették a párt programját: a meglevő lakások igazságosabb elosztását, a kiskeresetű emberek védelmét, az infláció ellen, egyes társadalmi rétegek kiváltságainak megszüntetését. Az előzetes felmérések szerint a kommunisták népszerűsége megnőtt, és reális esélyük van arra, hogy képviselőjüket a parlamentbe juttassák.

A sok millió schillinget felemésztő választási kampány a héten lezárul és vasárnap választ kapunk, hogy az osztrák választók milyen alternatívát támogatnak Ausztria gondjainak megoldására.

B. Á.

B. Mihle Ferenc
festő

Részt vett a tárlaton.

Egri Mária: Egy számvető kiállítás Szolnokon.
Művészet, 1971.október - 43.oldal

B. Mikli Ferenc

B. MIKLI FERENC: TOKAJI KAPU (GOUACHE)

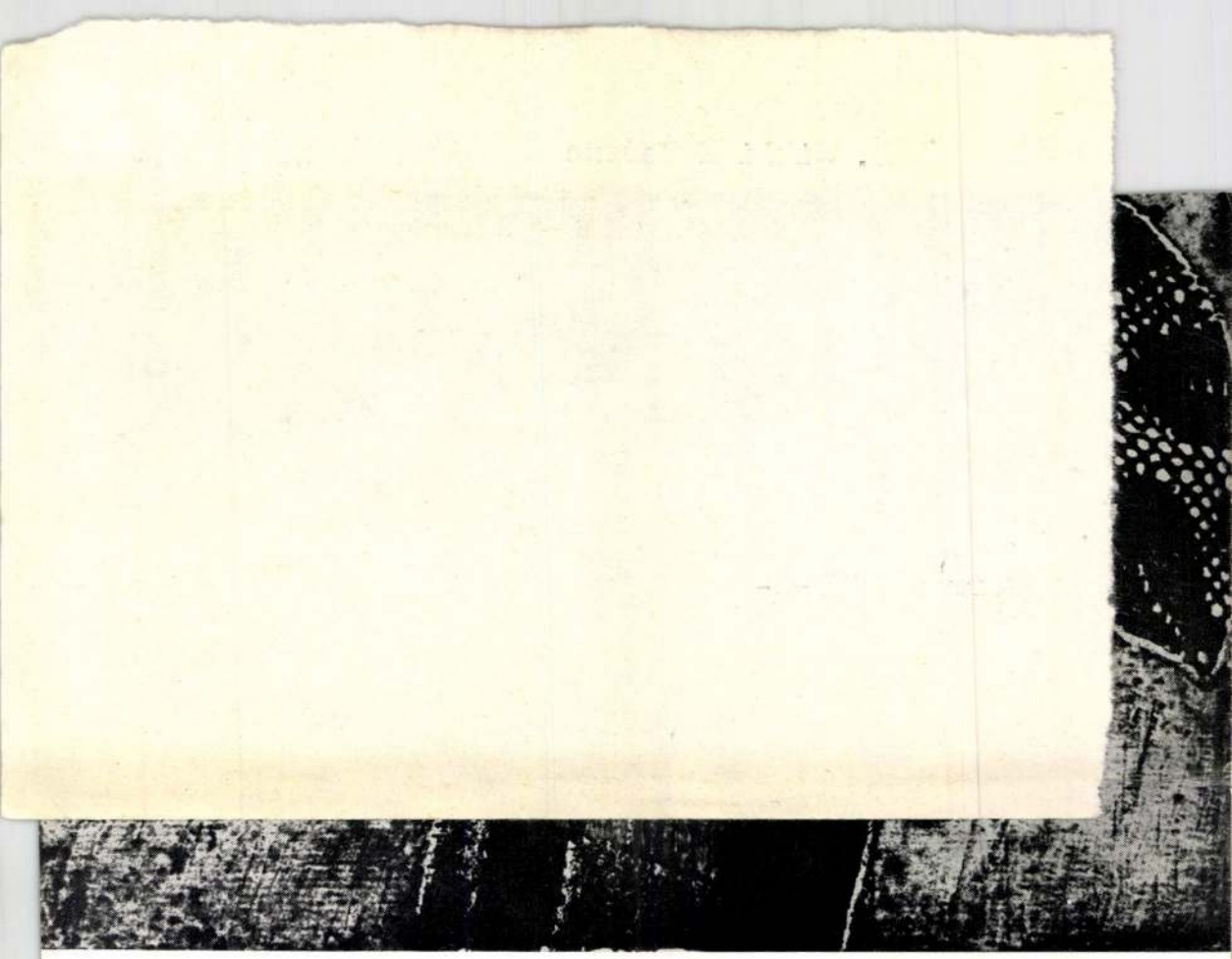

IX. ÉVFOLYAM, 1977. JANUÁR

1

B. Mikli Ferenc

Rudnay Gyula tanitványa volt

Forrás 1978/2/90

Kőhegyi Mihály-Sümegi György:Rudnay Gyulát idézve

B. Mikli Ferenc

A kecskeméti Katona József Muzeumban megrendezett Téli Tárlaton résztvett.

Forrás 1991/1 87o.

A. Szabó János: Jelenségek és furcsaságok Kecskemét művészeti életében

B. Mikli Ferenc

tanitványa Bálint Attila

Forrás 1977/1/88

A Szabó:Furcsaságok és jelenségek Kecskemét művészeti életében

B. Mikli E Ferenc

B. MIKLI FERENC: TOKAJ, 1962 (FILCTOLL)

MDK

Bácskai Mikli Ferenc

Hajó kirakodás, of.

Szüretelők, of.

Favágó, of.

A bajai "Fesztivál" Képzőm. Kiáll. kat. Bajai Múzeum 1949. jul. 3.

Bácskai-Illikli.

A bajai Türr István múzeumban kiállítás nyílik „Duna a festészetben" címmel, mely egy vízparti ábrázoló festménye szerepelni fog. (említve.)

Bácskiskunmegyei Népújság, Kecskemét, 1952. febr. 24.

Bácskai Mikli Ferenc

Megnyílt a bajai festők kiállítása, melyen „Falak" – „Aranyosi szőlőhegy" – „Tokaj" – „Napsütésben" – „Kútnál" – „Elmenőben" – „Asszonybrigád a bajai Lenin Tsz-ben" c. képei szerepelnek. (emlétve)

Bárdos Ferenc: a bajai festők kiállítása a Türr István Múzeumban.

Petőfi Népe, Kecskemét, 1972. júl. 11.

Bácskai Mitli Ferenc

az Ernst Múzeumban megnyílt Bács-Kiskun m.-i tárlaton a bajai művész „Kutnál" c. alkotása szerepel. (említve).

Tárlatról tárlatra.

1972. III. 18. TV. 17.25 | 12 | KJ

Bárskai Milli Ferenc

P. Bal János emlékezete szolnokon

Népszava 1985. VII. 12.

megírva

Bácskai Mikli Ferenc

Esti Magyarország. 1942.

júl. 7.

Mihály László: A magyarok nagy sikerei a firenzei ifjúsági stellenni tornán.

Pesti Hírlap. 1942. júl. 9.

Városok Lapja

1947 máj. st.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
712-1969
ik. III/12
MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA

A vallás és közoktatásügyi
82472.sz.a.kelt és a IX.ker
ténck

Dr.Éber László, a
előadója részére Sopron és
nyozására Négyszáz /:400:/
sitom az állampénztárt, hog
zottsága elnökének hivatalo
sége mellett fizesse ki és
kiadáskép számolja el. Buda
ter helyett: Tóth János s.

Baiskai Mikli Ferenc

festő

1943. ban 23 cves, stül

Baján (?)

Rudnay Gyula

követője

Lásd

Vizy Elemér = Le-

vente művészek.

23–32. l.

képekkel

~~Spanyol Zambomba~~ VIII. 242

B. Mikli Ferenc

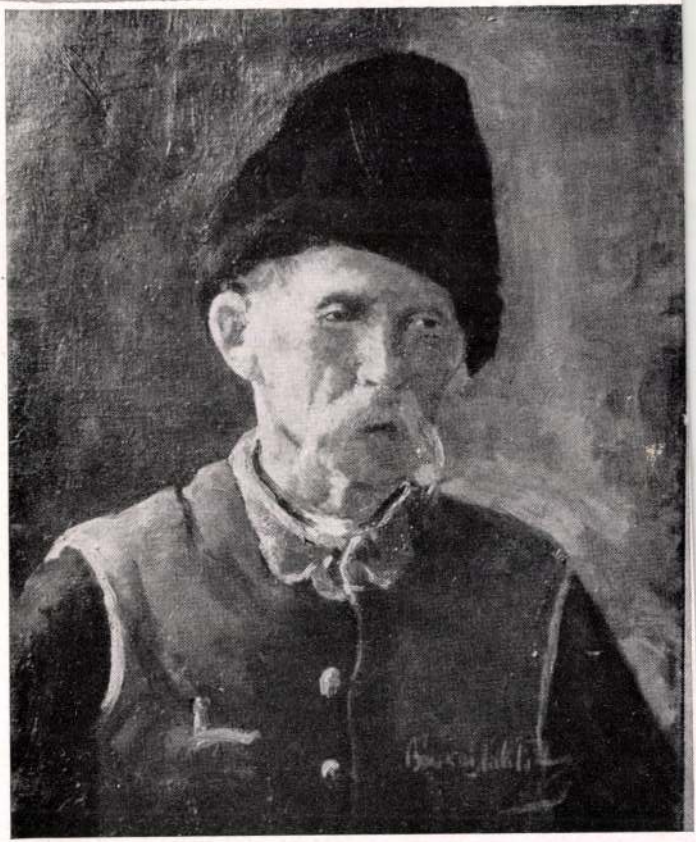

B. MIKLI FERENC: Parasztfej (Bérci felv.)

155

Szabad művészet 1949. ápr.
155. l

Istvánnak sikerült az expresszionizmus nevés lázait legyőzve egyre [illegible] lenséggel nagy és határozott mondanivalók szolgálatába állítani művészetét. Életműve az emberi munka, a legyőzhetetlen dolgozó ember súlyosszavú dícsérő éneke, monumentális festői hősköltemény. Dési Huber művészete nemcsak művészi érték, hanem erkölcsi tett is. Ez emeli jelképjelentőségre művészetét és egész élete példáját.

A szovjet kultúra hónapja alkalmából a Szovjetúnióból érkezett vendégek számára három kiállítás igyekezett tömör, összefoglaló képet adni a magyar festészet multjáról és jelenéről. A Nemzeti Szalonban a *történeti* anyagot gyüjtötték egybe *Kupeczky*tól *Rippl Rónai József*ig. A kiállításnak, sajnos, nem minden darabját válogatták ki az ilyen reprezentációs tárlatoknál kötelező gondossággal. A Szépművészeti Múzeum az új magyar művészet bemutatásának feladatára vállalkozott. Ezen a kiállításon már nagystílűbben bontakozott ki művészetünk félmultjának és jelenének sokrétű gazdagsága. *Mednyánszky*, *Koszta*, *Tornyai*, *Nagy István*, *Nagy Balogh*, *Fényes*, *Kernstok*, *Rudnay*, *Derkovits*, *Dési Huber* reprezentáns alkotásai mellett *Bernáth*, *Berény*, *Szőnyi*, *Kmetty*, *Egry*, *Márffy*, *Pór*, *Czóbel*, *Szobotka*, *Perlrott Csaba*, *Nemes Lampérth*, *Ferenczy Noémi*, *Diener Dénes*, *Barcsay*, *Domanovszky*, *Szentiványi*, *Bartha* jól kiválasztott művei csaknem teljes képet adtak modern művészetünk eredményeiről. A fiatalok legújabb művei, s jelentős szobrászművészeink értékes gyüjteménye tették teljessé a kiállítás anyagát . . . A magyar grafikusművészet java alkotásaiból a Dolgozók Klubjának Bajza-utcai székházában rendeztek kiállítást.

Földes Lenke kollektív kiállítása (a Magyar Dolgozók Pártja rózsadombi körzetében) huszonöt év szobrászi munkásságáról számol be. Fiatalkori zsengéi is megmutatják Földes Lenke művészi erejét. Egész életművén végigvonul valami „őstehetség" öntudatlanság. A problémák zseniális megoldásának ösztönös őszinteségén túl, mintha más nem is érdekelné a művészt. Pedig a tudatos, kemény következetesség mesterségi erőfeszítései, s nem utolsósorban a nagy méretekre való bátorság juttatná igazán érvényre Földes Lenke ösztönös szobrászi vizióit. Hiszen mindig nagy tömegekben, tömör monumentális formákban gondolkozik . . . Apró szobrait mindig közvetlenül a márványba faragja. Ez a monumentális kőfaragó-kisplasztikus valójában a szobrászat legérzékenyebb lirikusai közé tartozik. Egyik legszebb szobra, az „Előre lépő nő" Renoir párafinom gyöngédségének bűvöletét idézi fel a márvány bársony fényeivel. Legújabb szobrai már szinte

Mikli Ferenc

Férkèpzomfoiskèvk

1939-41. 141. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
12/1944 szám.
Ft.: év XI. hó 10 n.

M.kir. vallás és közoktatásügyi
alatt az Erdélyi Református Egy
átiratának másolata:

Egyidejüleg int
pénztár az Erdélyi református egyh
a kolozsvári református kollégium r
hez engedélyezett egyszersmindenkor
lamsegélyképen Kettőezer /2.000/ P
után fizessen ki.

Erről tudomásul
gett van szerencsém M ltóságos és

Mikli Ferenc

festő

Ferkpzomfoiskvk

1939-41. 148. l.

alaps LELTÁR
1925 év 4754 tételszám
4756

Bácskai Mikli Ferenc festő"

Szabad Művészet, 1949

III. évf. 7. sz. 151-152. o. kiállításáról.
Pogány Ö. Gábor beszámolója.
Rudnay Gyula művészeti kiállí-
tása Bajáu.

BÁCSKAI MIKLI FERENC, festő

Rudnay Gyula 1944-ben nyugalomba vonult. Bácskai ajánlotta neki, hogy Baján létesitsen művésztelepet, mert Rudnaynak ez volt célja akkor. 253.old. 2.jegyz

GERGELY FERENC-KŐHEGYI MIHÁLY: Rudnay Gyula bajai művésztelepe 255.old

A MÓRA FERENC MÚZEUM ÉVKÖNYVE. I. 1970.
Szegedi Nyomda

M.D.K.

Bácskai Múlt Ferenc

festő

Gyűjteményes kiállítása 1954-ben.

Schynovszky: A Türr István Múzeum története és ismertetése. Baja, 1958. 24 l.

M.D.L.

Bibliothèque Nationale

Paris

Copy Exemplaire Collection 1934 - 1935

Typescript : A Tree Fell in the Forest It Must 24e
in Imitation. Bruges, 1934

BÁCSKAI MIKLI Ferenc

Kisvárosi köszöntő

B. Mikli Ferenc bajai kiállítása

Az elmúlt év őszén megmutatkozott, hogy egy kisváros életében — függetlenül attól a számos nehézségtől, amely lakóinak mindennapi életét nyomorítja, függetlenül esetleges kiábrándultságuktól — még mindig, vagy talán éppen ezek ellenére jelentős esemény, ha olyan képzőművész életműkiállítását tekintheti meg, akivel együtt éli meg mindennapjait, akiben megleli ki-ki a személyéhez kötődő vonásokat.

Új Művészet 1992/4.
71-72.

Bácskai Mikli Ferenc Baján élő, bajai születésű festőművész méltán kiérdemelte szülővárosa őszinte tisztelgését, és azt a természetes érdeklődést, amely félévszázados alkotói pályája felé irányult. Az ő esetében a mesteri cím nem puszta formalitás, hiszen élete nagy részét a helyi művészeti mozgalom irányítására szentelte. 1947-től tanítja nemzedékek sorát, 1952 óta vezeti a Rudnay Gyula Képzőművészeti Kört. Születésnapi köszöntője alkalmából maga is azt vallotta, hogy legfőbb feladatának a vizuális kultúra terjesztését tartja. Hogy tanítása mellett műveiben is ez a szándék vezérli, az kitetszett a kezdetekig visszamenő anyagból, annak technikai-tematikai többszínűségéből, amelyben portrék váltakoztak csendélettel, történelmi képpel, tájképpel, néprajzi ihletettségű jelenetekkel, vagy éppen szakrális témájú

15.	Péntek	19.00	Egy csepp mé
16.	Szombat	19.00	Szöveg és ze
17.	Va		zöveg és ze
18.	Hé		hakespeare:
19.	Ke		hakespeare:
20.	Sz		OST Színház
21.	Cs		000 est
24.	Va		rkény Istvá
			A stuttgarti
25.	Hétfő	19.00	Örkény Istvá
26.	Kedd	19.00	Örkény Istvá
27.	Szerda	19.00	Örkény Istvá
28.	Csütörtök	19.00	Örkény Istvá
29.	Péntek	19.00	Örkény Istvá
30.	Szombat	19.00	Örkény Istvá

Jegyek válthatók a Ráday u. 9. alatt
137-4647/ vagy a Merlin jegypénztárá

BÁN LÁSZLÓ

A város saját múzeumában e kiállítással tisztelgett a művész 70. születésnapja előtt 1991. október 25. és november 30. között.

művel. Ábrázolásmódja is változatos, a realistától kiindulva az absztrahálon keresztül a már-már naturalizmusba hajlóig terjed. Technikája pedig a kezdeti szénrajztól az olajon keresztül a tempera, gouache és akril művekig az örök ütkercsést és kísérletezést szemlélteti.

B. Mikli Ferenc

— Mit jelentett ez?

— Legelső feladatunk volt, hogy a látványt pontosan és hűségesen adjuk vissza. Meg kellett tanulni rajzolni nála. Rudnay sokat ismételgette, hogy a művészet akkor kezdődhet, ha az ember az ABC-t tudja, képes sűríteni, a lényeget kiemelni, a lényegtelent pedig elhagyni.

Forrás 1977-1_82

Sümegi: Beszélgetés B. Mikli Ferenc festőművésszel

B. Mikli Ferenc 8

— Így a hivatalos út volt hátra . . .
— Hazajöttem, és az akkori Városi Tanáccsal beszéltem a dologról. Nagy szerencsémre igen bölcs polgármestere volt akkor a városnak, Babics Józsi bácsi, aki azt mondta, vannak az ügyhöz értő emberek: dr. Takács Endre, a Városi Levéltár vezetője és Jobbágy Jenő, főjegyző. Ha ők jónak látják, akkor próbáljunk valamit tenni. Ők támogatták a tervet, ha Rudnay Bajára jön. Jön ő szívesen, ha biztosítanak neki helyet. Így indult.

Forrás 1977-1-87
Sümegi György:Beszélgetés B. Mikli Ferenc
festőművésszel

B. Mikli Ferenc 7

év befejeztével megkaptam az indexemet, s fölmerült bennem: most mi legyen? A választ a felszabadulás után Rudnay adta meg. Hívatott, hogy szeretne valahol egy művésztelepet szervezni hiszen rengeteg tehetséges ember van vidéken. A művészet mindig valahol vidéken kezdődött, hivatkozott Nagybányára, Vásárhelyre, Szolnokra. Fölvetettem a gondolatot, hogy csináljuk meg a művésztelepet szülővárosomban, Baján. Ő komolyan megfontolta: Baja nagyon jó hely, hiszen ott élt évekig Nagy István. Ha ő jól érezte magát, bizonyára nekünk is jó lesz. Meg oda járt annak idején Tornyai lános, Vadász Endre és mások is.

Forrás 1977-1-83

Sümegi György: Beszélgetés B. Mikli Ferenc festőművésszel

B. Kiss Ferenc 6

— Közvetlenül a felszabadulás után, te mint volt Rudnay-tanítvány, egy újabb közösséget teremtettél, s így Rudnay nem a főiskolán, hanem a bajai művésztelepen tanított tovább. Hogyan vált ez lehetségessé?

— 1942-ben Firenzében volt egy ifjúsági festő verseny, oda a főiskoláról 16-unkat küldtek ki. Második díjat nyertem. Amikor visszajöttem, a legnagyobb meglepetésemre Rudnay felkért, legyek a tanársegéde. Az lettem, míg ő a főiskolán volt. A hatodik

B. Mikli Ferenc 9

— Milyen nehézségeket jelentett a gyakorlati megvalósítás?
— Először épületet kerestünk a városban. A Vojnich-kúria egy része üres volt, a többi is hamarosan megürült, így az egész épületet kiigényeltem. Majd az általam korábban megindított festő-tanfolyam hallgatóival társadalmi munkával rendbehoztuk az épületet. Bútorokat szereztünk, áthoztuk a festő-tanfolyamot, magam is beköltöztem, hogy az épületet lefoglaljuk. Mikor ez megvolt, mentem Rudnayhoz, hogy most már tárgyaljon a várossal. Ő Peterdi Andorral, barátjával lejött, és sikerült elintéznie, hogy a Városi Tanács négy művésznek biztosítson csekély havi összeget. A Tanácsnak a kérése szerint — a mi terveinkkel egybehangzóan — egy Szabadakadémiát létesítettünk.

forrás 1977-1-84

Simegi György: Beszélgetés B. Mikli Ferenc festőművésszel

— Kik lettek a kollégák?

Először Bak Jánost, majd az ő tanácsára az általam addig csak egy képéről — a Fővárosi Képtárban láttam — ismerős Kun Istvánt nyertük meg.

— Mikor indult a Szabadakadémia?

— Először 1946-ban dolgoztunk, akkor még Festőiskolaként. 1947-ben, Rudnay mester ideköltözésével indult — minisztériumi engedéllyel — a Szabadakadémia.

Forrás 1977-1-84
Simegi György:Beszélgetés B. Miklí Ferenc festőművésszel

B. Mikli Ferenc 11

— Mégis, miért csak egy évig működhetett az intézmény?

— Volt olyan veszély, hogy az akkori Képzőművészeti Főiskolát otthagyva, sokan Bajára jöttek tanulni. Akkor a minisztérium leküldte Domanovszky Endrét, Koffán Károlyt és Bencze Lászlót, főiskolai tanárokat. Ők megnézték, milyen munka folyik itt, kiválogatták legjobb tanítványainkat. A főiskolára hívták őket, s tíz növendékünket fölvettek. Így az akkori főiskolás első évfolyam huszegynéhány hallgatójának fele Bajáról került ki! Köztük volt Udvardi Erzsébet, Szurcsik János, Novák Lajos, Cs. Nagy András, Osváth Máris stb.

Forrás 1977-1-84

Szümegi György: Beszélgetés B. Mikli Ferenc

festőművésszel

— Ez a voltaképpen nem kellemes adminisztratív intézkedés végül is a ti munkátok eredményességét bizonyítja. De hogyan tovább?

— Festőtanfolyamként működtünk, Rudnay elköltözéséig, 1952-ig. Ekkor átalakultunk Képzőművészeti Körré, amit azóta is én vezetek. Innen indult Szécsényi Lenke gobelin-művész, Bakai Erzsébet, az Iparművészeti Főiskola tanára stb. Mondhatom, a bajai rajztanárok mind itt kezdték.

Forrás 1977/1/83

Sümegi:Beszélgetés B. Mikli Ferenc

fest festőművésszel

B. Mikli Ferenc 17

— Eszerint nemhogy megszűnt volna, de pezsgően tovább élt mindaz, amit a 40-es években a mesterrel kezdtetek.

— Annyiban változott, hogy a Rudnay Gyula Képzőművészeti Kör elsődleges feladata a képzőművészeti kultúra terjesztése. Így nemcsak gyakorlati foglalkozás van a Körben, de művészettörténeti előadássorozatokat, beszélgetéseket, vitákat is szervezünk.

Beszélgetés B. Mikli Ferenc

festő festőművésszel

B. Mikli Ferenc 14

Rudnay hatása igen erős volt műrémetére, s Nagy Istváné is.

Forrás 1977-1-84

Sümegi György:Beszélgetés B. Mikli Ferenc festőmüvésszel

A Magyar Iparművészeti Főiskola Menedzserképző Intézetének
művészeti menedzser hallgatói és a Tölgyfa Galéria
tisztelettel meghívja Önt és kedves barátait

B. Mikli Ferenc

kiállításának megnyitójára 1999. május 7-én,
pénteken 18 órára.

A kiállítást rendezte és megnyitja

Kratochwill Mimi

Megtekinthető
1999. május 21-ig,
munkanapokon
10–18 óráig

ZÖLD YFA
galéria
1027 Budapest, Henger utca 2.

BUDAPEST 114
4. 5. 99
AL-I/347

MAGYARORSZÁG
≈024
FORINT

Lóska Lajos
Budapest
Felső Zöldmáli út 61-65/a.
1025

MDK

Miki Ferenc

Szerepelt a kiállitáson.

Akvarelljei.

---: A dunántuli képzőművészek első közös kiállitásáról.

FEJÉRMEGYEI HIRLAP; X 1958. szept. 24.-

B. MIKLI Ferenc festő

tevékenysége a bajai Rudnay
Képzőművészeti Szabadiskolában
(1947-1953)

MÉrt 1995 252-265.

84-szer és 26-szor volt győzt
jesítmény.

1863: a ménes alapítása

Tápiószentmártonban a te
dött. Ebben az évben osztotta
első két kancát: Arankát /ell
amelyekkel mint korábban látt

A testvérekkel való oszt
márton 7000 holdas birtoka jö
vichnak hippikus kedvtelésére
29 éves korában hozzáfogott e
donsággal rendelkezett, amely
tartott: "lassan járj, tovább
Okos takarékossággal csak kis

B. MIKLI FERENC

Kemény János : A bajai Rudnay Képzőművészeti Szabadakadémia

Müvészettörténeti Értesítő 1995, 252-265

Gábor Eszter

az OTI pestújhelyi munkás-
kórházának modern személy-
zeti háza, (1936)
Budapest (a főváros havi f. irata), 1977/6. sz
29-31 l. 3 K.

B.MIKLI Ferenc

BÁN László: Kisvárosi köszöntő : B. Mikli Ferenc bajai kiállitása. = Uj Müvészet, III.évf.4.sz. 1992 71 - 72.p. ill.

Baja, Türr István Muzeum, 1991

ig negyszögletű fehér
– ahol a fölfelé vezető
ıkával és zár pléhvel
ıblak az udvarra néz.
ob kéz felé – kályha-
vaspántokkal és vas-
te van az árnyékszék
kulccsal nyitható kis

ölmenvén, egyenesen
ínű, vaspántokkal és
kézre ugyancsak dió-
tó nyílik a harmadik
ellenben mindenben
.. Az egész épületben

két ölnyivel hosszab-
sa stukatúra, az alsó
b ablaka közül 2 az
ik észak, másik dél
z alsó traktusban le-
alon: régebbi „nagy
llentiája méltóságos
ó és ugyancsak gór

gyediket pedig öblöf
réppel fedett és kő-
ábnyi magasságúra-
rostéllyal. A kerítés
– amelyek tetejét
s azokon ugyancsak
tokon kétfelé a kas-
rajta kivágva két
varba vezető ajtó.
egy égetett téglával
z oszlopok – ame-
ból valók. A tengely
ıc, ezen két vasab-
ból faragott vályú
rök karimáját meg-
tik. Az egész kutat
lték. A kút mellett
tt szája található,
z udvar átellenében

MDK

B. Mikli Ferenc
bajai művész

szerepelt az 1963 jul. 20-án megnyilt tárlaton.

Dijat is nyert.

--: Megnyilt a IV. Szegedi Nyári Tárlat. Dél-Magyarország. 1963. jul. 21.

B. Mikli Ferenc

MDK

szerepelt a kiállitáson.

Szelesi Zoltán: A IV. Szegedi Nyári Tárlat.
Keletmagyarország, 1963. aug. 4. 6. lap.

B. Mikli E Ferenc

festménye

Forrás 1977-1-85

B. Mikli Ferenc, festő

1 festmény : repró

B. Mikli Ferenc: Festmény B/II

Forrás, Kecskemét 1982. február XIV/2

B. Mikli Ferenc, festő- és grafikusművész

Baja és környéke jelentős szerepet tölt be a hazai halászatban, ennek hagyományai hatnak a művészeti életre is. Az itt élő festők – ifj. Éber Sándor, Göldner Tibor, B. Mikli Ferenc, Miskolczy Ferenc, Solymosné Göldner Márta – rendszeresen festenek képeket a bajai halászat köréből.

L.M.: Halászat a képzőművészetben.

Petőfi Népe, 1982. júl. 25.

B. Mikli Ferenc, festő és grafikusművész

Baja és körmjéke régen is, ma is jelentős szerepet tölt be a hazai halászatban. Az itt élő festők – B. Mikli Ferenc, Miskolczy Ferenc és még többen – rendszeresen festenek képeket a bajai halászat köréből (említve).

Losonczi Miklós: Halászat a festészetben.
Békés Megyei Népújság, 1982. júl. 24.

B. Mikli Ferenc

Ferrari 2006/5

Nem kell *szenvedni, ennyi emlék marad*
utána, hogy a fájdalmat megértsed, s túljuthass rajta.
Ez már egy tágas nappaliban hangzana; az évszakod *maradt,*
a nyár, odakint, az üvegfal mögött, nyugágy,
úszómedence, vörös virágok. S akinek nevében
mondod: ő is te vagy. Körötted otthonos tereivel a lét.
Mintha én szenvedtem volna, és mégsem,
ez innen képtelenség, ahol a mélybe boldogság,
szabadság merít el és a teremtés.
Lebuksz a felszín alá és derűsen
lökődsz fel megint, napsütötte kertedbe
születve. Naponta megújulsz, kikelve
úszómedencéd habjaiból. Azt élem, ami rám bízatott,
a kőfejtés, majd a padlásszoba szorgalmas
körmölője után. S ebben a nagy térben megtalál
minden, ami éltet, ami egyetlen. *A szenvedés mélysége hazug*
volt, sziklameredély, hámló házfal jelezte,
hogy ama keménységnél nem juthatsz tovább.
Itt dolgozva testmeleg szobádban, sincs külön *célod,*
ahogy a rózsa színét, a napod kinyitja.
A kulcslyukon a fény kiárad.
Létem, vagyok a nyitja.

Karusszel

Teste előtt jár s lépdel utána
Tóban alakja sárga viráglény
Most megelőzi most beleolvad
Szavaktól képtől árnyas tér érzi

Lép de céljában múltja csörömpöl
És amin átjut hordja magával
Áthatolja-e végleg a testét
Percébe hullva bőrén is áttör

És becsobogja zöld örömével
Fürge patakja s füvek lobogják
Hogy hazaért már otthon a vándor

Tértelen háza üresen gazdag
Út pora vágya végre lenyugszik
S tölgyfa levéllel int a teremtés

Borzák Tibor

Szolgálni a nemzetet

Beszélgetés B. Mikli Ferenc festőművésszel

Baján, a Rudnay utcában lakik – nyilván szerepe volt a névadásban. Emléktábla a sarki ház falán – biztosan ő kezdeményezte. Az innen karnyújtásnyira fekvő kápolna gyönyörűen felújítva fogad – neki köszönhető. Otthonában művészi rendetlenség. Kép kép hátán. Újságok, levelek, meghívók, katalógusok mindenhol. Büszkén mutatja szobája falán Rudnay Gyula, Nagy István festményeit, Lotz Károly vázlatait, László Gyula rajzait, féltve őrzi mindet. A festőállványon befejezetlen mű jelzi, visszavárja alkotóját. Idebenn tavaszt idéző zöld sziget a télikertben, odakinn télen mindig éhes cinkék serege az etetőben. A 85 esztendős B. Mikli Ferenc fáradtan ül le kedvenc foteljébe.

– *Mióta él ebben a házban?*

– Legalább hatvan éve. Édesapám építőmester volt. Sok házat tervezett és épített Baján. Ezt is, amiben lakom, s amit később átalakítottunk. Ügyesen csinálta: vett egy telket, felhúzott rajta egy házat, aztán továbbadta, s annak az árát megint telkekbe fektette. Egyébként sokáig a közelben, a Farkas utcában laktunk. Most is megvan a házunk.

– *Itt is született?*

– Nem. Én eredetileg nem katonavárosi vagyok. Baján, a Józsefvárosban születtem, a Rákóczi utca 30. szám alatt. Édesapám katonavárosi, édesanyám józsefvárosi volt. Amikor összeházasodtak, Katonavárosban telepedtek le. Előbb a hajdani Gyár utcában, nagyszüleim halála után pedig a Farkas utcában éltünk.

– *Édesanyja mivel foglalkozott?*

– Hímzőnő volt. Működtetett egy kis varrodát, ahol öt-hat asszony dolgozott rendszeresen. Pesti üzleteknek szállítottak. Tudja, mi az érdekes? Legtöbb esetben muzsikus cigányok feleségei – akik amúgy magyarok voltak – jártak a műhelybe. Abban a városrészben nagyon sok kiváló cigányzenész élt.

– *Mikor került a neve elé a B.?*

– A Képzőművészeti Főiskolán, amikor Rudnay Gyula tanársegéde lettem. Soha nem kutattam a vezetéknevem eredetét, talán német gyökerei lehetnek. Én magam öt Mikli Ferencet ismerek, de festőművész egy sincs köztük. Egyik Németországban élő névrokonom egyszer fel is keresett. Nagybaracskán ugyancsak élt egy Mikli Ferenc, de már meghalt, csak a párja szerepel a telefonkönyvben, özv. Mikli Ferencné. Csodálkozott is egyik rég nem látott ismerősöm, amikor összefutottunk a városban, hogy én még élek – valahol olvasta a nevet, s azt hitte, én távoztam el az élők sorából. De ön is láthatja, itt vagyok!... Különben a név majdnem stimmel: özv. Mikli Ferenc. Mert sajnos a feleségem már elment. Magyar–történelem szakos tanárnő volt, nagyon szeretett rajzolni, szőni.

Ezt a házat is úgy alakítottuk át, hogy mindketten nyugodtan tudjunk alkotni. De nekem a város szívében is van műtermem, a nagyobb méretű képeimet ott szoktam megfesteni.

– *Egyébként mit jelent a B. betű? Bácskai? Bajai?*

– Azt is jelentheti. De mindjárt kiderül, hogy jelenthet mást is. Ha nagyszüleim nem éltek volna vadházasságban, akkor én Béda lennék, tudniillik apai nagyapámat Bédának hívták. Első feleségével elég rövid ideig volt együtt, nem éltek valami jól, de hivatalosan nem váltak el. Nagyapám összeköltöztött Mikli Klára nagybaracskai dadával, házasságot viszont a helyzetre való tekintettel nem köthettek. Így lett gyermekük Mikli Antal. Az én apám. Tehát a B.-vel akár a Béda-vérvonalra is utalhatnék, hogy legalább egy betűt visszalophassak belőle.

B. Mikli Ferenc klasszikus hagyományokon nevelkedett Rudnay Gyula mellett a budapesti Képzőművészeti Főiskolán. Tehetsége, művészi munkája e nemes eredményekből építkezett, anélkül, hogy akár a nagybányai festészetnek egyenes folytatója lenne. Nagy tisztelettel és áhítattal adózik képeivel szülőföldjének, amely egész életét inspirálta és adott ihletett a megfestésre. A Duna, Baja, a hozzá közel álló vidékek nem egyszerűen csak tájképek, szép látványok, mert ezeken át zeng B. Mikli Ferenc érzékeny lelke és hódolata. A táj adta hangulatok és élmények sajátos feldolgozásához járul hozzá meditatív, szemlélődő alkata és érdeklődése, amely minduntalan elvezeti őt a közelebbi és messzibb tájakra, akár Tokaj, akár Görögország, Itália vagy Spanyolország legyen is neve e helyeknek. Tájai költeményekké válnak akkor is, amikor csak kompozíciós szerepük van embercsoportjai megjelenítésekor. Érzelmeket hordozó alakjai leginkább a tragikus mozzanatok pillanataiban állnak előttünk, de a bölcs néphit szép szokásainak, az év kiemelkedő napjainak, ünnepeinek megörökítése is meg-megújuló igénye a művésznek. – Kratochwill Mimi

– *Szinte egész életét Baján töltötte. Miért hűséges szűkebb hazájához? Mi a vonzereje a bácskai vidéknek, a Sugovica-parti városnak?*

– Szeretem az itt élő embereket. Engem elsősorban a szüleimhez való ragaszkodás marasztalt. És javarészt miattuk jöttem vissza Bajára a Budapesten töltött éveim után.

– *Nem akárkivel tért vissza. Mesterével, Rudnay Gyulával...*

– A főiskolán nyugdíjazták Rudnayt, Szőnyi Istvánt, Varga Nándort. Amikor a háború után visszamentem a tanársegédi állásomba, mester nélkül maradtam. Rudnay posztját Bernáth Aurél vette át, ő pedig mást vett maga mellé. Nekem adtak egy műtermet az Epreskertben, egy évig még ott dolgozhattam. Természetesen nem szakítottam meg a kapcsolatomat Rudnayval, időnként felkerestem. Egyik alkalommal arról beszélt, hogy szeretne vidéken indítani egy művésztelepet a nagybányai minta alapján, mert úgy érzi, a magyar művészet, a magyar művészeti magatartás veszélyben van. Megkérdezte, vele tartanék-e. Gondolkodás nélkül igent mondtam. Azt azonban még nem tudta, hol is lenne az a művésztelep. Nekem egyből eszembe jutott Baja... Gyorsan hazautaztam, egyenest a városházára mentem. Megkerestem Babity József polgármestert – eredetileg lakatos volt! –, aki azt mondta, ő ehhez nem ért, nála okosabb emberekkel beszéljek. Így jutottam el dr. Jobbágy Jenő főjegyzőhöz és dr. Takács Endre városi levéltároshoz, aki egyébként a háború után Baja első polgármestere volt. Felvázoltam nekik az elképzeléseket, mire ők csodálkozva visszakérdeztek: „Rudnay lejönne Bajára? Hurrá!" Áldásukat adták rá.

– *Mit szólt hozzá Rudnay?*

– Örült neki. Kérdezgetett Bajáról. Előbb Nagy István festőművészről meséltem, aki életének utolsó éveit töltötte városunkban, itt is van eltemetve. Aztán felemlegettem az Éber családot. Őket ismerte, Éber Sándor és Éber Anna nála tanult, idősebb Éber Sándor

pedig közismert freskófestő volt. Szóba hoztam Tornyai Jánost is, aki szívesen járt Bajára, egyszer egy bajai földbirtokos szőlőskertjében hónapokat időzött. Rudnay azt mondta: „Ha Nagy Istvánnak jó volt ott meghalni, akkor nekünk jó lesz ott élni!" Úgy volt vele, ha befogad bennünket a város, tovább fogjuk vinni a képzőművészeti hagyományokat.

– *Ennek éppen hatvan esztendeje...*

– Igen, 1946. november 1-jén nyílt meg a művésztelep az előtte nem sokkal felszabaduló Vojnich-kúriában, ahol a háború alatt orosz kórház volt. Elkezdtünk tagokat toborozni. Összetalálkoztam Bak János festőművésszel, aki szívesen velünk tartott, amint Kun István és mások is. Én viszont szerettem volna olyan kollégákat Bajára hozni, akiket jobban ismertem, ám Iványi Ödön orosz fogságban volt, Kovács Gézát agyonlőtték a háborúban, Jankó János pedig határidős szobrászmunkája miatt nem tudott jönni.

– *Hogyan érezte magát Rudnay Gyula Baján?*

– Remekül. Először Peterdi Andor, a Petőfi Társaság elnöke (Várnai Zseni férje) kíséretében utazott le körülnézni a városban. Anélkül nem engedhettem el őket, hogy ne kóstolják meg a bajai halászlevet. Értesítettem a Duna-parti Dobszay-féle vendéglőt, hogy nagyhírű vendégeket viszek. A város legjobb és leghíresebb fiákerese, Nagy Béla szállított bennünket. (Fiákerét azóta kiállították a múzeumban!) Az asztalon tepertős pogácsa és vörösbor, amíg beszélgettünk, szemünk láttára készült el a halászlé, ami nagyon ízlett nekik. Ez a „krúdys" hangulat teljesen elvarázsolta a mestert.

– *Milyen elgondolásokat valósítottak meg a művésztelepen?*

– Amikor Rudnay 1947. július derekán végleg leköltözött Bajára, egyértelműen megfogalmazta céljait. A munkás- és paraszttehetségek felkutatása, támogatása, korszerű képzőművészeti nevelése mellett nagyobb népi tömegek megmozgatását, a művészetek iránti lelkesedés felkeltését és látókörük tágítását is fontosnak tartotta megvalósítani. Nem utolsósorban pedig az iparművészet iránt érdeklődő tehetséges fiatalok felkutatását tűzte ki célul. Ezért a művésztelep égisze alatt szabadakadémiát szerveztünk a környékbeli tehetségeknek. Országos körlevelet adtunk közre, annyian jelentkeztek, hogy válogatni kellett közülük. Szabályos keretek közt kezdtünk hozzá a tennivalókhoz 1947. február 10-én, főiskolai tanterv alapján tanítottunk. A következő évre viszont nem kaptuk meg a minisztériumi engedélyt. Amíg nálunk egyre gyarapodott a növendéki létszám, addig a Képzőművészeti Főiskolán fogyatkozott. Ugyanis Rudnay miatt sokan lejöttek Bajára. Nos, ezt nem nézték jó szemmel a hivatalban, és megakadályozták a további munkánkat. Ettől kezdve szabadiskola formájában működtünk. Nagyon sokan indultak innen, például Mözsi Szabó István, Szurcsik János, Novák Lajos, Pump Károly, Weintrager Adolf, Hantos Károly, Bálint Attila, Udvardi Erzsébet, Széchenyi Lenke, Bakay Erzsébet, Klossy Irén. Többekkel tartom a kapcsolatot, Udvardi Erzsivel, Szurcsik Jánossal például. A Rudnay-növendékeknek – budapestieknek és bajaiaknak – közös tárlatuk is volt a Nagy István Képtárban. Egyébként Baján máig érezhető Rudnay Gyula szelleme, a nagy elődök hagyatékát méltóképpen ápolják a városban. Rendszeresek és színvonalasak a kiállítások. Létezik egy vizuális iskola is.

– *Milyen emlékeket őriz a művésztelep mindennapjaiból?*

– A mesterrel egymás mellett volt a műtermünk. Naponta benézett hozzám egy kávéra vagy egy pohár borra. Egyik alkalommal megkértem, engedje meg, hogy fessek róla egy portrét. Nem ellenkezett, azt viszont megszabta, hogy csupán negyven percet ad. Fél óra múlva felállt, megnézte a képet, és így szólt: „Ez kész, ne tovább! Kérem a modelldíjat, egy jó pohár vörösbort!" Hamar kialakult a baráti körünk, a bajai műgyűjtők, művészetpártolók havonta összejöttek a művésztelepen. Közéjük tartozott Pilinszky Zsiga, a kiváló magyar tenorista is, aki időnként énekelt nekünk, születésnapján dallal köszöntötte a mestert. „Zsigám, te itt énekelsz, amikor az Operában volna a helyed!?" – jegyezte meg

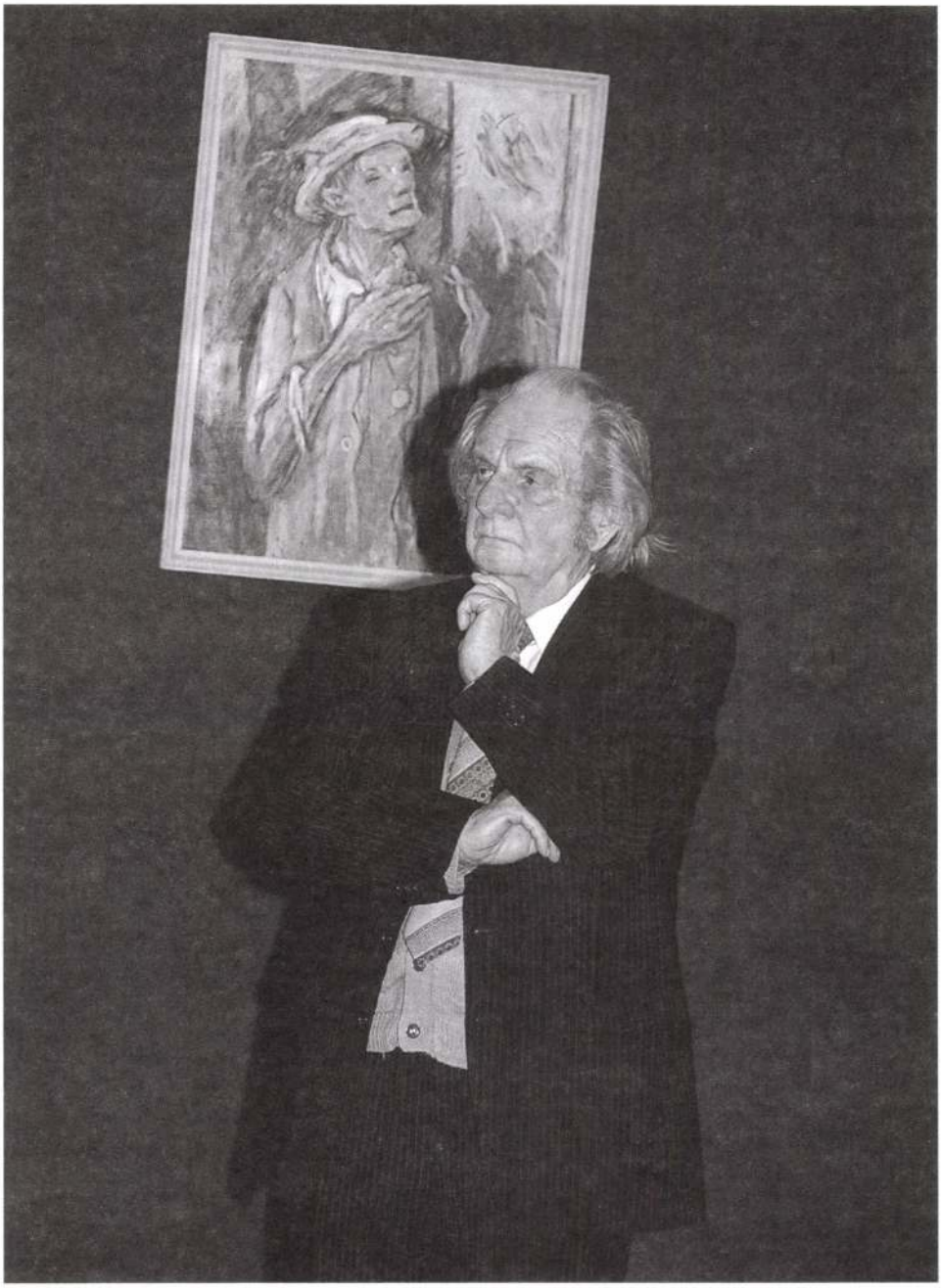

B. Mikli Ferenc
Fotó: Bahget Iskander

Rudnay. A kiváló énekes abban az időben szerényen élt Baján, a zeneiskolában tanított. Szóval sok szép emlék él bennem...

– *Miért értek véget az aranyidők?*

– Megromlott a mester egészsége. Nem valami dicséretes dolog, de ettől kezdve megindult a rivalizálás a tagok között a vezetői pozícióért. A művésztelep a Képzőművészeti Alap kezelésébe került, Kun Istvánt nevezték ki gondnoknak, engem pedig a szabadiskola irányításával bíztak meg, ami aztán Rudnay Gyula Képzőművészeti Körré alakult át, és a mai napig létezik, minden nyáron megszervezzük az alkotótáborunkat. A művésztelep 1952 végén szűnt meg, amikor Rudnay visszaköltözött Budapestre.

– *A megüresedett Vojnich-kúriába pedig „beköltözhetett" Nagy István a műveivel!*

– De csak később. A képtár létrehozását én javasoltam. Eredetileg az volt az elképzelésem, hogy mindkét bajai kötődésű mester, Rudnay Gyula és Nagy István nevét viselje a képtár, de a muzeológusok végül csak Nagy Istvánról nevezék el az állandó kiállításnak helyet adó képtárat.

– *Ön viszont utcát neveztetett el Rudnayról!*

– Nem véletlen!... Rudnay szeretett hozzánk járni, elbeszélgetett a szüleimmel, megivott egy pohár bort az apámmal. Ez az utca régebben az úgynevezett Állatvásár térrel volt határos, amikor beépült a terület, nevet kerestek az utcának. Ekkor álltam elő azzal az ötlettel, hogy viselje Rudnay Gyula nevét. Az 1. számú ház falán – ami időtlen idők óta kocsmaként funkcionál – emléktáblát is avattunk a tiszteletére, én csináltam a domborművet.

B. Mikli Ferenc egyik énjét elsősorban a tájképei, lírai vallomásai uralják. Pillanatnyi reflexiók, a táj hangulatának, karakterének festői értelmezései. A valóságnak mégsem impresszionisztikus esetleges kivágatai ezek, hanem az évszaknak megfelelő, állandó érvénnyel bíró jellemzői. Az alkotó belső átérzésével és hevületével hitelesített festői megfogalmazásai. Szín- és formapoézis. A festmények mélyebb koloritjában ott lappang a dráma, fényben fürdő meleg színeiben a szeretetre, a humánumra vágyó alkotó öröme. Útkereséseiben, konfliktusaiban egyre erőteljesebben alakult ki vizuális jelképrendszere: a madár, a fa, a sírkő és a Nap. Felesége halála óta egyre többet foglalkozik az elmúlás gondolatával, visszatérően választja festészete témájaként a temetőket. A táj metamorfózisában az emberi élet örömeiben és drámai fordulataiban B. Mikli a színek és a formák kifejezési eszközeivel talál rá önmagára. Festészete közvetíti a személyes vallomást, sugározza az emberi humánumot, amely minden vizuálisan érzékeny ember számára közel hozza halkszavú és gazdag koloritú művészetét. – Bánszky Pál

– *Az ön életében szinte minden Rudnay körül forog: növendéke, majd tanársegéde volt, együtt alkottak a művésztelepen, a róla elnevezett utcában lakik. Arról még nem beszélt, hogyan került a képzőművészet közelébe, miért éppen a festészetet választotta?*

– Édesapám azt szerette volna, hogy építész legyek. Sokat rajzolgattunk együtt, főleg házakat terveztünk. Rajztanáraim közül legnagyobb hatással Balogh Károly bácsi volt rám, kapcsolatba kerültem Ágoston Vencellel, a tanítóképző líceum tanárával, illetve Gáspár Jánossal, a III. Béla Gimnázium tanárával is.

– *Baja híres festőjével, Nagy Istvánnal nem találkozott?*

– Dehogynem. Tizenhat éves lehettem, amikor megismerkedtem vele. A Kispandúrszigeten (ma Petőfi-sziget) rajzolgattam, egyszer csak látom, hogy rávetül egy árnyék a papírra, Nagy István állt meg mögöttem. Ő is szeretett a szabadban rajzolni. Megengedte, hogy vele tartsak, majd haza is elkísérhettem. A konyhában a felesége, Marcsa néni a piacon vett káposztát pakolászta az asztalon. Érdekes látvány lehetett, mert Nagy István azonnal

lerajzolta pasztellkrétával. Aztán felém fordult, megkérdezte, milyennek találom hamarjában készült művét. Azt feleltem: „Nem lehetne szebb?" Mire így szólt: „Nem szép képet kell festeni, hanem jót." Amit akkor a szigeten rajzoltam, az tetszett neki. A tanáraim is tehetségesnek tartottak, azt javasolták, próbáljam meg a Képzőművészeti Főiskolát.

– *Megpróbálta és sikerült.*

– A felvételi vizsgán a legnagyobb mesterek bírálták el a munkáinkat. Sorra nézték a rajzokat, amikor az enyémhez értek, Rudnay megjegyezte: „Minden a helyén van!" Én már attól végtelenül boldog voltam, hogy személyesen találkozhattam a mesterrel, akinek képeit először a *Vasárnapi Újság* mellékletében fedeztem fel, rendkívül nagy hatást gyakoroltak rám. Rudnay Gyula egyenes tartású volt, határozott ember benyomását keltette, minden mondatából lehetett tanulni. Sikerült a felvételim, mestert kellett választani.

– *Egyértelműen Rudnayt választotta?*

– Az én rajzaim Aba-Novák Vilmosnak, Szőnyi Istvánnak és Rudnay Gyulának tetszettek. Rudnayt választottam, így lettem a növendéke 1939-ben. Többek közt Iványi Ödön, Palkó József, Seres János, Xantus Gyula volt az évfolyamtársam. Osztályon belül negyedévenként hirdettek kompozíciós pályázatot, minden évben nyertem én is valamilyen díjat. Jól emlékszem arra, hogy a történelmi témák – Magyarok a St. Gallen-i kapunál – kategóriájában harmadévesként megelőztem a mesterképzős Miklóssy Gábort, aki később a kolozsvári akadémia tanára lett. Ugyanezt a témát festettem meg Firenzében, amiért megkaptam a város díját.

– *Hogyan került Firenzébe?*

– Egy magyar fiatalokból álló küldöttséggel festőnövendékeket – köztük engem is – vittek ki az 1942-ben megrendezett szellemi olimpiára. A festészeti nagydíjat Nagy Gyulának ítélték, ő egyéves ösztöndíjjal kinn is maradhatott a firenzei akadémián. Ahogy hazajöttem, Rudnay megkeresett, hogy legyek a tanársegéde.

– *Mit tanult tőle?*

– Azt vallotta, hogy a művészetnek nemzetinek kell lennie. Ahogyan a zenében Bartók Béla, Kodály Zoltán, az irodalomban pedig Ady Endre, József Attila. Ha nemzeti jellegről beszélünk, az csak magyar lehet. Az egyetemes művészetet úgy tudja gazdagítani egy nemzet, ha sikerül megtalálnia a karakterét. A magyar művészet egyszerre expresszív és konstruktív. Példának Czóbel Bélát tudnám felhozni. Párizsban láttam egy kiállítását. Sokan őt tartják a legfranciásabb festőnek, de hiába a gazdag színvilág, a laza ecsetkezelés, attól még nem lesz francia, csupán expresszív és konstruktív alkotó.

– *És milyen az ön által választott „nemzeti jellegű" festészet?*

– Belülről jön. Nem tudom, kitől származik a mondás, de nagyon találó: „Van, aki azért fest, hogy éljen, s van, aki azért él, hogy fessen." A kettő nem ugyanaz! Az indíttatást, az elszántságot pontosan meg lehet határozni, de hogy a festészet nemzeti jellege témavilágában, technikájában vagy másban mutatkozik-e meg, arra nem tudnék válaszolni. Nem kíván sok beszédet, mindazonáltal elvárja a szókimondást. Talán Rudnay fogalmazta meg a legjobban: „Nem kiszolgálni kell a népet, hanem szolgálni a nemzetet." Én mindig ezt tartottam szem előtt. Sokat számít a környezet is, ahol az ember él. Tornyai János a „nagy semmi", az alföldi táj, Nagy István az Erdélyből hozott balladai hangulat, Rudnay pedig a kirobbanó emberi magatartás képi átörökítésének volt a legnagyobb mestere.

– *Ön pedig?*

– Nem az én tisztem megítélni.

– *Olvastam valahol, hogy B. Mikli Ferencet egész életében a szülőföld iránti „áhítatos tisztelet" inspirálta és adott ihletet a festészetéhez. Egyetért vele?*

– A környezet valóban nagy hatással van rám. Az élményeimet nem tudom magamban tartani. De hát a művészet arra való, hogy az ember életét gazdagabbá tegye.

– *Képeit ismerve főként technikájában érezhető változás.*

– Festészetemben a tokaji művésztelepen töltött idők hozták a legnagyobb változást. Felfedeztem magamnak a hegyek ritmusát, a napfény jelentőségét, és persze a tokaji bort is. Ott kezdtem el akvarellezni, ott ismerkedtem meg a gouache technikával.

– *Hogyan jött létre a tokaji művésztelep?*

– A Népművelési Intézet képzőművészeti osztályának vezetője, Fischer Ernő és munkatársai, Xantus Gyula, Tamás Ervin 1952-től szervezték meg nyaranta a képzőművészkörök vezetőinek alkotótáborát és továbbképzését. Szerencsére a város fogadókészséget mutatott, s ebben jelentős szerepet játszott Tenkács Tibor helybéli rajztanár-festőművész. Úgy látszik, Tokaj ideális hely az alkotók számára, hiszen az írótábor mellett komolyzenei tábort is szoktak ott tartani. Elsősorban a szépséges táj csábítja a Tisza–Bodrog torkolatához a művészeket.

– *Mivel gyarapították önt a tokaji évek?*

– Nemcsak tudással és a táj nyújtotta élménnyel, hanem új barátokkal is. A tokajiak vendégszerető emberek, különösen Béres Béla esperes, aki maga is hozzájárult a nyári programokhoz, hangversenyeket szervezett a templomkertben. A művésztelepre később nemcsak a képzőművészkörök vezetői, hanem az általuk javasolt tagok is mehettek. Én például Tóth Menyhértet és Iványi Ödönt ajánlottam be... A tokaji művésztelep ma is létezik, amióta Bánszky Pál irányítja a tábort, főként népművészek járnak oda. Visszatérve a kérdésére, Tokajban nagyon sokat tanultam. Ismert művészettörténészek, köztük Supka Magdolna és Dávid Katalin tartottak előadásokat a korszerű művészeti nevelésről. Tőlük hallottam először a japán kutatók megállapításairól, például arról, hogy a körülöttünk lévő jelenségekről nyolcvan százalékban vizuálisan értesülünk. És ebben mennyi igazság van! Gondoljon csak arra, nem mindegy, hogy savanyú vagy édes cukrot szopogatunk, mindkét esetben más és más az arckifejezésünk. Vagy ha feléken szúrnak valakit egy gombostűvel, az fájdalmában felkiált, látni lehet, hogy kellemetlen dolog történt vele. Rájöttem, hogy nekem is a vizualitással kell a legtöbbet foglalkoznom. Azt kell festenem, amit látok. Legalább ennyire fontos az iskolában zajló vizuális nevelés is, melynek során a gyerekek felfedezhetik maguknak a képzőművészet, a zene, az irodalom szépségeit. Ebben óriási szerepe van a pedagógusnak, meg kell tanítania a diákjainak, hogy be tudják fogadni az értékeket. E tekintetben sajnos nincsenek jó tapasztalataim. De ez egy külön beszélgetés témája lehetne.

B. Mikli Ferenc művészetének alapját a táj szeretete, a humánum és a tágabban vett realizmus alkotják. Megjelenítési módja azonban eltér az alföldi realistákétól: kevéssé drámaiak művei, színesebb, világosabb a koloritja, és festőisége is oldottabb. Ezek a sajátosságok távoli posztnagybányai reminiszcenciákat idéznek fel. Ez a hasonlítás, rokonítás azonban csak afféle művészettörténészi beidegződés, mert a lényege az, hogy B. Mikli Ferenc karakteres, önálló, mással össze nem téveszthető alkotó. Természetes, hogy a szűkebb haza, így mindenekelőtt a Baja környéki táj, és kiemelten annak legmozgalmasabb eleme, a Duna számos művén megjelenik. A víz, az ártéri fák, tisztások, a part olykor szeszélyes vonala lágy, simogató fényeikkel, derűs színeikkel természetszeretetéről vallanak. Az árnyalatok finom, szinte sejtelmes átmenete a hajnali Duna csendjét, nyugalmát, békéjét idézi. Az apály által alkotott homokpadkák és öblök ettől eltérően erőteljes kontúrvonalakkal, robusztus formával idézik az ősi elem, a víz erejét. – Dömötör János

– *Fontosak a kiállítások?*

– A mai napig fontosak. Én csak így tudom az emberek életét gazdagabbá tenni. Persze önző módon azt sem hallgathatom el, hogy nekem is életben kell maradnom. Ezalatt nem

azt értem, hogy minél több pénzt szeretnék kapni a képeimért, ez különösebben soha nem érdekelt. Számomra sokkal fontosabb a földi életen túli jelenlét. Jó lenne a képeim révén tovább élni. Ahogyan a legnagyobb festők. Nincs annál szebb dolog, amikor valaki azért keresi fel a Szépművészeti Múzeumot, hogy láthassa a híres alkotásokat, vagy képes hosszú kilométereket megtenni Debrecenbe, Pécsre Munkácsy képei miatt. A gyönyörű festmények igenis lehetnek erőt adó élmények az emberek számára.

– *Miközben az alkotóban is ott a vágy a megmutatkozásra...*

– Természetesen!

– *A kritikusok ilyeneket írnak önről: „egy reneszánsz festő", „művészete átfogja a századot". Mit szól hozzá?*

– Ez a művészettörténészek dolga. Elolvasom, amit rólam írnak, de különösebben nem foglalkozom vele. Az nem rossz, ha dicsérnek. Persze vannak kritikusabb hangú publikációk is. Azokat úgy könyvelem el, hogy nem lehet mindenkinek ugyanaz a véleménye.

– *Elhalmozták díjakkal...*

– Mindegyik jólesik. 1996-ban Baja díszpolgára lettem. Ennek azért örülök, mert mások is úgy gondolták, hogy tettem valamit a városért, a helyi kultúráért. Egy ilyen elismerés további tettekre ösztönzi az embert. Ugyanezt mondhatnám a 2004-ben megkapott Köztársasági Ezüst Érdemkereszt, vagy a különféle művészeti díjak, szakmai kitüntetések kapcsán is.

– *Életművéhez hozzátartozik a pusztulásra ítélt katonavárosi Szent György-kápolna és a szerb sírkert megmentése. Miért volt fontos az ön számára?*

– Mert az életem része volt a közelünkben lévő szerb temető, melynek története 1690-re nyúlik vissza. Akkor jöttek Bajára a görögkeleti szerbek Csernovics Arzén pátriárka irányításával. Iskolába menet mindig elhaladtam a temető mellett. A sárkányölő Szent Györgyről elnevezett kápolna megszentelt hely volt, amikor harangoztak, tudtam, hogy vagy ünnep van, vagy temetnek. Csodálatos és látványos szertartásuk végén kalácsot osztogattak. A kápolnát körülölelő domb oldalát sírok borították, pravoszláv egyházi szertartással búcsúztatták a halottakat. Utoljára Vrányovacski Szávót, a szabómat temették ide. Egyébként nekem kiskoromtól fogva voltak szerb barátaim, alvégi családok, városi kereskedők gyerekei. A kápolna a II. világháborúban megsérült, a legnagyobb pusztítás azonban békeidőben érte: kirabolták az épületet, ikonosztázát, ikonjait, kegyszereit, berendzési tárgyait ellopták. Egy nem egészen átgondolt döntés alapján a város tulajdonába került a szerb temető, melynek helyén nyugdíjasházat akartak építeni. Az egészben az a megdöbbentő, hogy a szentendrei pátriárka félrevezetésében – hogy jó pénzt lehet kapni a területért, ha felszámolják a temetőt – többek közt a temető szerb gondnoka működött közre. Aztán megtörtént az exhumálás, a koporsókat átvitték az új temetőbe. A farizeusok a kápolna tégláit is szétosztották már egymás közt, de szerencsére sikerült megakadályozni az épület lebontását. Sokan felháborodtak a történteken. Barátaimmal – köztük Bánáti Tiborral és Gál Zoltánnal – a nyilvánossághoz fordultunk. Felajánlottam, ha rendbehozzák a kápolnát, ingyen kifestem. A felújításra végül Éber András polgármestersége alatt került sor 1999-ben. Ígéretemhez híven újjáteremtettem a kápolna belső terét, a falfestményeket secco technikával készítettem el. Már munka közben tudtam, hogy ez lesz a Megbékélés kápolnája.

– *Tehát a névadás is az ön érdeme. Igaz, hogy saját arcképét is odafestette az egyik képre, ahogyan a reneszánsz festők tették?*

– Nemcsak én vagyok látható, hanem Rudnay Gyula, Nagy István, Tóth Menyhért, Michelangelo, a szüleim és megboldogult feleségem is. Őket rejtettem el a szenvedéstörténetről, az angyali üdvözletről, az Istenanyáról, a kis Jézusról és a Keresztelő Szent Jánosról, valamint a négy pravoszláv szentről, Szent Száváról, Szent Miklósról, Cirillről és Metódról alkotott jelenetek figurái között. A kápolna közvetlen közelébe néhány meg-

mentett sírkőmaradványból padokat készíttettem. Nagyon szeretnek ott üldögélni az emberek: beszélgetnek, néha kártyáznak. Megy tovább az élet...

Van valami sorsszerűség vagy isteni kegyelem abban, hogy B. Mikli Ferenc festőművész lelki és művészi kötelességének érezte a semmiből újjáteremteni ezt a pusztulásra szánt kápolnát és környezetét. Rendkívüli invencióval megküzdött munkája közben szimbólummá nemesült számára ez akis épület, és új titulussal bővítette a régit. Legyen ez a megbékélés kápolnája. Ezt ábrázolja a belső tér jelképrendszere, a bizánci és latin, a keleti és nyugati keresztény művészet motívumainak harmóniája. Két secco egyetemes jelentést sugall. A bejárat belső jobb és bal oldalán Cirill-Konstantin és Metód bizánci görög testvérpár. Ők fordították szláv nyelve a Szentírást. II. János Pál pápa 1980. december 31-i keltezéssel kiadott apostoli levelében Cirillt és Metódot Európa védőszentjeivé nyilvánította. A pápa kijelentette, hogy Szent Benedek mellett, aki elsősorban nyugati és közép-európai volt, szükségünk van arra, hogy rávilágítsunk a bizánci hagyományokra, a keleti kereszténység értékeire, az egyház egységére. A Megbékélés kápolnája nyitott kapukkal várja a látogatókat. – Rapcsányi László

– *Dunai tájak, emberek, szokások. Hagyományok, hagyományos témák. Derűs, borús történetek, tetten érhető humánum. Reneszánsz példák, rembrandti út, magyar elődök. Mi áll önhöz legközelebb ezekből?*

– Ennek megítélése megint csak nem az én reszortom. Témáimat sokszor véletlenszerűen választom. Ha meglátok valami érdekeset, vagy valami nagyon leköti a figyelmemet, előfordulhat, hogy kép lesz belőle. Néha betérek az utcánk sarkán lévő kocsmába – ahogyan hajdanán Rudnayval is megittunk ott egy pohárka bort –, figyelem az embereket, a gesztusaikat, és megfestem őket. Mostanában megint jobban izgat a figurális ábrázolás. De nem lettem hűtlen a tájhoz sem: a veránkai Duna, a hortobágyi róna, a berekfürdői határ gyakran feltűnik a képeimen. Még most is, ennyi évesen is szívesen megyek ezekre a helyekre, mindig meghívnak a művésztáborokba.

– *Merre járt a nagyvilágban?*

– Olaszországban, Franciaországban, Németországban, Angliában, Izraelben, Romániában és az egykori Szovjetunióban. Tanulmányutakon jártam, kiállításokat rendeztem. Mindenhol sokat gyarapodtam, sok élménnyel lettem gazdagabb. És természetesen képek is születtek.

– *Érdemes volna megírni a visszaemlékezéseit...*

– Egyszer már nekikezdtem. De nincs rá érkezésem. Lefoglalnak a kiállítások.

– *Valójában soha nem kényeztette el a művészetpolitika és a társadalmi mecenatúra. Nem bántotta?*

– Miért bántott volna? Az igaz, hogy a nagy megrendeléseket nem én kaptam, de tőlem is vásárolt rendszeresen a Képzőművészeti Alap. Abból persze nem lehetett volna megélni. De annyi minden mással foglalkoztam a festészet mellett, hogy nem kellett szűkölködnie a családomnak. A művésztelep megszűnése után a bajai Finomposztó Vállalatnál kaptam négyórás állást mint tervező. Óraadóként tanítottam rajzot a tanítóképzőben, kerttervezést a kertészképzőben és kirakatrendezést a kereskedelmi szakközépiskolában. Nemcsak Baján, hanem Bács-Kiskun megyében is megbecsültek. S valami csoda folytán nem felejtettek el, máig sokfelé hívnak, hogy rendezzek kiállítást a műveimből. Én meg boldogan megyek.

– *Ha elölről kellene kezdenie, mindent ugyanígy csinálna?*

– Nem is tudom. Talán... Elég érdekes pályám volt. Nem?...

Baja, 2006. január

Golgota, részlet

A fény útja

Varjak tanyája

Téli napsütés

Miért

Bence Erika

Prózaforma, aktualitás, kánon

Gion Nándor: Testvérem, Joáb

Gion Nándor *Testvérem, Joáb* című regényének értelmezési lehetőségeit és – feltételezve a művel folytatható befogadói párbeszédek elvi végtelenségét[1] – értelmezésének történetét is determinálta, a törvényszerű hatásnál nagyobb mértékben befolyásolta keletkezésének történelmi kontextusa. A térség keretei között konstituálódott kisebbségi irodalmi reprezentációt a hatvanas évek végén a horizontváltás, az idézőjelek közé emelt „a vajdasági magyar regény"[2] létrehozásának igénye hatotta át. A korszak kritikai irodalma és az egyes művek (pl. Major Nándor *Dél* című regénye) megírásához fűződő előtanulmányok dokumentálják ezt a léthelyzetet. Az irodalmi mű értékelésmodelljeit, ezek változását nemcsak az idő és a történetiség függvényének, hanem a befogadó lelki alkata, illetve elvárási horizontja által is meghatározott tényezőnek tekintjük. Épp ezért nem téveszthetjük szem elől azokat a Gion-regény megjelenésének időpontjával szinkron külső körülményeket, melyek átalakították, de mindenképpen befolyásolták potenciális olvasóinak elvárási horizontjait, s amelyek egy politikailag kiélezett szituációt, társadalomtörténeti szempontból is határhelyzetet jelentettek: 1968 történelmi tapasztalatának és a regényidőnek az egyidejűségét mutatták.

Mindezekből következően: a vizsgált Gion-regény értelmezése és a lehetséges-viszonylagos kánonokba való beépülése történetének három elkülönülő szakasza, illetve fordulópontja rajzolódik ki előttünk: (1) a megjelenését követő reakciók, (2) 1982-es újbóli kiadásának visszhangja, (3) a jelen kori újraolvasás tapasztalatai.

1. A *Testvérem, Joáb* megjelenését megelőző – nem egyértelműen a regényről és művészi értékéről szóló – polémia és a műként történő megszólalást értékelő mérvadóbb kritika egyaránt két – valójában összefüggő – sarkalatos kérdést emelt ki a művel kapcsolatban: *realista regény*ként való értelmezésének lehetőségét és *aktualitás*ának mibenlétét. A prózaforma iránti igény fokát jelzi az adott időszakban magának a regénypályázat kiírásának ténye és a Gion-mű mint lehetséges megvalósulási forma értékelésének felfokozott hangvétele is: „prózánk eddigi legmagasabb csúcsá"[3]-ról, irodalmunk önértékének tudatosítását indukáló „új jugoszláviai magyar regény"[4]-ről esik szó vele kapcsolatban. A kijelölt időszakban keletkezett regények ugyanis annak az elméletnek a létjogosultságát kérdőjelezték meg, miszerint nem lehetséges a regény ott, ahol – idézem Major Nándort – a „tér betöltetlen marad", tárgyaival „az ember nem képes kapcsolatot teremteni"[5], azaz – s ez már Bányai János megállapítása – „nincs egy összetett, múltból és jövőből, történelemből és jelenből, emberi sorsok ismétlődéséből konstituálódott valóság"[6]. Az évtized folyamán keletkezett, különösen a pályázatra íródott regények, e feltételezett valósághiányt, illetve a realista vajdasági magyar regény hagyományának nemlétét különböző módon kísérelték meg kitölteni vagy áthidalni: a kilépés, a távozás, a metaforikusság eszközével, vagy – mint Gion is a *Testvérem, Joáb*ban – a kvázivalóság, a tér betöltetlenségének felvállalásá-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

B. Mikli Ferenc

PETŐFI NÉPE

1963 JUL 28

1021

1963. július 28, vasárnap

Díjat nyert a tárlaton

Az idén nyáron negyedszer, a szabadtéri játékokkal egy időben nyitották meg a szegedi nyári tárlatot. S hogy ez a tárlat immár országos rendezvény lett, azt a kiállító művészek rangos névsora is reprezentálja. Az olyan művészek neve, mint *Bernáth Aurél, Ék Sándor, Holló László, Kurucz D. István* vagy *Szabó Iván.*

A kiállításra az ország minden részéről jelentkeztek festő- és szobrászművészek. A IV. Szegedi Nyári Tárlat 73 kiállítója között helyet kaptak a budapesti, a kecskeméti, a szegedi, a hódmezővásárhelyi, bajai, a miskolca és a szolnoki képzőművészek.

A kiállított művek — 114 festmény, szobor, grafika, plakett — gazdag tematikájú, változatos előadásmódú alkotások. De valamennyit a józan realizmus jellemzi. Nincs közöttük sem absztrakt, sem naturalista kép. Témában is széles a skála. A tájképek közül most is — a három előző tárlat anyagához hasonlóan — a legtöbb az Alföld szépségeivel foglalkozik. A figurális kompozíciók a parasztság munkájához kapcsolódnak. Ám az ipari és kulturális területhez, a városi ember életéhez fűződő gondolatok is helyet kapnak. A kiállított szobrok, plakettek egy része a magyar irodalom és zene kiválóságainak (József Attila, Juhász Gyula, Bartók Béla) állít emléket. Más részük kecses lányalakot, női fejet mintáz.

Mint minden évben, az idén is kiosztották a Szegedi Városi Tanács Végrehajtó Bizottságának képzőművészeti díjait a kiállítás résztvevői között. Ez alkalommal a bajai *B. Mikli Ferenc* A Balaton Tihanynál című olajfestményét is díjazták. A művész még egy képével szerepel a tárlaton, melynek címe Tél.

Kádár Márta

OSN-híradó

TIZENEGYEZER példányban elkészült a sportnapok ízléses kivitelű zománcjelvénye, Vince Dénes grafikus munkája. Hatos sorozatban 80 millió gyufacimkét is kibocsátottak, amely atlétát, úszót, tornászt, labdarúgót és Kilián-természetjárót ábrázol.

•

AUGUSZTUS 2-től 2 forintos áron vásárolhatók az újságárusoknál az OSN műsorfüzetei, amelyek teljes részletességgel tartalmazzák nemcsak a budapesti napi programot, hanem a rajthoz álló, illetve pályára lépő versenyzők, játékosok, csapatok névsorát is.

•

AUGUSZTUS 12-én este 8 órakor a Népstadionban az OSN mintegy 15 ezer résztvevője számára könnyűzenei esztrádműsort rendeznek.

•

„Erő, szépség, öröm" címmel írt verset Devecsei Gábor Kossuth-díjas költő. A verset az OSN záróünnepségének keretében szavalja majd el a Népstadionban Bessenyei Ferenc Kossuth-díjas színművész.

•

AZ MTST sportszerraktárában van már az Országos Sport Napok valamennyi résztvevője számára a teljesen új felszerelés és sporteszköz — szám szerint 70 ezer.

•

AUGUSZTUS 9-én kezdődik az OSN táborozása, melynek keretében

Apróhirdetések

JÓ állapotban generálozott angol „MÖRIS"-ten 1140 köbcentis, tartalék alkatrészekkel eladó. Tagai, Kiskörös, Kolozsvári 17. 7807

VILLATELEK eladó Kiskecskeméten, az Iván-malom mögött. Érdeklődni: Kecskemét, Füzes u. 2. Építkezés. 7808

RENDES dolgozó férfi megismerkedne házasság céljából középmagas nővel, 45 évesig. Leveleket „Lakás van" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe. 7669

AZONNAL elfoglalható ház eladó. Kecskemét, Nyíl utca 25. 2011

BMW R 12-es 750 köbcentis motorkerékpár személy oldalkocsival igen jó állapotban eladó. Termelőnek, vásározónak kiválóan alkalmas. Bíró Imre, Kiskunmajsa, Köztársaság u. 78. 7806

ELADÓ bőtejelő mindenórás hasas tehén. Kecskemét, Ágasegyházi út, Ballószög 412. Kiss Ferencnél. 2028

BEKÖLTÖZHETŐ fél ház eladó. Kecskemét, Nagykőrösi utca 36. 2027

KIS családi ház eladó, beköltözhető. Kecskemét, Juhász utca 18/a. 7843

ELADÓ beköltözhető ház, két család részére megfelel, vagy kisebbért elcserélhető. Kecskemét, VII. Ötvös u. 4. 7846

P 70 KIFOGÁSTALAN, két színű, rádióval eladó. Jászszentlászló, Tápai. Hétköznap telefon: 17. 7847

EZER db elsőrendű tégla eladó. Kecskemét, Alsószéktó 116. Ba-

B. Mikli E Ferenc

Mert gyors mert meglepetésszerű mert hirtelen és eredményes
Kardcsapás ez jobbra balra le és föl előre hátra

B. Mikli E Ferenc

Nem lesz más mint a már beírt tábla bizonyos színű betűire
Való írás **érvényesíthető színű** új betűkkel
Új ábécék az ábécén belül az Oszthatatlannak tűnő újra-felosztása
Az Oszthatóság új szempontjai s az Oszthatatlanság új szempontjai
Hiszen ha az Oszthatatlanságot új szempontok szerint is
Bizonyítom egyúttal bizonyítottam a Kérdés-Közelítés Oszthatóságát
S az Újra-Egyesítés új szempontjait továbbá ami egyik szempontból Megosztott
Más szempontból Egységesem lehet és így tovább mindörökkön

Tisztelettel meghívjuk
Önt és barátait
a Józsefvárosi Galériába
(Budapest, VIII. kerület József krt. 70.)
1997. április 22-én, kedden 18 órára

B. MIKLI FERENC

festőművész

JUBILEUMI KIÁLLÍTÁSÁNAK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓJÁRA

Megnyitja

Dr. SÜMEGI GYÖRGY

művészettörténész

A KIÁLLÍTÁST TÁMOGATTÁK

MÁS-BAJA KFT.
JÓZSEF ATTILA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT, BAJA
BAJA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
JÓZSEFVÁROSI MŰVELŐDÉSI HÁZ
MAGYAR IPARMŰVÉSZETI FŐISKOLA MENEDZSERKÉPZŐ INTÉZET
QUALIPROD KFT.
FOR KKT.
SZABÓ JÓZSEFNÉ VÁLLALKOZÓ

Arculat/Nyomda Kft.

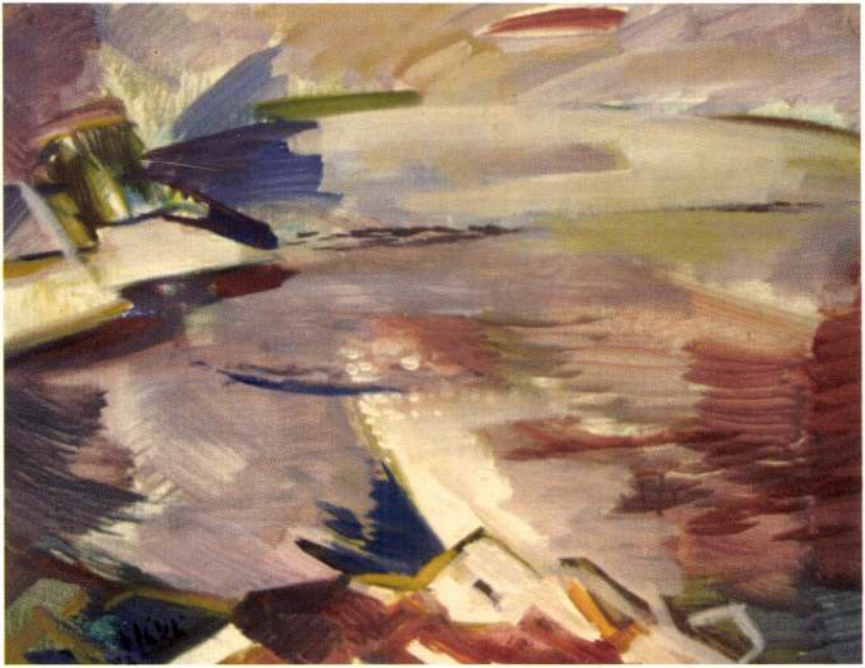

MEGHÍVÓ

Rendezte
KRATOCHWILL MIMI
művészettörténész

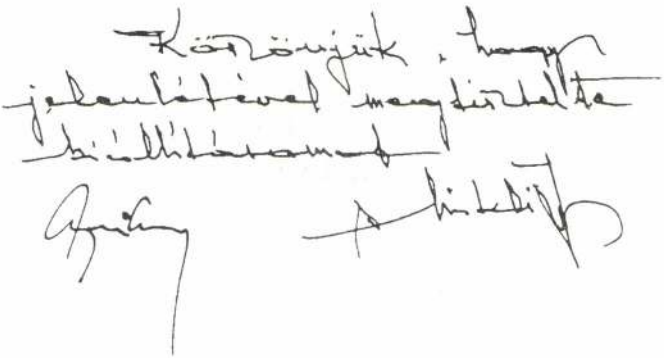

A kiállítás
1997. április 23-30-ig, naponta 10-18 óráig
tekinthető meg

Magyar	Budapest II.	**Menedzser- és Továbbképző Intézet**
Iparművészeti	Henger utca 2.	Telefon: 212-3996, 212-4618
Főiskola	1027	MNB 10032000-01493287

A Magyar Iparművészeti Főiskola Menedzserképző Intézete tisztelettel és szeretettel meghívja Önt B. Mikli Ferenc festőművész jubileumi kiállítására, mely intézetünk hallgatóinak rendezvényszervezés gyakorlata is egyben.

Budapest, 1997. április 10.

Dr. Müller Ferenc s.k.
intézetigazgató

B. Mikli Ferenc

B. MIKLI FERENC festő

1997. IV. 22.

Képzőművészeti Iskola en maradásért küzd

foglalkozásokat, táncházakat és néprajzi-műemléki túrákat, nyaranta háromhetes képzőművészeti alkotótábort szervezünk. Amikor a legtöbb iskolai osztály a Balatonra

– Az 1990-ben alapított Gyermek-képzőművészeti Alapítvány. A működési feltételek megteremtését a művelődési minisztériumon kívül segítette a *Fővárosi*

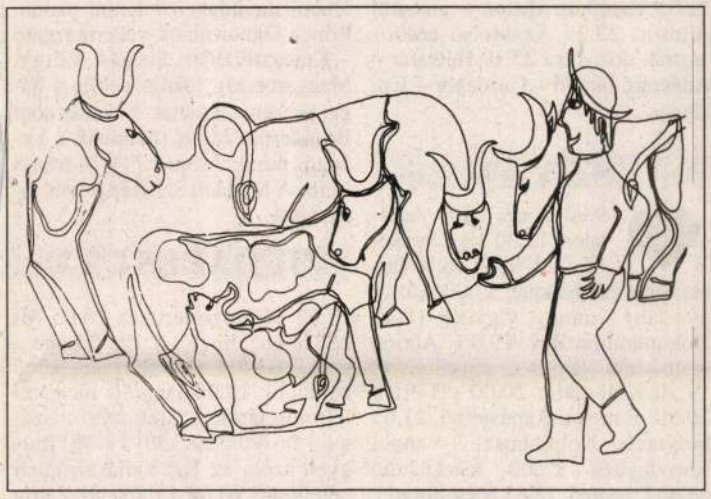

Kaczúr Katalin (11 éves): Tehénpásztor, 1990

megy fürödni, mi távoli kis falvakba visszük a gyerekeket. Bármilyen furcsa, a pesti aszfalton felnövő gyerekekben nagy az igény az ilyenfajta szabadidő-eltöltésre.

– *Képviselték már nemzetközi versenyeken is Magyarországot…*

– A tavalyi tanévben sikerrel vettünk részt a lengyel grafikai biennálén, a magyarországi nemzetiségi gyermekrajzpályázaton, az atlantai olimpiai nemzetközi gyermekrajzpályázaton. Az elmúlt években Bécsben szerepeltünk, 1990-ben pedig Kaliforniában rendezhettünk önálló kiállítást. Felkérésre illusztrálunk könyveket, hanglemezborítót tervezünk, rajzfilmekhez grafikákat készítünk. Megrendelőnk volt a *Móra Kiadó*, a *Hanglemezgyártó Vállalat*, a *Triál* és az *Országos Oktatástechnikai Központ* is. Munkáinkból gyermekrajzokkal díszített naptárakat, képeslapokat adunk ki.

– *Anyagilag ki segíti az iskolát?*

Önkormányzat és a *Soros-alapítvány* is. A VII. Kerületi Önkormányzat azonban egyáltalán nem érzi magáénak iskolánkat. A közoktatási megállapodást sem volt hajlandó megkötni velünk. Ez annál is meglepőbb, mert a megállapodás után folyósított fejkvótát közvetlenül a minisztérium adja. Végül a minisztériummal sikerült a megállapodást megkötni. Az állami támogatás önmagában nem elegendő a működésre, ezért részvételi díjat kérünk a szülőktől, évi húsz-harmincezer forintot. Az alapítvány a pályázatok mellett adományokból és rendezvények bevételeiből próbál az iskola szűkös anyagi helyzetén enyhíteni. Ilyen lehetőség a május 24-ére meghirdetett hagyományos jótékonysági estünk és a 25-ei gyermeknapi kirakodóvásárunk a Vörösmarty téren. Mindez sajnos kevés, az a vágyunk, hogy állandó támogatókra leljünk.

NAPLÓ

SÁRA SÁNDOR, a Duna televízió elnöke a március 15-i ünnepi műsorban nyújtott kiemelkedő művészeti tevékenysége elismeréseként nívódíjban részesítette Ordódy György főszerkesztőt, Farkas Boglárka, Lukács Bea és Báthory Gábor műsorvezetőt, Monostori Károlyt, a Híradó főszerkesztőjét és külpolitikai helyettesét, Bodzsoni Istvánt, Kázsmér Kálmán és Váraljai Tamás rendezőt, Horváth Adrienne vezető operatőrt, továbbá az Ünnepnap székelyudvarhelyi élő közvetítésének szerkesztő-rendezőjét, Tanos Miklóst, szerkesztő-műsorvezetőjét, Csáky Zoltánt és operatőrét, Sára Balázst. A műsorban való közreműködésért szintén nívódíjat kapott Deák Edit, Kiss Rita, Sipos Sarolta, Atinay György, Erdődy Tibor és Mócsi László Levente, valamint Gyarmati György és Szabó Dániel történész.

MOZDULATMŰVÉSZET címmel fotókiállítás látható mától május 23-ig a Gromek Fotógalériában, Budapesten (V. kerület, Magyar u. 26.). A tárlat keddtől péntekig délután 2 és 7 óra között látogatható.

B. MIKLI FERENC festményeinek jubileumi kiállítása ma délután 6 órakor nyílik meg Budapesten a Józsefvárosi Galériában (VIII., József körút 70.). A tárlat április 30-ig naponta délelőtt 10-től délután 6 óráig tekinthető meg.

GREGOR JÓZSEF lesz a vendégművésze a Citibank tavaszi koncertjének a Kempinski Szállóban ma este hét órakor (Budapest V., Erzsébet tér 7–8., Regina bálterem). A koncerten közreműködik a budapesti Juventutis kamarazenekar, Gabora Gyula (hegedű), Simai László és Skultéty Zsolt (trombita).

SZABICS ÁGNES munkáiból látható kiállítás mától május 5-ig a Mű-terem kiállítóhelyiségben Budapesten (VII., Dohány u. 16–18.). A tárlat május 5-ig éjjel-nappal

TELEVÍZIÓ

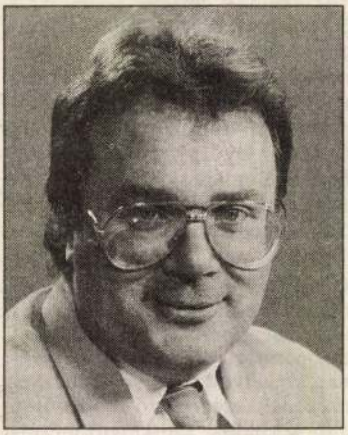

Juszt László
(Tv 2, 21.00)

TV 1

5.40 Gazdatévé 6.00–9.00 Nap-kelte 9.00 Tízórai 9.05 Marienhof – német filmsor. 9.50 Játék 10.00 Hírek 10.05 Egészség-betegség 10.45 Játék 10.50 Információk, meteorológia 11.10 Happy Holiday 12.00 Déli harangszó, hírek 12.05 Üzlet délidőben 12.25 Telepakk 13.20 Szívtipró gimi 14.10 Atlanti expressz 14.25 NAT-tól tartok 15.00 Hírek 15.05 Repeta 16.30 A homok titkai 17.05 Egy hátizsákra való kaland – német–finn filmsor. 17.30–17.55 Kapcsolj be! 17.30 hANGOLka 17.45 Játékos bestiárium A–Z-ig 17.55 Katolikus krónika 18.15 Üzlet 18.30 Tipp-Hopp! 19.00 Esti mese 19.15 Múzsa 19.30 Híradó 19.50 Sporthírek 20.05 Magyarok cselekedetei 20.20 Vészhelyzet 21.10 Stúdió '97 22.00 Kosárlabda férfi Euroliga 23.30 Teledzsesszpódium 0.05 Híradó

TV 2

Közvetítés a parlament üléséről 16.30 Alpok–Duna–Adria 17.05 A keresztpapa – német filmsor. 18.00–19.00 A körzeti stúdiók műsora 18.00 Körzeti híradók 18.15 Körzeti magazinok 19.05 Az Onedin család 20.10 Felkínálom 21.00 Kriminális 21.30 Mindent vagy

A bírósági tudósító – német filmsor. 15.30 A föld napja – tudományos show 15.55 Csillagjel 16.25 Helikon 17.05 Hélène és a fiúk 17.30 Mese 18.00 Híradó 18.15 Melba – ausztrál filmsor. 19.05 Lekvárfőzés Szatmárban – magy. néprajzi kisfilm 19.25 Héthatár 20.05 Gazdakör 20.40 Esti kérdés 21.00 Híradó 21.20 Sportpercek 21.35 Bangkok Hilton – ausztrál filmsor. 22.25 Az utolsó erdő – osztrák dok.-film 23.10 Héthatár – Adászáró híradó – Gazdakör – Esti kérdés

SZÍV TV

9.00 Torna 10.30 Autósport 12.30 Új kereskedő 222–0008 16.30 Prima torna hölgyeknek 17.00 A csúnya lány – magy. vígjáték 18.45 Dokumentumfilm 19.00 Action man – am. játék- és rajzfilmsor. 19.30 Különjárat 20.00 pH-érték 20.30 Eurostar-kapásjelző 21.05 Folytassa Kolumbusz! – angol filmvígjáték 23.00 Kockáztató 23.30 Legyező 23.55 Napraforgó

MSAT

6.00–9.00 „Vekker" 9.30 Music Box 13.00 Fizika 2. 13.30 Zoom 14.00 Játszd újra… 14.30 Parti sétány Ausztrália 15.00 Fociparádé 16.30 Music Box Top Ten 17.00–19.30 Nap Tv 17.00 Music Box 19.30 Cops 20.00 Poirot – angol filmsor. 21.00 A szépség és a szörnyeteg 22.00 Parti sétány Ausztrália 22.30 Exzsaru, az utca lovagja – am. akció 24.00 Autómotor extra 0.30 Parti őrség

TV 3

6.30 Napi profit 6.40 Kaleidoszkóp 7.30 Napi profit 7.45 Fésületlenül 14.55 Különös ügynök – angol politikia krimi 16.40 Stíluspercek 16.50 Aszfaltbetyár 17.20 Testőr – francia bűnügyi vígjáték 19.00 Híradó, sportpercek 19.15 A kisasszony 19.45 Játék 20.20 Miért??? 20.50 Aloha Sport 21.00 Aljas

NAP TV

17.00–19.30 Napnyugta az MSAT csatornán – Riporter kerestetik! vetélkedő – Sandy Bell (rajzfilm)
Szerda reggel 6 és 9 óra között Napkelte az MTV 1-en – Pénzügyi világ: durran a lufi – Postabank: állami mentőakció? Kinn, padon: Princz Gábor elnök-vezérigazgató – Keresztűzben: Szénási Görgy, Magyarország főképviselője a hágai perben – Szauna: Üzletközpont Budaörsön. Miért tiltakozik a Levegő munkacsoport? – Kerényi Imre: A Madách Színház privatizáció előtt

BUDAPEST TV

18.00 Műsorismertetés 18.05 Mi kell ahhoz, hogy…? 18.50 Lapozgató – tallózó az önkormányzatok lapjaiból 19.00 Tippelje meg! telefonos játék a játék telefonszáma: 06-90/310-350 19.30 Imígyen szóla az Úr! vallástörténeti vetélkedő 20.00 Eljátszott Zálog (ism.) 21.30 Mesélnek a csillagok 22.20 Más utakon… 23.00 Műsorzárás

VOX

6.50 Egymás között 7.25 Best Direct 7.35 Dominion 7.50 Jó idők, rossz idők 8.25 Regal Shop 9.00 Földre szállt angyal 10.00 Kemény, de szívélyes 11.00 A négyöklű trió 12.00 Matt Houston 13.00 Rockford 14.00 Egymás között 14.30 Jó idők, rossz idők 15.00 Földre szállt angyal 16.00 Matt Houston 17.00 A négyöklű trió 18.00 Hírek 18.15 Kemény, de szívélyes 19.15 Rockford 20.15 A halott asszony gyermeke 22.10 S–Zett 22.50 Format NZZ 23.35 Igazi szerelem (volt) 0.10 Próbaút a paradicsomba

EUROSPORT

8.30 Kerékpáros-világkupa 9.30 Európai gólok 10.30 ATP-teniszverseny 18.00 Négy keréken 18.30 Előzetes a traboházversenyek-

B. Mikli Ferenc, festőművész – grafikusművész

A Bács-Kiskun megyei hetedik grafikai tárlat a Megyei Művelődési Központban látható. Az idősebb, ismert művészek – Palkó József, Gobor Imre, B. Mikli Ferenc – mellett az egészen fiatalok is helyet kaptak.

Varga Mihály: Grafikai tárlat, hetedszer.
Petőfi Népe, 1981. jún. 14.

B. Mikli Ferenc, festőművész

A Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége Középmagyarországi Területi Szervezete nyári tárlatot rendezett Kalocsán. A kiállítás innen Szolnokra vándorol szept. közepén. – B. Mikli Ferenc felvér- és sötét ellentétei a siratásról, szólnak. (említve) Öreg órása, amint a formákba bújtatott keserűnyés iróniával vall az elmúló időről. (említve).

Halász Ferenc: Ezt láttuk, ezt látják.
Petőfi Népe, 1980. aug. 17.

B. Mikli Ferenc festőművész

kiállít az egri III. országos akvarellbiennálén.

Említve "A fehér párnák" és "Szárnyaló" c. művei

(cikket l. „Martyn Ferenc festő és szobrászművészek" címszó alatt)

F. Ludányi Gabriella cikke „Egy kiállítás képei" címmel

Heves megye 1978. XII

B. Mikli Ferenc; festő

Kép: Kép

B. Mikli Ferenc: Tokaj télen Borító 4.

Tornrás, Kecskemét, 1979. jan. XI/1.

B. Mikli Terézia, grafikus

l. Bodri Terézia

Bodnár Pál: A grafika új minősége 80-82.

Forrás, Kecskemét, 1979. jan. XI/1

B. Mihlé Ferenc

„Öreg órás"
(repro)

— : Tíb tárlat.
Új Tükör, 1978. december 17 – 43. lap.

B. Mikli Ferenc, grafikus

L. Könyi István

Bereczky L: Az elődök csonzásában 11

Népszabadság, Bp. 1978. szept. 10

B. Mikli Ferenc, festőművész

A kecskeméti művésztelep 1912-ben nyílt meg. Az alaptagok közül ifj. Éber Sándor, Góór Imre, B. Mikli Ferenc - és még több művész munkássága jelentős. Számottevő az amatőr mozgalom is és fontos tényező a Nagy Múzeum alapítása.

Lazonci Miklós: A kecskeméti művésztelep múltja és jelene. Nógrád, 1970. ápr. 27.

B. Mikli Ferenc festőművész

a Kecskeméten rendezett nyári tárlaton szerepeltek a művész művei.

Goór Imre: Nyári tárlat Kecskeméten.
Petőfi Népe, 1948. jún. 25.

B. Mikli Ferenc, festőművész

Kecskeméten nemrég nyílt meg a téli tárlat, melyen a művész műve szerepel.

Varga Mihály: Sorok a téli tárlatról.
Petőfi Népe, 1960. jan. 6.

Mikli Ferenc, bajai festő

A Fivenzei Szellemi Olimpián a II. díjat Mikli Ferenc nyerte. – Az első pályadíjat akkor Nagy Gyula festőművész kapta meg.

Kulturális Magazin

1976. okt. 3. Kossuth 8.55 /11/ V Gué

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

B. Nikli Ferenc festőművész

PETŐFI NÉPE

1980 MÁJ 28

Nagy sikere van

Tavaly nyáron ismét szép számmal vettek részt a kárászi nyári alkotótáborban festők, fa- és kőszobrászok. Az alkotó táborozást evek óta B. Nikli Ferenc festőművész, a bajai Rudnay Gyula képzőművészeti szakkör irányítója vezeti.

Az elmúlt nyári alkotásokból nagy sikerű kiállítást rendeztek a József Attila Művelődési Házban. Felvételünkön: a bajai Nagy Ferenc „Hajósi pince" c. festménye.

Sz. F.

...ázium csapata győzött, a m...
dik helyen a kecskeméti Bá...
Júlia Gimnázium is bejutott...
országos döntőbe. Öt csapat ...
tehát ez a két együttes jutot...
vább.

...otó-tanácsadója

ra sikerült (1—1), s ezt megismételhetik egymás ellen is.

Tippünk: x.

7. Atalanta—Sampdoria. Olasz B osztály. A végére feljavuló vendégek jobban állnak, mint a tavaly még A osztályú Atalanta.

Tippünk: x, 1.

8. Bari—Palermo. Olasz B osztály. A Bari vesztett Vicenzában, a Palermo hazai pályán egy pontot tudott otthon tartani a Genoa ellen. A Bari esélyesebb.

Tippünk: 1.

9. Cesena—Como. Olasz B osztály. A Como már biztos feljutó, csak az nem dőlt el, hogy melyik helyen. A Cesena még küzd a feljutásért, de „lépéshátrányban". Ez is háromesélyes mérkőzés.

Tippünk: x.

10. Genoa—Pisa. Olasz B osztály. A két együttes közül a Genoa szereplése jobb. A Pisa helyzete továbbra is válságos.

Tippünk: x, 1.

11. Sambenedettese—Lanerossi Vicenza. Olasz B osztály. A Lanerossi hajrája jól sikerült, de egy kicsit későn jött. A hazaiak harcolnak a kiesés ellen.

Tippünk: 1, x.

12. Taranto—Brescia. Olasz B osztály. Ellentétes érdekekért küzd a két együttes. A Taranto a bentmaradásért, a Brescia a feljutásért.

Tippünk: x.

13. Ternana—Matera. Olasz B osztály.

6. BÁCSÉP SC II.	7	4	1	2	47,5—36,5	9
7. K. Spartacus	7	4	—	3	43,5—38,5	8 (2)
8. BÁCSÉP SC ifj.	9	2	1	6	45—63	5
9. Kkf.háza	8	2	—	6	40,5—55,5	4
10. K. Tipogr. II.	7	2	1	4	35—47	4 (—1)
11. Jánoshalma	7	1	—	6	34—56	2
12. Lajosmizse	8	1	—	7	28,5—65,5	2 (2)

A Kecskeméti Tipográfia II.-től ki nem állás miatt egy büntetőpont levonva.

MUNKAHELYI OLIMPIA

Vasas olimpiai nap Tiszakécskén

Tiszakécskén a Vasas szakszervezet rendezett nagysikerű olimpiai napot. A megye vasas üzemeinek dolgozói négy számban — asztaliteniszben, sakk, teke és lövészet sportágakban — mérték össze erejüket.

A négy sportágban végül 48 férfi és 23 női csapat, összesen 198 férfi- és 112 női dolgozó vett részt, s szurkolókban sem volt hiány, hiszen a helyi nézők mellett

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 DEC 17
TÜKÖR
Budapest

B. Mikli Ferenc, festő.

1021

TÉLI TÁRLAT

A Bács-Kiskun megyében élő képző- és iparművészek legfrisebb alkotásainak bemutatására a kecskeméti Katona József Múzeumban téli tárlatot rendeztek. 49 művész 127 alkotása látható a kiállításon, festmények, grafikák, szobrok, plakáttervek és faragott gyermekjátékok. Képünkön B. Mikli Ferenc Öreg órás című festménye.

együtt 4 nap, július 5-t
augusztus 23-tól 26-ig. Ut
busszal. Elhelyezés: „B"
szállodákban. Ellátás: tel
Irányár: 1800 Ft.

UTAZÁS A KÉT TÁTRÁBAN – Utazással együtt 7 nap, április 2
5-ig, augusztus 18-tól 24-ig
tember 15-től 21-ig. Uta
busszal. Elhelyezés: „B"
szállodákban. Ellátás: telj
Irányár: 2735 Ft.

KASSA–EPERJES–BÁRTFA – Utazással együtt 3 nap, április 14-től 16-ig, április 29-től május 1-ig és augusztus 18-tól 20-ig. Utazás: autóbusszal. Elhelyezés: „B" kategóriájú szállodákban. Ellátás: teljes panzió. Irányár: 1450 Ft.

SZLOVÁKIAI VÁRAK, KASTÉLYOK – Utazással együtt 6 nap, május 29-től június 3-ig és szeptember 4-től 9-ig. Utazás: autóbusszal. Elhelyezés: „B" kategóriájú szállodákban. Ellátás: teljes panzió. Irányár: 2800 Ft.

LENGYELORSZÁG

VARSÓ – Utazással együtt 4 nap, augusztus 2-től 5-ig. Utazás: repülőgéppel és autóbusszal. Elhelyezés: két- és háromágyas, fürdőszoba nélküli szobákban. Ellátás: teljes panzió. Irányár: 3400 Ft.

KRAKKÓ–ZAKOPANE – Utazással együtt 5 nap, áprilistól augusztusig, valamint októberben és decemberben. Utazás: autóbusszal. Elhelyezés: két-

JUGOSZLÁVIA

NAGY JUGOSZLÁVIAI KÖRUTAZÁS – Utazással együtt 12 nap, májusban, júniusban és szeptemberben. Utazás: autóbusszal. Irányár: 7600 Ft + költőpénz.

NYARALÁS AZ ADRIÁN, ULCINJBAN – Utazással együtt 9 nap, májusban és októberben. Utazás: autóbusszal. 6050 Ft + költőpénz.

ÜDÜLÉS A BOHINJI-TÓNÁL – Utazással együtt 8 nap, áprilisban és októberben. Utazás: autóbusszal. Irányár: 5800 Ft+költőpénz.

LJUBLJANA–ZÁGRÁB–ÚJVIDÉK – A hétvégi túrák utazással együtt 3 naposak, márciusban, áprilisban, szeptemberben és októberben. Irányár: 1750 Ft + költőpénz.

PORTOROZS–VELENCE – Utazással együtt 11 nap, júniusban, szeptemberben és októberben. Utazás: autóbusszal és szárnyashajóval. Irányár: 7550 Ft + költőpénz.

B. MIKLI FERENC festő
Baja, 1921

A Képzőművészeti Főiskolán 1940-46-ban Rudnay Gyula növendéke, majd tanársegédje. Mestere támogatásával 1946-ban művésztelepet szervezett Baján, amelynek ma is tagja. 1952 óta a helyi Rudnay Képzőművészeti Kör vezetője. A népi demokráciák mellett tanulmányuton járt Jugoszláviában, Olaszországban és az NSZK-ban. Rendszeresen kiállit a hazai rendezvényeken, önálló tárlata Baján, Békéscsabán, Bácsalmáson és Tokajban volt. Egyes munkái eljutottak Jugoszláviába, Franciaországba és a Szovjetunióba. Mint főiskolás elnyerte Firenze város diját; több pályázati és kiállitási dij, közöttük a Szegedi Nyári Tárlat (1963) dijának tulajdonosa. - Festészete tartalmilag és művészi magatartását illetően az élet reális jelenségeihez kapcsolódik, formanyelvében az expresszív realizmushoz. A tartalmi-formai összehangoltság, amellyel a tárgyakat, személyeket tünően fakuló foltokban ragadja meg, s ezzel sajátos, borongó, az elmulást idéző hangulati elemeket jelenit meg, egyéniségének komorabb oldalát idézi. Világképe egészében véve mégis optimisztikus, mert a szorongásos érzésvilág mellett erőteljes megfogalmazója a munkának és a reménynek is.

Művés zélétrajzok 1975

B. Mikli Ferenc, festő

A Bajai Képtár II. amen megrendezett kiállításon. A művész művei szerepelnek a tárlaton. „Szerelmesek" c. (repr.)
A művész Rudnay Gyula vezette képzőművészeti szabad akadémia tagja volt

Ř. Sz. J.: A gazdagodó Bajai Képtár.
Petőfi Népe, 1977. febr. 20.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Petőfi Népe

B. Mikli Ferenc

1976 JAN 18

1027

ennyi is eleget mondhat.
Óvja Hit Remény Szeretet:
Sajtanyik mást nem tehetett.

● B. Mikli Ferenc: Tisztaság (acryl).

ecskeméten a pi
valamint a Szö
kemét, Katona J

yegyháza, Városf
területén a nagy

136

elnőtt dolgozók részére

zaktanfolyamot indítunk.

nkásképző:

ács-állványozó, vasbetonkészítő (szerelő).

dő: 12 hónap.

z szükséges 3 éves gyakorlat, 20—45 életév, 8 ált.
tség.

ecskemét (kőműves, ács, vb-szerelő). Kiskunhala-
ves).

ri és általános könnyűgépkezelő:

által korszerűsített követelményeknek megfelelően.)
etnek: Női és férfi dolgozók, akik vonzalmat
a különböző típusú ép. ipari házgyári gépek
z.

ecskemét, Házgyár. Oktatási idő: 10 hónap.

ányos könnyűgépkezelő:

fi dolgozók (kubikosok) szakmunkások jelentkez-

ecskemét, Kiskunhalas.

lő: 6 hónap.

tanfolyamok feltételei: 18—45 életév, 8 általános
zettség. A tanfolyamok kezdési ideje: 1976. janu-
ő).

mok vizsgája országos érvényű!

kezőkkel a vizsga utáni időre 1 éves szerződést
tanfolyam ideje alatt és után folyamatos munkát,

llást, üzemi étkezést, különélési pótlékot, utazási
ást, szabad szombatot a kollektív szerződésünk
biztosítunk!

ődőknek tájékoztatót küldünk.

személyesen vagy írásban.

MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT
6000 Kecskemét, Klapka u. 24.

5

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Forrás

1977 JAN

B. Mikli Ferenc

1021

s arcuk tovább mosolyog.

B. MIKLI FERENC: TOKAJ, 1962 (FILCTOLL)

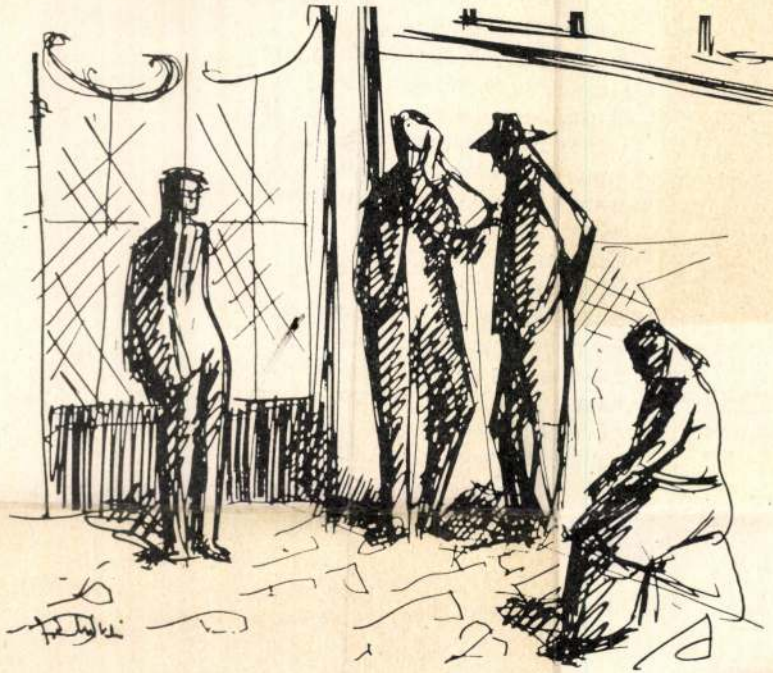

bújkálnak az apró völgyi házak.
S a létrának egyetlen foka sincs már
hullok csomagjaimon lebegve,
hirtelen-váratlan lejutottam.
De lenn a völgyi utcákat nem ismere
merre lehet az állomás?
A vonatról mindjárt lekésem.
Sietek idegen házak között,
út sincs, nyargalok udvarokon át,
s az épületek mílyen nagyok,
mind fekete homlokzatok
arany-füzéresen, mint a sírkövek.
Végre! itt a pályaudvar!
Csakhogy a sietségben
felöltözni elfeledtem,
tetőtől talpig meztelen vagyok,
így nem lehet vonatra szállni.
De most látom, itt nincs vasút,
hanem fürdőkád, szappan, melegvíz,
pőrén belépek, nyújtózkodom,
s már nem tudom, mit is akartam.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Forrás
B. Miklós Ferenc
1977 JAN

SZÉPIRODALOM, SZOCIOGRÁFIA, MŰVÉSZET

forrás

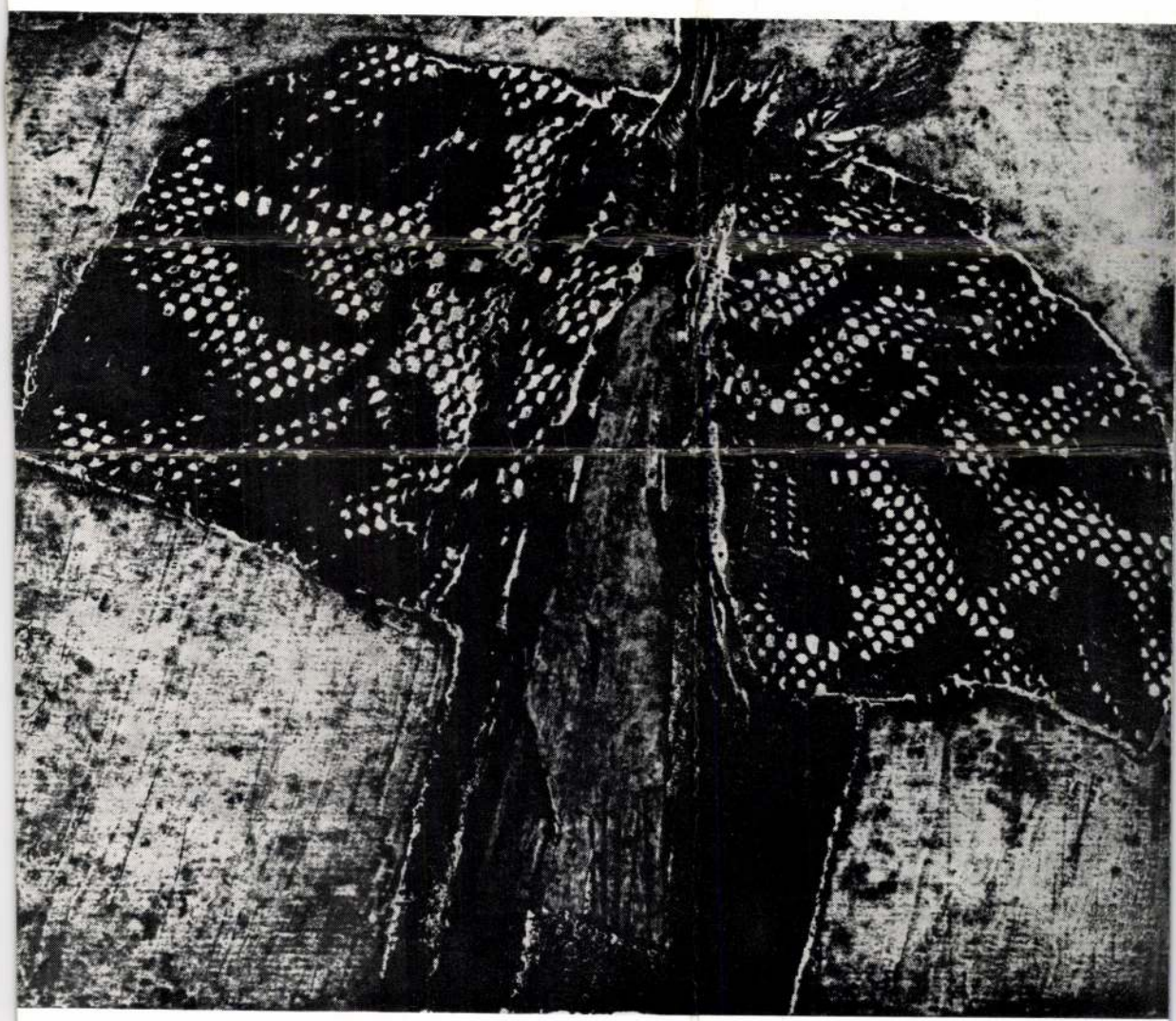

IX. ÉVFOLYAM, 1977. JANUÁR

1

B. MIKLI FERENC: TOKAJI KAPU (GOUACHE)

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Forrás

1977 JAN

1021 B. Mikli Ferenc

Lapzártakor kaptuk a szomorú hírt: tragikus körülmények között elhunyt Szilágyi Domokos romániai magyar költő. Felezőidő című utolsó kötetének nyitóversét közöljük.

SZILÁGYI DOMOKOS

VÁD

Anyám, midőn világra hoztál,
apolgatva is megátkoztál!
Dühös bömbölésem hallgatva,
meg-elátkoztál apolgatva!

Miért lettem rabja a szónak?
miért égem ízét a sónak?
miért nincs nyugtom vízen-földön,
bárányfelhőn, az égen, zöldön,
bennem lobogó tábortűzön, —
miért, hogy magam folyton űzöm,
s szemem még csak egy szöszke szűzön
se pihenhet el; ó, miért
féltekedem valakiért;
miért hogy midig csak kitűzöm,
de el nem érhetem soha?
miért, hogy ennek ez a sora?
és hogy utolsó vacsora
minden, de minden étkezésem,
és hogy sétálnék mintha késen,
s a csatlakozást mind lekésem,
s hogy égnem kell másfél-egészen
és készülőben, sose-készen;
és izzanom, mint csak az izzik,
aki már magában se bízik,
és ha asztalhoz ül vele
akárki édes hávere,
nincs ott a lelke, csak a teste;
s mért engedem meg, hogy kilesse
lesetlen magányom az este,
és miért fáj a más eleste
és miért fáj a magamé,
s agyam, e rongy, ez a gané
miért, hogy őröl folyvást-folyton,
csak hogyha alkoholba fojtom,
csak akkor, akkor, akkor áll el;
s miért hogy szívem rendre ráver-
rádobban minden éles hangra,
és elmémre, e szent-bitangra
sosem tudhatni, hogy mikor
számíthatok; s belém tipor
minden-egy talp, mely mást tapos;
s mért látom szürkének, laposunalmasnak a harmatos
virágmezőt is olykor-olykor,
s miért nincs oly pilula, oly por,
hogy költöztessen vak közönyt
belém, midőn reám köszönt
a frontátvonulásos hiszti,
s miért nem nyugtattok meg, hisz ti,
mégis csak ti, ti vagytok én.

Ó, békélést e jaj-tekén!

Anyám, midőn világra hoztál,
apolgatva is megátkoztál!

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Forrás

1977 JAN

1021 B. Mikli Ferenc

B. MIKLI FERENC: VINCÉZŐK, 1976. (ACRYL)

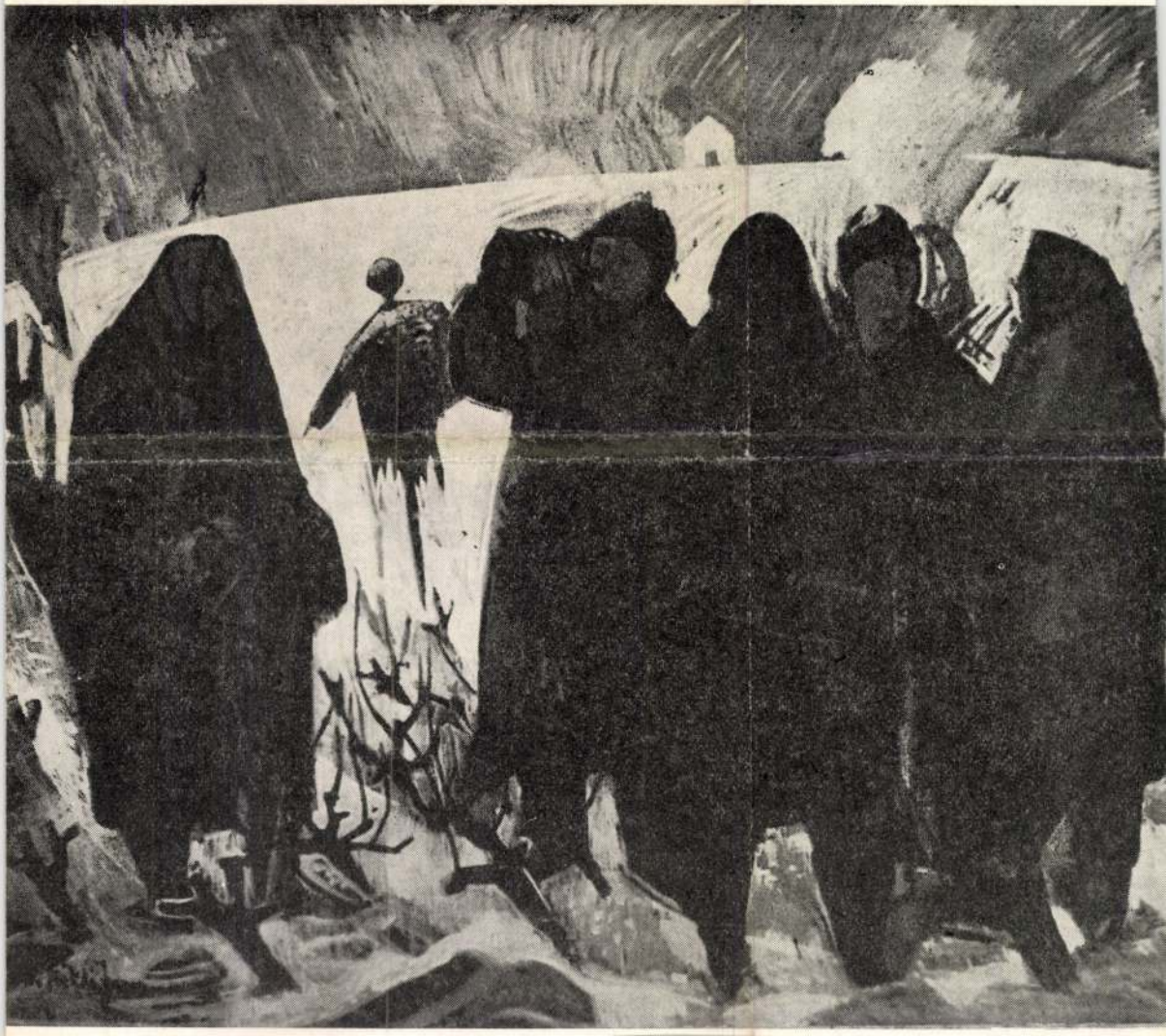

Miközben visszafelé jövet kiváltotta a gyógyszert, arra
hogy visszacsempéssze amit elvett. Anyja, testvére, m
szégyellt kérni, az anyósával meg mindig veszekedtek. S
Ekkor arra gondolt, elmegy kapálni. A szomszéd észr
Bement a rendőrségre, feljelentést tett. Mivel Lucán kív
rá terelődött.

Luca éppen mosott, amikor az udvaron a kutya felug
Rosszul érezte magát, tudta, hogy a pénzről van szó. A rendőr kikérdezte, adatokat jegyzett, majd egy idézőt hagyott. Ő idegesen viselkedett, de tagadott. A rendőr érezte, hogy a tettessel áll szemben.

Ahogy elhalt a motorzúgás, Luca erőre kapott. Megnézte az idézőt és felkapta a fejét. Erőtlenül a székbe rogyott. Aztán hirtelen felemelte a teknő mellől a Hypós üveget. Ivás közben remegett, szeméből könnyek folytak. Az üveg csörömpölve zuhant a földre. Luca fájdalomtól torz arccal zuhant utána.

Mire férje és anyósa orvost hívott, már késő volt. Pár napig élt, szörnyű kínok között. Egy kopott fakereszt áll a Tiric dűlői temetőben. Szőke Luca élt 22 évet, meghalt 1968-ban.

KORÁNKELÉS — JÓ KÖZÉRZETTEL

Szedressy-Szontágh Félix a jópofa és tehetséges seftmayerek közé tartozott. Talán már az anyai mosolyban meglátta az élet millió karátos színeit. A régi közjegyzői méltósággal élt apjától örökölt 300 holdas birtokán elragadóan szép és mindenben hasonló hitvesével a községtől 809 méterre.

Boldogságukat mi sem zavarta. Csütörtökönként tarokkpartik tarkították édeni életüket. Öt órakor jött a patikus, a pap, az orvos és — olykor — a csendőrőrs parancsnoka. Szedressy-Szontághné egy-egy mosolya összefogta a község előkelőségeit, amin ő maga remekül szórakozott. Szedressy-Szontágh Félix jó modorú, sudártermetű férfi, akiért viszont az előkelőek hitvesei epekedtek. Sejthetni, hogy a szemmel látható ellágyulások idején mit gondolt, mert ilyenkor szeme feleségére villant — azé visszacsillogott — és vendégeit hízelegve kínálgatta. A férfiak az estéről és a politikáról tárgyaltak kártya közben, kiszínezve értesüléseiket.

Szedressy-Szontágh földjeinek nagy részét államosították. Ami megmaradt, azt maga adogatta el jó pénzért a földéhes parasztoknak. Amikor a Tsz. híre elterjedt, Félixnek még 20 holdja volt. Két lánya leérettségizett, a fia általánosba járt. A jövedelem csökkent, a kiadás növekedett. Akkor darálót szerkesztett, felesége pedig disznókat nevelve reggelenként szaros csizmában trappolt az udvaron. A hétvégi szórakozás, vendégjárás ekkor sem szűnt meg, a lányokhoz nap mint nap jártak a jó barátok és nagyreményű legények. A lányok azonban legjobban az életet szerették, az örömöket.

Amikor megjelentek az agitátorok, kérésük Félixet nem lepte meg, hiszen a barátok előre megsúgtak mindent. Ezért aztán rövid unszolásra belépett, kis erdejét, parlagon

B. Mihli Ferenc
festő

Kalocsán december 1-én
nyitotta ki állítását B. Mihli
Ferenc.

-: Kiállitási naptár
Müvészet, 1975.december - 46.oldal

Felvette:

Épületrajz:

Leírás:

Rajzi tükör:

Mértékarány:

Technika:

Eredeti:

Mikli Ferenc

A bukaresti „Kortárs a magyar képzőművészetben" című tárlaton részt vett a művész.

Összeállította: Németh Sándor:
Művészet, 1976. július - 44. oldal.

B. Mikli Ferenc

Kalocsán decemberi 1-ig nyílt meg B. Mikli Ferenc festőművész kiállítása.

-----: Kiállítási naptár.
Művészet, 1976. január - 48.oldal.

B. Mikli Ferenc „Lesto"

Kecskeméten, a Bács-Kiskun m.-i Téli Tárlaton szerepel a művész műve, melynek jellemzője összefogott, letisztult ábrázolásmódja.

Halász Ferenc: Egy kiállítás képtárra.
Petőfi Népe, 1945. dec. 21.

B. Mihli Ferenc (Baja)
festő

Bács-Kiskun megye képzőművészei közé
tartozik.

Pap Gábor: Kincsek és műkincsek a Barbariumból.
művészet, 1975. június - 7. oldal.

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PETŐFI NÉPE

B. Mikli Ferenc festőművész

1972 OKT 28

Intarziakiállítás Baján

1021

A Faipari Tudományos Egyesület Bács-Kiskun megyei csoportja közösen a Bajai Lakberendezési Ipari Szövetkezettel, tegnap délután a vízitelepen intarziakiállítást rendezett, amelyen a csoport tagjai mutatták be munkáikat. *B. Mikli Ferenc* festőművész a megnyitót követően tárlatvezetést tartott, majd előadást hallgattak meg a résztvevők a bajai faipar történetéről.

AUTÓSZERVIZ KAROS

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Petőfi N
1974 MÁR 6

B. Mikli Ferenc
1021

Képek, szobrok kirakatban

Baján, a városközpont egyik meghitt, csendes utcácskájában, ahol nem járhatnak az autók, traktorok, nem ütnek zajt a gépek, motorok, hol alkalom van a nézelődésre, tűnődésre, a kíváncsi szemlélődésre, nos ebben az utcának alig nevezhető közben létrehozták a megye (vagy az ország?) első állandó kirakatgalériáját.

Itt, a tíz méter hosszúságú, tágas, magas, világos, „talpig-üveg", szép kirakatban, ha arra jár a sétáló, ha odavetődik az idegen, ha a kíváncsiság, s a szépség szeretete odacsalja az érdeklődőt, mindig láthat valami szépet, érdekeset. Nappal a nap sugarait verik vissza az üvegek, este fényes kivilágítás üdvözli az érkezőket.

Nem üzleti cél, nem holmi vásári érdek — bár az sem közömbös! — nem efféle praktikus cél, megfontolás sürgette életre e legfiatalabb „kiállítótermet", ezt az aprócska, de első látásra oly rokonszenves intézményt. Sokkal, de sokkal mélyebb és igazabb, szebb okok késztették cselekvésre azokat, akiknek megköszönhető a megszületése.

Íme, kettős cél: rendszeresen, időről időre — állandó helyen — alkalmat adni a művészeknek, s az amatőr festőknek, szobrászoknak, grafikusoknak a bemutatkozásra; arra, hogy a nagyközönség elé tárhassák legújabb műveiket; másrészt ilyen módon is segíteni, alakítani a közízlést, elősegíteni a korszerű látás kifejlődését. E kettőhöz harmadiknak odavehetjük azt is, hogy egyúttal e galéria a városképet is szépíti, tehát mint környezet-esztétikai tényező is említést érdemel.

Az elmúlt év őszén született meg a kirakatgaléria. Az egy hónapig tartó első kiállításon három helybli művész újabb alkotásait láthatta a közönség. B. Mikli Ferencet, Weintrager Adolfot és ifj. Éber Sándort nem kellett bemutatni a bajaiaknak. Naponta soksok ember gyönyörködhetett kedvencei képeiben.

Ezt követte a bajai fiatal amatőr képzőművészek közös bemutatkozása, akik a régóta tekintélyes Rudnai Gyula Körben tanulták — és tanulják — a művészet „mesterségét". S utána a most is látható Miskolczy Ferenc-kiállítás következett. A hetvenöt éves művész hosszú évtizedek óta szorosan összeforrott Baja kulturális életével, sőt, egyik formálója, lelkes szervezője is volt, sokáig. Festményeit, akvarelljeit, s szobrait — kisplasztikáit — néhány napig még megtekinthetik a város lakói.

Márciusban az eddig mindenfélé sok sikert elért Görbe Ferenc művészi fotói, azután két kecskeméti, majd két pécsi képzőművész alkotásai kerülnek az üvegek mögé. Az év második felében ismét a Rudnay-kör tagjai mutatják be új alkotásaikat. A kirakatgaléria tárlatai általában négy-öt hétig vannak nyitva.

Érdekes megfigyelni az arra vetődő járókelőket, a látogatókat. Akad köztük mindenfajta. Van, aki elmegy a hosszú kirakat előtt gyanútlanul, ügyet sem vetve arra, hogy mi van az üvegek mögött. (Ők vannak legkevesebben.) Más oda-oda vet egy pillantást, esetleg meg is áll egy-két másodpercre, aztán továbbmegy. Megint más megáll, hosszan néz, nézi egyik vagy másik művet, elmosolyodik, elkomorul az arca, vagy éppen elcsodálkozik, megcsóválja a fejét, hümmög, elégedetten bólint: egyszóval reagál. Figyelem őket, s látom rajtuk a hatást.

Az a jó ebben a kirakatgalériában, hogy azok is „látogatják a tárlatokat", akik egyébként nem mennének el a múzeumba vagy a közművelődés egyéb „fellegvárába". Azok is szembetalálják magukat a művésszel, s alkotásaival, akik eddig csak hírből hallottak róla, akiket eddig közelebbről nem is érdekelt a művészet. Először „belekóstolnak", s aztán — különösen ha megtetszett nekik az, amit láttak — újra eljönnek, erre veszik útjukat. Ez a jó ebben a kirakatgalériában. Ezért üdvözöljük annyi szeretettel a születését, létét. S ezért kívánunk néki hosszú életet. Izgulunk érte: kerülje el a korán elhalt, jó kezdeményezések sorsát.

Varga Mihály

● **Miskolczy Ferenc: A város főtere (olaj)**

Apróhir

Expressz

KITŰNŐ állapotban levő, most műszaki vizsgázott 601-es világosszürke Trabant eladó. Érdeklődni: szombat és vasárnap. Romhányi, Kecskemét, Katonatelep 12. 5100

ÚJ építésű, kétszoba összkomfortos családi ház eladó. Kecskemét, Rendőrfalu, Joó Mária u. 15/a. 848

FEKETE dog szuka eladó. Érdeklődni: Hetényegyháza, Szarkás 123. 5176

Ingatlan

ÉPÍTÉSRE alkalmas sarokTelek udvari házzal beköltözhetően, sürgősen eladó. Kiskunhalas, Hunyadi u. 26/a. Érdeklődni 26 alatt. 234

JÁSZSZENTLÁSZLÓN 343 négyszögöl házhely, alapnak való anyaggal, építési engedéllyel eladó. Érdeklődni Katona József u. 20. Péter Nándornál. 531

2 SZOBÁS szövetkezeti lakás eladó. Kecskemét, Lenin tér 10. III. 36. Magyari. 796

MŰÚTRA nyíló bejárattal, 600 négyszögöl telekkel családi ház, Kecskemét, Mentelek 198. szám alatt eladó, villany bevezetve. Érdeklődni a helyszínen, egész nap. 5109

KERTES családi ház eladó, cserelakással. Érdeklődni: szombat vasárnap, Kecskemét, Szép Ilonka utca 10. Talfái közről nyíló óvoda előtti utca, Raffai Károlyné. 5108

HETÉNYEGYHÁZA, Belsőnyír 128. szám alatt kisebb családi ház, 600 négyszögöl területtel eladó. Vétel esetén rövid időn belül elfoglalható, autóbuszhoz öt perc járásra. Érdeklődni: szombat és vasárnap a helyszínen. 5102

NYÁRLŐRINCEN nemrég épült tanya mellékhelyiségekkel, 800 négyszögöl telekkel, jószágtartási lehetőséggel és Nyárlőrinc belterületén 318 négyszögöl telek eladó. Érdeklődni lehet: Nyárlőrinc, III kerület 12. szám alatt, Kolovics József. 5121

ORGOVÁNY, Dankó Pista utca 7. számú ház eladó, vagy kecskemétire cserélhető. 907

HOBBYTELKEK Kisfáiban közvetlenül az Alsóúrréti megálló és műút mellett, jutányosan eladók. Víz és villanylehetőség van. Érdeklődni: Kecskemét, Katona József utca 10. 5080

HÁROMSZOBÁS lakóház azonnal beköltözhetően eladó, készpénzért. Kiskunhalas, Szabó Ervin u. 3. 252

BEKÖLTÖZHETŐ családi ház központban eladó. Érdeklődni: Kecskemét, Árpád krt. 19. IV. em. 34. 837

ELADÓ két részben is 400 négyszögöl telek, Budai út mellett, a 10-es autóbuszvégállomásnál. Érdeklődni Kecskemét, Csongrádi u. 29. Simon Jenő. Naponta fél 5-től fél 7-ig. 887

ELADÓ 250 négyszögöl gyümölcsös Korhánközön. Kecskemét, Wesselényi 7, földszint 5. 5115

200 NÉGYSZÖGÖL hobbykert eladó. Kecskemét, Széchenyi krt. 25. Órásüzlet 888

KISKUNHALAS, Felsőöregszőlőkben zártkertben 1400 négyszögöl veteményes szőlő eladó. Érdeklődni Átlós u. 9. 284

KÉTSZOBÁS komfortos társasházrész OTP-hitellel eladó, Kiskunhalas, Sóstó u. 34, négy óra után. 279

KISKUNHALASON, Felsőöregszőlők zártkertben 827 négyszögöl veteményes eladó. Érdeklődni Széchenyi u. 63. 276

KISKUNHALAS, Alsóöregszőlőkben, 1000 négyszögöl szőlő, veteményes eladó. Érdeklődni Alkotmány u. 12. öt óra után. 274

710 NÉGYSZÖGÖL szántó belterületen eladó. Érdeklődni Kiskunhalas, Sallai Imre u. 31. 273

LAKÓHÁZ jó állapotban, 1200 négyszögöl területtel eladó, Kiskunhalas, Alsószállás 74 267

KUNFEHÉRTÓN üdülőtelep mellett víkendháznak alkalmas tanya, 800 négyszögöl telekkel eladó. I. ker. 10. Répás. 253

258

KECSKEMÉT, Széchenyivároshoz közel 1040 négyszögöl jótermő szőlő, kunyhóval és kúttal eladó, részletekben is. Kecskemét, Kossa I. sétány 38. 5077

LAKÓHÁZ ezer négyszögöl területtel eladó, Tompa, Alsósáskalapos 40. Érdeklődni Szabadföld 94. Futó Jánosnál. 250

FRANKA-FÉLE egy hold szőlő kiadó Kiskunhalason, strandfürdő mellett érdeklődni Sallai Imre u. 24. 249

EGY hold kukoricaföld feléből kiadó Felsőszálláson. Érdeklődni Kiskunhalas, Székely u. 4/a. 248

SZOBA, konyhás lakóház, 1400 négyszögöl területtel eladó, vagy részesművelésre kiadó. Kiskunhalas, Alsóöregszőlők 20/b. 247

460 NÉGYSZÖGÖL szőlő eladó. Kiskunhalas Felsőöregszőlők 255. Téglagyárral szemben. 246

Lakás

KECSKEMÉTI háromszobás lakás eladó. Leveleket „Honvédkórház" jeligére a kiadóhivatalba kérek. 5089

KAZINCBARCIKAI kétszobás összkomfortos, tanácsi lakásomat, elcserélném egyszoba összkomfortos kecskeméti lakásra. Leveleket „I. emelet" jeligére a kiadóhivatalba kérem. 5124

SZÖVETKEZETI garzonlakás eladó. Leveleket „Beköltözhető 110 921" jeligére a Kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 903

ELCSERÉLNÉM dunaújvárosi egyszoba összkomfortos, gázos, központifűtéses, földszinti állami lakásomat kecskeméti hasonlóért. Dunaújváros, Rákóczi tér 3. fszt. 1. 916

SZOBA, konyhás lakást keresek költségmegtérítéssel, a város szélén (nem igényes) Kecskemét Jókai u. 29. Lakatosműhely 8—14-ig. 867

KÉTSZOBÁS tanácsi lakásom elcserélném nagyobbra Kiskunhalason. Érdeklődni Bundzsák u. 17. Borbás. 262

KISKUNHALASON kétszobás, komfortos öröklakás garázzsal, készpénz plusz OTP-átvállalással eladó. Ajánlatokat „II. emelet" jeligére a Kiskunhalasi Hirdetőbe kérek. 271

SZOBA, konyhás házrészt vagy lakást vennék költségmegtérítéssel. Kiskunhalas, Hajó u. 16. Csizmadiáné. 270

Gépjármű

ŠKODA Š—100-as, kétéves eladó. Dr. Új Zoltán, Kiskunhalas, Semmelweis tér 6. 5099

FIAT 128-as igényesnek eladó. Érdeklődni Kecskemét, Béke fasor 18. 908

601-ES Trabant Combi jó állapotban eladó. Kecskemét, Széchenyiváros, Stádium u. 17. I. em. 75. 5105

WARTBURG Limousine 4 éves, eladó. Megtekinthető 16 óra után, Dr. Horváczy. Kecskemét, Wesselényi u. 7. 921

KARAMBOLOS Wartburg 343-as eladó Gyurgyák. Kecskemét, Kertváros IV. u. 5. 906

ZSIGULI személygépkocsi igényesnek, ugyanott telek építési engedéllyel, tervrajzzal eladó. Kecskemét, Kandó Kálmán utca 28. szám alatt. 941

JÓ állapotban levő Zasztava személygépkocsi eladó. Kecskemét, Sörház utca 3. 5117

CU-S Skoda Octavia Combi jó állapotban eladó. Kiskunhalas, Kígyó u. 3. Nyerges. 264

ŠKODA Š—100-as, nagyon prima állapotban, igényesnek eladó. Kiskunhalas, IBUSZ. Gergelyné. 283

53-AS Opel frsz. nélkül üzemképesen eladó. Kiskunhalas, Szénás u. 9. 281

OLDALKOCSIS Pannónia és parkettacsiszoló eladó. Kiskunhalas, Kinizsi u. 24. 277

MOSZKVICS 407-es alkatrészként is eladó. Kiskunhalas, Batthyány u. 39. 261

IE frsz. rendszámú Trabant eladó. Vir ván, Izsák, Erkel F 19. Érdeklődni egés

MOSZKVICS 426-os bant Combi 601-es ciálisan eladók, U traktort beszámítok Petőfi u. 9.

MOSZKVICS 407-es jó állapotban elad kunhalas, Partiszőlő

FEHÉR Trabant 601 ma állapotban, igé eladó. Jánoshalma, nyi u. 67.

IB-S Wartburg Li igen jó állapotba Fekete András Tom kóczi u. 3.

JÓ állapotban le Wartburg 313 és C bant 601 eladó Törö vagy Király Antal, újváros, Wellinszki Telefon: 13-713.

Egyéb adás-v

LÓVONTATÁSÚ pe gép eladó, Kecel u. 36. sz.

FOLTOS és fekete k kök eladók. Györf lós Kiskunmajsa. tér 1.

ELADÓ 25 db fiata Kecskemét, Ojtozi (Muszájban).

SZÉP hálószobabút csón eladó. Érd Kecskemét, Felső 49. Vargáéknál, 1-e buszvégállomás.

ZONGORA, rövid célos, prima állapot adó. Kecskemét, 12-305.

JUGÓ színes szo teljes garnitúra e gyerekágy eladó. Ér ni: Kecskemét, Ady u. 20. fsz. 1. délután tól.

VASKERÍTÉS elem adók. Kecskemét, Béla u. 19. sz.

KÖNYVET, bélyeget ményt, mindenféle get vásárol antik Dunaújváros, Dózsa út 9.

OSZLOPTUJÁK, nyők, rózsák ezüs csemeték eladók. S Péter, Szarvas, Bék

ELADÓ 2 db heverő képernyős tv, gyer csi. Érdeklődni: Kec Szélmalom u. 47. s

SZÉLES gumiskocs Kecskemét, Sarkan ca 6.

HÁROMÉVES, feke és 1000 négyszögö pincével, Szikora eladó. Kiskőrös, J 41.

HÉTÉVES sodrott eladó. Soltvadkert száth u. 7

KÉTHENGERES be tor, öt mázsáig mé mérleg eladó. In Szarkás 98. Tóth.

FAJTISZTA magyar hím eladó. In Szarkás 120.

Vegyes

IDŐS egyén eltartá ingatlanért vállaln házaspár. Kiskunha dai Nagy Antal u.

PORELSZÍVÓS gép kettacsiszolást és zást vállalok, közü és vidéken is. Szé re, Kecskemét, Bá ca 25.

TÁRSASHÁZAK, házak központifűté vezeték-szerelését, közületek, szövetke szére minden fajta zatszerelési munk pészmérnök kisipa lalja. Levélcím: László 6200 Kiskőr tafiók 98.

TERMELŐSZÖVET ktsz, vállalat term helyezem. Üzletsze vagy mellékállásban személygépkocsival, csa. Pf.: ötvenkile

WARSZAWA szer kocsimmal Kecsl vállalathoz elhelye Leveleket „Szállítás jeligére a Kecskem gyar Hirdetőbe kér

IDEJE, HOGY HATÁROZZON! RE

Már csak márciu

B. Mikli Ferenc.

B. Mikli Ferenc: Katalán emlék, 1974, akril (fotó Kiss B.)

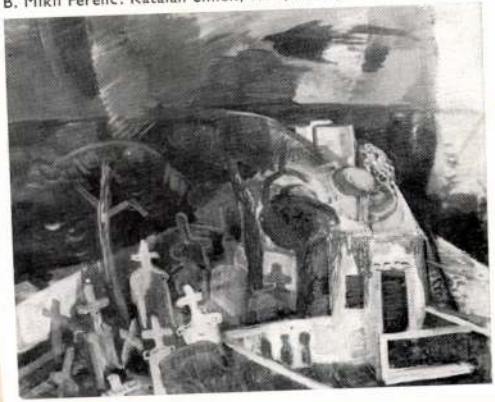

Papgábor: Kincsek és mükincsek...
Művészet, 1975. junius – 11 oldal

B. Mikli Ferenc

Tehér templom akvarell
41x61 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul. – szept.

Mikli Ferenc

Ujra a Tokaji művészakelep vendége.

Benedek Miklós: Tizenkilencedszer Tokajban.

Szovjet-Magyarország ~~1965~~/1972/165 4old.

Mikli Ferenc

a takaji nyári művésztelepen ebben az évben is működik munkájával.

Benedek Miklós: Tizenkilencedszer Takajban, Északmagyarország, Miskolc, 1972. júl. 15.

B. Mikli Ferenc

a Kecskeméti Katona József Múzeumban megnyílt megyei téli tárlaton a mai életünk ábrázolására meghirdetett pályázatra készült és II. díjban részesült műve az alföldi tájat ábrázolja. Új képein egyre inkább a színek a főszereplők.

(emlitve)

Sümegi György: a megyei tárlatról.
Petőfi Népe, 1973. jan. 4.

B. Mikli Ferenc

Baján megnyílt az ország első kirakatgalériája – ami eddig a szakemberek szerint csak Párizsban és Münchenben volt. Előként került a művész alkotásai ennek kiállításra,

Dunántúli Napló, 1943. szept. 14.

M.D.K.

B. Mihli Ferenc

festő

1947-ben a Rudnay Műnésztelep

Szabadakadémiáján tanított.

Aszalós Endre: Weinträger Adolfról.

Művészet, 1969. május – 36 kap.

B. Mikli Ferenc

Gonache-okkal, körtük „Falak" (aml.)

Szerepel az alábbi: Táslaton

Szabó János: Bács megyei
téli Táslat

Petőfi Népe 1970 I. 11

B. Mikli Ferenc

festő -

„A magárahagyott"

(repro)

Odmacher Anna: Középmagyarországi.

Művészet, 1969. november – 43 lap.

B. Mikli Ferenc
festő.

A bajai festő tájhépei az
alföldi hagyományokhoz
kapcsolódnak.

Lehmacher Anna: Középmagyarországi . .
Művészet, 1969. november - 43 lap.

B. Mihli Ferenc
festő

„A magázahagyott" c. műve
" Feniges Adolf „Özvegy" c. művének
hatása alatt helet kerett.

Oehmacher Anna: Közép magyarországi . . .
Művészet, 1969. november – 43 lap.

B. Mikli Ferenc
festő

A bajai festő „A magára hagyott"
c. művén a magány, a sivár-
ság ül.

Egri Mária: A Stróg-magyarországi . . .
Művészet, 1969. november – 44 lap

B. Mikli Ferenc
festő.

A „Kerítés előtt, Falu", „Víz partjan", „Hátsó udvar" c. művei szerepelnek a tárlaton.

Mészáros Fülöp: B. Mikli Ferenc . . .
Művészet, 1969. november - 44 lap

B. Mikli Ferenc
festő -

A kiállításán bemutatta az
„Öregapám tyúkkal" és a
„Temetőben" c. művét.

Mészáros Fülöp: B. Mikli Ferenc . . .
Művészet, 1969. november - 44 lap

B. Mikli Ferenc

festő

A bajai Rudnay Gyula Képző-
művészeti Kör tanara tárla-
tot nyitott Bajan.

Mészáros Fülöp: B. Mikli Ferenc . .
Művészet, 1969. november - 44 kap.

B. ~~Pg.~~ Mikli Ferenc

Résztvesz a kecskeméti „Téli tárlat, 1969" c. kiállításan

Téli tárlat, 1969
Petőfi Népe, Kecskemét, 1969. 16. 13.

B. Mirkli Ferenc

Díjat nyert a Tavaszi Találat

Megnyílt a Tavaszi Találat
Szabadmegyei Néplap, Szabad
1970. ápr. 21.

B. Mikli Ferenc
festő.

1959-ben a Szovjetunióban
volt tanulmányúton. Utána
mozgalmas művészet-közéleti
tevékenységet fejt ki.

Aszalos Endre: B.Mikli Ferencről.
Művészet, 1970.november - 26.lap

B. Mikli Ferenc
festő

Sikeresen szerepelt a tokaji művésztelep budapesti műcsarnoki kiállításán, a pécsi Tavaszi Tárlaton, a Kecskeméti téli tárlatain az 50 évek vége óta.

Aszalós Sándor: B.Mikli Ferencnről.
Müvészet, 1970.november - 26.lap.

B. Mikli Ferenc

festő

Részt vett a Szegedi Nyári Tárlaton 1963-ban, ahol „Balaton" című olajképével díjat nyert.

Aszalós Sándor: B.Miklí Ferencnről.

Művészet, 1970.november - 26.lap.

B. Mikli Ferenc
festő.

„Temetőben"
„Bátai táj" } repro

Oszvalós Endre: B. Mikli Ferencről
Művészet, 1970. november - 26 lap.

B. Mikli Ferenc

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1961 OKT 27

B. Mikli Ferenc

BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG

— MINIATÜR TÁRLAT. November 8-án nyílik meg B. Mikli Ferenc bajai festőművész miniatür tárlata Békéscsabán a Képcsarnok vállalat kiállító helyiségében.

NB III-ba kerülnenek. Felsőoo

B. Mikli Terenc

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1969 AUG 16

Kiállítás Tokajban

Augusztus 17-én, délután 5 órakor nyitja meg dr. Hetényi György, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője Tokajban, a Helytörténeti Múzeumban B. Mikli Ferenc festőművész kiállítását. A Ziahy György Művészetbarátok Köre rendezésében nyíló tárlat szervesen illeszkedik az egész éves tokaji művészeti programba. A megnyitáskor kamarakoncerttel közreműködnek a helyi zenepedagógus munkaközösség növendékei.

ott". A Hungarocamion itt vét-
nen különleges útbiztosítással
vére. Csehszlovákiában, mint a
nondották; hidakat erősítettek,
ottak, melyek a nagy szállít-
égül is kéthetes „utazás" után
batlani Vékonypapírgyárhoz a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

B-Mikli Ferenc

1967 JUL 16.

1021

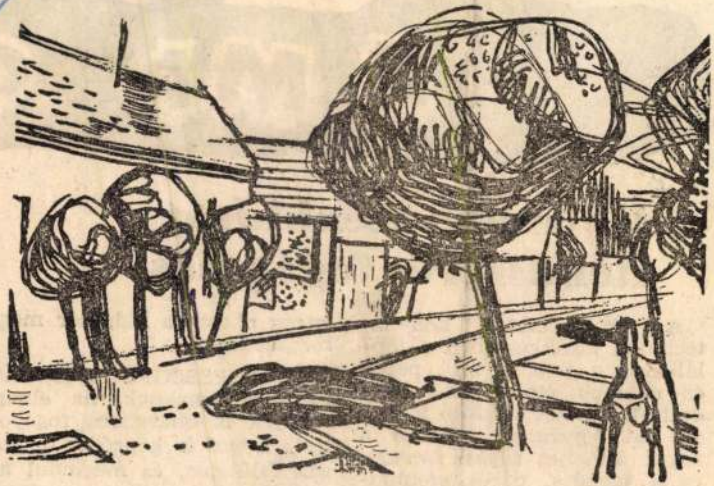

B. Mikli Ferenc: Utca.

Kevesebb szénhidrát — Rendszeres fogápolás

A CIVILIZÁLT konyhatechnika következtében a táplálkozás a puhára főtt, pépes és édesebb ételek felé tolódott el. Így két károsító tényező hat egyszerre: csökken a fogak erőteljes rágási szerepe, és a tapadós, pépes szénhidanyag okozta a hídpillér megrongálódását.

AZ ÉDESSÉGFOGYASZTÁS káros a fogaknak, ha elmulasztjuk a rendszeres fogápolást. Lepedék képződik a fogak felületén, és megindul az említett savképződés, amely a zománc oldódási

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

B. Mikli Ferenc

1967 JUL 2

1021

B. Mikli Ferenc: Tokaj

gozhatunk, egy vagy kétráhajtással.

Választhatunk hozzá színes zefirfonalat. Egy, vagy két szálából finom gyapjú blúzt horgolhatunk. Ha kártolt fonalat vásárolunk, ajánlatos ugyanolyan lánccérnát is venni, hogy a fonal formatartását biztosítsuk. Dolgozhatunk fehér vagy ecrü gyöngyperlé-fonallal. Kitűnő mosóblúzt kapunk így. De használhatunk selyemfényű Mátra-fonalat is, ebből különleges horgolt blúzunk lesz, ha színes fonalat választunk.

— ács —

(Maglódi Magda rajza.)

SZERDA: Zöldségleves, tökfőz
lék, sertés oldalas sülve.

CSÜTÖRTÖK: Zöldbableves, gőr
bás sertésszelet, zöldborsós rizs, f
jessaláta.

PÉNTEK: Karalábéleves, lekvár
derelye, szamóca.

SZOMBAT: Tojásosleves, szalo
nás sült burgonya, saláta.

VASÁRNAP: Zöldborsóleves, rán-tott sertéskaraj, petrezselymes burgonya, uborkasaláta, stadionszelet.

SZALONNÁS SÜLT BURGONYA. (4 személyre) Hozzávalók: 80 deka megtisztított burgonya, 15 deka füstölt szalonna, 4 tojás.

A szalonnát kisebb kockákra vágjuk és serpenyőben kiolvasztjuk. Zsírját beletesszük egy sütőtepsibe és a cikkekre felvágott burgonyát. Sütőben erős tűznél 10—15 perc alatt gyorsan ropogósra sütjük. Ekkor hozzákeverjük a töpörtyűt, megsózzuk, borsózzuk és egy kevés finomra vágott zöldpetrezselymet szórunk rá, óvatosan összekeverjük, hogy ne törjön. Egyenként ráöntjük az egész tojásokat és sütőben megsütjük. A tojásokat is megsózzuk, és a sütőből kivéve azonnal forrón tálaljuk, adjunk hozzá fejessalátát.

GOMBÁS SERTÉSSZELET. (4 személyre.) Hozzávalók: 4 darab 10 dekás sertésszelet, 6 deka zsír, 6 deka vaj, 20 deka gomba, só, 5 deka liszt, só, borsó petrezselyemzöld.

A sertésszeleteket megsózzuk, lisztbe mártva felhevített zsírban tűzálló tálra tesszük. Megborsozzuk. A megtisztított és jól megmosott, szeletekre vágott gombát 3 deka vajban serpenyőben gyors tűzön megpirítjuk, majd sózzuk, borsozzuk és finomra vágott petrezselyemmel ízesítjük. Egyenletesen elosztjuk a lesütött sertésszeleteken, tejföllel meglocsoljuk, reszelt sajttal megszórjuk, vajat tetején elmorzsáljuk, és sütőbe téve 5—10 perc alatt pirosra sütjük. Azonnal, forrón tálaljuk zöldborsós rizzsel.

STADIONSZELET. Hozzávalók: 15 deka vaj, 15 deka liszt, 7 deka dió, 7 deka cukor, késhegynyi szódabikarbóna, fahéj, 1 tojássárgája, 30 deka íz, 20 deka cukor, 3 deka kakaó, fél citrom.

A vajat a liszttel, dióval és cukorral, szódabikarbónával és a fahéjjal jól összekeverjük, egy tojássárgájával tésztává gyúrjuk. Ha kemény, kevés tejfellel lágyítjuk. Lisztezett deszkán egy centiméter vastagra nyújtjuk és az ízzel megtöltve a felével takarjuk.

20 deka cukorból 2 deci vízzel, kevés citromlével fondant főzünk, kevés kakaót teszünk bele, a tészta tetejét lekvárral lekenjük és a csokoládéfondannal áthúzzuk.

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP KIADÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

B. Mikli Ferenc

PETŐFI NÉPE
Kecskemét

1970 DEC 8

— **B. Mikli Ferenc** festőművész műtermébe látogatnak kedden délután 3 órakor a Bajai Férfi Fehérneműgyár műszaki szocialista brigádjának tagjai.

B. Mikli Ferenc

Szerepel az alábbi tárlaton

Heltai Nándor: Megyei téli
tárlat 1970

Petőfi Népe 1971 I.1 5 old.

B. Mikli Ferenc
festő

1952-ben Rudnay Gyula halálakor
ő vette át a művésztelep vezetését.

Aszalos Endre: B.Mikli Ferencről.
Művészet, 1970.november - 26.lap

B. Mikli Ferenc
festő

Az ötvenes években festiszete oldottabb lett, Aquarellben, gouacheban tett előre haladást. Formái egyszerűsödtek.

Aszalós Endre: B.Mikli Ferencnről.

Müvészet,1970.november - 26.lap

B. Mikli Ferenc

fest

1954-ben volt Bajai, az 1954-es
évben Baranyában volt egyéni kiál-
lítása.

Aszalos Endre: B.Mikli Ferencről.
Művészet, 1970.november - 26.lap

Mikli Ferenc
festő

Ezdeklődése fokozottan a Gresham-kör
művészeket vonzotta, Különösen
Bernath Aurél, Berény Róbert, Szőnyi
István, Egry József hatott rá.

Aszalos Endre: B.Mikli Ferencnről.
Nüvészet, 1970.november - 26.lap.

B. Mikli Ferenc

festő

A műcsarnoki kiállításon mutathozott be B. Mikli Ferenc 1942-ben Ferenczeben a fiatal festők biennáléjáin III. díjat nyert. Majd Oberszorsiagba volt tanulmány úton.

Aszalós Endre: B.Mikli Ferencről.

Müvészet, 1970.november - 26.lap

UDK

B.Mikli Ferenc, Baja

Dombos táj, akv.

Régi utca, gouache

Vidéken élő képzőművv. kiáll. Ernst Múz. 1954. nov. 13. 1.

B. Mikli Ferenc
festő

Stílusát Rudnay követése határozta meg. Romantikus hevületű, borongós magyartájakat, népi élethépekre emlékeztető jelenekhet, klasszikus arányrendszerű archépeket festett.

Aszalos Endre: B.Mikli Ferencről.
Nüvészet, 1970.november - 26.lap

B. Mikli Ferenc
festő

1946 ig Rudnay Gyula tanársegéde
volt. Rudnay 1946-ban nyugalomba
vonult és művésztelepet, szabadabadé-
mi at alapitott nehány tanítványa, így
Mikli tanársságával karöltve

Aszalos Endre: B.Mikli Ferencről.
Művészet, 1970.november - 26.lap

B. Mikli Ferenc
festő

1941-ben került a Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyula osztályába. Mestere hatása nyomán kialakult fundamentális állásfoglalása.

Aszalós Endre: B.Mikli Ferencről.
Müvészet, 1970.november - 26.lap

Mikli Ferenc

Szerepel az alábbi táslatok

Artur Tivadar: Téli táslat
Kecskeméten

Nyírabádság 1971 I. 23

B. Mikli Ferenc

festő-

1921-ben született Bajan. A 30-as
évek elején összekerült Nagy Istvánnal,
aki elmagyarázta a rajzolgató fiúnak,
hogy a képek nem képek, hanem
igazak kell lenniük.

Aszalós Endre: B.Mikli Ferencről.
Művészet, 19[illegible] ember - 26.lap

MDK

Mikli Ferenc, festő

szerepel.

Arthur Tinder: Téli tárlat Kecskeméten

7.

Népszabadság Bp. 1971. jan. 23.

B. Mikli Ferenc

Emlétre

Falu Tibor: Téli Harlot '69

Petőfi Népe, Kecskemét 1970. feb. 24.

B. Mikli Ferenc
festő

Részt vett a tárlaton és bemutatta a „Bányászlemetés" c. képet

Agapai József: Kiállítás Bajan
Művészet, 1970. február - 45 lap

B. Mikiferenc

Díjat ugyant

A megyei felszabadulási pályázatot
ugyanteszi
Petőfi Népe, Kecskemét

B. MIKLI FERENC / Bajai festő

Csendélet olaj √√X68

Vidéken élő képzőművészek kiállitása 2. Bp., 1955. /Kat./

15

B. Mikli Ferenc

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HIRLAP

1969 MÁJ 1.

sorok következő feladatokat.

⊙ *A VILÁGOT JÁRT DÉLVIDÉKI FESTŐMŰVÉSZ, B. Mikli Ferenc alkotásaiból nyílt kiállítás tegnap, a bajai József Attila Művelődési Házban. Az egykori Rudnay-növendék már főiskolás korában elnyerte Firenze város képzőművészeti díját. Ő szervezte meg a bajai művésztelepet, amelynek azóta is tagja.*

▲ GEODÉZIAI-BÁNYAMÉRÉSTÁ

MIKLI Ferenc / Baja

1. Portré olaj
2. Citromos csendélet olaj 55 x 68
3. Konyhában olaj 40 x 52
4. Táj, hárral akvarell 35 x 45
5. Táj, hárral akvarell 35 x 45

Dunántuli Képzőművészek Kiállitása 1958.
Kat. bev.: Cseh Miklós
/Székesfehérvár, István király Múzeum kiállitási D sor 14./

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

1021

Kiállítás

B. Mikli Ferenc bajai festőművész alkotásaiból a múlt hét péntekjén gyűjteményes kiállítás nyílt meg Békéscsabán. A kiállítást Gyapai József, a bajai városi pártbizottság propaganda és művelődési osztályának főelőadója nyitota meg, s méltatta a művész fáradhatatlan munkásságát.

B. Mikli Ferenc

hadiszállásán közölték, hogy az előre meghatározott programnak megfelelően folynak az „Éden almája" fedőnevű földközi-tengeri légi és tengerészeti NATO-hadgyakorlatok.

B. Mikli Ferenc

Magázahagyatott c. kéje (anl.)
szerepel a Tavasi Tárlatos
kolnokon

Ridep gábor: Tavasi Tárlat 1919

Kolnok megyei Néglap 1969 V.22

M.D.K

B. Mihlé Ferenc
festő-

A békéscsabai Képcsarnok Vállalat
helyiségében rendezett kiállítást.

— Kiállítások
Művészet, 1968. november - 44 kép.

B. Mikli Ferenc

Fényképeivel szerepel a
Szegedi Nyár. Tárlaton

Pogány Ö. gábor: Nyár. Tárlat Szegeden

Tiszatáj 1965 XI. sz. 85 old.

MDK

Mikli Ferenc

Viz partján, Szelidi tó repr.:

Bács-Kiskun m.i képzőművészek tárl. 1967.

Kecskemét Katona J.Muz.

MDK.

B.Mikki Ferenc

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1965 nov. 86o l. p.

B. Mikli Ferenc MDK

szerepelt a kiállitáson.

Dr. Kisdéginé Kirimi Irén: Gondolatok a bajai festők kiállitásán.
Bajai Hirlap. 1962. nov. 28.

Mikli Ferenc MDK

bajai festőművész

a művésztelepen dolgozott.

Fényképrepr.: "Az első ecsetvonások. Mikli Ferenc és Buczkó Géza"

Hamar Imre: Nyári művésztelep Sopronban.
Kisalföld 1963. aug. 4.

MDK.

B.Mikli Ferenc festő, Baja,

"Csendélet" /olaj/

Vidéken élő képzőművészek kiállitása
Nemzeti Szalon,1955. 15.1.

M.D.K.

bácskai Miklí Ferenc

Rudnay Gy. festőművész tanitványa a bajai művésztelepen dolgozik.

Rudnay művésztelep létesül Baján.
Városok Lapja 1947. 2.szám. 29.old.

MDK

Mikli Ferenc

nyáron szövésztelepen dolgozott.

/-s/: Megnyilt a soproni nyári művésztelep.

KISALFÖLD 1964. jul. 3.

B. Mikli Ferenc

"A Balaton Tihanynél" c. képe
az idei szegedi nyári tárlaton

III. díjat és 2000 forintot kapott.

—: Ötven művész szám képe az idei nyári tárlaton. Délmagyarország 1963. jun. 26.

Mikli Ferenc

1921-ben Baján szül.
Rudnay főisk. tanársegéde –
A b-i művész telep. megalapí-
tója.
Művei ról ~~nem erit~~ lényegileg
nem erit nő.

Mistolczy Ferenc, Baja zéprőműné-
nete a XX. sz-ban, kézirat. MDKZ 1 l.
C-II, - 599/2

Mikli Ferenc MDK

Szerepelt a sproni nyári művésztelep termését bemutató kiállításon.

"Szerelmesek"

(n.i.):Termékeny nyár(Jegyzetek egy kiállításról).
KISALFÖLD 1963. szept. 1.

Miskei László

Pihenők

Rajz, reprodukció.

Tiszatáj, 1965 1. sz. 63. l.

B. Mikli Ferenc, festő MDf

Guache-jai emlitésre méltók.

Rózsa Gyula: Országos Képzőművészeti Kiállítás Miskolcon 9.

NÉPSZABADSÁG Dp. 1964. dec. 31.

MDK.

B.Mikli Ferenc

Kiállitási kritika

Müvészet 1966.8.

.

MDK.

B.Mikli Ferenc

Kiállitási kritika

Petőfi Népe 1966 juli.17.

MDK.

B.Mikli Ferenc

Kiállítási kritika

Petőfi Népe 1966 jún.17.

B. Mikli Ferenc M.D.K.

/Baja/

Müve a kiállitáson

Reggel

Oelmacher A na: Közép-magyarországi képzőművészek kiállitás Szolnokn

Magyar Nemzet 1966. ápr. 28. 4.1.

B. Mikli Ferenc M.D.K.

/Baja/

Müve a kiállitáson

Reggel

Oelmacher A na: Közép-magyarországi képzőmüvé-
szek kiállitás Szolnokn
Magyar Nemzet 1966. ápr. 28. 4.1.

M.D.K.

B. Nikli Ferenc

festő

Szegeden a nyári tárlat második
díját „Balaton Tihanynál" című képe
nyerte. + repro

Kovács Gyula: A negyedik Szegedi Nyári Tárlat
Művészet, 1963. november — 43 lap.

B. Mihli Ferenc

festő

MDK

Napkorong kutnál "c. gouache-
"ait mutatta be a bajai tár-
laton.

Mészáros Fülöp: A fegyveres erők tárlata távaszi Baján
Művészet, 1966. augusztus - 44 lap

Mikli Ferenc

Festő
1943-ban 23 éves
Baja

lásd
z
Bácskai Mikli Ferenc
alatt

s 16-án, 472 sz.a.kelt b.átiratára
erencsém Wagner Rudolf vajdahunyadi
gfalvai utiszámláját 35 K.20 f.-re
visszaküldeni.

Budapest, 1909.julius 24-n

A Magyar Iparművészeti Főiskola Menedzserképző Intézetének
művészeti menedzser hallgatói és a Tölgyfa Galéria
tisztelettel meghívja Önt és kedves barátait

B. Mikli Ferenc

kiállításának megnyitójára 1999. május 7-én,
pénteken 18 órára.

A kiállítást rendezte és megnyitja

Kratochwill Mimi

Megtekinthető
1999. május 21-ig,
munkanapokon
10–18 óráig

ZÖLD YFA
galéria
1027 Budapest, Henger utca 2.

Új Művészet
Sinkovits Péter
Budapest
Báthory u. 10.
1054

Tisztelettel meghívjuk
Önt és barátait
a Józsefvárosi Galériába
(Budapest, VIII. kerület József krt. 70.)
1997. április 22-én, kedden 18 órára

B. MIKLI FERENC

festőművész

JUBILEUMI KIÁLLÍTÁSÁNAK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓJÁRA

Megnyitja

Dr. SÜMEGI GYÖRGY

művészettörténész

A KIÁLLÍTÁST TÁMOGATTÁK

MÁS-BAJA KFT.
JÓZSEF ATTILA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT, BAJA
BAJA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
JÓZSEFVÁROSI MŰVELŐDÉSI HÁZ
MAGYAR IPARMŰVÉSZETI FŐISKOLA MENEDZSERKÉPZŐ INTÉZET
QUALIPROD KFT.
FOR KKT.
SZABÓ JÓZSEFNÉ VÁLLALKOZÓ

Arculat Nyomda Kft.

MEGHÍVÓ

Rendezte
KRATOCHWILL MIMI
művészettörténész

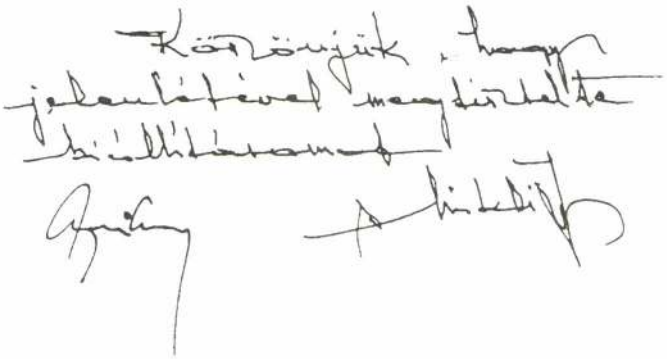

A kiállítás
1997. április 23-30-ig, naponta 10-18 óráig
tekinthető meg

B. Milli Ferenc

Fortödeben

Pap Gábor
Mieveszet,

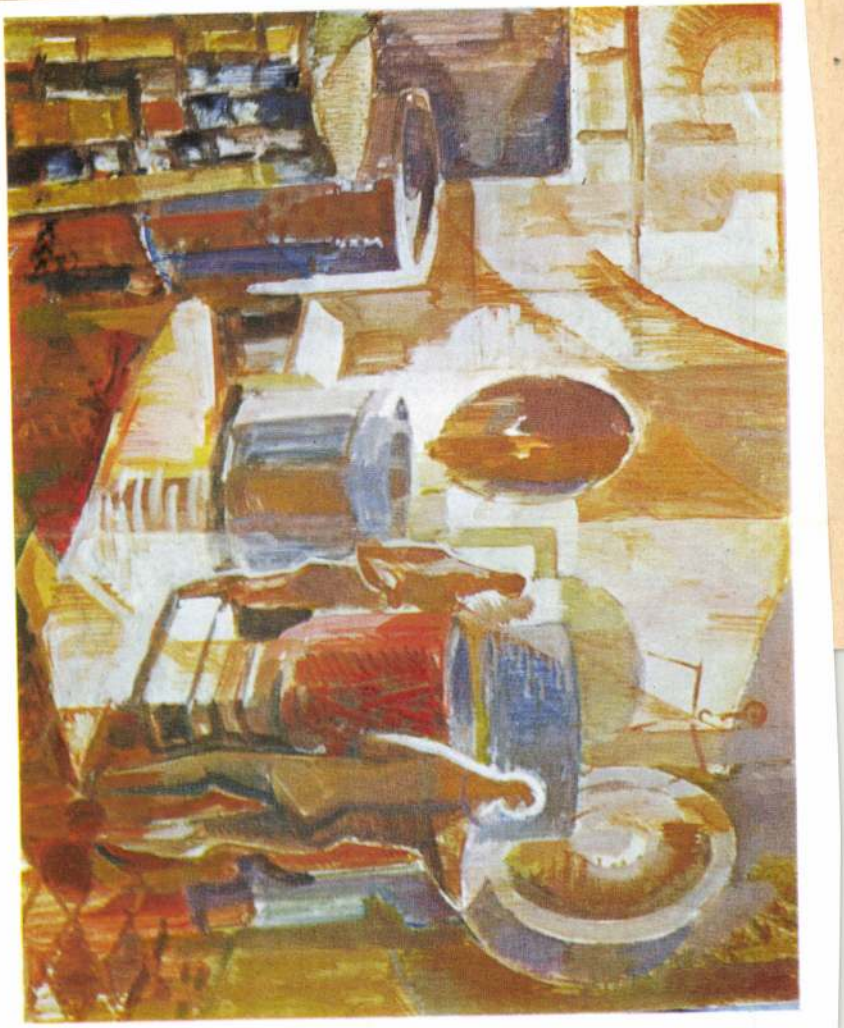

B. Mikli Ferenc

Hegy

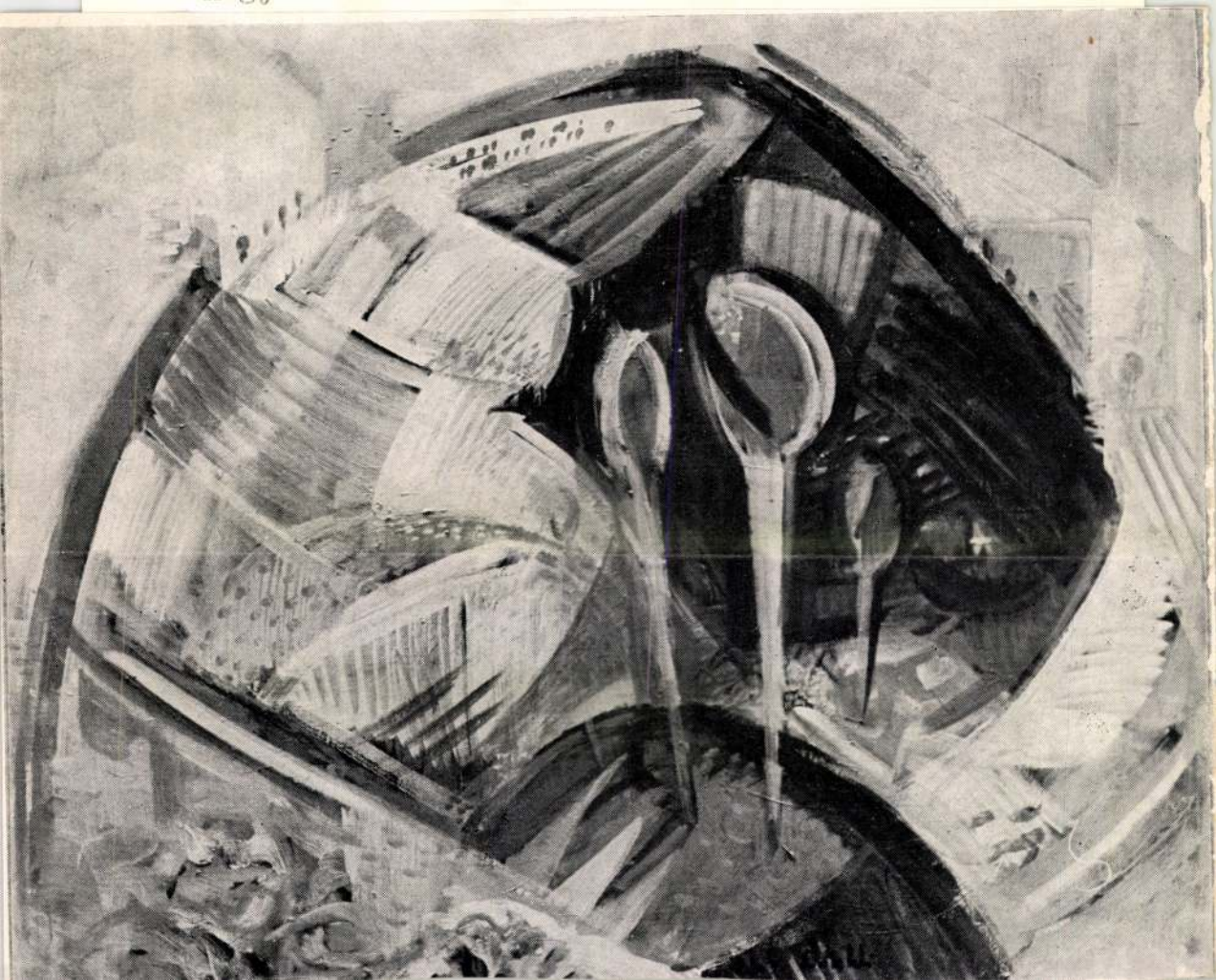

Hószín szobában a vágy, pohár-
koccanás ha téveszti a dalost, hát biztos logika
ne tévedjen, s messzi föld fia
otthonát tudja, 666—531 e szám.

Fölhívhatod a szerelmet is 6 . .
ikszipszilonzé; balta csapódjon a szájra.
A titkot ne kiabálja.
Rejtőzködő, köd-alak,
ki rávarázsol a sírásra.
Pörög a könny, de sziklatömbök:
félholdat égről görgetek!

Voltam gyerek — —

B. Mikli Ferenc

Az idei Múzeumi Hónap alkalmából a kecskeméti Katona József Múzeum nagyszabású régészeti kiállításon tárta közönség elé a **honfoglaláskori művészet** legszebb emlékeit, a kiskunfélegyházi Kiskun Múzeum pedig otthont adott a **B. Mikli Ferenc,** Baján dolgozó festőművész, több éves művészi munkásságát összefoglaló tárlatnak.

Forrás 1975/11/borító

B. MIKLI FERENC
PETŐFI NÉPE 1994.08.06.

Amatőr festők tábora

● **Csoportkép a karapancsai alkotótábor résztvevőiről. A hely szelleme ihletet ad.**

Nem mindennapi környezetben, árnyas fák között, a karapancsai kastélyban töltenek el 10 napot a Rudnay Gyula Képzőművészeti Alkotótábor amatőr festői. A tábor szakmai irányítójával, *B. Mikli Ferenc* festőművésszel az ízletes ebéd után sikerült elbeszélgetni.

– 1966 óta évente rendszeresen megrendezzük alkotótáborunkat – meséli Feri bácsi. – Az első évtizedben Kárászra jártunk, majd Dávodon, Püspökpusztán, Hercegszántón, Nagybaracskán, tavaly Dunaszekcsőn gyűltünk össze, hogy együtt alkossunk, átadhassuk egymásnak tapasztalatainkat. Az idén pedig a Pandúri Erdészet karapancsai kastélyában lakhatunk. Valamennyiőnk nevében szeretnék köszönetet mondani a Gemenci Rt.-nek a nagylelkűségért, hogy lehetővé tették számunkra az ittlétet. Maga a kastély is csodálatos, de a környezet rengeteg témát nyújt a zömmel megyénkből érkezett amatőr festők számra. Most 12-en vagyunk és minden szabad percünket kihasználjuk az alkotásra. Néhányan ma délelőtt kimentünk a Dunára, s nagyon szép képekkel tértünk vissza. Az alkotás mellett ismereteket is szerzünk. Neves előadókat hívtunk meg közénk. Albert Sándorné Baja történetéről, képzőművészetéről, míg dr. Bánszky Pál művészettörténész korunk művészeti irányzatairól tart ismertetőt. Szerdán zárjuk a tábort, ami bizonnyal még sokáig emlékezetes marad számunkra – mondta végül Baja híres festőművésze, B. Mikli Ferenc.

Tölgyesi Gábor

szervezetek

ecsemőotthont.

gadásáról is közösen döntenek.

A tervek szerint augusztus 26-ára elkészül a több mint 200 négyzetméter alapterületű épület felújítása. Az új bérlők támogatókat keresnek ahhoz, hogy a 70 négyzetméteres pincét átalakíthassák közösségi helyiséggé.

Ennek birtokában ugyanis további egyesületek kaphatnának egy-egy alkalomra helyet a belvárosi ingatlanban, így például a Kecskeméti Jazzbarátok Egyesülete, a Katona József Társaság, a megyei tehetséggondozó alapítvány. **N. Á.**

Elzárják a benzincsapot?

Sértődött törvénysértők Félegyházán

Zárt ülést tartott hétfőn Kiskunfélegyháza képviselő-testülete. A nyilvánosság – tehát nem csak a sajtó – kirekesztését állítólag azok az információk indokolták, melyek a Korondon járt delegáció birtokába jutottak. A zárt ülést követően Barton Andrásné és Osztopáni Mihály képviselők az önkormányzat nevében sajtótájékoztatót tartottak a történtekről, s közölték a testület álláspontját: a várost érintő minden jelentős kérdést célszerű először a képviselőknek egymás közt megbeszélni. Figyelemre méltó értelmezése ez a demokráciának. Még akkor is, ha választott tisztüknél fogva bármikor, bárkit kiküldhetnek a városházáról.

A mi tisztünk pedig az, hogy minderről híven tájékoztassuk olvasóinkat, még akkor is, ha ez a város vezetőinek nem tetszik. Még akkor is, ha erről a nemtetszésükről önkormányzati határozatot hoznak. Még akkor is, ha a képviselő-testület 15 igen és 1 tartózkodás arányában elítéli a lapunkban megjelent cikket és arról döntenek, hogy az általuk elfogadott közleménynek meg kell jelennie a Petőfi Népében. Ráadásul ez egy komoly szereptévesztés, mert arról, hogy lapunkban mi jelenik meg, egyedül és kizárólag a mindenkori szerkesztők feladata dönteni. A képviselők által elsöprő többséggel meggszavazott közlemény ráadásul alkotmányellenes alapon indokolja a zárt ülés elrendelését: „Az önkormányzati törvény szerint a képviselő-testület ülése nyilvános, indokolt esetben a testület zárt ülést rendelhet el." Nos ez az, ami nem igaz. Az Alkotmánybíróság ugyanis már évekkel ezelőtt törölte ezt a kitételt az önkormányzati törvényből. Azért, mert a közérdekű információkat így bármilyen esetben el lehetett volna titkolni a választópolgárok elől. Igazán szólhatott volna valaki erről a félegyházi képviselőknek...

A közleményben említett, szenzációt kereső újságírásról pedig csak annyit, hogy az ilyen törvénysértő határozatok sajnos egyáltalán nem számítanak már szenzációnak.

HÁROM UTCA KERÜL SORRA MÉLYKÚTON

Kezdődhet az útépítés

A lakossági hozzájárulások befizetése után elkezdődhet az útépítés Mélykút három utcájában, amit már régen várnak az ott lakók.

A költségvetés tárgyalásakor a képviselők nem [illegible] a három utca által felajánlott összeg 630 ezer forint, a teljes beruházási költség 2,7 millió forint. Döntött a testület az útalaphoz benyújtandó pályázatról is. Idén a kiírás szerint tele- [illegible] egy olyan utcáv[illegible]

B. Mikli Ferenc

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BAJAI HIRLAP

1964 FEB 12

A gyárudvar

A bajai festők alkotásai című sorozatunkban ezúttal B. Mikli Ferenc: Gyárudvar című bajzát közöljük. Az alkotás a város egyik régi üzemének részletét örökíti meg. (Bálint Zoltán felvétele.)

Magyar Hirdető
SALTÓRIGYÉLŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BALTAI HIRLAP

Női télikabát
NDK import női szövet
Nylonkendő

Motorkerékpárjával az első tavaszi napsugarat csak akkor tudja élvezni, ha a

motor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG

B. Mikli Ferenc

1021

1968. november 10.

Bajai képzőművész békéscsabai kiállítása

Pénteken este a Képcsarnok Vállalat békéscsabai fiókjában kiállítás nyílt a bajai B. Mikli Ferenc munkáiból. Képünkön a megnyitó pillanatát örökítettük meg; Hantos Ferenc, a bajai városi művelődésügyi osztály vezetője, Gyapai József, a bajai városi pártbizottság propaganda és művelődésügyi főelőadója a kiállító művész, B. Mikli Ferenc társaságában.

Dr. Ádám Ignác főorvos és B. Mikli Ferenc beszélget, nem sokkal a megnyitó után.

Fotó: Demény

Tihany

gy Zetor-
ai aszfalt-
fel, csak
ekem in-
a Körös-
zkáló sár-
kor a ta-
lásgyerek
haza egy-

épa
táj

répát, a
lacoknak,
kozó őszi

a Deák
nögöttem
ból jövő
megbá-
e meg is
em fel?
jam: vég-
an. Folyik

a betakarítás, a zsugori nyarat bőkezű ősz kárpótolta. Szép, nagy, édes cukorrépa, majd megeszi a szomszéd malaca vagy elcsipkedi két árva fehér jércém...

Diadalmenetben vonulok a zsibongó gyerekekkel. Egy szemfüles kislány mindjárt észreveszi, hogy a Micsurin utca sarkán valami különös dolog történik. Legalább az ő számukra az. Festő ül a kisszéken, előtte állvány, és palettáján szép színek, szerelmesként örökíti az őszt.

Ki hogy bírja, a háta mögött állnak és néznek. Kerekes tanár nem zavartatja magát, a művész és pedagógus nem ütközik összse benne. Az utca végén, ahol a párhuzamosak találkoznak, kék árnyékok jelennek meg a képen.

— Kék? Miért kék? — kérdezi a kíváncsi kislány.

— Nem látod — torkollja le egy svájcisapkás fiú. — Te milyen színűre festenéd az árnyékot?

— Kék-kék-kék — zsibong a kis kórus. A festő ecsetjével most a fehér derekú nyírfák őszi lombszínét keresi. Sárgát, napsütöttet, meleget. Ezt minden gyerek látja és én is elbámészkodom. A fejedelmi sárga ősz most a művészetben mutatja meg arcát.

A poros cukorrépa súlyos lesz a kezemben, szívesen ledobnám, és ecsetre vagy ceruzára cserélném. „Dichtung und Warheit". Költészet és Valóság, idézem Goethét. Választani kell? Azt hiszem nem. Ez a kis tisztaszemű csapat, akik útitársaim voltak, egyforma érdeklődéssel fordult a répa és a készülő festmény felé.

Legyen is bennünk, bennük is akarat a valóságra, a munkára, nyíljon ki szemünk, szemük is a szépre.

H. I.

si

sel: *„Szerencsések voltak azok az ásatók, akik a gyulai vagy a csabai múzeumra támaszkodva dolgozhattak a megyei régészet terén. Annál nehezebb körülmények között, csupán saját anyagi és fizikai erejére*

Mike Gábor

bútorasztalos

1920–24

Kecskemét 1930. 86. l.

Mike Gábor
iparművész

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1937. 19. l.

NÉPMŰVÉSZETI ÉS HÁZIIPARI MOZGALMAK. Az elmult hónapnak egyik legkiemelkedő iparművészeti mozzanata kétségkívül az a gyönyörű nászajándék-küldemény volt, melyet az Országos Magyar Iparművészeti Társulat, illetve annak ügyvezető alelnöke, Szablya János kormányfőtanácsos juttatott el Julianna trónörökösnő esküvőjére Hágába. A gyönyörű halasi csipkéből készült terítő dicsőségére válik a halasi műhelynek. Az 1 m hosszú és 80 cm széles terítőhöz Kiss Erzsi iparművésznő készített szép fadobozt, amelynek fafaragási munkáit Mike Gábor iparművész végezte. Az ajándék a Magyar Nemzeti Szövetség gyüjtéséből származik

B. MIKLI Ferenc

B. Mikli Ferenc festőművész kiállítása
: Kecel, Nevelési Központ, 1984. jan 6.-feb. 5.
bev. Bánszky Pál [h-k-é n] 6 lap M

B. MIKLI Ferenc

SLAMON Nándor: Zászlóbontás : A Magyar Vízfestők Társasága Szombathelyen. = Vasi Szemle, XLV. évf. 3. sz. 1991
455. p.

B. Mikli Ferenc

A BAJAI RUDNAY-KÖR tagjainak alkotásaiból nyílt meg kiállítás pénteken a város művelődési központjának galériájában. A tizennyolc helybeli, országos hírűvé vált Rudnay-tanítvány közül elsőként B. Mikli Ferenc, Iványi Ödön, Kun István és P. Bak János mutatkozik be a március 16-ig látható kiállításon.

Népszabadság, 1986. 11. 22

B. Mikli Ferenc, festő- és grafikusművész

Negyedszer találkoznak új művekkel magyar festők, szobrászok a hatvani portrébiennálén, mely nem egyszerűen seregszemle, hanem fontos tapasztalatcsere. — Figyelmünk kell arra a B. Mikli Ferencre, aki évtizedek óta alkot Baján úgy hogy Rudnay Gyulától vette át a művésztelep vezetését és festői gyakorlatának termő folyamatát. Ezett vonalvezetéssel hangolja önarcképét sorsának megfelelően, melynek új eleme a magány. /említve/.

Losonczi Miklós: Arcok és sorsok.
Nógrád, 1983. dec. 3.

B. Mikli Ferenc

– Neve megmelítve a 4. országos portrébiennálén.

Kérd: Szabó István szobrászműv.-nél

Kisalföld, 1973. dec. 6.

B. Mikli Ferenc

Nagy István Képtár – Baja

Népszava
1986. II. 14.

Mikli Ferenc fm

Bajai születésű

→ Nagy István fm

MŰVÉSZET 1985/11-12/68

MDK.

B.Mikli Ferenc

Kiállitási kritika

Petőfi Népe 1965 május 18.lap -

E.MIKLI Pereno

Kiállítási kritika

Pattyi Nő. e. 1965 május 18.lap -

MDK.

B.Mikly Ferenc

A paksi müvésztelepen vendégeskedett

Tolnamegyei Népujság 1965 julius 8.lap -

B. Mikli Ferenc

Bajai művész. Szerepelt a Kelet-magyarországi Képzőművészek I. tavaszi tárlatán

Alföld, 1965, 6 sz, 74 o.

B. Mikli Ferenc
festő

M.D.K.

Olajkemperáit állította ki a
tárlaton.

Mészáros Fülöp: Kelet - magyarországi képzőművészek I.
Tavaszi Tárlata Bóján

Művészet, 1965. augusztus - 42 kep.

MDK.

B.Mikli Ferenc

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1966 ápr.28.

Mikli Ferenc festő

Szöveg emliti tiszvételét a Bács-Kiskun megyei képzőművészek kiállításán Szolnokon

Szolnok Megyei Néplap 1966. máj 15

MDK.

Mikli Ferenc

Kiállitási kritika

Szolnokmegyei Néplap 1966 ápr.17.

MDK

B.Mikli Ferenc, Várpalota

Erdőszéle, of.

Vidéken élő képzőművészek kiáll.II. N.Szal.

1955. 15. 1.

MDK

B. Mikli Ferenc, Baja, Bács m.

Dombos táj	aqu.
Régi utca	gouache

A vidéken élő képzőművészek kiállítása.
1954.nov.20. - dec.ig.Ernst Múzeum. 13.1.

MDK

Mikli Ferenc

A firenzei festőversenyen dicsérő diplomát kapott. Rudnay mester növendéke.

Cikk: Magyar levente önarcképe a Duce palotájában.

Esti Magyarország 1942. jul. 7. 4. o.

MDK

B. Mikli Ferenc

Szerepelt a Magyar Képzőművészek bajai csoportjának kiállitásán, mely nov. végén nyilt meg.

—: Kiállitás Baján.
Petőfi Népe. 1962. dec. 12.

Mikli Ferenc.

A Rudnay műveztelep és a bajai képzőművészeti együttes kiállításán képei szerepelnek.

Bácskiskunmegyei Népújság, Kecskemét, 1952 Jan. 29.

MDK.

Mikli Ferenc

Kiállitási kritika

Petőfi Népe 1967 márc.19.

Mikli Ferenc.

A bajai képzőművészeti tanfolyam irányító tagja.

Bácskiskunmegyei Népújság (kecskemét.) 1952, ápr. 17.

Kiss Ferenc

Szerepelt a Bács-Kiskun megyei képzőművészeti kiállításon.

Petőfi Népe 1965. nov. 14.

MDK.

B.Mikli Ferenc

Petőfi Népe 1967 jan.19.

B. Nikli Ferenc

Baján él

Képzőművészeti szakkörvezető.
Évente megfordul Tokajban

Varga Imre: Tízezer művészetbarát
nagyven vezetője

Szabadtiszta. Művészetért 1969 VIII. 5.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

B. Mihli Ferenc

festő

M.D.K

Bajan a József Attila Művelődési
házban mutatta be legujabb festmé-
nyeit.

—:—

Művészet, 1969. junius — 27 lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1984 DEC. 1.
BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG

B. MIKLI FERENC

1021

B. Mikli Ferenc — Várakozók

Nincs elég patkány

A Körösladányi Fa-, Vas- és Vegyesipari Ktsz szépen fejlődik. Új cikkeket gyárt, többek között egy jól bevált patkányirtószert, ami országszerte keresett. A Hajdú—Bihar megyei Vegyi Nagykereskedelmi Vállalat például több ezer 40 dekás csomagot kért ebből a szerből, és pótrendelést is adott a szövetkezetnek. Hasonlóképpen több budapesti és dunántúli kereskedelmi vállalat. Épp-

pen ezért érthet
a megyéből, ah
nem tart külön
kereskedelem.
kés megyei Nagykereskedelmi Vállalat eddig csupán 500 originált csomagot rendelt két megye részére a szövetkezettől. Vajon miért?

Talán a mi megyénkben nincs elég patkány?

Miért?

Ezen a héten a ktsz műszaki vezetője három rajzot hozott a MEZŐBER-nek fénymásolásra. Meglepődött azonban, amikor a másolóban közölték vele, hogy az elvitt példányokon túl egy-egy példány a MEZŐBER-nél kell, hogy maradjon, és annak fénymásolási költségeit a ren-

kellett volna ráfizetni... No de — kérdezte a műszaki vezető és joggal: — miért?

Ezt mi sem tudjuk. Eszünkbe ötlött: mi lenne, ha a zöldségboltban így szólna az eladó, akitől egy kiló citromot kértünk: „Egy kiló citromot? Rendben van, kedves vevő, ha fizet

göny a plafontól a
jobbra — ötszint
alatt asztalok, szé
úgy, mint Rómába
ton. A kertvendé

MDK

B.Mikli Ferenc

gouache:

Tokaji reggel

1. Orsz. akvarell kiáll. Eger, 1968.

Gárdonyi G. Szinház

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1021

B. Mikli Ferenc

B. Mikli Ferenc

Kék ház

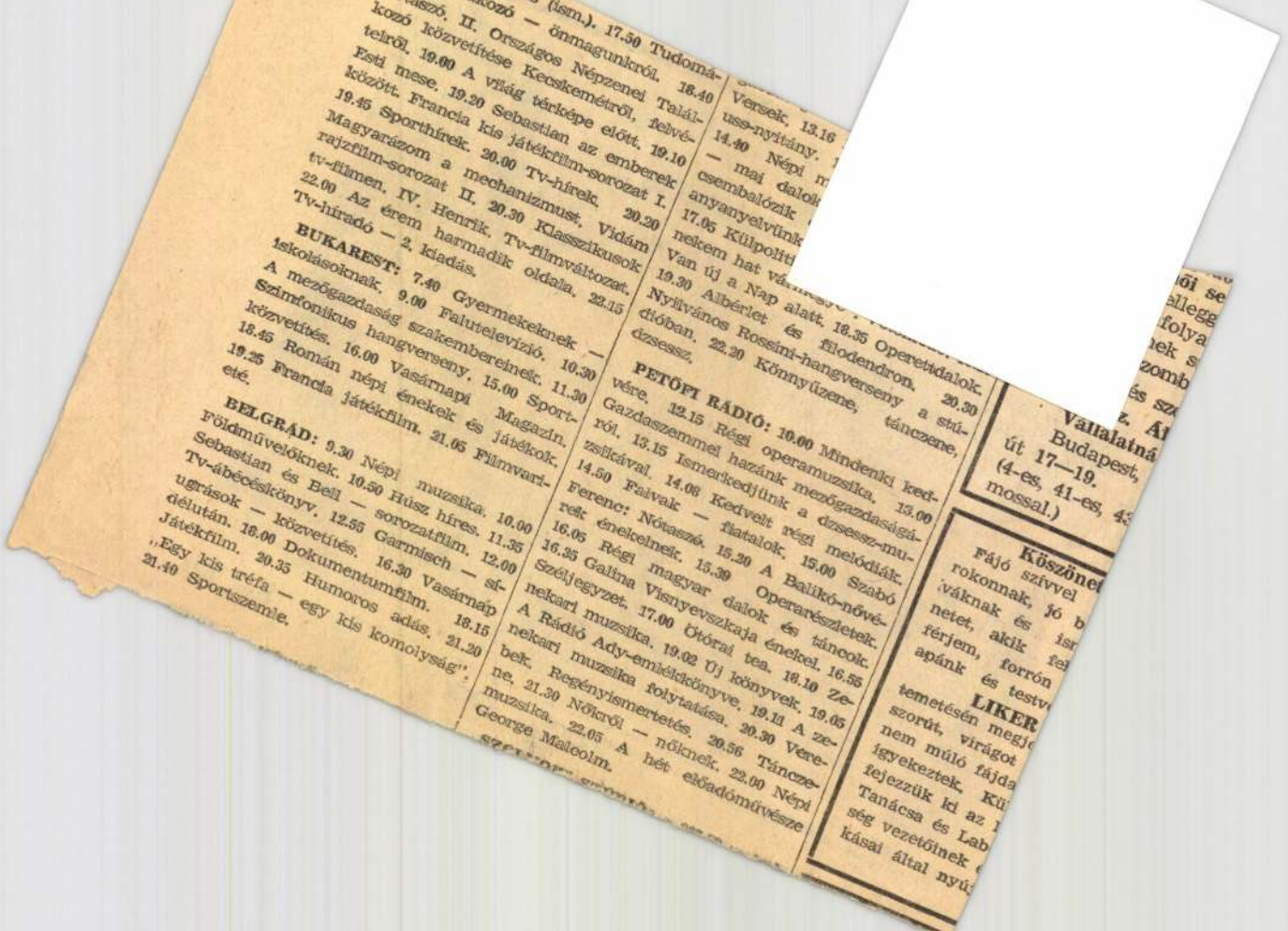

...(ism.). 17.50 Tudomá-
...kozó — önmagunkról. 18.40
...taszó. II. Országos Népzenei Talál-
kozó közvetítése Kecskemétről, felvé-
telről. 19.00 A világ térképe előtt. 19.10
Esti mese. 19.20 Sebastian az emberek
között. Francia kis játékfilm-sorozat I.
19.45 Sporthírek. 20.00 Tv-hírek. 20.20
Magyarázom a mechanizmust. Vidám
rajzfilm-sorozat II. 20.30 Klasszikusok
tv-filmen. IV. Henrik. Tv-filmváltozat.
22.00 Az érem harmadik oldala. 22.15
Tv-híradó — 2. kiadás.

BUKAREST: 7.40 Gyermekeknek —
iskolásoknak. 9.00 Falutelevízió. 10.30
A mezőgazdaság szakembereinek. 11.30
Szimfonikus hangverseny. 15.00 Sport-
közvetítés. 16.00 Vasárnapi Magazin.
18.45 Román népi énekek és játékok.
19.25 Francia játékfilm. 21.05 Filmvari-
eté.

BELGRÁD: 9.30 Népi muzsika. 10.00
Földművelőknek. 10.50 Húsz híres. 11.35
Sebastian és Bell — sorozatfilm. 12.00
Tv-ábécéskönyv. 12.55 Garmisch — sí-
ugrások — közvetítés. 16.30 Vasárnap
délután. 18.00 Dokumentumfilm. 18.15
Játékfilm. 20.35 Humoros adás. 21.20
„Egy kis tréfa — egy kis komolyság".
21.40 Sportszemle.

Versek. 13.16
uss-nyitány.
14.40 Népi m
— mai dalok
csembalózik
anyanyelvünk
17.05 Külpoliti
nekem hat vá
Van új a Nap alatt. 18.35 Operettdalok.
19.30 Albérlet és filodendron. 20.30
Nyilvános Rossini-hangverseny a stú-
dióban. 22.20 Könnyűzene, tánczene,
dzsessz.

PETŐFI RÁDIÓ: 10.00 Mindenki ked-
vére. 12.15 Régi operamuzsika. 13.00
Gazdaszemmel hazánk mezőgazdaságá-
ról. 13.15 Ismerkedjünk a dzsessz-mu-
zsikával. 14.08 Kedvelt régi melódiák.
14.50 Falvak — fiatalok. 15.00 Szabó
Ferenc: Nótaszó. 15.20 A Balikó-nővé-
rek énekelnek. 15.39 Operarészletek.
16.05 Régi magyar dalok és táncok.
16.35 Galina Visnyevszkaja énekel. 16.55
Széljegyzet. 17.00 Ötórai tea. 18.10 Ze-
nekari muzsika. 19.02 Új könyvek. 19.05
A Rádió Ady-emlékkönyve. 19.11 A ze-
nekari muzsika folytatása. 20.30 Vere-
bek. Regényismertetés. 20.56 Tánczene.
21.30 Nőkről — nőknek. 22.00 Népi
muzsika. 22.05 A hét előadóművésze
George Malcolm.

...ői se
...ellegg
...folya
...nek s
...zomb
...és sz
...z. Ál
Vállalatná
Budapest,
út 17—19.
(4-es, 41-es, 4
mossal.)

Köszönet
Fájó szívvel
rokonnak, jó b
...váknak és isr
netet, akik fel
férjem, forrón
apánk és testv
LIKER
temetésén megje
szorút, virágot
nem múló fájda
igyekeztek. Kü
fejezzük ki az
Tanácsa és Lab
ség vezetőinek
kásai által nyú

ADK

B. Mikli Ferenc

Kiszáradt fa, gouache

9. nyár szegedi nyári tárlat,
Móra F. Muz. 1968. aug.

B. Mikló Ferenc MDK

Erdőbénye, gouache

Házak, gouache

VIII.Miskolci Orsz. Képzőm. Kiáll. 1964

M.D.K.

Mikli Ferenc festő

Művei a Bajai Képzőművészeti Akadémián rendezett "Rudnay ünnepség" alkalmával rendezett kiállitáson 1949. febr. 8.

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 64.l.
A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI Dok. KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI II.
Bp. 1965.

B. Mikli Ferenc festő M.D.K.

Szül, 1921. Baja,

lőadó a bajai ~~Képzőmüvészeti Szakk~~ Rudnay Gyula
épzőmüvészeti akadémián

Kitüntetve: Baja város ösztöndija,
Nemes Marcell dij,
Erdélyi dij,
Firenze város dija

épzőmüvésze i élet a felszabadulás után 44.1.
Müvészettörténeti Dok . Közp. Forrástanulmányai II.
Bp. 1965.

M.D.K.

B. Mikli Ferenc festő

A bajai O.M. Rudnay Képzőművészeti Szabadakadémia festőtanára a kiutalt segély felemelését kéri. / 3 tanár:P.Bak, Kiss István, B.Mikli részére 12oo Ft segély havonta, ennek 2000 Ft-ra való felemelését kérik / ebből neki 35o Ft jut

48.1.

Képzőművészeti élet a felszabadulás után
A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOK.KÖZPONT FORRÁSTANULMÁNYAI II.
Bp,1965.

B. Mikli Ferenc

Szerepelt az alföldi művészek Tavasi Tár-
latán.

Szolnok megyei Néplap 1967. ápr. 23.

B. Mikli Ferenc (Baja)

Bátai láj, olaj temp.

Kisvárosi utca " Reprodukció

Hegyaljás, gouache

Magyar képzőművészek szövetsége

Veletmagyarországi területi szervezetének

tavasi tárlata 1965. Debrecen

Kat. bev. Kádár Zoltán

MDK

Mikli Ferenc

Halároslány, o.temp.

Falun, gouache

Reggeli napsütés, gouache

Bács-Kiskun m.i képzőművészek tárl. 1967.

Kecskemét Katona J.Múz.

MDK

Mikli Ferenc

Őszi napsütés, o.temp.

Egyedül, " "

Bács-Kiskun m.i képzőművészek tárl. 1967.

Kecskemét Katona J.Múz.

B. Mikli Ferenc

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

1967 JUL 28

1021

1967. július 28. péntek

Beszéljenek a művek

Nem tudom, mond-e valamit az olvasónak: B. Mikli Ferenc még soha nem ajánlotta a grafikáit közlésre. Ha mi nem kértük, maga nem jelentkezett.

Ugyanígy nehezen bírható szóra is. A képzőművész körről, amit vezet, szívesen beszél. Ám amint ismét őrá terelnénk a szót, elhallgat. Legfeljebb megmutat néhány képet. A legújabbakból. Beszéljenek helyette.

Ékesen szólnak. Üdén, egyénien, kedvvel. Sokkal inkább, mint szűk szavú alkotójuk.

Húsz gouache egy dossziéban. Sajátos színvilág. Uralkodó zöldek és sárgák. Ellenpontként fekete, sötétkék és — rózsaszín. Valami megfoghatatlan derű árad ezekből a képekből. Észre se veszed: mosolyogsz.

Egyetlen hét termése a húsz kép. A Bajai Képzőművész Kör a városi tanács üdülőjében töltött egy hetet a dunántúli dombok között. B. Mikli Ferenc és a kör tizenöt tagja. Ezekből a képekből ítélve nemcsak a vidék gyönyörű, hanem szép lehetett az az egy hét is.

— Sikeres volt. Esténként előadásokat tartottam, filmeket vetítettünk a mai magyar képzőművészetről, nagy mesterekről... És rengeteget dolgoztunk.

— Mindenki ilyen szorgalmas volt?

— Mindenki jó kedvvel dolgozott. Amikor megjöttünk, kiválogattam a képek javát, hogy el ne ajándékozzák. A nyár végén kiállítást rendez a kör, legalább addig megmaradjanak...

B. Mikli Ferenc igen elfoglalt ember. A bajai körnek csaknem ötven tagja van. Dekorációt tanít a Bányai Júlia Kereskedelmi Szakiskolában és ő az egyik üzem dekorátora is.

A tanítványokkal eltöltött alkotó hét termése

Csendesen él a város szélén egy szép házban, amely igazi művészotthon. És egy kissé múzeum. Nagy István és mestere, Rudnai Gyula művei. Ő mellette volt tanársegéd B. Mikli Ferenc a Képzőművészeti Főiskolán.

Most egyszerre beszédesebb lesz:

— Rudnai a romantikus festészet utolsó nagy alakja volt. Ő maga így mondta: a romantika vége... Egyszer bejött hozzám a műterembe. Valami miatt dühösen, vagy elkeseredetten, már nem is tudom, egy csendéletet festettem. Csak úgy, megnyugvásképpen. Éppen befejeztem. Rudnai rámnézett: Miért festesz úgy, ahogy én. Látod, ezt kell neked csinálni — mutatott a képre. — Nagyon büszke voltam rá. Azóta is, amibe belefogok, végigcsinálom, de nem horgonyozok le mellette. A művészet folytonos megújulás.

— Nem fárasztják a tanítványok?

— Arra tanítom őket, hogy lássanak. Ebbe nem lehet belefáradni. A rajz — készség dolga. Látni kell megtanulni.

Ahogy őt hallgatja az ember minduntalan elcsodálkozik szerénységén. Minden emberben van hiúság, a művészek ritkán is titkolják. Ő azonban szemmel láthatóan több örömét leli a munkában, mint a sikerben.

Pedig sikeres művész. Figyelnek rá, számon tartják, az évenkénti területi kiállításokon mindig feltűnést kelt.

Jövőre saját kiállítása lesz a fővárosban. Néhány hete pedig tisztelői őszinte örömére felvették a Magyar Képzőművészek Szövetségének sorába. Ő az egyetlen a megyében.

M. L.

RT

lmények okságon

K. Vízmű) 30, 3. Csukás (K. Vízmű) 30.7. Gyermek fiú pillangó: 1. Bikádi G. (K. Vízmű) 31, 2. Terbe (Kkfháza) 31.1, 3. Némedi (Kkfháza) 36.2. Újonc fiú hát: 1. Lorencz (H. Vízmű) 37.1, 2. Kincses (Baja) 28, 3. Lencse (Baja) 28.2. Újonc fiú gyors: 1. Lorencz (H. Vízmű) 31, 2. Kirsbacher (Kiskőrös) 31.8, 3. Lencse (Baja) 22. Gyermek leány mellúszás: 1. Merász (K. Vízmű) 29.6, 2. Szabó I. (Kkfháza) 30, 3. Lorencz R. (H. Vízmű) 32.2. Újonc leány mellúszás: 1. Kvalla M. Kiskőrös) 0, 2. Dékán E. (Baja) 30.2, 3. Szabó I. (Kkfháza) 30.4. Gyermek leány pillangóúszás: 1. Szabó I. (Kkfháza) 31.4, 2. Nédi V. Helga (Kkfháza) 34.7, Illés Á. (H. Vízmű) 36.4. Újonc leány gyorsúszás: 1. Papy I. (Baja) 25.8, 2. Dékán E. (Baja) 26, 3. Nagy E. (H. Vízmű) 26.5.

bbtól kikapni

élhetik, hogy megint ők nyer. Muszczynski a VB egyik leadó résztvevője azonban azt ondja:

— Nekem igen szembeötlő lt most a magyarok fejlődése. emcsupán két-három kitűnő lótájuk van, hanem legalább zenkettő, akikkel itt a verseyen találkozhattam.

Mindenekelőtt Szeredai Pált s Petróczy Györgyöt említi, a és a 4. helyezett az idei magyar bajnokságon. (A 3. a nénet Udo Elke lett.) A két fiatal magyar pilóta valóban bravúro-

Apróhird

SKODA Octavia Super eladó. Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky utca 29/a. 6200

SKODA Octavia Super kitűnő állapotban eladó. Lakitelek, Széchenyi krt. 57. 8119

ELADÓ ház, 400 négyszögöl termő földdel Úrihegyben, és 5 hl-es vastartály. Érdeklődni: Kecskemét, Pacsirta u. 13—15. 8095

PANNI motorkerékpár, francia ágy, kettős ágy, redőnyös (amerikai) iróasztal, öntöttvas, mosogató eladó. Kecskemét, Bánffy u. 26. 8081

ELADÓ Úrihegyben 1 hold szőlő, terméssel együtt. Érdeklődni: Kecskemét, Bethlen körút 41, délután 3-tól. 6154

WARTBURG igényesnek eladó. Gara Sándor, Kecskemét, Jókai utca 9. 6125

ELADÓ világos hálóbútor, 120x200 cm-es üvegfal. Kecskemét, Jókai utca 39/a. Bejárat a kis utcáról. 6075

ELCSERÉLEM nagyméretű egyszoba összkomfortos lakásom, kecskeméti másfél vagy 2 szobás lakásért. Ajánlatokat „Megegyezés" jeligére a Kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 6109

ELADÓ ház, 400 négyszögöl kerttel. Hetényegyháza, Kossuth Lajos u. 61. sz. Érdeklődni du. 3 órától, vasárnap egész nap. Gálék. 8102

ALBERLETI szoba kiadó, középkorú igényes nő részére. Érdeklődni: Kecskemét, Bánffy u. 19. sz. 19 órától, Bendáéknál. 8099

IPARI tanulókat felveszünk, vízvezetékszerelő és villanyszerelő szakmában. Vegyes Ktsz, Kecskemét, Kada Elek u. 3. 8103

ELADÓ teljesen beköltözhető, nagyobb családi ház. Kecskemét, Szalvai Mihály körút 26/a. Akácfa utcán befordulni második kapu. Jó állapotban levő női kerékpár is eladó. 6220

BONTOTT nagyméretű tégla és 13 folyóméter mestergerenda eladó. Kecskemét, Toldi utca 7. 6221

35—40 ÉVES „Agávé" kaktusz eladó. Kecskemét, Széchenyi körút 23/D. 6222

FELÍCIA személykocsi sportváltós, téli, nyári tetővel, príma állapotban sürgősen eladó, 45 000 Ft-ért. Érdeklődni 5 óra után, Kecskemét, Zöldfa utca 10. 6223

FARAGOTT diófaszekrény, kétaknás, egyaknás zománcos kályha, tűzhely, valamint nagyméretű fürdőkád, eladó. Kecskemét, Galamb utca 5. 6211

JÓ állapotban levő, Trabant 600-as személykocsi eladó. Érdeklődni a délutáni órákban, Városföld, Felszabadulás útja 11. 6207

VILÁGOSSZÜRKE Skoda Octavia garazsírozott, kifogástalan állapotban levő eladó. Érdeklődni lehet Kecskemét, Munkácsy utca 19, Tormássy. 6201

KOMPLETT kombinált szobabútor

IDŐS nő, vagy férfi, esetleg házaspár eltartását vállalnám lakásért. Leveleket „Csendes" jeligére a kiadóba kérek. 8130

ELADÓ lengyel szobabútor, keveset használt. Cím: Kecskemét, Csongrádi út 44. sz. 8135

4 DB gumiskerekű kocsi áron alul eladó, vagy állami vállalatnak könyvjóváírással átadó. Érdeklődni lehet Kecskeméti Községgazdálkodási Vállalatnál Kecskemét, Műkert 9. sz. alatt. 6236

SÖTÉT kombinált bútor, Fáklya szekrénnyel, kisipari rekamiéval eladó. Kecskemét, Rákóczi út 21, földszint 1, du. 5-től. 6237

MÉHEK eladók NB-kaptárakban, részletre is. Kecskemét, Táncsics Mihály u. 15. 5987

MENYASSZONYOK figyelem! Minden igényt kielégítő rövid és hosszú menyasszonyi és koszorúslányruhák kölcsönzése külföldi tüll és csipkeanyagból, már 300 Ft-tól. Szappanosné, Kecskemét, Ceglédi út 29. Barnevál mellett. 7999

ELADÓ belterületen, jutányosan egy hold szőlő, részletekben is. Érdeklődni du. Kecskemét, V. ker. Fehér u. 18. 7952

600-AS Trabant személykocsi kifogástalan állapotban eladó. Kecskemét, Farkas Sándor utca 16. 6076

2 SZOBA összkomfortos, kertes ház eladó. Villany van. Kecskemét, Alsószéktó 140. Cseri 1-es autóbusz végállomásához 5 percre, tiszti lakások mellett. 6078

ELADÓ tanya 800 négyszögöl telekkel és 5 éves mindenórás tehén. Kecskemét, Borbás 84. sz. alatt. Békéscsabai betonút mellett, Kapásék. 8080

ELADÓK kedvezményesen, szép hálóbútorok, konyhabútorok, modern rekamiék, szelonok, négyszemélyes garnitúra, ágyak, kerekasztal. Kecskemét, Vak Bottyán u. 9. Rákóczi útból nyílik. 6046

ELADÓ hálóbútor, háromajtós szekrény, konyhabútor, ágyak, szekrények. Kecskemét, Kossuth körút 23. 6034

HÁZASPÁR részére bútorozott szoba kiadó, augusztus 1-el. Kecskemét, Kinizsi Pál utca 36. 6111

BÚTOROZOTT szoba kiadó, ugyanott 10 négyzetméter 11x11-es pirosfehér mettlachilap eladó. Kecskemét, Ifjúság u. 11. 6112

ISKOLÁBÓL kimaradt fiút, tanuló helyett állandó segédmunkára felveszek. Kecskemét, Kaszap utcai vízvezetékszerelő-műhely, Kovács. 6119

ELADÓ alig használt „Balassagyarmati" kombinált szekrény és nagyméretű konyhabútor. Kecskemét, Kada Elek utca 16, Bakróék. 6128

ELADÓ 2 db NB méhkaptár. Kecskemét, Szélmalom u. 5. sz. 8082

KÉT férfi részére, külön bejáratú bútorozott szoba kiadó. Kecskemét,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

B. Mikli Ferenc

1966 DEC 29

1021

Megnyitották a megyei téli tárlatot

Vasárnap délelőtt a Kecskeméti Katona József Múzeum kiállítási termeiben gyülekezett a művészetet kedvelő közönség, hogy részt vegyen a Bács-Kiskun megyei képzőművészek téli tárlatának megnyitásán.

Horváth Attila, a Katona József Múzeum igazgatója köszöntötte a megjelenteket, majd *Madarász László*, a megyei tanács vb-elnökhelyettese mondott ünnepi beszédet, majd kihirdette a megyei tanács által kiírt házasságkötő termek falának díszítését szolgáló pályázat eredményét. A megosztott első díjat — 2500—2500 forintot — kapta *B. Mikli Ferenc* bajai festőművész Szerelmespár című képéért és *Chiovini Ferenc* szolnoki festőművész Lakodalmasmenet című művéért. A második díjat — 2000 forintot — *Palicz József* szolnoki festőművésznek ítélték oda Szerelmespár című festményéért.

Képünkön: Madarász elvtárs megnyitó beszédét mondja.

Új minősítési és nyilvántartás

AZ MTS Országos Tanácsa legutóbbi ülésén a sportmozgalom fejlődése szempontjából nagy jelentőségű szabályzatot fogadott el. Az új, egységes minősítési és nyilvántartási szabályzat kidolgozása azért vált szükségessé, mert a sportélet rohamos fejlődése sportvezetőktől, edzőktől és sportolóktól egyaránt rendszeresebb és magasabb szintű munkát követel meg. Általános igényként jelentkezett a szakemberek részéről: munkájuk megkönnyítésére készítsenek olyan szabályzatot, amelynek alapján lemérhető, hogy jól dolgoznak-e, vagy sem, sportolóink fejlődnek-e, sportéletünk általában lépést tart-e a nemzetközi haladással?

Mit tartalmaz ez a nagyfontosságú dokumentum?

Két fő részből áll. Az egyik az úgynevezett minősítési szinteket tartalmazza, amelyek alapján valamennyi, hazánkban üzött sportágban osztályokba sorolják a rendszeresen sportolókat. A másik rész egységesíti a sportolók nyilvántartásának eddig túlzottan központosított és sportáganként változó módszerét.

A MINŐSÍTÉSI szintek kidolgozásakor arra törekedtek, hogy a szintek 1. az élvonalban feleljenek meg a nemzetközi követelményeknek, és a 2. osztályba kell sorolni, míg az ifjúsági vagy fiatalabb korú sportolók arany-, ezüst-, vagy bronzjelvényes ifjúsági sportolói minősítést érhetnek el.

A KÜLÖNLEGESEN kiemelkedő eredmények eléréséért az MTS Országos Elnöksége a Magyar Népköztársaság Kiváló Sportolója és a Magyar Népköztársaság Érdemes Sportolója címet adományozhatja.

A minősítési szintek, illetve az osztálybasorolás biztos mércéje lesz a jövőben a sportoló fejlődésének. De hatása bizonyára megmutatkozik az egyesületekben, a szakosztályokban is, hiszen évente lemérhetik: haladtak-e és mennyit? Ily módon a szabályzat tulajdonképpen állandó és rendszeres munkára ösztönöz és „rászorítja" a vezetőket, az edzőket és a versenyzőket a tervszerű versenyzésre, az új felkészítési módszerek állandó keresésére.

ERDEKES vonása a szabályzatnak, hogy a minősítésnek évenkénti felülbírálását követeli, s azokat a sportolókat visszaminősítik, akik meghatározott időn belül nem ismétlik meg azokat az eredményeket, amelyek révén bizonyos osztályba kerültek. A minősítést egyébként minden esetben a sportegyesületnek kell kérnie.

Az új minősítési szabályzat

RÖVIDEN MAGAMRÓL

1921. november 28-án születtem Baján. A Képzőművészeti Főiskolát Budapesten végeztem; Rudnay Gyula tanítványa, majd tanársegédje voltam. Alkotóterületem: festészet. Tagja vagyok 1948 óta a Magyar Képzőművészek Szabad Szervezetének, 1967 óta a Magyar Képzőművészeti Szövetségnek, 1958 óta pedig a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának. Fontosabb díjaim: 1942 Firenze város díja. 1963 Szeged város díja. 1966 Megyei házasságkötő terembe pályázat I. díj. 1969 MESZÖV-díj a Megyei Téli Tárlaton. 1970 Nívódíj a Megyei Téli Tárlaton. 1971 Szocialista Kultúráért kitüntetés. 1972 Megyei Téli Tárlat II. díja. 1973 Nagy István-díj Baja. 1974 Megyei Téli Tárlat I. díj. 1975 Bács-Kiskun megyei Művészeti díj. 1978 Egri Országos Akvarell Biennále díja. 1980 SZMT Művészeti díj. 1983 Megyei Téli Tárlaton Baja Város Tanácsának díja. 1985 a Területi Szervezet díja. 1980 Megyei Művészeti ösztöndíj.

Önálló kiállításaim: 1942 Baja, 1954 Baja, 1957 Bácsalmás, 1968 Békéscsaba, 1969 Baja és Tokaj, 1975 Kiskunfélegyháza és Kalocsa, 1976 Kiskunhalas, 1977 Ganz-MÁVAG Művelődési Központ Budapest, Kecskemét Művelődési Központ és műszaki főiskola, 1978 Császártöltés, 1982 Bátmonostor, Bajai Tanítóképző Főiskola, 1983 Kecel, 1984 Baja, 1986 GVMK Baja. Külföldön: 1976 Zombor. Külföldön jártam: Olaszországban, NSZK-ban, NDK-ban, Csehszlovákiában, Lengyelországban, Jugoszláviában, Spanyolországban, Romániában, Görögországban, Franciaországban, Belgiumban. Fontosabb publikációk: Bajai Breinik Antal: Művésztelep létesül Baján (Független Magyarság, 1943. július 26.). Gyapai József: B. Mikli Ferenc kiállítása Baján (Bajai Hírlap, 1969. május 14.). Mészáros Fülöp: B. Mikli Ferenc bajai kiállítása (Művészet, 1969. november).

B. MIKLI FERENC

B. MIKLI FERENC FESTMÉNYEI

Elmenőben	41x58	gouache
Temetőben	41x58	gouache
Kertben	41x58	gouache
Magány	41x58	gouache
Ritmus	41x58	gouache
Tokaji táj	41x58	gouache
Kőbánya	41x58	gouache
Rózsaszínű Tokaj	35x42	gouache
Tanyaudvar	41x61	gouache
Nyár	41x58	gouache
Tél a Sugovicán	50x70	acryl
Ősz	50x70	acryl
Ablak	50x73	acryl (In memoriam I. Ö.)
Miért?	50x70	acryl
Beszélgetők	55x58	acryl
Katalán emlék	80x100	acryl
Öböl	64x80	acryl
Este	50x70	acryl
Ballada	60x80	acryl
Tragédia	60x80	acryl
Szentély	80x100	acryl
Fekete önarckép	100x80	acryl
Köd	60x80	acryl
Tél	60x80	acryl
Olymposz	60x80	acryl
Siratók	135x65	acryl
Falu széle	55x69	acryl
Madárijesztő	65x80	acryl
Találkozás	50x70	acryl
Tokaj télen	60x80	acryl
Festődében	60x80	acryl
Balaton Tihanynál	60x80	acryl
Tél	60x80	acryl
Sötét vizek partján	60x80	acryl

Hatvani Galéria, 1987

M.D.K.

Mikis Nándor, keramikus

Az Apátfalvi Keményceréppgyárban alkalmazásban állt 1878-1886 között.-"Kőedénygyári munkavezető.- 247.o.

Molnár László: Az Apátfalvi keményceréppgyár a XIX. század utolsó harmadában./kb.1867-1894 között./.241.o.

Az Egri Múz.Évkönyve. Heves Megyei Múzeumok Közleményei. 1967. Eger, 1967

Miki Nándor, hollóházi festő-mester

Ürvacsora bor tartó edény: keményczerép
Bőrkötést utánzó minta.
1923.
Miki N. festése
A sárospataki Tiszáninneni Református Egyházkerületi
Múzeum tulajdona
Fekete-fehér rep.

Sikota Győző: Hollóházi kerámia. Bp. 1961.
151. o.

xMiki M.D.K.

Miki Ferenc, keramikus

Az Apátfalvi Keményceréppgyár alkalmazottja volt. Kassai származású. Valószinüleg ott és más üzemekben is dolgozott. 248.o. 22.jegyz.

Molnár László: Az Apátfalvi Keményceréppgyár a XIX. században utolsó harmadában./kb.1867-1894 között/ 241.o.

Az Egri Múz. Évkönyve. Hevesmegyei Múzeumok Közlemények. 1967. Eger, 1967

Mikházai templom

l.

Balogh Erdélyiren

nevén.

Adolf. Pletyka.

MIKHÁZA

Zárda

Balogh Jolán: A renaissance építészet és szobrászat Erdélyben. MM, X–1934, 154 l.

Mikháza Zárda

Mikházai ferences

templom és kolostor

a kőrés határában
volt római kori vár
kövéiből épült

l. 1678-ban

Benkő károly:

Marosszék ismertetése.
Kolozsvár 1868-69.

187 és kv. ll.

48. Ereklyemuz.

lelógó

Haja, szemöldöke és hosszú bajusza ősz,
t szalagon a Lipót-rend jelvényét viseli,
s elejü kabátja kékesszürke, gallérja

cm.
czi emlékek muzeumából (107/95. No. 123).
iki 14985 sz. leirat alapján (159/96).

478

Mikházai ferences

Kolostor és templom

I.

P. Boros Fortunát dr

Az erdélyi ferences-
rendiek.

Cluj-Kolozsvár
1927.

71. l

képpel

1259. Jan

Van Goyen:

Sz. Leydenben 1596-ban + Haagiben

A beszélget

Az előtér

kosarára táma

Előtte egy asszony, a k

kezekkel olyképen

tenne. ~~s az ál~~

fonva tartja és

a kit csak réfben

mögött áll, ~~mo~~

hárman közeled

lében, ~~meg~~ mennek vagy tobb

ter jelzése:

"~~VGOYEN 1635~~" o

Olajfe

Vétetett

rattal Fr. Sch

december 24-

1700.

390/96. L. 6349 0/96 r. Ara ~~[illegible]~~ frt.

341

VGOYEN 1635.

Mikhárai ref. templom

Minszési.

l.

Huszka József

Magyar díszítési motivumok a Székely földön.

Sepsiszentgyörgy

1883. 21, 22. l.

Mikházai római vár

Marosszék

l. Gaal II. 22. l.

Mikházai ozsehely kapu

1673. bál

A legvégibb c nem-

ben -

Kós K. vajda

repr.

Erdély 1940 138. l

Borzi

432

Mikita Ilona, diszitő szobrász, 1939
végbizonyitványt nyert

Iparmüvészeti Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.
33 l.

Szécsény /Baranyainé/ 13/

ugylátszik hamarabb puszt

Országos Levéltárba

2-lo. szerint a falun kiv

kázott, szentélye, szószé

tani kellett volna és alk

Canonica Visitatio

nincs, de a város harangt

harangja. Felszerelését a

lom már régóta ~~nem áll~~ elpusztult

völgyben állt. Mivel 172[illegible]

plébániattemplom, ez időbe

templom, mint Ludány fió

Irodalom: P.Kőnig Kelemer

ben. Vác, 1931, 38 l.

Szt.Orbán-kápolna.

Története: Az 1789-es Ca

Jellege: Későbarokk.

Diki Nándor, főfestő

a festő-utánpótlás biztosítására 8 heles esti tanfolyamot indít Hollóházán

Sikota Györö: Hollóházi kerámia. Bp. 1961.
71.o.

Miki Nándor

fő fertő, Nyíri korsó ret. templome, számára kéníteű
imakönyv alakú bulyakos,
(l. a 42. képes)

Sikota Győző: Hollóházi kerámia. Bp. 1961.
69.o

Miki Nándor

Jelenleg festőművezető Hollóháza

Sikota Győző: Hollóházi kerámia Bp. 1961.
75 o.

Miki Nándor, főfestő

óriás kulacs, festése M.N-tól a milanói Triennaléra.
48. kép

Sikota Győző: Hollóházi kerámia. Bp. 1941
71. o.

Miki Nándor

főfestő a holló-
házai kőedény-
gyárban.

Életr.

Lásd

Molnár Endre:
Abauj-Torna vm.
Bp. 1935. 310. l.

MOB kvt. 3702. sz.

MTDK

Mikisch és Kotál, építészek

a nagyváradi Fekete Sas szálloda pályaterrei:
Sebestyén Artur, Mikisch és Kotál és a többiek.

Magyar Pályázatok. IV. 11.sz.
Művészet. 1967. 71.l.

Mikloda András

ügyes szobafestő

festette részben a munkácsi ~~görkatholikus~~ gör. kath. templom bibliai jelenteket ábrázoló falképeit az 1890-es évek elején.

vód 2 Lehoczky Tivadar. A beregmegyei görögszertartású katholikus lelkészségek története a XIX. század végéig. Munkács 1904. 134. l.

Fenti festette a nagylucskai gör. kath. templom ikonoztárát és falképeit Holovcsák Miklóssal együtt. 1896-97 ben. u. o. 139. l.

Miklódy - Kardos Judit i grafikus

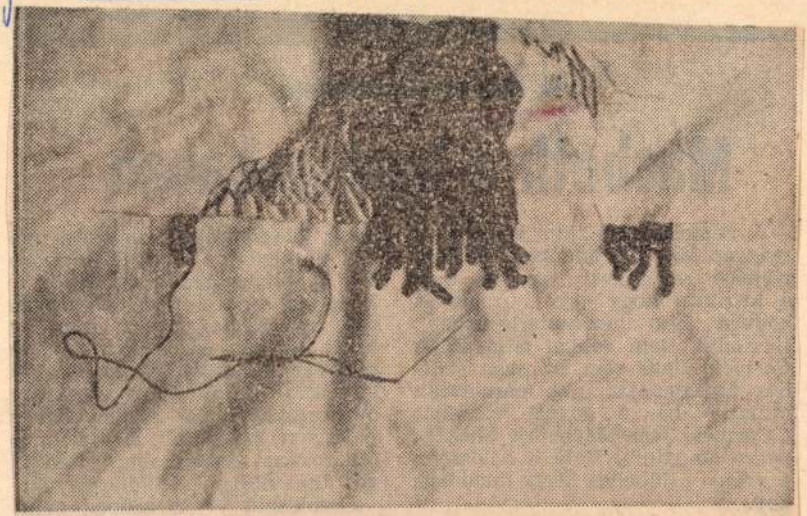

Miklódy-Kardos Judit: Hímzés

11

Miklódy - k

Élet és Irodalom Bp. 1983 - 9/IV. 22. XXVII/16

MIKLÓDY - KARDOS Judit textil.

11. 16, 19.

Új Művészet 1992

MIKLÓDY-KARDOS JUDIT

H-1025 Budapest
Turista út 39/B
Magyarország/Hungary

Tanulmányok/Studies

"La Cambre", Brüsszel/Brussels - Belgium

Egyéni kiállítások
Individual exhibitions

1973 Galerie de la Porte Ouverte, Brüsszel/Brussels - Belgium
1982 Pince Galéria, Zichy Kastély, Budapest

Fontosabb csoportos kiállítások
Selected group exhibitions

1974 Városi Múzeum/City Museum, Tournai - Belgium
1976 Szépművészeti Múzeum, Brüsszel/Brussels - Belgium
1980 A kéz intelligenciája/ The intelligent hand, Műcsarnok - Budapest
1982 4. Fal- es Tértextil Biennalé/ Tapestry and three-dimensional textile Biennial, Szombathely - Hungary
1984 4. Fal- es Tértextil Biennalé/ Tapestry and three-dimensional textile Biennial, Szombathely - Hungary
1984, 1986, 1990, 1994 Nemzetközi Miniatűrtextil Biennalé/International Biennial of Miniature Textiles, Szombathely - Hungary
1990, 1991, 1993 Zsennyei Textil Alkotóműhely kiállításai/Textile Workshop of Zsennye
1993 Mail Art, Európai Képeslap/European Postcarts, Kaposvar Hungary
1994 Tavaszi tárlat/Springtime-exhibition, Petőfi Csarnok - Budapest

1994. júli 8 - aug. 30 - ig Újpest Galéria

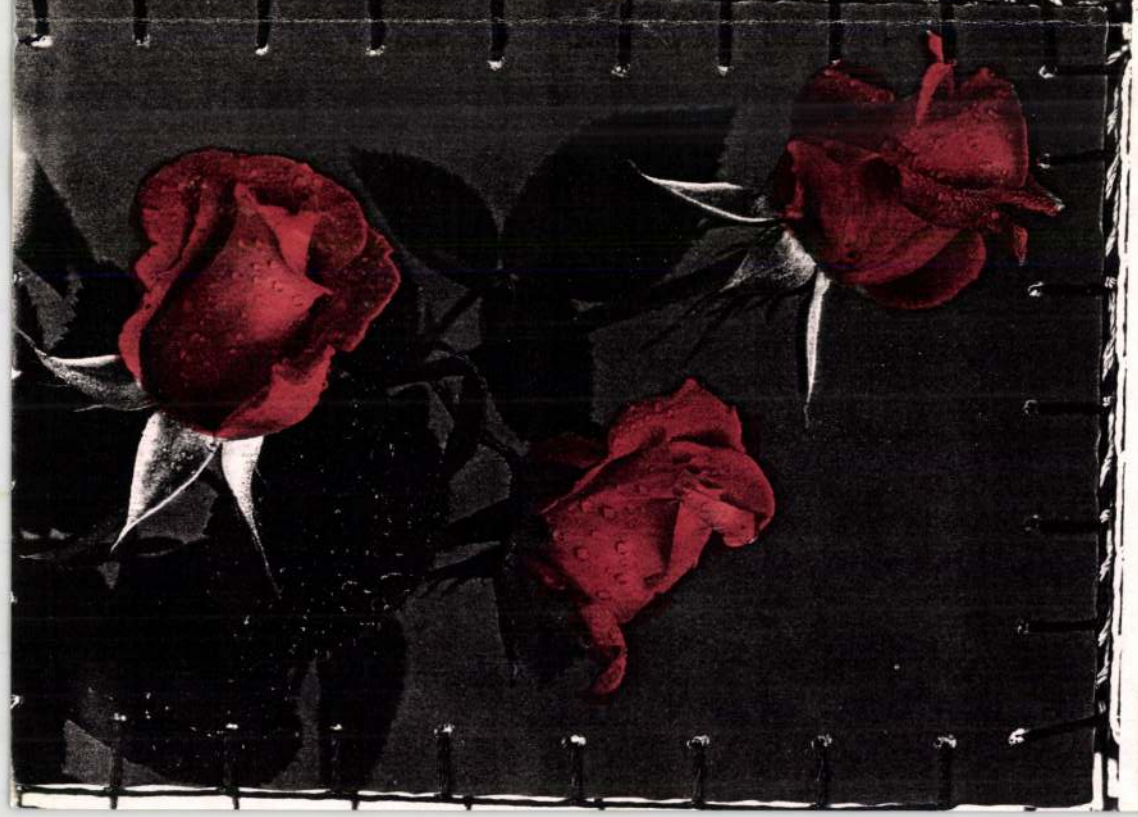

Meghívó Miklódy-
né Kardos Judit
kiállítására az
Újpest Galériába
(Bp. IV. Árpád u. 55.)
1994. júli. 8-án,
15 órára.

Kovács Péter
Új Művészet nezkesztőség
Budapest
Báthori u. 10.
1054

© Képzőművészeti Kiadó, Budapest

Fotó: Sehr Miklós
1446/872.
226-0065

Ára: 3,50 Ft
Kossuth yomda

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-736

Miklódy-Kardos Judit

ÉLET ÉS IRODALOM

1983 ÁPR 22

1021

Miklódy-Kardos Judit: Hímzés

M. Kiss Józs

Macbeth a h

A nemrég televízióra zanzásított magyar Macbeth-adaptációról nem csekély malíciával jegyezte meg a kritikus, hogy egy „huzatos és ködben úszó házmesterlakásban" játszódik. Nem sokkal adja alább *Carmelo Bene* sem, az olasz színház fenegyereke, aki márciusban mutatta be a maga verzióját („Carmelo Bene Macbethje, Shakespeare alapján"). Nála a hálószoba a dráma színhelye. Vagy inkább az *ágy*.

Bene nem először dugta ágyba Shakespeare hőseit. Othellójának [illegible] szerepl[illegible] Desdemona ki-

Zeng-zúg a nézőtér, mert Bene szuszog, nyögdécsel, suttog, csámcsog, üvölt, közben percenként új páncélt vesz föl vagy fejt le magáról, kardjával hatalmasakat csapkod, odébbrugdossa a földön heverő pajzsokat, szaggatott, lassított mozdulatokkal mozog, ahogy izzadságos álmainkban, a földhöz nyűgözve szoktunk — és közben monológgá préseli-emészti Banquo, Macduff, Malcolm és a saját szövegeit. Mi ez a szellemi grand guignol? —

MIKLÓDY–KARDOS JUDIT
Budapest III., Királylaki lejtő 7.
Magyarország 1037

Körmend. 1947
Tanulmányok: Belga Nemzeti Építészeti és Iparművészeti Főiskola. „La Cambre"

Egyéni kiállítás:
1977 „La porte" Galéria, Brüsszel, Belgium

Csoportos kiállítások:
1976 Szépművészeti Múzeum, Brüsszel
Az új textil, Tournais
1980 „A kéz intelligenciája", Műcsarnok, Budapest
1982 4. Nemzetközi Miniatűrtextil Biennálé, Szombathely

MIKLÓDY–KARDOS, Judit
Budapest, III., Királylaki lejtő 7.
Hungary–1037

Körmend, 1947
Studies: Belgian National School of Architecture and Applied Arts „La Cambre"

Individual exhibition:
1977 „La porte" Gallery, Brussels, Belgium

Collective exhibitions:
1976 Museum of Fine Arts, Brussels
The New Textile, Tournais
1980 „The Intelligent Hand", Műcsarnok, Budapest
1982 4th International Biennal of Miniature-textiles, Szombathely

HÍMZÉSEK

MIKLÓDY–KARDOS JUDIT
KIÁLLÍTÁSA AZ ÓBUDAI PINCEGALÉRIÁBAN
1983. január 5–30-ig

A kiállítást rendezte: Andrási Gábor
F.k.: Merényi Judit
Sportpropaganda

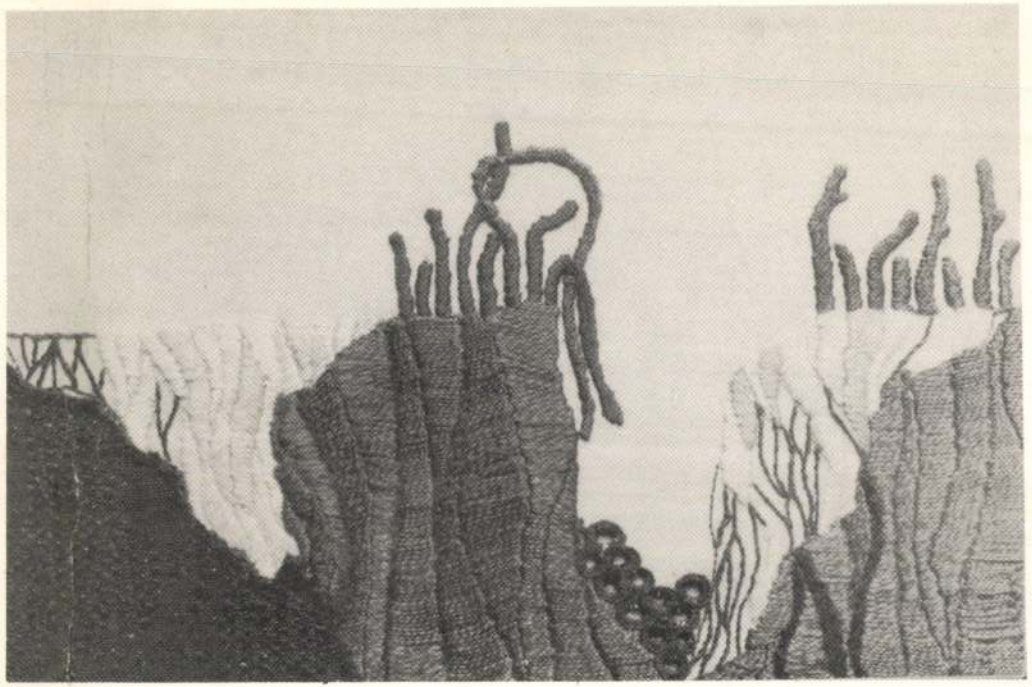

HÍMZÉSEK

MIKLÓDY–KARDOS JUDIT
KIÁLLÍTÁSA

ÓBUDAI PINCEGALÉRIA

Miklódy - Kardos Judit

Az elmúlt évtized művészetének két kulcsszava a konceptualitás és a kreativitás volt. Az egyik jelentése: a műalkotás legfontosabb része a benne megjelenő gondolat, nem pedig annak megjelenítése. A másik pedig, a kreativitás, a képzőművészet területén azt jelenti, hogy a művészek minden gátlástól, formális megkötéstől megkíséreltek megszabadulni a matéria – valóság vagy szellemi nyersanyag – megformálásakor.

E két fogalomnak a textilművészet megújulásában is központi szerepe volt. A konceptualitás hangsúlyozásával lehetségessé vált annak kinyilvánítása, hogy a textil természete nem sorsszerűen a dekorativitás, azaz hogy a textilművek kifejezési skálája sem kevésbé széles, mint bármilyen más műfajban létrejövő alkotásoké. A kreativitás pedig megnyitotta a műfaji kapukat a „kívülállók" előtt. Nem csak azokról a termékeny rácsodálkozásokról van szó, hogy hát például Christo csomagolás-művei, sőt akár a vászonra festett képek is textilműnek tekinthetők. Inkább arra utalok, hogy a textil egyre inkább elszakadt korábbi meghatározásaitól, s a „lágy" mű fogalmával azonosult. Eréven pedig már igazán nem kötődött akadémiai végzettséghez vagy szövőszékhez. A művészet egyik alaptípusává vált.

E terepen, széles tájékozottsággal kezdett munkálkodni Miklódy Judit textilművész. Későn érő alkotó. Ennek a nem pejoratív meghatározásnak objektív okait is megkereshetjük: nem idehaza tanult, így a vizualitás nyelvét itt is, ott is „akcentussal" beszéli; napi munkája nem sok lehetőséget enged a művészi elmélyülés számára; s végül – talán ez a legfontosabb – ahhoz a nemzedékhez tartozik, amelyik a textilművészet megújulását már tényként vette tudomásul.

Ha Miklódy Judit kicsiny, választékos színhasználatú, érzékeny textilműveit szemléljük, akkor valahogy nem a hetvenes évek kulcsfogalmait érezzük ki belőlük, nem azok dominálnak. Ezek a textilművek merőben más karakterűek: a szenzibilitás a legjellemzőbb rájuk. Nem a külső, hanem a belső világ birtokbavételét figyelhetjük meg, nem euforikus hangnemben, hanem a rezdülésekre is figyelő pianoban. Kiforratlanul, igaz, de ez a textil a nyolcvanas éveké.

Bán András

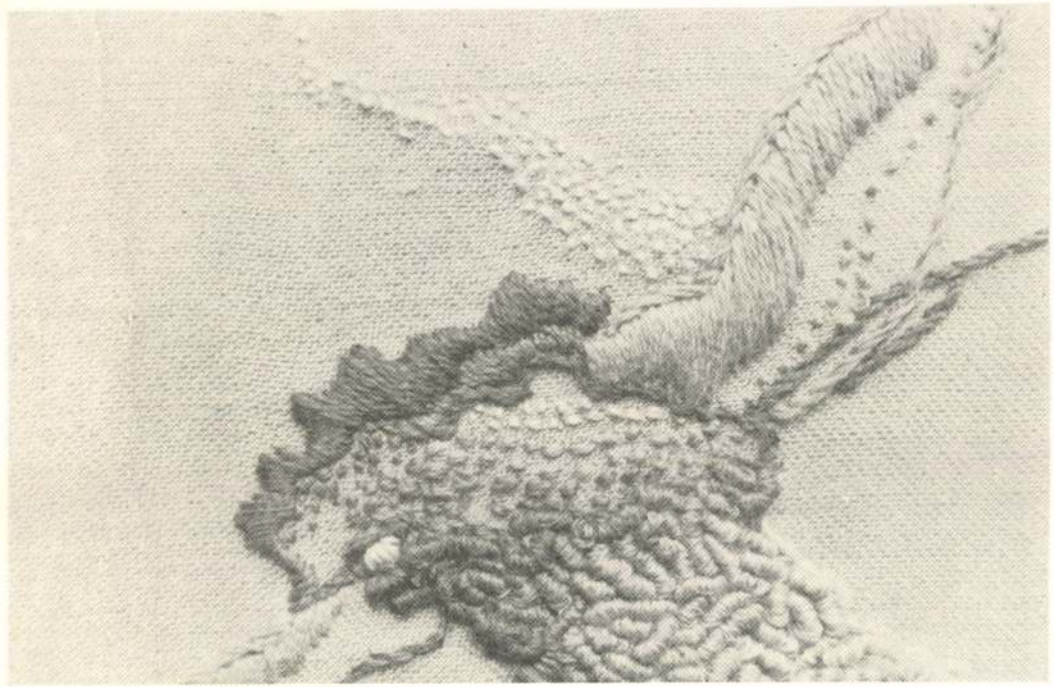

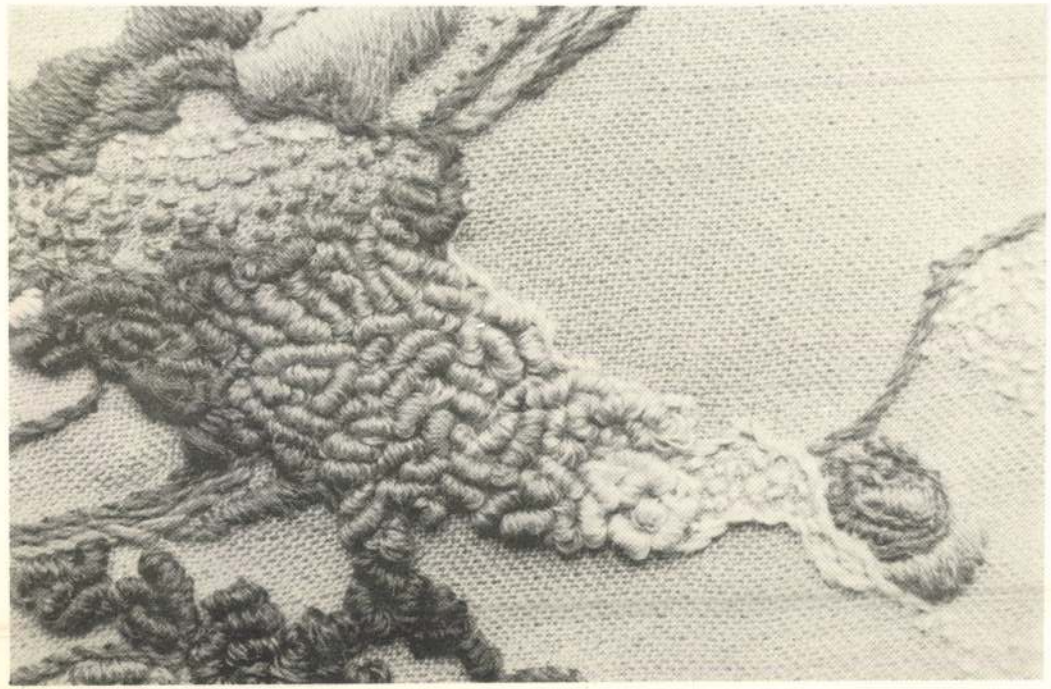

1021

Miklódi Márta festő

1973. dec. 1o. Petőfi 12.43 /11/ M.

Láttuk, hallottuk.

- A kiállitó termekben.

- Kerékgyártó István a Fényes Adolf terem és a Helikon Galéria kiállitásairól irt beszámolót.

- Miklódi Márta "csendélet önarcképpel" cimü festményéről komoly töprengő arc tekint a látogatóra. Olyan egyéniséget sejtet, aki hosszas vivódás után érkezett el a belső egyensuly megteremtéséig. Mindez sajnos magában az alkotói fejlődésben nem-igen tükröződik. A festő túlontúl könnyen jutott ahhoz az anyhén geometrizáló stilizált alkotásmódhoz, ami a Fényes Adolf teremben látjató képeinek jellemzője. A formák nem telitődnek eredeti mondanivalóval, a dekorativ egyszerüség nála nem az élmény süritett, letisztult kifejezéseként, hanem mechanikus leegyszerüsitésként hat. Az apró falusi házak, kisvárosi épületek geometrikus tagolása valódi belső rendteremtés nélkül, igénytelen rutinnal, kapkodó következetlenséggel történik. Kigyózó vonalú domboldalai sem egyebek üres kuliszáknál és az a kisérlete, hogy a belső vizió szintjére emelje a tájat, sikertelen marad. Szinei töhbnyire rikitóan nyersek. 4- 5 szint már képtelen harmonikusan összehangolni. Zöldet és lilát párositó ~~xxxxxxxxxxx~~ szeccesszió szinegyüttesei hatásvadászóak. Egyénisége a visszafogott szinvilágú kevés szint alkalmazó képein nyilatkozik meg hitelesebben. A kiállitás egyetlen emlékezetes képe a"régi gépek"cimü festmény

1973. dec. 10. Petőfi 12.43 /11/ M.

Lőttuk, hallottuk.

- A kiállító termekben.

- Kerékgyártó István a Fényes Adolf terem és a Helikon Galória kiállításairól irt beszámolót.

- Niklódi Márta "csendélet Unarcképpen" cimü festményéről komoly töprengő arc tekint a látogatóra. Olyan egyéniséget sejtet, aki hosszas vivódás után érkezett el a belső egyensuly megteremtéséig. Minden sajnos magában az alkotói fejlődésben nem-igen tükrözőtik. A festő túlontól könnyen jutott ahhoz az anyhén geometrizáló stilizált alkotásmódhoz, ami a Fényes Adolf terembén látjató képeinek jellemzője. A formák nem telitődnek eredeti mondanivalóval, a dekoratív egyszerűség nála nem az élmény sűritett, letisztult kifejezésként, hanem mechanikus leegyszerűsitésként hat. Az apró falusi házak, kisvárosi épületek geometrikus tagolása valódi belső rendterémtés nélkül, igénytelen rutinnal, kapkodó következetlenséggel történik. Kigyózó vonalú domboldalai sem egyebek üres kuliszáknál és az a kisérlete, hogy a belső vizió szintjére emelje a tájat, sikertelen marad. Szinei többnyire rikitóan nyersek. 4- 5 szint már képtelen harmonikusan összehangolni. Zöldet és lilát párosító ~~xxxxxxxxxx~~ szecceszió szinegyüttesei hatásvadászóak. Egyénisége a visszafogott szinvilágú kevés szint alkalmazó képein nyilatkozik meg hitelesebben. A kiállitás egyetlen emlékezetes képe a"régi gépek"cimü festmény

Ezen a képen a konstruktiv szerkesztés, a visszafogott borongós szürkébe játszó szinharmónia a szemcsés és finoman erezett felület valóban a mondanivaló kifejezését szolgálja, és hitelesen idézi fel a régi elhagyott műhely hangulatát. Az előszobában elhelyezett monotipiák között is találunk figyelemre érdemes érzékeny ritmusú darabokat. E néhány mű azt jelzi, hogy ha a közhelyek elégedett ismételgetése helyett nagyobb erőpróbákra merne vállalkozni lehetőség nyilna arra, hogy festegetés helyett valóban műveket alkosson.

Miklódy Márta

1. Őszi alkony olaj 60x33
2. Munkaasztal -"- 80x55

Miklódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Gendélet tükör előtt olaj 90x65
— " — önarcképpel — " — 70x50

Miklódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Mária

Kőszikatánál olaj 90×65

Római házak -"- 55×80

Miklódy Mária festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Kiskódy Kásta

Napraforgó	olaj	85×65
Sárga ök	-4-	57×80

Kiskódy Kásta festőművész kiállítása
Tokaj A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Lovak a hatásban olaj 57x80
Vásárhozás —"— 80x50

Miklódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Bricsusok 6 lap 55 × 80

Csellózó lány —"— 80 × 55

Miklódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Nővérek olaj 90x50
Üres este —"— 50x70

Miklódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Gendélet ablak előtt olaj 50x70
Öreg gépek -"- 50x70

Miklódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Dombok házzal olaj 55×80
Csúcsos domb — " — 55×80

Miklódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Tavasi domlok olaj 55 x 80
Szántás — " — — " —

Miklódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Mihlódy Márta

Naplemente	olaj	65 x 90
Falusi utca hófoltokkal	-"-	65 x 90

Mihlódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Falusi utca éjjel olaj 70x50
Nádas gouache 36x5

Miklódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Domboldal gonache 31x47
Körkintánál —"— 40x25,5

Miklódy Márta festőművén kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Ablak gouache 61x43
Tanya —"— 30x45

Miklódy Márta festőművén kiállítása
Fényes A. Terén 1973.

Miklódy Márta

Tarlók gouache 32x50
Visszavágott fák —"— 35x54

Miklódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Ócska kártefők gouache 55x53

Alföldi táj —"— 34x51

Miklódy Márta festőművész kiállítása

Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Holt ág monotypia 21,5x30,5

Fatörzsek —"— —"—

Miklódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Kopár facsoport mon. 21,5 x 30,5
Fák teliholdal —"— —"—

Miklódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Avas fák mon. 21,5 x 30,5

Kapaszkodó fák —"— —"—

Miklódy Márta festőművész kiállítása

Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Táj kis házzal 21,5 × 30,5

Miklódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Mikulódy Márta

Fehér házak mon. 21,5×30,5

Házak és fák —"— —"—

Mikulódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Reiklódy Kántor

Öreg gépek repr.

Reiklódy Kántor festőművész kiállítása
Tolnay A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Falusi utca éjjel repr.

Miklódy Márta festőnőv. kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Sárga ősz repr.

Miklódy Márta festőnőv. kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Csellózó lány repr.

Miklódy Márta festőművész kiállítása
Tényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta

Római házak vegy.

Miklódy Márta festőművész kiállítása
Fényes A. Terem 1973.

Miklódy Márta, [ ]

A Jényes Adolf Teremben lesz
tárlata. (Dec.)

— : Hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. nov. 23.

Miklós di Márta
festő

Miklós di Márta kiállítása a Fényes Adolf Szerenben november 16 – december 9 között látható.

------: Kiállítási naptár.

Művészet, 1973. november - 46.oldal

Miklódy Márta festőművész

művének kiállítása

a Fényes Adolf Terembe nyílik

meg november 16-án

Magyar Nemzet 1973 november 13

4. old.

Miklódi Márta festőművész

A Fényes Adolf Teremben rendezett kiállitását nov. 16.-án nyitották meg, -közli a lap kulturális eseményekkel foglalkozó rovata.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. nov. 12.
XVII. évf. 46. sz. 2. lap.

Miklódy Márta

festőművésznő.

MEGHÍVÓ

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK

MEGHÍVJA ÖNT

MIKLÓDY MÁRTA

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITJA:

PERNYE ANDRÁS

ZENETÖRTÉNÉSZ

1973. NOVEMBER 16-ÁN, PÉNTEKEN DU. FÉL 6 ÓRAKOR

FÉNYES ADOLF TEREM

BUDAPEST VII., RÁKÓCZI ÚT 30.

13:9 FNYV 1.

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

MIKLÓDY MÁRTA

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITJA:
PERNYE ANDRÁS
ZENETÖRTÉNÉSZ

1973. NOVEMBER 16-ÁN, PÉNTEKEN DU. FÉL 6 ÓRAKOR

FÉNYES ADOLF TEREM
BUDAPEST VII., RÁKÓCZI ÚT 30.

1319 FNYV I.

MEGHÍVÓ

Mórlódy Márta

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK

MEGHÍVJA ÖNT

MIKLÓDY MÁRTA

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITJA:

PERNYE ANDRÁS

ZENETÖRTÉNÉSZ

1973. NOVEMBER 16-ÁN, PÉNTEKEN DU. FÉL 6 ÓRAKOR

FÉNYES ADOLF TEREM

BUDAPEST VII., RÁKÓCZI ÚT 30.

Miklódy Márta

1973. nov. végén a Fényes Adolf-teremben kiállítása nyílt.

Népszava, 1973. nov. 30. 101. ef. 280 sz. 4 p.

Miklódy Márta

1973. dec. -ben kiállítása volt a Fényes Adolf teremben.

Népszava, 1973. dec. 7. 101. erf. 286 n. 7 p.

Miklody Mária
Festőművész

Kiállítás: A Fényes Adolf Terembe

Magyar Hírlap 1973 II. 316

H. Miklódy Márta

A Stúdió tagja

A budapesti pedagógusok képzőművész stúdiója 1953-1963
Bev. Vajkai Aurél Bp. 1963.
38.o.

Miklódy Mária festő M.D.K.

A hómezővásárhelyi művésztelepn dolgozik

Vásárhelyi vázla tok, repr.

Akácz László: Nyár a művésztelepen

Csongrádmegyei H irlap 1965. ju. 23.

M. D. A.

Miklós (Kötves) ötvös

1576 Kőszeg

Horváth Tibor adatai: Ismeretlen levéltári adatok az ötvösök történetéhez főleg a XVI–XVII. században 178. l.

Művészet. 1953. 1–2. 17.

MDK

Miklós "mawrer"

dr.Iványi B: Eperjes város középkori épitkezései és épitészei. Muz. és Könyvt. Ért. 1918. XII.évf. 2.sz. 115 l.

M. D. K.

Miklós (Kóttwes)

1585. az egyik nagyszombati rector (városbíró).

Horváth Tibor Antal: Ismeretlen levéltári adatok az ötvösök történetéhez főleg a XVI–XVII. s Házadban 178. l.

Művért. 1953. 1-2. sz.

MDK

Miklós ácsmester

dr.Iványi B: Eperjes város középkori épitkezései és épitészei. Nuz. és kvt. Ért. 1918.XII.évf. 2.sz.

115 l.

MDK

Miklós kőmüves

Iványi Béla dr: Eperjes középkori kőfaragói és szobrászai. Muz. és Könyvt. Ért. 1917. 4. füzet 237 l.

Miklós kassai polgár és festő, a lelesszi egyház részére négy üvegablakot készit /1365/

Kemény Lajos: A kassai Szt.Erzsébet egyház történetéhez. Arch. Ért. 1897. 45 l.

Miklós /Niclas der Unger/ bécsi selyemhimző 143o

Gentmagyművaeztr xxxxx 65 1.

Miklós kassai képiró, 1395-1405

Kemény Lajos: A kassai képirócéh. Müvészet, 1909.

253 l.

M. D. K.

Miklós mester, kőműves? kőfaragó?

Az esztergomi építkezéseknél dolgozik
1487-1491
1847 körül

1847 Esztergom első istállója

Vöttgyar 53. l. 57.

M. D. K.

Miklós ácsmester

Az esztergomi Csonka-torony fator-
nácának mennyezetét és zsindely-
tetejét készíti XV. sz. vége

Szibillák palotájának építkezése-
nél dolgozik XV. sz. vége

Voitgyar. 54. l, 55, 61.

Miklós kőműves mester 14. D. K.

1487. ben dolgozik az esztergomi palota számára

Voit P. Magyar kerámikatörténeti tanulmányok. I. Művtört. Ért. 1954 1 sz. 113

MDK

Miklós, kassai köfaragó

a királyhoz szegődve Budán dolgozott, neve a főtemplommal kapcsolatos. /XV. sz./

Horváth Henrik: Budai köfaragók és köfaragójelek. Bp. 1935. 101 l.

MDK

Miklós orgonacináló mester

Orgonát készített a veszprémi szé-
kesegyház számára. Mátyás 1469-
ben visszarendelte onnan a fehér-
vári kápolnához. Harai Okmánytár.
V. 298. o.

Musza Ferenc: Orgonakultusz
Mátyás udvarában.
Alföld, Debrecen, 1960. 1. sz. 127.
l., 130. l.

Miklós mester

építész MDK

a XV. század derekán átépiti a
bártfai templomot.

Magy.Müv.Tört./I.K. szerk. Dercsényi/ 220.o.

MDK

Miklós mester

kőfaragó /1416k/

Kasséról kerül Visegrádra, majd Budára.

Magy.Müv.Tört.I. /szerk. Dercsényi/ 187.o.

MDK

Miklós mester

épitész XV.sz. közepe

Ujjáépiti a bártfai háromhaj-s templomotl

Magy.Müv.Tört. I. /szerk. Dercsényi/ 178.o.

M.D.K.

Miklós városi építész

Kismárk sz. Egyed t. boltozata (hamarosan el rellett bontani mat bibás szerkezett alkalmazott

Bruckner Győző: Kismárk szab. kir. város műemlékei. Eperjes. 1908. 47. l.

Miklós MDK

Besztercebányán XV.sz.-ben számkönyvekben neve emlitve festők között.
/Ipolyi A.: Besztercebánya városi müveltségtörténeti vázlata. Bp.1887.III.317-318,320./

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei. Bp.1955. 37,195.l.

Miklós mester MDK

A soproni levéltár említi mint Nagy Lajos udvari festőjét, aki 1356-ban Medves helységet kapta ajándékba a királytól.

Radocsay Dénes: A közékori Magyarország táblaképei. Bp. 1955. 33.l.

Történelmi tár. Szilagyi J. Adalek a magyar képző muvének névsorához, 1880.

Zsigmond Király és Kora (Horvath H.:

Miklós miniátor XIV. sz.

lásd : Hertul fia Miklós

MDK

Miklós, Hertul fia

Nagy Lajos udvari festője

Horváth Henrik: Árpádházi Szent Margit síremléke és egyéb tanulmányok. Bp. 1944.

Miklós mester MDK

képiró, 1395-1405 között Kassán élt.

Radocsay Dénes: a középkori Magyarország táblaképei. Bp.1955.36,1.

MDK

Miklós mester

első ismert kassai festő,1365-ben emlitve.A l
leleszi konventnek loo aranyforintért 4
üvegablakot készitett.

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei.
Bp.1955.36,~~xxx~~.l.

Miklós MDK.

Lásd Bochniai Miklós

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei. Bp. 1955. 110. l.

Miklós mester MDK

Lásd Kolozsvári Miklóst

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország falképei.
Bp.1954.1o9.l.

Miklós mester órás M.D.K.

Löcsei mester. 1516 ban 40 frt-ért
készitett toronyórát.

Demkó Kálmán: Löcse város mutörténeti rö-
vid leirása. Löcse 1896. 56.

MIKLÓS mester, bártfai m.D.K.

Bartfa (Bardejov) Szt. Egyed Templomot kezdi építeni XV. sz. első fele

Rados Jenő: Magyar épitészettörténet Bp.1961. 96.

90. Miklohicz József † keresztlevéllel lábakkal

Működött a XIX. század első felében.

(90.) Kovács János. Magy. Képt. 4.

Térden alól, fül, (balra fordul, de szembe néz. Jobbkezét az erkély kőkorlátján pihenteti és balkezében piros kötésü könyvet tart e szöveggel: »DIPLOMA REGIUM SVPER BIBLIOTHECA PVBLICA IN DIOCESI GR: RIT: CATHOL: EPERIESIENSI, PER JOANNEM BAPT: KOVATS AGRIENSEM FVNDATA ET DOTATA ANNO DOMINI M. D. C. C. XXX.« Rövid haja, szeme, szemöldöke és oldalszakálla barna; arcza és bajusza leberetvált. Körülcsavart fehér nyakkendője alól ingének gallérja kissé kiáll; mellfodra lászik; zsinoros dolmánya, prémes bekecse és nadrágja sötétkék; bojtos csizmája aranyzsinórral szegélyezett, [illegible] oldalán diszkard lóg. Jobbról, Minerva szobra talapzatán, a felirat ez: »Szép meghalni Hazám! érted; vagyis élni sokáig, 's hasznos Tettekkel holtig adozni neked.« és »KOVÁTS JÁNOS AZ EPERJESI EGYESÜLT GÖRÖG KATHOLIKUS PÜSPÖKSÉGI NYILVÁNOS KÖNYVTÁRNAK FELALÍTÓJA [illegible] SZÜLETETT EGERBEN AUGUSTUS 15-DIKÉN 1764-DIKBEN.« Balról Eperjes városára és környékére nyilik kilátás. Jelzése alól jobbra: »Miklohicz Jós. festette Bécsben 832.« A kereten fölül: »EFFIGIEM HANC SPECTABILIS AC GENEROSI DOMINI JOANNIS BAPT: KOVÁTS AGRIENSIS BIBLIOTHECAE DIOCESANAE EPERIESIENSIS FUNDATORIS IN PERENNE GRATI ANIMI MONUMENTUM« és alól: [illegible] PRAESVL, ET CLERVS GRAECO CHATOLICAE E PARHIAE EPERIESIENSIS MVSEO NATIONALI LVBENTER OBTVLERE« olvasható.

Vászon, méretei 135:106 cm. — Mag. Képt. 4. — Zelk 31, 90. — Mellén érem dioszkeresztel: »FRANCISCVS AVSTRIÆ IMPERATOR«

~~Festette: Miklohicz József.~~ [illegible]

chronosticonban

904:V.3.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok.

A Nemzeti Muzeumban. 1868: I. 4.- 1870: I. 32.- 1871: I. 32.- 1873: I. 52.- 1876: VIII. 82.- 1878: VIII. 44.- 1880: VIII. 44.- 1881: VIII. 44.- 1883: VIII. 371.-

A Tört. Képcsarnokban. 1884: VI. 92.- 1894: VIII. 315.

T. 207.

as in Orte Boschur a tervezett
keresztmetszetét, az alaprajzát az
evezésével, valamint a gerendázato-

e: 43.5 cm.

MIKLOHICZ (Miklochitz) József, festő. l. Miklóssy I.

Miklochitz József festő.

1.) Kovács János udvari nevelő arcképe. Vászon, 135 X 106. M.N. Muz. Cat. 462. Helenleg a tört. Kép-csarnokban.

Miklochitz Josef

laid
2

Perlajst 106

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhel

Miután keresményemnek 191...

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbiz

Kelt ....., 191...

.....

tanu.

.....

tanu.

Miklohicz József

festő

TK. 90.

90. Miklohicz József.

Működött a XIX. század első felében.

Kováts János.

Térden alól, keresztbevetett lábakkal ül, balra fordul, de szembe néz. Jobb kezét az erkély kőkorlátján pihenteti és bal kezében piros kötésű könyvet tart e szöveggel: »DIPLOMA REGIVM SVPER BIBLIOTHECA PVBLICA IN DIOCESI GR: RIT: CATHOL: EPERIESSIENSI, PER JOANNEM BAPT: KOVATS AGRIENSEM FVNDATA ET DOTATA ANNO DOMINI M. D. C. C. XXX«. Mellét érem díszíti e körirattal: »FRANCISCVS AVSTRIAE IMPERATOR«. Rövid haja, szeme, szemöldöke és oldalszakálla barna; arcza és bajusza leberetvált. Körülcsavart fehér nyakkendője alól ingének gallérja kissé kiáll; mellfodra látszik; zsinóros dolmánya, prémes bekecse és nadrágja sötétkék; bojtos csizmája aranyzsinórral szegélyezett; oldalán díszkard lóg. Jobbról, Minerva szobrának talapzatán, a felirat ez: »*Szép meghalni Hazám! érted: vagyis élni sokáig, 's hasznos Tettekkel holtig adózni neked*« és »KOVÁTS JÁNOS AZ EPERJESI EGYESÜLT GÖRÖG KATHOLIKUS PÜSPÖKSÉGI NYILVÁNOS KÖNYVTÁRNAK FELÁLLÍTÓJA. SZÜLETETT EGERBEN AUGUSZTUS 25-DIKÉN 1764-DIKBEN«. Balról Eperjes városára és környékére nyílik kilátás. Jelzése alól jobbra: »*Miklohicz Jos. festette Bécsben 832*«. A kereten fölül: EFFIGIEM HANC SPECTABILIS, AC GENEROSI DOMINI: JOANNIS BAPT: KOVÁTS AGRIENSIS, BIBLIOTHECAE DIOCESANAE EPERIESSIENSIS FUNDATORIS, IN PERENNE GRATI ANIMI MONUMENTUM« és alól chronosticonban: »PRAESVL, ET CLERVS GRAECO-CHATOLICAE EPARCHIAE EPERIESSIENSIS MVSEO NATIONALI LVBENTER OBTVLERE« olvasható.

Vászon, méretei 135 : 106 cm. — Magy. Képt. 4. — Lelt. sz. 90.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

A Nemz. Múzeumban. ~~1868: I. 4.~~ — ~~1870: I. 32.~~ — ~~1871: I. 32.~~ — ~~1873: I. 52.~~ — 1876: VIII. 82. — 1878: VIII. 44. — 1880: VIII. 44. — 1881: VIII. 44. — 1883: VIII. 371.

A Tört. Képcsarnokban. 1884: VI. 92. — 1894: VIII. 315.

II 367

M. 4.

MIKLÓS Lakás

Sopron. 1924-36

HOLL Imre: Középkori városi élet - városi épitészet.
= Archaeologiai Értesitő, 116.köt. 1/2.sz. 1989
72.

MIKLÓS farelan

Sopron, 1420 körül

HOLL Imre: Középkori városi élet - városi építészet.
= Archaeologiai Értesítő, 116.köt. 1/2.sz. 1989
72 r.

MDK

Miklós, Hertul fia
Nagy Lajos udvari festője

Az Anjou-kor iparművészete .
Gent Bpest müv. 19 l.

MK

Vállalkozók Közlönye, 1909. nov. 24. 1 l.

Miklós festő. 14 n M.D.K.

Kolozsvári hárton és György nolrának apja.

Czimer Kárely: A művelődés és művészet története. Bp 1897 110

MDK

Miklós Steinbrecher, (1395)

Komény Lajos: Kassai ép. mesterek. – MMÉE Közl. 1904, 38 k. II. füz. X. l. 41.

MDK

Miklós zigler, (1398-1403.)

Kemény Lajos: Kassai ép. mesterek. - MMEE Közl.

1904, 38 k. II. füz. 8. l.
41.

MDK.

Miklós kőfaragó. (1478-1505.)

ma Kassa-Béla (arról nevezetes falvai)
templ. restaur. dolgozott.

MMÉE-Közl. 1904, 38k. II. füz. 43. l.
Kemény Lajos: Kassai éj. mesterek.

Miklós
pécsi festő miniátor MDK

Nevét Ulászló kitály számadáskonyveiben találjuk, de hogy már Mátyás alatt is Budán dolgozott-e, nem tudjuk.

49.o.

v.ö. 100.o. 229 jegyzet.

Fraknói Vilmos - Fógel József - Gulyás Pál - Hoffmann Edith: Bibliotheca Corvina. Mátyás király budai könyvtára. Bp. 1927. 172.l. 30.k.

Miklós "festő" M.D.K.

A 14 n. ban dolgozott, fiai kár-
ton és György nobrászok

Kampis, hagy. műv. Bp. 1960 414.

Miklós kőművesmester

1630 kőpál Sárvárott a várkastélyon dolgozik.

H. Takács Marianna: Magyarországi udvarházak és kastélyok, Budapest, 1970.

1481

Miklós(-család)

Stingl Vincének a Miklósokkal és Schlöglekkel való kapcsolataival magyarázható, hogy Herendet választotta működése színteréül. Ők működtek közre Herendről való elszármaztatásában is.

Kotona Imre: A herendi porcelán történetéhez; Iparművészet, 1971-3.sz. 41.l

Miklós mester

~ bártfai. Ő kezdi építeni a bártfai szt. Egyed templomot régi falmaradványok felhasználásával a XV. sz. első felében.

Rados Jenő: Magyar építészettörténet 99. old. Műszaki Könyvkiadó 1971.

Miklós ács

(Nicolaus Alcz)

1476. Szaniszló
(Szatmár vm)

Balthek 120 l.
25. l.)

Géresi: A nagykárolyi
gr. Károlyi L. Oklevéttára.

II. Bp. 1883.
452-31.

L = család

Helado
Csanak János
O Becse

BUDAPEST
42 III. 18 12
62 Ta

Miklós

Giskra János
udvari ácsmestere
Kassán
1441.

l.

Mus Kol. Ét

1918. 115. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Miklós Kassai ács

1427 ben a bártfai
Szent Egyed templomban
véger ácsmukát és a városi
mészárszéket éjuti 550 ka-
marai forintert. 1434 ben
kisebb javitásokát kap
54 forintot.

Fejérpataky 247,
248, 360 l.

Grossmann Malvina

108 l.

IX. f.o.	pranv. Tanacsos	n
	gyaromor	ha
	dijnor	ha
	paraltint	ni

Miklós
~~fassobrány~~
1427. Bártfa
a nőszék és templomi
szérek készítője

Szokolszky Bertalan:
A bártfai sz. Egyed-
templom tört. és lei-
rása. Eperjes 1898. 10. l

Miklós ács

Nicolaus Alcz

1476.

Károlyi - Oklevéltár

l. II. Bp. 1883 F

Balogh fatornyok

25. l.

F 452, 453. l.

sztáv:

~~[illegible]~~ Chioggian.

atánál fekvő püspöki székhelynek
lja az előzérben beszögellő pasztal, mely-
van rajók ~~[illegible]~~ támasztott ruddal. A ~~[illegible]~~
ás hajók közöttek ki és a vörös fedelű emelete
é huzódó utczába nyerünk kilátást.

15·7 cm.

I. 15-én kelt 1461 sz. leirattal 200 ko-
ott 1901: IX. 14-én (488/901.)

Miklós

kassai ácsm.

1426-ban kapu, fürdő, torony és olvasószék építéséért 135 kamarai forintot kap Bártfa városától.

Fejérpataky László dr

Magyarországi városok régi számadáskönyvei

231. l.

Groszmann Malvina

Bártfa város 1418-1444-ki számadáskönyvei művelődéstörténeti szempontból. Bp. 1911. 49. l. 107. l.

	Sor-szám	Név	
1	1	Gerevich Tibor dr.	[illegible]
	2	"	
	3	"	
2	4	dr. Genthon István	Ró[illegible]
	5	"	
	6	"	
4	7	Dr. Lux Kálmán	[illegible]
	8	"	
5	9	Dr. Derenyi Lajos	
	10	"	
	11	"	

Miklós

Kassai antalos

Baisa 1427.

l. Arch. Ert. 1915

333. l.

György 1702-ben jön Bécsből Budára 44 éves korában, s bizonyára már tevékeny művészi mult állt mögötte. Bécsben is maradhattak művei. Feltünése idején Budán számbavehető művészi élet nincsen s igy érthető, hogy hamarosan vezető szerephez jut. Gyermekei közül négyen foglalkoznak hivatásszerüen a festészettel (Polikárp sz. 1706; Henrik József sz. 1708; Antal sz. 1713; Anna Erzsébet sz. 1714).

A Falkoner nevet rajtuk kivül unokája Xaver Ferenc és ennek fia József Ferenc tartják fenn, kinek 1808-ban bekövetkezett halálával a Falkoner festőcsalád müködése lezárul.

Falkoner Xaver Ferenc művészete szorosan össze van kapcsolva a budai Szent Flórián kápolnával, amennyiben mellékoltárainak festményeit ő készitette. Életét és müködését a Szendrey-Szentiványi Lexikon[211]) állitotta össze, azonban ezen alkotásairól nem tud.

Falkoner Xaver Ferenc, Falkoner György legidősebb fiának, Polikárpnak volt a gyermeke. Apja 1739 január 18-án halt meg 32 éves

Miklós
bártfai épitész
1464

l.

Bruckner 77. l.

ÉS AZ ALAP-
ZERKESZTÉSE.

Miklós

a kartfai szt. Egyed templom
XV. századbeli építésze

Szód

Divfelsétak 228. l.

T. 5418.

retatione delle lettere Turchesce,
, et prima van adva, a Forma et Vero
rio del Stendardo principale del
rchesca szemlélhető ilqual era tutto
due le parti /// ni erano intagliate
imiero fu presentato alla se...
Bernardino lancia fratelli orefici,
Rialto, la sua grandezza era tre
o. Alól a jobb sarokban jelzése: 40.

9 : 12.6 cm.

Miklós, épitész

Bartfa 1448-
1458

Horvátzáskori

127. l.-

Miklós bártfai
épitész
Bártfai szent Egyed
templom 1450 k.

vód
Divald Magyarország
86-l.

Budapest X. ker. nép és iskolai könyvtár

IX. 186.

Miklós építőn

a Bártfai Szent
Egyed templom
átépítője 1448

Magyar művelődéstörténet
II. 519/660 l.
(képpel)

SALA 18 - (Scult. 22-32)

22 Ivonne Viviani (bronzo).
23 Pacione » (app. alla Triennale d' Oltremare).
24 Seminarista »
25 Il sogno »
26 Gala »
27 Signora Rossano » (app. al Cav. Uff. Rossano).
28 Maria »
29 Giovina »
30 Costantini »
31 Michele »
32 Ariano e Corallina in vacanze liete »

SALA 18.

(Scult. 1-21)

Tizzano Giovanni.

Nato a Napoli il 1° Febbraio 1889. Scultore autodidatta. Ha esposto alle Biennali di Venezia del 1928, 1930, 1934, 1936, 1938, alla 3ª Quadriennale romana e alle due Mostre Nazionali del Sindacato B. A. (Firenze, 1933 e Napoli, 1937). Risiede a Napoli.

1 Salvatore (bronzo).
(app. al Cons. Naz. Tecchio).
2 Mammina »
3 Tizzanella »
(appartengono al Comm. Ceriami).
4 Cattivi consigli »
5 Impressione »
6 Frammento »
7 Aurora »
8 Preghiera del grano »
(app. al Cons. Naz. Tecchio).
9 Linda »
10 Figlio di lottatore »
11 Il pensiero del Duce »
12 Alba di Gloria »
13 Armonia »
(app. all'Ing. Miranola).
14 Mistero »
15 Agata »
16 Il padre di Cortiello »
(app. al Sig. Cortiello).
17 Gioia di casa »
(app. al Cons. Naz. Tecchio).
18 Lisetta »
(app. al Sig. Anto. Da Padulo).
19 Ingenuità »
20 Piccolo gigante »
21 Al Liston »

Miklós

kőműves építőmester

1448.

1.

Arch. Ért. 1915.

111. l. – 112. l.

MOSTRA
DELL'INCISIONE
DELLA
CITTÀ DI BUDAPEST

Miklós bártfai építő

1448-ban a bártfai szent Egyed-templom új szentélyének, sekrestyéjének s az utóbbi fölé falazott oratoriumnak építésére és beboltozására 600 frtért vállalkozott.

Irod

Diveperjmikltpl 42. l.

Arch. Ért. 1915. III. l.

Miklos epitem

Bartfa XV. sz.

lásd -

Univerzeti Lexikon

53 l.

MÁJUS

5

Miklós
bártfai lapicida
1448

vöd
Emlkassaicsglum
I. 230. l.

kkal a kivánt szinre festették, majd
lapra kiöntve lehütötték és apró ha-
zaik fenti készitési módja Rómában
ban Egyptomban, különösen Alexandriában

kivételével minden szint előtt állit-
alakjában rakták fel a hasábokra,
ghártyával vonták be. Az arany
ny mozaik müvészetben válik általánossá.
ülönböző. Az aranyháttér érzékeltetésére
hasábokat használták. Sőt azt arany
festéssel pótolták a nagykiter edésü
oly/ Finomabb formáknál, részleteknél
ozaik kockák vastagsága.
kockák vastagságának végnélküli csökken-
elése müvészi szempontból előnyös.
ár a pointilista festőtechnikához áll
hoz közeledik. Éppen ezért a mozaik
echnikai lehetőségek szabták meg., sőt
hetőségeket a végsőkig kihasználták.
10;000 szinárnyalatot készit. V. Pál
állitották össze. Mégis ilyen hatal-
szet elsorvadt. Melyek azok a technikai

III. PLASZTIKA.

1097 ANYA ÉS GYERMEKE. — Ezüstdombormű. Magassága 30 cm. XIX. század eleje.

1098 HUSZÁR. — Ezüstszobrocska fatalapzaton. A szobrocska magassága 25 cm. Jelezve: I. C. Klinkosch. — Bécs, modern.

1099 LÓ. — Ezüstszobrocska, ezüsttel díszített fatalapzaton. A szobrocska magassága 15 cm. — Bécs, modern.

1100 ÁMOR MELLKÉPE. — Bronz. Magassága 15 cm. Állítólag antik. A bécsi

1111 KÖLTŐ ÜLŐ ALAKJA. — Bronzszobrocska márványtalapzaton. A szobrocska magassága 10 cm. 1860 körül.

1112 POHL: Imádság. — Bronzmellszobor, részben aranyozva. Magassága 28 cm. — Jelezve: Pohl.

1113 VIDAL: Bika. — Bronzszobor. Magassága 34 cm. — Jelezve: Vidal (Aveugle).

1114 GARNIER, J.: Gladiátor. — Bronzszobrocska. Magassága 50 cm. — Jelezve: J. Garnier.

1115 FOOTBALL-JÁTÉKOS. — Bronzszobrocska márványtalapzaton. A szobrocska magassága 30 cm. Modern.

1116 BACCHÁNSNŐ. — Bronzmellszobor, márvány- és bronztalapzaton. A mellszobor magassága 16 cm. Francia, XIX. század.

1117 FURULYÁZÓ FAUN. — Bronzszobrocska. Magassága 35 cm. XIX. század.

1118 A TÖVISKIHUZÓ FIÚ. — Bronzszobrocska. A római capitoliumi múzeumban levő antik eredeti után. Magassága 22 cm. Modern.

1119 JASON AZ ARANYGYAPJÚVAL. — Bronzszobrocska. Thorvaldsen eredetije után. Magassága 31 cm.

1120 GÖRÖG HÖLGY. — Bronzszobrocska. Magassága 25 cm. XIX. század közepe.

1121 CINOBIER: Utcai gyerkőc. — Bronzszobrocska. Magassága 27 cm.

Miklós kőfargó

Bártfa 1448 ~~107~~

l.

Egyházm. Lap

I. 126. l.

Miklós

Kőfaragó Bártfa

XV'4.

l..

MMÉE köcl 1900.

442. l. jegyzet

Vegyes

d. 19

1 köt. 4 r.

Hampel

József

Aquincum történetének vázlata

Első rész.

Miklós

kőfaragó

A bártfai sz. Egyed templom épitésére 1448. kötötte meg vela szerződést a várositanács, amelyben kikóti, hogy a templomon öt ablak legyen, köpülök egy három oszlop vulgo pfosztnival, a többi két-két oszloppal, a templom boltozva legyen, vulgo Gewelbe utján; azonkivül kikóti, hogy minél több Schnecke, Wendelstein és Gelender legyen rajta, mindezekért pedig hajlandó a város 60, azaz hatvan magyar forintot fizetni. A latin szövegü szerződés egyike a legérdekesebb a fajta okmányainknak és egyszersmind klasszikus bizonyitéka a költségek megszokott tüllépéseinek a templomépitéseknél. A kikötött 60 forint helyett 1449.ben 94 fotot, 1450.-ben 200 fotot, 1451.ben 228 forintot fizettek ki. 1458 ig találunk a város könyveiben a templomra költött tételeket följegyezve. 1464.ben kiderült, hogy a szentély fordits

40.

1904 II. 3. Országos tanácsnak. Gárdonyi Albertnek kézirata a Magyar Minerva 1903–1904 évi folyamáról tárgyalás végett áttétetik. (33/1904)

bolsozata 1907 és lebontásra vár. Kabdebó Gyula. Helyreállítok műemlékünk – Budapesti építőmesterek ob jartestülete VI. évf. 1910. 112. l.

Miklós

(Magister Nicolaus lapicida)

1448-1458. Bártfa.

lásd

Szokolszky Bertalan

A bártfai sz. Egyed templom tört. és leírása.

Eperjes 1898. 10. l

20. l.

Magistro Nicolo Lapicida

Bartfa Ht Eppd
templ.

1448.

Grad

A Rass I. 230 l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhel

Miután keresményemnek 191 ...

tésénél ...

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbiz

Kelt ..., 191 ...

...

tanu.

...

tanu.

Miklós

bártfai kőfarajó

szt Egyed templom

1464

ívód

Om V(a) 88 l

..... *műhely.*

...főnökség!

...v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

...m.

...évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Miklós kőfarago

Bártfa 1448
a plébania nevtéj

Irod

Fos 603

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette: .

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedély

.....

a műhelyfőnök vag
aláírá

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Miklos (Niclas)
Kofargo.

Bätfe 1464.

l.

M. mérnök gyűjtés egyl. közlöje
XXXIV. 1900.
442, l

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

.....azaz : ..... Korona ..... f-ről,

összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190..... évi .....

rnegyedre eső részletet, a .....-i m. kir. posta- és távirda-

..... pénztárból minden hiány nélkül felvettem.

Kelt .....-n, 190..... évi ..... hó 1-én.

Miklós Kofarago

Bártfa. XVIII

ívód

Ibbem 79 l

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhe

Miután keresményemnek 191...

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételé

nevü munkástársamat szóbelileg megk

Kelt ....., 191...

.....

tanu.

.....

tanu.

Miklos Nobrán -

Magister Nicolaus

Lapicida

Bartfa. 1494 1448 ?

Lásd

My Bartfa I. 8 l.

14 l.

15. l.

16 l.

21. l.

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

.....számu.....

m.

évi ..... hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Miklos lapicida

1464 Bartfa

ined

MyBartfa II. III. l

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

.....számu .....

m.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Miklos bártfaiköfarcsa

wod 1448. 1458 ba beszakad az általa gyűlett szentig boltozat a bártfai szent Erzsébet templomba beszakad

Tóth Sáros 690

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedélyé

.....

a műhelyfőnök vagy
aláírása

8. sorsz. Műhelyi minta. — E

Miklós Kőfarago

XV. Bártfa.

1448.

Cod

Kabdebo Gula. A bártfai
~~kent Egyed templom~~
Magyar Epitömüvészet

1909. 12. sz. 4-l.

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
áírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

petit

Bártfai Miklós, építő és kőfaragó (Magister Nicolaus Lapicida). 1431–1458 között Bártfán működött. 1448-ban a városi plébános és a tanács szerződést kötött vele a bártfai szent Egyed templom szentélyének építésére vonatkozólag. Az építés 1458-ig tartott. 1464-ben a szentély boltozata azonban már oly veszedelmesen megrepedezett, hogy a tanács elhatározta ~~annak~~ lebontását, s annak újból való beboltozására István kassai mestert (l. o.) hívta meg.

nonp

Abel Jenő: Műtörténeti adatok a XV és XVI. századból. Történelmi Tár. 1884. 526. l. — Arch. Ért. 1871. 291. l. — Fejérpataky László: Magyarországi városok régi számadás könyvei. Bpest. 1885. 287. 487. 522. l. — Gyöngyösy

1049

László: A bártfai csúcsives fő-
templom. Vas. Ujs. 1899. 398. l. —

Myskovszky Viktor: Uj a datok
a bártfai templom épitésének
és felszerelésének történetéhez.
Arch. Ért. XIII. k. Ujf. 1893. 61. l. —
— U. az. Bártfa középkori mű-
emlékei. Budapest. 1879.

Miklós ács
(Clos)

l. R III

131. l.

180

Minden általam küldött ex-libris hátlapjára jegyezzük fel az alkotó művész nevét és a keletkezés évszámát, mert enélkül értéktelenebb a lap.

Ezzel körülbelül el is készült a csomag. Persze előzőleg el is kell könyvelni, hogy kinek mikor — mit küldtem.

Ha szétmentek leveleim és címeim, várom a válaszokat, sőt bizonyos idő mulva, címeim révén, nemcsak válaszokat kapok, hanem új küldeményt is. Ezeket szintén elkönyvelem és ugyanúgy felelek rájuk, mintha én küldenék először, csak persze alkalmazkodom az elfogadott levél anyagához, azaz lehetőleg ugyanannyi és ugyanolyan értékű ex-libriseket küldök vissza.

Cserélés közben bizony csalódás is érheti az embert: egyes leveleire nem kap választ, másokra rosszabb anyagot, mint amit küldött . . . ebbe a kockázatba bele kell törődni. Ezek a kis bosszúságok elenyésznek amellett az öröm mellett, amikor a posta Sidneyből, Montevideoból, Skandináviából és a világ legtávolabbi részeiből hoz levelet és szép ex-libriseket.

Miklós

aparjesi könnves

1433

l.

Muz Kol. Ert

1918. 115. l.

DANCSÓ LÁSZLÓ
dohány tőzsde
GÁDOROS

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Miklós Kőnünes

Eparjes

1433–36.

Muz Kos. Ért

1917–237. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Miklós kőműves

Epergés 1428.

Ív Epergés 310. l.

Miklós

kőműves

neve előfordul az alábbi város 1428-évi adólajstromában.

Iványi Béla dr

Eperjes, ab. kir. város levéltára. I. r.

Szeged, 1931. 88. l.

tB

Clos

Miklós

1472

Lásd

Arch. Ert

1909 '433

Miklós, ács

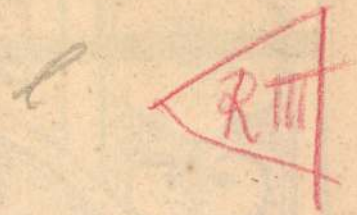

131. l.

Miklós, ács

carpentarius, seu
faber lignarius
sok helyen
emlitve

l.

782. l.

(?) [illegible]!

3 R. Diár: 2890

Tájkép.

A kissé dom
csak a középtérben
fiatal s jobbra n
felé ívt vezet ± Az e
alóc balra piros

± a melytől oldalt
olyan alak látszik, mint.
ha egy nő ~~[illegible]~~hajolt volna le.

Fa, méretei
Vétetett 1880.
~~Ar. kipt. 381.~~
~~Ny. sz. 264.~~
~~IV: 3.~~

IV: 264.

Miklós ács

1400
1427

l.

Házi: Sopron oáros
tört. II. r. 2. k.
294, 396. l.

Miklós

ácsm

l.

Házi: Sopron tört.

II. r. 4. k.

1459. 87. l.

Miklós

ács, aus Zeiden

l.

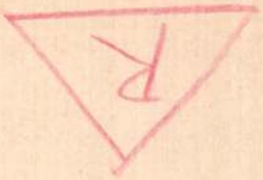

28 l.

4543. Anna Nordgren:

Vanói tudós ass

Egy idősebb nő, ki csak
fordul, de szembe nézi e
kodik. Öltözete: szürke fe
gel, sötét magas ruha e
balra: »VAN[illegible]« és jobbra:

L A felhőzött égboltú hátte
üres csónak vesztegel.

Vászon, mér. 65. 6:44
ke 400 K.-- Gróf Andrássy
9-én /621-913/.-- A Magya
ex 913/.-- ~~Átvétetett 191~~
Bejelentetett 1914 márczi

Miklós

kassai ácsmester

Bártfa 1426.–
1436.

lásd okv

Arch. Ért. 1915
321. l.

Sous-Secrétaire d'État, Président du Comité d'Organisation des Expositions des Baux-Arts à l'Étranger

M. ALEXIS PETROVICS

Directeur Général du Musée des Baux-Arts

M. ETIENNE RÉTI

Recteur de l'École Supérieure des Beaux-Arts

M. LOUIS TIHAMÉR

Rapporteur du Comité d'Organisation des Expositions des Baux-Arts à l'Étranger

M. BÉLA DÉRY

Directeur du Salon National Hongrois

M. DIDIER RÓZSAFFY

Conservateur au Musée des Baux-Arts

Miklós

ács

170.1.

ulius 20-án.

ülötte a körelben lévő hegyek láthatók, a
Innenső partján, a hol baltól ~~egy~~ hár és
münket, csolnak kötött ki, a melynek kö-
egyike a csolnakot igazgatja, másika pedig
vize kissé hullámzik. Az égbolt részben felhős,
bra: „L. Gebhardt“.

cm.-- Lelt.sz.2542.-- Értéke
es hagyománya 1912 márczius 9-én.
. Muzeum örökletéte /1381-913/.--
~~-án /2046-913/~~.-- Bejelentetett
14/.

135

Miklós kassai szobrász

1411

Csontosi jegyz

50 cedula.

Miklós, Kassai szobrász

Művészet 1904-194

Magyar Művészet

1928. 688.

Halonen Pekka: Kőbányában

203 (616), (759) (3411).

Miklós

kassai ügyében

1411

Zsigmond király

szolgálatában

Bal XV–XVI. szám

II. 545. l.

Miklós Kőfaragómester

Zsigmond király 1411 okt 12-én Pozsonyban kelt rendeletében szigorúan megparancsolja a kassaiaknak, hogy Miklós kőfaragómestert haladéktalanul küldjék hozzá Visegrádra.

Divkassaidóm 32-l.

VASÁRNAP

12

Kath. Klára sz
Prot. Klára

Izr. 1. Elul. Ros Khodes

HÉTFŐ

13

Kath. Ipoly, Kassz
Prot. Ipoly

KEDD

14

Kath. Özséb vt.
Prot. Özséb

SZERDA

Miklós nővér

Kassa 1911.

l.

Arch. Ért. 1887

447. l.

Miklós éjtez

(Nicolaus lapicida)

Karsai származású

1411.

lásd okv.

Horv Zsigmond

116. l.

LXXV.

Miklós lapicida

Kassa.

1411-ben Visegrádon
dolgozik Zsigmond meg-
bízásából

GerKasErzsszobr

7 l.

Helye a kassai szobrászat fejlődésében. 61
VIII. A dóm szárnyasoltárai. — A Mária látogatása oltár oromzata. 75
IX. A főoltár. — A Mária látogatása oltár szekrényszobrai. — Alexander képfaragó. — Weiss János. 83
X. Egyéb faplasztikai emlékek. — Lengyel mesterek. — A berki oltár. — Rövid visszatekintés; pillantás a kassai barokra. 98
Jegyzetek 110
Képek jegyzéke 114

Miklós

lapicida

A XV század elején Kassán élt, a tanács rendelkezett vele, s valószínűleg a dómnál foglalatoskodhatott. Oly híres volt, hogy Zsigmond 1411. ben Visegrádra rendelte.

Thallóczy Lajos: Nicolaus lapicida. Arch. Ert. 1879. 242 l

Miklós

lapicida

Zsigmondhoz küldjék

Visegrádra,

Posonyból kassa városahoz

a Király levele

(Év: Millesimo quadringentesimo undecimo)

írod

H Lócse 61. l

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedé

.....

a műhelyfőnök v
aláí

8. sorsz. Műhelyi minta. -

Miklós kőfarágó

(Nicolaus Steinmez)

kassai mester

1411-ben Zsigmond Király kéri a kassai városi tanácsot, hogy fentit vonnal küldjek Visegrádra Ottani palotájaba.

irod

Henszlmann Dr Emerich

Die Grabungen des Erzbischofs von Kalocsa Dr Ludwig Haynald. Leipzig 18.73.78. l.

Tuttkó könyvébol vessi ezt az adatot.

l. o.

Sz. 1845-ben.

München, Schwanthalerstr. 30/3

399

-völgyben.

en az Inn-folyik, melynek mederből kilé-
idéket egészen elborította. Elől balra a füzesen
kivágott fák fekszenek garmadában. Kissé idább
ezében korsóval s bal vállán fejszével. Puha kalap-
rőstarna, köténye kék és csizmája magasszárú.
megrakott kettős fogatú szekér megakadt s a
k lőcsének dülve segít az inditásban. Jobbra egy
, melynek kocsisa a lemaradt fát iparkodik fel-
ze tőle ~~egy~~ asszony czipel egy fatörzset. Feje barna
, ingének ujjait felgyűrte s szoknyája kurta. A
~~fák~~ és a háttérben erdők látszanak. Fönt a ma-
oportot képezve, tizenhét madár röpköd. Az égbolt
rult. Felhéz alól jobbra: »Jos. Wenglein«

III: 202 Jm.

~~1. 1888. XII.~~

191

Miklós

Hobrátt

Zsigmond Kráf 1411. okt 12 én magához rendeli Kassáról Visegrádra. Talán ő kézitette azokat a faragott ajtóbélléseket, mesterből egy pár még fönmaradt

A ~~[illegible]~~ Kassai műipar multjából. Arch. Erlo 1887.

447 l.

Miklós, kőfaragót

Zsigmond király 1411-ben a kassai biró utján Visegrádra rendeli.

Mihalik Sándor – Öt év műemlékvédelme és muzeumi munkája. (1938–1943.) Uj Magyar Museum. 1943. III. k. II. f. 193. l.

ismertetés. AÉ, XLV., 1931., 278. l. — Divald: Könyvismertetés. MM, VII., 1931., 186., 187. l. — Rónay, Mária: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom, A Műgyüjtő, V., 1931., 6. l. — Hoffmann, Edith: Über Altäre aus Ungarn. A Műgyüjtő, V., 1931., 168. l. — Genthon: Meister MS. Ungarische Jahrbücher, XII. kötet, Berlin, 1932., 21—39. l. (2. kép, 32. l. után 3. kép, 33. l. előtt.) — Genthon: RMF, 100—113. l. Valamennyi kép 87—91. kép.) — Hekler, A: Budapest als Kunststadt. Küssnacht, é. n. (1933) 121. l. — Hekler: A magyar művészet története. Bpest 1934., 96—101. l. (2. kép, 100. l. — Genthon: Egy budai humanista aranycsészéje. Tanulmányok Budapest multjából, III., 1934., 138—139. l. — Mihalik Sándor. Könyvismertetés. Századok, LXVII., 1934., 242. l. — Éber: Művészeti lexikon, II. kötet. Bpest 1935. 151. l., — r: Könyvismertetés. MM, XI., 1935., 117. l. — Csánky Dénes: A besztercebányai Szent Borbálaoltár dátuma. MM, XII., 1936., 315—316. l. Hekler: Ungarische Kunstgeschichte. Berlin, 1937., 79—80. l. (2. kép, 110.kép, 3. kép, 111. kép.) — Hoffmann: Jegyzetek 6. l. 1. kép, 8. l. és 26. l.) — Rados Jenő: Magyar oltárok. Bpest 1938., 35—37., 54. l. (3. kép LXI. táblán.) — Oettinger, Karl: Könyvismertetés. Zeitschrift für Kunstgeschichte, VII., Berlin, 1938., 263. l. — Csabai István: MS mester művészete. Magyar Szemle, XXXIII. kötet, Bpest 1938., 142—150 l. (3. kép, I. tábla.) — Leopold—Lippay: 54. l. (2. kép, XIV. táblán.) — Horváth

Miklós

Kussai lapicida

1411.

l.

Horváth budai köf.

37. l.

Miklós kassai portré

MAGYAR MŰVÉSZET
1928. 688

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Miklós uobrász

Kassán.

M. Tort. Tár. 1887. IV füzet.

Említi

Dr. Gerezre Péter: A műemlékek hegyzi jegyzéke és irodalma. Bpest 1906. 75. l.

Miklos, magyar
építész

XV. sz.

Horvillátyáskori

148. l.

XX. Sale by Auction

Ornamented books, mostly in monumental form, surmounted with gilt, silver and enamel decorations, bound in morocco, velvet and silk — the masterpieces of bookbinding, — from the library of the Empress Elizabeth. Besides several rare works: splendid books from other wellknown collections.

II. section. First days of December

Sale of the Library of the Count of Chambord

Especially rare incunabula, early prints (in woodcut); monumental works about the history of France; memoirs, splendid collections of classical authors; first editions; the finest examples of gallant literature; famous geographical and historical works; curiosities, etc. All bound in richly gilt morocco, chagrin and calf.

Demands for Catalogues are to be adressed to

LANTOS
Budapest,
(IV., Múzeum-körút 3. sz.)

MAGGS BROS.
34 & 35 Conduit Street,
New Bond St. London, W. 1.

Miklós kőfaragó (Nicolaus lapicida) 1411-ben a Kassai sz. Erzsébet templomon dolgozott [1])

1) ifj. Kemény Lajos: A Kassai sz. Erzsébet egyházi történetéhez. Arch. Ért. XIII. k. Uj f. 1893. 67 l. és Tört. Tár. 1887 évf.

1904 okt 8.

II/6

Közalapítványi
letét

nyomtáb. X/10

11 VI 1

Jelentés 9114 X/28

Barit. indap. n. 4 k.c. = 50 db

16.086.
II. 904.

16.802
II-904.

24090 Községi nyomda Budapest.

Miklós

penzváltó 1415-ben a ház gazdója

(lévi n. 20.)

Seitl: Budai Kár 1957. 333. o.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Miklós, Kassai festő

1460 – 1466:
tehdy pracoval společně
s řezbářem Jakubem
na obrovském oltáři
v chámě v Bardějově
(Bašta) Sv. Jiljí.

Toman

457. l.

Miklós Kassai

Kassaimester.

faragta Sabab mes-
terrel 1466-ba a
bártfai faragásu fő-
oltárt

Lord
Divald Kornél. A
bártfai szobrászi kola.
M. Iparmuvészet

1897-98. 104. l.

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

.....azaz: ..... Korona

mely összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190..... évi .....

lakbérnegyedre eső részletet, a .....-i m. kir. pos.

..... pénztárból minden hiány nélkül felvettem.

Kelt .....-n, 190..... évi .....

1)

Miklós festo.

XV. sz. Bártfa.

Az eredeti főoltár 1466-ban készült s ezen év szamadásai közt ovvel összeköttetésben festők nevei fordulnak elő: Pictori in Annis elapsis dedimus ... fl. 100. ... vectori qui induxit Pictorem ... gros ... 20 ... Pictori Nicolao ... fl 1. ... Pictori Jacobo ... fl 1. ... pro auro Cassoviae per Nikolaum ... fl 2. ... Nikolao Pictori ... fl. 3. ... pro Auro Cassoviae dedit Georg Stenzl ... fl. 4. ... conclusive pro omnibus laboribus dedimus Jacobo Pictori ... fl 11. „Ezen felgegyzés ~~[illegible]~~ ből világos" ugymond szerző „hogy Miklós és Jakab festő nüvészek Kassaiak voltak. Hoho! Ez nem áll. A föl, egyrés csak azt mond, hogy az egitt festő 1466-ban Kocsin jött Bártfára s hogy a szükséges

Myskovszky
könyvéből?
Bártfa mueni
lékei?

Miklós

Kassai mester
bartfai templom
1466. fö oltára

Csoa

Om V(a), 121 l.

..... *műhely.*

/főnökség!

v..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

am.

évi ..... hó.....

.....

sajátkezü aláírás és munkásszám.

Miklós

Krassai festő

1466 ?

Bárfai szeplés!

lásd

Kampis Antal

A Szent Anna

oltárok mestere.

Bp. 1937. 4. l.

Miklós ferto

Kassai. fertette Tarabbal a. szent Egyed templom főoltárát 1466.

Gród

My Bartfa. I. 33. l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhe

Miután keresményemnek 191...

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételér

nevü munkástársamat szóbelileg megk

Kelt ....., 191...

.....

tanu.

.....

tanu.

Miklós fest

Bártfa 1466.

Szóa

My Bártfa I. 80 l.

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

.....számu .....

m.

évi ..... hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Miklós

a bártfai oltár

festője

1466.

Irod.

Rath. II. 234

Miklós

Kassai festo

1466

ind

Fol 603 l

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

yezem:

.....

gy helyettesének
ása.

Endrényi Imre, Szeged.

Miklós ferto

kassa 1466.

Ivód

Fos 602

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

az osztályfőnök aláírása.

Engedél

a műhelyfőnök va
aláír

8. sorsz. Műhelyi minta. -

Miklós festő

Bártfa 1466

9.

Szabómagyfest

57. l.

58. l.

Miklós festő

XV. n.

l.

Wickhassai dóm

21. l.

Miklós

A bártfai templom főoltárát
1466 ban Miklós és Jakab
kassai mesterek kiszítettek

Irod

Tóth Sáros. 692

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedélye

.....

a műhelyfőnök vagy
aláírása

8. sorsz. Műhelyi minta. — E

Miklós mester

festő

1460–1466. Bártfa

lásd Jakab festőt.

D d ⊕ 123. l.

Eg Myskovszky szerint is

Kassai volt

A szegedi m. kir. állami f

Érte

.....

.....

.....

..... *tantárgyakbó*

Magaviselete .....

Szeged, 191..... *év* .....

Látta az atya vagy helyettese:

Miklós

Kassai (?) festő.

Bártfai oltárképen ~~fest~~ dolgozott
XV. század.
cröd.

Abel Jenő. Mintörténeti adatok a XV és XVI. századból. Tötzenchni Tár. 1884. évf. 527. l.

Miklos festo

Kassai mester
St Egyed templom
föoltare 1466
Bärtfa

Lyod

—

A Kass. I 231. l

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 .....é

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Miklós

festő

Bártfán működő festő nem kassai, hanem szandeszi származásu volt.

az alábbi könyv birála-
tában:

Kemény L. Arch. Ért 1907.
rejt. XXVII. k. 373. l.

Lásd:

A kassai száréves egy-
házmegye történeti
névtára és emlékkönyve. Kassa. 1904.

Miklós és Jakab kassai
mesterek a bártfai plébá-
nia templom szárnyas ská-
rát festik 1466. ban.

Sthl 18.l.

Miklós

bártfai festő
1466

a bártfai szent Egyed
templom főoltárá-
nak egyik mestere

Emlkassai egyhm

I. 231. l.

hivatkozunk?

más a mozaiknál, mint a festményen.

jellegü. A festészetben a szin többrétü

és árnyék, a forma alakitéja, a mozaik-

mint szin akar hatni. Kisebb, lényegte-

a szinárnyalatok érzékeltetésére min-

vert szinü-mozaik kocka áll rendelke-

etsző alap, az egymásrafelhordott szi-

nságok érzékeltetésére alkalmas. Minda-

szinte impresszionista /méginkább

mire különösen a korai a IV.-VI. szá-

da. Ezeknél ugyanis a néző szemében

ja ki a ~~kivánt szint, ~~ a for-

bség a mozaikot a szobrászattal, pontosab-

konságba. A dombormünél a frontális

yékhatással jár, a mozaiknál ~~szem~~ elvnek

a szin tónusok fokozott sötétitésével

égpedig a tónusnak a körvonalak felé

l következik az is, hogy a mozaik tech-

Miklós festő

Sőt az üvegfestészet is ugyira eltereidt már hazánkban, hogy Péter lelessi ~~tolkesz~~ prépost szükségesnek találta templomát efféle ablakokkal díszíteni. Kassa városa 1365 ben bozonyságot tesz arról, hogy a mondott prépost szerződést kötött Miklos Kassai polgárral és festővel, mégben ez a lelessi egyházhoz megkívánt tartó négy üvegablak elkészítésére 100 arany fontért vállalkozott.

Szaradok. 1881. Vidéki kiránduláis.

Pór Antal. Arch Ért 1893.

237. l

Miklós Kassai üveg-festő

1365-ben szerződést köt Péter leleszi prépósttal a leleszi templom 4 üveg-ablakának elkészítésére 100 arany forintert

Pós Antal: Az Anjoukori Mária-kép Krumachban Arch. Ert. XIII. k. 237 l.

Ságüveg(es)ipar. 62 l.

30. Műemléki felmérésekre és fel

31. Biró József: a gernyeszegi
szoló munkájának nyomdaköltse

Öss

Budapest, 1938. julius 26-án

Miklós

kassai ötvösfiú

1365

GerKasErzsszobr

7. l.

Miklós, üvegfestő

XIV. század.

Kassa városa 1365-ben bizonyságot tesz arról, hogy a mondott prépost (Péter lelesi prépost) szerződést kötött Miklós kassai polgárral és festővel, melyben ez a lelesi egyházhoz megrendelt négy üvegablaknak elkészítésére száz arany forintért vállalkozott. (Századok 1881. Vidéki kiadás.) Pedig a lelesi templom korántse volt az első, a példa adó az országban.

---

1) Pór Antal. Az Anjoukori Mária-kép Krumauban Csehországban. Arch. Ért. XIII. Ugyanam 1893. 237. l.

Miklós

Kassai üvegfestő

1365-ben Péter lelenci
prépost szerződést köt fes-
tővel négy üvegablakra
100 arany forintért.

Miskolczy Istvándi

Magyarország artistái
Korunkban. Bp. 1923.

137. l.

~~Pošta B. VIII. 117~~

1600. BELUDSISZTÁN-SZŐNYEG, kék-pi
Farbe. 126×98 cm.

1601. MOSZUL-SZŐNYEG, tükrében hera
102×196 cm.

1602. MOSZUL-SZŐNYEG, sötétkék tükrén
ren. 110×195 cm.

1603. BELUDSISZTÁN-SZŐNYEG, barna
braunem Fond Blumenmuster. 127×8

1604. MOSZUL-SZŐNYEG, mértani dissze
105×200 cm.

1605. BELUDSISZTÁN-SZŐNYEG, rácsos
dung. 144×83 cm.

tét szinezéssel. — Beludhistanteppich in dunklen Farben.

rtani rajzzal. — Beludhistanteppich, mit geometrischem Mus-

gás-barna tükörrel. — Beludhistanteppich, mit gelbbraunem

anderes rajzzal. — Beludhistanteppich, mit Meandermuster.

ckás rajzzal. — Beludhistanteppich, mit Würfelmuster.

ckás rajzzal. — Beludhistanteppich, mit Würfelmuster.

rna tükörrel. — Beludhistanteppich, mit braunem Spiegel.

csos tükörrel. — Beludhistanteppich, im Spiegel Gitter-

értani rajzzal. — Beludhistanteppich, mit geometrischem

Miklos

Jestö

nvegfesto Kassa

1365. Peter Celesti-

préjost megbizásából

négy nveg ablak

100 arcyfitett.

Ráth II. 280 l

Miklós festő

1365 ben Péter lelessi ~~tet~~ prepost szerződést köt Miklós Kassai polgárral és festővel, mely szerint ez a lelessi egyház részére négy üvegablakot készít 100 arany forintos.

Kla 45 l.

s lásd

Szaradok. 1871. 620 l.

Miklós, kassai festő

... Hasonlóképen tisztes honorárium-ról tanúskodik Miklós kassai festő szerződése, mely szerint a leleszi konvent négy üvegablakának elkészítésére 100 arany forintért vállalkozik.

Dercsényi: Nagy Lajos kora

53. l.

Lévay
rende
tehets
a kitű
nagy
A k
délelő
F e r e
és nej
jötték
megye
A meg
zott l
vezeté
B é l a
tek k
Az
nagyte
a váro
A t
ottani

Miklós Kőfaragó

Kassa 1478 - 1505

Lrod

+ K + 43. l.

reálliskola igazgatóságától.

sitő.

..... *osztályu tanuló a*

.....

.....

l elégtelen előmenetelt tanusitott.

.....

..... *hó* .....

osztályfő.

nre Szeged.

Miklós szobrász

Kassán

6. 1486-ban Miklós szobrász említtetik. Elcserélte a házát a Dorottya asszony házával, de

194 mert a két ház nem volt egyenlő értékű, azért Miklós 54 fotot fizet még Dorottya anzonynak. A jegyzőkönyv, mely erről szól, közölve.

Művészet 1904. 194. l.

~~Brouzbarlo' IV. 131~~

~~Lanye, II. 204~~

Nicolas Muratori

45, 82, 91, 97,

Addenda. 1478. 1480

Nicolosz Steinmecz

Kassa. 1483. 1487.

Irod

Mih. Erzsébet. 42. l.

Örzehas:

Arch. Ért. 1893. 67.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhelyfő

Miután keresményemnek 191..... év...

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztam.

Kelt ....., 191..... évi

.....

tanu.

.....

Miklós

Kornüves.

Kassa. 1783

KKA 831

Miklós, kassai festő

... Hasonlóképen tisztes honorárium-ról tanúskodik Miklós kassai festő szerződése, mely szerint a leleszi konvent négy üvegablakának elkészítésére 100 arany forintért vállalkozik.

Dercsényi: Nagy Lajos Kora

53. l.

Léva
rend
tehe
a kit
nag
A
déle
F e
és n
jött
meg
A r
zott
vez
B é
tek
na
a
ott

Egyesület kiállítási helviségeiben

ítéletet mondani, helyes-e egy gazda
pártfogásra szoruló művész- és

83

Miklos Kassai festo

A Celesz. templom üveg-
ablakait Péter prépost
< > -vel kezittette, mint
ezt az 1365-ben kötött
szerződésükből tudjuk-

Lyod

BZe II 381. l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedélye

.....

a műhelyfőnök vagy
aláírása

Miklós

Kassai festő

1365

l.

Diviparmtört

53. l.

Miklós kassai festőnek,
1365 ben Péter leleszi
prépost négy feitett üveg
ablakért 100 arany forin-
tot fizetett.

Sthl. 18.l.

Miklos kövésö (Niclosz steinmetz) Elöfordul a Kassavárosi adólajstromban 1483-ban.

Ifj. Kemény Lajos: A Kassai szerzsébet egyház történetéhez. Arch Ert. 1893. XIII. K. Ujf. 67-l.

1904 okt 5.

II/6

Vallás alap

A Kunszentmiklósi ok. templom munka kivonatainak sokszorositása.

M. 456.

II - 904.

24090 Községi nyomda Budapest.

Miklós

Kassai festő

1365.

Csontosi jegyz.

Miklós, Kövésö
(Niclos, steinmetz)

Elofordul a Kassavárosi adó lajstromban 1487-ben.

Hj. Kemény Lajos: A Kassai sz. Erzsébet egyház történetéhez. Arch Ért. XIII. K. Ujf. 1893. 67 l.

1904 okt 17

II/6/V/1

Vallás alap

24090 Községi nyomda Budapest.

Ny. 415.

II-Ab4.

Miklós Könnyes

Kassa. 1483.

Bauer mit Pfeife). Prof. Gustav Glück bizonylatával.
Illusztr. XIII. tábl.

ke).

l.

Arch. Ért

re).

1893. 83. l.

)

nde am Fenster).

ürze). Rovinsky 21·3.

ıer). Rovinsky 4.

Osztrák festő, 1850 k., **(Oesterreichisch,**

377. A VIZESÉSNÉL (Am Wasserfall
Aquarell. 19×15 cm.

Osztrák festő, XIX. sz. közepe, **(Oester**

378. A SZEGÉNY LÁZÁR (Der arme
Vászon (Leinwand). 63×94 cm.

Paál László (Ladislaus), (1846—1879).

379. ŐSZI TÁJ (Herbstlandschaft). Je
Fa (Holz). 43×66 cm.

Paál László (Ladislaus), (1846—1879).

380. NAPLEMENTE AZ ERDŐBEN (
der Nachlassenschaft des Künstle
Vászon (Leinwand). 65×81 cm.

Pállik Béla (1845—1908).

381. NŐI ARCKÉP (Damenbildnis). M
Vászon (Leinwand). 70×60 cm.

Pállik Béla (1845—1908).

382. BIRKANYÁJ (Schafherde). Jelezv
Karton. 21×28 cm.

Pállik Béla (1845—1908).

382a KOSOK AZ ISTÁLLÓBAN (Wid

Miklós

soproni kőmüves

1424 1429

l. 1426 1431

1427

Házi. Sopron város

tört. II. r. 2. k.

326, 352, 371,

391–3, 405

422. l.

STÜHMER
STÜHMER
STÜHMER
STÜHMER
STÜHMER
STÜHMER

Miklós, Kőszarágó

(Nicolaus lapicida)

Kolozsvár 1453.

Bal XV–XVI. műv

II. 549. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Miklós, kőfaragó)

(Nicolaus lapicida)

Kolozsvár

l.

Balogh Erdélyiren.

I. 107/5. l.

z. Pásztoróra.

Miklós (Nicolaus)

magyar kőfaragó

Kolozsvárt 1453.

Bálok Kolozsvár

14. l.

GYAR

PÍTÉSZ-EGYLET

ÖNYE

RKESZTŐ :

S ALADÁR

Miklós Kőszegő

Kolozsvár

l. Bíró Erdmann

57 l.

(1495–1544) és Béza Tivadar
mű, nyelvezetének zamatossága
veltté vált, hogy megjelenése óta

A XVI. században a kat
rohamos fejlődését nagyban elő
napig biztosította; ezen újítás a
a velenczei dóm orgonistája (151
kezdeményezésére történt.

A kifejezés eszközeinek
és a zeneköltők legjelesebbjei m
Így létesült az egyházi stilű, ren
Mendelssohn stb. legmagasztos

Ezen fényes nevek mel
zongoraművész és zeneköltő vil
karmestere, de életének legnagy
osztályrészül. 1820-ban, mint ka
bekövetkezett haláláig. Kiállítás
képe (l. a 497. ábrát) és rendje

Az egyházi zene fejlett
és műveik a külföldi hatalmas
kon az egyházi zene újabb műv
selve egy négykötetű «Historisc
teménye, «Sparta» című, 2 karr
és egy Offertorium által; ezen gy

aradt emlékei határozottan azon
kultura adta meg zene- és szín-
yház szolgálatában nyerték első

délyre, azért mindenkor szeretettel
fölötte alkalmas.
azon gazdag gyűjteménye, mely
foglalta magába egyházi zenénk
nint a későbbi nyomtatványokat

elsőmagyarországi Múzeumegylet
ityás király készíttette 1496-ban.
ott misekönyv 1498-ból (ősnyom-
igyelemre méltók; az előbbit az

Psalterium chorale című
alék, továbbá a Gradualék
az esztergomi főegyházmegyei
vőri és szombathelyi papnövelde,
gították gyűjteményünket.
képeznek a zenénk történetét
ott és a XVII. századig általá-
zenekincsét tartalmazza, más-
angjegyírástól (neuma) egészen

Miklos Kőnives

(Nicolaus Kewnyes)

Bal XV–XVI. mův

II. 547. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Nicolaus Lapicida

Kül monostor utca., magyar

Szabó Károly. A Kolozsvári magyar polgárság összeírása. 1453-ból. Tört. Tár. 1882. 526 l.
c. 729 l.

1 fig. Laid: Hartul.

MIHALI FERENCZ, szucsmester

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről.Az egyik 1784-ből,a másik pár évvel későbbi.64 mesterség,819 név.Az arab számok a két listát,a rómaiak az öt csoportot jelzik. 263.old
/ 1,2./ 2:III., 1:IV. szucs. 266.old

U.VARGA MARIANNA.Mesteremberek Székesxxkxxxkfehérvárrott a XVIII.században 263.old

ALBA REGIA.István Király Múzeum Évkönyve.VIII.IX. 1967-68. Székesfehérvár

---

Mihalik Tamás

Horler Miklós: A szigligeti Lengyel-kúria helyreállítá
tása. Építész: Csoh István. Kertterveződ: Örsi Ká-
roly, Pödör Katalin. Berendezés: Földesi Csongor.
- Képes ismertetés /fotók: Mihalik Tamás/

Magyar Építőművészet, 1969. 3.sz. 46-49. l.

Miklós Kőnnüves

1452. Sopron

lásd

z

Házi Jenő dr. vitéz

Sopron sz. kir. város

története. I. r. 3. K.

Sopron 1924. 3.50. l.

Fia István, brünni

Kőnnüves

lásd ott!

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Miklós

Körnüvel

1.

Házi Sopron tört.

II r. 6. k

480. l

Miklós

kömmöes m.

d.

Hári Sopron tört

II. r. 4. k.

1488. 394. 396. l.

Hivatalból.

II-5. — 26.877- K. M. Egyetemi Nyomda.

Miklós

könnvesm.

l. 1454 – 1459

Házi - Sopron tört

II r. 4. k.

439. l

NAP-UTCA 41 l. Thék Endre-u 9.

NAGYTEMPLOM-UTCA 32 Ház, földszintes, sarok, 9 ~~ablakkal~~ nyílással, oldalhomlokzat Tömő-utca 2, 12 nyílással, ives díszítéssel. Klasszicista

HUNYADI-UTCA 9. Ház, földszintes, 5 nyílásos, fogas párhánnyal. Kapu balra, felette Sz. József Jézussal karján szobrocska ívben. Klasszicista.

NAP-UTCA 20 Ház, földszintes, 7 nyílásos, kapuzáróló faunfej. Későklasszicista.

Érdekes!

KISFALUDY-UTCA 36 Ház, földszintes, 5 nyílásos, bezülyesztett oszlopok (1-1) a homlokzat szélén és a középen álló kapu mellett. Kapu felett ovális, ablakok felett kerek domborműi-

Miklós

Körmöcbánya

l,

Házi: Sopron tört

II. r. 3. k.

igen sok adat

434. l.

Ó skori agyagedény VII. 155.

1.

Miklós asztalos

Péter festő és nobrax

A zágrábi wéhes-
erjház 4 stallumát
Gerzenczey László
fentiekkel 1580-ban
készittette. Milanói
hatás látszik a díszes
veneszaisz wékeken

Genth Verecke

V. 158. l.

Miklós [illegible]
és Péter festő és [illegible]

mint készítették a zágrá-
bi stallumokat
1521 ben

Bal XV–XVI. mint
II. 577. l.

I.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,
Visegrádi-utca 36.

Miklós asztalos és
Péter festő és velőrész

a zágrábi stallum
mesterei 1520-
Készítette Gerzencei László a Ф
Részletes leírása
képekkel

Bárányné Oberschall
Magda. A nyírbá-
tori stallumok.
Bibliotheca Humani-
tatis Historica. II.
Bp. 1937. 21. l.

Ф zágrábi egyház kano-
nokja.

AVT. 50

Komoly kozmetikai kérdésekben

a Kozmetikai Gyógyintézethez

A Műterem

KÉPZŐMŰVÉSZEK KIÁLLITÁSA.

KÉPES

Miklós

Asztalos m.

Zágráb 1520

l.

Divíparmitott

59. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Milanói Miklós
Nicolao de Mediolano

1526. épitőmester

Lásd

Tört Tár

1900. 132 l
133. l

1526 V. 15. Milánói Miklós

Murator.

Tört. Tár 1900 évf. 132

K: [illegible]

416/99 Nyomt. L

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ...

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

»Síkszerű dekoratív rajzstílus érvényesül éles formai elhatárolásokkal. Minden, még a ruházat mintái s a fegyverzet részletei is szinte kínos pedantériával vannak visszaadva, sok tekintetben retrospektív formafelfogás« — jellemzi Horváth Henrik.[66]

Ennek az erdélyi és északmagyarországi freskóiskolának leggyakoribb tárgya a Szent László-legenda. Különösen a cserhalmi ütközet, László és a kunok harca, a megszabadított leány históriája ihlette meg a középkori magyar festőket. A csatajelenetek szinte egyazon mintára vallanak, s több-kevesebb közvetlen kimutathatósággal a Képes Krónikára utalnak. Módosul és változik azonban a viselet. Szinte évtizednyi pontossággal lehet nyomon követni a falképeken a magyar hadi viselet fejlődését. E képirók tehát, ha minta után is,[67] mégsem szolgai módon dolgoztak. Valami népies zamat van e falképekben. Sok közvetlenséggel és derűs mozgalmassággal nyujtják a hősi és lovagi erények apoteózisát. Hogy e kosztűm- és fegyverzetfestés megfigyelése oly pontos, ezen nem csodálkozhatunk egy hadviselő népnél.[68] A Szent László-legendából a magyar képzelet különös előszeretettel adja a cserhalmi csatát. Ez már önmagában cáfolja azt a téves hiedelmet, hogy a csatafestés a magyar lélektől valaha is idegen lett volna ;[69] a XIV—XV. század pedig a magyar művészet legnemzetibb jellegű korai közé tartozik.

A legenda falfestészetének művészettörténeti szerepével szakirodalmunk — Rómer,[70] Huszka,[71] Divald,[72] Péter,[73] Puskás,[74] Ernst Mihály[75] stb. — már behatóan foglalkozott s itt nem akarunk ismétlésekbe bocsátkozni. A falfestményeket csak annyiban méltatjuk, amennyiben tárgyunk szempontjai megkívánják.

Földrajzilag a cserhalmi ütközet XIV—XV. századi falképábrázolásai két egymástól eléggé távoleső vidékre esnek : a Dunántúlra és a Székelyföldre. Közös mintájuk nyilván Nagyváradon, Szent László székesegyházában lehetett.[76] Nagy általánosságban a cserhalmi csata következő mozzanatai szerepelnek : a magyarok Várad várából kiindulva veszik fel a harcot ; a leányrabló kun üldözése ; a szent és a kun gyalogos birkózása ; a kun lefejezése s végül a hős pihenése a leány ölében nyugvó fejjel. A legterjedelmesebb a XIV. századi bántornyai festménysorozat, amelyet régente Aquila Jánosnak tulajdonítottak ; Ernst Mihály azonban, aki Stélé nyomán 1389-re teszi e freskóciklust,[77] felismeri a mester

7. Károly Róbert király harca Amadé fiaival és Csák Mátéval. A Képes Krónikából.
La lotta del re Carlo Roberto con i figli di Amadeo e con Matteo Csák. Cronaca Illustrata.

alakos, magas süvegbe, kaftánba öltözött tatár támad a menekülő Béla királyra. A király lovának csak a hátsó fele látszik, ami a Krónika többször alkalmazott ábrázolásmódja. Ottokár halála szokványosan megfogalmazott, merev jelenet.[59] A tatárok második betörésén hat tatár fordul szembe négy magyarral.[60]

A Krónika legszebb csatakép-illusztrációi közé tartozik Károly Róbert csatáinak képe. Amadé fiaival és Csák Mátéval Kassa mellett ütközik meg a király.[61] A színpompás képen Kassa várából három harcos tekint ki s az egyik tartja az Anjou-liliomos címerű zászlót. Az ütközet itt realisztikusan van ábrázolva. Kétoldalt csoportosulnak a hadak, a Krónika általános felfogásában, amelyeket később a falfestészet is követ, — elöl a két vezér lovakon, mögöttük a sisakos küzdők, akik közül az elsők kardot rántanak s az elesettek a vezérek lába elé buknak.[62] (7. kép.) Egészen újszerű s amellett történelmi hűségre is számot tarthat a szerencsétlenvégű havasalföldi hadjárat képe. A sziklák tetején »az oláhok tenger sokasága fenn szaladgálva« nagy köveket dobál a sziklákba szorult magyar seregre. Itt nem a csata, hanem az orvtámadás jelenete látszik : a hasadékban a leütöttek tetemei között Hédervári Dezső teste fekszik.[63]

* * *

A Képes Krónika a magyar középkori csatafestés történetében genetikailag igen fontos szerepet játszik. *Gerevich Tibor* mutatta ki, hogy a XIV—XV. századi falfestményeink alapjábanvéve felnagyított miniaturák s hogy a korábbi szakíróktól oly sűrűn emlegetett bizánci hatás nem közvetlen forrásból, hanem olasz vidékekről s olasz átfogalmazásban érkezett hazánkba.[64] A vatikáni legendáriumban — amelyet Niccolò di Giacomo da Bologna egyik magyar tanítványa illuminált a XIV. század végén[65] — a Képes Krónika szellemével rokon felfogásban látjuk a cserhalmi csatát, a kun vitéz és Szent László harcát (8. kép.).

Különösen a Szent László-legenda ihlette a korai magyar falfestészetet. A XIV. században különös tisztelete volt a szent királynak. Az ország egyik sarkától a másikig, a Dunántúltól a Székelyföldig egész sorozatát ismerjük a Szent László legenda megfestésének. Dekoratív magyar stílus ez. A monumentális formával kevés kapcsolata volt, inkább felnagyított miniaturák,

császár térdel szőrkámzsában hálaadásra a feszület elé. A színek különös tűzben pompáznak.

Amint itt is egy képben látunk egy egész eseménysorozatot, úgy sűríti a festő egy P betű iniciáléjába a kerlési csatát és Szent László párbaját a kun vitézzel.[52] A felső részen Salamon és Géza vezetésével támadnak a magyarok a menekülő kunokra. Előtérben a glóriás László »szög« lova mellett birkózik a süveges kun vezérrel, aki mögött a »váradi püspök lánya« húzódik meg. Ez a kép a Szent László-legenda megfestésénél is kiindulópontul szolgált. A nándorfehérvári ostromot ábrázoló s betűbe szerkesztett képen a zsákmány elosztása uralja az alsó képteret.[53] De a kétségtelenül legszebb csatakép a mogyoródi ütközetnek, kerek korongba komponált jelenete.[54] A két összecsapó fél küzdelmében valódi drámaiság feszül. Elől lovon Géza és László, aki lándzsával döf Salamon király felé. Karok emelkednek, lezuhannak az elesettek, »öletnek a teutonok és a latinok, de nincs hely hová fussanak, úgy esnek el a magyarok előtt, mint az ökrök a mészárszéken . . .« Salamon hátrahökölő lovának képe külön művészi élmény. A Krónika mestere itt is a vezér mozdulatával jelzi a harc kimenetelét (6. kép).

6. A mogyoródi ütközet.
A Képes Krónikából.
La battaglia di Mogyoród.
Cronaca Illustrata.

»A« kezdő betűbe van foglalva Salamon megfutamodása László elől.[55] A szent mögött öt lovas ; az angyal látomásától megrettent Salamon kihátrál a képtérből. Fenn, Pozsony várának falán álmélkodnak Salamon katonái. Krakó 1094-i ostromának[56] csak egy érdekes epizódja látszik : a vár tövében harisnyaszárban hordják a földet a páncélos magyar vitézek.[57] Meglepően szűkszavúan és tömören adja a festő a tatárjárás jelenetét.[58] Hat fél-

Miklós
Jestő

1490. Besztercebánya Szamkörgy.

Ipolyi Arnold. Besztercebánya vá-
rosa műveltségtörténeti várlata.
Budapest, 1874. 50. l. jegyz.

Miklós

festő

Besztercebányán a XVI. sz. elején mintegy 1532 ig emlittetik a városi számkönyvekben.

Ipolyi Arnold. A besztercebányai egy házi mivelőnek tört. és hefreatti-bása. Budapest. 1878. 82. l

Miklós festő

(Maler Nicolasch)

Besztercebánya 1532.

rod

Ipolyi, Arnold: Geschichte der Stadt Neusohl. Wien 1875. 105. l. 106. l.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Miklós Jesto

1532 ig Besztercebanyen

Wod
z

Ibbem 82 l

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

.....számu .....

m.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Miklós

farekas

l.

Hári: Sopron tört

II. r. 3. k

1437-68. l.

Pálffy János hagyom.
Pozsony 53.

-én v. 18
r 15 ~~(18)~~-án. † Milanóban 1837 ápri-

VI: 79.

I barokk-

meg egy és Erzsébet
porral ~~és~~ Mária (találkozását ~~Erzsé~~
itett I templom~~/~~, a hová egy férfi
fekete kutya, egy botra támaszko-
lénkiti, ~~és utóbbiakból~~ ~~a sárga ru~~ ~~Fa kikből~~
hátra kanyarodó korlátos uton, egy
utya követ és két távozó munkás bon-
gy előrehajolt~~ak~~ alak (térdel~~ő alak köti~~
ületek emeletesek. A derült égbolt

13.~~5~~3:17 cm. — Becsérséke 500 K.
~~a 1907. november 14-én (1429-908).~~
orisleltárban 88 és annak

52

der Strassen Mailands, Wien 1888.

pag. 30

0.5

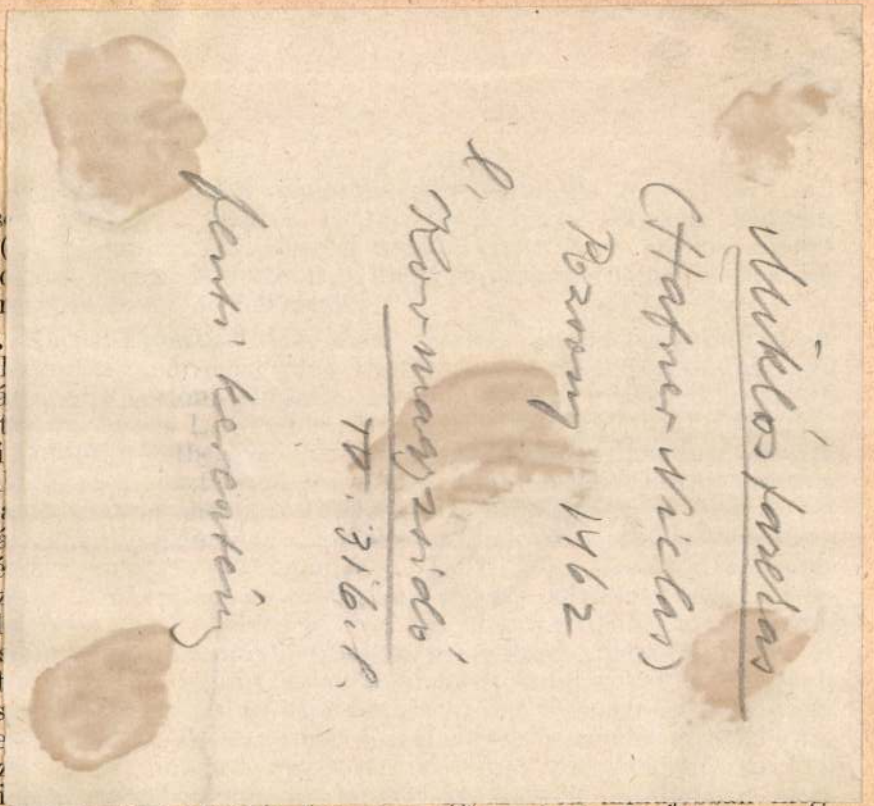

Miklós fazekas

(Hafner Niclas)

Pozsony 1462

l.

Kovmagyzsidó

IV. 316. l.

fenti keresztény

tanár élettani laboratóriumát, végül Drummond professzor élettani intézetét.

A newyorki Institute of International Education közvetítésével kiküldött főiskolai csereösztöndíjasok:

Németh János (1910, Tiszaroff, Jász-Nagykún-Szolnok m., ref.), latin-görög szakos okl. középiskolai tanár (prof. Darkó) a lewistoni Bates College rendes hallgatójaként töltötte a tanévet Amerikában. Szeptember 16-tól 19-ig résztvett az Institute of International Education által rendezett diákkonferencián, majd elfoglalva helyét a Collegeben, annak tanrendje keretében pedagógiát, lélektani, angol és latin irodalmi előadásokat hallgatott és angol nyelvgyakorlatokon vett részt. Az intézet gazdagon felszerelt könyvtára bőséges alkalmat nyujtott egyben számára, hogy e tudományágak amerikai irodalmában alapos tájékozódást szerezzen.

Dr. Török Mihály (1904, Kibéd, Maros-Torda m., róm. kath.), okl. vegyészmérnök (prof. 'Sigmond), kir. segédvegyész az Orsz. M. Kir. Chemiai Intézetben, az élelmiszerek ellenőrzése, államközi forgalma és minőségi garantálása körébe vágó amerikai intézmények, eljárások és szokások tanulmányozása és ezzel kapcsolatban a madisoni mező-

Miklós
farcas

l. 1428 – 1460.

Házi Sopron tört.
II. r. 6. k.
478. l

128 PÁLYÁZATI

Bérkezett pályamúvek [illegible] bírálatok készítése.

Ezen előadói [illegible] tényben fen [illegible] észrevételeket tehetnek és azokat írásba fog[illegible] bíráló bizottság elnökének átnyu[illegible]

A bíráló bizottság az előadói munkálatot és a beérkezett észrevételeket tárgyalás alá vesz[illegible] és a pályamúvek felett teljes szabadban, ülés[illegible] teg, titkos szavazás útján határoz.

12. Pályadíj [illegible] [illegible] legalább négy szavazat nyer[illegible] kvalott.

13. A pályamúvek [illegible] bizárólag, és pedig a tőszmintak a VIII. k[illegible] zerge-utczai községi főreáltanodában, [illegible] rajzok, leírások és költségvetések ellenes[illegible] Gerlóczy Károly főv. alpolgármester úrn[illegible] mint a szoborbizottmány elnökénél (új vár[illegible] ház, II. emelet) adandók [illegible] mely elindk[illegible] helyett azokról elismervények állítottnak [illegible] Később beadott pályamúvek bírálatra [illegible]

mint a *Kunstchronik* kényszerítve érzi magát
ly föltétlen elismeréssel adózni a franczia
művészetnek, s ily határozott tanuságot tenni
annak felsősége mellett.

RDETMÉNY.

nellett, a főváros tulajdonát képezendik:
gyanazért fentartja a főváros magának azon
ogot, hogy a kivitelre nézve a három díjazott
ályamű közül szabadon választhat, vagy hogy
setleg egyik dijazott pályaművet sem fogadja
l a kivitelre. A díjazott pályaművek egyike
zerint való kivitel esetén azonban, a kivitel
el, a három pálya nyertes közül az fog meg-
ízatni, kinek pályaműve kivitelre elfogadtatik.

7. A beérkezett pályaműveket egy elnök és
at tagból, összesen tehát 7 tagból álló bíráló
izottság vizsgálja meg és ezen bíráló bizott-
g itélete alapján fognak a pályadíjak kifizet-
tni.

8. A bíráló bizottság következőleg alakítta-
k: két-két tagot választanak, illetőleg kül-

Miklós, faragó molnár

(Nicolaus Molnar)

1415

Balthel 119. l.

Telada Vöros Mital

Topolya

Miklós cigler

1398 – 1403

Grod

+K+ 41. l

reálliskola igazgatóságától.

sitő.

..... *osztályu tanuló a*

.....

.....

! elégtelen előmenetelt tanusitott.

.....

..... *hó* .....

osztályfő.

re Szeged.

Miklós steinbrecher

1395

röd

+K+ 41 l

A szegedi m. kir. állami fő

Érte

.....

.....

.....

..... *tantárgyakból*

Magaviselete .....

Szeged, 191.... év .....

Látta az atya vagy helyettese:

Endrényi In

Miklós imurator

1394 - 1405

Lvod

+ K + 41. l

reálliskola igazgatóságától.

sitő.

..... *osztályu tanuló a*

.....

.....

l elégtelen elömenetelt tanusitott.

.....

..... *hó* .....

osztályfő.

mre Szeged.

Miklós kőfárajó.

Báthmonostori Töttös László [illegible] báthmonostori várkastélyában dolgozott, 1460 ban. Aki neki szt. András napján egy ablak kőzítésért 32 fotot, kövek tisztogatásáért 3 fotot és kövek szállításáért 13 fotot fizetett.

Kir. Kincstartó

A prof. Zichy család okmánytára. Budapest 1907. X. k. 131. l.

Miklós

Kapornoki gerencsér

1522-ben végrendeletében Gergely Kapornoki apátra 1 forintot hagyott.

Sörös Pongrác: Az elenyészett bencés apátsok. A pannonhalmi szent Benedek-Rend sört. XII/B. kötet. Bp. 1912.)

(279. l.

sesamum indicum

aszezam

Miklós

farekas

l. 1454-1468.

Házi-Sopron tört

II. r. 4. k

435. l.

frankok sisakosan, páncélosan küzdenek, mindkét fél hosszú pallosokkal verekszik. Egy frank katona magasan tartja kezében a lobogót, amely kinyúlik a képtérből. A lovasok arcán kevés a kifejezés, de ezen a XIV. századi ábrázolásban nem csodálkozhatunk. A legyűrt harcosok, a lovaikról lezuhanó sebesültek töltik ki az alsó képmezőnyt. Itt azonban a küzdő felek nincsenek egymás fölé helyezve s merev falanxokba csoportosítva, mint azt egynémely német metszeten még a XVII. században is látjuk. A csoportokban drámai hév lüktet. A mozgalmasság érzékeltetése még túlságosan lineáris s dekoratív jellegű : egyszóval gótikus.

A Krónika legszebb miniaturáinak egyike Aquileja 452-i ostromának képe.[44] (4. kép.) Sziklás talajon tart a hun sereg a soktornyos, várfokos falakkal körített, magas házakkal zsúfolt »bevehetetlen« gazdag Aquilejára. A magasabb harcosok a ló hátáról kényelmesen benézhetnek a meredek falak mögé, a gótikus festmények szokásos modorában. Csatarendben vonul a sereg, elől finoman s kecsesen megnyúlt lován, emelt karddal nyilván Attila : az ugrásra készülő lovas a Krónika egyik legtermészetesebben rajzolt alakja. A lándzsát szegező hunokra a várfalak mögül négy elkeseredett védő dugja ki pallosát ; az egyik, rettegve visszanéző már érdekes, egyénített arc. Aránylag sok alak tolong a képen ; az első sorban vonulók fölött kilátszó sisakok érzékeltetik a tömeget. A tömegmozgatás festői megjelenítésének régi fogása ez. A csataképfestés ősi problémáinak egyike : mint lehet minél több alakot nyujtani s azokat úgy elrendezni, hogy a kép mégse legyen túlzsúfolt s ne essen szét részleteire. A középkor természetesen a harcosok számát is szimbolizálta, csak keveset szerepeltetett s aránylag kevés alakkal jelezte a küzdelem hevét. A gótika művészi szemlélete más volt ebben a tekintetben, mint a barok stílusé. A kevés alak szerepeltetése a csataképeken a magyar művészi felfogásnak teljesen megfelelt s erről lejebb még lesz elég alkalmunk meggyőződni.

Botond párbaján[45] jobbról látjuk Bizánc várát, csak néhány toronnyal jelezve. A sziklás talajon áll Botond fehér lova s előtte bukik földre a görög sárga paripáján. Botond baljával fejét fogja s jobbjával tartott egyenes pallosát a görög szívére irányozza. Balról csoportosul a magyar sereg, elől talán Opour hadnagy. Botond jelenete kompozicióban s rajzban is elmarad a cesuamuri csata és Aquileja ostroma mögött. Hasonló merev jelenet Kupa

sienai miniatűrfestészet hatása kétségtelen, az is bizonyos, hogy a festő magyar volt s a munkának is itthon kellett készülnie. Különben nem képzelhető, hogy a különben Itáliát járt s ott iskolázott festő a magyar történelmet, a legendákat, a családok címereit s a hazai viseletet és a fegyvereket oly behatóan ismerte volna. Sok részletfinomság van e képekben s főleg képszerkesztésük, egyes helyen, mint különösen a csataképekben, eleven és előnyösen dekoratív.

A Krónikában sok párviadal, vadászat- és csatajelenet szerepel. Ezek a legkorábbi magyar csataképek. Történeti forrásértékük természetesen korlátozott, hiszen a magyar történet első három századának eseményeit csak az Anjouk korának szemszögéből vetítik vissza. Ismerve a magyar viselet konzervativizmusát, a ruházat és a fegyverzet legalább egy évszázaddal régebben is divatos lehetett ; az Anjou-kori lovagi öltözetet azonban teljes hitelességgel nyujtja.[41] Az arcképek (a Nagy Lajosét leszámítva) nem lehetnek hitelesek s a hadtörténet szempontjából sem oly jelentékenyek e miniaturák, mint pl. a XVII. század ostromképei. Mint a történeti festés alkotásai azonban rendkívül nagy becsben állanak a tudományos kutatás szemében, mert e színes képecskék mindennél érzékeltetőbben vetítik elénk egy XIV. századvégi magyar festő művészi felfogását s azt a szellemet, amely a hadi események ábrázolásában később is felismerhető.

A Krónika 4. lapján az őshazában vadászó magyarokat látjuk, térdig érő ruháikban, keleties süveggel, lándzsásan s rövid, magyaros típusú karddal. A háttérben a szokásos giotteszk háttér. Kevés, mintegy hat alak, csekély mozgalmasság és az alakok merevsége mit sem nyujt a vadászat nemes kedvtelésének izgalmaiból.[42] Annál nagyobb mozgalmasság érvényesül a 9. lap képén, a Krónika első s egyik legszebb csataképén, amely a »hunok« (voltakép az avarok) és Nagy Károly cesumauri csatáját ábrázolja.[43] A tájképi részlet itt is háttérbe szorul ; a kulissza-szerű hegyek fölött néhány stilizált fa jelzi az erdőt. A két had hevesen csap össze. Az avarok a kép baloldalán csoportosulnak, abban a viseletben, ahogy a Krónika már az ősmagyarokat is ábrázolja. A kép középterét az előrenyomuló frankok foglalják le. A miniátor helyes érzékkel helyezi térben előbbre a frank király győztes hadát, hogy a tér szimbolikájával is érzékeltesse, melyiké lesz a diadal. A lovascsapatok nagy tumultusban csapnak össze ; a

II.

AZ ANJOUK ÉS ZSIGMOND. — A GÓTIKA KORA. — A MINIATURA-FESTÉSZET ÉS A SZENT LÁSZLÓ-LEGENDA. — NAGY LAJOS CSATÁJA. — A BÉCSI SZT. ISTVÁN-DÓM KŐDOMBORMŰVE. — A GYULAFEHÉRVÁRI SIREMLÉKEK.

Szinte az egész középkori magyar művészet az egyházi élet keretében született s a templomok építésében, ékesítésében látta fő feladatát. E templomok voltak a társadalmi és a szellemi élet középpontjai s amint a középkori ember életének minden jelentős mozzanata a templommal vagy általában az egyházi élettel kapcsolatban zajlott le, úgy láthatjuk a templomok díszítésében a középkori élet egész enciklopédiáját. Ezek a szobrok, képek és falfestmények sűrűn ábrázolják a vallási tárgyak mellett a nemzeti témákat is, szentjeink alakjának és élettörténetének színrevetítésében. E nemzeti szentek ábrázolásában — mint *Gerevich Tibor* írja — »a magyarság vallásosságáról, erkölcsösségéről s egyuttal nemzeti érzéséről tesz a művészet által bizonyságot... A hazának hőseit is tisztelték bennük. A magyar érzésvilágban a vallási és a hazafias gondolat elválaszthatatlan összeforrását, egységét jelképezik. A magyar ideálképzésnek, bátorságnak és bölcseségnek, istenfélelemnek és önfeláldozásnak megtestesítői...«[33] E sokrétű ábrázolások nemcsak a magyar ikonográfia alapvetését adják meg, hanem a magyar történeti festés első csirái is. Az egyházi élet, a nemzeti ideálok s a történelem dicső eseményei egyaránt kedvelt tárgyai nemzeti szentjeink legendájának és azok megörökítésének.

Bár nem volt nemzeti szentünk, mégis általános tiszteletnek örvendett Szent György alakja, akiben a magyar középkor a lovagi ideált látta s kinek alakjával és legendájával sűrűn találkozunk a régi magyar művészetben. Még az Árpádkorból való a legkorábbi Szent György-ábrázolás, a jáki templom freskóján. A XIII. század utolsó tizedeiben keletkezett freskó, amely a trecentot megelőző

olasz művészeti kapcsolatok éberségére vall — a korbeli lovagi viselet ékes megtestesítője.[34] E falkép ikonográfiai és stílusbeli kapcsolatban áll az időben és művészetföldrajzilag egyébként eléggé távoleső XIV. századi almakeréki Szent György-freskóval.[35] Ezeket az ábrázolásokat az olasz művészet befolyásolta, valamint a többi hasonló műveket is. A mártonhegyi freskó Simone Martini elpusztult avignoni falképével állhat kapcsolatban.[36] A későbbi ócsai, feketegyarmati, zólyomradványi, nagyszombati falképek[37] s általában a festészeti ábrázolások mellett is messze kimagaslik a középkori magyar szobrászat Európaszerte párját ritkító remeke, Kolozsvári György és Márton 1373-i Szent György-szobra, amelynek alapjában a középkori magyar lovag öltött testet. E mű a legszebb ábrázolása a magyar harcos vitéznek.[38]

Nemzeti szentjeink, István király, Imre herceg és László király alakja a középkori magyar művészet legkedveltebb tárgyai. Legnépszerűbb közöttük kétségkívül László volt, kinek alakját és legendáját igen sokszor örökítették meg a falfestmények és a kódexek miniaturái. Mivel a modern magyar műtörténeti kutatás bebizonyította, hogy a miniatura és a falfestészet között genetikailag a könyvfestésé az elsőség hazánkban, figyelmünk elsősorban a kódex-illuminációk felé fordul. E munkák között is kiemelkedik a magyar történetírás egyik legelsőrendű kútfője s a magyar műtörténet nagyfontosságú emléke, a Képes Krónika, amely a magyar csataképek nagy sorozatát nyujtja.

A régebbi őrzési helye után egykor Bécsi-nek nevezett Krónika, Kálti Márk székesfehérvári őrkanonok műve, a magyar miniatura legszebb emlékeinek gyüjteménye, Nagy Lajos királyunk rendeletére készült 1358—70 között. Lapjait 147 miniatura díszíti. Az illuminátor a munkát 1370-ben, Nagy Lajos lányának születésekor kezdette meg, s kétségtelenül a király udvari festője volt : személyét a kutatás Hertulfia Miklósban gyanítja. Ezek a miniaturák — a XIV. századi magyar művészet legszebb alkotásai — a hazai viselettörténet szempontjából elsőrendű fontosságúak.[39] A magyar művészettörténeti kutatás igen kimerítően foglalkozott már e művel. Általánosan leszűrt vélemény, hogy az illuminátor a XIV. század második fele nápolyi kódexeinek befolyása alatt dolgozott ; feltétlenül látnia kellett azokat a nápolyi kódexeket, amelyeket I. Károly király Anjou Róbert nápolyi könyvtárából hozott magával 1348-i nápolyi hadjárata után.[40] Bár a nápoly-

MIKLOS 1. festő, Hertul fia. Nagy Lajos magyar király udvari festője volt, s 1356. visszakapta Medves helységét, melyet még atyja nyert I. Károly királytól, de nyomorba jutván, elzálogosított. Az adománylevél kiemeli, hogy M. festőművészetével sok és különféle, éppen annyira kedves mint tetszetős művet készített a királynak.

K. Gy. II 122

lomot és a közelében lévő házarnyékbeli hegység képezi. A mébbra vizes talyiga és balra a ében koldus köti le figyelmünket.

MIKLÓS, HERTUL FIA, NAGY LAJOS KIRÁLY UDVARI FESTŐJE. Sopron városának levéltára három oklevelet tartalmaz, egyet a dicsőséges emlékű királytól (1356), kettőt leányától Mária királynőtől (1385), melyek említést tesznek Miklós festőről. Lajos király Miklósnak, a Hertul fiának, a maga udvari festőjének — pictor noster — mint az oklevél mondja — Medves helységet, melyet még atyja Hertul nyert I. Károly királytól, de nagy nyomorba jutván, elzálogosított s melyet most Miklós, a királyi pártfogás mellett jobb sorsba jutván, visszaváltott — újra adományozza. Az okmány szavai nagy dicsérettel szólnak Miklós jelességeiről. „ . . . attendentes fidelitates et meritoria servicia eiusdem, qui arte pictoria varia et diversa, eo cara quo placibilia, opera nobis parauit et optulit, in quibus regalis nostra excellencia merito potuit et poterit delectari“ : „tekintetbe vévén az ő hűségét és érdemteljes szolgálmányait, ki festőművészetével sok és különféle, éppen annyira kedves mint tetszetős művet készített és ajánlott fel nekünk, melyekben királyi felségünk méltán gyönyörködhetett és fog gyönyörködhetni . . .“ Mária királynő levelei arról tudósítanak, hogy a művész fia, Miklós magtalanul halt el s így nemesi birtoka, Medves, az 1351. ősiségi törvény szerint a koronára szállott vissza, melyet Mária Sopron városának adományozott. —38.

Művészet 1902. 434. l.

lanok és újak s az alig látható, inkább csak érezhető mintázás ellenére is van bennük erő. A kép többi része, nevezetesen az Igazság aranyszobra már azok közé a túlzások közé tartozik, a melyekbe a legtöbb filozofáló festő téved. Mihelyst a bölcseleti ötlet lesz úrrá a festői ötlet felett, vége a pikturának.

ELHALT MŰVÉSZEK. — Andresen Emmerich szobrász (született 1843-ban) Meissenben meghalt.

Barthélemy Raymond szobrász (szül. 1833-ban) Párisban meghalt.

Behrens Károly szobrász (született 1842-ben) meghalt Würzburgban.

Berger Julius bécsi festő (szül 1850.), a bécsi képzőművészeti Akadémia tanára, meghalt. A bécsi igazságügyi palota és képzőművészeti Akadémia freskóinak egy része tőle való.

Fehrenberg Hans festő (szül. 1868-ban) Bréma mellett egy elmegyógyintézetben meghalt.

Geertz Gyula életképfestő (szül. 1837-ben) Braunschweigban meghalt.

Greil Alois történelmi és életképfestő (szül. 1841-ben) Bécsben meghalt.

Hansen Alfréd szobrász (szül. 1875-ben) meghalt Berlinben.

Hartmann Lajos táj- és állatfestő (szül. 1835-ben) meghalt Münchenben.

Knab Ferdinánd tájfestő (szül. 1837-ben) Münchenben meghalt.

Lavalley Georges-Henri rézmetsző (szül. 1869-ben) Grez-sur-Loing-ban meghalt.

Miklós, Hertul fia

Nagy Lajos udvari festője

Tóth-Szabó Pál: Művészet
1902. 434. l.

Genthon István

A régi magyar festő-
művészet. Vác, 1932

22. l.

Óra keresztben, alatta üveg alatt román-
cos pieta-csoport, románcos talp. Mag. 18'5
cm. Olasz, XVII. század.

Miklós, Hartul fia

Művészet 1902 434

6),

Miklós 1. festő, Hestul fia, Nagy Lajos király udvari festője. Mü-vészi tevékenységéért 1356. Medves helyiséget kapta adományul.

2. üvegfestő Kassán a XIV. szá-radban. 1365. Péter lelszi préfost megbízásából 100 aranyforintért négy üvegablakot készitett.

3. festő Pécsett a XV. században. 1495. II. Ulászó király részére dol-gozott.

4. ~~Miklós~~ festő Kassán a XV. században. Bochniából (Gali-cia) származott. 1466. Jakab szan-deci festővel készitette a bártfai szt. Egyed templom főoltárát. Az ő müvének tartják a Kassai szt. Erzsébet templom nagyszerű főoltárát is.

Miklós festő. Hertu

XIV. nárad.

vezér leveretése.[46] Négy sisakos vitéz előtt Vencelin lovag bárddal fejezi le a térdelő Kupát, balról lovon István király és két kísérőjének félalakja.

Szent István küzdelmeivel kapcsolatban két miniatűrt látunk : Gyula legyőzetésének jelenetét és a Sámuel bolgár »kán« fölötti

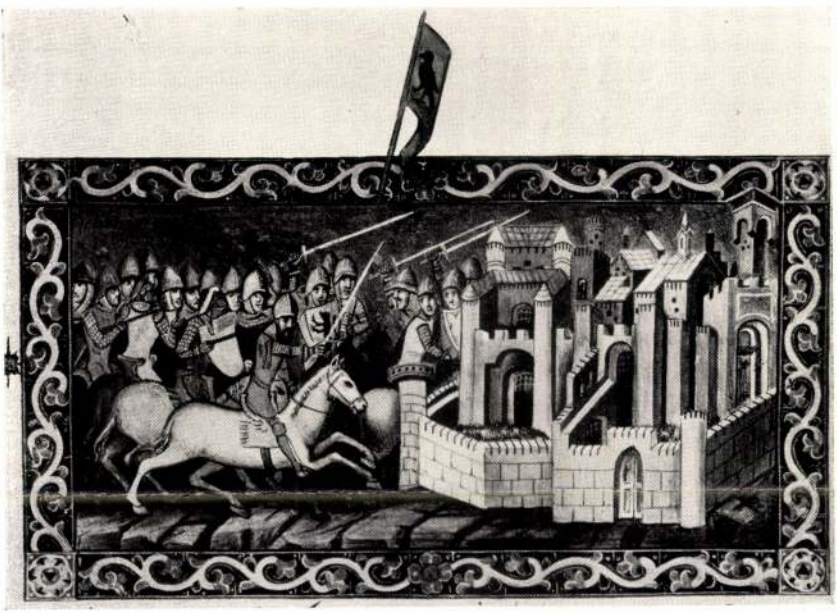

4. Aquileja ostroma. A Képes Krónikából (1370 körül, Országos Széchényi Könyvtár.)
L'assedio d'Aquileia. Cronaca Illustrata (c. 1370. Biblioteca Nazionale »Széchenyi«).

diadalt. István király félprofilban forduló lovon áll az összekötözött kezű Gyula fölött.[47] Mögötte kísérői, lándzsás harcosai, míg balról három, nyugati páncélzatú vitéze három lázadót üldöz. A lovak s a szemben beállított harcosok itt is mereven csoportosulnak s nem érik el a cesumauri csata lendületét. Kevés az alak. A küzdelmet csak a két harcos kardjának mozdulata képviseli. Színben és szerkezetben egyike a Krónika legsikerültebb jelenete. István király és Sámuel bolgár kán harcán[48] herold tartja a király lovának kötőfékét s a címeres tárcsapajzsot : lovagi viseletben áll a szent király a földön heverő kán testén. A bolgárok, színpom-

pás viseleteikben, a hegycsúcs mögül néznek ki. A legszélső még futásában visszafordul s a páncélos, sisakos magyar hadra nyilaz. A Krónika egyik legjellegzetesebb csataképe (5. kép).

Péter király üldözésén[49] csak a felvonuló magyar lovasok sorozata látszik : az előtérben az egyik kirántja kardját s a sereg zömének vezetője ijját feszíti. Drámai mag rejlik e miniatürben.

5. Szent István és Sámuel bolgár kán harca. A Képes Krónikából.
La battaglia di Santo Stefano e di Samuele, gran cane dei Bulgari. Cronaca Illustrata.

Egy szépen illuminált »B« betűben látjuk Béla herceg párviadalát a teuton vitézzel.[50] A herceg az Anjou-kori lovagi tornák modorában döfi ki lándzsájával a nyeregből ellenfelét. Itt a harci cselekmény csak a két küzdőre szorítkozik. A legszebb csataképek egyike a ménfői csata illusztrációja.[51] Henrik császár és Aba Sámuel seregei arányosan vannak csoportosítva a sziklás táj közepén s közönyös arccal asszisztálnak a két uralkodó párharcának. Lovaik alatt buknak le az elesettek a virágos rétre ; a császár sárga lova megtorpan s összecsapásra készül. A harc kimenetelét a zászlók helyzete is mutatja. Balra Aba leszúrását látjuk, míg jobbra a

Miklos, Hertul fia

cimerfestö

I Karol alatt -

Vass József. Az Anjouk és miveltségünk. Budapesti Hemle. 1861. XII. K. 282 l.

Miklós fertő

Hartul master fia
(I. Lajos nagyar kir-
udvari festője?)

Házi jenő: Sopron
szab. kir. város tört.
I. k. Sopron, 1921.
173. sz.

Miklós, Hertulfiá

Nagy Lajos udvari festése

Legnyabban még egy művet federtér fel az oxfordi Bodleyana egyik kodexének diszítéseben –

Egyebként lásd Hertul alatt is.

Kampis Antal

Régi magyar művészet

Magyar Művelődéstört

I. 547. l

546,

Miklós Hertul fia
Csunerfestő.

Mit Nagy Lajos Királynak
cimerarius noster-nek nevez, u-
gyanezen nagy fejedelem ezeket írja:
„qui arte pictoria varia et diver-
sa, eo cara, quo placibilia opera
nobis paravit et optulit, in qui-
bus regalis nostra excellencia meri-
to potuit et poterit delectari;" a-
miért átengedte neki a illedvesen
szedetni szőlőt festői vámot.

M. Tört. Tár. IX. 118. 120.

Pór Antal Arch. Ért. 1893. 237 l

Miklós, Miklós fia

királyi festő

(Nagy Lajos)

lásd

Házi Jenő dr:

Sopron n. kir. város

története. I. r. I. k.

Sopron 1921.

1373. 236. sz.

1383. 269. sz.

— néhai 1385. 272. sz

273. sz

275-6. sz.

— özvegye Dorottya

1385. 278. sz.

Lásd Meggyesi alatt is

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36

Miklós, Hertul fia

festő

Nagy Sajos udvarában

irod

z

Hekler Ung

76 l.

laid meg

Medgyesi Miklós

HELYSÉG

SZAKCSOPORT

VÁRMEGYE

Liptó m.

KOR

ŐRZÉSI HELYISÉG

kath.templom.

MÉRET

TULAJDONOS

TÁRGY

Stallum.3.üléses.

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS)

Lapos faragásu indamintával

FÉNYKÉP, RAJZ

Miklós, Hertul fia

Nagy Lajos festője

lásd

Házi Jenőtr:

Sopron sz. kir. város
története. I. r. I. k
Sopron 1921.
1348. 152. n.
1352. 161. n.
1356. 173. n.

Lásd Meggyesi
alatt is.

Miklós, Hertul fia

festő

XIV. 22

l.

Medgyesi Miklós

alatt

affiancata ai lati da grandi colonne serve a rendere più unita la compatta composizione. La scena dei ciechi commuove per il suo accento drammatico e ad essa ben si adatta lo sfondo scuro delle montagne e del castello. Il soggetto dell'altra scena è più sentimentale. La madre che regge sulle braccia il suo bambino, le donne piangenti, la suora compagna di santa Teresa che sviene, sono di per sé stessi motivi più fini e più delicati, a cui ben si accompagna il paesaggio bagnato dalla luce del tramonto.

Fig. 25. — Santa Teresa risuscita un fanciullo. — Bologna, S. Maria degli Alemanni.

Il disegno, il carattere, la composizione tutta sono molto curati, come nei primi lavori del Pizzoli, specialmente nell'oratorio di Santa Maria del Soccorso. La composizione figurativa s'è andata sviluppando di pari passo con quella architetturale. Queste due belle composizioni stanno molto vicine all'altare di Santa

Miklós

kiválja emerfestő

1370

Csontosi 1917.

Miklós, Hertul fia festő
(aranyos Medgyesi Miklóssal?)

faber noster" aki I. Károly pecsétjét metszette, végül Hertul, „pictor domini regis," aki már fia révén átvezet Nagy Lajos korába.

Nagy Lajos udvarában még több művésznévvel találkozunk. Három királyi festő nevét is ismerjük, ami arra mutat, hogy munkásságuk nemcsak a könyvfestészetben merült ki, hanem címerfestők, sőt talán képtáblafestők is lehettek. Hertul fia Miklóst, ugyanis 1352-ben udvari címerfestőjének „Cimerarius noster"-nek nevezi, de 1356-ban már „fidelis pictor" a címe.

Érdekesek azok az adatok, amelyek a művészi munka honorálásáról szólnak. Hertul fia Miklós a Fertőnek vámjogát kapta.

Dercsényi: Nagy Lajos kora 53. l.

Miklós

pécsi fertő

1495

Csontosi jegyzet

Többszörös

Turócszentmárton h. n. VI. 13.

Miklós festő

II. Ulászló alatt.

Vod
z
Kert. Ung. 107. l.

Ricci, Corrado IV. 40

Miklós festő

és miniátor

II. Ulászló Évá-

ban

lásd

=

Berkovits-Gérivat

ványi Gyula úrn

Budapest

XI. Lágymányosi-utca 16.

Miklós pécsi művész

Ulászló részére dolgozott

cód

Bibliotheca Corvina

49. l. 100 l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Miklós

éparjesi festő

1446.

l.

Mcz. Kot-Ert.

1917. 90. l.

NYOMTATVÁNY

IRÓGÉP

NYIREGYHÁZA, BETHLEN-UTCA 2. SZÁM

T.

EUROPA LAPTERJESZTŐ VÁLLALAT

VEDGRADIUTCA 36. BUDAPEST

Miklós, pécsi miniátor

(Nicolaus von Fünfkirchen)

wód Hoff Belvedere

157 l.

Ulászló király

Hainadás könyvei-

ben emlitve

5873

10.214. — K. M. E. Ny.

Miklós festő

II. Ulászló idejében

Ormvárl

58-C.

14.			"	Hohenzollern				

Miklós

himvarro?

l.

Házi: Sopron tört

II. r. 3-k.

1440. 214. l.

Olaszi köz. iskola vándorkut.

VII. 289.

Miklós Límzőmester

~~[illegible]~~ 1430-ban bécsi levéltári feljegyzések Niclas der Ungert emlitik.

Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. Wien 1898-1921.
II. k. 2. l.
Genthon I. Magyar művészek Ausztriában a mohácsi vészig.
Bpest 1927. 65. l.
Dutka Mária: Az Esztergomi Keresztény Múzeum gobelinjei.
Budapest, 1936, 4. l.

Miklós selyemhímző

3.

Szép számmal ismeretesek e korból a kézművészetek mesterei is, akik leginkább Bécs felé veszik útjukat, itt-ott azonban az ország különböző kultúrcentrumaiban is feltűnnek.

Miklós (Niclas der Unger) selyemhímzőt 1430-ban[363] említi egy oklevél. Csak annyit tudni róla, hogy háza volt Bécsben.

Szentmagyari művészet

65. l.

SZÉP

EL

HEV

Miklós, Herkul fia

Nagy Lajos Király udvari festője.

Sopron városának levéltára
3 oklevelet tartalmaz: egyet
I. Lajostól (1356), kettőt leányától Mária Királynőtől (1385), a melyek említést tesznek Miklós festőről. Lajos Király Miklósnak, a Herkul fiának, a maga udvari festőjének — pictor noster — mint az oklevél mondja — Medves helységet, melyet még atyja Herkultől nyert I. Károly Királytól, de nagy nyomorba jutván, elzálogosította — a melyet most Miklós, a Királyi pártfogás mellett jobb sorsba jutván, visszaváltott — újra adományozza. Az okmány szavai nagy dicsérettel szólnak Miklós jeleségeiről. „.... attendentes fidelitates et meritoria servicia eiusdem, qui arte pictoria varia et diversa, eo cara quo placibilia, opera nobis paravit et optulit, in quibus regalis nostra excellencia merito voluit et potest delectari." (tekintetbe véve az ő hűségét és érdemteljes szolgálmányait, ki festői művészetével sok és külön féle, épen annyira kedves, mint tetszetős műveket készített és ajánlott fel nekünk, melyben Királyi felségünk méltán gyönyörködhetett és fog gyönyörködhetni.).
Mária Királynő levelei arról tudósítanak, hogy a művész fia, Miklós magtalanul halt el s így nemeri birtoka, Medves, az 1351. ősiségi törvény szerint a Koronára szállott vissza, melyet Mária Sopron városának adományozott.

Művészet, 1902. VI. 434.

Miklós festő, II ik László udvarában,

Fápel Pókolf. II. László udvar
Szintaszi 1913. 97 cf. 151. l.

Miklós mester
festő
1495-ben Pécsett élt.

Engel. Fortsetzung der allgemeinen Welthistorie. 49. Theil. Halle, 1797. 172. l.

Hatos Gusztáv. Adalékok a magyar képzőművészet sorozatahoz. Századok. 1874 cif. 424. l.

Miklós

Nicolaus moler

Kassa. 1394 – 1405.

Városi jegyzőkönyv

Ke 55 l.

Miklós képíró

Kassa 1396–1398

l.

Horv Zsigmond

152. l.

Miklós üveges

1418-ban Bártfa városzától üveges munkáért 1 fitot kapott -

Fejérpataky László Magyarországi városok régi számadáskönyvei.

Ságüvegespár

731 -

VÉDELEMRE
OKTATÁSÜGYI
KÖZLÖNY

ÉLELMEZÉSÜGYI MINISZTÉRIUM

ÖNVÉDELEMRE
— OKTATÁSÜGYI —
KÖZLÖNY

Dr. Szentiványi Gyula
Budapest, I. Attila u. 10.
Magyarország

Miklós

kéjiró

1395–1405. Kassa

Miklós (Nikel prof-
macher)
1400-ban említve a Kassai
városi jegyzőkönyvben.

Kemény Lajos: Kassai
képírók a 14-ik szá-
zadban. Művészet
1913. 122. l.

Marzsó Lajos, Königsaal VI. 311.

Miklós képíró!

Kassa 1395–1405

KASSAI KÉPÍRÓK A 14-IK SZÁZADBAN. A kassai képírók ugyan csak a 15-ik század közepén társultak az asztalosokkal egy céhbe, majd 1476-ban az ötvösmesterekkel, de már a 14-ik század végén, amikor a kassai sz. Erzsébet-egyház a ferencrendűek sz. Miklósról nevezett temploma épült, nagyobb számban voltak a városban. Az 1395—1405-ik évekre terjedő jegyzőkönyvben a következők említtetnek: Miklós, János, Lukács, Balázs, György és Zsigmond képírók, Nikil azaz Miklós prefmacher 1400-ban és László scriptor 1402-ben. A képírókra vonatkozó feljegyzéseket időrendben leközöljük:

122

Miklós (1395—1405.) képíró: 1395. Relicta Arnoldis Steler super Nicolaum moler 13 fl. — Stephanus taschner super Nicolaum moler 1 fl. 1 grossorum. — 1396. Koberlin super Nicolaum pictorem 1 fl. et aliis ab eo absolutus. — 1398. Nicusch pictor super Ladislaum $^1/_2$ fl. — 1400. Seyfmacherin super Nicolaum moler 5 fl. minus ortonis. — 1402. Adam super Nicolaum moler $3^1/_2$ fl. — 1404. Nicolaus moler super Sigismundum Kursner fl. 3. — Til fleischer super Niclos moler fl. 2, gr. $12^1/_2$. — Niclos moler super Stephanum Leykop et Stephanum Retel fl. 20. — Johannes Melczer super Nyclos moler 20 fl. Item Nyclos molerynne non visitavit iudicium, pro quo citaverat Johannem Melczer.

Közölte: Kemény Lajos

Művészet 1913. 122. l.

Győri városi kvt. IV. 263

Miklós mester (Nicolaus v. Nicusch pictor)

1396–1398 a Kassai sz. Erzsébet egyházon dolgozott.[1])

1) Ifj. Kemény Lajos: A Kassai sz. Erzsébet egyház történetéhez. Arch. Ért. XIII. k. ujf. 1893. 67 l. és Történelmi Tár. 1887 évf.

1904 szep 7

II/6

Hozzájárulási alap

15.212

II-904.

24090 Községi nyomda Budapest

Miklós Kolozsvári

képiró

l.

Kolozsvári Miklós

akivel a publicisztika a legmagasabbra emelkedett, az Aurore csodálatos cikkiróját, Zola Emilt is kell tartanunk, bizonyos, hogy Tacitus zsurnalizmusa az övét is felülmulja. De egy szellemes franciának az a megjegyzése is megáll, hogy ha a francia történelem nagyságai közül Suly, vagy Necker ma élne, egyik sem ülne a parlamentben, hanem mindegyik közgazdasági rovatvezetője volna valamely nagy párizsi lapnak, de világos, hogy Sullyval és Neckerrel az a zsurnaliszta szellem kormányzott, amely MacDonaldben vagy Briandban ma is érvényesül és amely zsurnaliszta szellem legerőteljesebben és legdiadalmasabban az ujabb történelem során Mussoliniban érvényesült.

Amikor Milotay még a Budapesti Hirlapnál dolgozott, élt az Esti Ujság, ez a pompásan tömör esti lap és ennél a lapnál heveskedett leginkább egy különösen érdekes és eleven ujságiró, Bihari Imre. Ha a zsurnalizmusnak lett volna római istene, Merkurjuk is lett volna, akiről a higanyt elnevezték, tehát Merkur nemcsak a kereskedelem és a gazdasági élet istene volt, de a frisseség és elevenségé is, hiszen róla nevezték el a higanyt. Mint a higany,

Miklós

festő.

Báthori Endre bibornok
s Erdélynek 1599-ben teje-
delmének okt 31 ikén
történt meggyilkoltatása
után Malaspina püspök megbizá-
sából Kolozsvárratt lakó
Miklós, kretai görög rajzol-
ta le arczepét, meget azu-
tán a püspök a pápának
meghüldött.

Nakab Elek. Kolozsvár története.
Bpest. 1888. II. 356 l.

Bethlen Hb. IV. K. ~~[illegible]~~ 462. l.

~~[illegible]~~

Miklós

Jerzö

Kassa 1487.

Nod

KKA 84 l

Miklós

miniatur

Karia 1492

l.

Gerevich emlékkönyv

66. l. 85. l.

innen, melynek mecsetein
sapatok ágyúütegei és tábori
a Margitsziget rombadült épü-
egység tünik szemünkbe. Fölül
alol:

OFEN, IN VNGERN, WIE DIE VON
VEST ANO 1598. Mens: Octobri

rázó szövegnek kezdete: A. Das
Die Schiffprucken.

2 cm.

Miklós

festő és miniátor

Kassa 1492

lásd

Berkovits Kézirat.

Miklós Jesto

1492 Kassa

Lásd

M. Kunyvszemle

1910. 189 l

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök
alá

8. sorsz. Műhelyi minta.

Miklós festo

Kassai Képírók, a codexek miniálásával is foglalkoztak. 1497. Vorbot Niclas moler. Am tag Sancti Jacobi hot er verboten eyn meszbuch zu Vrban moler

Kemény 41½ l

Miklós kolozsvárí fiatő,

akinek fiúnévtak

Kolozsvárí sprántos és György

zabrászok

Pasteurer. 320 l.

PF

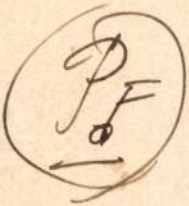

.... *műhely.*

főnökség!

v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

an

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

ıen). Jelezve (Bez.): Pállya C.

). Jelezve (Bez.): Pállya C.

gen). Jelezve (Bez.): Pállya C.

Jelezve (Bez.): Pállya Károly 906.

). Jelezve (Bez.): Charles J. Palmié. Kiállitva: Grosse
ısgestellt in).

): Pap H.

Rézkarc (Radierung). 10×8 cm.

Ostade, Adriaen van (1610—1685).

371. A GÖRNYEDT HÁTU ÖREG (Der
Rézkarc (Radierung). 10×7 cm.

Ostade, Adriaen van (1610—1685).

372. A PIPÁZÓ PARASZT (Der rauche
Rézkarc (Radierung). 8×6 cm.

Ostade, Adriaen van (1610—1685).

373. ÖREG PARASZTPÁR (Altes Bauer
Rézkarc (Radierung). 8×6·3 cm.

Ostade, Adriaen van (1610—1685).

374. KÖPENYEGES PARASZT (Bauer
Rézkarc (Radierung). 9×6·8 cm.

Osztrák festő, 1820 k. **(Oesterreichisch,** un

375. FIATAL FÉRFI ARCKÉPE (Bildn
Aquarell. 7×6 cm., ovális.

Osztrák festő, 1850 k., **(Oesterreichisch,** un

376. GRÓF TELEKY BLANKA (Gräfin
Ceruzarajz (Bleistiftzeichnung). 27×

Miklós

Lépíró.

Kassa. XV-század vége adólajstrom szerint fizetett 1 ft adóts.

K 272 l

Miklós festő

+ 14.85 Kassa

laid

Bochniai Miklós

alatt is.

Székesfehérvár II. 193

Miklós festő

Kassa 1492.

Miklós. (Nicolas molex)

Kassa 1492
Magyar Könyvszemle
II. Könyvszemle 1910. 189. Cap

Bochniai Miklós

Herzog

Miklós, bochniai

Kassai „festő" XV. sz.

Lásd

Bochniai Miklós

alatt is

Arch. Ért.

1914. 439. l.

Miklós üvegfestő

5. 1469-ben Miklós vétetett fel a polgárok sorába. Tartozik ablakmunkákat „fenestralia“ végezni a szent Erzsébet-egyházon.

Kassan

Művészet 1904. 194 l.

LAUFFER TIVADAR

III.

IN DER RENAISSANCE. 2 Bände in
en. Mit 1 Farbenlichtdruck. 60
Vorlagen. Leinen /30.--/ 7.80

EUMER. Eine Kulturgeschichte
rzustand bis zur Republik.
Leinen 1932. /17.30/ 8.80

lbstbiographie. / 4.50/ -.70

DER DEUTSCHEN FRAU. Mit 64 teils
. Lexikonband in Leinen /28.80/ 8.80

Tragik und Königtum. Grossoktav

Miklós mesterb

tartja a Képes Krónika valószi-
nü illuminátorának.

Szigethi Ágnes: A propos de quel-
ques sources des Compositions de la
Chronique enluminée. Acta Historiae Ar-
tium Acad. Scient. Hung. Budapest, 1968
3-4 sz. 177 l.

Miklós mester (építő)

Péter mester, majd utóbb Kassai István mesterek tevékenységéről terjedelmesebb említést a Kassa-i prépostsági templom építésével kapcsolatban adtak.

Marosi E.: Die Zentrale Rolle der Gauhütte von Kaschau. Acta Historiae Artium Acad. Scient. Hung. Budapest 1969 1-2/p.

331.

Miklós, Hertul fia

Hézi Jenő: A Képes Krónika festője. /Meggyesi Hertul fia Miklós/. - Soproni Szemle, 1967. 21.évf. 2.sz. 114-122. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

79. l.

Miklós, festő

Fertőmeggyes templomában érdemes volna szakszerü kutatást végezni XIV. századi festmények után, mivel ezek bizonyára tőle azármazhatnak, mivel 60 éven át ők voltak a templom kegyurai. Fertőmeggyes ma Burgenlandban Morbisch am See. 121. old

Házi Jenő: A Képes Krónika Festője 114. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXI. évf. 1967
Sopron

Miklós, festő

Miklós festő fia is festő lehetett, mivel Erzsébet királyné oklevele utal erre. "per Nicolai filii Nicolai mo mortem condam pictoris hominis absque heredum solacio d decessi". Tehát ez a Miklós is festő volt. 118. old 10-és-11. jegyz 1385-ben

Házi Jenő: A Képes Krónika festője 114. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXI. évf. 1967
Sopron

Miklós, festő

1352-ben Nagy Lajos Budán oklevelet állit ki neki, hogy Fertőmeggyes határában a Fertő tavon a vizi vámot Hertul fia Miklós királyi cimerfestjének adományozta, aki ifjúságától kezdve szolgálatában állott. 115.old

Miklós, festő

---

1 58-ban Nagy Lajos okmánya a következőképen nyilatkozik róla:"...már zsenge ifjúságától fogva szolgálatunkban áll. Ebben az elfoglaltságában minden alkalommal szá. munkra igen hasznos és kedves szolgálatával tünt ki, miért valóban érdemessé tette magát arra, hogy mi is király elismerésünket kimutassuk vele szemben." 1.5.old.6.jegy

Miklós, festő

1348-ban Budán Nagy Lajos királytól kérte, hohy nehéz helyzetükre való tekintettel a fertőmeggyesi hegyvámból 4 dénárfont értékűt elzálogosithasson. Hertul királyi festő fia. 115.old. 5.jegyz

Miklós, festő

Miklós, festő

Sopron megye Oklevéltára I.237-8. Abben az oklevélben :"Nicolaus filius Hertul cymerarius Noster"áll.azaz cimerfestőnk.A cimerfestés közeli rokonságban áll a kódexfestéssel. 116.old. 6.jegyz

Miklós, festő

~~xxxx~~ 1756-ból Nagy Lajos okmánya: "figyelembe vette hüségét, eddigi érdemes szolgálatát, melynek folyamán sokféle nemcsak kedves, de felettébb tetsző festményeket készitett és ajánlott fel nekünk, amelyekben királyi felségünk méltán lelte gyönyörüségét és fogja bizonyára örömét lelni még a jövőben is." 116.old.7.jegyz

Miklós, festő

A Képes Krónika címlapja. fekete repr. Állitólag az ő műve. 117.old

Miklós, festő

Hogy ő festette a Képes Krónikát, bizonyítja az is, hogy Nagy Lajost fényes udvarával ábrázolta, Lent az iniciálében a király és neje térdelve imádkozik Alexandriai Szent Katalin képe előtt. Ennek tisztelete családi hagyománya a kir. családnak. Csak az festhette, aki, aki ifjúságától a király környezetéhez tartozott és ismerte azok gyengéd érzelmeit is. 120. old

Miklós, festő

A cikk szerzője szerint az általa közölt hiteles adatok „egykorú oklevélszövegek alapján nem lehet Miklóstól, Hertul fiától elvitatni a Képes Krónika festését.
120. old

Miklós, festő

Nagy Lajos 1356. márc. 12-én adományozza Fertőmeggyest Miklós királyi festőnek. A Képes Krónika szövegének letisztázása 1358. máj. 15-én kezdődött. A festő és a Krónika közötti összefüggés valószínű. 119. old

Miklós, festő

Nagy Lajos festőjének fia, mi szintén Miklós 1385-ben Erzsébet, Nagy Lajos özvegye jelentette ki: "per Nicolai filii Nicolai mortem, condam pictoris, hominis absque heredum solacio decessi..." 1383.dec.2-án még élt fertőmeggyesi birtokán, tehát lehetett a Képes Krónika miniátora, mert ezt 1374-76 között festették. 95.old

Házi Jenő: Balogh Jolán: A művészet Mátyás király korában. 4., Akad. Kiadó. Bp. 1966. I. köt. Adattár, 799.l. II. köt. 500.l. 703. képmell. 94.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXI. évf. 1967 Sopron

Miklós, festő

Miklós, festő

Róbert Károly és Nagy Lajos udvarában dolgozott atyjával Hertullal együtt. Fertőmeggyes falát kapták ajándékba a királyoktól. Nem lehet Miklóst kapcsolatba hozni a Képes Krónikával, már a dátumok miatt sem. 95.old

Házi Jenő: Balogh Jolán: A müvészet Mátyás király korában. 4-, Akad. Kiadó. Bpest. 1966. I. köt. Adattár, 799. l. II. köt 509. l. 703. képmell. 94. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXI. évf. 1967
Sopron

Miklós mester

Mencl szerint azonos lehetett a kassai dóm első periódusának első tervező építészével. (1410 körül)

Marosi Ernő: Tanulmányok a kassai Szent Erzsébet templom középkori építéstörténetéhez II.
/Művtört.Ért., 1969. 2.sz., p. 89-127./
p. 94.

Miklós mester (Nikolaus lapicida)

Szerepe a buda-visegrádi királyi épitőmühely és Kassa közötti épitészeti kapcsolatokban.

Marosi Ernő: Tanulmányok a kassai Szent Erzsébet templom középkori épitéstörténetéhez. /Művtört.Ért., 1969. 1. sz., p. 1-45./

p. 31.

Miklós festő és üveges
(Nicola Maler)
1451-ben Pozsonyban
javítja a városháza
üvegablakait.

Rakovszky: Das
Pressburger Rathaus.

Ságüvegespár
74 l.

Jak

183, 184,

Miklós miniátor

XV. sz.

l.

Berk Miniatori

15. l.

1258. VÉNUSZ, öntött bronz. Medici V
Bronze. Italienisch, XVII. Jh. M

1259. SZENT SEBESTYÉN öntött bro
— Hl. Sebastian Bronze. Florenz

1260. HERMES, öntött bronz, bronztala
Oberitalien, XVII. Jh. M. 57 cm

1261. KEREK DISZTÁL, sárgaréz, vés
XIX. sz. — Runde Prunkschüsse
Indien, XIX. Jh.

1262. NÉGY FALIKAR, aranyozott bro
Bronze, vergoldet, mit sechs Roko

1263. KÉT ÁLLÓ LÁMPÁS, öntött bron
Bronze, auf profiliertem Fuss. XI

1264. KÉT PISZTOLY, bronzveretes a
XVIII. Jh.

1265. NÉGY FALIKAR, aranyozott b
XIX. Jh.

1266. NÉGY FALIKAR, öntött bronz.

Miklós

betűfestő

1465–78. Eperjes

lásd.

M. Könyvszemle

1911. 134. l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök
al

8. sorsz. Műhelyi minta

Miklós

eperjesi beszifertő

1483.

Csontosi jegyz.

Quarnerolo V. 55.

Miklós betűfestő (Egerjes 1965–78)

Miklós Károly betűfestő

II Kőrösvölgy 1911. 134 lap (zságer)

Klarzog

Transitus 1. Fractionis

Miklós, porsonys festő

1452

aronos Teginger Miklossal

l.

Hoffmann Porsony 19. l

20. l

21. l.

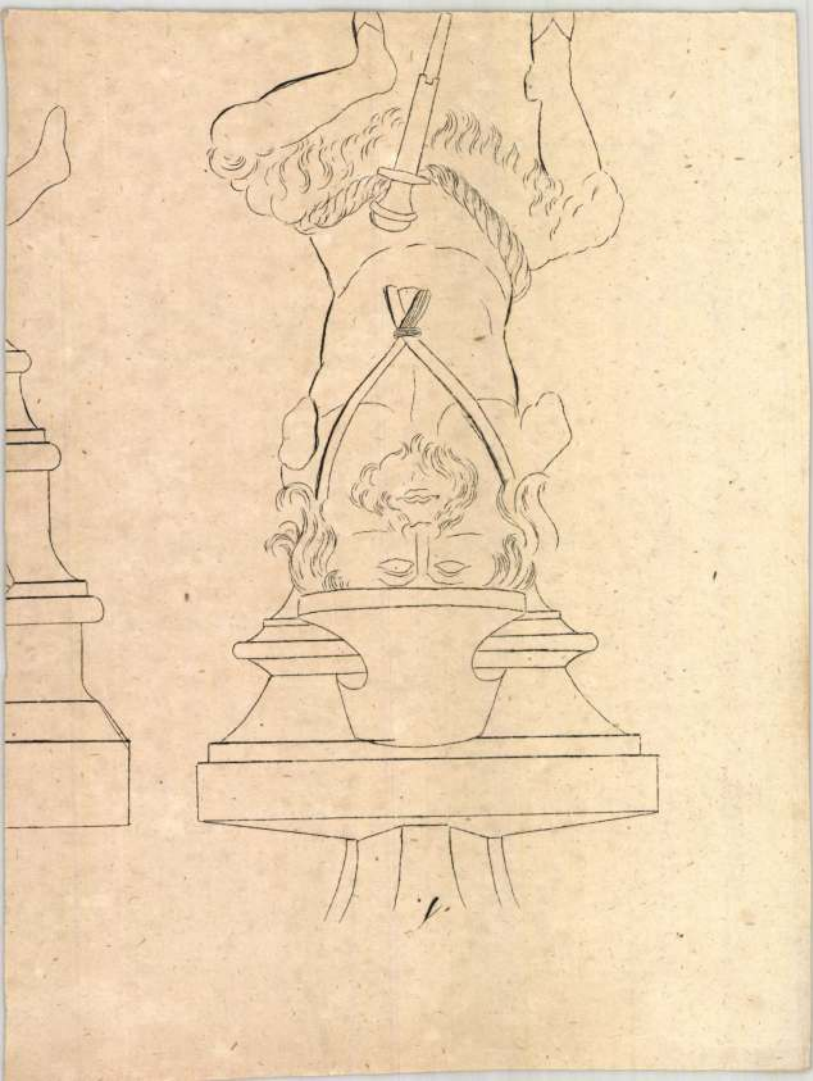

Miklós festő

1381-ben a nagy-szebeni Mária templom 107 üvegtáblájáért és szines üvegjéért 82 forintot kapott.

Dercsényi: Nagy Lajos Kora 54. l.

Miklós festo

1381-ben a nagyszebeni
mária tensplomak
107 db. üvegtáblával és
Hines üvegért 82 frttal tar-
tozott.

Meltzl. 654 l.

lásd még

Archiv

Seiwerth. X. 327.
XI. 377

Miklós

festő

Nagyszeben

XIV. v. vége

vód

Csekonics Erzsébet

grófnő: Erdély

kultuszepe

Bp. é. n.

1939. 80. l.

~~Szava folyó~~ IV. 101.

Miklós festi

nagyszebeni Mária-
templom
üvegablakai.

l.

Deresényi: Nagy Lajos
Kosa. 137. l.

ben is, legfeljebb a közvetlen olasz kapcsolatok miatt gyorsabb, mint pl. Franciaországban. Késő középkor és humanizmus békésen megférnek egymás mellett, mint ahogy a lovagi ideálokból szervesen fejlődik a reneszánsz embereszménye. Az új szellem első nyomai már az 50-es évek elején kitapogatható és Nagy Lajos az uralkodásának utolsó évtizedeiben már tisztán érzékelhetők, de párhuzamosan tovább él az udvari kultúra középkori televényében a skolaszticizmus, a középkori vallásosság is. Az átmenet lassú és alig, inkább irodalmi téren érzékelhető, míg a szellemi kultúra többi területén, így a művészi emlékeken még nem. A művészetben még a tiszta gótika uralkodik. Ezen a téren a lassú fejlődés csak Zsigmond korában indul meg és Mátyás uralkodása alatt lesz egészen világos. De ott is egymásmellett él a gótika és reneszánsz, legfeljebb egyes műfajokat az egyik, másokat a másik sajátít ki teljesen.

Miklos Jerko

(Nicolaus pictor)

A XIV. században festett
üveg ablakokat készített
a nagyszebeni plébánia
templom részére, melyek
ből ötöt kapott.

Rösler, Dr. Rudolf

Beitrag zur Geschichte
des Zunftwesens
Archiv des Vereines
für sieb. Landeskunde
1912. Bd 38. Heft 3.
487. l.

1.–27. M., 1 térkép

Paris

V.-A. Delahaye et Cie.

1879

Miklós festő?
Nagyoreben XIV. 17.

l.
Horv. Zsigmond
153. l.

Miklós pstó

1386. Nagy Szebenben

cvd

=

Bre Sa IV. 771.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

_____

az osztályfőnök aláírása.

Enged

_____

a műhelyfőnök
a

8. sorsz. Műhelyi minta

Miklósfesti

Nagrieben

XIV. Várad

láid

Wchw 67 l.

68 l

2 Miklós

Sidóben

Nagrieben

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

élyezem:

.....

vagy helyettesének
áírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Miklós festo

1386. Nagy Szeben.

czitalja

Cornides: Bruchstücke zur Geschichte der städtischen Cultur und des Gewerbes in Ungarn. értekezést.

ez a festo mit a szentlélek-ről ezimzett hospitium alapitója szerepelt.

Fin. 1168 l.

Miklós mester

A Királyföldi festők közül legrégibb fenti, ki a XIII. szakad utolsó negyedében élt Nagy Szebenben, ahol a plébánia templom szamára üvegablakokat és egyebeket festett.

275 l.

Miklós festő

(Niklas Maler)

Pozsony. ~~[illegible]~~ 1434 évi adólajstrom.

Ortvay Tivadar. Pozsony vára története.

Pozsony 1903. II. k. IV. rész

302-303. l.

Miklós Festő

Pozsony XVI. század (?)

A pozsonyi városházán a nyílt ablaküvegek óvására drótháló készített.

Ortvay Tivadar dr

Pozsony város utcái és terei. Pozsony 1905. 104. l.

Ezzel az adattal kapcsolatban nincsen említve-

Miklós festi

1457. Porsacy.

Die Fenster hess man vergittern. Item hab ich gerait mit dem Nicole Maler, was er der Stat geraibat hat, Im Rothaus dy Metz für dy Fenster, mit Eysin zänn, davon hab ich geben, und das er glas scheiben zwysmal Im dy Glasfenster gemacht hat, 7 Sch. 8 d.

Stefan v. Rakovszky. Das Pressburger Rathhaus Pressburg 1872.

4-5. l.

Schun Péter

ὁ τοῦ

XVII. st.

Miklós, festő (Niclos moler) Előfordul a Kassa városi adólajstromban 1487-ben. 1)

1) Aj. Kemény Lajos: A kassai szent Erzsébet egyház történetéhez. Arch. Ert. XIII k. Ujf. 1893. 67 l.

1904 okt 2

II/6

Vallásalap

16.421.

II. 904.

24090 Községi nyomda Budapest

Miklós

miniaturista

1465–1478

Eperjes

lásd

Berkovits-Ezirat.

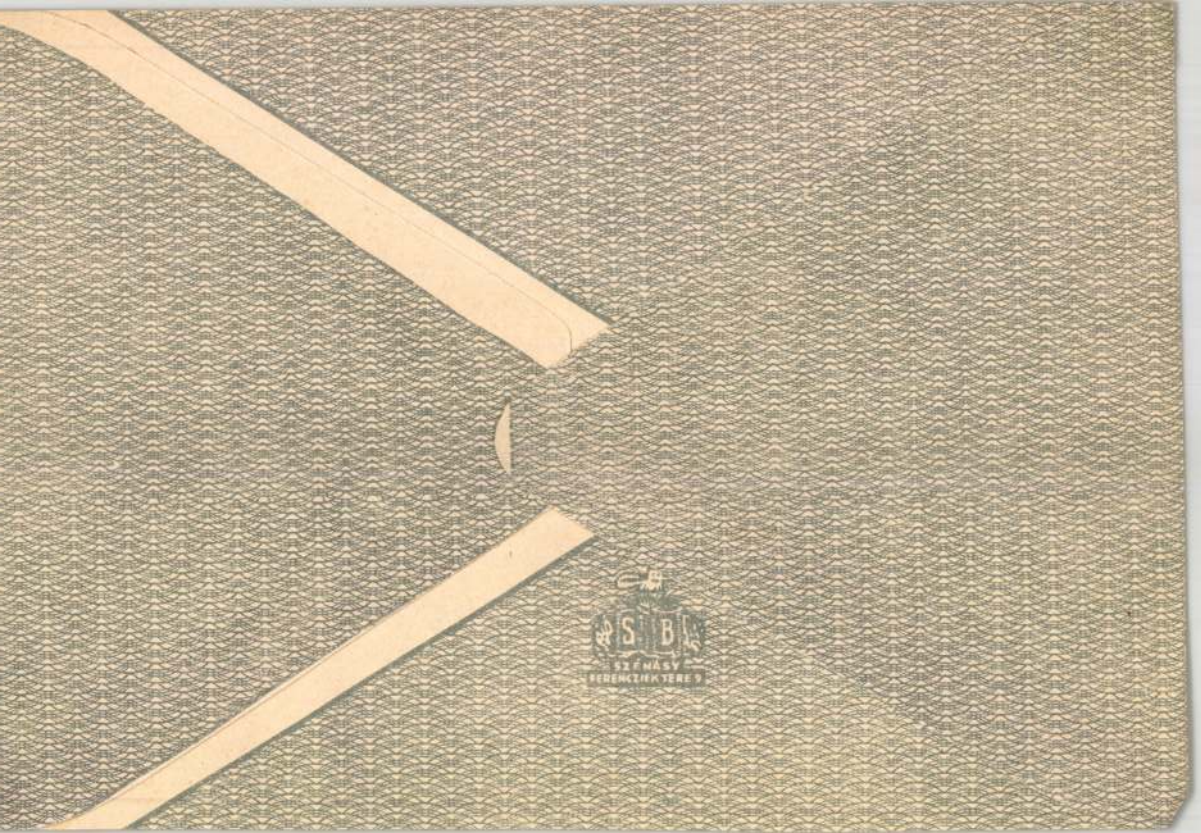
S B
SZÉNÁSY
FERENCZIEK TÉRE 9

Miklós

Mátyás király udvari
betűfestője.

1487.

Csontosi 1897

Gyulafehérvár VI. 252.

Miklós

Egy XV. század közepéről való kelteretlen levél tanúbizonysága szerint Miklós egyhor tapolcai bencés, antiphonas könyvet írt László diósgyöri plébános temploma számára.

Sörös Pongrác és Rezner Tibold: A pannonhalmi főapátság története. III. k. Bpest, 1905. 351. l.

Miklós

Nicolaus sacerdos de

„Cerova Brida

Könyvmárató

XIV szerad.

Lőrd

Magyarkönyvszemle

1881. 205 l.

Miklós

kassai művész

Bécs 1420 las

évek

l.

Hekler Ung

60 l.

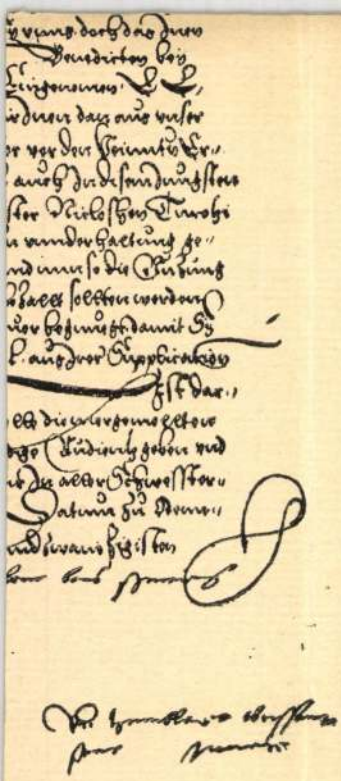

~~Mik~~ Miklós

Nicolaus filius magistri Dominici pictoris

79.c

Miklós

Domonkos fotó fia

l.

79. l.

198

melletti tengerparton jobbra épület csoport
s a ~~[illegible]~~ vörös tetejű épülemél csön-
ösznai. A part mentén szamos vitorlás ~~hajó~~ kö-
ztérben még néhány hajó tűnik fel. Az előtérben a
nál két kerekű talyiga áll, a mely előtt két férfi befelget.
és egy csolnak tűnik szemünkbe. Középütt ~~[illegible]~~ hátom
hálóval bibelődik, a második lehajolva kosarat akar
mellett áll, hátra néz, hol egy előre hajló asszony megy
asszonyon túl ~~[illegible]~~ még két ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ asszony
felé. Az egyik épen most ~~[illegible]~~ hajlik ~~[illegible]~~ le, ~~[illegible]~~ a másik
odik s tal karján kosarat visz. Az égbolt felhős. Jel-

v. ~~[illegible]~~ Tiesenhausen.
~~[illegible]~~ 1872.
78: 154.5 cm.

Ára 1400 frt.

3

Niclas von Perga

1469-ben a Kassai hentkrisébet egyház ablakaniák beüvegezése körül szorgoskodik.

irod

Mich. Erzsébet 40. l.

összehasonlításul:

Arch. Ért 1890. 341. l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 .... é

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ..

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191....

.....

tanu.

.....

Adalékok a magyar ipar történetéhez. A m. n. muzeum könyvtárának kéziratgyüjteményében egy 1573-ik évi Znio-Váralján kelt és a selmeczi bíróhoz intézett levél őriztetik, melyben egy Miklós nevű órásmester a selmeczi felsővárban (in superiori arce vestra) levő romlott óra javítására ajánlkozik. A mester a többi közt azt irja, hogy ő a Révay családnál tartózkodik, melynek számára már több órát készített (vos scitis me nunc esse apud Magnificos de Reua, et illis aliquot horologia praeparasse). Levelének végén pedig azt mondja: Datum ex Varalia ubi hoc tempore unum horologium extruxi, et adhuc unum extruere debeo, pro necessitate Reverendissimi Domini Stephani Radvay Episcopi Agriensis. Datum ut supra sub arce Znio 24. Aprilis Anno Domini 1573. Nicolaus Magister horologiarius.

6 c

6 a

6 b.

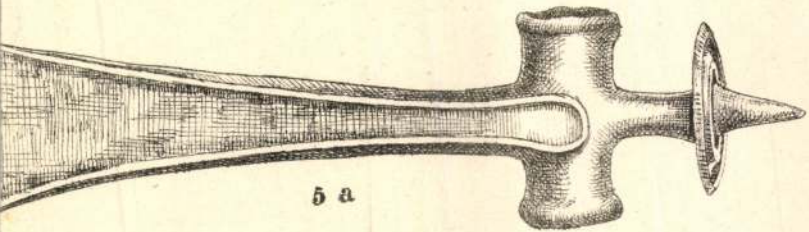

5 a

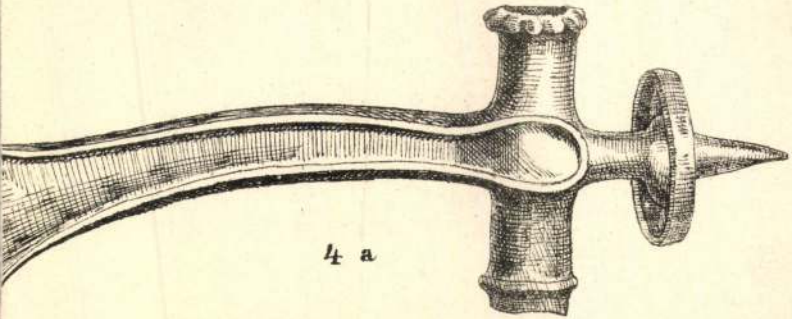

4 a

LELET.

2/5 Nagys.

Miklós festő 1386

Emlékezet van róla a Bredetzki-féle „Beyträge ...“ azon vikkiben, meget Cornides ist (a mely már fentebb idézbetett) a 77. lapon e. szavakkal: In einer Urkunde vom Jahre 1386 habe ich gefunden dasz zu Hermannstadt ein Mahler, Nicolaus genannt, Vitricus Hospitalis S. Spiritus gewesen.[1])

Kilágyi István: Adalék. Tört. Tár. 1880. 164. l.

...CSEI M. K. ADOHIVATAL
...RK: 1904 FEB 12
1708 szám

II

Hitel ut Kv 166 lap-
ján elő írattott
Kmf
[illegible]

Kv.

24090 Községi nyomda Budapest

Miklós

Lakatos

l.

Hazi Sopron tört

II r. 6. k.

1440 132. l.

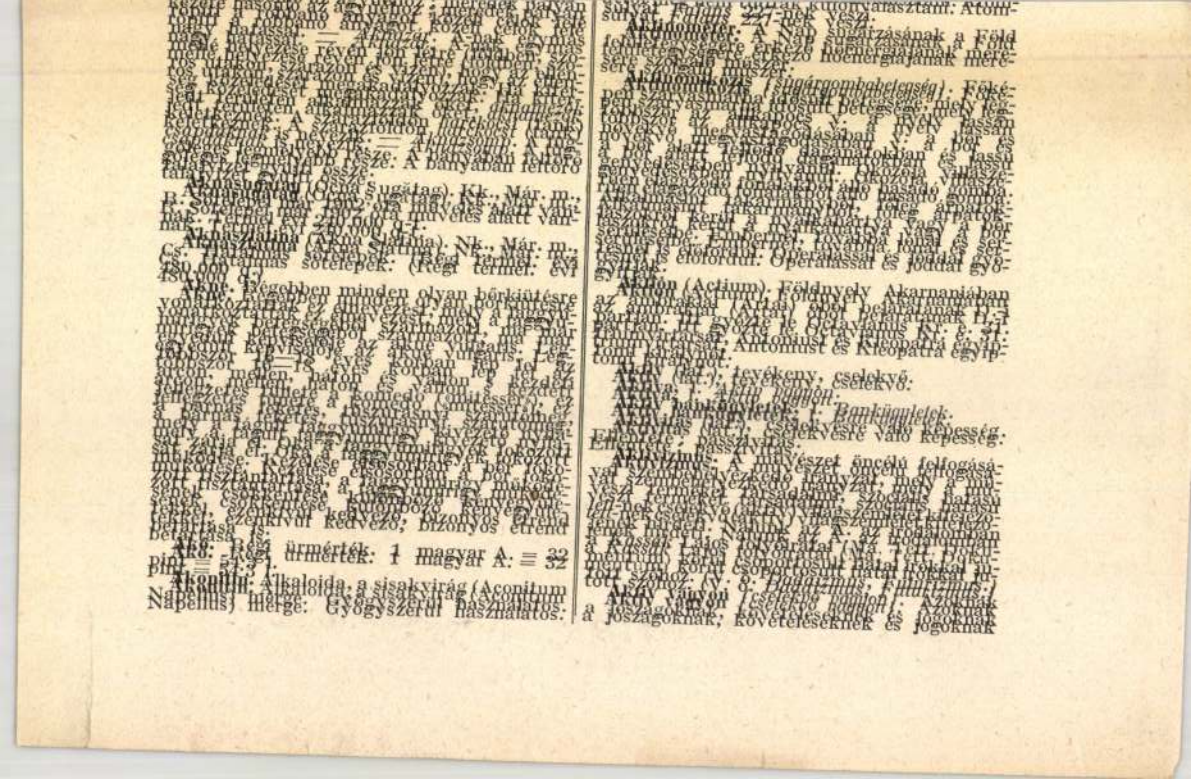

Miklós

ágyu és harangöntő.

A XVI. század más. dik
felében. Tőle való

Irod a reussdorfi temp-
lom egyik harangja

Rothkunstgew. 8. l

lásd

Mülgl

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

yezem:

.....

gy helyettesének
ása.

- Endrényi Imre, Szeged.

MIKLÓS bécsi nyélparagó l. Walich Niclas der.

Miklós

Maister Niklasen pugsen Maister

ágyrönto

Pozsony 1439 40. A tulajdonké-
pení öntést már segédei végezték;
ő maga készítette az ágyukhoz való
formákat, melyek sokszor szobrisza-
ti ékítményekkel, címerrel, felira-
tokkal stb voltak ellátve. Tvre-
tése hetenként 1 arany.

Pl. 1440 ben: Item am pfincztag
noch Oculi 1 aribater In dem
pugsenhof der den Maister Nik-
lasen pugsen Maister gehant-
reicht hat zu den form vnd
laym ~~An~~ gemacht hat IX.
den. wien. — 1)

Ugyanez évben egy mozsár elkészi-
tése után ő és segédje malvasi
bort kapnak jutalmul, és fürdő
pénzt, hogy a pistkos munka után
alaposan és mosakodjainak 2)

Ortvay T. Pozsony varios története-
Pozsony. 1900. II K. III r. 284. l. 285. l.
2) u. ott. 287 l.

Miklós ágyúöntő

1472

Cisa

Arch. Ért.

1909-433

Miklós

ágyuöntő

Kassán 1472-ben Miklós ágyuöntő él.

K 217 l

Miklós
ágyuöntő -

1481-ben Miklós nagybányai tanácsos és gísserről van szó.
Kassai levéltár.

K 217 l.

Miklós mester

(niclas)

ágyúöntő

Sopronban a XV. században

Miclas mester öntött ágyúkat.

Dr. Demkó Kálmán. A felső magyarországi városok életéből a XV—XVII. században. Bpest. 1890. 81. l.

Miklós ágyúöntő

Kassa 1472.

l.

Arch. Est.

1903. 217-l.

ad.l./ Jótékonycélu és egyéb adományok.
irányzaton kivül felmerült nagyobb öss
Ligának 1.ooo P, "Teleia" Egyesületnek
nek 7oo P, "Fészek" Müvészek Klubjának
Szlovákiai Magyar Házak 3.5oo P, Budap
tésére 6.ooo P, szeretetadományok csal

2o f.

ad.n./ Bérleti dijak. Több: 3.443.99 P
2.678.99 Pvel emelkedett uj helyiségek
irányzaton kivül , irodagépek bérlete
leti dij.

ad.p./ Orvosi dijak. Kevesebb: 3.25o P
rozása következtében illetményét az 1.

ad.r./ Talajkutatás. Kevesebb: 14.333

Miklós

nagybányai tanácsos

és ágyúöntő

1487.

l. Arch. Ért.

1903. 217. l.

vesebb: 5.ooo Pvel. Tanfolyam költ-

ettőnél a kiadások lehető elkerü-

Pvel. A munkabérek lo.177.22

tnek megfelelően. Átlagosan 2o

vel. Az előirányzaton kivül fel -

ló tiszteletdija 2.16o P, Müegye-

.3oo.29 P, Hadgyakorlatra bevonult

ızkiegészitő segély 563.36 P, Raci-

ktató film költségei 5.5o2.39 P,

ok 51o.o4 P, a Vizmüveknek mint

8.24 P, Szabadidő mozgalommal

Miklós ágyúöntő
Pozsonban
(Maister Niklas pugsen
Maister)
A városi ágyúöntőde
egyik vezetőjeként em-
lítve az 1440-ien po-
zsonyi számadáskönyv-
ben.

Ortvay Tivadar

Pozsony város tört.
II. k. 3. r. Pozsony
1900. 284. l.
287. l.

Dr. Freiberger József (1909, Sopronbánfalva, róm. kat.), újságíró, Berlinben töltötte az 1937/38. tanévet Wirtschaftstag-ösztöndíjjal.

gozott. Hosszabb időt töltött a Berliner Kraft- und Licht-Aktiengesellschaftnál. Lipcsében a vásár villamos-kérdésekkel kapcsolatos dolgait tekintette meg különösképen s érintkezésbe lépett az egyesített városi közművekkel. Ismereteit gyarapította ezenkívül a stetteni, hamburgi, müncheni és stuttgarti villamos, illetőleg elektromos műveknél.

Dr. Halmágyi (Hampel) László (1903, Budapest, róm. kat.), székesfővárosi felső kereskedelmi iskolai tanár Németországban végzett közgazdasági, mennyiségtani tanulmányokat Wirtschaftstag ösztöndíjjal. Az első félévben a leipzigi egyetem bölcsészeti karának rendes, a Handelsschulenak pedig vendéghallgatója volt. Behatóan tanulmányozta a birodalom második négyéves tervét s cikket írt róla a Közgazdasági Művelődés áprilisi és májusi számában. Foglalkozott továbbá a kötött devizagazdálkodással s az arany nélküli szabad forgalomra való áttérésre tervet dolgozott ki, melyről előadást tartott, s a Der Praktische Betriebswirt című lapban tette közzé. A második félévet Frankfurt a/Main-ben töltötte, ahol az új német gazdasági rend pénzügyi alátámasztásának kérdését tanulmányozta. Előadást tartott az egyetemen Magyarország külkereskedelméről. Tanulmányi éve alatt utazásokat tett, így megtekintette Berlint, Salzburgot, Münchent és Nürnberget, majd Görlitzet és Dresdent, továbbá Mainzot s a Taunushegységet. Hétnapos kerékpárutat tett a Rajnavölgyében, Aachentől kiindulva megtekintette

MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG
SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE
BUDAPEST, IX. RÁKOS-U. 10

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

úrnak
úrhölgynek

BUDAPEST,

ifj. Kellner E. Bpest.

LA SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

invita la S. V. Illma ad intervenire alle

CONFERENZE

che

il Rev.

P. VITTORINO FACCHINETTI

Professore dell'Università del Sacro Cuore di Milano

terrà

sabato, 27 aprile alle ore 18
nella Sala del Museo d'Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—37.) sul tema:

DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA

(con proiezioni); e

lunedì, 29 aprile alle ore 18
nella Sala della TESz (V., Falk Miksa-utca 1) sul tema:

LA RADIO IN VOLO

LA PRESIDENZA

Gli ospiti sono graditi.

Miklós

ijjgjärtsi

l.

Hazi Sopron tört

II r. 6. k.

1481. 254. l.

Miklós

puskaemüves

l.

Házi: Sopron tört

II. r. 3. k.

1452. 387. l.

1453. 394, 400–1. l

404–6. l.

Dunaadonyi lelet VI. 18.

Miklós

puskaminves

l.

Házi Sopron tört

II r. 4. k.

1455. 22-26 l.

kivül helyezi. Addig is arra kérjük Testvérü
küldje be, illetve a nyugtát váltsa be, hogy
indulását és lehetővé tegye sok száz család

Hűséget hűségért — ez a jelszavı
idején kitart a Magyarság mellett és rán
pengős előfizetését megujitja, a magyar
nyilván.

Köszönjük azoknak a Testvéreknei
jainak előfizetői nyugtáját eddig is beváltot
szocializmus győzelmes előretöréséből vonj
hogy legalább az előfizetői nyugták beváltá
diadalához.

F. k.: Sándor Lajos — Globus Rt. Nyomdaigazgató: Ange

Miklós köcheser

kassai ijjgyártó

1395

erőd

o Kem o 270. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Miklós arcufex

Kassai ijjgyártó

1395–96.

írod

o Kem o 170. l.

Miklós

(Nikolaus de Sator)

kassai ijjgjártó

1461. nyert

wod polgárjogot

o Kem o

271. l.

BARA LAJOS
Trafik és ujság
KOVÁSZNA

Miklós

fegyverderék Eiszítő

1394–1398

Kassa

o Kemo

273. l.

88. LHOTE, ANDRÉ: A művé z fele›éve.

Miklós, sziléziai
(Nyklas der Slesier)
puskamüvos.
1434-ben Pozsonyváros
szolgálatában, három
font dénár hatibérért
Ortvay: Pozsony város
tört. II. k. 2. r. 62. l.
255. l.

gú

Műemlékek Országos Bizottságának

alból
ti ügyben
ÁNYOZVA

Budapest
XI Hegyes Endre-u. 10

Miklós

kardcsörgő

Kassa

1397

rod

2

Kalmár János

A magyar kard

művészete

Bp. 1938. 59. l.

furógép 1:20-hoz

a *Vulkán* gépgyár

sten.

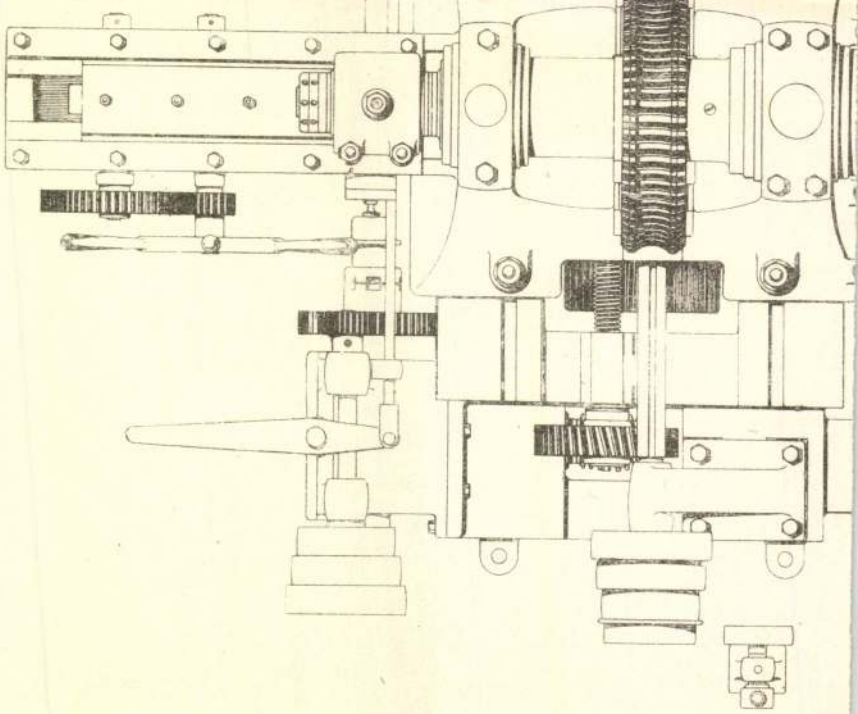

Miklós
(Miclosch)
csiszár

l.

R III

732 l

Miklós
császár

l

578, 580, 646. l.

1984. Ju

Jelenkori művész

Léda.

Meztelenül, ülve, előr
zolva, hogy a szárnyaival csa
hóna alatt látszik, egészen n
tűzötten viseli. Jelzése jobbr

Fehér márványszobor,
1984. — Vétetett az 1901 m
és az 1901 márczius 27-iki
szerint 5500 K-án. — Kifi
Elszámoltatott 1901 július 1
lást jóváhagyta az 1901 szep
(554–901).

III 2

Pl.
Vét. 1901.

Miklós mester
fegyvergyártó
1495-ben Szarvaskő
várában Bakócz
Tamás szolgálatában

Nagy Béni dr.:
Eger ostroma 1552-ben.
Bökefi Emlékkönyv
1912. 244. l.

Kandra Kabos: Adatok az egri egyházmegye történetéhez. II. k.
333–458. l.

Miklós

balistarius

Brassó

R

l. 640. l.

2888

1. A. de Neuvielle:

[Sz. St. Omerben (Pas-de Calais)

Franczia dragonyos fo

Elöl, a jobbra for
(kiséri) leminet a zászló ala
áll. Fején tarajos sisa
szakálla leberetvált. Zo
kesztyűs baljával a k
jú vállrojtos fekete ko
jobb lóna alá a tölt
magas szárú. Oldala
szintja. Balra ~~mag~~ m
égbolt derült. Jelzés

Vákon, mérete
~~A párisi szeged~~
~~M. kept. 373.~~
~~Ly. 262.~~
~~IV: 1.~~

⊥ teljes felszerdésben.

IV: 173.

Miklós

Kardcsiszár

Kassa 1397

l.

Arch. Ért

1903. 301. l.

Előirányzat	Zárószámadás szerint
75.000.- P	75.000.- P

előirányzatnak megfelelően java -

rtalék javadalmazása az 1930.évtől:

1935.évben	400.000	P
1936. "	400.000	"
1937. "	300.000	"
1938. "	250.000	"
1939. "	75.000	"

MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG
SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE
BUDAPEST, IX. RÁKOS-U. 10

~~NYOMTATVÁNY~~

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

úrnak
úrhölgynek

BUDAPEST,

ifj. Kellner E. Bpest.

LA SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

invita la S. V. Illma ad intervenire alle

CONFERENZE

che

il Rev.

P. VITTORINO FACCHINETTI

Professore dell'Università del Sacro Cuore di Milano

terrà

sabato, 27 aprile alle ore 18
nella Sala del Museo d'Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—37.) sul tema:

DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA

(con proiezioni); e

lunedì, 29 aprile alle ore 18
nella Sala della TESz (V., Falk Miksa-utca 1) sul tema:

LA RADIO IN VOLO

LA PRESIDENZA

Gli ospiti sono graditi.

Miklós orgonakészítő
országos hírű mester;
1506-ban készítette és
felállította az alábbi apátság
templom orgonáját.

Erőd
Knauz Nándor:
A Garan-melletti
szent-benedeki apátság.
I. k. Bp. 1890. 42. l.

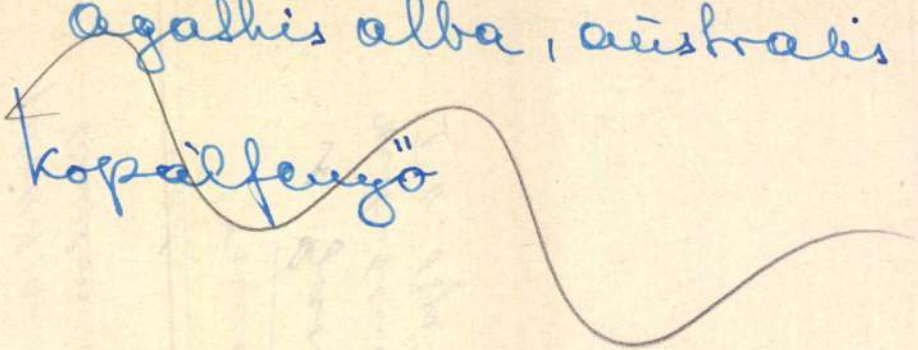
Agathis alba, australis
Kopalfeuer"

Miklós mester

híres orgonaépítő

1506 körül készítette a garamszentbenedeki monostor templomának orgonáját.

Sörös Pongrác: Az elemyészett bencés apátságok. A pannonhalmi Szent-Benedek-Rend tört. XII/B. kötet.

Bp. 1912. 108. l.

Idézve Knauzból

Monum. eccl. Strigon.

setaria italica

mohar

Miklós

orgonakeszítő

1532 Gyula

erőd

Scherer

I. 96. l.

ALMÁSY LÁSZLÓ

LEVEGŐBEN... HOMOKON...

Két nagysikerű útleírás tette országosan ismertté Almásy László nevét. Európa tudományos köreiben is feltűnést keltő szudáni autóútja s libiai repülőexpedíciója után új könyvében legutóbbi afrikai tanulmányútjairól, élményeiről, kalandjairól, sportteljesítményeiről számol be, eleven, friss stílusban, szebbnél-szebb eredeti fényképfelvételek kíséretében.

IV. HÓ	30 NAP	ÁPRILIS

Vasárnap
24
Fehérvas.

Hétfő
25
Márk ev.

Kedd
26
Kilit és Marc.

Miklós

Orgonakészítő

Békéscsaba

1532.

l.

Corvina

1927

97. l.

Rippl-Rónai József (Joseph), (1861—1928)

429. FÉRFIARCKÉP (Keleti Artur), (M
Pasztell. 52×41 cm.

Rippl-Rónai József (Joseph), (1861—1928)

430. KIADÓ SZOBA (Zimmer zu vermi
Karton. 41×60 cm.

Rippl-Rónai József (Joseph), (1861—1928).

431. FEHÉR FELHŐK (Weisse Wolken
Pasztell. 42×52 cm.

Rolf, F., XIX. sz. (Jh.)

432. VELENCEI RÉSZLET (Ansicht a
Vászon (Leinwand). 46×102 cm.

Romano, Giulio (?), (1493—1546) után (na

433. EGY VÁROS HÓDOLATA EGY
Feldherrn).
Rézmetszet (Kupferstich). 31×43 c

Rosa, Salvatore, (1615—1673).

434. LOVAS ÜTKÖZET (Reiterschlacht)
Vászon (Leinwand). 148×117 cm.

Heiliger mit Kirchenmodell). Prof. Suida bizonylatával

Illusztr. II. tábl.

tz után (Kreutzetragung, nach C. Swartz).

ÁCIÓJA (Predigt Johannes des Täufers).

Himmelfahrt Mariae), Lanfranco után (nach).
m.

st.) 1548 után (nach.).
(Vermählung der hl. Katharina).

Illusztr. XV. tábl.

of. Suida bizonylatával (mit Expertise von Prof. Suida).

Illusztr. XIV. tábl.

(Savoldo: 1480—1547 körül) (um).

Miklós

orgonakeszítő"

1532.

l.

Scherer

I. 96. l.

kodott.

Dr. Kerekes József (1911, Miskolc, ref.), egyetemi földrajzi intézeti díjtalan gyakornok, Budapestről (Cholnoky professzor), morfológiai kutatásokat végzett, 400 P kutató ösztöndíjjal. A Bükkhegységet az Eger és Tárkány patakvízgyüjtő területét tanulmányozta. A Budai hegységben is folytatott morfológiai tanulmányokat. Ösztöndíjas éve alatt a következő cikkei jelentek meg: „Megjegyzések a zsombolyok keletkezésének kérdéséhez" (Barlangvilág, Vol. VII. 1—2. p. 13—17, 1937), „Bibliographica Spelaeologica Hungarica, I. és III. (u. o.) Vol. VII. 3—4. p. 49—52. 1937. és Vol. VIII. 1938.), „Természetvédelem" (Magyar Turista Élet, Vol. VI. 11. szám, p. 12. 1938.), „Az egerkörnyéki barlangvidék kialakulása" (Barlangkutatás, Vol. XVI. 1 füz. p. 90—137. 1938.), „Fosszilis tundratalaj a Bükkben" (Földrajzi Közlemények, Vol. LXVI. 1938.).

Dr. Lakó György (1908, Jánoshalma, Bácsbodrog m., róm. kat.), jászapáti gimnáziumi helyettes tanár, finn-ugor nyelvészeti tanulmányait (Zsirai professzor) folytatta 400 pengős kutatási ösztöndíjjal. Rendezte régebben gyűjtött lapp nyelvanyagát, nyelvészeti cikket

Miklós orgonakészítő

1532-ben Gyulán élt

vód

Karács Békésvm I.
244. l.

és

(és Zsilinszky Mihály

Haan Lajos: Békés-
megyei oklevéltár. II. k.
~~Diplomatarium Bé-~~
~~késiense. Pest 1870.~~
Pest 1877. 135. l.

TURÓCZI SÁNDOR KÖNYVTÁRA

HELYSZÁM: 140 / II. I. 2.

SZAK: 9

SZERZŐ NEVE:

FORDITÓ NEVE:

KÖNYV CIME:

KÖTÉS NEME: ALAK:

KIADÓ: ÉV:

Miklós orgonakészítő

Mátyás király 1469-ben meghagyta a fehérvári káptalannak, hogy fentit, aki Veszprémben elkezdte az orgonaépítést, árát is felvette, azután mégis Fehérvárra ment munkára, rendelje vissza Veszprémbe.

Bedy Vince: A győri székesegyház ének-és zenekarának rövid története - Győri Szemle 1931. 76. l.

Harai Ormayt. 5.
298. l.

Miklós orgonakészítő

Békesgyulán ~~1576~~
1532

a nagyváradi egyházmegye 1896-ik évi Schematismusa (írta Horváth Henrik)

és lásd

Péter magyar orgonakészítő cs. monográfiában Horváth Henrik cikkét.

Miklós

orgonacsináló

1469-ben elvállalja a veszprémi székesegyház orgonájának elkészítését. Fel is vette rá a pénzt. A munka befejezése előtt azonban odább állt. Fehérvárra szökött a káptalanhoz, ugyanazt orgona készítés céljából. Mátyás király meghagyta Fehérvárnak, hogy Miklóst rendelje vissza Veszprémbe. A többiről hallgat a krónika.

Ádám Iván: A veszprémi székesegyház. Veszprém 1912. II. r. 304. l.

Harai Okmánytár

V. 298.

gazdag anyagból csak szemléltetőü
említünk meg néhányat,mint Kuwass
József "Buda-Pest"-jét,Weissenber
Budát és Pestet ábrázoló levegős,
tői litográfiáit,Thirney Clark-ne
több változatban utánzott,mozgalm
lánchidképét.Szinte megszámlálhat
lan a sora a Blaschnek,Kollár,Kle
Károly,stb.által rajzolt árvíz-ké
nek,amelyek természetüknél fogva
képeknek is tekinthetők,s nagyon
vonatkozásban elmosódik a történe
és genre-jelleg közötti határ az
1848-49-es események ábrázolásai

A genre-képnek különösen a
zad második felében divatossá vá
faja,a lóversenykép is igen korá
jelentkezik a magyar grafikában.
Prestel és Clarot,de mások is,má

MDK

Miklós/XX.század//Miklós József?/

A pihenö. Jelezve:Miklós. Vászon.

gr. Almásy-Teleki Éva, müv.int. /v.Ernst-Muz./
IX.Müvészeti aukció.1942.máj.lo.-töl kiáll. 18.-án
Kat. 25.l. aukció

MDK

Miklós kőfaragó

Kassán,Visegrádo,majd Budán dolgozik. 15.sz.közep

A magyarprszági müvészet története.I.
Bpest,1961.II.kiadás. 201.l.

MDK

Miklós mester, építész

A bártfai templomot építi át a 15.sz.derekán.

A magyarországi müvészet története I.
> Bpest, 1961. II. kiadás. 233.1.

Miklós ostalosmester M.D.K.

Készítette Péter festő és szobrászzal együtt Gerencrei László zágrábi kanonok megbírásából 1520-ban, az ottani székesegyház székszerait, melyekben a szerző hőreli rokonságot vél felfedezni a nyirbátori stalhumokkal.

B. Gyürky Margit: A Báthoryak nyirbátori temploma. Bp. 1943. dissz. 28. oldl

M.D.K.

Miklós mester

néven ismert kiváló mester 1510-ben torony-
órát készitett 40 aranyért.

Régi adatok a városok multjából.

Városok Lapja 1906. 6.szám. 9.old.

M. O. K.

Miklós mester, orgonakészítő

műve a garamszentbenedeki apátsági első, 1506 körüli készült orgonája, melynek első, ismert nevű orgonistája Mezengruber Lipót volt.

23

Heiczl Kálmán: A garamszentbenedeki apátság története. Bp. 1913. 23.old.

MDK

Miklós üvegfestö
Kassa

Irod. Századok 1871. 620.l.
a másik, szintén Miklós üvegfestöről: Századok
1892. 654.l.

Dercsényi: Nagy Lajos kora.

MDK

Miklós mester, a Kolozsvári-testvérek élesapja

Lázár B.: A Szent György freskó Miklós mesternek, a Kolozsvári testvérek apjának műve. /Magyar Művészet. 1938. 375.

Dercsényi:Nagy Lajos kora. 178.l.

MDK

5/.

Miklós festö, a Kolzvári testvérek
Márton és György szobrászok

édesapja, kit büszkén emlitenek a Szent László
mintázó elsö szobruk pajzsán.
Róla semmit sem tudunk, ha azonban ö festette az
almakeréki freskókat, ugy méltán lehettek reá
büszkék fiai.

Dercsényi: Nagy Lajos kora. 123.l.

mdk

Miklos ötvösmester

(nem azonos a festövel) 1 frt 50 dénart kap az ora aranyozásáért. (Tüzvész utáni javítás)

Mihalik József. A Kassai Szent Erzsébet Templom

Bp. 1912.

70. l

Mdk.

Miklos festőnek

az órajavitáskor 17 frt. 55 d. számitanak a munka elvégzéséért. | Tűzvész utani javitás |

Milalik József. a kassai szent Erzsébet Templom
Bp. 1912
Kiadja a M. T. A.

70. l

M.D.K.

Miklós mester, kolozsvári festő

fiai voltak Márton és György, kiváló szobrászok, akik a XIV. sz. második felében működtek Kolozsvárott.

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp.1966. Corvina

73. old.

M.D.K.

Miklós mester, festő, miniátor

Hertul fia, készítette I. Lajos király megbírásából Kálti Márk-nűvének, a híres „Képes Krónikának" rendkívül finom és tanulságos miniatűráit és díszítményeit.

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp.1966. Corvina

108. old.

M.D.K.

Miklós mester, Hertul fia, festő XIV.sz.

A Képes Krónika miniaturáit festette Nagy Lajos király rendelésére. Könyvfestőművészetünk legkiválóbb emlékei. 425.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

a Kultúra Világa. III. köt. A képzőművészetek, a zene, a színház és a film. Minerva. 1960. Budapest

mdk

Miklos budai polgár

a kassai és körmöci kamara ispánja 1371. ben. Ugy látszik az Anyonk elöszeretettel alkalmazlak" tekintélyes budai polgárokat a kamara ispánság felelős tisztségére"

Huszár L. A Budai Pénzverés Története a Középkorban

1958 51. l

mdk

Miklos ötvös

Háza Pataki térképén 1427-ből az S"-sel jelölt teleken állt, Csanczáth pénzverő háza szomszédságában. Így a pénzverőház helyére a 15. z-ből megközelítő pontossággal lehet következtetni.

Huzár Lajos. A Budai Pénzverés Története a Középkorban
Budapest, 1958

21. l

M.D.K.

Miklós mester, festő

volt felteretőleg a Kolorsvári szobrásztestvérek édesapja, aki Róbert Károly uralkodása alatt működött.

Die Ungarische Bilderchronik. Bp.1961. Corvina.
Kunsthistorische Untersuchung: Ilona Berkovits

32. old.

MDK

Miklós asztalosmester

Péter festővel készitette a zágrábi székesegyház reneszánsz stallumait, melyek ugylátszik egy műhelyből kerültek ki a nyirbátori stallumokkal. Az utobbit 1511-ben fejezték be.

Arch.Évk. 1915. 280.l.

MDK

Miklós kőmüves

1487-től érs.palota,
1491 verpéci malom.

Voit P.: Gyarmati Dénes mester és a régi m. építőgyakorlat.

Müv.tört.Tanulmányok. A Müv.tört.-i Dokum. Közp.Évk.1954-55. Bp.1957. 53,60.l.

MDK

Miklós ács

1489 Csonkatorony

Voit P.: Gyarmati Dénes mester és a régi m. építőgyakorlat.

Müv.tört.Tanulmányok. A Müv.tört.-i Dokum. Közp.Évk.1954-55. Bp.1957. 55, 61.l.

Miklós MDK

XIV. sz. kőfaragómester

Bártfai Szent Egyed templom /XIV/.sz.
építőmesterei: Miklós és István
bártfai, illetve kassai kőfaragómesterek.

Mirowi Myskovszky E. nő: A magyar képzőművészet
története. Bp. 1906.

14.1.

MDK

Miklós I. festő

1365-ben Miklós I. kassai polgár és festő szerződést köt Péter leleszi prépostal, mely szerint a prépostság négy üvegablakát elkésziti.

Dercsényi: Nagy Lajos kora. 137,1.

MDK

Miklós II. festő

A nagyszebeni Mária-templom 107 darab üvegtáblájának elkészitésére vállalkozik/1380 körül/

Dercsényi: Nagy Lajos kora. 137.l.

MDK

Miklós.

A Mocsonyi Antal-féle bérházpályázaton II. dijat nyerte.

Müvészet, 19o7. 268. l.

M.D.K.

Miklós, festő mester

volt segítőtársa Fahab mesternek a bártfai Szt. Egyed templom oltárképének megfestésénél, melyre vonatkozó, 1460-ból való megállapodások a templomatyái feljegyzéseiben előkerültek.

Divald Kornél: Magy. orsz. országos oltárai.
A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp. 1908. 42. kötet. 122-123. old.

M.D.K.

Miklós, kőfaragó

neve 1478-1505 közt szerepel a kassai városi jegyzőkönyvekben, mint aki a szentvértalvai (ma Kassa-Bela) templom restaurálásán közreműködött.

Kemény Lajos: Kassai építőmesterek.
A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp. 1904. 38. köt. 43. old.

M.D.K.

Miklós, murator

1395-1405 körül, a városi jegyzőkönyvek tanúsága szerint, Kassán működött.

Kemény Lajos: Kassai építőmesterek

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp. 1904. 38. köt. 41. old.

Miklós, szobrász

M.D.K.

1486-ban halálát okozta Kassán.

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország faszobrai
Akadémiai Kiadó, Bp. 1967. 59. old.

M.D.K.

Magyar Miklós (Niclas Vnger)

1484-ben tanult Boroszlóban a festők és asztalosok közös céhébe tartozó Jacob Beynhart mestertől

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország faszobrai

Akadémiai Kiad-+ Bp.1967. 60. old

M.D.K.

Miklós, festő (Niclas)

1506-tól három másik magyar festővel együtt „Unger" mellérnévvel szerepel Borosz-lóban.

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország faszobrai Akadémiai Kiadó, Bp.1967. 96. old.

M.D.K.

Rozsnyói Miklós (Niclos Rosenawer)

1463-64-ben a boroszlói festő és asztalosor körös céhéner két mesterénél tanult, később, 1484-és 1485-ben neve már a mesterjegyzérben fordul elő.

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország faszobrai Akadémiai Kiadó, Bp.1967. 60. old.

M.D.K.

Miklós, cigler

1398-1403 között, a városi jegyzőkönyvek tanúsága szerint, mint téglavető Kassán működött.

Kemény Lajos: Kassai építőmesterek.
A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp. 1904, 38. köt. 41. old.

M.D.K.

Miklós, Steinbrecher

1395-ben, a városi jegyzőkönyvek tanúsága szerint, Kassán működött.

Kemény Lajos: Kassai építőmesterek
A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp.
1904. 38. köt. 41. old.

Miklós, kölni magar szárm. ötvös, l. Niklas der Unger

(15. század)

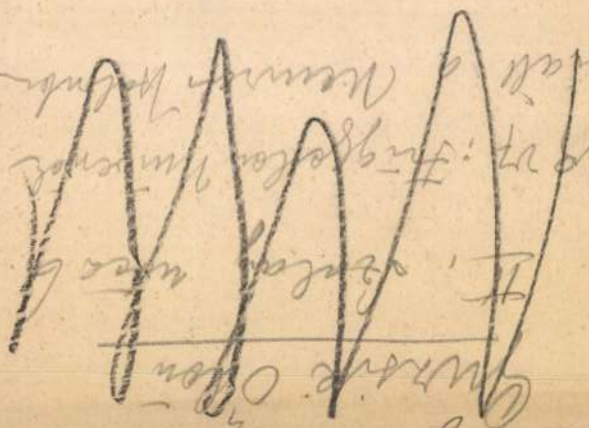

t Uram!

ől kifolyólag nemcsak a fenntartás,
k terhelnek bennünket. Templomunk
. Amiért a Jézus nevében alázattal
n legalább **csak egy pengővel**
nkat támogatni.
zesültünk volna azok részéről, akikhez
énytelenek a jóságos szívek ajtaján
alamizsnáért kopogtatni.
Uram. ..... *minden megerőltetés nél-*

Miklós mester "festő"

(a kolozsvári Testvérek ajtaja)

Magyar Művészet, 1938 XIV. 375.

Lázár Béla: Miklós mesternek, a kolozsvári Testvérek ajtajának művei.

Festészet – falkép

almakeréki f.-ek – Miklós mester

Magyar Művészet, 1938 XIV. 375

Lázár Béla: Miklós mesterünk, a kolozsvári Testvérek apjának művei.

Miklós kőfaragó (lapicida)

Zsigmond király Visegrádon foglalkoztatott szebrászta lásd vagy épitésze.

Henszlmann J.

Lőcsének régiségei Bp. 1878. 61. jegyzet.

Miklós
ötvösmester

1517. 40 fitot kapott
a löcsei Szt Jakab
templom toronyórá-
jának elkészité-
séért.

Henszlmann J.
Löcsének régisé-
gei. Bp. 1878.
31. 1.

Miklós festő

1532. Bérzterce-
bányán

Nyáry A. Magyar-
országi képírók a
XV. és XVI. názad-
ban. Századok

1875. 134. l.

Miklós (mester) Nicolaus lapicida

kassai építőmester, a kassai
székesegyház tervező-építője
1411. Zsigmond szolgálatába
lép. Előbb Visegrádon dolgo-
zik, később Budán

116. l

Horváth H: Zsigmond
király és kora
Bp. 1937.

er: Bécs. 46.l. - PerTK. IV.k. 4424

I.: A bécsi Kunstacademiera beiratko-

a. Kézirat. Szépm.Muz.M.müv.adattár.

festő,

en Hugó, épitész, grafikus ; sz.1899.
az Iparrajziskolában és a Tech-

ait, amelyeket 1910-14. Münchenben fe-

i oklevelét is Münchenben szerezte.

Épitészegylet nagypályázatán ezüstérmet

- Columbus emléktornyának tervével -

k épitészeti nagydiját. 1931.a bpesti

a lett. 1933. résztvett a MMÉE-nek Bpest

ról rendezett kiállitásán /Gellért-szál-

e a M.Épitőművész Szövetség diját. 1937.

t/Forum/"tervpályázaton első dijat nyert

sztvett az óbudai hid budai feljárójának

~~Bártfai~~ Miklós
bártfai kőfaragó

Thieme Becker

XXV. 450 l.

(Lyka)

lásd
Miklós alatt.
is.

BIZOMÁNYOS

CELLDÖMÖLK

Miklós

Köfarajó

Eperjes 1502-3.

l.

Iványi Közl

53. l.

Országos Bizottságának

Budapest

el jelentem, hogy a mult héten
kor.

ókezett meg a cement és a fa-
nemyeret munkálataihoz,
most an annak a kirakásával
és hollnap kezdjük el ennek a
hogy helyszínére való felfuva-

Miklós (Nicolaus)

lapicida 1453

l. Monkvásai Kolozsvár

62 l.

Miemlékek orsz. Bizottság tek. Igazga

tósága

Bpest

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
h o 2 26
Érk.: 1926 évi okt. hó 7. n.

MDK

Miklós mester

Bártfa négyszögletes piacának északi oldalán álló plébánia templomot háromhajós bazilikális templommá alakitotta át.

Bártfa. E.G. I. 75.l.

Miklós festő

kassán 1396-98

152. l

Horváth H: Zsigmond

király és kora

Bp 1937

A m. festészet haladó

va. 1951. 6.l.

17. században Székesf

4.l.

Károly Ferenc, szob
1733. lett polgárrá.
szoboremléket. 1745
és kérte annak elre
szobrászi munkát, v
ne dolgozhasson kol
ápr.14. Pesten. Özv
Talán fia lehetett

Miklós

festő

1480. Besztercebá-

nya

Ipolyi: Káradok

1874. 615. l

ORSZ. M. KIR.
IPARMŰVÉSZETI
ISKOLA
IGAZGATÓJÁTÓL

BUDAPEST,
IX., KINIZSI-U. 31.

213-1935.szám.

M é l t ó s á g o s

A vezetésem alatt álló Orsz
vendékei tanári vezetés mellett id
országi müemlékek megismertetése c

A folyó tanév vége felé, va
Esztergomba mennek s ezuttal a Mél
királyi palotát és kápolnát is meg

Tekintettel arra, hogy az á
szinen 50 fillért kell fizetni, am
kanonok urtól vett értesülésünk s

Miklós (Nicolaus)

dominikanus pater, scriptor a XV. sz. végen a pesti dominikanus zárdában élt. ~~zárdában~~ ~~Segéde~~ Nagamolt Ambrus nővendékhap testvér Miklós segéde volt.

P. Bőle Kornél: Pest legrégibb kolostora. A szent Domonkosrend pesti letelepedésének 700 éves jubileumára. Credo Röpiratok. 36-37. sz. Bp. 1930. 11. l.

Lásd még: Iványi Béla: A Szt Domonkosrend római központi levéltára. Levéltári Közlemények 1929.

100 11.
1907-1908

Méltóságos Elnök Ur!

A Müemlékek Országos Bizottsága "Kiadványai"-nak I. és II. kötetéért, a melyet a vezetésem alatt álló intézet könyvtárának megküldeni méltóztatott, hálás köszönetet mondok.

Kiváló tisztelettel:

Budapesten, 1907. szept. hó 20.

Miklós (Niclas) festő, 1496.
Kassa.

Történelmi Tár
1892., 570.

Kenessey: Kassa város levéltárából.

M.D.K.

Miklós, esztergomi ötvösmester

1265-1294 közötti szereplésé-
ről Zolnay László kutatott fel bizo-
nyító erejű forrásadatokat.

Somogyi Árpád: Esztergom régi ötvösművészetéről

Művészettörténeti Értesitő, Bp.1967.XVI.évf.3.sz.

142. old.

Miklós mester

M.D.K.

kolozsvári festö, Márton és György szobrász apja

Lyka: A művészetek története Bp. 1965. 105.1

M.D.K.

Miklós, magyar ötvösmester

„előrelő helyen" házat vásárolt 1411-ben Budán az óbudai apácártól.

Czagány István: Budavára középkori társadalma

BUDAPEST, Bp. 1967. V.évf. 11. sz. 9. old.

Miklós ötvös mester, 1289–1296 évig
~~[illegible]~~ esztergomi palgár.

Wenzel Gusztáv. Árpádkori új okmánytár.
IX. k. 499. l. X. k. 154. l. és 192. l. és 215. l.

Miklós

ötvös

Esztergom 1294-96.

sok oklevélben

nevepel

bistok nevezvel Eaperolatban

Magyar Sion

III. k. (938 l. 955. l.

848. l. 933-36)

Budapest székesfőv

K-285 szám
19 34-XIII.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Műemlékeket O

R Ajánlott | Budapest 4
Bp. 4 | 3866/d

Hivatalból
Közszolgálati ügyben
DÍJ ÁTALÁNYOZVA

Miklós

ötvös

1294-ben Esztergomban.

Wenzel Arpádkori új Ok-
mánytár X k. 154. l

Nagy Iván. Magyarországi Kép-
zőművészek a legrégibb időktől
1850 ig. Szarvadók 1874. 286 l

Ötvös

1289 máj. 1.

Wenzel, árpádkori uj Okmánytár IX. 499.

Miklós ötvös, eszter-gomi polgár.

1294 Wenzel X. 154

Ugyanazon Miklós ötvös

1295 ugyanott 192

Ötvös

1289. Knauz II 248

Miklós ötvös, eszter-gomi polgár.

1289 ugyanott 249

Ugyanezen Miklós

1292 ugyanott 315

2 Miklós ötvös leánya

1294 Ugyanott 350

ugyanezen Miklós ötvös

1295 ugyanott 380.

Ugyanezen Miklós

1296 ugyanott 385

Ugyanezen Miklós ötvös

Jegyzet.

Községben

ZÉKE

Sorszám	Az újraoltásra kötelezettek	
	neve	él

Miklós ötvös

Esztergom

1289. máj. 8. Lodomér érsek az esztergomi káptalannak Miklós ötvös által az esztergomi határban elfoglalt s szőlőkertté átültetett földjét a káptalannak oda ítél.

Knauz id. mű.

Magyar Sion

1865. III. évf.

955–957. l.

Miklós ötvös

(Nycolaus aurifaber Strigoniensis)

1294. april. Az esztergomi káptalan az esztergomi kis Duna körül földjet Miklós ötvöstől elveszi és az Aranyosról idenszakadt Miklósnak (bérli ki) adja bérbe.

Knauz Nándor:

Az esztergomi főkáptalan okmányai

Magyar Sion, 1865.

III. évf. 848–850 l.

♀ Árpadkori

A Vallás- és közoktatásügyi Minisztérium

Budapest 5. Postafiók 118.

80270 szám.

BUDAPEST 4 VII. 4. 18. 5 VS

Müemlékek Orsz. Bizottságának

Budapest

IX Glógyes E. u. 1 10

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Dij átalányozva.

Miklós ővös

Esztergom

1295. dec. 9. Lodomér érsek az esztergomi káptalan, mint felperes javára oda ítéli a Miklós ővös által jogtalanul elfoglalt földet az esztergomi vr. Döme egyházi kerületében.

Knauz Nándor:
Az esztergomi főkáptalannak Árpádkori oklevelei.
Magyar Sion 1865.
III. évf. 933-935. l.

UL-5 N 1
Cs.F.a.d. 4 Cs.F.a.d.

Miklós ötvös

Esztergom

1296. jan. 23. Lodomér érsek, miután János udvari lovat a kikötött esküt letette, az esztergomi káptalannak visszaítéli a Miklós ötvös által addig bérben bírt földet.

Knauz N.

idézet nincs

Magyar Sion

1865. III. évf.

938–939. l.

Miklós

otvos

1294. Esztergom

l

A. Mübarát

1923. 48. l.

Görög Demeter II. 134

Miklós ötvös

1294. Nicolaus aurifaber
Cod. dipl.
Strigon. (VI. 1. 340
IV. II. 15
~~Mittheilungen~~ ??

Rómer Flóris hagy XXI cs.

1280. villa Stephani
aurifabri (V. III. 56.
Cod. dipl.
n. o

11174

a vágtató hintóban ül a
rimájú kalapot viselő gróf,
szólni látszik. Kocsisa mel-
yes fogat lovai közül a két
ső pej. Az égbolt felhőzött.

QUIPAGEN-PORTRAITS.

Vien.

ér. a vk. 21.5:32.2 cm.

106-908
908-4

Niclas Ungar

Kölnben

Dürer unskaöcse

ind

Dv. 318.l

reálliskola igazgatóságától.

esitő.

..... *osztályu tanuló a*

.....

.....

l elégtelen előmenetelt tanusitott.

.....

..... *hó*.....

osztályfő.

Niclas der Unger

Miklamester

Ötvös Kölnben

XV Kr

Gyöd

Miaö 81. l

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhel

Miután keresményemnek 191 ....

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbi

Kelt ..... , 191 ....

.....

tanu.

.....

tanu.

Miklos

Niclas steynmecz
1478–1497. 1501–1505
a communitás tagja és
regnáló kanaéstag consul
1498–1500)

Kla 49 l

Miklós

kassai (auricusor)
aranyverő
1382.

l.

Arch. Ér. 1915
147. l.

Miklós, ötvös
nagyszebeni polgármester
(Nicolaus Aurifaber)
XV. sz. vége
l.
Balogh Erdélyi ves
I. 187. l

ORSZÁGOS MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT

Miklós

Ob

Schässburg 1475 ein Nikolaus Aurifaber als Geschworener erscheint

wird

Roth Kunstgew. 62 l.

wird

Müller Fr. 24. l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühely

Miután keresményemnek 191..... év

tesénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ...

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Miklós

Ob

1393. wird in Schäss-
burg unter den Geschworenen
ein Nikolaus Aurifaber
genannt.

rod

Roth Rumotzgew. 61. l

rod

Müll Fr 23. l.

magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztai

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Miklós

ónöntő

l.

30.661. l.

90. l

2889

2. E. Detaille:

(Sz. Párisban 1848. oktober 5-én.)

Honvéd-őrnagy.

Az előtérben, b
honvéd-őrnagy s fig
gyalogság ~~del~~ mozdulatait, a
tölgylevéllel s rangfokozó
haja rövid, tapisza szó
ja. Mellén ~~egy~~ szolgál
ja piros, csizmája m
kardja egyenes. A nyere
kában „I. F. J" monogr
magyar czimeres lobog
veczel néz. Mögöttük
Jelzése alól jobbra: ⇒ E

Vászon, méretei
A párisi árvizi
M. kép. 374.
Ly 263,
IV: 2.

⊥, melyet egy" altiszt ~~ormester~~ tart,

IV: 174.

Miklós
ötvös

Kassán 1568 ban Csészér
László tartuli lakosnak
készít ~~mész~~ csészére
pegantót.

K 691

Miklós

ötvös

Zólyom város tanácsa
Selmeczbánya tanácsát fel-
kéri, hogy Miklós zólyomi
ötvös érdekében a többi bá-
nya városokkal egyetértőleg vesse
magát közbe a kamaránál,
illetőleg a kiráfnál a rész-
ben, hogy az ezüst márká-
ját, magnak árát a kamara
felyébb emelte előbbi ará-
ra szállítsa alá, mert ellen-
kező esetben az ötvösök tönkre
jutnak. Kelt Zólyomban
1560. évi jun. hóban –

Szikinczay. Műtörténelmi
adalékok a selmeczbányai le-
véltárból. Arch. Ért. 1879.
360. l

Miklós ötvös

(Niclos Goldtschmidt)

Kassa. 1556-ban erranyt

ja a templom oráját,

heut Erzsebet

irod

Mik. Erzsebet. 70. l.

öcze hasonlitanul

Arch. Ert. 1899. III. l.

??

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
áírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Miklós

Ötvös

cród.

1556. Kassa.

Mihalik József. Kassaváros 1556 évi számadás könyve. Tört. Tár. 1896. 161. l. és 165. l. 166.

2. Miklós (Nikles ?)

ötvös

1589-ben Brassóban élt.

A brassói ötvös céh iratai. és

Ballagi Aladár: Kecskeméti
M. Péter ötvös könyve. Pest
1884. 5. l.

Miklós
Ötvös

1480. Besztercebánya, Szánkógo.

Ipolyi Arnold. Besztercebánya városa műveltséphőstörténeti vázlatai. Bpest, 1874. 50. l. végz.

tH801

Miklós magyar aranypénz

Buda 1427

l.

Bartfai Szabó László

Óbuda esphári intézményei a középkorban. Bp. 1935. 102. l.

Miklós

Ötvös XVI. 7.

Előbb az öt foglyul ejtők kényszeritésére, később önkent fogott a hamis pénz veréséhez és ez idézte elő bukását.

Szárados 1893. 647–667 és 748–759. l.
(lásd ↑)

Kmetty. 83. l.

Miklós kassai ötvös

Neve 1382-ben oklevélben
szerepel.

Dercsényi Nagy Lajos kora

167. l.

HANN GEORG

ALOMON

XVII. SZÁZAD II. FELE

HOLLAND FESTŐ, X

HOLLÄNDISC

II. HÄLFTE DES XV

52

Férfi képmás — M

Vászon — 96×7

ADLER SA

1.

Goldschmid Niclos

R

34,261 l

Miklós

ötvös

XVI. sz.

lásd

Gálocsy Zoltán:

XVI. századi magyar
pénzek hamisványai.
Numizm. Közl.
1905. 92–93 l.

Wien
Selbstverlag
1873

Miklós ötvös

hamispénzverő

XVI. sz. Lefejérter-

láid Num. Körl. 1905.

90-93. l.

~~Római földmivelés~~ V. 244.

Miklós

ötvös +1552.*

hamispénzverő

Életrajz

lásd okv

Num. Közl

1941. 54. l.

* Ez évben kivégezték.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Miklós, magyar
özvös 1427
Buda

lásd

Ungar Miklós
alatt.

Biró József

Kolozsvári képeskönyv

Officina képeskönyvek, 24.sz

MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG
SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE
BUDAPEST, IX. RÁKOS-U. 10

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

úrnak
úrhölgynek

BUDAPEST,

ifj. Kellner E. Bpest.

LA SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

invita la S. V. Illma ad intervenire alle

CONFERENZE

che

il Rev.

P. VITTORINO FACCHINETTI

Professore dell'Università del Sacro Cuore di Milano

terrà

sabato, 27 aprile alle ore 18
nella Sala del Museo d'Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—37.) sul tema:

DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA

(con proiezioni); e

lunedì, 29 aprile alle ore 18
nella Sala della TESz (V., Falk Miksa-utca 1) sul tema:

LA RADIO IN VOLO

LA PRESIDENZA

Gli ospiti sono graditi.

Miklós
Niklas der Ungar

ötvös
Gyulárol mint Kölnbe
s. ott a város polgarai
sorába vettek föl.

IROD.

Kör 20 l.

Nikel Smederer

Szamadaskönyv. Selnicebája 1367, 1368

Fejérpataki László. Magyarországi városok régi szamadás könyvei. Bpest, 1885.

12. l

15 l.

Miklós

münster

Kassa 1528

Miklós

próbamester

Kassa. 1475

Nicolaus Aurifusor

1382-ben Paulus és Johannes Aurifaberrel egy határjárási pörben tanuskodik. Valószínűleg hogy Nicolaus Goldschlagerrel (1394) ugyanazon szemely

Mihalik József. Kassavárosötvösségének története. Budapest 1900. 115. l.

Lörinc

festō

XVI. st

Miklós

Nicolaus Goldschlager

1394-ben fordul elő neve a városi jegyzőkönyvben, mint peres féle. 1400-ban ötvegye említtetik.

Mihalik József. Kassaváros ötvösségének története. Bpest 1900. 115. l.

Lohr Antal

építész.

Goldenmuncer Nicolaus

32, 45, 46, 82 l

Goltkin Niclos

R

116, 125. l

Niclos Goltsmet

Brassó. XV nárad

Lásd Andreas Aurifaber

11 n

Aurifaber Nicolaus,
collector pecuniarum

R

8-11.l

Aurifaber Nicolaus
mb Aurri, collector
pecuniarum

21. l.

Aurifaber Nicolaus

501 l

Aurifaber Nicolaus

notarius de Meggres

19 L.

Miklós, paizsgyártó mester

Nevét ismerjük a nagyszebeni adókönyvből, 1490-ből. 208.o.

Kalmár János: A magyar huszártárcsapaizs. 195.o.

Folia Archaeologica. XIII. 1961. Bpest. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bp.

Miklós

festő Bartfa

XV. 2

l.

Szépm. Muz. Erk

X. 60 l.

Szota Ignacy

Galanta Hudint 356

Miklós festő

1499. Körmöcbá-
nyán

Nyáryct. Magyaror-
szági képirók a XV.
és XVI. században.
Századok. 1875. 134. l.

Miklós építész.

Művészet. 1907. 268. l.

Miklós építőmester Bártfáról.

1448 – 1454.

Archaeologiai Értesítő

1915., 111.

Divald Kornél: A bártfai szt. Egyed templom.

Miklós

ausfuror Kassa

1382.

Mihalik

Kassa v. ch. tort

Ötvösek vorsában

3. n.

Kelt Budapesten, 193 8. január 3.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETE

KÖNYVESBO

BUDAPEST IV, KOSSUTH LA

POSTAFIÓK: 242. TELEFON: 189-540. A
POSTATAK.-PÉNZT. CSEKKSZÁMLÁK

52356 / SZÁM

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Müemléke

SZÁMLA

MENNYISÉG	ESETLEGES FELSZÓLALÁSOK 14 NAPON BELÜL ÉS CSAK SZÁMLA BEKÜLDÉSE MELLETT VÉTETNEK FIGYELEM
1	Tölgyesy: A pozsonyi barok épi

Miklós

rzobrász Eperjesen

XV. sz.?

Thieme - Becker

XXV. k. 450. l.

Miklós mester, festő. Erdély. ? sz.

/Kolozsvári testvérek apja./

M. Művészet. 1938. XIV. 375. l.

Miklós

orgonakészítő

1532-ben Gyulai

Lvod

Márkus György =

Békés vármegye.

Bp. 1936. 147. l.

r 190 4. évi január hó 7-én
lampénstárhoz intézett rendeletének

hogy az 1903. évre engedélyezendő pót-
imutatásban felsoroltaknak az ott kitüntetett
zár

ályszerüen bélyegelt nyugtákra az illetők
ejegyzése mellett fizesse ki.

nzpótlékok a fizetési könyvecskékben külön
y külön felfektetendő fizetési jegyzékben
vallás- és közoktatásügyi tárczanaplóba

Miklós orgonacsináló

1469

Veszprém

l.

Békefi Remig dr.

A Balaton környékének egyházai és várai a középkorban

Bp. 1907. 21. l.

Miklos, Ötvös

Nicolaus Ungarus, aurifaber Óbudán, 1411 ápr. 6. emlitve. Orsz. Levt. D. L. 9766.

Salamon: Bpest tört. III. köt. Óbudai személynevek.

lalkozó diaksaghak lehetett rajuk szüksége (1688-ban 26 tógátus

Aurifaber, magister Nicolaus hungarus, emlitve 1427 aug. 16. kett oklevélben (orsz. levtár) DL. 11924. sz.

Pál mester, a király óbudai hárának konzervatore, 1324 márc. 29. (Anj. II. 120)

Salamon: Bp. Tört. III. k. okm tár

Miklós ötvös

Kovács

Malach doctor (RMK I. 213).
And. Monoszlai Praepositus Pos. (RMK I. 229 vagy I. 230, vagy 224).
Posaházi Uram Catechesisse (RMK I. 1096).
Sion Vára (RMK I. 1187).
Lelki Tárház Örvendi Uram Munkaja (RMK I. 1034).
Titkok Jelenése. Szathmari Ist. (RMK I. 1078).

Tanulságos összehasonlításra nyílik alkalom, ha jegyzékünk könyveit a híres XVII. századi Rákóczi-könyvtár anyagával vetjük össze.[5] Csodálkozva fogjuk megállapítani, hogy az oly nagy gonddal összeválogatott és szinte kimeríthetetlen anyagi

[4] Sem a RMK, sem Stripszky jegyzéke nem ismeri.

[5] Harsányi István: A sárospataki Rákóczi-könyvtár és katalógusa. Különlenyomat a MKSzemle XXI—XXIV. köteteiből, Budapest, 1917. — Figyelemreméltó párhuzam gyanánt kínálkozik az a ref. papi könyvtárjegyzék is (Demétei Andrásé 1657. februárjából), amelyet Zoványi Jenő közölt a MKSzemle 1907. évfolyamában (381. lap). E könyvtár a miénknél kisebb volt. Egyező kötetek száma 11.

Miklós

ötvös

Nagyszombat

1590.

Mihalik S.

Mur. és Kut.-Gít

1917. 73. l.

Wick Béla dr

II. József Kassai látogatásai.

Košice, 1934. Szent Erzsébet nyomda

8-r, 15 l. füzet.

I. 4. p. h.

—.50

Miklós ötvös Kassán. 1382.

Archaeologiai Értesítő

1915., 147.

Kemény ~~[illegible]~~ Lajos: Műtörténeti adatok.

Miklós

ötvös

1480. Besztercebánya

Ipolyi Szaradok

1874. 614. C

Tom 5561/557

11. 027/1935.
- - - - - - - sz.
III.

A Budapesten i

perzsa követség közölte,

tán a "Perzsia" megjelöl

lyettesitendő, a "perzs

val.

Felhivom ennél

hogy a jövőben kizárólag

Budapest, 1935.

Miklós (magyar) ötvös a

1411–27 bérelte az óbudai klarisszáknak)

a budai Vár-ban a Boldogasszony templom környékén lenő házát.

Pátbudnár (5. tábla

~~ovács Géza szolga segélye tr.~~

252. l.

286. l.

F. előtt 16, majd 10 és fornitex

F házának

A ház Czauczath pénzverő és Osterreicher János ötvös bérletének szomszédságában állott.

A vall. és közokt. m.kir. mini
a. kelt és a bpesti IX ker. á
nek másolata.

Kovács Gézának a
jának hatvan /:60:/ korona sege
állampénztárt, hogy ez összeget
a nevezett bizottság másodeln
ványára fizesse ki.

Miklós peuzverő
(Nicolai penzwerzew)
a XVI. Iz. elején háza
volt a budai Várban
a Szent György téren
(Disz-)
Patbudvár (3. tábla
243, 282. l.

1498. Peuzverő Mik-
lós házat vész s még
ez évben hasonnal
adja el a középkori
Olasz (Omaghár)
utcában
a budai
várban

u. o. 264. l.

485. szám.

19

MAGYAR KIRÁLLÁS ÉS KORONATÁRSÜGYMINISTER

57208. szám

1902.

F. é. julius hó 11.
tése alapján Czigler
emlékek orsz. bizottság
vár „Aranyháza" tet
egyéb részeinek megviz
utjuk alkalmával fel
ötvennégy (54) kor. 80 f
nára érvényesittetvén, je
tam a budapesti IX.
ezen összegeket neveze
dij után bélyegelt ny
Miről a Bizottságo
irásban leendő tudosit

Miklós, pajzskészítő

Clipeator Nicolaus, providus, lakott "in platea feni in vicinitatibus domorum a superiori Dyonisii Zemlezythew inferiori vero Georgii Warga ex ~~apprxi~~ opposito siquidem Blasii Pelleficis", Pesten, 1479 ápr. 2. említve. Erd. Muz.

Salamon: Bpest tört. III. k. Személynevek Pesten.

Budapes

A m

A Műemlékek Országos B i z o

Miklós

kassai üvegfestő

1365

lelessi konvent

l.

Varjú Elemér

Magyar várak

Bp. é.n. (1932?)

90 l

L A N

tudományos
1948.évi október
Budapest,IV. Múzeum-
Telefon
Csekkszámla

1. ÁBEL JENŐ: Egyetemeink a középkor
2. ALAPY GYULA: A csallóközi halásza
3. ALBERTI CARL: Das Zusammenleben d
1907-08. 4 r. (Progr.)
4. ALBUM DROALTIQUE, visites du jour
karrikaturájával. Páris, é.n.
5. ARISTOTELES: Politika. Ford., bev
Bp., 1923. Fvk.
6. ARND KARL: Die materiellen Grundl
der europäischen Kultur. Stuttga
7. ÁRVAY JÓZSEF: A barcasági Hétfalu
8. (AUKCIÓS KATALÓGUS). Sammlung Fra
und Renaissance, Gemälde, Waffen.
4 r.
9. BABURA LÁSZLÓ: Babylon és a Bibli
10. BAKONYI JANOS: Markó telepitése é
11. BADICS FERENC: Eáy András életraj
12. BAKTAY ERVIN: A Pandzsáb, az öt f
képpel. Bp., é.n. Vk.
13. BALICS LAJOS: Szent László király
Győr 1892.
14. BARANKAY LAJOS: A magyar reneszán
15. BARATH FERENC: Kosztolányi Dezső.
16. BARCSAY ÁMAND ZOLTÁN: Eger vár és

Miklós

Hertul fia.

lárd okv.

A belési gyűjte-
menyekből Ma-
gyarországnak jutott
tárgyak kiállítása
a M. Nemzeti Mú-
zeumban. Bp.
1933.
23-24 l.

Miklós festő

Kolozsvárott működött, fiai: Kolozsvári Márton és György molnárok.

Kampis Antal: A magyar művészet a XIX. századig. Bp. 1968. 167 l., képes /Minerva zsebkönyvek/

56. l.

MIKLÓS (Nicolaus) Ráfaragó

Pozsony 1502 – városháza

Ars 1997/1-3. 221.

vebb árkádos

zímere, mely

irata: An Got

XVIII. sz.

ének emlékei,

XVII-XVIII.

zadbeli cserép

ek, pénz és

sek s néhány

ve. Középkori

M.D.K.

Miklós kőműves

az egri plébánia halotti anyakönyve szerint 1708. június 5-én meghalt.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 368 old.

Miklós, posztónyiró

Sopronban az 1379.évi telekkönyv szerint birtokában a belváros 8.kerületében egy egész ház mellett a külváros 6.körzetébenmég egy nyolcad nagyságu ház is van. 114.old

Házi Jenő: Az 1379.évi soproni telekkönyv. 105.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirattat.XII.1958.Sopron

Miklós, posztókészitő

1427-es soproni oklevélben szerepel. Ureticeből/Uritzer/Csehország Sopronban költözött. Polgarjogot nem szerzett. Háza nem volt. 333.old. 5.jegyz

Mollay Károly, Sopron Ismerkedése a huszitizmussal. 333.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XVIII. 1964. Sopron

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Miklós, festő

Sopron megyében az 1385-ben elhalt festő meggyesi birtokos özvegye Dorottya, az első nemes asszony, aki forrásainkban e nevet viseli. 100. old. 38. jegyz.

Mollay Károly: Sopron XIV. századi városképének vizsgálata. A Fabricius-ház története/kb. 50-1530-ig/. 97. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XVIII. 1961. Sopron

Miklós ínöntőmester (Maister Miklós)

1528-ban Brassóban két régi ónedé-
nyért egy ujat csinált.

Weiner Mihályné: Ónmüvesség, Buda-
pest, 1971.

281

Miklós

Fia Hertul udvari festőnek. Nagy Lajos 1356-ban udvari címerfestőjeként említi. Gapron megyei birtokát, apjával egyetemben, esetjével szerezte meg. F.L. idéz az oklevélből. Az a vélemény, hogy Miklós volt a Budai Képes Krónika miniátora. Tolnainé Berkovits Ilona szerint olyan – halandó politikai meggondolásait is kifejező – jeleneteket is megfestett, amelyek nem kapcsolódnak a szöveghez.

F.L.: Vakpapzsolcimerek; Magyar Hírlap, 1930. III. 21. II.

MIKLÓS, erdélyi ötvös,éremvésnök

LIPOLC várában ZÁDORFY Janos készittet MIKLÓS ötvössel, STURCZER TAMÁS-sal, CSETNEKI BERTALAN-nal JANO-val és az erdélyi MIKLÓS-sal hamis pénzt.
86.old

DR.KAHLER FRIGYES: Pénzhamisitas magyarországon a XVI.szazadban 84.old

MAGYAR
A Numizmatikai Tarsulat Evkönyve, 1971. Bp.1972

MIKLÓS mester, ötvös

A XVI.sz.-i pénzhamisitást eddigi numizmatikai irodal munk-jórészt az 1651-ben elfogott, majd kivégzett Miklós mester, a hirhedt pénzhamisitó ötvös ránk maradt vallomása alapján-tárja fel-figyelemmel néhány tárgyi emlékre/Csorbakőszuhagyi lelet, Andrássy gyüjtemény és krónikás feljegyzésre. 85 old.

DR. KAHLER FRIGYES: Pénzhamisitás magyaror zágon a XVI. században 84. old

A Magyar Numizmatikai Tarsulat Évkönyve, 1971. Budapest, 1972

MIKLÓS MESTER, ötvös, éremvésnök

LIPOLC várában ZÁDORFFY JANOS készittet MIKLÓS ötvössel, STURCZER TAMÁSSAL, CSETNEKI BERTALAN-nal JANO-val és az erdélyi MIKLÓS-sal hamis pénzt. 86.old

DR. KAHLER FRIGYES: Pénzhamisitás magyarországon a XVI. században 84.old

A Magyar Numizmatika Társulat évkön ve, 1971. Bp. 197?

MIKLÓS mester, ötvös

A kettős kirdlyság zürzavaros közjogi állapotai miatt h
hihetetlen mértékben elszaporodott a magán-pénzverés.és
ennek következtében a hamis dénarok. -1541-43-ban Bebek
Imre,a szepesi Csorbakő várura Miklós ötvössel készit-
tetett hamis pénzeket. 9.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei.-I.-I.Fer-
dinánd, Miksa

AZ Éremgyüjtők kiadványsorozata, 6.sz. 2.csoport
Bp. 1972

MIKLÓS MESTER, ötvös, éremvéső

Jeszenő várában Homonnai Grugeth testvérek foglalkoztatták MIKLÓS mester mellett a lengyel JANO lakatost, három szakképzett lengyel zsidót, CSETNEKI BERTALAN-t, STURCZER TAMÁS-t, és a félszemű JANO-t, később eperjesi hóhér.-Az arany forintok hamis verőtöveit KRISTÓF ötvös véste. 86.old

DR. KAHLER FRIGYES: Pénzhamisitás magyarországon a XVI. században 84.old

A Magyar Numizmatikai Társulat évkönyve, 1971. Budapest, 1972

MIKLÓS MESTER, ötvös, festő, szobrász

A festészetben és a szobrászatban is jártas volt. Bizonyitja a kővári-szuhonyi-lelet 131 db. hamisitványa. A pénzeken egyetlen betü vagy szám hiba nincs. Bizonyitja a selmeci bányaigazgatóságnál őrzött egykorú feljegyzés, mely szerint a Bricsó várában készült pénzek hü másai a körmöcieknek. 87. old

DR. KAHLER FRIGYES: Pénzhamisitás Magyarországon a XVI. században 84. old

A Magyar Numizmatikai Társulat Évkönyve, 1971. Budapest, 1972

MIKLÓS MESTER, ötvös, éremvésnök

A Zemlén megyei KŐVÁRON HOMONNAI ANTAL-nak MIKLÓS, STURCZER TAMÁS és RÉZMAN ötvös dolgozott a hamis pénzek verésében. 86.old

DR. KAHLER FRIGYES: Pénzhamisitas Magyarorszagon a XVI. században 84.old

A Magyar Numizmatika Tarsulat Evkönyve, 1971. Bp. 1972

MIKLÓS MESTER, ötvös,éremvésnök

FÜZÉREN PERÉNYI PÉTER MIKLÓS ötvös mellé egy kovácsot és egy tót lakatost ad segitségül a kb.600 forint értékü hamis pénz elkészitéséhez. 86.old

DR.KAHLER FRIGYES: Pénzhamisitás Magyarországon a XVI.században 84.old

A Magyar Numizmatika Társulat évkönyve, 1971. Bp. 1972

Miklós mester

említése

Détshy Mihály: I. Rákóczi György fundálói.
Éptud. 1971. /III/, 4.sz. 348-378.l.

354.k

MIKLÓS, kőmüves

Egy masik feljegyzés 1614 után Sarvarott KRISTÓF, JAKAB és MIKLÓS kömüvesek fizetésével foglalkozik. Ez csak a "C" szarny B-ieél eső I-II.helyiségének az épitése lehetett. 246.old. 225.jegy

TÓTH MELINDA: A Sarvari var épitéstörténete 193.old

SAVARIA, A Vas Megyei Muzeumok Értesitője, 1966-1970. 4.sz. Szombathely, 1972

Miklós (Nikel goldschmid), ötvös. A XVI. században Körmöczbányán élt. Neve 1593-ban a tanács jegyzőkönyvében feltalálható. 1)

1) Mihalik József: A beszterce-bányai ötvösök pecsétje 1598-ból Archaeologiai Értesítő XII. köt. Ujf. 1892. 78. l.

Miklós ötvös

nevét említi Zolnay László cikke: Buda és a régi magyar ötvösművészet.

38. l.

Budapest, 1969. 6. sz.

Miklós mester

Zsigmond király hívására 1411-ben Budára jön.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

1914

Miklós mester
építén

A bártfai hent Egyed templomot a XV. sirával derekán építette át.

A magyarországi műv. tört. I. 167.
Corvina 1970

Miklós Andor

laptulajdonos

repr.: Az Est
cimlapja.

XLVIII. képtábla.

Dezsényi Béla - Nemes György:
A magyar sajtó 250 éve. I. Kötet. 1954.

Miklós-vár

Háromszék

l.

Gaali T. ~~[illegible]~~ 1901.

Miklós Andor

1919-ben megszerezte a "Magyarországot".

227.o.

1916. 1910 ápr. 10-én indította el Az Estet. Megvette a legmodernebb nyomdagépeket, kiépítette a legjobban működő lapterjesztést. Volt idő hogy naponkint 200 000 példányben kelt el. A világháboru alatt egy izben "rekordot" ért el: 476 000 példányban nyomták.

230-231.o.

Dezsényi Béla - Nemes György:

A magyar sajtó 250 éve. I. kötet. 1964.

MDK

Miklós Andor

nyomdai vállalkozó

Rákosi Jenő már a 90-es években saját nyomdavállalatot alapitott a Budapesti Hirlap meg társlapjai számára. Több hirlapnak szerkesztői vagy laptulajdonosai nyomdatulajdonosok isvoltak /Légrády, Wodianer stb/. A nyomdaipar és az ujságipar összefonódása végül olyan nagyarányu nyomdai és lapüzleti vállalkozást teremtett, mint Miklós Andor Athaeneum-Est-lapok vállalkozása.

224.o.

Dezsényi Béla - Nemes György:
A magyar sajtó 250 éve. I. kötet. 1954.

MDK

Miklós Andor

Hiszekegy

Őszi táj

Képeket vásárol Tolnamegye. Dunántul, 1927.dec.16.
5.l.

Miklós Andor, belsőépítész

Sokan emlékeznek még 3 héttel ezelőtt befejeződött adássorozatra. A lakáskultúrával foglalkozott a másik 12 órára. Az adásban közreműködik Miklós Andor és Tohárnok Mihály belsőépítészek és még többen.

A másik 12 óra.

1978. V. 6. 15.15 D. TV.

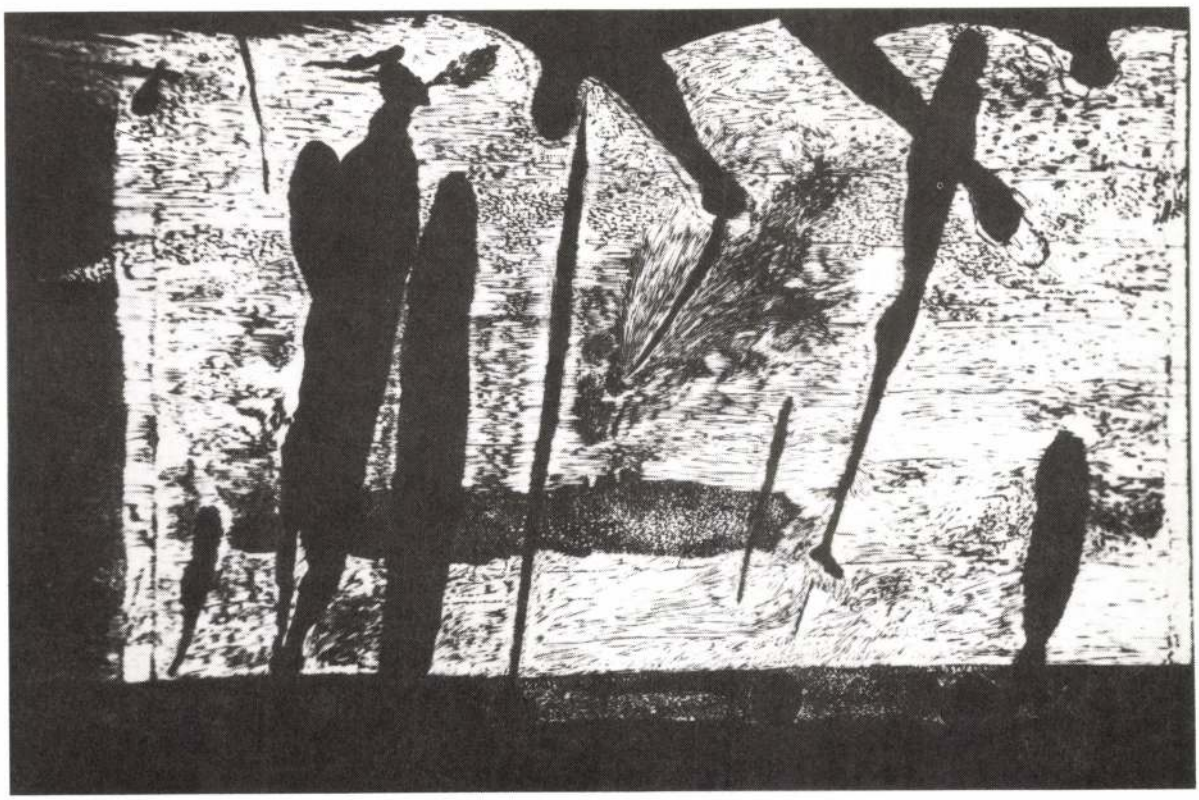

KÁNTOR PÉTER

Turista blues

Viszontláthatni egy szeretett várost
őrült öröm.
És aztán: nem.
Kövek, kocsik, kövek.
Utcák, parkok.
Már láttam. Már örültem.
Már megteltem, mint egy szemeteskuka,
amikorra viszontláttam a szeretett várost.
Édes istenem,
hogy tudtam ennyi követ bejárni?
Ekkora teret hogy tudtam berohanni?
Annyi képet hogy voltam képes látni,
látni akarni?
Kólásdoboz a Camden csatornán.
A kiskacsák mellett zacskófoszlányok.
Jó volt itt egyszer.
Máshogy sütött a nap.
Turisták loholnak a Charing Cross Station
és a Trafalgar között.
Ennyi hülye, izzadt arcot!
A baedekkereiket szorongatják szorongva,
mint pap a bibliáját, író a tollát,
lap a laptopját
Fogak mélyednek burgerekbe.
Amerre nézek, mindenütt burger-evők.
Ez egy Mac Donald's.
Ezt megettük.
Az emlékezet piros buszai
büdös benzingőzben.
Most még valami ajándékot kéne venni.

London anyó telexe

Gyere máskor.
Keress máshol.
A Vén Szilfában vagyok eltemetve,
a Vén Tölgyfában támadok fel.
Vagy fordítva.
Kerüld a Piccadillyt, az Oxford Streetet.
Vigyél ki a Kerek Tóhoz,
ültess le a partján egy nyugágyba,
szólíts öreganyádnak.
Súgd a fülembe, hogy szeretsz.

BARÁNSZKY LÁSZLÓ

Zsuzsához

Non morir, Seneca, no.
Io per me morir, non vo',
Questa vita e dolce troppo...
Monteverdi: L'incoronazione di
Poppea, acte II., scene 3.

zsuzsa ki halni készülsz ne halj *meg mert ha hazamegyek időnként te vagy az ország te vagy a haza* sing-song *pesti magyaroddal majd nekem rosszul leszel a kocsibaaan mondod három a menynyiségű időt pakolva a szóba és kivel nézek én hülye tévéműsorokat tudósan kommentálva az ar chaikus kanadai filmeket miközben lassan helyre áll a szívverésem és ki hessegeti el a lányokat akiknek szándéka csupán ezen a ponton karitatív honnan tudtam volna a hajón hogy kettőnk közül te vagy igazán oda és hogy míg úszott a hajó füred és tihany között a felhők + napfény rézkarc giccsében mely mint ikon a döntő pontokon velem maradt felidézhetően tiszta mindketten tudjuk hogy talán e kép marad amikor az ember a másik oldalon kipakol ha egyáltalán lesz lehe tőség valamilyen csomagolásra tudod az ingek mindig felül szóval honnan tudhattam volna ami kor arcod napba fordítva ültél honnan de honnan tudhattam volna hogy bár latinod nincs te vagy és ezzel kapcsolatban semmi kétségem nincsen te vagy* tu es *kettőnk közül te vagy túl senecán.*

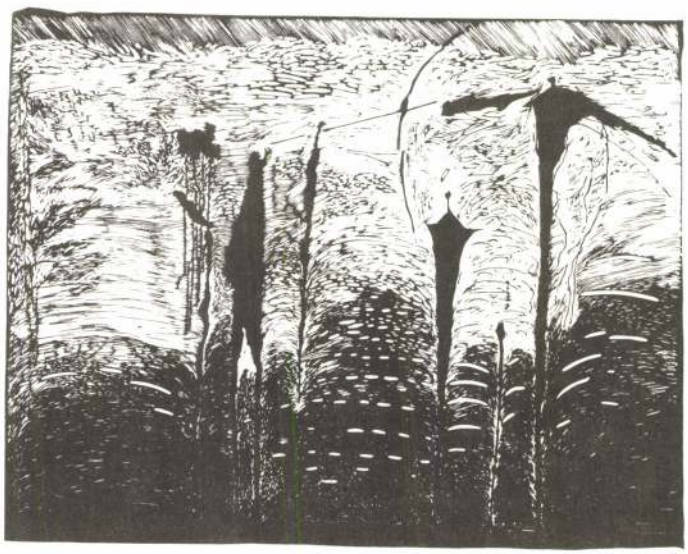

agyoncsap egy öregasszonyt – mégis, evidensnek tűnik, hogy a legkevésbé sem illendő egy Raszkolnyikovnak vagy egy Szmergyakovnak megengedni a nyilvános ön-élveboncolást. Az illetlenség csúcsa pedig az, amikor Szmergyakov, ahelyett, hogy alaposan elkennék a száját, fennhéjázó és pofátlan kezd lenni. Nekünk pedig a könnyekig meg kellene hatódnunk tragikus sorsa miatt.

Amikor Jaruzelski tábornok elvállalta a lengyel kommunista párt első titkárának posztját, pontosan tudta, hogy mivel jár ez az állás: a munkásokra lőni kell, az értelmiségieket meg le kell csukni. És nem történt semmi különleges: a tábornok lövetett és lecsukatott, mint az elődjei, olyan kreatúrákkal vette magát körül, mint az elődjei, szétverte a gazdaságot, mint az elődjei. Sőt, lehet, hogy többször lövetett és többeket csukott le, hogy az ő emberei szörnyűbbek voltak, és a gazdaság dinamikusabban pusztult le, mint az elődjei alatt. (...)

Michnik egy helyen kijelenti: ,,Lengyelországban az emberek féltek a kommunistáktól. Én nem féltem, mert úgy gondoltam, hogy ez az én rendszerem. És ha az enyém, akkor miért féljek tőle? (...) Eszembe sem jutott, hogy létezhetnek olyan emberek Lengyelországban, akik sokkal lesújtóbb véleménnyel vannak erről a rendszerről, vagy pláne félnek tőle.'' Úgy tűnik, Michniknek valahogy nem fér a fejébe, hogy olyan emberek is bírálták a rendszert, akiknek eszükbe sem jutott volna, hogy a ,,sajátjuknak'' mondják. A félreértés egyébként kölcsönös, hiszen én például álmomban sem gondoltam arra, hogy az a rendszer Adam Michnik rendszere volt. (...)

Adam Michnik

(...) Jól tudom, Tábornok úr, hogy miért van szükségük arra, hogy mi elutazzunk innét. Azért, hogy aztán kettőzött erővel mocskolhassanak minket az újságjaikban: lám, ezek az alakok végre megmutatták az igazi arcukat; azelőtt idegen parancsra cselekedtek, most meg a kapitalista luxusra fájdult meg a foguk. Azért, hogy megmutassák a világnak, hogy maguk nemes lelkű liberálisok, mi pedig jellemtelen, utolsó senkik vagyunk. Azért, hogy a lengyelek orra alá dörgölhessék: ,,Látjátok, még ők is letették a fegyvert, már ők sem hisznek a demokratikus és szabad Lengyelországban.'' És legfőképpen azért, hogy egy szemernyivel nagyobb önbecsüléssel tekinthessenek saját magukra; hogy megkönnyebbülten sóhajthassanak: ,,ők semmivel sem különbek nálam''. Mert magukat már maga a tény is nyugtalansággal tölti el, hogy léteznek olyan emberek, akik ha Lengyelországra gondolnak, nem a miniszteri bársonyszék, hanem a börtöncella jut az eszükbe, akik a vizsgálati fogságban eltöltött Szentestét többre becsülik a Cote d'Azur-i vakációnál.

Maguk nem hisznek az ilyen emberek létezésében. (...) Ezért mondják azt rólunk még maguk között is, hogy vagy nagy francok vagyunk (mert az amerikai elhárítástól kapjuk a parancsokat és a pénzt), vagy nagy barmok – ,,fanatikusok'' –, mert inkább ülünk a börtönben, és nem a párizsi bulvárokon sétálgatunk. Hiszen maguk közül senki egy pillanatig sem habozna, ha ilyen választás előtt állna!

Maguk képtelenek arra, hogy másképpen gondolkodjanak rólunk, mert különben – ha csak egy pillanatra is – meg kellene hogy lássák az igazságot saját magukról. Azt az igazságot, hogy maguk bosszúszomjas, becstelen disznók; azt az igazságot, hogy ha valaha volt is a lelkük mélyén egy csöpp tisztesség, azt már régen maga alá temette az a brutális és mocskos harc, amit egymással a hatalomért folytatnak. És mert lealjasodtak, minket is a maguk szintjére akarnak rántani.

Csakhogy ezt a szívességet nem teszem meg maguknak. Nem tudom, mit hoz a jövő, s nem tudom, megérem-e valaha az igazság győzelmét a hazugság, a Szolidaritás győzelmét a mostani munkásellenes diktatúra fölött. Ám a mi harcunk értékét, Tábornok úr, nem a győzelem esélyei határozzák meg, hanem maga az ügy, amelynek a nevében ezt a harcot megkezdtük. És legyen ez a gesztusom egy kis tégla, amely a becsület és a méltóság falát építi ebben a maguk által nap mint nap tönkretett országban. Legyen pofon az arcotokon, mások szabadságával vigéckedők! (...)

Minden tisztességes ember életében, Tábornok úr, elérkezik az a pillanat, amikor azért az egyszerű állításért, hogy ,,ez fehér, az meg fekete'', nagy árat kell fizetni. Megeshet, hogy a legnagyobbat – a varsói Citadella lejtőin, Sachsenhausen drótkerítése vagy Mokotów rácsai mögött. Ám ekkor, Tábornok úr, a tisztességes ember nem avval törődik, hogy mi-

STANISŁAW BARAŃCZAK

A verőlegények hosszú élete

Az igazán nagybani verőlegények,
nem a lucskos meló, inkább száraz statisztikák,
nem a szögletes öklök, inkább a hat nullára végződő
kerek számok bajnokai — vagyis a tömegesek,
saját csisztkáikból ép bőrrel mentik át
magukat a történelembe, és jó egészségnek
örvendve mindig meglepően sokáig
élnek.

A tévelygő jehovisták, szabadkőművesek,
művészek, parasztok, papok, földbirtokosok,
a nemzeti kisebbségek, a viccmesélők,
a bosszúból beköpött peches haragosok,
s kiknek a fogakkal együtt kiköpték a nevét,
(ha feltámadhatnának) velünk együtt
(csak hangosabban) kiáltanák: ,,miért'',
látván e virgonc nyugdíjas munkaerőket,
amint sütkéreznek a kerti padon,
sárkányt eszkábálnak a dédunokáknak, céklaleves
egyszerű étkük, a modern orvostudomány
áldásait élvezik, s nem pokolkínok, csak heves
prosztata-panaszok gyötrik őket.

Gyanítom, a Te rejtjeles üzeneted ez,
hogy ebben is valamely titkos terved rejlik,
melyet csak Általad ismert mértékhez igazítasz.

Mi lehet az? Közöttünk éljenek,
hogy legyen módunk — mire? egész korszakokkal,
le nem élt évmilliókkal
megkésett perekbe fogni? emlékiratot, vallomást
kitaposni belőlük? e kínos élő példán
belátni, mi az ember? fényképezzenek
le minket együtt, álljunk tükör elé tán,
hogy lássuk: ki áldozat minduntalan,
s ki hóhér, valóban egyre megy?
Vagy azt mutatod, hogy ha semmi más,
ennyi marad Belőled, s Rád vall: hogy hasztalan
igyekszünk érteni jutalmadat és büntetésedet?

Csordás Gábor fordítása

lyen árat kell fizetnie, hanem avval, hogy tudja: a fekete — fekete, a fehér pedig fehér. S hogy ezt sohase felejtse el, a lelkiismeretét kell megőriznie. (...)

Ezt a levelet minden bizonnyal mint ostobaságom újabb bizonyítékát értékeli majd, Tábornok úr. Hiszen maga az alázatos kérvényekhez, a rendőrségi jelentésekhez, a besúgók följelentéseihez szokott hozzá. És akkor egy olyan ember, akit a kezében tart, akit a maga börtönőrei vegzálnak, akit a maga ügyészei fognak vádolni és a maga bírói fognak elítélni — a lelkiismeretről papol magának.

Felháborító szemtelenség, nem igaz? (...)

Nem kérek magától semmit — csak egyet: gondolkodjon el. Ne az én sorsomról: én valahogy majd csak kibírom a maga őrnagyainak és ezredeseinek a soros ötleteit.

Önmagáról gondolkodjon el. A karácsonyi asztalnál jusson az eszébe, hogy egyszer magának is számot kell adnia a cselekedeteiről. Felelni fog a jogsértésekért. A megalázottak és a szenvedők benyújtják majd a számlát. Rettentő pillanat lesz.

Azt kívánom, hogy őrizze meg ekkor személyes méltóságát. És a bátorságot. Ne kezdjen el magyarázkodni, mint a kollégái az előző garnitúrából, hogy semmiről nem tudott. Ez nem szánalmat ébresztene, de megvetést...

Magamnak pedig azt kívánom, hogy — akárcsak Otwockban, amikor sikerült megmentenem néhány alárendeltje életét — ott legyek, amikor veszélyben lesz, és segíteni tudjak magán. Hogy még egyszer az áldozatok és ne az elkövetők oldalára állhassak. Még akkor is, ha utána megint börtönbe fog zárni, és tovább fog csodálkozni a butaságomon.

(Részlet abból a levélből, amit Adam Michnik 1983. dec. 12-én, a vizsgálati fogságból írt Kiszczak tábornoknak, az akkori belügyminiszternek. A levelet megelőzően Kiszczak a emigrálást szabta a szabadulás feltételéül Michnik számára.)

*

— Adam, nagy port vert fel látványos összeborulásod Jaruzelski tábornokkal. Sokan úgy vélekednek az esetről: lehet megbocsátani, lehet

ZIRKULI PÉTER

Üdvözült sündisznó

avagy

A falusi Párizs, Szabó Zé meg Tamási kísértetével

És minden működött, mint gyermekkoromban a ceglédi állomáson. Ottlik Géza rögzítette így élményét, mely három évtizede egy francia vasútállomáson érte. Tamási Áronnal ültek vonatra Budapesten. S hogy az egész éjszakai zötykölődés után fölébredtek, Nancy városába futott be velük a szerelvény. Nem oda, hanem Londonba tartottak. De azért időztek ott is annyit, keveset, hogy afféle reggeli sétára kiléphettek a fülkéből s a vagonból. Végigmentek a lotaringiai peronon, kettesben, és ámuldoztak. Nyitottak épp az árusok és újságosok, szokásos volt a nagyobb vidéki pályaudvarok korai nyüzsgése. Vagyishogy éppen számukra, Ottlik meg Tamási számára olyasvalmi volt inkább, amitől az úgynevezett ötvenes években elszoktak, s ezért csak még erősebben ráismertek. Ezt a ráismerést foglalta össze utóbb az idézett mondat: és működött minden, mint gyerekkoromban a ceglédi állomáson. Most, az Ancien Régime múltával s a magunk civil eszével, tekinthetnénk ezt afféle politikai programbeszédnek is. Programnak, mely első lépésül annyit tűz ki, hogy az országos működésben előbb ennyi volna elérendő: a hajdani ceglédi állomás. Az, amelyik Nancyban tolult Ottlik emlékezetébe, amint reggeli sétát tett útközben, az állomáson, Tamási Áronnal.

Mondom, Londonba igyekeztek akkor, így immár csak szellemidézve elképzelhetem, mit szólott volna az *Ábel* írója, ha itt, Párizsban kalauzolja őt, mint Londonban tette, Szabó Zoltán; miként fedezi föl avatott vezetéssel azt, ami egyébként csak hosszas helybenlakással vehető igazán észre: a falusi Párizst. A helyet, hová Szabó Zoltán sajtóattasénak eljött Budapestről, hogy aztán kisvártatva és végérvényesen emigránssá legyen. S így Tamásival se találkozzék jó sokáig, baljósan kerek tizenhárom évig. Ennyi telt el 1960-ig, mikor is angol meghívásra útnak indulhatott Ottlikkal Tamási Áron. Nevezetes utazás volt az. Képek is készültek nyilván. Az egyiken, úgy emlékszem — vagy talán csak képzelem ezt is —, éppen ők ketten lépdelnek, olyasféleképp, mint ahogy a lotaringiai reggelben tehették. Majdnem ötven volt egyikük, a hatvanon túl járt másikuk. Természetes hát, hogy olyan kamasz tartással billentik rajta fejüket, emelik lábukat, mint aki valami nyomás alól szabadult kis időre. S a képen kívül írás is őrzi az utat. Ottlik egy följegyzett beszélgetése, melyet imént említettem és citáltam, meg Szabó Zé Tamási-portréja, mely egyebek közt elmondja azt is, miként voltak ábelesen megbámulva Chelsea-ben az apróbb házak és virágok, első látásra miként találtatott üdvözült sündisznónak egy ananász, mely gyümölcsöt Tamási addig még nem kóstolta, s miként tette volna a szépet az ismerten gavalléros író egy angol hölgynek, kérve kalauzát, belső emigráns a külsőt, fordítaná a bókoló mondatot. Ez így hangzott: ,,valahányszor rápillant'' — már tudniillik az angol hölgyre —, ,,úgy érzi magát, mintha ő jégvirágos ablak volna, s kemény télben a cserépben a párkányon kinyílt volna a pünkösdi rózsa''. ,,Ezt mondjam? Angolul?'' — hüledezett tolmácsként Szabó Zoltán. — ,,Nem érti. Praktikus nép ez; különösen a nők. Azon akad fenn, hogy itt ritkán fagy; ablakon nincs jégvirág, s van rózsa, ami januárban nyílik.'' ,,Jobb volna, ha megértené'' — tűnődött Tamási —, ,,de nem olyan nagy baj az se, ha nem érti meg...''

Ennyiben maradtak akkor ők ketten, Londonban, három évtizede. S ha idézésükre ezer az ok mindig, mióta Lutéciának, ennek a Szajna-parti Nagyváradnak a falusi mivoltát megismerhettem s napra-nap bejárom, azóta fel-felötlik bennem az ananász, melyet Tamási üdvözült sündisznónak nézett. S a virágosan bókoló mondat úgyszintén. Egyrészt azért, mert franciául az a sündisznó pompásan elférne valamely szürrealista antológiában. A széptevés meg furcsa volna ugyan kissé, de méltányolhatóan csengene, mint kissé bumfordian arisztokratikus főhajtás egy tizennyolcadik századi társalgásban, Marivaux-féle színpadias, szerelmes csevegésben, hol cirkalmas szavak leplezik és mutatják az érzelmeket, és gáláns párbajra emlékeztet minden szóváltás. Másrészt meg azért ötlik minduntalan elém az a gyümölcs meg az a jégvirág és rózsa, mert a jégvirág az itt is szerfölött ritka, de a hatalmas világváros falu inkább, falvak füzére, melyet apránkint lehet csupán észrevenni, lassan és idővel. Ez a tulajdonsága bizonnyal növelné érdemeit annak szemében, aki nem afféle urbánus szerzet, mint magam volnék. Vagyishogy, hengeredik egyet a falusi Párizsban kószálva és képzeletemben a sündisznó, egy igazi város mégiscsak hasonlít kissé arra a falura, mely úgynevezett népies memóriákban él, ám valójában sosem volt, ezért annál erősebben elgondolható.

Különbség persze, hogy nagy meg lármás, telekspekulációk folytán egymás hegyén-hátán állnak benne a házak, és jó magasba nyújtóznak. Egyikük-másikuk újabban itt is karcolja a felhőt, de ez csak mutatvány részükről. Mutatják, hogy ilyen is van, ez is hozzáépíthető a folytonossághoz, melytől falusias ez a nagyváros. Még mindig az. Rejtett sajátossága ez. Turistáknak festői zegzugait meg sugárutait mutatja. Aki belételepszik, az viszont hamarosan valamelyik szegletét lakja, s ha onnan elköltözik, csak a szomszéd kerületbe akár, már-már mintha külföldre távozna. Vagy legalábbis a szomszéd faluba. Valóban szó szerint értendő ez a falu. Turista nevű zarándokok is észlelhetik elvétve, például a Montmartre dombján, hol a nagyváros közepén még szőlőskert is akad. De hát arról

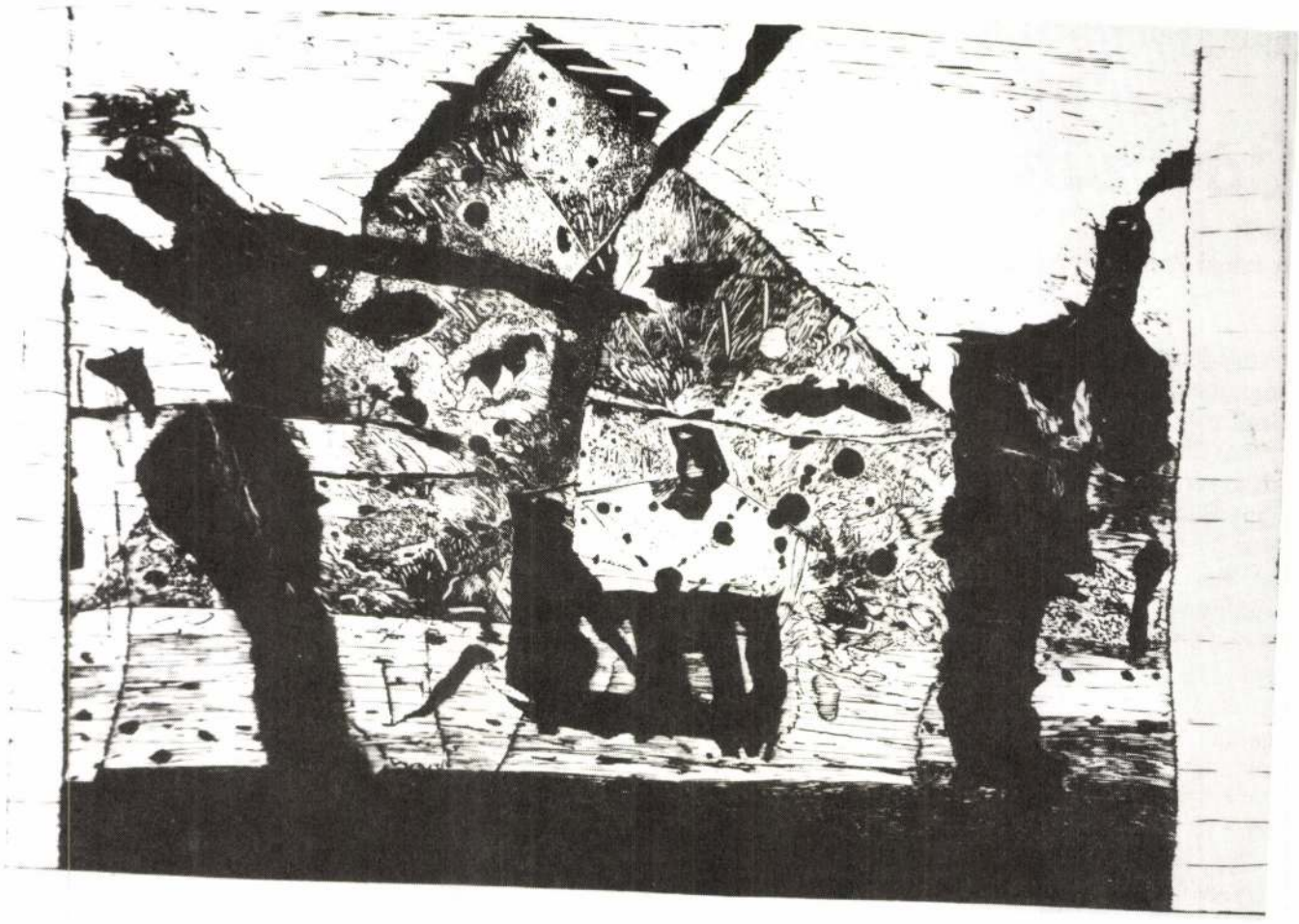

a kerületről, melyben évszázada csapatostul laktak és váltak híressé a festők, a különféle útikönyvek külön is közhírré teszik, hogy önálló község volt egykor. Más helyekről a fényváros bámulása közben gyanítható ez, vagy megtudható, ám csak idővel érzékelhető. Akkor, amikor a forgalmas utcából kapu alá tér a vendég, megadott címet keres, aztán hirtelenül azt látja, hogy a címbe foglalt ,,villa'' nem villát jelöl, hanem macskakövesutcát, rajta házakkal, a házak előtt kiskerttel. Mindezt a lármás utcától elválasztja az emeletes ház meg a kapualj, honnan úgy lehet az utcányi belső udvarra jutni, hogy egyszersmind közeget s már-már évszázadot is vált az ember, amint egy efféle és úgynevezett villába ér. Libanonban majd' három évig túszul tartott újságíró lakik ilyenben, a szomszéd utcában, falusias fapaddal a háza előtt. Mindez még mindig csak látvány persze, mely kissé rejtett ugyan, de szemügyre vehető. Amiként az is, hogy a nyüzsgő nagyváros számos kelléke lakályosan kézhez állóra van alakítva. Készségesen behorpad több helyütt a járda, hogy aki vénülten csoszog, vagy kocsit, kerekes csomagot húz, zökkentéstelen induljon a túloldalra, mely hasonló horpadással várja.

A városnak, tudom, nem érdes, hanem édes része ez is, meg az is, amit sejteni enged. Velem legalább az sejteti, hogy a város nemcsak központ, hatalomgyakorlás központja, ahogy a történelem tudósai meghatározzák, hanem otthonos lakhely is lehet. A szerencsésebb úgy élhet benne, mint fogadott falujában. ,,Bemegyek Párizsba'', mondja például a kereskedő, aki a híres passzázsok egyikében árul, s ott is lakik. A XIX. század fővárosáért rajongó Walter Benjamin elmélkedett sokat ezekről a passzázsokról. Benne vannak azok a legsűrűbb városban, de valahogy külön világuk az ott élőknek. Ezért mondta az a kereskedő, hallottam a minap, hogy ő most bemegy Párizsba. Az átelleni utcába tehát, onnan meg, dolga szerint, tán egyebüvé is. Magyarázó és önkéntelen szófordulata azonban, kiderült belőle tüstént, el is varázsolta ezt a különös helyet. A nagyvárost, mely annyi elmét megmozgatott, mert vasúti jegyet váltani lehet ugyan ide, el lehet látogatni beléje, tehát rajta van a térképen, de igazából gyűjtőfogalom. Gyűjtőfogalma sok mindennek, képzelt és megragadható dolgoknak, a köznapokban annak is, ami városiasan civilizált és falusias. Efelé kalauzolná, képzelem, Szabó Zé az *Ábel*-írót, ha itt helyben vitathatnák meg a sündisznót és a jégvirágot. Megfeddné közben, mint Londonban valóságosan is tette, ha az elámulna valamely lampionosan kivilágított utca láttán, mely persze itt is giccses inkább. Tamási meg mondaná a feddésre ugyanazt: ,,nem úgy kell ezt nézni, Zoltán!''; hanem úgy, ,,ahogy a gyerek látja''. Párbeszédük, ahogy most hallani vélem, hallatszik is valóban. S akikkel fogadott falumban társalgok, gondosan választott s így szívesen fogadott kísérteteim közül az egyik, a hajdani Párizs-lakó még vissza is szól egy félszázados jegyzetből: hát igen, nem parvenü nagyváros, hanem berendezett; mint egy lakásban, ,,minden pontosan ott van, ahol jóízlésű ember szerint egyedül szabad lennie''.

lényege az igazság és a reális túltermelése, ami Baudrillard szerint sohasem lehet csábító. De még a szexualitástól is elkülöníti,mert annak banális célja az élvezet és a kielégülés, ellentétben a csábítással, mely kihívás, határtalan játék, szakadatlan rituális csere, végeláthatatlan fokozás, titokzatos komplicitás.

Baudrillard a csábítási stratégiák vizsgálatát igyekszik interperszonális szintre korlátozni, ám egyre nyilvánvalóbb, hogy nagyon hasonló stratégiákon alapul a tömegmédiumok, a reklám, a művészet, sőt, különösen újabban, a politika világa is. S ami ugyancsak nem lényegtelen: egy részletes elemzés alkalmasint bebizonyíthatná, hogy a baudrillard-i csábítás szépen összeegyeztethető mindazzal, ami a dialektika bírálata után az újabb francia filozófusoknál még megőrzésre méltó maradt: az ,,intenzitás'' lyotard-i fogalmával, a ,,diszkurzus'' Foucault és Deleuze által meghatározott laza formájával és talán a ,,vágy'' fogalmával is, ami mint pozitív, beavató erő több francia filozófusnál nyert kitüntetett szerepet. S ez még nem minden: a csábítás Baudrillard számára nem csupán mint az elemzés tárgya érdekes, hanem kezdettől fogva egyfajta nehezen definiálható módszerként is funkcionál. Miután a francia filozófusok közül többen is megkérdőjelezték a kritikai módszer létjogosultságát — Lyotard például a vallásos-ideologikus alapállás maradványát látta benne —, Baudrillard a csábításban alternatív metódust fedezett fel: a kritika és az analízis frontál-stratégiájával szemben a csábítás reverzibilis stratégiáját dolgozta ki és alkalmazta. Ahelyett, hogy a dolgok alapjára, mögöttes értelmére vadászott volna, olyan elmélet-fikciót dolgozott ki, melynek fő kritériuma, hogy maga is csábító legyen, vagyis hagyja kisugározni az elemzés tárgyának ,,sötét jelenségét''.

Mindent összevetve, a csábításban sokan máris hajlamosak voltak a posztmodern kori illékony valóság valamiféle ,,állandó változóját'' látni, ami nehezen megfogható ugyan, de mégis valami, aminek fényében a legváratlanabb jelenségek is világosabban körvonalazódnak, mintha meg sem világították volna őket. Bizonyára igazuk volt azoknak, akik így gondolták, ám hozzá kell szoknunk, hogy az eszmék szavatossági ideje manapság egyre rövidebb lesz: míg Platónt sokan ma is aktuális olvasmányként kezelik, Baudrillard csábításelméletét, úgy látszik, máris kikezdte a realitás, vagy — hogy a francia teoretikus egyik könyvének címére utaljunk — a ,,reális agóniája''.

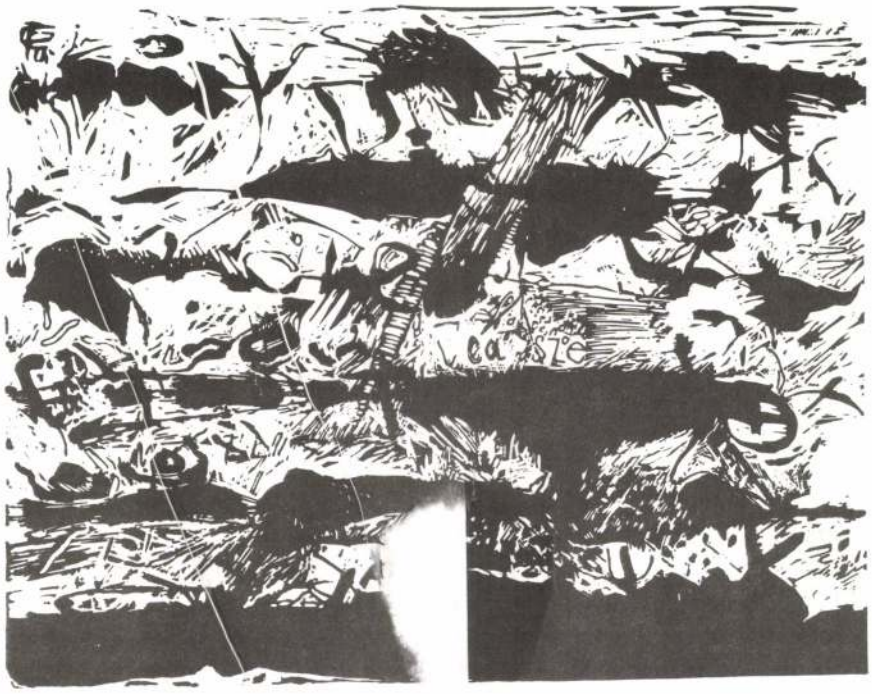

De nézzük, mi is történt konkrétan. A *Reform*ban megjelent cikkből megtudhatjuk, hogy két vegyész, a német dr. Budenandt és a svájci dr. Ruzincka felfedeztek egy anyagot, az úgynevezett feromont, ami a szexuális vágyat irányító agysejteket befolyásolja. A cikk arra próbálja rávenni olvasóit, hogy vásároljanak a Franciaországban kifejlesztett parfümből, mely ezt a bizonyos feromont koncentráltan tartalmazza. Ha ezt megtesszük, ígérik, egy csepp elég a csodaszerből, hogy a legkívánatosabb nők is felkínálkozzanak nekünk.

Nyilván mondanunk sem kell, a *Reform*ban olvasható írás tulajdonképpen bő lére eresztett reklám, méghozzá rendkívül hatásos reklám. Ami egyúttal azt is jelenti, hogy koncentráltan tartalmazza úgyszólván mindazokat a csábítási stratégiákat, melyeket a potenciális vásárló elszédítéséhez alkalmazni szokás. Ezek közül veszünk most néhányat szemügyre.

Itt van először is a tudományosság látszata. Az olvasóban föl sem merülhet a gyanú, hogy holmi utcasarki kuruzslásról van szó, hiszen két komoly Doktor (így, nagy kezdőbetűvel írják a cikkben) fedezte fel a szert, a parfüm előállítására pedig természetesen nem Afganisztánban, hanem az illatszerek tradicionális hazájában, Franciaországban került sor. De akinek ez nem elég, saját szemével győződhet meg a feromon hatásának szerkezeti mechanizmusáról. A cikkhez ugyanis egy talányos ábra is tartozik. Ez úgymond ,,az emberi test molekuláris struktúráját'' ábrázolja, ami a feromonparfüm gyártásának alapjául szolgált. Mi tagadás, eddig valamivel bonyolultabbnak képzeltem az emberi test molekuláris struktúráját, ám az ábrán látható öt egymáshoz kapcsolódó hatszög a maga geometrikus tisztaságával máris egykori kémiatankönyveink szerkezeti képleteit idézi emlékezetünkbe. Azokat a képleteket, melyeket már akkor sem értettünk igazán, de bennük éppúgy a megfellebezhetetlen tudományosság megtestesülését sejtettük, mint az ábrán tornyosuló titokzatos értelmű hatszögekben. De ez még nem minden: a hatszögek közé alulról egy fallikus hatású nyíl igyekszik beékelődni, ami rögtönzött értelmezésünk szerint nem más, mint a csodaszer hatásmechanizmusának kissé ikonizált megfelelője: abban a pillanatban, amikor a nyíllal jelképezett feromon a molekuláris szerkezetbe behatol, feltehetőleg a parfümmel felkent tisztelt vásárló behatolási szándékai elől is minden akadály ma-

gától elhárul. Különösen a humán értelmiségiek hajlamosak ezt így képzelni, hiszen már Hermész Triszmegisztosz azt írja *Tabula Smaragdina* című művében, hogy ,,ami lent van, az megfelel annak, ami fent van, és ami fent van, az megfelel annak, ami lent van''. Csak kellő tudományossággal kell behelyettesíteni a dolgokat: a fent nem más, mint a feromon hatóterülete, a fej, a lent a genitáliák buja világa, a Modern Tudomány pedig elvégzi helyettünk ,,az egyetlen varázslatának műveletét'' – hogy ismét Háromszor Legnagyobb Hermészre hivatkozzunk, bár a tudománytalan köznyelv a szóban forgó aktust hajlamos parlagi egyszerűséggel megnevezni.

Hogy mindez valóban így van, azt mi sem bizonyítja ékesebben, mint azok a levelek, melyeket olyan férfiak írtak, akik a parfümöt már kipróbálták. A tudományosság látszata mellé tehát a hiteles dokumentumok látszatát is megkapja az olvasó, még ha egyik-másik vallomás adott esetben abban merül is ki, hogy ,,ennek a parfümnek az ereje minden képzeletet felülmúl'' – mint azt J.P.D. úr ,,bizalmasan'' elárulja nekünk. Mivel azonban eleve sejthető, hogy a vásárlóközönség zömét a csábítás gyakorlatában ügyetlenebb férfiak teszik majd ki, a cikk szerint máris egzakt tény, hogy a nők mintegy százszorosan fogékonyabbak a feromon illatára, mint a férfiak. Mihelyt belélegzik, mint azt egy bizonyos Martine D. nevű nőcske nyilatkozatából megtudjuk, egész testüket forróság önti el, s maguk késztetik szeretkezésre a bambán pislogó, csúnya, öreg parfümtulajdonosokat.

Ám akinek még ezek után is kétségei támadnának a parfüm hatását illetően, azt a tömegmédiumok autoritására való hivatkozással próbálja csőbe húzni a cikk: olyan ,,hiteles'' újságokból olvashatunk kivonatokat, mint a *High Society*, a *Cosmopolitan* és a *Times Magazine*. Hogy egy itteni újság elvileg hazudhat és csalhat, azt a magyar ember már csak tapasztalatból is el tudja képzelni. Nem így a tekintélyes nyugati lapokról, melyek címoldaláról ráadásul általában olyan gyönyörűségek tekintenek le rá, akiknek már csak a mosolya is megér legalább fél liter feromont.

A következő csábítási stratégia a világban régóta közismert, a magyar reklámban azonban viszonylag új. Lényege, hogy a vásárló, azzal, hogy megveszi a hirdetett terméket, semmiféle kockázatot nem vállal. A feromon-reklám is azt ígéri, hogy a parfümöt bárki ingyenesen kipróbálhatja: ha nem válik be, vagyis ha a vásárló ,,nem tapasztalja kifejezetten azt, hogy a nők maguk keresik a tetszését és meg kívánják hódítani'', úgy egyszerűen visszaküldheti az üveget – akár hiányosan is –, és a forgalmazó megtéríti az árát. Az igazi kérdés itt nem az, hogy valóban megtéríti-e (bár gyanús, hogy az ilyen típusú reklámok rendre csupán az illető cég postafiókszámát közlik), hanem hogy ki az a kicsinyes fráter, aki ingyen pazarolja a csodaszert, s mellé bevallja, hogy még így sem megy neki a dolog.

Apropó, feromon. Már a neve is tiszteletet keltő. Az ember hirtelen nem is tudja eldönteni, emlékezetének mely zugában is keresse: az egyiptomi istenek között-e, vagy a vasvegyületek valamely előkelő családjában. Több mint szimbolikus, hogy az állatvilágot, azon belül pedig a lepkék életét kell tanulmányoznunk a probléma megfejtése érdekében. Az éjjel közlekedő, naponta több száz kilométert is repülni képes nőstény szender-lepkék termelnek ki egy bizonyos *feronom* nevű anyagot, melynek gyakorlatilag ugyanaz a rendeltetése, mint a tudós doktorok által fölfedezett *feromoné*: illatának segítségével csábítják el ellentétes nemű fajtársaikat. Feronom és feromon! Baudrillard ismét fölkiálthatna a váratlan fonológiai szójáték láttán, s újra kérdezhetné: ,,Van-e csábítóbb, mint egy szójáték, két szónak ez a jelentéktelen, haszontalan összekapcsolódása, melyek nem analitikus ellentétpár többé, hanem reverzibilis láncreakciót képeznek?''

Ráadásul bizonyára joggal hihetjük, hogy a feronom és a feromon szavak e váratlan összekapcsolódása újabb paradigmaváltást ígér: míg a hetvenes évek közepén a *production* és a *sèduction* fonológiai összekapcsolódása a termelésről a csábítás stratégiájára való átmenetet jelezte, ez esetben éppen fordított a helyzet: a *csábításból* a helyettünk csábító anyag *termelésébe* lépünk át, illetve az emberiből az állatiba. Ráadásul e döntő lépés megtételére egy olyan reklám buzdít bennünket, mely minden erejét abból meríti, amit a reklámozott termék által fölöslegessé tesz: a csábításból.

Sebők Zoltán

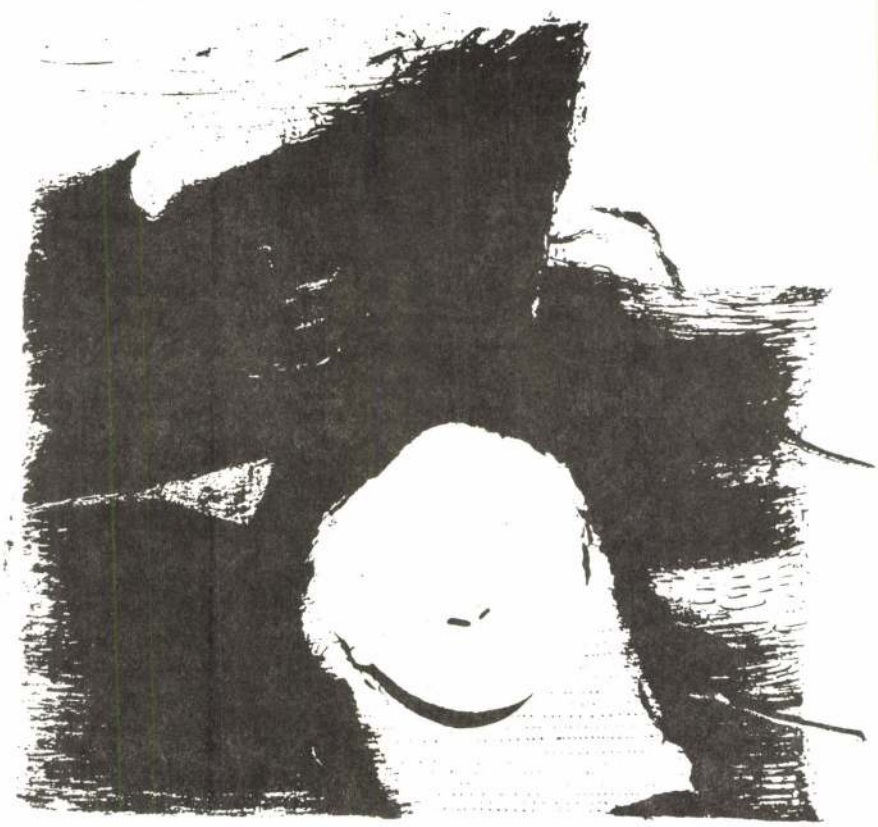

MIKLÓS Árpád grafikája

MIKLÓS ÁRPÁD 6000 Kecskemét, Liszt F. u. 21.

1958-ban születtem Dicsőszentmártonban (Erdély).
Tanulmányaimat a Kolozsvári Képzőművészeti Főiskolán végeztem 1984-ben.
1988-tól Magyarországon élek.
1988 óta vagyok tagja a MK Művészeti Alapjának és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának.
Önálló kiállításom 1985-ben volt Szatmáron (Erdély).

I was born in 1958 in Dicsőszentmárton (Transylvania).
I graduated from the College of Fine Arts of Kolozsvár in 1984.
I've been living in Hungary since 1988.
Since 1988 I've been a member of the Hungarian Foundation of Fine Arts and the Studio of Young Artists.
I've had an exhibition of my own in 1985 in Szatmár (Transylvania).

Égiek és földiek, 60,5x40 cm, linómetszet

Csoportos kiállítások/Group Exhibitions:

1984. Kolozsvár
1984–85. Szatmár
1986. Nagybánya
1988. Salgótarjáni Rajzbiennálé
1989. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat
Miskolci Grafikai Biennálé
1990. „Művészet MA", Budapest

MIKLÓS Árpád

5. - 23. p. - Studió Lüll.

Új Müvészet 1992

NS LÁZADÁSON
A RACIONÁLIS LOGIKÁN

zuális Központ • Csáji Attila

Miklós Balázs építész

Résztvett az alábbi pályázaton

L.A-R.P: A budapesti Áhatrest
új akváriumának ötletpályázata
1969

Magyar Építőművészet 1970/3 2 old.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 JUN 19

PEST MEGYEI HIRLAP

Miklós Boldrs

1021 Tanulmányfej

VISSZAVONTA

Kendez

kanyarban
sítőt, 10 ez
a déli szaka
üveg üdítő
fagylaltot t
Mondták:
gondoskodtak. A sertés- és marhahúsból készített ételeken kívül a Dunakanyarban 10 mázsa, a déli Duna-ágban pedig 4 mázsa hal kerül majd halászlé, sült és pántol

Orbottyán területén *Sós ván* 41 éves segédmunk helybeli lakos oldalkocsis torkerékpárral egy jobbra lő útkanyarban lesodródott úttestről, s egy

Miklós Balázs grafikáia

Miklós Balázs, építész

L: Ungár Péter

– : követségi lúrch

Borító 3.

Magyar

Építőművészet, n. 1983

83/1

Miklós Ede

épitész

lásd

MÉ. 1913. 10. sz.

8, 9. l

könyvtáramban

GYÖRI IRÉN
CLUJ STR. I. MANIU 32 (V. SZENTEGYHÁZ UTCA)

TORIUM

22 legtökéletesebb és garantált hatású különlegesség

◆

GENER. KIÁLLIÁS

`KISINAU´

iatalságának és szépségének ápolására.

irág és levél, tehát általában növényi olajokból készülnek.

. . . .	60 lej	◆	17. Lia szőrtelenitő arcnak .	25 lej
. . . .	50 „	◆	testnek .	150 „
. . . .	30 „	◆	18. Liavol hajszesz	100 „
kpirositó	60 „	◆	19. Lia csalánszesz	60 „
pirositó .	50 „	◆	20. Lia nyirfaviz	60 „
. . . .	45 „	◆	21. Lia antiodor	40 „
. . . .	45 „	◆	22. Lia szemöldök és szempilla-	
ömpor .	20 „	◆	iron	60 „

ozunk. ◆ Kétségbevonjuk, hogy a LIANÁL más ingyen használati prospektust lerakatainktól!

ureşti, Strada Barbu Lotarul 6.

Miklós Edl
épitész

cród

Magyar Vilmos:

A lőcsei pénzügyi palota pályatervei.

Épitő Ipar 1913.

49. 7.

Fenti III. díjat nyert.

216. kép. *Kétoszlopos Jordesz, 1700 kör*

Miklós Ede
építész

Építő Ipar . 1913 147. l.
(Az új Nemzeti Színház
beruházó bizottságának bí-
rálati jegyzőkönyve.)

építői Felső-Olaszországból
k lehettek, akik nemcsak a
hanem az antik forma-
t is magukkal hozták. Ma-
ránkmaradt anyagban mu-
nfoglaláskori palmettadísz-
elenése is bizonyítja.
István-kori templom kele-
lt. Középhajója félköríves
díszítette, mellékhajói pe-
omlokzatát feltehetően két
ény bazilikák mintájára az
lt helyet. A bazilikát lapos
fedélszékkel, ami ekkor

galmazták meg. A ravennai
rendezést mutat, csupán a
úrkörben gyakoribb oszlo-
-IX. században új életre kel
nyéke és Dalmácia templo-
szerint épül. Szent István,

ka kőfaragványai. Emlékkönyv
jára. Budapest, 1942, 27—42. l.

művészet első emlékei. Magyar-
DERCSÉNYI: *Árpád-kori.*

Miklós Ede

építész

László

ME. 1913. 11–12.

2

6. 7. l.

Königstáramban

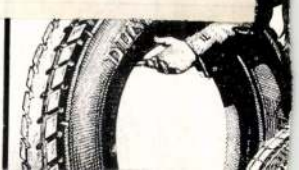

Babós és Társai

vaskereskedők

Konyha berendezési osztálya

Miklós Ede

építész.

Magyar Vilmos:
A Nemzeti Szalon
tervpályázata. IV.
kör. Építő Ipar
1913. 7. 14. képek-
kel.

A fenti pályázaton
7-ik díjat
nyert.

Miklós Ede

építész

cikkei

Építő Ipar. 1913. 11. sz.

(A Nemzeti Színház tervpályázata.)

rnatarozó jelentőséget, míg egy
edéssel a Buzlay-családénak mon-
gedélyt a bazilikába való temetke-
közben előkerült leletek kalandos
Múzeumba kerültek, egy részük
az olvasztókemencébe jutott.

1839-ben nyolcszögű fejjel bíró
dinkő volt, négyszögalakú filigrán-
arany szíjvéget, melyet filigránt
granulációval díszített füles arany-
Nemzeti Múzeumnak.[2]

dban karkötővé átalakított darabok
ızeumba.[3] A karkötő öt filigránnal
ek zománcos és gyöngyökkel dísz-
ezeket összekötő aranysodrony új.[4]

Anna magyar királyné francia kísérője,

-235. l. szerint Barkóczi püspök a leletek
: ajándékozta a Nemzeti Múzeumnak.
k pontos méretét és súlyát Czobor Béla
ei című tanulmányában *(III. Béla magyar*
l.). E szerint: az aranygyűrű átmérője 24
ıez 13·5×11 mm, súlya 2·8 g, vastagsága
k 18 × 11 mm. súlya 5·25 g. Erről egy 56
g le, a kisebbik 17 × 11 mm, súlya 5·25 g.
érője 13 mm, súlya 2·25 g.
sa régiségkereskedőtől vették 380 frt-ért.
17·7 cm, súlya 32 g.

Miklós Ede

ép. Bzont

Irod

Magyar Épitőmüvészet

1913. 2 sz. 3-5 l.

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

délyezem:

nök vagy helyettesének
aláírása.

inta. — Endrényi Imre, Szeged.

Miklós Ede

ejp. Bpest

ined

M. Pálgárató

1904/5. 3 r. 10. l.

18 l

21. l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enged

.....

a műhelyfőnök
al

8. sorsz. Műhelyi minta

Miklós Ede

építész

irod

M. Építőművészet

1907. 7 sz. (A Mocsonyi

bérpalota kropáfázata)

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a mühelyfőnök v
aláí

Miklós Ede és Wirth Nándor

épitészek Budapest

Szod

Magyar Épitőmüvészet

1908. 5. sz. 26. l.

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
írása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Miklós és Wirth

épitészek

Irod

M. Épitőmüvészet

1907. 10 szám

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifiz

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

ztam.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Miklós Ede

Műcsarnok épülete. Bpest
1910-II. téli tárlat - 487

Apostagi nőlők VI. 16.

Miklós Ede

Munkarnok Épilen Apest

1904-5 téli Erath. 475, 476

1767. Barta Ernő.
Sz. Székesfehérvárott 1878 febru
Szenvedés.
Kifejezője egy nő
balra fordult fiatal
czán a fájdalom érzete ül. Ha
sitett virágok képezik. Jelz
MÜNCHEN 99.

Pastell, méretei 62:42.8 c
Vétetett 1900: I. 20-án a
Elszámoltatott 1900: IX. 3
Az elszámolást elfogadta a
Az 1901: XI. 16-iki felter
kelt 92507 ex 901 sz. leiratt
megyei irodalmi, történelmi é
Deésen. (632/902)

1900

Dee

A magyar ref. konvent székházának terv hálózata.
Magyar ~~[illegible]~~ Építőművészet.
1907. 10. sz.

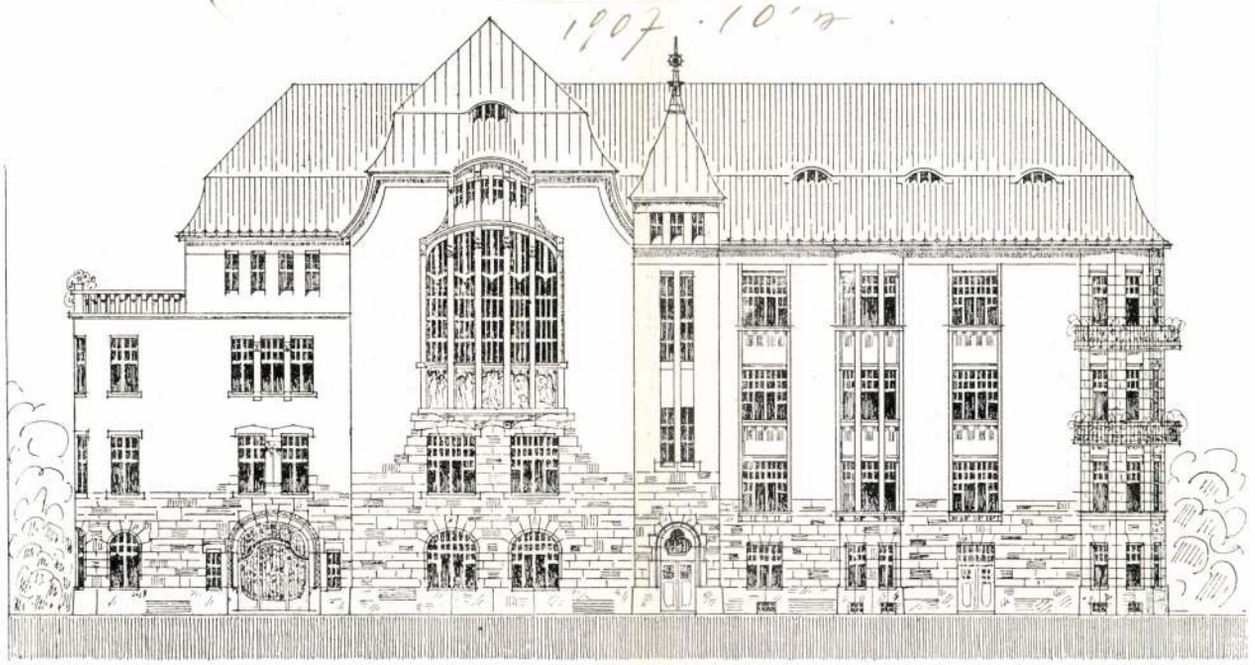

FŐHOMLOKZAT.

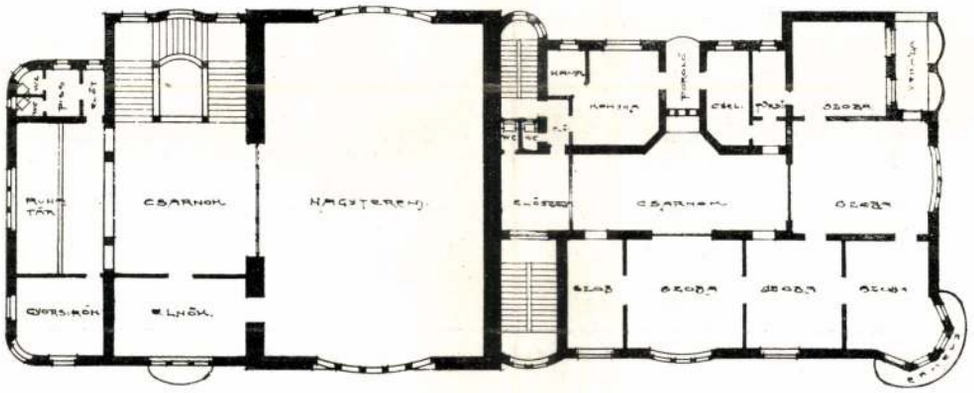

I. EMELETI ALAPRAJZ.

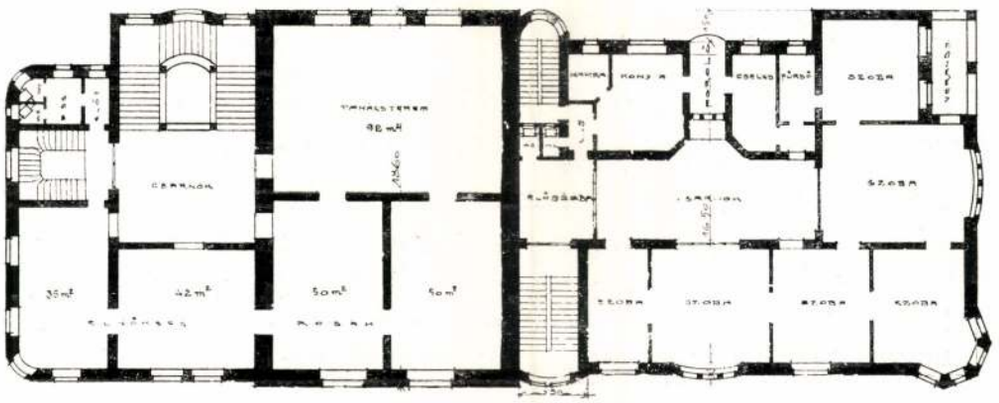

FÖLDSZINTI ALAPRAJZ.

JELIGE: SZABADSÁG.

MIKLÓS ÉS WIRTH BUDAPEST.

összes irodák és a tanácsterem csoportosulnak, az elnöki szobából a zsinati előcsarnokba is közvetlenül juthatunk. Igen hátrányos ezen elrendezésnél az előszobának gyér megvilágítása, valamint az elnökhöz vezető iroda és konvent tanácsterme közé szorított sötét folyosó. Az előszobának elhagyása és az I. emeleti világítóudvarnak felhasználása mellett ezen hátrányok azonban csökkenthetők. Az alagsorban jól elhelyezett irattár, könyvraktár az épület közös melléklépcsőjén érhetők el. A házfelügyelő lakásának elhelyezése a két bejáró között igen jó, a tanulók vendégszobái a Szabó-József-utca felől találtak elhelyezést, nélkülözik a házfelügyelő ellenőrzését. Homlokzati kiképzése modern formákban változatos és hatásos.

„A." A zsinati bejárót az Abonyi-utca felől tervezi, tágas, nagy előcsarnokot, ruhatárt, kétkarú főlépcsőt, külön karzati lépcsőt. Az egyetemes konvent irodáit a Szabó-József-utcai homlokzat Thököly-út felőli sarkára helyezi. A bejáróból törött irányban, a lakók lépcsőházán keresztül a keskenyedő előszobába jutunk, ahonnan az irodák mind hozzáférhetők, csupán az egyetemes konvent tanácsterme nélkülözi a közvetlen hozzáférhetőséget, amennyiben az elnök szobáján keresztül, vagy pedig programmellenesen a zsinati bejárón át közelíthető meg; egy irodai külön bejáró létesítése lényegesen javítaná fenntebb említett hiányokat. A házfelügyelő, valamint a vendégszobák elhelyezése tulajdonképpeni bejárattal szemben terveztettek. A lakások beosztása, a fürdőszobának elhelyezésétől eltekintve, sikerült. Homlokzata megfelelő.

„M." A zsinati lépcsőhöz födött kocsi- és gyalogbejáró útján jutunk, szép a ruhatárak, valamint a háromkarú lépcső elrendezése; az elnök csak a termen át vagy a lakók lépcsőjén át juthat szobájába. A karzati lépcső a földszintről vezet közvetlenül, ellenben a karzati mellékhelyiség magából a teremből közelíthető meg. A konventi irodákhoz a Szabó-József-utcai homlokzat közepén tervezett különbejáró vezet, az irodahelyiségek igen sötét váróhelyiségek körül vannak elhelyezve, a helyiségek csoportosítása jó, csupán az 1. sz. irodához közvetlenül nem férhető hozzá. Az irattár és könyvraktárhoz közvetlen külön lépcső vezet. A tanulók szobái a házfelügyelő lakásával kapcsolatba hozhatók, ellenben a házfelügyelő-lakás és a melléklépcső közé helyezett előtér mellőzendő, kazánháznak kijelölt helyiség kicsi. A konvent-iroda bejárójának tengelyében, de külön feljáróval jutunk az emeletre vezető lépcsőházba. Az emeleti lakások előszobája tökéletesen sötét, mellékhelyiségeinek csoportosítása hiányos. Szépen megrajzolt homlokzatának kiképzése művészi.

Calvin III. Az Abonyi-utca felől kocsifeljáró és előlépcsőkön megközelíthető vesztibül és abból kiinduló gazdag lépcsőfeljárót tervez az I. emeleti előcsarnokhoz, amelyből a két oldalról világított zsinati nagyteremhez jutunk, kár, hogy ezen elrendezés mellett a telek legértékesebb részét az előcsarnok és lépcső foglalja el, míg a lakások részben szomszéd közre nyílnak, továbbá, hogy ajtók és szélfogók alkalmazása megnehezíttetett, a ruhatár használata pedig a lépcsőkön való közlekedést megnehezíti. Az elnök és gyorsírók szobáikhoz vagy a nagytermen, vagy a konventi irodákból tervezett külön lépcsőn juthatnak, melyek előtere stb. kicsinyes és zavaros. A karzathoz csak az I. emeleti csarnokból vezet egy lépcső. Az egyetemes konvent különbejárójából egy 4·50 *m* széles, tágas és világos előcsarnokon keresztül az összes, mintaszerűen megvilágított irodai helyiségekhez közvetlen (az elnök kivételével), kár, hogy az egyetemes konvent tanácsterme, valamint a nyugdíjalap előírt méretnél kisebbek. A modern formákban tervezett homlokzat szép és monumentális hatású.

* * *

A bíráló-bizottság döntése szerint az 1000 koronás első díjat egyhangúlag az „Erős várunk" jeligéjű terv szerzői, *Hajós és Villányi* budapesti építészek nyerték, az 500 koronás II-ik díjat pedig a „Világosság" jeligéjű terv szerzője, *Kiss Géza* budapesti építész.

Egyenként 400 koronáért megvették almási *Balog Lóránd* „A." jeligéjű, *Wälder Gyula* „M." jeligéjű és *Haasz és Málnai* „Calvin III." jeligéjű terveit.

RADÓ I. vízvezetéki-, légszesz- és csatornázási-, closetek, fürdőszobák, mindennemű fűtések és szellőztetések, valamint épület- és horgany díszítményű bádogosmunkák vállalata. **BUDAPEST, VII., Valeró-u. 12., aug. 1-től Hunyadi-u. 43. Telefon 55—15.**

HERZL L. M. épület üvegezési vállalat, BUDAPEST, VII., Károly-körút 7. sz.

REITZER FERENC festő és mázoló. **BUDAPEST, VII., RÓZSA-UTCA 32. SZ.** **TELEFON-SZÁM 11—81.**

Krisztián és Novák szobrászok Telefon 80-00 **műterem: Budapest, VI., Kmetty-utca 20. sz.** Ajánlják magukat homlokzat, 'eremdíszítmények s iparművészeti tárgyak kivitelére minden stílben.

WAGNER HERMAN, Budapest, IV., Sütő-utca 6. sz. **Fényképészeti cikkek legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása.**

Ehrlich L. Ferenc Budapest, VII. ker., Dohány-utca 12. szám. Legjobb fűtési szerkezet minden fűtési anyagra **kályha és tűzhely.** Árjegyzék és költségvetés díjtalan.

Miklós és Wirth

budapesti építészek

a Magyar Műhely- és Raktártelep bérházainak tervpályázatán I. díjat nyertek.

Magyar Építőművészet

1909. 5. n. 32. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

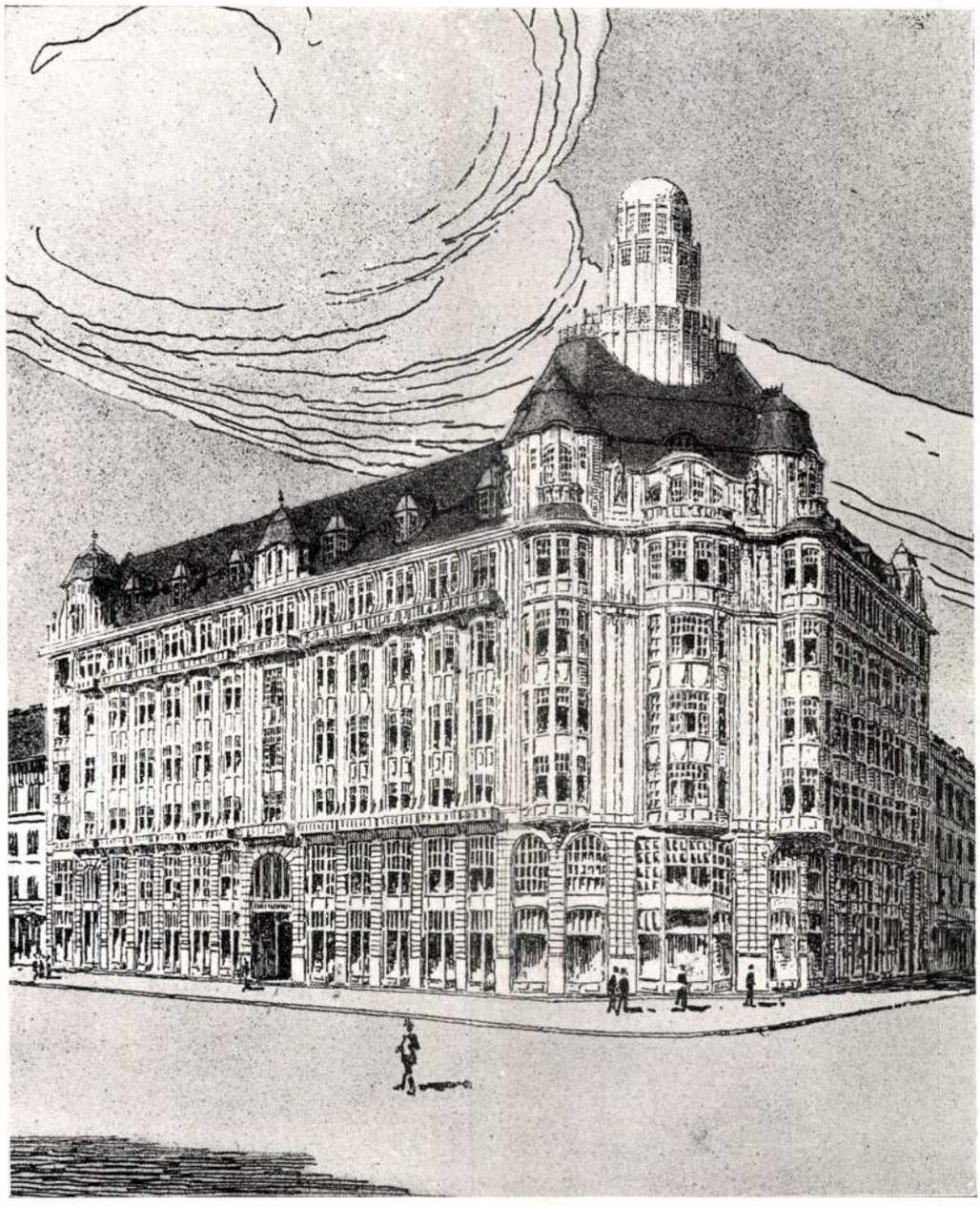

TÁVLATI KÉP.

JELIGE: TAKARÉKOS.

MIKLÓS EDE ÉS WIRTH NÁNDOR, BUDAPEST.

A Belvárosi Takarékpénztár tervpályázata.
Magyar Építőművészet
1908. 5. sz.

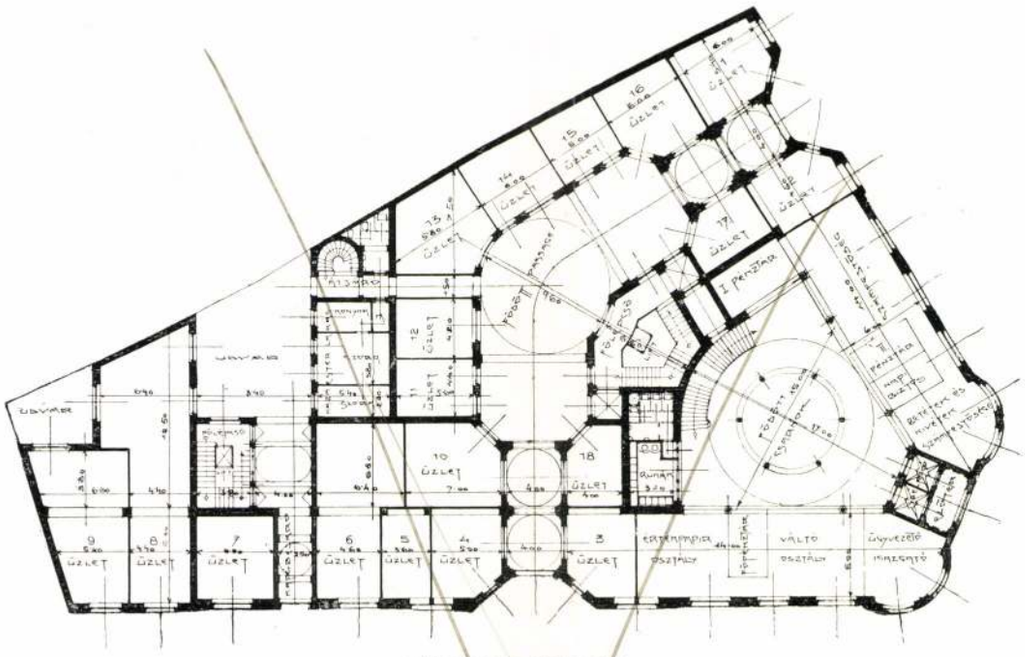

FÖLDSZINTI ALAPRAJZ.

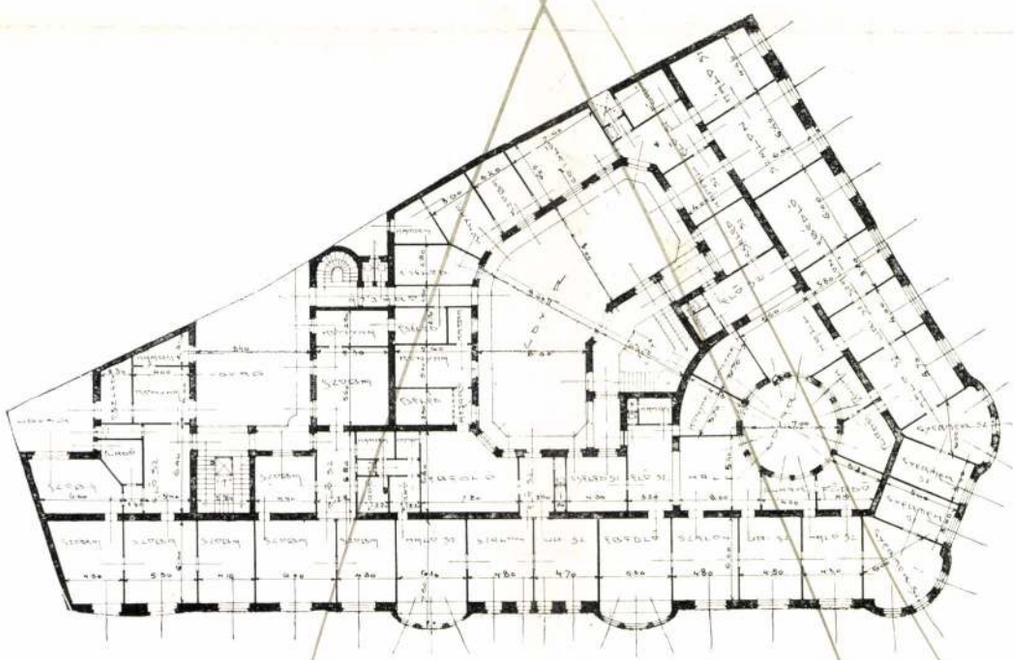

II. EM. ALAPRAJZ.

JELIGE: 10%.

KOMOR MARCEL ÉS JAKAB DEZSŐ, BUDAPEST.

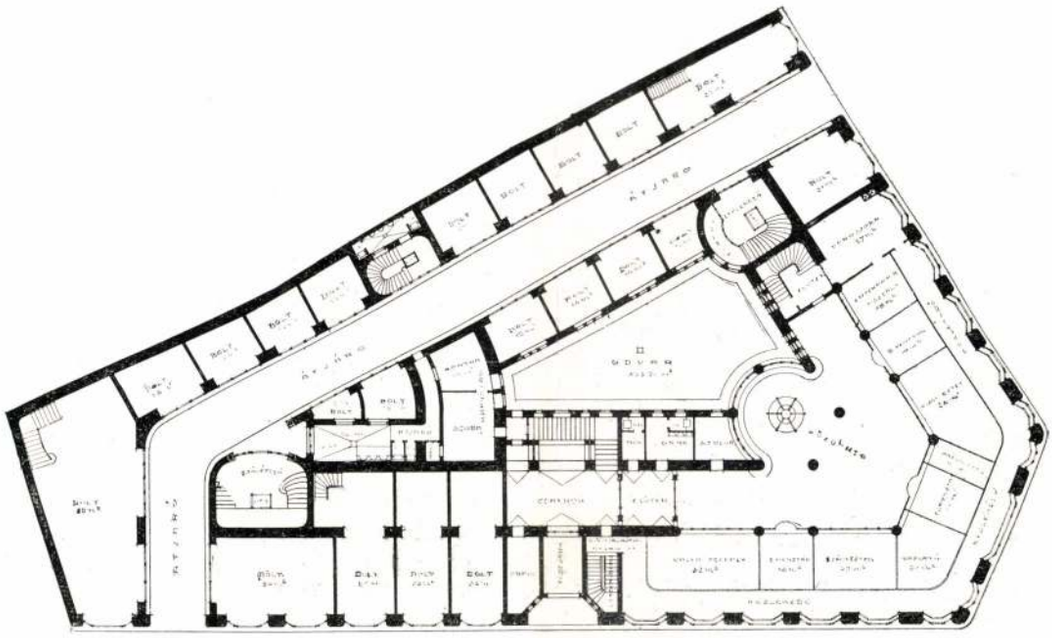

FÖLDSZINTI ALAPRAJZ.

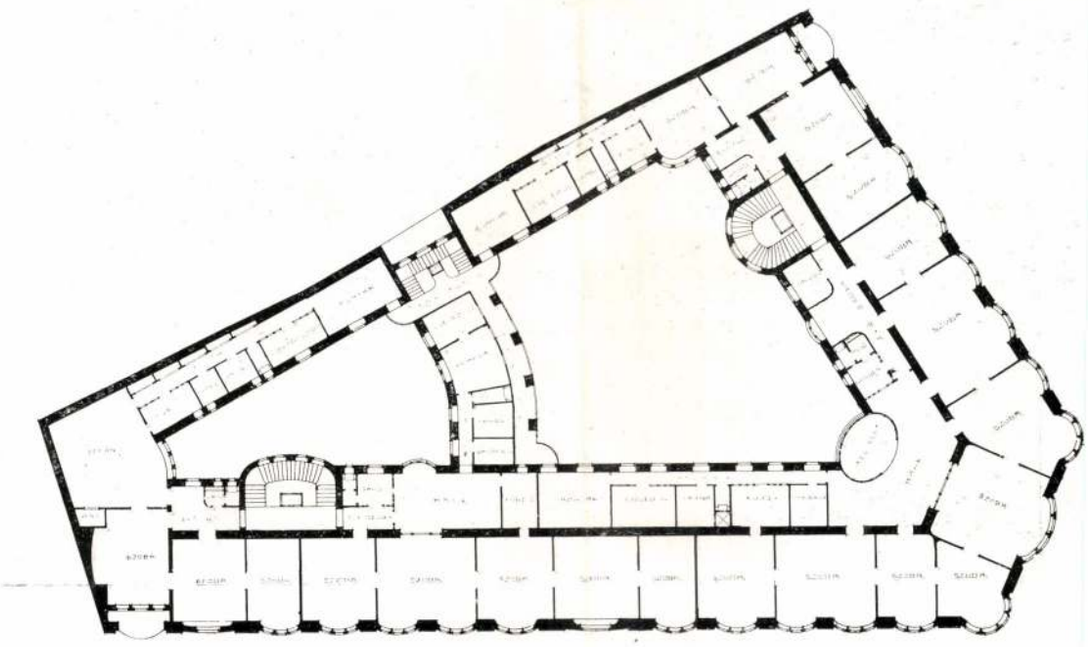

II. EM. ALAPRAJZ.

JELIGE : TAKARÉKOS.

MIKLÓS EDE ÉS WIRTH NÁNDOR, BUDAPEST.

TÁVLATI KÉP.

JELIGE: UDVAR HOSSZABB, MINT KORONAHERCEG-UTCA SZÉLES.

POLLÁK MANÓ ÉS GONDOS J., BUDAPEST.

MIKLÓS EDE

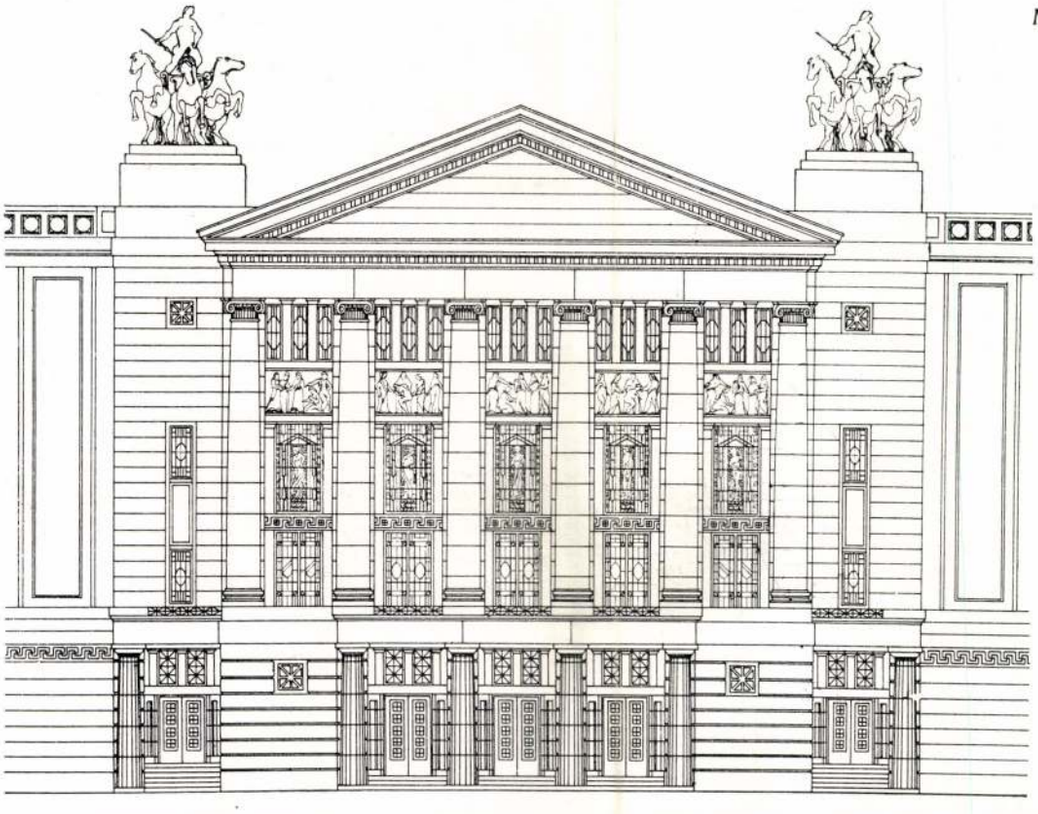

A NEMZETI SZINHÁZ TERVPÁLYÁZATA

MEGVETT TERV — HOMLOKZATRÉSZLET

Miklós Ede terve. A színház főhomlokzatát a Rákóczi-útra helyezi. Háromemeletes nézőteret tervez. Nézőterének általános elrendezése, közlekedés, ruhatárak stb. szinte kifogástalan. Szép a királyi páholyhoz vezető egykarú lépcső. A színpad a programmban kívántaknak megfelel. Praktikus a díszlettár elrendezése is, közvetlenül a Múzeum-körútról közelíthető meg.

Igen nagy kár, hogy a sarkon önmagától adódó teret egy úgyszólván fölösleges épületszárnynyal beépíti. Ezzel sokat veszít az egész tervezet értékéből.

Miklós Ede

MIKLOS EDE

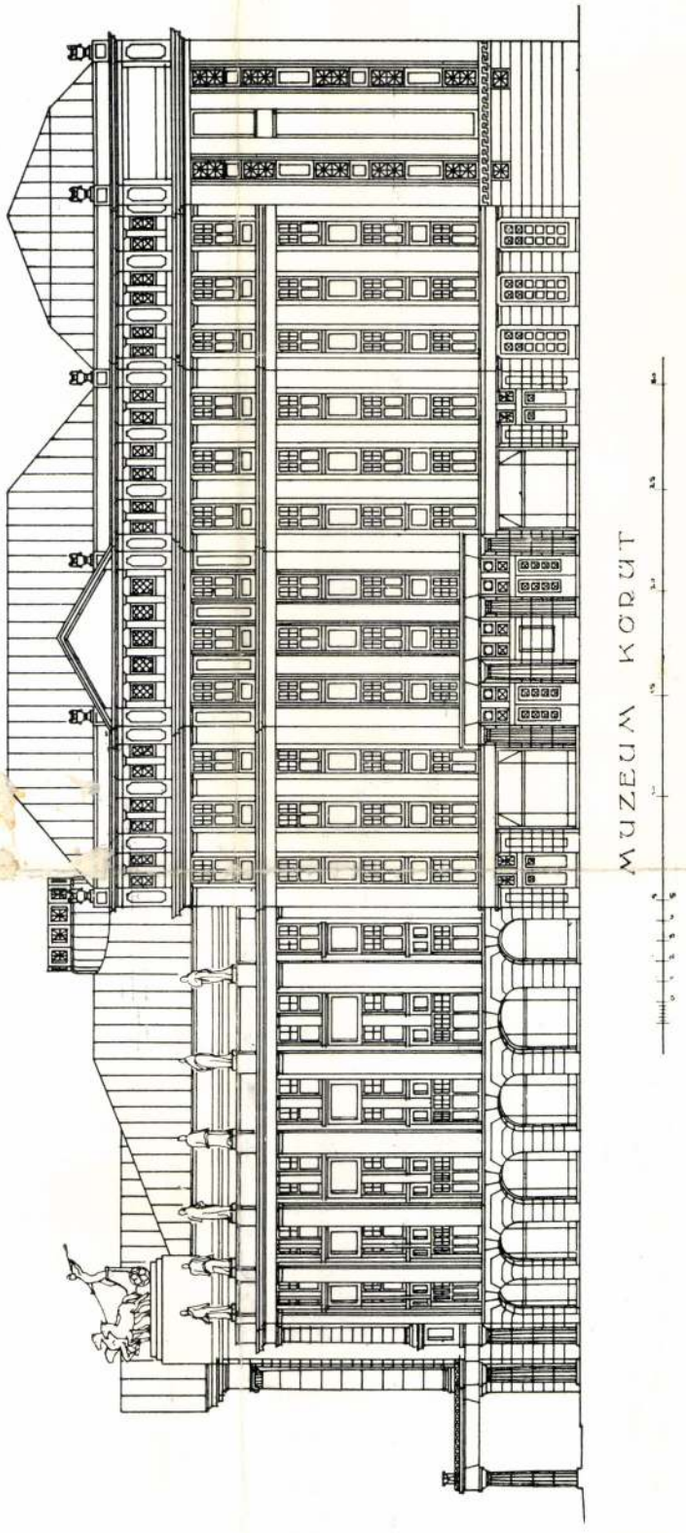

MEGVETT TERV HOMLOKZAT

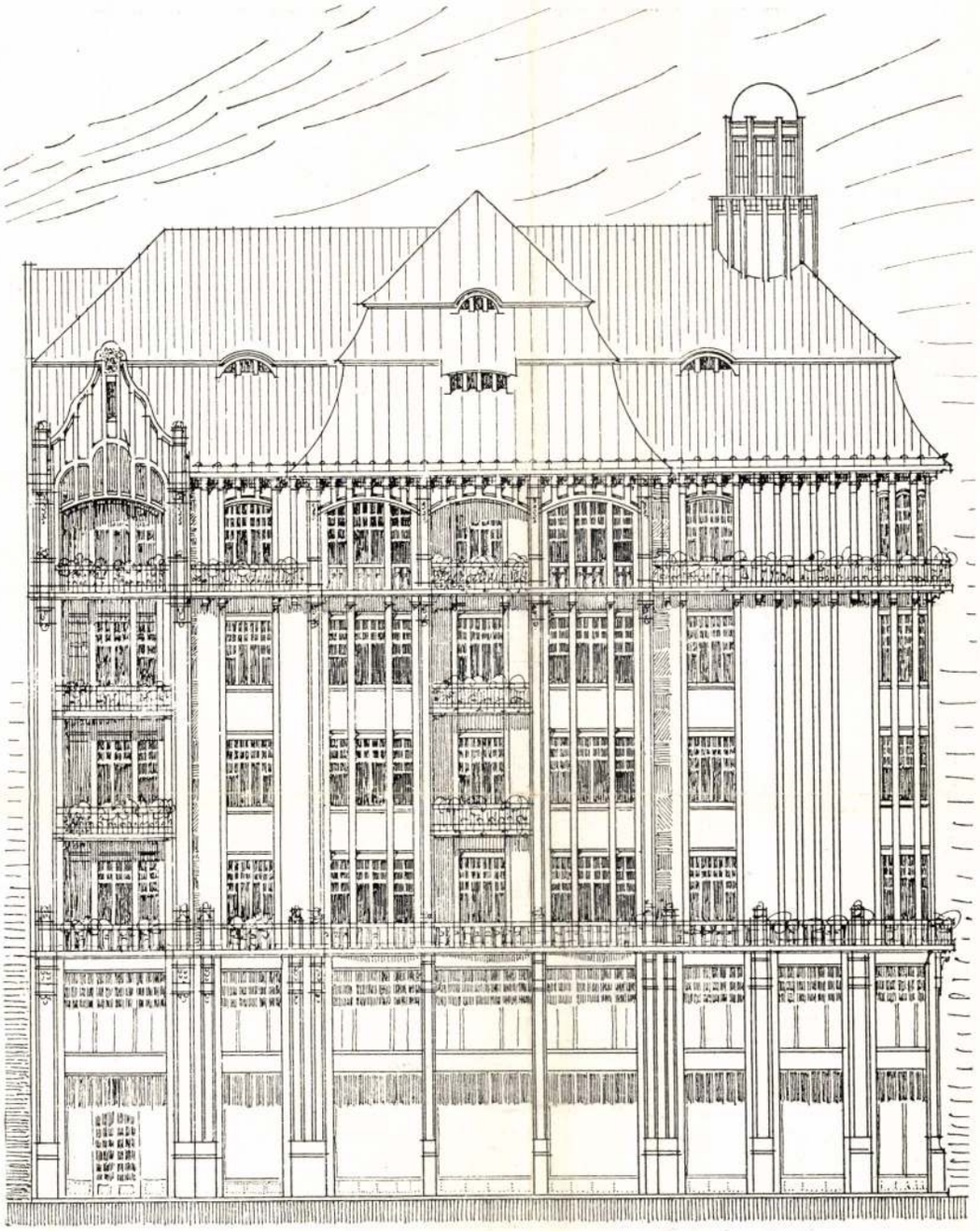

FŐHOMLOKZAT

II. DÍJ. — JELIGE: TAVASZ.

MIKLÓS ÉS WIRTH, BUDAPEST.

Mocsonyi bérház tervpályázat

II. díj

Magyar Építőművészet

1907. július

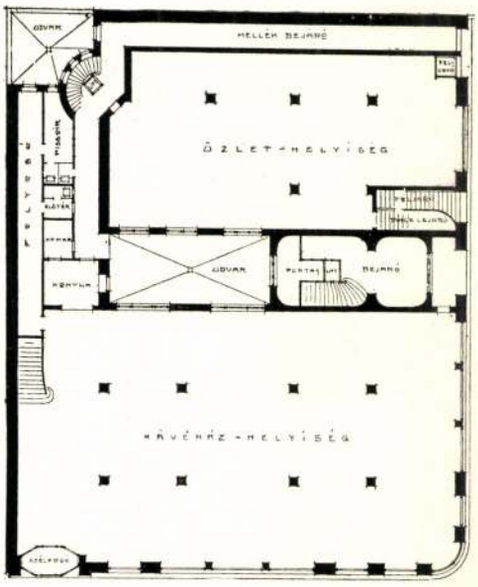

ALACSONY FÖLDSZINT.

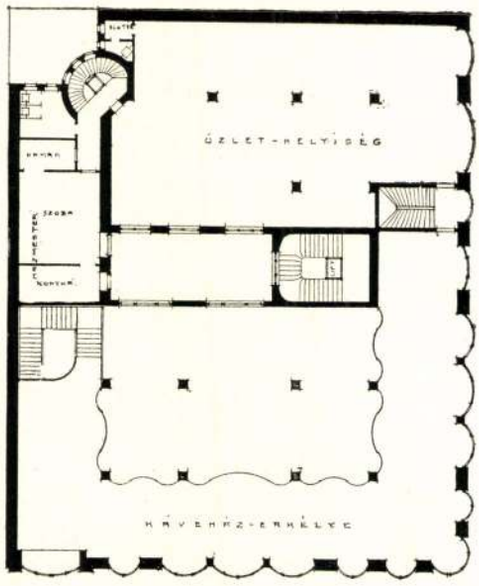

MAGAS FÖLDSZINT.

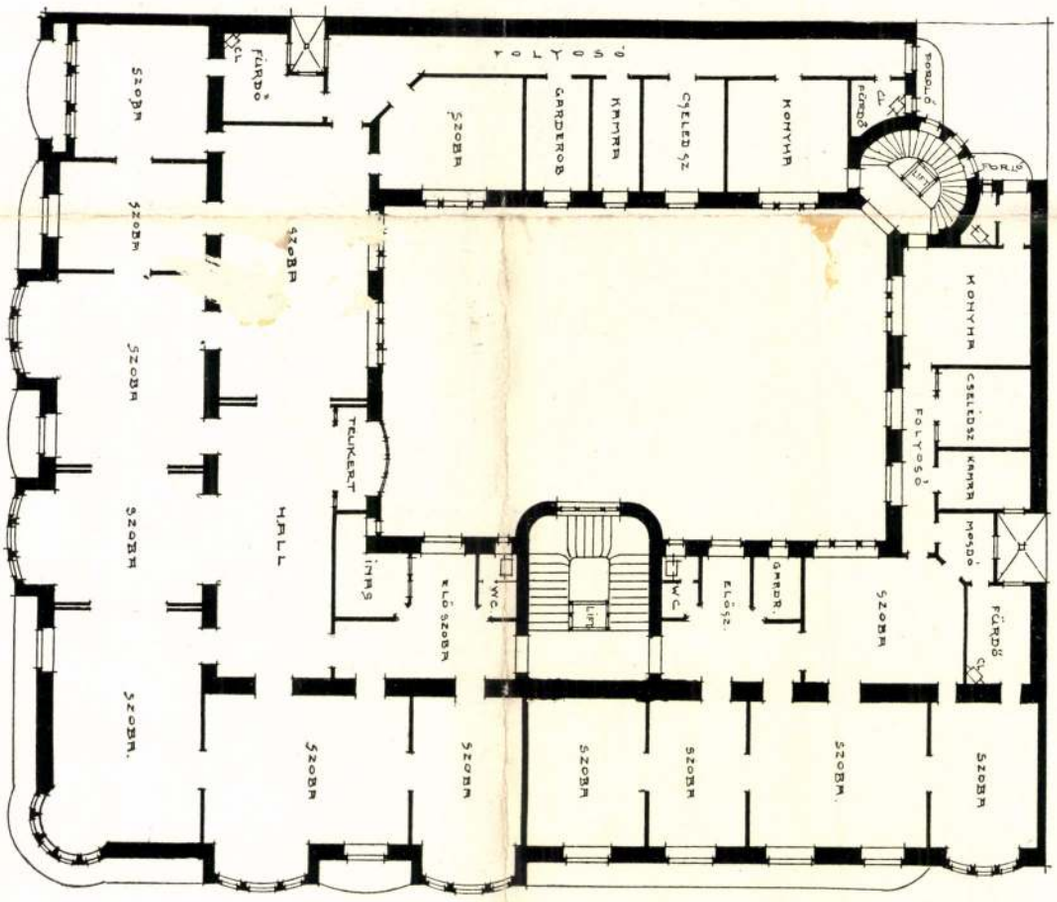

I. EM. ALAPRAJZ.

II. DÍJ. — JELIGE: TAVASZ.

MIKLÓS ÉS WIRTH, BUDAPEST.

Miklós Ede

a nagybecskereki színház
tervpályázatán 1913-ban
pályatervét megvette

Magyar Építőművészet

1913. 3. sz. - 32. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Miklós Ede

épített.

1904/5. Bpest. VII. Damjanich u. 83.

Miklós Ede

Művészet 1913. 75

Coronelli: Citta, Fortezze, Isole e Porti
Principali dell' Europa. Veleure,
1689. VII. 261.

M.D.K.

Miklós Dezső

A New York-bar világitási berendezését tervezte és készitette. "A pesti éjszaka ragyogása még a Ville de la lumier-vel is vetekedik" c. közlemény beszámol arról, hogy Miklós Dezső ezzel a világitási berendezéssel "..iskolát teremtett Budapesten.."

Fényképfelv. a New York-bar-ról.

Szinházi Élet. Bp. 1928. aug. 4-11. XVIII. évf. 32. sz. 109. lap.

M.D.K.

Miklós Dienes, asztalos segéd

Veszprémi asztalos segéd. +1856-ban. 23 éves korában.

Batári Ferenc: XIX. századi veszprémi asztalosok. 252.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. I. Veszprém 1963

M.D.K.

Miklós és Wirth, bpesti építészek

terve második díjat nyert az Erzsébet-tér és Sas-[ma Gusev]-utca sarkán építendő ötemeletes bérház pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1907. XXVIII. évf.

máj. 15. sz. 12. old.

Világi épitészet - Szinház

M i k l ó s Ede:
Nemzeti Szinház pályaterve

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
75.
"A Nemzeti Szinház tervpályázata"

M i k l o s Ede építész:

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
75.
"A Nemzeti Szinház tervpályázata"

MDK

Miklós Ede épitész

A Mocsonyi-bérpalota tervpályázatán második dijat nyert "Tavasz" jeligés közös terve Wirth Ferenc épitésszel. Repr.29, 30.old.

Magyar Épitőművészet 1907. 7.sz.

M.D.K.

Miklós Ede, Bpesti építész

harmadik díjat nyert a lőcsei pénzügyi székház pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1913. XXXIV. évf.

szept. 24. sz. 12. old.

Miklós Ede

MDK

Crematorium, pályázat I–II. alaprajz és tollrajz

Műcsarnok 1904–5. téli kiáll.

Miklós Ede,épitész ill.ép.mester MDK

az ipartestület által munkavezetöknek rendezett II. szaktanfolyam 1907 nov.11.-én kezdödik és 1908. febr. 16.-án fejezödik be. Előadók közé fentnevezett tartozik.

Fövárosi hirek.- Epitöipari szaktanfolyam.
Vállalkozók Közlönye. Bp.1907.okt.9. 8.l.

MIKLÓS Ede építőmester

Világ, 2005. 162.

kavafis/kavafis_1.jpg 2006.02.01.

Miklós Ede, építész

M.D.K.

terve 2000 K-ás megvétel-
ben részesült a Nemzeti Szín-
ház pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1913. XXXIV. évf.

jan. 22. sz. 14. old.

Miklós Ede és Wirth Nándor, építészek
Budapest.

A Belvárosi Takarékpénztár tervpályázata.
Jelige: Takarékos.

Távlati kép a 26. oldalon.

Magyar Építőművészet. 1908. 5. sz. 26.l.

MDK

Miklós Ede

Crematorium a MMÉE 1903/904 évi nagypályázata, alaprajz

Crematorium a MMÉE 1903/904. évi nagypályázata, tollrajz

Műcsarnok 1904/5 téli kiáll.

Miklós és Wirth ép.-k MDK

18 pályamü érkezett be. A II. dijat nyertek közös pályamüvükkel.

Tervpályázati eredmények.

A Mecsenyi Antal-féle bérház terupályázata.

Miklós Ferenc

bánffyhunyadi farkas
a XIX. sz. második
felében

Mála tanult Nagy.
Gáros Topó is. – L. ott

Malmagyrépszínv. I.
199. l. 200. l.

Praxiteles.

A görög művészet kiválóan plasztikus természetű.

Ez az árja nép, mely egész kulturáját, nyelvét, vallását, erkölcseit a Keletről hozta magával, európai hazájának szerencsés fekvése s alakulata folytán, a klíma, s egyéb külső és belső körülmények behatása alatt jelentékeny átalakuláson ment keresztül. Csak lassan, mélyreható rázkódtatások után fejlődtek ki benne azok a tulajdonságok, melyek az európai kultura megindításában és irányának kijelölésében vezérszerepre képesítette. S ezt első sorban annak az erős nemzeti jellegének köszönhette, mely az egyént, az individiumot, teljesen alárendelte az összességnek. A görögök főfeladatuknak tartották a velük született összes erők s tehetségek összhangzatos kifejlesztését, de sohasem az egyes ember, hanem mindig az egész nemzet javára. A szubjektum teljesen beleveszett az állami élet közösségébe; mindenki arra törekedett, hogy képességeit a közjó előmozdítására értékesítse.

Természetes, hogy ilyen körülmények között a művészet sem táplálkozhatott a reális élet mindennapi eseményeiből, hanem kénytelen volt egy magasabb lét ideális világa felé fordulni s ott keresni művészi alkotásainak tárgyát.

Ennek a magasabb erkölcsi világnak mithikus alakjait a költészet szolgáltatta, az az őskori költészet, mely Homeros halhatatlan énekeiben az Olimposz isteneit és a danaok héroszait dicsőítette. A görög művészet tehát az istenek és hősök ábrázolásából indult ki, s a szobrászatnak kellett szük-

ségképen azzá a speciális művészetté fejlődnie, mely a görög szellemi élet egész tevékenységére rányomta bélyegét. Bizonyos plasztikus alapvonás jellemzi az egész görög kulturát, mely kifejezésre jutott az épitészetben és festészetben csak úgy, mint az irodalomban, sőt az élet külső nyilvánulásaiban is.

Azt hihetnők ilyenformán, hogy a görögök maguk is szobrászatukat becsülték a legtöbbre s bizonyos kiváltságban részesítették a többi művészetek felett. De ők nem a mai felfogás mértékével mérték a művészet becsét és perspektivájuk egészen más volt, mint a mienk. Ők művészetnek csak azt tekintették, a mi az ember összes tehetségeinek harmonikus kifejtését igényli, a szobrászatban pedig mindig csak egyoldalú tevékenységet láttak s azért nem is becsülték többre, mint bármely más kézi mesterséget. A szobrászati remek alkotásokat csodálták, büszkék voltak rájuk, dicsőítették, de készítőiket nem vették határozott művészi egyéniség számba. Platon a szobrászt egy sorban említi az asztalossal és a suszterrel! A legnagyobb mestereket, Phidiast, Skopast, Praxitelest is csak egyszerű kézműveseknek tekintették, kiket kiváltságokban nem részesítettek, a politikából kirekesztettek, s nevüket sem igen örökítették meg emlékeken vagy feljegyzésekben. Öndicsőítésről meg épenséggel nem lehetett szó, hogy mint az olasz renaissance kisebb művészei is, ábrázolásaikon elhelyezzék a saját arcképüket, egyenrangúvá téve magukat nemcsak a földi fejedelmekkel, hanem az égiekkel is. Az ókorban csak Phidias merészelte az Athena Parthenos pajzsára a maga arcképét is rámintázni, de be is zárták érte.

Részben ennek tulajdonítható, hogy a görög szobrászatról általában, de különösen az egyénekről olyan keveset tudunk. Hozzájárul ehhez még az is, hogy eredeti görög szobor alig maradt fenn. A római utánzatokról pedig nagyon nehéz visszakövetkeztetni, mert a rómaiak ízlése más volt s nem mindig a ránk nézve legbecsesebbet őrizték meg, sőt valószinűleg épen a legnagyobbszerű alkotásokat nem, mert az iránt a bensőség és mélység iránt, mely ezeket jellemezte, nem volt érzékük. A mit tehát tudunk a görög szobrászatról, az többnyire csak tapogatódzás, feltevés, vagy több-kevesebb bizonyossággal való következtetés.

Általában véve, a görög plasztika fejlődésében, mint minden emberi ténykedés folyamatában, szokás szerint három fokot különböztetünk meg: a kezdő korszakot, a virágzást, s a hanyatlást. A kezdetet a végtől egy hosszabb átmeneti stádium választja el, melyben a hellén művészet hullámszerű vibrálásban magasan fenn lebeg a közönséges élet, s a történeti események folyamata felett. Az elején is, meg a végén is szédítő magasságra csap fel a hullám, s hogy le ne szakadjon, itt is, meg ott is, egy-egy Atlasz tartja a görög világ felett mosolygó égboltot.

Phidias és Praxiteles.

Mindkettő attikai ember, s egyaránt nagyjelentőségű a maga nemében; nevük együtt s külön, a görög szobrászat fénykorát jelenti.

Phidias talán nagyobb s hiresebb volt a maga korában, de Praxiteles mindenesetre kedveltebb. Amaz egyik karjával még átnyúlik az archaizmusba, s a héroikus őskorból meríti eszméit és lelkesedését. Athene akkor hatalma tetőpontján állott, s Phidias művészetét hazája dicsősége inspirálta. Az ő *Athena Parthenos*-a harci istennője egy népnek, mely a világ meghódítását tűzte ki feladatául. Ez az architektónikus plasztika kora, mely alkotásain a monumentálist, a fönségest juttatta érvényre.

De a peloponnezusi háború szerencsétlen vége csakhamar kiábrándította Athenet az ő nagyzási hóbortjából. A politikai páthoszt csendes szerénység váltotta fel, a harci dicsőség elvesztette hitelét és Attika az anyagi s szellemi élet fellendítésében kereste jövőjét. Ennek a megváltozott helyzetnek kifejezője a Praxiteles művészete. A béke korszaka következett el, mely szelídebb eszméket keresett a művészetben, s többé nem lelkesedett a fönségesért és dicsőségesért, hanem a kellemesben, a bájosban, a lágy finomságban találta gyönyörűségét. Természetes, hogy innen azután már csak egy lépés hiányzott az édeskés meg émelgőshöz. A hellén művészet meg is tette ezt a lépést és Praxiteles, bármely élesen különül is el tőle, ép úgy közvetítette hozzá az átmenetet, mint a hogy Phidias vonatkozásban áll az ő művészetéhez nem fogható előző korszakkal. S ez az, a mi ezt a két tüneményes

alakot, felfogásuk s művészetük jellegének annyira ellentétes volta dacára egymással kapcsolatba hozza. A görög szobrászat velük alakúl ki soha el nem múló művészetté, ők emelték legmagasabb virágzásra s adták meg neki azt a valódi értéket, milyennel előttük még nem, utánuk pedig már nem bírt. Mindkettő egyaránt kifejezője a görög nép géniuszának; az egyik ideális tartalmat ábrázol reális formában, a másik ideális formát ad a reális tartalomnak.

Phidias a nagyobb művész; ő az istenszobroknak minden időbeli legnagyobb alkotója. Áhitattal nézzük nagyszabású műveit, s csodáljuk ezeknek magasztos fönségét és titokszerűségét. Praxiteles azonban nekünk szimpatikusabb, mert közelebb érezzük hozzánk, felfogása rokonabb a mienkével s jobban értjük. Műveiben a szobrászat, mint öncél érvényesül; önálló műbecscsel bíró alkotásai a szobrászat diadalát jelentik az építészet felett, melyre többé rá nem szorúl, melylyel egyenrangú művészetté fejlődött, s felülemelkedve dekoratív jellegén, a tartalom és forma összhangzatában kereste feladatát. Praxiteles többé nem a konvencionális felfogás művésze, nem a tipus, hanem az egyénnek, a szubjektív életnek és individuális hangulatnak ábrázolója. Művészetének főjellemvonása a kellem és báj kifejezése, mely megkívánja a hajszálig finom mintázást. Előszeretettel foglalkozik a szelid, derűlt kedélyhangulat ábrázolásával, de megbirkózik a szenvedélyes és komplikált lélekállapotokkal, sőt szerencsésen oldja meg a pathetikus motivumokat is. Kedvenc tárgyai Aphrodite, Apollon, Eros, Dionysos, szatirok stb. Műveit már a kortársai bámulták és szerették; az antik világ minden részéből kapott megrendeléseket, királyok versenyeztek egy-egy szobráért, ábrándos ifjak beleszerettek istennőibe és belehaltak abszurd szerelmükbe. Népszerűség tekintetében felülmúlja az ókor valamennyi művészét.

Életéről és művészetéről mindazonáltal keveset tudunk s ez a kevés is kétséges. Írott kútfőnk mindössze kettő van, mely némi adatokat tartalmaz róla, Pausanias és az idősebb Plinius; eredeti alkotása pedig egyetlen egy maradt fenn s az is csak a legújabb időben került napvilágra. Van ugyan Londonban, privátbirtokban, egy gyönyörű Aphrodite fej és a

nápolyi múzeumban az alvilági Eubouleus-nak egy hosszúfürtű szép feje, melyeket Furtwängler[1]) szintén eredeti praxitelesi műveknek vesz, de ha feltevését a londoni Aphroditére nézve el is fogadjuk, az Eubouleus Woermann[2]) szerint inkább későbbi időből valónak látszik. Az a sok szobor azonban, melyeket a nagy számmal meglévő római utánzatok közül az ő nevével hoznak kapcsolatba, mind igen kétséges dolog. Ha van is köztük a mi nagy valószinűséggel visszavezethető Praxitelesre, legnagyobb részük mégis olyan, mely egyik vagy másik tekintetben csak reá emlékeztet, talán az ő műhelyében készült, csak az eszmét adta meg ő, a kivitelt pedig tanitványai vagy segédei végezték.

Így sem egyéniségéről, sem művészetéről egységes és teljes képet magunknak nem alkothatunk.

Plinius szerint Praxiteles a 104. olimpiadban, 364—60 közt Kr. e. fejtette ki fő művészi tevékenységét, tehát körülbelül a IV. század elején születhetett. Athenei ember volt, valószinűleg Kephisodotos fia, ki maga is híres szobrász és érczöntő volt, a régebbi és újabb irány között az átmenetet közvetítő művész. A fiú apja hajlamait örökölte, annak műhelyében tanult és dolgozott, talán épen azon a szoborcsoporton is, mely Eirenet, a béke istennőjét, karján a gyermek Plutos-szal, a gazdagság leendő istenével ábrázolja, s melyet ma Kephisodotos legjelentékenyebb alkotásának tartunk. Az apának ezen műve már magán hordja a felfogás és kivitel azon jellegét, melynek fia, Praxiteles lett legfőbb képviselőjévé. A művészvér különben benne csörgedezett Praxiteles egész nemzetségében; már a nagyapja, az öregebb Praxiteles is nevezetes szobrász, Phidias segédje volt, úgy, hogy egyes műveit az unokáéival össze is tévesztették; két fia pedig: Timarchos és az ifjabb Kephisodotos, szintén szobrászok s apjuk tanítványai voltak. Akkoriban és még később, a renaissance korában is a művészek egész másképen keletkeztek, mint manapság. Ha egy gyermekben az apja tehetséget és hajlamot fedezett fel, akkor vagy maga mellé vette ha ő is művész volt, vagy valami híres mester műhelyébe

[1]) Meisterwerke der griechischen Plastik. Leipzig-Berlin 1893.

[2]) Geschichte der Kunst aller Zeiten und Völker I. Leipzig u. Wien 1903.

adta, hol az agyaggyúrástól vagy festékőröléstől kezdve a legnagyobbszerű szobrok utolsó karcolásáig, vagy festmények utolsó ecsetvonásáig a technika minden csínyját-binját elsajátította, mesterével együtt dolgozott annak munkáján, maga is próbálkozott önállóan dolgozni, s e mellett szellemileg is folyton művelte magát mindaddig míg képessé lett tehetségének önálló irányt szabni. Ezen gyakorlati kiképzés nevelte azon halhatatlan mestereket az ó- és középkorban, kik a művészet terén a legnagyobbat alkották.

Praxiteles életéről közelebbit nem tudunk. Ifjú korában úgy látszik elkisérte atyját és Xenophont Arkadiába, s itt dolgozott is, mert Pausanias egy csoportozatát említi, melyet a mantineai templom számára készített s Letot a gyermekeivel ábrázolta. Ez a csoport azonban elveszett és semmiféle utánzatát nem ismerjük. Csak a talpazatáról maradt fenn három eredeti dombormű, de nem valószinű, hogy ezek Praxiteles saját művei volnának; talán csak a kompozició származik tőle. A reliefek Apollon és Marsyas zenei versenyét ábrázolják: az egyik lapon a szatír erőlködik, hogy fuvolájából elbűvölő hangokat kicsaljon; vele szemben, ölében a kitharaval, Apollon ül gazdag ruházatban, figyelve a játékra, a kettő között pedig egy barbár ifjú áll, a szkítha, ki késsel a kezében várja a verseny kimenetelét, hogy a legyőzött Marsyast megnyúzza; a másik két lapon 3—3 múzsa hallgatja a játékot.

Hogy maga a Leto milyen lehetett, azt nem tudjuk, mert semmiféle adatunk erre nézve nincsen. Némelyek a híres római „Juno Ludovisi"-ban keresik egyik utánzatát, ez azonban igen kétséges dolog.

Egyébként Praxiteles nem igen hagyta el hazáját. Collignon[1]) valószinűvé teszi, hogy Kis-Ázsiában is volt, életének legnagyobb részét mégis Athenben töltötte. Hogy megérte volna Nagy Sándor korát, mint egyesek hiszik, nem valószinű, mert akkor, mondja Collignon, a hatalmas makedon király bizonyára igénybe vette volna az ő munkásságát is, mint a hogy igénybe vette Lysipposét, s nem elégedett volna meg a kisebb rangú Leochares-szel. Furtwängler egyébiránt Plinius adatát a

[1]) Histoire de la Sculpture grecque. I. II. Paris 1892 és 1897.

mantineai csata dátumára (362) vonatkoztatja s Praxiteles működési körét 370—330-ig állapítja meg. Hogy még Nagy Sándor idejében is dolgozott volna, annak semmi nyoma sincs.

A korabeli és későbbi írók mintegy félszáz művét sorolják föl, de hogy a fenmaradt emlékek közül melyek hozhatók vele kétségtelen összefüggésbe, azt persze egész biztossággal eldönteni nem lehet. Pausanias említi, hogy egy Hermes szobra, karján a Bakchos gyermekkel, állt az olimpiai Hera templomban, s ennek romjaiból a németek 1877-ben ki is ástak egy márványszobrot, a *Dionysost tartó Hermest*, melyről beigazolást nyert, hogy Praxiteles eredeti műve. Azóta ez szolgál zsinórmértékül a Praxiteles műveinek meghatározásánál. Művészetének jellegét is főleg azóta ismertük meg egész teljességében, mióta ez a Hermes napfényre került. A szobor szép, erőteljes, meztelen ifjút ábrázol, a mint balkarjával egy fatörzsre támaszkodik és kis gyermeket tart. A meséje világos: Zeus elküldte az isteni követet Böotiába, hogy az ő és Semele gyermekét, Hermes kis testvérkéjét, kit a halál megfosztott anyjától, elvigye Nízába s az ottani nimfák gondjaira bízza. Hermes útjában a forróságtól kimerülve megáll és pihenőt tart; ruháját levetette s egy fatörzsre dobta, erre aztán rátámaszkodik s játszik a gyermekkel. A jobb kar hiányzik, de a csonka végből következtethető, hogy felemelte, s nyilván valami tárgyat tartott a gyermek elé, legtöbbnek véleménye szerint szőlőfürtöt, a bor jövendő istenének jelképét. A fiú jobb kezével Hermes vállát fogja, baljával pedig a tárgy után nyúl. A történet folytatását, mondja Ubell[1]), egy a vatikani gyűjteményben levő váza domborműve meséli el, melyen Hermes a nimfák jelenlétében átadja a gyermeket az agg Silenosnak.

Hermes erőteljes, megnyerő ifjú alak, ugyanaz a Hermes, kit a görög költészet mint izmos, ügyes isteni követet, a fiatal erő és férfiszépség képviselőjeként dicsőít. Vannak, kik arcában kevés kifejezést találnak s egyéb oly fogyatkozásokat, különösen a gyermeken, melyekből következtetve, a csoportot a mester ifjabbkori s nem is önálló művének tartják. Ezt a

---

[1]) Ubell: Praxiteles. Die Kunst XIV. kötet.

nézetét nyilvánította többek között Brunn[1]), de már régebben Kekulé, s újabban Overbeck ellene nyilatkoztak, Furtwängler pedig a szobornak utóbb feltalált és felállított talpazatából, mely magasság, profilirozás és anyag tekintetében lényegesen különbözik az V. században és a IV. század első felében készültektől, valamint a hajzat s ruházat egész másnemű kezelése alapján kétségtelenül megállapította, hogy a szobor a IV. század második feléből (340), Praxiteles legmagasabb művészi tevékenységének idejéből való.

Kétségtelen, hogy Praxiteles ezen szobránál régebbi mintákra támaszkodott; hiszen Plinius is említi, hogy már Kephisodotos készített egy Dionysost tartó Hermest, s fia bizonyára tőle vette az eszmét és mintát. De ha tekintjük egyrészt a felfogás és ábrázolás egyszerűségét s fönségét, másrészt az evvel összefüggő mesteri technikát és gondos, finom kivitelt, e szoborban a praxitelesi művészet teljes tökélyét látjuk egyesítve, az ő utólérhetlen szépségével és szeretetreméltóságával. A kik az arcban markirozottabb kifejezést keresnek, azok félreismerik a görög szobrászat lényegét. A görögök általában kerülték a részletezést és az összerők egyetemes harmóniájára törekedtek. Ők az egész alakkal kívántak hatni, azon voltak, hogy a test a maga egészében fejezze ki a tartalmat s az egyes részeket nem emelték ki, mint a hogy azt mostanában teszik, hanem beleolvasztották az összhatásba. A fejnek, az arcnak, mint a legexponáltabb résznek, mely a figyelmet első sorban magára vonja, háttérbe kellett szorulnia s a kifejezés minimumával beérnie, a kevésbbé fontos testrészek pedig előtérbe léptek, s igy az összhatás kiegyenlítődött. Ez az oka, hogy pl. Phidias istenszobrain az arc oly rideg és kifejezéstelen. Később, midőn érzelmi momentumok kerültek bele a szobrászatba, valamivel kifejezőbbek lettek az arcok, de olyannyira sohasem mint a modern művészetben, hol a lélekállapotot úgyszólván kizárólag az arc fejezi ki. Akár tudatosan, akár önkéntelen történt ez, annyi bizonyos, hogy jellemző sajátsága az antik művészetnek, a mit a renaissance nagy mesterei is felismertek vagy megéreztek és utánoztak. Csak Rafael

[1]) Deutsche Rundschau VIII. 1882.

freskóit vagy Michelangelo szobrait nézzük s tüstént meggyőződünk róla.

Praxiteles különben eléggé elevenen ábrázolja szobrain a fejeket s a Hermesé egyike azoknak, mely sok plasztikai szépséggel, teljes összhangzatban a többi részekkel fejezi ki a belső tartalmat. Rendkívül finom átmenetek, a márvány mesteri kezelése oly lágyságot kölcsönöz a szobornak, annyira megeleveníti az alakot, mintha húsból és vérből való volna, anélkül azonban, hogy ideálizált jellegéről egy pillanatra is megfeledkeznénk. Igen érdekes a hajzat is, mely látszólagos véletlen és könnyed elrendezésével, puhaságával, csakugyan a valódi haj hatását teszi, dacára, hogy kissé durván van kezelve, nyilván a végből, hogy a festék jobban rátapadjon, mert mint a nyomok mutatják a szobor be volt festve. A görögök ugyanis szerették a színes szobrokat s a legkezdetlegesebb, fából faragott idomtalan bálványoktól kezdve, a legnagyobb tökélyű márványalkotásokig, többnyire befestették szobraikat. De azért teljes tudatában voltak a szobrászat lényegének és feladatának, mert a szinezéssel csak dekoratív hatást céloztak és nem törekedtek valószerűségre, mint a renaissance-kori művészek, kik e tekintetben oly végzetes tévedésekbe estek! Praxiteles szobrait többnyire Nikias, az attikai festészet e híres mestere színezte, a mire ő büszke is volt, mert midőn egy izben kérdezték, hogy mely szobrait becsüli legtöbbre, azt felelte: „azokat, a melyeket Nikias befestett".

A mi a Hermes kompozicióját illeti, különösen azt a kellemes ritmust kell kiemelni, melyet egy végig futó kettős hullámvonal határoz meg. Ez a hullámvonal és a támasztó motivum különösen jellemző Praxitelesre; úgyszólván valamennyi szobrán megvan, s bátran vehetjük tényezőül művei hitelességének megállapításánál.

A gyermek Dionysost illető kifogásokat azonban alaposoknak kell elismernünk. A gyermek oly aránytalanúl kicsi és sablonos, hogy tulajdonképen nem is tekinthető külön szobornak Hermes mellett, hanem inkább a főalak attributumának. Nem szoborcsoport ez tehát oly értelemben, mint pl. a Niobe vagy Laokoon csoport, melyeknél több különböző rangú alak egységes kompozicióvá olvad össze, s mind-

egyiknek megvan a maga helye, szerepe és jelentősége. Ezeknél egyik vagy másik alak elhagyásával a csoportosításnak is módosúlnia kellene, külömben az egész elvesztené művészi hatását; egyszerűen elvenni a Laokoon csoportból pl. az egyik fiút, a többit pedig úgy hagyni a hogy van, a csoport tönkretevésének kockázata nélkül nem lehet, csakis úgy, ha a másik két alaknak egymáshoz való helyzetét is megváltoztatjuk. A Dionysost ellenben egész bátran elvehetjük (külön is találták meg) s a Hermes teljesen ugyanaz maradna; se művészi hatásában, se tartalmában vagy kompoziciójában nem szenvedne kárt, legfeljebb valami más magyarázatot keresnénk s a görög mithológia más meséjét alkalmaznók rá, művészi szempontból pedig ez egészen közömbös dolog.

Abban, hogy Hermes levetette a ruháját, gyermeket tart a karján s játszik vele, ujabban zsánerszerű motivumot látnak Ubell ezt határozottan ki is fejezi és a görög szobrászat természetszerű fejlődésével hozza kapcsolatba. Ugyanezt látjuk, úgymond, a madonna ábrázolások fejlődésénél; az istenek fokról-fokra leszállanak magas trónjukról, kivetkőznek földöntúli lényükből, hogy emberek között emberiek legyenek. Ez igaz. De a fődolog itt nem a zsánerszerű motivum, mert a gyermek, mint említettük, egészen mellékes tárgyi kiegészítés, s nagyon kétséges, hogy Hermes játszik-e vele? Mert se azt nem tudjuk, milyen volt a jobb kar helyzete, se azt, hogy mit tartott a kezében, s tartott-e egyáltalában valamit? A mi a szobornak abból a szempontból való elbírálását illeti, mennyiben ábrázolja emberinek az istent, egyedül csak a művész felfogása jöhet tekintetbe. Mert az isteneket tökéletes emberi lényekként cselekvőleg és szenvedőleg már Homeros szerepeltette s a görög szellem hamar megtalálta az utat s módot, hogy isteneit az emberi forma szépségében és fönségében ábrázolja. Mindazonáltal Phidias istenei még valóságos transzcedens istenek, kik az égben laknak s csak azért szállnak le onnan, hogy csodatevő hatalmukat az emberekkel éreztessék. Valóságos emberekké az isteneket csak a peloponnezusi háború befejezésével kezdődő újabb irány változtatta, midőn a korszellemmel megváltozott izlés érzéki momentumokat vitt bele a művészetbe. A régebbi istenszobrok majdnem kivétel nélkül ruházottak;

elvétve előfordulnak ruhátlanok is, de többnyire csak a hősöket és atlétákat ábrázolták meztelenül, mert ezeknél épen a test izmait és erejét kellett kifejezni. Hogy az emberi test ragyogó szépsége az istenség eszméjéig emelkedhetik, s az istenek pusztán emberi jelleggel is megmaradhatnak a közönséges élet feletti magaslaton, azt csak az újabb attikai iskola fedezte fel, s az első, ki az isteneket rendszeresen meztelen emberi formában kezdte ábrázolni, Skopas volt. Praxiteles az ő hatása alatt fejlesztette ki művészi képességét s e téren a legtökéletesebbet alkotta.

A hírnevét azonban nem a Hermesnek köszönhette, mely a maga idejében épen nem volt népszerű, hanem azoknak a nagyszabású alkotásoknak, melyek mind elvesztek, s melyekről a Hermesből kiindúlva a ránk maradt feljegyzések alapján, a római kópiák találgató összehasonlításából, csak fogalmat alkothatunk magunknak.

Itt csak a legfőbbekre szorítkozunk.

Három *Eros* szobrát ismerjük; ezek közűl legnevezetesebb, s az ókorban is híressé vált az, melyet Praxiteles a kedvese számára készített, s az a maga arcképével és egy Aphroditével együtt a theszpiei templomnak szentelt. Gyönyörű márványszobor lehetett ez, mert számos epigrammban dicsőítették különösen a fejét, a haját, a tekintetét. Caligula elvitette Rómába, de Claudius ismét visszaadta a theszpieieknek; Nero aztán másodszor is elvitette Rómába, hol később egy tűzvész alkalmával elpusztult.

Furtwängler hét kópiáját sorolja fel, köztük a Vatikánban lévő u. n. centocellei torzót, ez egyike a leggyönyörűbb utánzatoknak, s a nápolyi múzeumban levő teljes Erost szárnyakkal, nyíllal.

Ezen Eros Praxiteles ifjúkorából való s vele körülbelül egyidejű még egy egész sorozat műve, melyeknek egyikéremásikára meglevő utánzatokból következtethetünk. Ilyen pl. a *töltögető szatir* Drezdában, melyet ugyan nem lehet teljesen identifikálni Praxiteles szatirszobraival, mert Pausanias idevágó része homályos és hiányos, de abból, hogy oly nagyszámú kópiában maradt fenn, arra lehet következtetni, hogy az ókor leghíresebb szobrai közé tartozott. Furtwängler pedig úgy vé-

lekedik, hogy Praxiteles volt a legnagyobb szatirszobrász, s azonkívül is annyira magán hordja az ő szellemét, hogy bátran visszavezethetjük reá. A töltögetés motivuma arra vall, hogy nem egyes szobor volt, hanem csoportban állott, valószinűleg Dionysos és még egy harmadik alakkal. Hogy miből készült, nem tudjuk ; Furtwängler azt hiszi, hogy ércből, mivel egy másik, Praxitelesnek az ókorban leghíresebb szatirja, melyet Plinius, mint a „sokat dícsért"-et, *periboetos*-t említ, s ugyancsak hármas csoportot képezett, szintén ércből volt.

Plinius egy másik ércszobráról is tesz említést, mely a gyermek-ifjú Apollont ábrázolta, a mint nyílvesszővel a kezében egy fatörzsön felszaladó gyíkra les. Ez volt a híres *Apollon Sauroktonos*. Antik emlékeink közt több olyan szobor van, mely ezt a motivumot tartalmazza, s ezekben Plinius leírása és Martialnak az ifjú szépségére vonatkozó egyik epigrammja alapján legelőször Winckelmann ismerte fel a Praxiteles utánzatokat. A legmegbízhatóbb ezek közűl az, mely a Vatikánban van s annyira egyező a Plinius leírásával, hogy bátran az eredeti egyenes kópiájának tekinthetjük, annyival is inkább, mivel rajta Praxiteles művészete a maga egész teljességében felismerhető. A kompozició kettős hullámvonala, a támaszték, a meztelen test karcsúsága és szépsége, az a bizonyos lágyság és leheletszerűség, melylyel a mester életet önt szobraiba, az arc finom stilizálása s a hajzat gyönyörű elrendezése, itt még fokozottabb mértékben hirdeti Praxiteles nagyságát, mint a Hermesnél. A mi a szobor jelentését illeti, eltérők a vélemények. Annyi bizonyos, hogy az elnevezésben valami tévedésnek kell lennie, mert Apollonnak számos mellékneve van, de *sauroktonos* — gyíkölő — sehol se fordúl elő. A gyíkot Apollon jóslásával is szokták összefüggésbe hozni, valószinűbb azonban, hogy az állatka csak attributuma az istennek, s az egész jelenet nem egyéb ártatlan játéknál minden egyéb jelentés nélkűl.

Hogy mennyire mestere volt Praxiteles az egyéni jelleg kifejezésének, arról ez az Apollon ép úgy meggyőz, mint a fenti Hermes. De még inkább meggzőződünk róla, ha akár ezt, akár amazt, összehasolítjuk pl. a római capitoliumi-múzeumban lévő u. n. *pihenő szatirral*, melyről ugyan nem bizonyítható

be a praxitelesi eredet, de sok tekintetben magán viseli a nagy mester bélyegét. Hogy Praxiteles Dionysost és ennek nagyszámú kísérőit, szileneket, szatirokat, pánokat, nimfákat, menadokat, thiadokat készített, azt tudjuk Plinius, Kallistratos s mások feljegyzéseiből. Egyikét ezen szatiroknak, a Staphylost, mely egyik athenei templomban felállított Dionysos és Methevel hármas csoportot képezett, mint már fentebb mondottuk, Plinius különösen kiemeli, s állítólag maga Praxiteles is, kedvesének, Phrynének ajándékozott Erosa mellett, ezt a szatirt tartotta a legjobb művének. Hogy a pihenő szatir sem ennek a „periboetos"-nak az utánzata, azt Furtwängler már eldöntötte. De akár erre, akár más, talán a megarai Dionysos templomban felállított szatirra vigyük is vissza, elvégre emezt is, amazt is Praxiteles készítette, s a római szobor mindenesetre az ő művészetét dícséri. Bátran felvehetjük tehát példának, annyival is inkább, mivel fontos következtetéseket vonhatunk le mesterünk jellemzésére.

Talán nincs művész, sem az ó-, sem az újkorban, kit oly különbözőképen megítéltek s annyira félreismertek volna, mint Praxitelest. Az oka ennek az az általános hit, hogy az ő művészete sokkal jobban gyökerezik korának szellemében, mint akár Phidias, akár Polyklet vagy az antik világ bármely más mesteréé. S ebben van is valami. Kortársai főleg azon műveit emlegetik, melyekben az érzéki szépség jut kifejezésre, mert ez hatott rájuk leginkább s nem igen kerestek mögötte magasabb célt és felfogást. Phidiast nem lehetett félreérteni; mert vagy megértették Zeusában és Athenejében az isteni fönséget s magasztosságot, vagy nem értették meg s utóbbi esetben aztán különös hatást sem tett.[1]) Ellenben Praxiteles műveiben csak a finomabb érzésű ember fedezi fel az ideális jelleget; a közönséges szemlélő nem látott s nem lát bennük egyebet, mint a szép testet. Ez a felfogás átöröklődött az utókorra is, a fenmaradt kópiák többnyire ilynemű szobrai emlékét őrizték meg, s így mintegy hagyományossá vált Praxitelest kizárólag a testi, az érzéki szépség mesterének tekinteni. Pedig, hogy mennyire felette állt korának, mily

[1]) Overbeck: Geschichte der griechischen Plastik II. 26.

eszményi tartalmat rejtenek magukban az ő szobrai mind, mily teljes összhangzatba tudta egybeolvasztani a belső tartalmat a külső formával, melynek szépsége nála nem öncél, hanem eszköz, épen ennek a tartalomnak a kifejezésére, erről szükségképen meggyőződünk, ha művészetét a maga egyetemességében vizsgáljuk, s nem fölületesen egyes szobrai külseje után ítélünk, hanem belehatolunk azok pszichológiájába. Nézzük meg ezt a legutóbb említett szatirt! Egy ifjú áll előttünk, ki jobb karjával egy fatörzsre támaszkodik, kezében fuvolát tart, bal kezét pedig csípőjére támasztja és figyel, — ugyanaz a kompozició, ugyanazok a motivumok, mint a Hermesnél vagy Apollonnál. De mekkora különbség van köztük! Amott a karcsú test előkelő finomsága s nemessége, a fej és hajzat mennyire kifejezik a magasabb lényt! Dehogy jut eszünkbe, hogy csak közönséges embert lássunk benne! Meg vagyunk győződve, hogy ember ilyen tökéletes, ilyen magasrendű nem lehet.

A szatir teste egészen más. Se finomság, se kifejlett formák nincsenek rajta ; a bőr durva, az átmenetek tagolatlanok, az egyes részek vastag zsíros tömegek, olyanok mint a közönséges embernél. Az arc körüli tömött, bozontos haj, hegyes fülek, kissé ferde szemek s kifejezéstelen tipikus homlok pedig még az embernél is alantabb állati lényre mutatnak. Igaz, hogy a Hermes és a Sauroktonos a művész későbbi, fejlettebb korából való, de összehasonlíthatjuk ezt a szatirt korábbi művekkel, pl. az Eros-szal is és ugyanazt a különbséget fogjuk találni.

Azonkívül meg kell még gondolnunk, hogy Praxiteles nem csupa meztelen, hanem nagyszámú ruházott szobrot is készített, olyanokat, melyeknél az érzéki elem egészen háttérbe szorult. Lehet, hogy népszerűségének rugója ebben rejlett, mert a test materiális szépségét nálánál jobban csakugyan senki sem tudta kifejezni, művészi jellemének megállapításánál azonban nem szabad magunkat e körülmény által félrevezettetni, mert akkor nagyon egyoldalú fogalmat nyerünk róla, pedig kétségtelen, hogy Phidias mellett ő volt az antik világ legnagyobb szobrásza Lukian egymás mellé is állítja őket. Praxiteles *Aphroditejéről* azt mondja, hogy ép úgy mint Phidias Atheneja, valódi és

tökéletes képmása az istennőnek, mely úgy ábrázolja őt, a mint az égben él. Ez az Aphrodite volt Praxitelesnek az ókorban leghíresebb és legcsodáltabb műve. Knidosz szigetén volt felállítva, s az emberek ezrével keresték fel szent berkét, hogy benne gyönyörködhessenek. Ha az idegen Knidosz szigetén kikötött, írja Lukian, hogy „a világ legszebb képét“ lássa, s Aphrodite szent berkéhez közeledett, már messziről kellemes illat áradt feléje. Benn a kertben égig meredő platánok és ciprusok fogadták, babér és mirtus illata fűszerezte a levegőt és teli fürtök mosolyogtak. S midőn belépett a templomba, csoda tárult eléje. Középen állt az istennő nagyszerű márványszobra, melynek szépségét köröskörűl, minden oldalról lehetett megcsodálni.

Erről a szoborról csodákat regéltek. Szerelmes ifjak meghaltak miatta. Nikomedes bithíniai király, a knidosziaknak összes államadósságuk kifizetését ajánlotta fel érte, de nem fogadták el. Egy izben Kytherea Pafoszból a tengeren át eljött Knidoszba, hogy a saját képét lássa; midőn minden oldalról jól megvizsgálta, felkiáltott: „hol látott Praxiteles engem meztelenül?“ ... S felel rá a költő: „Praxiteles nem látta azt, a mit nem szabad neki látnia, de Ares vésője faragta ki a pafoszi istennőt, kit szeret a harc istene.“

Plinius elmondja keletkezését. Praxiteles egyszerre két Aphroditet készített, melyeket eladásra bocsátott, egy ruházottat s egy meztelent. A kosziak illedelmesebbnek találták a ruházottat s azt választották, a knidosziak pedig ugyanazon az áron megvették a ruhátlant, mely aztán Knidosz szigetének mesés hírnevet szerzett.

A gyönyörű márványszobor a Kr. utáni V. században Konstantinápolyban, a hová elhurcolták, tűzvész által elpusztult, s ma már csak knidoszi emlékérmekről s nehány jólrosszúl sikerült utánzatból ismerjük, melyek azonban csak a külső motivumot fejezik ki, a stilust és kompoziciót mutatják, de az eredetinek nagyságáról s finomságáról fogalmat nem nyújtanak.

Praxiteles a fürdőbe lépő mezitelen Aphroditet ábrázolta, a mint levetett ruháját bal kezével egy virágtartóra helyezi. Fejét kissé oldalt fordítja, mintha félne, hogy meglepik; ugyan-

azért jobbjával önkéntelenül eltakarja az ölét. A fej kifejezésében, mondja Furtwängler, az a jellemző, hogy ment minden erősebb izgalomtól, vágy és epekedéstől. „Die Göttin des Praxiteles wirkte so gewaltig durch die wunderbare Reinheit und Unschuld des Ausdrucks, durch ihre einfache Anmut und ihre edle Natürlichkeit, die himmelhoch über allem koketten Wesen steht". Itt minden érzékiség elnémúl s csak az isteni fönség jut érvényre, a legtökéletesebb emberi formában. Az ifjú női szépség ideálképe ez, az isteninek az emberivel való összhangzat egyik legfőbb művészi ábrázolása.

Praxiteles művészete itt nyilatkozik meg a maga egészében s tökéletességében, itt éri el a legmagasabb fokot. A mintát kétségtelenül Phrynéről vette, erről a gyönyörű nőről, művészetének múzsájáról, ki őt halhatatlan alkotásaira lelkesítette. De hogy megmutassa a különbséget az emberi és isteni nő között, Theszpieben kedvesének arcképszobra mellé odaállította ugyancsak a róla vett egyik Aphroditeját. Ez a két szobor, középen az Eros-szal, ugyanolyan hármas csoportot képezhetett, mint az ifjú szatir Dionysos és Methevel. Az Aphrodite hasonmásaként a Louvre-ban levő *Arlesi Vénus*-t szoktuk tekinteni, melynek hasonlósága a knidoszi Aphroditeval szembeötlő ; a hajzat, homlok s az arc körvonalai teljesen egybevágók, még a karkötő is ott van a bal felsőkaron. Az összbenyomás ugyanaz, csak a részletekben van eltérés és a formák kissé keményebbek, erőltettebbek, mint a knidoszi szobornál.

Praxiteles odaállította a modellt a maga valóságában s melléje az idealizált képet, bizonyságául annak, hogy a művészi géniusz a közönséges emberiből, ezt messze túlszárnyaló nagyot, istenit képes alkotni!

Overbeck ennek megértésére a milói Vénusra utal. „A ki saját szemével akar meggyőződni arról, hogy a ragyogó női szépség mennyire kifejezheti az isteni fönséget, az lépjen a Louvre-ban lévő milói Vénus elé; ez a legszebb test, melyet az ó-korból ismerünk; a legelevenebb hús, melyet valaha márványba faragtak, s mégis, ki ne ismerné fel benne az istennőt?" Pedig ez a szobor a hellenisztikus időből való, a görög művészet hanyatló korából, midőn nagyobb

művész már nem lépett fel, a kisebbek pedig kizárólag a múltból táplálkoztak. S vessünk egy pillantást a medici Vénusra, melyben már csak az érzéki elem az uralkodó, olvaszszuk egybe a milói Vénus fönségét a medicinek kecses bájával, akkor fogalmat nyerünk Praxiteles ideálképéről, arról a teljes Aphroditéről, mely Homeros költészetében él és uralkodik.

Praxiteles nagysága és művészetének lényege tulajdonképen a formai, individuális sajátságnak az eszmei tartalommal való összhangzatában rejlik. Nem tipusokat, hanem egyéneket ábrázolt; mindig az egyéni jelleg kidomborítására fektette a fősúlyt. De sohasem arra törekedett, hogy csupán a külső forma erejével hasson, nem a testi szépség ábrázolása volt a célja, hanem az, hogy a belső világot, a lelki élet jelenségeit, a test megfelelő formájában és helyzetében fejezze ki. A mit az ő művein mintegy öntudatlanúl is csodálunk, és méltán, az az a harmónia, melyben a tisztán emberi a tisztán szellemivel, test és lélek a legideálisabban összeolvad.

Művészetének ezen sajátsága utalta is őt első sorban a márványra. Az anyag felhasználása mindig összefüggésben van a művész speciális felfogásával és Praxiteles főleg márványszobrász. Ez nem azt jelenti, hogy másban nem tudott volna tökéletest alkotni, mert hiszen nevezetes művei közt nagyszámú ércszobor is van, jelentőssége és kiválósága azonban főkép a márvány-technikában rejlik. A márvány kezelésének köszönhette hírnevét, mondja Plinius, „mert ebben önmagát múlta felül."

Dr Miklós Ferenc.

I

Adatok az intézet 50-ik évi történetéhez 1903—1904-ben.

A budapesti IV. ker. községi főreáliskola ezen tanévi történetének megírásával *félszázados fönnállásához* ért, 50 éves működésének valódi fordulójához azonban csak 1905. évi január 13-ik napján ér el, mivel az intézet megnyitása is csak 1855. évi január 13-án történhetett meg.

Igy Isten segítségével és patronusunk, a Székesfőváros, atyai gondozásával és jóságos támogatásával *1905. évi január 13-ik napján* fogja intézetünk fönnállásának és tényleges működésének félszázados fordulóját megünnepelhetni. E nap van hivatva arra, hogy a IV. ker. főreáliskolát 50 évi szakadatlan és fáradságos működés után végre némi öröm és megnyugvás érje és volt tanítványaink ezereinek azon óhaja teljesülhessen, hogy ők e napon kedves emlékű intézetük falai között, hol boldog ifjúságukat töltötték, kegyeletüknek áldozhassanak.

Örvendetes tény, a mit már is tapasztalunk, hogy volt tanítványaink, kik férfiúi koruk delén állanak s tekintélyes állást sőt hírnevet szereztek, a jubileumi mozgalomhoz szívvel-lélekkel csatlakoztak és teljes erejükkel törekszenek, hogy feledhetetlen intézetük félszázados fönnállásának 50 éves fordulóját minél fényesebben ülhessék meg velünk.

Addig is míg ez teljes kifejezést nyerhet, árassza a Mindenható jóságos kegyelmét intézetünkre, annak további működésére, úgy a volt, mint a mai tanítványainkra!

Miklós György

keramikus

1933-34

Iparm.Isk.Évk.

1930-34. 46.l.

pajzsán színes és ezüst virághímzéssel.
Mag. 126 cm.
Magyar munka, XVIII. század.
Vétetett budapesti magántulajdonból, 1938.

VECSERNYEPALÁST,

szövete arany, akantuszleveles díszítésű alapon színes rózsás és virágos brokát. Előrészén más mintájú, árnyalt virágfűzéres brokát, ugyanebből a legombolható hátpajzs. Mellén rézkapocs.
Mag. 136·5 cm.
Francia munka, 1735 körül. — Csáky Miklós gr. birtokából.
Csernyánszky 91. l. — Lepold Katalógus 164. sz.

CSÁKY MIKLÓS GRÓF MISERUHÁJA,
(295. kép)

sárgás moaré alapját aranyhímzéses és levelekkel díszített szalag három sávra osztja. A középsávban gazdag ezüst és színes hímzés: vázák, virágok, levelek. Benne: JOANNES SIMOR RENO 1871.
Mag. 103 cm.
Magyar munka, 1755 körül.
Csáky Miklós gróf prímás tulajdonából.
Lepold Adatok, 39. l. — Csernyánszky 90. l. — Genthon AZEFK, 17. l. (32. kép.) — Lepold Katalógus 165. sz.

ÖT BŐRKAZULA,

színes brokátot és aranypaszomántot utánzó díszítéssel.
Mag. átlag 104 cm.
Magyar munka, 1760 körül.
Gerevich PA, 200. l.

Grúber Nándor, a mennyiségtan és természettan rendes tanár, a mathematikai és physikai társulat választmányi, a m. kir. természettudományi társulat rendes tagja. Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél: 8; a székesfőváros szolgálatában pedig 19 év.

Jablonszky János, a földrajz és történelem rendes tanára, a földrajzi társulat és az orsz. középisk. tanáregyesület rendes tagja. Szolgálati éve ezen intézetnél: 29; a székesfőváros szolgálatában $32^1/_2$ év.

Józan Miklós, unitárius lelkész és unit. hittanár.

Kaczián János, az ágost. ev. vallásúak hittanára.

Kados Aladár, szolgálattételre áthelyezett székesfővárosi polgári iskolai rendes tanár. Helyettesítette a VIII. ker. közs. főreáliskola igazgatói teendőivel ideiglenesen megbízott Berkes Imre tanár tanszékét az egész tanéven át, az országos középiskolai tanár-egylet, a math. és phys. és természettudományi társulat rendes tagja, a magy. tan. turista-egyesületének választmányi tagja. Szolgálati éveinek száma: 7.

Dr. Koiblinger Fülöp, bölcsészettudor, a francia és német nyelv és irodalom képesített tanára, a Magyar Touring Club ügyvívője Helyettesítette az elhunyt Györök Leó Gy. tanár francia nyelvi tanszékét és részben a szabadságolt dr. Weszely Ödön tanár német nyelv és irodalmi tanszékét az egész tanéven át.

Dr. Kemény X. Ferenc, bölcsészettudor, a természettan és mennyiségtan rendes tanára, a természettudományi, a mathematikai és physikai társaság s az orsz. középisk. tanáregyesület rendes tagja. Szolgálati éve ezen intézetnél: $17^1/_2$ év; székesfővárosi szolgálatban: 26 év.

Kiss E. János, az ábrázoló geometria és mennyiségtan rendes tanára, a IX. ker. 1. számú Iskolaszék, a József Ágost csász. és kir. főherceg ő fensége védnöksége alatt álló Magyar Kerékpáros Szövetség, a Magyar Touring Club, az Országos Magyar Szövetség IX. ker. bizottságának elnöke, a Touring Club Suisse Budapesti és Magyarországi képviselője (délégué), a Mathematikai és Physikai Társaság, az Orsz. Tanáregyesü-

let, az Orsz. Képzőművészeti Társulatnak rendes tagja. Szolgálati éve ezen intézetnél: 16, a székesfőváros szolgálatában: 26 év.

Klaár Fülöp, az ágostai ev. vallásúak hittanára.

Kovács I. János, a gyorsírás okl. tanára. Szolgálati éve ezen intézetnél: 2 év.

Kováts Lajos, ev. ref. hittanár.

Dr. Kremmer Antal, bölcsészettudor, a magyar, német nyelv és irodalom rendes tanára. A X. ker. II. sz. Iskolaszék tagja. Szolgálati éve ezen intézetnél: 20; székesfővárosi szolgálatban: 26 év.

Krausz Vilmos, a chemia és természetrajz képesített tanára.*) Helyettesítette a székesfővárosi vegyészeti és tápszervizsgáló állomás igazgatójává kinevezett Balló Mátyás tanár chemiai tanszékét az egész éven át. Az ifjúsági zenekar vezetője.

Mendlik Alajos, a francia és német nyelv és irodalom rendes tanára. Szolgálati éve ezen intézetnél: 23; székesfővárosi szolgálatban: 26 év.

Dr. Miklós Ferenc, bölcsészettudor, a német és francia nyelv és irodalom rendes tanára, az Orsz. Középiskolai Tanáregyesületnek, a Philologiai Társulatnak és a Gyakorló Főgymnasiumi Egyesületnek rendes tagja. Szolgálati ideje ezen intézetnél: 3 év.

Milakovszky István, áldozár, a róm. kath. hittan rendes tanára, a kath. ifjúság hitszónoka. Szolgálati éve ezen intézetnél: $7^1/_2$ év; a székesfőváros szolgálatában: 14 év.

Dr. Riedl Frigyes, bölcsészettudor, a magyar és német nyelv és irodalom rendes tanára, a Magyar Tud. Akadémia levelező és a Kisfaludy-Társaság rendes tagja, az Országos Tanáregyesület tagja, az Országos Közoktatási tanács előadója. Szolgálati éve ezen intézetnél: $23^1/_2$ év.

Szépligeti Győző, a természetrajz és vegytan rendes tanára, Szolgálati éve ezen intézetnél: 17; székesfővárosi szolgálatban: 25 év.

*) 1904 jun. 17-én rendes tanárrá választatott.

Miklós Gusztáv

Festő, szobrász, nyugalmazott müszaki tanár. Oyonnax-ban a franciaországi Ain megye egyik városkájában 1967 márc. 5-én meghalt.

A Progres c. francia lap cikkéből tudjuk, hogy 1910 körül Apollinaire, Picasso baráti köréhez tartozott. A kubizmus alapitói közt ott volt. Francia állampolgárként vett részt az első világháboruban.
Freskót is festett Oyonnax város megbizásából.

Vigilia 1967 VI. sz. 418.l.

Miklós Gusztáv
tájkép festő,
kubisztikus.
Wod

Raith Tivadar.
Magyarok a Salon
des Artistes Indépen-
dents-ban.
Nyugat - 1914. ápr. 1.

ez a kis szorítás, mint a búcsúzás fájó rándulása.

(Folyt. köv.)

MÓRICZ ZSIGMOND

Mint: kószálok-e ma, vagy ülök veszteg.

Olykép árulnom pedig az igét,
Mint hamis portékát a jó vigéc, —
Baj, hogy valómat túlzón verte meg,
A dölyf, az ízlés s lelkiismeret.
Baj, hogy kaján biró bennem a lélek
S a tükrömtől mindennél jobban félek.

Igy van. S attól tartok a többi érvek,
Bár kedvesek, ép ily keveset érnek.
Hiszen oly ritkák hasonló napok,
Ha így, — úgy-ahogy, — sehogy, — elvagyok.
Mondjuk talán: hogy jólesőnek érzem,
Hogy ép élek, — teszem e kőhöz mérten.
Hogy e víz vággyal, távollal nem csábít,
Hogy testvérimnek vélem a part fáit.

Miklós Gusztáv

festő

1904–1905.

Címmúk 1930. 86. l.

MDK

Miklós Gusztáv, [ ]

Nem szerepel. Pedig jelentős.

1967 tavaszán Franciaországban bekövetkezett halálakor a Progrès c. francia lap mint a kubizmus egyik kezdeményezőjéről emlékezett meg.

Bévényi Iván: Jegyzetek a magyar származású XX. sz.-i művészek tárlatáról

53-55.

JELENKOR, Pécs. 1971. Január XIV/1.

Miklós Gusztáv

– nobrin

rod

Parkes, Kineton: The Art of Carved Sculpture. II. Central and Northern Europe. Universal Art Series. London, 1931.

és a könyv ismertetője: Felvinczi Takács Zoltán: Magyar Művészet 1932. 58. l.

1750

Csányi nincs

84

MIKLÓS Gusztáv

Gusztáv Miklós
(1888 Budapest - 1967 Oyonnax)

Schüler von Kimnach, seit **1906** an der Hochschule für Angewandte Kunst in Budapest. Seit **1909** in Paris. Besuch der Kunstakademien, Teilnahme am Salon d'Automne. **1914** Eintritt in die französische Armee, kämpft in Saloniki, entdeckt die byzantinische Kunst. **1919** Rückkehr nach Paris. Nimmt am Salon des Indépendants teil. Freundschaft mit dem Kunstsammler Jean Doucet, der bei ihm Goldschmiedearbeiten, Schmuck, Teppiche u.a. für sein Haus in Auftrag gibt. Arbeit an Gemälden und Bronzereliefs mit kubistisch- abstrakten Tendenzen. Einfluß von Modigliani. **1923** Französische Staatsbürgerschaft. **1925** Ausstellung von polychromen abstrakten Reliefs in Paris. Die Bronzeplastiken der **20**er Jahre bilden sein Hauptwerk. **1928** Einzelausstellung mit teilweise konstruktivistisch orientierten Plastiken, u.a. seiner „Sculpture architecturale". Mitglied der „Union des Artistes Modernes". Seit **1929** Professor für Bildhauerei in Oyonnax.

Literatur:
Gustave Miklos. Sculpteur 1888-1967. Ausstellungskatalog. Galerie L'Enseigne du Cerceau. Paris 1972
Hungarian Artists Abroad. Ausstellungskatalog. Crane Kalman Gallery. London 1989

konkáv a magasból egy apró háromszögletű mag hullott. Meglepetten felpillantott s

a magasból egy égi hang szólt hozzá:

»Te leszel a világ legnagyobb... festője, nagyobb Rafaelnél.« Egy szót, amely a »legnagyobb« után következett, nem értett meg a flatal gyógyszerészsegéd. Később olvasta ezt a szót: *»pleinair«.* Ekkor rájött, hogy *ez volt az a szó, amit az égi kijelentésből nem értett meg,* mert franciául nem tudott, az égi hang viszont tudott. *Csontváry* mindenkinek a legmélyebb meggyőződéssel mesélt erről az élményéről és ettől kezdve teljesen

vallási alapon hitt a maga elhivatottságában

és szent meggyőződése volt, hogy valóban nagyobb festő, mint *Rafael.* Kiment Münchenbe *Hollósy* iskolájába, egy darabig ott tanult, aztán hazament a Felvidékre, *szerzett magának egy kis gyógyszertárat, bérbeadta és a havi 100 korona bérösszeg lehetővé tette számára, hogy megvalósítsa művészi ambícióit.*

— Rengeteg országot járt be, — mondja *Lázár Béla* — Párizstól kezdve egészen Jeruzsálemig és Baalbekig. Nem költött úgyszólván semmire. *Mindig csak főzeléket evett,* külsejére

1908-ban *Csontváry* befejezte festői működését. Kijelentette, hogy most már *megvalósította élete célját, oeuvreje teljes, Rafaelt felülmulta, tökéletesebbet már nem alkothat.* Bemutatkozott tehát a nagyvilágnak az Iparcsarnokban. Rámákra nem telt neki, óriási vásznai a földre állítva várták a közönséget.

Ő maga szedte be a belépti dijakat,

mindenkit karonragadott és mindenkinek magyarázni kezdte képei szépségeit. *Különleges látcsövet készített papirból, ezen kellett keresztülnézniök a látogatóknak. Csúfos kudarcot* hozott számára ez a kiállítás, épúgy mint második kiállítása is 1915-ben. Később egyesek akartak tőle képet venni, de ő nem egyezett bele semmiféle ilyen vásárba.

— Vagy megveszik egyszerre minden képemet és berendezik a Csontváry-múzeumot, vagy nem nem adok el egy darabot sem,

— mondta makacsul, ha a műgyüjtők ajánlatot tettek neki. Mikor a háború

Miklós Gusztáv

Párizsban járt

Déréyi Iván: Magyarok a századelejei fr.
Látóhatár, 1969. V–VI. 571. Készőmüv.-Bch.

Gusztáv, Mi Zlós

Modernista nagy Zapuzilinszei Brüsszelben az „Art Deco Európában" c. Ziállitáson.

Ujtázó,
1989 ápr. 30.

Baracs Dénes
cine

Miklós Gusztáv

festő és szobrászmüvész nekrológja. - D.I. Vigilia, 1967.32.évf.6.sz.418.l.

Az 1967.évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört.Írt.197o.l.sz.68-1o7.l./

1o5. l.

Miklós G

..... Hasonlóképpen nagy sikereket ért el Miklós G., ki éppúgy mint Csáky az absztrakt szobrászatnak volt harcosa s a nemesanyagnak s a becsületes mesterségtudásnak a hirdetője. Különösen a bronz érdekli s elvonatkoztatott leegyszerűsített bronz női fejei és asszonyalakjai igen szépek. Nagy értéke Miklósnak, hogy a bronzöntés után való megmunkálását : cizellálását, patinálását a saját módszereivel a tökéletességig fejlesztette s az emailozásnak egész új technikáját találta ki.

Bor Pál: Az új iparművészet Párizsban. Magyar Iparművészet. 1928. 19. l.

MDK

Miklós Ferenc

1926-ban az egyházmüv.kiállitáson II.dijat nyert,mint a mohácsi müvésztelep növendéke.

A mohácsi...

Dunántul,1927 okt.22. 3 l.

MDK.

Miklós Gyula festő.

Dunántúli Népszava, 1945. I. évf. dec. 18.
„Kiállítás Pécsbányatelepen": 4.1.

MDK

Miklós Gyula

Pécsi Képzőművészek Szab.Szerv. csop.kiáll.
Pécsbányatelep, 1945. dec.

...s Gyula festő

MDK.

Neve megemlítve:

„Tavassi csoporthiállítás Pécsett"

Mj Dunántúl 1947. IV. évf. márc. 13. 3. l.

Miklós Gyula, festő

MDK

Neve megemlítve.

„Tisztújítás"

Új Dunántúl. 1946. III. évf. márc. 3. 6. l.

Mihlós Gyula festő.

MDR.

Dunántúli Néplap. 1945. I. évf. dec. 20.
„Karácsonyi Képzőművészeti Kiállítás". 4. l.

Miklós György
fotó

l.

Ferk pzomfoisk vk

1939-41. 142. l

oktatásügyi Miniszterium.
---

yó évi február hó 21-én kelt 56. számu
a tek. Országos Bizottságot, hogy a
1925. február hó 15-ig tartott ülé-
lenléti dijak fejében jelen kelet és
00 koronát utalványoztattam ki. Az
vetlenül póstatakarékpénztár utján

árcius hó 4-én.-

A miniszter rendeletéből:

Miklós Gróz
festő
Bethlen Gábor u.
4.

MKSz 1947

Miklós György

nobrász

Esti tanf. Mintarás

Értimisk

1904/5. 2g. l.

Miklós György
festő

Ferkpzomfoisk vk

1939-41; 149.l

M.kir.vallás- és közok

115.742/924.szám.-

III/a.

Mult évi 338/92
Orsz. Bizottsága képeslap
pótlólag szükségessé vált
jében 2,400.000 K, azaz K
délyezek s felhivom a Műe
összeget a rendelkezésére

Budapest, 1925

M.D.K.

Miklós György.

Neves rézkép öntő. 1700.-ban még látható volt a nagyváradi várban szt. István, szt. Imre, és szt. László két szobra.

Régi adatok a városok multjából 8. o

Városok Lapja. 1906. lévf. 6.szám.

Miklós Gyula

Az Országos Béketanács gyermekrajz- kiállitásán

"Falun" c. képe szerepelt. III. díj.

A Karancslapujté-i ált. iskola 12 éves tanulója
Tanár: Orosz István

Rajztanitás 1965, III. 8.1.

Miklós, Hertul frâ

Nagy Lajos udvari festője

1.

Rad 1943

30.1.

Oldal

XIX. A kemény hangsor 5. hangjának fölemelése 75
Dalok: 49. Levente-induló 76
50. Mikor én a dalos madárt 77
51. Himnusz 77
XX. Az összhangzatos- és a dallamos lágy *a*-hangsor 78
Dalok: 52. Nyár végén 79
53. Hull a zápor 80
54. A vándor 80
XXI. A kemény hangsor 2. hangjának fölemelése 81
Dalok: 55. Tudod, mi az irredenta? 81
56. Esti dal 82
XXII. A kemény hangsor 1. és 6. hangjának fölemelése 83
Dalok: 57. Felsütött a napsugára 84
XXIII. A $^2/_2$-es (alla breve) ütem 84
Dalok: 58. Álom 85
59. Ha madárka száll az ágra 85
XXIV. A kemény hangsor 7. hangjának leszállítása 86
Dalok: 60. Fohász 87
61. Demarkáció 88
62. Budapesti diák gyerek 88
63. Cserkész-induló 89
64. Az árva imája 90

Miklós, Hertul
fia
animatur

Medgyesi és Meggye-
si nevén is szere-
pel az irodalom-
ban. Miklós alatt
közlendő!

Dercsényi is
ezt tartja helyes-
nek.

Miklós Ila (Colnokiné)

Művészet, 1941

VI. évf. 37 sz. 16.o.

kis kir.

tovább Miklós Ida

Rudnyanszky László

Rudnyanszky László-
né Király Erzsébet

rajztanárokat
a Rajztanárok Egyesüle-
te tagjai köze vette
fel

Rajzoktatás
1937.-4-6.sz
64. l.

Orsz. Bizottságának,

Budapest

em, hogy a mellékelt igazolványt a
zett épitési munkákról szóló leszá-
ék.-
az iratok közt levő
gy, hasonló szövegü kimutatás helyette-
volt kiállitva.-
-én.

kiváló tisztelettel

Miklós Ida

1905/6 – 1908/9

Ferképzőintézet

114. C

helyre kívánkozik. [illegible] építkezések közül *Mengoni* milánói Vittorio Emanuele galériája s a többi nagyváros, elsősorban Nápoly galériái tűnnek ki. Palermóban *Basile* megépíti a nemes arányú Teatro Massimót, míg az újabb római építészet reprezentatív alkotásai *Calderini* igazságügyi palotája s főleg *Sacconi* óriásméretű Vittorio Emanuele-emlékműve. A legújabb kor egyik vezető építésze *M. Piacentini*, aki főképen az olasz renaissance formáiban dolgozik, sok ízléssel és mértéklettel (Banca d'Italia és Ambasciatori-szálloda, mindkettő Rómában, az utóbbi 1925-ből); városszabályozási kérdésekkel is sokat foglalkozik. Hasonló irányú *C. Brogginak*, a genfi népszövetségi palota egyik tervezőjének, valamint *E. del Debbionak*, a római új Forum Mussolini építészének művészete is. Piacentini mellett vezető szerepet játszik *A. Foschini*, a nápolyi Augusteo-filmszínház (1929) és a római fogászati klinika (1930) alkotója. Említést érdemelnek még *G. Muzio* (milánói katolikus egyetem és hősi emlék), *G. C. Maroni*, *G. Busiri-Vici*, *A. Calzabini*, a legújabb nyugateurópai építészet szellemében dolgozó iroda- és bérházépítők közül *G. Pagano*, *G. Levi-Montalcini*, *G. Terragni* és *Alfio Susini*.

Irodalom. Román művészet: *Cattaneo* (Velence, 1887). *Ricci* (Stuttgart, 1925). Gótika: *Knight* (London, 1842—44). *Strack* (Berlin, 1889). Toscanára: *Rohault de Fleury* (Párizs, 1874). Szicíliára: *Hittorf et Zanth* (Párizs, 1835). Velencére: *Ruskin* (London, 1886). Renaissance és barokk: *Anderson W. J.* (London, 1901). *Burckhardt* (Stuttgart, 1867, 5. kiad. 1912). *Durm* (Stuttgart, 1903, 2. kiad. 1914). *Brinckmann* (Berlin—Neubabelsberg, 1915). Bauformen-Bibliothek, Stuttgart: *J. Baum* (1920),

Miklós Ilona

festő

lásd

Cholnokyné Miklós

Ilona alatt is.

A fenti napra összehívott közgyűlést határozatlanképtelenség esetén

június hó 26-án, délután 6 órakor

a camponai ásatások bemutatásával *Nagytétényben tartjuk meg. Erre külön meghívót nem küldünk.*

Találkozás a Szent Gellért-téri HÉV. állomáson. Indulás pont 5 órakor. A közgyűlés színhelye a nagytétényi állami iskola. Az ásatásokat, részben helyszíni bemutatással ***Paulovics István*** tagtársunk ismerteti.

Az ásatások megtekintése után a nagytétényi halászcsárdában társasvacsora.

Az Elnök

Gy. Miklós Ilona

kell. kiáll. Belvedere

1923. nov.

48. Ereklyemuz.

Előrefésült haja, szemöldöke, hosszú ba-
arna. Csomóra kötött nyakkendőjének ~~szin~~ rojtos
s.

n.
czi emlékek muzeumából (107/95. No 163).
ki 14985 sz. leirat alapján (159/96).

598

MIKLÓS Árpád
Dicsőszentmárton, 1958. március 11.
IA Képz. Főisk. Kvár,
grafikus

Banner Erdély

MIKLÓS IDA

Banner Zoltán:

Mütermek az ég alatt. Erdélyi naivakról.
/DEMETER DOMOKOS, MIKLÓS IDA, STAN PATRAS./

Utunk évkönyv, 1971. /Kolozsvár 1971./
307-321. old., képekkel.

1968 JAN

1021

Változatos programok a TIT békéscsabai klubjában

A zenei szabadegyetem új formája bevált

A TIT Békés megyei szervezetében működő értelmiségi klubok ismeretterjesztő szerepe, kulturális jelentősége évről évre növekszik. A mind tartalmasabb, változatosabb programok vonzása nyilvánvaló. A napokban felkerestük Békéscsabán, a szervezet székházában Fischer Katalint, a TIT társadalomtudományi szaktitkárát, és kértük, tájékoztassa lapunkat a csabai művészeti klub tevékenységéről.

Elmondotta, hogy az októberi vezetőségi ülésen, az 1967/68. évad műsorának az összeállításánál az előző évek eredményeit, tapasztalatait a legmesszebbmenően felhasználták. Többek közt ennek köszönhető, hogy a klub novemberi rajtja olyan jól sikerült. Az első előadás a szovjet drámáról és a szovjet színházról szólt Ezt egybekapcsolták Arbuzov: A tizenkettedik óra című darabjával foglalkozó ankéttal. Eleven viták követték, bátor kritikák hangzottak el.

Arra törekednek, hogy a műsorban minél több művészeti ág jusson szóhoz. A már előző években is programon levő zenei szabadegyetemnek immár hagyományai vannak a klubban. Az új törekvésnek megfelelően, a mostani évadban a zenét képzőművészettel, irodalommal hozták össze, egészítették ki. Ezáltal sikerült egy-egy korszak művészeti irányát több oldalról megismertetni. A renaissance ismertetésekor például a képzőművész, majd a zeneesztéta, zenepedagógus beszélt a hallgatóságnak a maga területéről, dia-, valamint epidiascopos vetítés kíséretében. Az állami zeneiskola kiszenekara szolgáltatta a zenei példákat, illusztrációkat. Más alkalommal a barokk zene és képzőművészet bemutatása történt meg hasonló, „komplex" módon. Máris nagy érdeklődés előzi meg a következőt, mely a bécsi zenei és építészeti klasszicizmust ismerteti. Nem lesz klub-bérlethez kötve, minden érdeklődő jegyet válthat rá. Ezzel, a képzőművészettel egybekapcsolt zenetörténeti előadássorozat be is fejeződik. Februárban az irodalom lép társasviszonyba a zenével. Folynak az előkészületek ilyen kapcsolatban a romantika korának a bemutatására, irodalomtanárok és zenepedagógusok közreműködésével.

Az úgynevezett sima, de nem kevesebb érdeklődéssel kísért előadások közt szerepelt január 6-án a megyei tanács vb művelődésügyi osztályának közös előadói konferenciája, melyen dr. Lengyel Dénes, a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeum helyettes főigazgatója a stílusirányzatok harcáról és a szocialista realizmusról tartott előadást. Ezt követően nyolcadikán Filadelfi Mihály tartott verseiből felolvasóestet. Ezt Daniss Győzőnek, a Jókai Színház dramaturgjának összekötő szövege, gondolatébresztő fejtegetése egészítette ki. Előző hónapban a művészeti klub tagjai Honti Antal, gyomai grafikus festményeit, fémplasztikáit értékelték munkaértekezlet keretében. Februárban ismét képzőművész szerepel a klub egyik eseményeként, Miklós István festő, kamarakiállításával.

Kissé távolabbi programként meghívni szándékoznak Ungvári Tamás irodalomesztétát. Sort kerítenek Pamlényi Ervin: Utak és irányok mai történetírásunkban címmel tartandó előadására is. Más alkalomra olyan kisfilm-vetítést terveznek, melynek során a pesti Francia Intézettől kölcsönzött anyaggal, egész estét betöltően, színesen varázsolnák a klubtagok elé Picasso, Matisse, Renoir, Toulouse-Lautrec, Utrillo és mások művészetét.

H. R.

1968. január 11.

MŰSO

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉS MEGYEI HÍRLAP

Ugyanaz a fenséges tragikai er
emberség rendíti meg ma is a n
ezredek múlásán át elevenen fe
drámáját, az Antigonét. Felejthet
Bemutatja a békéscsabai Brigád
ig.

Magyar tv

17.56 Hírek. 18.05 Pásztorkenyér. Szovjet kisfilm. 18.15 Telesport. 18.40 Jazz-iskola. Gonda János műsora. 18.55 Kapcsoljuk... Helyszíni közvetítés. 19.25 Esti mese. 19.40 Rómától délre. Dél olaszországi útinapló. 20.00 Tv-híradó. 20.20 Halló, fiúk! Halló, lányok! 21.20 Dukla Praga—Budapesti Honvéd Bajnokcsapatok Európa Kupája, férfi kézilabda-mérkőzés II. félidejének közvetítése Prágából, felvételről. 22.00 Tv-híradó — 2. kiadás.

Román tv

17.00 Napirenden. A munka és termelés tudományos szervezése. 17.30 Utódok stúdiója. 18.00 Előadás a román nyelvről. 18.30 A tv esti híradója. 18.45 Előjegyzési naptár. 18.50 Időjárásjelentés és hirdetések. 19.00 Filmsorozat, Ivanhoe. 19.26 Tudományos adás. 20.00 Teleglobus. Földrajzi utazás Finnországban. 20.20 Személyi szótár, Z. 20.50 Jacques Brel szólóestje. 21.45 Glettotól Br[illegible]. 22.00 A tv éjszakai híradója. 22.10 Műsorzárás.

Jugoszláv tv

17.15 Tik-tak. 17.30 Adás gyermekeknek. 18.20 Népi muzsika. 18.45 Riport. 19.05 „Bokréták" — II. — Humoristikus adás. 20.35 Don Quijote — népszerű dráma.

Színház

Január 11-én, csütörtökön este fél 8 órakor, **Dévaványán:**

LULU

Mozi

Békési Bástya: Az „Angyal" lesen. **Békéscsabai Brigád:** Antigoné. **Békéscsabai Szabadság:** Játék a gyilkossággal. **Békéscsabai Terv:** A boszorkányfal. **Gyulai Petőfi:** Elcsábítva és elhagyatva. **Mezőkovácsházi Vörös Október:** Segítség! Gyilkos! **Orosházi Partizán:** A normális élet. **Szarvasi Táncsics:** Az algíri csata. **Szeghalmi Ady:** Viva Maria!

Miklós Ida

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Utunk 1979 (VIII 3)
1021

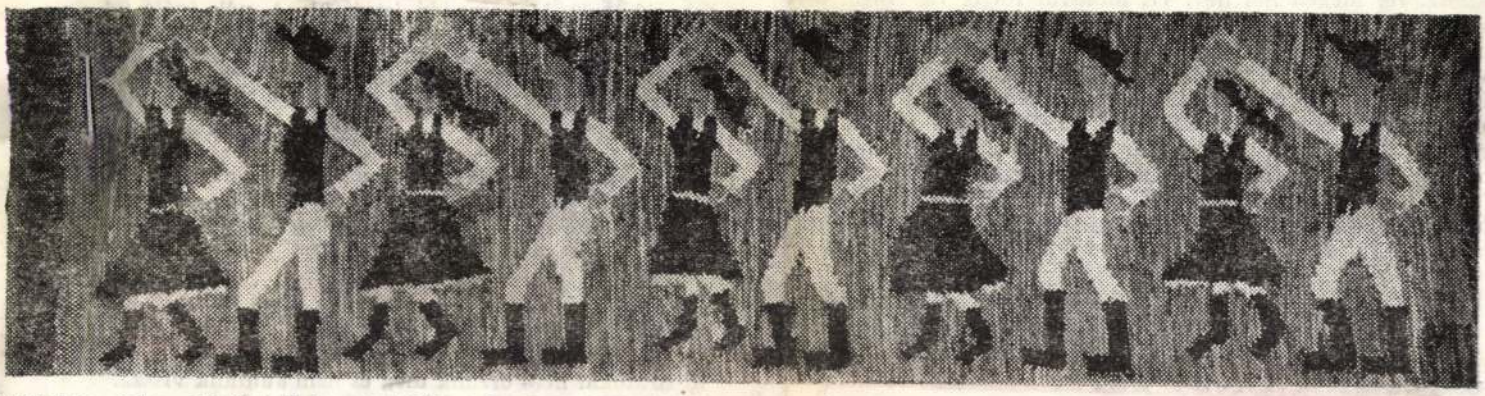

Miklós Ida (Mátisfalva): Táncban

szesz. 76. Idegen női név. 77. Moldvai folyó. 78. Angol fér-
név. 80. Nyakmelegítők. 82. Uncle ..., az amerikaiak jel-
épes figurája. 83. Román tanács. 85. A szó hangalakja. 86.
véd osztrák, máltai és olasz gépjárművek betűjele. 88. For-
tott nevelő. 90. A lényeg kikövetkeztetése. 92. Mount ...,
illagvizsgáló központ az USA-ban. 93. Női énekhang. 95. Ün-
epélyes nyilatkozat. 96. Magyar tudós, a „Notitia Hungariae
ovae historico-geographica" című mű szerzője (Mátyás, 1684—
49). 97. ...mia, agyagművesség. 98. Bádog. 100. Kis szoba-
tya. 101. Hérosz. 102. Voltaire kisregénye. 103. Nobel-díjas,

Károly szülőfaluja
— franciául. 89.
mű vagy beszéd
nyertese (Heinrich
forgógép feltaláló
mero. 106. ZF. 10

A 29. számba
megfejtése: **Ének
Rab ember fiai;**

ŐSZERKESZTŐ: LÉTAY LAJOS
ŐSZERKESZTŐ-HELYETTES: SZILÁGYI ISTVÁN
ZERKESZTŐSÉGI FELELŐS TITKÁR: MIKÓ ERVIN

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
Az UTUNK előfizetési díja egy évre 52 lej.
A szerkesztőség címe: 3400 Cluj-Napoca,
str. Dr. Petru Groza nr. 2. Telefon: 951/1 24 20.

Miklós Ilona

---

l. Cholnoky né

الجامعة الأردنية

كلية الدراسات العليا

Miklós Ilona
(Cholnokyné)

N. Szalon 1941 tav:

Sváblány
kislány
kisfiú
) vizf

óta.

ula verse.

Török Mihály
zenéje.

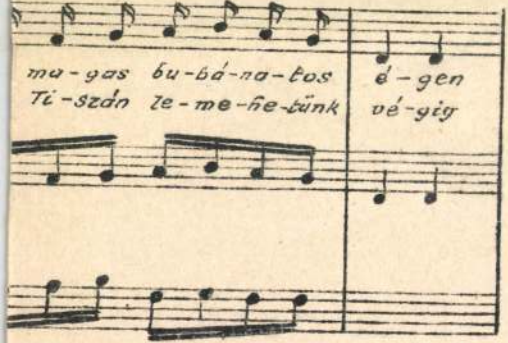

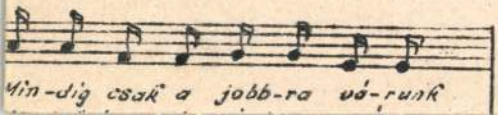

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉS MEGYEI
NÉPÚJSÁG
1967 NOV 1

Miklós
1021 István

1967. november 1.

Érdekes program a TIT békéscsabai művészeti klubjában

A TIT békéscsabai művészeti klubjának tanácsa a közelmúltban dolgozta ki az évad munkatervét. November 13-án ankétot rendeznek Arbuzov: A tizenkettedik óra című tragikomédiájának színházi előadásáról. Ezen részt vesz Király Istvánné, a Filmtudományi Intézet munkatársa is és „Szovjet dráma, szovjet színház" címmel előadást tart. A művészeti klub decemberi összejövetelén Honti Antal, az ismert gyomai fémplasztikus mutatja be legújabb műveit, januárban pedig Miklós István festőművész kamarakiállítását nyitják meg a TIT értelmiségi klubjában. Az évad további terveiben még több elképzelés szerepel, ezekről azonban újabb megbeszélésen dönt a klubtanács.

A művészeti klub tavalyi eseménysorozata nagy érdeklődést váltott ki, s a klubtanács az idén is arra törekszik, hogy változatos programot szervezzen a szokásos, havi összejövetelekre.

L

AGOKIG

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉS MEGYEI HÍRLAP

Miklós István

1968 FEB

1021

Hétfőn, február 5-én este nyílt meg Békéscsabán a TIT művészeti klubjában Miklós István festőművész kamara-kiállítása. Képünk a művészt mutatja be Gaburek Károly, Koszta Rozália, Mladonyiczky Béla és Kerekes György társaságában. (Fotó: Demény)

SPORT * SPORT

NAPIRENDEN:

a Kilián Testnevelési Mozga

IMMÁR hét esztendeje annak, hogy a magyar sportvezetők körében — bármilyen szinten is tevékenykedtek — nagy volt a készülődés. Ezen semmi csodálkozni való nincs, hiszen előkészítés alatt, s bevezetés előtt állt a Kilián Testnevelési Mozgalom.

A KTM-ben mindenki hallatlan lehetőséget látott a testnevelési és sportmozgalom kiszélesítésére. Akik így látták, nem is csalódtak, az elmúlt hét év ezt igazolta.

Az elmúlt esztendők alatt me-
gyénkben 36 365 sportember sze-

2299, a felső fokozatút 1498-an tűzhették fel kabátjuk hajtókájára. Vasjelvényt 23 473, bronzot 6547, ezüstöt 2072, aranyjelvényt pedig 476 sportolónk ért el.

Kétségtelenül figyelemre méltóak ezek az eredmények. Sajnos azonban a KTM az utóbbi években visszaesett. Jelenleg a mozgalomban részt vevők száma 16 655, egy évvel korábban viszont több mint 20 ezer volt. Nem kerülheti el figyelmünket az a tény, hogy míg 1966-ban egy híján 9 ezer

MIKLÓS Imre graf

A Szép Magyar Könyv díjai

Az Ünnepi Könyvhét nyitónapján

• *Folytatása az 1. oldalról*

Az elnöknő most nem az irók, hanem az olvasók felelősségét hangsúlyozta: vajon csökkent jövedelmükből mire költenek a könyvárusító helyeken évközben. Nem hallgatta el veszélyérzetét, amely e krízisben vergődő és pénztelenségben sinylődő jó magyar irodalommal kapcsolatban eltölti.

A megnyitó után nyomban elárasztották a sátrakat a vásárlók, és sokan vártak a sorukra Határ Győző, Ancser Éva, Sebeők János, Bogácsi Erzsébet, majd Eszterházy Péter, Cseres Tibor és Levendel Júlia dedikáló asztalánál.

Mint arról beszámoltunk, ez a könyvhét az univerzális magyar irodalom ünnepe is: nem csak a külföldön élt vagy élő magyar könyvkiadók is jelentkeztek ezuttal — örömmel regisztráltuk például az ötven éve könyves Püski Sándor sátrát —, hanem külföldön élő vagy nemrégiben hazatért magyar írók is természetesen vegyültek el kollégáik között, mint például az imént említett Határ Győző, Baránszky László, Durai Miklós, Gombos Gyula, Ferdinandy György, Hőgye Mihály és Kovács Andor. Az ünnepi alkalomra érkezett külföldi írók közül itt üdvözölhettük a világhírű Simon Wiesenthalt, Timothy Garton Ash-t és John Lukács-ot.

Nem sokkal a megnyitó előtt osztották ki a Szép Magyar Könyv díjait a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesületében. A miniszterelnök díját a Helikon Kiadó Bibliotheca Corviniana című kiadványa nyerte el; a tervező Szántó Tibor kapta egyébként a Bibliofil Társaság díját is. A főpolgármesternek a legszebb Budapestről szóló könyvre kiírt díját a Szépirodalmi kötete kapta: A századforduló magyar építészete.

A Dunaholding Rt két külön díjat létesített, amelyet közgazgasági művek kaptak: Kornai János Vision and Realiti című műve a Corvinánál, illetve André Kosztolány A pénz és a tőzsde csodavilága című munkája a Közgazdasági és Jogi Kiadónál.

A népszerűségi díjat, vagyis a közönség külön díját a Európa Kiadó kötete nyerte el az Aranyos Bibliával. Ennek tervezője Miklósi Imre grafikus művész a kiadó műszaki vezetője. Tőle kérdezzük most:

— *Misztótfalusi Kis Miklós Amsterdamban nyomott XVII. századi híres Bibliájáról van szó, amely már karácsonykor napvilágot látott. Nehéz megállapítani, hogy hasonmás kiadásról van-e szó vagy sem?*

— Voltaképpen rekonstrukcióról. Új kiadás, amelyhez azonban megalkottuk ugyanazt a betűtípust, amelyet Misztótfalusi használt. Ehhez újra kellett kreálni az utóljára csak a XBIII. században használt ugynevezett lingatúrát (betű összevonásokat). A könyv mérete is, vastagsága is megfelel az eredetinek, ami abból a szempontból érdekes, hogy ez volt az első tömegmértékben használható, mondjuk így kézi biblia, amelyet a hívek magukkal vihettek a templomba. Így azután sikerült egy az eredetihez hű, mégis nem csak könyvészeti ritkaságnak számító, de „használható" kötetet is előállítani.

• L. A.

POST
Út c

Miklós Gyula

düzletfestő

l.

Fehér Szombathely

163. l.

MOBKA. 2039

IRODALOM

1 Divald: Liptómegyei
kentatások. Muz. és Kompot.
Értesítőben. 176 old. 6 ábr.
I. köt.

JEGYZET

MDK

Miklós István

Kiállitási hir

Szocialista Művészetért 1968 márc.

Miklós István
jelző

M.D.K.

Képei derűs szinkatáscsak.

Kovács Gyula: A XI. Alföldi Tárlat: Bólés csaban
Művészet, 1968. julius – 35 lap.

Miklós István

(Békéscsaba)

Tanyaudvar, olaj, 50×60

Alföldi Tárlat, Gyula 1966

kat. ker. Csák István 1966

Miklós István

Szerepel a Békésmegyei grafikai kiállításon Gyulán

Bede Anna: A Békés megyei graf. kiáll. megnyitója

Tiszatáj 1967 XII. n. 1211 old.

Miklós István

Említve

Békés megyei képzőművészet...
Békés megyei Népújság, 1970. aug. 25.

MIKLÓS ISTVÁN

TÁJKÉPEI SZEREPELNEK A BÉKÉS MEGYEI MŰVÉSZEK GRAFIKAI GYŰJTEMÉNYÉBEN, GYULÁN.

BÉKÉS MEGYEI ~~HÍRLAP~~ NÉPÚJSÁG 1970 OKT. 24.

MIKLÓS ISTVÁN

MŰVEI KIÁLLÍTVA ARADON.

EML.: „CSABAI TÁJ"

DUNAJECZ LÁSZLÓ: BÉKÉS MEGYE KÉPZŐ-
MŰVÉSZEINEK ARADI TÁRLATA.

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG. 1970. OKT. 11.

Miklós István

Az árvízkárosultaknak ajánlotta fel egy művének árát.

Képaukció a Munkácsy Mihály Múzeumban

Békés megyei Népfiyság, Békéscsaba

1970. jún. 16. 12.

Miklós Istvánné

1. Zsilip olaj 50x70

2. Utcai részlet olaj 50x70

Csabai Festők Jubileumi Kiállítása

Békéscsaba 1968

Miklós István

Az árvízkárosultak javára
ajánlotta fel egyszerre ánát.

Képaukció az árvízkárosultakért
Békés megyei Nepújság, Békéscsaba
1970. jún. 7.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 JUL 7

BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG

Miklós Gyula

1021

Miklós István Lóvásár

ERZSÉBET: Egykor én királynő voltam jog szerint, s nemzetem szívében, annak sarjaként, aki Mózesül kihozta népünk a vad pusztaságból... (Erzsébet — Demjén Gyöngyvér — Róbert Károly — Bánffy György.)

CSÁK: Konok
(Csák — Iván

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1971 JAN 19

1021

Tizenhét kép szerkesztőségünk kamaratárlatán

Sok barát, ismerős és a képző művészetet kedvelő érdeklődő jelent meg Miklós István békéscsabai festőművész szerkesztőségünk III. emeleti elsőcsarnokában rendezett kamarakiállításának szombat délelőtti megnyitóján. Képünkön: Cserei Pál, a Népújság főszerkesztője, Végh Andor, az MSZMP Békés megyei Bizottságának munkatársa, a bevezetőt mondó Daniss Győző és a kiállítás tizenhét olajképét alkotó Miklós István. (Fotó: Demény Gyula)

Miklós István

Tsz-dolgozókat

téli hónapokra

fizikai munkára felveszünk

Békéscsaba, Sertéshizlaló Vállalat I- és II-es telepe.

166696

A Békéscsabai Hizlalda

I-es és II-es sz. telepe

ETETŐ. RAKODÓ,

KISVASÚTI MOTOROS

ÉS LAKATOS

dolgozókat vesz fel.

166955

A BÉKÉSCSABAI KÖTŰ

szakképzett fény

gyakorlattal ren

gyors- és gépíró

és portást

Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán.

TEHERGÉPKOCSI-HIÁNYA VAN?

Felújított tehergépkocsik most raktárról kaphatók

Használt Csepel gépkocsiját felújítottra kicseréljük.

AFIT XIII. sz. Autójavító Vállalat, Kereskedelmi Részlege, Debrecen, Balmazújvárosi út 14. Telefon: 12—756. 210053

Miklós István

Szerepel a „Parasztélet"
c. füzetben Szarvason

N. N.: Képzőművészeti találkozások
Békésen és Szarvason

Békésmegyei Népújság 1970. X. 17.

Miklós István

Tusrajzokkal és akvarelekkel

szerepel a békésmegyei grafikai kiállításon Gyulán

Kidányi Miklós: Békésmegyei grafikai kiállítás

Tiszatáj 1967 I. n. 61 old.

Miklós István

Rajz prepráj

Tiszaszáj 1967 VI. n. 588 sz.

Miklós István

Szerepel a IX. Alföldi Tárlaton

Gyulai

Gádoros: Vass István: IX. Alföldi
Tárlat

Tiszatáj 1966 VI. 458 old.

Miklós István festő M.D.K.

A Békéscsabán létesitendő Müvészeti Szabadiskola előadójául jvasolva, 1947

Képzőmüvészeti élet a felszabadulás után
A MÜVÉSZETTÖRTÉNETI DOK. KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI II.
Bp. 1965.

Miklós István
Grafikus

M.D.Y

A kiállításon bemutatta a
Csabai határban "cimű tus-
"rajzát.

B. Supka Magdolna: Bihés megyei grafikai kiállítás
Művészet, 1967. augusztus – 44 lap.

MDK.

Miklós István

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1967 jan.p.61.

Miklós István

Magyar Ösztehetségek Képlár Miklós hagyatéki kiállítása - Erzsébettéri helyiségben - képével szerepel.

K s t.
1935.X,20.

MDK.

Miklós István

Kiállitási hiradás

Békésmegyei Népujság 1965 juli.6.lap -

Miklós István

Békéscsaba

23, 88, 91, 12 6.24.

Dunaparti vészlet, of.
Halászhajó bejárója.
Borotválkozó mundás
Győr körmjék) of. of.

Szeged 1938/6

II.

rt

MDK

Miklós István

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1967 dec.p.1211

Miklós István

62. Bérésgarbai tány, olaj
63. Hegyi út, olaj
(A csoport képei szerpel)

Tinántúli festőművének vándor — kiállítása. Bev. Kákai Ferenc.
Bérésgarba. 1957.

Miklós István
délvidéki festő

Külváros
Gubérálok) of
Este a kültelken

Szeged 1946. okt.

Tusrajz
Szines tusrajz

n. o.

desen bekövetkezendő hazaérk

előterjeszteni.

Maradunk a nagytek

T/Tné.

M.D.K.

Miklós István képei:

Holdfénynél
Nagymosás
Fiatal anya
Lányok a kutnál
Hurkatöltés
Falusi cirkusz
Csirkék
Kilakoltatottak
Ketten beszélgetnek

1934-évi őstehetség kiall.

Miklós István

Miklós István: 1945 tavaszán
Printemps 1945 – Весной 1945 года

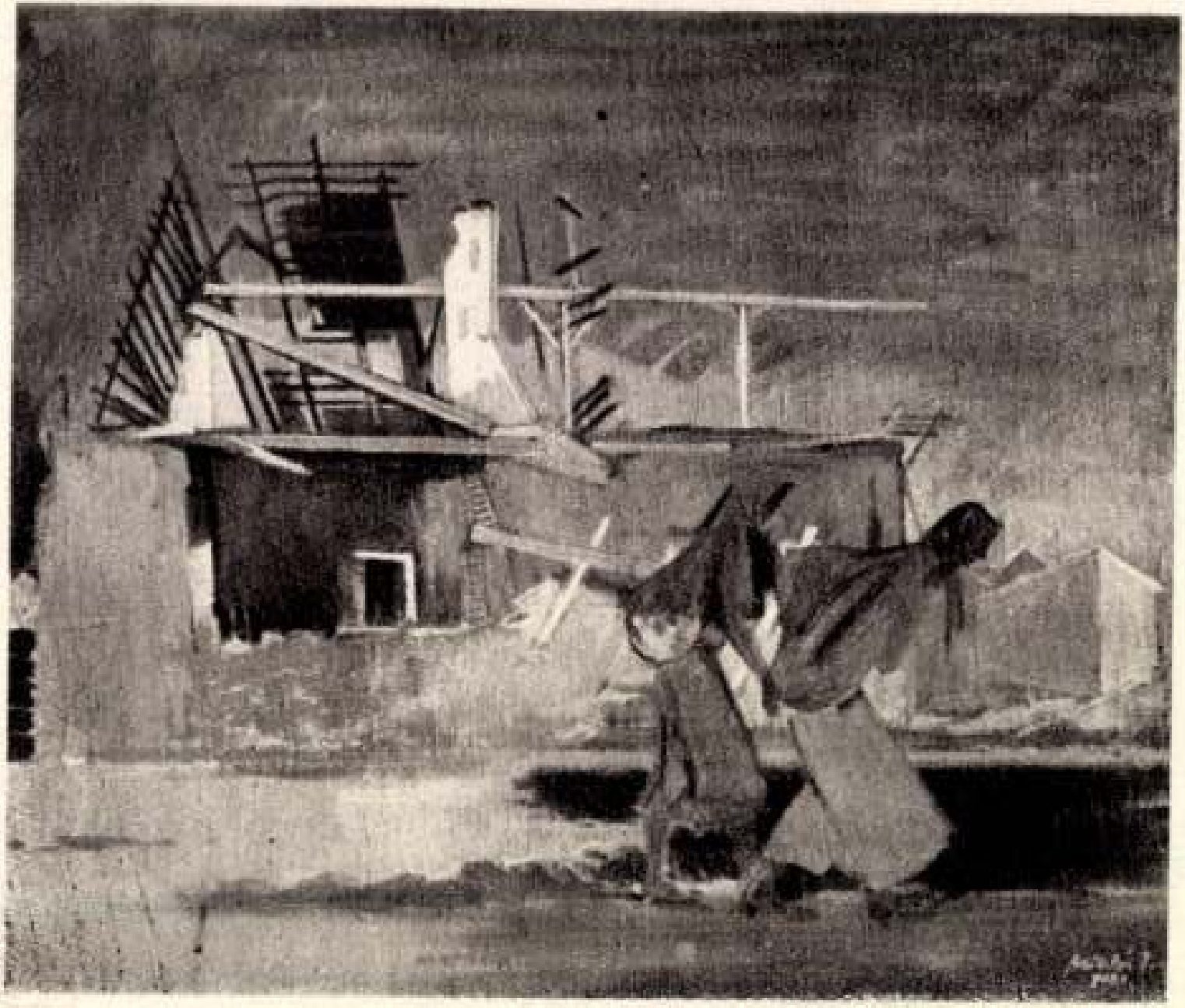

Alföldi vezet 1962 [illegible]

MDK

Miklós István festő, v. urasági cseléd

o.a: M.őstehetségek kiáll. Ujság. 1935. jun.2.

MDK

Miklós István festő, szobafestő

e.a: Falusi tehetségek az Erzsébet téren. Ujság, 1935. aug. 15.

MDK

Miklós István

Őstehetségek, akik résztvettek a hágai magy. őstehetség kiállitásán 1938-ban. Lásd a katalógust.

Miklós István MDK

Szerepelt a III. Szegedi Nyári Tárlaton.

"Utcarészlet"

Kádár Márta: Békés megyei sikerek Szegeden.

Békés Megyei Népujság. 1962. jul. 29.

Miklós István, békési cimfestő, festő

Lóvásár, festm.

J.A: Ecset vagy Karikásostor? Pesti Napló 1935. máj. 30. 12.1.

MDK

Miklós István, békésmegyei uraságí cseléd, festő

Lóvásár, festm.

Magyar Őstehetség kiáll. katalógusa. 1935. jun. 1.

11. l.

Miklós István festő MDK

lxcxnkexc

Naplemente

Lányok a kutnál

Falusi cirkusz

Varrónők

Fiatal anya

Magyar őstehetségek szentistvánheti kiáll. 1938.

Miklós István festő

Csirkék

Magyar Ösztehetségek szentistvánhoti kiáll. 1938.

MDK

Miklós István festő

Békéscsabai hentesek

Nagymosás

Kilakoltatottak

Magyar őstehetségek szentistvánheti kiáll. 1938.

MDK

Miklós István festő

Szekeresek

Hurkatöltés

Lóvásár

Magyar őstehetségek szentistvánnapi kiáll. 1938.

MDK

Miklós István festő

Bibliát olvasó nő

Kordélyos

Ketten beszélnek

Magyar ösztehetségek szentistvánhoti kiáll. 1938.

Miklós István

MDK

Téli táj, grafika

Műcsarnok 1943. nov.-dec.
Téli kiállitás

Miklós István

MDK

Város végén, tempera

Műcsarnok 1944. márc.-ápr.
Tavaszi tárlat

Miklós István
festő

M.D.K.

Képeivel részt vett a tárlaton.

Oelmacher Anna: Késői, de nem elhibázott gondolatok.
Művészet, 1962. szeptember — 36 lap.

Miklós István

festő

M.D.K.

„1945 tavaszán" (repro)

Oelmacher Anna: Kései, de nem elkésett gondolatok ...
Művészet, 1962. szeptember — 36 l.

MDK

Miklós Jószef

"Tejes reggel"
"Helsinkii házak"
"Karjalai leány" c.képei az Iparmüvészeti Muzeumban rend.kiáll.-on.

Cikk: Finnország magyar szemmel.

Müvészet 1940.33.sz.48.l.

MDK

Miklós József

Képei a Magyar-Finn Társaság által rend.kiáll.-
on az Iparmüvészeti Muzeumban.

Cikk: Finnország magyar szemmel

Függetlenség 1940 ápr.28. 6.o.

Miklós József

„Magyar Angelus"
„Pasti csendélet"
„Másta arczépe" c. művei vel
nezepel a Ferenc József festő-
díj pályázati kiállításán a
Nemzeti Szalonban (emlitve)

Magyarság 1927 VI. 10

Miklós József MDK

Jutka, temp.

Műcsarnok 1944 Székesfőv. Képtár Jub. Kiáll.

MDK

Miklós József festő

Elek A: Egyházmüv. kiáll. Nyugat 1926, okt. 16.
646 l.

MDK

Miklós József

Este a Balatonnál, of.

A m.k.vallás és közokt. miniszter a Mübarát 3. kiáll. ... Szépmüvészet, 1941, 71 l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Miklós István

BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG
1966 ÁPR 29.

1021

Újabb kamarakiállítás a gyomai kép-presszóban

Az elmúlt héten a gyomai kép-presszóban komoly érdeklődés mellett nyílt meg Miklós István békéscsabai festőművész kamara-kiállítása.

Témáit a paraszti és népi életből vette. Igen közérthető képi kifejezésmódjával nagyban hozzájárult a gyomai kép-presszó eddigi sikeréhez.

A festőművész meghívást kapott, hogy a május 1-én megnyíló hódmezővásárhelyi tavaszi tárlaton képeivel szerepeljen.

sillések

ísora

vasárnap 15.00 óra

A FŐHADNAGY

(Kulich-bé

vasárnap 19.30 ór

A FŐHADNAGY

(Csortos-b

vasárnap 19.30 órakor

n:

VGÉRÚT

BÉKÉSMEGYEI NÉPÚJSÁG

Magyar Hirdető

SAJTÓFIGYELŐ

Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.

Telefon: 188-296, 188-307

NNALI BELÉPÉSSEL ALKALMAZ

kőműves,

ács szakmunkásokat,

kubikosokat

kubikosbrigádokat is) dunaújvárosi munkahelyeire.

tkezés kizárólag

újváros, Május 1. utca 7.

ÉM 26. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

198

Miklós Ilsvan

M.D.K

festő

Részt vett a gyulai tárlaton.

Szilágyi Miklós: Békés megyei őszi tárlat Gyulán

Művészet, 1965. február - 45 kep

M.D.K.

Miklós Istvánné

festő

A gyulai tárlaton részt vett.

Szelesi Lóránt: A Békés megyei tárlat Gyulán

Művészet, 1964. április – 36 lap

Miklós István MDK

szerepelt az 1963. ápr. 7-én megnyilt kiállitáson.

"Vásártéren"

Kovanecz Ilona: A VI. Alföldi Képzőművészeti Kiállitás Békéscsabán.
Békésmegyei Népujság.1963. ápr. 21.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Miklós István

BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG

1963 JUN 2

1021

Miklós István: A körgát mellett (olaj)

Washington

Stikker, a NATO főtitkára 45 perces megbeszélést folytatott Rusk amerikai külügyminiszterrel. A tanácskozáson áttekintették a NATO miniszteri tanácsa ottawai ülésének eseményeit.

•

Augusztusra 12 000 újoncot hívtak be az Egyesült Államokban. Ebben az évben ez a legnagyobb kontingens.

Lasnvegas

Amerikai és angol tudósok a nevadai kísérleti telepen közös kísérletet hajtottak végre, amelynek célja egy véletlenül bekövetkező nukleáris robbanás veszélyeinek tanulmányozása. A kísérlet nem nukleáris robbantás volt, hanem nagy hatóerejű robbanóanyag felrobbatása egy plutoniumot tartalmazó szerkezetben. (Reuter)

New York

Ecuador visszautasította Rusk

dori vizekre jogtalanul behatolt orvhalászokról az ország törvényei szerint fognak dönteni. (TASZSZ)

Tokió

A japán császár a napokban véletlenül kezet fogott a miniszterelnöki hivatal egyik munkatársával, akit valószínűleg diplomatának nézett. Ilyen eset nem fordult elő Dzsimmu császár óta, aki körülbelül 2600 évvel ezelőtt uralkodott Japánban. Századok óta tilos minden japánnak megérinteni a császár testét, vagy olyan helyzetben állni mellette, hogy letekinthessen az uralkodóra. (Reuter)

Tokió

A japán fővárosban szombaton hivatalosan közölték, hogy az indonéz kormány megállapodást kötött az angol Shell, valamint az amerikai Standard Vacuum és Caltex olajvállalatokkal. A megállapodás értelmében az indonéz kormány öt éven belül átveszi a

Ujabb Ad

Pénteken est ezerfőnyi tör kozásul az ell ség csütörtökö tóztatott a Je kozást követel A péntek összetűzésre k ség és a tünt következtében sebesült. A bombákkal os get, 34 személ

Egy

A világközv

ben a napokba litika sok kér Nagy benyom az Addis-Abeb fogadott álla amely fontos afrikai egységr figyelmet szen

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

Miklós István

1964 MÁR 8.

1021

Miklós István: Táj (tusrajz)

ORT

a csapatnak is.
a szurkolóktól
lelátókon han-
lelkesedjenek
sértegető, dur-
érlő megjegyzé-
itkán, de mégis
semmi helyük.
sport közerköl-
nagának a szur-
leszerelnie, ha
tania. Különö-
zéseken kell jó-
minden szur-
bajnoki kezdet-
annak a zökke-
y akarása mel-
hat és hosszabb
és kell ahhoz,
szerezze az ön-
i szerepléshez.
lók kedvenc
így van ez
zonban az el-
n játszik, is-
mérkőzés vé-

Közületek munkaerőigénye

Azonnali belépésre keresünk két fő gyakorlott, gépírni tudó adminisztrátort. FÜSZÉRT, Gyula, Vértanúk útja. 102145

Pályázati felhívás! Gyula Város Tanácsa VB Építési és Közlekedési Osztálya pályázatot hirdet az osztályon betöltendő építészmérnöki vagy építési technikusi állásra. Jelentkezhetnek mindazok, akiknek építészmérnöki diplomájuk vagy építőipari technikumi végzettségük van. A jelentkezéseket 1964. március hó 15-ig lehet az osztályhoz címezve benyújtani önéletrajzzal együtt. Az állással kapcsolatos részletesebb felvilágosítást az osztály tud nyújtani. 102146

Több éves gyakorlattal rendelkező gyors- és gépírónőt azonnali belépéssel alkalmaz a Központi Statisztikai Hivatal Békés megyei Igazgatósága, Békéscsaba, Deák u. 2. x

Az ÉM. 44. sz. Építőipari Vállalat azonnal felvesz budapesti munkahelyekre kőműves szakmunkásokat, valamint kubikosokat és férfi segédmunkásokat. Munkásszállást és napi kétszeri étkezést biztosítunk. Vidékieknek tanácsigazolás, szakmunkásoknak szerszám szükséges. Munkaruhát adunk. Jelentkezés: Budapest V., Kossuth Lajos tér 13—15. Földszint. x

Ács szakmunkást és segédmunkásokat vesz fel az Országos Sertéshizlaló Vállalat békéscsabai 1 számú (Kétegyházi úti) telepe. 66419

Kéményseprőket felvesz a Tapolcai Községgazdálkodási V., Tapolca, Vörösmarty u. 15. Jelentkezés levélben vagy személyesen. 46449

A Békés megyei Tanács Építőipari és Tatarozó Vállalata „építésvezetői" munkakör betöltésére felvételre keres kivitelezői gyakorlattal rendelkező építőipari technikusokat. Jelentkezni lehet a vállalat központjában, Békéscsaba, Kétegyházi út 1921/2. x

SZÍNHÁZ műsora

A tv műsora

március 8-án, vasárnap

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÓZDI VASAS

Miklós István

1967 MÁR 4

1021

NEMZETKÖZI NŐNAP 1967.

Mikó István rajza

Eljutni az emberek eszéhez,

A pártoktatási év néhány feladatáról

Nem kellett különösebb előrelátás már az oktatási év elején sem ahhoz, hogy a „második félév" feladataira következtetni lehessen. A november végére összehívott pártkongresszus dátuma már előre jelezte: még ebben az oktatási évben sor kerül a IX. kongresszus anyagának szervezett tanulmányozására is. Így is történik.

Az alapfokú, szervezett pártoktatási formában máris megkezdődött ez a munka.

Általában az alábbi öt kérdéscsoport szerint vitatják meg a beszámolót és a határozat, valamint a felszólalások és a zárszó megállapítá-

jelentőségű. Döntő úgyis, mint a harmadik ötéves terv sikeres megvalósításának része, de úgy is, mint a gazdaságirányítási reformot közvetlenül megelőző esztendő.

Tény és való, hogy a legkülönfélébb formákban felvetődő részkérdésekre a kongresszusi anyag tanulmányozása során sem kaphat választ az ember. De ezt nem is lehet elvárni ettől az anyagtól, ez nem is lehetett feladata. Az azonban igaz, hogy az átfogó, — például a gazdaságirányítási reform esetében — nagyon egyértelmű az állásfoglalása, na-

látogatók szó nélkül. Ez pe
sze a dolgoknak csak a
egyik oldala. Az elvi, ideol
giai természetű kérdések se
nélkülözött témák.

Nem feladatunk e cikk k
retében minden olyan go
dolatot felvetni, amiről kív
natos és egész biztos el
rülhetetlen is beszélni a fo
lalkozásokon. Most csup
annak igazolására szóltu
néhány szót, hogy a negyed
téma sem lesz érdektel
alapos felkészültséget igén
egyrészt a propagandisták
másrészt a hallgatóktól is.

Végül az ötödik témáró
Nem volt véletlen, hog

Miklás István MDK

Szerepelt a Nov. 7.-e tiszteletére
Békéscsabán megnyilt kiállitáson.

"Csabai táj"

Kovanecz Ilona: A Békés megyei képzőművészek
IX. kiállitása.

Békésmegyei Népujság. 1962. nov. 25.

MDK

Miklós István festő

szerepelt a Dél alföldi képző-
művészek kiállításán, szegeden.

Szelesi Zoltán: Dél-alföldi kép-
zőművészek kiállítása szegeden.

Tiszatáj, szeged 1961. szeptember
9. l.

Miklós István

Magyar Őstehetségek Kiállitása - képével szerepel.
A volt uraságí cseléd közel jár Benedek Péterhez.

Ujság
1935.VI.2.

Miklós István

Szerepelt a Gyulai Várban rendezett megyei őszi tárlaton.

Tiszatáj 1964. dec.

Miklós István
festő

M. DK

Piaci jelenetéről.

Erdős Kamill: Békésmegyei festőművészek kiállítása Orosházán.
Művészet, 1961. április — 38 l.

Mikós István

festő

M.D.K.

Olajképeket vitt a kiállításra.

Erdős Kamilla.
Kovalcsuschy Marcell: IV. Alföldi képzőművészeti kiállítás Békéscsabán
Művészet, 1961, augusztus — 42 l.

M.D.A.

Miklós István
festő

M.D.K.

A nagyhódott Alföldet
ábrázolta képein.

Szelesi Zoltán: Képzőművészeti napok Szegeden.
Művészet, 1961. október — 44 l

Miklós István festő

MDK

Békéscsabai festőművész. Mintegy 80 grafikai művét mutatja be a helyi Munkácsy Mihály Múzeum.

- Kulturális Hírek 8. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. febr. 20.

M.D.K

MIKLÓS István festő

Kiállitása a békéscsabai Munkácsi Mihály Múzeumban

Napló

Magyar Nemzet 1962. február 20. 4. l.

Miklós István

MDK

Szerepelt a Békéscsabai Munkácsy Mihály Muzeumban megnyilt kiállitáson.

--:Mi történt vasárnap? Megnyilt a Békés megyei képzőművészek IV. grafikai kiállitása.
BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG, 1958. jul. 1.

MDK

Miklós István festő, Békéscsaba

Dél-alföldi képzőm. kiáll. szegedi Móra F.Múz.
1961. jul.

Miklós István
kobaltostó

Bálint Jenő Erzsébet-téri népművészeti boltjában, a falusi tehetségektől összegyűjtött új kollekciójában szerepelnek képei.

Ujság 1935. VIII. 15.

Miklós István

MDK

Téli táj, grafika

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

MDK

Miklós István

Kiállitási kritika

Békésmegyei Népujság 1966 maj.7.

Miklós István
festő

M.D.K.

Részt vett a gyulai tárlatán.

Szilágyi Miklós: A IX. Alföldi Tárlat Gyulán
Művészet, 1966. augusztus - 46 lap

Miklós István

Szerepelt a II. dél-alföldi tárlaton.

Békésmegyei Népújság 1966. jul. 8.

Miklós István

MDK

Város végén, temp.

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Miklós István

Szerepel az alábbi tárlaton

Dér Endre: A Békésvabáról induló művészek jubiláris kiállítása

Tiszatáj 1968 XII. n. 1117 old.

Miklós István
festő

M.D.K

Deszis hangulatú városképeket
fest Békéscsabáról.

Kovács Gyula: Csabai festők jubileumi kiállítása
Művészet, 1969. március – 47 lap.

Miklós István

1968 DEC 10

Öregember

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG

... a sajtónap ...

– feleli a mellettem haladó ...
a főnök szobájában, mert áll...
s jobban járt.

...ert is kapott mellé a szerkesz...

...hogy tévedünk?

... — mondja az összejövetel elnök...
...ndős kutató, gyűjtő munkájának, ...
...ait.

...l, orra hegyére tolja szemüvegét, s amint olvas, a fölött ...hány mondatot idézünk felolvasásából:
...kel ... ara ... ja igen .... aranyat lel .... Jobb ma egy, ...eréb ... mint holnap a tuszok ... nem, nem, mint holnap ...don, ... mint holnap egy túzok ... Addig jár a korsós a ...etörik ... Kicsi a bors, de erős ... stb.
...z az érzése, mintha már hallottuk volna valahol ezeket ...Ámbár ... lehet, hogy tévedünk.

...egjelent ... Kincses ... kalóz-
... gyik
... a-
...

Mi-lós István

Miklós István

Művének reprója nekrepel a Tiszatájban

N.N: Megjelent a Tiszatáj
Februári száma

Dél Magyarország 1969 II. 5

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 JAN

TISZATÁJ

1021

Miklós I.

MIKLÓS ISTVÁN RAJZA

neveltetett. Az unokahúga volt tehát.

Mindössze egy évig éltek ebben a várban, akkor az a
láz. Árván maradt leányát, Bertukát a nagyanyja és az
nevelte Csucsán, majd egy pesti s később pedig egy sv
kezd levelezni a kislány Adyval, aki abban az időben
kálváriáját járja. A levelezés Csucsáról is folytatódik. A
rá magát az első látogatásra. Előző napokban Váradon
gyors, csak Bánfihunyadon tudott kiszállni. A követke
kilenc felé ért ide a kapuhoz. A leány lejött hozzá, s f
ott kapott szállást később, vőlegény korában is, ha itt j
lett a lakásuk.

Zömök, alacsony kúria, két szobával, kívül-belül
ház" néven is emlegetik. Mi is ide tértünk be először. Falán az emléktábla szövege: „Aici a locuit intre anii 1915—17 poetul Ady Endre, prieten apropiat al lui Octavian Goga" — magyarul: Itt lakott 1915—17 között Ady Endre költő, Goga Octavian közeli barátja ... Az üvegezett verandán agancsok, korsók, tányérok, köcsögök s más népművészeti tárgyak meg egy kissé sérült Ady-mellszobor, gipszből. Másolat lehet. A két szoba bútorzata eredetinek látszik, valószínű így, evvel a berendezéssel használták Adyék. Most nem lakja senki, a Goga-múzeum része ez is.

Az első világháború után az objektum Goga Octavian román költőé és politikusé lett, aki hosszabb-rövidebb megszakításokkal itt lakott 1938-ban bekövetkezett haláláig, itt is temették el a kert felső végében, a díszes bizánci stílusú mauzóleumban, amelynek építését 1958-ban fejezték be. Homlokzatán színes mozaikból Jézus és két angyal képe, az ajtó s az ablakok kerete is színes mozaik, bent a falak alsó fele fekete márvány, felső részükön a keresztre feszített Jézus meg a 12 apostol ugyancsak színes mozaikból. Középen a két szürke márványkoporsó. A másik még üres, mert Goga özvegye él, és férje lakosztályának a földszintjén van az otthona.

Körüljártuk a kissé lejjebb álló hegyes tornyú, fából készült román templomocskát, ahol Goga életében rendszeresen miséztek a család és a cselédség részvételével. A falusiak nem jártak föl ide. Megtekintettük a román népművészeti kiállítást és Goga pazarul berendezett, faragott faburkolatú lakosztályát a könyvtárával s a dolgozószobájával. Itt is fölfedeztünk egy Adyról készült szoborportrét az egyik sarokban.

1021

Miklós István

MIKLÓS ISTVÁN RAJZA

Kié volt igazán, kié?
A fűző hágai, a cipő prágai,
Fülöp-szigeti a kombiné.
A bárba mint egy
páva,
páva
rőt norvég karján úgy suhant,
mikor az árba,
árba,
árba
pilóta-férje épp lezuhant.
Mért sírsz?
Csak táncolj,
kell-e még egy...
Álomként imbolyog elő
egy márvány jéghegy,
jéghegy,
jéghegy,
s benne az égő
repülő.
Mért nem mégy ruhát váltani,
váltani?
Mi fátyolozza a szemed színét?
A fűződ hágai, a cipőd prágai,
és Fülöp-szigeti a kombinéd.

Miklós István

Grafikája van Beck Zoltán (Orosháza) magángyűjteményében

Sass Esvin: Szenvedély, amiről nem lehet leszokni.

Békésmegyei Népujság 1968 X. 22.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1968 OKT 13
1021

Miklós István

Tanya

Miklós István

közelmúlt

1968. október 13.

Megsárgult periratok:

Békési szegénylegén

„A nagy utca gyászba van, gyászba van,
A nagy utca gyászba van, gyászba van,
A nagy utca gyászba van,
Rózsa Sándor halva van."
(A Csanádapácán lejegyzett népdalból.)

Nemrégiben láttam valamelyik képeslapban egy olyan fényképet, amin kikent-kifent műbetyárok kaptak nyeregbe külföldi hölgyeket. Hadd legyen része egy kis emésztést serkentő izgalomban is a vendégnek, mielőtt kanalazni kezdi a jó bográcsgulyást a pusztai csárdában — vallja az IBUSZ. Üzleti szempontból nézve bizonyára jó módszer ez, de az ilyen betyárromantika hamis. A népköltészet és hagyomány — ha túloz, idealizál is egy kicsit — nem nyalka szívrablóként őrzi

megyében és a szomszédos Csongrádban 48 után portyázott a legtöbb nagyhírű betyár. Közülük a csongrádi származású Rózsa Sándor alakját övezte legtöbb legenda, aki csapatokat szervezve részt vett a szabadságharcban is. A világosi fegyverletétel után azonban ismét rettegésben tartotta a Szeged és Vásárhely környéki birtokosokat. Portyázása közben megfordult többször Békés megyében is. Szabó Ferenc megemlíti a könyvében, hogy 1958-ban még akadt olyan idős ember Orosházán, név szerint Molnár

tottak. A tai
pusztai pásztor
ik voltak, tájék
őket. Az utak
dák is jó pihe
voltak a betyár
a kondorosi
alagút vezetett
csorvási csárda
zetessé, hogy m
szegény nép ál
retett betyárt:
Orosháza körn
csárdát övezte
genda. Számos
repelt. Például
ide Kismargita
follya azt a
Lebuki csárda
betyár magába

1869-ben má
di betyárvilág

Miklós István

Ócskások

Békés megyei Napló 1969. I. 5.

Irta: Móricz Zsigmond. 21.48 Fail: Pompadour — az I. felv. finaléja. 22.15 A Waldbauer vonósnégyestől Giovanni Gabrieli-ig. II. rész. 22.55 Verbunkosok. 23.29 Kamarazene.

PETŐFI RÁDIÓ: 7.30 A református egyház félórája. 8.00 Miska bácsi lemezesládája. 8.30 Mit hallunk? Érdekességek a jövő hét műsorából. 9.00 Operakalauz. Rimszkij-Korszakov: A pszkovi lány. Ismertetés. 10.00 Százados szenzációk. 10.30 Mozart-hangverseny. 11.47 Beszélgetés egy versről. 12.02 A jazz kedvelőinek: Bálint Béla triója játszik. 12.15 Művészlemezek. 13.04 A gólyakalifa. Mesejáték. 14.03 Táskarádió. Az Ifjúsági Rádió műsora. 15.02 A kispadon. Apró zenés színházi pletykák. 16.00 Mit üzen a Rádió? 16.40 Operarészlet. 17.00 Ez is, az is 120 perc-

Az Iskola-tv jövő heti n

Kedd: 9.00—9.25 Olvasás (ált. isk. III. oszt.). Olvasni jó! 9.55—10.25 Történelem (ált. isk. V. oszt.). Az athéni demokrácia. 11.05—11.35 Kémia (ált. isk. VII. oszt.). Vegyérték. Egyenlet. 14.00—14.25 Olvasás (ism.). 14.55—15.25 Történelem (ism.). 15.50—16.20 Kémia (ism.). Csütörtök: 8.10—8.35 Földrajz (ált. isk. V. oszt.). Az Északi-középhegység mészkőhegységei. 9.00—9.20 Olvasás (ált. is. III. oszt.). A póruljárt gazdag ember. 11.05—11.30 Kémia (ált. isk. VIII. oszt.). A kénsav gyártása és felhasználása. 13.10—13.35 Földrajz (ism.). 14.00—14.20 Olvasás (ism.). 15.50—16.15 Kémia (ism.). Péntek: 8.05—8.25 Matema oszt.). A hasonl gol nyelv (közé Walter és Con tás a haditen 9.25 Földrajz (Észak-Európa Magyar irodal oszt.). János vi 11.30 Élővilág Az erdő növén —13.30 Matema 14.30 Földrajz Magyar irodal 16.15 Élővilág 9.00 Orosz ny dóknak. Grisa, ra.

VTTV
2 ÉV GARANCIA
VIDEOT
RÁDIÓ ÉS TELE

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG
1968 SZEP 1

1021

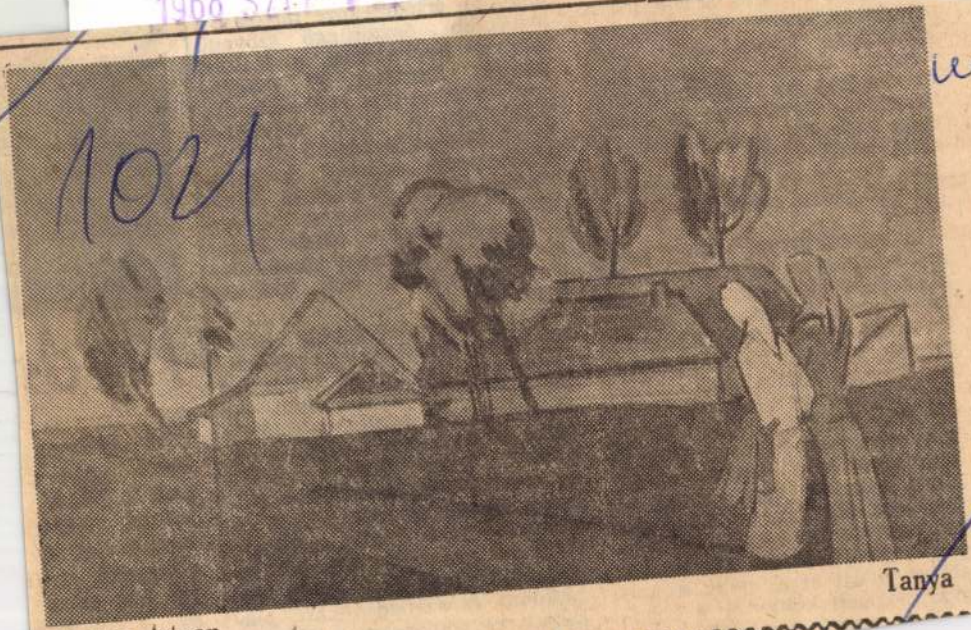

Tanya

Miklós István

Voltaire és Diderot. A német irodalom és tudomány klasszikus korszakából Kant, Lessing, Schiller, Goethe és Heine kiadásai. Az angolokat Byron, Tennison, Swinburne és Browning képviseli. A tudomány úttörői közül Hegel, Marx, Engels, Darvin és Mendelejev első kiadású művei szintén megtalálhatók.

Itt kapott helyet több, a nemzeti könyvtárra hagyományozott magánkönyvtár is. A magyar felvilágosodás kimagasló alakja, Batsányi János, aztán Kisfaludy Sándor, Madách Imre könyvtárát kezelik önálló gyűjteményként. Ugyancsak a nemzeti könyvtár őrzi Kossuth Lajos magánkönyvtára számos neki ajánlott vagy saját kezű jegyzeteivel ellátott könyvét. Igen gazdag az Országos Széchényi Könyvtár tudományos anyaga is. A központi gyűjtemény gazdagsága alapot nyújt arra, hogy a magyar nemzeti könyvtár a kelet-

nagyobb
legrégibb
magyar
Beszéd.
nyelvem
Kéziratt
fennmar
gyűjtemény, néhány krónika, Mátyás király 32 kódexe, Kinizsiné Magyar Benigna magyar imádságos könyve, Mikes Kelemen kéziratainak egy része, közéleti személyek, írók, tudósok kéziratai.

A Kisnyomtatványtár közel kétmilliós állománya az egy-kétlapos nyomtatványok változatos típusait foglalja magában. Az elmúlt korok mindennapi élete tárul fel a röplapok, alkalmi beszédek, peres iratok, üzleti nyomtatványok, árjegyzékek, műsorok, meghívók halmazából. (A gyűjteményben önálló csoport a félmillió gyászjelentés). Megtalálhatjuk itt az 1848—49-es forradalom és szabadságharc plakátjait és röplapjait, a Magyar Tanácsköztársaság szöveges és grafikai palkátjait.

Nyár

A kellemet
hetek után v
nak ígérkező,
utóval ajánd
bennünket a
elmaradt stra
jól jön ez a
és hogy nem
azt az itt láth
zonyítják.
A minap G

Miklós István

MK

Szerepelt a szegedi Móra Ferenc Múzeumban megnyílt kiállításon.

A művészetét röviden jellemzi.

Szelesi Zoltán: Séta a Tiszántúli Festőművészek Vándorkiállításán.

DÉLMAGYARORSZÁG, Szeged. 1957. máj. 8.

Miklós István

Rajzai Repő.

Tiszatáj, Szeged 1969. I. 22; 51.

Nikolics István

Rajza Repr.

Tiszatáj, Szeged 1969 II. 116.

MDK

Miklós István, festő

Hajléktalanok. Olf.

Föv.Kpt.-MKSzSz.-II.Szabad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.3. Kat. 15.1.

Miklós Imréné
Bébiruha
Bakfisruha

Ernst Muzeum. I. iparművészeti kiállítás. 1952.
1p 1.

ztja el, kozépen kis könyöklőpárkányos,
bkk ablakkal. A sarkokon falpillérek
lyet a toronytesttől elütően téglá-
melettől nagy kiülésü, erőteljesen
a el, a pillérek felett golyvázás-
nagy méretü ablak helyezkedik el,
ány és végül többszörösen törtvonalu,
ysisak. A déli és északi oldalak meg-
északi falfülkében románkori Jó Pász-
Lőrinc-szobor. A pásztói XVIII. szá-
ézetben ábrázolt templom képén a to-
ó hosszaránya más mint ma, ami - ha
sen pontos - az akkori helyzetnek
torony kétemeletes, a második emele-
és törtvonalu, zömök toronysisak lát-
ázás a második párkány magasságában
félkörös, befalazott ablak körvonala-

MDK

Miklós István

Szab. Müv. 1947. 11.sz. 223 l.

Miklós István, Békéscsaba

Üldögélők, olaj

Magy. Képzőművészek Szabadszervezete I.kiáll. Ernst Muz. 1947. jul. 8 1.

Miklós István, Békéscsaba
Tanya árvizben, olaj

Magy. Képzőművészek Szabadszervezete I. kiáll. Ernst Muz. 1947. jul. 8 l.

MIKLÓS ISTVÁN

BÉKÉSCSABA • 1972

MUNKÁCSY MIHÁLY MÚZEUM

A KATALÓGUST SZERKESZTETTE
ÉS A KIÁLLÍTÁST RENDEZTE:
V. KISS MARGIT

FOTÓ: BALOGH FERENC

Címlapon: A határban (ol. f., 36×50)

Tisztelettel köszöntjük a 74 éves Miklós Istvánt, aki 36 éve kiállító művésze Békéscsabának.

Tisztelettel, mert autodidaktaként saját formanyelvet tudott kialakítani, amely csak rá jellemző. Tisztelettel azért is, mert szociális jellegű mondanivalóit soha nem hallgatta el, amikor pedig könnyebb lett volna ezt tenni — majd az 50-es években újra felfedezik — az akkor csaknem egyedül értékmérő témakultusz következtében. Így a kritikák magasztalásainak 10—20 éves periódusközeit is meg kellet élnie .Ő egyként túltette magát jón-rosszon, a jelenségekben meglátva a törvényt.

Miklós István utóbbi tíz évben készült alkotásai nagy részt tájképek. Aki csak ezeket a kevésmotívomú, sokszor már a végletekig egyszerüsített „határ"-képeket, vagy a többször kiegyensúlyozatlanul szerkesztett, perspektívikusan ábrázolt házsorokat ismeri tőle, — a rá már jellemző pasztell-színvilággal — könnyen vádolhatná igénytelenséggel.

A képformáló elemek közül a színnek nagyon fontos szerepe van, sőt jellemzője lehet egy festőnek. Miklós István képei *színélményből* keletkeznek — ezt a megállapítást ő is megerősíti. Ritka világítási effektusokból, különös-finom hangulatokból.

Ilyen egy rózsaszín hajnal, vagy a naplemente a mezőn, a borulás, a táj esőben. Ehhez az alapélményhez hangolja aztán a kép összes motívumait — már a műteremben és nem a szabadban.

Ez a színvilág azonban visszafogott és tartózkodó is — így ez igen erős pszichikai jellemzője Miklós Istvánnak.

Ebből az anyagból sok képet nem látott még a közönség; a soha meg-nem-elégedés sokat visszatartott; az anyag jórészt az utóbbi 15 év eredménye.

Miklós általában csendes szemlélődéssel „sorolja be" a tárgyakat a képbe; jóval kisebb arányszámban látható nála a fanyar-irónikusan fogalmazott, helyzetkomikumra épülő szituáció-festés, itt pl. a „Toalett közben".

Figurális képein is az egyszeri élményhez való ragaszkodás látszik — gyakran kedves-naivan több nézőpontból szerkesztve egy képen belül. (Ócskások, Edényvásár, Cigánycsalád.) Festői motívumai közül a fákra bíz sokat — tájképeknél ez magától értetődő lehet, de a tájban szereplő figuráknál is fontosabb szerepet szán ezeknek a röghöz kötött élőlényeknek: olykor dúsan, máskor csenevész lombbal, egyszer szelíden hullámozva, máskor görcsösen kapaszkodva. Egyetlen motívuma sem ilyen sok-

arcú, mint a fák. De legszebbek azok a képek, amelyekben a motívumokat szinte panteisztikus természetlátással festi: A határban (olaj, farost, 36x50), Város szélén (olaj, 50x70), Csabai táj (olaj, farost, 50x70).

Színvilága 1926 — első kiállításának dátuma — óta állandó. Témavilágának alakulására jellemző, hogy a környezet festői birtokbavételével csaknem egyidőben tematikus ábrázolások is foglalkoztatják. (1929-ből pl.: Téli táj—Mezőn; Kenderesi parasztház—Fürdőzők.) (A határozóragos címek nála utalások a tájban történő emberi cselekvésre-koncentrálásnak.)

1930-ban szerepel az Auróra-kör rendezésében létrejött kiállításon, melyet a Magyar Vidéki Városok Kultúrális Szövetségének III. egyetemes ülése alkalmából szerveztek meg; majd 1933-ban Pesten, „A Munkácsy-céh sorsolással egybekötött V. reprezentatív kiállításán".

Ekkor Pesten lakik, megpróbálja sorsának irányítását: dolgozni, hogy tanulhasson. Közvetítéssel szerez tudomást Derkovits, Dési Huber mondanivalóiról ugyanúgy, mint korábban a nagybányaiakról, az impresszionistákról. Tanul, olvas, képezi magát. 1935-ben az Őstehetségek Kiállításán tele vannak rá vonatkozó szenzációkkal

a napilapok. A Békésmegyei Közlöny ezt írja: „az őstehetségek kiállításának csodai hőse". Bálint Jenő műkritikus szerint szinte túl jók a képei: „nem látszik rajta a tapogatózás üde izgalma".

Témái ekkor már szociális tartalmúak: Három koldús, Akasztott munkás; sőt festési módszerei is kialakultak: a vonalvezetés a tartalmat van hivatva kiemelni („reszketősen festettem a fákat a kéregetők hangjának érzékeltetésére").

Ezek után önálló kiállítás következik 1936-ban, majd 1941-ben.

1945. után szabadon festheti a szíve szerint választott, legközvetlenebbül átélt témát: a munkát. Ezt festői programmá is teszi a maga számára. A város 1947-ben a Kommunista Párt indítványára anyagilag támogatja, műtermet biztosít számára, hogy festhessen.

Azóta máig is részt vesz minden csoportos kiállításon — váltakozó eredménynyel, — sokszor dilemmázva, hogy melyik képét mutassa be, melyiket ne.

Az utóbbi időkben egyre egyszerűsödik motívumrendszere, szinte ritmust vesztve, de lényeglátó, figyelmeztető örvendezéssel: a színek az ő művészetének alapkövei: Táj (olaj, farost, 50x70).

VÁSÁRTÉREN (ol. f., 50×70)

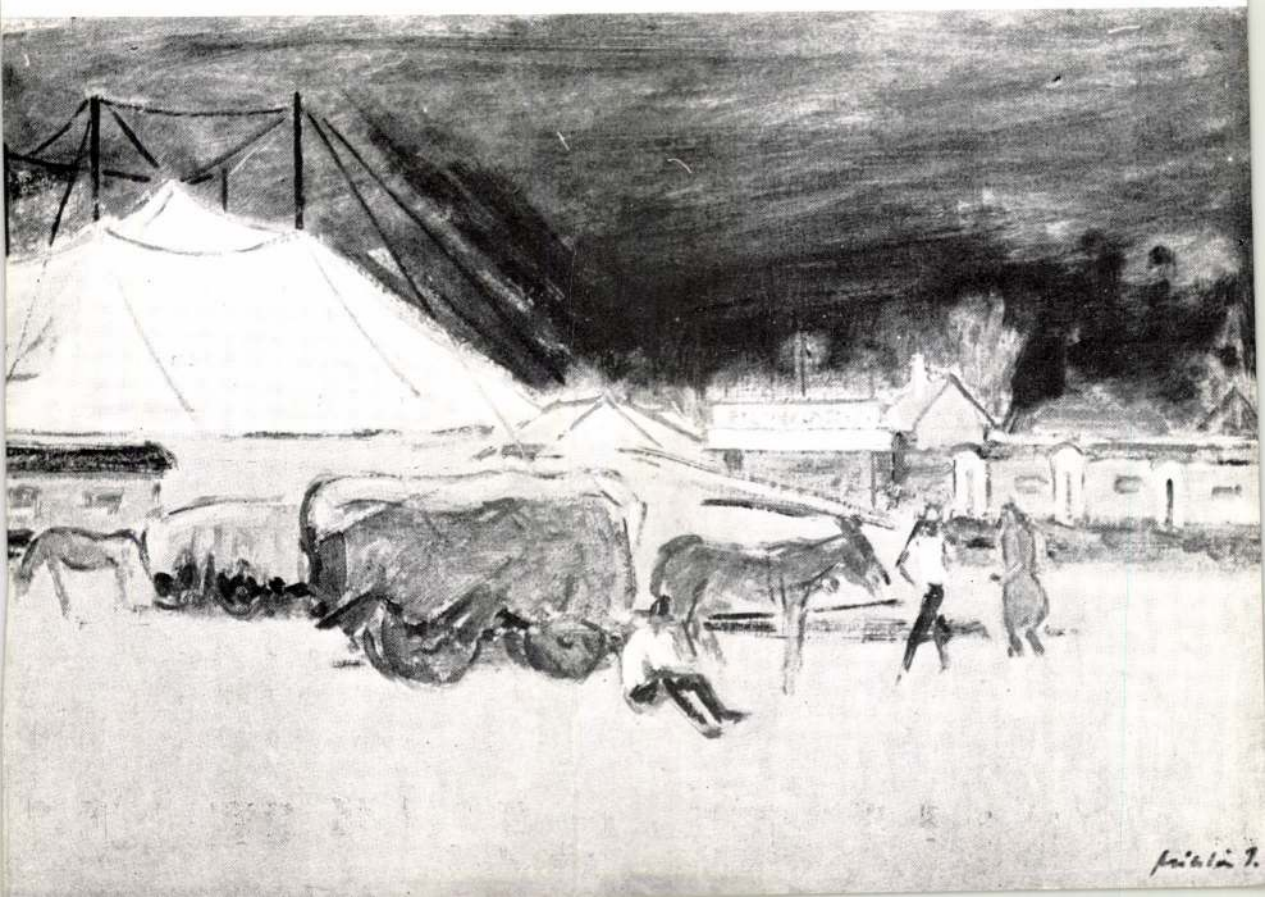

A KIÁLLÍTOTT MŰVEK JEGYZÉKE

Őszi táj	olaj, karton	54 x 67 cm	Táj	olaj, karton	50 x 70 cm
Cirkusz	olaj, falemez	50 x 70 cm	Csabai tanya	olaj, karton	50 x 70 cm
Utcarészlet IV.	olaj, karton	50 x 70 cm	Gyár-környék	olaj, karton	50 x 70 cm
Janó, a félkegyelmű	olaj, karton	50 x 70 cm	Tanyarészlet vízben	olaj, karton	50 x 70 cm
Házikó a part mellett	olaj, karton	50 x 70 cm	Csabai részlet	olaj, karton	50 x 70 cm
Halászhajó	olaj, karton	50 x 70 cm	Utcarészlet III.	olaj, karton	50 x 70 cm
Város szélén	olaj, karton	50 x 70 cm	Felújítás	olaj, karton	50 x 70 cm
Vásártéren	olaj, karton	50 x 70 cm	Külvárosi táj	olaj, karton	52 x 62 cm
Ócskások	olaj, karton	50 x 70 cm	Csabai táj	olaj, karton	48 x 63 cm
Zsilip I.	olaj, karton	50 x 70 cm	Alföldi táj	olaj, karton	50 x 66 cm
Zsilip II.	olaj, karton	50 x 70 cm	Edényvásár	olaj, karton	50 x 60 cm
Utcarészlet II.	olaj, karton	50 x 70 cm	Vásártéren	olaj, karton	50 x 60 cm
Téglagyári részlet	olaj, karton	50 x 70 cm	Falusi kép	olaj, karton	45 x 62 cm
Utcarészlet I.	olaj, karton	50 x 70 cm	Cigánycsalád	olaj, karton	50 x 50 cm
Hajók a Sugovicán	olaj, karton	50 x 70 cm	Csónakok	olaj, vászon	42 x 50 cm

Csendélet	olaj, karton	48×49 cm	Festőállvány	olaj, papír	29×41 cm
Sorstársak	olaj, farost	45×53 cm	Szénásszekerek	olaj, papír	35×48 cm
Külterlki táj	olaj, karton	40×50 cm	Utca télen	olaj, papír	35×50 cm
Békési részlet	olaj, karton	40×50 cm	Békési részlet	temp., karton	35×50 cm
Borús táj	olaj, karton	34×55 cm	Csabai öregember	olaj, karton	36×50 cm
Vásártéren I.	olaj, karton	42×44 cm	A Sugovica partján	olaj, vászon	32×47 cm
Kis emeletes ház	olaj, vászon	36×45 cm	A határban	olaj, farost	36×50 cm
Utcakép	olaj, karton	39×48 cm	Fiatal lány	olaj, karton	35×50 cm
Önarckép	olaj, papír	30×36 cm	Wolf néni	olaj, karton	35×50 cm
Imakönyves asszony	olaj, papír	30×38 cm	Vásártéren III.	olaj, karton	35×50 cm
A mezőn	olaj, karton	30×43 cm	Toalett közben	olaj, karton	35×50 cm
Beszélgető munkások	olaj, karton	25×43 cm	Fekvő nő	olaj, papír	35×50 cm
Város szélén	olaj, karton	28×38 cm	Parasztudvar	olaj, karton	35×50 cm
Vásártéren II.	olaj, karton	30×43 cm	Disznóvágás	olaj, karton	35×50 cm
Kacsát vágó asszony	olaj, farost	28×38 cm	Vásártéren IV.	olaj, karton	34×49 cm

FONTOSABB KIÁLLÍTÁSOK, AMELYEKEN RÉSZT VETT A FESTŐ

Egyéni kiállítások:

1936. Békéscsaba
1941. Békéscsaba
1962. Békéscsaba, grafikai

Csoportos kiállítások:

1926. Békéscsaba
1929. Békéscsaba, Békés
1930. Békéscsaba, (városközi kiállítás)
1933. Budapest, Ernst Múzeum
1935. Budapest, Hága, Őstehetségek Kiállítása
1938. Szeged
1943. Budapest, Műcsarnok
1944. Budapest, Műcsarnok
1945. Békéscsaba
1946. Békéscsaba
1947. Budapest
1948. Budapest, Ernst Múzeum
1954-től évenként szerepel a megyei kiállításokon
1957-től az alföldi tárlatokon
1965-től a délalföldi tárlatokon

VÁSÁRTÉREN (ol. k., 35×50)

RFG tanműhely

Miklós István

veteran munkásfestő alkotásaiból nyílt tegnap kiállítás Békéscsabán, a Munkácsy Múzeumban.

Magyar Hírlap 1972/124 8 old.

Miklós István
békéscsabai veterán munkásfestő alkotásaiból rendeztek gyűjteményes kiállítást Orosházán a Szántó Kovács János Múzeumban.

Magyar Hírlap 1972/161 8 old.

Miklós István

Résztvesz a kiállításon
A katalógust ld. Alexin
Andornál

Délalföldi Tárlat I–X.
1965–1974.

Miklós István

Résztvesz a kiállításon
A katalógust ld. Alexin
Andornál

Délalföldi Tárlat I–X.
1965 – 1974.

Miklós István

E tárlaton szerepelnek a művész munkái,

Dömötör János: A XIX. alföldi tárlat Békéscsabán.
Békés Megyei Népújság, 1976, ápr. 25.

Miklós István, festő

Szegeden, a Móra Ferenc múzeumban megnyílt a XI. délalföldi tárlat, melyen Békési művészek művei is szerepeltek. A művek alajkípeit látjuk.

Békés Megyei Népújság, 1976. júl. 3.

MDK

Miklós István békéscsabai festő

Szab. Müv. 1947. 12.sz. 256 l.

MDK

Miklós István békéscsabai festő

Szab. Müv. 1947. 129 l.

MDK

Népszava, 1947. márc. 27. 4 l.

MDK

Miklós István
Fiatal nő

Ernst Mus. 130. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll.
1933. márc. lo l.

MDK

Miklós István

Békéscsabai szücsök

Ernst Muz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll.
1933. márc. 12 l.

MDK

Miklós István, festőm.

a békéscsabai Szabadiskolában korrigál.

Szabad Művészet, 1947. 6-7.sz. 129. l.

Miklós István
festő

M.D.K.

A Békés megyei művészek VI.
grafikai kiállításán vett részt

–42 l.
Művészet, 1961. január – 1 száma

Miklós István (képzőművész)

Nyári hangulat c. műve szerepelt a Békés megyei képzőművészek Szarvason rendezett grafikai kiállításán.

Fenyvesi István: grafikai kiállítás Szarvason.

Tiszatáj, Szeged, 1960. november. 6. l.

MDK

Miklós István

Fiatal nő

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138.kiáll.
1933. márc. 1o 1.

MDK

Miklós István

Békéscsabai szücsök

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138.kiáll.

1933. márc. 12 l.

Miklós István

festő

koll. kiáll. Békés-
csabán.

lásd
2

Szépmüvèszet

1942. 22. 1.

Miklós István
festő
Békéscsaba
Wlassics u. 5

MKSz 1947

Miklós István

Békési cumfertő az ostehetségek 1935 májusi kiállításán Budapesten Lövászi képével tünt fel.

Pesti Napló 1935 máj 30.

MIKLÓS ISTVÁN festő
Békés, 1898

Művészi képzettségét autodidaktaként szerezte. 1926 óta szerepel kiállításokon, állandó résztvevője az alföldi tárlatoknak. Három alkalommal rendezett önálló bemutatót a békéscsabai Munkácsy Muzeumban. - Festészete emlékképen alapuló, realisztikus látványfestés, kedveli a történelmi- és zsánertémákat, tájábrázolásokat.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 FEB

TISZATÁJ

1021

Miklós István

MIKLÓS ISTVÁN RAJZA

Egész eddig sohasem vettem észre, hogy valakije lett v
hazudni nekem.

No, mondom, hogy hazajöttek, ilyen nincs tovább. A
jár holmi szerepre. Azt mondta, azzal lépett be az ajtór
van szerepe, képzeljem, ő egy gyerekes asszony lesz, és
szer csípni a lányt, hogy az sírjon. De rögtön elhallgat
dulatomat. Mondom, igen, te egy gyerekes asszony vagy, és ha nem tudod, mivel tartozol az uradnak, aki értetek küszködik, majd akkor én megtanítalak. Azt mondja, minek a küszködés, ha a pénz csak áll, se mosógépet, se jégszekrényt nem veszünk. Mondom, ez csak olyan úri flanc, tán hogy még több idő legyen kacsingatni a szereptársakra. Azt mondja, igenis jó ott, és ő elmegy hétfőtől kezdve vissza az erdészethez dolgozni, nincs mese. És ha tudni akarom, egy csinos katonatiszt az ő ura a szerepben. Erre megint nem tudtam megállni, hogy meg ne üssem. Te gyalázatos, megmondtam, hogy engem többet ne üss — mondta erre. Te medve. Régebben mindig úgy hízelgett nekem, hogy maci bácsi, de hát ezt egész más hangon mondta. Amikor azt mondja, hogy nem is csinos az a katonatiszt, a válláig ér csak, meg kövér, már el volt rontva az egész este.

Azt hittem, egy nap alatt majd megbékül, aztán másnap estére megint üres volt a ház. Igyunk, a fűzfánfütyülőjét, aranybátyám!

Azt mondják, nincs senkije.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 JUN 8

Békés m. Népújság

Miklós István

erősségünk elédeléül

1021

Miklós István — Cigányok

A mezőhegyesi általános iskola 1281. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapata az ünnepi könyvhétre könyvsátort állított fel. A könyvsátorban megvásárolhatók a tanuláshoz szükséges könyvek és egyéb szórakoztató regények is. A sátorban három—három pajtás felváltva árulja a könyveket. Három nap alatt 6 ezer forint értékű könyvet árusítottak.

A felnőttek és gyerekek egyaránt nagy érdeklődéssel látogatják a könyvvásárt. Reméljük, hogy az ünnepi könyvhét sikerrel zárul.

Csete Márta pajtás

Csapatotthon-avató

Kedden délelőtt bensőséges ünnepséget rendeztek a Békéscsabai 9. számú általános iskolában. A 4402. számú Kállai Éva úttörőcsapat tagjai értékes ajándékot vehettek át a szülői munkaközösségtől: ekkor avatták fel az új csapatotthont és sportpályát. A pajtásoknak *Oláh Józsefné*, a munkaközösség elnöke adta át a gyönyörű, minden igényt kielégítő létesítményt, amelynek építését a Forgácsoló-

kor a húsüzemi v
lésen először á
elé, hogy bemutat
is csak néhány p
— „Szigeti Gáb
Poór Erzsébet. K
van, a férjem a
ipari Vállalat kő
ános iskolás ko
kenykedem az i
lomban, először
majd mint KISZ
gi tag."

Amikor elvégez
iskolát, jelentkeze
gyárba tanulónak
munkás lett, két
megkapta a Kivá
tüntetést. Aztán,
született a kisfiuk
évig maradt otth
májusban ment v
és kérte, hogy ál

1975. március 3
kés megyei KISZ-
jetunióba, Ukrajn
fiaival együtt ünn
— s mentek azért

Öt nap után, a
ukrajnai városok
visszatérő csoportj

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Békés m. Népújság
Miklós István
1975 AUG 24

1021

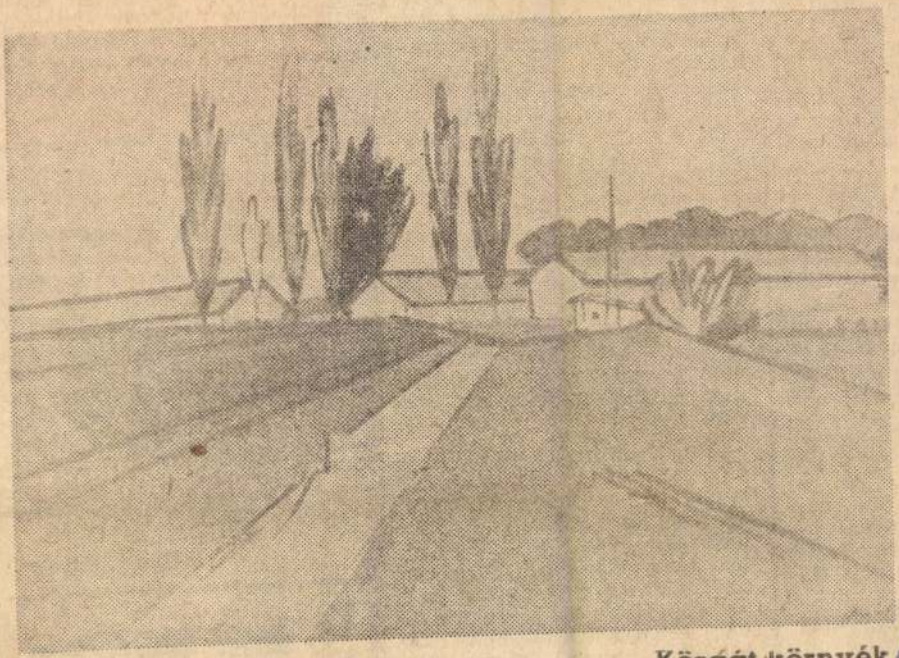

Miklós István

Körgát-környék

tok alapján sok-
ızolást nyugdíj
, vagy jubileu-
gítéséhez. Mi
épület tervraj-
, amikor a me-
aházában átala-
at végeztek, az
okat is felhasz-

hogy megyénk-
tok, tanácsok és
dokumentumait
ezt a feladatun-
iatt nem tudjuk
ıtot csak engedé-
selejtezni, me-
ben rengeteg le-
ılálható, amelyet
ktárainkba be-

en senki sem vi-
ıltár megnyitásá-
égét, csupán az
hiányzik a meg-
ntézményünk bő-
ontos, mert éppen
szocializmus épí-
tükröző doku-
ellene egybegyűj-
olgoznunk.

Andódy Tibor

Az az ezer család, amely a nyári esőzések miatt bajba került Békéscsabán, csak így építhet új házat, hozhatja rendbe a megrongáltat. Sajnos, szép számmal vannak olyan családok, akiknek életveszélyessé vált a hajlékuk. Őket a hatóság kiköltöztette az épületből. Lakásgondjaikat a társadalom átmenetileg megoldotta.

Ebben a nagy munkában azért szükséges mindenki segítőkészsége, mert a mai igen súlyos helyzeten másként úrrá nem lehetünk. Igen, mindenki segítsége kell, mert ehhez a nagy veszteséghez közvetett módon valamennyiünknek köze van.

A megyei tanács a IV. ötéves tervben a vízi ágazaton belüli felhasználásra azt javasolta a békéscsabai Városi Tanácsnak, hogy a belterületi belvízkár elhárítására és a csapadékvíz elvezetésére fordítson 25 millió forintot. A megyei tanács tervosztálya ebben az időszakban olyan közgazdasági helyzetet teremtett a Békéscsa-

Megnyugtató, hogy a város politikai, társadalmi életének irányítói a város valóságos helyzetének alapján átekintették a helyzetet és egy esetleges újabb, szervezett védekezés előkészítésére, a belterületi vízkárok elhárítására a város elé teriesztették indítványukat. A város lakóinak dolga, tehát a mi feladatunk, hogy ezzel egyetértsünk, vagy aki ezeknél okosabbat mond, meghallgassuk, megvitassuk, határozzunk a hogyan legyenről és közvetlen munkákkal támogassuk az érdekünkben fogant intézkedések megvalósítását.

Dupsi Károly

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TISZATÁJ

1969 FEB

Miklós István

1021

MIKLÓS ISTVÁN RAJZA

S üres a part.
A Duna zsong csak.
Hol vannak hát, akik danolnak?!
HOLTAK

De élek én! s a koporsómig:
szavuk hallom a föld alól is,
a föld alól is.

JAJ, SZEGÉNYSÉG! HALÁL SE GYÓGYÍT.

STVÁN

SZÉP FÁCSKA, DUNNA VOLT...

ácska, dunna volt az árnyad,
mért kötöd magad?
gyapjadra rábocsátod
vázott magányodat.
ing ágadon: kabátod,
ítláb talál a fagy,
fenőkő fejsze-szélnek,
ndült már a fejsze-agy.

ak elrongyolt cipőid,
rzseden lánymell-halom
rt ott, sebedre gyűlik
kérges fájdalom.

Bokáig sárban állsz e tájban.
Mi kényszerít rá? Hisz tudom:
magad vagy a rádmért homályban,
s gyökereid e hatalom.

Mint ahol ötnél több gyerek van,
az égi csillagok soványak,
megbújnak ritkuló hajadban,
s alattad vadvizeken fáznak.
Nyitott ujjak közt már elejted
a csillagot s véletlen árnyat...
S szebbek a faragott keresztek,
s a sima kerítések nálad.

Miklós István

Hódmezővásárhelyen megnyílt az idei Délalföldi Tárlat, melyen alkotásai szerepelnek.

Békés Megyei Népújság, 1972. május 11.

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Magyar Hírlap

Miklós István festő

[illegible] 0,30 százalékkal növekszik.

MIKLÓS ISTVÁN veterán munkásfestő alkotásaiból nyílt kiállítás tegnap Békéscsabán, a Munkácsy Múzeumban.

Miklós István festő

Békéscsabán, a Munkácsy-múzeum-ban rendezték meg kiállítását.

Kiállítási kalendárium

Szocialista Művészetért, 1972. jún. 5.

Miklós István, festő

„Békéscsabai veterán munkásfestő."
Gyűjteményes kiállítása nyílt meg
Gyomaházán.

— : Hk

8.

Népszabadság, Bp. 1972. jún. 13.

Miklós István

a Gyulai Őszi Tárlaton művei szerepelnek, köztük „Téglagyárban" – „Vásárteren" c. (említve)

Dönüatör János: Békés Megyei Őszi Tárlat Gyulán

Békés Megyei Népújság, 1971. okt. 29.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 MÁJ 25

Békésmegyei Népújság

Miklós Gyula
1021

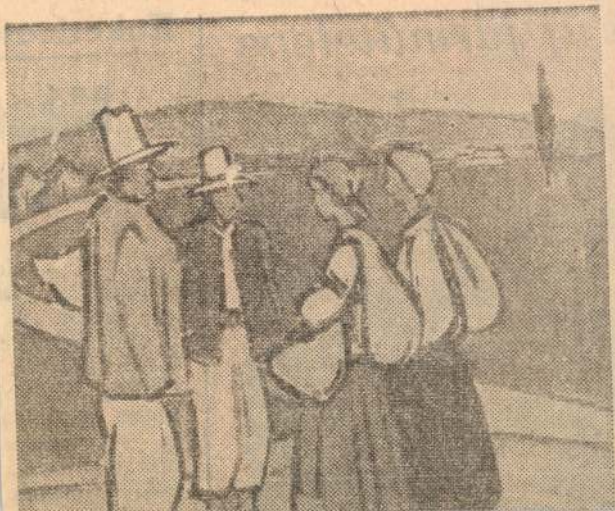

Miklós István

Találkozás

Illalós Gábor

Békéscsabán megnyílt a XVIII. alföldi Tárlat. A művészt művódíjjal jutalmazták művéért.

Békésmegyei Népújság, 1941. ápr. 3.

Miklós István, költő

Zsilip : repr.

Miklós István: Zsilip

Új Auróra, Békéscsaba, 1976.

Belső borító

8. 52

Miklós István, festő-

festmény: repr.

Miklós István: Halászhajó kikötője - 5.

Új Auróra, Békéscsaba, 1976. 8 sz.

Miklós István, festő

festmény : repr.

Miklós István: Körgát körny éke 33.

Új Auróra, Békéscsaba, 1976. 8. sz.

Miklós István

Miklós István

Rágyújtó

Békésmegyei Népújság,
1945. ápr. 13.

Békés megye lemaradt az egészségügyi ellátást illetően más megyékhez viszonyítva?

— Mindannyiunk előtt ismeretes Békés megye földrajzi helyzete. Nekünk, egészségügyi dolgozóknak, függetlenül a térképen elfoglalt helyünktől, ugyanazt a betegellátási szintet kell biztosítanunk, mintha az Szegeden vagy Budapesten történne. Nem szabad, hogy kisebb legyen az embereknek a gyógyuláshoz való reményük azért, mert Békés megyében élnek. Hogy ez ne így legyen, szembe kell nézni néhány probból 44 orvos távozott.

— Mit javasolt volna a problémák megoldására a kongresszuson?

— Elsősorban azt, hogy ilyen körülmények között különösen fontos, hogy az osztályvezető főorvosok megfelelő munkahelyi légkört és kellő szakmai színvonalat, perspektívát biztosítsanak beosztottaik számára. A vezető orvosoknál éppen ezért nemcsak a politikai, szakmai, hanem a vezetésre való alkalmasságot is jobban figyelembe kell venni.

FELHÍVJUK

Békéscsaba város lakosságának figyelmét, hogy a Tanácsköztársaság úton épült C. I. 66. lakás kábelhálózatát

feszültség alá helyeztük

A vezeték érintése életveszélyes és tilos!

Békés megyei Állami Építőipari Vállalat, Békéscsaba

x

Miklós István, festő

festmények : repr.

Miklós István : Sufni

Új Auróra, Békéscsaba, 1976.

60.

8. sz.

Miklós István, festő

festmény: repr.

Miklós István: Téglagyári 87.

Új Auróra, Békéscsaba, 1976. 8 n.

Miklós István, festő

Művészetének ismertetése, máltató elemzése.

Lipták Pál: Miklós István műveszekről 88-90.

Új Aurora, Békéscsaba, 1976. 8 sz.

Miklós István, festő

festmény: repr.

Miklós István: Vásárteri emberek 91.

Új Aurora, Békéscsaba, 1976. 8. sz.

Miklós Tsthón, festő

festmény : repr.

Miklós Tsthón : Csabai utca 97.

Uj Auróra, Békéscsaba, 1976. 8 12.

Miklós István, festő

festmény: repr.

Miklós István: Ligetben II. 131.

Új Aurora, Békéscsaba, 1976 8 n.

Miklós István, festő

festmény: repr.

Miklós István: Ligetben I. 115.

Új Aurora, Békéscsaba, 1976. 8 n.

Miklós István

MIKLÓS ISTVÁNNAK tárlata nyílt meg tegnap Békéscsabán, a Munkácsy Mihály Múzeumban. A most kiállított, több mint száz mű válogatás a festőművész nemrég a városnak adományozott, majd nyolcszáz alkotásból álló életművéből.

Magyar Hirlap 1980/8/2/7

Miklós István, festő

L: Koszta Rozália

Koszta R: Beszélgetés Jankay Tibornal 42-48.

Új Auróra, Békéscsaba, 1980. ápr. 1.

Miklós István, festő

Békéscsabán élő festőművész.

Konta Rozália: Találkozásaim Jankay Tiborral
81–83.

Új Auzóra, Békéscsaba, 1978. dec. 78/3.

Miklós István, festő

Megemlítve a Jankay Tibor-ról
szóló írásban.

Dér Endre: Élet és halál 83-84.

Új Auróra, Békéscsaba, 1978. dec. 78/3

Miklós István, grafikus

Az idei Szegeden megnyitott XIII. Délalföldi Tárlaton szerepel a művész grafikája.

Sass Ervin: Egységes, színvonalas tárlat Szegeden. Békés Megyei Népújság, 1948. jún. 11.

MIKLÓS ISTVÁN

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1981 OKT 29

1021

Miklós István kiállítása Orosházán

Vasárnap délelőtt Orosházán, a Szántó Kovács János Múzeumban *Tóth Ernő* festőművész nyitotta meg *Miklós István* festőművész kiállítását. Az idős művész több mint 750 alkotásából ez alkalommal 34-et tártak a közönség elé, munkásságának egy-egy fontosabb szakaszából, keresztmetszetet adva művészetéről. Képei halvány pasztellszínűek, színei finomak, s érzékenységről vallanak. A katalógus előszavában így vall önmagáról Miklós István: „Mindig a szegénységet festettem, az állt hozzám a legközelebb, hiszen én magam is szegény voltam." A fáradt, elcsigázott fiút ábrázoló, Ebédelő inas című képét 1940-ben festette, valamivel későbbről valók a Tabánt megörökítő művei, s a szegénységet ábrázolja a rongyait varrogató asszony fakó színeivel is. A bottal járó, rogyadozó lábú öregek, a gyárkörnyék kegyetlen sivársága szívszorítóan üzennek egy olyan világból, amit a mai fiatalok már nem ismernek. Az utóbbi negyedszázad alkotásai a megnyugvást tükrözik.

A kiállítás január végéig várja a tárlatlátogatókat.

Kép, szöveg:
Szekeres András

...ról hallunk...

szövetkezete — a gyomai Viharsarok —, amelynek fő tevékenysége a halászat, nos, mindezek szükség szerint szolgáltatnak vissza-visszatérő témát.

Békés megye halgazdaságának (ha ezt lehet így mondani) e három nagy bázisa önmagában is külön-külön vizsgálódást és bemutatást érdemel, amivel lapunk talán

megyei halgazdaság — azaz perspektívával rendelkező, az együttműködés lehetőségeit jól kiaknázó — működésében is önálló, egységes ágazat kialakulásához teremtette meg az alapokat.

Kár lenne „elkiabálni", hogy a közös akarattal nagy teljesítményűre épített gyomai halfeldolgozó, a kutatóintézet gyakorlati „termelői"

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Miklós István,

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

festő- és grafikusművész

1980 AUG 24

1021

...: Találkozás (1970)

(Fotó: TA

Az állami
dal- és né
Pjatnyickij
adatik az a
tőség, hogy
fejezze ki. A
ruhácskás or
legkülönbözőbb színárnyalatú selyemingekben feszítő fiúk táncolnak a színpadon, magukkal ragadják nézőiket Mexikóban és Kanadában, Ausztráliában és Új-Zélandon, az Egyesült Államokban és Svédországban, Franciaországban és Spanyolországban — mindenütt.

A kórus Valentyin Levasov zeneszerző irányításával, alapítójának, Mitrofan Pjatnyickij híres orosz muzsikusnak és népzenegyűjtőnek nyomdokain halad. Pjatnyickij először 1911-ben vezényelte a moszkvai műértők előtt az „orosz parasztkórust". Oroszország első hivatásos népi énekkarát. Olyan művészek őszinte csodálatát vívta ki, mint Fjodor Saljapin és Szergej

— A Pjatnyickij-kórus most új műsorral mutatkozik be, „Szeretlek, Oroszországom" címmel. A műsorban az orosz népzenei hagyományok legszebb kincseit mutatják be, ugyanakkor szovjet zeneszerzők dalai is felcsendülnek.

Az orosz dalművészet elképzelhetetlen táncbetétek nélkül — ebben a műsorban sincs ez másképp. Az új koreográfiát a Szovjetunió Népművésze, az Állami díjjal kitüntetett Tatjana Usztyinova tervezte, gazdag folklórhagyományokra alapozva a tánckar munkáját.

Az új koncert premierje a XXII. moszkvai nyá
piai játékok

Miklós István

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Miklós István, festő –

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
grafikusművész

1980 AUG 24

/ 1021

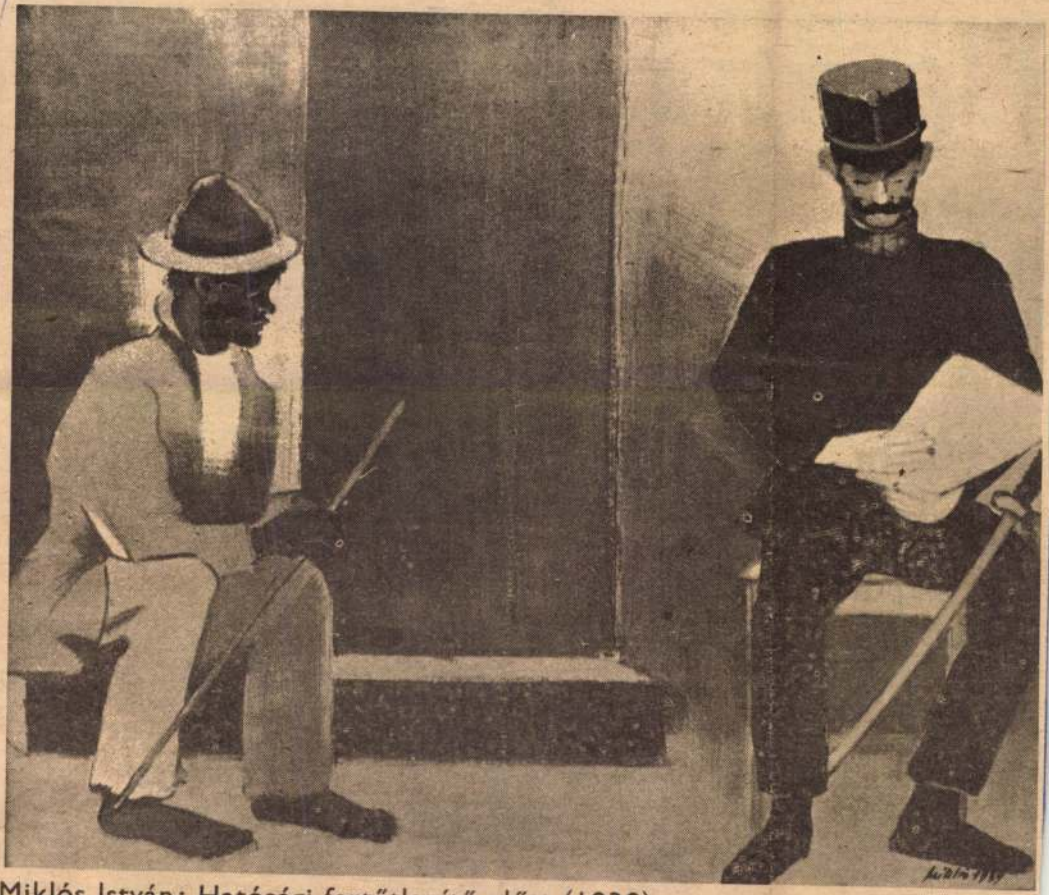

Miklós István: Hatósági fertőtlenítő előtt (1939)

Barátaink életéből

Nyelvtanulás

Mit tapasztaltam Lipcsében?

Július 8-tól augusztus 1-ig tartott a lipcsei Marx Károly Egyetem Herder Intézete által rendezett XIX. nemzetközi nyári egyetem. Erre összesen 30 országból kereken 200 résztvevő érkezett. A hallgatóság zöme nyelvtanárokból, módszertanosokból, germanistákból állt, de akadtak közöttük fordítók és tolmácsok is. (Ezzel egy időben a felsőfokú oktatási intézmény egy másik tanfolyamot is indított, hasonló foglalkozású szakemberek részére.)

A kurzus szervezői mindenkit fizetővendégszobákban helyeztek el, aminek az volt az előnye, hogy még több lehetőség kínálkozott a hétköznapi beszéd gyakorlására. A háziasszony, akinél rajtam kívül egy budapesti kolléga és egy laoszi fiatalember lakott, szívesen segí-

Tanáraink, lektoraink már előzőleg eldöntötték, ki melyik csoportba kerül. Az asztaloknál e beosztás szerint foglaltunk helyet. Egy rendkívül kedves, szimpatikus hölgy lépett oda hozzánk, kezében a névsorral. Rögtön bemutatkoztunk egymásnak, s megemlítette, hogy

tűnt az is, hogy olyanokat is felköszöntöttek, akiknek születésnapja a foglalkozások idejére esett.

◆

A beszéd- és megértési készséget fejlesztő gyakorlatok bizonyultak a leghasznosabb módszernek. A női egyenjogúság kérdésétől kezdve — az irodalmi művek elemzésén át — a társadalmi szokásokig bezárólag, sokféle témát dolgoztunk fel az órákon, s mindenki szabadon elmondhatta a véleményét, még az úgynevezett kényes kérdésekkel kapcsolatban is. Az érvek és ellenérvek ismertetése, a különböző álláspontokat tükröző nézetek „ütköztetése” — természete-

Miklós István, festő

MIKLÓS ISTVÁN tárlata nyílt meg pénteken Békéscsabán, a Munkácsi Mihály Múzeumban. A most látható több mint száz mű válogatás a 82 éves festőművész városnak adományozott, nyolcszáz alkotásból álló, a kétkezi emberek, az alföldi munkások és parasztok világát megörökítő életművéből.

-: Hír

8

Nepszabadság, Bp. 1980 aug. 2.

1021

1980.VIII.1.Televizió 2.MÜSOR 17.45
Dél-Alföldi krónika

- Bizonnyára önök közül is nagyon sokan most indulnak nyári szabadságukra. Ugy hisszük nem hasznontalan, ha kevésbé ismert dél-alföldi idegenforgalmi ritkaságokkal, érdekességekkel ismertetjük meg önöket a következő néhány percben.

- Az országjáró turára indulóknak javasoljuk, tekintsék meg Békés megyében a Körösközi kastélyokat. Ybl Miklós tervei alapján épült például neo-reneszánsz stilusban a Szabadkigyósi kastély. Akik a Gyulai Várszinházba igyek[illegible], induljanak el egy kicsit korábban és [illegible] a vártól nem messze található [illegible] palotában. A kisebb müemlékek közé tartozik a [illegible], amely azzal dicsekedhet, hogy falai között látha[illegible] Arany Jánost. A romosabb Póstelki uradalmi rezidencia épitészetileg ma is érdekes élményt kinál látogatóinak. A Békés megyei körut után pihenés képpen tekintsék meg Békéscsabán a Munkácsy Mihály muzeumban Miklós István ma délután megnyilt tárlatát. A 82 éves müvész Békésen született, de 5 évtizede otthona Békéscsaba. Az atya, mert hogy a városban igy szólitják, munkásságának javát, mintegy 250 festményt most Békéscsabának adományozta. A körülbelül két millió forintra értékelt képek témáit az idősmester a tanyavilágból meritette. Ecsetje megörökitette a dél-alföldi parasztcsaládok életét, sorsuk változását, a felszabadulás előtti évtizedektől, szinte napjainkig.

- Egy másik megyeszékhelyen, Kecskeméten, ugyancsak érdekes tárlat várja vendégeit.

- A kiállitás azokat a festett, hazafias, vagy éppen pajzánkodó feliratokkal ellátott képes céltáblákat mutatja be, melyeket a csaknem másfél évszázadon át 1803-tól a második világháboruig müködő Bajai Céllövész Társaság lőkertjében használtak. A lővészegylet a Napoleoni háboruk idején a rend fenntartása érdekében alakult azzal a céllal, hogy a haza védelmére alkalmas férfiakat képezzen ki. Rövidesen a társas összejövetelek, mulatságok szinhelye is lett, ahol megbeszélték szükebb hazájuk ügyes bajos dolgait, és több fontos kérdésben döntöttek. Az egylet a maga korában demokratikus intézmény volt, ahol egyenlő jogokat élvezett a magyar nemes, a német iparos, a szerb kereskedő, és a bunyevác földmüves. A különböző nemzetiségü és foglalkozási águ embereket a haza védelmének gondolata és a kereskedelem fellendülésének időszakában az üzleti érdek egyaránt összekapcsolta. A lőkertben, ahol a városba érkező neves vendégeket is elhivták fehér asztal mellett sok probléma megoldódott. A kiállitáson bemutatott festett táblák a lővész versenyek emlékeit egykor a lőház falait ékesitették. A Céllővész Társaság megszünése után kerültek a Bajai Muzeum raktárába. Az értékes gyüjteményt augusztus végéig tekinthetik meg a kecskeméti Naivmüvészek Muzeumában.

Miklós István, festő

L. Tóth Ernő

Dér Endre.. Új lap a napló ban 74-80

Új Auróra, Békéscsaba, 1981. dec. 1981/3

MIKLÓS ISTVÁN EMLÉKKIÁLLÍTÁSA

A MEGYEI KÖNYVTÁRBAN 1988. MÁRCIUS 4–31-IG

MIKLÓS ISTVÁN

1898—1984

Művészi képzettségét autodidaktaként szerezte. Őstehetségnek nyilvánították, holott európai műveltsége tudatosan azonosult az elődök haladó törekvéseivel. Művész volt, akinek ez a fajta bemutatás nem szolgálta karrierjét. Békéscsabára költözve az itt élő festők sem az őstehetséget, hanem a művészt vállalták társul.

A Csabán rendezett kiállításokon a képeinek egész sora volt látható mindig, de állandó résztvevője volt az alföldi rendezvényeknek is. Három alkalommal mutatkozott be gyüjteményes anyaggal a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeumban. - Festészete emlékképeken alapuló, realisztikus látványfestés, mágikus azonosulás, együttérzés a körülötte lévő világgal. Nem külső szemlélőként, hanem az ábrázolt világ részeseként szólalt meg képeiben. Elkerülte a divatos áramlatokat, tempósan haladt a maga nem könnyen járható művészi útján, s elérte, hogy művészete hű tükre lett egyéniségének.

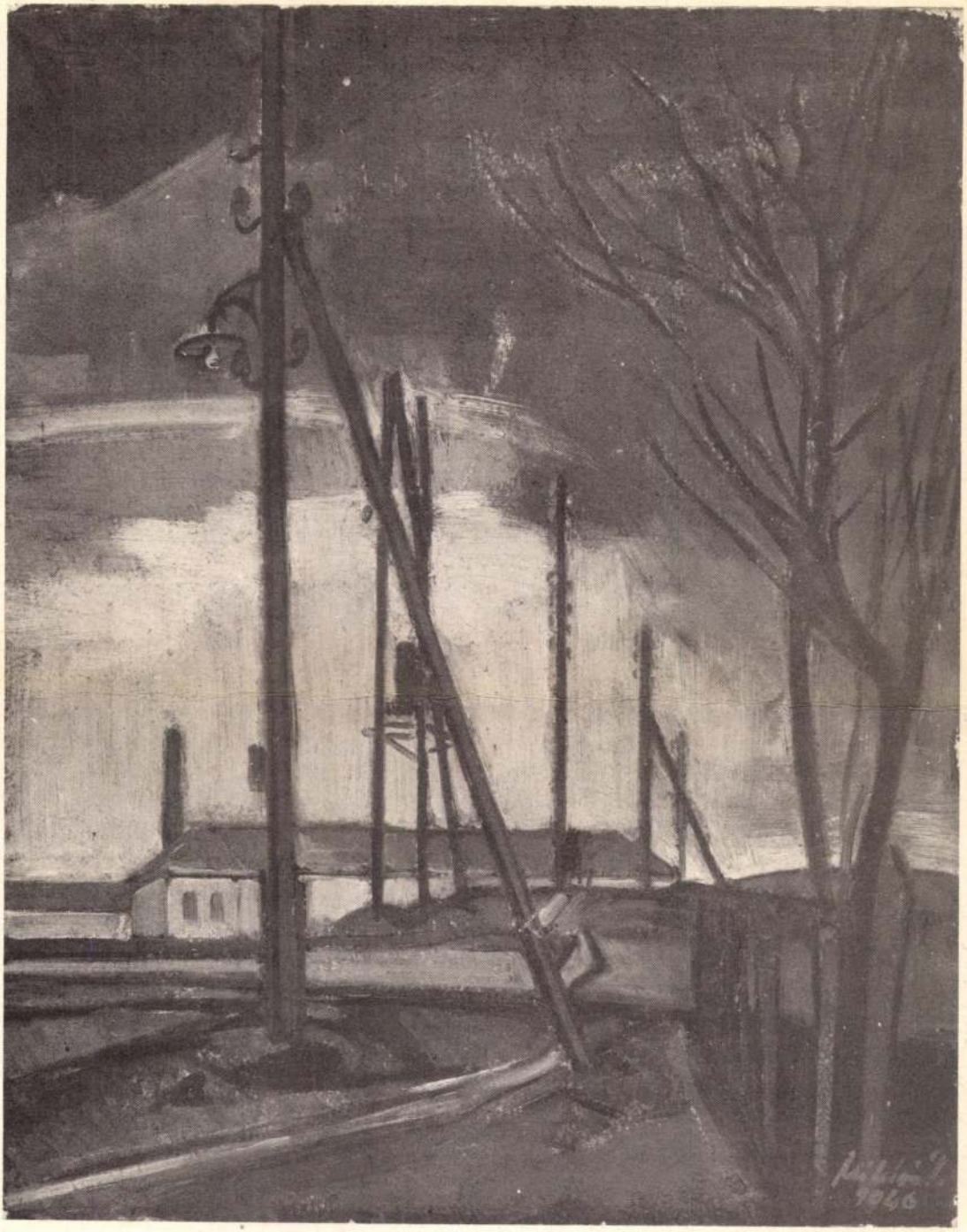

KÖRGÁT

UTCAI KEP

PESTKÖRNYÉKI TÁJ

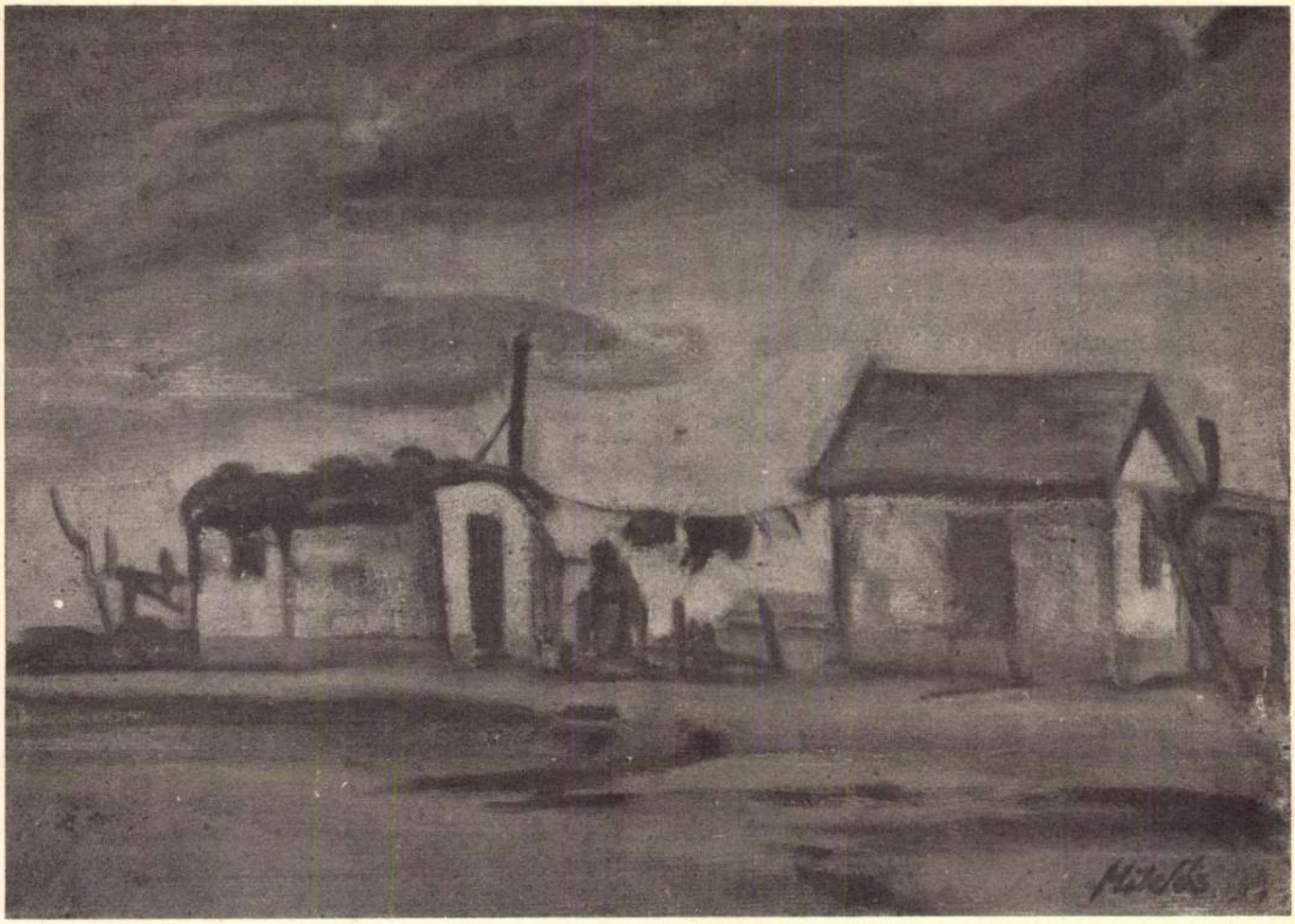

VALÉRIA-TELEP

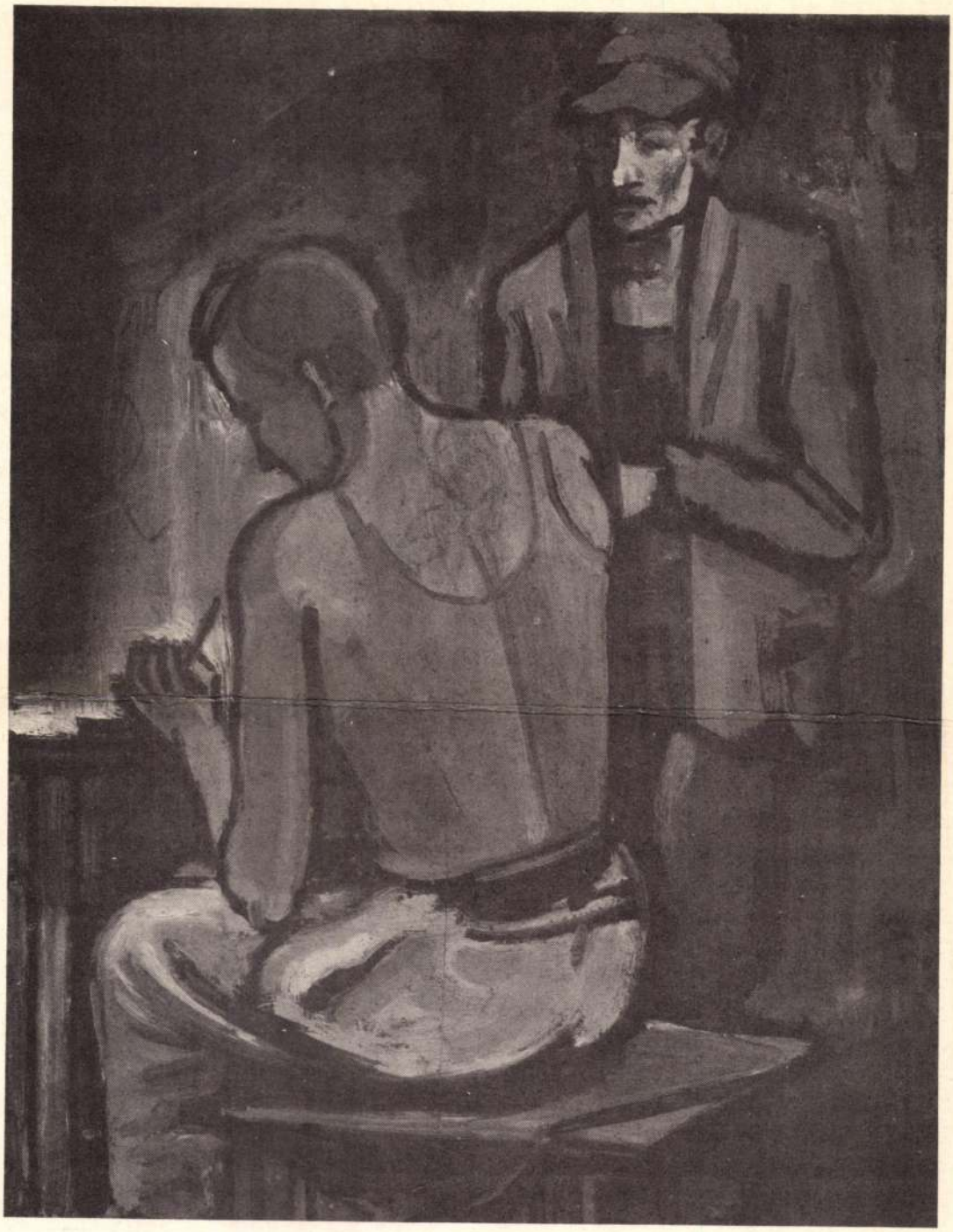

MŰHELYBEN

Miklós Istvánné, szövőnő

-Tápén. A Népművészeti és Háziipari Szövetkezet tagja. A Piackutató Intézet Nagyerdő utcai bemutatótermében rendezett kiállításon a szövőket képviselte.

Kiállítás
Magyar Hírlap, 1968. XII. 6. 19. l.

Felhívjuk szíves figyelmét

MIKLÓS ISTVÁN

festőművész

EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁRA,

melyet születése 90. évfordulójára

magángyűjtemények jeles darabjaiból rendeztünk.

Megtekinthető 1988. március 4–31-ig

A MEGYEI KÖNYVTÁRBAN

A BÉKÉSCSABAI MEGYEI KÖNYVTÁR KIÁLLÍTÁSAI 19.

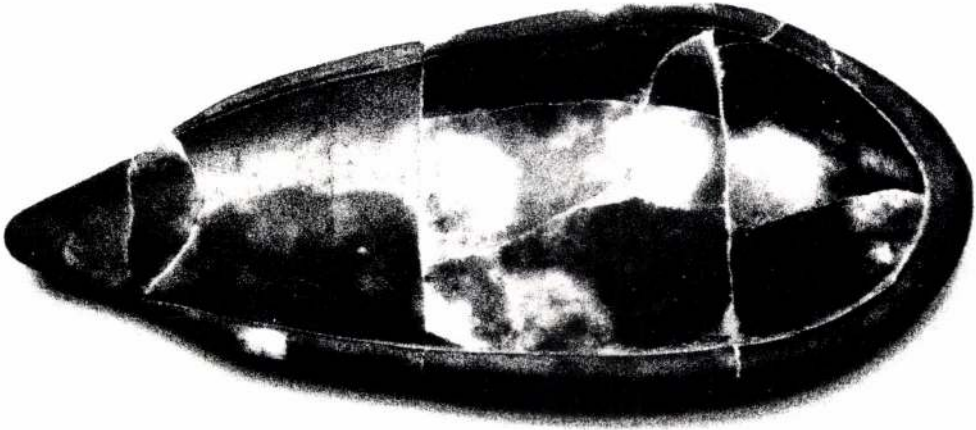

Miklós János kerámiaszobrász

kiállítása a Pelikán Galériában 2000. június 2-15-ig.

A **Pelikán Galéria**
(Székesfehérvár, Kossuth u. 15.)
tisztelettel meghívja Önt

SZÉKESFEHÉRVÁR 1
29. 5. 00
AL-I/a/36

MAGYARORSZÁG
≈028
FORINT

PELIKÁN

MIKLÓS JÁNOS

kerámiaszobrász
kiállítására

megnyitó 2000. június 2-án 16.30 órakor
a kiállítást megnyitja
Warvasovszky Tihamér
Székesfehérvár Megyei Jogú Város polgármestere

közreműködik **Miklós Árpád**
a Népművészet Ifjú Mestere
házigazda **Szemes Erzsébet**
a Városi Könyvtár igazgatója

Megtekinthető 2000. június 15-ig keddtől péntekig 10-18 óráig,
szombaton 10-14 óráig.

Pelikán Galéria 8000, Székesfehérvár, Kossuth u. 15. Tel/Fax: 22/340 364

Sinkovits Péter
Uj Színpad Stúd.
Budapest
Bathory u. 10.
1054

MIKLÓS János
Biharpüspöki, 1949.
IA Képz. Főisk. Kvár, festő és grafikus

Banner Erdély

MIKLÓS János

Jametnetei Erdélyi Tükör, 1990/3. 2. s.

Ermellék 88, — szilágysági vasút 117, 118.
Érsemjén 124.
Évkönyv 91, 110.

Falussy Zsigmond 144.
Farkas Juliánna 147.
Fáy Alajos 55.
Fáy Ágnes-kávéház 129.
Fáy-család 59.
Fáy István (fáji) 156, — János 51, 55, 56, 57, 145.
Fehérlo-szálló 125, 129, 147.
fejfa 98, 103, 137.
felnyársalás 145.
Felolvasó Kör 17, 119.
felségfolyamodvány 131.
Felsőbb Tanulók Olvasó Egylete 60.
Felvinczi Takáts Zoltán 97.
I. Ferenc József 136.
Ferenczy Gyula 84, 93.
Filangieri 54.
Fittler Jenő 29, 38, 39.
Fiúme 121, 125.
Florentine c. operett 157.
Folklore fellows 57.

Gondy és Egey 40.
Gordon Childe 140.
Gratz Gusztáv 154.
gulya 132.
Gáspár Imre 18, 27, 29, 43.
Géresi Kálmán 11, 17, 25, 50, 53, 74, 75, 130, 156.
Gömörő 136.
Gönczy Egyesület 86, 94, 158.
görög kereskedők 109, 144.
görög-római gyüjt. 56.

Gyopáros 20, 117.
gyermekmenhely 118.
Gyimes 108.
gyógyszertár 128, 143, 151.
Gyógyszerésztud. Tár. 142.
Gyöngyösi Mária 7.
Győrffy István 147.
Györgyi Dénes 101.
Gyulaférhérvár 92.
Gyulai gróf 156.

Hadifogoly-temető 98, 150.
Hadimúzeum 140.
hadtört. emlékek 140.
Hajdúbagos 118, 134, -i urnatemető 94.

1998. április 2., CSÜTÖRTÖK FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

A tavaszt köszönti a Pelikán Galéria tárlata

A Székesfehérvári Művészek Társasága 1992-ben alakult. Célja: a városban s a vonzáskörzetében élő képző- és iparművészek összefogása, tagjai érdekeinek képviselete, a művészeti életet szervezése, formálása, a kapcsolatok építse... Öt alkotótól megkérdeztük: mivel jelenik meg a társaság tavaszi tárlatán?

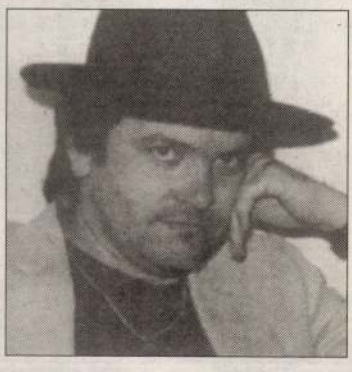

Bauer István: — A Magyar Alkotóművészek Közalapítványtól kísérleti munkákra kaptam ösztöndíjat. A tavaszi tárlaton szereplő két képem is e művészeti szándék megvalósítása. A most bemutatott Fehér-képek a Föld-képek szerves folytatása. Különböző képregények alapfiguráit, képeit bontom fel számítógépen, majd tovább „vágom", egyéni módon alakítom. Hosszú időszak volt a pályámon, amikor fekete facturán jelentek meg a színes felületek aztán tisztán csak fehér képeket festettem, most egy kombináció eredményeképpen anyagát tekintve a Föld-képekhez hasonló művekkel jelentkezem, amelyek egy kicsit visszaszínesednek. Májusban a Megyei Művelődési Központban lesz kiállításom, ezt követően pedig egy szegedi galériában láthatják a műveimet.

Büki Zsuzsa: — A legfrissebb alkotásaimat hoztam el a Pelikán Galéria tavaszi tárlatára. Igyekeztem, hogy a képeket látva a közönség valóban a tavaszra, a megújulásra asszociáljon. Különösen a színvilágra jellemzők a természet ébredésének színei. A Szászok című munkámat egy erdélyi utazás ihlette. A Szabad az út a tavasz felé főként nonfiguratív kép, erőteljesen kék színvilággal. A harmadik mű, amely szerepel a tavaszi tárlaton egy franciaországi élményt idéz. Párizsban láttam ezt a több szempontból is érdekes kontrasztot: a hipermodern üvegpalota falán múlt századbéli házsorok tükröződtek, s ennek a vizuális játéka ragadott meg. Ez az oppozíció érzékelhető képemen: a figurális és nonfigurális szembenállása. Áprilisban még a Vörösmarty Színházban lesz kiállításom.

Miklós János: — A tavasz a megújulás időszaka. Kedves, régi témám, a Mag I. — Mag II. című kerámiaszobor-sorozat is, amely a természet reneszánszának szimbóluma. A potenciális mag, mint szobrászati formajáték, és mint az anyaggal való kísérletezés egyéni lehetőségének kibontása is érdekel. Most is ebből a ciklusból láthatnak műveket a székesfehérvári képzőművészet-kedvelők. A közeljövőben Tatabányán rendezik meg a keramikusok, szobrászok, grafikusok országos egyesületének, a Parázsnak a kiállítását. A művészeti csoport — amelynek programját, összetartozását Kun Éva kerámiaművész neve, munkái fémjeleznek — tagjaként szerepelek ezen a tárlaton. Majd a budapesti Kert galériában mutatkozom be a „parázsosokkal".

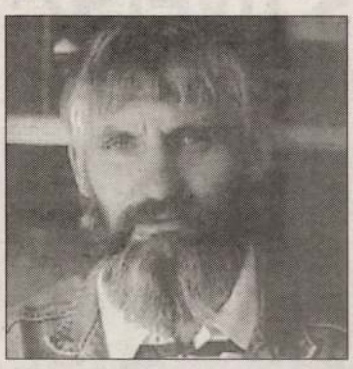

Horváth János:

Izgalmas hószobrászati élményéből ad franciásan bohókás ízelítőt művésztársainak és a közönségnek. A Franciaországban megrendezett hószobrász showba ő is benevezett. Kemény, férfias munka volt a hatalmas hótömbök megformálása, ráadásul ők művészetet is vittek a feladatba, nem törődtek mások édes mesefiguráival, geometriai ábráival, de a múlandósággal sem. Kalapácsuk a legnagyobb lendületben 3 centire hatolt a jeges hóba...

— Tavaszi hangulatot árasztó képem is lesz a tárlaton és megvillantom egyik botszobromat, amely akácfából készült gyökérkombináció. Botjaimból önálló kiállítást rendez a Pelikán Terem, festményeimeből, grafikáimból pedig az Öreghegyi Közösségi Ház.

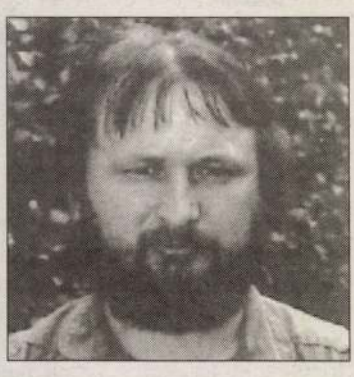

Revák István: — Három friss, új alkotással jelentkezem: az egyik erőteljes vöröses csendélet, a másik ezüstös, lilás, opálos tavaszi hangulatú akvarell, a harmadik vízi világot idéz, erős kékekkel és sárgákkal, 80x100-as méretű.

Az alkotó, aki a Regia Rex Kft. nyomdájában montírozással, számítógépes grafikával foglalkozik május végén Pilismaróton vendégszerepel. Az ottani művelődési ház hívta kiállításra, eddigi munkásságáról adnak átfogó képet. Nemrégiben A Szabadművelődés Házában láthattuk, ahol a tárlatát megnyitó dr. Kovács János őstehetségnek nevezte. Köztéri munkáiról is nevezetes, többek között ő készítette a Videoton óvoda udvari szobrát, A három aligátort. **K.E. — Z.E.**

klerakót szerdán tekintette meg a környezetvédelmi miniszter

mada megfelelő hulladéklerakóinak

er megyei tárcaértékelő konferencián

— mondta el a látogatást követő sajtótájékoztatón a miniszter.

Baja Ferenc egyébként több szempontból is példaértékűnek nevezte a közelmúltban átadott Polgárdi Regionális Hulladéklerakót. A létesítmény, mely 14 település kommunális hulladékát fogadja be, mintegy 114 millió forintért épült. Ebből az összegből csupán 31 millió forintot tesz ki az önkormányzati rész, a többit a központi költségvetés, illetve a megyei területfejlesztési alap forrásaiból fedezték. Az ugyancsak Polgárdi-Kőhegyen található veszélyes hulladéktároló 60 millió forintba került, s ugyancsak harmadrészben telt meg, máris megtérült létesítésének költsége. Amennyiben válogató rendszert is telepítenének ide, a kommunális hulladék lerakása is szerény nyereséggel kecsegtetne. Ezért a regionális lerakó nem csupán a környezetvédelmi előírásoknak, de a a piac támasztotta feltételeknek is megfelel — mondta el a miniszter. A hulladéklerakót egyébként olyan ellenőrző rendszerrel látták el az esetleges környezetszennyezés megelőzése érdekében, amely Nyugat-Európában sem mondható általánosnak — emelte ki Baja Ferenc.

A Polgárdi-Kőhegyen tett látogatást követően Baja Ferenc Székesfehérvárra utazott, ahol a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium megyei tárcaértékelő konferenciát rendezett. A miniszter mintegy háromnegyed órás beszédben vonta meg a tárca az 1994-98 közötti időszakban kifejtett tevékenysége mérlegét, illetve vázolta terveit, különös tekintettel az Európai Unióhoz történő csatlakozásra. Baja Ferenc külön szólt a Fejér megyét illető eredményekről. Mindezek ismertetésére még visszatérünk. **B.K.L.**

yd abba és nyersz!

k részt a dohányzásellenes programban

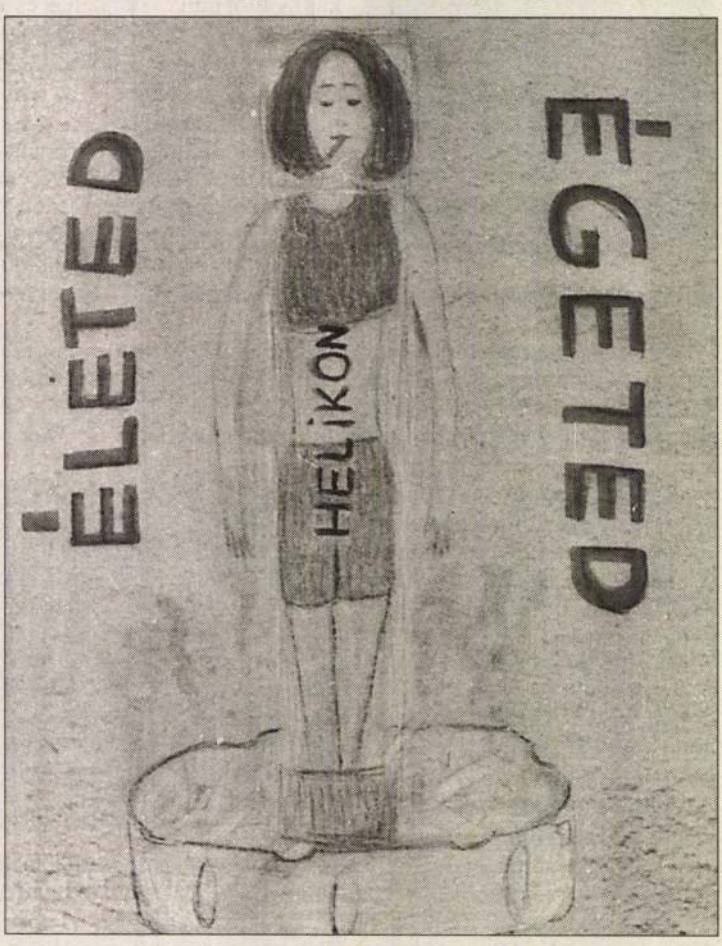

A legfőbb nyeremény persze az egészség... **Fotó: Pati-Nagy**

KERTÉSZ ÁKOS:

KOTNYÉL

Dramaturgia

A színház a sajátos törvényeivel magához ölel és úgy taszít el egy másik világba, mely úgy épül neked, hogy ők játszanak és te nézheted.
Beremenyi Géza*

Únom.

Únom a politikát, pedig mindenki csak arról beszél, hogy mi volt a Napzártában, mi volt a Ráadásban, mi volt a parlamentben, ki milyen baromságot mondott, ki milyen még-nagyobb-baromságot felelt rá, és hogy milyen mocskolódás jelent meg ebben-abban a szennylapban, zúglapban, amit tisztességes író (általában: ember) nem hagyhat méltó válasz nélkül. A csapból is politika folyik, látszólag mindenkit csak az érdekel, én mégis unom, nem akarok belegabalyodni. Falra hányt borsó. Az egyszeri ember esete a makacs gyerekkel. Mindig mondta neki, „édes fiam, ne légy hülye!", de a gyerek makacs volt, és csak azért is hülye maradt.

Persze igaza van Esterházynak, amikor azt mondja, a rossz demokrácia is jobb egy jó diktatúránál; azért hiszek neki, mert a bőrömön érzem, bármennyire szenvedek is a visszhangtalanságtól meg a rossz visszhangtól, nem cserélnék AKKORI magammal. Én is vallom, amit a vécésnénitől hallottam épp tegnap, mikor két forintot akartam adni neki. „Három forint, uram, nem kettő", mondta a vécésnéni. „*Előre megyünk, nem pediglen hátra!*" ANNAK IDEJÉN, amikor Rényi Tomi (meghalt már szegény) egy audencia alkalmával bejelentette, az Aczélnak, hogy legközelebb a Sikátorból akar filmet forgatni, Aczél, szangvinikus alkat lévén, vörösre gyúlt fejjel ordított, hogy nincs magának jobb ötlete, mint éppen a Kertész regényéből csinálni filmet?! (Tartozunk annyival az igazságnak, hogy végül is nem akadályozta meg. TÚRTE.) No, én ezt akkor megírtam a barátomnak, Juhász Lacinak Amerikába. Postafordultával jött a válasz: ki az az Aczél? Megírtam. Erre a Laci: „A te regényedet elolvassa egy miniszternél is nagyobb hatalmú ember?! Mit akarsz? Az amerikai író boldog lenne, ha a minisztériumi portás elolvasná a regényét! Az amerikai író hangja olyan, akár egy gazella halálsikolya a kihalt szavannában, amikor agyoncsapja őt az oroszlán." (Lehet, hogy még költőibben írta, de így valahogy.) Én pedig megírtam neki, hogy gyere haza, próbáld ki, milyen az. Nekem a miniszter ne miniszteri minőségében, olvassa a könyvemet, hanem *csak úgy*. Ha sok dolgától nem ér rá, tegye el nyugdíjas napjaira.

Ezt csak azért mondom, nehogy azt higgye valaki, hogy a régit kívánom vissza, amikor azt írom, hogy unom a politikát. Unom, mert úgy érzem, hiába pofázok, mert elborít, a számig, orromig ér, így nem bírok beszélni, értelmes szavakat artikulálni, csak prüszkölni, öklendezni bírok. Beszéljünk másról. Arról, hogy tanított engem a lányom, a nagyobbik, dramaturgiára.

Egy magára valamit adó modern rendező nem bízik abban, hogy a néző kellőképp átéli a darabot, ha csak kényelmesen beül a zsöllyébe, vagyis egyszerűen bekukucskál egy dobozba, egy szobába, aminek csak három fala van meg, a negyediket eltolták, hogy a néző láthassa, mi zajlik odabent. A modern rendezőnek az a vágya, hogy a nézőt belevonja a játékba, a színpadi történésnek mintegy részesévé tegye. Mert az csak világos, hogy jobban hat rám az előadás, ha a modern rendező megszünteti a színpadot, a székeket körberakatja a nézőtéren, s a színészek a kör közepén játszanak; így legalább érzem a színész verejtékszagát meg egyéb kipárolgásait, szóval sokkal intenzívebben bele vagyok vonva a színpadi eseményekbe, mint amúgy, hagyományosan. Ha meg szabadtéri előadás esetén akad egy többé-kevésbé ép középkori vár(rom), az éppen hogy nagyszerű. Akkor a Lear királyt például úgy lehet előadni, hogy az egyik jelenet a valamikori trónteremben, a másik egy bástyaszegletben, a következő egy lépcsőfordulóban, ismét másik egy torony tövében, a következő magán a várfalon játszódik (és így tovább), bennünket, kíváncsi nézőket pedig Cornwall és Alban fegyveresei kergetnek, noszogatnak egyik nézőponttól a másikig, meg-megcsiklandozva olykor a színházi karddal az oldalunkat is a teljesebb hatás kedvéért. És kapaszkodhatunk a málló kiszögellésekbe, mászhatunk lépcsőt, falat; s ha véletlenül nyári zápor vagy zivatar áztatna bőrig, annál jobb, mélyebben átéljük Lear szenvedéseit a viharban. Vagy ha vár(rom) nem akad, legalább a színház előterében fogadjanak a beöltözött, kisminkelt színészek, és későbbi szerepük szellemében csavarják meg orrunkat, húzzák meg hajunkat, rúgjanak farba (kihez mi illik), hogy a játék aztán intenzívebben hasson. Ez ma már színházi közhely, tudja minden gyerek, még ha az ilyen vén szivar, mint én, néha ódzkodik is e korszerű rendezői fogásoktól. Ezért döbbentett meg a lányom, aki kilencéves se volt, mikor elvittem Lilla húgom gyerekműsorára. A műsor kitűnően volt szerkesztve: volt benne ének, zene, tánc, játék, mese, és az egész közönség aktív részvételére épült. Előadja Kertész Lilla, és a gyerekek: valahogy így volt kiírva a színlapra.

Minthogy a nézők között ott ült a kis unokahúga, természetes, hogy húgom őt is, sőt elsősorban őt akarta aktivizálni, bevonni a játékba, teljesen eredménytelenül. Hiába hívta ő, hiába noszogattam én, Kata nem mozdult, sőt egyre mélyebbre fészkelte el magát az ölemben. (Pici, kecses, filigrán, szőke, kék szemű kislány volt, méreteihez és szőkeségéhez képest meglepően mély kontra-alt hanggal, és mert kicsi volt, szeretett az ölemben ülni: onnan jobban látott.) — Miért nem mész ki — mondtam neki én is értetlenül —, mi van veled, félsz?

— Nem — mondta mély hangján Kata. — Nem félek.

— Hát akkor?

— Én ide nézni jöttem.

Vagy úgy! Pedig hát a fiatalok a legfogékonyabbak az avantgárdra. Ezt nem ártana azért néha a modern rendezőknek meggondolniuk. Vannak, akik a színházba már zsenge korukban is *nézni* járnak.

Filmdramaturg- és forgatókönyvíróként is volt mit tanulnom a lányomtól. Egy magyar gyerekfilmet láttunk, már nem emlékszem pontosan, melyiket, a Csillagszeműt vagy a Dunai hajóst, tény, hogy valahol a film egyharmada táján a főhőst éppen elfogta a gonosz ellenség, már hurcolták is a vérpadra; Kata, aki szokásához híven megint az ölemben ült, fészkelődött, forgolódott, nem értettem, mi van vele.

— Únom — válaszolta a kérdésemre.

— Meg vagy őrülve?! Most únod, amikor a főhőst ki akarják végezni?!

— Ugyse végzik ki — közölte Kata egykedvűen.

— Ezt meg honnan veszed?

— Mert most kezdődött el a film. Csak a végén végezhetik ki.

Az ám!

★

Lázár Ervintől sokan kérdezték már (én magam is), hogyan hozza létre azt a csudát, amit Lázár-mesének nevezünk; hogyan találja ki azokat a gyönyörűséges neveket, szójátékokat, fordulatokat. Ervin ilyenkor mosolyog a bajsza alatt, és azt dünnyögi: „semmi az egész, nem én találom ki. Odafigyelek a gyerekekre."

Hát ez az. A gyerekekre néha nem árt odafigyelni.

*A dalszövegért nem vállalok felelősséget; hallás után jegyeztem meg.

VÁRI ATTILA:

Tamás Gáspár Miklós

Az, ami a sajtóban folyik közel két esztendeje, olyan távol áll mindattól, amit én szabadságnak hittem, hogy szép csendes takarodót fújtam — sem novellát, sem verset nem adok senkinek, nem írok jegyzetet, kritikát.

Teszem mindezt főként azért, mert nem tudnék másról írni, csak Erdélyről, arról pedig hazudott eleget minden félanalfabéta sovén nélkülem is. Itt, legalább annyit, mint odaát.

Tetszenek emlékezni a Szárhegyért, Korondért, Nagyszentmiklósért megkondított vészharangokra? Ugye nem? Tetszenek emlékezni ugye, hogy írott és elektronikus sajtónk versengve szállította a lebontott erdélyi falvakról a tudósítások özönét? Ugye nem?

Nyolcezer falut bontanak... tizennyolc hullát találtak a határon... tizenhárom kislány át akart szökni, megerőszakolták őket... nagy számok kellettek a nemzetnek, szabad sajtónk szállította a számokat.

Aztán jött Marosvásárhely. Senkinek sem jutott eszébe, hogy az ott elszabadult indulatok egyik okozója a „szabad" román sajtó mellett éppen a „szabad" magyar sajtó volt.

Látszólag a Ceausescu-diktatúrát támadtuk, s közben emberi, nemzeti méltóságukban sértegettük szomszédainkat. (Mi is érzékenyek vagyunk arra, ha Horthy erdélyi rémtetteit színezgeti, nagyítja a román sajtó, mert Horthyt írnak, de mi *magyart* értünk. Ők, a románok miért lennének mások?)

Messzire kalandozok, pedig csak Tamás Gáspár Miklósról akartam írni.

Nem vagyok vele egy politikai hiten, s azt sem hallgathatom el, hogy dühít pártjának céltudatos szofisztikája...

De nem az SZDSZ vélt vagy valós hibáiról akarok írni, hanem egy Tamás Gáspár Miklós nevű fiatal kolozsvári szerkesztőről, aki a hetvenes évek közepén valami olyat tett, amire nem volt addig példa kisebbségi irodalmunkban.

Az Utunk szerkesztőjeként, a rotációs elv alapján — hisz mindenkire rákerült a sor — vezércikkben kellett volna dicsőítenie Ceausescu valamely éppen akkor ünnepelt zseniális tettét.

Emlékszem a halálra vált arcú főszerkesztőre, az ideges főszerkesztő-helyettesre, amikor Gazsika bejelentette, hogy még *Utunk* aláírással sem hajlandó megírni a cikket.

Emlékszem, hiszen sem azelőtt, sem azután nem találkoztam Erdélyben ilyen öngyilkos tettel.

„Írógépem klaviatúrájáról hiányoznak azok a betűk, amelyekkel le tudnám írni a Román Kommunista Párt és Ceausescu nevét...", mondta, s mindannyian tudtuk, hogy kétmillió ember helyett tett valamit.

Kétmillió helyett.

Abban a kétmillióban benne voltam akkor magam is.

Hallom, valamely magyar frástudó azt írja Tamás Gáspár Miklósról, hogy odaát komcsi volt. Vártam, hátha a kétmillióból valaki megírja az igazat.

Pontosan egy évet vártam. Hiba volt. Hisz azok, akik megvédhették volna, soraikkal azt is igazolták volna, hogy ők viszont nem voltak képesek e tettre.

Egy évet vártam, pedig már rég tudom, hogy saját pártján kívül senkinek sem érdeke megírni Tamás Gáspár Miklósról az igazat.

Őrzök egy fényképet — szögesdrót mögött állunk, Duray Miklós, Tamás Gáspár Miklós, Gálfalvy György, Molnár Gusztáv és jómagam. Én azon a fényképen megmarkolom a szögesdrótot. Amikor a kép elkészült, azt mondták, kár, hogy elrontottam az összképet...

Pedig azt a szögesdrótot azóta is markolom. Le szeretném tépni. Szellemi vasfüggönyök építésének vagyunk tanúi. Hazugságokból és rágalmakból építjük újjá az álerkölcsök diktatúráját.

Uraim, Tamás Gáspár Miklós nem volt odaát soha komcsi, ott is az volt, ami itt: sokunk számára kellemetlen, a mega igazságát mindig kimondó gondolkodó.

Ha szövegelemzéssel bizonyították volna vélt igazának helytelen voltát, büszke lennék arra, hogy Gazsika megkapta a magáét, de itt valami egészen más történt. Megrágalmazták, s ezt csupán egy esztendeig tudtam lenyelni. Hosszú idő! Egy év szorozva kétmillió hallgatással az éppen kétmillió esztendő.

MAJTÉNYI LÁSZLÓ:

ZOKNI

Olyan világban élek, melyről nem tudom eldönteni, abszurd-e, vagy inkább szürreális.

A magyar zokni.

Nem a jogállam, nem a privatizálás, nem az irodalom, nem a nők, nem a lovak és a kutyák, nem a zsidózás, hanem valami mégis.

Felteszek egy kérdést, amelyik nem az enyém, amely sértő, és amelyre a választ is tudom, egészen véletlenül.

Akkor most lehet-e egy ország agyilag zokni? A mitológiák és a viccek szerint igenis vannak országok, melyeket csak buggyant emberek, míg másokat agyafúrt népek laknak, de a viccek és a mitológiák tényállításait nem szoktam készpénznek venni. Ha létezik mégis ez az ország (és lakosainak van magukhoz való eszük), már abból nagyon jól megélhet, hogy önmagát mutogatja a világnak.

De vajon lehet-e ez az ország Magyarország? Nem, ez nem lehetséges. Azt mondani, hogy ma Magyarország agyilag teljesen zokni, ellentmond a természet minden törvényének. Ha egy ország agyilag zokni, az a genetika csudája, de hogy ez az ország éppen Magyarország, ez már örökléstani abszurdum. Egy nemzet, melynek nemrégiben Adyja, Bartókja, Németh Lászlója, Illyése, Bibója volt, ma sem lehet teljesen zokni. Különben bárkivel, bármiben lefogadom, hogy harminc év múlva érzékeny lelkek (ilyenek mindig akadnak) könnyű borzongások közepette így siránkoznak majd: „Bezzeg a kilencvenes évek eleje, az utolsó aranykor, amikor még Ottlik és Vas István, miközben Mészöly és Csoóri, de már Esterházy és Spiró is", és a finom lelkek majd mind elvágyódnak a korcs korból.

Ezek az érzékeny lelkek, mi csak tudjuk, ritka nagy marhák lesznek.

Most nem harminc év múlva van, hanem csak most.

Nézzünk egy kicsit körül az országban!

Magammal kezdem.

Vajon mint nemzet, számíthatok-e magamra? A kérdés szellemes, de undok és ostoba. Az ilyen kérdésben egy bulvársajtó a nemzet, ahol a szexuális viselkedés is közügy.

Elmondom mégis, mit képzelek magamról. Valaki mondjuk odalopakodik mögém, és mikor erre én egyáltalán nem számítok, egy jó nagyot belém rúg. Akkor én — magyar szokás szerint — olyan szentségelő hangon sziszegek valamit magam elé. Például azt:

— Az emberfaj sárkányfog-vetemény — majd hozzáfűzöm:

— Nincsen remény — és megint egyszer, hogy

— Nincsen remény.

Roppant érdekes helyzet. Magyar voltom ettől fogva kikezdhetetlen. Ez sors, erre nekem nincsenek más szavaim, az ember pedig a szavaitól nem fosztható meg. Most valaki azt is mondhatja, lehetek én annyira ravasz is, hogy feltételezzem, nem csupán rúgnak, de hallgatóznak is. Ezért merő ravaszságból fordultam a pillanat tört része alatt Vörösmartyhoz. Az ilyen feltételezés, ha talán létezhet is, a morális nyomor olyan mélységét mutatja, hogy vizsgálatától most eltekinthetünk.

Inkább úgy fűzném tovább a mesét és az eszmét, hogy — miként Mátyás király igazmondó juhásza — kiálltam én is egy próbát. Ha valaki az ilyesfajta próbákat kiállja, amint ez köztudott, számíthat valami jutalomra. A próba természetéből következően az én jutalmam valószínűleg nem a királylány keze, a fele királyság, a „boldogan éltek, míg meg nem haltak", a nagy zsák arany lehet, hanem valami más. A jutalom — szerintem legalábbis — csak az lehet, hogy kiálltam a próbát, teljes jogú tagságot szereztem, ezért azután most különös jogok háramolnak rám.

Többféle jogról is szó lehet.

Például fölfektethetek listát arról, ki a jó magyar, és ki nem az. (Annyit elárulhatok előre, hogy a jók közé Esterházy, Nádas már fel vannak véve.)

A gyanús alakokat most már én is próbára tehetem. Közzéteszek egy rúgást, azután hallgatózom.

Csak azt nem tudom, hogy a kapott válaszokat miszerint kell értékelnem. Ilyen esetben, azért ez mégis morális minimum, az ember képzelje magát a megrúgott személy helyzetébe. Ha a megrúgott úgy szublimálja fájdalmát, hogy az általam igen kedvelt nomád értelmiségi valamelyik teljesen behavazott versét mormolja, fájós részét tapogatva, akkor rendben van, akár igazolom is hűségét a nemzethez. Ha pedig valamilyen idegen nyelven óbégat, netán néma, akkor ki van zárva.

De vannak köztes esetek. Ha például én, a megrúgdosott, csak a könnyeimet nyelem, anyázok, és bicska után kotorászok a zsebemben, nos, milyen magyar vagyok akkor? Akkor én a költészetben egy zokni vagyok, másként érzem a fájdalmat, de miért ne lennék magyar. Én itten magyarul anyáztam, kéremszépen.

Azt hiszem, hiába minden jószándék. Nemcsak azt nem lehet eldönteni, hogy a világ, amelyben élek, abszurd-e, vagy inkább szürreális, még az sem könnyű kérdés, vajon mennyire magyarok ezek itten körülöttem. Mert például Babits, a nem éppen rajongásig, de azért szívből szeretett Babits ezt az utóbbit, a bicskázó és anyázó magyart, ezt — szerintem igaztalanul — bizony kizárná azok közül, akik a nemzetet reprezentálhatják, de a fürge eszű, költészetben jártas liberális minoritást semmi szín alatt nem hagyná kiszorítani a nemzet szívéből. Annyi társával együtt asszimilálhatták éppen őt is, ez igaz. Erre valaki azt mondhatná — talán éppen a józan ész nevében —, hogy a nem asszimiláltság valahol Brezsnyevvel és Csernyenkóval kezdődik. Hogy például Berecz elvtárs — és a teremtésben mindenki, aki éppen csak túlhaladt Todor Zsivkovon — maga a két lábon járó asszimilálhatóság.

Én persze — ha a nemzet képviseletére vonatkozó jogomat valahogyan már bizonyítottam — olyan belső szabadságot építhetek a lelkemben (legfeljebb közben I. Berlin néha fölül a sírjában), amilyet csak akarok. Akkor én — teológiai hasonlattal élve — belső várkastélyt is építek, akkorát, hogy fényes termeiben helye lesz minden magyarnak.

„Ez kérem a magyar zokni / Mindenkinek meg kell szokni."

Aki bentlakó, persze elveszti individualitását, aki viszont kívül marad, azzal eszmét cserélhetünk: a maradék világ inkább abszurd-e, vagy inkább szürreális.

A kettő ugyanis kizárja egymást.

BERTHA BULCSU:

HATÁRTALANUL

Leginkább talán egy elfuserált méltóságteljes orosz medvéhez hasonlított, aki sejti, hogy ebben a medve-válóperben ő húzza majd a rövidebbet. Dunnyuska, a bíróné már a második tárgyalásra készülődött, és bekérette a fényképeket. Mucsi bajsza a rozmárra emlékeztette, pedig ebben az újságírói bajuszban valójában nem volt semmi rozmárszerű. De később a rozmárszerűség mégis bekerült a jegyzőkönyvbe. Valójában mi soha nem tudtuk meg, mit keresett a bíróságon, elvált, elítélték, tanúskodott, vagy csak merő szórakozottságból belökték a bíróság folyosójára, de valahogy, ez a tapasztalat bent volt az egész lényében. Ráadásul ő volt az első újságíró, akit a Magyar Szótól átküldtek, vagy átengedtek egy kicsit Pécsre, a Dunántúli Naplóhoz. A deindoli pincékben és a Pannonia bárban aztán egészen pontos képet nyert a magyarországi szocializmus építkezéseiről. Amikor már több tudást nem volt képes felhalmozni a bajsza bozótjában, megkért a főszerkesztő, hogy a kocsimon vigyem fel Budapestre, majd onnan Szegeden át a röszkei határra. — „Ott már várják majd" — mondta. — Valóban várták, de előtte sajátságos konfliktusba keveredtünk Mucsival. A búcsúesten bemutatták neki Thiery Árpádot és közölték vele, hogy ő lesz a másik kísérője. Ezt természetesnek találta, csak másnap döbbent meg, amikor Thiery helyett Lázár Ervin jelent meg a kocsinál. Azonnal félrevont és megkérdezte, hogy Thiery miért nem jön. Mondtam neki, hogy torokgyulladást kapott, de az is lehet, hogy szamárköhögést. Ki ez a D-tiszt — bökött idegesen a bajsza hegyével Lázár Ervin felé. Egy másik kolléga, író, nagyszerű ember — mondtam. — „Szóval D-tiszt" — mondta olyan hangosan, hogy Lázár is meghallotta. Ervin először meghökkent, aztán vette a lapot és elröhögte magát. Odaszólt hozzánk: „Miért nem mondod meg neki az igazat? Jobb ha tudja, úgyis össze leszünk zárva..." Ha ez az elmeosztály — gondoltam —, nem különcködöm tovább. Odaszóltam Lázárhoz: „Százados elvtárs, indulhatunk?" — „Azért ezt becsülöm bennetek" — mondta a kocsiban Mucsi Jóska — „nyíltak vagytok". — Mi persze, két különleges fiatal marha, fuldokoltunk a röhögéstől. Ez Mucsinak még gyanúsabb lett és megkérdezte, hogy Thiery Árpád, az a finom újságíró miért lett félreállítva az utolsó pillanatban. Mondtuk neki, hogy megfájdult a torka, de ezt nem hitte el. Így, valahol Paks és a kötelező halászlé után bevallottuk neki, hogy Thieryről az éjszaka kiderült, hogy kettős ügynök... Sajnos... Letartóztatták... Nem lehet tudni, mi lesz vele.

Mucsi Jóska mindent elhitt, kivéve a valóságot. Szegeden az utolsó este még a szobába is felvittünk néhány üveg bort, s Mucsi Jóska hajnaltájban azt magyarázta nekünk, hogy a rangunk ellenére rendes emberek vagyunk. Másnap délelőtt egy üres úton hajtottunk a jugoszláv határhoz. Megálltam a magyar sorompó előtt. Mucsi kiszállt, átsétált a senki földjén, aztán a jugoszláv sorompón túl beszállt a Magyar Szó kocsijába. A sofőr megfordult és elrobogott vele Palics, vagyis Újvidék felé. A keveseknek milyen kényelmes volt a kommunizmus...

Ez jut eszembe most, amikor egy szűk tv-stábbal, néhány íróval autókba zárva fuldoklunk a röszkei határon. A délvidék magyarságáról akarunk írni, filmet készíteni. A pillanat talán nem a legjobb, mert éppen összeomlott egy világbirodalom, határok szakadoznak, az emberi lények szanaszét repültek. Ezen a határhálón is fennakadt belőlük néhány száz vagy ezer. Talán mégis jó a pillanat. Mi lesz itt azokkal a magyarokkal, akik fél évszázad gyötrelmei, reménykedései után megmaradtak? — Alig valószínű, hogy pontos, érvényes képet adhatunk erről. Talán egy helyi költő néhány sora, vagy egyetlen szava többet elmond az egészről, mint mi prózai szövegben, televíziós kép-epikában.

Az átjutás szinte reménytelen, pedig a magyar határőrség és a vámosok mindent megtesznek értünk, ami lehetséges. De az autók, kamionok tömege minden utat lezárt. Alig halad a sor. Valójában áll. Minket viszont a túloldalon időre várnak, szerkesztőségekben, hivatalokban, a színház előtt és magánlakásokon. Már késésben vagyunk. Hol vannak azok az idők, amikor egyetlen autóként a sorompóhoz hajtottunk és Mucsi Jóskát átadtuk kollégáinak? Ezek az idők már nem léteznek. Szeged

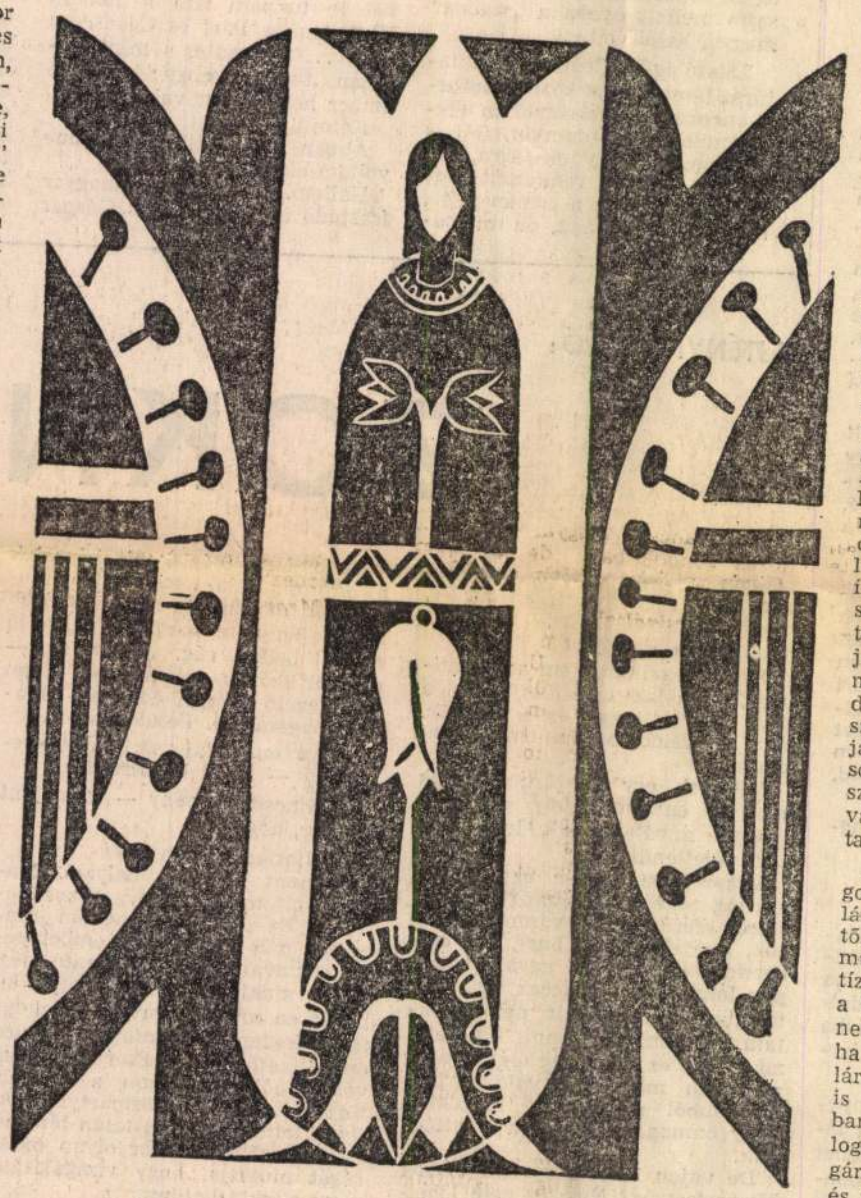

Miklós János: Menjünk el mindannyian...

után nem sokkal elkezdődik a mezei táborok sokasága. Az út két oldalán a gyalogszőlők, kukoricások szélén autók állnak a mezőben. A rendszámok után ítélve főleg oroszok és lengyelek várakoznak a bebocsátásra. De lezárták előttük a határt. Nem engedik be őket Jugoszláviába. Bevallom, fogalmam sincs róla, hogy ezek az emberek miért akarnak bemenni ebbe az országba, s azt sem tudom, hogy miért nem engedik be őket... Vegetát akarnak venni, vagy tiszta szeszt? Inget, gatyát, nagykabátot? Jugoszláviában nagy a drágaság. Csak az alkoholhoz lehet olcsón hozzájutni. A tiszta szeszt, a konyakot és a pálinkát nemcsak az üzletekben árusítják, hanem a háznál is, az út mentén mindenütt. A hokedlira kirakott kétes eredetű és minőségű „áru" nemzeti valutaként funkcionál, miközben az állam, az etnikai, nemzeti határvonalak mentén éppen szétesik. A vámhivatal egyik szobájában hatbos, félig égett üvegek százain akad meg a pillantásunk. Egy vállalkozó alkatú lengyel, vagy török személyiség háromszáz üveg tiszta szeszt pakolt be a kocsijába, s a rakomány éppen a határon, a vámőrség épülete előtt gyulladt ki. Ez pech... De szerencse is, mert előkerültek a poroltók, s a vállalkozó így nem égett bent halálos rakománya tetején.

Egy éve hasonló tumultuózus jelenetek zajlottak le az osztrák—magyar határon is, amikor a hűtőláda-téboly kitört, majd az NDK polgárai nekivágtak a zöld határnak. De ennek a menekülő és bevásárló határátlépésnek a minősége mégis más volt. A határ mentén nem keletkeztek ilyen áttekinthetetlen, furcsa táborok.

A mezőben nyüzsgő sokaság láttán, szomorúság fog el. Főznek, gyermekek szaladgálnak az alkalmi sátorlapok körül Rosszkedvű nők félig sült kukoricacsöveket rágnak. Tegnap nem engedték be őket a jugoszláv határőrök, mert nem volt kétszáz dollárjuk. Ma honnan lesz, holnap, egy hét múlva? Soha nem lesz kétszáz dollárjuk. Akkor viszont mi az ördögre várnak a ködös őszi mezőben? Egy életforma van kialakulóban. Várnak valamilyen csodára... De a csodák újabban elmaradnak, késnek. Az út menti árkon túl kialakult mezei táborozásban van valami abszurd, világvégi. — Létüket a magyar közigazgatás is tudomásul vette, ez abból is látszik, hogy az út menti nyárfák törzsére hatalmas szemeteszsákokat kötöztek. Ahány fa, annyi szemeteszsák. De már tele vannak, s ha az ember az autó ablakából kitekint, a mezőségben mindenütt szemetet lát. Szemét, szemét a végtelenségig. S ha belegondolok, hogy ez a sokaság árnyékszék, folyóvíz és minden nélkül táborozgat a kukoricások mentén, hát... Az út mellett kis falvak, tanyák... Hogyan lehet itt élni? — Hallani, hogy a termést nem tartják tiszteletben a nemzetközi emberhadak. A bűnözők, ha leszáll az este, akcióba lépnek. A jelek szerint a csempészés, valutázás virágzik. Az út mentén álló autók csomagtartójában mindenütt árut rendezgetnek. Átrakodnak egyik kocsiból a másikba, szatyrokat, bőröndöket csomagolnak át. Az út bal oldalán több nemzet valutázói állnak, közöttük fiatal nők is. A lengyelek a két kezükkel malmozva jelzik a Jugoszláviából érkező autósoknak a váltást. Meg-megáll egy kocsi, s az üzlet rövid fékidő alatt létrejön. Hogy ki, kit csap be, az csak ötven-száz kilométerrel odább derül ki.

Ha az embereknek nyakába szakad a szabadság, a nagyobb demokrácia, általában valamilyen zűrzavar támad. Nem férünk a bőrünkbe, azonnal akarunk valamit, amire talán nincs is szükségünk. A visszafojtott, sok évtizedes nyugtalanság most az országhatárok mentén is előbuggyan belőlünk. Mi lesz itt és Európaszerte, ha a szovjet állampolgárok világútlevelet kapnak? — Pedig, határok nélkül milyen szép lenne Európa. A kétezredik év küszöbén, amikor kiléptünk a világűrbe, nem anakronizmus határokkal szétválasztani az embereket?

A határátlépésben a jugoszláv őrök is segítenek. Ide-oda gurulunk, zuhanunk a virágládák és cementerődítmények között, aztán nekifutunk a szembeforgalomnak, ami, ki tudja miért, amúgy is áll.

Szabadkáról, úgy látszik, nem lehet elkésni. A városnak és általában az egész hajdani autonóm tartománynak hőemelkedése van. A sajtó és a színház környékén azonban helyénvalóbb lázas állapotról beszélni. Elkésni ugyan nem lehet, de senkit sem találunk a helyén, mert a szerkesztőket, igazgatókat éppen leváltották, akiket nem, azok lemondtak. Csupa idegen, gyanakvó emberbe ütközünk. Az ismert, régi személyiségek valahol üléseznek, határozatokat hoznak, tiltakoznak. A színház előcsarnokában hatalmas plakát szólítja fel az embereket, hogy aláírásukkal támogassák a jugoszláv színház megteremtését. Természetesen a magyar színház helyett. A jugoszláv színház különös képződmény, a darabot, ami annyira modern, hogy alig van bent szöveg, szerb, magyar és horvát nyelven játsszák. Nem egyszerre, hanem sorban. A főszereplők miközben szerbül társalognak, időnként horvát és magyar nyelven is felkiáltanak. Ez a „jugoszláv" színház.

Alig lehet érteni, hogy a hatóságok miért követelnek kétszáz dollárt az oroszoktól és a lengyelektől, amikor a dollár becsülete meglehetősen kétes. Csak néhány tíz- és húszdollárost váltottam át a bankban dinárra, de mindegyiknek felírták a számát. Pedig aligha akad olyan marha, aki tízdollárosokat hamisít, amikor százast is lehet. Forint nem kellett a banknak, a schillinget hosszan tologatták ide és oda, mire a kollégának mégiscsak adtak érte régi és új dinárt vegyesen. A hatalmas címletek láttán megijedtünk, de aztán a bankár kisasszony elmagyarázta, hogy négy nullát takarjunk le, s ami takaratlanul marad, annyit ér a pénz... Lényegileg így működik most minden. Van amiből le kell takarni négy nullát, van amiből nem, és az úgy érvényes ahogy van. Vagyis azonos magával. Csak éppen az ember nem tudja, hogy mikor kell letakarni és mikor ne.

Jó közép-kelet-európai érzékkel egy vendéglőben rendeztük be főhadiszállásunkat, s csakhamar kiderült, maguktól is ide áramlanak a hírek. Futárok érkeztek, mérges, elkeseredett, és a viták tüzében fellelkesült emberek. Mindenki mondott valamit, aztán visszarohant az ülésre. Vártuk az ülés végét, de az még éjfélkor sem ért véget. Így is megértettük, hogy bárhol, bármi is történik a világban, az a magyaroknak biztosan rossz. Amíg a központi kormány intézte a nemzetiségi ügyeket, a vajdasági magyarok élveztek bizonyos nyugodt biztonságot. De a szerb államiság megjelenésével a magyar jogok szertefoszlanak. A koszovói albánokra hozott határozatokat automatikusan alkalmazzák a magyarokra is, holott a magyarok és a szerbek, továbbá a magyarok, horvátok, szlovének viszonya mindig más volt. Pátriárkálisabb, barátságosabb. Mégis pillanatok alatt veszélybe került az autonómia, a nyelv, a színházak, újságok és minden. Mindez nem érvényes a horvátországi és a Szlovéniában élő magyarokra, akikkel a többségi nemzet elegáns nagyvonalúsággal bánik. De Szerbia más, életre keltek régi rossz emlékű szervezetek, jelszavak, indulatok.

Reggel áll a háború. A Magyar Szó mindössze hat oldalon jelenik meg, liyen címekkel: „Merénylet a sajtó ellen", „Az Újvidéki RTV új gazdáinak arrogranciája (Három vezető benyújtotta lemondását)", „Jogállam?", „Bozóki Antal lemondott igazgatói tisztségéről", „Rendkívül súlyos a helyzet", „A hadsereghez csatolták a szlovén területi védelmet", „Óráról órára rosszabbodik a helyzet"...

Délelőtt a rendőrség lezárja a színház környékén a főteret, az ott parkoló autókat elszállítják. Éppen egy iskola igazgatójával beszélgetek, amikor telefonon érkezik hozzá a kérés, hogy a tanulókat vigyék ki az utcára tüntetni. Tanári ülés, a magyar, szerb és horvát pedagógusok úgy döntenek, hogy a gyerekeket nem keverik bele a politikába. Megtagadják a központ „kérését". A tüntetés elég demonstratívra sikerül, sokan vannak. A szónokok szolidaritásukról biztosítják a horvátországi szerbeket, akik ott az előző napokban kikiáltották a köztársaságokat vagy valami hasonlót. A tömeg békésen feloszlik.

Mindez a magyarok feje felett, lényegében nélkülük történik, furcsa módon mégis, minden új szerb rendelet a magyar szabadságjogokat korlátozza. Pedig a magyarok toleránsak, sok a vegyesházasság. Este, egy magyar vállalkozó vacsoráján, szerb vejének kislánya az ölemben ül. Milica belenyúlkál a tányéromba, szőke angyalhaja van, nevetgél. A magyar és szerb rokonság felszabadult derűvel poharazgat. Csak éppen megszületett már a határozat az egynyelvűség bevezetésére. Közhivatalokban a jövőben csak szerbül beszélők dolgozhatnak, s csak ezen a nyelven lehet ügyeket intézni.

Éjszaka lépjük át hazafelé a határt. Éjfél után is sokan vannak. Mivel egymáshoz vagyunk kötve, konvojban próbálunk átlépni, de hirtelen két fiatal, gyalogos férfi odaugrik elénk a vámosok ablakához. Ügyük zavaros, hosszú, áttekinthetetlen. Társaink észre sem veszik, hogy leszakadtunk. A két furcsa ember gyalogosan lépi át a határt. Másnap, amikor a szegedi szállodában lemegyek reggelizni, ott ülnek a szomszédos asztal mellett.

A határ magyar oldalán hideg, de hangulatos volt az éjszaka. Ameddig a szem ellátott, tábortüzek lobogtak a nyirkos mezők mélyén. A tüzek mellett ukránok, oroszok, lengyelek, arabok, törökök várták a reggelt. A reggelt, amikor kétszáz dollár hiányában ugyanúgy nem léphették át a határt, mint két napja vagy két hete.

MEGJELENT AZ

ESÉLY

társadalom- és szociálpolitikai folyóirat 4-es száma.

A TARTALOMBÓL:

David Donnison:
Szociálpolitika egalitariánus megközelítésben

Kiss Károly:
A brit konzervatívok jóléti politikájának elméleti alapjai

Gyekiczky Tamás:
Az aktív munkaerőpiaci politika néhány társadalmi-szociológiai problémája

Rácz József:
A magyarországi kábítószerezés koncepciói
Szociális munkásképzés Magyarországon

MIKLÓS János

MIKLÓS János

Tenke Sándor: Miklós János tusrajzai.
= Confessio, 16, 1992, 3. 119-120

M.D.K.

Miklós János, asztalos m.

Veszprémi mester. Adat róla: 1828. XII. 6-ból. Remekrajz? Kétajtós szekrény, tusrajz. Bakonyi Múz. Veszprém.

Batári Ferenc: XIX. századi veszprémi asztalosok. 252. o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. I. Veszprém. 1963

MDK

Miklós Jenő

A Tamás Galériában rendezett modern kiállítás-szervező bizottság tagja.

Perlrott Csaba Vilmos gyüjtm.kiáll.a Tamas Galériában.Katalogus.

MDK

Miklós Jenő

A Modern Kiáll.-szervező bizotts. tagja

Tamás Galéria 1. kiáll. 1928. dec.

Miklós Jenő festő

— **Magyar művész finn kitüntetése.** A finn Köztársaság elnöke *Miklós Jenő* festőművésznek, aki évekig tartózkodott Finnországban, a Fehér Rózsa rend I. osztályú lovagkeresztjét adományozta.

Magyar Nemzet

1941. márc. 15.

MIKLÓS József

M.D.K.

1918-ban Nagybányán a Szabadiskola tagja

*Réti: Nagybánya.....Bp.1954.333.1

MDK

Miklós József, Barta Károly festészeti dij

N.Szal. 374.kiáll. 1927. márc.

1.

3

MDK

Miklós József /1926/

Barta Károly-dij.

XII. Tavaszi Szal. N.Szal. 1937. máj.
3 l.

MDK

Miklós József

Kopp J: Magy. müvészet sikere Velencében és Milanóban. Szépmüvészet, 194o. 1.sz. 2o-21 l.

MDK

Miklós József festő, Párisban és Krakóban tanult.

Mihalik Sándor: A külföld nincs már a régi nagy hatással a magyar művészetre. Nemz. Ujs. 1926. nov. 11.

MDK

Miklós József

Gerevich Tibor: L'Ungheria alla XXII. Biennale di Venezia. Corvina, 1940, 6.sz.

MDK

Miklós József

Monsignore Luttor arcképe, of.

Római Magy. Int. ösztöndíjas művészeinek
1. kiáll. N.Szal. 1931. máj. 16 l.

MDK

Miklós József
Hugom, olaj

N. Szal. 374. kiáll. 1927. márc.
15 l.

MDK

Miklós József, 5 millió kor.

Egyházmüv.kiáll. Csernoch-díj. N.Szal. 1926.

MDK

Miklós József festőm.

Assisi Szt. Ferenc-kompozició

Magyar Angelus, festm.

K.M: Az I. Ferenc József koronázási díj pályamű-
veinek kiáll. Nemz. Ujs. 1927, jun. 10. 11 l.

eletes, 7 kőkeretes ablakkal és íves
etes tornác. 178o körül.

yv. Eger, 1937, 36 l, képpel -

M. D. K.

MIKLÓS József

1919-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.... Bp. 195 . 333.7.

MIKLÓS József

M. D. A.

1920-ban Nagybányán a Szabadiskola ügye

Réti: Nagybánya ... Bp. 1954 334.l.

MDK

Miklós József

Barta Károly dij 1925

N.Szal. Tav.Szal. kiáll. 1934.

M.D.K

MIKLÓS József

1923-ban Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya .. 335.l

Miklós József festőművész
A Tavaszi Szalon" I. kiállitásán kapott Barta Károly-féle festészeti dijat.
A Szinyei Merse Pál Társaság Értesitője. 1927. febr.

vényi indák képezik, virágokkal, a középen és a belső sarokban egy miniatura számára üresen maradt aranykeretes hellyel.

A keretdíszítés külső részében (134 mm széles) négy tritonnal és négy puttóval díszített, levelekből, virágokból és vázából képzett ornamentika között három miniatura látható. Középen aranykeretű medaillonban (82×82 mm) *A pásztorok*

Halkoják,

MDK

Miklós József

v.Nagy Iván: Olasz-magyar kulturális kapcsolatok. T
Tükör, 1937. jun. 398 l.

Miklós József
Barta Károly dij

XVI. Tavaszi szalon. Nemzeti szalon, 1941. julius.
1 l.

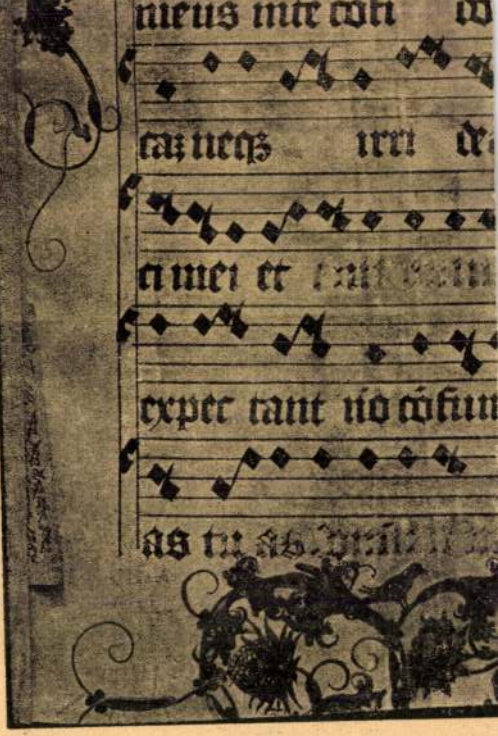

355. kép. *33. (Mss. I. 3.) Graduale (*

Miklós József M.D.K.

Erdélyben, Somlyóujlakon született 1901-ben. Budapesten tanult a Képzőművészeti Főiskolán. Tanulmányait Párizsban a Julian Akadémián folytatta. Visszatér Budapestre, ahol több jelentős dijat nyer, köztük a Szinyei Társaság, Bartha díját és a római dijat. 1931 óta Finnországban él.

Magyar album. Szerk. Incze Sándor. Elmhurst 1956, American Hungarian Studies Foundation. 67.p.

M.D.K.

Miklós József

Csemiczky: "Nyolc müvész kiállitása" cimmel beszámoló a "Mübarát" helyiségeiben rendezett kiállitásról.
A müvész tiz évig élt Finnországban. Az itt festett tájképei kerültek bemutatásra többek között. Két festményének repr.-ját bemutatja a lap: "Tavasz az ablakomból" és "Anya gyermekével" cimekkel.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1941. jan.31.-febr. 6. IV. évf. 5. sz.

. . . .

MDK

Miklós József

FFer. József koronázási jub.díj. Képzőművészet. 1928. II. évf. 12.sz. 172 l.

MDK

Miklós József

Angyali üdvözlet, repr.

Per. József koronázási jub.díj. Képzőművészet, 1926, II. évf. 12.sz. 172 l.

Miklós József

festő

l. Képm. Műv. Fők

IX. 294. l.

595. szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

filmiroda 54.50 és
6 P.-ös nyugtái.

A beadvá

Mellékletel

Egyúttal e

Előirat szá

Utóirat szá

Másolta:

Összeolva

Miklós József.

Réti professor tanítványa.

Képe szerepelt a Képzőművészeti Főiskola kiállításán, a Műcsarnokban.

Az Est, 1928. Máj. 20.

Miklós József.

Képe szerepel a Képzőművészeti Főiskola kiállításán.

Magyarság. 1928. Máj. 20.

Miklós József, festöm.

e kiáll. kapcsán elnyerte a Barta Károly-féle dijat.

Jeszenszky Sándor: Jelentés a Sz.M.P.Társ. 1926. évi működéséről. - A Sz.T. Értesitője.1927.febr 14-17.l.
Nemz. Szal.- Tav.kiáll.
1926.máj.

MDK

Miklós József

Kiállitások. Magyar Müvészet 1927, ~~2~~4o l.

MDK

Miklós József

A Szinyei Társaság Tavaszi Szalonján kiállitott munkáját megvásárolta

A Szinyei Társaság Tavaszi Szalonjának dijai. Ujság 1927. márc. 27. 17.l.

MDK

Miklós József

Barta Károly dijat nyert 1926-ban

Tavaszi Szalon. 1935.

Miklós József

Kiállít a szentendrei művésztelep első bemutatkozó kiállításán.

P.H.1926.VII.28. (Pesti Hírlap)

Miklós József.

Réti István növendéke.

Tanulmányai szerepeltek a Képzőművészeti Főiskola kiállításán, a Műcsarnokban. (említve:)

Nemzeti Ujság, 1928. Máj. 20

Miklós József.

A Ferenc József jubileumi ösztöndíj pályázaton kis aktja szerepel a lúcsarnokban.
(mulátva!)

Pesti Napló, 1928. jún. 14.

Miklós József.
Réti István tanítványa.

Munkája szerepel a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán.

Ujidg, 1928. Máj. 20.

Miklós József.

Réti István tanár művészete.

Műnei szerepelnek a Képzőművészeti Főiskola művészeinek kiállításán a Műcsarnokban.

Budapesti Hírlap, 1928. május 20.

Miklós József

"Luttor főtisztelendőről készitett portréja",
a római Magyar Intézet első kiáll.-én a Nemzeti
Szalonban.

M.931.V.24.

MDK

Miklós József

Barta Károly-díj 1926

M. Szal. Tavaszi szalon 1937.

Kempes B.A.J., 1962.

Vijfig jaar Nede

Keszler M.,

Az első magyar n

Népr. Múz. EA. 5

K. Kovács L., 1948.

A magyar népi kö

Krüger F., 1950.

Geographic des t

Lorenz C., 1943.

Bauernarbeit im

Lovas L.,

Az első magyar n

Miklós József

MDK

Homokbánya a breton tengerparton, olf.

Mücsarnok 1932. Budapest közönségének képzőművészeti anyagából rendezett kiállítás

MDK

Miklós József

résztvett az alábbi kiállitáson

Kiállitások. A Szentendrei Müvésztelep első kiáll. Magyar Müvészet 1926. 364.1.

Miklós József

"Monsignore Luttor" képmása, a római ösztöndijas művészek kiállitásán.

P.H.931.V.27.

Miklós József festő

Magyar Művészet, 1927

240.0.
kiállítások.

Miklós József festő

Pesti Hírlap. 1926. jún. 27. 13

A szentendrei művésztelep első kiállításának megnyitása

Miklós József

Magyar Művészet, 1926

364.0.
kiállítások.

Miklós József festő

Magyar Művészet, 1926

303.o.

A Tavasz Szalon díjai.

Miklós József festőművész

8 Órai Ujság 1931. V. 27. 10.

Beszámoló a római Magyar Intézet kiállításáról

Miklós József festö.

Katol.Szemle.1941.88-89.l.

Miklós József festő

Pásztortűz, 1927. 12. sz.

287. l.

Lay: Kihely fiatalok kiállítása.

Kiállitások

Mübarát. Miklós Jézsef kiállitása 1941.

Budapesti Szemle CCLXI.1941.168-176.Spectator: Képzőmüvészet

Miklós József, festő

Pásztortűz 1927. 23 sz.

551. l.

Sz. j.: A dési festő iskola első képkiállítás

Miklós József

Katol.Szemle.1931.II.522-39.l.

Miklós József festő

Budapesti Szemle CCV. 1927. 440-449. o. Ybl Ervin: Képzőművészet

uetnó

Miklós József festő

Budapesti Szemle CCLXI.1941.
169-176.Spectator: Képzőművészet

Zichy Mihály festő

152, 491, 494, 544, 585, 628, 739, 743,

Miklós József.
erdélyi művész

Magyarság, 1927.
ápr. 20.

 M. IV. 20

*** Erdélyi fiatal művészek kiállitása.** A *Bethlen István internátus* (Vilmos császár-ut 55.) társalgó termeiben nagyon értékes kiállitást rendezett négy fiatal erdélyi müvész. Meghatóan puritán, dolgozó, lelkesedő környezet. A régi pesti ház hosszu folyosóira egyszerü diákszobák nyilnak, asztalok mellett, folyosókon, ablakokban tanuló, vitatkozó, hazatérő, siető erdélyi diákok. Az egyik kis társalgóban egyszerü asztalon lapok és folyóiratok, körülötte diákok, épen az uj erdélyi irodalomról beszélgetnek, Makkai Sándor, Benedek Elek, Áprily Lajos, Nyirő József, Gulácsy Irén neve üt át a vitán. Egy másik csoport ujságjuknak *A hidnak* készülő cikkeit vitatja. Sok szó esik a párisi erdélyi magyarokról, az uj müvészetről és egyetemről, sportról, cserkészetről... ragyogóan tiszta, lelkes, világos szavak. És munka mindenütt. A kártya, a kávéház, az italozás, lóverseny, nő, a régi diákság életének fele és a végzetes fele — eltünt a tiszta falak közül. Odébb két nagyobb társalgó falán egyszerü rámákban, szükségszerüen rossz világitásban — képek. Géppel irt, szegényes katalóguslap, hihetetlenül olcsó árak, müvészálmok, amelyekről bár kitelhetnék egy-egy nyári párisi, firenzei, vagy hollandi utra! Négy képnek már van is gazdája. Kebelbéli mecénás vette meg az internátus vezetői közül. Ez is milyen szép. A „családban" marad. A kiállitók közül hárman már beérkezett müvészek, bármilyen fiatalok is, szerepeltek nagy, nyilvános kiállitásokon és dijakat nyertek. *Miklós József* a legkiforrottabb közöttük. Kompozicióiban biztos vonalvezetés, ragyogó szineiben egyéni, egységes tónus. Tájképeit az erdélyi hegyek és erdők monumentalitása jellemzi. „Magyar Angelusa", „Sokác lánya", „Pompás női szirma" bármelyik nagykiállitás diszére válnék. *Sir* Andor akvarelljeiben a legerőbb, mert itt a legfüggetlenebb, legszinesebb és legegyénibb. „Barackfái", „Kékruhás leánykája" és tájképei eredeti szinproblémáikkal kiváló munkák. *Bordy* Andrásnak karakterisztikus fejei, mély emberlátása és jellemző ereje az értékes festői tulajdonsága. *Kerekes* György még közvetlen az elindulás után, — de már is biztos tudással és nagy szemléltető készséggel vázolta fel krétával gyors tanulmányfejeit. Igazi gyönyörüséggel lehet végignézni ezen az értékes, változatosan szép kiállitáson. Mennyi lelkes munka, szépség, nekifeszülés. Kell, hogy bő aratásra megérjen. *(m. j.)*

annyira izlett nekik, hogy semmiképen sem akartak kimenni a szinpadról, hanem hurzták a Kitették a holttestet, hogy majd beleszakadtak. *Bartos* integetett nekik, pisszegett, *Almássy* Endre egy hosszu pálcával piszkálta őket, hogy elég már. Hiába volt minden. Ekkor *Rádai* rendezőnek nagyszerü ötlete támadt és egy marék aprópénzt kidobott a kulisszák mögé. Uccu, lett erre kapkodás, egymást lökdösték a pénz után s mikor már az utolsó is kisurrant az ajtón, az ügyelő nyomban elállta az utjukat. Igy kintrekedtek. De erősen fogadkoztak, hogy ha holnap ismét következik a jelenésük, hát addig nem jönnek ki a szinpadról, amig az egész sonkát meg nem eszik. Most a rendező parancsából nagy hajsza indult a városban a legkisebb sonkák után. Nehogy baj legyen a rajkók körül.

* **Szavaló-est.** Doktor János, az Országos Kamaraszinház volt főrendezője, ki a modern szinjátszás uttörésében jelentékeny szerepet töltött be: április hó 23-án, szombat este fél 9 órai kezdettel irodalmi recitálóestélyt rendez a Zeneakadémia kamaratermében. Ez estén *Irsay* Dalma egyéni szavalóművészetével a külföldi költők legjobbjait szólaltatja meg, mig Doktor János a klasz-

Miklós József.

A Szinyei-Merse Társaság a Tavaszi Szalon idei második kiállításán szerepelt művét a Társaság saját épületének számára vásárolta meg, egy e célra szolgáló adományból.

Magyarság, 1924. márc. 29.

MŰVÉSZET

Négy fiatal festő

A Bethlen István Internátus Vilmos császár-út 55. szám alatt lévő épületének társalgótermében négy fiatal festő: *Miklós* József, *Sir* Andor, *Bordi* András és *Kerekes* György képkiállítást rendezett. *Miklós* József nemcsak a legidősebb, hanem a legelőrehaladottabb is társai között, célkitüzésben szinte kiforrottan kész. Régebb kiállításokról is ismerjük, dijazott, kitüntetett fiatalja a Szinnyei Társaságnak; a Szent Ferenc oltárkép pályázaton második dijat nyert. Itt is látjuk elismert müveit. De uj alakitásai csak gyarapitják a jó véleményt művészetéről. Főereje az arcképfestésben nyilvánul meg. Előadása nyugodt, szinei az objektiv látás eredményei, technikája lendületes. Az örökszép érdekli minden munkáján, hangulat és gondolat van képein (Magyar angelus).

Szinte párhuzamosan halad vele *Bordi* András. Bevált művészi értékek kitünő alkalmazása főleg a vizfestés nagyszerü technikájában nyilvánul meg nála, az egyéni iz érzékeltetésével.

Uj uton halad *Sir* Andor, de ezt az uj utat nem maga vágta. Szinfoltok, gyors impressziók (tájban és figurában) képalkotó hatását keresi, s biztató jelenség egyéni értékek elérésére is.

Kerekes György csak elindult. Egyelőre müterem-studiumokat mutat, karakterfejek szénrajzaiban tehetség látszik. Megérdemli, hogy figyelemmel kisérjék.

A kiállítás ünepélyes megnyitására, holnap, csütörtökön délelőtt tizenegy órára hivták meg a hivatalos művészi köröket.

—*sly.*

Miklós József

"Monsignore Luttor" portréja, a római ösztöndijas művészek kiállitásán.

N.U. 931.V.24.

Miklós József

Alkotásával részt vett a római Magyar Intézet első kiáll.-án a Nemzeti Szalonban.

Ujság, 931.V.24.

MDK

Miklós József

A Csernoch-dijra beérkezett pályaművét öt millio korona jutalomra érdemesitette a biráló-bizottság.

Cikk: Az Egyházművészeti Kiállitás Csernoch dija.

Nemzeti Szalon, Egyházmüv.Kiáll. 1926.

MDK

Miklós József

az 1927 évi Egyházmüvészeti kiállitáson ötmilliós dijat nyert

Aktuális képzőmüvészeti események. Pesti Hirlap 1927 évi Kincsesháza.

MDK

Miklós József

1926. A "Tavaszi Szalon" I. kiáll. a Barta Károly-féle festészeti dijat nyerte

A Szinyei Merse Pál Társ. Értesitője. 1927. febr. 3. sz.

MDK

Miklós József

a Barta Károly-féle kétmilliós festészeti dijat nyerte

A Tavaszi Szalon dijai. Magyar Müvészet 1926.5.sz. 303.l.

1. volt cisztercita rendház
. ev. templom
). lakóház
ve/: Arany János u. 1. volt Vojnich kuria
Dózsa György ut 18. lakóház
Kölcsey u. 37. méntelep
Rókus-kápolna
Táncsics Mihály u.16. lakóház
Jókai u. 1o. /jegyzékben tévesen 6-8./

Miklós József.

Kiállitotta müveit a Nemzeti Szalon 1940-ben.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

MDK

Miklós József, festö

Réti István tanitványa.

(e.a.)

A Képzömüv. Föisk. növ. kiáll. -Mücs.
Ujság. 1928 máj.2o. 22.1.

MDK

Miklós József

Jutka, temp.

Főv. Képtár jub. kiáll. 1944. jan.

MDK

Miklós József,

Női fej.

A Vall. és Közokt. Min. vásárlásaink kiállítása. Az O. M. Szépművészeti Múz.-ban. 1938 jul. 1.-aug. 1. Bp. 1941 Kat. 14. l.

MIKLÓS Károly (1952)
150. Dirty Dancing, 1989
offset, 81x56 cm
j.j.k. Miklós K. '89 – Offset és Játékkártya Nyomda Budapest
ltsz.: xv 90.173

A változás jelei : Plakátok 1988-1990. : Magyar Nemzeti Galéria,1990.nov.14.-dec.31. A kat. szerk. Bakos Katalin. Bp., MNG, 1990 20.

Műbarát IV. kiáll.

A legutóbbi számunkban helyszűke miatt csak említést tettünk a Műbarát január 26-án megnyílt IV. kiállításáról, amelyen *Miklós József, H. Mattioni Eszter, Mágori Vargha Béla, Feszty Masa, Sz. Lám Ilona* festőművészek, valamint *Poór Lili, Andrássy Kurta János* és *Borbereki Kováts Zoltán* szobrászművészek mutatták be legújabb műveiket. Valamennyien a fiatalabb művésznemzedékhez tartoznak, s többékevésbbé már ismert, a kiállításokon s művészeti életünk más területein gyakran szereplő nevek. *Miklós József* szerepelt a legnagyobb anyaggal, s jóllehet egy-egy művét már korábban is láttuk, finnországi tanulmánya után ez volt első budapesti

Szépművészet
1941. 104.

bemutatkozása. Anyaga változatos, mind tárgyválasztásában, mind pedig festői problémáinak felvetésében és megoldásában. Derűs, napfényes és levegős képeit itt-ott zománcos, kissé hideg fátyol takarja; ezt valószínűleg a hidegebb északi levegő idézte elő. Erőteljes, rokonszenves művészi egyéniségnek mutatkozik, akinek további fejlődését már azért is nagy érdeklődéssel figyelhetjük, mert az ugyane számunkban ismertetett Balatoni Kiállításon még érdekesebb anyagot mutat be. *H. Mattioni Eszter* négy kis temperája kellemes ízelítő az ő piktúrájából. *Feszty Masa* szénrajzai az ő megszokott poéziséről és gondosságáról tanúskodnak. Különös figyelmet keltettek ezen a kiállításon *Mágori Vargha Bélának* az elmúlt évben készült olajképei. Balatoni képek, amelyek közül egyiket-másikat a Balatoni Kiállításon is viszontlátjuk. Vargha Béla itt, a Balaton partján sem a víz tükrének, a visszaverődő napsugárnak a szépségeit keresi és látja, hanem a vízpartján keményen dolgozó kubikusokat, a hajóvontatókat, menekülőket. Ebből a szociális tartalmú, nem egyszer drámai feszültségű hangulatból csak ritkán szabadul fel, egy-egy vidám színélmény kedvéért. Mágori Vargha alapjában véve komor hangulatú piktúrájában nagy meglepetés egy-egy olyan kép, mint a „Kővágóőrsi lány". Nyoma sincs rajta a művész szorongásának: az életöröm, a színek derűs, szinte harsogó ereje, a kék és vörös színeknek a tükörben és a háttérben váltakozó ritmusa új útra enged következtetni a művész fejlődésében. *Sz. Lám Ilona* és *Poór Lili* művei komoly szobrászi igyekezetről tanúskodnak. *Andrássy Kurta János* művei közül a kőben elgondolt „Család" emelkedik ki, de valamennyiben megmutatkozik egyéni utakat kereső szobrászi ereje. *Borbereki Kovács Zoltán* ezen a kiállításon is tanújelét adja, hogy legjobb fiatal szobrászaink közé tartozik. Körtefából faragott kukoricamorzsolója méltó párja közismert kubikusának. Hasonlóképen erőteljes kifejező és összefogó készségről tanúskodik *Mosónőt* ábrázoló tanulmányfeje. Művészfej-vázlata elemi erővel, expresszíven hat. Madách-tervének angyala pedig korunk legszebb magyar kisplasztikai művei közé tartozik.

apost. Felsége által jóváhagyott alapszabályait" a Társulat 1865—66-ra kiadott Évkönyvében (Pest, 1867).

[2] Az itt és alább felsorolt adatokra l. a Társulat Évkönyveinek tiszteletreméltó sorozatát, valamint Szmrecsányi Miklós:

időben, s a közép- és reneszánsz-korszakban is egyik legsajátabb alkotó eleme volt. Ez pedig nem más, mint a legmagasabb művészi igények megvalósítására törekvő fémművesség, amely szinte a szobrászat és az ötvösség határterülete. A mult század végének fogalmi zavaraiban élő „művészeti szakember" könnyen rásüthetné erre a szobrász-fémművességre azt, hogy iparművészet. Pedig távolról sem az. Egyszerűen azért, mert „iparművészet" lényegében nem létezik. Vagy művészet, vagy ipar, esetleg művészi színvonalra törekvő, arra felemelkedő ipar lehetséges. Borsos Miklós művei a tiszta művészet fogalmi körébe tartoznak már azért is, mert szándéka nem gyakorlati, tehát nem ipari, hanem képszerkesztés és ábrázolás, tehát elsődlegesen művészi szándék. Formanyelve anyagának és technikájának megfelelően egyszerű, szűkszavú, de mindig kifejező. Maga az anyag és a technika, illetőleg annak önálló művelése is elősegítette egyéni stílussajátságainak kifejlesztésében.

A Magyar Mesterművek kiállításán más kiállításokról többnyire már ismert, magángyüjteményekben lévő művet láttunk. A „mestermű" jelző nem minden esetben illik a kiállított képekre, de nagy örömmel élvezhettük közöttük *Aba Novák Vilmos, Csók István, Derkovics Gyula, Mednyánszky László, Rippl-Rónai József, Rudnay Gyula, Tornyay János* és *Vaszary János* egy-egy valóban kiváló, az új magyar festőművészet fejlődésében, s a legszebb alkotások összességében is első vonalban álló művét.

E T I É L E T

A megjelölt határidőn túl beérkező, valamint a pályázati hirdetmény feltételeinek meg nem felelő kérvények minden

Miklós József

festő

cród

Ujság. 1941. jan. 25.

(e. a.: A Műbarát-

szalon csoportkiállí-

tása.)

Museo Falcioni (Viterbo) III. 153.

Andrássy Kurta János

		P
62. Pihenő parasztasszony	(kőben)	1200
63. Angelus	(terakottában)	400
64. Zsákoló munkás	(fémbeöntve)	600
65. Korsós nő	(fémben)	2000
66. Család	(kőben megrendelhető)	

Borbereky Kováts Zoltán

67. Szüret	(kőben)	1500
68. Mosónő tanulmányfej	(terakottából 350 P bronzból	600
69. Mosónő	(bronzból)	450
70. Kubikus	(bronzból)	450
71. Kukurica morzsoló	(körte fa)	600
72 Madách terv.	(bronz 450 terakottából	200
73. Erdély	(bronz)	600
74. Művész fej (vázlat)	(terakottából)	250

Miklós József

MŰBARÁT KIÁLLITÓHELYISÉG

VEZETŐ IGAZGATÓ: KRIVÁTSY SZÜTS GYÖRGY

MŰVÉSZETI IGAZGATÓ: BASILIDES BARNA

IV. KIÁLLITÁSA

Miklós József, R. Mattioni Eszter

Mágori Vargha Béla,

Feszty Masa, Sz. Lám Ilona,

festőművészek

Poór Lili, Andrássy Kurta János,

Borbereky Kováts Zoltán

szobrászművészek

Ára: 30 fillér

NYITVA: 1941. ÉVI JANUÁR 26-TÓL FEBRUÁR 9-IG
DÉLELŐTT 10—1 ÉS DÉLUTÁN 5—8 ÓRÁIG
VASÁRNAP 10—2-IG

Miklós József

				P
1. Tanulmány a Szoptatáshoz	olaj	Paanajärvi	1932	250
2. Derüs világitás	„	1940 Tihany		550
3. Ebéd után	„	1938 magántulajdon		
4. Partokon	„	Taipalsaari	1938	300
5. Kukorica fal előtt	„	Tihany	1940	500
6. Este a szigeten	„	Saimaa	1938	300
7. Jakut férfi	„	Helsinki	1937	350
8. Tavasz az ablakomból	„	Helsinki	1937	550
9. A menyecske ablaka	„	Tihany	1940	450
10. Böbe asszony	„	Budapest	1926	magánt.
11. Este a Balatonnál	„	Tihany	1940	850
12. Önarckép	„	Mohács	1927	magánt.
13. Első hó	„	Paanajärvi	1932	700
14. Finn táj	„	Saimaa	1939	250
15. Férfi képmás	„	Helsinki	1933	magánt.
16. Tükörsima	„	Saimaa	1937	350
17. Szoptatós anya	freskóvázlat	Helsinki	1933	800
18. Reggel a tavon	olaj	Saimaa	1937	350
19. Karjalai férfi	„	Piispajärvi	1935	600
20. Este a tavon	„	Patasaari	1939	300
21. Rézsaszinü begonia	„	Helsinki	1936	400
22. Falu a tóparton	„	Taipalsaari	1939	550
23. Sárga begonia	„	Helsinki	1936	400
24. Kalevalai táj	„	Patasaari	1939	800
25. Csendélet az ablakban	„	Helsinki	1935	400
26. Aranyházi szöllők	„	Tihany	1940	1600
27. Csendélet a vizeskancsóval	„	Helsinki	1935	magánt.
28. Csendes öböl	„	Patasaari	1939	800
29. Önarckép	„	Helsinki	1933	250
30. Viztükör előtt	„	Saimaa	1938	magánt.
31. Hajnali várakozás	„	Tihany	1940	1700
32. Szegény ember asztala	„	Helsinki	1935	450
33. Pirosarcu lány	„	Paanajärvi	1932	magánt.
34. Gombás csendélet	„	Saimaa	1938	250
35. Anya gyermekével	„	Savitaipal	1938	750
36. Jutka	„	Tihany	1940	250

K. Mattioni Eszter

		P		P
37. Matyó gyerek	tempera	180	39. Virágcsendélet	tempera 300
38. Mezökövesdi menyecske	tempera	350	40. Matyó kislány	tempera 180

Mágori Vargha Béla

41. Kubikusok a viz partján		700	44. Kövágóörsi lány	700
42. A Sió partján		600	45. Menekülök	1600
43. Hajóvontatók		1000		

Feszty Masa Vízhordóleány

46. Tanulmány fej	szénrajz	100	48. Szent Erzsébet	szénrajz 100
57. Hóolvadás	szénrajz	300		

Sz. Lám Ilona

49. Idegen lány	olaj	500
50. Fekete zölddel	„	250
51. A Dáma	„	500
52. Honvágy	„	500

Poór Lili szobrászmüvész

53. Ad astra	(bronzban)	800
54. ifj. dr. Gerlóczy Géza	(plakett)	magánt.
55. Epol jelvénye	(plakett)	„
56. Gróf Klébelsberg Kunó	(plakett)	„
57. Papp Károly proffeszor	(plakett)	„
58. Ádám Éva	(bronzban)	„
59. Plakett		150
60. Tavasz		500
61. Dr. Gerlóczy Géza		magánt.

MAGYAR-FINN TÁRSASÁG

„FINNORSZÁG MAGYAR SZEMMEL"

ORSÓS FERENC
MIKLÓS JÓZSEF ROZS JÁNOS

GYÜJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSÁNAK

KATALÓGUSA

AZ ORSZ. M. KIR. IPARMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN
1940. ÉVI ÁPRILIS HÓ 19—MÁJUS HÓ 2-IG

ÁRA 50 FILLÉR

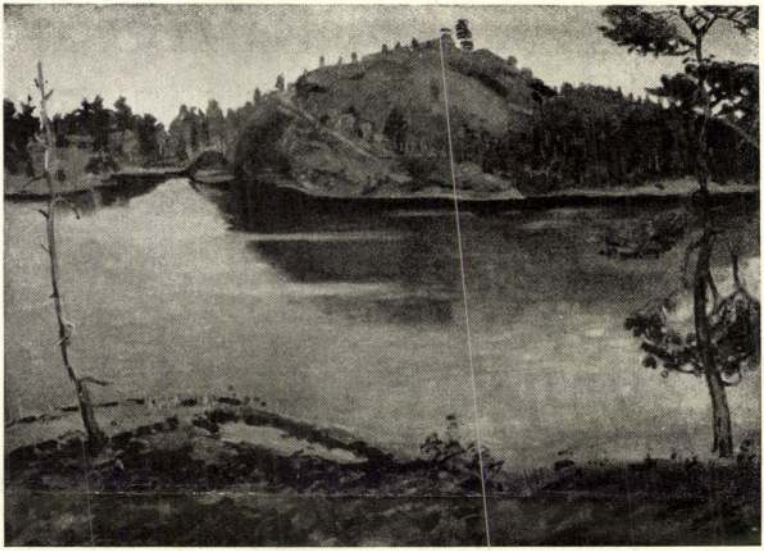

14. Orsós F.: A Patasaari öble

ORSÓS FERENC

GRAFIKA

1. Fóka öböl a Patasaarin 100 P
2. Olkapää (Snellman prof. nyaralója) *Aarno Snellman prof. tulajdona*
3. Perasaari a Saimaa tavon 100 P
4. Vermatsaari öreg fái 100 P
5. Szent tó: Kimingin järvi *A Szépm. Múz. tulajdona*
6. Kämen virta 100 P
7. Szent fa 100 P
8. Finn tanya *A Szépm. Múz. tulajdona*
9. Úti jegyzetek *Magántulajdon*
10. Öreg szurkosfenyő 100 P
11. Úti jegyzetek *Magántulajdon*

OLAJFESTMÉNYEK

12. Borongós nap a Keitele tavon *Magántulajdon*
13. A Keitele tó szívében 600 P
14. A Patasaari öblében 600 P
15. Reggeli hangulat a Keitele tavon *Burger Károly prof. tulajdona*
16. Alkony a Patasaarin 600 P
17. Kalevala-táj 600 P
18. Zord gránitpartok 600 P
19. Sellők 600 P
20. Alkony a Pajusaarin 600 P
21. A szent sziget 600 P
22. Kyrön puro: 600 P
    a fűrészmalomnál 600 P
23. A saimaa hullámzó azurja 600 P

A fent sorolt képek eladási árából 25%-ot a Finn Vöröskereszt és 25%-ot a magyar árvízkárosultak javára ajánlott fel a művész.

MIKLÓS JÓZSEF

OLAJFESTMÉNYEK

24. Burjat férfi 350 P
25. Első hó 600 P
26. Karjalai leány *Dr. Weörös Gyula tulajdona*
27. Gazdátlan sziget a Saimaan 450 P
28. Finn nénike 500 P
29. Holdtölte a Saimaan 450 P
30. Régi harcok színhelye 600 P
31. Karjalai férfi 800 P
32. Tükröződés 600 P
33. Ablakban 500 P
34. Finn anya 1000 P
35. Csendélet 500 P
36. A Saimaa tó hátán 350 P
37. Egy fogás mujku 700 P
38. Hajnal a fjordon 350 P
39. Uri gombák 300 P
40. Viharvert fenyők a Patasaarin 700 P
41. Tejes reggeli *Kákai Szabó György tulajd.*
42. A néma Saimaa 400 P
43. A szegény ember asztala 700 P
44. Hűvös hangulat 350 P
45. Helsinkii házak 400 P
46. Magányos nyír Paju-Saarin 350 P
47. A Patasaari nagy gránit háta fala 300 P

ROZS JÁNOS

OLAJ ÉS TEMPERA

48. Kangasala vidéke	100 P	64. Dércsipte mezők	120 P
49. Megérett a kalász	120 P	65. Őszi hangulat	100 P
50. Käsköi halászfalu	100 P	66. Kirakodó bárkák	130 P
51. Halmerők	200 P	67. Finn fejek	150 P
52. Vässai halászok	100 P	68. Helsinki külváros	100 P
53. Halászudvar	100 P	69. Silakka halászok	100 P
54. Botteni öböl vidéke	120 P	70. Tanulmányfejek	120 P
55. Sirályok	130 P	71. Borongós idő	120 P
56. Északfinnország	130 P	72. Hämääni táj	120 P
57. Virágos tavasz	120 P	73. Tampere vidéke	100 P
58. Nänpiö	100 P	74. Halászfalu	120 P
59. Jó fogás	350 P	75. Hálójavító	130 P
60. Mäsukijle	100 P	76. Halászok	250 P
61. Borulás	120 P	77. Száradó háló	130 P
62. Nyárutó	120 P	78. Parti részlet Vaasánál	100 P
63. Seenejoki	120 P		

Az üvegtárlóban lévő vízfestmények darabja 45 P. Grafika darabja 30 P.

A kiállítási terem elején elhelyezett tárlóban a Néprajzi Múzeum (Orsz. Magyar Történeti Múzeum Néprajzi Tára) finn gyüjteményének néhány jellegzetes tárgyát mutatjuk be: kül. és fakéreg edények, fakéreg bocskorok, főkötő himzések stb. További két tárlóban bemutatjuk a magyar nyelvű finn irodalmi művek és a finn vonatkozású magyar könyvek legjelentősebb darabjait.

A kiállított könyvek beszerezhetők a

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA
KÖNYVESBOLTJÁBAN

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 18. SZÁM

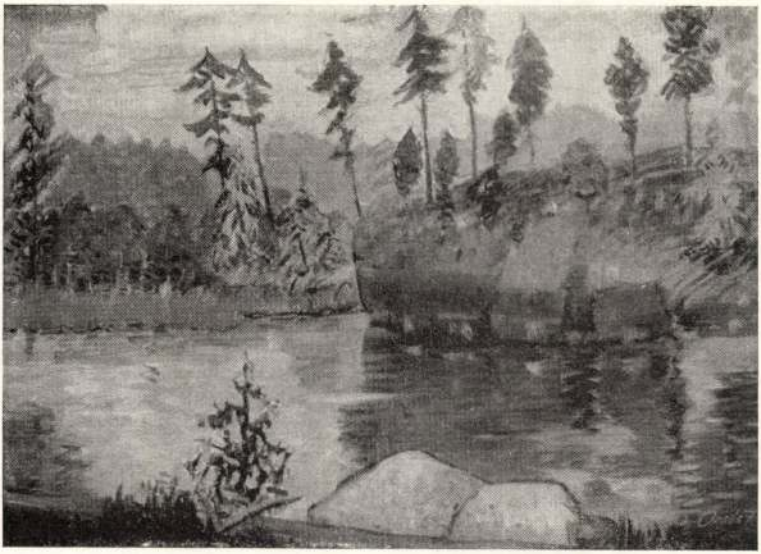

17. Orsós F.: Kalevala-táj

20. Orsós F.: Alkony a Pajusaarin

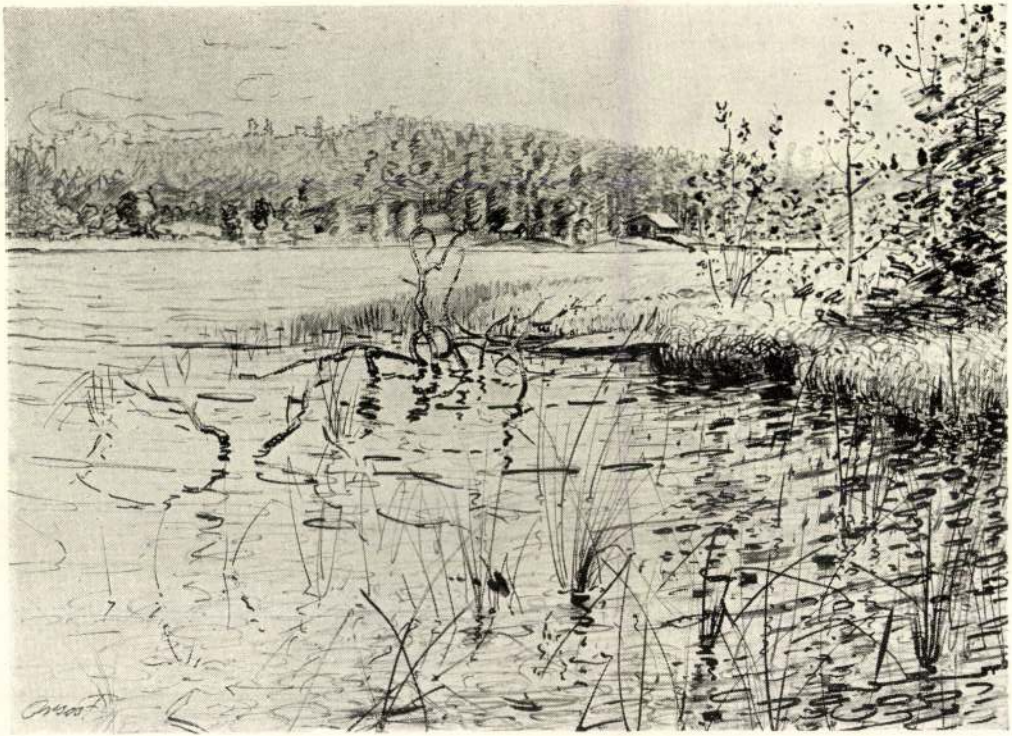

2. Orsós F.: Olkapää, Aarus Snellman háza

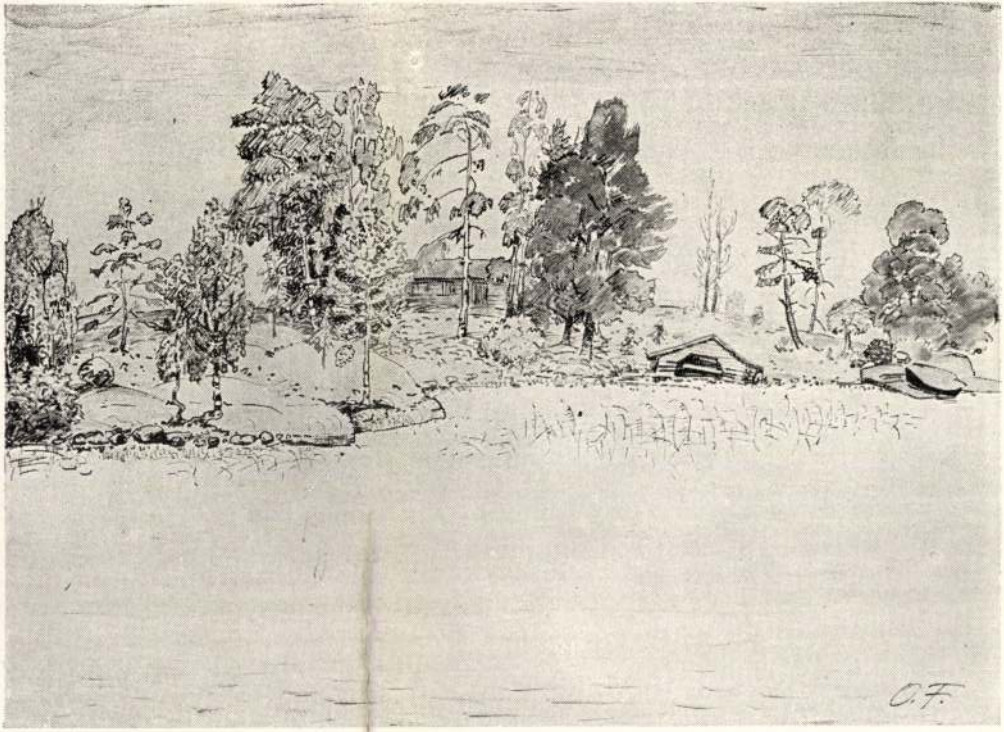

8. Orsós F. : Finn tanya

Miklós József
festő

33.730.

Miklós József

Kopp 1939/40. szerzem. II

MIKLÓS JÓZSEF :

168. Kalevalai táj. /Első hó./ - Olajf., v., 65 x 80 cm. Jelz.l.b. "Miklós J.932."

169. Jutka. - Temp., p., 31.5 x 30 cm.Jelz. nélkül.

GAÁL FERENC :

62. Anikó. - Olajf., v. 75 x 100 cm. Jelz. l. j."Gaál F."

E. GÁLL FERENC :

63. Kiutasitottak. - Olajf., falemez, 20 x 15.5 cm. Jelz. l. b. "Gáll F."

GADÁNYI JENÖ :

64. Csendélet. - Olajf., v. 70 x 55 cm. Jelz. l. j. "Gadányi Jenő 1923."

GARAY ÁKOS :

Miklós József

festő

Önarcheje repr.

Pásztortűz 1942. 7. sz.

cimlapján.

AZ

ERNST-MÚZE

XXV

Miklós József

festő

vód

Művészet 1941. 37. sz.

10. l. (b. l.: Gyűjteményes kiállítások a Műbarátban.)

Cukor F.

A f. hó 12.-i me
teherárúként 2 zsák 0-ás s
azonkívül a szállítási költs
100·20 P melyet
javára befizetni sziveskedj
További megrendelé

MIKLÓS JÓZSEF

109 Monsignore Luttor arcképe olajf. Mgtul.

Nemzeti Szalon 1931 máj–jún

Római magyar intézet

Szent Ferenc felmutatja a szent sebeket. Miklós József díjnyertes pályaműve az egyházművészeti kiállításon

A varázslók valószínüleg minden időben tudták, mi az igazság és mit kell mondani a népnek. Most már megtanúltam én is a mágnások titkát. Nehéz és szomorú titok, de viselniök kell azoknak, akik ki vannak választva reá . . ."

— Azt fogja hinni, hogy megbolondultam, — gondolta az iró, amint félretolta a papírt és elmosolyodott. — Nem baj.

Uj cigarettára gyújtott s azt kezdte számítani, mennyi pénzt kap majd a kiadótól a kéziratért.

A realizmus minden mélységet és magasságot meg tud mérni, de nem mer leszállani a mélységekbe és nem bir felrepülni a magasságokba. *

ban s mialatt gépbe mondta (ő csak gépbe beszélhet) számolta, hogy hány szájnyitást lehetne minden fejezetnél megtakarítani.

Ime az Uj Világ az óriás házak után megszülte óriás gépemberét: Henry Fordot. S mikor így gyár gyárra, sróf srófra, ezernyi munkás százezerre s millió dollár milliárdra gyül, akkor eljön könyvében a tanyai kovácslegény rejtett sóhaja: nagy vallomása: „Szeretek kószálni a mezőn és átugrálni a kerítéseken. Farmunkon körülbelül ötszáz madárházunk van. Mi madárvendégfogadóknak nevezzük őket és egyikben, a Hotel Pontchartraiban, ahol a fecskék tanyáznak, nem kevesebb, mint hatvanhat lakás van. Egész télen eleségkosarakat függesztünk a fákra és gondoskodunk arról, hogy az ívóvizük be ne fagyhasson. A madarak télen-nyáron enni-innivalót és búvóhelyet találnak minálunk. Vannak mindenfajta madárházaink és fészkeink. A verebek, amelyek a vendégbarátsággal visszaélnek, mozdulatlan fészkeket szeretnek, az ökörszemek pedig a mozgathatókat. Ezért az ökörszemek számára acélrugókra helyeztük a kalitkát, hogy a szélben ide-oda himbálózhassanak. A cseresznyét fennhagyjuk a fákon, a földiepret pedig kint a kerti táblákon. Ezért bennünket több madár keres fel évenkint, mint az északi államok bármely más helyét".

Ford, Ford! Te óriás gépember! Magad sem tudott saját titkodat. *Mert* azt le tudtad irni, amit most idéztem vallomásodból, *azért* keres fel téged több dollarmillió, mint bárki mást bármely országnak bármelyik helyen.

Levelek a fiókban

— Elbeszélés —

Irta: **Pásztor József**

Egy alacsony, cvikkeres ember lépett be a Tátrai irodájaba. Tátrai éppen akkor akasztotta fel a telefonkagylót s amint meglátta vendéget, egyszerre szelid tény lobbant fel a szemében.

— No, mi lelt? — kérdezte Tátrai az érkezőt. — Olyan szokatlanul komoly arcot vágsz?

Derűsen végigmérte a férfit, rámutatott egy székre, szivardobozt tolt elé s maga is leereszkedett egy székbe.

A másik komolyan a Tátrai életvidám, egészséges arcába nézett.

— Tudod, hogy jó barátod vagyok, — kezdte. — A feleségedet is jól ismerem. Hiszen háziorvosuk voltam, még mikor otthon volt. Tudod azt is, hogy nem vagyok fecsegő ember, azért ne haragudj meg, ha valamire figyelmeztetlek... amivel talán elejét veheted valami bajnak idejekorán... Szebb, épebb házasságot, mint a tietek, keveset láttam. A feleségednek mindene megvan, ami boldoggá teheti. Két gyönyörű gyermek, jóllét. És te? Lesed minden kívánságát. Minden gondolatod a családodé. És mégis. A feleségedet úgyszólván a babái mellől röpítetted a házba... Az ilyen fiatal lélek még ábrándozik... Minél gazdagabb kielégülést keres... Neked pedig nincs elég időd vele foglalkozni.

Tátrai türelmetlenül hallgatta a szavakat. Ellökte szivarját és kelletlenül nézett a barátja arcába.

— Mit akarsz tulajdonképpen?

A másik felpillantott.

— Ismered te jól Bolkayt?

Tátrai bosszúsan mozdult meg.

— Sose törekedtem arra, hogy megismerjem. Felületes, fecsegő fickónak tartom.

— Látod, máris felindultál, pedig ezt nem aka-

MIKLÓS JÓZSEF :

188. Jutka. - Temp. p., 31.5 x 30 cm.
Jelz. nélkül.

Békéscsab. képt. jub. kiáll
1944

Miklós József

Andrássy Kurta János

		P
62. Pihenő parasztasszony	(kőben)	1200
63. Angelus	(terakottában)	400
64. Zsákoló munkás	(fémbeöntve)	600
65. Korsós nő	(fémben)	2000
66. Család	(kőben megrendelhető)	

Borbereky Kováts Zoltán

67. Szüret	(kőben)	1500
68. Mosónő tanulmányfej	(terakottából 350 P bronzból	600
69. Mosónő	(bronzból)	450
70. Kubikus	(bronzból)	450
71. Kukurica morzsoló	(körte fa)	600
72 Madách terv.	(bronz 450 terakottából	200
73. Erdély	(bronz)	600
74. Művész fej (vázlat)	(terakottából)	250

Miklós József

MŰBARÁT KIÁLLITÓHELYISÉG

VEZETŐ IGAZGATÓ: 'KRIVÁTSY SZÜTS GYÖRGY

MŰVÉSZETI IGAZGATÓ: BASILIDES BARNA

IV. KIÁLLITÁSA

Miklós József, H. Mattioni Eszter

Mágosi Vargha Béla,

Feszty Masa, Sz. Lám Ilona,

festőművészek

Poór Lili, Andrássy Kurta János,

Borbereky Kováts Zoltán

szobrászművészek

Ára: 30 fillér

NYITVA: 1941. ÉVI JANUÁR 26-TÓL FEBRUÁR 9-IG
DÉLELŐTT 10—1 ÉS DÉLUTÁN 5—8 ÓRÁIG
VASÁRNAP 10—2-IG

Miklós József

				P
1.	Tanulmány a Szoptatáshoz	olaj	Paanajärvi 1932	250
2.	Derüs világitás	„	1940 Tihany	550
3.	Ebéd után	„	1938 magántulajdon	
4.	Partokon	„	Taipalsaari 1938	300
5.	Kukorica fal előtt	„	Tihany 1940	500
6.	Este a szigeten	„	Saimaa 1938	300
7.	Jakut férfi	„	Helsinki 1937	350
8.	Tavasz az ablakomból	„	Helsinki 1937	550
9.	A menyecske ablaka	„	Tihany 1940	450
10.	Böbe asszony	„	Budapest 1926	magánt.
11.	Este a Balatonnál	„	Tihany 1940	850
12.	Önarckép	„	Mohács 1927	magánt.
13.	Első hó	„	Paanajärvi 1932	700
14.	Finn táj	„	Saimaa 1939	250
15.	Férfi képmás	„	Helsinki 1933	magánt.
16.	Tükörsima	„	Saimaa 1937	350
17	Szoptatós anya	freskóvázlat	Helsinki 1933	800
18.	Reggel a tavon	olaj	Saimaa 1937	350
19.	Karjalai férfi	„	Piispajärvi 1935	600
20.	Este a tavon	„	Patasaari 1939	300
21.	Rózsaszinü begonia	„	Helsinki 1936	400
22.	Falu a tóparton	„	Taipalsaari 1939	550
23.	Sárga begonia	„	Helsinki 1936	400
24.	Kalevalai táj	„	Patasaari 1939	800
25.	Csendélet az ablakban	„	Helsinki 1935	400
26.	Aranyházi szöllők	„	Tihany 1940	1600
27.	Csendélet a vizeskancsóval	„	Helsinki 1935	magánt.
28.	Csendes öböl	„	Patasaari 1939	800
29.	Önarckép	„	Helsinki 1933	250
30.	Viztükör előtt	„	Saimaa 1938	magánt.
31.	Hajnali várakozás	„	Tihany 1940	1700
32.	Szegény ember asztala	„	Helsinki 1935	450
33.	Pirosarcu lány	„	Paanajärvi 1932	magánt.
34.	Gombás csendélet	„	Saimaa 1938	250
35.	Anya gyermekével	„	Savitaipal 1938	750
36.	Jutka	„	Tihany 1940	250

H. Mattioni Eszter

			P
37.	Matyó gyerek tempera	180	
38.	Mezökövesdi menyecske tempera	350	
39.	Virágcsendélet tempera		300
40.	Matyó kislány tempera		180

Mágosi Vargha Béla

41.	Kubikusok a viz partján	700	
42.	A Sió partján	600	
43	Hajóvontatók	1000	
44.	Kövágóörsi lány		700
45.	Menekülök		1600

Feszty Masa

46.	Tanulmány fej szénrajz	100	
57.	Hóolvadás szénrajz	300	
48.	Szent Erzsébet szénrajz		100

Sz. Lám Ilona

49.	Idegen lány	olaj	500
50.	Fekete zölddel	„	250
51.	A Dáma	„	500
52.	Honvágy	„	500

Poór Lili szobrászmüvész

53.	Ad astra	(bronzban)	800
54.	ilj. dr. Gerlóczy Géza	(plakett)	magánt.
55.	Epol jelvénye	(plakett)	„
56.	Gróf Klébelsberg Kuno	(plakett)	„
57.	Papp Károly proffeszor	(plakett)	„
58.	Ádám Éva	(bronzban)	„
59.	Plakett		150
60.	Tavasz		500
61.	Dr. Gerlóczy Géza		magánt.

Miklós József
kiglutása
Nemzeti halon
1941. márc.

Fův. kept

MIKLÓS JÓZSEF:

135.	Hajnali várakozás, olajtemp.	1700.–
136.	Aranyházi szőlők, olajtemp.	1500.–
139.	Utolsó napsugarak, olajtemp.	500.–
141.	Naplemente a Balatonon, olajtemp.	mgt.
142.	Alszegen, olajtemp.	1000.–
143.	Vázlat a kukoricatörőhöz, olajtemp.	mgt.

Nemzeti Szalon 1941. márc.
93. csop. kiáll.

E képeket mint balatoni
ösztöndíjas festette.

HEREND 100 ÉVES

Ábrahám József, Bagó M. és Fia Utóda, Budapest

Felelős kiadó: Lehel Béla.

Miklós József
166. Szt. Ferenc felmutatja a szent sebeket. Olajf.

Nemzeti Szalon
Egyházm.-kiáll.
1926.

2983

44 J. Wenglein:

(Sz. Münchenben 1845, oktober 5-én)

Tájkép.

A lapályos ter
a középtérben háró
gyepes sikság. ~~Elöl~~
fűzfa látható s jo
~~[illegible]~~ őrzi, kik
bát tartja feleme
ing és kék vagy b
gőszük két birka va
szekér halad. Fölöste
ben beborult. Jelzés

Vászon, mé
~~Sz. képt. 97~~
~~Ly. sza 183.~~
~~V. 44.~~

1 ~~fejér~~

V: 246.

A Csernoch-díj pályázaton
e művére öt millió korona
jutalmat kapott.

Nemzeti Szalon Egyházm. Kiáll. 1926.

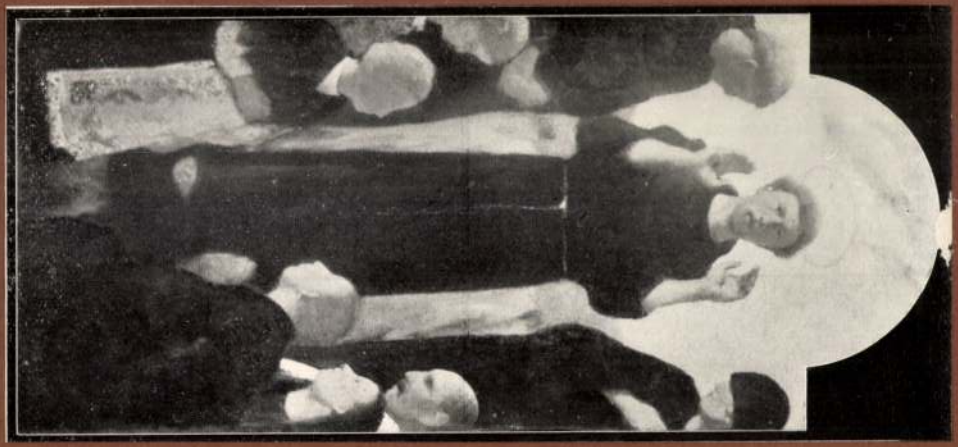

Miklós József

MIKLÓS JÓZSEF:
SZENT FERENC

Miklós József

festő

Bőbe arszony, olajf.
Önarchép, olajf.
Lovász gyerek, olajf.

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1926.

Miklós József

festő

1926. Barta Károly festészeti dija.

Tavaszi Szalon

Slott-Möller Agnes festő, Kopenhága. (750.)
Syberg, Fritz festő, Kjerteminde. (759, 768, 781.)
Tuxen, Laurits festő, Kopenhága. (780.)
Wentorf, C. F. Carl festő, Kopenhága. (755—757, 769, 773.)

IV.

Finnek.

Blomstedt, Väinö festő, Helsinki. (845.)
† *Edelfeldt, Albert* festő. (816, 846.)
Ehrström, Erik O. W. Aggelby Helsinki. (860, 861, 863, 864.)
Engberg, Gabriel festő, Suomi Tampere. (812, 817, 835, 839, 842.)
Gallén-Kaléla, Akseli festő, Helsinki. (821—834, 836, 837, 840.) alberga Suomi
Halonen, Eemil szobrász, Nerkoo. (856—858.)
Halonen, Pekka festő, Kerava. (802, 804, 808, 815, 820, 841, 848.)
Järnefelt, Eero festő, Järvenpää. (803, 813, 814, 819, 849, 851, 852, 855.)
Rissannen, Juho festő, Malmi. (805, 807, 811, 838, 843, 844, 853.)
Simberg, Hugo festő, Helsinki. (810, 850, 854.)
Sjöström, Wilho festő, Helsinki. (806, 809, 818, 847.)
Wikström, Emile szobrász, Kunrila Suomi. (865—867.)

Miklós József

B. Bakay Margit dr.
Kiállítások. Nemzeti József
1941. január 25.

Nyolc művész mutatkozik be a *Műbarátok* termeiben a nagyközönség előtt. A falakon *Miklós* Józsefnek legszebb alkotásai, tizennégy év termése diszlik. Az erdélyi származásu *Miklós* tiz évig Finnországban élt, három évig Párisban, egyet pedig Rómában töltött. Munkáiban a szinek finom átérzése mellett egy halk, csendes lira ömlik el és ebben a szelid tónusban mondja el benyomásait az emberekről, tájakról és az egész valóságról. Művészi skálája nem nagy távolságokat átfogó, mégis alkotásai figyelemre méltóak, mert tiszta művészet hozza létre őket. Képei mellett Sz. *Lám* Ilona franciás könnyedségü festményei éppen az ellenkező végletekben mozognak. *Mágori Varga* expresszionista stilusu munkákat állit ki. *Feszti* Masának pedig három érzéstől átfütött grafikája szerepel. Néhány finom, dekorativ képpel adta le névjegyét H. *Mattioni* Eszter is.

A szobrászok értékes anyaggal vonultak föl. *Borbereki Kováts* Zoltán erőtől feszülő plasztikája és *Andrássy* Kurta architektonikus felépitésü, zamatosan magyar szobrai adnak sujt és magas szinvonalat a kiállitásnak. *Poór* Lilly hidegfelfogásu, kisméretü szobrai szerényen huzódnak meg.

B. Bakay Margit dr.

ilső drámai és a belső tragikus szituációt
dejűleg és úgy megjelentetni, hogy a
ő közötti mélységes különbséget teljesen
edi és érezteti. Míg a nyilvánvaló drámai
ültség a leány támadó kíváncsisága és
us védekező magábazárkózása között
ellentétben kulminál, addig az igazi,
első tragédia, két ember lelki párbeszéde,
us kínlódó homlokán és a Megváltó le-
dó gesztusán keresztül, egyenesen a szí-
kbe markol.
zek a belső, tartalmi és lelki motivumok
anak a legmeggyőzőbben az öreg Rem-
ndtra, úgyhogy ezek mellett szinte má-
rendű bizonyító erejű az a késői képeket
mző, belsőleg átvilágított szinte folyé-
nyá vált aranybarna alaptónus, amelyben
itt-ott, a sárga fények cikázása mel-
felbukkan az a csudás rozsdavörös is,
ly a Judenbraut és a Braunschweigi csa-
színfenomenjei közé tartozik. És végül
utolsó korszakra vall az a nagystílű, szé-
formakezelés is, amely mindig lágy, bele-
adó és sohasem élesen plasztikus térbeli
jelenést ad ezeknek az átszellemült és
is oly élőnél élőbb alakoknak.
„*Kapucinusbarát*" 1660 dátummal el-
a, egészen más világba vezet. Itt is a
na uralkodik, de még nem az arannyal
atott késői tónus, hanem masszivabb,
isabb szín. De annál szebben világít ki
ől a materiális keretből a szelíd, kedves
sárgás fényben, gyöngéd árnyékokkal
mintázva. A lesütött merengő szemek a

Miklós József

Pesti Hírlap 1941. febr. 4

— **Csoportkiállítás a Műbarátnál.** Öt festő és három szobrász tárlata nyílt meg a Mária Valéria-utcai *Műbarát* kiállítóhelyiségben. Legnagyobb anyaggal *Miklós József*, a Finnországból nemrég hazatért festőművész szerepel, akinek különösen azok a festményei szépek és finom színeikkel, elegáns előadásmódjukkal igazán figyelemreméltóak, amelyek Suomi hűvös, átszűrt fényeit, ezüstös levegőjét érzeztetik; elsősorban az *Első hó* című tájkép, a *Szoptatós anya* című kompozicióészlet és a két ablakos csendélet. *Mágori Vargha Béla*, az erdélyi festő, főként a dinamikus erő kifejezésére törekszik és *Menekülők* című képén ezt sikerül is érzeztetnie. *Feszty Massa* 3 nemesen rajzolt lapja, *Sz. Lám Ilona* néhány frissen színes és elegáns ecsetkezelésű portréja, valamint H. Mattioni Eszter kisebb képei egészítik ki a kiállítás festői részét. A szobrászoknál igen finom vonalu plakettekkel szerepel *Poór Lili*, mellette két őserejű szobrászunk, *Borbereki Kovács Zoltán* és *Andrássy-Kurta János*, akik közül az első, a legszebb magyar szobrok egyikének, a szentesi Kubikos-szobornak kisebbitett bronz-replikáját mutatja be többek közt, a második pedig különösen *Szakoló munkás* című kisplasztikájával tünik ki.

(*f. j.*)

Miklós

M. 4. *József*, festő. • Somlyóújlak 1901 máj. 14. A bpesti képzőm. főiskolán Réti Istvánnál tanult. 1926. az egyházművészeti kiállításon Szent Ferenc felmutatja a szent sebeket c. művét a Csernoch-díj pályázaton kitüntették. Ugyanez évben a Szinyei-Társaság tavaszi szalónjában a Barta Károly-féle festészeti díjat nyerte. 1928—30. a római Collegium Hungaricum ösztöndíjasa volt. Homokbánya a breton tengerparton c. műve a Fővárosi Múzeumban van.

E. Gy. II 122

T. 100.

n feltüntető lapon az ostrom-
ve, PEST mellett pedig az i-
a várban:

VÖSTVNG OFEN
AQVE,

2.2 cm.

Veber, Jean. Páris. (57.)
Völkerling, Herman. München (594.)
Vuillard, C. (3.)
Willmarth, William. Milano. (600.)
Withers, Alfred. London (377.)
Zo, Henri. Páris. (26.)
Zorn, Anders. Páris. (90. 477—484.)
Zuber, Henri. Páris. (25.)

1912
Tavaszi Szalon
Nemzeti Szalon

Picard, Georges. Páris. (50.)
Piepho, Carl. München. (587.)
Pietzsch, Richárd. Grunewald Berlin mellett. (184.)
Priestman, Bertram. London. (373, 374.)
Prinet, René Xavier. Páris. (51.)
Putz Leó. München. (202.)
Püttner, Carl. München. (201, 585.)
Quost, Ernest. Páris. (52.)
Richemont, Alfred. Páris. (34.)
Ricketts, Charles. London (376.)
Robert-Fleury, Toni. Páris. (10.)
Rosset-Granger, Edouard. Páris. (53.)
Rothenstein, William. London. (380.)
Saint-Germier, I. Neuilly S/S. (30.)
Sauter, George. Prof. London. (359, 362, 363, 369.)
Schäfer, Philipp Ottó. München. (199.)
Schramm-Zittau, Rudolf. München. (204, 599.)
Shannon, Charles. London. (360.)
Simon, Lucien. Páris. (54.)
† *Sisley, Alfred.* (79.)
Solomon, I. Solomon. London. (375.)
Swan Macallan, John. London. (389, 390.)
Stadler, Toni prof. München. (593.)
Strang, William. London (381—385.)
Strathmann, Carl. München. (577.)
Swan Rankin, Mary. London. (361.)
Tattegrain, Francois. Páris. (55.)
Thaulow, Fritz. Páris. (153, 563—568.)
Thomas, Grosvenor. London. (352, 353.)
Toudouze, Edouard. Páris. (56.)
† *Toulouse-Lautrec de, Henri.* (434—450.)
Uhde, Fritz von, Prof. München. (595.)
Van der Weyden, Harry. Páris. (77.)

Miklós József
festő
Vkunnikiáll. 1943
Este a Balatonnál,
olaj.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Miklós József

festő

Magyar Kulturszemle

1941. 2. f. 45. l.

KIÁLLÍTÁS A „MŰBARÁT" HELYISÉGÉBEN.

Változatos, kedves képet nyujtott. A nagyobbik termet *Miklós József* művei foglalták el. Az Iparművészeti Múzeumban tavaly májusban rendezett finn kiállításról már ismerjük ezt a rokonszenves, halkszavú művészt. Akkor emeltük ki lírai, finomszövésű stílusát, melyet hosszú finnországi tartózkodása érlelt ki. Most ismét viszontláthattuk a nemrég bemutatott festmények legjavát. Egytől-egyig az Ezertó országában készültek. Ezek között azonban feltűntek a már itthon, Tihanyban festett friss vásznak is. Igen érdekes volt megfigyelni, mennyire megszínesedett, megizmosodott és mennyivel teltebb lett Miklós József előadása a Balaton mellett. A borongós finn levegő, a fátyolos napfény kékes-szürkés tónusoknak ad életet, melyek az élénkebb színeket is magukba szívják, szinte elpárásítják, amint ezt Miklós ott készült képei mutatják. A magyar tenger élénk, telt atmoszférája viszont pírt ad a halvány arcnak, a tájon pedig az életerős színeknek egész légiója kavarog. A művész további fejlődése elé nagy érdeklődéssel nézünk.

und befindet sich gegenwärtig al
Museum. Der grosse Deckelkrug des
rischen National Museum, ist in
breiten, ungarisch stilisiertem D
zeichnende Schöpfung der ungarisc
renaissance der XVII. Jahrhundert

Einen blendenden Reic
wechslungreiche Techniken hat die
dekunst in den Geschmeiden und an
diesen erwähnen wir die edelstein
meistens mit lunimierten Emaill
Halsketten, Leibbinden und Gürtel
nannten Diademe, die in emaillier
naden und noch viele würdige Begl
Schönheit und der prächtigen unga

Miklós József

festő

koll. kiáll. a Mubarát-
ban

vród

Spectator: Képző-
művészet. Budapesti
Szemle. 1941. aug. 173. l.

nek a kötethez írt kitűnően tájékoztató előszavából megtudjuk — a Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesületének célkitűzései közé tartozik. Ezt a nagy munkatervet Vass Klára dr. munkája bizonyos mértékben kiegészíti és időbeli elsőbbségével útmutatást nyujt több olyan kérdés megoldására, amely kérdéseket a minden tekintetben végleges és példás megoldásokat kereső nagy vállalkozás csak igen nagy nehézségek árán tudna megoldani. Vass Klára nemcsak átgondoltan és valóban felkészülten végzi feladatát, hanem egyénien is, bár talán kissé különösnek tetszik, ha bibliografiával kapcsolatban ezt a megjelölést használjuk. A szerző ugyanis igyekszik a be nem avatott, szinte laikus érdeklődő szemével látni, lemond a szokványos és sokszor bonyolult tudományos tárgycsoportosításokról és olyan újszerű, részletes felosztást készít, amely a gazdag anyagot egyre kisebbedő alcsoportokra taglalja fel, és így ad feleletet az érdeklődőnek. Ez a felosztás többször olyan összefüggésekre hívja fel a figyelmet, hogy ezzel a kutató munka egy részét is elvégzi és ezzel megközelíti az ideális bibliografia szintjét. A szerző azzal is megkönnyíti a kutató munkáját, hogy az egyes dolgozatokra vonatkozó ismertetéseket is felsorakoztatja és ezzel igen fontos útmutatást ad a továbbdolgozás számára. Tökéletes felosztást találni igen nehéz

Miklós József

Friss és finom jellemző erővel formálja ki a finnem –

bert és tájat *Miklós József*, ki maga is vetük együtt él. Festői tehetsége maradéktalanul nyilatkozik meg Karjalai lány cimü arcképén. E festményt szinte piros szimfóniának lehetne nevezni. Ez a szin uralkodik az arcon és az egyszerű ruhán, reflexei puhán szóródnak szét a vászon egész felületén. Az aranyló szőke haj és a meleg csillogású kék szempár harmonikusan illeszkedik a lágy költőiségű tónusba. A kemény kék és szürke szinek uralkodnak a Karjalai férfi erőteljes alakján. Arcvonásai határozott, elszánt jellemre vallanak. Kis szemeiből becsületes, nyugodt tekintet áramlik felénk. Bársonyosan fénylő szinek szövedékéből emelkedik ki a Finn anya amint gyermekét természetes gyöngédséggel szoritja keblére. Ez a kitünő festmény ugyanabban a lirai szemléletben gyökerezik, mint a Tükröződés című tájkép. A falu tarka házai és üdezöld fái felett vékony, szürkés csíkban húzodik az ég, melynek kékje teljes pompájában lent, a tó sima tükrében jelenik meg. A víz szinte magába szívja a szineket és megsokszorozva, ragyogóvá csiszolva sugározza szét magából mindenfelé. A nyarat gyorsan felváltó tél szüzi fehérsége jelenik meg az Első hó című képen. — Miklós József sokoldalúságát meggyözően bizonyítják finom érzésekben fogant csendéletképei is. A tejes reggelit és az ablakban virágzó begóniákat ábrázoló festményei biztos formai érzékre és komponáló készségre vallanak

Magyar Kultúr – szemle 1940. 5. n. 120. l.

Finnország magyar szemmel c. kiáll. az Iparmüv. Muzeumban

Nehe

Dacára, hogy ennek a gyüjteményes kiállításnak az össz-

A kiállítást Komáromi Kacz Endre, Mihalovits Miklós, vitéz Székely Károly és Mátrai Vilmos rendezték nagyobb zökkenők nélkül szépen, artisztikusan.

Nem lehet helyünk arra, hogy a kiállító művészeket és kiállított műveiket mind részletesen felsoroljuk és megfelelően méltassuk. Inkább csak néhány kiragadott alkotásra kívánunk pár megjegyzést tenni. A történelmi kompozíciók meglehetősen nagy tárgygazdagságot, de kevés új témát mutatnak, holott a magyar történelem megrendítő és felemelő epizódjai kínálva-kínálják magukat megörökítésre. Jeges Ernő és Dudits Andor szeretettel és meglehetős korhűséggel festett „Mátyás-képei", Istókovits Kálmán „Szent Erzsébet"-e és „Báthory Erzsébet"-e, Viski János „Rákóczi búcsúja" c. képe, Juszkó Béla „Kanizsay Dorottya" c. vázlata, Basilides Sándor „Szent István" és Barkász Lajos „Szent László" kompozíciói mind már sokszor megfestett témát hoznak elénk nem is mindig új és nem is mindig sikerült feldolgozásban. Szopos Sándor „Mádéfalvi veszedelem (1764)" című képén a tárgy új, a festés a XIX. század történelmi festészetének hagyományait követi. A genre-képek között feltünt Krusnyák Károly „Honvédvárás" c. képe világos szerkezetével és jó színharmoniájával. Haranghy Jenő „Debreceni nagy vásár a XVIII. században" című képe zsúfolt és inkább illusztrációként hat. Gaál Ferenc „Kukoricamorzsolás"-a színben jó, de szerkezetében széteső. A nem pályaművül beküldött munkák között említsük meg Boldizsár István bensőségesen és Merész Gyula majesztétikusan festett „Kormányzó-portréit".

A szobrászati részben régen láttunk ennyi szoborcsoportot, mint e kiállításon. Hatalmas méreteivel kitünt közöttük Vastagh György „Honfoglaláskori előörs"-ének alumíniumból készült lovasszobra. Szerkezetében és mintázásában barokkos hatású Kalotai Ottó „Az árvíz" c. kútszobra, jól kifejezésre juttatott népi viseletében magkapó Sóvári János „Anya és fia" című csoportja és hangulatos Buzi Barna szépen formált női alakja („Síremlék").

A kiállítás grafikai részéből Hende Vince munkáit említjük.

Kár, hogy a kitűzött magas díjak sem mozgatták meg távolmaradt művészeink versenyzési kedvét; a jubileumi kiállítás megérdemelte volna, hogy művészeink nagyobb számban vegyenek részt rajta.

OZ.

„Visszapillantás az Orsz. M. Képzőművészeti Társulat 50 éves multjára" c. alapvető tanulmányát a *Művészet* (szerk. Lyka Károly) c. folyóirat X. kötetében (1911) 97—155. l; ez a folyóirat, — mely a Képzőművészeti Társulat tagilletményeként jelent meg — is hozzájárult a Társulat nagymértékű népszerűsítéséhez és felvirágoztatásához.

Szépművészet 1941. 104. l

KIÁLLÍTÁSOK

BALATONI KIÁLLÍTÁS

A Nemzeti Szalonban március 16-án nyílt meg az elmult év nyarán „balatoni ösztöndíj"-at nyert festőművészek kiállítása, amely e nemben immár a második.

A balatoni ösztöndíjat a Balatoni Intéző Bizottság és a Balatonfüredi Gyógyhelybizottság bevonásával 1939-ben létesítette a kultuszminiszter. Lényege abban áll, hogy nyaranta 12—15 festőművész részben pénzbeli, részben természetbeni támogatást élvez, amivel művésztelephez s műteremhez nem kötve, szabadon járhatja a Balaton egész vidékét, a Bakonyt, s Göcsej népi szokásokban és hagyományokban gazdag tájait. A művészek ott telepedhetnek meg két-három hónapra, „ahol éppen lelkükhöz szól a táj szava."

A Balaton már a mult század első felében, az irodalmi és művészi romanticizmus korában is kedvelt kiránduló helye volt a magyar festőknek, sőt nem egy külföldi művésznek is. Azt lehet mondani, hogy a Balaton sok szépségét a festők fedezték fel a vendégforgalom számára is. Művészetünk pompás élménytárává azonban csak századunkban vált, amióta Csók István néhány pompás képet festett csodás színváltozásairól és napfényes, csillogó levegőjéről s modern pikturánk egy másik kiválóságának, Egry Józsefnek szinte egyedüli motivuma lett.

Művészetünk további fejlődése szempontjából nagy jelentősége lehet annak a közvetlen kapcsolatnak, amely e festői motivumokban és ősi népi hagyományokban egyaránt gazdag vidék és festőink között pár év alatt kialakulhat. Egyesek aggódnak a hivatalos kezdeményezés miatt, pedig erre az aggodalomra nincsen ok, hiszen ennek jelentősége éppen abban rejlik, hogy élő vágynak és nagyszerű lehetőségnek a felismerése, valamint anyagi és erkölcsi támogatása. Kívánatos lenne, hogy a magyar vidék egészét, minden táji változatát s a népi lélek, szellemi és tárgyi hagyományok gazdag és változatos tárházát minél alaposabban megismerjék művészeink. Tudjuk jól, hogy Nagybányának és Hódmezővásárhelynek milyen nagy jelentősége van a század fordulón, illetőleg a századunk elején itt és ott kialakult két művészcsoport, a nagybányai és az alföldi festői iskola fejlődésében, s abban, hogy ez a két művészi törekvés festészetünknek ma is két legfontosabb alaprétege. A Dunántúlnak is meg van a maga szerepe és jelentősége modern piktúránk alakulásában, amire az Új magyar művészet c. könyvben igyekeztem rámutatni. Ez a szerep azonban csak egyes művészekben testesült meg, miként a mult században Mészölyben, korunkban pedig Csók Istvánban és Egry Józsefben. Általános érvénye még nincs, mint Nagybányának, avagy az alföldi iskolának. Minden lehetőség adva van most már: a balatoni ösztöndíj intézménye általános érvényűvé avathatja. De azért is nagyjelentősége van ennek a kezdeményezésnek, mert ily módon a legnemesebb eszköz, a művészet segít a Balaton vidékének megszépítésében s idegenforgalmának növelésében abban a kiváló munkában, amit a Balatoni Intéző Bizottság évek óta kifejt.

Egry József képei között a „Balatoni fények" pompás színjátéka, meleg csillogása ötlik leginkább szemünkbe. Szép és változatos anyagot mutat be *Cserepes* István, s derűs, színes olajfestményekkel szerepel *Szobotka* Imre. *Pohárnok* Zoltán Öreg szőlőhegyén még érezzük a Szőnyi által közvetített nagybányai hagyomány foszlányait, de többi művein bátor felszabadulást tapasztalunk. *Komjáti* Gyula most szerepel először festészeti anyaggal, vízfestményekkel, amelyek a rézkarcolás kiváló mesternek dícséretére válnak. *Medveczky* Jenőre igen jó hatást gyakorolt a Balaton kötetlen, szabad festői világa. Az „Őszi Balaton"-t ábrázoló temperáján egészen felszabadul az újklasszicizmus merevségéből s mintha más művein gyakran tapasztalható elméleteiről is megfeledkezne. Ebből a szempontból érdekes „Strandolók"-at ábrázoló freskóterv-temperája. — A kiállítás két meglepetése Miklós József és Mágori Varga Béla. *Miklós* József tízévi finnországi tartózkodás után most másodszor lép a nyilvánosság elé Budapesten. Első bemutatkozásáról jelen számunk másik helyén (Műbarát-kiállítás) emlékezünk meg. Az ott bemutatott anyag ezekkel a képekkel még változatosabbá, gazdagabbá válik. Mély hangulat borul fátyolosan megfestett Balatoni naplementéjére. A „Vázlat a kukoricatörőhöz" napbanéző leányalakja egyszerű nagyvonalúságával, az egész képet átható formai és színbeli harmoniájával, életvidám derűjével a kiállításnak egyik legszebb ‚megkapó darabja. *Mágori Vargha* Béla itt is bemutatott képeiről a Műbarátban rendezett kiállítása kapcsán szólunk. A „Kővágóőrsi lány" Miklós József „Kukoricatörője" mellett a kiállítás meglepően érdekes képe. Alkotójának fejlődésében új és igen fontos állomás. A szép kiállítást *Éless* István jellegzetes akvarelljei, *Halápy* János, *Erdős* Géza, *Halvax* Gyula és *Tordai Schilling* Oszkár képei gazdagítják még.

N. Z.

Miklós József

1926. Barta Károly díj

Miklós József

festő

Angyali üdvözlet

c. képe repr.

Képzőművészet

1928. II. évf. 172. l.

Lásd

Vidáy-Brenner

Nándor csomag-

jában.

Miklós József /

MAGYAR MŰVESZET

1926. 303, 364

1927. 240

LEVELEZŐLAP

Feladó:

VII. AGOSSAG RT.

II. MAGYAR FILATELISTA NAP
BUDAPEST 1925 DECEMBER 12–14
HARANGHY.

Miklós József
Pest

M. 4238.

műnek teljes címe

	Kötet	Szállitotta	kor

Miklós József

Magyar Művészet
1926. 304, 364
1927 240

TK. 38.

II

559

38. Ismeretlen festő.

A XVIII. századból.

Lorántffy Zsuzsánna.

Derékig látható, kissé balra fordul. Fejét fehér kendővel kötötte be, szemöldöke barna, szeme szürke. Ingvállának gallérja csipkés, fekete ruhájának derekát piros öv szorítja. Fölül jobbra czimer van.

Fa, méretei 60 : 47 cm. — Át. Képt. 60. — Özv. Jankovics Miklósné sz. Hauck Róza ajándéka 1846. julius 24-én.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

A Nemz. Múzeumban. 1868 : I. 45. — 1870 : I. 1. — 1871 : I. 1. — 1873 : I. 21. — 1876 : VIII. 91. — 1878 : VIII. 53. — 1880 : VIII. 53. — 1881. VIII. 53. — 1883 : VIII. 380.

A Tört. Képcsarnokban. 1884 : II. 36. — 1894 : III. 97.

Miklós József

1926. a Sz.M.P. társaság
tavaszi kiállításán a
Batta Károly-féle festészeti
díj.

JANUÁR

5

Miklós József

Szent Ferenc. Erje
a Csernoch-díj pálya-
zaton kitüntetést nyert.
1926-ban.

skos kötetben, többezer
ák elénk népünk ősi
jelenbe átmentett érté-
I. kötet tárgyi néprajz,

kötet szellemi néprajz.
megjelent mult év végén.
elenik meg a II. kötet.
mű ára félbőrkötésben

ayös részletfizetési fel-
zletes ismertetést küld
ir. Magyar Egyetemi
dapest IV, 242. Póstafiók

yar Templomokat ismer-
albumot 326 kép ékesíti.
várak" és „Magyar
csatlakozó kötete. A
ok Nagy Könyve.

SZERDA

4

Izidor, Izidor

CSÜTÖRTÖK

5

Vince, Vince

PÉNTEK

6

Coelesztin, Coelesztin

SZOMBAT

7

B. Herm. Józs., Hermann

Miklós József

szül. Somlyónyiakon 1901
máj. 14. Ref. vallás.
1920/21. II. Elsőéves művesi-
nőv. Rési Istvánn

Halotti teritő, beszterczebányai mérés-
kalácsosok- és szaboké III. 222.

Miklós József

1926. Szhárnuv. kiáll. a
Nemzeti Szalonban.
Szt. Ferenc felmutatja
a szent sebeket, olyf
ezt a művét a Csernoch
díj pályázaton kitüntették.

Az egyesület czélja: Magyarország erdélyi részének t
non és népismeret terjesztése és
külföldi személyforgalom idetere
Az örökös tagsági alapitvány 100
lezettséggel évi 6 koronát, a pár

Kiskőrösi lelet VI. 131.

Miklós József

Kiállítva: Monsignore Luttor arckeje, blajf-

Gerrómai ösztdmüvészek

Dolgozatok az Erdélyi Nemzeti Múzeum
érem- és régiségtárából VI. 1974

Miklós József

Homokbánya a breton tengerpartón. olaj.

Tm. Bp. 1932.

Kállay Gyula:

Derékon alól, kissé jobb
rövid, s bajusza kipödrött.
támaszkodik, hol könyvek hé
láncába akasztja. Ingének
kendője fekete s kabátja k
rom sorban:

„Kállay Gyul

az „Eötvös jótékony egylet" el
főtisztviselője, a „Balaton egy
alól balra: „Ny. Légrády Testvér
s jobbra: „Kiadta Vereby Som

Könyomat, az ala

Ltpa 7687

109/93 № 28.

Miklós József

festő

Finn és észt

tájak képei fen-
titől

Szod

Az Ország

1943. máj. 29.

(A finn-ugor néprokon-
sági kiállítás.)

A Szépművészeti
Muzeumban render-
te Csánky Dénes

Zimay L. u G.

MIKLÓS JÓZSEF: TANULMÁNY A KUKORICATÖRŐHÖZ. BALATONI KIÁLLÍTÁS (NEMZETI SZALÓN).

József Miklós: Studie zum Maisbrecher. Balaton-Ausstellung (Nemzeti Szalón). — József Miklós: Studio, Esposizione di Balaton (Salona Nazionale).

SZERVÁTIUSZ JENŐ: A MOSOLY. GRÁNIT. MŰBARÁT-KIÁLLÍTÁS. MEGVETTE A SZÉKESFŐVÁROS.

Jenő Szervátiusz: Das Lächeln. Granit. Ausstellung der Kunstfreunde. Erworben von der Hauptstadt Budapest. — Jenő Szervátiusz: Il sorriso. Di granito. Espos. dell'Intenditore.

Miklós József

63

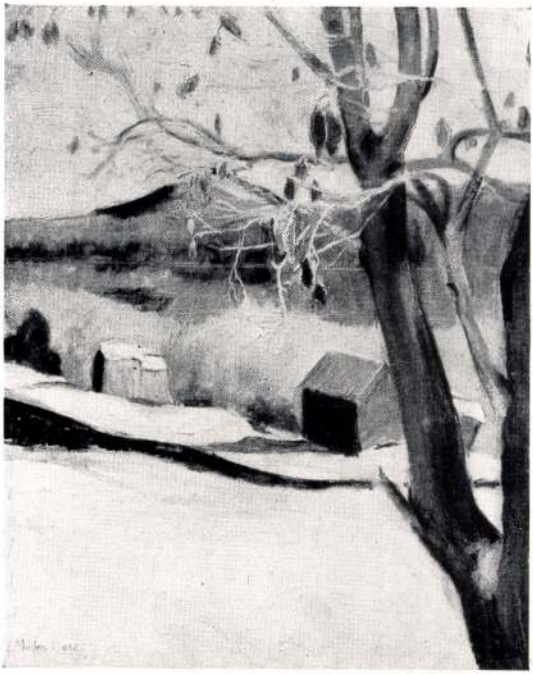

MIKLÓS JÓZSEF: KALEVALAI TÁJ. (SZÉKESFŐVÁROSI KÉPTÁR.)

József Miklós: Kalevala-Landschaft. (Hauptstädtische Galerie.) — József Miklós: Paesaggio della Kalevala. (Galleria Municipale).

Szépművészet

1941. 5. sz.

MOKRY MÉSZÁROS DEZSŐ: A TEMETŐ. (SZÉKESFŐVÁROSI KÉPTÁR.)

Dezső Mokry Mészáros: Der Friedhof. (Hauptstädtische Galerie.) — Dezső Mészáros de Mokry: Il cimitero. (Galleria Municipale.)

Miklós József, festő, szül. Somlyó ujlakon 1901. máj. 14. Réti István nál tanult a bpesti képzőm. főiskolán, azután a római Collegium Hungaricum tagja volt. 1926. a Szinyei Társaság tavaszi szalonjában a Basta Károly-féle festészeti díjat, kapta ~~nyert~~ s még ez évben az egyházművészeti kiállitáson Szent Ferenc c. képével a Csernoch-díj pályázaton kitüntetést nyert. Arcképei közül kimagaslik Luther Ferenc képmása. Homokkánya a breton tengerparton c. műve a Fővárosi Múzeumban van.

Miklós József

Barta Károly festőnek
díja 1926

Miniszterelnök, m. Kir. III. 55.

Miklós József

Homokbánya a
bretoni tengerparton

1932 tőv új szerzem.kiáll Műcsarnok

4 árnap		Nikáz *Szilárdka*
5 étfő		Valér *Johanna*
6 edd		Etelka *Albina*
7 erda		Lázár *Lázár*
8 törtök		Grácián *Auguszta*
9 ntek		Pelágia *Viola*
20 mbat		Timót vt. *Teofil*

lánosító s inkább az alávésett idézet illusztrációja, mint az Ady Endre glorifikálása. Beck Ö. Fülöp és Lux Elek tervei a Csorba-féle felfogáshoz állnak közelebb. Adyt, de legalább is a költőt igyekeznek megmintázni. Beck lantját pengető dalnoka és Lux merész léptű kobzosa tényleg impresszionálja is a nézőt. Ady hatalmas költészetének hatása érzik a szobrokon, — de csak a hatása. Csorba Adyja életesebb. Magát Adyt sikerült adnia. Ady korszakot jelentő költészetének szimbolikus erejű megjelenítése szenzációsan sikerült a fiatal Sztankó Mihálynak. A fergetegnek szegett fejjel előrehaladó poéta, akit sorsa sötét felhőjébe takar viharosan körüllengő felleghajtója, mély érzéssel és megragadó erőteljességgel mintázott szobor, mely méltán kapta volna az első díjat, ha kivitelre alkalmas lett volna, ha más is lehetett volna, mint egy rendkívül hatásos vázlat.

II.

FERENC JÓZSEF KORONÁZÁSI JUBILEUMI DÍJ

A kiállításnak kétségkívül ez a tárlat a sikere. Sokkal jobban sikerült, mint a tavalyi pályázat. Résztvevői számban is, tehetségben is sokkal inkább megközelítő képet nyujtanak fiatal festőgenerációnkról. Ami a tárlat érdekességét fokozza, hogy hű keresztmetszete pikturánk mai állásának, a szélső baloldaltól a jobboldalig jelen van minden irány, mindenféle meggyőződés. Azonban nemcsak irányok, a festők, a tehetséges festők is itt vannak. Majdnem valamennyit jól ismerjük már a kiállításokról és majdnem valamennyi ismert munkájával is szerepel. A pályázók névsora ez: *Aba-Novák* Vilmos, *Bánovszky* Miklós, dezseri *Bachó* István, *Bernáth* Aurél, *Berry-Bartalits* Emil, *Brenner* Nándor, *Boldizsár* István, dr. *Csapó* Márton, *Cserepes* Ist-

VIDAY-BRENNER NÁNDOR: Ég a tárna

A Székesfőváros pályázati kiállításáról

ván, *Chiovini* Ferenc, *Csóka* István, *Emőd* Aurél, *Ferenczy* László, *Gaál* Ferenc, *Gál* János, *Gachal* József, *Gecse* Árpád, *Goebel* Jenő, *Gyenes* Lajos, *Halasi Horváth* István, *Hofer* Paula, *Huber* István, *Istokovits* Kálmán, *Jancsó* Béla, *Jeges* Ernő, vitéz *Komárnoky*, *Klaudy* Gyula, *Kafka* Albert, *Kántor* Andor, *Kiss* Farkas Imre, *Kmetty* János, *Lám* Ilona, *Magby* Zoltán, *Miklós* József, *Novotny* Emil, *Patkó* Károly, *Szabó* Dezső, *Szautner* Lajos, *Szobotka* Imre, dr. *Szokol* Villibald, *Udvary* Pál és *Wagner* János.

Győztes a jury egyhangú verdiktje alapján a 30 éves *Istókovics* Kálmán lett. A biráló bizottság Istókovics kiváló komponáló tehetségét, fantáziájának szenzációs gazdagságát jutalmazta a díj odaitélésével. Minden remény megvan arra, hogy a díj jó helyre is került. Istókovicsnak eddig is méltányolt festői egyéniségében a fejlődésnek messzi prespektivái nyílnak. Mellette legerősebben foglalkoztatta még a biráló bizottságot *Viday-Brenner* Nándor, (aki ezúttal először használta a megkülönböztetésül felvett Viday nevet) és harmadik helyen *Patkó* Károly. Érdekes, hogy a három első helyezett épp annyira festő, mint grafikus is. Mind a hármukat erősen foglalkoztatja a rézkarc, sőt ebben a műfajban már kialakult, önálló stílusuk is van. *Udvary* Pál, (aki jóval erősebb, mint amilyennek ezen a tárlaton bemutatta magát), *Miklós* József (egy bensőségesen komponált Angyali üdvözlete), szentgyörgyvári *Gyenes* Lajos, *Gaál* Ferenc, *Gachal* József, *Jeges* Ernő és *Szabó* Dezső voltak még komoly aspiránsai a Ferenc József-díjnak.

III.

A FŐVÁROS VÁROSKÉPEINEK PÁLYÁZATA

Ez a pályázat jóval alatta maradt a várakozásnak. A Főváros tanácsa viszonyainkhoz mért bőkezűséggel 6000 pengő vásárlással hirdette meg a versenyt, melyben elég sok festő, de csak kevés jó városkép futott. A baj ott volt, hogy művészeink a multban elég felületesen kezelték Budapestet, mint festői témát. Néhány sablonná vált téma kergette egymást tárlatainkon. Ennek a pályázatnak éppen az volt a célja, hogy piktorainkkal „felfedeztesse" Budapest szebb pontjait. Nincs benne semmi különös, hogy ez pár hónap alatt nem sikerülhetett. Egészen bizonyos, hogy jövőre ez a kiállítás sokkal eredményesebb lesz.

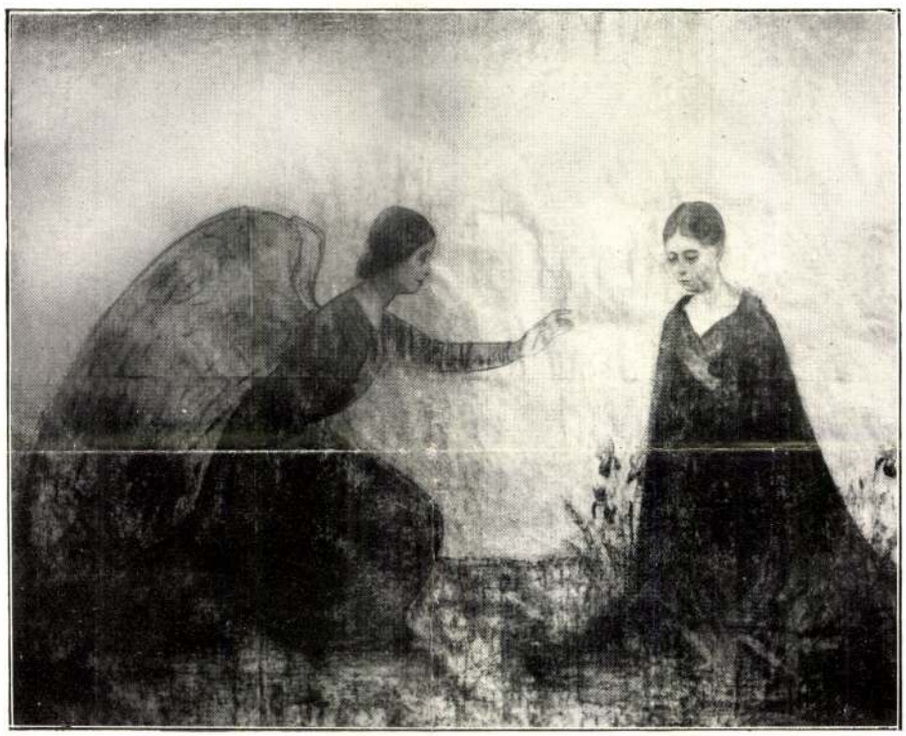

MIKLÓS JÓZSEF: Angyali üdvözlet

A Székesfőváros pályázati kiállításáról

A bizottság a következő vásárlásokat eszközölte: megvette *Barkász* Lajos „Kilátás a Rózsadombról" c. művét 600, *Fényes* Adolf „Ködös őszi nap a Városligetben" és „Esős idő Obudán" c. műveit 200—200, „Ködös idő" c. mű-

Képzőművészet
1928. 12. szám.

HOGYAN ÉS MIKÉNT?

Írta: Balás Károly

A pénzgazdaság korában az állam anyagi ereje az adófizetők teljesítőképességének az összességét jelenti. Az állammal szemben támasztott igények fedezete is ekként mibennünk magunkban, a mi teljesítőképességünkben van.

Mi következik mindebből? Nem kevesebb, mint az, hogy a magunk gazdasági életfolyamatának biztosítását most még sokkal komolyabban kell vennünk, mint bármikor máskor. A gazdasági életfolyamatnak pedig két fő megnyilvánulási tere van. Az egyik a termelés-fogyasztás, a másik a forgalom, meg a jövedelemeloszlás tere. A legfontosabb dolog a fogyasztási javak megtermelése a mezőgazdaság és az ipar terén egyaránt, valamint ennek a termelésnek változatlan fentartása és biztosítása, mert csak így lehet a nehéz időknek a jobb jövőbe való átvészelését biztosítani. A mezőgazdasági munkálatoknak a legnagyobb erőfeszítések árán való véghezvitele, valamint a legfontosabb ipari és közszükségleti cikkeknek a rendelkezésre álló nyersanyagok keretén belül való továbbgyártása biztosíthatja csupán fizikai fogyasztásunk fedezetét. Ha azonban meg tudjuk termelni a legfontosabb mezőgazdasági és ipari szükségleti cikkeket, akkor ugyancsak nagyon fontos az is, hogy azoknak kellő arányban elosztódó fogyasztása is biztosítva legyen, mert a kellő fogyasztás biztosítása nem egyéb, mint a nyomornak és az éhségnek sikeres elhárítása. Hogy pedig a nehéz viszonyok között levő termelés eredményeinek szerény igényű, de arányos elfogyasztását is elérhessük, ahhoz a forgalomnak és a jövedelemeloszlásnak ugyancsak kielégítő menete szükséges. A termelőtől a fogyasztóhoz vivő egészséges utat zavarhatják meg mindazok a körülmények és mindazok a cselekmények, amelyek az egészséges áralakulást beteggé tudják tenni. Ilyen a közérdekellenes, az ideges spekuláció, a lánckereskedés és általában mindaz, ami az áralakulás két pillére közül akár az egyiket, akár a másikat megsemmisíti, vagy egészségtelenné teszi. Ez a két pillér az áru és az ár. Az áru a termelésből, az ár a jövedelemből kerül ki. Csak ott lehet elég jövedelem, ahol elég ár is van keletkezőben, és csak elegendő jövedelemből tudjuk megfizetni szükségleteink kielégítésének kellő árait.

Ez a látszólag szintelen megállapítás közelebbről nézve gazdaságpolitikai iránymutató is. Nem kevesebbet jelent, mint azt, hogy a megnehezedett viszonyok között is eleget kell termelni, hogy szükségleteink számára mindenképpen elegendő jószágkészletet biztosíthassunk. De jelenti azt is, hogyha szűkös viszonyok között elegendő fogyasztást is akarunk elérni, az csak elegenő mértékű és elegendően élénk *forgalom* alapján valósulhat meg, mert csak elegendő forgalom biztosíthat kellően élénk és eléggé gyakori bevételeket az árakból, vagyis széles rétegekben elegendő jövedelmeket, elegendő kereseteket. Az egészséges gazdasági élet nem lehet sem a tétlenségnek, sem a pazarlásnak, sem pedig az aszkézisnak a tere. Tétlenség és pazarlás mellett nincs kellő termelés és készletbiztosítás, az aszkézis pedig a kellő fogyasztást és az életnek ehhez szükséges kellő elevenségét zárja ki. Pénzügyi tekintetben pedig csak a gazdasági élet és a fogyasztás kellő elevenségéből szerezheti meg a modern állam azt a forgalmi és fogyasztási adómennyiséget is, mely manapság a vele szemben támasztott szociális igényeknek is leghatalmasabb fedezete. A modern gazdasági élet körforgását acélerejű logikai szükségességek láncszemei tartják össze. Minél nehezebb az idők járása, annál kevésbé szabad e láncszemeknek megpattanniok. De egy ilyen szükséges láncszem a kellő derűlátás is a termelésben, meg a kötelességteljesítésben, mert csak ennek alapján tarthatjuk fenn bármely szűkös körülmények között is a normálishoz és a megszokotthoz legalább hasonló életmódot és menekülhetünk meg a fogyasztást, forgalmat és életörömöket egyaránt irtó és csökkentő pesszimizmustól.

Influenza? ODOL megelőzi!

Fokozott rendőri készenlét a római amerikai nagykövetség előtt

Róma, február 7. *(A Magyarország római szerkesztőségének telefonjelentése.)* Illetékes olasz részről ma a legerélyesebben szembeszálltak azokkal a hírekkel, amelyeket az angol rádió a tegnapi nap folyamán kürtölt világgá s amelyek szerint gróf *Volpi* Vichybe ment volna, hogy angol illetékes közegekkel érintkezésbe lépjen Abesszinia civil lakosságának *kiürítése* kérdésében.

A hír annál nevetségesebb, mert Volpi gróf Rómában van: *ma személyesen láthattuk.*

*

A *tegnapi tüntetések* következményeképpen, amelyek az *American Express* Piazza di Spana-n lévő fiókja előtt lejátszódtak, az olasz hatóságok ma reggel *az amerikai nagykövetség, az amerikai konzulátus és az amerikai boltok előtt fokozott rendőri készenlétet rendeltek el.*

Báró Doblhoff Lily.

Roosevelt felhatalmazásai és a kongresszus

Washington, február 7. A képviselőház csütörtökön 148 szavazattal 141 ellenében elfogadta a köztársasági párt részéről előterjesztett indítványt, hogy az Anglia megsegítéséről szóló törvény alapján Rooseveltnek adandó felhatalmazásokat a kongresszus egyszerű határozatával bármikor fel lehessen függeszteni. 109 szavazattal 78 ellenében viszont elutasították a republikánus párt módosító indítványát a megsegítésről szóló törvénnyel kapcsolatban.

Willkie tegnap a portugál guineai Bolama kikötő érintésével hazafelé utazott a Dixie Clipper fedélzetén.

Donovan ezredes tegnap megbeszélést folytatott Harold Mac Michel jeruzsálemi főbiztossal.

J. W. Winantnak londoni nagykövetté való kinevezése — sajtójelentések szerint — Angliában nagy megkönnyebbülést keltett. Winantnak Londonba küldésével kapcsolatban az amerikai diplomáciában nagy átcsoportosítás történt. A csunkingi és az ausztráliai nagyköveteket kicserélték egymással; Biddle volt varsói nagykövet Londonba megy és az ott levő emigráns kormányoknál képviseli az USA-t, Alexander Kirk, a római amerikai nagykövetség tanácsosa Egyiptomban lesz követ.

Lindbergh ezredes tegnap a szenátus külügyi bizottságában is felszólalt. Újra kifejtette véleményét, amellyel szembeszállt Roosevelt terveivel.

Washingtonban megbeszélések kezdődtek a brazil kormány képviselőivel. Muniz ezredes hétfő óta a külügy- és hadügyminisztériumban tárgyal és közölte, hogy a brazil kormány már megszerezte az engedélyt Curtiss, Wright és Whirlwind mintájú motorok építésére. Rio de Janeiróból 2 millió dollárá költséggel már épül az új repülőgépmotorgyár.

El akarták rabolni Faruk király leánykáját

Róma, február 7. *(NST)* Beirutból érkező hírek szerint az angol titkos szolgálat megkísérelte *Faruk király kisleányának, Ferial hercegnőnek elrablását.*

Körülbelül egy hónapja történt, hogy egyiptomi rendőrök *egy görögöt és két négert* láttak ólálkodni az abdini királyi palota kertjének rácsánál. Nem messze tőlük autó várakozott.

Amikor a kis hercegnő gondozónőjével a rács közelében sétált a kertben, *az egyik néger hatalmas lendülettel át akart ugrani a kerítésen.* Az egyik rendőr *azonnal ráugrott* és megakadályozta szándékának végrehajtásában, de elfogni *nem* tudta, mert a bikaerejű néger lerázta magáról és elmenekült. *Két társát azonban sikerült letartóztatni.* A görög később *bevallotta, hogy el akarta rabolni a hercegnőt,* a néger viszont azt állítja, hogy csupán kísérte a görögöt *néhány fontnyi díjazásért.* A görög egyébként tagadja, hogy angol ügynök volna.

A feltűnő eset hírét egy Egyiptomból *kiutasított görög kereskedő vitte Beirutba.* A letartóztatott gyermekrablók sorsáról nincsen további hír.

Pétain az amerikai nagykövettel tárgyal

Darlan holnap tér vissza Párisból

Páris, február 7. Darlan tengernagy csütörtökön este Vichyből jövet Párisba érkezett, ahol azonnal megbeszéléseket folytatott de Brinon követtel, a francia főmegbizottal. Darlan Párisban a mai nap folyamán több megbeszélést tart és szombaton tér vissza Vichybe.

A Vichyben működő amerikai ujságirók terjesztik a hirt, hogy Darlan tengernagy miniszterelnök lesz. A megbizatás ideiglenes jellegű lenne.

Pétain marsall tegnap ujból hosszasan tárgyalt Leahy tengernagy, amerikai nagykövettel. Párisi körökben biztosra veszik, hogy Leahy látogatásának igen komoly jelentősége van.

Vichyben ugyanis — hangoztatja az NST jelentése — igen megszivlelik az amerikai nagykövet kijelentéseit, mert Pétain környezete nagy súlyt helyez az igen jónak mondott francia-amerikai viszony további kedvező alakulására. Figyelmet kelt az is, hogy Henry Haye francia nagykövet ugyancsak csütörtökön Welles külügyi államtitkárral tárgyalt Washingtonban.

Ghika György Tokióból Washingtonba utazott

Tokió, február 7. *(MTI) Ghika* György magyar követ *Tokióból elutazott Washingtonba.* Távozásakor *a tengelyhatalmak nagykövetei,* az Egyesült Államok nagykövete, a japán külügyminisztérium tisztviselői a tokiói diplomáciai testület és a tokiói magyar kolónia tagjai a legszívélyesebben búcsúztatták.

Minisztertanács

A kormány tagjai ma délután a könnyű influenzából felgyógyult gróf *Teleki* Pál elnöklésével minisztertanácsot tartanak. A kormány tagjainak ezen a tanácskozásán mutatkozik be *Bárdossy László, az új külügyminiszter.*

Egy katalán vezér letartóztatása

Barcelona, február 7. *(Német TI)* **José Rierát, a katalán önállóságra törekvő mozgalom ismertnevű vezérét letartóztatták. José Riera két év óta a katalán fővárosban rejtőzött, amióta a nemzeti csapatok Barcelonát felszabadították.** *(MTI)*

Kékes Irén énekel
budai FLÓRIÁN KÁVÉHÁZBAN
Margit-körút 40, telefon 151-888 Gáspár Lajos és fiai zenekarával

500 pengő, 3000 pengő, 30 nap

Három ítélet a zsidótörvény megszegése miatt

A VI. kerületi rendőrkapitányság büntetőbírája a *zsidótörvény megszegése* miatt *Fehér* Ignác *Andrássy-út* 39. szám alatti kereskedőt *500 pengő pénzbirságra* vagy 20 napi elzárásra ítélte.

Gelei Vilmos divatárukereskedőt hasonló kihágás miatt *3000 pengő pénzbirsággal*, vagy 30 napi elzárással sujtotta a rendőrbíró, míg

Fein István tésztagyár tulajdonost, akinek az Országbíró-utca 35. szám alatt van telepe, *30 napi elzárásra* ítélte. Javasolta a rendőrbíró, hogy *Fein iparigazolványát is vonja meg az illetékes hatóság*, mert a gyáros ellen, aki jelenleg is rendőri felügyelet alatt van, sokszoros *élelmiszerhamisítás* miatt ejárás folyik.

Félévi börtönre ítéltek egy csaló rádióügynököt

Fejes József rádióügynököt ötrendbeli magánokiratthamisítás büntettével és csalás vétségével vádolta az ügyészség, mert több helyen ott hagyott rádiókészüléket azzal, hogy *csak bemutatóra* hagyja vissza, később majd érte megy. *Később azonban rávezette a megrendelőivekre az illetők nevét*, a vételárról váltókat állított ki és ezekre is ráírta a mit sem sejtő ügyfelek nevét.

A *Lajos*-tanács jogerősen *hathavi börtönre* ítélte.

Agyongázolt egy házaspárt, letartóztatták

A főkapitányságon ma délben letartóztatták *Gábor* Márk villamosvezetőt. Tegnapelőtt éjszaka, amikor az *50-es* villamost vezette, Pestszentlőrincen a rendőrség megállapítása szerint *gondatlanságból agyongázolt egy idős házaspárt*, *Komlós* Sándor 65 éves kalaposmestert és feleségét.

ÖT FESTŐ ÉS HÁROM SZOBRÁSZ

Öt festő és három szobrász vesz részt a *Műbarát* most megnyílt csoportkiállításán, amelynek kissé vegyes anyaga szinte véletlenül összehozottnak tetszik.

A festők: *Miklós* József, *H. Mattioni* Eszter, *Mágori Vargha* Béla, *Feszty* Masa és *Sz. Lám* Ilona sorából legteljesebben az első mutatkozik be. Harminchat olajfestménye — amelyeknek jórésze érdekes finn tájak friss hangulatát őrzi — komoly felkészültségű, finom színérzékű s biztos formaadású, kulturált művészről tanuskodik. Ha nem is egészen megállapodott s főkép néhány balatoni motivumán és figurálisán még ismerős hatások nyomai fedezhetők fel, mégis egész sereg vászna van, amely egyre határozottabban kibontakozó egyéni szemlélet- és előadásmódját jellemzően juttatja kifejezésre. Etekintetben különösen figyelemreméltó a *Derűs világítás*, két *Önarckép*, az *Aranyházi szőlők*, az *Első hó* és a *Tavaszi ablak*. Helsinkiben készült freskóvázlata *(Szoptatós anya)* külön érdeklődésre tart számot. *H. Mattioni* Eszter három kedves, de némileg igénytelen matyóalakjával, *Feszty* Masa pedig három szép szénrajzával teszi le névjegyét a kiállításon. *Mágori Vargha* Béla *Hajóvontatók* és *Menekülők* című mozgalmas képe emelkedik ki még a festők »együtteséből«.

A szobrászok között *Andrássy Kurta* János vezet, áhitatos nyugalmat kifejező, leegyszerűsített formákba tagolt, monumentális hatású *Angelusával*, remek *Pihenő parasztasszonyával* és zárt kompozíciójú, nemes vonalvezetésű reliefjével, *Borberéki Kováts* Zoltán, ismert Madách-tervén kívül, kiváltkép *Kubikosával*, női tanulmányfejével és *Mosónőjével* növeli erős tehetsége felől táplált jó véleményünket. *Poór* Lili munkái — köztük pár finom plakett — teszik teljessé a kiállítást.

—i.

A magyar nemzet tengelypolitikája nem a mai idők találmánya, mondotta Varga József Sopronban

Sopron, február 7. *Varga* József kereskedelmi és iparügyi miniszter csütörtökön este a Kaszinó zsúfolásig megtelt nagytermében mondotta el képviselőjelölti programbeszédét.

Hőgyészi Pál főispán elnöki megnyitójában kegyeletes szavakkal emlékezett meg gróf *Csáky* Istvánról, a kerület elhunyt képviselőjéről. Köszönetet mondott *Varga* miniszternek a jelöltség elvállalásáért.

Ezután hosszantartó lelkes taps közepette *Varga* József miniszter állott fel szólásra, hogy elmondja programbeszédét.

A miniszter mindenekelőtt köszönetet mondott a megtiszteltetésért, hogy Sopron város polgárságának többsége nevében felkérték a jelöltség elvállalására. Ha csak képviselő lenne, semmiképpen sem vállalkozott volna arra, hogy elhagyja eddigi kerületét, amelynek polgáraihoz ragaszkodik, akikhez a kölesönös szeretet és a megbecsülés szálai fűzik. De minthogy képviselősége mellett felelősebb pozíciót is betölt, *a lokális érdekeken felül az ország érdekeit is szem előtt kellett tartania* és a miniszterelnök kívánságának is eleget tennie.

Nem akar külpolitikával foglalkozni, de egyet hangsúlyozni kíván: *a magyar nemzet tengelypolitikája nem a mai idők találmánya, a tengelypolitika olyan régi, mint európai történelmünk: ezer esztendős.*

A magyar népnek ez az ezeréves politikája nem volt konjunkturapolitika s ez szól azoknak is, akik ma a külpolitikát ilyen konjunktura-alapon akarják megítélni. Egy ezer év óta Európában élő nép konjunktúrája csak a becsület lehet. Ismerem az illetékes tényezők felfogását a baráti államoknál s merem állítani: *csak a becsületes és a hazájukat szerető, ehhez a röghöz ragaszkodó polgárokat tartják tiszteletben és megbecsülésben.*

Varga József miniszter ezután a gazdasági problémákra tért át. Folytatni kell a hadsereg felszerelését már csak azért is, mert *az anyaországhoz visszatért testvéreinket is el kell látni karddal és puskával.*

Olyan országban, amelynek gazdasági élete a mezőgazdaságon nyugszik, a kisipart is fel kell karolni.

Varga miniszter végül rámutatott arra, hogy a szociálpolitika terén csak józan tervszerűséggel szabad előrehaladni. A kormány munkájának elősegítéséhez kérte Sopron város közönségének támogatását.

Varga minisztert a választói gyűlés résztvevői beszéde végén hosszantartó meleg ünneplésben részesítették.

Bezárták az összes kártyaklubokat Budapesten

A belügyminiszter a rendőrhatóságok jelentései alapján már félévvel ezelőtt elhatározta, hogy végérvényesen felszámoltatja a budapesti kártyafrontot, amely annyi egzisztenciát tört ketté. A főkapitányság kártyaellenőrző csoportja kideritette, hogy az úgynevezett klubok nem fejtettek ki társadalmi működést, csupán hazárdjáték folyt mindenütt.

Az elmult hetekben a belügyminiszter utasította a rendőrséget, hogy zárja be az Erzsébet-körút 41. számú házban lévő *Erzsébetvárosi Társaskört*. A bezárás meg is történt és ezzel kapcsolatban a klub altisztnek minősített pinkabérlőjét, *Engel* Lászlót, az éjszakai világ kokainos »Laláját« most rendőri felügyelet alá helyezték.

Bezárta a rendőség az *Erzsébetvárosi Demokrata Kör* Wesselényi-utca 49. számú házban lévő helyiségeit is és a klub pinkását, *Blumenthal* Jenő rovottmultú kereskedőt, aki a Terézvárosi Kaszinónak is pinkása volt, rendőri felügyelet alá helyezte.

Lepecsételték az Erzsébet-körút 13. számú házban lévő *VII. kerületi Polgári Kaszinó* termeit is. Ennek a kaszinónak pinkását Farkas Miksát, »a valutás Maxit« már hónapokkal ezelőtt internálták.

A belügyminiszter küszöbön álló határozatát megelőzve, két nap alatt bezárt az Erzsébet-körút 19. számú házban levő *Országos Függetlenségi Kossuth Pártkör*, az Andrássy-út 47. számú házban levő *Terézvárosi Polgári Kaszinó*, a terézkörúti *Keresztény Nemzeti Klub*, az Eötvös-utca 25/b számú házban levő *Magyar Film Otthon*, a Szent István-körúti *Budapesti Polgári Kaszinó*, a nagymezőutcai *Terézvárosi Kaszinó* és a *Budapesti Polgári Kaszinó*.

VÁD A SÍRBÓL

Felmentették özvegy Anyosnét, akit öngyilkossági rábeszéléssel vádolt meg halott sógornője

Emlékezetes az a tragikus hátterű öngyilkosság, amelyet az elmult évben özvegy *Tarján* Mihályné, néhai dr. *Tarján* Mihály ismert budapesti ügyvéd özvegye, követett el. *Tarjánné* férje halála után bánatában a *mult év szeptemberében öngyilkos lett és meghalt.*

Előzőleg levelet irt *Fried* Márton ékszerésznek, távoli rokonának és azt állította levelében, hogy a *veronálporokat*, amelyekkel az öngyilkosságot elkövette, sógornőjétől, özvegy *Anyos* Árpádné szegényházi eltartottól kapta. Búcsúlevelében arról is irt, hogy *nem akarja Anyosnét azzal vádolni, hogy az ő rábeszélésére ment volna a halálba*, mert ez az elhatározása szilárd volt, hiszen rajongásig szeretett férje nélkül nem tudott élni. Özvegy *Anyosnét* azonban megvádolta azzal, hogy *a szükséges mérget nem egészen önzetlenül szerezte számára, hanem pénzsóvárgásból*, mert igy akarta a neki igért ingóságok, szőrmebunda, ezüstrókaboa és egyéb értékes holminak mielőbbi birtokába jutni.

Azt is felrótta sógornőjének, hogy *öngyilkossági szándékát állandóan az öngyilkosságról folytatott beszélgetéseivel, furcsa álommagyarázásaival mindenkép elősegíteni törekedett*, sőt — a levél szerint — *Anyosné* arra is célzásokat tett volna, hogy *legokosabb lenne, ha özvegy Tarjánné saját fiát kitagadná az örökségből*, vagy legalább is csak a köteles részre szoritaná.

Az ügyészség a búcsúlevélben foglaltak alapján *megvádolta Anyos Árpádnét öngyilkosságban való részesség vétségével*. A nem mindennapi érdekességű ügyet ma tárgyalta a büntetőtörvényszék *Kovács* Miklós-tanácsa. *Özvegy Anyosné tagadta*, hogy veronált vagy más mérget szerzett volna sógornőjének.

Az elhúnyt — mint vallotta — *teljesen önként* választotta a halált, nem kellett őt öngyilkosságra rábeszélni, vagy az öngyilkosság kivitelében segitségére lenni.

A kihallgatott *tanuk* terhelően vallottak ugyan, de egyikük sem tudott határozott választ adni arra, hogy a mérget ki szerezte özvegy *Tarjánné* számára.

A bíróság a perbeszédek elhangzása után *Anyosnét a vád alól bizonyítékok hiányában felmentette*. Az ítélet nem jogerős.

Mengelberg negyedik Beethoven-estje

Wagner annakidején, a *IX. szimfónia* előadásán egészen újszerű hangszínező eszközökkel mutatkozott be; a szimfóniát valósággal felfedezte. *Wagner* akkori felfedezésére emlékeztetett *Mengelberg* tegnapi hangversenye, amikor a *VI. és VII. szimfóniát* volt alkalmunk több helyen újszerű fogalmazásban meghallgatni. De e mengelbergi átfestések korántsem erőszakos, önkényes változtatások, inkább a beethoveni zene lényegének tudatos hangsúlyozása, kidomborítása. A *hatodik szimfónia* voltaképen színes képek sorozata, napsugaras vagy elboruló tájak festménye. A *hetedik* is festmény, mindkettőben van valami *népi vonás*.

A közös népi talajból fakadt szemléletben találkozik a legteljesebben *Beethoven* és kiváló karmestere, *Mengelberg*. A *föld szavát* hallottuk meg e nagyszerű előadásban, egy kemény, dacos, de amellett vidám élet beszédjét. Minderre pedig egészen egyszerű, de annál kifejezőbb eszközöket vesz igénybe *Mengelberg:* mindig a dallamot domborítja ki, színesíti, azt, ami a legközelebb áll az emberi beszédhez. Erősen tagolt ritmusa is csak ezt a célt szolgálja. A *Székesfővárosi Zenekar* a gyors fejlődés útján van. *Mengelberg* határozott fegyelmező kezének munkáját mindenhol jól éreztük. A zenekar kifejező erővel szólalt meg és ha még egyelőre nem is ért el kiforrott előadásmódot, helyenkint már kitűnően hangzott.

Dr. V. A.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

MAGYARORSZÁG KIS KIRAKATA

Felhívás! Megvenni szándékozom Pestszenterzsébet, Horthy Miklós-út 12. sz. alatti Spitz Mártonné tulajdonát képező Glasz Izidor-féle festékáruházat. Hitelezők 3 nap alatt jelentkezzenek Fonó, VIII., Szigony-u. 20. sz. alatt

Textil-árkalkulációk kimunkálása: „Kontoservice" Telefon: 493-880.

Keresek májusra 3- vagy 4-szobás lakást. Leveleket »Belterületen B« jeligére a kiadóba kérek

Termény- és gyarmatáru szakmában perfekt, raktárnoki, bevásárló vagy hasonló bizalmi állást keres őskeresztény. Levelek »Komoly munkaerő 1150« jeligére a kiadóba.

Szépséghibált felelősséggel megszüntet KÁLLAI IBOLYA KOZMETIKAI INTÉZETE VIII, Rákóczi-út 25. (Vas-u. sarok.) Telefon: 132-147. Tanítványfelvétel

Szép és ízléses női fehérneműt készít hozott anyagból is Zsolnainé Langyel Ágnes fehérneműkészítő, VI., Lovag-u. 10. Viszonteladóknak első árak

Háziclügyclőséget keres gyermektelen szerelő-kőműves úri bérházban. Leveleket »Garanciaképes B« jeligére kiadóba kérek

Könyvtárat vagy könyvsorozatot vennék. Ajánlatot »Könyvtár 650« jeligére a főkiadóba.

Bélyeggyűjteményt bélyegeket, régi levelezést magas áron veszek. Tel. 187-194. Vidéki ajánlatot »Gyüjtő Vá« jeligére a kiadóhivatal továbbit

Szent István-park közelében, központi fűtéses bútorozott szoba disztingvált személynek március 1-re kiadó. Telefon 292-581

Budafoktól a Dráváig vastag jégpáncél zárja el a Duna lefolyását

Az árvízveszély, amely napokon keresztül sötét árnyként telepedett gondoktól terhes életünkre, *a csütörtökre virradó éjszakán pillanatra megtorpant.* A szakemberek azt jelentik csütörtök délelőtt, hogy

a helyzet igen sokat javult.

Reggel 7 órakor 730-ra esett vissza a tegnap esti 735-ös vízállásról a Duna. Lassú apadást jelentettek ma reggel a révkapitányságok is a Duna északi szakaszáról. Ennek oka az, hogy Németországban —5, —6 fok helyenként a hőmérséklet. Magyarországon az éjszaka hűvösebbre fordult az időjárás, tehát *megszünt az a csapadékos idő, amely eddig csak fokozta az árvízveszélyt.*

A Duna budapesti és környéki szakaszán *mindenütt elvonult a jég.* Nem így áll azonban a helyzet a déli irányban.

Budafoktól a Dráváig vastag jégpáncél torlódott össze a Dunán.

A hirtelen hidegre fordult idő a jeget megint megszilárdította. Nem tud felszakadni ez az óriási jégtömeg és a szakértők már megállapították, hogy *a jég bombázása felesleges is.* A jégre zudított bombák ugyanis átütik a jeget, a jég alatt robbannak fel és nem okoznak olyan eredményt, hogy végül is a víz ereje megindítaná a felszaggatott jégtáblákat.

Most katonai és polgári védőcsapatok indulnak majd a Duna déli szakasza felé és

csákányokkal, fejszékkel próbálják megtörni a Dunára merevedett jégpáncélt.

Ma reggel 8 óra után néhány perccel *Albertfalva és Budafok között utászcsapatok segítségére volt szükség.*

30 centiméter szélességben áttörte a víz a gátat és hatalmas rést próbált törni, hogy elöntse a gátmögötti területet,

amelyen már kiürített házak vannak. *A katonák bravuros munkával, homokzsákokkal torlaszolták el a törést és a gát megerősítése gyors iramban folyik.*

Budafoknál a jég a legnagyobb veszély. Ma megindult már a munka, hogy *felhasítsák és megtörjék a veszedelmes és áradással fenyegető jégpáncélt.*

A csepeli vámmentes kikötőben tegnap este óta 7 centimétert apadt a Duna és ma délelőtt a vízállás 758 centiméter volt.

Az apadás ma délelott már Téténynél is jelentkezett. Tegnap este óta 6 centiméterrel vonult vissza a Duna a meder felé. Egyelőre még sokat küzdenek a napok óta tartó veszedelem félelmétől szinte már végkép kimerült idegzetű nagytétényiek a különböző helyeken még mindig jelentkező kisebb átszivárgásokkal. Öt-hat helyen is kellett dolgozniok a budapesti tűzoltóknak, valamint a katonai és polgári mentőcsapatoknak a talajt szivárogva feláztató víz ellen.

Csepelszigeten ma délelőtt a kőolajtelepek frontján jelentkezett átszivárgás.

Ide is nagyobb mentőcsapatok vonultak ki és megkezdték a víz kiszivattyúzását.

A nagytétényi menekültek egy része Budafokon tölti e szomorú napokat. Az élelmezésüknél *áldozatkész segítségnyujtással jelentkezett Gundel Károly híres budapesti vendéglős, aki budafoki villatulajdonos.* Napok óta *két autón hozza ki tőle a menekültek élelmezésére az »egytálételes« ebédet.* Budafok város rendkívüli segéllyel enyhíti az árvízsujtotta menekültek nehéz helyzetét.

Az árvízvédelmi kormánybiztosság megkezdte munkáját

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: Az Árvízvédelmi Kormánybiztosság működését a magyar királyi belügyminisztérium épületében (I., Országház-utca 30. földszint) megkezdte. Közvetlen városi telefonszámok: 160—415, 160—612, 160—672, 160—854. Azonkívül a belügyminisztérium központján (160—020) keresztül is hívható. A kormánybiztosság megszakítás nélkül állandó nappali és éjszakai szolgálatot tart.

Az árvíz után most a talajvíz pusztít Pestkörnyéken

Budafok város lakossága a fenyegető árvízveszedelem miatt *már ötödik napja rettegésben él.* Az emberek úgyszólván álomra sem merik hajtani a fejüket, mert éjjel-nappal, minden órában résen kell lenniök, felkészülve a menekülésre. A Duna áradása felbecsülhetetlen károkat okozott eddig is, de

ez még semmi ahhoz a pusztításhoz, amit a hirtelen feltörő talajvíz okoz óráról-órára Budafokon.

Mintha tenger törne elő a föld mélyéből,

a lakásokat és utcákat teljesen elárasztja a veszedelmes talajvíz.

Emiatt igen sok utcában a hatóság elrendelte a kilakoltatást.

A Kossuth Lajos-utca és a Beniczky-utca lakossága *az éjszaka kénytelen volt menekülni a feltörő és mindent elárasztó talajvíz miatt.*

A budafoki városháza gépházát is elöntötte a talajvíz, igy a városházát tegnap óta nem tudják fűteni,

a tisztviselők hideg szobában kénytelenek dolgozni.

Kiöntötte a hirtelen feltörő talajvíz a budafoki mentőket is, ügyhogy új helyiségbe kellett telepíteni őket. A mentők helyiségében, amely a városháza földszinjén van, bokáig ér a víz. Alig tudták kimenteni a berendezést, olyan hirtelen és váratlanul jött a veszedelem. Dr. *Vásárhelyi* László, a budafoki mentők főorvosa annyira el volt foglalva éjjel-nappal a mentőmunkálatokkal, hogy a saját dolgával nem is ért rá foglalkozni. Ideiglenesen a városháza emeleti részén nyertek elhelyezést a mentők.

A talajvíz azonban nemcsak a dunamenti községekben pusztít.

Pestszenterzsébeten, Kispesten, Pestszentlőrincen is elöntötte a víz a pincéket és az alacsonyabban fekvő házakat.

A pestszenterzsébeti Pacsirta-telepen, a pestszentlőrinci Lipták-telepen és az ujpesti Megyeri-csárda körül egész utcák vannak víz alatt. Ujpesten az a veszedelem is fenyeget, hogy

a feltörő talajvíz elpusztítja a csatornahálózatot,

ami többmillió kárt okozna a városnak.

Árvíz Rómában is

Róma, február 6

Az utolsó hetek szinte szakadatlan esőzései *Róma környékén nagy áradásokat okoztak.* A Tevere és az Aniene sok helyen kilépett medréből és Róma külvárosainak alacsonyan fekvő részeit elöntötte. Különösen súlyos a helyzet Monte Sacro külvárosában, ahol az árvíz következtében sok család fedél nélkül maradt. A Littorió-repülőtér környékén az áradás következtében a közuti forgalom megszakadt.

Endre László alispán feltűnő negyedévi jelentése

Pest vármegye legközelebbi közgyűlésén tárgyalja vitéz *Endre* László alispán *évnegyedes jelentését,* amely az utolsó három hónap eseményeiről számol be. Az alispáni jelentés rendkívül érdekes adatokat tartalmaz. Mindenekelőtt

a tisztviselőhiányról panaszkodik.

Bár gyors iramban történik a megüresedő állások tisztikarának kiegészítése, *a teljes létszám elérése az utolsó két esztendőben sohasem volt lehetséges.* Az orvosgyakornoki állásokra másfél év óta *még ma sem akadt pályázó.* Az üresedésben lévő *segédhivatali tisztviselői állásokra* akadtak ugyan pályázók, de legnagyobb részük *megfelelő előképzettség hiánya miatt nem alkalmazható,* pedig a vármegye megkívánt elméleti és gyakorlati képesítés tekintetében már csaknem

a legkisebb mértékre

szállította le igényeit. A közigazgatás zavartalanságának biztosítására *újabb tiszteletbeli tisztviselőket* nevezett ki a főispán. A községi igazgatásban fennálló nehézségek súlyosbodtak. Nincs elég megfelelő tisztviselő, aki elhelyezkedést keres. A községi *vezető jegyzői állást* még vállalnák,

a segédjegyzői, vagy beosztott jegyzői állásra azonban alig akad jelentkező.

A jegyzőgyakornokok hiánya csak két-három év mulva érezteti majd hatását, amikor

a jegyzői állásokra nem lesz képesített pályázó.

A községekben általában *az adóigazgatás és adókimunkálás terén mutatkoznak nagy hiányok.* A felszaporodott munkát a községek *szellemi szükségmunkásokkal* igyekeznek elvégeztetni.

Jelenti az alispán, hogy *a vármegyei építkezések az utóbbi két hónapban lassúbb iramban folytak.* Ennek oka egyrészt *az időjárási viszonyokban,* másrészt *anyagbeszerzési nehézségekben* keresendő.

A községek háztartási helyzete általában *kielégítő.* Óriási veszedelmet rejt

a belvizek és vadvizek nagymérvű növekedése.

Vannak községek többek között a kiskőrösi járásban is, ahol *a községek határának nagyrésze víz alatt áll.* Súlyosbítja a helyzetet, hogy az őszi vetések *igen gyengék.* Amint az időjárási viszonyok lehetővé teszik, a földmívelési és belügyminiszter által rendelkezésre bocsátott államsegélyből

folytatják a vízszabályozási munkát.

2,800.000 pengőt fordítottak vízrendezési munkálatokra.

A városok közélelmezési viszonyai nem minden tekintetben kielégítők. A tüzifaellátás terén mutatkozott zavarok jelentős mértékben enyhültek. *A cukorellátás zavartalan* volt, sőt egyes községekben *fel is emelték a cukoradagot.*

Hangoztatta az alispán, hogy a kormány és a törvényhatóság

szociális tevékenysége

messze felülmulta az elmult évek hasonló akcióit. Csak *árvízépítkezésekre több mint 2 millió pengőt fordítottak Pest megyében.*

A legutóbbi három hónapban az inség levezetésére 400.000 pengőt, a leszerelt katonák kártalanitására 900.000 pengőt, a zöldkeresztes akcióra közel 270.000 pengőt fordítottak. Ezenkívül a városok *saját szociális alapjukból* is nagy összegeket áldoztak az inség enyhítésére. Még októberben *30 vagón élelmiszert* vásároltatott az alispán, hogy

az előrelátott koratavaszi élelmiszerhiányt enyhítse.

Ezt az élelmiszertartalékot *munka ellenében* az inségesek, illetőleg a leszerelt katonák között osztják ki. A kiosztás *most kezdődik.*

A Pestmegyei Közjóléti Szövetkezet az idén *egy járási szegényházat és négyszáz parasztházat* fog építeni.

Jelenti az alispán, hogy a vármegye egyes helyein *a kanyaró járványszerűen jelentkezett.* Öt községben be kellett zárni az iskolákat. Beszámol *az orvoshiány további fokozódásáról is.* Sajnos, ma már a jobb községi orvosi állások nagyrészére sem lehet magánorvost behelyettesíteni, mert

napról napra kevesebb azoknak a magánorvosoknak a száma, akik hatósági orvosi helyettesítést hajlandók vállalni.

A mezőgazdasági helyzetről szóló részben beszámol az alispán arról, hogy a munkásviszonyok *normálisak.* Álláshiány *nincs,* a munkanélküliség *csökkent.* Gazdasági cselédekben hiány mutatkozik. A pestmegyei gazdák igényüket jelentették be *erdélyi menekült mezőgazdasági munkások alkalmazására.* A vármegye állategészségügyi helyzete javult.

A hitelbiztonság kielégítő. Elrendelte az alispán, hogy az összes 10.000 lélekszámú és annál nagyobb községben, valamint a megyei városokban

az összes keresztény kereskedőkről névjegyzéket kell készíteni

és azt annyi példányban sokszorosítani, hogy az *minden érdeklődő fogyasztó rendelkezésére álljon.* El-

BELLEVUE SZÁLLÓ téli-nyári üdülőhely
éttermében minden este **9—2-ig tánc.** Kitűnő konyha. Remek jazz-zenekar.

Influenzás
megbetegedéseknél
jó szolgálatot tesz
a megbizható
BAYER ASPIRIN
TABLETTA

rendelte, hogy a megyei városokban is és nagyközségekben az összes keresztény magyar kereskedők üzletein a *»keresztény magyar üzlet« feliratú táblát függesszék ki.* Az adó *jól folyik be.* A vármegyei pótadóból több folyt be, mint amennyit előírtak. Végül megrendítő szavakkal ecseteli az alispán

a születések számának rohamos csökkenését.

A csökkenés nem is egészen húsz év alatt *50 százalékos.* Az élveszületések számának további hasonló mérvű csökkenése *a nemzet életét veszélyezteti.*

Jelenti még az alispán, hogy a pestmegyei választói névjegyzékben tavaly még 22.135 zsidó választó szerepelt, az új névjegyzékbe *már csak 571 zsidó választó került be.*

Meghalt báró Szterényi József

A régi Magyarország politikus gárdájának egyik érdekes egyénisége dőlt ki ma reggel 7 órakor a sorból. 80 éves korában meghalt báró *Szterényi* József nyugalmazott kereskedelmi miniszter, neves közgazdasági író. Somogymegyei *Lengyeltótiban* született, majd tanulmányai végeztével *Budapesten hírlapíró* lett. 1883-ban Brassóban magyar politikai napilapot alapított, később megalapította az *Erdélyi Ipari és Kereskedelmi Egyesületet.*

A román vámháború idején az erdélyi ipar érdekében *országos mozgalmat* szervezett. 1889-ben iparfelügyelőnek hívták meg, majd beosztották *a kereskedelmi minisztériumba. Kossuth* Ferenc bizalmasa volt. 1890-ben a II. Vilmos császár által Berlinben összehívott *nemzetközi munkásvédelmi konferencián* Magyarországot képviselte.

A magyar háziipar megszervezése az ő nevéhez fűződik. 1895-ben országos iparoktatási főigazgató, 1898-ban miniszteri osztálytanácsos, 1905-ben a kereskedelmi minisztérium adminisztratív államtitkára lett, 1906-ban politikai államtikár és brassói országgyűlési képviselő. Államtitkári működésének ez idejere esik az *ipartörvény revíziójának tervezete* és a *munkásbiztositásról szóló új törvény.* 1910-ben nyugdíjaztatta magát, majd 1918-ban *kereskedelmi miniszter* lett s ugyanez évben *bárói méltóságot* kapott. 1918 tavaszán Károly király megbízásából *kormányalakítást* kísérelt meg, ami *a Károlyi-párt magatartásán megbukott.*

1919-ben Szentgotthárdra internálták, majd gyüjtőfogházba zárták, mint politikai foglyot. 1920-ban *nemzetgyülési tag* lett és a parlamentben közgazdasági kérdések elismert szónoka volt. Közgazdasági téren hatalmas írói munkát fejtett ki, amelynek eredménye *tíz—tizenöt kötetre terjedő munka.* Ezelőtt négy hónappal *epe- és májbántalmai* kiújultak és a kórral erős szervezete sem tudott megbirkózni. Temetése felől még nem történt intézkedés.

Erdélyi tanoncokat nevel a győri vagóngyár

Győr, ebruár 6
(A Pest tudósítójának telefonjelentése)

A győri vagóngyár igazgatósága érintkezésbe lépett a marosvásárhelyi tanoncotthon vezetőségével és közölte, hogy hajlandó székely fiúkat alkalmazni. *Tizenegy székely fiú érkezett most a felhívásra Győrbe és a gyár alkalmazta őket.* Teljes ellátást kapnak győri tanoncesaládoknál, pótoltatják velük elmaradt iskolai tanulmányaikat és a jövő év kezdetén beiratják őket a rendes tanonciskolába.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A PEST OSZTÁLYSORSJÁTÉK GYORSLISTÁJA

A XLV. osztálysorsjáték V. osztályának főhúzása 2. nap.

Délelőtt ½9–10-ig

a következő számokat húzták ki:

20.000 pengőt nyert: 17539
10.000 pengőt nyert: 43373
5000 pengőt nyertek: 689 68948
2000 pengőt nyertek: 30392 32733 51780 78522
1000 pengőt nyertek: 9718 18769 62758
800 pengőt nyert: 80507
600 pengőt nyertek: 4550 56713
500 pengőt nyertek: 15033 43360 44351 45656 49287 55140 67545 72187
300 pengőt nyertek: 4831 11168 14802 15204 24955 25737 28419 29345 29871 32853 32892 35494 38138 40199 41281 46209 48629 55395 56082 57499 57791 75261 76674 82735 83118 83350
175 pengőt nyertek:
0051 190 223 308 314 362 419 683 693 701 710 734 956 967 983 1160 253 481 521 634 679 794 947 2027 293 401 524 551 925 3027 035 116 177 279 312 314 350 393 477 527 580 779 919 4001 071 212 269 433 939 5101 196 211 246 367 556 670 768 821 6120 240 256 289 343 547 600 604 702 715 958 7068 150 223 241 392 494 559 697 839 8268 413 732 870 9030 110 168 309 504 689 708 709 995
10145 174 217 274 440 11052 106 259 273 279 476 613 641 691 702 964 12063 172 233 387 556 638 678 705 864 871 960 938 13011 495 556 617 660 665 702 751 762 789 873 14050 185 233 241 245 274 322 344 458 479 483 794 876 979 15381 397 435 498 527 641 16003 018 019 172 331 362 365 666 711 985 17037 070 184 229 349 402 490 649 657 708 762 904 934 937 950 18007 092 227 348 373 585 654 671 766 19017 139 187 224 413 424 494 509 568 580 636 845 977
20091 382 556 602 619 620 687 710 776 838 21013 137 221 222 347 371 417 489 492 543 611 747 803 874 919 922 983 22177 371 406 650 658 954 979 23148 391 539 614 632 715 993 24067 079 194 253 335 604 632 705 997 25085 106 213 409 414 508 570 581 649 655 693 721 811 991 26025 107 161 216 224 319 373 431 471 610 637 650 720 774 842 999 27058 067 203 216 221 347 395 533 618 710 777 844 945 952 28006 019 100 159 229 386 618 647 704 714 830 849 924 934 29287 386 645 768 780 812 846 252 869 906 966
30035 497 669 680 784 31071 113 358 447 465 580 638 924 930 32130 183 232 318 448 469 563 729 742 743 793 817 866 999 33163 308 563 607 628 820 936 34060 109 199 243 423 485 594 652 779 813 35147 156 364 387 514 533 561 643 718 753 921 931 962 36017 121 144 166 298 489 531 561 665 760 809 852 887 911 918 37093 196 229 242 261 368 762 38280 390 490 497 628 629 39131 151 331 346 383 465 703 849 894
40274 363 383 432 647 745 777 826 857 870 912 41098 107 126 266 451 605 656 683 749 815 876 42324 381 428 485 797 878 926 43067 207 331 391 773 890 944 44082 252 339 340 383 459 863 884 919 942 989 45217 232 285 300 305 375 376 498 624 628 692 835 875 46011 183 370 372 410 429 430 506 522 646 653 684 795 926 959 47010 081 155 349 364 478 643 735 830 861 48118 212 266 366 517 588 667 780 787 992 999 49093 275 300 327 330 333 359 477 552 570 587 616 618 630 656 881 898 900 998
50212 299 450 475 480 481 508 520 649 662 684 694 757 844 933 938 946 51042 235 238 324 387 453 505 534 541 553 659 895 907 914 52048 121 150 222 236 253 284 436 525 581 632 669 697 885 936 973 991 53034 059 134 332 459 476 502 544 583 599 648 684 752 763 800 828 845 54183 203 474 504 712 762 819 831 849 55112 132 270 355 495 524 557 692 880 56044 070 280 351 551 556 645 696 792 812 937 942 951 986 57061 083 193 323 58033 049 154 210 329 422 556 881 59113 210 211 217 248 319 532 570 623 638 781 882 940 943 952
60027 189 321 479 481 564 616 667 703 752 862 962 61014 132 180 189 242 321 421 438 551 641 851 852 882 905 945 62262 294 316 375 555 588 643 746 815 887 63070 181 274 276 450 481 578 588 627 711 759 890 971 64093 200 336 575 599 637 653 697 702 65013 110 139 186 283 287 445 527 659 667 979 66039 211 316 326 337 394 485 499 605 622 766 801 897 912 913 945 67133 189 313 395 563 570 579 593 603 606 683 713 784 794 797 850 978 68002 055 238 359 521 591 687 819 887 947 965 973 69040 335 358 595 737 759 848 909 962 976 988
70003 100 103 226 257 320 350 381 388 428 534 626 946 71059 067 078 083 231 363 403 437 489 493 496 603 736 743 798 941 996 72139 214 556 884 73211 217 349 487 965 74196 222 305 383 439 963 75030 100 407 459 612 980 76035 156 276 322 421 525 643 695 696 970 77019 074 180 230 273 330 337 435 475 551 685 798 841 876 894 897 907 951 997 78101 116 449 589 600 635 717 872 915 943 953 79145 379 563 776 875
80123 134 185 194 301 501 538 573 640 950 959 81096 465 485 667 892 901 82074 252 261 302 401 421 444 574 587 906 912 973 83049 324 369 604 715 902 920 84014 055 076 315 378 487 541 587 607 651 655 791 967 85073 074 117 232 510 551 650 712 841 86032 042 152 214 357 398 452 682 734 735 905 87115 172 223 265 305 526 554 662 708 804

Délelőtt 10–11-ig

a következő számokat húzták ki:

300.000 pengőt nyert: 26095
20.000 pengőt nyert: 1993
10.000 pengőt nyertek: 65891 68137
4000 pengőt nyert: 31412
3000 pengőt nyert: 69160
2000 pengőt nyert: 85294
1000 pengőt nyertek: 13216 14128 38132 52780
800 pengőt nyertek: 12199 87864
600 pengőt nyertek: 19853 20302 36164 63115 84388
500 pengőt nyertek: 46319 48948 74398 79970
300 pengőt nyertek: 6416 8814 13523 14749 16058 19370 19603 24869 26609 31027 33063 35866 36261 36817 44472 48725 55745 65500 74306 75199 75887 77934 82999 84590 87434
175 pengőt nyertek:
0434 448 526 595 720 826 939 1015 049 161 289 355 717 743 791 963 2071 127 353 647 666 669 924 960 985 3004 067 104 160 322 342 395 420 471 493 528 560 833 837 948 4056 091 130 177 205 324 358 393 509 518 666 743 905 5049 297 323 394 459 461 515 652 711 805 955 987 6056 111 438 513 520 635 670 7020 218 304 457 565 574 661 749 794 981 8181 376 406 425 453 483 488 731 805 860 895 974 9129 183 305 362 463 473 481 487 501 724 848 952 997
10059 107 238 275 357 371 451 512 605 628 923 969 11115 145 265 291 527 705 822 873 12118 175 247 294 406 420 448 456 533 559 580 658 860 898 972 13041 050 093 236 248 268 463 517 528 550 554 618 684 718 721 770 856 14078 358 541 694 915 15008 036 248 255 315 475 528 565 585 598 668 761 830 900 963 16045 150 335 392 481 566 620 647 922 959 17053 201 292 397 470 522 568 668 815 979 18064 071 099 158 246 318 393 593 608 645 688 703 765 895 924 19000 008 072 097 207 275 301 454 527 528 583 618 706
20044 098 567 809 21166 280 401 566 622 728 729 742 751 756 787 22135 167 394 416 424 786 790 888 914 23017 105 124 291 298 333 457 521 840 24216 236 435 444 465 469 525 695 859 911 928 963 25012 024 052 157 232 265 266 333 670 680 810 861 920 26226 369 377 396 474 735 839 904 27005 124 205 320 534 398 446 480 495 559 634 746 776 28004 013 055 093 361 391 541 556 636 648 770 29012 177 323 675 844 870
30002 054 095 223 314 352 410 437 452 530 557 746 933 954 31073 350 361 452 526 690 806 847 875 944 32051 137 510 732 754 782 790 947 33108 255 324 408 460 512 647 655 691 701 705 798 912 959 34000 040 156 172 176 206 233 753 807 884 985 35199 238 300 418 449 461 539 745 863 942 966 36092 186 339 381 563 606 644 936 994 997 37101 235 360 386 773 839 961 38081 172 179 190 197 553 610 828 868 985 992 39025 141 268 390 603 624 640 682 735
40058 249 328 402 493 551 552 682 795 952 956 968 41329 378 602 744 834 901 42010 031 075 118 219 244 249 474 522 574 642 664 681 710 764 812 892 922 971 43058 079 085 142 224 423 455 497 536 836 904 44161 278 279 283 284 307 355 390 440 579 602 702 755 762 930 45264 371 469 827 912 938 951 46171 178 320 359 527 627 868 873 889 901 918 47028 063 147 159 245 452 466 500 603 666 731 760 795 831 872 48074 080 168 351 383 497 860 49068 194 200 259 320 473 507 578 610 611 698 813 909 970
50178 249 351 441 656 700 791 796 940 51351 425 448 487 529 579 705 725 737 759 797 52035 130 863 898 979 53073 252 407 451 774 824 863 952 54028 045 121 342 556 737 803 821 884 912 932 55032 093 137 269 277 278 318 348 512 764 798 56022 025 128 258 383 393 641 681 682 691 940 993 57102 134 154 211 423 578 807 842 991 58328 341 548 578 746 983 59102 182 300 320 329 352 354 405 481 513 525 651 664 736 754 779 792 827 883 898 971
60004 135 204 211 277 358 371 518 536 545 691 843 871 879 898 61089 121 329 704 710 783 807 826 964 62360 364 407 566 710 804 840 985 63034 168 247 387 432 602 669 985 64087 181 218 250 400 546 721 757 778 862 872 978 65168 185 202 299 470 707 806 813 874 898 949 66027 053 096 101 135 373 595 659 690 691 862 889 971 973 67018 053 150 226 308 562 589 590 632 951 976 994 68095 110 115 208 244 440 457 460 611 675 814 869 888 995 69005 109 114 143 217 243 250 455 458 477 701 824
70040 328 354 479 529 627 797 71012 132 152 229 263 396 428 461 555 72022 092 119 284 295 525 535 597 606 652 718 845 921 73101 235 364 424 528 547 797 867 74027 241 406 449 619 628 638 789 934 993 75568 580 614 663 714 739 760 860 885 987 76076 152 225 257 285 343 348 364 394 453 761 784 827 77015 032 132 141 280 340 423 448 629 78092 354 399 430 434 440 620 735 970 79059 072 082 323 454 655 682
80057 158 436 607 799 801 946 981 81109 131 383 467 504 506 550 577 725 762 853 860 881 931 82018 193 258 306 417 506 512 675 712 763 812 832 867 900 916 992 83323 328 395 457 625 648 698 770 848 84078 215 337 382 658 714 743 85016 077 114 224 242 314 357 414 504 563 615 675 751 782 866 906 918 86128 167 244 328 394 395 615 743 751 786 87073 501 350 364 445 451 462 548 572 648 771 784 791 851 980

*

Minden felelősség nélkül.

*

A *Pest* gyorslistáját, amely a ma kihúzott összes számokat tartalmazza, a húzásteremben összeállította a Glória Ker. Rt. osztálysorsjegy főárusító, Andrássy-út 18. sz. Telefon: 18—89—99.

*

A legközelebbi húzás holnap, február 7.-én lesz.

A MŰBARÁT ÚJ KIÁLLÍTÁSA

Érdekes csoportkiállítás nyilt meg a *Műbarát* helyiségében, öt festő és három szobrász részvételével.

A festők csoportjából egy tehetséges, fiatal művész válik ki: *Miklós* József, aki most először jelentkezik nagyobb kollekcióval. Mintegy harminc darabból álló gyüjteménye komoly felkészültségről és széleskörű festői érdeklődésről tanuskodik. Rajza biztos, színrakása finom, érzékeny és harmonikus, kompozíciós érzéke fejlett. Finnországban festett tájai, figurális dolgai és csendéletei mellett különösen figyelemreméltó néhány balatonkörnyéki motívuma, köztük a *Hajnali várakozás* és az *Aranyházi szőllők. H. Mattioni* Eszter színes matyó-fejeivel. *Mágori Vargha* Béla mozgalmas *Hajóvontatók* és *Menekülők* című vásznával, *Feszty* Masa pedig három szép szénrajzával csatlakozik hozzá. *Sz. Lám* Ilona dekoratív hatású figurális képei teszik teljessé a festők együttesét.

A szobrászok élén *Andrássy Kurta* János jár, monumentális *Pihenő parasztasszony*-ával és áhitatos nyugalmú *Angelus*-ával. Nagyon erőteljes *Borbereki Kováts* Zoltán *Kubikos*-a, *Mosónő*-je és *Szüret*-je, míg *Poór* Lili főleg plakettjeivel adja újabb jelét tehetségének.

Győrött az éjjel ellopták a nyilvános telefonokat

Győr, február 6
(A Pest tudósítójának telefonjelentése)

A mára virradó éjszaka ismeretlen tettesek *kifosztották a győri városi telefonfülkéket. Leszerelték a perselyeket és a készülékeket is ellopták.*

Miklós Tónsef

festő

lásd

Szép művészet

1941. 71 l.

Miklós József

1920/21 II. – 1923/24,
1925/26 – 1926/27

Ferképzőmintaiskola

M. C.

cizálás azonban itt is rövidéletű és átmeneti volt. Még legtovább tartott Rómában, hová a pisai eredmények Arnolfo di Cambio révén jutottak. Nicola fiának, Giovanni Pisanónak művészetében már az északi gótika szelleme érvényesült. A késői középkor formavágyait kifejező stílus általa hódítja meg az olasz szobrászművészetet, benne jut Itáliában a leglángolóbb megnyilatkozásra. A XIII. és XIV. sz. fordulóján Giovanni Pisano művészi egyénisége szinte olyan elhatározó befolyást gyakorol társaira, mint két évszázad mulva Michelangelo. Pisának már Nicola által biztosított akkori művészeti hegemóniája vele még inkább megszilárdul. Utódainak szobrászata már híján van a nagy mester szenvedélyes mozdulatgazdagságának, kifejező erejének. Az indulatos formák lehiggadnak, szentimentális gyöngédség árad ki a szobrokból, melyek főleg a ruharáncok lágy öbleinek harmóniájával hatnak. Egész Olaszországban elterjed ez a bágyadtságra hajló stílus. Különösen a sienaiak, élükön Tino di Camainóval, népszerűsítik. Milánóban Giovanni di Balduccio, Firenzében, Pisában, Orvietóban Andrea és Nino Pisano, talán még a sienai Maitani képviselik. Erősebb plasztikai áramlat lép fel Firenzében Orcagna és tanítványa, Alberto Arnoldi művészetében. Ez a szobrászat azonban a relief festői problémáját tartja leginkább szem előtt, előfutárja Ghibertinél. A tulajdonképeni szobrászati problémák a trecento végén, a firenzei székesegyház, campanile és Orsanmichele fülkeszobrainak alkotásánál kerülnek felismerésre. Itt játszódik le az a fejlődés, melynek igazi eredményeit az olasz plasztika a quattrocentóban főleg Donatello zsenijének köszönheti. Lombardia keményebb, tektonikusabb szobrászata régebbi hagyományaihoz

Gróf Csáky kedden nyilatkozik a külügyi bizottságban

Időjárás: Várható időjárás a következő huszonnégy órára: Gyenge szél, sok helyen köd, északon kisebb havazás. A hőmérséklet alig változik

NEMZETI UJSÁG

XXII. évfolyam, 22. szám. ◆ VASÁRNAP ◆ Budapest, 1940 január 28

Esterházy János beszéde a magyar jogokról Pozsonyban — Megszökött Prágából a cseh földmivelésügyi miniszter — Erdélyi autonómiáról irnak a külföldi lapok

Skeferis Perikles,
az uj budapesti görög követ átvette hivatalát

Dr. Bakay Lajos egyetemi tanárt az Országos Közegészségügyi Tanács másodelnökévé nevezték ki

Dr. Weöres Gyula egyetemi lektor, a helsinki Magyar Intézet igazgatója érdekes interjut adott a Nemzeti Ujságnak

Dr. Buócz Béla rendőrfőkapitányhelyettest ünnepelte 25 éves szolgálati jubileuma alkalmából Szeged társadalma

FÉLELEM NÉLKÜL

Megrendítő hirt olvashattunk az Uj Nemzedék szombati számában. Legendás eposzokban, romantikus regényekben olvashattuk csak a hősi rendithetetlenségnek olyan tündöklő és elkápráztató példáit, aminőről ez a hir beszámol. De azokat a szárnyaló képzelet szülte, ezt pedig a ma költői képzeletnél fantasztikusabb valóság adta. Azok szines kitalálások, ez puszta és rideg tény.

A szovjet repülők hatvan bombát dobtak le Lappis város templomára. A templomban éppen szertartás folyt. Tizenöt hősi halált halt finn katonát temettek. De a hősök ravatala körül hősök álltak. Miközben a bombák hulltak s a templom is megrongálódott, az infernális támadás még csak meg sem zavarta a szertartást. Nem mozdult senki. A zuhogó bombazáporban, az aláhulló pokolgépek fülsiketitő robajlása közben állottak rendületlenül halottaik magasztos emléke körül, készen minden pillanatban ugyanarra a hősi halálra, amelynek ragyogó példái a szertartásban eléjük magasztosultak.

Csak a keresztény vértanukban láttuk a mindenekfölé emelkedett hitnek, az élet magasabb célokért való feláldozásának ilyen tündöklő példáját. Ez a kis nép ma egész Európa szeme előtt ragyog. Világit, mint pusztában a tüzoszlop. És nemcsak halálmegvető hősiségével ejti ámulatba az állig fegyverzett nagy nemzeteket. Sokkal több az, amit ennél tett. Megmutatta a lelkiség fölényét az anyag tömege fölött, az értelem erejét a brutális sokasággal szemben s az egész világnak visszaadta magában való hitét és bizalmát. Férfias gerincet teremtett ott, ahol eddig csak gyilkos érceszörnyek halálos tüskéi meredeztek.

És mi magyarok büszkék lehetünk és büszkék is vagyunk, szük lesz magyar mellünknek a feszülő dolmány, ha arra gondolunk, hogy európai nagy társtalanságunkban ez a kis nép testvérünk. Ha messzire szakadt is tőlünk, ereiben csörgedez valami a mi vérünkből is. Együtt indultunk el az Ural aljából, ahonnan most elsöprő tömegek hömpölyögnek felé. Sátraink egymás mellett állottak a végtelen steppén. Erkölcsünk, szokásunk, nyelvünk egy volt, mig a népek kavargó nagy áramlása a középkor derekán más-más világtáj felé nem sodort bennünket. Ők északra kerültek, jeges tengerek rideg partjai közé, éjféli napok sápadt fénye alá. Mi a Kárpátok koszorujának Kanaánjában állottunk meg és szinte délszakok izzó napja záporoz le buzatengereket rengető Alföldünkre. Szokásaink más tájon, más égalj alatt kölcsönösen átalakultak. Nyelvünk is annyira megváltozott és eltér ma egymástól, hogy csak a tudós kutatás tudja a rokonságot kimutatni. De éppen ez a nyelvrokonság volt az, amiről egymásra ismertünk, ami ráeszméltetett testvériségünkre, amikor már századokon át nem is tudtunk egymásról.

Ám akármennyit változtak szokásaink, akárhogy átformált bennünket idő és tér, a lélek mélyén szunnyadó csirák ugyanazok maradtak és az idők forgatagának felpattantó roppant nyomásaiban ugyanabba a virágzásba szökkentek. Ez a kis nép éppen olyan féltékenyen és éppen olyan áldozatos vérpazarlással őrizte és védte szabadságát, mint a magyar. Története ugyszólván évszázadokon át nem más, mint egyetlen roppant küzdelem szabadságáért a legkülönbözőbb oldalról rázuduló ellenséges hatalom, felszivó nyomás, nemzeti és faji jellegét szétmorzsolással fenyegető roppant áramlások ellen.

Éppen ugy küzdött ez a maroknyi nép svéddel, dánnal, orosszal, akár mi némettel és törökkel és a nagy drámai pillanatokban éppen ugy ráeszmélt nemzeti és emberi hivatástudatára, akár mi itt a Kárpátok medencéjében.

Nincs olyan nagy kulturáju állam Európában, mint ezé a csöppnyi népé és ma éppen olyan rendithetetlen és vértanu védője az európai kulturának, az egész emberi civilizációnak, a nyugati müveltségnek és emberiességnek, mint annak idején a magyar volt több mint két évszázadon át.

Mintha a mi százados harcaink ismétlődnének meg most a Ladoga-tónál, Karéliában, a Mannerheim-vonalon, azok a véres és nem szünő harcok, amelyeket a nyugat ellen törő barbár ozmán hatalom szilaj áradása ellen vivtunk. Akkor is egyetlen, ugyanabból a fajtából sarjadt nemzet vetette magát oda gátul a nekibőszült ázsiai emberóceán hömpölygő zudulásával szemben. Mi voltunk akkor Európa pajzsa s a saját vérünk iszapjával épitettük és dagasztottuk magasra a védőfalat, amelyen végül is megtört az ár.

Az ozmán világhatalommal szemben kis nép volt a magyar, mint most finn testvére is. De kis népeket is naggyá tehet a nagy lélek, a bátorságnak az az ereje, amely csak a szellem fölényéből, a léleknek a csekélyebb,

ÉJSZAKA A HATÁRON

IRTA:
IJJAS ANTAL

A vén kávéház tükrei között szinte álldogál a zeneszó, négy szál cigány játszik valami epés kötelességtudással, az arcuk öreg, szikkadt, vidéki cigányarc, olyan sárgaszürke, akár a szivarhamu. Az ablakokon tul vastagon áll az éjszakai köd, akár a tenger, benne csak vérvörös tüzpontok, a főtér gyér villanylámpái. Még csak fél kilenc van, de máris teljes éjszaka, s a hangulat, amellyel körülüljük az asztalokat, a hangulat olyan, mint a kihült, keserü füst, de végre is ma éjfélig van kimaradási engedélyünk, miért mennénk hát haza a kaszárnyába már most?

Délután három óra óta mindent kipróbáltunk, amit csak vasárnap délután tenni lehet. Lehr és Kovács megfürödtek, Gróf egész délután leveleket irt, Lakatos moziban volt, a Bálint cukrászdában, az Öreg Szabó csak most jött be a városba, — de még mindig csak este félkilenc és soha sem lesz éjfél. Ilyen az, amikor hatnyolc „öreg" póttartalékos önkéntes ül körül két összetolt márványasztalt egy öreg kávéházban az északkeleti határszélen, Pesttől jó négyszázötven kilométernyire, egy dohányfüstben sárgára pácolódott kávéházi függöny mellett; s a primás áthegedült éjszakákban edzett véreres vércsepillantása hiába kóválygog asztalunk körül. Most érkeztek meg a vasárnapi lapok Pestről, azokat olvassuk, s a három hegedü és a cimbalom — édesen hulló hangok gyöngéd és távolinak tetsző sirásával — hiába óvja a kislányt, hogy ne menjen a tarlóra.

— No ezt én nem hiszem el! — mondja Bálint Sándor és levágja az ujságot az asztalra. Az amit nem hisz el, az egy ujsághirdetés reklámképe; a hirdetés valami magaslati napfényt adó lámpáról szól s egy hamvasságot és üdeséget sugárzó lányarcot mutat. És ez az, amit nem hisz el Bálint Sándor, hogy ilyen arcok egyáltalában még vannak, amióta ő bevonult. És egyáltalában: tulajdonképpen még vannak-e nők a világon? Négyszázötven kilométer messzeség és eddig másfélhónap katonai szolgálat zuhant közénk és Budapest közé, mint valami vasfüggöny, ez a hat hét keményekké és ridegekké edzett bennünket s a vasárnap délutánok és a vasárnap esték, amikor kiszabadulunk a kaszárnyából és itt táborozunk a város egyetlen kávéházának asztalai körül, a köddel tele főtérre nyiló ablakok mellett a sötétsárga vidéki villanyfényben és a zenében: ezek az esték és délutánok álomszerüen valószinütlenek.

Odahajlunk mind és megnézzük a reklámképmutatta női arcot és mi se hisszük el. Csak álmodjuk, hogy még van Pest és ott Lehrnek és Lakatosnak felesége van, Grófnak menyasszonya, Bálint Sándornak azt hiszem szintén, és talán nekem is van valakim, akire gondolni szoktam. Dehát ez ebben a pillanatban egészen kisérteties valószinütlenség. Kovács Imre végignéz rajtunk és megpróbál nevetni, de azután abbahagyja. Ami igaz, az igaz: harminc—harminckét évvel a vállunkon, állással, gondokkal, nyugtalansággal, asszonnyal és menyasszonnyal odahaza, egy kicsit nehéz a katonaélet éppen ezekben a pillanatokban, amikor az ember hazagondol. És hogy éppen most hazagondolunk, annak megvan a maga beidegzettsége is: a kassza tükre felett most mutat az óra pontosan kilencet. Ez az a perc, amikor Huszttól Sopronig az összes kaszárnyákban felhangzanak a világ legszebb hangjai, a takarodó kürtszavai, a legénységi szobában elalszik a villany s a sötétség megtelik tört, hazavágyó sóhajokkal és félálomban suttogott nevekkel. A folyosókon már csak az ügyeletes őr bakkancsa csattog, kétoldalt mozdulatlanul barnállanak és feketéllenek a puskák, holnap félötkor lesz ébresztő és mint mindig, meztelen felsőtesttel rohanunk ki a szeles, fekete hajnalban mosakodni a kuthoz, utána majd egész nap saját testünk hosszával méregetjük végig a gyakorlóterep földhullámait és zsombékos völgyeleteit . . .

Az asztal körül most néma csönd. Képzeletben pontosan követjük a takarodó kürthangjainak lágyan hömpölygő lüktetését, — olyan édesek ezek a hangok, akár a méz, és olyan keserüek, akár az ecet és epe, azonban gyönyörüek. Ez az a sulyosan ragyogó gyöngysor, amit a magas hadvezetőség egyetlen ékességül a katonaéletre füz. Nézzük azt a leányarcot az ujságban és addig nézzük, amig annak vonásai helyett ki nem rajzolódik mindegyikünk előtt az az arc, amire gondolunk, dehát még éppen öt hétnek kell eltelnie, amig ujra láthatjuk. Kovács végül ráteszi a képre tenyerének rettentően nagy és vastag lapátját és azt inditványozza, hogy menjünk át a Rákócziba. Az mégis inkább étterem, és ott is van zene. Még rajtunk sincs a katonaköpeny és a derékszij, máris a finn hadihelyzetről veszekszünk s a vélemények közt — már künn az utcán — Lehr közvetit, mint mindig. Lakatos Misi az előirások flagráns megsértésével feltüri katonaköpenye gallérját, mert fülei és az arca fáznak a köd tűélesen hulló, jéghideg szilánkjaitól, Bálint Sándor pedig szótlanul ballag mellettünk és száznyolcvanhat centiméterével ugy magasodik fel, mint valami torony. Egy jóval a térd fölött végetérő, nagyon rövid katonaköpenyt viselő torony! Nincsen rajtunk kimenő ruha, csak bakkancsban vágjuk a sarat, az pedig van itt elég. És a köd végül is befogja a szánkat.

A Rákóczi-étterem nincsen messze. Ablakai sárgásvörösen világitanak át a ködön. És itt már nemcsak négy szál cigány játszik, hanem teljes zenekar, kihallatszik a dob, zongora és a triangulum vad csengése, vidéki étterem, benne vasárnap esténként zene és tánc van. Az Öreg Szabó egyszer azt kockáztatta meg róla, hogy zenéje „fővárosi nivóju"; az Öreg Szabó — Szabó Pista bácsi — civilben gazdatiszt, százötvennégy centiméter magas, kétarasz szélességü vállai vannak és amint ingerkedni szoktunk vele: nyolcvankilós hasa. Ezzel a hassal természetesen csak aknavető lehet. Negyven éves és u. n. korengedéllyel szolgál. A korengedélyt gyakran szoktuk szemére hányni. Gróf viszont pán-

Lapunk mai száma 20 fillér

muló jelentőségeket megvető és csak az örök értéket becsülő nagyrahivatottságából fakad.

A mi nagyságunk, a kis nép, de nagy nemzet ma már európai szállóigévé izmosodott köztudata, a finnek nagysága is. Ugyanannak a törzsről sarjadt két galynak szétterebélyesedése az egész világ előtt. Erre a nagyságra, erre a lelki erőre, erre a férfias keménységre, erre a minden önző és gyáva gyöngeségen fölülemelkedett áldozatkészségre tekint ma ámulattal a világ. Finn testvéreink most ott állnak a nyugat ártörő gátjain. Honnan vették hozzá az erőt? Ahonnan mi magyarok annak idején. Az évezredes eredet közös és edző megpróbáltatásaiból. A multból, amely megtanitott a küzdelemre, viharállóvá szilárditott, megtanitott arra, hogy magunkra vagyunk utalva, ha élni akarunk, sőt az európai kultura is szivesen és bizalommal hagyatkozhatik ránk sorsdöntő élethalálharcaiban. Ez a mult érlelte meg öntudatunkat, ez nevelt magunkbizóvá és meg nem alkuvókká. Ez öntötte belénk a rettenthetetlen bátorságot és kitartást, amely soha nem tekint a szembenálló erő nagyságára, nem rémül a roppant méretet elsöprő fenyegetésétől, csak magára tekint, a maga és fajtája életét védi s ezen keresztül az emberiség legnagyobb javait is.

Ez a hivatástudat azonban büszke önérzetet is ad, meg nem alkuvó kemény, férfias gerincet. Ez a büszke öntudat csendül ki gróf Teleki Pál miniszterelnök szavaiból is, aki egy amerikai ujságirónak adott nyilatkozatában teljes joggal mondhatta, hogy nem alkudozunk arról, amit jogunknak tekintünk s ezt a nyilatkozatát azzal a sulyt adó és emelt homloku kijelentéssel huzhatta alá, hogy az ő hazája nem fél senkitől.

Büszke és nagy szó, de egy nagy nemzet férfias szava, amelynek belső tartalmát és igazságát századok véres tanulsága pecsételte meg.

Amerikai fagyhullám: 339 halott
Tűzvész Japánban: 159 halott

Tokió, január 27.

(Domei Iroda.) Az Oiso mellett fekvő Nonomiyaban pénteken éjszaka kevéssel éjfél után kiütött tüznek több mint *159* halálos áldozata van. A tüzvészt, amely egész városrészeket pusztitott el, csak szombaton hajnali félnégy órakor tudták megfékezni. A pályaudvar, középületek és az iskolák még sértetlenek. A kár összege ismeretlen.

*

London, január 27.

(NST.) Csak most vált ismeretessé, hogy pénteken reggel *hatalmas robbanás pusztitott* a Lancashire grófságban levő Hirlam város villanyművében. A robbanás igen nagy anyagi kárt okozott és azzal a következménnyel járt, hogy *a környék több városa áramellátás nélkül maradt.* Ugylátszik műszaki hiba okozta a robbanást. A rendőrség egyébként nyomozást folytat az ügyben.

*

Oslo, január 27.

(NST.) A mjöndaleni cellulozegyárban történt pénteki gázrobbanás sebesültjeinek *száma most már száz felé jár.* A főváros közelében fekvő gyárban, mint ismeretes, pénteken reggel felrobbant egy nagyobb klórszállitmány s a klórgázok az egész községet elárasztották. Az oslói kórházakba *72 beteget szállitottak* be sulyos klórgázmérgezéssel.

*

Bern, január 27.

(Havas.) A Zürich melletti oerlikoni gép- és szerszámgyárban pénteken egymásután két robbanás történt. A robbanóanyagokat a szétosztótelep északi oldalán és a mintaraktár déli oldalán helyezték el. A szétosztótelep rakodóberendezését a robbanás részben elpusztitotta. A másik épület déli homlokzata erősen megrongálódott. Az ablakok üvegei bezuzódtak, a tető egy része pedig beszakadt. A robbanás szinhelye körül széles körzetben sok ablaküveg betört. Három ember könnyebb sérüléseket szenvedett, de orvosi kezelés után elbocsátották őket. Eddig nem ismeretes, hogy mi okozta a robbanást.

*

Newyork, január 27.

(NST.) Az Egyesült Államokban már egy hete uralkodó rendkivüli hideg péntek estig összesen *339 halálos áldozatot követelt.* A hideghullám különösen a déli államokban pusztitott, ahol a hófuvás egyes községeket teljesen elvágott a külvilágtól. A Missisipin emberemlékezet óta nem volt annyi jég, mint most.

Finnországgal továbbra is fejlesztenünk kell a kulturkapcsolatokat

A helsinkii Magyar Intézet igazgatójának nyilatkozata

Svéd- és Németországon keresztül érkezett Budapestre Helsinkiből dr. *Weöres* Gyula, helsinki egyetemi lektor, az ottani Magyar Intézet igazgatója és családja. Mindenüket ott kellett hagyniok a finn fővárosban, csak a legszükségesebb holmijukat hozhatták magukkal néhány bőröndben. Nem bánják a kárt, a fő, hogy itthon vannak. Barátságos kis szobában, finn ujságok és fényképek halmaza hever az asztalon a háboru első napjairól, a szovjet repülőtámadások borzalmairól. Ezekről beszél legelőször dr. *Weöres* Gyula s körülötte ülő családja ujból átéli Finnország történelmi napjainak eseményeit.

— Az európai sajtó nagyrésze, igy elsősorban a magyar sajtó napról-napra hiven számol be a finnországi eseményekről — mondotta *Weöres* Gyula. A megindulo támadásról néhány dolgot mégis el kell itt mondani, illetőleg megerősiteni, mert erről teljesen ellentmondó hirek jelentek meg, az európai sajtó egyrésze pedig éppenséggel elfelejtette vagy megcáfolta a szovjet hadmüvelétek megindulásának körülményeit. November végén, amikor még senki sem sejtette, hogy a Szovjet váratlanul támadni fog, Helsinkiben ujból megnyiltak az iskolák, igy az egyetemek is. *November 30-án délelőtt kilenc óra táján, amikor már mindenütt megkezdődött a tanitás, érte Helsinkit az első repülőtámadás.* Én Helsinki külvárosában lakom, ahol akkor még nem voltak rendes óvóhelyek. Igy a családom és a környező lakosság az erdőkbe menekült, ahonnan jól lehetett látni a szovjet gépeket. Ekkor még csak a repülőteret bombázták. Én éppen utban voltam az egyetemre, gyalog, mert légi riadót rendeltek el s az áramszolgáltatást kikapcsolták. Annyi időm volt csupán, hogy bezárjam az intézet helyiségeit, amikor megindult a város ellen is a repülőtámadás...

— Először az egyetemet kezdték bombázni a szovjet repülők. A müegyetem egyik szárnyát telitalálat érte *s egy tanár és egy tanársegéd meghaltak. Egy másik szovjet bomba valósággal kettészelt egy kétemeletes házat a müegyetem mellett. A ház második emeletén levő zsufolásig megtelt kávéházat érte a bomba s a kávéház teljes személyzete a vendégekkel együtt ott lelte halálát. A ház romjai még három nap mulva is égtek.* Az első támadáskor ötvenöt halottja volt a finn fővárosnak. December elsején egymást érték a riadók és a repülőtámadások. A lakosság fejvesztetten menekült a közeli erdőkbe a kivezető főutvonalakon. Főleg asszonyok és gyermekek, *akiket a szovjet gépekről géppuskával lőttek.* December 2-án este hat órakor sikerült megállitani Helsinki felett a repülőtámadást. Ezen a délutánon a finn légelhárító tüzérség nagyon sok szovjet gépet lelőtt.

Dr. *Weöres* Gyula a helsinkii *Magyar Intézet* működéséről, a finn-magyar kulturkapcsolatokról s a finnországi magyar kolónia életéről a következőket mondotta:

— A finn-magyar kulturegyezmény alapján 1928-ban állitották fel Helsinkiben a Magyar Intézetet, amelynek megszervezésével és vezetésével engem bizott meg a magyar kormány. Egészen eljövetelemig vezettem az intézetet s a helsinki egyetemen pedig a magyar nyelvet adtam elő. Az intézetben megismétlődő tanfolyamokon és előadásokon ápoltuk a finn-magyar kulturkapcsolatokat. *Az intézetnek 6000 magyar könyvből álló könyvtára van s állandóan 40 magyar folyóirat jár Helsinkibe.* A finneket rendkivül érdekli a magyar irodalom, zene, népszokások és legujabban a magyar történelem. *Minden évben kiadtunk két-három magyar könyvet finnre forditva,* igy Arany Toldiját, Petőfi Janos vitézét, Herczegnek és Mikszáthnak kilenc-kilenc müve jelent meg finn nyelven, nagyon szeretik Móricz Zsigmod és Zilahy Lajos regényeit. Lyy Foivo finn költő és müfordító leforditotta Az ember tragédiáját, amelyet még ebben a szezonban akartak előadni a helsinki nemzeti szinházban. Az átültetés prózában sikerült is, de versben csak az egyharmadát tudta már leforditani.

— Sok magyar család él kint Helsinkiben — folytatja *Weöres* Gyula. — Igy *Miklós* József és *Rozs* János festőművészek és sokan mások. A finnek feltétlenül testvéreiknek tekintik a magyarokat, hiszen a két nemzet nyelvének szerkezete, felépitése, a birtokos ragozás, a főnév és igeragozás egyforma. Körülbelül száz olyan finn szó van, amelynek ugyanaz az értelme magyarul.

Dr. *Weöres* Gyula finn leányt vett el feleségül. Egy tizenegy éves kisleánya s egy kilenc éves kisfia van, akik most Pesten járnak elemibe az Áldás-uti iskolába. Most tanulnak magyarul. Felesége, Marjatta *Schroderus*, már egészen jól beszél magyarul. A beszélgetésbe ő is bekapcsolódik, miközben kitekint a hótól roskadó fákra és háztetőkre:

— Most ugy érzem, mintha otthon lennék Helsinkiben — mondja. — Nagyon szeretem a magyarokat és Magyarországot. Itt Pesten összejövök a finn asszonyokkal, *Kövér* Gyula festőművész, *Faragó* József müfordító és dr. *Kail* József volt helsinkii követségi tanácsos feleségével. Körülüljük a kandallót és *meleg szövettel, érmelegitőt, sapkát, kötünk a finn hadsereg számára.* A finneket rendkivül meghatotta a testvér magyar nemzet áldozatkészsége, különösen a magyar diákok lelkes munkája. Nagyon sok csomagot gyüjtenek össze a magyar diákok, amelyet azután futár visz ki Helsinkibe. A magyarok rendkivül szivélyesek és hamar barátkozók. Kisleányomat mindennap hatalmas embergyürü veszi körül a Marcibányi-téri korcsolyapályán és valósággal ünneplik.

Elbucsuzunk. *Weöres* Gyula bizakodóan mondja még:

— Nekünk magyaroknak *feltétlenül folytatnunk és fejlesztenünk kell Finnországgal a kulturális kapcsolatokat...*

Marjatta asszony pedig meghatottan küldi nemzetének köszönetét:

— *Mi, finnek, soha sem felejtjük el, amit értünk tettek és tesznek a magyarok...*

Koncz Károly

A Nemzeti Bank közgyülése

A Magyar Nemzeti Bank közgyülése XVI. rendes évi gyülését 1940 február 5-én, hétfőn délután 6 órakor tartja a Magyar Nemzeti Bank budapesti (V., Szabadság-tér 8. sz. a.) székházának második emeleti nagy tanácstermében. Az ülés napirendje a következő: 1. A főtanács jelentése az 1939. év üzletviteléről. 2. A számvizsgalók jelentése és javaslata az 1939. évről szóló zárószámadások jóváhagyása és a főtanács részére a felmentvény megadása tárgyában. 3. Javaslat a mérlegszerü felesleg hovaforditását és a részvényesek számára kifizetendő osztalék megállapitását illetőleg. 4. Az alapszabályok 28. cikke alapján négy főtanácsos választása, továbbá póttagválasztás. 5. Öt számvizsgálónak és számvizsgálópóttagnak a választása.

céltörő, civilben tanár és arcában van valami egy finomarcu, intelligens, pedáns és tiszta egérből. Lehr bánsági sváb származásu pesti fiu, hallgatag, szőke és korrekt német és tüzes magyar. Bálint Sándor tisztviselő és ifju nemzetpolitikus. Lakatos Misi, a kis Lakatos Misi pedig cigányprimás. Ebben a pillanatban mind póttartalékosok vagyunk, a többiek mind a nehézfegyverszázadnál, a társaságban magam vagyok „közönséges puskásszázadból való" gyalogos, Ijjas gyalogos! Erre a megszólitásra hónapok mulva is arra fogok felriadni álmomból: „Parancs!" A katonaság nagy dolog. Belevész az emberbe jegyeit s akár tudatossá válik benne, akár nem, egyszer csak fegyveres nemzete egyrészéül érzi magát, bármely parányi atomnak és ez az öntudat sokszor kemény és nehéz. Az ember észre sem veszi, hogy egyszer csak ugy áll benne, mint valami merev és sulyos vaspáncélban. E páncél alatt néha gyöngék a vállaink, néha a gondtól, mi van a szerkesztőségben, néha egy levéltől, amely megérkezett, néha attól, hogy a várt levél nem érkezett meg, egy halvány és távoli lánymosolytól, amely Istenem, olyan elvesző és valószinütlennek rémlik már. Ilyenkor — s az ember mögött harminckét év vagy több még — nehéz póttartalékos önkéntesnek lenni.

Igen ám, de a Rákócziban mulatnak! Azaz egyelőre még nem mulatnak, csak néhány „civil" táncol. Civilek, nemrégen idehelyezett s még félig-meddig idegen hivatalnokok itt, karjukon néhány fiatal lány kering a parketten, ahol a körbesorakozó asztalok helyt adtak a táncnak. Néhány kivánesi, ragyogószemü sötétruhás lány. Itteni lányok. Mi pedig csattogva vonulunk be sáros bakancsainkban s vigyázzba és tisztelgésbe merevedünk egy pillanatra: mert az egyik asztalnál zöldszinü, rendkivüli diszben az ötödik század zászlósa ül önkénteseivel. A fiuk mind extrában vannak és zászlósukkal együtt szinte vadul ragyognak valami könnyü és ártatlan jókedv mámorában. Ők nem póttartalékosok, hanem „ténylegesek", nem tiz hetet szolgálnak, mint mi, hanem két évet, még most vannak az elején, csupa huszonegyéves fiuk, a zászlósuk sem több, mint huszonhárom-huszonnégy, aranysujtásu zöld diszruhába öltözött feketearcu vad tündér. Int a zenének s az még vadabbá ragyog fel; eddig a Donauwalzer hullatta szét trilláinak nevető aranyporát, most azonban csárdást játszik és ütemére rohamra indulnak az önkéntesek.

Az Öreg Szabó vigyorog és eltalálja: „Leégetik a civileket!" A roham fölényesen és bájosan udvarias és ellenállhatatlan, egyetlen pere és minden lánnyal egyenruha táncol a csárdás taktusában; a mi asztalunk mellett egy tengerzöld ruhába öltözött lány táncol el, nevető hófehér arcában csak ugy izzik néhány parányi vörös szeplő. A zászlós pedig sorra bedirigálja fiait a táncba, ugy dirigálja be őket, mint valami rohamrajt, váltogatott alakzatokban. Muszáj táncolni meg annak a tüzérönkéntesnek is, aki már előbb került az asztalukhoz és aki sápadt arcával, világosszőke hajával és hideg pillantásu szürke szemével igazi fiatal tüzérarc, kicsit stilizáltan napoleoni arc, de karján csak ugy ragyog a vérvörös tüzérkarpaszomány. A karpaszományok azonban hamarosan egy lány két karját tartják a táncban. Előbb talán még arról elmélkedett, amiről mi, a távoli otthon fájt neki és ugyanazt az alpesi nyomást érezte, amit mi, roppant világpolitikai erők mérkőzését és hullámzását az éjszakában a magyar sors körül, — de ebben a pillanatban ránevet egy lányra s a lány visszanevet rá, a cigány tusst huz, a zászlóst diszmenetben kisérik és mutatják be önkéntesei a lányoknak, — a jelenet olyan friss és mámoritó izü, mint a pezsgő, tele annak izével. „A nyustyit, hogy nincsen rajtunk extra!" — ezt mondja irigyen Szabó, az Öreg Szabó és megpróbálja behuzni a hasát. De igy bakkancsban, ezekben az ötkilós lábbelitankokban nem mehetünk oda táncolni a könnyü, ezüst tánccipőkkel! Nem táncolunk, de a szivünk könnyü lesz. A világrend ép, érintetlen, nincsen benne semmi szomoruság és semmi baj. — nincs az a szomoruság és az a baj, amire ezek a fiuk gondolni tudnának ebben a pillanatban s ez igy is van rendjén, helyén vannak a világ összes tengelyei, nem fordulhat ki sarkából a világ, a föld és Magyarország. Vannak még és mulatnak még az önkéntesek!

Hálókocsival Volócra

Indulás minden pénteken 23.45 perckor, visszaérkezés hétfőn reggel 6 órakor.
Részvételi dij 56 pengőtől.
Idejében jelentkezzék a

Christophoros

a Nemzeti Ujság és Uj Nemzedék utazási és menetjegyirodája. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 5. Telefon 18—75—02 és 18—95—33.

Miklós Margit
Leányközépiskolai rajztanári oklevelet kapott
Képzőm.Főisk.Evk. 1928-1927, 22. lap

77b; 78a; 80b; 81a; 84a; 85b; 87a; 89a; 93a; 94a; 97a; 97b; 98a; 98b; 99b; 100a; 100b (2); 101a; 102b; 103a; 104a; 104b; 105b; 106b; 108a; 108b; 109b; 110b; 111a; 111b (2); 112a; 112b (2); 113a; 113b (2); 114a; 114b; 115b (3); 116b; 117b; 118a; 119b; 120a; 120b; 121a; 121b; 122b; 123b; 124b; 125a; 125b; 126a; 127b; 128a; 128b; 129a; 131b; 132a; 135a; 136b; 137a (2); 138a; 140a; 142b (2); 143a; 144a; 144b; 145a; 145b; 146a; 146b; 147a; 147b; 148a (2); 148b (3). Összesen 156 kisebb iniciálé van a kódexben.

21b lap: A miniatura (185×140 mm) a *Három királyok imádása* jelenetét ábrázolja. A keret a két hosszanti oldalon hullámvonalban, felül középen félkörívben megtörik. Oldalt barna trónun, fehér párnán, vörös köpenyben, kék ruhában ül Mária, ölében a kis Jézussal. Lába alatt kék párnás, piros zsámoly. Fején aranykorona, amely alól sárga árnyékolású fehér kendő omlik alá. A barnahajú kis Jézus sötétkék ruhában, jobbjával áldást oszt. Mária feje fölött két csomóra kötött vörös lepel csüng. Az előtérben, oldalnézetben a hosszú hajú s szakállú király rózsaszín ruhában, kék palástban, térdét meghajlítva, balkezével megemeli arany koronáját. Hátsó lába áttöri a keretet. A mögötte álló két király zöld ruhában s vörös, illetve barna köpenyben, arany koronával a fején, arany kelyheket tart, s az egyik vörös szakállas arcát a feje fölött levő csillag felé fordítja, miközben jobbjával a csillagra mutat. A miniatura felső szélén a keretből két oldalt egy-

Miklós Margit

1924/25 – 1928/29

Ferkèpzomfoiskèvk

114. C.

bonyolult, sokszínű képe. [illegible] csak Manni di Dancot és Michelozzót kell kiemelni. E század első felének művészete a nagyvonalúság jegyében játszódik le.

A nagymesterek után következő generáció, az eddigi eredményeket felhasználva, a festőkkel együtt a toscanai szobrászat fejlődésének újabb állomásához ért. Ők már nem kedvelik a drámai szenvedélyt, a nagyvonalú beállítást, a komor pátoszt. Főtörekvésük a finoman összecsendülő, mozgalmas ritmikájú harmóniák létrehozása. Első képviselőikben mindez még szűzies tartózkodással nyilvánul, a mozdulat még kötött, a kifejezés elfogult, de a gondtalan öröm hangja már felcsendül és szelíd bájjal fonja körül a legszomorúbb témákat is. Ez időben fejlődik ki a renaissance-díszítés páratlan formakincse. A mesterek a dekoratív építészet igazi remekeit hozzák létre. Szobrászatnak, ornamentikának és építészetnek eszményi együttesét csodálhatjuk alkotásaikban, melyekben a három elem alárendeltség nélkül egészíti ki egymást. Síremlékeken, szószékeken, oltárokon nyilvánul ez a gazdag képzeletű, harmonikus szellem, melynek legmegragadóbb példái a két Rossellino, Desiderio és Benedetto da Maiano firenzei alkotásai. Ez a csoportja a művészeknek kizárólag márványban dolgozik, egy másik viszont inkább az ércet kedveli. Ezek között Verrocchio és Pollainolo a legjelentékenyebbek. Ők fejlesztik tovább legeredményesebben a donatellói naturalizmust és részben ők készítik elő a cinquecento nagyobb formaharmóniára törekvő stílusát.

Toscana XV. sz.-beli művészeti eredményei Itália minden részébe eljutottak és jótékony hatást gyakoroltak. Az egyes városokban és tartományokban a helyi hagyományok a szobrászat fejlődését azonb[illegible] különböző [illegible] a Pa-

M.S.K.

Miklós Mária, festő

nevét a visszautasított
művészek között említi:

G. A.: Ami a Tavaszi Tárlatról
kimaradt

Magyarország, 1957. május 15.

Miklós Mária

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán megvételben részesült 4.sz. pályami egyik épületgépész-tervezője.

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969.2.sz. 3.l.

Miklós Mária, építén

L: Ellér Jihón

– követségi kirek

Magyar 10-12.

Építőművészet, Bp. 1983 83/4

Miklós Mária, építész.

L: Farkaschy Z.

- : követségi kirek

6.

Magyar
Építőművészet Bp. 1983

83/3

M.D.K.

Miklós Márton

Jeles rézkép öntő. 1700-ban még látható volt a nagyváradi várban szt.István, szt.Imre és szt. László két lovasszobra.

Régi adatok a városok multjából

Városok Lapja. 1906. 1.évf. 6.szám. 8.o.

MIKLÓS Mária építész

... A TERMÉSZET ÉS AZ ÉPÍTÉSZET EGYENSÚLYÁT

A Farkasréti Temető és a kresz

A közlekedési rendszabályokat, magyarán a KRESZ-t - gondolom - azért alkották meg, azért csiszolják, hogy a közlekedésben résztvevő gyalogosok és gépjárművezetők minél biztonságosabban, minél gyorsabban és egyértelműbben vehessenek részt a forgalomban. A szándék és a valóság nem minden esetben találkozik, ilyenkor megbomlik a harmónia, valaki vét a szabályok ellen, az újságíró pedig újabb témát talál magának.

A Farkasréti Temető szép színfoltja kerületünknek. Napközben mindenekelőtt azok érkeznek autóval, villamossal, gyalog, akiket a végső búcsú szertartásaihoz szólít a meghívó, délután, estefelé főként a sirokat látogató családtagoké, rokonoké a temető, számtalanszor látok kirándulókat is, akik híresség-ek sirjait keresik. Vannak diákok, akik itt szeretnek tanulni vagy kedvesükkel randevúzni, idős emberek, akik csöndre, padon-sütkérezésre vágynak, szövődnek temetői ismeretségek egy-egy sírápolás közben, estefelé hajléktalanok húzódnak meg a külső kritpák és bokrok között - él a temető.

Az autóval érkezőt mindjárt a főbejáratnál éri az első KRESZ-élmény. Pár éve valakinek az az ötlete támadt, hogy a gépkocsibejáró és a távolabb nyugvók elmékhelye közti, trapéz alakú pár négyzetmétert emelt szintűre építtesse át, emiatt minden érkező és távozó autó jó nagyot huppan, mikor ezen átkel. Persze ez volt az építtető szándéka is, mármint hogy lelassítsa a gépkocsikat a gyalogosforgalom miatt. Igenám, de a téli időszakban sokan elesnek a sikos bukkanón, mert még a rendes hókotrást is megnehezíti, és az autósokból is legfeljebb káromkodást vált ki.

A beérkező tágas parkoló vár-ja/várná. Persze nem egy autóstárs akad, aki lusta itt parkolni és utána virágot venni: egyesek szeretik a bejáróban leállítani a gépkocsit „arra a pár pillanatra", amíg a csokrukat megveszik. Hogy ezalatt hogyan zavarják a többiek forgalmát, az őket nem érdekli, és nem is értik, miért veszi valaki zokon tőlük, hogy ők elmentek virágért, a kocsijuk meg útban áll. Alighanem ezeknek az autósoknak a kasztja az, amelyik a sírig is kocsival megy, áttör a keskeny földutakon is, csakhogy ne kelljen pár métert gyalogolni. Egy ismerősöm hozzátartozói ilyen földút kereszteződésben fekszenek, a tolatással megfordulgató autók évente háromszor-négyszer is elborotválták a fél sírt, amíg az illető szép nagy sarokkővel el nem vette a kedvüket a részükre következmények nélkül járó manőverezésektől. Azóta a sír ép.

A nagyobb temetésekkor a temető dolgozói „megállni tilos" táblákat helyeznek ki ideiglenesen a főutakra, a gond csak az, hogy egyfelől elfelejtik ezeket a táblákat időben visszavenni, másfelől amúgy sem sokan veszik figyelembe, hiszen úgysem jár ide a rendőrség szabálytalankodókat bírságolni. Magyarán: nincs sok értelme az egésznek.

Közlekedésrendészeti szempontból a legnagyobb gond a főbejárat kijárati oldalán van. Egyszer, ki tudja mennyiért, de nem kevés pénzért itt jelzőlámpát építettek, aminek működtetési rendjét azóta sem tudom kiismerni. A lámpa ugyanis eleddig a következő arcait mutatta felém: 1. szabályosan működik, 2. sárgán villog, 3. sehogy sem működik, 4. működik, de nem vált, állandóan pirosat jelez a kijutni szándékozók számára.

Nos, ha szabályosan működik, akkor jó, mert a nagyforgalmú Németvölgyi út-Hegyalja út csomópontban elkél a forgalomirányítás. A lámpa váltási periódusa azonban olyan rövid, hogy jó, ha két autó egyszerre ki tud jutni a temetőből. Lassítja a forgalmat az is, hogy a gyalogosoknak jó, ha 1 százaléka használja a személybejárót, mindenki a nagy, autós kaput használja, azzal sem törődve, hogy éppen szabad útjuk lenne a kocsiknak. Szóval mégsem olyan jó, ha működik a lámpa.

A lámpa akkor a legjobb, ha sárgán villog, mert figyelmeztet, de nem akadályoz, vagy ha nem működik, mert akkor legalább nem akadályoz. Ilyenkor az autós kidugja az orrát a kapun és megvárja a vélhetően legjobb pillanatot arra, hogy szabályosan (vagy szabálytalanul) elhagyhassa a temetőt.

Egy ideje figyeltem fel a legroszszabb változatra: a lámpa működik, de tilt. Várok a pirosban hosszú percek óta, de az én lámpám makacs, mint a piros őszvér. A temetői kapus integet, hogy menjek már, a türelmetlen autóstárs mögülem kikerülve elémsorol, át a piroson és kijut valahogyan. Neki van igaza? Bizonyára, mert percek múlva nálam is szakad a cérna, és megyek ki, át a piroson. Rámkényszerítették a szabálytalankodást, ami ráadásul életveszélyes is.

Ez az állapot nem maradhat így. A lámpa vagy működjön, vagy ne működjön, de semmiképp se teremtsen olyan szituációt, ami nem egyértelmű és ami veszélyezteti a közlekedésben résztvevők biztonságát! És kérem! Szabálytalankodom én eleget magamtól is. Ne kényszerítsenek még mások is arra, hogy megszegjem a KRESZ-t!

(muzsay)

Köszönetféle, járdáért

Bizton nem túlzok, hogy zajnak, füstnek, nyüzsgésnek, uram bocsá szitkoknak ennyire még nem örültem. Jelesen: a kis utcánk járdaépítésének. Mert kell-e ecsetelnem, hogy ez pedig együttjár a fent említettekkel.

De mit nekem, ha hasznos, jó ügy megvalósulásával járnak! Januári kesergőm, a „Svábhegyi tények, kérdésekkel" című írásom után nemsokára mozgolódás támadt a környéken. Térképes, tájolós földmérők szorgoskodtak. „Na, talán... „Csak nem?" Mondogattuk egymásnak a tőmondatokat, amelyeket bővebb kifejtés nélkül is jól értettünk.

Kisvártatva leparkolt az Evetke utcában egy teherautó teli sóderral, cementtel, kalapácsokkal, lapátokkal, csákányokkal, talicskákkal, no meg a titokzatosan nagy faládával, nagy lakattal zártan. A távolabb várakozó buszból tucatnyi munkás kászálódott le, munkavezetőjük szavát lesve hadrendbe álltak. Megjött a fanyüvő csapat. Drótkötelet kötöttek a korhadt faderekakra, rácsatolták a vonóhorgot a teherautóra és kezdődött a turáztatás. Felnyüsztített a motor, roppant a csonk, s kiemelkedett a talajból. Csupán egy állta, makacsul a sarat. Fittyet hányt a törzsbe vájatot vágó kötélnek, lóerőnek. A csupasz ősfatörzs napokig kifogott a próbálkozókon.

Az útépítőket zavarta ez legkevésbé, ők tették a dolgukat: feltörték a betonmaradványokat, alapoztak, betonaljat készítettek, megreparálták az úttesten a lefolyót... Már aszfaltoztak, s a járda közepén, a kanyarban még mindig állt a hátramozdító facsonk. Újra jöttek a favágók, mélyítették a gyökér környékét, fejszével próbálták elvágni. Dolgavégezetlenül távozott még a daruskocsi is. Nem maradt más megoldás, minthogy óvatosan villanyfűrésszel nyesegessék a konok görcsöt, mivel nagyfeszültség is megbújt a közelben. Már méternél is mélyebbről repkedett a finom forgács. A társak homloka ezúttal nem a munkától gyöngyözött. Végre, ki tudja hányadik nyakbaakasztás, és motortúráztatás után reccsent, megdölt a törzs.

Már a bitumen átható szaga, és gőzölgő melege járta a tájat, amikor el lehetett kezdeni a lyuk feltöltését, a föld döngölését... Szóval az új járdához idomítást, egyesítést.

Óriási a környékbeliek öröme. Hallottam, dudolják a régi slágert: „A mi utcánk óh be szép..." Megfigyeltem, az első napokban csaknem mindenki a régi szokás szerint közlekedett, tehát az úttesten. Az autónk között. Nézték a fényes, fekete gyalogos sávot. Aztán rámerészkedtek. Mostanra pedig már birtokolják. Mert nekik készült, mert tulajdonuk. Csoda, ha a járdára felugrató gépkocsivezetőket megmorogják? Ha a járdán parkolókat elküldik?

Mivel elvem, hogy nemcsak a hibákat kell ostorozni, a jószándékú változást észre kell venni, sőt szóvá kell tenni, ezúttal köszönöm a jobbító szándékot, a törődést. Örülök, hogy valami megmozdult az évtizedekig tartó elhanyagolás után. Nem mondom, hogy ezzel minden rendben, de korántsem akarok ünneprontó lenni a hiátusok sorolásával. Éppen azért, mert hiszem, hogy az önkormányzat továbbra is odafigyel ritka, eredeti pompájában megmaradt csöppnyi, de mégis óriási természeti értékére. A miénkre. Az utódokéra.

Udvardi Gyöngyi

„Az értelmetlen konfliktusok nehezítik az előrelépést"

Bemutatjuk Dr. Horváth Mártont, a kerületi képviselőtestület tagját

Dr. Horváth Márton 36 éves állatorvost, tudományos kutatót az SZDSZ-FIDESZ közös jelöltjeként választották a XII. kerületi képviselőtestületbe a 7. körzetben, amely lényegében az Orbánhegyet és környékét foglalja magába. Kísérletes patológiával foglalkozik és most készíti kandidátusi disszertációját. Tagja a Környezetvédelmi Bizottságnak, a Vállalkozási-, Helyiség és Ingatlangazdálkodási Bizottságnak, valamint egy kuratóriumnak. Elnöke volt egy ad hoc bizottságnak is, amely reklámügyekkel foglalkozott.

Mindezt egyszerű tényként sorolja fel megismerkedésünk bevezetőjeként. Önként adódik az első kérdés:

– Képviselő úr, bírja ezt a sok munkát erővel, idővel?

– Őszintén szólva nehéz, de nem lehetetlen. Tudni kell a lényeges dolgokra összpontosítani és jó időbeosztással élni. Jó erőnlétemhez hozzájárul, hogy azelőtt tájékozódási futó voltam, most a hétvégeken úszom és turistáskodom.

– Átgondolt mindent, amikor elvállalta a képviselőjelöltséget?

– Amikor megkerestek, először tétováztam. Tudtam, hogy a képviselői munka nagyon komoly dolog, de én a közösség érdekében végzett tevékenységet nemes feladatnak tartom. Bizony beletelt egy-két hét, amíg mindent átgondoltam, elrendeztem magamban. Nem igazán bíztam abban, hogy megválasztanak, így aztán kellemes meglepetésként ért, hogy a választópolgárok megtiszteltek bizalmukkal, képviselőjüknek választottak.

– Hogyan látott neki az Ön számára nyilvánvalóan új munkának?

A Diósárok ügye

– Kellett hozzá egy kis idő, amíg belerázódtam, de azt hiszem, ezzel minden képviselőtársam így volt. Az önkormányzati tevékenység nem tartozik a könnyű műfajok közé, nehéz mindenki megelégedésére dolgozni. Számos vonatkozásában hiányos a jogszabályháttér és adódnak feszültségek, problémák a Köztársasági Megbízott, valamint az önkormányzat között. Előbbi lassan olyan nagy hatalommal fog rendelkezni, mint régen a pártbizottságok. Az is gondot okozott, hogy a lelkes, jószándékú emberekből álló képviselőtestületnek tapasztalatok híján kellett belevágnia a munkába. Ennek során értelmetlen konfliktusok is adódtak és ez nagyon nehezítette az előrelépést.

– Említette, hogy két bizottságnak is tagja.

– A Környezetvédelmi Bizottság a kezdeti bizonytalanság után rátalált szerepére. E bizottságnak azért lettem a tagja, mert a környezetvédelmet alapvető fontosságúnak tartom kerületünk hagyományos értékeinek megóvásában. Ennek ellenére a környezet védelme a gyakorlatban sem a testületben, sem a hivatali apparátusban nem kap kellő hangsúlyt. Megengedhetetlennek tartom például, hogy a hivatal egy városrendezéssel foglalkozó, felelős beosztásban lévő munkatársának minimális ökológiai szemlélete se legyen. Sokszor úgy érzem, hogy a környezetvédelmet csupán valami szükséges rossznak tekintik. Igaz, végre elkészült egy környezetvédelmi koncepció - hála *Kóródy Péter* környezetvédelmi referensnek -, ez a terv csak hosszabb távon és folyamatosan valósulhat meg, a szemlélet változásával párhuzamosan.

– Hallhatnánk példát?

– Bizottságunk és a Várospolitikai Bizottság is megtárgyalta a Diósárok rendezését. A kidolgozott három alternatíva közül az ökológiailag legkedvezőbb mellett foglaltunk állást. Bár egyes újságok szerint az ügy egyhelyben topog, elkezdődött a döntés előkészítése és várhatóan ősszel a képviselőtestület elé kerül az ügy. Foglalkozunk a parkok és az erdők védelmével is. Javaslatunkra több millió forintot biztosított az önkormányzati költségvetés erre a célra.

– Sok bírálat hangzik el fórumokon, lakossági bejelentésekben a környezetvédelemmel kapcsolatban. Mi erről képviselő úr véleménye?

– A kritikák döntő többsége teljesen jogos - mondja határozottan dr. Horváth Márton. - Meg kell valósítanunk a természeti és az épített környezet egyensúlyát. Olyan építészeti terveknek kell készülniük - és a kivitelezéseknek is úgy kell történniük -, hogy egyáltalán ne vagy minél kisebb mértékben károsítsák a zöld környezetet. Igazgatási értelemben is szükséges az előrelépés, mert ma jószerével büntetlenül lehet fákat kivágni, a környezetet szennyezni. Végső soron azt kell elérnünk, ne érje meg senkinek ilyet tenni! Partnerül hívjuk a kerület valamennyi lakóját, óvják a környezetet, segítsenek, hogy kerületünk ökológiai állapota minél jobb legyen.

Rendezni a Buda–Hegyvidék Kft helyzetét

– Ön tagja a Vállalkozási-, Helyiség- és Ingatlangazdálkodási Bizottságnak is.

– Előljáróban le kell szögeznem, hogy a vállalkozásoknak rendkívül nagy a jelentőségük a kerület fejlődésében. A bizottság feladata egyrészt az, hogy megfelelő milliőt teremtsen a vállalkozások kibontakozásához, másrészt bizonyos üzleti konstrukciókban helyet biztosítson az önkormányzat számára. Az utóbbi azért jelentős, mert tőkeérzsesedés révén az önkormányzat így tud osztalékhoz vagyis plusz-jövedelemhez jutni, ami a mai szűkös időkben nyilvánvalóan elengedhetetlen. Vannak olyan feladatok is, amelyeket nem lehet hivatali módszerekkel megoldani, hanem csupán vállalkozási formában érhető el eredmény. Ilyen például az ingatlanok, telkek és tetőterek hasznosítása, az azokkal történő gazdálkodás. Itt szeretnék szólni a Buda-Hegyvidék Kft-ről, amely annakidején a létrejöttekor nagy vihart kavart. Megalakult a Kft új felügyelő bizottsága, amelynek eltökélt szándéka, hogy rendezi a Kft helyzetét. Ehhez újra kell gondolni a Kft feladatait és tisztázni működésének feltételeit.

– Milyen a vállalkozások helyzete a kerületben?

– Véleményem szerint más kerületekhez viszonyítva jónak mondható, annak ellenére, hogy a képviselőtestület néhány tagja nem kimondottan vállalkozásbarát szemléletű. Nagyon fontosnak, sőt elsődlegesnek tartom a lakosság szempontjából jelentős kisvállalkozások támogatását. Sajnos tapasztalható olyan tendencia is, hogy számos kerületen kívüli cég szeretne itt irodaházat, telephelyet létesíteni. Ez azért veszélyes, mert ha ennek nem szabunk határt, akkor kerületünk arculata, környezeti állapota fogja kárát szenvedni.

– Szó esett egy ad hoc bizottságról is, amelynek Ön elnöke volt.

– Ez a bizottság azért jött létre, mert ráébbentünk, hogy az egész város - így a mi kerületünk is - tele van nem éppen esztétikus vagy nem a városképbe illően elhelyezett táblákkal. Itt egyaránt gondolok a kerület egyes helyein, például az Orbán téren található „táblaerdőre" és az óriási reklámtáblákra. A megoldás kidolgozásánál városszépészeti, környezetvédelmi és üzleti szempontokat egyaránt figyelembe kellett vennünk. Beható tájékozódás nyomán tettük meg javaslatunkat, amelyet a képviselőtestület néhány héttel ezelőtt csekély módosítással elfogadott. Eszerint ezentúl minden reklámtáblát csak a kerületi önkormányzat engedélyezhet. Magát az engedélyt a Polgármesteri Hivatal adja ki a kerületi főépítész és a környezetvédelmi referens szakvéleménye alapján.

– A kuratórium?

– A XII. kerületi Egészségügyi Alapítvány kuratóriumának vagyok a tagja, amely nemrég alakult. Jelentősebb befizetések eddig még nem történtek az alapítvány javára, jóllehet rendelkezünk ígéretekkel. Így érdemi ügyekben még nem kerülhetett sor döntésre.

– Közel másfél éve lett kerületi képviselő. Milyen kép alakult ki Önben az önkormányzatról?

– Amikor megválasztottak, nagy elvárásaim voltak. Talán ezért is értek csalódások - mondja dr. Horváth Márton. - Az egyik, hogy szerintem az önkormányzat tevékenysége nem halad olyan tempóban, amilyenre az adott körülmények között lehetőség nyílna. Ezért részben a testület okolható, mert túl sok felesleges, öncélú vita folyt. A nehézséget jelentő másik tényező a Polgármesteri Hivatal kialakulatlansága, kiforratlansága. Az elmúlt egy évben azonban megkezdődött a hivatal átszervezése és azóta számos tehetséges ember, jó munkaerő került oda.

Kevesen a fogadóórákon

– Sikerült választóival szoros kapcsolatot kialakítania?

– Azzal a szilárd elhatározással láttam neki képviselői munkámnak, hogy szoros kapcsolatot alakítok ki a választói körzetemben lakókkal. Ezt a képviselői tevékenység alappillérének tekintem. A gyakorlat azonban másként alakult. Igaz, jónéhányan megkeresnek különböző ügyekkel, de úgy érzem, kapcsolataim mértéke elmarad a kívánatostól. Fogadóóráimra kevesen jönnek el. Manapság nagyon sok kiábrándító dolgot él át mindenki, de véleményem szerint csakis aktív emberekre támaszkodva lehet eredményes önkormányzati munkát végezni. Szándékomban áll a négy éves megbízatásom félidejében, idén októberben képviselői fórumot szervezni és ott a körzet lakóival megbeszélni közös ügyeinket.

– Mindezek után mennyire optimista a jövőt illetően?

– Ha néha el is keseredek a lassú tempó, az emberek közömbössége és a testületben szerencsére egyre ritkábban tapasztalható, nem kívánatos stílus miatt, azt kell mondanom, hogy alapvetően optimista vagyok. Ez az alaptermészetem! Bízom az önkormányzati testület megfontoltságában, valamint Polgármester Úrban, akit én rátermett és lelkiismeretes embernek ismertem meg.

– Képviselő úr, további eredményes, sikeres munkát kívánok!

(–tg–)

Kerületünk új főépítésze: *Miklós Mária*

Június elseje óta új főépítésze van kerületünknek. *Miklós Mária* okleveles építészmérnök, okleveles közgazdász és területrendezési szakértő újságban figyelt fel az önkormányzat polgármesteri hivatalának pályázati kiírására a kerületi főépítész munkakörének betöltésére. Huszonnégy évi igen gazdag szakmai múlttal a háta mögött Miklós Mária kidolgozta a feladat megvalósítására vonatkozó koncepcióit, ismerkedett kerületünkkel, majd letette elképzeléseit az önkormányzat elé.

Eredményes szakmai múltra támaszkodhatott. A regionális-, általános-, részletes-, beépítési tervek és az ezekhez kapcsolódó épülettervek mellett foglalkozott környezetvédelmi feladatok megoldásával, üdülőterületi kérdésekkel, sport-, és szabadidő-központok, kempingek telepítésével, az életmód változások vizsgálatával, elemzésével. Általános rendezési terveket készített városok, települések részére, lakóterületekre a fővárosban és vidéken, általa tervezett épületeket találtunk Budapesten, Visegrádon, Cegléden, Nagymaroson, hogy csak néhányat említsünk gazdag munkásságából. Már épül a XVII-edik kerületben egy új lakóegység és egy új falu, Dány-Szentkirály, melyet az erdélyi menekültek részére tervezett.

Új főépítészünk különböző szakmai társaságoknak tevékeny tagja, zsűribizottságokban vesz részt, mint munkatárs, szakértő, tervpályázatok bírálója.

Szakmai ismereteit külföldi területeken gyarapította. Állami ösztöndíjjal Finnországban részt vett egy szemináriumon, ahol előadást tartott angol nyelven. Tanulmányutakon járt a volt Szovjetunióban, az Egyesült Államokban, Kanadában, Francia-, Olasz- és Németországban, valamint több környező államban. Bátran leírhatta munkássága ismertetésében: *„Tervezési gyakorlatom során alaposan megismertem az építési szabályozási, környezeti problémákat. Úgy érzem, hogy tervek elbírálásában a tervezési, fejlesztési, beruházási elképzelések kialakításában, a terület-szabályozásban kellő tapasztalattal és ítélőképességgel veszek részt."*

Munkásságának van egy területe, amely a Hegyvidék környezetvédelmi elképzeléseinél, terveinél messze előremutató. Tagja ugyanis a Napenergia Társaságnak és egyetlen magyarként részt vett a Nemzetközi Napenergia Társaság, az ISES kongresszusán, amely új ismeretekkel, szempontokkal gazdagította a környezetbarát energiatermelés - mint szakmai önéletrajzában írta - a megújuló energiák iránti érdeklődését. A napenergia felhasználása terén tapasztalatokat szerzett az Egyesült Államok déli területein, amikor néhány hónapig élt Texasban, Floridában, Kaliforniában. Ott szerzett tapasztalatait szeretné kerületünkben hasznosítani.

Városrendezési elveit a következőkben summázta, amikor pályázatát beadta: *„Minden feladat egyedi, az adottságok és célok speciális vizsgálatokat és szabályozást igényelnek. – Elengedhetetlen a természeti táj és az épített környezet harmóniája. – A terveket mindig az ember léptéke, közlekedési, tevékenységi életmódbeli szükségletei alakítják. – A tervezésben a gazdasági szempontok alkotó módon segítik a jobb megoldást. – A tervezés összetett figyelemmel történik, amikor a környezeti, a közmű, s a társadalmi összefüggéseket, sok más szempont szemelőtt tartásával figyelembe kell venni. – Maximális eredményre kell törekedni, de nem szabad lebecsülni a kisebb, jobbító célokat sem."* - Híve a csendes lakókörnyezetnek.

Családi hátteréről annyit, hogy férje festőművész, unokája egyéves.

A kerület lakossága és lapunk nevében főépítészi munkájához sok sikert kívánunk.

„t"

Plakátban már utólértük Európát

A VILÁG EGYIK LEGSZEBB VASÚTJA

Buborék

Ülünk és beszélgetünk. Az emberről, pontosabban az emberek egészségéről, annak védelméről. Bölcs szavak hangzanak el, megvalósítható elképzelések. Különösen aktív egy idősebb férfi. Szinte minden szava telitalálat, sugárzik szavaiból az emberszeretet. Mindnyájan szívesen hallgatjuk véleményét, észrevételeit.

Aztán a témaáradatban a kutyák is szóba kerülnek. Tapasztalatból sorolják többen, hol piszkítják a környezetet, ami szintén káros az egészségre. Mit lehetne, kellene tenni ez ellen? Elsőként jó hangosan (ember)barátunk teszi le a voksát: - Le kell lőni a kutyákat!

Megdermed a levegő, egy pillanatra halotti csend támad. Majd folytatódik a diskurzus, mintha el sem hangzott volna a közbeszólás. Erre a megoldási módra senki sem reagál, nem talált nyitott fülekre. Elpukkan, mint a buborék...

Az ember szeretete és az állatok szeretete - ha persze más is - nem áll(hat) egymással ennyire szöges ellentétben!

(egy)

SZENT ANNA KÁPOLNA

A Budapest-Zugligeti Egyesület századik születésnapja alkalmából a Zugligeti Úti Általános Iskola 1991 őszi centenáriumának megemlékezéseit folytatva rendezte meg az iskolával együtt a „*Zugligeti Napok*"-at. Az egyesület újjáépítette a múlt században épült és az 1945-ben lebontott Szent Anna kápolnát, mely egy évszázadon keresztül mind a környékbelieknek, mind a fővárosiaknak kedvelt búcsújáróhelye volt.

A régi hagyományoknak megfelelően az új kápolna felszentelésének és átadásának napján a Zugligeti Szent Család Plébániatemplom előtti parkból zarándoklat indult a Norma melletti kápolnához.

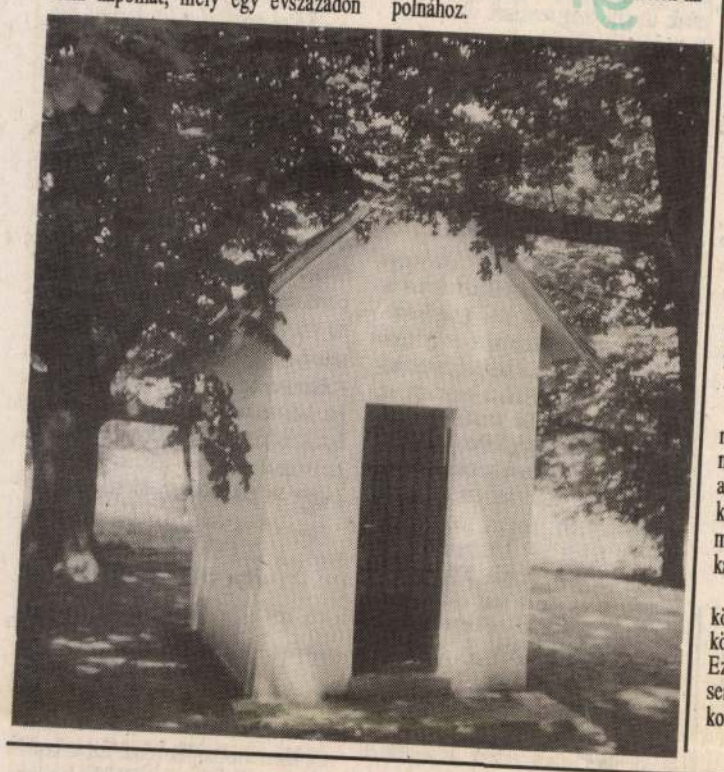

Kerületünkben, a Csillagvölgyi út elején fekszik a köztudatban „csak" Diogenes falvának nevezett épületegyüttes.

A múlt század közepén létesített kis településen - a svájci építési hagyományoknak megfelelően - a szétszórt hegyoldali beépítés ötvöződött a szűk, néhol sikátoros jelleggel. A fő homlokzatokat úgy alakították ki, hogy a napfény teljes terjedelmükben érje, így az egyes épületek a szemközti domboldalból egy egységes kis alpesi hegyi falucska képét nyújtja, melyet az erdős hegyoldal még meg is koronáz.

Napjainkban az eredetileg nyaraló jelleg mindinkább háttérbe szorul, egyre többen laknak állandóan itt. Az államosítás óta az Ingatlan Kezelő Vállalat „gondozza" az épületeket. 1979-81-ben határozat született a lakók kiköltöztetéséről. A kilenc építményben összesen 44 komfortnélküli szűk és egészségtelen lakás található. Az utolsó bérlő 1985-ben búcsúzott, azóta a megüresedett épületeket senki sem őrzi. A vandalizmus a kíméletlen rombolás szinte már minden értékétől megfosztja a házakat. Eltűnnek a míves kovácsoltvas korlátok, a faragott ablakkeretek, a szép cserépkályhák.

1986-ban egy utolsó, sikertelen próbálkozás történt: a terület legyen a művészek önképző és önfenntartó bázisa.

A Csillagvölgyi út 2. szám alatti „Szép svájciné" nevű villaépület műemlék jellegűvé nyilvánítása vagy legalább védettsége sem oldódik meg. (Ezidőben a Kartográfiai Vállalat új turistatérképén már feltünteti a Svájci falu elnevezéssel a területet.)

Az épületek azóta is tovább pusztulnak és az új Önkormányzat sem óvja értékként! Például 3 állandó őr teljes bérköltsége még mindig jóval kisebb anyagi ráfordítás lenne, mint a pusztulással létrejövő rohamos értékcsökkenés.

Természetesen nemcsak az anyagiak számítanak, hiszen a település együttesen is építészeti emlék és érték.

Újabban olyan elképzelés alakult ki a kerületi önkormányzatnál, hogy a Csillagvölgyi út 2. számú telken lévő 2 épület rendbehozataláért cserébe a 4-es számú telken lévő hat épületet (eredetileg 27 lakás) földig rombolhatják az új tulajdonosok! Nyilván az igen magas telekárak miatt az új tulajdonosnak szándékában áll majd jóval több és magasabb épületet emelni, hogy anyagilag kompenzálja a két régi épület felújítási költségeit! Sajnos a Budai-hegyeken belül is a Zugliget egyre veszélyeztetettebb helyzetbe kerül az állandóan szaporodó építkezések következtében.

A Zugligetnek az a varázsa, mely a budapesti emberek tudatában kialakult, úgy fog elfogyni, ahogy a hangulatos régi épületek és a szép erdőségek. A Diogénes falva egy kis oázis még a mindjobban pusztulással fenyegetett erdős domboldal ölében.

Kertész István

Mi lesz veled Diogenes falva?

Összkomfortos gazdaság

A tavaly szedett vadsóskát már mind megettük. Ezért összehívtam a családi önkormányzatot, hogy valamilyen átfogó intézkedéssel elkerüljük az éhhalált. Hosszú viták után döntöttünk. Létrehoztuk a lakáson belüli magángazdálkodást. Ingóságaink zömét eladtuk, felszedtük a parkettát, leszereltük a mosogatót, a mosdót, a fürdőkádat, csak a falon lévő fogasokat hagytuk meg, mert az jó lesz a futóbabnak. Ezután vettünk egy teherautónyi feketeföldet - természetesen feketén -, felhordtuk, és már kezdődhetett a földművelés.

A két félszobába vetettük a búzát, a kukoricát, az előszobába ültettük a burgonyát, és a konyhába a zöldségféléket. Rögtön szóltunk az alattunk lakónak, hogy ne ijedjen meg, ha a mennyezetből sárgarépák fognak meredezni. Ettől elájult, de az ingyenzöldség ígérete megához térítette. A nagyszobában kétnyomásos gazdálkodást vezettünk be, mert laknunk is kellett valahol. Feleségem sírva fakadt örömében, ezért gyorsan beküldtem a kukoricaföldre, hogy a könnyei ne vesszenek kárba. Ő lett a korszerű öntözőrendszer.

Közben beszereztünk egy tehenet is. A fürdőszobában helyeztük el, mert ott közel a vécé. Most már nem félünk semmitől. A szomszéd felajánlotta, ha hozzánk költözhetne, akkor az ő lakásában lehetne disznót tartani. Ezen még gondolkodunk. Ez az egész csak a földhivatalnak nem tetszik. Nem tudnak bejegyezni, és pénzt sem kérhetnek. Kit érdekel: a föld lakáson belül van! Azért tartok attól, hogy a kormány erre is kitalál majd valamit. De akkor kárpótolnia kell!

Sp

Apor Vilmos emlékezete

Mint ismeretes, az Önkormányzat a Lékai János teret a vértanú püspökről, Apor Vilmos térnek nevezte el.

Báró altorjai Apor Vilmos szüleik ötödik gyermekeként 1892-ben született Segesváron. Érettségi vizsgáit Kalocsán, a jezsuitáknál tette le, majd 1910 és 1915 között Innsbruckban teológiai tanulmányokat folytatott, ott is doktorált hittudományból. 1917-ben a Nagyváradi Papnevelde prefektusa és a dogmatika tanára. Tanítványai között volt *Kálló Ferenc*, a később a nyilasok által meggyilkolt Kálló esperes (az egykori Alkotás utcai Helyőrségi kórház lelkésze).

Apor Vilmos 1918-tól 1941-ig Gyula városplébánosa, majd Győr püspöke. Mint főpásztor, folytatta Gyulán megkezdett lelkipásztori és szociális programját. 1943 áprilisában Győrt borzalmas erejű légitámadás érte. A Püspökvár helyet adott a bombázás károsultjainak. Magyarország német megszállása után tömegével fogadta be a zsidókat és más üldözötteket, a szószékről is felemelte szavát a fasizmus ellen. 1944 novemberében *Mindszenthy József* (akkori) veszprémi-, és *Shvoy Lajos* székesfehérvári püspökök letartóztatása és Sopronköhidára hurcolása után Weesenmayer német követtől személyesen kérte kiszabadításukat.

1945 nagypéntekén - Győr város ostromának harmadik napján - egy részeg orosz katona halálosan megsebesítette, amikor kiállt a Püspökvár óvóhelyén rejtőző nők becsületének védelmében. Husvét hétfőn (április 2-án) egyetlen panaszszó nélkül, hősiesen viselt szenvedés után - 53 éves korában - húnyt el. Két nappal később temették el ideiglenes nyugvóhelyére, a kármelita zárda kriptájába. 1945 és 1948 között elkészült vörösmárvány szarkofágja, de a BM betiltotta a tervezett temetést. Igy csak 1986. május 23-án került sor a székesegyház Szent László kápolnájában a végleges sírbahelyezésre (e kápolnában látható Szent László hermája).

A kanonizációs eljárást még utóda, *Papp Kálmán* püspök indította el és köztudott, hogy boldoggáavatási ügye jól halad előre.

K. E.

Puskával könnyebb...

Jó évtizuede még gyakran jártam az országot. Érdekes embereket ismertem meg város-faluszerte, társaságukban tartalmas órákat töltöttem.

Soha nem felejtem el például a vadorzóként számon tartott Lajos bácsit. Vele egy porlepte dunántúli falu kocsmájában ismerkedtem össze. A hosszú asztal fejénél ült a szélcserzett, ráncokkal barázdált arcú öreg, mesélte végeláthatatlan igaz és kitalált vadásztörténeteit. Jól emlékszem, mert szöget ütött a fejembe, hogy az egyiket imígyen fejezte be:

– Összeszedtem a terepen az elejtett kisvadakat, okosan elrejtettem őket a netán kutató szemek elől. Aztán elsétáltam a legközelebbi falu felé és még beledurrantottam kettőt-hármat a levegőbe. Hadd riadozzanak az emberek, az állatok. Mert ha megijednek, félnek, akkor könnyebb velük vánni. Most ilyen ez a világ kérem szépen – fordult hozzám magyarázóan.

Még jónéhányszor találkoztunk és mindig füleltem bölcs vagy annak vélt igazságaira. Hosszú évek óta azonban színét sem láttam, hírét sem hallottam. Nem tudom, hol-merre jár, egyáltalán él-e még? Pedig igencsak érdekelne, hogy mi a véleménye ma a világ folyásáról...

(–be–)

KÉRDEZZEN!
VÁLASZOLUNK
Szerkesztőségünk
postacíme:
1118 Bakator u. 20. fszt. 1.

Utcáink – tereink névadói

KISS ÁRON UTCA (1910) Kiss Áron (1845–1908) pedagógus, pedagógiai író, több korabeli szaklap szerkesztője. Tanulmányait a sárospataki akadémián végezte, majd a tanítóképzőben segédtanár. 1875-től a budai tanítóképző intézet (I. ker. Győri út, ma: XII. ker) a pedagógia tanára, majd 1899-től igazgató. Jelentős munkát végzett a magyar pedagógiatörténet feltárása területén.

BARTHA UTCA (1900) Bartha János (1799–1852) a Nemzeti Színház alapító társulatának neves színésze, elsősorban tragikus szerepekben ért el sikereket. Ő volt az első magyar Machbeth, de játszotta Hamletet is. A magyar hősök eszményi alakítója (Bánk, Tiborc)

THOMÁN ISTVÁN utca (1975) Thomán István (1862–1940) zongoraművész, Erkel, Nikolits, Volkmann, majd Liszt Ferenc tanítványa. 1888-tól 18 éven át a Zeneakadémia tanára, Bartók és Dohnányi is tanítványai közé tartozott. Egyike a legnagyobb magyar zenepedagógusoknak, mestere – Liszt Ferenc – hagyományainak hűséges folytatója.

KRISZTINA KÖRÚT (1890) Mária Krisztina hercegnő (1742–1798) Mária Terézia leánya, Albert, magyarországi helytartó felesége.

BAZIN UTCA (1932) Bazin (Pezinok) 12 ezer lakosú város Pozsonytól 21 kmre, híres szőlőtermő hely. 1540 előtt a Bazini grófok voltak a város urai, majd őket az Illésházyak követték. 1647-ben emelkedett szabad királyi városi rangra. Itt született Kupeczky János, a kiváló kuruckori festőművész.

NAGYSALLÓ UTCA (1931) Nagysalló (Perkovké Luzany) helység Léva közelében. 1849. április 19-én itt győzte le a túlerőben lévő császáriakat a magyar honvédség. A nagysallói csatában elhúnyt honvédek emlékét az 1871-ben felállított és 1987-ben restaurált (1983-tól a csata emléknapján évente megkoszorúzott) obeliszk őrzi a lévai temetőben. Ugyancsak emlékoszlop vigyázza a hősök emlékét Nagysallóban, a csata színhelyén.

KOROMPAI UTCA (1928) Korompa (Krompachy) Kassától északnyugatra elterülő, 7 ezer lakosú, évszázados bányászváros. A jelen század első harmadáig a szepes-gömöri vasgyártás egyik fontos helye volt.

K. E.

Mécs László: A VÉRTANÚ PÜSPÖK

A kor nem kedves a hősnek,
a legendából ismerősnek.
Minden szint szürkeségbe rendel,
divatba jött a milliós
a nyáj-ember és a száska-ember,
a gépesített Dzsingiszkán.

És mégis szép a különálom
a névtelen tömeghalálon!
Hadd zengjen hát dicsfényt az ének
az országos nagy gyász felett
Győr város mártír püspökének,
ki népe hősi atyja volt.

A nyáj-ember és száska-ember
világpusztító küzdelemben
egymásra rontott kába-részeg
vad vértivornyán mindenütt,
s kicsiny hazám a világrészek
harcában eltiportatott.

Mit ezer évig építettünk,
szív-muzsikával szépítettünk,
könyvtárak, dómok, emberélet,
szabadság, női becsület,
bor, búza, jog az ördögé lett
győztes hadak prédájaként.

A győri püspök palotája
pincéiben szorongva, fájva
bújtak szűzek, anyák, apácák,
midőn a harc orkánja dúlt.
A püspök kint állt s védte házát
a Tizparancsolat tábláival.

Vér mámorával, beszeszelve
katonák jöttek, követelve,
mint szemérmes száj szólni restel.
A fején, mellén és kezén
lövést kapott s e hősi testtel
megvédte mégis szüzeit.

Három lövés kereszt-alakja
testét-lelkét szentté avatja.
Amíg egy ország romja füstölt,
a Tizparancs tábláival
így halt mártírhalált a püspök,
ki népe hősi atyja volt.

Gondolatok a Fogaskerekű-vasútról

Jellegzetesen hegyvidéki közlekedési eszközünkről a Fogaskerekű vasútról már sokan és sokféleét megírtak. így most csak néhány kevésbé ismert adatot emelünk ki.

Az egész világ egyik „legöregebb" ilyen vasútja - noha két pálya 1-2 évvel régebben épült - különösen ha figyelembe vesszük, hogy nem igen találunk máshol kora hajnaltól éjfél utánig tartó üzemidőt. Sokáig a pálya egyetlen forgalmi kitérője volt az Erdei iskolánál kialakított, hiszen az eredeti megnyitáskor a Szabadsághegyig (Sváb-hegyig) megépült útvonalnak épp a közepén fekszik. Az akkori vonat gyakorisága nem is tette szükségessé több kitérő vágány építését. A végállomáson kis csarnokszerű várakozó is létesült, melybe a szerelvény szép lassan betolatott.

A képen látható régi szerelvény egy pótkocsival várja a városmajori telephelyen a felújítását, mely a szétnyíló vágányok között kapna végleges helyet. Sajnos csak a városmajori bemutató jöhet szóba, mert a nosztalgia üzemmódban való közlekedést lehetetlenné teszik az időközben megépült magasperonok, de így is remek idegenforgalmi látványosság lesz az eléggé jellegtelen állomás épület mellett.

Érdemes megemlíteni, hogy a BKV átgondolhatná menetrendpolitikáját, átvállalhatna a „vasút" minél több utast az Istenhegyi úti buszjáratokról.

Kertész István

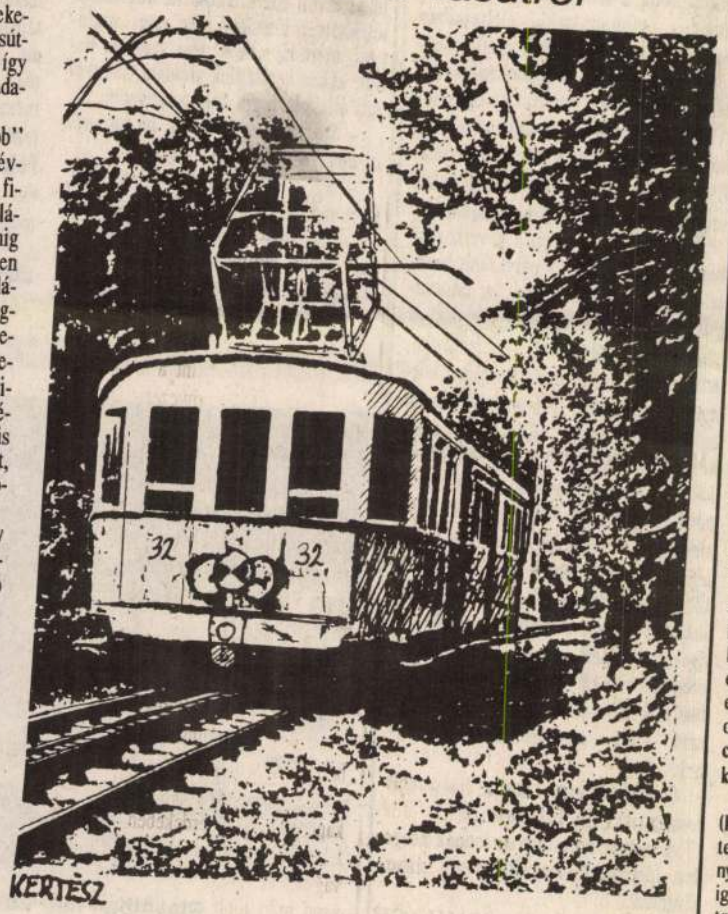

MIKLÓS ŌDŌN

ÚJ MŰVÉSZET

1998/nov.

P - 9396

10.o.

valami jó stallumot számomra, ke
még egyszer odaindulni, mert min
betenném a lábam hozzátok. - Nag
látást, ezt a három szép napot,
évig tartani fogja bennem a lelk
2
Feleségemmel együtt nagyon örülne
tudnánk. Kedves Tiszteletesné As
lennénk, ha valamiben, valami pe
tokra lehetnénk. S önzően még jo
megvetett Pestben köszönthetnénk

Hadd köszönjek meg mégegysze
baráti üdvözlettel,

Illyés Gyula

MIKLÓS ŌDŌN

Új művészet

1998. nov.

10.o.

MIKLÓS ÖDÖN

SÁRKÖZ KÖZPONTJÁBAN, DECSEN KARIKATURA-EMLÉKKIÁLLÍTÁSA VAN.

MAGYAR RÁDIÓ
REGGELI KRÓNIKA, 1970. OKT. 10.

Miklóssy Fedor

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán megvételben részesült 36. sz. pályamű gépén tervezője.

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969. 2.sz. 3.l.

a történelmi feltétele). Auschwitz és Voronyezs egymás mellé állításával azt a gondolatot akartuk érzékletessé tenni, hogy aki a magyarországi fasizmus szétáradásának, jól-rosszul álcázott majd brutálisan nyílt létezésének teljes-igaz képét akarja az irodalom eszközeivel halhatatlanul beleírni a magyar köztudatba, az nem hagyhatja figyelmen kívül a józsefattilai „Mondd, mit érlel..."-nek valóságot sűrítő gondolati igényét. Nem hagyhatja figyelmen kívül, nem szoríthatja gondolatvilágának a perifériájára azt a tényt, hogy a fasizmus — különböző módon, különböző mértékben, különböző következményekkel — a magyar társadalomnak a többségét tevő osztályokba, rétegekbe, csoportokba taposott bele. Hogy a fasizmus nemcsak gázkamrákba és — másképpen — értelmetlen frontok vágóhídjaira terelte a százezreket, hanem fizikai és szellemi-politikai vérveszteséget okozott valamennyi dolgozó osztálynak. És — anélkül, hogy jelentős hányadában akkor tudatosodtak volna az igazi okok — súlyos vér- és szellemi veszteséget, történelmi pozíció-veszteséget okozott a magyar értelmiség egy tekintélyes részének. Mindez azt is jelenti, hogy az antiszemitizmus fasiszta változatának valóságos művészi képét, tehát a teljes igazságig eljutó, társadalmilag érvényes ábrázolását csak a tényleges összefüggések hálózatát tudatosítva lehet megteremteni. Erre utaltunk Auschwitz és Voronyezs szétválaszthatatlan tragédiájával, egy sokrétű áramlat borzalmasan élő jelképével.

Pándi Pál

1021

A Művészet című folyóirat hivatásáról

A *Művészet* első száma 1960 augusztusában jelent meg. A szerkesztőség abban jelölte meg a *lap célját*, hogy istápolja a haladó művészetet, ez ma nálunk a *szocialista realizmus* melletti pártos állásfoglalást jelenti. Ennek eszközéül a rendszeres információt választották, beszámolást arról, hogy „miként alakul képzőművészetünk helye az új társadalomban, hogyan tükrözi, segíti a szocialista építést". Szakfolyóiratnak szánták tehát; neve alatt is ott áll: „A Magyar Képzőművészek Szövetségének folyóirata", héttagú szerkesztő bizottsága a Szövetség tagjaiból áll.

Ezt az önmagának kiszabott feladatot a lap igyekezett szorgalmasan teljesíteni. Az előzmények nem voltak kedvezők: a felszabadulás óta a képzőművészeti szakfolyóirat többször került válságba (sokáig *Szabad Művészet* néven működött, majd *Műterem* néven indult újra s hamarosan megszűnt; a Művészet másfél évi szünet múltán követte csak elődjét). A Művészet útja azonban — hétévi működés után bízvást állíthatjuk — *eredményes volt.* Havonta megjelenő számai-

ban, amelyek 48 nagy alakú (jó minőségű papírra nyomott) oldalon foglalkoznak képben és írásban a magyar és a külföldi művészet eseményeivel, a régi és a mai művészet alkotásaival, értékes információforrást tarthatunk számon. A folyóirat az elmúlt hét év alatt beszámolt több országos képzőművészeti és iparművészeti kiállításról, nem feledkezett meg egyetlen jelentős fővárosi és vidéki, kollektív és egyéni tárlatról sem. Igyekezett rendszeresen bemutatni elkészült nagyobb vagy művészi szempontból fontosabb építészeti alkotásainkat is, sort kerített iparművészeti ágak és műhelyek szemléjére, képzőművészetünknek minden számba vehető ágára és műfajára. A régi művészet alkotásainak bemutatására a nagyobb kiállítások, az évfordulók vagy a helyreállítási munkálatok szolgáltattak alkalmat. Ha végiglapozzuk évfolyamait, jó minőségű reprodukcióit áttekintve magunk elé idézhetjük ennek az időszaknak képzőművészeti eseményeit, legfontosabb alkotásait.

A Művészet azonban *nem tekinthető egyértelműen szaklapnak.* Már azért sem, mert ez az egyetlen olyan képzőművészeti lapunk, amely a művelt közönség érdeklődésére is számot tarthat. (Mutatja ezt példányszáma: induláskor 5000 volt, ma 7000-en felül van, s ennek több mint fele előfizetés.) Tisztában van ezzel a lap szerkesztősége is. Az V. évfolyam első számában a felelős szerkesztő, *Pogány Ö. Gábor,* újból programot fogalmazva, *Lyka Károly* példáját idézi. Joggal, hiszen nemcsak a szakma, hanem a művészet barátainak egy számbelileg ugyan nem, igényeiben azonban mégis jelentős rétege is olyanféle okos, szépszavú, tudós és türelmes tanítást is vár a laptól, amilyennek a legjobb hagyományai nálunk Lyka Károly nevéhez fűződnek. Természetesen a folytatás, a mai feladatok már különbséget is jelentenek.

Megindulásakor a Művészet *a másfél évtizedes tudatosan szocialista igényű művészet- és közönségnevelés munkájának folytatására vállalkozott.* S e tevékenység nem redukálható a puszta informálásra. A közönség eligazítást is vár, tájékoztatást a szó tartalmasabb értelmében: választ azokra a kérdésekre, amelyeket a mai művészet sokszor bonyolult, sokszor újszerű jelenségei láttán fogalmaznak meg az emberek. S választ keres azokra a kérdésekre is, amelyek a régi művészetnek mai szemmel való újra felmérése, újra tudomásul vétele közben egyaránt vetődnek fel minden gondolkodó alkotóban és műbarátban is. Sajátos modern feladata is volna tehát a lapnak: *a szocialista közönségnevelés.*

Amikor tehát a Művészet tevékenységét akarjuk mérlegelni, önként adódó mércének tekinthetjük azt, hogy hogyan valósítja meg ezt a feladatot: hogyan közvetít a *művészet* régi és — elsősorban — mai, szocialista alkotásai, jelenségei és a *közönség* között. (Főképpen az utolsó két-három évfolyam anyaga nyújt aktuális és így hasznos anyagot erre a célra, de olykor elkerülhetetlen egy-egy korábbi példa idézése.)

*

A Művészet-ben megjelenő írások egy-egy számban *két fő rovatra* tagolódnak. Az első az elvi állásfoglalásokat, nagyobb cikkeket, tanulmányokat tartalmazza, a másik, „*Kiállítások*" rovatcím alatt, a kisebb kiállítási beszámolókat, híreket; az utóbbi végén kap helyet a „*Könyvek*" rovat is — ha van, mert könyvismertetést ritkán és aránylag keveset közöl a lap. A két fő rovat aránya változó; a második olykor csak négy oldalt, rendszerint azonban nyolc-tizenkettőt kap. A lap mélynyomású reprodukciókat közöl, ezek száma elég nagy, s minőségük a magyar viszonyok közt igen jónak mondható; a képek nagysága változó, egész oldalastól a gyufacímke-méretüig minden előfordul. Sajnos, színes reprodukciót legfeljebb egyet tud közölni: címlapján, azt sem állandóan. Ezek között igen jó minőségűek is akadnak (pl. az 1965. 5. számé: *MS* mester képe, a régi magyar művészet egyik remeke). Ezeknél is, a fekete-fehér címlapoknál is akad azonban olykor bosszantó felülnyomás (cím- és dátum-szöveg).

Ezzel kapcsolatban máris meg kell jegyeznünk, hogy a művészeti szaklap külsejétől többet várnánk. Az ízlésformálás, az esztétikai nevelés itt kezdődik: a **lap külső kiállításával**, tipográfiai kulturáltságával. Hiába tetszetős a Művészet betűtípusa, ha fáraszt egyhangúsága, s a tördelés olykor zavart okoz az anyag áttekinthetőségében; a képek elhelyezése a jó nyomás értékét is lerontja, ha nem nyújtja a megkomponáltság logikáját. A Művészet ebből a szempontból nem kifogástalan, gyakran vét a tipográfiai esztétika ellen, amelynek pedig napjainkban, a tömegközlési eszközök korában, egyre nő a társadalmi jelentősége. Nem hatásvadászó modernkedést várnánk tőle, de választékosságot, kulturáltságot, hiszen művészeti lapnak ebben példaszerűnek kellene lennie.

*

Az első fő rovatot olykor egy nagyobb tanulmány, olykor elvi állásfoglalásnak szánt írás nyitja meg. Ez akkor szolgálja leginkább célját, ha a lap szerkesztősége (rendszerint a felelős szerkesztő megfogalmazásában) *művészetünk és művészeti életünk legfontosabb elvi kérdéseit* veti fel benne, festészetünk jövőjének, az ízlés és a világnézet kapcsolatának, a szocialista művészet lehetőségeinek kérdéseit taglalja. Évfordulók, nagyobb események alkalmával a főcikk az alkalomhoz kapcsolódik: felszabadulásunk huszadik évfordulóján a magyar képzőművészet két szocialisa évtizedéről emlékezett meg a folyóirat, a Képzőművészek Szövetségének közgyűlése alkalmával itt közöltek az elhangzott beszédekből, fontosabb hozzászólásokból. Politikai események (szovjet és magyar pártkongresszus) és nemzetközi érdekű tudományos rendezvények (az 1965-ben hazánkban rendezett nemzetközi művészettörténész-konferencia), vagy nagyobb jelentőségű kiállítások is alkalmak arra, hogy a lap fő helyen köszöntse vagy ismertesse őket.

A fő cikket olykor fontosnak tekinthető dokumentum vagy an-

nak szemelvényes anyaga, esetleg kivonata helyettesíti. Az ilyen másodközlések azonban nem éppen szerencsés módon reprezentálják a lap állásfoglalását. Hiszen a *Brezsnyev* beszédéből vett részlet, a kivonatok a *Társadalmi Szemle* által közölt A szocialista realizmusról című dokumentumból, vagy a *Pravda* két hónappal korábbi vezércikkének újra lenyomtatása a szaklap hasábjain olyan benyomást kelt, mintha csak formálisan kívánnának eleget tenni a lap időszerű politikai feladatának. Az olvasó ugyanis azt várja a folyóirattól, hogy fontos eseményeket vagy dokumentumokat érdemben dolgozzon fel s konkretizálja őket a magyar képzőművészet problémáira. Kétségtelen, hogy az aktuális eseményekre való gyors reagálást megnehezíti a lap jellege (s az ebből adódó technikai nehézségek: hosszú a nyomdai elkészítés ideje), de a közvélemény nem is a hetilap tempójához szabott reagálást vár el. A kényszerű lassúság éppen lehetőséget ad az elmélyültebb feldolgozásra. A helyes megoldás az, amit a szocialista realizmusról szóló dokumentum esetében később követett is a lap: a következő számban (1965. 7.) tanulmányban foglalkozott a témával.

Elvi fő cikk helyett gyakran tanulmányt közölnek fő helyen. Ez elsősorban olyan írások esetében jogosult, amelyek valamely jelentős képzőművészeti esemény (akár nagyobb mai, akár jelentős régi anyag kiállítása stb.) ismertetésére vállalkoznak. Még akkor is helyeselhető ez az eljárás, ha olyan tanulmány kap itt helyet, amely témájánál és előadásmódjánál fogva közérdekű. Ilyen volt pl. *Cifka Péter Arány és drapéria* című dolgozata, amelynek az ábrázolás, művészi látásmód és technika történeti változásairól szóló és a középkori művészet egyik sajátosságával kapcsolatos fejtegetéseit haszonnal olvashatja a szakember, a művelt érdeklődő is (1966. 10.); *Végvári Lajos Színésztön és színelmélet* című írását (1965. 9.) s másokat is megemlíthetnénk. Azt azonban nehéz mással, mint anyaghiánnyal megokolni, hogy miért került a lap élére a kopt művészetet bemutató párizsi kiállítás ismertetése; azt pedig, hogy az isztambuli Aja Szófia budai reneszánsz gyertyatartóiról szóló, inkább szakközlésnek számító írás áll fő helyen, még az anyaghiány sem magyarázza, mert ebben a számban (1965. 11.) a X. országos tárlatról szóló összefoglaló ismertetés is szerepel.

Talán túlságosan nagy figyelmet szenteltünk a lap szerkezetének, de úgy véljük, ez is kifejezésre juttathatja elvi irányát, állásfoglalását, s ez is felhasználható arra, hogy a lap fontosnak, jelentősnek nyilvánítson arra érdemes eseményeket.

*

A Művészet, amint ezt a fő helyen közölt útirajzok is tanúsítják, nagy fontosságot tulajdonít a **külföldi művészeti események**, intézmények és műemlékek friss, szemléletes bemutatásának. Része van ebben az „ablaknyitás" politikájának, az utazási láznak, de kétségtelen, hogy általános és jogos igényt elégít ki vele a lap. Problémát az

okoz, hogy csaknem kizárólag *szubjektív* élmények hitelére épülnek az útirajzok, alaptónusuk az áhítatos csodálat, amely még a kétségtelen értékek esetében sem pótolhatja az ésszerű magyarázatot. Ezzel függ össze esetlegességük is; eleinte szívesen fogadtunk minden beszámolót, ma azonban már szívesebben látnánk rendszeresebb, tervszerűbb tájékoztatást. A lap beszámolóiban szereplő alkalmakkal egyidőben számos fontos művészeti esemény zajlott le külföldön, Nyugaton és a szocialista országokban. A beszámolók azonban nem mindig a legfontosabb eseményekről szóltak, hanem olyanokról, amelyeken — a körülmények szerencsés alakulása folytán — magyar szakember is részt vett. Az útirajz hasznos műfaj, olvasmányossága, színessége nem hiányozhatik a lapból, de mellette — eseteg kissé a rovására is — a rendszeres (akár másodkézből való) tájékoztatás is elkelne. Nem olyan cikkek persze, mint az amerikai *Horizon* c. folyóiratból átvett egzotikum-gyűjtemény (1965. 9.), hanem a régi és a mai művészet valóban fontos kérdéseit ismertető írás. Nagyon hiányzik a folyóirat anyagából — s egy kissé egész művészeti életünkből — *a szomszédok s általában a szocialista országok művészeti életéről*, eredményeiről, esetleg szakfolyóirataikról szóló *rendszeres információ*. Kétségtelen, hogy a lap közöl időnként ilyen témájú írásokat és képeket, de ezt sűrűbben és tervszerűbben is tehetné.

*

A Művészet tanulmányainak csak kisebb része, átlag egynegyede foglalkozik a **klasszikusnak számító művészettel.** Ez az arány helyeselhető. A lapban ez a téma a legegyenletesebb színvonalú: általában jó felkészültségről tanúskodnak a tanulmányok, s okos, mértéktartó előadásmódjukkal *a legjobb értelemben vett népszerű tudományos írás* rangjára tarthatnak igényt. Sikerült portrékat olvashatunk klasszikusokról és élő nagyjainkról, magyarokról és külföldiekről egyaránt. Érdekes kísérlet egy *Mednyánszky*ról szóló televíziós előadás szövegének és képanyagának közzététele (1965. 4.). Van a lapnak két speciális témasorozata, mindkettő főként klasszikusokhoz kapcsolódik: a művészet-lélektani kérdésekkel, valamint a képzőművészet és a zene kapcsolatával foglalkozó cikksorozat. De más műfajú írások is foglalkoznak a klasszikusokkal, egyes műveket is elemeznek, beszámolnak újonnan felfedezett vagy újra értelmezett művekről (ebben a műfajban a legszorgalmasabb publikáló *Horváth Béla*), olykor nagyobb műemlék-egységekről (magyar és külföldi városokról), iparművészeti tárgyakról. Az anyag gazdag és változatos, talán csak a távoli (keleti) és a primitív művészetek vannak egy kissé elhanyagolva benne. Különösen értékes anyagot tartalmazott a régi magyar művészet emlékeiről a nemzetközi művészettörténész konferencia alkalmából összeállított szám (1965. 5.).

*

A lap fő rovatában közölt írások nagyobb része a **kortárs művészettel, elsősorban a magyar alkotókkal** foglalkozik. Természetes ez, hiszen a mai magyar művészet bemutatása a legfontosabb a közönség számára is, de azért is, mert a lap voltaképp a Szövetség folyóirata. Voltak ugyan nyomai annak, hogy a Szövetség elnöksége és a szerkesztőség között nem volt mindig teljes az összhang, de reméljük, ez már a múlté.

A magyar festőkkel és szobrászokkal foglalkozik legtöbbet a lap. De igyekszik törődni a grafikusokkal is; az iparművészekkel szemben már kissé mostohább. Időnként arra is jut helye, hogy elfelejtett vagy visszavonult művészeket idézzen fel. Rendszeresen közöl műteremlátogatási beszámolókat és riportokat, idősebb és fiatal művészekkel egyaránt. A legtöbb igyekezettel a *kiállítások* ismertetésére törekszik a Művészet, második rovata kizárólag ezzel foglalkozik. Nem lehet azonban mindig tudni, hogy miért kerül egy egyéni tárlat a fő cikkek közé, egy kollektív kiállítás pedig a kisebbik rovatba. Előfordul, hogy egy tárlatról több beszámolót is közöl a lap. Műfaji, tematikai csoportosításban szokta tárgyalni az országos kiállítások anyagát. Itt is vannak azonban furcsaságok. A III. Balatoni Tárlatról pl. egymás mellett jelenik meg két beszámoló (1967. 2. — tehát jó féléves késéssel): az első tárgyilagosan leíró jellegű ismertetés, a második harciasabb, ítélkezőbb, szentenciákat mondóbb — látszólag, végül ugyanis csaknem ugyanazokat a műveket dícséri meg, mint az első. A művek eszmei-érdemi megítélésében tehát nincs lényeges különbség a két írás között. Nem így az adatokban: egyik szerint 118 volt a kiállító művészek száma, 208 a műveké, a másik szerint 115, illetve 210. A kiállítás neve is különbözik egy kicsit a két cikkben. Valamelyikük (vagy mind a kettő?) téved. Látszólag apróság ez (s megbocsátható, a katalógusok ugyanis megbízhatatlan források), de a szerkesztés felületességét jelzi. (Itt jegyzem meg, hogy az ellenglossza komoly szaklapban is lehet a vita, az állásfoglalás eszköze, de nem az olyan szerencsétlen formájú, amilyen az 1967. 7. számban olvasható.) A lap színvonaláért elsősorban szerkesztői felelősek. A Művészet-nek hasznára válnék, ha magasabbra tennék a mércéjét, s nem közölne le — valami helytelenül értelmezett demokratizmusból vagy szerző-tiszteletből — minden beküldött cikket és levelet; másrészt nevelni sem ártana az erre rászoruló kezdő szerzőket. A szerzőgárda kiszélesítése persze nem egyedül a művészeti folyóirat dolga.

*

Ahelyett, hogy a kiállítási beszámolók ismertetésével apróznám el helyeslésemet és kifogásomat, inkább két általánosabb érdekű kérdést fogalmazok meg a szó szoros értelmében vett **képzőművészeti kritikával** kapcsolatban. Az első gyakorlati jellegű, s — már utaltam rá — abból adódik, hogy a Művészet havi lap, lassan készül, emiatt *a kiállításokra* sokszor csak nagy késéssel tud reagálni, ál-

talában bezárásuk után. Önként adódik ebből a kérdés: hogyan szolgálhatja így a közönség tájékoztatását?

Abban a formában, ahogyan a kritikák ma jelennek meg — jegyezzük meg: ez a hagyományos forma — szerintem nagyon csekély a hasznuk a közönség tájékoztatásában és nevelésében. Ha félretesszük az előítéleteket, akkor bevallhatjuk, hogy a megkésett kritikák sok tekintetben az utókornak szólnak (meg esetleg a művész önérzetének, s ez sem elhanyagolható). Ezért azonban a kiállítási kritika több adatot, tárgyszerű megállapítást, tömör jellemzést és több illusztrációt igényelne, mint amennyi napjaink gyakorlatában szokásos és különösen a Művészet műbírálataiban található. Ezekből sokszor hiányzik az illusztráció (és a képek adatai), a szövegekből az adatanyag. Sok ellenben a költői szöveg, a nagyigényű, de a művek távollétében nem eléggé meggyőző, vagy nem is érthető elmélkedés.

A lírai elmélkedés rejti a másik, elméleti jellegű problémát. A műbírálat alapviszonya tárgyához így határozható meg: vizuális és plasztikus, érzéki köntösben megjelenő, tárgyszerű művészeti alkotásokról elmondott ítélet. Hogy a fogalmi nyelven előadott ítélet felépíthető és előadható legyen, ahhoz a műbírálatnak először saját jelrendszerébe, saját kifejezésmódjába kell tennie tárgyát, azaz nyelvileg kell megragadnia a tárgyszerű műalkotást. Ennek első lépcsője a leírás; erre épülhet az értelmezés. Ezen nem csupán az ábrázolt világ tárgyi jelentésének kibontását értem, hanem a művek lélektani, társadalmi, történelmi, eszmei értelmezését, mert ezek összességéből fejthető ki egy-egy mű sajátos, összetett funkciója és értéke.

A mi műbírálatunknak — kevés kivételtől eltekintve — az a legjellemzőbb vonása, hogy *nem a műről beszél, hanem mintegy a művel párhuzamosan.* A leírás sokszor teljesen hiányzik (holott ezt a reprodukció sem pótolja mindig); az értelmezés olykor átlépi a tárgyi jelentés körét, olykor pedig szakmai halandzsával helyettesíti. A lélektani értelmezést szubjektív impresszió tolmácsolásával, a társadalmi és eszmei értelmezést költői képekkel pótolják, a történelmiről meg szívesen megfeledkeznek, akár csak a funkcióról. Az értékelés így többnyire csak annyit mond, hogy „tetszik" vagy „nem tetszik", indokolás vagy *meggyőző* indokolás nélkül. Az a műbírálat azonban, amely ahelyett, hogy a műről beszélne, csupán megnevezi a művet, s ezzel párhuzamosan — kapcsolódva hozzá, de nem függve tőle — létrehozza az intenciójában költői szöveget, voltaképpen *önelvű reflexió.* Íme egy példa: „Nem megválasztott modorral, vagy önmagát felhevítő belső gerjesztésű pátosszal nyúlt témájához, hanem az önmagában már tisztázott és hirdetésre érlelt gondolatot szinte tárgyiasan formálta meg. Gesztusa tehát nem spontán, hanem rituális, amely szentségként a magyar népművészet mindig fogalmat közlő vonal akaratát tiszteli." (1966. 2. 25.) Ez a költői hevületű hasonlat már a

misztikába csap, de érthetőnek, sajnos, nem nevezhető. Egy másik cikkből: „Kisplasztikái közül az Ikrek címűt emelem ki, amely két azonos mozgású és felépítésű figurát eredeti kompozíciós ötlettel helyez egymás mellé. Kitűnően érzékelteti azt a folyamatot, amelyben a közös mozdulat játékos jelentése szigorú belső plasztikai törvények alkalmazásával egyértelművé és meggyőzővé válik." (1966. 12. 45.) Illusztráció nincs hozzá, így nem tudjuk meg, mi lehet az az *eredeti* kompozíciós ötlet, amelyet dicsér. (Szándékosan választottam átlagos példákat; akadnának hatásosabbak is.)

A gyakorlati és az elméleti kérdés itt találkozik: mit mondhatnak ezek a „költői" vagy emészthetetlen szakkifejezésekkel tűzdelt szövegek az utókornak, vagy akár annak a kortársnak is, aki nem látta a tárgyalt műveket? Nem a mi feladatunk válaszolni erre, elég ha megfogalmazzuk a problémát s az igényt: *műbírálatunknak használa válnék, ha többet foglalkoznék önmagával, társadalmi szerepével és munkájának módszerével.* A Művészet sokat segíthetne ebben.

*

A folyóirat tartalmának megítélésénél végső soron az a legfontosabb, hogy *milyen világnézeti álláspontot*, milyen művészetpolitikai nézeteket képviselnek írásai. Itt is a mai jelenségek megítélése rejti a buktatókat, hiszen a klasszikusok értékelését készen kaptuk elődeinktől, vagy a modern szocialista művészettudománytól. A mai művészet alkotásainak és tendenciáinak megítélése sokat követel a kritikusoktól: tájékozottságot, ítélőképességet, érzéket és politikai tudatosságot. Ez utóbbin persze nem a jólértesültséget kell érteni, hanem azt, hogy a kritikusnak belső meggyőződésként kell vállalnia a szocialista művészetért és a szocialista társadalom építéséért végzendő munkáját.

A folyóirat egészében a szocialista eszmeiséget képviseli, vagy legalábbis ezt igyekszik megvalósítani. Nemcsak a szerkesztőség, hanem a lap legtöbb munkatársa is a szocialista művészet érdekében fáradozik. Eszményük mindig ez, akár nemzeti tárlatról szólnak, akár egy-egy művész fejlődését ítélik meg. A szocialista művészetet azonban nem egyformán képzeli mindegyikük: van olyan, aki még ma is Munkácsyhoz, van olyan aki Derkovitshoz köti ezt az eszményt, s olyan is van, aki nem kedveli a kötött eszményeket. Azt nem állíthatjuk, hogy a Művészet hasábjain eszmei vagy kritikai irányzatokat lehet megkülönböztetni, egymásnak ellentmondó vagy egymástól különböző vélemények viszont gyakran látnak benne napvilágot. A különös csak az, hogy ezek a nézeteltérések *sohasem nyíltak, mindig békésen megférnek egymás* mellett. A Művészet *nem ismeri a vitát* — s ez nem érdeme.

Ennek a megállapításnak látszólag ellentmondanak azok az elvi cikkek, amelyek kipellengérezik a sznobokat, az anarchistákat, s a szocialista művészet más ellenségeit. A határozott megállapítás: „nem

lehet ártatlannak tekinteni azt a buzgalmat, mely a polgári dekadencia produktumait igyekszik népszerűsíteni a kivívott néphatalom országában" (1966. 12.) — teljesen igaz. Van azonban egy súlyos hibája: *elvont általánosság csupán*, amelyről nem lehet tudni, *kinek s kiről* szól. Kétségtelen, hogy vannak olyan művek és művészeti jelenségek, ezekről szóló híradások, amelyekben a *polgári dekadencia életérzései*, vagy ezekhez rokonítható eszmék jelentkeznek; a szocialista viszonyok közt azonban ezek nem nyíltan, nem erőszakosan mutatkoznak, hanem megbújva, olykor naivan. Az is érthető azonban, hogy napjainkban a művészetkritika irtózik attól, hogy gorombán dekadensnek bélyegezzen egy-egy művészt. A megoldás azonban nem lehet az, hogy általánosságban ítéljük el a dekadenciát, konkrét megnyilvánulásairól pedig hallgatunk. A hathatós és ugyanakkor tapintatos eljárást a *konkrét és részletes elemzés*, az elmélyült, alapos kifejtés adhatja, amelyben szervesen foglal helyet a tartalmi és formai mozzanatok értelmezése, s csakis erre, mint alapra épülhet a leegyszerűsítést, tehát a megbélyegzést és dicsőítést egyaránt elkerülő kritikai ítélet.

A képzőművészet jelenségeinek eszmei megítélése nem könnyű feladat, s ezt nemcsak a dekadencia elleni harc feladataival kapcsolatban kell hangsúlyoznunk. A művészeti visszatükrözés sajátosságainak, a tartalom és forma dialektikájának, általában esztétikánk alapelveinek a *konkretizálása, alkalmazása* a mai magyar szocialista művészet jelenségeire, egyes műveire, alkotóira és tendenciáira: megannyi nehéz, összetett probléma. Ezekre válaszolni az egész magyar művészeti kritikának közös feladata. Fontos szerepe van ebben a Művészet-nek, mind önként vállalt hivatásánál, mind pedig sajátos pozíciójánál fogva. Nem vállalkozhatunk arra, hogy részletesen taglaljuk itt ezeket a feladatokat, de még csak arra sem, hogy vázlatosan ismertessük őket, hiszen ez magának a folyóiratnak a feladata. s már puszta felmérésük is hosszú, tudatos munkát igényel. Mindössze annyit tehetünk, hogy a folyóirat tevékenységében eddig is szereplő *néhány fontos jelenség kapcsán* próbáljunk meg problémákat kitapogatni.

A szocialista művészet alakításának, eszmei orientálásának egyik alapvető tényezője: hogyan ítéljük meg a *műalkotások és a valóság viszonyát*, milyen szempontból vizsgáljuk ezt a viszonyt. Természetesen nem az általános elvekre gondolunk itt — ezek értelmezésében könnyű megegyezni —, hanem arra a problémára, amelyet a művészetnek mint műalkotások sorának, a benne tükröződő és az általa szolgált valósághoz való kettős viszonya jelent. Minden műalkotás *visszatükröz* egy valóságot, (a műalkotásokban megragadott konkrét történeti-társadalmi közeget): képet, hírt, véleményt tolmácsol róla. Ugyanakkor minden műalkotás, mint *ható* tényező, valamiképp helyet is foglal a valóságban, *szolgálja azt*, illetve annak társadalmát, emberét. Ilyenformán *két* szempontból is vizsgálhatjuk a műalkotást: az egyik az, hogy hogyan, helyesen vagy torzítva tükrözi-e azt a valóságot, amely ábrázolásának tárgya; a másik az, hogy hogyan, helye-

sen, vagy hibásan szolgálja-e ezt a valóságot, amelynek alkotórésze. A mi műkritikánk szemléletében — s ebben a Művészet kritikusgárdája sem kivétel — általában *csak* az egyik vagy a másik szempont érvényesül egy-egy mű megítélésénél. A táblaképek, grafikák, szobrok esetében a tükrözés hűsége, a megítélés ismeretelméleti szempontja — az építészeti és iparművészeti alkotások esetében pedig az esztétikai hatás, a megítélés funkcionális szempontja uralkodik.

Ez az egyoldalúság bizonyos mértékig jogos, hiszen egy csendélet szociális funkciójának a meghatározása legalább olyan nehéz dolog, mint egy absztrakt mintájú szőnyeg esetében a visszatükrözés megítélése. Mégis azt kell mondanunk, hogy e két szempont *egységének* következetes alkalmazása igen sokat segíthet a mi új művészetünk kialakításában: nemcsak a művészeti-esztétikai tudat formálásában, hanem magának a művészetnek az eszmei megalapozásában is. Hiszen éppen a szocialista művészetnek van meg az a lehetősége, hogy újra megteremtse az esztétikumnak és a szociális funkciónak a polgári művészetben végképp felbomlott harmóniáját. Ez a látszólag szakmai kérdés ilyenformán szocialista művészetünk perspektívájának fontos eszmei szempontjává emelkedik. A folyóiratnak egyik első száma (1961. 4.) ismertette *Mácza Jánosnak*, a magyar származású esztétának (a Lomonoszov Egyetem tanárának) érdekes cikkét az ipari forma szerepéről a szocialista művészetben. Ennek a gondolatnak érdemi folytatását azonban hiába keresnénk: a hagyományos szemlélet rendíthetetlen.

Gyakran felmerül a képzőművészeti életben és a folyóirat állásfoglalásaiban is a *stílus* kérdése. Kritikánk szóhasználata szerint a „stílus" szónak két értelmét kell megkülönböztetnünk: egyszer a formai jegyeket értik rajta, máskor a konvencionálisan „korstílus"-nak, stílusirányzatnak is nevezett sajátos jelrendszereket. Az utóbbival kevesebb a probléma: a Művészet egész tevékenysége azt tanúsítja, hogy műkritikánk a szocialista realizmus fogalmát nem stílusnak, hanem esztétikailag értelmezi és elvileg is, gyakorlatilag is helyesli több szocialista stílus együttélését a szocialista realizmusban. Az első értelmezése esetén — amikor egy-egy mű formai jegyeinek összességét, vagy egyéni stílust és kifejezésmódot értenek rajta — voltaképp a forma és tartalom dialektikájának a kérdése merül fel. Itt általánosságban az a gond, amelyet előbb, a kritika módszertani fogyatékosságaival kapcsolatban már megfogalmaztunk. Műbírálatunk gyakorlatában természetesen nem arról van szó, mintha elvileg választaná szét egymástól a tartalmat és a formát; sokkal inkább arról, hogy még ritkán tudjuk meggyőzően bemutatni, *hogyan hat a tartalom alakítása, formálása magának a tartalomnak a minőségi változására*. A stílus vagy előadásmód és a tartalom egységének a félreértése, téves értelmezése akkor is veszélyeket rejt magában, amikor a formai megközelítést abszolutizálják. Erre is van példa a Művészet kritikai állásfoglalásában. Olvashatunk olykor olyan műbírálatokat, amelyek követendő példaképpé emelnek egy-egy előadásmódot. Egy kiforrott, kialakult egyéni stílus érdemeinek az elem-

zése és helyeslő értékelése nemcsak joga, hanem kötelessége is a kritikusnak, de ha nem akarunk elveinkkel és művészetpolitikai gyakorlatunkkal ellentmondásba kerülni, akkor nem emelhetjük azt követendő példaképpé. A formai teljesítmény valóságos értékét és alkotó érdemét azzal szolgálhatjuk, ha a tartalom kibontakozásában játszott szerepét elemezzük.

Voltaképp ugyanehhez a problémakörhöz tartozik az is, hogy *a mai magyar képzőművészet egészét fejlődésében,* tendenciák és iskolák szerves egységet alkotó, de ellentmondásokat is tartalmazó *mozgásában kell felmérni.* Sajnos, a Művészet csak annyiban tett kísérleteket ennek a képnek a felvázolására, amennyiben az országos tárlatok ezt alkalomszerűen lehetővé teszik. Egy-egy műbírálatban van ugyan nyoma annak, hogy bizonyos tendenciákat meg lehet különböztetni, ezeknek összefoglaló felmérésére azonban eddig senki sem vállalkozott. Holott mai képzőművészetünk alakulására és további fejlődésére nagy hatása van — többek közt — annak a ténynek, hogy a közelmúlt művészetének kiválóságai ma is dolgoznak, sőt hatásuk az oktatásban, művészképzésben betöltött szerepüknél fogva meghatványozódik. Márpedig nem mondhatjuk el, hogy az idősebb mesterek művészetét, amely szilárd értéket képvisel, teljes egészében szocialista jellegűnek lehetne minősíteni. Az országos tárlatok seregszemléje már csak azért sem nyújt kielégítő alkalmat ilyen felmérésre, mert sohasem teljes, de azért sem, mert műbírálatunk és a Művészet gyakorlata ágazatonként (festészet, szobrászat, grafika stb.), olykor műfajonként vagy éppen tematika szerint szokta számba venni ezeket a tárlatokat. Ezzel kapcsolatban nyomban felmerül az a másik fontos kérdés, amelyet a fiatal művészek stúdiójának most már évente megrendezett seregszemléje vet fel: a tudatosan s olykor szertelenül kísérletező és éppen fiatalsága, kísérletező kedve miatt több figyelmet érdemlő generáció csak alkalmanként és egy-egy képviselőjének a személyében kap helyet a folyóiratban. Bármily furcsa is, tény, hogy a Stúdió 66 kiállítással a folyóirat *érdemben* nem foglalkozott. Pedig a fiatal képzőművészek csoportos szereplését semmiképpen sem szabadna mellőzni: a folyóiratnak éppen az eszmei harc vállalása teszi kötelességévé ezt.

Ha a művészet egészének értékelésében eszmei szempontjaink uralkodnak is, sosem szabad leegyszerűsíteni ezeket. Képzőművészetünk fejlődése, egész arculata rendkívül sokszínű. Gazdagságát tagadjuk el, ha az eszmeiség jegyében csupán két végletes típust állítunk szembe egymással, s ezzel véljük jellemezhetőnek. Az *egyszerű* nyelven előadók és a *bonyolultak* szembeállítása egymással éppúgy merev és sematikus, mint a hagyományosaké és az újítóké. Dicséretére legyen mondva a folyóirat kritikusgárdájának, hogy mindig jelzőkkel közelítik meg az ilyen tipizálást: a „minden áron" bonyolultak és az „elképesztésre törő" újítók, tehát a „formalisták" ellen harcolnak. Érvelésében és egészében azonban nem mindig meggyőző ez az „egyfrontos" harc; sokszor azt a benyomást kelti az olvasóban, mintha az egyszerűséget feltétel nél-

küli erénynek látnák, min[illegible] formákhoz való ragaszkodást tekintenék a művészet egyetlen biztos útjának. Azt kell mondanunk, hogy művészeti életünk sokszínű képének árnyalt és gondos megrajzolását nem helyettesítheti sem az ilyen poláris tipizálás, sem pedig a formajegyek szempontjából történő osztályozás, az elmélyült és a formajegyeket a tartalommal dialektikus egységben szemlélő elemzéseket nem pótolhatja az egyszerű vagy bonyolult előadásmód alapján minősítő ítélkezés.

A Művészet kritikusgárdája fontos hivatást tölt be a magyar művészetpolitikában. El is várhatjuk a folyóirattól, hogy határozott elviséggel képviselje a szocialista művészet eszméit, és azt is, hogy kialakítsa saját állásfoglalását. Ez azonban semmiképpen sem jelentheti egy-egy előadásmód, stílus példaképpé emelését, hanem csakis a szocialista realizmus eszmei egysége és sokstílusossága jegyében, s mindenfajta eszmei eltévelyedés vagy nihilizmus elleni következetes, *kétfrontos* harcban folyhat.

Miklós Pál

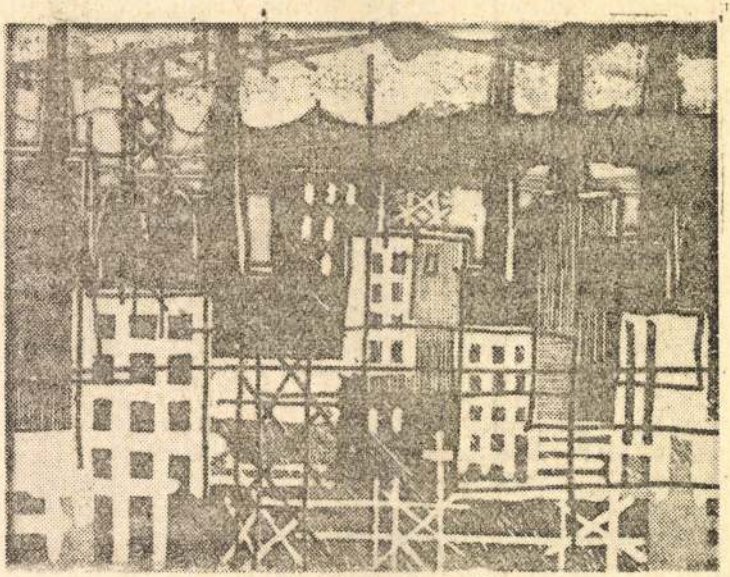

Raszler Károly: Ipari táj

dr. Miklós Pál, művészettörténész

Harasztí István szobrászművész kiállítását az Iparművészeti Múzeum üvegtermében jún. 21-ig látható, a kiállítás címe: „Mobilok".
dr. Miklós Pál az Iparművészeti Múzeum főigazgatója elmondja véleményét Harasztí István kiállításáról.

Láttuk, hallottuk ...

1981. V. 13. Petőfi 10.45 /Sz. Iné/.

Miklós mester, szobrasz

Miklós mester fiai voltak Kolozsvari Marton és. György szobraszok. 1.old

Pogány Balás Edit: Kolozsvari Marton és György Szobrának antik előképeiről 1.old

Müv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp.

Miklósi Szuvce

A művész a „Fiatal könyvtervezők" kiállításán részt vett.

Miklós Pál: Fiatal könyvtervezők kiállítása
Tükör, 1977. augusztus 14 – 3 lap.

Miklós Imre

Simon Bolivar írásai"

(versek)

Miklós Pál: Fiatal képzőtervezők kiállítása.
Tükör, 1977. augusztus 14 – 3 lap

MIKLÓS JÁNOS, molnár

1820-ban perük van Pápán egy örökösödési ügyből kifolyó lagő pápai lakos volt. Ujabb per 1832-ben. Miklós Jánost perelik egy ház adóssága miatt. 304.old

KAZOMA LAJOS: Ismeretlen adatok a herendi porcelángyárról 303.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

Miklós Haraky

Miklós Haraky filmplakátjával
szerepel a varsói Plakát Bien-
nalen.

Kovács Gyula: VI.Nemzetközi Plakát Biennálé,Varsó.
Művészet, 1976.október - 21.oldal.

Miklós Mária

műcit 1963-ban mutatták be az V. Tanács krt. 26. sz. a. Medmyánszky teremben.

Bezza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 13350

7451

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

dr. Miklós Pál, az Iparművészeti Múzeum főigazgatója,

DÉLI HÍRLAP
1982 MÁJ 28

irodalom-művészettörténész.

1021

Hét végi kalauz

A könyv ünnepe • Üvegkiállítás • Gyermeknap

✦ Üvegművészeti emlékek a XVI—XIX. századból címmel ma délután négy órakor új, állandó kiállítás nyílik a diósgyőri vár bejáratánál levő Déryné-házban. Korábban a miskolci színészet történetét bemutató tárlat volt az épületben, a Herman Ottó Múzeum állandó kiállításainak egyik színhelyén. A dr. Veres László igazgatóhelyettes által rendezett kiállítás anyagának nagy része a múzeumé, a teljességhez a magángyűjtők is hozzájárultak. A cím is jelzi: több évszázad ipartörténetébe és egy sajátos művészet fejlődésébe nyerhet betekintést a látogató. Az észak-magyarországi üvegművesség sokat változott az évszázadok során, más volt a használati és a dísztárgy a kastélyban, a várban, a nemesi kúriában, a polgári és a parasztházakban. A kiállított tárgyak a magyar üveggyártás kezdeteitől a szecesszióig jelzik a korszakokat és stílusokat, és arról is tanúskodnak, hogy Cseh-Morvaországban, német, vagy osztrák földön szintén hozzátartoztak az ember mindennapjaihoz a jól használható, szemet gyönyörködtető üvegek. A kiállítást dr. Miklós Pál, az Iparművészeti Múzeum főigazgatója nyitja meg.

Népi ellenőrök a házfelügyelőkről

(CIKK A 3. OLDALON)

ytelepin

1021

MIKLÓS PÁL

KÉPZŐMŰVÉSZETI KRÓNIKA

HÉTKÖZNAPOK MŰVÉSZETE

Ha művészetről esik szó, többnyire csak azt értjük rajta, amit a nagy élmények pillanatai szentelnek meg: a múzeumok templomi áhítatában őrzött remekműveket, a műemléknek kijáró bámulattal körüljárható épületet, a kiállítások izgatott és előkelő vernisszázsa mögött tarkálló képeket és szobrokat. Ettől a művészetet körülvevő szakrális pompától, amely az arisztokrácia művészeténél még természetes volt, a polgárnál már talmivá és kulisszává silányult, a mi társadalmunkban pedig lassankint értelmetlenné fakult, sokszor már szabadulni szeretnénk. Egyre inkább hangot kap az az óhaj, hogy jobb lenne, ha a múzeum áhítatos csendjét a művészettel való ismerkedés játékos műhelyének zaja törné meg. Az meg már megszokottá vált, hogy műemléképületbe lakásokat vagy közintézményeket helyezünk el, hogy visszaadjuk az életnek őket, mert ma ezt tekintjük igazi megbecsülésüknek. Az is gyakori, hogy forgalmas előcsarnokban rendezünk kiállítást, mert még a siető ember pillanatnyi rácsodálkozását is többre tartjuk, mint az ünnepélyes, de néptelen kiállítótermet. És egyre többet emlegetjük azt a meggyőződésünket, hogy a művészet nemcsak szakrális pillanatokból és egyszeri remekművekből áll, hanem az élet folyamatosságának, hétköznapjainak is szerves és állandó tartozéka lehet.

Ez a meggyőződésünk azonban egyelőre még inkább csak elméleti jellegű. S nem csupán azért, mert belénk gyökerezett előítéleteinktől nem könnyű szabadulni, hanem főként azért, mert életünk, hétköznapjaink körülményei, valóságos környezetünk nemigen igyekeznek ezt a meggyőződésünket szilárdítani és előítéleteinket oszlatni. Nem az a legnagyobb baj, hogy építészeti környezetünk sokszor elavult és felújításra vár; belátjuk, hogy ennek korszerűsítése és megszépítése nagy erőfeszítést és sok pénzt igényel. Sokkal többet kaphatnánk azonban közvetlenül környezetünk megszépítésére a saját erőnkből is beszerezhető tárgyakból: praktikumot és szépséget, célszerűséget és esztétikumot egyesítő fogyasztási cikkekből – egyszerű, de nemes formájú evőeszközökből, tetszetős és kényelmes bútorokból, változatos, minden igényt kielégítő textilanyagokból, a mai ember kényelmét és szépérzékét egyformán kielégítő használati tárgyakból.

Azt, hogy az ilyen igények kielégítésére megvan az egyik feltétel, meggyőzően tanúsították a múzeumi hónap kiállításai: ezeknek a gerincét ugyanis most az iparművészet néven számon tartott művészeti ág termékei és alkotói képezték. Tisztázzuk az első félreértést: iparművészet voltaképp csak kettő volt ezekből – az egyik egy norvég kiállítás, a másik a Képcsarnok bemutatója. Az iparművészet ugyanis – és ezt még sokszor el kell magyarázgatni – a hagyományos egyedi műtárgyak gyűjtőneve: a kézi munkával készült és művészi igénnyel megformált „használati tárgy" – váza, ékszer, faliszőnyeg, de bútor és kávéskészlet is. Az utóbbi a ritkább; épp azért teszem idézőjelbe

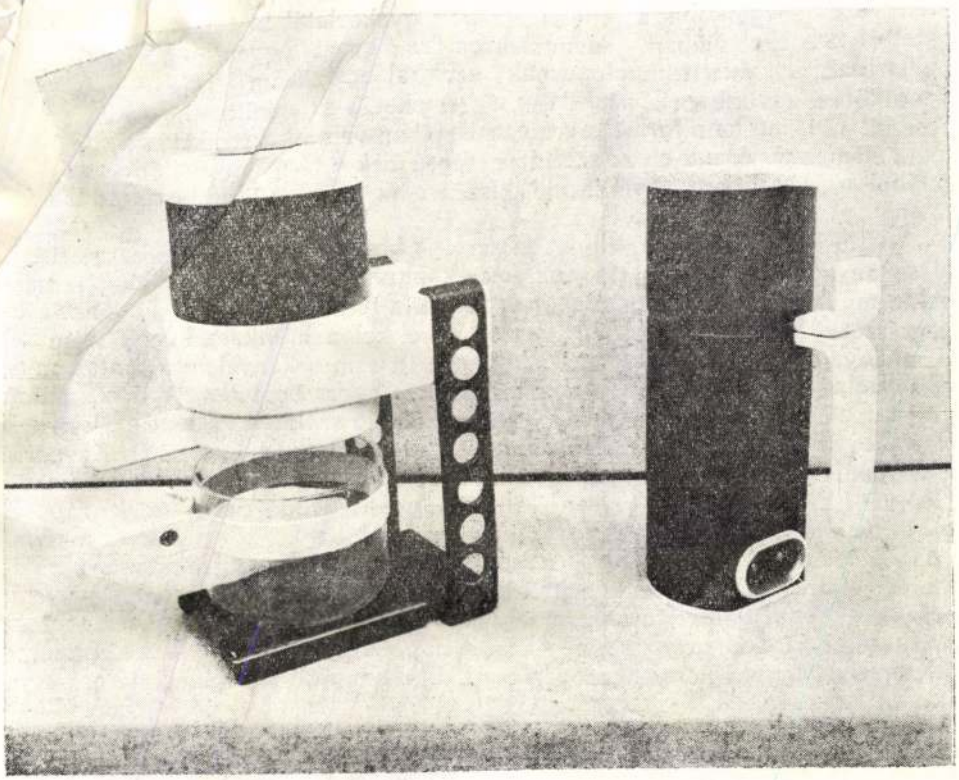

jubileumát ünneplő oktatási intézmény ugyan már nem főiskola, csak nevében, mert egyetemi rangot kapott, és – s ez még fontosabb – nem is „iparművészeti", mert voltaképp nem iparművészeket, vagyis nem egyedi dísztárgyakat készítő mestereket képez, hanem teljes egészében az iparilag előállítható termékek korszerű és esztétikai igényű megformálására képez ipari formatervezőket. Egyik tanszéke ugyan az „ipari formatervezés" nevet viseli, de ezen a tradicionális néven éppúgy túllépett az idő, mint a főiskola nevén és rangján: azt az időszakot őrzi, amikor ez az elnevezés még csak a gépek, szerszámok, közlekedési eszközök külsejének megszépítésére vonatkozott. Természetesen megtanítják itt a mesterségek manuális részét is, és nem csak történeti stúdiumként, hanem az anyagoknak alaposabb megismerése céljából. De az Ernst-múzeum termeiben bemutatott anyag egészében arról tanúskodik, hogy a fő stúdiumok ma a nyomdaipar, a textilipar, a szilikátipar (kerámia, porcelán, üveg), a bútoripar, a műanyagokat használó vagy fémekkel dolgozó, háztartási gépeket vagy orvosi műszereket előállító ipar termékeinek a megszépítésére szolgálnak.

Pontosabban: nem is megszépítésről van itt szó, hanem valami másról és többről. Ez a „megszépítés" is egy régebbi gyakorlat terminusa, azé a korszaké, amelyben az ipari formatervezőt csak afféle kozmetikusnak hívták meg utólag, a termék „felöltöztetésére" vagy éppen dekorálására. A mai ipari forszépen dolgozott . . . Borsos talán csak két-három évig maradt a főiskolán. El- A pompás népviseleti ruhák, érdekes népi figurák. Éreztem, évek kellenek az

matervező – legalábbis a fejlett országok gyakorlatában és a mi [illegible] oktatási koncepciójában – nem dekoratőr, hanem egyenrangú partnerünk konstruktőrnek és a technológusnak; azokkal egy „team"-et, munkaközösséget alkotva, együttesen hozzák létre a terméket, s az együttműködés biztosítéka csak az lehet, ha a formatervező is tisztában van a konstrukció és a technológia elemeivel. A mai elvek szerint a szépségnek a tárgy anyagából és szerkezetéből szervesen kell következnie, hiszen csak így szolgálhatja célját tökéletesen.

A főiskolai növendékek anyaga arról is beszél, hogy miképpen sajátítják el az anyagok, technológiák ismeretét: konkrét feladatokban. Széket tervezznek a munkaasztalhoz: ennél meghagyják a fa természetességét, s a bútor csupasz szerkezetét, de felszerelik vászonzsebekkel a munkaeszközök számára. A műanyagszék sima, dísztelen és könnyű: itt sem a kényelem a fontos, mint egy fotelnál, hanem az, hogy alkalmi nézőtér gyors berendezésére szolgáljon egy művelődési házban. Az orvosi rendelőbe való széknek viszont masszívnak és könnyen tisztíthatónak kell lennie: csővázas műanyag lesz tehát. Kávéőrlő a növendék feladata: saját tapasztalatából is tudja, hogy a ma forgalomban levőknek kényelmetlen a fogása – újfajta fogantyút kísérletez hát ki rája. A grafikus eljátszik a felület nyomdai úton megvalósítható textúrájának és színvilágának a változataival, hogy majd egy készülő plakáton alkalmazza valamelyik eljárást. De kaphat konkrétabb feladatot is: tervezzen bélyeget; először a csöppnyi felület formai és színhatásait kísérletezi ki, foltok és vonalas szerkezetek játékát próbálgatja – s közben rábukkan egy szellemes embléma ötletére: a Magyar Posta kezdőbetűinek „blickfangos" kombinációjára.

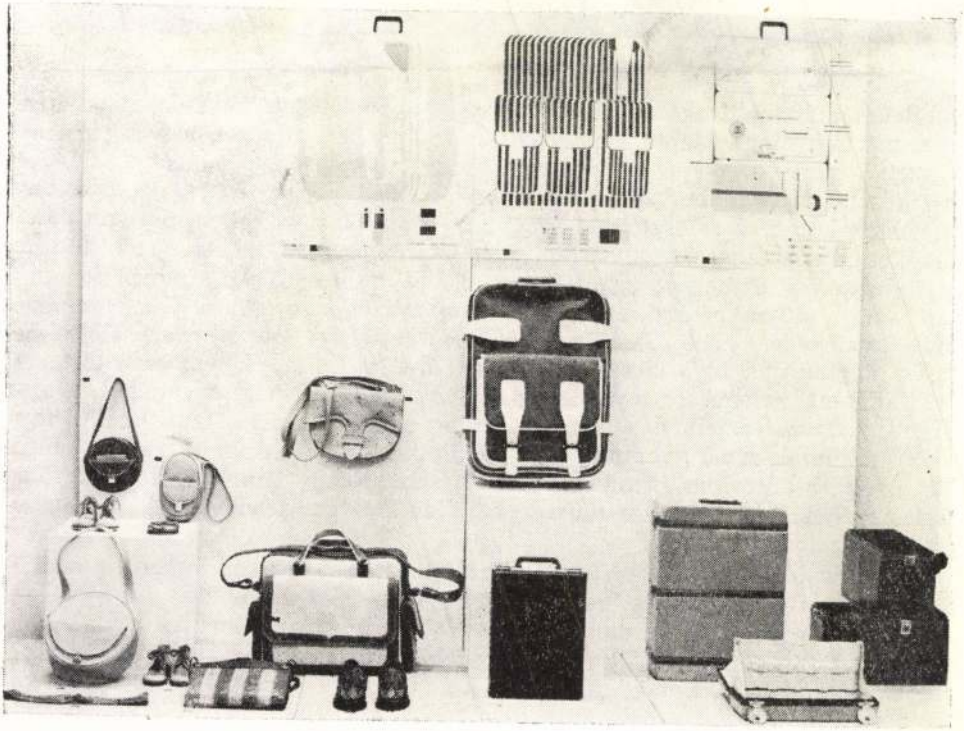

MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

A komolyabb feladatok megoldásánál viszont már a szakmának is, oktatásának is egy sor problémája fedezhető fel az anyagban. Sajátos probléma például az ötvösképzésé: a fémplasztika elsajátítása szükségképp kissé a szobrászat irányába viszi el. De ez a probléma az életé is: az ötvösség tradicionális felfogása nem találja helyét az új körülmények között; az ékszer és a szobordísz egyedi tárgy – az ipari termék viszont idegenkedik a szobrászati megformálástól, még ha térelem, építészeti tartozék funkciójába kerül is (ezt a plasztikai formálást sokkal jobban viseli el a kerámia épületdísz, mert ott az anyag igényli). A krómacél étkészlet ilyenformán reprezentatív lehet csak, tömegtermék nem.

A növendékek terveinek és kísérleti munkáinak egyik erénye az ötletgazdagság. Ezt bátorítani, táplálni a főiskolai képzés egyik legfontosabb feladata. Hasznos és egészséges irányban virágzik ki ez a tendencia a ruházati kiegészítő tárgyaknak nevezett munkák csoportjában: ügyes táskák, tetszetős

SAJTÓIGAZOLÓ

hátizsákok és cipők láthatók itt, csupa oly
üzletekben is. A játékosság, az ötletek próbálgatása a tervezői
ágya: ebből születik a bátran kezdeményező, újító szellem, amelyik sokszor még a technológiára vagy a kontsrukcióra is visszahat. De van egy fonákja ennek is, különösen az oktatás éveiben: a növendéknek nincs mindig módja ellenőrizni, a gyakorlatban kipróbálni az ötletet. A hatalmas méretű közlekedési eszközök, vasúti kocsik vagy közúti vontatók (trailer) modell formájában való elkészítése igen sok praktikus tényezőt hagy homályban: itt, sajnos, alig van lehetőség többre, mint a masina külső díszítésére. De ez a „kibic-pozíció" tovább hat és a játékosság felelőtlenségét is erősítheti. Jellemző példája ennek az anyag díszhelyén szereplő torzszülött: kétüléses, háromkerekű motoros jármű, akkurátus, jobb célra méltó gondossággal kivitelezve. Nem csak az a baja ennek, hogy konstrukcióban és funkcionálisan zagyva (ágas-bogas szerelvények éktelenítik, rövid útra való, de túlméretezett háttámlái vannak, három kereke nyilván öregek egyensúlyát akarja biztosítani, öregeknek viszont szűk és kényelmetlen), következésképp csúf is, hanem az is baja – s ez oktatási szempontból súlyosabb –, hogy nem szolgál reális társadalmi igényeket. A korszerű közlekedést a tömegközlekedés monstrumait kiegészítő ügyes, mozgékony mopedek szolgálhatnák, de ez felelne meg a hazai ipari struktúra lehetőségeinek is (kerékpár- és motorgyártásunknak). A Főiskola jó munkáját dicséri, hogy számos vizsgamunka elkél „lábon" – megveszi az ipar. Ezt a torzszülöttet azonban legfeljebb a jómódú polgár habókjait kiszolgáló kapitalista vehetné meg. Jó moped-ötletekkel viszont a hazai ipart is lehetne talán ösztönözni.

Az ipart azonban elég nehéz még jó ötletekkel is ösztönözni. Ha a Főiskola kiállítása azt a meggyőződésünket erősíti, hogy az ipari formatervezésnek nemcsak jelenlegi, hanem készülő gárdája is megvan, akkor a mai ember kényelmét és szépérzékét egyaránt kielégítő használati tárgyak termelésének, az ipari formatervezésnek megvan az egyik feltétele. Ez azonban csak az egyik feltétel: a személyi. A kérdés kétféleképpen is fölmerül: az Iparművészeti Főiskola növendékei azt kérdezhetik, hogy szükség lesz-e rájuk, alkalmazza-e majd őket az ipar? Vagy átképezhetik majd magukat maszek iparművésznek? Mert – s a kérdés másik oldalról, a közönség oldaláról így merül fel – a kereskedelemben található fogyasztási cikkek, használati tárgyak jórészt kiáltó ellentétet képeznek az ipari forma bemutatókon és a Főiskola kiállításán látható tervekkel, prototípusokkal és modellekkel. Legyünk igazságosak: akadnak jó darabok, de bizony elég ritkán. Akadnak iparágak és üzemek, ahol már nélkülözhetetlennek tartják a formatervezőt, de inkább csak ott, ahol az exportigények kemény valuta árán tanították meg erre a gazdasági vezetőket. Az ipar ma még viszonylag nagyon kevés formatervezőt alkalmaz, s a szemléletben ma még nagyon sokszor találkozhatni azzal a nézettel, hogy a hazai fogyasztónak – eszi, nem eszi . . . – jó lesz a divatjamúlt külföldi termék satnya utánzata is.

A hétköznapok művészetének a megteremtése lényeges feltétele a kulturált, értelmes szocialista életforma kialakításának. Ezt a fejlődésünkből származó komoly társadalmi igényt fogalmazta tudatosan átgondolt feladattá a közművelődési párthatározat. Az ipari forma reprezentatív kiállításai és az ipari-kereskedelmi gyakorlat közt mutatkozó kontraszt arra figyelmeztet, hogy ezen a téren még sok tennivalónk van, ha a közművelődés ügyét komolyan vesszük.

Miklós Pál művészettörténész

a kínai művészet történetéről írt könyvet „a sárkány szeme" c. Bevezetésében így határozta meg munkája célját, hogy „a kínai piktúra értelmezésének kulcsát kívánja a közönség kezébe adni."

Jelenkor, Pécs, 1944. 6. sz. 503 old.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 FEB 23
Népszabadság

Miklós Pál
1021

Műhelybeszélgetés

Miklós Pállal

Az idén lett az Iparművészeti Múzeum főigazgatója Miklós Pál. Eddigi pályáját tekintve nem meglepő, hogy az Irodalomtudományi Intézet után most itt dolgozik.

— Mindig kettős érdeklődésű voltam: amikor például az egyetemen a magyar—francia szakot végeztem, művészettörténettel is foglalkoztam. Húsz évvel ezelőtt is itt, a múzeumban kezdtem a pályámat, a Kelet-ázsiai Múzeumban dolgoztam, közben pedig műfordításokat csináltam. Később is mindig úgy alakult, hogy ha az állásom következtében az irodalommal foglalkoztam, akkor a melléktevékenységem a művészettörténet volt vagy megfordítva. Ennek a két kulturális területnek, jelenségnek a közös problémái, érintkezési felületei érdekelnek a legjobban. Annak idején elég jó nyelvészképzést kaptam az Eötvös kollégiumban. Ehhez járul, hogy elég jól tudok keleti és nyugati nyelveket is. Innen a szöveg iránti tiszteletem és érdeklődésem.

Szerencsém, hogy tudok kicsit rajzolni is, s így — azt hiszem — képek, tárgyak olvasásával is boldogulok. A képzőművészetben is van tehát valamelyest „nyelvészeti alapképzésem". Mindehhez igen nagy segítségként járul hozzá, hogy két nagy kultúrát ismerhettem meg alaposabban az átlagosnál, két nagyot és meglehetősen különbözőt: a távol-keletit, ebből is tanulmányaim és a kint töltött évek alatt a kínait, illetve az európait, mindenekelőtt a hazámét és a franciát. Bármelyikbe tartozó jelenséget nézek, olyan tapasztalatokat szolgáltat a másik, hogy az ember lassan beleszokik ebbe a nagy, „glóbusméretű" összefüggésrendben való gondolkodásba.

Ez a keresztmetszete talán az érdeklődésem alakulásának, amelynek hosszmetszetét megszabja, hogy alapjában politikus alkat vagyok. Érdekel a jelen is, az, hogy miképp lehet itt jól megteremteni a szocialista társadalmat, kialakítani az új típusú embert. Egyszóval: a szolgálat vonz. Mindig ennek tekintettem a munkámat, valamiféle pedagógiai lelkesedés is sarkallt — bárha igazi katedrához sohasem jutottam.

— Érdeklődésének sokrétűségét változatos munka tükrözte: Kínával kapcsolatos művészettörténet és irodalomtörténet, majd irodalomelméleti munkák, utoljára pedig a tömegkommunikációs kérdések foglalkoztatták.

— Valóban, a hatvanas évek végén figyeltem föl erre a problémakörre. A tömegkommunikáció és következményei, a nyelvi kultúra kétségtelen válságjelenségei tűntek föl egyfelől, másfelől viszont a vizuális információözönnek a megjelenése s a vizuális kultúra iránt megnőtt társadalmi igény. Számomra a kérdés úgy jelentkezik, hogy miképp lehetne a szocialista tömegkultúrát egészséges irányban és egészséges arányokban fejleszteni: ezen azt értem, hogy a nyelvi kultúra, a beszéd és az írás kultúrája megőrizze és megerősítse helyét; viszont a vizuális kultúrának is meg kell a helyét kapnia benne. Azt érzem a munkámban is a legfontosabbnak, hogy ennek a vizuális információözönnek a feldolgozásához és humanizált, emberszabású alkalmazásához szükséges vizuális kultúrát megteremtsük. Kísérletet tenni arra, hogy kidolgozzuk és elterjesszük a vizuális közlésrendszereknek és az egész tárgyi kultúrának a nyelvtanát.

— Ezzel eljutottunk mai múzeumi munkájához, mely igen fontos része lehet a vizuális kultúra kialakításának.

— Azt remélem, hogy a múzeumok a közművelődési párthatározattal nagy politikai lendítőerőt kaptak ahhoz a folyamathoz, ami világszerte érlelődik a múzeumi kultúrában — s itt én most ezt szeretném szolgálni. A múzeumnak három funkciója van. 1. *archiváló* funkció: a meglevő műkincsek megőrzése, gondozása, gyarapítása; 2. *közművelődési* funkció: a birtokában levő kincseket az eleven élet részeseivé tenni, a tradíció folytonosságának dokumentációjává és éltető eszközévé, vagyis szép és tanulságos kiállításokon nevelni általuk; 3. *tudományos* funkció: ez az előző két funkció ellátásából adódik. Hazai múzeumaink az archiválás tekintetében állnak a legjobban, kitűnő, áldozatkész szakemberek dolgoznak e területen. Igazán megújulásra a közművelődési és a tudományos munka kölcsönösen összefüggő szférájában van szükség. Arra, hogy ne csak szép műtárgyak „attrakcióját" tartsuk fontosnak, ne csak parádés kiállításokat csináljunk, hanem olyanokat, amelyek a tárgyakat az emberiség történetében, kultúrájában, az emberi gondolat alakulásában betöltött szerepükkel egyetemben mutatják be.

BÁNYAI GÁBOR

N A

A regényhős

Tanulságos beszelgetés a fiatal íróval.

Mint sérült hanglemezen a tű, folyton visszacsúszik ugyanabba a barázdába.

— Ha franciául vagy angolul írtam volna a regényemet, a franciát vagy angolt rögtön kiadnák, s akkor ezt a szegény regényt...

Rácsap a rojtos, szakadozott szélű kéziratra.

— ...ezt szegényt is rögtön lefordítanák magyarra, és ki is adnák, több tízezer példányban, de így...

Nézem őt, a keskeny arcát — mintha homorú tükör lapította volna össze a homlokát, orrát, száját — mintha ugyanez a tükör egymáshoz gurította volna a két szemét is — nézem s tűnődöm, hogyan, milyen tapintatos szavakkal világosítsam fel: nem... sem a franciák, sem az angolok nem adnák ki a regényét, mert ők már kiadták az eredetit.

A regényt, fókuszában a *rokonszenves negatív hőssel*, aki kihívásból kihívásba csuklik, nyegleségből nagy szókimondásokban botorkál, besározódik, de csak azért, hogy büszkén ne törölje le, közben egy bohózat hőse, belisztezett arcú bohóc a cirkusz porondján, grimaszol, egy magas létrán billeg és versszegény protest-versikéket próbál felfesteni az égboltra, de az egészből csak az ágaskodás sikerül, úgy majszolja rossz közérzetét, mint a mákos bájglit, és a sok máktól makacs székrekedésben szenved, ténfereg a világban, mintha a helyét és munkáját keresné, de riadtan menekül, amikor valóban el kellene végeznie valamit — hát ő a regény hőse.

Hogyan világosítsam fel a naiv, tisztességes fiatal írót, hogy ezek a hősök hemzsegnek a nyugati és tengerentúli regényekben. Minden változatuk tegnapi áru már, amit ma ezzel az otromba reklámszöveggel hirdetnek a kirakatban „Utolsó napi kiárusítás! Minden eladó!! Most vásároljon, mert becsukjuk a boltot!!!"

S ő bedőlt.

Sietve megvette a hőst.

Kocsik és kövek

Tanulságos beszélgetés a jónevű, tehetséges, színpadon, tévében, rádióban, szinkronban naponta megforgatott, fiatal színésznőnkkel a szegényes fényű, fáradt téli délelőttben, aznap talán egyetlen szabad percében.

A kesztyűből kibújt kezét nézem. Az egyik ujját. Az ujján a szánalmas rézkarikát, mely gyűrűnek hiszi magát. A rézgyűrűben az olcsó, ordító, piros, hamis rubinkövecset.

Észreveszi a pillantásomat.

— Ezt nézi?... Nem érdemes, vacak. Tudom Majd... lesz ez is. De most kocsit cserélek.

Eszembe jut egy régi, tavaszi délelőtt. Yvain operettjét játszotta egyik prózai színházunk, diadalmas sikerrel, a dzsesszhangzások új, hódító erejével — *Csókról csókra* (vagy ilyesféle) volt a zenés játék címe, és Titkos Ilona a ragyogó, ünnepelt primadonna.

Ismertem őt, a színház előtt találkoztunk, egy-két mondatot váltottunk — még ma is látom, hogyan szikráztak Titkos Ilona ujjain a gyűrűk, a gyűrűkben a valódi kövek, valósággal kigyulladtak a tavaszi sugarakban.

Különben taxira várt, a portásfülkéből rendelte a kocsit, és türelmetlenül kifakadt, mert a kocsi késett.

A divat egymást váltó fejezetei — úgy látszik — nem rímelnek egymással.

Ötlet és költészet

Tanulságos híreket olvasok és hallok a Royal Shakespeare Company válságáról, s magáról Peter Brookról is. Megunta, amit életre hívott, s amit újra kezdett abba belebukott.

Felidézem budapesti vendégjátékaikat — különösen a *Szentivánéji álom* él bennem erős fényekkel.

Csodálatos színház volt.

És mégis...

Valamit mégis el kell mondanom erről a csodáról — valamit, amiről akkor nem írt senki.

„Erdő Athén közelében" — jelöli meg a játék színterét Shakespeare. Erdő — a nyár forró lehelletében. Erdő — az éjszaka titkaival. Olyan erdő, amely tündéreket és csodákat rejteget. A szerelem ádáz, sejtelmes, ősi és barbár erőivel átitatott erdő.

Hogyan idézte meg ezt az erdőt Brook?

Vakítóan megvilágított fehér falakkal. A zsinórpadlás nyílt életével. És cirkuszi kellékekkel: trapézokkal és spirálisokkal.

dr. Miklós Pál, művészettörténész

A Munkásmozgalmi Múzeum, az Iparművészeti Múzeum és a
Kulturális Kapcsolatok Intézete
meghívja Önt a

KÖZÉP-ÁZSIAI ÉS KAUKÁZUSI ÉKSZEREK, ÖTVÖSMUNKÁK. XIX.-XX. SZÁZAD

című kiállítás megnyitójára
1979. július 6-án pénteken délután 14 órára

Megnyitja:
dr. Miklós Pál, az Iparművészeti Múzeum főigazgatója

A kiállítás anyaga a Moszkvai Keleti Népek Művészeti Múzeumának tulajdona.

A kiállítás helye: a Munkásmozgalmi Múzeum (Budavári Palota) aulája

Miklós P.

MTK

mérnök

A II. Világháború alatt lerombolt hidak ujjépitésén dolgozott mint alépitményi dolgozó.

72.c.

Dr. Mihailich Győző: A XIX. és XX. századbeli magyar hidépités története. Bp. 1960.

1021

dr. Miklós Pál, művészet-történész

1978.X.24.Televizió 21.2o Gné
NÉZŐPONT

- Jó estét kivánok. Mai összeállitásunkat, mely a környezet kultura, a képzőművészet területén kalandozik, bevezető helyett egy riport rövid részletével kezdjük.

-Milyen adott és megvásárolható környezet kultura vesz körül ma Magyarországon egy embert.

-Ha nagyon röviden akarok válaszolni a kérdésre, akkor azt kell mondanom, hogy az adott környezet kultura az egy tradicionálisan kialakult , a magyar hagyományok sajátságaiból értelmezhető. A másik, ami megvásárolható az már sokkal izgalmasabb kérdés. Erre ismté nagyon röviden az a megvásárolható berendezés rendszer elemrendszer, amiből egy mai magyar dolgozó a közvetlen környezetét, a privát környezetét fölépitheti, nem tulságosan jó, egészen röviden azt kell mondanom, hogy nagyon szük, nagyon kevés választékot nyujtó kinálat ez.

- Mi befolyásolja ezt a vizuális kulturát.

- Ezt a vizuális kulturát nagyon sok minden befolyásolja. Befolyásolja mindenekelőtt az a közönség, amelyik vásárol, öntudatlanul is bizonyos elvárásokkal és rejtett csatornákon érvényesitett igényekkel, amik azért tapinthatók. Szerintem az árak nem befolyásolják. Az, hogy ma Magyarországon 14o millióért vásárolnak a Képcsarnok üzleteiben szobrot, festményt, grafikát, iparművészeti alkotást, disztárgyat, lakások szépitésére, berendezéséhez, ez azt jelenti , hogy az árak az érték nem fontos itt. Jut már mindenkinek erre. Nagyon lényeges az a befolyásolás, amit az intézmények képviselnek, az a hatás az embereknek az izlésére, pusztán azzal, hogy milyen választékot halmoznak fel az üzletekbe, milyent mutatnak be.

- Amint önök is hallották Miklós Pál a környezet kultura a közizlés fejlesztésében kiemelkedő szerepet tulajdonitott az intézményeknek. Véleményével egyetértettünk. Éppen ezért a most következő mintegy 6o percben ezeknek az intézményeknek a tevékenységével, munkájával na és persze problémáival foglalkozunk. Mielőtt azonban ehhez hozzáfognánk, ugy gondolom érdemes folytatni azt a gondolatsort, amelyet Miklós Pál kezdett el. Ezeknek az intézményeknek ugyanis talán nemcsak a közizlés fejlesztésében van kiemelkedő szerepük.HA jól végzik munkájukat, akkor a befogadók, a közönség, vagyis a mi a véleményünket, igényeinket izlésünket is közvetitik az alkotókhoz, s ez sem elhanyagolható szempont. Mint az a több mint loo millió forint sem, amelyet ilyen jellegü művészeti tárgyak megvásárlására forditunk minden évben. Nos tehát az intézmények. Mi most ezek közül kettővel foglalkozunk, a Művészeti Alappal és a Művészeti Lektorátussal.

- Ferenczi István szoba sok évtizedes muzeumi pihenő után a Művészeti Lektorátus jóvoltából áll ma a belvárosban. Az intézmény elsődleges feladatai közé tartozik, hogy a köztereinkre, épületeinkre kerülő szobrokat, mozaikokat és freskókat, pályázat vagy egyéni megbizás formájában elkészitesse. Ugyan ugy rajta keresztül kapják megbizásukat a szabadtéri kutak tervezésére, az

ezzel foglalkozó müvészek. A terveket minden alkalommal zsüri birálja el. Még akkor is, ha reklám plakátról, gyufa cimkéről, vállalati hirdetést szolgáló emblémákról, érmékről van szó. És ez köztéri szobor mellett a Lektorátus zsürije dönti el azt is, hogy forgalomba kerülhet-e egyik textilipari vállalatunk reklámtigrise. Az ilyen jellegü napi feladatok száma egy esztendőben több ezer. Mindezeket a funkciókat a Müvészeti Lektorátus 1963 óta, azaz 15 éve tölti be.

- A Képzőmüvészeti Kivitelező Vállalat, amelynek termelési osztályvezetője Füleki Miklós évente 80-100 szobor, térplasztikát helyez el és készit mühelyeiben, az ország különböző részeire. Van azonban néhány alkotás, amelyek esztendők óta raktáron vannak. Ilyen Will Tibor Kigyósnője, és Tarr István Lovaszobra. Hogyan alakult ezeknek a szobroknak a sorsa.

- Ez a két szobor a szokásoknak megfelelően készitettük elő a multban és 1968-ban készült el a szobor öntődékbe. Az első szobornak a Müvelődésügyi Beruházó Vállalat a második szobornak az Emlékmü Felügyelőség volt a megrendelője. Bár nem jellemző, de ez a két szobor helyszini kadályok miatt nem kerülhetett végső felállitási helyére és ezért fekszenek a vállalat raktáraiban.

- Ezeket a szobrokat természetesen kifizették a müvészeknek.

- Természetesen anyagilag rendezettek és várják a végleges felállitásukat.

- Gondolja, hogy nincsen az országban olyan hely, ahol fel lehetne állitani őket?

- Biztos, hogy van, bár ez a nem a mi hatáskörünkbe tartozik, de a két tervezett hely a szoborral kapcsolatban már nem megoldható felállitás szempontjából.

- Nagyon kemény szavak azok, amelyeket Klimó Károly használt. Hogy a Lektorátus fölösleges intézmény. Egyetért-e vele.

- Nem. Azért nem értek vele egyet, mert a Lektorátus az elmult másfél évtizedben, mióta megalakitották nagyon sok jelentős képzőművészeti alkotás elhelyezésében, létesitésében játszott szerepet. Nagyon fontos szerepet vállalt abban a Lektorátus, hogy fiatal müvészeknek megfelelő munkát biztositson. nem várjuk meg, mig egyes képzőművészeti alkotások igénye megszületik valahol, hanem megpróbáljuk azokat a társadalmi igényeket teljesiteni, amelyek valóban szükséges igények, de valahol, valamilyen okból kifolyólag az igény nem született meg, mi elébe megyünk ezeknek, és megpróbáljuk képzőművészeti alkotások létesitésével azok javaslatával középületeink belső terét esztétikusabbá tenni, és szebbé varázsolni.

- Akkor hatáskör is kellene hozzá, van-e ilyen hatáskörük.

- Nincs. Nincs ilyen hatásköre a Lektorátusnak, levelezni tudunk, beszélni, értekezni.

- Levelezni, beszélni, értekezni. Nos ez még nem is minden. Hiszen , ha eltünődünk azon, amit Papakrisztosz Andreász szinte csak utalásképpen mondott arról, hogy szobrát nem éppen kitörő lelkesedéssel fogadták Makón, s igy az most 9 év után Abaligeten kerül felállitásra, ha egyáltalán sor kerül erre, no meg ha azon is elgondolkodunk, hogy az ilyen jellegü müvészet szemléleti különbségekből fakadó viták nyilván meglehetősen gyakoriak a Lektorátus háza táján, azt hiszem önökkel együtt megállapithatom, hogy a jelenlegi helyzetben sem a Lektorátus, sem a müvészek helyzete nem irigylésreméltó. A kérdés már most az, hogyan tovább. És akitől a választ várjuk, az dr.Boros Sándor kulturális miniszterhelyettes, akit szeretettel köszöntök, s aki önökkel s velem

együtt nézte végig az iménti képsorokat itt a studióban.

- Valóban tovább kell lépni. Változtatni kell a képzőmüvészeti intézmények tevékenységén. Ezek az intézmények 15-2o évvel ezelőtt alakultak meg és tevékenységük az akkori szükségletekhez igazódott. Azóta ezt napról napra tapasztaljuk, jelentősen megnőttek az igények, a környezet kulturája iránt, és ez egyaránt érinti a városépitészetet, a monumentális müfajokat és érinti a személyes élet szükebb szféráját, lakást, öltözködést, még az ajándék tárgyakat is. Természetes, hogy ilyen változás esetében a figyelem előterébe kerülnek azok az intézmények, amelyek kapcsolatba vannak e szükségletek kielégitésével, és kritika tárgyává válik, tevékenységük. Éreztük az elmult években,hogy sokasodnak a konfliktusok. A Képző és Iparmüvészeti Lektorátus mükődése körül. Ezért a Minisztérium két évvel ezelőtt átfogó elemzést kezdeményezett, szakértők széleskörü bevonásával, a képzőmüvészeti intézmények tevékenységéről, beleértve a Lektorátust is. Tapasztalataink nagyrészt egyeznek azokkal a riportokkal, amelyeket itt láthattunk. Nagyon sokféle tevékenységet folytat a Lektorátus munkája elaprozódik, ezért az elmélyült és minden igényt kielégitő szakmai, müvészi, teljesitményre, a müvészek tevékenységét inspiráló tevékenységre nem mindig jut megfelelő idő. Változtatni elsősorban abban az irányban szükséges, hogy a Lektorátusnál felhalmozódott nagyon sokféle tevékenységet, a társadalom más területein már érvényesülő demokratizmus jegyében , más intézmények bevonásával is lássuk el. Tehát például. Ne legyen szükség arra, hogyha egy vállalat vezető egy reklám hamutartót akar gyártatni, hogy ezt is a Lektorátus zsürizze, és a köztereken felállitandó politikai emlékmüveket is a Lektorátus szakértői bizottsága hagyja jóvá.

- Hát eddig arról hallottunk, hogy szükülni fog a Lektorátusra háruló feladat tömeg, feladat mennyiség. Most nyilvánvaló, hogy akkor koncentrálható az erő más feladatokra.Melyek lesznek ezek.

- Ugy gondoljuk , hogy továbbra is a Lektorátusnak kell ellát nia a közterületi képzőmüvészeti alkotások kezdeményezését, biráló bizottsági munkáját, az ezzel összefüggő szakértői feladatokat. Az, hogy 3o-5o loo évre milyen alkotásokat helyezünk el köztereinken, vagy középületeinkben igazán nem magánügy és nem lehet csak a mecénás, a megrendelő dolga, hogy ezek az alkotások milyen mélységben tudják tükrözni korunk valóságát és szellemét. Ehhez hozzértő szakmai véleményre, megerősitésre, a müvésszel valóalkotó együttgondolkodásra van szükség. Szükséges azonban a Lektorátus tevékenységét kiterjeszteni a kiállitások szakmai összehangolása, a most már szélesebb körben kibontakozó biráló bizottsági munka országos összehangolása, irányában, továbbá egy olyan terület, amivel eddig nem foglalkozott a képző és iparmüvészeti élet fejlődési tendenciájának elemzése, és a megérett szükségletek alapján intézkedések kezdeményezése.

- A Lektorátus tehát a jövőben egyre inkább elvi, müvészetpolitikai irányitó szerepkört kap.

most következő film összeállitásunkat, amely a másik nagy művészeti intézmény a Művészeti Alap tevékenységével és helyzetével foglalkozik.

- Megtetszett nézni ezeket a képeket.

- Énnekem csak tetszenek, de érteni nem értek hozzá.

- Vásárolt már.

- Nem, nincs nekem annyi pénzem.

- Ezek közül melyiket vásárolná meg.

- Hát szivesen tekinteném magaménak például tényleg ezt a Tengerpartot többek között, de ez a Domboldal is nagyon jó. Tetszik az a nem tudom az valami romániai primo ugy látom csak persze nincs megnevezve, ugy látom,,hogy valami erdélyi.

- Itt a Csk Galériában, amelynek fiókvezetője Vigh Károlyné, milyen képeket, vagy iparmüvészeti alkotásokat keresnek leginkább.

- Minden olyan képet, vagy iparmüvészeti alkotást kresnek és szivesen megvásárolnak, ami szépen beilleszkedik a modern környezetbe, nagyon sok féle kerámiát, iparmüvészeti tárgyat árulunk, képeket is, amelyek a képzőmüvészek alkotásai. Áruljuk és hogy miért, hát tulajdonképpen amit megértenek, 9o %-ig inkább azokat a képeket adjuk el. Modern képeket is egész absztrakt képeket is árulunk, de abból lényegesen kisebb az eladásunk.

- Mi az eladás akadálya, az ára vagy pedig az, hogy nem annyira közérthető.

- Inkább az, hogy nem annyira közérthető. Tehát ha van egy olyan kiállitásunk , ahol olyan képek vannak, ami nem mond a vevőnek semmit, azt ha 2 ezer forintért adjuk, vagy 3 ezerért, akkor se veszi meg esetleg az a vevő, mert arra gondol, hogy ezt egy életen keresztül néznie kell és esetleg nem jelent neki semmit, vagy nem tetszik, vagy nem érti.

- Mikor adtál el utoljára képet a Képcsarnoknak.

- Képcsarnoknak azt hiszem 62-ben. Miután a Főiskolát elvégeztem.

- nem dolgozol egyáltalán.

- Nem dolgozom egyáltalán.

- Miért.

- Hát azért, mert sem szakmailag, sem erkölcsileg nekem ez a szinvonal nem elfogadható.

- Miután azt mondtad, hogy a Főiskoláról kikerülve adták el utá-

jára képet, azért érdekes lenne tudni, hogy ezek a tapasztalatok ma is érvényesek-e.

- Hát nem tudom, hogy mennyibenérvényesek ezek a tapasztalatok.

- Te adsz el képet a Képcsarnoknak.

- Nézd ezt a kérdést nekem nem is teheted föl, egyáltalán nagyon meglep és nem tudok rá válaszolni, egészen másról van szó. Egész más az alapállásunk, a gondolkodás módunk, nem egy cégnek dolgozunk mi egy egész társadalomnak próbálunk dolgozni, egy társadalmi müvészetet akarunk csinálni, mint ahogy az itt bemutatott tárgyak is mutatják.

- De azért Alap tagok vagytok valamennyien ugye.

- Nem vagyok Alap tag, kb 16 éves csinálok mobilokat, de Alap tag még nem vagyok.

- Én Alap tag vagyok.

- És milyen kapcsolatban álltok a vállalataival, a Képcsarnokkal, vagy az Iparmüvészeti Vállalattal.

- Semmiféle kapcsolatba nem állunk.

- Nem is tudom, hogylétezik ilyen.

- Ez egyébként valóban ugy látszik, hogy a csoport,,amelyik kiállit itt a Józsefvárosi Galériában valamiképpen szemben áll ezekkel a hivatalos fórumokkal. Vajon mi ennek az oka.

- Hát ennek azt hiszem nagyon komoly okai vannak, egyrészt tehát a szinvonal az, ami az első számu ok, hogy nem tudunk és nem akarunk kommerciális dolgokat csinálni, hanem azokra a ma élő müvészeti kérdésekre próbálunk választ adni, ami minket izgat és nem arra, ami esetleg rutinszerü, vagy középszerü, vagy bérmunka.

- Egy hosszu fejlődés során az ember annyira elmélyül, hogy már csak a ø krómacél érdekli meg a hidegenhengerelt acél és az, hogy a társadalom err hogy reagál , ezzel előre tudok-e vinni egy társadalmat, szobrocskákat csinálok-e vagy pedig szobrok által ugyan, de kulturát szolgálok. Ez foglalkoztat engem ma. Nem az intézményi része.

- Szóval Tib or azért végülis az az igazság, hogy kiszorultunk egy intézmény rendszerből, amely kommerset, amely rutint kért, vagy kötelte és igényelt és fizetett meg jól. Ebből mi kiszorultunk, és tulajdonképpen kialakitottunk magunknak egy másfajta strukturát, másfajta teljesen szabad baráti kapcsolatokra épitett épülő intézmény pótló rendszert. Át kell szerevezni ezeket az intézményeket, ezek husz éve vagy 23 éve belső fejlődési etápra lettek méretezve, ma már ezeket kinőttük és igen is nagyon sok mindenből változtatni kell.

- Ez egy kicsit meredek, de én válaszolok rá. Hiszen Fanyó is elmondta. Én ezt az oppozíciós álláspontot azért nem tudom elfogadni, mert hát nem egészen igy igaz. Minden indok elfogadható, de ahogy nem lehetminősitő tényező az, hogy valakinek megjelenik-e a mükereskedelmi boltban a képe, az alkotása, szobra, iparmüvészeti alkotása, én azt hiszem, hogy az sem lehet müvészi minősitői tényező, hogy valaki ezzel próbálja sajátmunkáját minősiteni, hogy távolmarad, a mükereskedelemről méghozzá előitéletek alapján marad távol, és valami fajta már már a többi alkotó müvészre és az ezzel foglalkozók számára sértő módon kifejtetlen, de ¼ nagyon látványosan hangzó erkölcsi okokra való hivatkozással. Amelyekről aztán nem derül ki, hogy melyek. Ami a távolmaradást illeti én csak azt tudom mondani , mindenkinek, hogy hát ki kell próbálni, hogyha a mükereskedelem, ha el akar jutni a mükereskedelembe, megveszik-e, vagy átveszik-e, vagy a közönség érdeklődik-e. Az az álláspont, hogy nem küldök, mert ugy sem vennék meg, no erről ennyit.

- Nos ebben a vitában nem akarok és nem is tudok igazságot tenni gondolom ez nem is tartozik tisztemhez. Pusztán regisztrálom a tényt. Jelenleg sajnos meglehetősen sok olyan képző és iparmüvészünk van, aki magát és müveit rendszeresen távoltartja szervezett mükereskedelemről. Már pedig ez a visszályokkal terhes helyzet nem magánügy. Mégpedig azért nem, mert végtére is ki jár rosszul. Az Alap végülis teljesiti éves bevételi tervét, s a müvészek alkotnak, dolgoznak ének és megélnek. Csak hogy mi a vásárlók rendszeresen megrövidülünk, néhány meglehetősenértékes müvészeti alkotással. Vesztesek végülis mi vagyunk. De azért tegyünk itt most egy nagyon rövid kitérőt. Tulajdonképpen meglehetősen érdekes, hogyan is élnek Magyarországon jelenleg a müvészek, milyen az anyagi, egzisztenciális helyzetük, s milyen a társadalmi megbecsülésük.

- Ebben a két rövid riportrészletben egy aktiv müvész és egy müvészettörténész véleményét hallottuk. Nem tudom ön egyetért-e az elhangzottakkal.

- A kérdések a' müvészek helyzetét érintették, Magyarországon. Nálunk a Müvészeti Alapnak 3360 képző és iparmüvész tagja van, közülük 1550-en kizárólag müvészi alkotó tevékenységükből élnek, szabadfoglalkozásu képző és iparmüvészek.

- Minősithetjük ezt a számot, sok ez kevés.

- Erről elég szenvedélyes viták folynak, mostanában sok olyan sok-e a müvész nálunk, és hogan függ ez össze, a müvészi teljesitmény minőségével. Ugy gondolom, hogy nem az a kérdés, hogy sok-e a müvész, hanem az, hogy a társadalom müvészeti kulturájának fejlesztésében előttünk álló feladatokat milyen széles fronton segitik megoldani. Azért jogos a kérdés ilyen feltevése, mert ma a müvészeti kultura fejlesztése nem kizárólag képek festéséből, szobrok formázásából áll, hanem ezen tul számos olyan területen van szükség jól felkészült müvészethez értő és a müvészetet szivvel szolgálni kivánó emberekre, amelyeken ma gondokkal küzdünk. Gondolok itt ilyenre, mint a kompressz környezet kultura tervezése, megvalósitása, a tárgykultura tervezése, a bennünket naponta tömegesen érő vizuális hatások, megtervezése, de ugyan ide sorolhatnám az ifjuság, a felnőttek vizuális nevelését, látáskulturájának fejlesztését, relativ képességének fejlesztését. is.

- Most voltaképpen hogyanélnek ezek a müvészek, milyen formában támogatja őket a társadalom, elsősorban erkölcsileg és hát ha szabad erre a témára is kitérnünk, anyagilag.

- A müvészek anyagi helyzetében és tevékenységének megbecsülésében természetesen vannak különbségek. Ezek a különbségek összefüggnek a teljesitmény minőségével, azzal a szinvonallal, amit alkotótevékenységük mutat. Egészében véve azt mondhatom, hogy az elmult években javultak a müvészi alkotó munka feltételei. Müvészi alkotások honorálására évente mintegy 400 millió forintot folyósitanak külön-

böző intézmények, szervezetek, ezen kivül a Művészeti Alap alkotóházakat tart fenn, hozzájárul a mütermek és mütermes lakások épitéséhez, alkotótelepeket tart fenn, ösztöndijakat létesitettünk és nyujtunk tehetséges művészeknek, és örvendetes, hogy ez a mecénási tevékenység ez az elmult években kiszélesedett. Tanácsok, vállalatok szövetkezetek révén is.

- A kérdés már most az, hogy ez a kiszélesedett mecénási tevékenység vajon kellőképpen figyelembe veszi-e a minőség szempontjait. Mielőtt azonban erre választ kérnék, nézzük meg most a következő filmkockákat, hiszen a visszakanyarodván az Alaphoz az ottani riport részletek ezek körül a kérdések körül forognak.

- Az iménti riportok jószerével ugyancsak a minőség problémáit feszegették, de gondolom meglehetősen érthető ez, hiszen a mükereskedelemnek is az egyik központi kategóriája a minőség kérdése. Azt szeretném megkérdezni, hogy az Ön véleménye szerint a mükereskedelem jelenlegi rendszere, hatékonyan szolgálja-e ezt a minőség védelmet.

- A mükereskedelemnek fontos szerepe van müvészeti értékek közvetitésében a közönséghez. Sajátos vonás azonban, hogy ez kereskedelmi formában történik. Amikor a vásárló izlése szerint válogat az alkotások között. Hát a minőség kérdésében itt rendkivül nagy szerepet játszik a közizlés, sőt mondhatnám az átlag izlés. Nem várhatjuk el, hogy a vásárló csak akkor, legujabb szellemi alkotásait vásárolja meg a mükereskedelem rendszerében. Széles választékot kell biztositanunk számára. Lehetővé kell tenni, azoknak az igényét is kielégiteni, akik a tradicionálisat, szeretik, de lehetőséget kell teremteni az ujszerü formákhoz vonzodók igényeinek kielégitésére is.

- Na most éppen ez a probléma tovább hát legalábbis az iménti riportokból, nyilatkozatokból kitünt, til az, hogy ezekre az uj törekvésekre, az ujabb kisérletekre, vagyis ha szabad ezt a kifejezést használni a modernebb elképzelésekre, viszonylag kevés lehetőséget biztosit a mükereskedelem.

- Én azt hiszem igaza van Tamási Ervinnek abban , hogy a mükereskedelem kissé megrekedt annál az izlésszintnél, amely néhány évtizeddel ezelőtt volt realitás, és nem vette eléggé figyelembe, azokat a változásokat, amelyek bekövetkeztek. Egyrészt az izlés differenciálódásában, másrészt a vásárló erőben, abban, hogy a vásárlók többet is hajlandók áldozni egy egy jó képért. Korábban talán szükebb skálán összpontosult az igény és ezt tükrözte a Képcsarnok Vállalat kinálata is. Ehhez alkalmazkodott.

- Nincs-e meg annak a veszélye ebben a szervezeti, szerkezeti rendben, hogy a mükereskedelem bizonyos mértékben a kereskedelmi szempontokat részesiti előnyben, s ennek következtében bizonyos alkotói próbálkozásoknak kedvét szegi.

- Ez a veszély, ha csak a mükereskedelmet nézzük meg van. Mert a mükereskedelem mindig is függ a vásárlók izlésétől, és a vásárlók egyrészének izlése a dolog természetéből következően elmarad az alkotók uj törekvéseitől. De azért, hogy az alkotó ne legyen kiszolgáltatva a mükereskedelemnek, az állam létrehozta az uj törekvések támogatásának széles rendszerét, az állami megbizásoktól az állami vásárlásokon keresztül, a különböző ösztöndijakig. Fontos kérdés azonban, hogy hogyan mükődnek ezek az intézmények, ezek a lehetőségek. Hogy valóban a legjobb minőségü uj törekvéseket támogatják-e, vagy ezek az állam által a közönség izlés ellensulyozására mükődtetett lehetőségek is erre a szintre kezdenek beállni. Én

ugy érzem, hogy az utóbbi években kisért ilyen veszély.

- Hallottunk itt az iménti film összeállitásban egyérdekes véleményt, vagy egy érdekes kezdeményezési lehetőséget, nevezetesen azt, hogy talán a mükereskedelemnek aktivabbnak kellene lennie. Nyilván meg kellene keresnie az alkotókkal való különböző kapcsolatok meglévő és kialakitható formáit.

- Ez teljesen jogos igény. A választék bővitése csak ugy képzelhető el, hogyha a mükereskedelem nem vár hozott anyagra. Az elmult hónapokban jó kezdeményezések bontakoztak ki erre. A Képcsarnok Vállalat, a Müészeti Alap szerződést kötött neves müvészekkel, Kossuth-dijas müvészekkel, kiváló müvészekkel, érdemes müvészekkel, arra, hogy alkotásaik a mükereskedelmen keresztül is eljuthassanak a közönséghez. Megbizásokat ad müvészeknek magasszinvonalu alkotások elkészitésére, amelyek szintén a mükereskedelmen keresztül jutnak el a vásárlóhoz. Én nagyon üdvözlöm azt a fejlődést is, ami a Mücsarnok galériáiban rendezett kiállitásokban ölt testet, és érdekes tapasztalat, hogy az itt kiállitott szinvonalasabb képek nagyobb arányban találnak vásárlóra, mint a hét fős zsüriken bevett képek. Én nagyon érdekes uj kezdeményezés és azt hiszem jövőbe mutató kezdeményezés, hogy a müvészek egy része a kiállitásokon még el nem adott müveit átadja bizományba a Képcsarnok vállalatnak és ezek a drágább, szinvonalasabb alkotások sokkal magasabb arányban kelnek el, mint a tömeg kinálatban jelentkező alkotások.

- Hát sok mindenről esett szó eddig a beszélgetésben, egy valamiről azonban még nem szóltunk. Arról, hogy az alkotók, a müvészek által létrehozott müvek sokaságából, széles kinálatából, hogyan és milyen szempontok alapján választódnak ki azok, amelyekkel mi járókelők vásárlók nap mint nap találkozunk. Beszéljünk most tehát erről a zsürizésről.

- Zsüri rendszerünk lényegében egy elég régen kialakitott forma, ami hát az idők folyamán természetesen nagyon sok vonatkozásban korszerütlenné vált. Nagyon sok vonatkozásban ezt ugy kell érteni, hogy nem követte a rendszer azokat a társadalmi változásokat, amik közbe a társadalom irányitásába , a társadalom demokráciájába létrejött. Itt számolni kell azzal, hogy követnie kell a müvészeti közéletnek is azt a demokratizálódási folyamatot, ami az ország természetes folyamata ma már.

- Kialakultak bizonyos manirok, bizonyos modorok és ezek a manirok mentesek mindeféle képzőművészeti kulturától. A lektorátus zsürizésében bekerül egy olyan terv, amely ezektől a maniroktól, ezektől a kialakult modoros formáktól elüt, amely más, teljesen más szellmiségü, akkor ezek a tervek egyszerüen halálra vannak itélve. Éveken keresztül, de különösen évtizedeken keresztül ugyan azok a lektorok müködtek az Állami Lektorátusnál. Ugyan azok, egy pár ember határozta meg, az Állami Lektorátusnak a szemléletét. Két vagy három ember. Ugyhogy ez oly mértékben megmerevedett már ez a szemlélet, hogy ezen is mindenképpen ideje volna változtatni.

- Jelentős ellentmondás érzek a kép előtere ez tulajdonképpen stilizáltnak tünik a kép hátsó ...

- Ilyen népmüvészeti motivummá stilizálódik az a része, a többi meg hát nagyon festői, egy ilyen lazább előadás mód.

- Egy ilyen hétfői zsürin hány képet zsüriznek.

- Kb olyan 24o-25o kép jön be vegyesen természetesen, ennek egy része olajkép, egy része pedig akvarell, sőt néha akad néhány pasztel is, szerepel minden héten, most ebből kb olyan 6o-7o kerül elutasitásra. De hát persze változik hetenként, de nagy átlagba, hosszu távon kéne egy ilyen átlag, hogy körülbelül ez az arány.

- Nyilvánvaló, hogy egy 5 tagu zsüriben mindenkinek más a festői fölfogása. Ki mit tart legfontosabbnak, mint zsüror.

- Hát nézze ez általában ugy van, hogy cél is, hogy egy összetett zsüri legyen. Mert egy egyoldalu zsürinél fennáll az a veszély, hogy csak azonos stilusu képeket értékelne , esetleg ami attól távol áll, azt elutasitaná, vagy hát kevésbé értékelné, tehát pontosan az a célunk, hogy a zsüri összetétele is olyan sokrétü legyen, mind általába a beérkezett anyag. Mert nekünk itt a legfontosabb feladatunk véleményem szerint az, hogy feltétlenül meghatározzuk, hogy az a tárgy, jelen esetben kép, ami kikerül a forgalomba, az feltétlenül egy minimális müvészi szinvonalat legalább elérjen.

- Minőség a első legfontosabb kötelességünk is, hogy azt figyelemmel kisérjük az alsó határ meg van, adott, ebbe általába a zsüri egyet szokott érteni, a felső határ adott, két határ közé megfelelő szinten besorolni az itt lévő képeket.

- Ezekbe a zsürikbe differenciáltan, vagy ha ugy tetszik szélesebb szakmai szempontokat bevonva, gondolok itt muzeumokra, intézményekre igen. Legyenek jelen a zsüribe, tehát ahonnan az igény jön, ott ez jelentkezzen egy vita formában, ütköztetve esetleg nézeteket,

- Tehát ti egyetértetek azzal, hogy necsak müvészek zsürizzenek müveseket.

- Egyetértünk.

- Történtek kisérletek a bevonására bizonyos mzeumi muzeumok képviselőinek, ami egyáltalán nem sikerült.

- gy emlékszem, hogy egyetlen egy olyan müvet nem vett át aztán a Zsüri, amit a muzeum javasolt megvételre, mert nem érte el azt a szinvonalat.

- Én zsüribe ültem már és volt amikor kellemétlen volt. Amikor ugyjöttem el, hogy rosszul éreztem magamat.

- De mikor Zoli , mikor milyen szempontok voltak azok, amikor ott

kellemetlenül érzi az ember magát. Mert nyilván valamilyem szempont felmerül, ami miatt te rosszul érezted magad.

-Hát ez egy olyan fajta játék, amibe csak vereséget lehet szenvedni, igy érzi az ember.

- Etikusnak tartjákée ezt a zsüri rendszert.

- Én elmondtam, hogy a táblakép vásárlás az egy nagyon jó bevált módszer, a Képcsarnoknál mindig változtatnak. Én nekem ez a változat nem tetszik.

- Szükség van-e a zsürire a jelenlegi formájában.

- Tőlem kérdezi. A jelenlegi formájában szükség vanée. Jelenleg ez a szerkezet létezik, más szerkezet nincs. Nélkülözhetetlen, szükség van rá.

- Csak ezért.

- A csak ezért annyit jelent, hogy történhetne másként is.

- Az elvekkel itt én egyetlen bajt látok. Az a babona, hogy a müvészethez csak a müvész ért, tehát a müvészeti alkotásokat azt csak müvészekkel kell zsüriztetni, vagy pedig abban az esetben, hogyha ez a kereskedelmi forgalomba kerülnek, akkor kereskedőkkel és müvészekkel zsüriztetik őket, a müvészeti alkotásokat, ez a gyakorlat véleményem szerint és az azelv amihez amin ez alapul, nem szerencsés. Ti. én szerintem a müvészet fontosabb dolog annál, hogy sem csak müvészekre lehetne rábizni.

- Nos hallottunk néhány rövid véleményt, amelyek azért egy ponton összecsengenek. Mégpedig ott, hogy a zsüri rendszerével, a kiválasztás rendszerével szinte senki nem ért egyet, jelenleg. Mi az Ön véleménye erről.

- Talán azzal kezdjük, hogy szükség van-e a zsürire, amire Sváby Lajos igenlően válaszolt. Én egyetértek vele, mert ma ez a formája a müvészi értékek értékelésének kiválasztásának nélkülözhetetlen. Képletesen szólva olyan minőség ellenőrzés ez, amelynek a közönség szellemi táplálékára kell vigyáznia. Elsősorban tehát a közönség iránti felelősség kötelez arra, hogy valóban csak értékek kerüljenek nyilvánosságra. De nem kevésbé fontos az is, hogy védelmet jelent a szakmai ellenőrzés és minősités a müvésznek is. Egyre több megrendelő fordul azzal a kérdéssel müvészekhez, hogy számukra alkotásokat készitsenek. De nem minden megrendelőtköteles szakmailag is érteni ehhez. Hogyha csak tőlük függene, akkor a müvész uj törekvéseinek esetleg el kellene, el lehetne buknia.

- Mi hát akkor a baj, mert hogy baj van azt hallottuk.

- A baj az, hogy tul szük körre korlátozódik az alkotások megitélése. A zsüri rendszer kialakitásánál az a meggondolás játszott döntő szere-

pet, hogy a szakértők mondjanak véleményt az alkotásokról. A szakértők döntő többségükben művészek, a Magyar Képző és Iparművészek Szövetsége adja meg a szakértőknek azt a névsorát, akiket a zsürikben foglalkoztatni lehet. De közülük nem mindenki szivesen vállalja ezt a korán sem népszerü és könnyü feladatot. Igy ujabb szükülés megy végbe, a zsürikben résztvevők körében és valóban előállhat olyan helyzet, amiről itt szó volt, hogy egyfajta izlésü, egyfajta szemléletü emberek találkoznak, akik nehezen értenek meg más törekvéseket és elgondolásokat. Egyszóval kissé belterjes lett a biráló bizottságok munkája, és kevés belszólást enged a társadalom szélesebb köreinek. A müvészeti szakma szélesebb köreinek, de még inkább a közönség megitélésének márpedig ma a müvészet és közönség kapcsolata feltételezi a közönség aktiv vélemény nyilvánitását is. A müvészi alkotások megitélésében.

- Hogyan lehet ezt megoldani és egyáltalán van-e valamilyen elképzelés ennek a megvalósitására.

- Szervezeti és tartalmi változások szükségesek. A szervezeti változások most arra irányulnak , hogy a most egy két intézményben központositott biráló bizottsági munka a jövőben valamennyi megyében és sok központi intézményben is megvalósuljon. Nem arról van szó, hogy ott a vezetők, vagy a tisztviselők itéljék meg a müveket, hanem hogy a szakértőket ők hivják össze és az ő szervezésükben működjenek ezek a szakértő bizottságok. Igy tehát lehetőség nyilik arra, hogyha esetleg valakinek a képét szobrát kisplasztikáját elutasitották egyik zsüri bizottságon, talán megpróbálhatja egy másik zsüri bizottságon is, amelynek a szemléletében jobban bizik.

- Milyen összetételüek lennének ezek a bizottságok, vagy egyáltalán megállapitható-e ez, van-e valamilyen elképzelés arra vonatkozóan, hogy milyen lenne egy ideális összetételü bizottság.

- Az ideálisat azt hiszem még nehéz kikalkulálni. Hogy hogyan lehet előre lépni, erre vonatkozóan van elképzelésünk. Ez pedig az, hogy a zsüri bizottságok munkájába a müvészek mellett be kell vonni, müvészet történészeket, müvészet kritikusokat, a muzeumok képviselőit, más gyüjtemények képviselőit, és mi ugy gondoljuk, hogy itt az ideje annak, hogy helyet adjunk ezekben a biráló bizottságokban a kultura közvetitő értelmiség képviselőinek is, akik hozzáértéssel, ugyanakkor a közönség itéleteinek ismeretében foglalhatnak állást egye müvek megitélésében.

- Pedagógusokra, népmüvelőkre gondolunk ez alatt, hogy kultura közvetitő értelmiség.

- Elsősorban.

- Ez tehát a közeli jövő. Köszönöm szépen a beszélgetést és ezzel mai müsorunk végére értünk, a viszont látásra novemberben.

Miklós Pál, művészettörténész

Vörös Rozália és Rédő Ferenc szalikár-pot kiállítását Miklós Pál nyitja meg 1980. jún. 26.-án, a Budavári Palota „D"-épületében.

Meghívó

1980. jún. 26.

1102 Miklós Pál
az Iparmüvészeti Mu-
zeum főigazgatója

1978.IX.15. 6,45 N.

Szót kérek!

- Szót kér Miklós Pál az Iparmüvészeti Muzeum főigazgatója.

- A Képzőmüvészeti Világhétnek mindig az a célja, hogy a müvészetnek valamelyik fontos társadalmi vonatkozására hivja föl a figyelmet. A Magyar Képző és Iparmüvészek Szövetsége által szervezett és söztökélt kiállitás és rendezvények, előadások, ebben az esztendőben az utcák és terek müvészetére irányitják a közönség figyelmét. A környezetformáló müvészetek hagyományos lenevezéssel képző és iparmüvészetek sokféle igényt elégitenek ki a mai ember életében. Nemcsak szellemi kalandot jelentő kiállitásokból, nemcsak lakásunkat diszitő képekből és kerámia tárgyakból áll a müvészet, még csak nem is azokból a kulturákat, korszakokat jelképesen sürítő nagy remekmüvekből, amiket a muzeumokban csodálunk meg, hanem olyan sokszor hétköznapinak tünő tárgyakból és épitményekből, amelyeknek müvészet voltára alig ügyelünk, pedig nap, mint nap használjuk, látjuk őket. Az utcák és terek müvészete ilyen szerény müvészet. Pedig ezeknek a tárgyaknak roppant erős hatásuk van reánk, amint a csepp kivájja a követ, ugy vájódik be emlékezetünkbe nképük, formájuk, látványt szinező hangulatuk. Aokszor nem is kell hozzá nagy idő. A dadaida kut már elválaszthatatlan a Belváros képétől, az ugynevezett BAH csomópont és hidive hasonlóképp a budai tájtól. Az utcakép kisebb és kéréstéletü elemei a plakátok, kirakatok, cégtáblák, ezek viszont ismétlődésükkel sujkolják belénk a formákat, szineket. A mai civilizáció utcaképéhez szervesen hozzátartoznak az olyan tájékoztató vagy épp segitséget adó eszközök, amelyen a fényreklám, a közlekedési jelzés, a telefonfülke. Ma már ezektől a tárgyaktól is azt követeljük meg, hogy esztétikailag formáltak legyenek, hogy az ember köznapi siirgés-forgásának vagy épp pihentető sétájának kellemes tetszetős hátterét szolgáltassák. Amilyen fontos ez a fajta müvészet, olyan hálátlan is alkotójával szemben. Vajon ki tartja számon a plakátok tervezőit? De még a hagyományosan nagy müvészetnek tisztelt köztéri szobrok alkotóit is ritkán ismerik a naponta arra járók. Sőt, olykor magát a müvet, a metró aluljáróját diszitő zománclapokat, a parkot ékesitő szobrot is alig veszik észre. S minél jobb, annál kevésbé. Mert ha olyan összhangban van környezetével, mintha mindig ott lett volna, akkor a legjobb. S épp ezzel az észrevétlen, de szüntelen jelenlétével válik izlésünket, szépérzékünket, esztétikai igényünket, emberségünket csiszolgató szellemi erővé. Már csak ezért is érdemes fölhivni rá a figyelmet. De azért is, mert ezek jó része maradandó alkotás. Mint ilyenek a mi korunk képét fogják a jövendőre, az utókorra örökiteni. Nem mindegy tehát, hogy hányan és milyen tudatossággal figyelünk oda épitésükre, szépitésükre és megőrzésükre.

- Miklós Pált hallották.

dr. Miklós Pál, művészettörténész

A Műcsarnokban ma nyílt meg Benczúr László festőművész gyűjteményes kiállítása; dr. Miklós Pál nyitotta meg a kiállítást.

Tv.-híradó

1979. IV. 20. 19.30 Televízió.

1021

1978. junius 2. Kossuth 16,05 Áné

Gondolatjel

- A közelmultban a képzőművészeti intézmény rendszerben is változások kezdődtek. Erről beszélget Bereczky Lóránddal, az MSZMP KB munkatársával, Csorba Gézával, a Kulturális Minisztérium osztályvezetőjével, Kiss Istvánnal, a Magyar Képzőművészek Szövetsége elnökével, és Miklós Pállal, az Iparművészeti Muzeum főigazgatójával Rózsa T. Endre.

- A képzőművészeti élet jelenlegi intézményi sturkturája fokozatosan alakult ki a felszabadulás óta eltelt időszakban. Vannak olyan ma is müködő művészeti intézményeink, amelyek ugyszólván közvetlen a felszabadulás után létrejöttek, és ma is ugyanugy funkcionálnak, vannak azonban más intézmények is, itt elsősorban a képző- és iparmüvészeti lektorátust kell megemliteni, amely 1963-ban létesült, és akkor uj funkciókat látott el. Ugy gondolom, hogy ez az intézményi rendszer, amely évtizedeken keresztül betöltötte feladatát, sok tekintetben elavult, és ez az intézményi rendszer már bizonyos ellentmondásokat produkál, feszültségeket és konfliktusokat is produkál.
A kulturális élet mozgása, formái és ezen belül természetesen a képzőművészeti élet formái, mozgásai is sok tekintetben megváltoztak. A müvészeti élet arányosabban helyezkedik el az ország területén a korábbi igen erősen főváros-centrikusság oldódóban van. Továbbá fel kellett figyelni arra a folyamatra, ami a tanácsok kulturális tevékenységének a megerősödésével járt együtt. Arról van itt szó, hogy igen erősen megnövekedett a képzőművészeti életben is a kezdeményezőkészség. Hogy csak egy példát mondjak. Az utóbbi másfél évtizedben Magyarországon tulajdonképpen végbement a különféle tipusu kiállitásoknak az elhelyezkedése az ország területén. Kialakultak a különféle müfajok fórumai. Pécsett például a kisplasztikának a biennáléja, Szombathelyen a mai magyar textilmüvészetnek a fóruma, Egerben pl. az akvarell müvészetnek a fóruma, Villányban szobrász szimpózium.

Szóval ma már kialakult és bizonyos mértékig elrendeződött egy ilyen kiállitási struktura.
Erre talán azt lehetne röviden mondani, hogy ez egy differenciálódási folyamat.

- Miklós Pálnak egy nagyon izgalmas tanulmánya jelent meg a májusi Kritikában. Cikkében felveti, hogy a decentralizálás azért buktatókkal is jár. Hiszen ha a tanácsokhoz kerül át a döntések egy része, akkor ott van egy nagyon elemi probléma. A tanácsok általában nem rendelkeznek képzőművészethez igazán értő emberekkel.

- Lényegében arról van szó, amit Csorba Géza is hangsulyozott, hogy a struktura elavult. Spontán korrekciók megindultak. A decentralizálás ezek közé a spontán korrekciók közé tartozik. Ezeket átgondoltabbá, tudatosabbá, téve nagyon sokat lehet tenni. Ezek a veszélyek kétségtelen fennállnak. Ez elsősorban képzési, oktatási probléma, véleményem szerint azonban van megfelelő mennyiségü ember. Nagyon jó példákat tudok arra, hogy kitünő müvészek társadalmi munkában vállalják egy-egy kis galériának müvészeti irányitását, minden honorárium nélkül.
A másik dolog, hogy ennek a decentralizálásnak jól át kellene gondolni a perspektiváját. És itt azt hiszem tudomásul kellene venni azt, amit Csorba Géza differenciálódásnak jelölt. A kisgalériáknál a tanácsok müködtetésében, közmüvelődési funkcitó betöltő intézményeknél nagyon jól meg lehetne valósitani ennek a differenciálódásnak bizonyos következményeit. Én bátran meg mernám csinálni azt, hogy olyan különbséget, olyan határozott különbséget vállaló galériák legyenek, hogy az egyik csak elit müveket állit ki, a másik kiszolgál egy szélesebb, demokratikusabb, de bizonyos körök részéről elmaradottabbnak, konzervativnak itélt közönség izlést.

- Tulajdonképpen miért foglalkozunk ezzel? Azt nagyon egyértelmüen és hangsulyozottan szeretném mondani, hogy mert alapvető társadalmi ügy. Ez nem olyan nagyon világos egyelőre, a müvészetet még nagyon sokszor tekintik ugy, mint valami diszitményt a társadalmon. A decentralizálódásról beszéltünk az előbb. Persze, hogy nincsenek meg mindenütt a feltételei. Nemcsak a müvészeti vonatkozásban nincsenek meg, hát nem volt meg az államigazgatásban, nem volt meg a jogi kérdésekben, és még egy csomó dologban nem volt meg. Van egy nagyon egyszerü dolog, feladatokon nő meg az ember. De nemcsak az ember, hanem az ember intézményei is.

- A kultura demokratizálódásának folyamata nem ujkeletü dolog, Magyarországon. Hogyan vannak meg ennek az intézményi feltételei? Hogy van meg ennek a lehetősége a kulturális intézmények részéről?

- A kultura és igy a müvészet, a képzőművészet is közügy, a társadalom ügye. Azt hiszem valóban ebből az alapgondolatból lehet megérteni a kultura demokratizálódásával kapcsolatos kérdéseket is, és azokat a konkrétabb kérdéseket is, amelyek a müvészeti élet intézményi strukturájával, funkcióival kapcsolódnak össze.
Van azonban a müvészet értékelésének, megitélésének intézményesitett formája is. És ez a mi mai képzőművészeti intézmény rendszerünkön belül például olyan intézményekből áll, mint a képző- és iparmüvészeti lektorátus, vagy a müvészeti alap, amelyben birálati tevékenység folyik.
Azoknak a vizsgálatoknak, amelyet a Kulturális Minisztérium folytatott az egyik tanulsága éppen az volt, hogy ez az intézményesitett birálat, tehát a müvészeti intézményeinkben folyó mü értékelés, meglehetősen belterjessé vált, és azt a tanulságot vontuk le belőle, hogy ezt a belterjességet erősen oldani kell.
Akkor, amikor a müvészet demokratizálásáról beszélünk, akkor ebbe a fogalomba kell kapcsolnunk a birálatnak a demokratizálását, és éppen ez az egyik törekvésünk a tervezett intézkedésekkel, hogy tudniillik jobban bekapcsoljuk a müvészet fejlődésébe magának a társadalomnak a jelzéseit is. Azt, ahogyan a társadalom befogadja a müvészetet.
Természetesen nem arra kell gondolni, hogy a müvészet szakmai kérdéseihez nem értő laikusokat kérjünk fel birálatra, ez nem lenne a célszerü módszer. De be lehet kapcsolni már ma is, szakembereknek olyan körét, akiknek a körét eddig nélkülöztük ebben a munkában. Tehát vannak tartalékok már most is a birálat felfrissitéséhez, és más források is vannak ezen a területen, mert gondolkodni lehet azon, hogy a kultura közvetitő értelmiség köréből is bekapcsoljunk a mi birálati munkánkba olyan hozzáértő embereket, akiknek a véleményére számitani lehet.

- A zsürizéshez kapcsolódva szeretnék néhány gondolatot elmondani. Lehet, hogy meredek egy kicsit.
Jelen pillanatban a birálati rendszerben a kulturpolitika viszonya teljesen egyforma az országos kiállitás és az egyéni kiállitás vonatkozásában, mert a zsürizés tekintetében ugyanaz az eljárás mód érvényesül, még akkor is, ha ez a bizonyos decentralizáció már a maga göröngyös utján megindult.
Itt annyiban kellene különbséget tenni, hogy nyilvánvaló egy csoportos kiállitás, amely esetleg egy müfajnak vagy egy szakmai ágnak a keresztmetszetét adó és mondjuk a minőség tekintetében orientáló jelentőségü kiállitás kellen, hogy legyen, ott sokkal fontosabb egy nagyobb felelősségü zsüri tevékenysége, mig az egyéni kiállitást azt hagyjuk meg az egyéni kiállitó felelősségének.
Tudniillik, nem volt rá példa, de miért ne sarkositsuk a kérdést, elképzelhető, hogy én csinálok egy kiállitást, ezt lehuzza a kritika, nem szereti a szakma, és azt mondom, kérem az én jó müveim otthon vannak, ezt engedélyezte a zsüri, tehát én jó vagyok csak rosszul válogatták.

Tehát nem lehet ugyanazt a felelősséget vállalni, éppen a differenciálódott művészeti közéletben és egyáltalán a művészet iránt differenciálódott társadalmi szükséglet miatt nem lehet ugyanazt a felelősséget vállalni egy csoportos, egy országos volumenü kiállitás és egy egyéni kiállitás tekintetében.
Azt hiszem, hogy a birálati rendszer és az intézményi struktura változtatásában ezt figyelembe kell venni és tudomásom szerint az eddigi elképzelések és javaslatok ezt tudomásul is veszik.

- Mik jelenleg a konkért elképzelések a képzőművészeti élet strukturájának intézményeinek megujitására?

- Ezekkel a munkálatokkal, amelyek között konkrét intézkedéseket is tervez a Kulturális Minisztérium az a célunk, hogy a müvek birálata, a kiállitásokról, vásárlásokról hozott döntés ott történjen, ahol a kezdeményezés történik, ahol a felelősséget is vállalni kell ezekért az intézkedésekért.
Az intézkedések jó része arra irányul, hogy a központositott birálat feladatával ellátott intézménytől a képző- és iparmüvészeti lektorátustól bizonyos feladatokat decentralizáljunk, áthelyezzünk tanácsokhoz, sőt magán megrendelőnek a köréhez is, igy például az iparmüvészettel a vásárlásokkal, az alkalmazott grafikával, a plakátmüvészettel kapcsolatos birálati feladatoknak a nagy részét, és főképpen a kiállitások tervezésének engedélyezésének és birálatának a feladatát.
Konkért intézkedést tervezünk a Mücsarnok tevékenységével kapcsolatban is, itt is volt ugyanis egy furcsa ellentmondás, nevezetesen az, hogy a Mücsarnok az egy központi állami kiállitáspolitikai intézmény, amely azonban eddig a kiállitási terveket és a lektorátus által zsürizett kiállitásokat készen kapta, tehát voltaképpen csupán kiállitás lebonyolitó intézmény volt. Ez a formája ma már nem tud illeszkedni a kulturális élet jelenlegi struktúrájába, amelyben az önálló mühelyek, az önálló müvészetpolitikailag felelős mühelyeknek a jelentősége igen megnőtt.
Tehát a Mücsarnok feladat-körét is igy kivánjuk átszervezni, hogy mühellyé váljon, tehát saját maga tervezze meg, birálja el és bonyolitsa le a kiállitásait. A tervezésnek és felelősségnek olyasféle formájában, mint ahogyan egy könyvkiadó, egy folyóirat szerkesztőség is felelős mühely és maga tervezi és valósitja meg a terveit.
Célunk az is, hogy az intézményesitett birálatnak a belterjességét, zártságát feloldjuk, demokratizáljuk, nemcsak magát a müvészetet, hanem a müvészetnek ezt a fontos birálati funkcióját is. És ezáltal a müvészet szerepének a növelése a tulajdonképpeni cél, a kulturális élet, a társadalmi élet vérkeringésében.

- . -

1021

1978.VI.2o.Televizió 21.15 Gné
NÉZŐPONT

- Jó estét kivánok. Mint az iménti tartalomjegyzékből önök is látták mai összeállitásunk mindössze három témával foglalkozik. Ezek közül az első a plakát. Pontosabban az, ami a plakátról az eszünkbe jutott. Mielőtt azonban ezt a témát közelebbről szemügyre vennénk, nézzük meg a következő néhány perces filmösszeállitást.

- A Magyar Hirdető ötletes és könnyed filmje után lássuk a valóságot. Hogyan látják a helyzetet a járókelők, akik nap mint nap szembetalálkoznak a plakátokkal.

- Hát a közelmultban, amit meg is néztem a Klein úr volt és a Dárdainak a filmje, a Filmregény, ez a két plakát nekem nagyon tetszett.

- Mozi, vagy szinház plakátra, hát nem voltam figyelmes.

- Van amelyik mond valamit, de van amelyik semmit sem mond.

- Jézus Mária.

- Ha tudna mondani néhány filmcimet, amit plakáton látott.

- Ez az Arató Gyuri, vagy mi a neve nem tudom pontosan.

- Volt esetleg olyan film, amit a plakát miatt nézett meg?

- Volt igen. Mondjuk a Vadember már a kalandfilmek közül az azt a plakát miatt.

- Azt a plakát miatt nézte meg.

- A plakát miatt.

- Milyennek látja az utcán látható kulturális plakátok szinvonalát?

- Egyenlőtlennek.

- Ha kezünkbe veszünk egy nyomtatványt a könyvnyomtatás őskorából, vagy akár a mult század elejéről még abban annyi képzőművészeti izlés és koncepció van, hogy ahogy kézbeveszi az ember érzi a kort, mert tökéletesen kifejezi a kort. Ezzel szemben a mi plakátjaink nem fejezik ki azt a szinházat, amelyről tudósitanak ezek a plakátok, és főleg nem fejezik ki azt az előadást, amelyről tudósitanak a plakátok.

- Az Országos Rendező Irodától jövök éppen, ahol egy nagyon furcsa vita alakult ki, tavaly nyári programunkhoz, tavaly nyáron az FG-4-es cimü nagylemezt játszottuk a különböző szabadtéri szinpadokon, készitettek egy plakátot, amire az volt ráirva, hogy Fonográf FG-4-es plakát. Ebből a plakátból lenyomtak azt hiszem tiz ezer darabot, egyébként sok pénzbe kerül az ilyen plakát, de mondták, hogyakkor is ennyi került volna hogyha mondjuk 5 ezer példányba nyomják, minden esetre maradt belőle 5 ezer darab. Erre most az Országos Rendező Iroda képviselője azt mondta, hogy idény nyáron is ezzel a plakáttal

fogják hirdetni a müsorunkat, annak ellenére, hogynem ezt a lemezt játszuk, hanem egész mást. Egyszerüen azért, mert megmaradt ez a plakát és nincs keretük arra, hogy uj plakátot nyomjanak.

- Hát kérem szépen ennek meghatározott helye van, nálunk a központban cimszerint kiirják, hogy melyik plakát melyik plakátra ragad.

- Mi az utja egyplakát megjelenésének, a megrendeléstől az utcára kerülésig?

- Hát itt a fal látja tele van plakátokkal, választunk egyet, ott a Riasztólövés cimü filmplakát. Bacsó Péter filmrendező tavalyi filmje. Hát nagyon szeretem ezt a plakátot, azért is választottam. A filmplakát tulajdonképpen a legérdekesebb, mert ott filmet látunk előtte. Levetitik a filmet, több grafikusnak, magyar filmnél még több grafikusnak. Ezekután a Képző és Iparmüvészeti Lektorátus zsürijébe kerül, a Magyar Hidetőbe, az egész plakát tömeg, amit a sok grafikus csinált, és a Hirdető zsürije szelektál.

- És milyen szempontok érvényesülnek akkor, amikor a zsüri által nem javasolt plakát kerül mégis az utcára?

- A megrendelő azt mondja, hogy nekem ez tetszik a pénzemért, enyi.

- A legtöbb müvész nagyon érzékeny, és akkor, ha ugy érzi, hogy az ő terve jobb volt, akkor bizony nagyon rosszul érinti. Bár azt is meg kell mondani, hogy nagyon sokszor előfordul, hogy a megrendelő a jobbat választja, és mondjuk az nem az enyém, ezt viszont sportszerüen el kell tudni viselni. Többé-kevésbé bekövetkezik az a dolog és ez a baj, hogy elkezd nem a saját fejével gondolkodni, hanem a megrendelőjével. Sajnos ennek többé-kevésbé mindnyájan áldozatai vagyunk. Mert szeretnénk, ha a plakát megjelenne.

- Készülnek jó plakátok, de ugyanakkor az utcán még sem a legjobb plakátok jelennek meg. Egyik okát abban látom, hogy a kölcsönös bizalmatlanság, a megrendelő és a müvész között.

- Téli könyvvásár. Néhány éve többen nagyon jó grafikusok vázlatoztak erre a témára, ötlettel, jókedvvel, nem lett belőlük plakát és évek óta nem látok mást, mint kimondom, a szemlélet lényegét egy giccses módon fogalmazott fénykép egy bübáj arany kislányról, bübáj arany könyvekkel, bübáj arany ródlin, és az egész egy ilyen operett hangulatban ment.

- Abban az évben nekünk ez tetszett.

- Itt az volt a probléma, hogy a megrendelők sem egységes valakik. A megrendelő az ilyen elvont fogalomnak tünik, holott a grafikus egy propagandistával áll szembe, a propagandistának vannak főnökei, vannak társintézmények, amik esetleg befolynak egy-egy dologba, a minisztérium. Nagyon sokan nézik, nagyon sokan értenek a plakáthoz, vagy vélik, hogy értenek, szólnak bele és a végén a sok bába közt elvész a gyerek.

- Vannak olyan szervek, jelen esetben az Egyesülés, amelynek a plakátjait választott plakátjait még tovább kell futtatni a más szervek felé. Na mostitt valóban aztán elvész a sok hozzáértő, jószándéku hozzáértő között a plakát.

- Ne azt keressük a plakátban, hogy ez müalkotás. Nem muzeum falra valónak belső falára valónak tartsuk, hanem a plakátnak az eredendő funkcióját tartsuk szemelőtt éspedig az az, hogy a nézőt az utca emberét másodperc töredéke alatt valamire befolyásolja.

- Jó néhány kulturális területtel foglalkozó megbizó kicsit görcsbe ráddul, kicsit nem tud szabadulni évtizedekkel ezelőtti stilusoktól,

- Hát ennyi volt a film. És most bemutatom önöknek Miklós Pált az Iparmüvészeti Muzeum főigazgatóját, akit arra kértünk meg, hogy kalauzoljon bennünket ennek a témának a rejtelmeiben. Én azt javaslom, hogy kezdjük a beszélgetésünket az imént látott film egyik kijelentésénél. A Magyar Hirdető szakembere mondta azt a filmben, hogy a plakát az nem müalkotás, nem muzeumba való tárgy, hanem reklám. Igaz e ez a megállapitás.

- Nagyon szellemes a megállapitás, nagyon jól hangzik, de az az érzésem, hogyha elkezdjük feszegetni, akkor recsegni, ropogni fog. Sehol sem illeszkedik hézagmentesen, hogy finoman fejezzem ki magam. Hát valóban nem muzeumba való, a plakát, bár egyetlen alkalom van, amikor a világon, amikor muzeumba lehet plakátot készitteni, ez az egyetlen alkalom a Varsói Plakát biennalé. Ezt minden müvész tudja. Ezért tehát ez, hogy a plakát nem muzeumba való ez árnyék bokszolás. Ez egy olyan igénynek az elutasitása, amely igény nem létezik, senki sem képviseli. A másik, hogy a plakát nem müalkotás, de bizony müalkotás. Azt kell rá mondanom, ma nemcsak a plakáttól, hanem még a használati tárgytól, még a fogyasztási cikknek az élelmiszernek a csomagolásától is megköveteljük azt, hogy esztétikailag megformált legyen, vizuális kultura tekintetében igényesen tervezett legyen, akkor sokkal inkább meg kell követelnünk ezt a plakáttól. Ez tehát egy jogos igény, amint hogy jogos igény a dolognak a másik oldala is, hogy a müész, akkor amikor egy plakátot csinál akkor az önkifejezés igényével, ami a müvész szubjektiv igénye a müvészeti feladat megoldására, próbálja azt megfogalmazni.

- Gondolom igaz a másik oldal is, hogy azért bizonyos reklám funkciót, propaganda funkciót feltétlenül be kell töltenie a plakátnak.

- Kétséget kizáróan. Azt mondanám, hogy a plakátnak az alapvető funkciója valóban az, hogy reklámozzon, vagyis ugy ahogy a filmben elhangzott, az utca emberének felhivja a figyelmét valamire, befolyásolja, valamilyen parancsoló, felszólitó módon közöljön vele valamit. Csakhogy ez a plakátnak valóban alap funkciója. Az alap funkcióját azonban nem az alapfunkcióját teljesiteni azonban nem teljesitheti a plakát, sem öltözetlenül, sem egy néger törzsfőnök cicomájába öltözve. Nekem bármi a munkám, nekem tisztessé-

gesen megmosdva, felöltözve kell az emberek elé lépnem, sem rongyosan, sem mosdatlanul, sem pedig mondom egy néger törzsfőnöknek a cicomájában nem léphetek a közönség elé. Na most a plakátnak ez az alapvető öltözöttsége, az esztétikai megformáltsága, a vizuálisan kulturált előadásmódja, ez az amit igénylünk a plakáttól, annál is inkább, mert hiszen százezrek szeme előtt van nap mint nap, ha nem is hosszu ideig, mintegy köztéri müalkotás, vagy egy épület, vagy a megformált szabad tér, de mégis ott van három hétig, négy hétig, egy hónapig, és embereknek látásmódját, szemléletmódját, ízlését befolyásolja.

- Az Ön véleménye szerint a mai magyar plakátművészet hogyan felel meg ennek a kettős funkciónak?

- Azt kell mondanom, hogy hát ez személyes tapasztalatom, személyes véleményem, amit lehet, hogy sem müvészek, sem a szakma más képviselői, tehát a Hirdetőnek a megrendelői nem fognak tájesen osztani, hogy egyiket sem teljesiti mindig. Sőt nagyon gyakran nem teljesiti. Az egyik dolog ezt a létminimumot, tehát ezt a megjelenési minimumot a plakát nem tudja teljesiteni, akkor, hogyha nagyon sok a rosszul megformált, vagy izléstelen plakát, ilyen nálunk azért szerencsére nincs sok, de akad. A másik dolog, hogy igazán plakát kulturát a kereskedelem tud teremteni. A kereskedelem, amelyik árukat akar eladni, gyorsan akarja az árut, amikor piacra dobja eladni, nagy vevőkört akar szerezni, ennek ma a fotómüvészetnek és a fototechnikának a mai korában a leghatásosabb a kommers plakátnak a leghatásosabb eszköze a nagyméretü, harsogó sokszor sokkoló ugy szembevágó fotóplakát. Amelyiknek massziv naturalizmusa van. Na most ezzel szemben lázadni, finom, artisztikusan megoldott grafikai, festői erényekkel kecsegtető és kisméretü plakátokkal, a mi kulturális plakátjaink nagy része ilyen. Kitünő plakátművészeink vannak, de ők sajnos elmennek ebben az irányban, és ezek a plakátok nem sokkolóak, ezek ezek nem igazán reklám plakátok.

- Hadd kérdezzek valamit, ami foglalkoztat, ugyancsak az iménti filmben esett szó róla, hogy gyakorlatilag itt egy hármasság tapasztalható a plakát készités, illetve a plakátok kijövetele a közönség elé kerülése terén. Ügye van a müvész, aki plakátokat tervez, van egy zsüri, amely szakemberekből tevődik össze és ezeket a plakátokat rangsorolja, némelyeket kibocsátásra ajánl, némelyeket pedig elvet. Na most van a megrendelő,,amelyik ennek a piramisnak valamilyen furcsa módon a csucsán áll,vagy ül és ezeket a plakátokat aztán a zsüri és a müvészek által előterjesztett formában vagy elfogadja, vagy nem. Végsősoron az ő véleménye dönt minden fontos, vagy legalább is minden döntő kérdésben az ő véleménye érvényesül. Helyes-e ez igy?

- Azt hiszem, hogy ebben a pillanatban ez a megoldás erősen vitathatónak látszik. Sokáig jó volt, sokáig jó volt, ma azt hiszem odáig fejlődtünk, hogy ennek a visszásságai megmutatkoznak. Az imént emlitett példákban azért a plakátér én nem a tervezőt hibáztatom elsősorban, amelyik rossz, vagy amelyik hatástalan, hanem egyrészt a közegnek a hiányát, másrészt a megrendelőnek, vagy kitapintott,

vagy mesejtett, esetleg kipuhatolt igényét, amelynek kiszolgálója lesz a müvész, sokszor akaratlanul, sokszor szándékosan, na most a plakát véleményem szerint sokkal fontosabb, az előbb már jeleztem. Hát emberek százezrei előtt van hetekig az utcán, az utcának egy az utca vizuális képének egy nagyon fontos metszéspontja. Nem mindegy nekünk, hogy milyen az a plakát és éppen ezért a plakát sokkal fontosabb annál, hogy sem a megrendelőre bizhatnánk teljesen.

- Várható-e valamilyen változás e vonatkozásban?

- Tudok arról, hogy a Kulturális Minisztérium foglalkozik ezekkel a kérdésekkel, a zsürizés kérdéseivel általában, abban ennek a problémának a megvitatása, megreformálása is benne van. Na most én nem hiszem azt, hogy pillanatok alatt változást lehet elérni. Voltakép arról van szó, hogy a korszerü, uj, szocialista müvészet intézményi rendszerének a szocialista formáit keressük. És ez nem megy máról holnapra. Itt olyan formákat kell megváltoztatnunk, amelyek a régmultból öröklöttek és valamiképpen átigazitottuk magunk szükségleteire, reparáltuk őket, de azért nem funkconálnak tökéletesen. Azt hiszem, hogy itt az ideje, hogy korszerü, radikálisabb formákkal váltsuk fel ezeket, de ez nem fog menni máról holnapra. Az is elképzelhető, hogy csinálnak egy reformot, amelyik teljesen kivesszi a megrendelőnek a hatásköréből a plakátot, az sem jó, mert akkor meg egy másik irányban tolódhatik el a dolog, köztudott, hogy nálunk az alkalmazott müvészet, a disegnnek a képviselői nagyon sokszor éppen azért, mert az ipari produkció tervezésében nincs kellő lehetőségük, nagyon sok tehetséges müvész elfut, az önkifejezés, tehát az alkalmazott müvészet, az ipari termelés szolgálata helyett a müvésziönkifejezés irányába. Ami nagyon szép dolgokat eredményez, de az ipari termelés és a környezet esztétikájának, a hétköznapi élet emberibbé tételének, megszépitésének az ügyén nem segit.

- Köszönöm szépen a beszélgetést. A plakát müvészet és általában az alkalmazó képzőmüvészet területén jelenleg tehát koránt sincs minden rendben. Annál kevésbé, mert az időszakonként megrendezésre kerülő plakát kiállitásokon rendkivül szines, eleven kép fogadja az érdeklődőket. Minden esetre sokkal szinesebb és elevenebb, mint például az utcán. A megrendelők által visszautasitott plakát tervek azonban igy lényegében veszendőbe mennek, hiszen Miklós Pál gondolatához kapcsolódva, a kiállitó termek steril légköre semmiképpen sem pótolhatja az utca pezsgő eleven forgatagát az ott megforduló százezreket, milliókat. De vajon a szellemi energiának, a tehetségnek, ez a tékozlása csak erre a területre érvényes. Nézzünk most körül az Opera környékén.

Miklós Pál

Sokan emlékeznek még 3 héttel ezelőtt befejeződött adás sorozatára. A lakáskultúrával foglalkozott a második 12 órában. - Az adásban közreműködik Miklós Pál, az Építőművészeti Múzeum főigazgatója.

A második 12 óra.

1978. V. 6. 15,15 D. T. V.

BUDAPEST

„Kelet és Nyugat között" – konferencia Miklós Pál (1927 – 2002) emlékére

Iparművészeti Múzeum – Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Múzeum

2003. november 17.

Az Iparművészeti Múzeum és a Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeum 2003. november 17-én egész napos tudományos konferenciával adózott az egy éve elhunyt művészettörténész sinológus – az Iparművészeti Múzeum egykori, mára már legendás hírű főigazgatója – emlékének.

A délelőtti ülésszakon, amelyet teljes egészében a sinológiának szenteltek, pályatársai és tanítványai – *Fajcsák Györgyi, Ferenczy Mária, Hamar Imre, Kósa Gábor, Major Kornélia* és *P. Szabó Sándor* – számoltak be kínai művészettörténeti kutatásaik legújabb eredményeiről.

A délutáni ülésszak témája a művészettörténet, művészetelmélet, muzeológia volt. *Beke László* számos személyes emléke és *Miklós Pál* szóbeli és írásos megnyilvánulásai alapján a kortárs művészet elmélettel kapcsolatos állásfoglalásai, *Prékopa Ágnes* a tárgykultúráról szóló elmélkedései felidézésével villantották fel a tudós polihisztor néhány ma is követésre méltó fontos gondolatát.

Szilágy András és *Gáspár Zsuzsa*, akik 1975-1985 között az Iparművészeti Múzeumban közvetlen munkatársai voltak, kiállítási koncepcióját és közművelődési-, muzeológiai elképzeléseit ismertették.

A konferencia anyaga az Iparművészeti Múzeum évkönyvének, az Ars Decorativának 2004-ben megjelenő különszámában lesz olvasható.

P.J.

Törökkor

Magyar Mezőgazdasági Múzeum

2003. november 27–28.

- *Peter Maraky* Szlovák Nemzeti Múzeum főigazgatója, Pozsony: Megnyitó
- *Kubinyi András* akadémikus, Budapest: A török veszély és a magyar udvar, az urak és a nemesség a Jagelló-korban
- *Fodor Pál* Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézet, Budapest: Magyarország a török politikában a 16. század elején (1533-ig)
- *Tusor Péter* Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscsaba: Magyarország és a Szentszék 1526-ig Artner Edgar forrásgyűjteménye alapján
- *Vladimír Seges* Hadtörténeti Intézet, Pozsony : Idő, tér és mobilitás a középkor végi háborúkban
- *Zombori István* Móra F. Múzeum, Szeged : Habsburg-Jagelló kísérlet a török elleni háborúra Szydlowlecki Kancellár 1523-as naplója alapján
- *Molnár Antal* Eötvös Lóránt Tudományegyetem, Budapest : Kereszteshábórú vagy misszió? A Szentszék és Magyarország 1526 után
- *Marek Janicki-Tomasz* Ososinski Varsói Egyetem, Warsó: Jan Dantisek levelezése K. Szydlowieckivel különös tekintettel a Habsburg a magyar és a török politikára
- *Ilona Czamanska* Adam Mickievic Egyetem, Poznan: A lengyel-török kapcsolatok fordulópontjai a 16. sz. első felében
- *Oborni Terézia* Pécsi Tudományegyetem, Pécs: Tartományból ország: Erdély a 16. sz. első felében
- *Papp Sándor* Károlyi Gáspár Református Egyetem, Budapest: Magyarország az Oszmán birodalomban (1529–1541)
- *Henryk Gapski* Kelet-Közép-Európa Intézet, Lublin: A lengyel egyház és a török a 16. sz. első felében
- *Jaroslav Pánek* Cseh Tudományos Akadémia, Prága: A cseh királyság és a török a Habsburgok alatt

VÁC

Néprajz szakos muzeológusok konferenciája 2003-ban

2003. szeptember 10–12.

A néprajz szakos muzeológusok konferenciasorozatának az ötödik összejövetelét rendezte meg a Néprajzi Múzeum Vácott és Királyréten Fotó és néprajzi muzeológia címmel. A „továbbképzés" a néprajzi fotó, a fényképezés és a fényképhasználat muzeológiai kérdéseivel foglalkozott. A konferencia tematikája felölelte a néprajzi fényképpel kapcsolatos módszertani problémákat, a hétköznapi gyakorlat tapasztalatait, a vizuális néprajz (antropológia), a fényképészet és természetesen a néprajzi muzeológia témába vágó főbb kérdéseit.

A továbbképzés keretében érintett témakörök a következők voltak:

- a fotó mint a néprajzi kutatás forrása
- a fotó és a jelenkor dokumentálása
- a fotografikus rögzítés: realizmus, konvenciók, lehetőségek
- a néprajzi fotó története (technológiai korlátok, konvenciók)
- a néprajzi fotókészítés és -használat stratégiái

- kiállítás, fotókiállítás, fotó és kiállítás
- a kép és a hordozó viszonya (hagyományos, digitális fotózás)
- a kép megőrizhetősége
- állagvédelmi kérdések és feladatok.

A hagyományokhoz híven a magyarországi néprajz szakos muzeológusok jelentős része, 99 fő vett részt a háromnapos tanácskozáson és a hozzá kapcsolódó szakmai programokon. A konferencián elhangzott 19 előadás nyomtatásban is meg fog jelenni.

Wilhelm Gábor, Néprajzi Múzeum, tudományos titkár

Új kiadványok

Kontuly Béla emlékkiállítás és művészeti album

A kiállítás megtekinthető az Ernst Múzeumban, 2004. január 21. – február 18. között

Bizzer István, Kontuly Béla (1904–1983), Mikes Kiadó, Budapest, 2003

Az Ernst Múzeum centenáriumi kiállítással emlékezik meg Kontuly Béla (1904–1983) festőművészről, aki 2004. február 3-án lenne száz éves. Amióta fiatal művészként alkotásaiból 1932-ben és 1936-ban épp az Ernst Múzeum rendezett egy-egy gyűjteményes kiállítást, egyetlen hazai kiállító intézmény sem vállalkozott arra, hogy átfogó módon tárja a látogatók elé a festő életművét. Mialatt Japánban hatszor mutatkozott be az 1970-80-as évek folyamán. Egyedülálló tehát a 2004. január-februárban megrendezésre kerülő életmű-kiállítás, amelyet a centenáriumi évhez kapcsolódóan kiadásra került Kontuly Béla-album tesz igazán teljessé. Ez a több mint félszáz színes reprodukciót tartalmazó, oeuvre-katalógussal kiegészített könyv az első, amely Kontuly Béla művészetének elemzésére, az európai modern művészetben betöltött helyének bemutatására ilyen formátumban vállalkozott. Koncepciójában mind a könyv, mind a kiállítás a hazai és a közép-európai művészettörténet-tudomány legújabb vonulatához illeszkedik, amely céljául tűzte ki a realista, objektivista és klasszicizáló művészeti irányzatok pozitív újraértékelését. Miután a két világháború közötti időszak művészetét ma már korántsem értékeljük antagonisztikusan, mint elődeink tették (gondoljunk a „haladó" / „retrográd" jelzőpárra, amely ma is rányomja bélyegét a művészettörténet-tudomány gondolkodására, értékszemléletére), a modernizmus fogalma kiterjeszthetővé válik sokkal kiterjedtebb kulturális mezőre is. Ezzel számos olyan alkotó és művészcsoport a reflektorfénybe kerülhet, akiket a „retrográd" jelzővel korábban a kulturális emlékezetből ki akartak törölni. A könyv és főként a kiállítás szellemi előzményeinek azok az 1980–90-es évek folyamán létrejött nyugat-európai óriástárlatok és kiállítási katalógusok tekinthetők, amelyek megalapozták az 1920-30-as évek Európájában népszerűvé vált új realizmusok objektív megértését. Hazánkban ehhez a művészettörténet-tudományi tradícióhoz először a *Gálig Zoltán* által Szombathelyen 1993-ban megrendezett Az expresszionizmus után című kiállítás csatlakozott. Ezt követte a *Szőnyi István* és körének művészetét, azaz az 1920-as évek újklasszicizmusát mélyelemzésként ismertető, nagy sikert aratott óriástárlat, amely a Magyar Nemzeti Galériában 1999-ben volt látható *(Zwickl András–Szücs György–Zsákovics Ferenc* rendezésében). Az Ernst Múzeum Kontuly Béla-kiállítása méreteiben ugyan nem hasonlítható ezekhez a tárlatokhoz, de – ahogy szándékaiban a könyv is – sok érdekes összehasonlításra, új felfedezésre ad alkalmat.

Kontuly Béla Kassán végezte középiskoláit, *Halász-Hradil Elemér* mellett ott tanult festeni. 1920-tól *Krón Jenő* művészeti iskolájában is megfordult. Ennek az iskolának a létalapját a Kelet-Szlovákiai Múzeumnak az új csehszlovák adminisztratúra által kinevezett igazgatója, *Josef Polák* teremtette meg, aki a modern művészet pártfogójaként rövid idő alatt pezsgő művészeti életet teremtett Kassán az 1920-as években. Kontuly Béla is tőle nyert stipendiumot a prágai akadémiára, ahol egy évet töltött. Innen a pesti főiskolára *Réti István* osztályába iratkozott át. Közben, 1925-től *Dudits Andor* falfestészeti és *Olgyai Viktor* grafikai képzéseire is bejárt. 1928-ban az első ösztöndíjas évfolyammal utazott Rómába a *Gerevich Tibor* vezette Magyar Akadémiára. Legnagyobb sikereit az itt szerzett tapasztalatok alapján kialakított festői stílusával aratta, főként 1932-34 után. Ettől kezdve a hazai művészeti életben és gyűjtőkörét tekintve neve összeforrt a római ösztöndíjasok működésével, amely egyben meghatározta szakirodalmi értékelését is. Részt vett több Velencei Biennálén és az 1937-es Párizsi Világkiállítás magyar pavilonjába is készített egy monumentális pannót. Falképfestészete *Aba-Novák Vilmos*éval és *Medveczky Jenő*ével párhuzamosan fejlődött s vált a (poszt-)szecesszió utáni *(Nagy Sándor, Leszkovszky György* utáni) magyar monumentális művészet, főként az egyházi művészet megújítójává.

IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM

A gyűjtemény alapítási éve: 1872., akkor hagyott ugyanis jóvá a magyar országgyűlés ötvenezer forintnyi rendkívüli költséget „egy felállítandó iparmúzeum" céljára. Első „őre", később igazgatója, 1881-től Radisics Jenő volt, felügyeletével Ráth-Györgyöt bízták meg. Az „iparműmuseum" több mint negyedszázadon át vendégeskedett kiállításaival, előbb a Nemzeti Múzeum „köröndjében", majd a Sugár úti „Műcsarnokban". 1896-ban, a millennium évében avatták fel — Lechner Ödön és Pártos Gyula tervezésében — az intézmény mai, Üllői úti, immár állandó épületét. Az első világháború idején vöröskeresztes hölgyek tevékenykedtek a csarnok üvegkupolája alatt, a másodikban súlyos sérülések érték a múzeumot. A két világégés közti években a Történeti (Nemzeti) Múzeum egyik osztályává minősítették a gyűjteményt. 1948-ban, az addigra nagyrészt helyreállított Iparművészeti Múzeum visszanyerte önállóságát, s hozzácsatolták a Kelet-ázsiai Művészeti Múzeumot s a Ráth György Múzeumot. 1949-ben a Nagytétényi Kastélymúzeum (akkor: Rudnyánszky-kastély) is csatlakozott. Ettől az évtől lett Dobrovits Aladár a főigazgató. Őt 1970-ben Radocsay Dénes követte. *Miklós Pál* 1975 óta vezeti ilyen minőségben a múzeumegyüttest.

— *Gyűjtés, tárolás, rendszerezés, kiállítás — a kívülálló ilyen „kvartettbe" képzeli el a múzeumi munkát. Hogyan dolgoznak valójában? S milyen sajátosságok jellemzik a magyar Iparművészeti Múzeumot?*

— A múzeumokat sokféleképpen osztályozzák. Az egyik legismertebb, az angolszász tipológia például attraction, display és research múzeumot különböztet meg. E helyen nincs különösebb értelme a „szómagyarázatnak", ezek a fogalmak lényegében azt jelzik, hogy a viszonylag fiatal, parvenü múzeumok — kivált az amerikaiak — születésüktől kezdve szakosodtak, s egészen sajátos arculatot alakítottak ki. Ehhez azonban sok pénz, nagyon korszerű tárolási, feldolgozási, kiállítási lehetőség, s elegendő megfelelően specializált szakember kell. (A Paul Getty múzeum például — bár később kiterjesztette gyűjtőkörét — kizárólag modernekkel kezdte. Tellett rá, hiszen évente nyolcvanmillió dollárt költhetnek el, annyit, mint a világ összes többi múzeumai együttvéve. S csakugyan el is kell költeniük e csillagászati summát, mert különben elvesztik adókedvezményüket. Összehasonlításul: az Iparművészeti Múzeum ilyen célra évi 720 ezer forintot adhat ki.) A mi nagy hagyományú múzeumaink a klasszikus tradíciókat őrzik, s azok szerint működnek ma is. Kis ország a miénk, szerényebbek a lehetőségek. S nemcsak anyagi téren. Számos ország jó néhány egyetemén, sok művészettörténeti tanszék működik. Nálunk csak egy van. Így múzeumokra nemcsak gyűjtési, archiválási, kiállítási munka hárul, hanem a mindezt lehetővé tevő kutatás, tudományos vizsgálat is. Ezért én ésszerűnek tartom, hogy a klasszikus hagyományokhoz igazodunk. Intézményünk — gyakorlati okokból — nem időrendi, történeti tagolásban csoportosítja gyűjteményét, hanem tárgytípusok, anyagok, művességek szerint. Gyűjtőkörünk itt-ott fedi a Magyar Nemzeti Múzeumét s a Budapesti Történeti Múzeumét, ám azért sikerült arculatunkat többé-kevésbé pontosan meghatároznunk.

— *Beszéljünk hát a múzeum gyűjtőköréről: „tárgytípusok, anyagok, művességek szerint" mi tartozik ide s mi nem? S milyen praktikus ok indokolja az ilyen osztályozást?*

— A Nemzeti Múzeum olyan dekoratív, tehát esztétikailag megformált használati, illetve dísztárgyakat gyűjt, amelyek valami módon kapcsolódnak a magyar történelemhez. A Budapesti Történeti Múzeumban fővárosi származású iparművészeti alkotások találhatók. A középkor előtti tárgyakat mi a régészet körébe helyezzük, s csak a középkor végétől kezdjük az iparművészetet számon tartani. Tehát az egyetemes és a magyar kézműves mesterségek jeles darabjait gyűjtjük, attól a korszaktól kezdve, amióta ezek úgy elkülönültek, hogy már dísztárgyak is készülnek — egészen napjaink legfrissebb alkotásaiig, ha úgy tetszik: a designig. Az Iparművészeti Múzeum egyébként nem egyetlen intézmény, hanem szimbiózisban él a Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Múzeummal, s ennek nemcsak gazdasági, adminisztratív, hanem tudományos alapja is van... Ami a gyűjtemény rendezőelvét, tagolását illeti: öt osztály foglalja magában mindazt, amit ebben az épületben tárolunk, gondozunk, archíválunk. A bútorok, famunkák, hangszerek alkotják az egyiket; a másikat a fém-, arany- és ezüstművesség, az ötvösség termékei, továbbá órák és lámpák; a harmadikhoz tartoznak a kerámiák s az üvegművesség alkotásai; a negyedikhez a textilfélék: szőnyegek, fali kárpitok, szövetek, hímzések, csipkék, ruhadarabok; az ötödik, úgynevezett „kisgyűjtemény" sok mindent befogad a bőrmunkáktól a könyvkötésig, a csont- és fa-kisplasztikáktól a legyezőkig, szelencékig, a legkülönfélébb miniatűrökig. Bizonyára már a felsorolásból is kitetszik némiképp e gyűjteménycsoportok célja, értelme, gyakorlati haszna. Másként kell őrizni a nagy, és másként a kis bútorokat; több — de bizonyos értelemben azonos nemű — gondozást kívánnak a régi, értékes hangszerek. Az arany- és ezüsttárgyakat különleges biztonsági intézkedésekkel óvjuk. Az ötvösmunkák közül az óngyűjtemény egészen sajátos tárolást igényel: a fém ugyanis rendkívül érzékeny a nedvességre, hőmérsékletváltozásra. Ha e tárgyakat megtámadja az ónpestisnek nevezett — terjedő — kémiai folyamat, megeshet, hogy csak egy marék fehér port találunk a pótolhatatlan kincs helyén. Temperált környezet kell tehát az ónnak, és — szükség szerint — gondos fertőtlenítés. A kerámia és az üveg kevésbé érzékeny a hőmérsékletre, viszont eltörhet, sérülhet, vagy már eleve restaurálásra, ragasztásra szorul. Helyre van tehát szüksége, hogy „ne szenvedjen csorbát". A textil, mint tudjuk, szerves anyag, kondicionálása, molykár, sőt, környezetszennyezés elleni védelme külön gond. A „kisgyűjtemény"-nek is sok darabja készült szerves anyagból, ezek is különleges megóvást kívánnak. Külön kezeljük az úgynevezett modern tárgyakat. S természetesen egészen sajátos helyet foglal el intézményünk önálló, s mégis szerves részeként a japán és a kínai gyűjtemény, továbbá a koreai, vietnami, tibeti, mongóliai stb. tárgyak kisebb együttese. Ezeket a kelet-ázsiai tárgyakat is az Üllői úti épületben őrizzük, gondozzuk, ismét csak másféle feladatokkal találkozva... Ma már múzeumunk minden osztályának van saját, viszonylag jól felszerelt — bár, persze, korszerűsíthető — restaurátorműhelye, elméletileg és technikailag megfelelően felkészült szakemberekkel. A kutatást és a gyakorlati munkát egyaránt segíti negyvenezer kötetes könyv- (és folyóirat-) tárunk. Ebben gazdagon megtalálható a régi és újabb szakirodalom. (A Kelet-ázsiai Múzeumnak külön szakbibliotékája van.) Adattárunk nemcsak dokumentumokat, hanem fotókat, reprodukciókat is tartalmaz. S magában foglalja ex libris-gyűjteményünket.

— *Egy-egy múzeum nemzetközi értékét, gondolom, azon kivételes kincsei határozzák meg, amelyekért érdemes messze földről is fölkerekedni, s a gyűjteményt felkeresni. Vannak-e az Iparművészeti Múzeumnak ilyen tárgyai?*

— Igen, vannak — hála elődeinknek, s utolsó negyven esztendőnk igyekezetének. Vannak Európa-szerte értékelhető gyűjteménycsoportjaink, és olyan egyes tárgyaink is, amelyek az egyetemes iparművészetben is „aranyat érnek". Rendkívül értékesek például keleti szőnyegeink. Bárhol rendezzenek is jelentős kiállítást kontinensünkön, vagy azon is túl, ezek a szőnyegek mindig vendégszerepelnek. S hozzánk is sokan betérnek külföldről is, hogy megtekintsék ritkaságainkat: a XV. századi anatóliai szőnyegtöredéket, s az egész gazdag török gyűjteményt, de a kaukázusi, a perzsa, a közép-ázsiai türkmén darabokat is. A textilművészet más ágában szintén van olyan értékünk, amelynek nemzetközi a híre: ilyen például a Raffaello tervei és tanítványainak kartonjai alapján készült kárpitsorozatunk. Őrizzük az európai ötvösségnek néhány remekét, s a hazait különlegességek sorával, egy-egy kort műtárgyegyüttessel is képesek vagyunk bemutatni. Az

Uj Tükör, XXI.évf. 9.sz.1985

MIKLÓS PÁL

Edvin Hiedel

KISS ZOLTÁN FELVÉTELEI

A nemzetközi bábfesztivál észt vendégeivel szerettem volna szóba elegyedni, amikor megütötte a fülemet, hogy egy szemüveges férfi magyar szóval segít fotoriporter kollégámnak. Azon nyomban megkérdeztem: „Ön az észtek tolmácsa?" Mosolyogva válaszolt: „Én a magyarok tolmácsa vagyok." Szó szót követett, és hamarosan kiderült, hogy a véletlen szerencse a magyar irodalom egyik legjelentősebb észtországi tolmácsolójával hozott össze Békéscsabán. Így indult el beszélgetésünk „közös dolgainkról".

Most persze nem fordítóként látogatott el hozzánk?

— A tallinni bábszínház együttesét kísértem el, mivel minden alkalmat megragadok, hogy Magyarországra jöjjek. Műfordítói munkásságomhoz is itt kaptam az inspirációt: 1956 nyarán turistaként Budapesten vásároltam meg életem első orosz—magyar szótárát.

Úgy tudom, hogy a magyar kultúra iránti érdeklődésének volt más előzménye is.

— A tartui egyetem bölcsészkarán a finnugor szakon szereztem diplomát az ötvenes évek derekán, és másfél évig magyarul is tanultam. Amikor 1954-ben tanulmányaimat befejeztem, még nem gondoltam rá, hogy a fordítói pályát választom. Igaz, leningrádi diák koromban már olvastam eredetiben magyar műveket, elsőnek Petőfi verseit. Eleinte csak a saját örömömre fordítgattam, Karinthy Frigyes írásaival kezdtem. Nem reméltem, hogy ezek a fordítások meg is jelennek. Pedig nemsokára ez történt: 1960-ban napvilágot látott első munkám, Karinthy Frigyes *Tanár úr kéremje*, amely azóta már több kiadást ért meg. Legújabb munkám *Tamási Áron novelláinak* fordítása.

A két könyv között majdnem egy negyedszázad telt el, és közben szerkesztőként is dolgozott, a tallinni Eesti Raamat könyvkiadónál. S biztos kézzel mindjárt nagy fába vágta a fejszéjét: Nagy Lajostól Szabó Istvánig egy rangos válogatásban bemutatta a magyar elbeszélésirodalom huszadik századi képviselőit.

— Általában a saját ízlésem szerint válogatom a lefordítandó műveket. A kortárs irodalom inkább vonz, talán mert 1930-ban születtem. Akár Szabó István, akihez munkám során nagyon közel kerültem; sokáig leveleztem vele, sőt személyesen is találkoztunk. Írói világában otthon érzem magam. Szeretnék egy bővebb válogatást lefordítani írásaiból. Személyesen ismerem az én korosztályomhoz tartozó Sánta Ferencet is. A *Húsz órát* folyóiratból fordítottam le, amikor Magyarországon könyvként még meg sem jelent. Ez a mű igencsak eltér a mi hagyományainktól. Balladisztikussága és forró drámaisága elüt az észt próza sokkal távolságtartóbb és visszafogottabb, kifejezésmódjában szikárabb stílusú műveitől. De talán éppen azért keltett nálunk nagy érdeklődést.

Egyetlen múlt századi írót fordítottam eddig, kiadói megbízásból: *Az arany embert*, Jókai legkedvesebb, külföldön is nagyon népszerű regényét. Krúdy Gyulát mindmáig kortárs írónak tekintem. *A vörös postakocsi* fordítása sok gondot, de örömet is szerzett. Krúdy nagyszerű stílusművész, prózája költői erejű, sorainak zeneisége, zamata van.

Másfajta izgalmat jelentett nekem Kertész Ákos *Makrája*. Különösen párbeszédei, sajátos munkás, köznapi nyelvezetének hiteles tolmácsolása küzdelmes, szép erőpróba volt. (Tudomásom szerint a *Makra* a Szovjetunióban csak észtül jelent meg, bizonyára azért is, mert olyasmit mond el, amit nálunk addig nem fogalmaztak meg, pedig a regénynek az észt ember számára is van mondanivalója; a belőle készült drámát is nagy érdeklődéssel fogadták nálunk.) Fejes Endre korszakváltó regénye, a *Rozsdatemető*, 1965-ben látott napvilágot fordításomban (oroszul csak tavaly jelent meg). Az észt olvasók ízlése, véleményem szerint, sokszor egyezik a magyarokéval, ezért jelenhettek meg nálunk ilyen gyorsan ezek, a magyar irodalom fejlődésében — ma már bátran állíthatjuk — határkő jellegű művek. Ez — többek között — a magyar és az észt nép hasonló történelmi fejlődéséből következik, majdnem egy időben láttunk hozzá a szocializmus építéséhez. Irodalmaink ezért sokszor tematikailag is rokoníthatók.

Szerkesztői, válogatói és publicisztikai tevékenysége mellett az ön nevéhez fűződik a magyar drámák nagy részének tolmácsolása.

— Bár azelőtt is fordítottak nálunk magyar színdarabokat, a nagy lendületet a magyar dráma 1979-es fesztiválja adta, Észtországban akkor hat drámát mutattak be. Három művet én fordítottam: Illyés Gyula *Bolhabál*, Szakonyi Károly *Adáshiba* és Gyurkó László *Szerelmem, Elektra* című színdarabját.

Egyetlen Örkény-színdarab-fordításomat, a *Macskajátékot* a tallinni Drámai Színház 1973-ban mutatta be először. Tíz év múlva könyv alakban is megjelent. A *Macskajáték* és az időközben színre került *Rózsakiállítás* sikere arra késztetett, hogy újabb Örkény-darabokat fordítsak le; a kiadó tervbe vette a *Kulcskeresők*, a *Vérrokonok* és a *Pisti a vérzivatarban* kiadását is.

Nemrégiben készültem el Sarkadi Imre *Oszlopos Simeon* című drámájának fordításával. Ezt a rendkívül izgalmas, az új társadalom válságát feltáró művet ugyancsak a Drámai Színház mutatja be, éspedig a szolnoki Szigligeti Színház főrendezőjének, Paál Istvánnak a rendezésében.

Mi a magyarázata annak, hogy Észtországban ilyen nagy az érdeklődés a magyar kultúra, a magyar irodalom iránt?

— A már említett, főleg a kortársi irodalom iránti érdeklődésen kívül Észtországban a magyar kultúrának hagyományai vannak. Már a múlt században ismerték a magyar irodalom termékeit. Akkoriban nagyobbára még németből fordították a magyar szerzőket. Eduard Vilde, a nagy észt realista prózaíró fordításában jelent meg először észtül *Az arany ember*. Julius Mark, a tartui egyetem finnugor tanszékének tanára, e század elején tett nagyon sokat a magyar irodalom népszerűsítéséért; ő már magyarból fordított. A mindmáig legnépszerűbb magyar könyvet, *A Pál utcai fiúkat* az ő tolmácsolásában ismerte meg az észt fiatalság; eddig öt kiadást ért meg. Sokat fordított a húszas, harmincas években Ants Nurakin, aki Magyarországon végezte tanulmányait, eredetileg festőnek készült. Személyes ismeretség fűzte a magyar irodalom sok neves képviselőjéhez. Járt, többek között, Móricz Zsigmondnál is Leányfalun. Ants Nurakin szinte minden évben lefordított egy-egy magyar könyvet.

Jelenleg hárman fordítunk magyarból. Rajtam kívül Tiiu Kokla és Airno Pervik. Pervik az utóbbi időben egyre sokoldalúbb tevékenységet folytat, Aino Rand néven jelennek meg művei, gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt ír verset és prózát. Könyvei, úgy tudom, Magyarországon sem ismeretlenek.

Bármilyen sok magyar könyv jelenik meg azonban évente észtül, attól tartok, hogy mindaddig, amíg a magyar művek nem részesülnek kellő és érdemleges kritikai fogadtatásban, aligha kerekedhet ki nálunk a klasszikus és mai magyar irodalom megközelítőleg is egységes képe. Remélem, hogy a most induló fiatal fordítók és szakemberek, akik több hónapot tölthetnek Magyarországon, és nyelvileg, valamint szakmailag is jobban képzettek, változtathatnak ezen a helyzeten. A fiatal nemzedék tagja Leidi Veskis, aki Déry Tibor *Nikijével* és a *Kedves bópeer . . .*-rel kezdte meg, sikeresen, fordítói pályafutását, Ivar Sinimets pedig Szabó Magda *Katalin utcájával* mutatkozott be ígéretesen.

Milyen magyar könyvek szerepelnek kiadói és egyéni terveiben?

— Tamási Áron elbeszéléseit már évek óta fordítom, de ízes nyelvének átültetése már több kiadói határidő megszegésével járt. A klasszikusok közül szívesen fordítanék Kemény Zsigmond írásaiból. A régebben már észtül megjelent több Gárdonyi-regény széles körű olvasói igényt elégítene ki ma is, fordítása sem jelentene nehézséget, Móricz Zsigmond *Sárarany* és *Úri muri* című könyvének új fordításához azonban nagy lendületre, sok munkára lenne szükség, ha a mai olvasókkal láttatni akarjuk erőteljes stíluseszközökkel megteremtett írói világát.

Ha rajtam múlna, feltétlenül kiadnánk Mándy Iván és Mészöly Miklós néhány művét. Bizonyára felfedezés lenne irodalmi közvéleményünk számára. Nálunk is megjelenik egy Modern Könyvtár sorozat, amely elsősorban az írók, irodalmárok tájékoztatását szolgálja, és főleg a próza számukra esetleg ismeretlen lehetőségeit hivatott megmutatni. A fiatalabb magyar prózaírók közül Esterházy Péter újabb művei is ebbe a sorozatba illenének bele leginkább. Remélem, hogy a tehetséges fiatal észt fordítók vállalkoznak az új magyar művek bemutatására. A kiadó tervei között ez idő szerint — többek között — Kertész Ákos *Családi ház manzarddal* című regénye szerepel. Az én szép fordítói feladatom most Babits Mihály *A gólyakalifa* című könyve.

Véleménye szerint elég sok észt író és költő műve lát napvilágot magyarul?

— Azt hiszem, nem panaszkodhatunk, mert az észt irodalom sok értéke szólalt már meg magyarul. Nincs okunk elégedetlenségre: de nem lennék észt, ha nem azt mondanám: „Még több — még jobb lenne!" Az én feladatom azonban az, hogy a két nép, a két irodalom közötti hidat az észt oldalról építsem.

KENEDI LIA

augsburgi és a nürnbergi iskolát kivételesen szép alkotások képviselik. De igen értékesek egyházi kincseink is: az aranykelyhek, monstranciák, a miseruhák. A bútorgyűjtemény sajátossága éppen az, hogy a hazai fejlődést képes teljességében bemutatni, s van néhány ritka spanyol és francia bútorunk. Vannak egyedülálló elefántcsont-faragványaink és bőrmunkáink. Sok a szép (például bécsi) porcelán. A Kelet-ázsiai Múzeum érdekessége néhány Európa-szerte párját ritkító lakkozott faszobor; s található ott sok hasonlóan ritka értékű tsuba (kardmarkolatvédő) és netsuke (övgomb). Nevezetes a kínai rekeszzománc- és lakkgyűjtemény is.

— *Szóba került fentebb, hogy az Iparművészeti Múzeumban kutatómunka is folyik. Ki-ki végzi a maga feladatát, vagy vannak e tudományos tevékenységnek kö-*

MOLDVAY JÓZSEF FELVÉTELEI

Miklós Pál

zös jegyei is? Nyersebben fogalmazva: miről s hogyan gondolkodnak hasonlóan vagy azonosan az intézmény kutatói?

— Ebben a gondolkodásban — noha múzeumunkban szép számmal dolgoznak elsőrendűen felkészült szakemberek — sok még a séma, a túlhaladott tradíció. E hagyomány szerint iparművészeti gyűjteményünk anyagát művészettörténeti szemlélettel és módszerrel kell feldolgozni s a nagyobb összefüggések rendszerébe helyezni. A kialakult gyakorlat előírja, hogy miképpen kell egy-egy tárgyat meghatározni, valamely korhoz, helyhez, folyamathoz, műhelyhez, netán egyik-másik mesterhez kötni; továbbá: beleilleszteni a művészettörténet fejlődéssorába, egy stíluskorszakba. Ez a gondolkodásmód azonban ma már nem elégíthet ki bennünket, s nem is lehet igazi gyakorlata az iparművészeti kutatásnak. Az iparművészet alkotásai — legyen szó akár hajdani névtelen kézműves, akár modern, diplomás mester munkájáról, használati vagy dísztárgyról — elsősorban a művelődéstörténethez kapcsolódnak. Gondoljunk csak egy asztalra, székre, vagy egy köcsögre, vázára, üvegpohár-készletre, vagy netán szépen megmunkált egyházi kehelyre: bármelyik közelebb áll a korabeli iparhoz, a kézműves technika fejlettségi fokához, s ezek révén a kor természettudományos műveltségéhez (ahhoz tehát, hogy miként öntik a fémet, hogyan munkálják meg az üveget, drágakövet, mivel festik a kerámia vagy porcelán tárgyakat stb.), mint azokhoz a dekoratív elemekhez, ábrázoló jellegű díszítésekhez, amelyeket végül fölhasználnak. Mert a kor művészeti nyelvezetéből ez utóbbiak is lejutnak a kézművesmesterekhez, ám ezeket — kivált a régebbi időkben — inkább csak külsődlegesen alkalmazzák, nem önállóan. Számunkra tehát az igazi, korszerű tudományos megközelítési mód nem az, amelyik az egyetemes művészettörténet belső fejlődéstörvényeit követve a nagy víziók nyomába szegődik, s azt vizsgálja, miképpen csapódnak le ezek az egyes művészekben és művekben, esetleg éppen ornamentikában. Jelenünk iparművészet-kutatója abból indul ki, hogy ezek a tárgyak összefüggnek egy kor társadalmi rendjével is, a szociális hierarchiával, az életmóddal s annak különböző vetületeivel, a társadalom mozgásaival, mindennapi életével. S tudja azt is, hogy az ornamentika, a figurális diszítés, de még a tárgy alakjának, méretének megválasztása is elsősorban ezzel az életmóddal, s annak szellemi vetületével függ össze. A „grand art"-nak a nagy művészeti eszményei csak ezeknek a „földhöz-ragadt" használati céloknak alárendelten, másodlagosan, már-már vulgarizálva jelennek meg az iparművészetben. Tehát itt a funkció és a mesterség jegyei sokkal fontosabbak, mint, tegyük fel, az, hogy milyen esztétikailag páratlan motívum található ezen vagy azon a reneszánsz kori tárgyon. A fentebb felvázolt művelődéstörténeti szemlélet alkalmazásával, sajnos, még rosszul állunk. Pedig nem elégedhetünk meg a többé-kevésbé ismert művészettörténeti térkép sűrűbb telerajzolásával, árnyalásával... A késedelemnek s a kutatási műhelymunka ez irányú alakulásának megvannak egyébként az érthető okai. Először is: kevesen vagyunk, s e kevés embernek ezernyi napi, gyakorlati dolga van. Másodszor: ilyen körülmények között ki-ki, szükségszerűen, specializálódik. Harmadszor: az e gondolkodásmód érvényesítéséhez, elengedhetetlen szociológiai szemlélet, köztudomásúlag, viszonylag nemrég érkezett szellemi életünkbe. A művészetszociológiai gondolkodásmódnak tehát még nincsenek hagyományai. Félreértés ne essék: nem állítom, hogy a korábbi meghatározásokra ma már nincs is szükség. Csupán azt mondom: azok önmagukban nem elégségesek a mi szakmánkban. Megvannak már a szövetségesek múzeumunkban is, más műhelyekben is, de a munka dandárja még hátravan. A rendteremtők és rendszerezők megalkották az életművüket, ez az alap, melyre biztonsággal építkezhetünk. És van elég tehetséges fiatal kutató, aki eleve e művelődéstörténeti, művészetszociológiai szemlélet jegyében kezdi pályáját.

— *Mindez nem hangzik túl biztatóan, hiszen azt jelzi, hogy iparművészeti kutatásunkban voltaképpen csak az alapok állnak, s összefoglaló munkákra egyelőre nem lehet számítani...*

— Én nem a magyar iparművészeti kutatások állapotáról próbáltam helyzetjelentést adni, csak az Iparművészeti Múzeum „közös gondolkodásáról", műhelymunkájáról beszéltem. S nem is különösebben borúlátóan, csupán a véleményem szerint járandó útirányt megjelölve. Múzeumunkban 35 publikációképes, tehetséges ember dolgozik, akik például 1976 és 1980 között 300 írást adtak közre, s ebből legalább 30 könyv volt. Ez — kivált, hogy mindössze 25 szerzőnk tollából származott — úgy hiszem, tisztes teljesítmény. A közös töprengést, az érlelő vitát egyébként igen köznapi dolgok gátolják, például az, hogy egyszerűen nincs rá idő. A múzeumot számos olyan szolgáltatás terheli, amelyhez valójában nem sok közünk van... Mindent egybevetve, még sincs okunk panaszra, hiszen a múzeumok elsőrendű közlési fóruma mégiscsak a kiállítás. S számunkra éppen ily módon kamatozhat leghasznosabban — mert nagyobb nyilvánosságot kapva — a szellemi tőke, amelyet munkatársaink felhalmoznak. Kiállításainkban viszont már mindinkább érvényesül az említett művelődéstörténeti szemlélet. Nem egyszerű tárgysorokat állítunk ki, hanem olyan gondolkodásmódot próbálunk közzétenni, mely jelzi: az iparművészet nem lebegő aranyfüst, hanem az életben gyökeredzik, az emberek mindennapi szükségleteiben. Ahhoz, hogy egyszer majd szintézist készíthessünk, sok olyan kiállítást is kell rendeznünk, amelyben a szociológiai szemlélet érvényesül, és sokféle nézőpontot kell szembesítenünk. Ám, hogy a tárlatok csakugyan újszerűek legyenek — s másként nem érdemes őket létrehozni —, a gyűjtemény eddigi elsődleges feldolgozása után most már szakkatalógust kell készítenünk. Ez nem pusztán bürokratikus munka, hanem a korábbiaknál magasabb fokú, pontosabb meghatározása, keltezése, rögzítése tárgyainknak. E réven megbízhatóbban szolgálhatjuk majd a szakembereket, a történeti gondolkodást. S közvetve, persze, a közönséget... E „láthatatlan" közös aprómunkán, mindennapi közhasznú bíbelődésen kívül elkészült ezért néhány kollektív munkánk. Az Ars Decorativa — melyet azelőtt az intézmény évkönyvének neveztünk — angol, német és francia nyelven adja közre új, vagy eddig még nem publikált tárgyaink leírását, történetét. Voltaképpen évi tíz-tizenkét tanulmány ez az éppen folyó munkákról, a legfrissebb kutatásokról. De a nagyobb nyilvánosság számára is készült két, jórészt munkatársaink tollából származó könyv. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményei című album bemutat bennünket írásban és képben. A Régiségek könyve gyűjtőknek készült enciklopédia. De hangsúlyozni szeretném: a mi igazi kiadványaink a kiállítások.

— *Engedjen meg befejezésül egy kissé tudománytalan kérdést: múzeuma főigazgatójaként milyennek képzeli el az eszményi munkatársat? Magyarán: milyen képzettségű, gondolkodású szakemberekkel lehet a legkedvezőbben együttműködni?*

— Eszményi szakember természetesen nincsen, s egyébként sem érzem magam hivatva vagy feljogosítva arra, hogy eldöntsem, kit lehet ideálisnak tartani. Van azonban jó néhány olyan kollégám, akinél megfelelőbbet: kedvezőbb alkatú, felkészültségű, érdeklődésű munkatársat nemigen kívánhatnék. Mi kell, megítélésem szerint, mesterségünkhöz? A tárgyi tudáson, önálló ítéletalkotáson, intuíción, nyelvismereten, szellemi fogékonyságon, megújuláskészségen túl, s ezekkel egyforma fokon: érzék a tárgyakkal való foglalkozáshoz (olyan gondolkodás tehát, amely nemcsak absztrakciókban képes szemlélni témáját); vitakészség, de nemcsak elméleti kérdésekben, hanem, tegyük fel, valamely gyűjteményi tárgy legjobb konzerválási módszeréről. Ám a múzeumban nemcsak ilyen emberekre van szükség. Igen jó hasznát lehet venni annak is, aki — bár felső fokon megtanulta a szakmát — nem akar világrengető felismerésekig jutni, új információt hordozó apró fölfedezésekben sem reménykedik, s még publikációs óhajai sincsenek. Nagy pontossággal ismeri a részleteket, s épp ezért kitűnően archivál. Az effajta munkatárs — mások eredményeinek hasznosításával — még akár értékes kiállítást is képes rendezni. Ily módon a pedagógushoz hasonló munkát végez: a tudomány által feltárt ismeretek továbbadójaként, közvetítőjeként vesz részt a közreműködésben. Homo sapiens és homo faber, a mi, talán mégiscsak létező eszményi munkatársunk, egy személyben. Vagy, ha nem képes is egyesíteni magában őket, legalább föl tudja fedezni az emberiség múltjában a kettő együttélését, egységét.

NÁDOR TAMAS

„Két szabadságharc hőseinek fája”

Gyermekkoromban romantikus kíváncsisággal, felnőtt fejjel már megilletődött érzéssel elevenítettem fel az apáról fiúra szálló évszázados családi hagyományainkat. Nagyapám Kovássy Zoltán, a máramarosszigeti tanítóképző igazgatója, a Rákóczi-szabadságharc Kővár-vidéki és máramarosi eseményeinek lelkes kutatója és tudományos feldolgozója volt. 1896-ban ő avatta fel a Kövesliget-Bóczár helység melletti „Rákóczi-forrás” ma is gondozott emléktábláját azon a helyen, ahol a fejedelem hazájában utoljára megpihent. 1903-ban ugyancsak ő volt a dolhai kuruc emlékoszlop felavatója, majd Rákóczi kassai temetésén a Máramaros megyei küldöttség tagja. Mindezek mellett talán legértékesebb a koltói „Petőfi-somfa” eredetére vonatkozó hagyomány, és érdekes a fejedelem személyéhez fűződő családi emlék is. A kettő egymással szorosan összefügg.

A fél karú Csizmadia Bozga Kovási Gergely (Korabeli olajportré)

HAGYOMÁNYOK ÉS VALÓSÁG

Fiatalságom óta izgatta fantáziámat, vajon a hagyományoknak van-e valós alapja, s ha igen, annak mi a bizonyítéka. A hagyományt pedig a legilletékesebbek, II. Rákóczi Ferenc emlékirata, ifj. Teleki Mihály kuruc tábornok naplója, Teleki Sándor ezredes levelei erősítik meg, és kiegészítik az isaszegiek emlékei.

A történet színhelye az egykori Partium és Erdély határát védő Kővár vára és Nagybánya közötti Koltó és Kovás falu. Itt élt Csizmadia Bozga Kovási Gergely, aki az 1690. évi zernyesti csatában mint Teleki Mihály erdélyi kancellár egyik testőre jobb karját vesztette; a kuruc szabadságharc idején a kancellár fia, ifj. Teleki Mihály (a kővári várkapitányból lett kuruc generális és Rákóczi gazdasági „gubernátora”) jobbágya vagy familiárisa volt. A családi hagyomány szerint „Gergelynek dolga volt Rákóczival”.

Történelmi tény, hogy 1705 novemberében, a zsibói csatatérről visszavonulóban, Kővár várát is meglátogatta a fejedelem és ott tárgyalt ifj. Teleki Mihállyal. Rákóczi a vár előtti Kovás faluban pihent meg, ahol a kuruc sereg is tábort vert. A fejedelem itt kezdte meg a kuruc haderő átszervezését, innen küldte követeit Bahcsiszerájba Gázi-Girej tatár kánhoz, és innen lovagolt fel naponta a 407 méteres hegyen, 1390 körül épült erősségbe.

Teleki generális naplójában pontosan rögzítette a november 19—24. közötti napok történetét, amikor 19-én *„Érkezett őfelsége Kovásra”*. Majd november 21. bejegyzése szerint *„Ez napon ő felsége Kővárból kijő és hálni Kovásra megyen.”*, ahol 22-én Teleki látogatta meg. Végül november 24-én *„... Urunk ő felsége Kovásról elindul, én is... utánna indulok”*.

RÁKÓCZI KŐVÁRON

Nyilvánvaló, hogy ebben a látogatásban kell keresnünk a hagyomány alapjait, melyre II. Rákóczi Ferenc is kitér emlékiratában: „Meglehetős fáradtsággal vonultam vissza. *Útközben megnéztem a már említett kővári várat*, mely magában a szorulatban egy meredek és igen magas sziklán fekszik... Kapitánya, aki nekem már előtte kaput tárt volt, gróf Teleki Mihály vala. A kerület lakóiból álló helyőrség élén jött elémbe... Ők bátor hegylakók, s ragaszkodnak várukhoz.”

Évszázadok távlatából a családi hagyomány részletei már elhalványultak, csak a fejedelem személyéhez fűződő emlék öröklődött. Így valószínű, hogy Kovási Bozga is ott volt a Rákóczinak tisztelgő küldöttség tagjai között, majd mint megbízható ember, testőri vagy belső házi szolgálatot látott el a kovási táborozás idején, és mint a vidéket ismerő „hegylakó” kísérte urait. Ekkor — vagy az eseményeket követően — szerezhetett közvetlen vagy közvetett tudomást a somfáról. A hagyomány értékelésénél nem lehet közömbös, hogy Gergely megbízhatóságát ifj. Teleki Mihály és testvérei Sárosberkeszen, 1719. október 18-án keltezett levelükkel jutalmazták, melyben utaltak az *„... akkori időbeli súlyos táborozásokban véghez vitt szolgálatyára”*. Ezért a jobbágyságból felszabadították és „pleno possidendi jure” (a birtoklás teljes jogával) földet adományoztak neki Kovás faluban.

A történethez tartozik még, amit Teleki a fejedelem elutazását követő napról feljegyzett, hogy *„Vay Ádám urammal Hosszúfalvára mentem”*. Ez volt a Telekiek téli szálláshelye — ahová Koltón át vezet az út — s ide ment Rákóczi is. Egyébként Vay Ádám személye külön figyelmet érdemel a somfa eredetének időbeli meghatározásánál, mint arra Teleki Sándor emlékiratából és az isaszegi hagyományból is következtethetünk.

PETŐFI SOMFÁJA

Ezek a hagyományok a Rákóczi-szabadságharc idejére teszik a somfa eredetét, s a fejedelem és ifj. Teleki Mihály visszaemlékezései mellett különös és hitelt érdemlő megerősítést kapnak Petőfi barátja, Teleki Sándor ezredes leveleiben, aki a következőket hagyta ránk: *„Van még egy somfám, kertem ékessége, a »római szent birodalmi időkből«, melynek árnyéka alatt Petőfi délutáni álmait húzta...”*

Ezzel a megjelöléssel ismét közelebb kerülünk a hagyomány által őrzött esemény idejéhez, mivel a Teleki család történetében az 1697. évvel kezdődik, és az egész kuruc szabadságharcot felöleli ez az idő. Ifj. Teleki Mihály és testvérei ugyanis ebben az évben kapták a „birodalmi gróf” címet s ettől az évtől kell számítani ezt az időszakot. Ezekkel az adatokkal újólag megközelítettük a somfa eredetének idejét, de még inkább pontosítja azt Teleki Sándor Koltón 1847. szeptember 15-én írt levele. Ez teljes összhangban van a Bozga Gergely óta őrzött hagyománnyal s elfogadható, hogy a zsibói csatát követően 1705 végén vagy 1706 elején ültettek el somcsemetét. Kérdés, hogy ki vagy kik? Erre találunk választ Teleki fent hivatkozott levelében és az isaszegi emlékekben.

Teleki Sándor elöljáróban megírja, hogy Koltót és a pár száz méterre levő szomszédos Katalinát kálvinista magyar emberek lakják, majd rátér a hagyományra: „Kun telep vagyunk, s *amikor Rákóczi bejött Magyarországból a Kővári várba, gárdája lekisérte*, nem akarták elhagyni urukat, *megtelepedtek a Katalin prédiumon*, s innen mentek vissza maguknak asszony-embereket hozni a Kánahán alföldről, kikkel aztán nemzetségről nemzetségre szaporodtak.”

Íme, ismét a zsibói csatát követő időponttal találkozunk, hiszen a kővári látogatás hitelességéhez és időbeliségéhez kétség sem férhet. És itt kell rátérnünk ismét Vay Ádám generálisra, aki a fejedelem testőrségének parancsnoki tiszte mellett Jász-kun kapitány is volt. Rákóczi gárdája, testőrsége elválaszthatatlan Vay Ádámtól, s ez a kapcsolat adhat magyarázatot arra, hogy miért a Kunságból hoztak maguknak asszonyokat.

Kővár romjai 1869-ben (Festette Fürt Kálmán)

A koltói „Petőfi-somfa” 1972-ben (Festette Fürt Kálmán)

A SZERZŐ FELVÉTELEI

KURUC KATONÁK ÜLTETTÉK?

Elképzelhető tehát, hogy Rákóczi 1705. évi utazásakor vagy letelepedésüket követően, ezek a kuruc katonák és asszonyaik ültették el Koltón a somcsemetét. Ezzel a következtetéssel szemben más lehetőséget őriz az isaszegi hagyomány, melynek emlékét Szathmáry Zoltán, a falumúzeum ma 83 éves nyugdíjas vezetője őrizte meg.

Isaszegen már volt egy somerdő, mely a háborús események következtében kipusztult. Erről az erdészek körében az a hagyomány öröklődött, hogy valamikor a koltói somfáról hozott magokból telepítették ide a fákat. Legérdekesebb azonban a hagyománynak az a része, miszerint: *„Koltóra maga II. Rákóczi Ferenc fejedelem vitte Sárospatakról a somcsemetét és ültette el.”*

Utóbbinak sem Koltón, sem Sárospatakon nem találtam emlékét, tehát ez a rész csak legendaként értékelhető. Bár meg kell jegyeznünk, hogy 1705-ben, amikor Vak Bottyán vette át a Duna—Tisza közének védelmét és dunai híd felállítását tervezték, maga Rákóczi is járt ezén a vidéken. Július 1-én Ócsáról küldte szét országgyűlési meghívóit, majd Vác felé indult, közben július 3-án Gyömrőn, 4—5-én Rákoscsabán, 7—8-án a veresegyházi táborban tartózkodott. Megfordíthatjuk a hagyományt. Nem lehetséges-e — ha megtörtént —, hogy elsőként a Jász-Kunság területéről került egy somcsemete Sárospatak érintésével Koltóra? Majd később onnan ismét vissza Isaszegre? Az azonban bizonyos, hogy Rákóczi gárdájának vagy asszonyainak szerepe lehetett a somfa elültetésében, melynek lombjai alatt, a kőasztalon Petőfi a „Szeptember végén” gyönyörű költeményt megírta.

Kővár várát (melynek romjaiból származó középkori kályhacsempemaradványok díszítik szobámat) Rabutin császári generális parancsára 1713-ban felrobbantották. A fejedelem emlékét kiirtani azonban nem tudták, az ma is él! Ennek jeleit az elmúlt évek során tett utazásaim alkalmával többször tapasztaltam, mert a környék népe és Kovás falu lakossága, napjainkban is *„Rákóczi-vár”*-ként említi a kővári romokat. A koltói somfa pedig, két szabadságharc tanújaként, évről évre most is kizöldül!

DR. KOVÁSSY ZOLTÁN

MIKLÓS Pál

Ujhai 1974/6.

NÉMETH LAJOS

Beszámoló egy jó könyvről

Miklós Pál: A sárkány szeme

Európa művészei hamarabb szakítottak az európa-középpontú szemlélettel, mint történészei. A kínai építészet és iparművészet vagy a japán fametszet hatása már régen végiggyűrűzött az európai képzőművészeten, mikor a történetírás és az esztétika még az antik-reneszánsz bűvkörében élt, vagy pedig csupán a középkor felelevenítésével és a realizmus vagy az impresszionizmus elveivel igyekezett harcolni a klasszikus tradíció konvenciói ellen. Az ázsiai civilizációk kutatása jószerével csak szűk szakspecialisták magánügye volt, az a gondolat, hogy az emberiség egyetemes plasztikai-vizuális kultúrája differenciáltabb, mint az európai, ám nem kisebbrendű annál, fel se nagyon merült.

Örvendetes, hogy az elmúlt évtizedekben változott a helyzet és mind több kiadvány foglalkozik az Európán kívüli – régi és kortárs – civilizációk művészetével. Ám a kiadványok túlnyomó része megmarad a színvonalas képeskönyvek vagy múzeumi katalógusok szintjén. Ritka az olyan könyv, mint Miklós Pálé, amely egyszerre közöl ismereteket és tudományos felkészültséggel értelmez, egy nagy civilizáció festészetét az egyetemes művészet viszonyrendjébe tudja illeszteni. Hogy ezt megtehette, ahhoz az író szakmai felkészültsége, iskolázottsága és rendkívül fegyelmezett gondolkodásmódja kellett. Miklós Pálban ugyanis szerencsésen találkozik a kínai művészet szakspecialista szintű kutatója és az európai művészetnek, az esztétikai és filozófiai szakirodalomnak az ismerője, elméletírója. Másrészt szakíróink közül kevés mondhat magáénak oly pallérozott elmét, racionális érvelni tudást és nem utolsósorban érzékletes, szép stílust, mint ő.

A feltételek tehát megvoltak egy jó mű születéséhez, és az eredmény: jó, hasznos és szép könyv született. Nem hisszük, hogy ennél többet mondhatnánk egy könyv dicséreteként.

Rokonszenves vonása a szerzőnek, hogy már a könyv elején megmondja, mire vállalkozik, mit fog kapni az olvasó és a rögzített feladathoz tartja is magát. Önfegyelme révén el is kerülte művészeti és esztétikai irodalmunk buktatóit: a már-már grafomániás terjengősséget, vagy hogy az adatok tömkelegébe fulladjon. Könyvének célja, „hogy rendszerezett ismeretanyagra építve, leírást és értelmezési kulcsot adjon a kínai festőművészethez." Mégpedig ezt olymódon kísérli meg, hogy egyszerre kutatja a kínai festészet belső törvényrendjét, belehelyezi magát a kínai filozófiában megnyilvánuló sajátos gondolkodási formák analógia-rendszerébe, ugyanakkor mindezt kívülről, az európai gondolkodás normái szerint is szemléli, megkeresi a „mi fogalmaink szerinti csoportosítás, rendszerezés lehetőségeit." Ebből fakadóan könyvének módszertani vezérfonala, hogy megfigyeli a kínai művészet és az európai közötti különbségeket és megmagyarázza az eltéréseket a kínai kultúra relációiban. Ahogy az előszóban megjegyzi: nem a kínai piktúra fejlődéstörténetét, az iskolák, irányok mozgását kívánja megírni, hanem a műalkotás általános leírására és értelmezésére helyezte a hangsúlyt, a történeti változásokat csak az értelmezés egyik eszközeként használta. Tehát a kínai piktúrát sajátos struktúraként értelmezi és ezen belül elemzi a struktúra összetevőit.

A könyv felépítése áttekinthető, logikus. A klasszikus bontásnak megfelelően megkülönbözteti illetve külön vizsgálja az alkotót: a *festőt*, a létrejött művet: a *képet* majd a létrejött mű, a *kép életét*. Tisztázza az írásnak és képnek a kínai civilizációban oly fontos viszonyát, a sajátos kínai kalligráfia problémakörét; a kínai piktúra képmodelljének az elemzésekor pedig megkülönbözteti a kép stilisztikai és szemantikai rendszerezését, kutatja a kínai festészet funkcióját, a képek jelentését. A kínai festészet alapvető törvényinek az ontológikus képfelfogását, a kalligrafikus stilizálást, a síkszerű dekorativitást és az artisztikus térszemléletet minősíti. Ezeket az alapvető törvényeket alapos szemantikai és formai elemzések során vonja le, miközben – a könyv legizgalmasabb passzusaiban – elemzi a kínai líra és a festészet analogikus viszonyát illetve a kínai filozófiában modellálódó sajátos gondolkodásmód és a festészet összefüggéseit, az európai kultúrában uralkodó identifikációs és kauzális logikától eltérő korrelációs és analógiás logikának, a reverzibilis időfogalomnak a vizuális konzekvenciáit, megállapítván, hogy „a grafikus (vonalas) jelek tehát a korrelációs és analógiás logika szemléletének az eszközei az empirikusan ismert világi képi tolmácsolására. A grafikus jeleknek a síkban való elrendezésé-

nél viszont az a reverzibilis időfogalom érvényesül, amely voltaképp az idő tagadása vagy legalább tudomásul nem vétele." A sajátos kínai gondolkodásmódból fakad, hogy előnyben részesíti az analógiás jeleket az optikai illúzióval szemben. Sőt, e sajátosságok elemzése révén még a kínai művészet sajátos funkcióját is értelmezni tudja: „S ez már a másik, a közvetett összefüggés a gondolkodás és a képi nyelv között: ez a gondolkodás kedvez a művészetnek, sőt ez kényszeríti ki a grafikus ábrázolás művészi szintre emelését és szüntelen magtartását a művésziségben. Részben azzal, hogy a tudományosság kibontakozását akadályozza, s így a társadalmi igényeket és erőket az esztétikumnak mint egyedüli lehetőségnek az irányába tereli; részben pedig azzal, hogy mindenfajta elméletnek a differenciálatlan, a művészitől el nem különülő megvalósulását tartja fenn. Így lesz a kínai társadalmi értékrendben megkülönböztetett helye a művészi tevékenységnek – költészetnek, kalligráfiának és festészetnek elsősorban. S így lesz a grafizmusból (grafikus kommunikáció principiumából) a kínai piktúra és kalligráfia közös esztétikai princípiuma: a művészet nem a tárgy megragadása, analízise irányában tökéletesedik, hanem a kifejezésmód, az ábrázolásra használt jelek minősége irányában: a kalligrafizmus, a vonalas jelek kultusza irányában."

Ugyancsak segítenek a kínai művészet sajátosságainak a megértéséhez a természet és az ember viszonyáról elmondottak – hiszen a legnagyobb eltérés épp itt mutatkozik az európai és a kínai gondolkodásmód között, s ettől meghatározottan a két civilizáció művészete között. Míg Európában a görögség óta a művészet – és a mögötte meghúzódó világkép – emberközéppontú, amely lényegében még a transzcendentális orientációjú, vallási világképű korokban is érvényben marad, – Kínában a „mindennek mértéke az ember" alaptételét a „mindennek a mértéke a természet" elv váltja fel, az ember csupán a természet egy része, „semmivel sem fontosabb a természet más ‚potenciáinál'." Ebből következik, hogy az európai művészetre érvényes műfajértelmezés, esztétikai hierarchia, az erkölcsi és esztétikai jelentés egységéből fakadó katarzis-elv vagy a művészettörténetírás általánosan elfogadott kategória rendszere, alapfogalom-tára adekvát módon nem is alkalmazható. Miklós Pál meg is jegyzi: „Amikor tehát a kínai piktúra ikonográfiájában az ember világáról beszélünk, ebben az ember mint személyiség, egyéniség és mint az univerzum középpontja, mindennek mértéke, voltaképp nincs benne. Az ember világa itt az emberrel mint a természet egyik potenciáljával és részével kapcsolatos (korrelációban levő) világot jelenti: az ember alkotta történelmet, társadalmat, munkát – látszólag; csak látszólag, minthogy ezek a mi emberközéppontú világszemléletünk kategóriái, s így a kínai fogalom tartalmát nem fedik, voltaképp félrevezetők tehát."

Miklós Pál tehát következetesen tartja magát az előszóban leszögezett alapelvhez: módszertani vezérfonala az európai művészettől illetve szemlélettől való különbözőségek megfigyelése és ezeknek megmagyarázása a kínai kultúra viszonyrendjében – és ha néha vitába lehet is szállni a megállapításaival, annak nem a módszertani alapelv az oka, hanem az európai művészetnek illetve szemléletnek a túl sommás értelmezése.

A legnagyobb eltérés az európai és a kínai művészet között Miklós Pál szerint az első illuzionista, a második ontológikus képfelfogásában rejlik. Lényegtelen, hogy az „ontológikus" meghatározás vajon tudományosan elég szabatos-e, mert Miklós megadja az értelmezését: „abban foglalható össze, hogy a festményt nem utánzásnak tekintik, hanem alkotásnak, pontosabban: nem utánzás, hanem alkotás, teremtés jellegét hangsúlyozzák". Márpedig ez eltér az illuzionista szemlélettől, amely a szerző szerint a görögöktől kezdve „voltaképp a mi századunk kezdetéig egyeduralkodó volt az európai művészetben." Kétségkívül az európai képzőművészet fejlődésének a szenzualista alapokon nyugvó illuzionizmus volt az *egyik* meghatározója, ez azonban csupán az egyik meghatározó, érvénye a hellenizmus és a római művészetben, majd pedig a reneszánsztól induló szakaszban perdöntő. De még a görög „mimeizis" értelmezésénél is hibát követnénk el, ha ezt azonosítanánk az illuzionista céllal, mint ahogy a középkor is egészen más elveket követett. Ne feledjük, hogy az európai piktúra jellemvonásainak kutatása során különböztette meg például a német szakirodalom az „Abbild" és a „Gebilde" meghatározást, hiszen mindenfajta ikon jellegű mű ez utóbbi kategóriájába tartozott. Az európai művészetnek e sommás értelmezéséből következik, hogy Miklós Pál csak az európai művészetnek „illuzionista modelljével" vesse össze a kínai festészetet, pedig már csak a történetiség szempontjai miatt is, érdemes lett volna összevetnie a kínai kép megszületésével egyidejűleg, vagy különösképp az európai középkori képértelmezéssel, így például a topologikus térábrázolás problémáival, a plasztikai jelek sajátos középkori kódolási módszerével, grafikusstilizáló jellegével stb. Másrészt a Miklós Pál által ontológikusnak nevezett műfelfogás jellemezte például az egyiptomi művészetet is, nem beszélve a közhasználatban helytelenül primitív művészetnek keresztelt törzsi művészet alkotásairól. Hogy ezek ontológikus értelmezé-

sével szemben mi a sajátosan kínai – arra a szerző nem tér ki, jóllehet épp az idézett filozófia-analógiás kép–kalligráfia vagy a sajátos természet–ember viszonyrend elemzésében tulajdonképpen benne rejlik a válasz.

Az európai piktúrának e túl sommázó, illetve csak az egyik történetileg érvényes modelljéra támaszkodó értelmezés mellett inkább csak a megfogalmazás tömörségéből következően túl kategorikusnak ható néhány esztétikai jellegű megállapításnál kívánkozik bíráló megjegyzés vagy legalább is kérdőjel. Így például vitatható a festészeti nyelv konvenciói során tett megállapítás: „Minthogy fogalmi nyelv segítségével gondolkodunk, nélküle képzőművészeti kommunikáció sem lehet meg: amit nem tudunk az ikonikus jelekből a fogalmi nyelvre áttenni, az nem is jelenhetik meg a kommunikáció, *a fortiori* a társadalmi tudat szintjén, bezárva marad az érzéki benyomások szubjektív körében." E rövid recenzióban nincs tér a polémiára és felesleges is lenne, hiszen Miklós Pál is mellékesen teszi e megjegyzést, ám elég utalni csak Cézanne-nak a nem pusztán metafóráknak minősíthető megjegyzéseire, mikor is a „szín-logikáról", a „szem-logikáról" és a „szemeink gondolatairól" beszél, és világossá válik, hogy bonyolultabb kérdésről van szó. Vagy pedig az a meghatározás, amellyel Miklós Pál elválasztja a kalligráfiát a festészettől, és amely a kínai művészet esetében feltétlenül érvényes, de vajon vonatkoztatható-e Mondrianra vagy Kandinszkijre is: „a festészetet ugyanis formálisan éppen úgy határozhatjuk meg, hogy az a stilizálás és a mimézis együttese: a mimétikus, azaz ábrázoló (a jelekben: ikónikus) jelleg éppoly nélkülözhetetlen eleme, mint a formális, stiláris, dekoratív jelleg"?

A recenzornak meg kell azonban vallania, hogy mindez csupán szőrszálhasogatás, hiszen e néhány vitatható megfogalmazás nem érinti a könyv koncepcióját, az elemzés sokrétűségét, racionális érvelését. S miután képzőművészettel foglalkozó könyvről van szó, azt is meg kell említeni, hogy régen jelent meg ilyen szépen tördelt, jó reprodukciókat közlő, áttekinthető, tehát egyszerre könyvesztétikai és tudományos, pedagógiai szempontból is példás kiadvány. De a nyomda ördöge most sem aludt. Legjobb tudásunk szerint a 67. lapon a második kalligráfia fordítva került a könyvbe.

Mégegyszer: jó, szép és hasznos könyv Miklós Pálé. Köszönet érte. *(Corvina)*

LÁZÁR ISTVÁN

Szomorú Lévi-Strauss

Claude Lévi-Strauss: Szomorú trópusok

Követve őt, nem is a dzsungelösvényeken, amilyenekről a szokott útirajzokat is írják; olyan úton, melynek során sokkal inkább a saját életét térképezi, gondolkodása fejlődését, és tudománya határait – már ahogy ő értelmezi az etnológia tárgyát, szükséges és lehetséges módszertanát –, ha azt mondjuk, *író*, nem azt vonjuk-e kétségbe, ami a számára a legfontosabb: igazi tartalmát hivatásának?

De nem tehetjük ezt úgy, hogy nem őróla szólunk, hanem magunkról, a magunk viszonyáról övele, a művével, és akkor végül esetleg vissza is kapjuk, amit már-már megtagadtunk: hogy általa mégis megismertünk vagy legalábbis közelre becserkésztünk egy tudományt; ha nem is *az* etnológiát, de a ma elképzelhető etnológiák egyikét, amely nem kevésbé jogosult erre a névre, mint a legtöbb másik?

Követve őt, a versailles-i rabbi unokáját (mely körülménynek tárgyi fontosságot ad, hogy a második világháború ideje alatt ez űzte őt Franciaországból újra a trópusokra, kénytelenné téve, ami előbb vállalt volt: az utazást; és hogy így szerezte meg ő a maga ifjúkori vallásos tapasztalását, azt, ami lehetővé tette számára, és nemcsak lehetővé, hanem fontossá is, hogy elemezze, mindet kívülről – kétszeresen is úgy, hiszen ateista –, s mégis ihletetten, a keresztény, a buddhista és a mohamedán vallásos magatartás alapvető és finom különbségeit); követve őt a törzsek közé, melyeket éppen ő fosztott meg – nem lehetett meg nem fosztania – attól az értéküktől, amiért pedig elérni törekedett őket: hogy még „tiszta" vadak, még sohasem találkoztak fehér emberrel – végül osztjuk-e a szomorúságát?

Valahogy így kellene írni erről a könyvről, ha stílusában is követni akarnám Lévi-Strausst,

aki egyszerű, tömör leírásokat váltogat a legjobb francia értekező prózához méltó, gondolatlebegtető, sejtető-megengedő, kérdve tagadó és tagadva kérdő, körkörösen araszoló és merészen átkötő mondatokkal, melyek önmagukban is bizonyságai gondolat és nyelvi kifejezés strukturális egységének.

Azért merem írónak nevezni – nem tagadva ezzel etnológus, antropológus vagy filozófus voltát, emelve tehát, nem rontva a rangján –, mert e könyvének felépítése nem felel meg semmiféle tudományos vagy ismeretterjesztő szokványnak; ellenkezőleg, időfelbontása, információelőrevetései és késleltetései, a hangulati erő elsőbbsége a logikus érveléssel szemben: egész tükröztetési rendszere sokkal inkább rokon a művészivel, mint bármi mással.

És azért, mert a *Szomorú trópusok* akkor is a legkedvesebb olvasmányaink közé kerülhet, ha semmi dolgunk az etnológia kérdésfeltevéseivel, de nem is torzítjuk azzá, aminek éppen a tagadása: olyan útirajzzá, amit csak az egzotikumai kedvéért forgatunk. Kevés helyen szól közvetlenül a kutatási eredményeiről, annál bővebben és sűrűn arról, hogyan hatott rá egy látvány, egy közvetlen élmény; körülmények, fáradalmak, emlékek hogyan befolyásolták érkéseit, terelték gondolatait. Nagy szerencse, hogy a magyaritás oly nehéz munkáját nem szakfordító, hanem író: *Örvös Lajos*

Ha viszont túlmerészkedünk mégis egy izgalmas, gazdag egyéniség önéletrajzán, akit az érdeklődés, a véletlen és a szükség sodort a „trópusok" – az összes *nem nyugati gyökerű* társadalom – felé, éppen ez az eleresztettség, ez a tudóstól annyira szokatlan, hogy szinte szentségtörő magatartás nem segít-e megfejtenünk valamit abból is, aminek következtében Lévi-Strauss etnológiája, antropológiája, bármennyire megnyerő is, és ihlető sok mindenben, alapvető vonásaiban annyira vitatott? Amikor kiadja magát, mint ember, nem mutatkoznak-e meg egyben a tudós gyengeségei is?

A véletlen a kezünkre játszik. Az a véletlen, mely éppen egyszerre adott a kezünkbe két, francia eredetiben egyaránt 1955-ben megjelent, és azóta világszerte rengeteget idézett művet. A másik: a jezsuita antropológus és filozófus, Pierre Teilhard de Chardin műve, *Az emberi jelenség*. Ennek rögtön az elején, az ismeretelméleti megalapozásban olvashatni a kutatókról: „Elemzéseik végpontjára érve már alig-alig tudják, hogy a struktúra, amelyhez eljutottak, a tanulmányozott Anyag lényege-e, vagy a tulajdon gondolatuk tükörképe. S ugyanakkor azt is észreveszik, hogy fölfedezéseik visszahatásaként ők maguk is testestül-lelkestül annak a kapcsolat-hálózatnak kötelezték el magukat, amelyet kívülről véltek a dolgokra vethetni; a saját hálójukba kerültek... Alany és tárgy összeforr és kölcsönösen átalakítja egymást a megismerés tevékenységében. S így aztán, ha akarja, ha nem, az ember végül is önmagára talál és önmagával néz szembe mindabban, amit lát."

A véletlen itt persze nem abban áll, hogy Teilhard de Chardin először fogalmaz meg valami fontosat; a szemlélő és a tárgy viszonya az egész modern tudomány és filozófia egyik fő osztóvonala. Hanem csupán abban, hogy ez a – *minden* kutatóra, általában *a* kutatásra korántsem érvényes! – tétel nekünk most viszonylag egyszerű kulcsát, rendezőjét adja föl-föltámadt bizonytalanságainknak: nincsen-e rejtett rés, akár szakadék is Lévi-Strauss etnológiai részeredményei és általános összegezése, tudományból világnézetté növő gondolatrendszere között?

Hogy miként értékelendő az az összehasonlító elemzés, amelyet Lévi-Strauss a különböző történeti és természeti népek gondolkodási-nyelvi és rokonsági struktúrái, a mítoszaikban és szakrális díszítőművészetükben lelhető motiválís és kompozíciós hasonlóságok szerint végzett, ezt a szakemberek dolga elmondani. Itt ugyanis a módszertani, de még a következtetésekké érlelt eredmények egy része is leválasztható a vizsgáló világszemléletétől. Én azonban a gondolkodóról szólok, aki expedíciói és tudománya mellett, illetve ezekből: élményeiből és következtetéseiből kitekintve a világról beszél, a maga belső világáról, és ahogyan abból az emberiség fejlődését, sorsát nézi, mérlegeli.

A társadalmi alapformációk kutatói – ez mostanában, az ázsiai termelési módról folytatott széles körű nemzetközi vitákban jól megmutatkozott – még nem jutottak közös nevezőre a keleti, a gyarmatosítás előtti afrikai, a prekolumbiánus amerikai társadalmak fejlődésének kérdéseiről, illetve az elakadások, stagnálások, visszaesések okairól. Lévi-Strauss maga egyáltalán nincs elragadtatva a „nyugati" civilizáció vívmányaitól, ellenkezőleg, nemcsak amikor a gyarmatosítások brutális pusztításait említi, hanem akkor is, amikor a mai városiasodás nyomasztó jelenségeit – a hangja keserű, kiábrándult. És amikor a XX. század közepén neolitikus szinten élő brazíliai törzsek életében korábbi, magasabb kultúrák „lesüllyedt" elemeit gyanítva, őket nem *ottmaradt*, hanem *visszavetett* állapotúaknak látja; s főként amikor India és Burma határvidékén fölfedezi a Nagy Sándor kori diadalmas görög, és az akkori, hatások befogadására kész buddhista civilizáció gyümölcsöző, de hamar megrekedt kapcsolatainak nyomait – úgy teszi

MIKLÓS PÁL

Kritika IX. évf. 3. 1971

A szocialista realizmus dokumentumai*

Kétféle irányzatot tart számon az irodalom- és művészettudomány: az egyik, amelyet inkább korszaknak vagy korstílusnak emlegetnek, s melyet rendszerint az utókor keresztelt el gótikának, reneszánsznak, klasszicizmusnak és barokknak, és a másik, amelyet voltaképpeni irányzatnak is neveznek, s amelynek vagy kortársak (impresszszionizmus, szimbolizmus), vagy éppen maguk a zászlaja alá gyülekező alkotók (realizmus, futurizmus stb.) adtak nevet hol botrányos, hol meg ünnepélyes körülmények között. Az utóbbiak közül a mi századunk több tucatnyit ismerhetett meg, legtöbbjüket azonban már esztendős születésnapjukra elfeledte a közönség is, olykor még a keresztapa is. Egyetlen kivételes irányzata van a huszadik századnak, amely életkor, földrajzi kiterjedés és – főként – tartalmi jellegzetességek (tehát: társadalmi jelentőség) tekintetében az összes többi fölé magasodik, s így mintegy a sok kicsiny vagy kisebb irányzat, iskola ellenpólusát, hatalmas, monolitikus tömbként feltűnő ellentétét képezi: a szocialista realizmus.

A *Gondolat Könyvkiadó* sorozatcím nélküli, de „izmusok" néven számon tartott sorozatának, az irodalomtudomány területén talán legsikeresebb vállalkozásának, legújabb (tizedik) darabja, Köpeczi Béla bevezető tanulmánnyal ellátott válogatása, „A szocialista realizmus" már terjedelmével is jelképezi az ezen a néven irányzattá és irodalomtudományi fogalommá vált szocialista művészeteknek különös jelentőségét: a sorozat megszokott egykötetnyi terjedelmével szemben kétkötetes válogatást kapunk. Pedig ez a két kötet érdemben nem is foglalkozik a teoretikus megnyilatkozások alapjául szolgáló művészeti alkotásokkal: a szocialista realizmusnak sem a ma már klasszikus, sem pedig a ma még vitatott alkotásai nem kerülnek itt szóba, a művekből pedig, ismét ellentétben a többi kötetek gyakorlatával, nem kapunk szemelvényeket (az Aradi Nóra által válogatott képzőművészeti reprodukciók és két, ars poetica-jellegű vers kivételével).

A szocialista realizmus ünnepélyes körülmények között kapta nevét: az első szovjet írókongresszus iktatta alkotmányba. Az 1934-ben lezajlott névadást azonban nem csupán művek előzték meg – amelyeknek a sajátosságait is összegezték a teória megszövegezői –, hanem olyan programnyilatkozatok és elméleti viták is, amelyekben a kodifikált programnak már olykor az elnevezés elemeit is tartalmazó, lényegi sajátságait pedig többnyire teljesen azonos értelemben összefoglaló nézetek láttak napvilágot. Itt elsősorban a húszas évek szovjet iskoláira és vitáira gondolunk. Köpeczi Béla koncepciója azonban tágasabb: a szocialista művészet eszméjének a történelmi előzményeit a XIX. század húszas éveiig vezeti vissza, az utópisták – Fourier és Saint-Simon – gondolataiig. Belinszkij, George Sand és Petőfi is ott szerepelnek tehát

*A szocialista realizmus, I—II. A bevezető tanulmányt írta és a szövegeket válogatta Köpeczi Béla.
Gondolat, 1970.

az elődök között, majd pedig a megnyilatkozások időrendjében Engels, Marx, valamint kortársaik következnek. A történetileg ilyen mélyről eredeztetett eszme körébe azután természetesen belefér Wagner, Baudelaire, Heine, Victor Hugo, Zola és William Morris, Lev Tolsztoj és Shaw egy-egy nyilatkozata, illetve gondolata is. Az első kötetnek 1925-ben, a híres párthatározattal záruló anyagában az említett (szocialistának nem nevezhető) személyiségek, alkotóművészek és kritikusok érdekes anyaga mellett a főszerepet mégis csak a szocialista művészek, kritikusok és politikusok játsszák: az igazán autentikus szövegek, megfogalmazások azok, amelyek Marx és Engels tudatos követőitől, a szocialista művészet eszméjének politikailag is elkötelezett híveitől származnak. Sokat ismerünk már ezek közül, de a válogatás voltaképp ezeken alapul, az eszme gerincét ezek az ismert szövegek alkotják; nagyon érdekesek viszont az eddig nem vagy alig ismert szövegek – orosz, bolgár, román, német és magyar forradalmárok írásai, az írókongresszus szemelvényei, Bogdanov javaslata –, hiszen ezek teszik teljessé a képet, ezek teremtik meg az eszme történeti folytonosságának és elevenségének a hitelét.

Ezt a „szocialista realizmus ante litteram" tablót a második kötet első része egészíti ki a húszas évek vitáinak anyagával s a kép kiszélesítésével: németektől japánokig és kínaiakig terjed már az eszme, amely aztán az 1932-től számított időszakban az irodalom és művészet minden szocialista hívének, alkotójának és kritikusának vagy szervezőjének tételes programjává emelkedik. Emelkedik – majd sokszor torzul is: dogmává, bürokratikusan felfogott tézissé. A harmincas évek ugyan még az eszme terjedésének a dokumentumait sorjázzák – angol és amerikai hívei is felsorakoznak –, egyben kidolgozásának elmélyülését, filozófiai és tudományos igényű megalapozását is tartalmazzák – Lukács írásai és vitái hozzák ezt elsősorban. Az 1945 utáni periódus első szakasza tartalmazza a dogmatizmus dokumentumait – Zsdánov s az ő nyomában közhelyek ismételgetésére szorulók szövegeit. Végül a befejező periódus anyaga (1956–1965) a megélénkült vitákat, az újraértelmezési kísérleteket, a dogmától megtisztuló szocialista realizmuseszmény újjáéledésének dokumentumait tartalmazza, köztük számos ma még vitatott, nyitott problémát – egyfelől Kuo Mo-zso és Lifsic, másfelől Lukács és Garaudy bizonyos tételei jelzik ezeket. Valóban csak jelzik, s nem csak az utolsók, hanem mind, hiszen ez az antológia, mint mondtam, csak a *kritikai eszménynek* megnyilvánulásaiból van összeválogatva, a művekre, amelyek a szocialista realizmusnak a korpuszát, aranyfedezetét képezik, legfeljebb a szövegekben megbúvó alkalmi utalások s maguk az idézettek és gondolataik emlékeztetnek; ezek mögé a jelzések mögé az olvasó emlékezetének kell felidéznie az irodalom és művészet alkotásait, az irodalmi élet mozgalmas képeit, s az egészet hordozó és éltető történelmi, politikai, társadalmi közeget.

Az antológiának ezt a vállalt funkcióját, a szocialista realizmusnak mint kritikai és művészetpolitikai eszménynek a bemutatását tudományos igényű összefoglalásban is adja *Köpeczi Béla* bevezető tanulmánya. Köpeczi hangsúlyozza, hogy a szocialista realizmus a XX. század egyik alapvető művészeti irányzata; nem tekinthető azonban stílusnak vagy korstílusnak, hanem valóságfeltáró és ábrázolási módszer, amely különböző stílusirányzatokban is megnyilvánulhat, és ennek megfelelően „nem szabad 'zárt' és 'befejezett' művészi iskolának felfogni: a társadalmi valóság mozgásának megfelelően a művészi gyakorlatban és elméletben egyaránt állandóan módosul". Periodizációs vázlatában a XIX. század alkot egy szakaszt, századunkban pedig

1905-től négy szakaszt különböztet meg, mégpedig a nevekkel jelzett legfontosabb művek és életművek alapján. A fogalom történetére vonatkozóan Köpeczi álláspontja az, hogy 1905-től, Leninnek „A párt szervezete és a pártos irodalom" című cikkétől kell számítani „a szocialista realizmust, mint művészileg megalapozott és elméletileg is kialakult irányzatot"; meggyőzően bizonyítja, hogy ez az eszme és irányzat – ellentétben egyes tévhitekkel – szerves fejlődés eredményeként alakult ki a szovjet irodalomban. A szocialista realizmus elméleti kérdései közül Köpeczi négyet vizsgál részletesebben ebben a tanulmányában: az ismeretelméleti problémát a modellfogalom alkalmazásával világítja meg, a világnézeti meghatározottságot a tudatos állásfoglalás szintjén, de csak ellentmondásaiban, bonyolultságában vizsgálható kritériumként fogja fel, a pártosság sokat vitatott kérdésében is történetileg árnyalt és körültekintő megfogalmazással foglal állást, végül az irányzat és a stílusok viszonyát a nemzeti hagyományok, művészeti ágak és műfajok összefüggésében teszi érthetővé és a sokstílusosság értelmében is igazolhatóvá. Az antológia válogatási szempontjaival teljes összhangban tehát, a bevezetés elméleti fejtegetéseiben is korszerű, az alaptételek tekintetében szigorúan következetes, de történetileg, változásaiban megragadott és következésképp konkrét megvalósulásaiban és lehetőségeiben is *nyitott* szocialista realizmuskoncepciót fogalmaz meg.

Elképzelhető, hogy Köpeczi Bélának mind a válogatása, mind bevezető tanulmánya ellenvetéseket is kiválthat. A válogatásban, bár tisztában vagyok a vállalkozás nehézségeivel, hiányolok néhány szöveget: elsősorban a Marx előtti kommunista eszme képviselőitől (Cabet, Buonarotti és mások), a húszas években a szovjet építészek és urbanisták írásaiból (Larin és Miljutyin könyveiből), a két háború közti időkben a cseh Karel Teige, a francia nyelven publikáló Max Raphael és az angol Ralph Fox műveiből. (Nem is szólva arról, hogy Quasimodo szerepeltetése milyen további hiánylistát gerjeszt az olvasóban!) A nehézségek elsősorban abból származnak, hogy a szocialista realizmusnak a történetét még nem írták meg, továbbá abból, hogy az irányzatnak a jelenléte és aktualitása, a politikával való szoros kapcsolata eddig számos ponton megnehezítette a higgadt értékelés és értelmezés munkáját; ilyenformán Köpeczinek egyszerre kellett vállalkoznia egy történeti szintézis körvonalazására és – a sorozat alapvető feladatának megfelelően – szélesebb, nem szakmabeli olvasóközönség igényeit kielégítő magyarázatra és szövegválogatásra. A nehézségekhez viszonyítva és az antológiák teljességének igényét eleve elutasítva kell megítélnünk ezt az úttörő vállalkozást (tudtommal soha, sehol sem készült még ilyen szöveggyűjtemény!), s így azt mondhatjuk: jelentősen többet nyújtott eredeti célkitűzésénél. Azzal ugyanis, hogy ezeket az alapvető szövegeket összegyűjtötte és rendszerezve közzétette, egyben a tudományos kutatásnak is ösztönző forrásanyaggal szolgál. S ha a szocialista realizmus kutatása, remélhetőleg, új lendületet fog kapni irodalom- és művészettudományunkban, akkor ennek a dokumentumanyagnak bizonnyal fontos része lesz abban.

Ennek a kutatómunkának, úgy tűnik, el is jött az ideje. Köpeczi tanulmányában vannak olyan kérdések, amelyeket a szerző maga is a további kutatásokra bíz; más kérdésekben pedig valószínűleg nem fogja elfogadni mindenki az ő álláspontját. Megfogalmazásai azonban olyanok, amelyeket nem annyira vitatni érdemes, mint inkább további részletvizsgálatokkal kiegészíteni, továbbfejleszteni. Oka ennek nem egyedül a szerző alaposságában és megfontoltságában rejlik, hanem abban a

légkörben is, amely ezt a fajta mérlegelést és állásfoglalást lehetővé tette. A párt *Kulturális Elméleti Bizottságának 1965-ös állásfoglalása* – amellyel a második kötet anyaga zárul – az összefüggések, a történeti konkrétság és az új iránti fogékonyság hangsúlyozásával nemcsak a művészeti irányzat mai jellegzetességeit emelte ki, hanem egyben a kritikai és elméleti kutatás alapvető szempontjait is megjelölte. Köpeczi tanulmánya és válogatása ennek az állásfoglalásnak a szellemében készült. S azóta a viták higgadtabbá válása, a tudományos vizsgálat tárgyszerű megközelítése felé áttolódott érdeklődés is arról vall, hogy a szocialista realizmusnak, mint művészeti irányzatnak a történetében, a magukban a művekben bekövetkezett változás a kutatásban is lezár egy korszakot. Ez a dokumentumgyűjtemény ennek a korszakzárásnak is kifejeződése, egyben, reméljük, az új kritikai és történeti vizsgálatok útjának is egyengetője lesz.

KENYERES ZOLTÁN

Lukács György és a magyar kultúra*

A fiatal Lukács György a szellemi tudományok két övezetében folytatta vitáit az új irodalomért: az esztétikában és az etikában, hogy végső érv gyanánt – e korszakának végén – mégis az erkölcsi elv kerekedjék felül benne. Egy megbomlott tudatú világban úgy kereste az elme új rendjét, hogy a szépet oltotta bele az erkölcsiségbe – téve éppen fordítva, mint ahogy az akkor divatozó esztéticizmus tette. Eljárása – mint láttuk – mélyen gyökerezett: a magyar társadalomtól kapott örökség terhe alatt alakult ki tudatában. Erkölcsi szigorúsága ösztönözte arra, hogy a mérleget végső soron a műben esztétikai formát öltő emberi magatartás alapján vonja meg. Pályakezdése egyetlen törekvés volt, hogy a kritikát és tágabb értelemben a művészettel foglalkozó tudományokat a tetszés felületi rétegeinél mélyebb és szilárdabb talapzatra helyezze rá. Új „esztétikai kultúrát" hirdetett, amely az ember benső megtisztulásának erkölcsi mértékén alapult volna. Ezért nem volt meglepő Madáchról kialakított véleményének ítéletformája sem. A tartalma annál inkább.

Látszólag, legalábbis. Mert a „vagy Ady, vagy Madách" riasztó alternatívája – amit szó szerint ugyan nem fogalmazott meg, de annál félreérthetetlenebbül sugallt korai cikkeivel – természetesen következett abból az etikából, amelynek normái már voltak ugyan, de a cselekvés földjén még nem eresztett gyökeret. Az a merev etikai álláspont, amely csak kihegyezett alternatívákat ismert, anélkül, hogy megértést tanúsított volna a jó ügy érdekében végzett munka gyakorlati követelményei iránt, a pozitivista relativizmus helyett csak egy újabbat növesztett fel. Márpedig a Madách-polémiában ez történt. Az az „i", amely körül a vita folyt, a pogány ellen készülődő erők egységét szegte meg, s ha a fiatal Lukács a madáchi indulatban árulást sejtett,

* A tanulmány első része az 1970. decemberi számunkban jelent meg.

1980.VII.4. 4,25 N.

Jó reggelt!

- A könyvespolcra ajánljuk.

- Két nagyon szép müvészetikiadvány kinálkozik azoknak a könyvespolcára, akik a nyár folyamán Leningrád vagy Firenze muzeumai helyett netán hazai látnivalókkal szeretnének ismerkedni. A HELIKON és a CORVINA Kiadó közös köteto az egyik legjelentősebb budapesti muzeumba kalauzol

A HOPP FERENC
KELETÁZSIAI MŰVÉSZETI MÚZEUM

meghívja Önt

RÉGI JAPÁN HANGSZEREK

a Bendel-Enking gyűjtemény bemutatójára
1982. július 27-én, kedden 17 órára

Megnyitja: dr. Miklós Pál
az Iparművészeti Múzeum főigazgatója

Budapest, VI., Népköztársaság útja 103.

琵琶

dr. Miklós Pál, művészettörténész

dr. Miklós Pál, Vodalom-művészettörténész

Az 1984. évi Bpesti Tavaszi Fesztivál kulturális programjának nyitórendezvényén Kondor Béla életmű kiállításának bemutatására dr. Miklós Pált kértek fel, az Iparművészeti Múzeum főigazgatóját.

Budapesti Tavaszi Fesztivál

1984. III. 16. TV 2-műsor 16.00 / Id. Kiss Jánosné /.

el bennünket. Az Iparmüvészeti Muzeum gyüjteményei cimü könyvet Miklós Pál szerkesztette. 15 nagyértékü gyüjteményt mutat be a könyv, s a gyüjteményekből olyan érdekes darabokat is, melyek nem mindig láthatók a kiállitásokon. Az egyes fejezeteket neves szakemberek irták. A hires-nevezetes Esterházy gyüjtemény 30 éve az Iparmüvészeti Muzeum tulajdona. A kincset érő mütrágyak leirásán kivül a gyüjtemény kalandos sorsát is olvashatjuk ebben a fejezetben. A Budavári lebombázott palota pincéjébe rejtett, évekig a romok között rozsdásodó foszladozó értékek föllelésének, restaurálásának története. Ötvös müvekkel, ónedényekkel és bronz kisplasztikákkal ismerkedünk, ezt követik az elefántcsont faragások. A müvészi bőrmunkák körében a sok százéves könyvkötéseket külön is érdemes megcsodálni. A csempe és kályhagyüjtemény a muzeum kerámia anyagának különleges része. Gyönyörü szines mázas darabjai között az a szerény vörös padlótégla töredék a legértékesebb, amit a Margitszigeten találtak és minden bizonnyal a XIII. századi apácakolostorból való. A Fayancok és porcelánok után végignézzük a legszebb üvegtárgyakat, aztán pedig kutorokat mutat a könyv. Kárpitok, szőnyegek, miseruhák, ikonok szépségét fedezhetjük föl irásban és képben. Mivel az Iparmüvészeti Muzeum gyüjteményei cimü kötethez több száz, zömmel szines

MIKLÓS Pál
Eötvös Kollégium
20,26-28,

Rejtözködő legendárium. Bp., 1990

	sége)
FKBT	Fővárosi Közlekedésbiztonsági Tanács
FKI	Fémipari Kutató Intézet
FMH	Fővárosi Művelődési Ház
FMK	Fiatal Művészek Klubja
FPI	Fővárosi Pedagógiai Intézet
FSZEK	Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
FTC	Ferencvárosi Torna Club
FTV	Földmérő és Talajvizsgáló Vállalat
Füti	Fővárosi Építőipari Üzemgazdasági és Ügyviteltechnikai Iroda
GAK	Gödöllői Agrárközpont
GAMF	Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola
GATE	Gödöllői Agrártudományi Egyetem
GATE MSZI	Gödöllői Agrártudományi Egyetem Matematikai és Számítástechnikai Intézet
GATEKI	Gödöllői Agrártudományi Egyetem Kutató Intézet
GBBR	Gödöllői Búza Borsó Termelési Rendszer
GG	Gödöllői Galéria
GITR	Gabona- és Iparinövények Termelési Rendszere
GKE	Geodéziai és Kartográfiai Egyesület
GKI	Gabonatermesztési Kutató In

A Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeum
tisztelettel meghívja Önt

„Kelet és Nyugat között"

címmel

Miklós Pál emlékére

rendezendő tudományos konferenciájára.

A konferencia ideje:

2003. november 17. hétfő
9.30-tól 18 óráig

Helyszíne az Iparművészeti Múzeum
(1091 Budapest, Üllői út 33-37.)

MIKLÓS PÁL

Iparművészeti Múzeum

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG
MINISZTÉRIUMA

Csi Paj-si: Ősz

Miklós Pál dr. művészet- és irodalomtörténész

Feledy Gyula Kossuth-díjas festő-grafikusművész kiállításának megnyitóján – Salgótarjánban, 1981. jún. 13.-án – hangzott el Miklós Pál beszéde.

Miklós Pál: Feledy Gyula kiállításán.
Palócföld, 1981. 4. 30. old.

dr. Mikós Pál, az Iparművészeti Múzeum főigazgatója

Kondor Béla festő- és grafikusművész kiállítása a Magyar Nemzeti Galériában 1984. márc. 16.-án nyílik meg. Beszédet mond dr. Mikós Pál, művészet- és irodalomtörténész, az Iparművészeti Múzeum főigazgatója.

Meghívó

1984. márc. 16.

dr. Miklós Tál, művészettörténész

Szvetnik Joachim ötvösművész-restaurátor mes-
termunkáinak kiállítását az Iparművészeti Múzeum
ban megnyitja dr. Miklós Tál, 1984. okt. 24-én.

Megnyitó.

- Talán nem számit ünneprontásnak, ha a "szép könyv"-verseny alkalmával egy picit közelebbről megnézzük, hogy mit is jelent voltaképpen a könyvek külső megjelenése, ruhája.

- Én azt hiszem, hogy a könyv külsejének két feladata van. És mindkét feladatát inkább akkor tölti be, amikor még az üzletben válogatunk a könyvek között. Az egyik az, hogy csábit, vásárlásra ingerel, én a másodikat azt általánosabbnak és fontosabbnak szeretném tudni, mert a második azt, hogy tájékoztat, tárgyilagosan informál arról, hogy mi van belül a könyvben.

- Miklós Pállal nézzünk szét egy kicsit, hogy mennyire felelnek meg a könyvek ennek a kettős funkciónak.

- Azt hiszem, hogy az az olvasó, aki lektürt keres, az ez után a kép után meg fogja találni azt, amit keres.

- Összhangban van a boritó a tartalommal.

- Ugy érzem. Azt is jogosnak érzem, ha az Akadémiai Kiadó vagy a Gondolat Kiadó egy tudományos vagy ismeretterjesztő kiadványt egy szürke, elegáns köntösben ad az olvasók elé.

dr. Miklós Pál
művészettörténész

1980. VI. 7. Televizió 16.15 /Ané/.
Stúdió magyar könyv 1979.

Vagy a Tankönyvkiadó a magyar nyelv történetét egy ilyen tárgyilagos kiadásban rakja elénk, Benkő László az irói szótárt, ez egy korrekt, tárgyilagos tájékoztatás arról, hogy itt egy tudományos feldolgozást kapunk, egy tudományos munkát veszünk a kezünkbe. Nagyon szerencsésnek tartom annak az érdekes, és sok szellemi izgalmat rejtegető sorozatnak a külsejét, a Gyorsuló időnek a sorozatára gondolok, amit Fajó Jánosnak a tervei tudnak ilyen szemléletesen izgalmassá tenni, mindegyik más, és mégis van valami közös, valami hasonlóság a stilusban, és ez a stilus egy kicsit idézi is ezeknek a könyveknek a friss, érdekes, eleven tartalmát. Akkor viszont, amikor egy ilyen klasszikust, egy olyan illusztrativ anyaggal jelenitenek meg, amit az nem igényel semmiképpen, én Gelléri Andor Endrének az irásaihoz ezeket az illusztrációkat nem érzem szükségesnek, ami pedig a könyv boritóját illeti arra sajnos azt kell mondanom, hogy ez olyan játék a betükkel, ami tulajdonképpen tilos. Ilyen csunya játék. A betü az szent dolog, szokták mondani a nagy tipográfus mesterek, azzal nem szabad tréfálni, a betünek és a feliratnak az a funkciója, hogy informáljon, tájékoztasson. Ez az első tehát, a tiszta megjelenése a betünek, az információ az egy klasszikusra is kötelező.

- Kikészitettünk ide néhány szép albumot. Kiáltó az ellentét az előbbi példányok és például Gulácsi könyve között.

- Azt hiszem, hogy ilyen fajta szakadék, hogy nagyon drága, nagyon szép kivitelü munkák tulajdonképpen nem igazán olvasásra, hanem lapozgatásra való gyönyörüségek, ezek a képzőmüvészeti albumok, és mondjuk olyan könyvek, mint az Olcsó könyvtár, vagy a Gyorsuló idő sorozat között a képzőmüvészeti, müvészeti kiadványok terén nagyon hiányzik egy közép müfaj. Ez a fajta, ez nem a középmüfaj, ez a monográfiák, a tudományos feldolgozások közé tartozik, ahol az illusztrációnak éppen olyan szerepe van, tehát joggal a könyv végére lehet tenni, mint a tudományos, komoly szöveg feldolgozásának. Ellenben az a fajta népszerüsitő könyv, amire most a Képzőmüvészetialap Kiadó Vállalata próbál vállalkozni, főleg klasszszikusoknak a kiadásával, tehát ez a közép faju, jó minőségü ismeretterjesztő könyv, Lika Károlynak a Müvészetek története cimü könyve uj kiadását, ahol a szöveg közé tördelt illusztrációkkal mindig ott van a kép, ahol szükség van rá, szines is akad benne, és egy olvasható, jó tipográfiával aránylag jó papiron megvalósult könyvet kapunk a kezünkbe, korrekt, tiszta cimlappal, ahol informálnak arról, hogy miről van szó a könyvben, picit hatásvadászó ugye a sokféle kornak és müfajnak az zsufolása, de ennyi hatásvadászat megengedhető ennél a fajta népszerüsitésnél.

- Véleménye szerint mi a legfontosabb teendő, hogy még több szép és olcsó könyvünk legyen?

- Érzésem szerint az arányoknak valamiféle javitásával, azzal mindig, mindenkinek mindenütt kell számolni, és én tulajdonképpen optimista vagyok, mert kitünő könyvtervezőink vannak, ha ez nem is mindig látszik.

- Részlet Pablo Neruda A nyomdához cimü verséből. Somló György forditása.

Miklós Róbert, építész

Taverna Szálló, Budapest. Építész: Finta József (Lakóterv.)

Belsőépítész: Király József.

Építész tervezőtárs: Miklós Róbert.

Magyar Építőművészet, 1986. 3., 20-old.

Miklós Róbert, [ ]

L: Finta József

– : Heti ajánlat. 4

Új Tübbe, B p., 1986. pkr. 2 XXIII/5

M.D.K.

Miklós Sámuel,asztalos mester

Veszprémi mester.1848:Kurtz Rudolf vándorló könyvében,mint első céhmester szerepel.

Batári Ferenc:XIX.századi veszprémi asztalosok. 252.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei.I.Veszprém. 1963

MIKLÓS RÓBERT

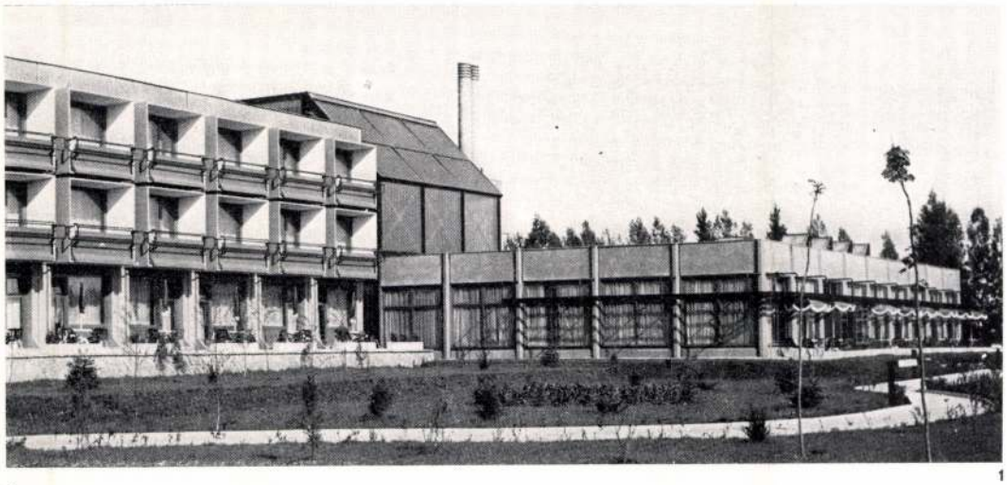

1

2

3

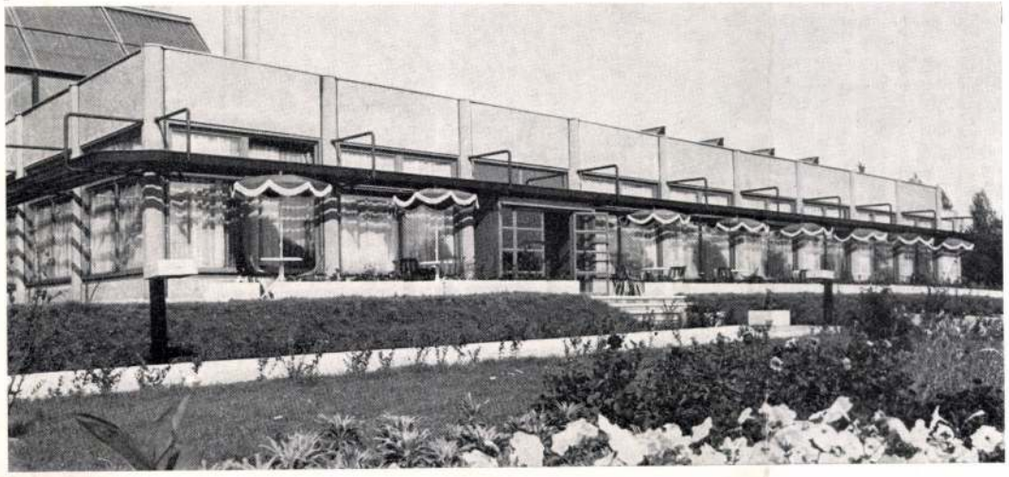

4

Győr megyei ÁÉV 150 férőhelyes üdülője, Csopak

Építész: Miklós Róbert (LAKÓTERV)—Komáromy Tamás (GYÁÉV)

Belsőépítész: Horváth János (LAKÓTERV); statikus: Radics János (GYÁÉV); épületgépészet: Babot Béla, Hujber András (GYÁÉV); elektromos berendezés: Jakatics Béla (GYÁÉV); kertészet: Árvai Iván (LAKÓTERV); kivitelező: GYÁÉV; építésvezető: Somogyi József; műszaki ellenőr: Niksz József: létesítményfelelős: Barna Róbert; tervezés: 1979—80; kivitelezés: 1979—80; kiviteli költség: 35 000 mFt; fotó: Fekete György

A Győr megyei ÁÉV részére tervezett üdülő Csopakon, a rendezési tervben kijelölt Sport u. 169. hrsz. telken épült, a 71. sz. út és a Balaton között, a VIDEOTON üdülő és a KISZ tábor között.

A 150 férőhelyes üdülőépület F+2 szintes szobaszárnyból és a hozzá kapcsolódó közösségi funkciókat magában foglaló földszintes épületszárnyból áll.

A szobaszárnyban két ágy+pótágyas szobák (47 db), egyedi igényeket kielégítő kettős szobák (5 db) vannak. A földszintre helyezett szobák a gyermekes családok számára készültek közvetlen kijárással a szabadba.

A középfolyosós szállodaszárny a főlépcső mentén külső folyosós. A főlépcső tere összeköti a szobaszárnyat a közösségi helyiségekkel, kiemelt ferde üvegtetője ezt a szándékot külön hangsúlyozza.

Az oktatási, szórakozási és étkezési funkciókat kielégítő terek egymás mellett helyezkednek el a földszinten és együttesen elégítik ki az igényeket.

A mély területen fekvő épület földszinti alapsíkját kiemeltük, a szállodaszárny fogadószintjébe csónaktároló és garázs került.

Az egész épület kialakítását messzemenően meghatározta a paneles szerkezet. A szobák 3,60×5,40 m-es méretben készültek. A vizesblokkok és a közlekedő egy újabb 5,40-es traktusban fértek el. A lepényrész 3,60×360-as raszterű acélvázszerkezet, egyedi homlokzati vasbetonelemekkel ötvözve. A szállószárny homlokzatán a típus térelemes loggiát alkalmaztuk egyedi korlát és mellvéd megoldással.

A tervezés egyben kísérlet is volt a két vállalat új típusú együttműködésére. A LAKÓTERV csak az engedélyezési terveket készítette, a kiviteli tervek a GYÁÉV-nél készültek, a LAKÓTERV konzultálásával. *M. R.*

Magyar Építőművészet 1982/3

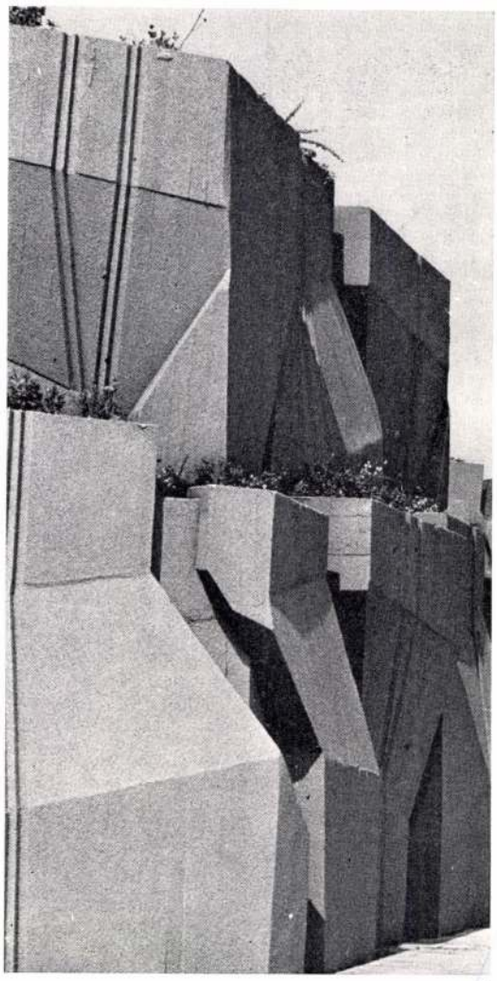

4

1. A víztároló bejárata
2., 3. A medencetér építése
4. Támfal részlet
5. Medencetér
6. A tartószerkezet gombapillérei

1. Entrée du réservoir d'eau
2., 3, Construction du bassin
4. Détail du mur de soutènement
5. Détail du bassin
6. Piliers-chanpignons

5

6

nyos fokig mégis kérdéses számomra. Mert az erőteljes, élesen metszett formák mégis csak kőre emlékeztetnek és nem földanyagra, a szín pedig egyértelműen az utóbbira utal.

A burkolatokról lenne még megjegyzésem. Túl sokfélével kísérleteztek: fakocka, csiszolt és durván faragott kőlap, kavicsos-szemcsés beton fordulnak elő, és hogy mikor, melyik? — logikáját nem sikerült felfedeznem.

Az építészeti-kertészeti foglalatot még több képzőművészeti alkotás fogja teljessé tenni. A díszkapun kívül egyelőre még csak egy áll a helyén, egy régi kút a Király utcából — ma Majakovszkij utca. Remélhető, hogy hamarosan a többi is helyére kerül. A völgy aljában lépcsősen elhelyezett, egymásba harapó kerek medencék során át kaszkádokon csordogál le a víz a legalsó szintig. Figyelemmel az egész mű témájára, a vizek hatásával talán bátrabban is élhettek volna a tervezők.

Összefoglalásképpen: csak a legteljesebb elismeréssel szólhatunk az egész tervező kollektíváról, amely ezt a nagyszabású mérnöki-építészeti művet ilyen egységként létrehozta.

P. S. Nem tudom megállni, hogy az imént írtakhoz hozzá ne tegyem: mennyi, de mennyi az elszomorító ellenpélda. Sajnos éppen ide, a Gellérthegy északra forduló ormára épült a két világháború között egy mindenfelől látható tornyos műkastély. És most mellé, a Citadellához még közelebb újabb teraszház épül. Vajon miért nem jutott ide is valami kevés abból a figyelemből és gondosságból, amellyel a víztároló problémáját megoldották?

Bonta János

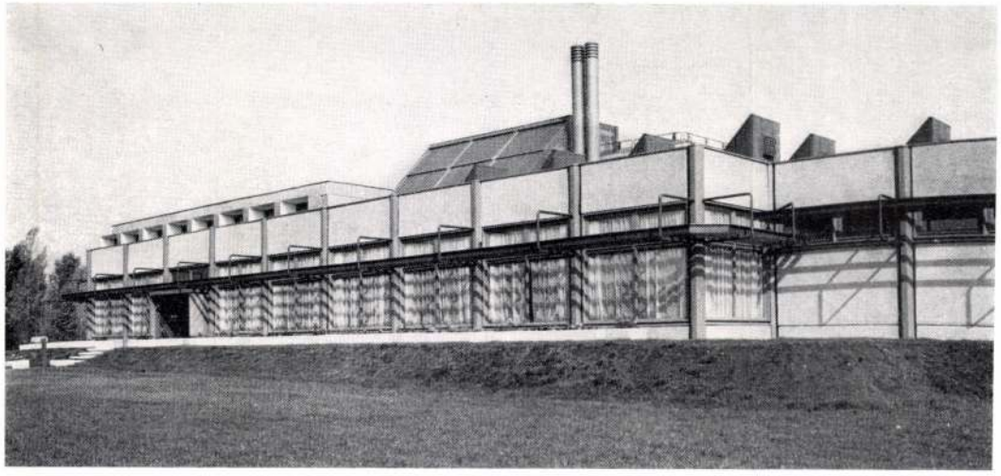

6

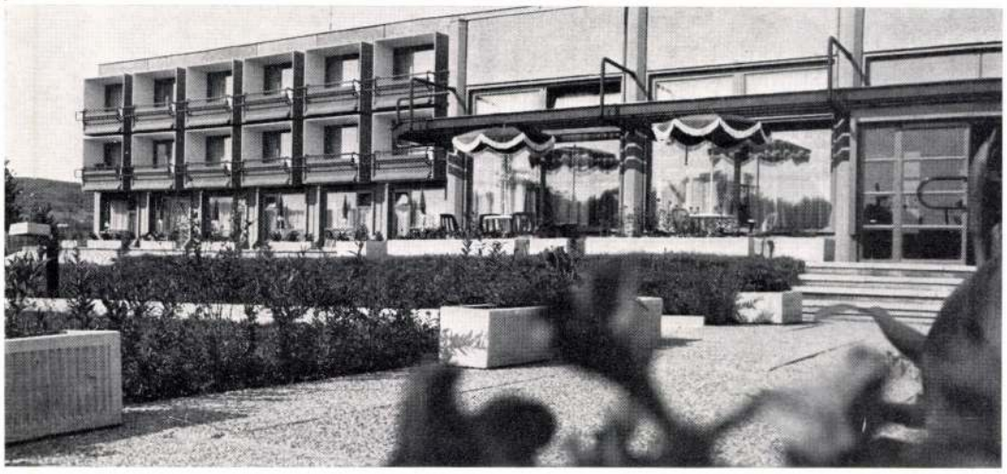

5

7

1., 3., 4. Az üdülő homlokzatának részletei
2. Tetőterasz
5. Főbejárati homlokzat a Sport utca felől
6. Homlokzatrészlet
7. Főlépcső, társalgó és közlekedő kapcsolata az üvegtető alatt
8. Fogadószinti és földszinti alaprajz

Fogadószint:
1. Többcélú raktározási és tárolási tér 2. Szellőző gépház. 3. Garázs 4. Többcélú sportterem 5. Lépcsőházi előtér 6. Raktár 7. Előtér 8. Közlekedő folyosó

Földszint:
1. Szoba 2. Előtér 3. Fürdőszoba 4. Lépcsőház 5. W. C.-blokk 6. Előtér 7. Közlekedő folyosó 8. Üdülővezetői lakás 9. Iroda 10. Társalgó és játékterem 11. Szélfogó 12. Előcsarnok 13. Előadó- és tv-szoba 14. Büfé 15. Étterem 16. Különterem 17. Konyha 18. Húselőkészítő 19. Zöldségelőkészítő 20. Fehérmosogató 21. Feketemosogató 22. Földesáru raktár 23. Szárazáru raktár 24. Göngyölegraktár 25. Mosléktároló 26. Gazdasági folyosó 27. Szociális blokk 28. Raktár 29. Iroda 30. Kazánház 31. Büfé-raktár 32. Napi olajtároló 33. W. C.-blokk 34. Közlekedő folyosó

8

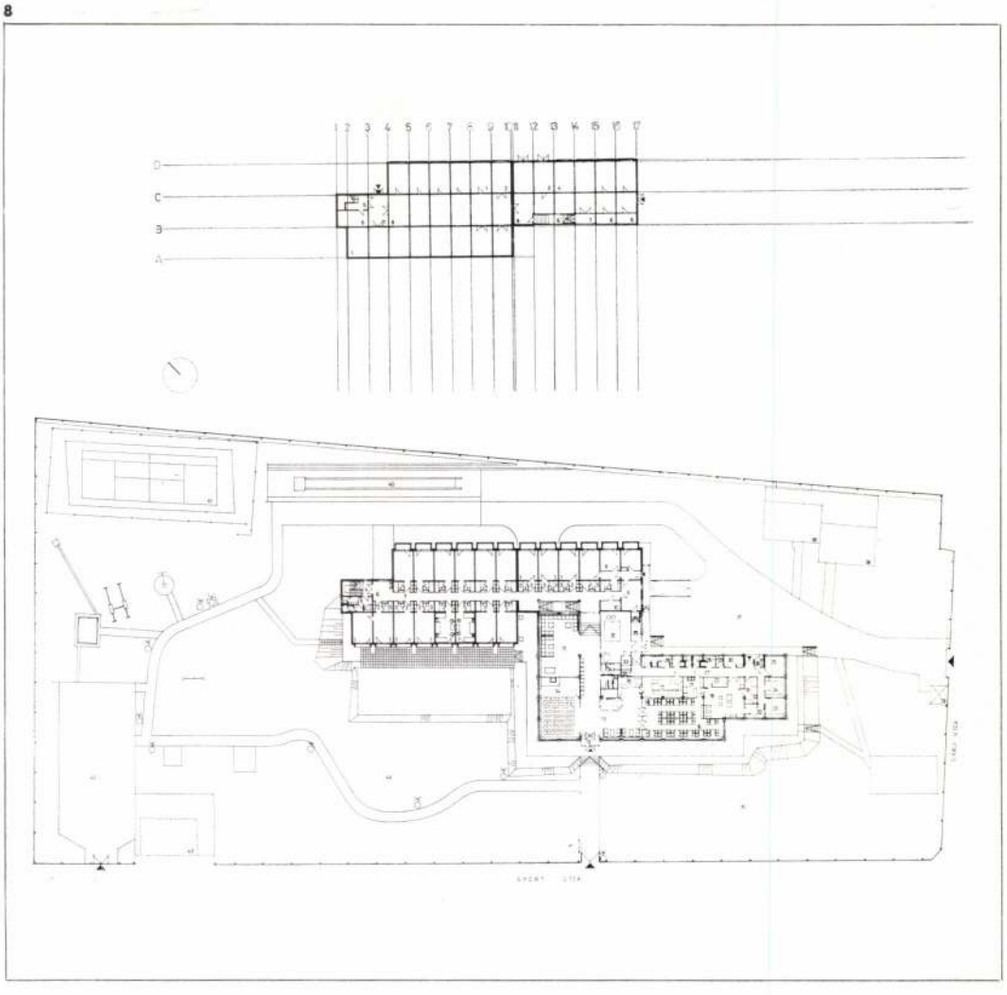

1., 3., 4. Détail de la façade de la maison de repos
2. Toit terrasse
5. Façade de l'entrée principale, du côté de la rue Sport
6. Détail de façade
7. Escalier principal, parloir et dégagement: leur jonction au-dessous de la toiture vitrée
8. Plan du niveau d'entrée et du rez-de-chaussée

Niveau d'entrée:

Rez-de-chaussée:
1Espace d'e mmagasinage, dépôt à usage multiple 2. Chambre des ventilateurs 3. Garage 4. Salle sportive à usage multiple 5. Palier 6. Dépôt 7. Vestibule 8. Couloir

1. Pièce 2. Espace d'entrée 3. Salle de bain 4. Cage d'escalier 5. Toilettes 6. Vestibule 7. Couloir 8. Appartement du directeur de la maison de repos 9. Bureau 10. Parloir et salle de jeu 11. Abat-vent 12. Vestibule 13. Salle de conférences et de television 14. Buffet 15. Restaurant 16. Salon particulier 17. Cuisine 18. Préparation de la viande 19. Préparation de légumes 20. Local blanc de lavage 21. Local noir de lavage 22. Dépôt des marchandises terreuses 23. Dépôt des marchandises sèches 24. Dépôt des emballages 25. Dépôt des détruites de cuisine 26. Couloir de service 27. Bloc social 28. Dépôt 29. Bureau 30. Chambre de chauffe 31. Dépôt du buffet 32. Récipient d'huile pour usage quotidien 33. Bloc de toilettes 34. Couloir

3

1

4

2

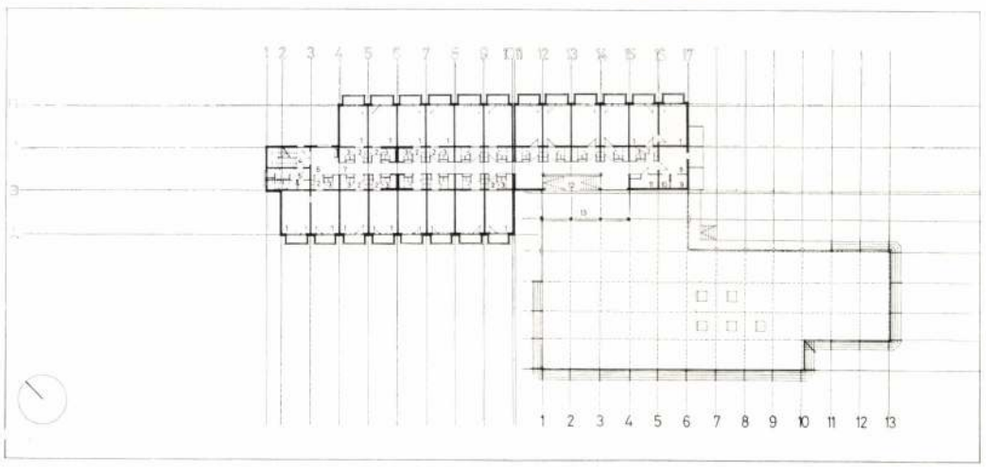

5

6

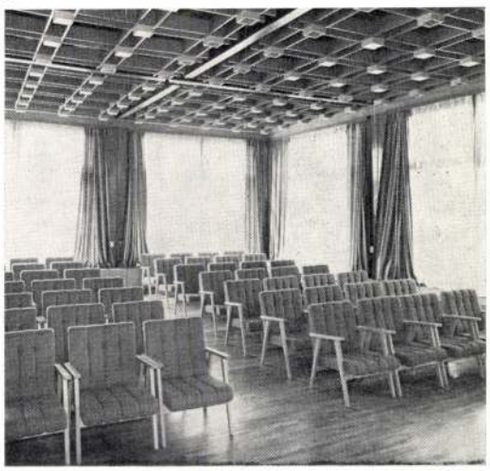

1. Porta és espresszó kapcsolata
2. Előcsarnok kapcsolata az étteremmel
3. Általános emeleti alaprajz
   1. Szoba 2. Előtér 3. Fürdőszoba 4. Lépcsőház 5. W. 3.-blokk 6. Előtér 7. Közlekedő folyosó 8. Szobaasszonyi szoba 9. Szennyesraktár 10. Tisztaruha raktár 11. Vasalószoba 12. Lépcsőház 13 Légtér
4. Szobabelső
5. A tv-szoba felől a főbejárati előtér portával, az étteremmel
6. Tv-szoba
7. Társalgó az acélszerkezetű üvegtető alatt, közvetlen kapcsolatban a főlépcsővel
8. A főlépcső kapcsolata a lakószinttel
9. Keresztmetszet
10. A szélfogón át a porta felé
11. A szélfogót követő közlekedőn át a lakószintek felé

Lenkovics ombudsman erőfeszítései

Előhang: Másfél éve hagytam el az Országgyűlési Biztosok Hivatalát. Ekkor lépett be oda dr. Lenkovics Barnabás. Azóta sem a hivatalt, sem őt nem bíráltam egyszer sem. (Péterfalvi Attila adatvédelmi biztost viszont szóban és írásban, ahol lehetett, védtem.) Annak ellenére nem szóltam, hogy lett volna erre ok elég, sőt sok, annak ellenére nem, hogy Lenkovics Barnabás viszont rendszeresen foglalkozik velem a nyilvánosság előtt, ha nem kérdezik, akkor is. Nem azért hallgattam, mintha úgy döntöttem volna, hogy nem leszek hiú; ennél azért mélyebben fekvő okom is volt erre. Egyszerűen megfogalmazva: kezdetben még arra gondoltam, nem nehezítem a dolgát, hátha beletanul, később pedig nagyon elment a kedvem az egész Lenkovics-toposztól. Ugyanakkor, nem tagadom, nagyon fontos személyes ügy számomra a hivatal, melyet most (a köztársasági elnök, a jelenlegi parlamenti pártok és a MIÉP döntése alapján) éppen ő tölt be. Eleinte azt gondoltam, a kevés is több a semminél, most pedig kevéssel kell beérnünk. De létezik a hiánynak olyan foka, mely már a semminél is kevesebb. A másfél évi hallgatás magában is bizonyítja, hogy nem jókedvemben, nem kárörömmel kezdtem írni ezt a cikket. Nem is ment könnyen. Átírtam, mert nem akartam durvát és sértőt írni, de hiába, bármit tettem vele, saját szövegem durvának és sértőnek mutatta magát előttem. Nem tudott másmilyen lenni. Erre nem mentség, hogy durva, sértő és támadó beszédre válaszol. Ha nem is Lenkovics ombudsman, a köztársaság emelkedettebb stílust érdemelne.

1. Először lássuk az erőfeszítést! Most jutott el hozzám az Országgyűlés környezetvédelmi bizottsága október 2-i ülésének hivatalos jegyzőkönyve, tessék: „Majtényi László gyakorlatával kapcsolatban tehát – elsősorban, mint polgári jogászprofesszornak, aki a személyiségi jogokat harminc év óta tanítom az egyetemen – nekem voltak komoly aggályaim, azaz sok mindent másként csináltam volna hat évig, mint ahogy ő tette. De nem én voltam az adat-

Lenkovics opus hiányában, az alábbiakban magam fogom Lenkovics-szövegek alapulvételével rekonstruálni, miért utálja ő olyan nagyon az én tevékenységemet. E rekonstrukció eredménye közérdekű, mert megmutatja, milyen is a lenkovicsi mérce szerint is jó ombudsman, aki nem én vagyok, hanem ő.

2. Lenkovics ombudsman azzal kezdte, hogy szóban és testbeszédben országvilág előtt bátran hajlongani kezdett Orbán miniszterelnök előtt, minden lehetséges módon hangsúlyozván örömét, hogy együttműködhet a kormányzattal. (A kormányzat ugyan megváltozott, ám, gondolom, hasonló öröm lesz számára az együttműködés ezzel a mostanival is, és akkor a következőről még nem szóltunk.) Amint a kormányzattal végzett, legott rólam is nyilatkozott, amivel persze önmagát jellemezte. Megválasztásakor a HVG-ben azt mondta, hogy engem kisebb részben az elkövetett hibák (melyeket persze nem részletezett), másik részben meg a politikához való (helytelen) viszonyom miatt nem választottak újra. Mert szerinte, ha az embert nem választják újra, akkor rosszul dolgozott és rosszul viszonyult, hisz aki jól dolgozik, jól viszonyul, azt újra is választják. És nem úgy van, mert úgy nem lehet, hogy valakit nem választanak újra, mert/de komolyan vette a feladatát, és azt el is végezte.

Kisvártatva a Magyar Hírlapban beszélt rólam. Az újságíró a HVG-ben mondott szavait idézve, kérte, fejtse ki még egyszer, mit gondol a munkámról. A válasz:

„– Ezzel kapcsolatban egy másik újságíró által feltett kérdéssel és az arra adott válaszommal felelnék. Azt kérdezték tőlem, hogy folytatom-e a harcot a kormány ellen. Nos, én csak az ilyen kérdésből vonom le azt a következtetést, hogy körülbelül mi az, amit az adott kérdező, vagy akik vele azonosan gondolkodnak, mit várnának el tőlem, illetőleg hogy mit helyeseltek a korábbi adatvédelmi biztos munkájában. Ebből meg az a következtetés adódik, hogy mit nem helyeselt a kormányzat illetve a parlament.”

ségével Lenkovics ombudsman most már végül megmondja, hogy a köztisztviselői eskü szövege mindenben megfelel „társadalmi rendünknek és az azt tükröző alkotmányunk rendelkezéseinek”. Amint azt Lenkovics Barnabás határozottan ki is emeli! Bármennyire rejtelmes is a szöveg, az üzenete egészen világos: a szekuláris és a szakrális szöveg közötti választást be kell szépen írni a köztisztviselő személyi anyagába. Hogy miért? Csak.

Mert noha „Az olyan esküokmányban, amely az eskütevő választásának megfelelően tartalmazza vagy nem tartalmazza az »Isten engem úgy segéljen!« mondatot, különleges adat szerepel, mert általánosságban alkalmas lehet az érintett lelkiismereti meggyőződésére vonatkozó következtetés levonására is”. Ám- de (!) „»az Isten engem úgy segéljen!« szövegrész választása, és akár szóban, akár írásban történő kinyilvánítása esetén sem tudja senki, hogy az eskütevő miféle meggyőződését tükrözi”. Most már tényleg érthető: Lenkovics Barnabás emberi jogi védnök arra biztatja az agnosztikus, hitetlen stb. köztisztviselőket, hogy ha ez nekik kedvező, előnyökkel jár, bátran mondják magukat hívőnek, nem lehet ezen úgysem lebukni. És eközben az én nyomdokaimban ballag...

Valami ilyesmit kért a kései szocializmus is alattvalóitól. Viszont ezt az időközben rettenetesen megbüdösödött falatot (büdös volt az persze mindig) lehetetlen már lenyomni a magyar állampolgár torkán. Gondolom, elképzelhetetlen az is, hogy akadna az egyházakban valaki, aki a kezében köztisztviselői nyilvántartásokat és fizetési listákat tartó Magyar Miniszter alakjában látná az igaz hit védnökét, az egyház reménységét.

Az ombudsman erőfeszítését – leszögezhetjük – nem kísérte ezúttal siker. Hiába próbálta erős akarattal, nem tud ő más ösvényén járni, csak a sajátján.

Egyébiránt működése akár gyümölcsöző is lehet. Ha ugyanis a kormány (az Országgyűlés) nem elég intelligens (és miért az?), környezetvédelmi szempontból von-

A nyuszi, a sapka meg a jövő nemzedékek

A jövő nemzedékek országgyűlési biztosáról szóló törvényjavaslatot a parlament környezetvédelmi bizottsága október 2-án megtárgyalta, és azt általános vitára alkalmasnak találta. Sólyom László, az intézmény létrehozását indítványozó Védegylet vezetőségének tagja 2000 tavaszán készítette el a törvényjavaslatot, amelyet eljutattunk a parlamenti pártoknak. Várakozásainkkal ellentétben a politikai élet prominensei semmilyen formában nem kívánták támogatni kezdeményezésünket, s egy kivétellel még reagálni is elfelejtettek a megkeresésünkre. Ehhez képest örömmel nyugtáztuk, amikor 2001 tavaszán, ha a pártok nem is, de két képviselő, Szili Katalin és Hegyi Gyula egyéni képviselői indítványként a javaslatot benyújtották az Országgyűlésnek. A környezetvédelmi bizottság egyhangúlag támogatta a javaslatot, a másik két érintett bizottság azonban nem, és így az nem is került a plenáris ülés elé. A két képviselő, korábbi ígéretének megfelelően, a szocialisták kormányra kerülése után, június 10-én ismét beterjesztette a törvényjavaslatot. Ennek nyomán került október elején a tervezet ismételten a környezetvédelmi bizottság elé, ahol őszinte meglepetésünkre élénk vitát vál-

sen képletes, hisz nem valós jogalanyokról van szó. Az érdek azonban valós, és kötelez minket. A mechanizmusok, amelyeken keresztül a jövő generációk létfeltételeit befolyásoljuk, többnyire a környezeti rendszerekkel kapcsolatosak – s ezért gyakran összemossák a jövő nemzedékek érdekét a környezetvédelemmel. Holott a kulturális, nyelvi sokszínűség megismerésének lehetősége például éppúgy érdekük, mint az esőerdők fennmaradása. A jövő nemzedékek országgyűlési biztosa nem szakági biztos, hanem egy demokratikus alapelv megvalósítója, és egy mind fontosabb társadalomszervező alapelv, a fenntarthatóság szószólója. Nem egy biztos tehát a sok közül, s éppen ezért nem indíthatja el az újabb és újabb ombudsmanok iránti igények lavináját.

A jövőt tönkretevő döntések nemcsak az államigazgatásban születnek, hanem igen gyakran a magánszférában. Az új ombudsmannak tehát vizsgálódnia kell itt is, akár az adatvédelmi biztosnak. Véleményeznie kell az Országgyűlésnek benyújtott törvénytervezeteket, hogy az ő szűrőjén át is láthassuk, merre tart a Magyar Köztársaság jogrendje. A környezetvédelmi bizottság ülésén az egyik hivatalban lévő ombudsman azt sérel-

MARABU RAJZA

Miklós Pál halálára

Hetvenöt éves korában szombaton otthonában elhunyt Miklós Pál József Attila- és Munkácsy Mihály-díjas sinológus, a művészettörténet kandidátusa, az Iparművészeti Múzeum volt főigazgatója.

Csendes szavú ember volt, és csendesen távozott. Művészettörténetet tanult, meg franciát, mégis a kínai kultúrával foglalkozott: furcsa párosítás, de ez volt a logója. Eötvös-kollégista műveltség és alaposság jellemezte, de valami olyasmit akart csinálni, amit akkor senki sem. A sárkány szeme, Bevezetés a kínai piktúra ikonográfiájába, 1973 ámulatba ejtett, s máig kezem ügyében tartom: olyasmit tudott elmondani közvetlen hangon, európai természetességgel, amihez foghatót azóta se hallottam-olvastam. '56 következményei őt is megnyomorították, elrejtőzött egy időre, aztán publikált, lassan kimászott a gödörből, és tíz éven át (1975–85) az Iparművészeti Múzeum főigazgatója volt. Mondjam, hogy a múzeum fénykora volt ez az évtized? Tény, hogy átfaragta az intézményt, mert nemcsak tudós volt, szervezni is tudott. (Lásd a Hopp Ferenc Múzeum leporolását, rajta maradt keze nyoma.)

Közben persze ott volt a tudományban: akkortájt rajtolt a szemiotika, gyanús ügy volt, nem illett bele semmilyen skatulyába, őt azonban a nóvum érdekelte, természetes, hogy a kezdő csapattal indult, s hozott bele érdekes dolgokat. Az európai íráshoz képest a kínai más – ezt a plusztudást oltotta be az induló körbe. A Vizuális kultúra (1976) című könyvében akkor kezdett ilyen dolgokról szólni, mikor még mit se tudtunk a „képi fordulatról" meg vizualitáskommunikatív aktusairól (Kép és kommunikáció, 1982).

Úttörő egyéniség volt – de feltűnés nélkül, tán túl szerényen. Ma nem illik (nem kifizetődő) ilyen szerénynek lenni, tán ezért is homályosult el neve az utóbbi években. Lassan természetesnek vesszük a multikulturális közeget, a különböző kultúrák egymásban és egymás mellett élését. Mikor ő elkezdte, kínai tárgyú műelemzéseivel, kultúravizsgálataival a titok izgatta, a megfejtés és természetesen a „lefordítás" kalandja: értsd meg te is, látod, milyen izgalmas... (Zen és a művészet, 1978 – még a szubkultúra is felkapta, van ilyen...). Valaki volt, egyéniség, egy korban, mikor az ilyesmi bajjal járt, mikor a személytelenség, divathoz simulás kezdett már hatni: nem vette észre, nem akarta észrevenni, utálta. Egyéniség volt.

Hiánya is ilyen. Egy ember ment el, ironikus mosolyával, csendben, s most kapkodjuk a fejünk: Pali, hát egy birodalom maradt utánad, mi meg későn kapcsoltunk...

Almási Miklós

Szaru, pata és egy vita

Halász Iván a Szaru- és Patabegyűjtő Kft. első embere. Tulajdonképpen számtalan dolgot csinál, talán csak egyet nem: szarut és patát nem gyűjt be. Elsősorban nyomdaipari tevékenységet folytat, ami azonban ennél is fontosabb: már-már megszállottan menti a múlt emlékeit. Pusztán rajongásból, a nyereség reménye nélkül könyveket, magyar dzsesszlemezeket ad ki, korabeli rádiójátékokat ment kompaktlemezre. Néha kiállítást rendez az ötvenes évek, birtokában lévő, immár kultikus tárgyaiból, máskor néprádió- és ősmagnetofon-gyűjteményét teszi közszemlére. Az utóbbi években, baráti ajándékként, 365 letéphető lapból álló falinaptárt állított össze, melyen az adott naphoz kapcsolódó fontosabb történelmi dátumok, egyéb tudnivalók is szerepeltek.

Sőt. A tavalyi kiadvány valamennyi lapja, Moldova György beleegyezésével – a hitelesség kedvéért tegyük hozzá: máshol már megjelent – gondolataival, aforizmáival és axiómáival egészült ki.

Felmerült, hogy a sikeres terméket ebben az esztendőben is el kellene készíteni, ám Moldova ragaszkodott ahhoz, hogy az – mivel ezúttal már a kereskedelmi forgalomba kerülő naptárkönyvről van szó – kiadója, az Urbis Könyvkiadó gondozásában jelenjen meg. Le is ültek az érintett felek: Halász úr, az ötlet- és formagazda, Moldova György író és Urbán Tamás, az Urbis ügyvezető igazgatója. Megállapodás azonban nem született, mivel a kiadó túl soknak találta azt az összeget, amelyet Halász úr a nyomdai munkákért kért.

Azzal váltak el, hogy még visszatérnek az ügyre, ám Halász Iván, a jellegzetes méretű, kivitelezésű falinaptár ötletgazdája a minap meglepődve látta az egyik reggeli tévéműsorban, amint Moldova örömmel mutatja be az Urbis Könyvkiadó gondozásában napvilágot látott új művet, amely nem más, mint az ő előző évi falinaptárának szinte pontos mása! A fedőlapon ugyan már a 2003-as dátum szerepel, ám az alatta olvasható szöveg pontosan megegyezik az őáltala szerkesztett tavalyi naptár fedőlapján található, általa adott címmel: „365 napos naptár Moldova György fontos gondolataival".

Halász úr igencsak rosszkedvű lett, amikor kiderült: szellemi termékét, ötletét tudta nélkül mégiscsak felhasználták. Ezt haladéktalanul tudomására is hozta az Urbis kiadó igazgatójának, valamint az írónak.

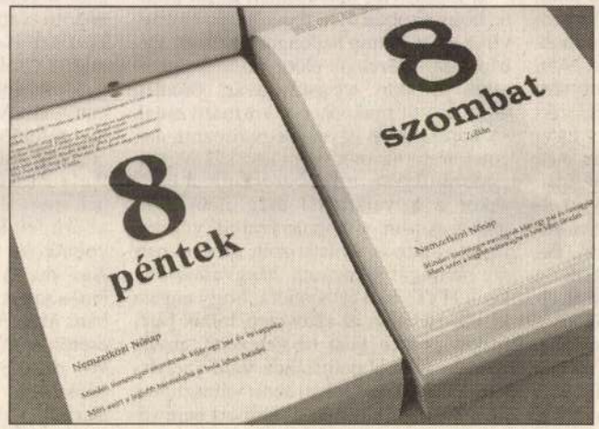

Két, csaknem azonos, de legalábbis kísértetiesen hasonló kiadvány FOTÓ: BÁNHALMI JÁNOS

Moldova nem nagyon érti, hol itt a baj. Szerinte senkinek semmi köze ahhoz, hogy az általa írt szöveget, az ő engedélyével ki, hányszor és milyen formában használja a továbbiakban. Kiváltképp, hogy a szóban forgó aforizmákat, axiómákat, gondolattöredékeket nem Halász felkérésére írta, csupán egy korábbi művéből bocsátotta rendelkezésére az elmúlt évben készített, hangsúlyozottan nem kereskedelmi forgalomba kerülő kiadványához. Ráadásul a jövő évi naptárban szereplő gondolatoknak csak egy része azonos a korábbiban szereplőkkel. Halász Iván a Moldova által elmondottakat tulajdonképpen tudomásul is venné, ha az Urbis 2003-as naptára másképpen nézne ki, az író mondatait felhasználva más koncepció alapján készült volna. A formai egyezés azonban egészen szembetűnő. Nem kertel, azt állítja: ötletét, ahogy mondani szokás, lenyúlták.

Urbán Tamás, az Urbis Könyvkiadó vezetője a formai egyezésben sem talál semmi kivetnivalót. Azt mondja, bár a közös munkában nem tudtak megállapodni, ő a kiadvány elkészülte után felajánlotta az ötletgazdának, hogy bármennyi példányt a rendelkezésére bocsát fél áron, hogy ezzel is megőrizze a jó viszonyt. Nem mellékesen: a naptár ötletét sem tartja Halász eredeti gondolatának, mert Moldova György 2000-ben – igaz könyv formában – már készített ilyet. Úgy véli: Halász Iványt semmilyen jogi sérelem nem érte, a vita mesterségesen gerjesztett, nevetséges és felesleges.

Halász Iván nem szereti ezt a történetet, úgy gondolja, ez már nem az ő világa.

Moldova kicsit mérges, és mérgében olyanokat is mond, amit e helyütt inkább nem idéznénk.

Urbán Tamás a felek álláspontjának ismeretében sem gondolja: hiba volt, hogy a formai, kivitelezési azonosságot nem előzte meg megállapodás.

Mi pedig a kezünkben tartunk két, csaknem azonos, de legalábbis kísértetiesen hasonló kiadványt. Melyből az egyiket személyes ajándéknak, a másikat sikerreményű kiadványnak szánták.

Önök meg döntsék el, mit gondolnak erről az egészről.

Trencsényi Zoltán

SZÍNHÁZ

A primadonna

Koltai János festőnek tanult. Átigazolt García Lorca Vérnászának Holdmonológjával a Képzőművészeti Főiskoláról a Színművészetire. A Madách nyurga jellemszínésze lett. Balázs Samu-pótló. Egy időben minden magyar filmben egyidejűleg főszerepelt komor képpel. Rendez, díszletet tervez, ír. A Madách idén leállt. Nem tart bemutatót. Minden pénzét egyetlen szórakoztatóipari beru-

ZENE

Rekviem

REKLÁM

Sar ügy

A kínai művészet, irodalom és a kelet-ázsiai gondolkodás és élet egyik legszélesebb látószögű és legtevékenyebb magyar kutatója, ismerője, Miklós Pál, hosszas betegeskedés után, november 16-án, 75 éves korában elhunyt: átjutott a Kapujanincs Átjárón. Ezt a talányos címet viseli az a könyve, amelynek legutóbbi utánnyomását épp a napokban vásároltam meg újra, mert az első, 1987-ben megjelent és sokat forgatott példány elkeveredett, és bosszantott, hogy nem olvashatom el egy-egy példázatát, amikor épp ehhez támad kedvem.

Túl a Kapujanincs Átjárón

MIKLÓS PÁL EMLÉKEZETE

A KÍNAI CSAN (JAPÁNUL ZEN) – buddhista gyakorlatból, illetve a szövegekből két út világlik a kereső elé: az első maga a „köznapi, ügy nélküli" élet (amelyet minden előítélet nélküli tudatossággal tanácsos élni), a második útra pedig a racionális, logikus gondolkodás korlátozottságának felismerése vezet el. Erre esetleg épp egy-egy olyan „koanszerű" paradox történet segítségével juthat el a megvilágosodásra törekvő, amely összezavarja, megállásra kényszeríti az e világi logikus gondolkodást, és az intuíció felszabadításával a másik, a transzcendens igazság világára való önkéntelen ráébredéshez vezetheti. A Miklós Pál által fordított példázatok élvezetes belépőt adnak az effajta kínai filozofálás megismeréséhez.

„A nagy Úthoz nincsen kapu
Ezer tévút visz tova
A sorompót ha átugrod
Egy ugrással jutsz oda."

– ahogy ő fordítja az 1229-ben összeállított Vu-men Kuan (Kapujanincs Átjáró) gyűjteményének bevezetőjéből az összegező verset.

A racionalitás korlátozottságának kigúnyolását „kis abszurdokkal" már Nágárdzsuna, a 2. századi indiai filozófus feltalálta, onnan jutott el ez a gondolati tornagyakorlat Kínába, talán a 4. század táján, s az ez utáni évszázadokban honosodott meg, majd vándorolt tovább Korea és Japán felé. De a nagy kínai mesterek fejlesztették tökélyre a műfajt a taoista elmélkedésen edzett és csodálatos irodalmi hagyománytól táplált írás- és életművészetük segítségével.

Ez a fordítás csak betetőzése egy évtizedeket átölelő munkának, amelynek során egyre fontosabb területekre terjedt ki Miklós Pál figyelme, amelyeknek feldolgozása során egyre mélyebb tudáshoz jutott el. Az előrehaladás főcsapása a művészet volt, első két könyvével a korai és a kortárs festészet remekein keresztül adott fogódzót a kínai művészet világának megközelítéséhez. 1959-ben A tunhuangi Ezer Buddha-barlangtemplomok című könyvben írja le a 4. és 11. századok közt létrehozott és később is látogatott buddhista zarándokhely templomait, 1962-ben pedig a Csi Paj-si kötetben a talán legfontosabb XX. századi kínai festőt mutatja be, akivel pekingi évei során személyesen is megismerkedhetett. Az ugyancsak a modern Kína képzőművészetének történetével foglalkozó kandidátusi értekezése (1958) eredeti formájában nem jelent meg nyomtatásban, de sok része került át más könyveibe és tanulmányaiba.

Tízéves vizsgálódás eredményeként jelentette meg 1973-ban legismertebbé vált művét, amely A sárkány szeme – Bevezetés a kínai piktúra ikonográfiájába címen szól sokkal többről, mint az ikonográfiáról, és aratott széles körű sikert német, francia, lengyel fordításai révén is. Az európai művészettörténeti tanulmányokon edződött szem számára ezt a könyvet a Kelet felé ajtót nyitó tankönyvként lehet használni. A zen és a művészet című 1978-ban, a Gyorsuló Idő sorozatban megjelent könyvecskében Miklós Pál sokoldalúan elemzi a csan/zen életszemlélet megjelenését a költészetben, a piktúrában, az íjászatban, a kertrendezésben vagy a teaszertartásban.

De úgy érzem, ez a munka kimondatlanul ahhoz a másik kérdéskörhöz is kapcsolódik, amely szinte folyamatosan foglalkoztatta, és amit az önmaga érdeklődésének jellemzésére saját maga által is használt művészetszemiotika szóval lehet a legpontosabban meghatározni. Ezt a kérdést a legalaposabban a Kép és kommunikáció (1980) című művében járta körül, de sok tudóscikket, rádióstévés interjút is meg kellene említenünk, ha igaz képet szeretnénk nyújtani eredményeiről. Már néhány évvel korábban megjelent esszékötetében (Vizuális kultúra) is érzékelhetjük ez irányú gondolkodásának alakulását.

Annak ellenére, hogy életének csak utolsó 15 évében, nyugdíjazásától kezdve adott elő kínai művészettörténetet az egyetemen, mindig nyitott volt, hogy tudását a nyilvánossággal megossza.

Miklós Pál egy bányászfaluból került Miskolcra, ahol középiskolai tanulmányait végezte. Érdeklődése már itt felébredt a keleti országok, azok irodalma, művészete iránt. Az egyetemen (1946–1950) francia–magyar szakot végzett, de a legfőbb sorsalakító erő az Eötvös Kollégium, a magyar bölcsész értelmiség legjelentősebb tanműhelye volt. Innen ered Köpeczi Bélával való kapcsolata.

A diploma után Pekingben folytathatta tanulmányait, ahol a nyelvtanulás mellett a régi és kortárs kínai művészet megismerésére specializálta magát. Hazaérkezése után először a Kelet-ázsiai Múzeumban kapott állást, majd tizenhat évre a MTA Irodalomtörténeti Intézetének munkatársa lett, ekkor írta meg Tőkei Ferenccel együtt a Kínai irodalom rövid története című úttörő munkát is. 1975-ben az Iparművészeti Múzeum főigazgatójává nevezték ki, amelyhez első és utolsó munkahelye, a Kelet-ázsiai Múzeum is tartozott, amelynek igazgatójaként ment végül nyugdíjba 1987-ben.

Irodalomkritikusi munkásságáért a József Attila-díjat kapta meg, művészetkritikusi tevékenységét Munkácsy-díjjal értékelték.

Miklós Pál életművének legfőbb jelentőségét a XXI. századba lépő Magyarország és Európa szempontjából mégis elsősorban a Kelet és Nyugat egymáshoz való közeledésének, egymás megértésének sorsdöntő ügyében tett hozzájárulásában látom.

Bethlenfalvy Géza

Bécs adventre és újévre hívogat

Ma ma már nálunk is divat, Bécsben régi szokás. Hatalmas fenyőket állítanak és világítanak ki a köztereken

Fotók: MH-archív

Szilveszter Bécsben. A belvárost keresztülszelő két kilométeres pult közel hetven asztalánál újév hajnaláig pezsgőt és mindenféle finomságot szolgálnak fel. Az óvárosban

MIKLÓS Pál

Németh Lajos

Beszámoló egy jó könyvről
Miklós Pál: A sárkány szeme

Uj Irás, 1974. 6. 115 - 117.

Lesson **80** I must go to the . . .

GROCER'S to get some GROCERIES:

120 cheese

121 eggs

122

butter

123

honey

GREENGROCER'S to get some FRUIT and VEGETABLES:

226 pears

227 oranges

228 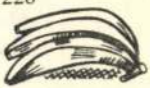 bananas

229 beans

BUTCHER'S to get some MEAT:

332 lamb

333 beef

334 steak

335 mince

STATIONER'S to get some STATIONERY:

437

438

439

440

Trubadur

OPERALEVÉL

Einstein szólt így, s jól szólt alighanem: az adatok megjegyzése fölöslegesen terheli az agysejteket. A szellemi raktározásra a lexikonok valók.

Hallgassunk rá most az egyszer, és a kínálkozó Theatro la Fenice-beli kalandokra, Cammarano Salvatore életével rímelő vadregényes halálára, az alapmű szerzője francia emigrációjának történetére, Penco kisasszony tomboló sikerére ne sok figyelmet vetítsünk.

Jöhet helyettük a személyes vallomás.

Én a Trubadurt először a negyvenes esztendők legelején, elemistaként és mint életem második operáját láttam, Németh Máriával, Németh Annával, Laczó Istvánnal, Palló Imrével és Littasy Györggyel. Utoljára pedig ma, ez év május 25-én.

A pszichológusok szerint az emlékezet jobban őrzi — mert hosszabb ideje csőszködik rajta — a gyerekkori holmikat, ábrákat, üzeneteket. Életem első tíz-tizenkét operáját hibátlan őrzöm, mind a látványt, mind a dalnokokat, mind a szöveget.

S persze — ez személyiségem kellemetlen része — elsősorban a groteszket. Ha már a Trubadurnál tartunk: máig él bennem a kisiskolás korból magamba szívott látvány és kórus. Öt kifli forma, C alakzatúvá görnyedt nyugállományú agg kórista, kiket örömteli rikoltás dicsér: itt a várva várt segítség! Jó kis segítség, annyi szent. (S persze operánk szívós nyelvkultúrájának példájaképpen máig is megmaradt.)

Nem kevésbé őrzöm a „bősz Luna gróf" kitörését az utolsó képben: E nő engem nem szeret! Miért? Mit hitt eddig? Nagy megfigyelő e grand! Az egész opera Leonóra és Manrico szerelmének története, s harcuk Lunával. (Azt természetesen szinte felesleges közhírré tennem, hogy anyanyelvünk nagy barátai mind ma délelőttig ragaszkodnak Luna lonescói szövegéhez; ha szabad efféle sznob példázattal terhelni az illetékeseket.)

Csakhogy.

Csakhogy a Trubadur remekmű.

Csakhogy ez a Trubadur a mű legjobb előadásainak egyik legjobbja volt, amelyet látnom-hallanom megadatott.

Ezt tessék megfejteni.

Nem megy?

Próbáljuk meg együtt.

A nagy (tán a legnagyobb) magyar szobrász, Megyesi József egy lovasszobrát nézegette egy nyegle bíráló.

— Jóska bátyám, ilyen lovat én még nem láttam!

— Nem lú az te, hanem szobor!

Hát így valahogy. A Trubadúr maga fölé emelkedett. Adva van máig legjobb Verdi-karmesterünk, a hetven-

Miller Lajos és Dobránszky Zsuzsa

esztendős Varga Pál, aki nemzedékeket tanított meg Verdit zenélni, hallgatni, vezényelni: egy homogén zenei kultúrát emelt be a miénkbe. Játékos, de mindig biztos, nyomatékos kezét, s hosszú esztendők óta állandó leleményét, hétfejű mondanivalóját, a zenét nem „lefordító", hanem mindig a helyszínen megteremtő személyiségét nincs elegendő jelző dicsérni. Sőt, jellemezni sem.

Szorgosan olvasom kritikustársaimat, jó papként holtig. de a hierarchia etikettproblémáját ők sem oldották meg. Kivel kezdődjék a vizsgálat? A tisztelet, netán az életkor, az evidens teljesítmény, a külföldi nemzetiség alapján?

Művészeten kívüli szempontot választottam. Délelőtti előadás egyik legnehezebb szerepébe beugrani, a tercett végén a deszt pompásan megfújni (amitől külföldi világsztárok este is ódzkodnak) — azt hiszem, elég ok, hogy Moldován Stefánia annyi tapsot kapott, és mert nemes eszközökkel, erő és gyöngédség költői adagolásával töltött életet szerepébe.

Ám egy csoda is született. Az eddig szolid, kiegyenlített, eminens, „középénekes" Mészöly Katalin hirtelen, minden külön értesítés és előzmény nélkül egy nemzetközi színvonalú Azucénát teremtett. Nem is teremtett talán, hanem termett. Vulkánkitöréseit megdöbbentő fortekultúrája segíti, kitalálta az alkatához legméltóbb pianóvidéket. „Vonalban van", hang és mozgás nemes, magas színvonalú koreográfiája arányos és tartalmas; hátborzongató sorsot sugároz. Anday Piroska nem felejthető utolsó hazai fellépésére emlékeztetett. Megannyi bensőséggel, de több hangmasszával. Ha ezt így győzi tovább . . .

Vezető hőstenorunk, Karizs Béla természetesen játszi könnyedséggel harsogta a C-dúr strettát. Szilaj, erőteljes volt; mindig, minden helyzetben „létező". Nem erény és nem hiba, mindössze egyedi sajátság, amelyben senkivel sem osztozik; változatlanul őrzi a századforduló körüli olasz stílust. S ez néha — például ma — hatásosabb a maga muzeális eszközeivel, mint sokak érdektelen naturalizmusa, s a hangok riasztó elvékonyodása. Produkciója a nagy Laczó István stílusát és matériáját idézte.

Miller Lajos mindig jó. Most is, mint máskor, nagy része volt az együttesek stabilitásában, a színpadi összkép harmóniájában. Harapós, nagy terjedelmű baritonja problémamentes: ahová a kotta utasítja, ott teljes biztonsággal és nagy erővel megáll. Egyedül a lírai tájakhoz nincs belépője, az emberi kapcsolatok finomabb színeit nem lelte meg.

Hantos Balázs hatásos figura; nehéz áriájával magas színvonalon indítja a remekbe sikeredett előadást.

A kórus örömmel és pontosan követte Varga Pál szokatlanul és hevítően nagy dinamikai követelményeit; a zenekar is szépségesen hullámzott a „szupererő", s a pontosság partjai között.

Egyedül az ihlet véd meg a banalitástól — mondja Ignatz Moscheles. — Ez az előadás valóban sistergett az ihlet lángjától, s banalitástól mentes szózatot küldött a lelkes, szintén jól diszponált nézőknek.

ABODY BÉLA

A Patyolat a gyilkos!

ÚJ MAGYAR FILMVÍGJÁTÉK: KOJAK BUDAPESTEN

Kojak hadnagy, alias Kócsag tizedes — Inke László

Van, aki bélyeget gyűjt, van, aki vicceket. Bizonyára tetszenek ismerni a szenvedélyes viccgyűjtőnek azt a típusát, aki ha társaságban viccet hall, gyorsan előkapja a noteszát, golyóstollát, s följegyzi magának a poént, hogy egy következő társaságban ő villoghasson majd e szellemességekkel. Mindaddig, amíg magánhasználatra alkalmazza valaki ezt a módszert, rendjén is van — legfeljebb ízlése válogatja, ki milyen jóízűen tud kacagni a noteszból felolvasott, állott vicceken —; de ha az ilyen avas konzervvicc-gyűjteményből egy teljes játékfilm-forgatókönyvet férnek össze, az már inkább bosszantó, mint mulatságos. S ha ráadásul ezt a szerény humorkollekciót olyan, már az eredetiben is erősen másodosztályú krimisorozat cérnafüzérére aggatják rá, mint a *Kojak:* művészi eredményként előáll Kállai István — Szalkai Sándor által kivitelezett — filmforgatókönyve, a *Kojak Budapesten.*

Már az alapötlet is lehengerlően eredeti: nemzetközi krimiíró-konferenciát rendeznek Budapesten, amelynek díszvendége Kojak hadnagy, aki — ki is lehetne más, ha a világ minden híres emberéről kideríthető, hogy eredetileg magyar? —: voltaképpen Kócsag tizedesként hagyta el valamikori szolgálati helyét, a Rákóczi tér környékét, mert feletteseì túlságosan butának vélték a rendőri pályához. Közben holtan találják pesti lakásán a világhírű olajkutató feltaláló-mérnököt; s a nyomozást — mi sem természetesebb — Kojak-Kócsag veszi kézbe . . .

A kritikusi illem tiltja, hogy krimik esetében elmeséljük a történetet; bár itt kevés poén akad, amit érdemes — vagy egyáltalán lehetséges — előre lelőni; annyit azonban elárulhatunk, hogy megvicceltetik és a vádlottak padjára kerül ebben a filmben minden, ami a lapok olvasói panaszlevélrovatából ismerős, a beázott telefonoktól a hangos légkalapácsokon át a hanyag távirat-kézbesítőkig, az amerikázó csempefelrakókig, sőt a maszek cipzárjavítóig. Vérbeli, merész, mai és közéleti töltésű társadalombíráló humor ez a javából! Morc esztéták az efféle szellemeskedést szokták Patyolat-humornak nevezni; s hogy a képlet teljes legyen, valóban nem marad ki a históriából az ominózus puceráj sem. Anélkül, hogy a szövevényes bűnügy megoldását kikotyognánk, a film fő tanulságát elárulhatjuk: alighanem a Patyolat a gyilkos!

De, mint tudjuk, egy újszülöttnek minden vicc új, tehát újszülötteknek és az ásatag viccek kedvelőinek melegen ajánlhatjuk a *Kojak Budapesten* című film megtekintését. S olyanoknak is, akik az átlagosnál nehezebben szokták megérteni a vicceket; itt ugyanis minden poént legalább kétszer elismételnek és jó alaposan megmagyaráznak — félreértések kizárva.

ZSUGÁN ISTVÁN

MIKLÓS PÁL
ÚJ TÜKÖR 1980/XVII/23. sz.

Brüsszeli falikárpit Jézus születésének jelenetével

CORVINA ARCHÍVUM (GYARMATHY LÁSZLÓ, PELBÁRT JÁNOS, SCHILLER ALFRÉD ÉS SZELÉNYI KÁROLY FELVÉTELEI)

A híres debreceni könyvkötők remeke

Násfa repülő Ámor figurájával

Itáliai majolika tányér a reneszánsz virágkorából

A könyvhét legszebb könyve

AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM GYŰJTEMÉNYEI

„Pontosítsunk", hiszen e sorok írója mégsem nevezheti ki magát egyszemélyes könyvművészeti zsűrinek: leginkább ez tetszik az eddig szeme elé került könyvheti kiadványok közül. (A belső címoldalon szereplő 1979-es évszám ne tévesszen meg senkit. Régen a szerzők meg a kiadók voltak fiktívek, a cenzorok megtévesztésére, ma a kiadási évek.)

Kétségtelen: ilyen könyvet nem lehet rövid idő alatt megtervezni, megíratni, megszerkeszteni, kinyomni. Valaha ott voltam tervezett elődje bölcsőjénél, de az olyan rég volt, hogy a legteljesebb objektivitással emlékezem rá vissza. Ezzel az objektivitással nézve: amit akkoriban elképzeltünk, satnya kis csecsemő lett volna ehhez a pirospozsgás-erőteljes könyvgyermekhez képest.

A Corvina és a Helikon közös újszülöttjét Miklós Pál szerkesztette, és Szántó Tibor tervezte. Sokan írták: Batári Ferenc, Cserey Éva, Détári Angéla, Katona Imre, Koroknay Éva, Nékám Lajosné, Ruzsa György, Sternegg Mária, Szilágyi András, Vadászi Erzsébet és Weiner Mihályné. Hiszen e könyvben annyi mindenről van szó: ékszerről, fémművességről, elefántcsont faragványokról, miseruhákról, török szőnyegekről, pravoszláv ikonokról, bútorokról, üvegekről, könyvkötésekről és kerámiákról . . . S a könyv mégis, tartalmában-formájában egyaránt egységes egész. Az ilyen összeszerkesztés nem mindennapi feladat (némi nagyképűséggel: ezt abból az egyszerű tényből is meg tudom állapítani, hogy nekem annak idején nem sikerült).

A könyv alapanyaga, maga a múzeum ugyanis meglehetősen véletlenszerűen összeállt, hiányos gyűjtemény. Szegény ország gazdag múzeuma. Abból – ezt „kihozni": igazi könyvművészeti bravúr volt.

SZÉKELY ANDRÁS

Miklós ahasz Kertész,

István

(1713?) Tekerőpataka

l. Baldel 62. l

lásd Szabó: Erdélyi mesterkedők

Miklós Zoltán, statikus (BVTV).
Két sarokház felújítása a Belvárosban, Budapest. Építész: Ámbrus Mária.

Statikus: Miklós Zoltán (BVTV).

Magyar Építőművészet, 1987, 6., 36. old.

Miklós Zoltán, építész

a Belváros déli részének rendezése. Tervpályázat, 1985.

a pályaműnek díjazása:

a Bizottság 100-100000 Ft-os IV. díjban részesítette a 10. bírálati sorszámú pályaművet; szerzői: Gerő Balázs, Bor András, Váradi Tamás, Sali Emil, Miklós Zoltán, Ebers Antalné, Váradi Tamásné és Pikler Katalin.

2. IV. díjas terv. /repr./

Magyar Építőművészet, 1986. 3., 18-old.

Miklosch Johann, lakatosm. [illegible]

Budán dolgozott. Budán polgárjogot hyert. 1691. VIII. 2. és 1697. XII. 31. között. 250.o.

[illegible]emesváry Ferenc: Lakatosipari érdekességek a Magyar [illegible]emzeti Múzeum gyüjteményében. 237.o.

[illegible]elia Archaeologica. XVII. 1965. Múzeumi Ismeretterjesz-[illegible]tő Központ. Bp.

E p e r j e s

Püspöki palota
- Tarkovits püspök arcképe/Miklóssy/

M Ú V É S Z E T
XIII.évf.1914.
47 - 63.
"Beszkid:Egy elfeledett képirónk"

Miklósi román festö.

Szab.Nép.1950.dec.14. 4.l.

Miklósi Attila, építész

L. Farkasdy Z.

– követségi kírek

Magyar
Építőművészet Bp. 1983

6.
83/3

Tárlatnyitogató

Nyáridő

A nyári nap olyan forrón perzseli a levegőt, hogy mikroszemcsékre bomlik, s úgy reszket az aszfalt és a tarló felett, mint máskor csak a gépek motorházának teteje fölött. S mint hajdanában a Hortobágyon, ahol a jelenség olyan csodás tünemény eredményezett, amelyet ma már csak szemfényvesztésnek gondolnánk: a délibábot.

Aki látott eredetiben már majdnem pointillista Monet-képet, az észlelhette, hogy ez a művész milyen fantasztikusan tudta anyagban megjeleníteni ezt a csodát. S aki mostanában a Dorottya utcában jár, a kiállítóteremben olyan érzése támadhat, hogy íme, a varázslók ma is köztünk járnak. Tillai Ernő Monet tiszteletére rendezett fotókiállításán ugyanis először azt gondolhatjuk, szép festményreprodukciókat látunk. Például a roueni katedrálisról. Monet negyven festményéből álló sorozatot készített erről a templomról, amelyeken más-más fényviszonyok között ábrázolva szinte feloldotta a színekben az épületet. S most itt is egy folttá oldott kép a katedrálisról... De ez a fotó magáról az épületről készült! A legfestőibb festészet hatását Tillai magas szintű technikai tudással, tisztán fotós eszközökkel érte el. A géppel, a technikával tesz valami olyat, amelyről eddig úgy gondoltuk, csak a festő, a színre különösen érzékeny alkotó tudja véghez vinni. S íme: nem. Új varázsló jár közöttünk, s a 20. század végének megfelelően: a technika varázslója. Túlszárnyalja-e s ezáltal felejthetővé teszi-e elődjét? Nem, hisz a művészet az emberi tevékenységnek az a területe, ahol az új törvények új birodalmakat szentesítenek, de nem teszik feleslegessé a korábbiakat.

Már csak ezért is fontos, hogy a régieket, a valódiakat, az igazakat mindig meg tudjuk nevezni. Hogy ne álújdonságokért lelkesedjünk, csak a valódi újnak örüljünk, s hogy képzeletbeli múzeumainkban felidézhetőek maradjanak az elmúlt idők nagyjai is. Ezért volt fontos a Vigadó Galériában rendezett Frank Frigyes-kiállítás. A 101 éve született, 1976-ban elhunyt alkotó retrospektív (visszatekintő) tárlata olyan alkotót állított reflektorfénybe, aki — itt bemutatott festményei bizonysága szerint is — valóban megérdemli, hogy művészeti tárgyakat rejtő emlékezetünk fel tudja idézni műveit. Igaz ugyan, hogy szerintem legerőteljesebb korszaka a 20-as, 30-as évekre tehető, míg a kiállítást rendező, a művész monográfiáját elkészítő Gelencsér Rothman Éva szerint „művészetének csúcsát a hatvanas években azokon a festményein érte el, ahol a merész kolorizmusa kiérlelt, átgondolt kompozíciós egyensúllyal párosult". Ez azonban ahhoz képest lényegtelen, hogy a monográfia és a kiállítás nélkül az életmű „jó úton" haladna az elfelejtéshez. A „Modern magyar művészet" (Németh Lajos, 1966) egy közös zárójelet szentel neki: „Ugyancsak felhasználta a modern francia festészet néhány formamegoldását a KUT körének több festője (Frank Frigyes, Vörös Géza)", s még Az expresszionizmus enciklopédiájában Aradi Nóra A magyar expresszionizmus című fejezetben is mindössze egy nem túl sokat ígérő mondatban foglalja össze véleményét: „Frank Frigyest általában az École de Paris-t követők közé sorolják, pedig legalább annyira jellemző, a húszas évektől mindvégig, lírájának, színeinek, formaalkotásának némi expresszionisztikus darabossága." Velük szemben én Gelencsér Évát erősítem meg hitében. Ő azt mondja: „Szeretném hinni, a centenáriumi kiállítás bizonyítja majd, hogy Frank Frigyesnek fontos helye van a huszadik század magyar művészettörténetében." Szerintem bizonyítja. Mint ahogy azt is, hogy a Vigadó Galéria komoly szerepet játszhatna a magyar művészeti életben, ha programszerűen vállalná a közelmúlt nagyjainak ilyen rangos bemutatását.

Mert bár a galériák száma nagy, közülük azonban kevés dolgozik igazán szisztematikus program szerint. Enélkül viszont véletlenszerű, hogy az érdeklődő felfedezi-e a számára fontos, lényeges tárlatot, melyek nyitvatartási időtartama manapság is leggyakrabban mindössze két hét. Pedig képzeljük el egy aktuális példán: Szentendrén, a Péter Pál utcában bemutatkozik kilenc romániai képzőművész. Mennyi szervezőmunka, mennyi utánjárás, pecsétszerzés, bürokratikus akadály és földrajzi távolság leküzdése kell ahhoz, hogy a szentendrei közönség láthassa Miklósi Dénes, Bob József, Ütő Gusztáv, Bartha József és Sándor, Balogh Csaba, Kiss Pál Szabolcs, Pál Péter és Sándor János munkáit Székelyudvarhely, Marosvásárhely, Kolozsvár és Arad városaiból. Még végigírni is hosszú e sort, s mégis 12 nap múlva mindez eltűnik. S ha valaki eközben nem tudott eljutni a Vajda Pincébe, annak csak néhány halvány xerox lap idézhetné a kiállítást. Nem idézi. Csak felhívja a figyelmet arra, hogy még mindig pazarlóan bánunk a szellemi energiákkal.

Mert egészen más a helyzet egy olyan tárlatnál, amely például a zebegényi könyvtárban látható most, ahol a kiállító, Aknay János festőművész tudván tudja, hogy kultúrmissziót teljesít, amikor nagyméretű szitagrafikáit két hétre elzarándokoltatja a Dunakanyar festői falucskájába. Ahol a közönség a helyi lakosság s a kultúr-turisták, ahol tehát nem a néző utazik a művekért, hanem a műveket utaztatják a nézők kedvéért. Én azonban azt gondolom, hogy még ilyen esetben sem lenne hosszú akár a két hónapos kiállítás sem, hiszen a bemutatott már-már festményértékű nyomatok állandóan megújuló élményforrásai lehetnének a könyvtár törzsközönségének is.

• Chikán Bálint

MIKLOSI Dénes

MIKLÓSI Dénes *135*
Székelyudvarhely, 1960. április 27.
IA Képz. Főisk. Kvár, grafikus

Banner Erdély

MIKLÓSI Dénes

Korunk Galéria

Miklósi Dénes és Mátyás László első ilyen mérvű bemutatkozását tekinthetjük meg a Korunk Galériában. A kiállítás szerzője, menedzsere Makkai Réka.

A rendezvény az alkotóknak nóvum, bízom benne, hogy önöknek sem lesz más. Mert ha akárcsak egy futó pillantást szándékozom vetni Miklósi Dénes nyomataira, színviláguk máris, lekötve egy örökkévalóságnak tűnő pillanatig minden érzést és gondolatot összekulcsol és magába ránt. Oda, ahol a világ már nem otthonos többé számomra: a láva elviselhetetlen fortyogásába, a feneketlen tó kétes nyugalmába kényszerít. Oda, ahol az élet négy ősi elemének, a földnek, a tűznek, a víznek és a levegőnek misztikáját valóságként élhetem meg.

Megkérdezhetnék – és joggal –, hogy hol érzem én itt a vizet? Hát éppen ez az: nem érzem! Kapkodok utána...

Mátyás László képeit szemlélve kényelmetlen dèja vu érzete támad az embernek. Ám a sejtés csak azután válik megnyugtató bizonyossággá, amikor rádöbben, hogy nem holmi altamirai, vagy Lascaux-i víziót ismer fel a kavargó antropomorf idomokban, a magányos alak nem holmi Thézeusz, s az egymásra fvelő két alak sem az egyiptomi föld- és égisten, Nut és Géb törékeny szimbóluma, hanem a látomás sokkal távolabbi emlékből fakad. Távolabbi mint a megállapodás kereszt-magánya, távolabbi mint a mozgás Yin/Yang dinamikája. Igen, a kezdeti káosz él így tovább tombolva, kavarodva mindnyájunkban.

A ma itt bemutatkozó fiatal képzőművészeinknek sikerült a látványvilág keretein belül maradva az érzések áttekinthetetlenségének, bonyolultságának ilymérvű feltárása, s nem kell csupán a képeiknek az üres esztétikumáról beszélnünk. Rajtuk keresztül szólhatunk a mai erdélyi képzőművészgeneráció morális és filozófiai telítettségéről is. S ha majdnem bizonyosra vehetjük azt, hogy sem Miklós Dénes, sem Mátyás László nem fog megmaradni egyedül annál a kifejezésmódnál, amit a mélynyomás nyújt, bizonyosak lehetünk abban is – éppen e morális és filozófiai telítettség okán –, hogy a jövőben is örvendhetünk kiállított alkotásaiknak.

Winter Péter

Szabadság
Dec. 24.

... majd évről-
művészek, a fiatal tehetségek szereplé-
szakmai figyelem és a közönség ér-
ny elsősorban művészeti találkozó,
, közvetlen kapcsolatot teremt az
ndelők között.

alkotóközösségek és mühelyek mellett
bbek között Belgiumból, Lettországból,
ából is érkeztek kiállitók.

Tóth Ágnes

a fesztivál sajtófőnöke

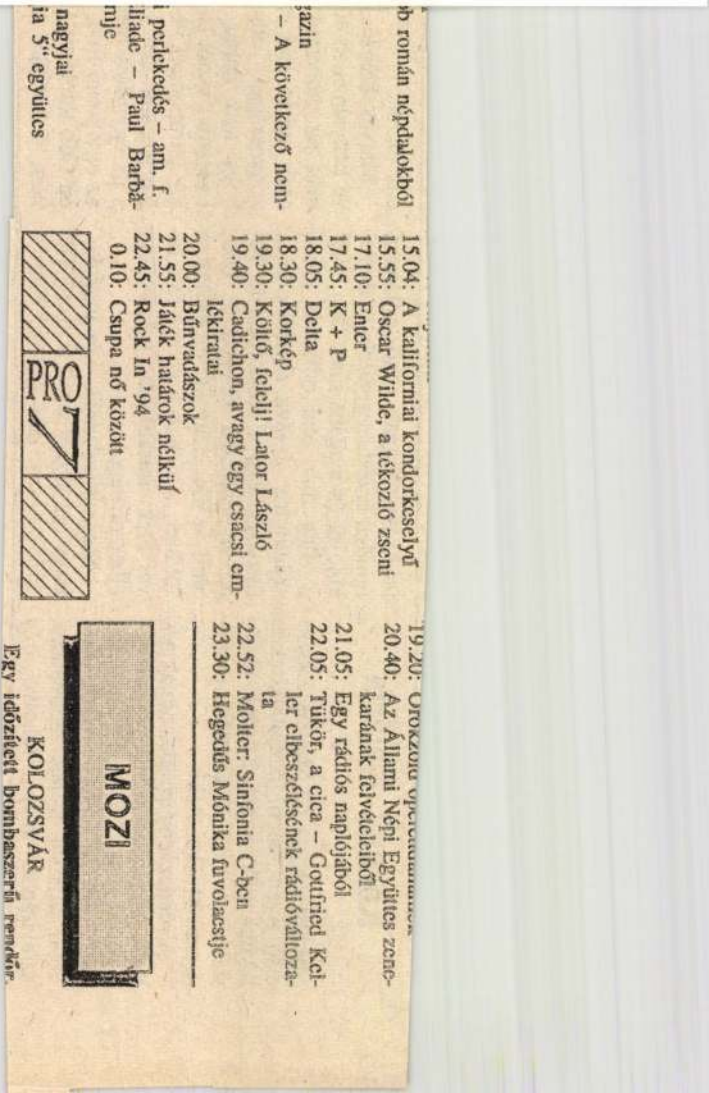

b román népdalokból
15.55: Oscar Wilde, a tékozló zseni
17.10: Enter
17.45: K + P
18.05: Delta
18.30: Korkép
19.30: Költő, felelj! Lator László
19.40: Cadichon, avagy egy csacsi emlékiratai
20.00: Bűnvadászok
21.55: Játék határok nélkül
22.45: Rock In '94
0.10: Csupa nő között

PRO 7

19.20: Örökzöld operettdalamok
20.40: Az Állami Népi Együttes zenekarának felvételeiből
21.05: Egy rádiós naplójából
22.05: Tükör, a cica – Gottfried Keller elbeszélésének rádióváltozata
22.52: Molter: Sinfonia C-ben
23.30: Hegedűs Mónika fuvolaestje

MOZI

KOLOZSVÁR
Egy időzített bombaszerű rendőr

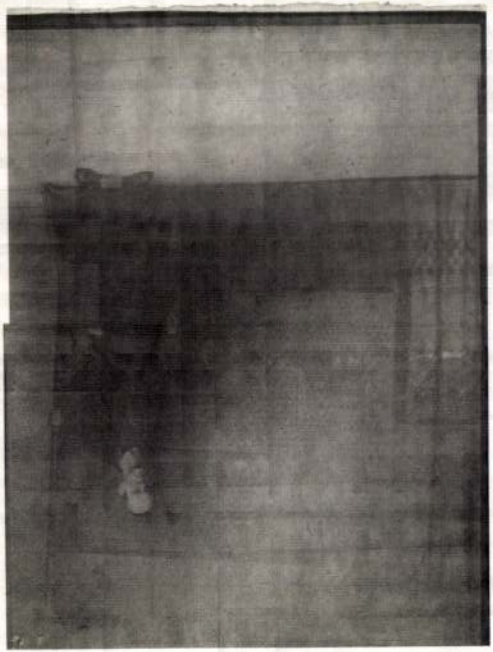

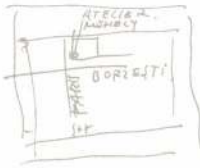

GALERIA SYLVIE MOREAU
Cluj / Kolozsvár
Atelierul din strada Paris
Párizs utcai műhely

MIKLÓSI DÉNES 1992-1998

14 II 1998, ora 18

IDEA DESIGN & PRINT Romania, Cluj, Str. Paris 5, Tel. 064-194634,431661, Fax 064-431661

info str. Cotită 8, 3400 Cluj România T-fax. 40-64-433 824

MIKLÓSI Dénes

SYLVIE MOREAU GALERIA - str. Cotită, 8 - 3400 Cluj-Napoca - România - tel./fax : 40-64-433824

Sajtó tajékoztató

MIKLÓSI Dénes

"1992-98"

Mütérem a Párizs és a Borzești utca sarkán, Kolozsvár (Cluj), Románia
február 14-étől - február 28-ig 1998
Kedd-szombat, 15 és 18 óra között
Megnyitó 1998 februar 14-én, 18 h.

MIKLÓSI Dénes Kolozsváron él és dolgozik. (Románia)
(1960-ban született) Fontosab mostani kiallításai :
- 1986 X-th International Exhibition of Original Drawing, Modern Müveszeti Múzeum, Rijeka (Horvátország).
- 1987 "Müvészet most", Fiatal Müvészek Klubja, Budapest (Magyarország).
- 1989 Atelier 35 + meghivottak, Galeria de Artă, Marosvásárhely (Románia).
- 1991 "Hattyuk dala", Vajda Lajos Studió, Szentendre / Fiatal Müvészek Klubja, Budapest / Fortuna Galéria, Budapest (Magyaroszág).
- 1991 "Medium 2", Galeria de Artă, Szentgyörgy (Románia).
- 1992 ETNA csopor, Mestermüvek Galéria, Veszprém (Magyarország).
- 1993 International Biennal of Graphic, Maastricht (Hollandia).
- 1993 "Ghinți-Füge", Pince Galéria, Marosvásárhely (Románia).
- 1995 Graphic-design Biennal, Brno (Csehorszag).
- 1997 "NOI si EI - MI és ŐK - WE and THEY", régi zsinagóga, Kolozsvár (Románia).

Ez a kiállítás egy kiállítássorozat része, ami ***avant-première***-je volt a Sylvie Moreau Galérianak : "per se", ahol a 4CA meghivta az ETNA csoportot Kolozsvárra 1997 december 12-13-án és a "Perseverationsaktionen" Beszterce, 1998 február 7-én.

Dénes MIKLÓSI réalise un travail ***silencieux*** : laisser venir l'image d'une suite d'avènement, de rencontre avec ce qui a eut une histoire - comme ce paravent - et en tirer le meilleur ; cela, avec une économie de mouvement, de moyen. Il en résulte des images qui se découvrent dans des strates de tirages superposés, ou bien/et se cachent en même temps pour être plus elles-mêmes encore. Un autoportrait devant ce panneau, X fois retiré, retravaillé. Différents tirages qui ne sont pas des ***essais*** pour arriver à l'***Oeuvre réussie***, mais qui sont en soit l'inscription - comme un journal - d'un processus en continuel devenir. C'est donc l'ensemble de ces différents tirages, les multiples manières d'avoir superposé telle "trame", telle gravure, en deçà, en dessus, d'avoir changé de papier, d'avoir tiré plus à gauche ou plus vers le haut du format qui comptent : c'est-à-dire non pas seulement un tirage - réussi et qui serait "répété à l'identique" en quelques exemplaires - mais chaque fois des tirages uniques qui font de l'oeuvre l'ensemble du processus (depuis le dispositif initial du panneau, jusqu'à l'accrochage), et cela sans retirer le moindre intérêt à chacun des tirages pris individuellement, bien au contraire.

Pour ce travail, être parti de l'appareil photo n'est pas anodin. Dans les travaux où se ***lit*** un rectangle blanc au milieu de la lithographie un travail à partir de la lumière est visible, littéralement. Une lumière intense ressort de ce rectangle fait "en réserve". Une ***réserve*** comme s'il s'agissait de l'impression d'une ***impossible*** photographie - un blanc laissé pour ce qui est possible, pour ce qui peut advenir, "laissé" mais qui occupe sa place.

S.M

Miklósi Ferenc Jestő
Kisalföld 1958 máj. 1. 6 oldal.

Miklósi Ferenc Jestő
Kisalföld 1958 dec. 19. 4 oldal.

Miklósi Ferenc MDK

Szerepelt a győri képzőművészeti kiállitáson.

"Balatonkörnyéki táj"
tempera

Borbáth Sándor: Korszerübbet, szinvonalasabbat!
Kisalföld 1962. nov. 7.

MDK

Miklósi Ferenc

szerepelt a Győr-Sopron megyei művészek tárlatán, melyet Győr után Sopronban is bemutatnak.

"Balatoni est"

Hárs György: Megyei képzőművészeink tárlata.
Kisalföld 1963. máj. 5.

Miklósi Imre

Eluard Nappalunknál jobb az éjszakánkjának (Kner) tipográfusa. A könyv a stuttgarti ICTA pályázaton (1969. szept.) diplomát kapott.

Magyar Grafika, 1969. 6. sz. 15. l.

Miklósi Imre,

Würtz Ádám szekszárdi kiállításának katalógusát Miklósi Imre tervezte.

Csányi László: Würtz Ádám művészete.
Tolna Megyei Népújság, 1977. jún. 5.

Miklósi Imre, [ ] ?

L.:Gross Arnold

P.Szücs J.:Fiatal könyvtervezők 7.

Népszabadság, Bp.1977 aug. 24.

Miklósi Ferenc

munkásfestő Győr

Szabad Művészet

1957. 3. sz. 134. l.

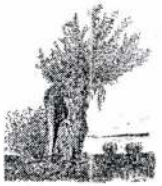

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Kiss Nagy Andrásné

Miklósi Mária
festőművész

életének 79. évében, 2008 július 17-én elhunyt.

Szeretett halottunkat 2008 július 31-én 14 órakor helyezzük örök nyugalomra
a Farkasréti temető főbejáratánál lévő ravatalozóból.

Gyászoló szerettei nevében: fia, Nagy Ádám

1125 Budapest, Trencséni u. 43.

Kiss István

1. Csabai táj olaj 41 x 58
2. Utcarészlet olaj 50 x 70
3. Zsilip olaj 50 x 70

Délalföldi Tárlat 1969. V.

Miklósi Lajosné: gyertyatartó és serleg

...iradója
22.30 Hírösszefoglaló — A magyar diaszpóra lexikona

OKTÓBER 17.

12.00 Déli krónika
20.00 HONISMERETI MŰSOR ANGOLUL
21.00 A Szülőföldünk krónikája — ORSZÁGJÁRÁS
22.30 Hírösszefoglaló — Nagy magyar utazók: Reguly Antal az Ural hegységben

OKTÓBER 24.

12.00 Déli krónika
20.00 HONISMERETI MŰSOR ANGOLUL
21.00 A Szülőföldünk krónikája — JOGI TANÁCSADÓ — A Magyarok Világszövetségének híradója
22.30 Hírösszefoglaló — Érdekességek a tudományos folyóiratokból

OKTÓBER 12.

12.00 Déli krónika
20.00 HONISMERETI MŰSOR ANGOLUL
21.00 A Szülőföldünk krónikája — SZÉP MAGYAR SZÓ
22.30 Hírösszefoglaló — Jogi tanácsadó (a keddi adás ismétlése) — Tallózás a Magyar Hírekben

OKTÓBER 19.

12.00 Déli krónika
20.00 HONISMERETI MŰSOR ANGOLUL
21.00 A Szülőföldünk krónikája — Életet az éveknek

A SZÜLŐFÖLDÜNK ADÁSRENDJE ÉS

(Budapesti idő szerint)

EUROPÁNAK

Hétfőtől szombatig

Déli krónika	**12.00—12.20**	**15 160 kHz**	**11 910 k**
Honismereti műsor	**20.00—20.30**	**11 910 kHz**	**9 655 k**
A Szülőföldünk krónikája	**21.00—21.30**	**11 910 kHz**	**9 655 k**
Késő esti adás	**22.30—23.00**	**11 910 kHz**	**9 655 k**

Vasárnap

Hallgatóink kívánságára	**12.00—12.20**	**15 160 kHz**	**11 910 k**
Zenés szórakoztató műsor	**16.00—17.30**	**15 160 kHz**	**11 910 k**
Magazin-műsor	**20.00—20.30**	**11 910 kHz**	**9 655 k**
	21.00—21.30	**11 910 kHz**	**9 655 k**
	22.30—23.00	**11 910 kHz**	**9 655 k**

ÉSZAK-AMERIKÁNAK

Hétfőtől szombatig (illetve keddtől vasárnapig)

Honismereti műsor	**02.30—03.00**	**15 225 kHz**	**11 910**
A Szülőföldünk krónikája	**03.30—04.00**	**15 225 kHz**	**11 910**
Késő esti adás	**04.30—05.00**	**15 225 kHz**	**11 910**

AKIOSZ Lemmellá - Miklósi Rajosné, ötvös
sanak 30. évfordu-
lójával ötvösekszer
kiállítása.

Magyar ~~Hírlap~~, Hírek, 1978. szept. 9.

Miklósi Mária

Első kiállítását feleségével, Miklósi Mária festőművésszel rendezte 1963-ban Budapesten. A méltató kritikák mellett ekkor még találkozhattunk művészetét nem értő kifogásokkal is. De már felhívta magára a figyelmet. Volt aki a modern szobrászat azon vonulatához tartozónak érezte, amely Duchamp-Villon és Henri Laurens munkásságával kezdődött. Hisz alkotásainak szinte kizárólagos témái – az emberek, a plasztikus tömegek ritmusaként értelmezve. Közel egy évtized múlva, a 36. Velencei Biennálén bemutatott 90 alkotása megtekintése után írta az Avanti munkatársa: „...gyönyörű absztrakt szobrok, melyekben kis méretük ellenére felfedezhető a nagyon kifinomult ízlés és erősen kifinomult forma-értés jelenléte. Anya-figuráiban a nagy Moore hatását lehet nyomon követni."

A Panorama delle Arti (Róma, 1972. június) kritikusa a művész plasztikájának elnagyolt formázásában a „feszült, remegő mozgásokat" észlelte. Műveiben a „lehetséges irányzatok, az elért eredmények és a társadalom igényei jutnak kifejezésre".

~~Nagy~~ - Urbány - Nagy Rozáhov: Monumentális kis plasztikák
Művészet, 1975. szeptember - 4 oldal

Miklósi Mária

Festő. Férjével, Viss Nagy András szobrászszal 1963-ban közös kiállítása volt a Mednyánszky-teremben.

B.S.: A Mednyánszky-terem; Műgyűjtő, 1970. 1. sz., 3. l.

Miklósi Mária

szerepel az Ipartervben az-
alábbi tárlaton

N.N: Építészet-képzőművészet

Művészet 1969 II. s.

Miklósi Mária

festőnő Kis Nagy András felesége

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l 157 l.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MIKLÓSI MÁRIA festő
Budapest, 1929

1946-51 között Kandó László, Bernáth Aurél, Pór Bertalan és Szőnyi István növendékeként végzett a Képzőművészeti Főiskolán. Romániában, a Szovjetunióban, Ausztriában és Olaszországban járt tanulmányuton. 1953 óta kiállító művész, önálló bemutatója 1963-ban volt a Mednyánszky Teremben. - Festészete a magyar művészet posztimpresszionista hagyományaiból indul ki, különleges érzékkel hangolja össze a finom szinárnyalatokat, amelyek pikturájának sajátos, lirai karaktert adnak. Intimitása mindig gondolati elemekkel, intellektuális elmélyüléssel párosul. Témaköre aránylag szük, a tájképen kivül kedvelt motivuma az udvar, a ház és a kapu. Ujabban épületdiszitő feladatokkal is foglalkozik.

Művészéletrajzok 1975

Miklósi Miklós

S. J.: Miklósi Miklós. – Művészet, 1967. 8. sz. 6. n. 31. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört. Ért. 1970. 1. sz. 68–107. l. / 83. l.

Miklósi Miklós [ ]

L.: Rétsági J.

—: A hétvégi ~~~ 9.

Népszabadság, Bp. 1976. dec. 4.

MIKLÓSI M. ÖDÖN

Karikatúráiból emlékkiállítása nyílt Decsen (Gaiay Alkossal együtt), a szekszárdi múzeumban őrzött anyagból.

Magyar Hírlap, 1978 okt. 12.

Miklósi M. Ödöre

Miklósi néhány érzékenyen megfestett képe azt sejteti, hogy vele jutott el Szekszárdra az impresszionizmus. Megmaradt az valóság ábrázolásánál mindvégig.

Csányi László: Izles és közönség vidéken, Művészet, 1980. augusztus-2. lap.

Miklósi M. Ödön

A harmincas években csak-
nem kizárólag Miklósi és Sza-
bó Dezső állított ki Szekszárdon.

Csanyi László: Szlés és közönség vidéken.
Művészet, 1980. augusztus – 2. lap.

Miklósi M. Ödön

Miklósi M. Ödön végleg Szekszárdon telepedett le, mint a város festője. A művész élelapoknak dolgozott.

Csányi László: Szlés és közönség vidéken. Művészet, 1980. augusztus – 2. lap.

MIKLÓSI ÖDÖN festő (1881–1942)

Az Iparművészeti Iskolán, később a Mintarajziskolában tanult. Szekszárdon dolgozott. Számos korabeli élclap sokat foglalkoztatott rajzolója.

Magyar könyvművészeti törekvések a századfordulón
MTA MKCS és Petőfi Irod Muz.közös kiadványa Bp.1975.

Miklósi-Mutschenbacher Ödön

A Nemzeti Szalon téli kiállitásáról számol be a Müvészet c. rovatban közölt kritika és felhivja a figyelmet az ott szereplő fiatal grafikusnemzedék jelentkezésére, amit igen örvendetes jelenségnek tart annál is inkább, mivel alkotásaikban "az artisztikus szempontok dominálnak. Az itt résztvevő fiatal müvészek: Barta István, Bánk Ernő, Csermely János, Diener Dénes Rezső, Ferenczy Valér, Klimó István, Metzner Ernő, Grünwald Klára, Miklósi-Mutschenbacher Ödön, Nagy István, Podvinecz Erzsébet, Scheiber Hugó, Somogyi ~~Vilmos~~ Miklós, Teplánszky Sándor, Záhonyi Géza, Uitz Béla.

A HÉT, Bp. 1915. dec. 12. XXVI. évf. 5o.sz.722.lap

Miskolci Sándor

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán II. díjban részesült 43.ss. pályamű egyik munkatársa.

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969.2.sz. 3.l.

Miklósi Sándor

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán megvételben részesült 45.sz. pályamű egyik munkatársa

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969.2.sz. 3.l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG

DEC 25

Miklósovits László

1021

MIKLÓSOVITS LÁSZLÓ: TÜZMADÁR

rekciójával érhető el. Minden egyéb csak részmegoldás, s nem is szül mást, mint részeredményt.

Gurzó László, a jászapáti Mészáros Lőrinc Gimnázium és Mezőgazdasági Szakközépiskola igazgatója azt kérdezte tőlem: miért éppen a jászapáti gimnáziumot választottam? A kérdés váratlanul ért, de nem készületlenül. Amikor ezt a körinterjút megkezdtem, az állt szándékomban, hogy valamely középiskola igazgatóját is fölkeresem majd. Biztos, hogy általános tanulságokhoz bárhol hozzájuthattam volna. De hát az eredmény nem attól függ, hogy mit helyettesítünk a képletbe?

— Az iskola jellemzéséül elmondom, hogy diákjaink közel 80 százaléka fizikai dolgozók gyereke. Az átlag alakulását tehát ez a tény szabja meg, s talán nem szükségtelen hozzátenni, hogy mindenkit fogadunk, legyen jeles tanuló vagy éppen csak elvégezze a nyolcadik osztályt. Ebből fakad a vidéki iskolákra jellemző probléma Jászapátiban is. Tavaly 114 érettségizőből 102 volt fizikai, vagyis 89 százalék. Továbbtanulásra jelentkezett 32, ebből 24 fizikai. A 102-höz viszonyítva ez 23 százalék. Eredményes felvételi vizsgát tett a 32-ből 28, a 24-ből pedig 20. Mind a húszat fel is vették, de a gond mégis égető: miért csak 23 százalék akart egyetemre menni? Ez azt jelentené, hogy ilyen kevés a jóképességű gyerek?! Nem, ez így nem igaz. Inkább azt kell mondani, hogy gyerekeink általában mélyen a képességeik alatt tanulnak. Ezt azonban ne boncolgassuk, mert elvisz bennünket az

szakköröket, amelyek végső soron ugyancsak a tehetség kibontakozását segítik.

— Egy fiatal tanársegéd azt mondta a nyáron: „A vidéki iskolákról eddig azt tudtuk a felvételi vizsga alapján, hogy milyen pedagógusok készítették fel a gyerekeket. Ma már abban is nagy a szóródás, hogy milyen a technikai felszerelésük. Mert enélkül nincs modern iskola."

— A felszereltség? Most örömünnepet ültünk, mert a járási tanács a helyszínen tárgyalta meg iskolánk helyzetét. Ennek folytán 200 ezer forintért vásárolhattunk szemléltető eszközöket, audio-vizuális berendezéseket. Ha még 150 ezer forinthoz hozzájuthatnánk a következő években, akkor már elmondhatnánk, hogy elértük a kozpes színvonalat. De most már nyelvi laborunk is van.

— Mióta?

— Egy éve? Két éve? Azért beszélek ilyen lemondóan, mert barkácsolt, nem tudjuk folyamatosan használni. A technika már bevonult az iskolába, mondjuk. De hozzá kell tenni, ahová bevonult, ott karbantartásra is szükség van, oda ember kell. Itt pedig ilyen nincs. És nemcsak az iskolában, hanem még a községben sem. És ha lenne, akkor sem nekünk dolgozik. Egyébként a Tanérttől is fél év múltán kaptuk vissza a javításra beadott vetítőgépet. A járás pedig mindettől függetlenül elmarasztalt bennünket: „miért nem használjuk ki a lehetőséget?!" Mármost miképpen tudunk mi versenyképesek lenni a felvételi vizsgáknál? S ezt a szóban forgó tanársegéd megjegyzésére kérdezem én.

— A kiválasztás kizárólag az Önök feladata, vagy már az általános iskolában elkezdődik?

— Az általános iskolában van egy-egy matematika, illetve orosz tagozatos osztály. Ezek talán nekünk dolgoznak. De azt is tud-

MIKLOŠIK, JÓZSEF
FESTŐ (=MIKLÓSSY, MIKLOSICZ)

MARKOV, JOZEF: K ŽIVOTU A DIELU JOZEFA MIKLOŠIKA

ARS 4. 1970, 1-2. sz., 255-260

PETROVÁ-PLESKOTOVÁ, ANNA:
BRATISLAVSKÍ VÝTVARNÍ UMELCI
A UMELECKÍ REMESELNÍCI 18.
STOROČIA
ABS 4. 1970, 1-2. s.

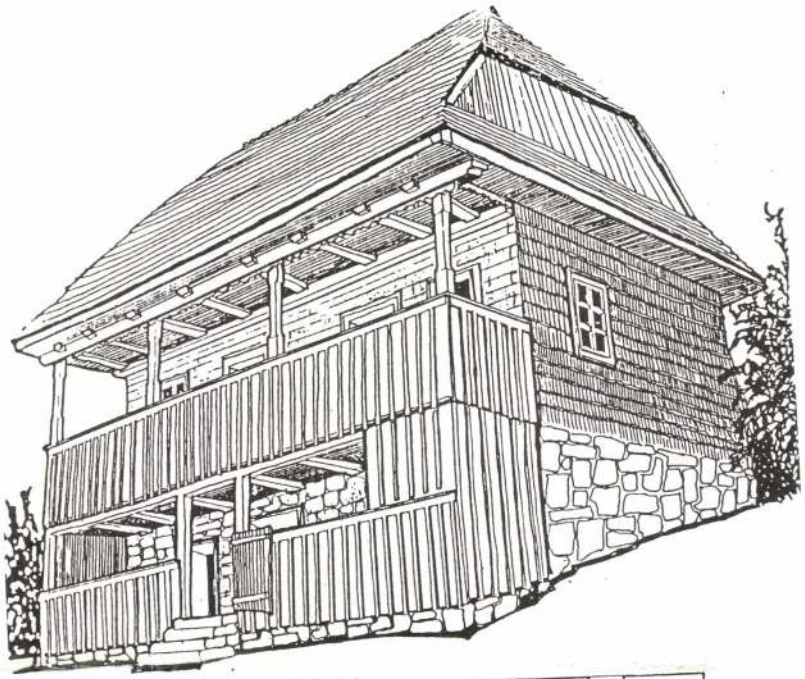

Risca - Risca / Kolozs megye - Judetul Cluj /

0 1 2 3 4 5

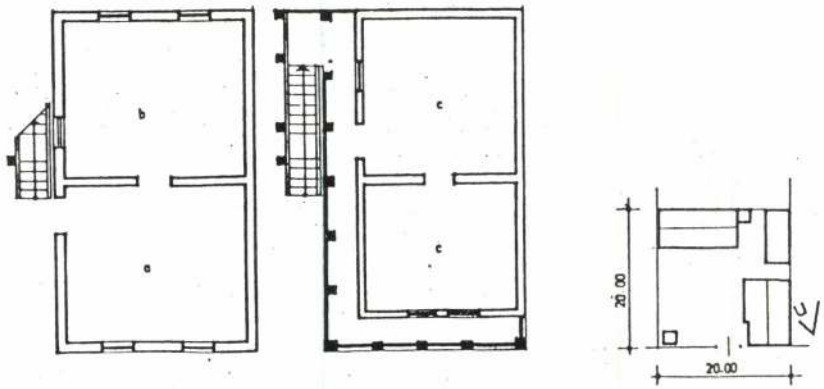

Kispetri - Petrinzel / Szilágy megye - Judetul Salaj /

Meghívó – Invitație

Az Országos Műemlékvédelmi Hivatal
és a Sümegi Városi Múzeum
tisztelettel meghívja Önt
1996. december 16-án (hétfőn) 15,30 órára

Miklósi Sikes Csaba

Népi építészet Kalotaszegen

című kiállításának megnyitójára
Felmérések és fotók: Miklósi Sikes Csaba és Sándor Géza

A kiállítást megnyitják:
Elkán György és Emanuel Tudose építészek (Kolozsvár)
Közreműködik: Vakler Anna népdalénekes (Székesfehérvár)

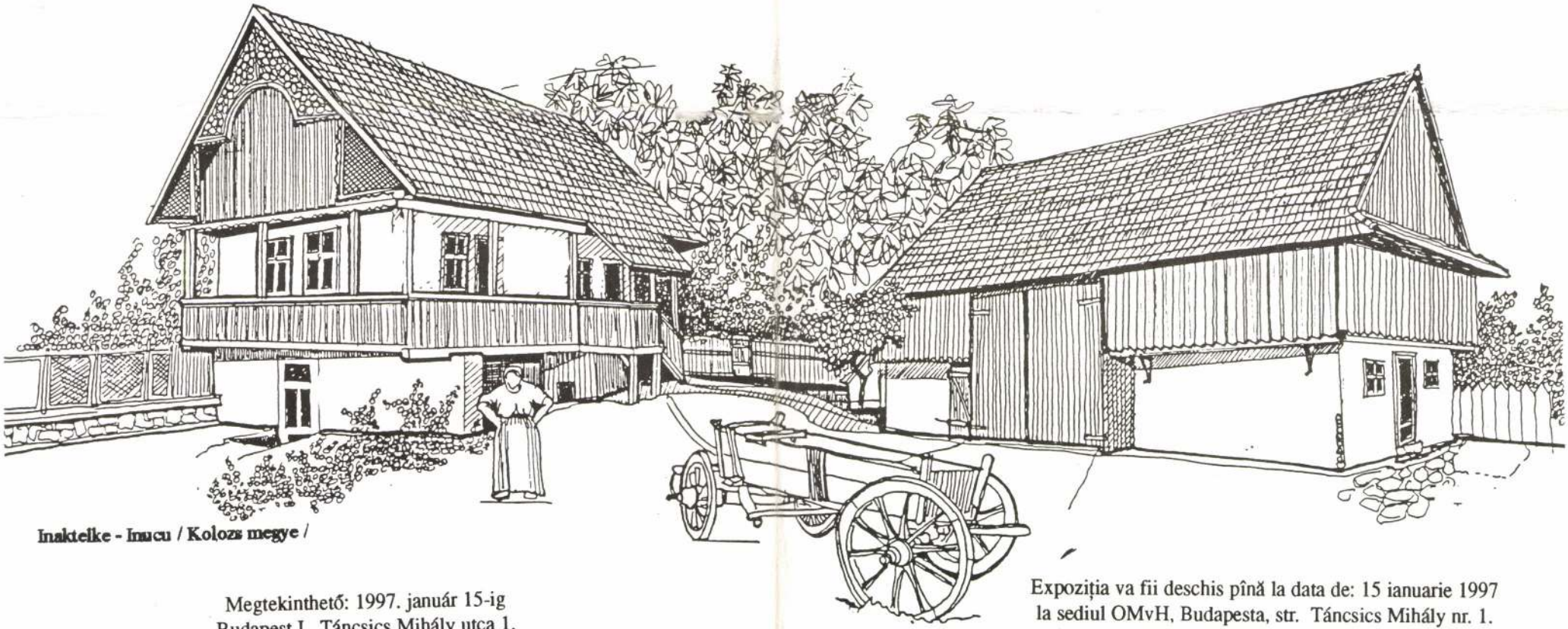

Inaktelke - Inucu / Kolozs megye /

Megtekinthető: 1997. január 15-ig
Budapest I., Táncsics Mihály utca 1.
hétköznap: 10–17 óráig, hétvégén: 10–16 óráig

Országos Műemlékvédelmi Hivatal
și Muzeul Orășenesc-Sümeg
vă învită la data de 16 decembrie (luni), ora 15,30
la vernisajul expoziției lui

Miklósi Sikes Csaba

Architectura populară din depresiunea Călata

Relevee și fotografii: Miklósi Sikes Csaba și Sándor Géza

Expoziția va fii deschisă de:
arh. Gheorghe Elkán și arh. Emanuel Tudose (Cluj)
Participă: cîntăreața de muzică populară: Vakler Anna (Székesfehérvár)

Expoziția va fii deschis pînă la data de: 15 ianuarie 1997
la sediul OMvH, Budapesta, str. Táncsics Mihály nr. 1.
zilnic între orele 10–17, sîmbătă si duminică între orele 10–16.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 DEC 19

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1021

Miklosovits László

Miklosovits László metszete

MISHIMA YUKIO 三島由紀夫

1969 májusa a diákzendülések hava volt Japánban. Aki a *Kandá*ban — Tokió diáknegyedében — lakott, mint jómagam, azt szinte naponként kényszerítették épülettömbök kapualjai alá a rendőrség könnybombái vagy a diákok kőzáporai. Kíváncsiságból, unaloműzésül mindig felvetettem a kérdést a velem együtt izguló, topogó diákseregnek: mit akartok? miért tüntettek?

A válaszok zavarosak voltak és egymásnak is ellentmondók. Szerepelt a jelszavak között Okinawa felszabadítása és a hagyományos japán életforma követése, az elavult egyetemi oktatás reformja és a „gerontokrácia" letörése, az amerikai tőke befolyásának felszámolása és a harc a fokozódó iparosodás természetromboló hatása ellen. Az egymással is vitatkozó diákok érvelésében gyakran hangzott fel *Mishima* neve. „Melyik Mishima?" — kérdeztem naívul.

Mert az én fantáziámban két különböző Mishima élt: a külföldön is jól ismert, modern szürrealista író és az ultrakonzervatív, reakciós politikus. „Élet vagy irodalom?" gyökeres megváltozását remélte. Kilencvenhat tagból álló „élhadsereget" szervezett és tartott fenn. Maga tervezte egyenruhájukat, maga szerzett számukra indulót. Elintézte, hogy a *„Jiéitai"* (Önvédelmi Karhatalom) keretében katonai kiképzést nyerjenek. Azután nagy műgonddal befejezte tetralógiájának, „A Termékenység Tengeré"-nek negyedik kötetét. Egy órával az után, hogy átnyújtotta kiadójának, négy katonájának élén elindult az *Ichigaya* vezérkari központ felé, hogy tervét valóra váltsa.

A központ vezetőjével, *Mashita* tábornokkal folytatott rövid eszmecsere után négy kísérője hirtelen megragadta a tábornokot, gúzsbakötötte és lefegyverezte a dulakodás zajára besiető szárnysegédeket. Ezután Mishima — milyen tipikusan japáni kép! — a szabályok-előírta mély meghajlással engedélyt kért a megkötözött Mashitától, hogy proklamációját felolvashassa a csapatok előtt.

A következő percekben azonban kiderült, hogy nem 1910-et, hanem 1970-et írunk. A katonák bámészbájába és tőrével hasba szúrta magát. Az előírásos kegyelemdöfést egyik katonája, *Morita* adta meg: háromszor sújtott kardjával haldokló vezére tarkójára. Azután ő is elvégezte a *„seppuku"*-t, ahogy a szamuráj erkölcsi kódex a harakirit nevezi. Morita nyakát a kíséret másik tagja vágta el.

A japán és külföldi közvélemény most kulcsot igyekszik találni e rejtélyes személyiséghez. Melyik volt az igazi Mishima? A lenyűgöző tehetségű szürrealista író? A „hadseregét" esztelen menetelésekbe hajszoló elvetélt diktátor? Az ifjúságának viharos kalandjairól hírhedt bonviván? A császári jogok visszaállításáért fanatikus dühvel harcoló ultrareakciós? A japán irodalom legrangosabb gyűjteményének, a *„Nihon no Bungaku"*-nak biztos kezű válogatója és szerkesztője? A korának merkantilizmusát vadul ostorozó széplélek? Vagy a görögül, latinul, angolul, franciául jól tudó, művelt publicista, aki lereszkedő öntudattal osztogatta interjúit a tiszteletére összesereglő külföldi kollégáknak?

Miklósovits László festő 1

műveivel szerepel az

„Albertírsa 69" c. Ziállításon.

Pestmegyei Hírlap 1969 augusztus 26
7. old.

Miklósovits László

2

„Madár"

„Temor"

„Sebzett madár" c. lépei emlitve

Pestmegyei Hirlap 1969 augusztus 26

7. old.

Miklosovits László

Három képből álló metszetének repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. dec. 19.
XIV. évf. 51. sz. 5. lap

Miklósovits László

Kilenc képből álló metszetét bemutatja a lap.
Repr. /Cime nincs/

Élet és Irodalom, Bp. 197o. dec. 26.
XIV. évf. 52. sz. 15. lap

Miklosovits László

Metszetének repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1970. dec. 12.
XIV. évf. 50. sz. 16. lap

Miklósovits Károly, grafikus

Április

Magyar Ifjúság, 1967. IV. 1. 1. l.

Miklósovits László

grafikus

Sebzett madár linotypója

emlitésre miltó.

Vidos Zoltán: A "Studio 70" -

Müvészet, 1970.november - 34.lap

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

Fák, falak

DEC 1 81

1021

Miklosovits László filctollrajza.

Miklosovits László

népi zenekara
hét lakat 7
ők versei. 1
összeállította
Gyermekrádió
ttam. Hámm
get Fekete G
időjelzés. 15.00
entés. 15.10:
MEDICOR férf
Paganini: Rés
enc—Kulinyi
5.35: Ahol az
ett... Libanor
ok. 16.00: A
6.05: Igy éltü
gykori bala
imnazistákkal.
gyelmébe! 16.
és. 17.00: Hírek. Időjárasjelentés.
7.05: Külpolitikai figyelő. 17.20: Kapcsoljuk a 22-es stúdiót (élő). A Magyar Rádió és Televízió énekarának hangversenye. 17.55: Mikrofórum. A tizenévesek és a nemeti múlt. Az Ifjúsági Rádió műsora. 18.10: Az Ifjúsági Rádiószínpad bemutatója. Gellér Tibor: Bajtársak. 18.50: Gulyás László: Zéki muzsika. 18.58: Hallgatóink figyelmébe! 18.59: Pontos időjelzés. 19.00: Esti krónika. 20.00: Ünnep- és hétköznap Nápolyban. II. rész. 20.40: Láttuk, hallottuk. Színház-, film- és képzőművészetkritika. 21.00: Házimuzsika. 21.59: Pontos időjelzés. 22.00: Hírek. Időjárásjelentés. Kb. 22.15: Sporthírek. 22.20: A fegyverszünet negyedik hónapjában. 22.30: Beszélgetésünk zenéről. 22.50: Meditáció. 23.00: Egy éj Velencében. Részletek J. Strauss operettjéből. 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. 0.10: Himnusz. 0.30: Vízjelzőszolgálat.

8.25: Iskola-tv. Angol nyelv (középisk. I—II. oszt.). Üzlet a Park Streeten. 9.00: Orosz nyelv (ált. isk. 5. oszt.). A városban. 9.55: Fizika (ált. isk. 7. oszt.). A testek mozgása. Összefoglalás. 11.05: Fizika (ált. isk. 8. oszt.). Az elektromos áram hőhatása. 11.55: Francia nyelv (középisk. III—IV. oszt.). A könyvmoly. 14.00: Orosz nyelv (ism.). 14.33: Fizika (ált. isk. 7. oszt., ism.). 15.50: Fizika (ált. isk. 8. oszt., ism.). 17.03: Hírek. 17.10: Tizen Túliak Társasága. 18.00: A szocialista mezőgazdaság hatása. A falusi életviszonyok alakulása. 18.30: Riportműsor a Parlamentből. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Halló! Itt felsőfok! 21.00: „Mindannyiotok lelkiismerete megnyugodhat". Jerzy Zawieyski: Kiáltás a világűrbe c. novellájának tévéváltozata. 22.25: Tv-híradó — 2. kiadás.

látod. Nem is figyeled. [illegible]

GALAMBOSI LÁSZLÓ:

Kard és könyv

Az ember idegenbe megy. Elhagyja házát.
Jószágai fölperzselt pusztákon kavarognak
jászol és kút után. Az asszony széttépi
ünnepi fátylát, fejékét gödörbe hajítja.
A férfi összetöri kerekét, tikkadtan érkezik
hordótetején kiáltozó kalmárok,
búcsúfiát osztogató sandák elé. Hömpölyögnek
az álarcosok, közrefogva az álarctalanokat.
Suhogtatják az áztatott kötelet, a parancsolás,
a földreborulás tiszteletét. Emelgetik
a vérrel bemázolt poharat, a nehezen kimondható
szavak temetésére.

Nagy tárgyalások asztala fölé hajlók
teknőc mozdulatokkal tervezik a piramist, melyben
ravataloznák a háborút, de még nem pókhálósodnak
a fegyverek a világszemét kacatjai közt.
Még suhog a megátalkodott szél, mely megöli
a szorgosság hasznát, a szövetség ígéretét,
a kaptárak megtöltésének bizonyosságát.
Cellák fölött, hol éberen kiáltott a kakas,
a muskátlitarajú madár, a poroszlók sisakja
villog, távol tartva a tanítványokat, akiknek
kezéből kiesett a kard és a könyv.

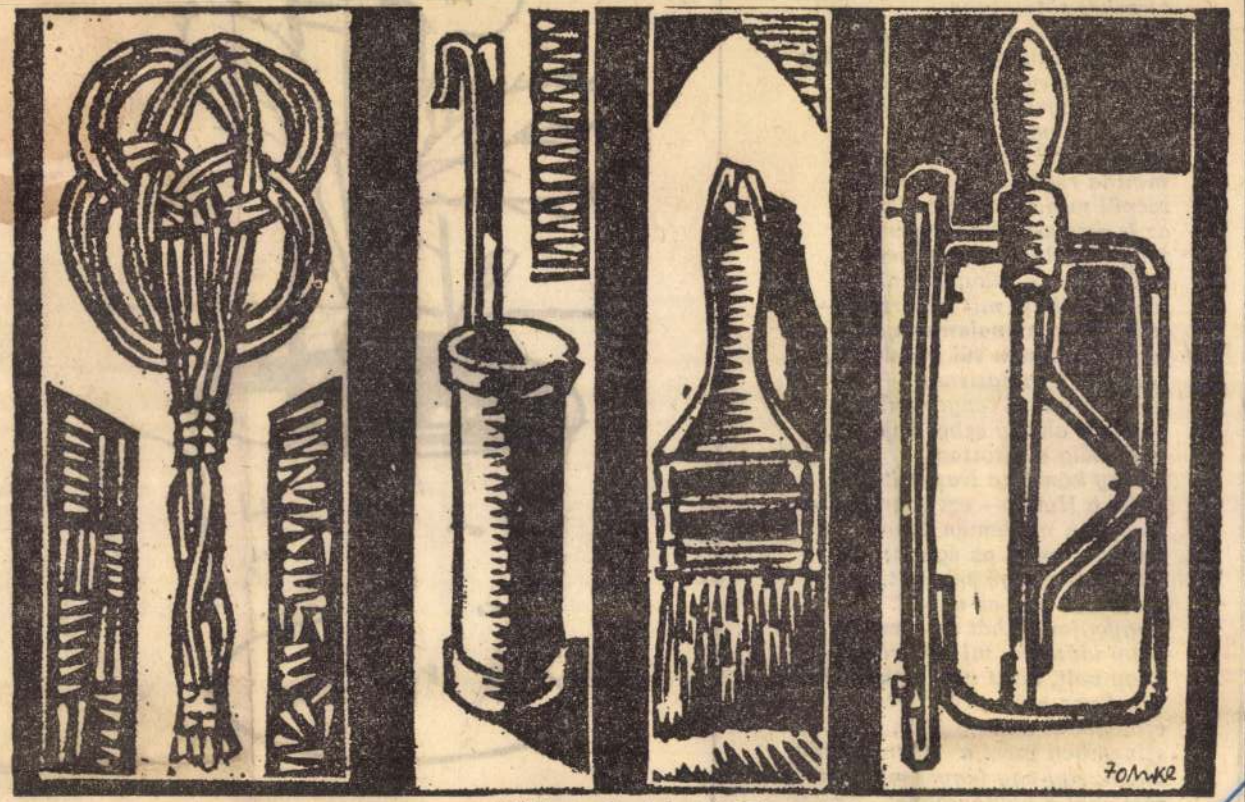

Miklosovits László: Tárgyak

hogy felfelé igazítják,
feljebb náluk, fel az égbe,
éjszakai sötétségbe,
boltján ahol mint egy sírnak,
mécs gyanánt ég egy-egy csillag.
Áttör a fény a homályon,
szemüveggel lehet látnom;
biztató szemükbe nézek
s régi emléket idézek:
mintha régtől halott lennék,
szépül minden régi emlék;
az is ami nem volt régen,
fénylő csillag lesz az égen.
Örök mécs a világsírban,
fénylő csillag, mit én sírtam, —
csillag lesz az valamennyi,
csak mindenen túl kell lenni;
sötétjén a világsírnak
nincsen annyi tenger csillag,
mint én ahány sebet kaptam,
míg idáig eljutottam.
Arany köntös a Nap rajtam,
ezüst a Hold, — ezt akartam, —
meztelen mellemen égnek
csillagai mind az égnek;
ami rajtam égő seb volt,
attól csillagos az égbolt.
Ragyogjanak hát az égen,
hogy idézzem, mi volt régen,
hogy volt, mint volt amíg éltem,
míg ilyen szép sírba tértem;
csillagokat a nagyjából,
szívemben mert a mennyország,
lássak egy-egy fényes morzsát:
részemet a boldogságból...

Samu Géza rajza

Központ stúdiója neveli a tánc-
zen[illegible]et, s bár kitűnő, tapasz-
[illegible]ek vezetik a tan-
[illegible]ktatási keret kö-
[illegible]ága nem biztosít
[illegible]ező, alapos rend-
[illegible] mi tanszakunkra
[illegible]ndő jazzművészek
[illegible]ük azok a már mű-
[illegible]szek tanultak és ta-
[illegible]igényesek önmaguk-
[illegible] és tudják, hogy el-
méleti képzettség nélkül egyre kevésbé boldogulhatnak, különösen a jazz népszerűbb irányaihoz sok tekintetben közelálló beatzene területén. Véleményem szerint egyébként az OSZK stúdióját kellene valamiféle „főiskolává" fejleszteni, hogy a szakiskolát elvégzett könnyűzenészek továbbképzését befejezze.

— Sokak szerint azért felesleges a tanulás, mert a jazzben oly különösen fontos ösztönösséget megbénítja. Igaz ez?

— Az természetes, hogy az ösztönös muzsikusok — például a cigányzenészek — adottságait csak irigyelhetik, s nem utánozhatják társaik. De a spontaneitás csak fiatal korban elegendő; harminc éves kora után szinte mindenki szükségét érzi valamiféle megalapozottságnak. Lehet, hogy a tudatosság az első időkben talán görcsösebbé teszi az előadót, de olyan bázist, olyan szakmai biztonságot

[illegible]zenészek már számtalanszor felvetették, miért nem élünk azzal a világranggal, amelyet ők vívtak ki. A jazz nemzetközi fórumain elért eredmények ugyanennyire jelentősek. Csakhogy a jazzművészek még bizonytalanabbul, még rutintalanabbul mozognak a nemzetközi pódiumokon, mint komolyzenész társaik. Utazgatunk, utazgatunk — de ez nem elegendő ahhoz, hogy belekerüljünk a nemzetközi jazzélet vérkeringésébe. Ritkán kapunk ajánlatot turnéra; egyetlen vendégszereplés vagy fesztiválbemutatkozás pedig olyan anyagi nehézséget jelent, amelyet nem mindenki vállalhat. A köztudatban erről valami téves elképzelés él. A külföldi fellépés csak a hosszabb időre szerződött könnyűzenészeknek kifizetődő, a jazzmuzsikus egyetlen vendégfellépésének honoráriuma alig fedezi a költségeket, különösen azóta, amióta megszűnt a szolgálati útlevél. Talán nem illenek beszélgetésünkbe ezek a komor problémák, de úgy érzem, meg kell ragadnom minden alkalmat, amely a gondok felszámolásával kecsegtet. S ha valaki eltűnődik igazunkon, amit elmondtam, már nem volt hiábavaló.

Feuer Mária

Miklós ovits László
grafikus

Grafikai műveriel szerepel
a tárlaton

Losonci Miklós: A Dél-Pest megyei ...
Művészet, 1970. szeptember - 41 lap.

Miklósovits László

Cim nélküli metszetének repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. nov. 28.
XIV. évf. 48. sz. 2. lap

Miklosovits László

Sebzett madár linotypia 30,5 x 42 cm

Stúdió '70. Ernst Múzeum Bp. 1970. Kiáll. kat.
Bev.: Bereczky Lóránd.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1964 NOV 16

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Miklosovits László
1021

Miklosovits László rajza

a világszolidaritás napja Vietnamért

A stockholmi Vietnam-konferencia nemzetközi összekötő bizottságának határozata szerint november 15-e világszerte a vietnami nép iránti szolidaritás napja.

Ehhez a kezdeményezéshez a magyar Béketanács és a Hazafias Népfront is csatlakozott. A Hazafias Népfront Budapesti Bizottsága felhívással fordult Budapest lakosaihoz, hogy november 15-én egész nap folyamatosan keressék fel a XI. kerületi Hanoi-parki emlékművet s a vietnami nép iránti barátságuk, tiszteletük jeléül helyezzenek el ott egy-egy szál virágot vagy írják alá az ott elhelyezett tiltakozó szöveget, s ha úgy kívánják, adják át a jelenlevő rendezőknek a vietnami néphez szóló üzeneteiket, leveleiket, esetleg rajzaikat, verseiket, felajánlásaikat.

LOVAS LÁSZLÓ:

Agyagból palotákat

A harcos utolszor álmodik
és semmi fájdalmat nem érez
Talán ezért tud mosolyogni
Messzire lát Előre
Holnap
gyógyult pálmák nyújtóznak
a sírok felett
Holnap
felragyog Vietnam arca
A léglökéses gépek
elpihennek
A napok vérkeringése visszatér
medrébe
Szélesre tárul a hajnal
s azt kiáltja
Van a nyomorúságnak is

A Városi Hangverseny- és Kiállítóterem
tisztelettel meghívja Önt
és kedves családját

1998. február 5-én, csütörtökön 17 órára
a Városi Hangverseny- és Kiállítóterembe

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ
grafikusművész

kiállításának megnyitójára

A kiállítást megnyitja:
Németh János
kerámikusművész

Megtekinthető: február 5–28-ig,
vasárnap és hétfő kivételével
naponta 10–18 óráig, szombaton 14–18 óráig.

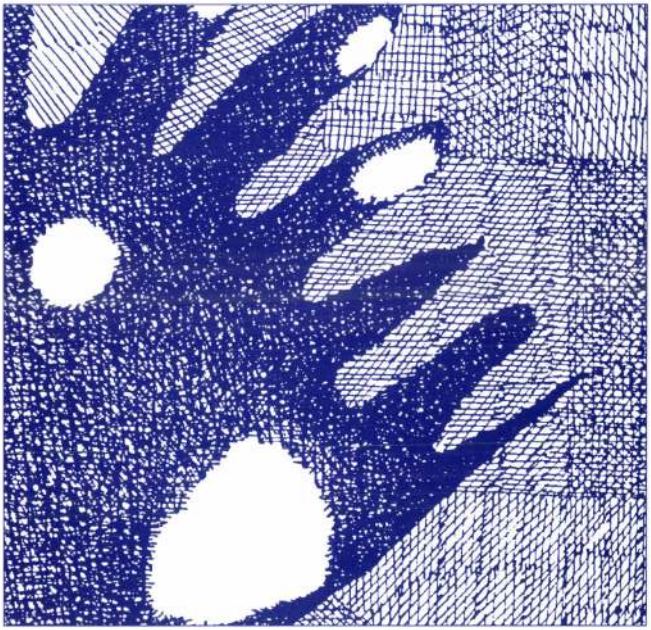

MEGHÍVÓ

MIKLOSOVITS László

Horváth Tibor: Miklosovits László.
=Könyvtári, 34. évf. 6. sz. 1984 365. p. ill

művei és vésett érmei tették széles körben ismertté. F. B.

Fenichel *Sámuel*, ornitológus és utazó, szül. Nagyenyeden, megh. Új-Guineában 1893. Szülővárosának ref. kollegiumában tanult s Herepey Károly és Csató János vezették be a természettudományokba. Dacára gyenge szervezetének és tüdőbetegségének, előbb a Dobrudzsa mocsarait kutatta fel zoológiai szempontból, majd Új-Guineába ment rendkívül nehéz viszonyok között. Itt tizennégy hónap alatt 206, részben ismeretlen madárfajt gyüjtött és preparált, ezenkívül több, mint tízezer pillangót és bogarat. Kutatásainak csak korai halála vetett véget. Herman Ottó az Aquila c. folyóiratban emlékezett meg róla s azt állítja, hogy Kőrösi-Csoma S. óta nem volt magyar tudós, aki oly nehéz viszonyok közt annyit el tudott volna érni tudományos céljaiból, mint F.

Fenyéri *Mór*, színész és drámaíró, szül. Budapesten 1857., megh. u. o. 1927. A középiskolák elvégzése után színész lett. Előbb Szatmári Károly, majd Krecsányi Ignác társulatánál működött, főleg klasszikus drámai szerepekben. 1894-ben egy társadalmi drámájával elnyerte az [illegible] Magyar Színház szerződtette, ahol *Bánk bán* Peturjával és Shakespeare szerepekkel nevét hamarosan elismertté tette. 1912-ben nyugalomba vonult.

…tánc-
…körülbelül
…gunk. A cso-
… volt és jelenlegi
…ták adják, de az
…i időkben már külsős di-

…tárlat

…val Dél-Franciaországban és Észak-Itáliában.

– Hol szerepeltetek már?

– Számos alkalommal szerepeltünk Monor városi ünnepségein, ezenkívül a környező településeket is végigjártuk, meg kell említenem a Csendes Zenekart, akik minden eddigi fellépésünkön kísértek minket.

– Hogyan sikerül a táncokhoz szükséges ruhákat, egyéb kellékeket biztosítani?

…leszünk március 15-én a városi ünnepségen. Az érdeklődők ott és a művelődési központban, péntek esti próbáinkon találkozhatnak velünk. Mindenkit szeretettel várunk!

-thy

Az üllői és Üllő környéki díszmadártenyésztők évente több kiállítást is szerveznek. A díszmadarak mellett hüllők, kisemlősök szerepelnek bemutatóikon. Így lesz ez péntektől vasárnapig is, amikor az üllői művelődési házba ismét beköltöznek tollas, szőrös, pikkelyes kedvenceink, érdekes hétvégi családi programot kínálva minden érdeklődőnek.

Keresztyén, nemzeti elkötelezettségű vendégeket hívnak

Orbán Balázs Erdélyi Kör Vecsésen

Hompoth Zoltánnal tavaly, valamikor az év második felében beszélgettünk először. Mondta, szívesen látnak Vecsésen, az Orbán Balázs Erdélyi Kör rendezvényein, a József Attila Művelődési Házban. Azóta, ha tehetem, ott vagyok, több neves művésszel, politikussal volt alkalmam találkozni, interjút készíteni az általa szervezett hétfő esti összejöveteleken. Most is a művelődési házban találkozunk, de híresség ez alkalommal nincsenek körülöttünk. Az erdélyi körről faggatom, tevékenységüket ismerve biztosra vettem, hogy hosszú idő alatt sikerült a rendre tartalmas programokat adó szervezetet megépíteniük. Igen-igen meglepődöm, amikor megtudom, alig több mint másfél évvel ezelőtt indultak.

„Erdély Széchenyije”

– Az Orbán Balázs Erdélyi Kör civil szervezet, 1996 júniusában alakítottuk. Mérnököktől pedagógusokon át a kétkezi munkásokig, operaénekesig számos foglalkozás képviselői megtalálhatók a tagok között. Bár a kört Erdélyből áttelepült magyarok hozták létre, tag bárki lehet.

– Milyen előzményei voltak a megalakításnak?

– 1994-ben Komlóról kerültem Vecsésre, Komlón a kilencvenes évek elején már alakítottam egy hasonló csoportot, ami ma is működik. Az Erdélyből áttelepült magyarok beilleszkedésének segítése volt a célunk, igyekeztünk minden, az új hazában felmerülő probléma megoldásában segítséget adni, s természetesen figyelemmel kísértük a romániai eseményeket is. Vecsésre költözésem után tudtam meg, hogy háromszáznál több erdélyi magyar tette le itt az állampolgári esküt. Érdeklődtem, milyen kulturális rendezvények vannak, s olyan visszajelzéseket kaptam, hogy nem nagyon találni rendezvényeket, ahol más is elhangozhat, mint a hivatalos politika, nincsenek olyan fórumok, ahol a véleményem szerint nagyon hiányos magyarságtudatot, nemzettudatot ébreszteni lehetne.

Összeültünk néhányan, s *Okos Andrással, Illyés Lászlóval, Nagy Zoltánnal, Demeter Zoltánnal* elhatároztuk a kör megalakítását. Nyolcvanegyen jöttek el az első összejövetelre.

– Miért Orbán Balázs nevét vették fel?

– Tudja, mi Erdélyben úgy tartjuk, hogy Orbán Balázs volt Erdély Széchenyije, az a munka, amit ott végzett, hasonló nagyságrendű ahhoz, amit Széchenyi tett Magyarországon.

Neves előadók

– Gyakran hívnak neves előadókat. Milyen szempontok szerint választják őket?

– A szűkebb vezetőség havonta háromhetente jön össze, megbeszéljük az aktuális teendőket, programokat. Keresztyén, nemzeti értékeket képviselő embereket hívunk. Első vendégünk *Bánffy György* színművész volt, aki a magyar nyelv születéséről tartott nagy hatású előadást, *Kocsis István* erdélyi író és *Csomor Lajos* aranyműves pedig a Szent koronáról. Vendégünk volt többek között *G. Nagyné dr. Maczó Ágnes, Nagy Feró, Pozsgay Imre, dr. Hegedűs Lóránt, Csurka István,* megrendeztük *Macskássy Izolda* festőművész kiállítását, 1997. március 15-én az önkormányzattal közösen rendeztük a községi ünnepséget.

– Milyen a kapcsolatuk az önkormányzattal?

– Jó. Igaz, az 1997-re ígért támogatásból nem lett semmi, kizárólag tagdíjakból tartjuk fenn magunkat. Nagy segítséget jelent, hogy a művelődési ház ingyen biztosítja a helyet rendezvényeinkhez.

– Vecsésen sok német nemzetiségű lakos él.

– Mi, határon túli magyarok érzékenyebbek vagyunk a nemzetiségi problémákra, mint az itt élő magyarság, talán ezért is alakult ki nagyon jó kapcsolatunk a helyi német nemzetiségi önkormányzattal. Rendszeresen látogatjuk egymás rendezvényeit. Az ő helyzetük egészen más, mint a környező országokban élő magyaroké, anyanyelvükön tanulhatnak, megőrizhetik identitásukat, kultúrájukat, s ez így van jól. A környező országokban viszont Trianon óta él a törekvés, hogy az ott élő magyarságot beolvasszák.

Minden fórumon

– Mit tehet egy vecsési szervezet ebben a helyzetben?

– Minden fórumot megragadunk arra, hogy felhívjuk a figyelmet ezekre a veszélyekre, igyekszünk kulturális és gazdasági kapcsolatokat építeni Erdéllyel, s támogatjuk azt a missziót, amit a Duna Televízió különösen a szórványmagyarság körében végez. Majdnem félmillió forintot utaltunk át a Duna Televízió alapítványának, ezzel is segítve, hogy parabolaantennákat juttassanak el a szórványmagyarsághoz.

– Kik lesznek vendégeik a közeljövőben?

– Január 26-án *Tempfli József* nagyváradi megyéspüspök úr, február 9-én *dr. Giday Erzsébet* közgazdász látogat el hozzánk, február 22-re *Kónya Lajos* operaénekest várjuk. Erdélyi együttesek felléptetésével is szeretnénk az erdélyi magyarság kultúráját megismertetni Vecsés lakóival.

Óvakodj az „izmusoktól”!

– A beszélgetés végén ejtsünk szót személyesebb dolgokról is!

– Nagyváradi vagyok, végzettségem gépésztechnikus, 1982-ben házasságkötés révén települtem át, s lettem, mint sok-sok társam, „hazátlan magyarból” „az a román”. De túltettük magunkat rajta.

Abban, hogy nemzeti elkötelezettségű lettem, nagy szerepe van annak, hogy három évig a premontreiekhez járhattam iskolába, ahol kiváló, kivételes képességű pedagógusok tanítottak. Még ma is emlékszem valamennyiük nevére…

Az ember elsősorban a családjától kapja az indíttatást. Ma is élő, kilencvenkilenc éves édesapám mindig azt mondta, óvakodjak az „izmusoktól”, legyen az kommunizmus, fasizmus, liberalizmus.

(gazdik)

Monori Hírlap – Az Új Pest Megyei Hírlap melléklete.
A városi szerkesztőség vezetője:
Gazdik István.
Telefon: 29/344-440, 344-441. Fax: 29/344-442.
Mellékletünk minden szerdán megjelenik.

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ

Új Pest Megyei Hírlap
1998 I. 21.

adása címének *Gyurkovics Tibor. Grétsy László* pedig anyanyelvünkről értekezik.

*

A XVI. kerületi, rákosszentmihályi Kölcsey Ferenc Általános Iskola ugyancsak szerdán kezdődő háromnapos eseménysorozatában helyet kaptak szaktárgyi versenyek, illetőleg zenés és irodalmi műsorok. A Kölcsey Társaság és a fennállásának centenáriumát köszöntő Kölcsey Ferenc Gimnázium az ünnepen egész napos rendezvényt szentel az évfordulónak. Az eseményen *Taxner-Tóth Ernő,* a Kölcsey Társaság elnöke mond beszédet. Bemutatják a társaság legújabb kiadványát is, amelynek címe Hymnus-tanulmányok.. A tisztelgők elhelyezik a megemlékezés virágait a költő szobránál, a Batthyány téren.

*

Magyar szerzők művei szerepelnek több budapesti teátrum műsorán a Magyar Kultúra Napján. Bartók Béla A kékszakállú herceg vára és A csodálatos mandarin című egyfelvonásosait a Magyar Állami Operaházban játsszák. Csokonai Vitéz Mihály Az özvegy Karnyóné s két szeleburdiak című darabjának bemutatóját tartják az Új Színházban. A József Attila Színházban Molnár Ferenc, A Pál utcai fiúk; az R. S. 9. Színházban Szabó Magda Tündér Lalája lesz műsoron.

*

A Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara és Énekkara a Zeneakadémián hangversenyezik

Miklosovits László rajzi vallomása Arany Jánosról

Az Albertirsán élő grafikusművészt, *Miklosovits Lászlót* évtizedek óta foglalkoztatja irodalmunk klasszikusa, Arany János. Nagy feladatra vállalkozott, hiszen a költőink remekműveit kísérő Szalay Lajos-, Hincz Gyula-, Kondor Béla-, Würtz Ádám-illusztrációk európai rangot képviselnek, sőt Zichy Mihály rajzi kísérete Arany balladáiról mindmáig rajzművészetünk egyik mértéke. Az előzmények nem jelentettek akadályt ahhoz, hogy Miklosovits László számottevő eredményt érjen el Arany rajzi értelmezésében, sőt a kötelező rajzi értékekhez segítették. Még 1977-ben történt, hogy Arany János születésének 160. évfordulóján kiállítása nyílt a nagykőrösi Arany János Múzeumban, s akkor Arany-illusztrációnak javarészét az intézménynek ajándékozta, melyet azóta is féltő gonddal őriznek a városban, ahol Arany János az 1850-es években alkotott és tanított.

Keresztúry Dezső akadémikus Miklosovits e sorozatát modern műveknek ítélte, „fontos széljegyzetek"-nek a költő műveihez. Kiemelte, hogy „ezek a képek Arany művészetének olyan vonásaira hívják föl a figyelmet, amelyek nemigen férnek el a hagyományos, akadémikus" szemléletben. Keresztúry a „látomás világába fölszárnyaló szürrealizmus" jelenlétét emeli ki, a „groteszk látványok" újszerű alkalmazását. E kívánalmakat Miklosovits László teljesíti, így rajzai tanulmányok, föltárások Arany János eddig rejtőzésben maradt rétegeiről, többek ábrázolásánál, értelmezésénél, új kulcsot adnak szellemünknek e nagy költői világ nyíló égboltja előtt.

Miklosovits László rajzainak tisztázott világossága jelenti a tökéletesség hatékony megközelítését, mely a vonalvezetés tömör eleganciájában és a versek átérzésének gondolati erejében nyilvánulnak meg. Az árnyaltság abban is, hogy teret biztosít Arany János elmélyültségének, megrendülésének és eddig eléggé számba nem vett humorának is. A rudat tartó Toldi roppant erejét vonultatja föl, más eszközökkel, kombinatív és nem leíró látvánnyal, mint ahogy azt *Mattioni Eszter* szigetszentmiklósi hímes kő mozaikján látjuk. A rajzok nyomába erednek „A tudós macskája" groteszken bájos környezetének és méltóság hatja át Petőfi és Arany egymáshoz igazított kettős portréját. A zászlóval ékesített Arany arcmás híven tükrözi a „Nemzetőrdal" születésének hazafias-forradalmas időpontját, s képén két időpontra összpontosít a „Családi kör"-ben. Az időmontázs különböző tereket láttat „A nagyidai cigányok" szellemes tablóján és

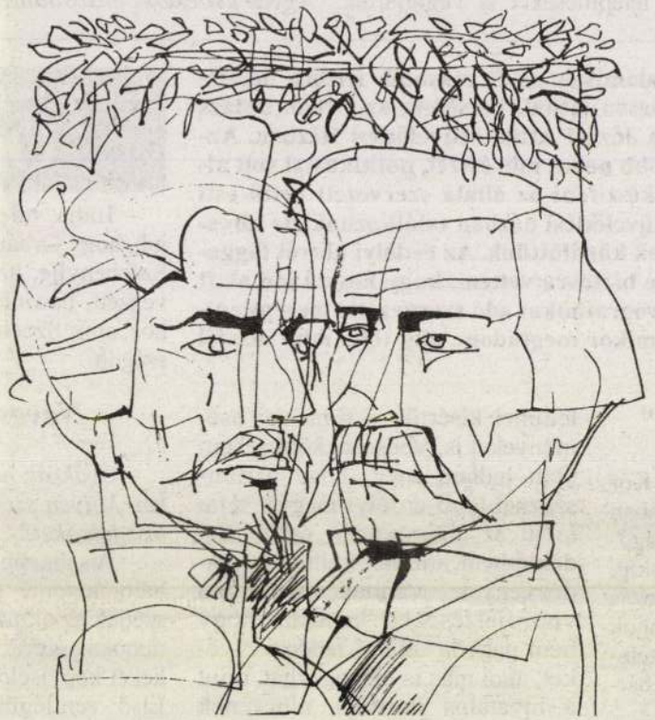

A Válasz Petőfinek illusztrációja

„Dante" megközelítése azért izgalmas, mert ismét a kettős arcmás párhuzamos ellenpontozásában a magyar és az itáliai költő közös mélységét tárja föl számunkra, vezeti a rajz képzeletünket a fölismeréshez. Sikeresen alkalmazza a montázs lehetőségeit az Arany-balladák értelmezésében, de arra is gondja, figyelme van, hogy a nagykőrösi helyszínű „A vén gulyás" jelenetét az egyszerű falusi-tanyai ácsolt asztallal, kis sámlival és a bölcs pásztort hallgató kisfiúval láttassa. Remeklés az „Őszikék" padja, „A tölgyek alatt" ülő költővel, mely maga az élet méretlen tere, s időből emelkedő időtlensége. Bravúros megoldás, ahogy a fejet nyomatékosítja a hulló levelek idézésével, mely a költő másik arcmásán, talán a legszebb Miklosovits-rajz, már az egész Arany-fej a lombhullás fogadó alanya, többé már nemcsak környezet, hanem maga az ember, az öregség, a búcsú, a távozó idő pompája és rezignációja. A kötet a Magyar Kultúra Napján jelenik meg.

Losonci Miklós

Érdi

A Magyar Kultúra Napja tiszteletére Móduvának nagy a széje címmel *Kóka Rozália* és *Petrás Mária* tartja előadóestjét Érden ma, január 21-én este 6-kor a városi művelődési központban. Közreműködik *Borsi Ferenc* népzenész. Az előadást követően Petrás Mária népi iparművész munkáiból nyílik kiállítás, bevezetőt Kóka Rozália mond, fellép *Donkóné Simon Judit* versmondó. A tárlat február 4-éig látogatható.

Irodalmi Szalon

Dunakeszi városi könyvtárában öt éve rendszeresen működik az Irodalmi Szalon, mely arra hivatott, hogy mint egy kávéházban elbeszélgessenek az irodalomról és az ország kulturális életének eseményeiről. Az Irodalmi Szalont évtizedekkel ezelőtt indította Dunakeszin, a saját lakásán Hesp Edéné óvónő, ahol akkoriban elsősorban pedagógusok találkoztak. Ma a könyvtári Irodalmi Szalon havonta hívja író vagy művész vendégeit, akikkel kötetlen beszélgetés formájában megismerkedhetnek az odalátogató vendégek. A kezdeményezés az évek folyamán ismertté, népszerűvé vált és sok híresség fogadott a könyvtár olvasóterme. Január 22-én 18.00 órakor a dunakeszi Irodalmi Szalon vendége, *Tarján Tamás* irodalomtörténész és *Reményi József Tamás* író lesz.

Kun Marianna

Minden fénylik, ami Arany – Miklosovits grafikái

Azt a festőt, aki lemásolja a természetet, naturalistának nevezik. Aki fittyet hány az eredeti témára s átlényegíti azt: modern útkereső. De aki egy másik műnembe tartozó alkotás ihletésében fog ecsetet vagy ceruzát, elkészülhet rá, hogy skatulyázni szerető kollégái „másodlagos élményforrásból" merítkező, kevésbé eredeti művésznek minősítik. Pedig irodalmi műveket illusztrálni nagyobb szakmai próbatétel egy rajzoló számára, mintha saját élményeit kellene képpé formálnia. A versek világában témát kereső képzőművész számára ugyanis alapfeltétel, hogy egyenrangú társalkotója legyen a megidézett költőnek.

Miklosovits László grafikusművész már fiatalon kedvet kapott ahhoz, hogy megpróbálja rajzban megfogalmazni olvasmányélményeit. Nem kis szerepe volt ebben kedves költője, *Nagy László* személyes biztatásának. Több mint két évtizede gyűlnek vázlatfüzetében *Arany János* műveihez készített illusztrációi, s amikor első ízben, a hetvenes évek közepén egy vékony kötetben közreadta irodalmi fogantatású grafikáit, az akkori legnagyobb élő Arany-monográfus, *Keresztury Dezső* ajánlotta könyvét az olvasók figyelmébe.

Közben Irodalmi képeskönyv címmel közreadta rajzos olvasónaplóját, melyben többek között *Hrabal, Strindberg, Benedek Marcell, Kolozsvári Grandpierre Emil* egy-egy művének vizuális összefoglalására vállalkozott. Az irodalmi hetilapok, folyóiratok felkérésére, „megrendelésre" is szívesen dolgozott. Megtanult belehelyezkedni a különböző alkotók világába, hogy a szöveg és a gondolat varázsát ne csak látványosan, hanem hitelesen jelenítse meg. Eleinte tudatosan háttérbe szorította saját személyiségét, kizárólag a költői üzenet pontos továbbítására figyelt. Pár évvel ezelőtt megjelent, *Márai Sándor* gondolataihoz komponált grafikai albumában azonban már saját élményrezdüléseit, rokonérzésből fakadó szubjektív benyomásait is fölfedezhetjük. Így váltak modern irodalomtudományi értelemben „nyitott művekké" a Miklosovits László által elolvasott és továbbalkotott Márai-könyvek, így lett az olvasmányélmény hatására az írót tisztelő tolmácsból saját véleményének, hasonló tapasztalatainak, szenvedélyeinek megvallója.

Arany János születésének 180. évfordulója tiszteletére újra megjelent a Miklosovits László által illusztrált Arany-verseskötet, 300 számozott és 700 számozatlan példányban. Itt már nemcsak az áhítatos Arany-rajongó mutatkozik meg az olvasó előtt, hanem a múlt századi költő modern életérzésére rezonáló, hasonló kétségektől, tapasztalatoktól gyötrődő kortárs is, aki szuverén módon továbbírja a maga eszközeivel a közös verset. Komor, mulattató, átszellemült és kétségbeesett ő is, attól függően, melyik vers lódítja meg gazdag képi fantáziáját. S miközben továbbírja-aktualizálja a múlt század legnagyobb költőjének verseit, rendületlen következetességgel tágítja-tagadja saját műfaja határait is. Tusrajzai önmagukban és Arany János verseinek vizuális rímeiként is teljes értékűek.

Arany. Arany János versei Miklosovits László rajzaival. (Dénes Natur Műhely Kiadó.)

Valachi Anna

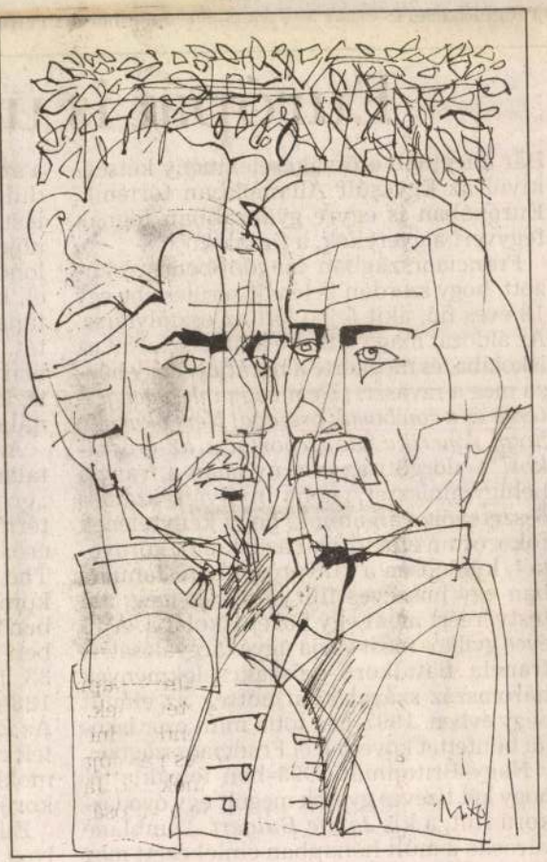

MIKLOSOVITS

manyzót álmából költötték fel Afrikában. Az elnök az igazságügy-miniszterhez fordult, és felkérte, vizsgálja meg, fellelhető-e valamilyen magyarázat, mögöttes ok, mit lehetne tenni a megelőzésért.

Jonesboróban eltemették az áldozatokat, de a gyerekeket sokáig kísérti még a tragédia Newsweek-fotó

Európát is utolérte az erőszakhullám

Bár a legtöbb erőszakcselekmény kétségkívül az Egyesült Államokban történik, Európában is egyre gyakrabban fognak fegyvert a gyerekek, a fiatalok.

Franciaországban megdöbbenést okozott, hogy szerdán belehalt sérüléseibe egy 18 éves fiú, akit fejbe lőtt az osztálytársa. Az áldozat maga vitte be apja pisztolyát az iskolába, és megkérte a barátját, hogy húzza meg a ravaszt. *„Nem vagyunk a gengszterek és a cowboyok országa! Nem akarjuk, hogy Amerika ide exportálja az erőszakot!”* – dörgött az eset nyomán a francia belügyminiszter, noha nyilván számos összetevője van annak, hogy kénytelenek fokozottan ellenőrizni az iskolák környékét, különösen a külvárosokban. Januárban egy húszéves fiút késeltek meg, aki testvéréért ment egy középiskolába. A 15 éves gyilkos most várja ügye tárgyalását. A francia fiatalkorú-erőszakcselekmények háromszáz százalékkal nőttek az elmúlt négy évben. 1997-ben több mint ezer iskolai bűntettet követtek el Franciaországban.

Nagy-Britanniát 1993-ban felzaklatta, hogy két tízéves gyerek megölt egy óvodáskorú fiút, a kis *Jamie Bulgert*. Dunblane városka a múlt hónapban emlékezett meg a szörnyű iskolai mészárlás második évfordulójáról: egy elmebeteg férfi 16 kisiskolást lőtt agyon és végzett a gyerekek tanárnőjével is. Tavaly decemberben egy északlondoni tinédzserbanda tagjai szabadultak el, kirabolták a járókelőket, leszúrtak egy tanárt, megerőszakoltak egy osztrák turistát. A dunblane-i döbbenet hatására az új brit munkáspárti kormány egyik első intézkedéseként betiltotta a fegyverhasználatot Nagy-Britanniában.

Az Egyesült Államokban sokan igazságtalannak tartják, hogy más országokban az „erőszak kultúrájának” amerikai tömegtermelését teszik felelőssé a hétköznapi erőszak elszaporodásáért. A tekintélyes The Washington Post ugyanakkor szinte kommentár nélküli szerkesztőségi cikkében tette közzé a felmérést, miszerint 1992-ben Ausztráliában 13, Nagy-Britanniában 33, Japánban 60, Svájcban 97, Kanadában 128 ember életét oltották ki lőfegyverrel. Az Egyesült Államokban 13 200 embert öltek meg gyilkos golyók. Az Egyesült Államokban évente több mint kétmillió fiatalkorú követ el bűncselekményt!

Európában a helyzet korántsem ilyen súlyos, de egyre aggasztóbb, s a megdöbbentő példákat országonként hosszan lehetne idézni. Egy német felmérés keretében megvizsgált államokban – Nagy-Britanniában, Svédországban, Németországban, Hollandiában, Ausztriában, Dániában, Svájcban, Franciaországban és Lengyelországban – tíz év alatt több mint 50 százalékkal növekedett a fiatalkorúak által elkövetett bűntények száma. A szakértők különösen azt tartják nyugtalanítónak, hogy változik az elkövetett bűnök jellege, szaporodnak a súlyos erőszakcselekmények, s ennek okát abban látják, hogy túlságosan enyhe ítéletet szabnak ki a gyerekbűnözőkre.

Németországban fontolgatják, hogy 14 évről 12 évre csökkentik a korhatárt, amely felett a fiatalkorú bűnelkövető bíróság elé állítható. Nagy-Britanniában kijárási tilalmat szabnak meg a kiskorúaknak, és a visszaeső bűnelkövető fiatalokat elektronikus jelzőszerkezettel látják el. A francia fővárosban a kemény rendőri intézkedésektől várnak javulást, s arra ösztönzik a fiatalokat, szülőket, hogy jelentsék a gyanús eseteket. Spanyolországban iskola utáni rehabilitációs programokat szerveznek, ha kell, átmeneti szállást is kínálnak a drogfüggő fiataloknak.

szont mindig kegyetlen, durva kissrác volt, verte a lányokat, s ezért a szomszédok nem szerették, ha a gyerekeikkel játszott.

Mitchell Johnson elvált szülők gyereke. Nemrég költöztek Jonesboróba, és a gyerek azzal igyekezett felhívni magára társai figyelmét, hogy mindig a nagyvárosi bandákról fantáziált. A felnőttek Mitchellt udvarias, vallásos gyerekként írják le. A fiú nemrég szakított barátnőjével, s egy barátjának azt mondogatta, hogy meg fogja ölni a lányt. Fenyegetőzését nem vették komolyan.

A jonesborói tragédia akkor történt, amikor az Egyesült Államokban országos átlagban visszaestek az erőszakos cselekmények. Pontosabban, jelentősen csökkentek a korábban legveszélyeztetettebbnek tartott nagyvárosokban, ám mintha a vidék fel akarna zárkózni a bűnözési statisztikákban. Az igazságügy-minisztérium adatai szerint a kilencvenes években a vidéki Amerikában 56,6 százalékkal nőttek az erőszakcselekmények, a nagyvárosokban 14,5 százalékkal csökkentek.

Sokan a televízió, a mozi, az Internet hatásának tulajdonítják, hogy ma már a kis vidéki közösségek sem maradnak érintetlenek. A Kentucky állambeli 14 éves gyilkos fiú – saját bevallása szerint – egy népszerű film,

ságosan elzárják. Arkansasban a szülőkre legfeljebb 250 dolláros pénzbírságot rónak ki. Az áldozatok hozzátartozói döbbenten hallották, hogy a két fiút nem vonhatják felnőttként felelősségre, mivel még nem töltötték be a 14. évüket. Ha bűnösnek találják őket, akkor is legfeljebb 21 éves korukig tarthatók nevelőintézetben. Ám 18 éves korukban szabadlábra kerülnek, mivel akkor el kell hagyniuk a fiatalkorúak intézetét, viszont Arkansasban nincs olyan börtön, ahol a köztörvényes bűnözőktől elkülönítve tarthatnák fogva őket. *Reno* igazságügy-miniszter vizsgálja annak a lehetőségét, hogy a fiúk ellen szövetségi eljárás induljon. Ám mivel ilyen fiatalok, 21 évesen mindenképp szabadulnak.

„Remélem, hogy az unokáját megerőszakolják és megölik a börtönben” – vágta oda egy szomszéd Andrew nagymamájának. A szemet szemért, fogat fogért elvet még sokan vallják meggyőződéssel az amerikai Délen, s azt sem tartanák elvetendőnek, ha halálbüntetést szabnának ki a gyilkos gyerekekre. A józan többség persze tudja, hogy ez nem segítene, de általános a tanácstalanság, hogy mi menthetné meg Amerika vesztükbe rohanó gyerekeit.

Elekes Éva

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ

MŰVEK JEGYZÉKE:

FURULYASZÓ	61×86 cm	TUS
VERONIKA KENDŐJE	61×86 cm	TUS
A GYERMEK	61×86 cm	TUS
ELÉGETT MADONNA	61×86 cm	TUS
MY LAI	61×86 cm	TUS
LÖVÉS	61×86 cm	TUS
TENYÉR-KORONÁS MADÁR	61×86 cm	TUS
FEHÉR SZARVAS	61×36 cm	TUS
ÖZVEGYEK	61×82 cm	TUS
SOBRI	61×82 cm	TUS
BAGOLY	61×86 cm	TUS
BALLADA	61×86 cm	TUS
KIS VIRÁG	61×86 cm	TUS
ESŐ	61×86 cm	TUS
ÚTON	61×86 cm	TUS
KÜLVÁROS	61×86 cm	TUS
MŰHELY	61×86 cm	TUS
FUSS!	61×82 cm	TUS
KETREC	61×86 cm	TUS
EGY NYÁR	61×86 cm	TUS
SZISZIFUSZ	61×82 cm	TUS

75/4000/43 Franklin Nyomda

CSALÁDI ÉS UTÓNEVE: MIKLOSOVITS LÁSZLÓ

SZÜLETÉSI HELYE: ZALAEGERSZEG

SZÜLETÉSI IDEJE: 1944. JÚNIUS 1.

FOGLALKOZÁSA: GRAFIKUS

ÁLLAMPOLGÁRSÁGA: MAGYAR

LAKHELYE: 2730 ALBERTIRSA, JÓZSEF A. U. 4.

MUNKÁLTATÓ NEVE: MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAPJA

ALKALMAZTATÁSI MINŐSÉG: TAG

CSALÁDI ÁLLAPOTA: NŐS

TIZENHAT ÉVEN ALULI GYERMEKE: MIKLOSOVICS MÁTÉ

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ GRAFIKUSMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA

A JÓZSEFVÁROSI GALÉRIÁBAN

BUDAPEST VIII., DÉRY MIKSA UTCA 3.

MEGTEKINTHETŐ 1975. MÁJUS 5-TŐL MÁJUS 30-IG

A KIÁLLÍTÁST MEGNYÍTJA NOVÁK LÁSZLÓ MÚZEUMIGAZGATÓ

MÁJUS 5-ÉN 18 ÓRAKOR

László

3221.
Miklosovits László
Arany-illusztrációk / Miklosovits László ; az ajánlást írta Keresztury Dezső. – Nagykőrös : Arany Múz., 1982 [!1984]. – [40] p. : főképp ill. ; 24 cm. – (Az Arany János Múzeum kismonográfiái, ISSN 0230 – 1288 ; 3.)
Példányszám: 500
ISBN 963 01 6105 2* fűzött : ár nélkül
76(439)Miklosovits L.:894.511Arany J.

MIKLÓSOVITZ

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1971 JUN 13

1021

A fazekas bácsi Miklosovits László rajza

Miklosovits
László

lmegy a rend
annak kétszo
...
ni! Maga — l
a két nap ala
s figurát hozz
mozduló agyá
doljon bele.
mbor újkortá
szik meg a h
ogy legyen egy külön szobája,
it, a könyveit, a céduláit, a tér-
theti. És legyen még egy szo-
feleségével, az Asszonnyal jól
heti a családtervezést, satöbbi.
rát persze nem osztották ma-

fenébe! Három szobánk van.
leségemmel, imádjuk egymást
rsze, azért is, mert megvannak
nk. Mert a feleségem szeret
— és azt csinálja. Én meg
ni, mondhatnám, ripacskodni
t csinálom.
enjek a... szakmámba?
hogy mi! Gyártásvezető — de
svezető. Közgazdász, de hülye
begőzölt rendezőkkel kell szót
szerint játszana, de nem arra
omája. Meg nem is színésznek
átlásos, az életet túl racionáli-
özben — ha fegyelmezné ma-
jól eljátszhatná a Férjet. Aki
sszonyt és elmegy a rendkívül
nyal, mert annak kétszobás a
sak azután kezdődik az Asszony
annál hitelesebb ez a dráma,
ények, Kocsiskám...
n?
it? Hagyjuk a konvenciókat. Te
gyok vénebb —, te csak egy fél-
egészben valamit.

— Te, Szalókay, mondok v
most keresi a Bányászt, aki
tűz...

— Tudom... A hülye egz
figyelted ki, miért jöttem
nem mertem szólni Miklósfa
hogy ha rámkapnak, már vé
akit kivégeznek, lelőnek, ke
akasztanak, felnégyelnek, ló
karóba húznak, vízbe fojta

— Hírnév és forint, öregen

— Hírnév? A forint kell!
hessenek: ez a mesterségen
forintot. De mindig én legy
mat adjam el százszor? De
a forint után, élet lesz az élet

— Mondtad, hogy három

— És a részletei?

— Szeret a feleséged.

— Mert elismertséggel és
nere tudok lenni.

— A srácok?

— Menő apjuk van... A
a darab, féláron, a saját zs
lát elviheti a színházba. A
mert ott nem végzik ki..
hintát, a gumicsónakot, a l
adja magát, mindig csak l
rendezők az egész Szalóka

Miklósovits Károly, grafikus

Moszkvai kupolák

repr.

Magyar Hírlap, 1970. V. 15. 14. l.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-868, 337-748, 340-726

MAGYAR
1971 APR 30

10 21 Miklosovits László

ÁCS JENŐ:

FOGAM MÉG ŐRZI

fogam még őrzi első reszketésem
tarlott szememből megfutott a nyár
új láng ébreszti pirosló vetésem
szemem új évszak irgalmára vár

élő napok, belül a horizonton
hét seb ragyog ma át
de holtak álmaként kibontom
a nap érlelő aranyát

feszítse hát e zsenge szálat
zöld őrület a napra fel
holt évszak virágzásod támad
alvó erőd szól élni kell

MIKLÓSOVITS LÁSZLÓ RAJZA

de ő kevesebbet
t, így hát én me-
iszont a család —
vészcsalád sem! —
lád gyerek nélkül,
em.

gyunk ház
nekem m
sokszorosa
kicsit jub
nak is érz

igaró

omponista

tetésül veszem elő a gitárt, és ilyenkor könnyebben jut eszembe az új melódia. A „Jöjjön vissza Josephine" című Poór Péter szám, és a „Nem vagyok én János vitéz" című Koós János dal például éjjel született. Nálam a kétféle foglalkozás nemhogy kizárja, de kellemesen kiegészíti egymást.

— Emlékezetes „sztori" valamelyik dalodról?

— *Amikor Korda Györgynek odaadtam a „Falba verem fejem" című szám kottáját, megbeszéltük a számot, majd elváltunk.*

című műsorral, Aradszky Lászlóval, Dékány Saroltával, Szécsi Pállal és a Vári-ikrekkel, valamint Dévényi Tibor műsorvezetővel együtt.

Ezalatt persze a Corvina klubja szünetelt, de nem szűnt meg. Ha az együttes itthon van, természetesen ellátja a klubot is. Nyárra ugyan kite-

szon

Mikházovits László festő

1

cikk a 8. oldalon

„Telten érni a művészt"

Pestmegyei Hírlap 1970 február 22

Miklósovits László 2

Zalaegerszegen született 1944-ben.
Sehnelag Albertissán él és dolgozik.

Pestmegyei Hírlap 1970 február 22
8. old.

Mihlásovics László

1970 januárjában Zsállítára

ugyitt Cyliden

Pestmegyei Hírlap 1969 december 25

6. old.

1973 MÁJUS 16
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
PEST MEGYEI HIRLAP

Miklósovits közlés

Grafikusművész az órán

(Tudósítónktól)

Miklósovits László grafikusművész Tóth Erzsébet igazgatóhelyettes előzetes felkérésére részt vett a közelmúltban a *monori József Attila Gimnázium* IV/B. és C. osztálya művészettörténeti óráján, s egyúttal kamarakiállítást mutatott be a gimnáziumban műveiből. Képei közül legnagyobb hatással az *atomháború-ellenes* sorozata és a Hamingway: *Az öreg halász és a tenger* című regénye nyomán készült sorozat volt a fiatal közönségre. Érdekes volt megfigyelni, hogy a máskor a képzőművészet iránt kevésbé érdeklődő tanulók most a legnagyobb figyelemmel kísérték Miklósovits minden mondatát.

Tekintettel a sikerre, az igazgatóság úgy döntött, hogy a közeljövőben ismét meghívja a fiatal, Albertirsán élő művészt, tartson előadást a másik két IV. osztály részére is.

Hamar Mária

ban emlékü
amelyre ha
ról érkeztek
elnökségben
bek között
a Hazafias
Tanácsának
mény Imre
élelmezésügy
János, a M
vákok Demo
gének főtitkára, *Mód Aladár* síremlékét.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEST MEGYEI
HIRLAP
1971 MÁJ 29

Miklósovits László

Ösztöndíjas művész

Miklosovits László, az alföldi grafikusművész részt vett a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának ösztöndíjpályázatán, és neki ítélték a második díjat. Fél évig havi ezer forint ösztöndíjban részesül.

Miklósovits László, grafikus

Kőnyőklő. tusrajz
repr.

—: Fiatal grafikus tárlata
Magyar Ifjúság, 1970. febr. 13. 12. l.

Miklósovits László, grafikus

- önálló kiállítása Pilisen, Albertirsán, a ceglédi Kossuth múzeumban.

-: Fiatal grafikus tárlata
Magyar Ifjúság, 1970. febr. 13. 12. l.

Miklósovits László, grafikus

A Blazsenij-rézkarcsorozat
képei.

Magyar Ifjúság, 1970. VI. 19. 14. o.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

... Mindenféle papírhulladék világít előttem a földön.

„Nem fogok fánézni, s ha

1021

Oleljetek!

* (A költő sajtó alatt álló köte tének címadó verse.)

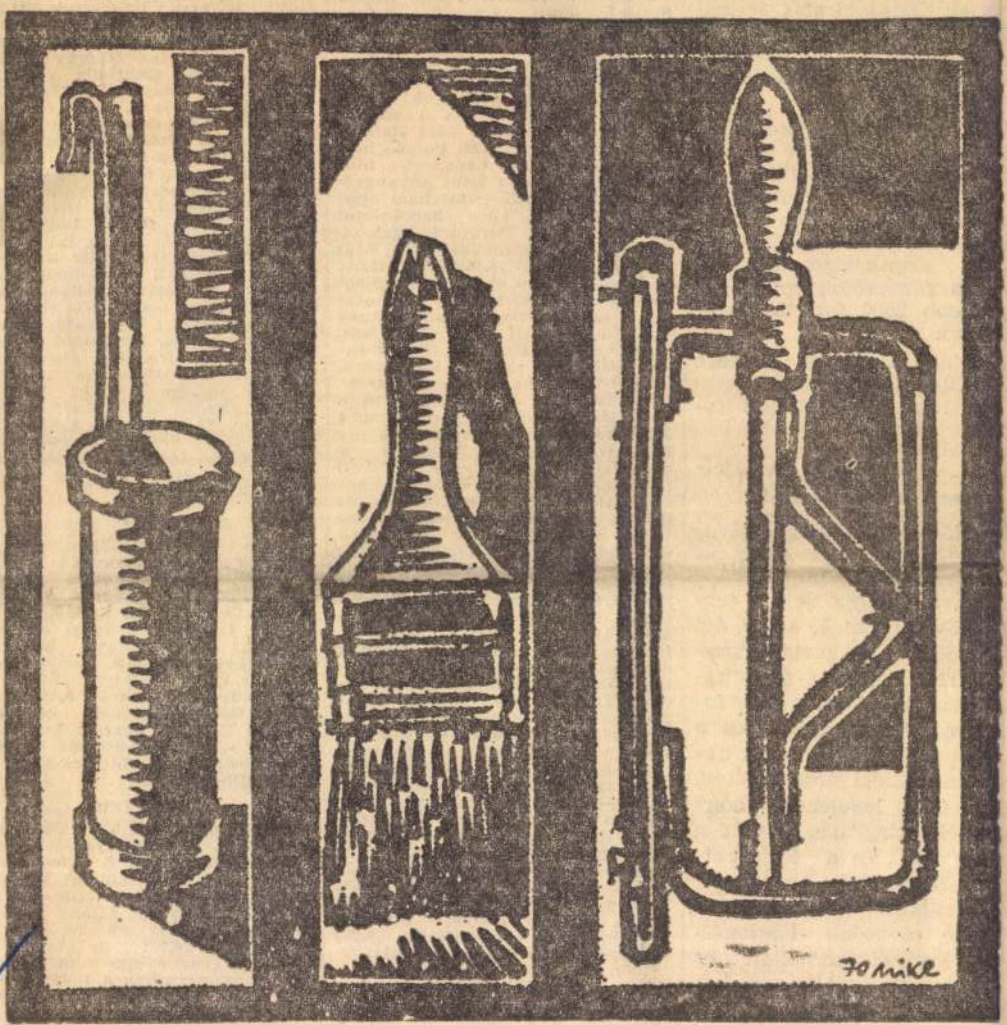

Miklosovits László: Tárgyak

Miklosovits László

ivóvízzel ellátott, és 5—10 forintot a teljesen közművesített telek után.

A többi sérelme sem megalapozott, mert az illetékes tanács helyesen járt el, amikor egyszeri hozzájárulás formájában olvasónkra hárította a közművesítés, az út, valamint a járdaépítés költségeinek egy részét.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a lakótelkeknél a villanyvezeték építéséhez legfeljebb 1500, vízvezetékhez 3500, járdaépítéshez 1500, pormentes közút építéséhez 3000, szennyvízcsatornához 6000 és gázvezeték építéséhez legfeljebb 2000 forintot lehet kiszabni.

A hozzájárulások összege lakótelkenként azonban nem haladhatja meg a 10 ezer forintot.

A kívülállók földjeinek megváltásáról.

P. K.-né dunakeszi olvasónk levelében írja: férje a múlt évben meghalt. Korábban pártoló tagja volt a termelőszövetkezetnek, s így évi földjáradékot és háztáji kaptak. Sérelmezi, hogy férje halála után a földjáradék folyósítását beszüntették, és a háztáji sem hagyták meg, hanem megváltási árat fizettek. Azt is írja levelében, hogy hagyatéki tárgyalás is volt a közjegyzőnél, és a földingatlant a férje első házasságából született leánygyermek örökölte, olvasónk haszonélvezeti jogával terhelten és ezért nem érti, miért nem lett a föld az övék.

A kívülállók tulajdonában levő olyan földek, amelyek a

KOS

5.55: Rákó
Időjárásjelen
mes vasárn
Műsorismert
időjárásjelen
sor folytatás
adó. 7.28: Hi
hegy a Fal
Föld közös
tóink figyelm
jelzés. 8.00: H
járásjelentés.
vünk. 8.15: Thomas Beecham operafelvételeiből. 9.10: Szerkesztői üzenetek. 9.20: Portyázó tigrisek. Rádiójáték gyermekeknek. 9.59: Pontos időjelzés. 10.00: Hírek. 10.03: A Magyar Rádió és Televízió gyermekkórusa énekel. 10.16: Gondolatok a könyvtárban Arany János balladáiról. 10.26: Rádióreklám. 10.30: Vasárnapi koktél. 11.59: Pontos időjelzés. 12.00: Harangszó. Utána: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. 12.10: Jó ebédhez szól a nóta. 13.00: Öregek évszaka Szántó Jenő írása. 13.10: Verdi: Aida — III. felvonás. 13.44: Pillantás a nagyvilágba: Stockholm. Szécsi Éva műsora. 14.04: Kedves lemezeim. 14.59: Pontos időjelzés. 15.00: Hírek. 15.05: Időjárásjelentés. 15.08: West Side-i történet, részletek Bernstein zenés játékából. 15.58: Hangversenymúzeum, David Ojsztrah zenekari hegedűestje a Városi Színházban. Közben: 16.58: Hallgatóink figyelmébe! 16.59: Pontos időjelzés. 17.00: Hírek. Időjárásjelentés. 18.05: Faluról falunak muzsikával. Szurdokpüspöki. 18.58: Hallgatóink figyelmébe! 18.59: Pontos időjelzés. 19.00: Hírek. Időjárásjelentés. 19.10: Magnósok, figyelem! 19.55: „Debrecennek van e' vize..." Dr. Földes László néprajzi összeállítása a Hortobágyról. 20.40: Spirituálék. 21.17: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek. Közben: 21.59: Pontos időjelzés. 22.00: Hírek. Időjárásjelentés. 22.10: Sporthírek. Totó. 22.15: A Nagy mesterek — világhírű előadóművészek c. műsor folytatása. 23.02: Térkép — hangjegyekből. 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. 0.10: Sebestyén János csembalózik. 0.25: Himnusz. 0.30: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI RÁDIÓ

7.00: A római katolikus egyház félórája. 7.30: Albert Schweitzer Bach korálelőjátékokat orgonál. 8.00: Miska bácsi lemezesládája.

[illegible] képek. 15.09: A kórusirodalom mesterei. Monteverdi: Scherzi musicali. 15.25: Mit üzen a rádió? 16.00: Hírek. Időjárásjelentés. 16.05: Ez is, az is... Hámori Éva műsora. 17.55: Kapcsoljuk a bejrúti Festspielhausot. Wagner: A bolygó hollandi, háromfelvonásos opera. Kb. 20.50: Jó estét, gyerekek! Kb. 20.40: Hírek. Időjárásjelentés. Kb. 20.50: Mikrofon előtt az irodalmi szerkesztő. Kb. 21.00: Népdalcsokor. 21.45: Tudósaink arcképcsarnoka: Jánossy Andor akadémikus. 22.00: Szólistaparádé. 23.00: Hírek. Időjárásjelentés. 23.10: Schumann műveiből. 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. 0.10: Műsorzárás. Utána: Idegen nyelvű vízjelzőszolgálat.

URH

16.00: Hírek. Időjárásjelentés. 16.05: Csak fiataloknak! 17.35: Hanglemezparádé. 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. 18.05: Kapcsoljuk a 22-es stúdiót, Tusa Erzsébet és Lantos István négykezes és kétzongorás hangversenyét. Közben: 18.40: Legkedvesebb verseim, elmondja Pálos György. 18.55: A hangversenyközvetítés folytatása. 19.35: Három Händel concerto grosso. 21.15: A dzsessz kedvelőinek. 22.04: Orff: Antigoné — jelenet. 23.00: Hírek. Időjárásjelentés. 23.10: Műsorzárás.

TELEVÍZIÓ

9.08: Úszni tudni kell! Úszóiskola 7. rész. 9.30: Magyarul beszélő lengyel filmsorozat 5. Saba, a detektív. 9.45: Hétmérföldes kamera, úttörőhíradó. 10.00: Csak gyerekeknek! 1. Szép tájak (szovjet kisfilm). 2. Hagymácska (szovjet rajzfilm). 10.55: Reklámműsor. 11.00: Magyarország—Románia női kézilabda-mérkőzés a Balaton Kupáért. Közvetítés Veszprémből. 13.58: A Táncdalfesztivál II. elődöntőjének ismétlése. 15.30: Prizma. 16.05: Műsorainkat ajánljuk! 16.30: Telesport. Csehszlovák—len-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG

1971 JUN 1

ZEBEGÉNY

1021

Miklósovits László

MIKLÓSOVITS LÁSZLÓ RAJZA

DOSZTÁNYI IMRE

uzsorás, a konkurren

ben, ahol Verdi, Toscanini és Pizzetti is meglátta a napvilágot. E negyed, az „Átkozottak negyede" azonban nem a felsorolt gazdag múltjáért fontos a számomra. Minden haladó megmozdulás innen indult ki... És itt élt (a fölöttünk levő lakásban) Guido Picelli, aki 1922-ben partizánbrigádot szervezett és egy hónapig ellenállt Mussolini csapatainak. Nem véletlen, hogy mindezt elmondtam: négy regényem közül három ugyanis szülővárosom világából, gyermekkori emlékeimből táplálkozik. Olyan regények ezek, amelyek közel állnak a dokumentumszerű leíráshoz, azonban a hagyományos regény követelményeinek is eleget tesznek, amennyiben egységes cselekményfonal fut bennük és egyfajta szimbólum, ideál kialakulására is sor kerül.

– Az avantgarde

ve Guido Picelli alakja olyan szimbólum, amelyet szembeállítok a mai káosszal. Guido Picelliről tudnunk kell, hogy később Gramscival együtt börtönbe került, deportálták a határszélre, innen Franciaországba szökött, végül részt vett a spanyol polgárháborúban. Itt halt meg 1936-ban. Egyébként apám a barátja volt, aki hűséges társként mindenhová követte őt. Egyértelműen tiszta alakja számomra nem külső ideál, hanem olyan szimbólum, amely magából a valóságból származik. A valóság ilyen megközelítési módja – azt hiszem – az utóbbi évek minden jelentősebb fiatal prózairójánál felbukkan. Az elmúlt évtized talán legkiemelkedőbb alkotására, Gabriel Garcia Marquez Száz év magányosság című regényére szeretnék utalni, amely hatalmas történelmi freskó – az író azonban egy szimbólummá magasodó jel-

– Hogyan készülnek rádiós műsorai?

– Újszerű, aktuális műsort szerkesztek, amelynek az a lényege, hogy ha valami érdekes készül, legyen az a világ bármely sarkában, kapcsolatba lépünk vele, egyenes adásban közvetítjük és azonnal kommentáljuk. Legutóbb például a France-Soir című francia lapban megjelent egy statisztika arról, hogy mitől félnek ma az emberek. Kapcsolatba léptünk a szerzővel és vártuk a hallgatók jelentkezését. A végül négy részben 13 órává dagadt műsorsorozat során például kiderült, hogy a háborútól való félelem, amely a hatvanas években az első helyen állt, a nyolcadik helyre került. Ugyanakkor isten nevét szinte senki sem említette. Az első helyeken a kapitalista fogyasztói társadalomra jellemző egoista félelmek foglaltak helyet.

– Megköszönve a beszélgetést, hadd adjunk

SI... KARLOVY VARYBAN

BUDAI

Ugye, ismerős a két lány neve? Igen, jól emlékeznek rájuk: az 1968-as „Ki mit tud?" izgalmas versenyein találkoztunk velük először. Lívia a középdöntőig jutott el, s ott „kiütötte a nyeregből" Vera, a későbbi győztes. Aztán évfolyamtársak lettek, s most fejezték be harmadik főiskolai tanévüket.

– Egyesek arra tippeltek, hogy a főiskolán is folytatjuk a „párbajt" – mondta nevetve Lívia. – **De erről szó sincs! A nemes bosszúval még várok addig a pillanatig, amikor majd együtt lépünk a színpadra. Vera énekeli Aidát, s akkor én, mint Amneris, alaposan elkorbácsolha-**

Jenő csiszolja az elkövetkező nagy szerepekre, Turandot, Csocsószán és Bess alakítására. De a két lány még csak babonás suttogással mer beszélni színpadi álmairól. Most dől el, hogy felveszik-e őket az operatanszakra.

Polgár Laci már túljutott ezen az akadályon. Negyedéves, s **Kutrucz Évánál** tanul. Eredetileg orvosnak készült, a szakmája elektroműszerész, s úgy „fedezték fel", hogy egy énektanár meghallotta, amint a konyhában operett-dalokat harsogott. Az ő szerepálmai: Kékszakállú, Sarastro és Borisz.

Az énekverseny

Miklósovits László

„Cantata profana" c. grafikai sorozata szerepel Dél-Pest megye tárlatán az Eötvös Ubban

Pestmegyei Hírlap 1971 május 18 4. old.

Miklósovits László

rajza „Vörös tér"

a 11. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1970 november 7

Miklósovits László

„Munkás" c. rajza a

9. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1970 május 24

Miklosovits László

"Fazekas" c. metszetének hat részből álló képét bemutatja a lap cimlapján.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. juli. 24.
XV. évf. 3o. sz. cimlap

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS TUDOMÁNY
Budapest

1971 JUL 24

Miklósovits László metszete: Fazekas

…ajtajainkon és be-
…z az irodalom. S
…zíthetünk ennek a
… megteremtésével,
…mit esetleg nyer-
…ogy akkor is vál-
… a kockázatot, ha
…na" szerint — ami-
…k meggyőződve —
…yi László prognózi-
…aza.
… ugyanis csak egy
…anata annak az át-
…ának, melyik a he-
…, a célravezető szo-
…ompolitika a ma-
…ányasággal kapcso-
…vetlen asszimiláció
…nzetiségi emancipá-
…rengetése-e. A tör-
…ndkét folyamatra

…immanens fejlődéséből fakad, …rekvéseit tükrözi.)

Mind ez ideig azonban a komoly …méleti vizsgálódás számára fel …m bukkant ez az alternatíva. Mi…özben alkotmányunkban, jogalko…tásunkban valóban példás módon …védelmezzük a mindenoldalú és teljes emberi egyenlőséget, miközben olykor tiszteletreméltó gazdasági erőfeszítéseket is teszünk a cigányság helyzetének javítására (esetenként a nem cigány lakosság elmaradt rétegeinek ellenérzését is kihíva ezzel) — a kérdés társadalmi oldalát, perspektíváját tekintve, voltaképpen nincsen kialakult és következetes álláspontunk. Jobbára egy meglehetősen általános humanisztikus propagandára korlátozódunk, amelynek hatása — éppen elvontsága következtében — olykor alig több a ráolvasásnál. Pedig az emberi egyenlőség semmilyen elméleti hangoztatása, jogi kodifikálása, politikai deklarálása, az együttérzésre, megértésre, részvétre való semmilyen apellálás — legyen az bármilyen nemes szándékú és igaz — önmagában nem vezethet eredményre. Nem változtathatja át a politikai emancipációt tényleges, a szó marxi értelmében vett emberi-társadalmi emancipációvá, ha azok a civilizatorikus, kulturális, erkölcsi, életmódban is mentalitásban meglévő különbségek fennmaradnak, amelyek a cigányság társadalmi helyzetét ma meghatározzák. Ezek a különbségek ugyanis — őszintének kell lennünk ebben a kérdésben — többnyire színvonalkülönbségek is, amelyek a történelmi fejlődés egyenetlenségeit tükrözik, gyakran évszázados elmaradásokat.

Ezt az ollót összébzárni, majd teljesen becsukni úgy lehet, ha a cigányság asszimilálódik, beolvad, eltűnik a magyarságban — s nagy kérdés, mennyire vannak, vagy teremthetők meg ennek a feltételei — vagy úgy, hogy a maga népi-nemzetiségi öntudatosodásával, fejlődésével járja be azt az utat a szocializmus kedvezőbb körülményei között, amit Európa egyéb népei évszázadokkal előbb tettek meg. Vagyis az alapprobléma: minek tekintsük a cigányság mai helyzetét? Egy népközösség lassú, évszázados felbomlásának, amely — még ha ez a folyamat fájdalmas, ellentmondásos is, nem mentes a kétoldalú elzárkózástól — a gazdasági integrálódás modern kényszere következtében feltartóztathatatlan (nota bene: az elnyomottság is integrálható, gazdaságilag is); vagy ellenkezőleg, mint Afrika és Ázsia számos népe esetében, az elkésett fejlődés egy sajátos megnyilatkozásának?

Erre a kérdésre a cigányság maga adhat csak feleletet. S nekünk, nem cigány szocialistáknak egyetlen feladatunk lehet csak, hogy támogassuk őket felemelkedésük általuk választott útján — bármelyik legyen is az. Mert nem azzal szítunk ellentéteket, ha a népi-nemzetiségi igényeket támogatjuk, elébe megyünk megvalósításuknak, hanem ellenkezőleg: ha megpróbáljuk elfojtani őket. Valószínű — hiszen differenciált népközösségről van szó —, hogy a cigányság tö…

hogy kívülről kell bevinni a …gekbe (s a saját nyelvű iro… ennek talán legfontosabb esz… De mert nem valami önkény… luntarisztikus elhatározástól … hogy mit „viszünk be", szüks… reális helyzet tudományos el… se, megismerése. Hiszen a … vésnek, a megteendő lépésnek egészen más rendszerét és programját kívánja meg a két különböző orientáció, és megítélésükben a történelmi tévedés később konfliktusoknak válhat forrásává.

Ami pedig a nyelvi problémát illeti, nem becsülöm le azokat a nehézségeket, amelyeket Csányi László, nálam jóval nagyobb tárgyismerettel felsorolt. Mégis úgy vélem: azt, hogy lesz-e, kialakul-e cigány irodalom, nem mai nyelvi állapotának lehetőségei döntik el, hanem az, hogy kell-e, szükség van-e rá a cigányság történelmi fejlődéséhez, felemelkedéséhez. (Nem is a lélekszám kérdése ez, hiszen ez nemcsak magyarországi probléma, és megoldásának magyar modellje például szolgálhatna más országok számára is.) Ha ez a szükséglet fennáll, a nyelvi feltételek megteremtődnek, hiszen a művelődéstörténet legtöbb nyelvi-irodalmi emancipációja ilyen vagy hasonló problémákat vetett fel. (Alighanem már a művelt görögök is így tekinthettek az első latin nyelvű irodalmi próbálkozásokra, s hasonló aggályokat hangoztattak a latin klerikusok azokkal a reménytelen álmodozókkal kapcsolatban, akik a barbár, pallérozatlan, szegényes magyar nyelven akartak íróként megszólalni.) Jómagam Algériában találkoztam ezekkel a problémákkal, ahol három irányzat tevékenykedik, verseng egymás mellett: a francia nyelvű algériai irodalom (ez ma még a legszínvonalasabb), az ősi irodalmi arabot, a Korán nyelvét életre galvanizálni törekvő irányzat (ez élvezi a legnagyobb hivatalos támogatást) s végül a cigány nyelvhez hasonló helyzetben lévő, legfeljebb orális irodalommal rendelkező népnyelvet használóké (ezek találkoznak a lakosság legnagyobb támogatásával).

A történelmet azonban nem stopperórával mérik. S ha ma az afrikai népnyelvek közül csak a hauszsza és a szuahéli rendelkezik is irodalmi kezdeményezésekkel, korántsem bizonyos, hogy száz vagy kétszáz év múlva is ez lesz a helyzet. Ott is csak egy alternatíva lehetséges: vagy az angol, illetve francia válik népnyelvvé is, kiszorítva — hiszen erre is van példa a történelemben — a modern életre alkalmatlannak bizonyuló ősi nyelvet; vagy, ami valószínűbb, a népi nyelv fejlődik alkalmassá a modernizálódó élethez, s ezzel annak irodalmi (és általános kulturális) szükségleteihez is.

S végül egy személyes megjegyzés, vagy inkább sóhaj. A civilizált emberiség már eljutott odáig, hogy a pusztuló-kihaló állat- és növényfajtákban megmentésre szoruló értékeket lásson. Mikor jut el már odáig, hogy az emberfajtákban is felismerje ezt?

Gyertyán Ervin

Most újra itt van hát Stanisl…wban
…t németesen: Stanislauban. A p…rancs

…vek. Egy csomót gyorsan zsebre dugott, fogalma sem volt róla, miért. Nem latolgatta, helyes-e, veszélyes-e, nem tudott el-

Tudományos-fantasztikus … (Magvető)

ERNEST HEMINGWAY MŰVEI 5. Regények. (Magyar Helikon)

KESZTHELYI ZOLTÁN: FUTÓLÉPÉSBEN. Elbeszélések. (Szépirodalmi)

PALOTAI ERZSI: IGEN. Regény. (Szépirodalmi)

GEORGES SIMENON: AZ ÖRÖKÖS. Regény. (Szépirodalmi, Olcsó könyvtár)

JIRI HORSKY—JIRI PRAZÁK: AZ X-SZIGET TITKA. Dokumentumregény. (Zrínyi)

SZEMLER FERENC: UDVARHELYI ODÜSSZEIA. Regény. (Kriterion, Bukarest)

ISMERETTERJESZTÉS

EMBER MÁRIA: MÜNCHEN. (Panoráma)

BERKES PÉTER—RÉBER LÁSZLÓ: VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Ismeretterjesztő képeskönyv. (Móra)

MAGYAR NÉPI JÁTÉKOK GYŰJTEMÉNYE. (Sport Kiadó)

TANULMÁNYOK

GALAVICS GÉZA: PROGRAM ÉS MŰALKOTÁS A XVIII. SZÁZAD VÉGÉN. Egy festmény születése és fogadtatása. (Akadémiai, Művészettörténeti füzetek)

MOJZER MIKLÓS: TORONY, KUPOLA, KOLONNÁD. (Akadémiai, Művészettörténeti füzetek)

ALBERT EINSTEIN: VÁLOGATOTT TANULMÁNYOK. (Gondolat)

ALEXANDER WERTHER: OROSZORSZÁG NAGY HÁBORÚJA. — (Kossuth—Zrínyi)

Filmbemutatók

AZ UTOLSÓ LEO. Színes angol filmszatíra. Bemutató: július 29-én.

A GYILKOS A SÍNEN VÁR. Szinkronizált csehszlovák bűnügyi film. Bemutató: július 29-én.

AKI DALOL, ROSSZ EMBER NEM LEHET. Színes, zenés jugoszláv filmszatíra. Bemutató: július 29-én.

Színház

MORETO: DONNA DIANA. Bemutató a gyulai Várszínházban, július 24-én.

MUSZORGSZKIJ: BORISZ GODUNOV. Bemutató: a szegedi Dómtéren, július 24-én.

Hangversenyek

„MUSICA HUNGARICA". Hangverseny a veszprémi Várban, július 24-én.

A BUDAPESTI MADRIGÁL KÓRUS hangversenye az esztergomi Belvárosi templomban, július 25-én. Vezényel: Szekeres Ferenc.

A GYŐRI FILHARMONIKUS ZENEKAR oratóriumestje a veszprémi Várban, július 25-én.

A MAGYAR KAMARAZENEKAR hangversenye a Kiscelli Múzeum parkjában, július 26-án.

„MUSICA ANTIQUA". A Budapesti Madrigálkórus hangversenye a Budai Vár Gótikus termében, július 26-án.

PESKÓ GYÖRGY orgonahangversenye a szegedi Dómban, július 26-án.

GERGELY FERENC orgonaestje a tihanyi Apátsági templomban, július 27-én. Közreműködik: Csajbók Terézia.

PESKÓ GYÖRGY orgonaestje a tihanyi Apátsági templomban, július 28-án. Közreműködik: Veszprém Város Vegyeskara.

A RUHA-VONÓSNÉGYES hangversenye a szegedi Tanácsház udvarán, július 29-én.

GERGELY FERENC orgonaestje a kőrőshegyi római katolikus templomban, július 30-án. Közreműkö-

MHSAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1971 JUL 11

1971. JÚLIUS 11., VASÁRNAP

1021

Miklosovits László

Miklosovits László: **Kakuk Marci**

KERESZTREJTVÉNY

Czuczor Gergely kéidi

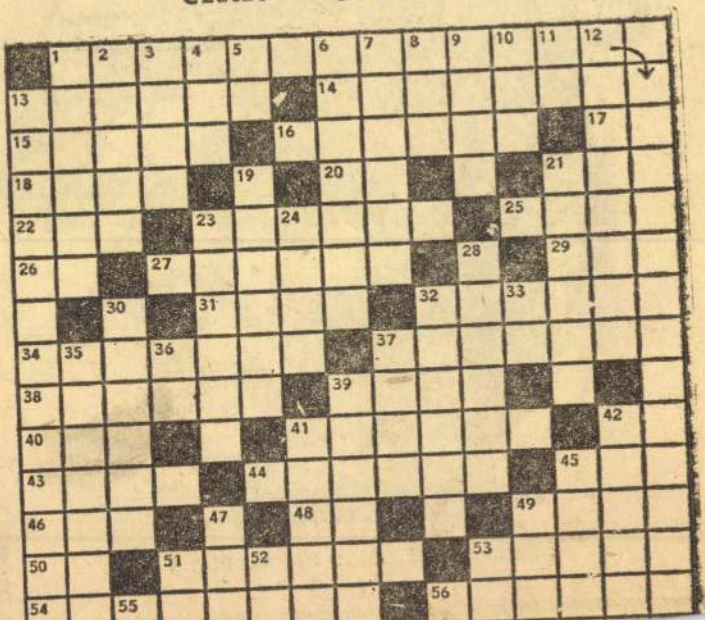

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG

1971 AUG

FORRÁS

ROVATVEZETŐ: BARANYI FERENC

1021

Miklósovits László

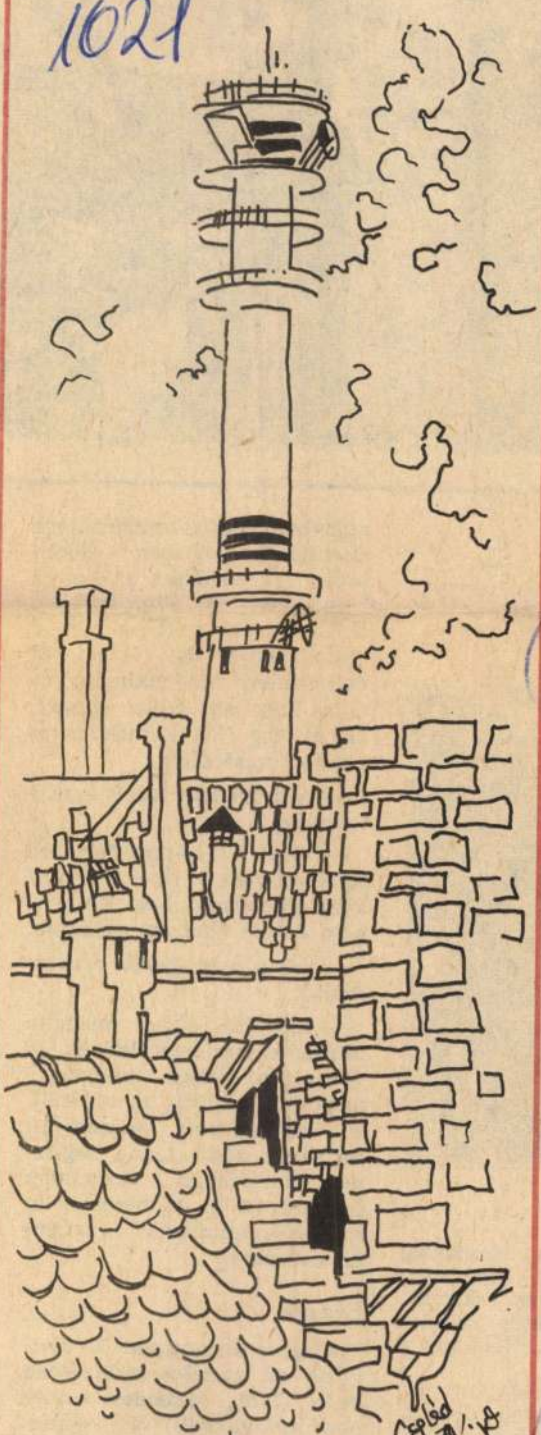

CEGLÉD
MIKLÓSOVITS LÁSZLÓ RAJZA

szonyban vagyok mindenkivel. Beszélgetés közben előbb-utóbb ráterelődik a szó a könyvekre. Én szorgalmasan elolvasok mindent, és azt a sok élményt, úgy érzem, át kell adnom mindenkinek. Tudom, hogy aki eljött egyszer, az el fog jönni máskor is könyvet vásárolni.

— Mennyi időt fordít erre a munkára?

— Napi két-három órát. De szívesen vagyok itt a könyvek közt. Úgy érzem, hogy amíg el nem adtam őket, az enyémek.

— Mi a legnagyobb problémája?

— Egyedül érzem magam. Mintha egy szigeten lennék. Jó volna, ha vitákat rendezhetnénk könyvekről, ha a KISZ, a szakszervezet valamilyen formában részt venne, segítene munkámban. Szeretném felrázni itt az embereket, és szeretnék mindenkit rávenni az olvasásra.

az irodákba,
a mindenki-
vek érkeztek.
eten vállalta
t. Nem félt a

ékszem rá,
sten dolgoz-
ijt a szívem,
önyvesboltok
és nem volt
ni azt, amit
Nagyon nagy
ezt a lehető-
az üzemi

Újpest

Magyar Pamutipar. Itt dolgozik az asztalos műhelyben Tóth Gyula. Csendes ember benyomását kelti. Itt szabadult fel, három éve könyvterjesztő. Gyakran járt be az üzemi könyvesboltba vásárolni. Egyszer megkérdezte tőle a vezető, elvállalná-e a terjesztést. Azt mondta, szívesen.

magától értetődő ter-

Miklósovits László, grafikus

Cegléd
repr.

Forrás
Magyar Hírlap, 1971. aug. 13. 14. l.

Miklosovits László

Szerepel Albertirsán a holyi
művészek kiállításán

(Moe): Albertirsa 69

Pestmegyei Hírlap 1969 VIII. 17

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Miklósvári Zégó

KÖZGAZDÁSZ

1964 JUN - 8

Szépségkeresők

A Szegedi Tanárképző Főiskola díszermében május másodikán nyílt meg az egyetemi és főiskolás fiatalok képzőművészeti kiállítása, a kulturális szemle egyik reprezentatív eseménye. A kiállított anyag mintegy 20 százalékát a Közgazdaságtudományi Egyetem fiataljai küldték be.

Miklósvári Zégó egy tusrajzsorozattal szerepelt a kiállításon. Miklósvári izgalmas, s bizonyos szempontból ígéretes tehetség. Hibájaként róható fel, hogy tusrajzai javarészére egy német iskolázottságból eredő szecessziósan cizellált vonalkultúra jellemző, ami aztán, különösen, ha rendkívül absztrahált mondanivaló formája, groteszk, ellentmondásos és sokszor a jóízlés határait túllépő műveket eredményez.

A kiállított művek közül dicséretet érdemel Korpás Attila, egyetemünk másik hallgatójának gondos munkái is.

nel, hogy: „De lesznek közületek, akik most kilépnek az Életbe!" —, részemről a markomba kacarásztam. Az érettségi banketten, a Nehéz Szívvel Életbe Indulók között vidáman pirospacsiztam rettegett latintanárommal, s amikor a „reméljük a munka frontján is helyt álltok"-ra került sor, könnyű szívvel, s egy idegen közönyével távoztam.

De mi lesz most? Közgazdász diploma a zsebemben, végzés arról, hogy már

ve!" Hiáb
balra, ma
ra-balra,
egy kibúv
lán már
előtt le
ram, hog
haladék, k
hegéssel
gálhasson
nagy (for
padára. I
hány p
reám agg
heit. A n
a Gondo
laimra a
séget, az
re a Fele
dobhártyó
Családi l
jait, a lel
Bárgyú E
vást. Mé
perc és
pom rajt
hogy

1970 JAN 23

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Miklosovits László

PESTMEGYEI HÍRLAP

Budapest

— Miklosovits László grafikai kiállítása vasárnap délelőtt 11 órakor nyílik meg a ceglédi Kossuth Múzeumban.

— O...

1024

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Miklósovits László

1970 JAN 25

PESTMEGYEI HÍRLAP

Budapest

Ma Cegléden

Kiállítás-megnyitó

Ma délelőtt 11 órakor nyílik a ceglédi Kossuth Múzeumban *Miklósovits László* grafikusművész kiállítása. A tárlatot *Demény Ottó* költő nyitja meg. A kiállítást február 21-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

Miklosovits László

Kiállítása nyílik Abertinsán

„Ebéstrünet"
„Pestmegyei Hírlap, Bp. 1969. aug. 20.

Miklosovits Laszlo

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

PESTMEGYEI HÍRLAP
Budapest

1970 FEB 2

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ GRAFIKÁI

Örömteli összkép ez a kiállítás

Demény Ottó költő bevezetője

A Kossuth Múzeumban a múlt vasárnap nyílt meg Miklosovits László grafikus tárlata. A kiállítást Demény Ottó József Attila-díjas költő nyitotta meg. Megnyitóját az alábbiakban közöljük.

„Kedves közönség, kedves műpártolók!

BEVALLOM, nagyon meglepett, amikor néhány héttel ezelőtt fiatal költőtársam és barátom, *Major János* egy fiatalembert — *Miklosovits Lászlót* — mutatott be nekem, s közösen felkértek ennek a kiállításnak a megnyitására.

Meglepett, mert bár nagyon szeretem a képzőművészet minden ágát, e téren mégis-csak kívülálló vagyok, s egész őszintén szólva, nem tudok különbséget tenni bizonyos technikák, a mindinkább elszaporodó furfangos festés- és rajzolásmód között. Így kritikám csupán *szubjektív* lehet, s arra szorítkozik, hogy a látott mű *tetszik-e nekem* vagy sem — a miértet megmagyarázni már nem tudom.

Ám *Miklosovits László* saját bevallása szerint éppen ezért keresett meg engem. Az ő célja is az volt, hogy kiállítása megnyitóján ne rideg szakmai kérdésekről legyen szó — ami a szűkebben vett szakmabeliek számára egyébként mindig érdekes —, hanem a látvány *szubjektív* hatása döntsön. Kérését megértettem, s most néhány szóban hadd **térjek ki** a magamszerinti lényegre.

A MŰVÉSZNEK néhány munkáját már ismertem, igaz, hogy csak sokszorosított újságreprodukciókról, az *Élet és Irodalom* s más lapok hasábjairól, — de így is nagyon tetszettek.

Láttam egy szép, összetett *Picasso*-portréját, amelyen a nagy festőt úgy ábrázolta, amilyennek én látni szeretem. Egyszerűnek és mégis vibrálóan *intellektuálisnak*, keménynek és ugyanakkor némiképpen *humorosnak*. Egy másik portré — önmaga *Janus-arca* — ugyanezt az oldott kedéllyel párosult fegyelmet sugározta, szerintem jó szakmai eszközökkel. S mit láttam még? Gitárt, öreg cserépköcsögbe állított festőecseteket, lakkosüveget s egyéb tárgyakat, amelyekből rendeltetésükön túl is sugárzott valami *belső lényeg*, valami *hitvallásszerű* arról, amit közös gyűjtőnéven *művészetnek* nevezünk.

HÁZAT IS LÁTTAM, földszintes parasztházat, s úgy éreztem, hogy ebben a házban *jól el lehetne lakni*, mert a hideg-meleg folyóvíznél, s a gáznál és villanynál is fontosabbat — *a lélek komfortját* hordja meleg falai mögött.

Önök, kedves tárlatlátogatók, itt még teljesebb anyagot fognak látni, s ezért remélem, hogy az összkép is, amit magukban innen elvisznek, teljesebb, *örömtelibb* lesz.

S túl a látványon, még hadd hívjam fel a figyelmüket valami nagyon lényegesre. *Miklosovits László*, bár nagyon fiatal még, de már sok-sok erőfeszítés, önmegtartóztatás, életpróba áll mögötte. Elsősorban azért viaskodik, ami minden becsületesen dolgozó művész és ember számára a legfontosabb: *a maradéktalan önkifejezésért.*

Rövid ismeretségünk során alkalmam volt megtudni róla, hogy ezért *minden áldozatra képes.* Célja elérése érdekében *le tud mondani* az olcsó sikerről, labilis értékű anyagi előnyökről, csak a felületen mozgó súlytalan barátságokról.

Világot akar teremteni, önmaga őszinte művészi világát!

Ezért is kérem önöket, fogadják megkülönböztetett szeretettel ezt az első komolyabb jelentkezést. Mert a művészet nyújtotta örömök közül a két legfontosabb — a művész részéről — az alkotás maga, s a mi részünkről — az alkotás *befogadása.*

S most kérem önöket, nézzük meg a kiállítást."

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ képeit február 21-ig tekinthetik meg a *Kossuth Múzeumban* a látogatók.

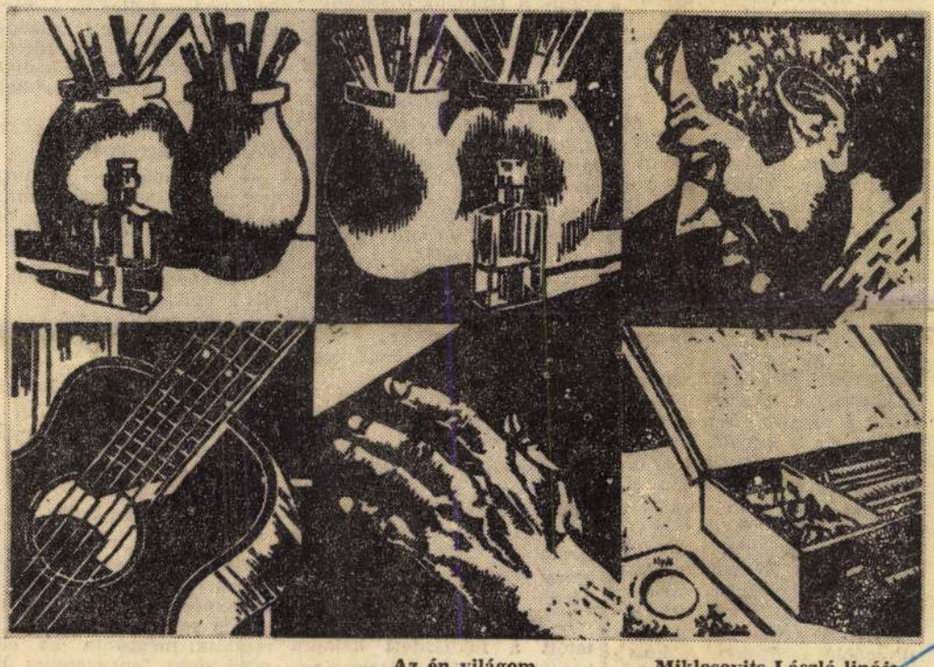

Az én világom — **Miklosovits László linója**

a kölyköt az anyjától, akkor még pöttömnyi volt. De mint vérbeli magyar vizsla, a hombokát már akkor ráncolni tudta. Komikus kis buta feje azóta megformásodott, testsúlya megtízszereződött: félelmetes gyorsasággal fejlődik.

A magányos lelkek orvosságai az ilyen állatok. Látszólag haszontalanok. De alkalmat adnak a törődésre, arra, hogy akik másképp nem osztogathatják el a beléjük szorult szeretetet, azok legalább így szerethessenek.

Ahogy egyik-másik rab pókot nevel. Vagy ahogy Tolsztoj meséiben olvassuk: egy állatkerti oroszlán a ketrecbe dobott kiskutyát fogadta társául a rabságban. Ahelyett, hogy megette volna: dédelgette, gondozta, játszott vele, s végtére utánahalt.

Tolsztoj a meséskönyvében írt erről az esetről, de azzal a megjegyzéssel, hogy „igaz történet". Én el is hiszem, hogy igaz. Sőt, magam tudok szolgálni egy hasonló esettel.

A kutya barátja ezúttal nem oroszlán volt, hanem disznó. Egy falusi portán nevelkedő süldő. Okos és kedves állat, gyakran eresztették ki az ólból, hadd mozogjon egy kicsit az udvaron. Így barátkozott össze a kutyával. Azt nappal kötve tartották, s hogy, hogy nem, magához kapatta a süldőt. Nyilván unta magát egyedül a láncon, megkívánta a társaságot. A süldő lefeküdt, elnyújtózkodott a napon, ő meg nyaggatta. Fülét harapdálta, farkát ráncigálta, hátát kaparta, hasát döfölte. Meg is ugatta néha, de a süldő nem ijedt meg, tudta, hogy csak komédiázik. Felnyitotta a szemét, majd megint lehunyta, s döglött tovább, jólesően. Órákig el voltak így egymással, a disznó mehetett volna máshova is, az udvar bármelyik zugába, de úgy látszik, ő sem kívánta az egyedüllétet.

Néha azért elment, s ez lett a veszte. Kitanulta ugyanis, hogy ha az orrával rázogatja a kertajtó reteszét, az előbbutóbb kinyílik. Így szabadult be a féltve őrzött veteményeskertbe. Majd a sikeren felbuzdulva, a tyúkudvar ajtajának a reteszét is ráncigálni kezdte. Az is kinyílt. Ment be az udvarra, ment be a tyúkólba, falta fel a tojásokat. Ez a bűne már nem bocsáttatott meg. Ettől fogva szigorúan a disznóólba rekesztették, onnan felelgetett búsan a láncát rázó kutya vakkantásaira. Soha többé nem találkoztak, csak már télen, a disznóölés hajnalán. A kutya eszeveszett csaholással bú-

meg, ho
mondjak,

Az egy
ról szól,
kutyáról.

A báto
vezetűt
bátor, ső
vé. Neki
macskán
is. Idege
be az u
csapdossa a szárnyával, meg ne csípdesse a csőrével. Elég jól tudott röpülni, úgy hogy többnyire egyenesen nekiszökött az illető arcának, csoda, hogy soha senkinek a szemét ki nem verte. De sokakat megszalajtott, a gazda nagy gyönyörűségére. Egyszer még a szomszédban lakó fiatal tanítónőt is megtépte: mikor az óvatlanul átjött, rövidujjú nyári ruhában, rászállt a karjára, s véresre szaggatta.

Ebből nagy botrány kerekedett, de a kakas gazdája inkább fizetett, nem hagyta Bandit elveszejteni.

Hanem egyszer egy kis japán kakast hozott a házhoz. Ez feleakkora se volt, mint Bandi, de sokkal fürgébb ná-

is el. Vagy ha
húzódnia, lenyomta fejét a földre, úgy nyüszített. Ugatni nem mert, támadni még kevésbé.

A környékbeli macskák is észrevették, hogy tart tőlük. A helyett, hogy kerülték volna, még pimaszkodtak vele. Ijesztgették, felborzolták a szőrüket, úgy kurrogtak, s élvezték, hogy remegve hátrál előlük. Még az ételébe is beleettek.

A kutya tűrte. Sokáig tűrte. De egyszer valahogy erőt vett magán, s elkapta az orra előtt kurrogó macskát. Darabokra tépte. Cafatokra. S aztán még egy tucatnyit. Ahány macska volt a környéken, kegyetlenül mind kiirtotta. Az utolsó szálig.

Püspöki Mihály:

A rozmaringl

1937 első farsangvasárnapján a Sánta Berci kocsmájában repesztettük a levegőt. Egymásba kapaszkodva nyirvákoltuk a számunkra szebbnélszebb nótákat, s nagyon odavoltunk a nóták okozta, hitehagyott hangulattól. Teljes egészében átéreztük a nótabéli árvagyerek szomorú helyzetét, akit még a szeretője is elhagyott a nagy-nagy elárvulásában. Fújtuk is a nótát keservesen:

Márványkőből van a',
Márványkőből van az édesanyám keresztje.
Kijárok én oda,
eljárok én oda, minden szombaton este.
Kelj fel édesanyám,
kedves édesanyám, szólj hozzám, ha lehet,
mert árvagyerek vagyok,
szeretőm elhagyott, jaj, de beteg vagyok...

A kesergős búslakodásban, amikor már az ötödik liter karcost vedeltük, egyik cimboránk, a hetykeségéről híres Kiskapus Ádám a bokrétás kalapját csapta az asztal közepére.

— Ezt nézzétek meg — mutatott a földíszített kalapra kevélyen. — Ilyen rozmaringbokrétát csak Takács Julcs tud készíteni.

Megütközve kaptuk föl fejünket. S míg a többiek a hab bókos legényt figyelték, addi én a kalapot díszítő, a szerel mes lány érzéseit jelképez rozmaringszálat szemlélten melyen apró pántlikadísze virítottak, égővörös csipkebo gyó gyanánt.

Kucora Jani kománk szól először a hetvenkedőre.

— Te, Ádám! — kumman tott szét a devernyázó cimbo rahadra —, szeretővel, éde szőlővel nem jó eldicsekedn mert megdézsmálják.

Kiskapus Ádám azonban tc vább hetvenkedett.

— Nincs legény a faluba ki az én Julcsámat elszere hetné!

— Nono! — szólt Jani kc mánk kételkedve.

— Próbáljátok meg! — jö a fennhéjázó bíztatás. — győztesnek, ha sikerül, egy l ter bort fizetek.

Belém bújt az ördög.

— Kezet rá, pajti!

Elképedve meredt rám Ki kapus Ádám. Nagy, kerek b kaszemében az öklelő dü lángja parázslott fel, ami a mutatta: megbánta az elh markodott, fenegyerekes he

Miklósovits László

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-724

PESTMEGYEI HÍRLAP
Budapest

1970. MÁJUS 24., VASÁRNAP 1024

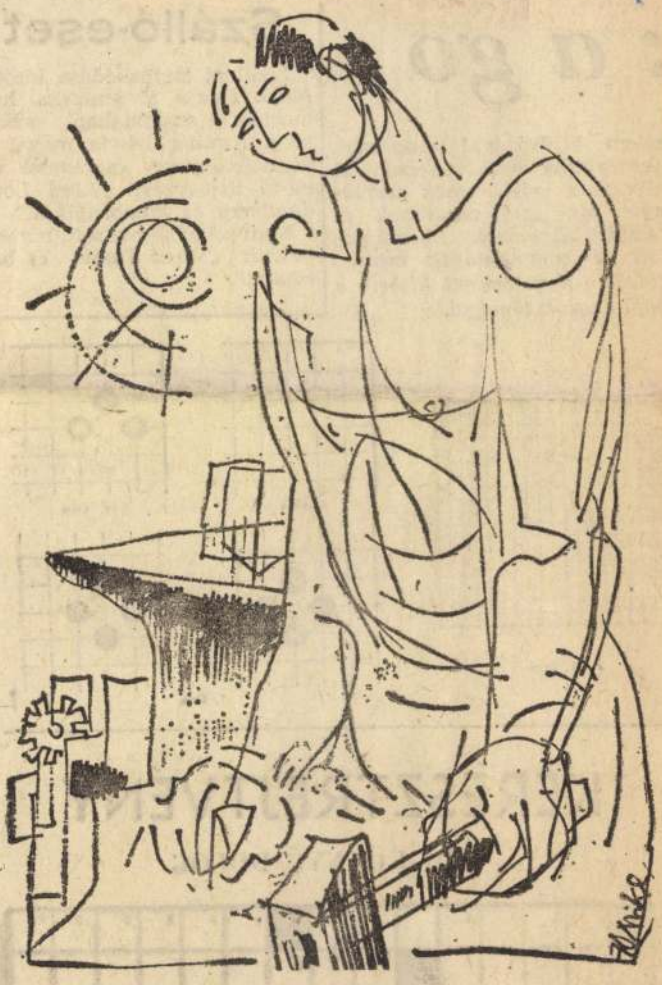

MUNKÁS
(Miklósovits László rajza)

: a go

zelem kivívásával magasabb osztályokba kerülhessenek. *A hivatásos gojátékosok versenyét támogató napilapok és televízióállomások beszámolóit és kommentárait mindig feszült figyelemmel kísérik a gojátékosok tömegei.*

Szálló-eset

Londoni tartózkodása idején *Mark Twain*, az amerikai humorista szállodában szállt meg. Amikor beírta magát a vendégkönyvbe, észrevette az előző bejegyzést: *„Lord Londonderry és komornyikja."*

Nem sokat tétovázott, hanem beírta: *„Mark Twain és bőröndje".*

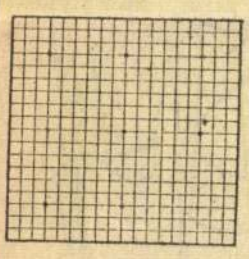

1. ábra

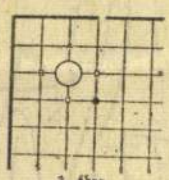

2. ábra

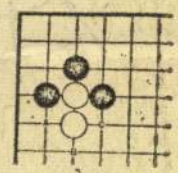

4. ábra

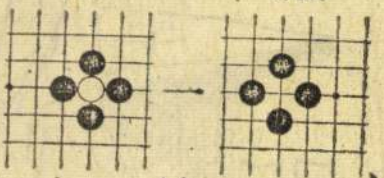

3. ábra

KERESZTREJTVÉNY

NEM KÖNNYŰ DOLOG

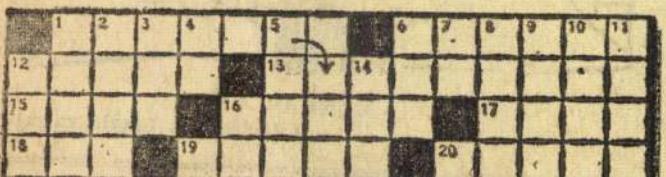

M.D.K.

Miklósovits László

Két-egymásnak háttal álló- arcélt ábrázoló rajzát hozza a lap.

Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. nov. 15.
XIII. évf. 46. sz. 3. lap

Miklosovits László

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PESTMEGYEI HÍRLAP
Budapest

1021

FALON A MEGSEBZETT MADÁR

Az albertirsai Miklosovits László grafikus a fiatal képzőművészek stúdiójának ma megnyíló kiállításán Megsebzett madár című grafikájával vesz részt Budapesten, az Ernst Múzeumban. Képe reprodukcióját itt közöljük.

Kérdőívek sorsolása

Holnap közöljük a nyertesek listáját

Mikó Istvánné

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 MÁR 6

ÓZDI VASAS
Ózd

Kultúra SPORT Kultú

1021

Mikó Istvánné a közlekedésnél üzemirnokként dolgozik. Szabad idejét szívesen tölti rajzolással. Régebben tagja volt a képzőművészeti körnek, két éve Kazincbarcikán kiállításon is szerepelt rajza. „Családi vonás" Mikóéknál a képzőművészet kedvelése és művelése. Férje alkotásaival már többször találkoztak lapunk olvasói is.

BOOS ZOLTÁN:

gi jelentőségű
sztés

örű kooperációt igényel

igazgatója — új irányítási rendszerünknek, nagy mértékben ez tette lehetővé a beruházás megvalósítását. A

A sokat ígérő szavakat, jókívánságokat Csépányi Sándor elvtárs köszönte meg.

Dobi S.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1976 DEC 1 9
Pestmegyei Hirlap
Miklosovits László

1021

Rikkancs

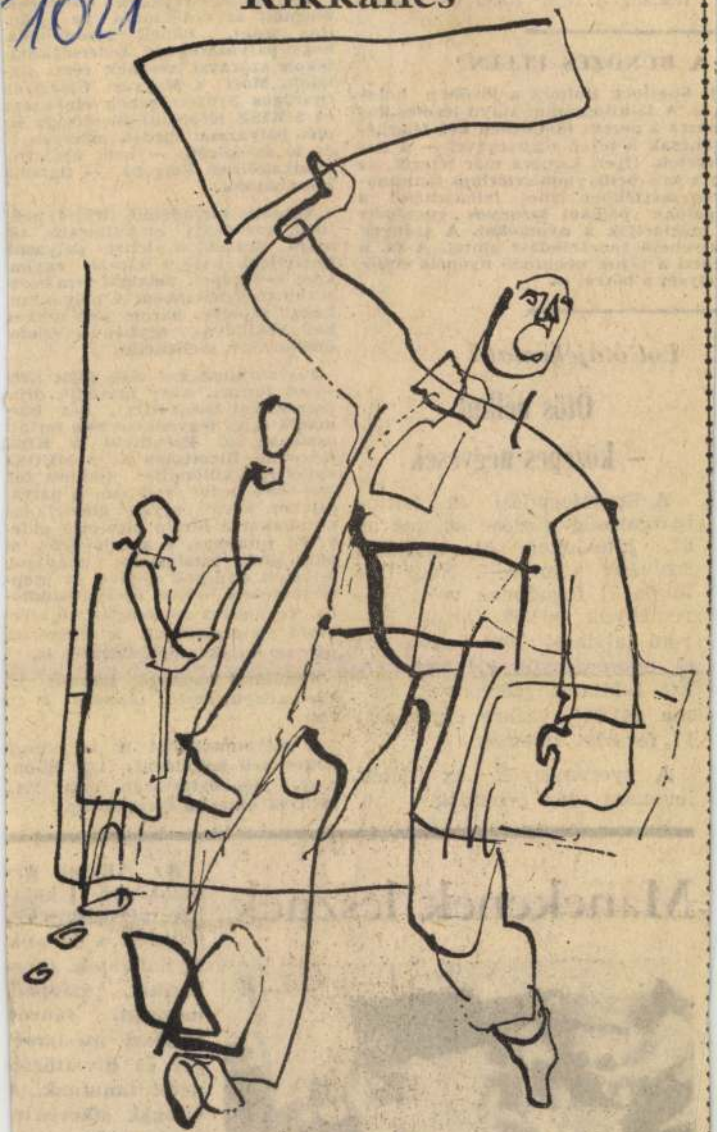

Miklosovits László rajza

a pá
sének lehetőség
ennek megterem
talokra is fonto
hiszen a már t

A BŰNÖZÉS ELI

tt Sherlock Holmes a
rát. A 18 kilogramm s
nezre 5 perces időköz
ancsak a lézer segíts
lvételt. Ilyen kamera
; a brit belügyminiszt
en mértékben lehet
gálnak például bizonyos ragasmas
megtartják a nyomokat. A szőnyeg
kivehető roncsolódást mutat. A fa, a
őrzi a rájuk nehezedő nyomás emlé-
helyzet a bőrrel is.

Lottótájékoztató

Ötös nélkül – közepes négyesek

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint az 51. játékhéten öt találatos szelvény nem volt. Négy találata 71 fogadónak volt, nyereményük 90 899 forint. Három találatot 7984 fogadó ért el, nyereményük 404 forint. A két találatos szelvények száma 241 911, ezekre egyenként 17 forintot fizetnek.

A nyeremények az illeték levonása után értendők.

Aktuális társadalmi, ifjúságpolitikai, gazdasági és kulturális témájú írásokkal lehet pályázni. Legfeljebb három írással, egyenként 5—6 gépelt oldalnál nem hosszabb terjedelemben. A pályamunkákat gépelve, három példányban kell beküldeni, egyben részletes önéletrajzot mellékelni.

Pályadíjként két első díjat (3000—3000 forint), négy második díjat (egyenként 2000 forint), hat harmadik díjat (egyenként 1000 forint) osztanak ki. Ezenkívül a KISZ Központi Bizottsága és a MUOSZ elnöksége különdíjat ajánlott fel 2000—2000 forint értékben. A pályadíjakon kívül egyes kiemelkedő munkákat a bíráló bizottság oklevéllel jutalmaz, s a díjnyertes és oklevéllel jutalmazott pályázót felvételt nyernek a jövő év szeptemberében induló újságíróstúdióba. Továbbá a tehetségkutató szervezői gondoskodnak a díjnyertes pályamunkák publikálásáról is.

Beküldési határidő február 15. Eredményhirdetés március 21-én lesz.

A pályamunkákat a következő címre kell beküldeni: 1368 Budapest, Népköztársaság útja 101., MUOSZ oktatási igazgatóság.

Manekenek lesznek

Az Állami Artistaképző Iskolában vizsgáikra készülnek a lányok. A hallgatók akrobatikát, színpadi mozgást, táncot színészi mesterséget és divattörténetet tanulnak. A vizsgák sikeres letétele után szakképesítést kapnak amellyel a rek

M.D.K.

Miklósovits László

"Fejek" c. művét bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. juli. 12.
XIII. évf. 28. sz. 11. lap

Miklósovits László

Metszetének repr.-ját a lap hozza cimlapján.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. juni. 27.
XIV. évf. 26. sz. cimlap

Miklósovits László

"Tárgyak" c. képének repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1970. aug. 22.
XIV. évf. 34. sz. 14. lap

Miklosovits László

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PESTMEGYEI HÍRLAP
Budapest

1970 AUG 3

1021

Az öreg fazekas

Miklosovits László rajza

1970. AUGUSZTUS 5., SZERDA

Félidő – Szegeden

Félidejéhez érkezett a szegedi szabadtéri játékok idei programja. A tervezett tizenhat előadásból eddig nyolcat tartottak meg. *Csajkovszkij Csipkerózsika* című balettje és *Euripidész Trójai nők* című drámája — három-három alkalommal került színre. *Kodály Háry János* című daljátéka ugyancsak három alkalommal szerepelt a programon. Egy előadást azonban az esős idő miatt nem tudtak megtartani. Igy a nagyotmondó Obsitos meséje csak kétszer kerülhetett színre.

A nyolc előadásnak több mint harmincezer nézője volt. Beleszámítva a kevésbé látogatott hétköznapi előadásokat is, egy-egy este átlagosan több mint négyezren ültek a hatalmas színpad nézőterén.

A fesztivál intézőbizottságának félidei jelentése szerint az idei ünnepi hetek tizenhárom ipari, művészeti és mezőgazdasági kiállítását már százhárom tizenhárom ezren tekintették meg.

A Szegedhez közeli röszkei határátkelőhelyen két hét alatt százezer külföldi lépte át a határt különféle gépjárművekkel.

A következő öt évbe

több mint k

Miklosovits László, grafikus,

aug. 10–19-ig működik a Monori Állami Gazdaság gombai kerületében a Nagy István-művésztelep. A uglédi járásból érkezett a művésztelepre Albertirsáról, M. Orbán Edit és férje, Miklosovits László.

Tamasi Tamás: Művésztelep Gomba mellett.

Pest Megyei Hírlap, 1976. aug. 17.

Miklosovits László, grafikus

Megnyílt Gyönrön a Nagy István Csoport felsőfarkasdi művésztelepének idei kiállítása. – A Csoport a kezdettől rendelkezik arval az országos méretekkel, melyet a művész művei jelentettek.

Szerepelnek a művész művei a kiállítás.

Losonci Miklós: Felsőfarkasd, 1976.

Pest Megyei Hírlap, 1976. nov. 25.

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1976 OKT 31.

Miklosovits László

1021

Kerekeskút

Miklosovits László rajza

Szombat
eszi Konzer
ermében ke
akeszi műv
ezvénysoroz
en — egy
parművész
ának megny
ert, a járás
ára mondo
edik alkalommal megrende-
ett kulturális esemény jelen-
őségének rövid méltatása után
humoreszkekkel szórakoztat
a fiatalokat.

B. E.

Milliók telefonra

Az V. ötéves terv időszaká-
ban valamivel több, mint 164
millió forintot költ a Buda-
pestvidéki Postaigazgatóság a
Budapest környéki távbeszélő-
hálózat automatizálására. A
munkálatok révén — amelyek
Pest megyében összesen 22 te-
lepülést érintenek — lehetővé
válik, hogy mind többen hív-
hassák otthonról az országos
távválasztási rendszerben a
vidéki állomásokat. A Buda-
pestvidéki Postaigazgatóság
feladata emellett a helyi táv-

BESZÉLGETÉS AZ EGÉSZSÉGÜGYRŐL

A hét című televíziós műso
ban vasárnap interjú hangz
el *dr. Schultheisz Emil* egés
ségügyi miniszterrel a lako
ságot érdeklő legidőszerűbb
egészségügyi kérdésekről
Ugyanebben a műsorban sug
rozza A hét a rijadi egyezmén
után Libanonban készült film
riport második részét.

Közepesen fizet a négyes

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

PEST MEGYEI HIRLAP
Miklosovits László
1976 AUG 15

1021

Házigazda a monori járás

Művésztelep Gomba mellett

Festők, grafikusok, szobrászok alkotó közössége

Ahol szelíd hajlatú dombok-nak szalad a sík vidék, *Gomba* határában, erdőtől, övezve búvik meg a házcsoport. Egyablakosak, nyitott tornácúak *Felsőfarkasd* egyetlen utca füzérére fűzött épületei. Szép arányaikkal, egyszerű díszeikkel, frissen festett harsogó színeikkel a népi építészet szemrevaló emlékei. A rendben tartott házak gondozott portáin barátságos emberek élnek, tisztelettel és kedves szóval szólítják meg a ritkán odavetődő idegent.

Ezen a nyáron művész vendégei vannak a *Monori Állami Gazdaság* gombai kerületének. Az irodaépület emeletén festők, grafikusok, szobrászok ütöttek tanyát. Augusztus 10-től 19-ig ott működik a *Nagy István művésztelep*. Nap mint nap kirajzanak a művészek, szemrevételezik a vidéket, kiválasztanak egy-egy alkalmas házat, szegletet, erdőzugot, amit vázlatkönyvükben megörökítenek. Összegyűjtik a későbbi munkájuk során felhasználható motívumokat. Gyűlnek a mappákban a telerajzolt papírlapok.

Szép misszió

Benn, a szálláson, a műteremnek kinevezett közös helyiségben négyen-öten dolgoznak, köztük táblaképét festi *Fegyó Béla*, a csoport egyik titkára. Elmondja, hogy a *Dél-Pest* megye alkotóit tömörítő közösség kilencéves múltra tekint vissza. A hatvanas években határozták el az alapítók a *Cegléden* rendezett nyári képzőművészeti stúdió alatt, hogy szervezkedéssel szilárdítják meg helyzetüket. Az évek során bebizonyosodott, hogy — *Szentendre* és *Nagymaros* mellett — érdemes figyelni a déli „végekre" is. Azóta kialakult a rendszeres szervezeti élet: időről időre kiállításokat rendeznek, pályázatokat hirdetnek. Alkotásaikat nemcsak a járási székhelyeken, nagyközségekben mutatják be, hanem eldugott tanyaközpontokba is eljuttatják. Olyan emberek tanulnak meg képeket nézni, akik még sohasem léptek át egyetlen múzeum, kiállítóterem küszöbét sem. Magasztos, szép missziót vállaltak, *megérdemlik* a támogatást.

Zebegény után Felsőfarkasd

Második éve segíti pénzzel a *megyei tanács* a nyári táborozást. Tavaly *Zebegényben* voltak, a *Szőnyi István* emlékmúzeum kertjében működött a művésztelep. Jólesően gondolnak vissza az ott töltött napokra, egy év távlatából is. Most a *monori* járás tölti be a házigazda tisztét és gazdálkodik a megye forintjaival. A részvevők mind a húszan elégedettek. Színvonalas az elhelyezés, jó az ellátás, témára találnak valamennyien.

Az évek során öt járás vezetői kötöttek együttműködési

Felsőfarkasdi vázlat.
Miklosovits László rajza

megállapodást a csoport támogatására, azóta a *ceglédi, dabasi, monori, nagykátai* és a *rackevei* járás támogatását élvezik. Valamennyi helyről vannak tagjaik, így többek között, a *ceglédi* járásból itt van a művésztelepen *Albertirsáról M. Orbán Edit* és férje, *Miklosovits László*, kisfiukkal, a két és féléves *Mátéval*, *Abonyból Barnóth Zoltán* és *Heiling György*, aki elfoglaltsága miatt csak később csatlakozhatott hozzájuk.

Alkotás és eszmecsere

Barnóth Zoltán grafikus, az *abonyi József Attila Nevelőotthonban* tanít. Néhány hónapja volt kiállítása a nagyközségben. Szorgalmasan dolgozik *Felsőfarkasdon* is. *M. Orbán Edit*, aki az utóbbi években főként szőnyegeket tervez és sző, kamarakiállítását a tavasszal rendezték meg a ceglédi *Április 4. Közgazdasági Szakközépiskolában*, a dimbes-dombos tájból merít később felhasználható emlékeket. *Miklosovits László* filctolla imponáló magabiztossággal szalad a papíron, néhány perc, és kész a vázlat. Ki tudja ma még, hol épül be majd egy jövendő mű rendszerébe, vagy talán egy könyvillusztrációnál veszi hasznát.

Dél-Pest megye elég tágas ahhoz, hogy a csoporthoz tartozó alkotók — polgári foglalkozásuk szerint pedagógusok, dekoratőrök, munkások, hivatalnokok — csak ritkán találkozhassanak. A közös tárlatokon kívül ez a nyári művésztelep arra is jó, hogy alaposabban megismerjék egymást, pezsgő szellemi élet, a művészet aktuális kérdéseit boncoló vita alakuljon ki, tisztázódjanak az álláspontok. A közös alkotás lehetősége mellett ezek az éjszakába nyúló, nemegyszer hajnalig tartó parázs viták adják az együttlét savát, borsát.

Kiállítás a végén

Hasznos programok egészítik ki a szabad alkotás óráit. Helytörténeti előadást hallottak *Gomba* múltjáról, *Papp Gábor* művészettörténész a klasszikus művészetről és korunk művészetéről beszélt. Kirándultak *Pécel, Isaszeg, Tóalmás* és *Tápiószele* érintésével, meghallgatták *Horváth Ferenc* színművész önálló estjét, *Czine Mihály* irodalomtörténész közreműködésével.

Találkoznak a helybeli emberekkel, a gazdaságban dolgozókkal, a *Fáy András Tsz-ben* tizemlátogatást tesznek, szocialista brigádtagokkal beszélgetnek, értelmiségi—művész találkozó is szerepel a programban. Egy alkalmi *tárlattal* tesznek pontot, a táborozás végére. Arra biztosan sokan kíváncsiak lesznek, eljön talán az a néni is, aki kertjébe invitálta *Miklosovitsékat*, mondván: *„Rázzák csak meg a szilvafát annak a kisfiúnak!"*

Eljönnek majd, és örömmel mutatják egymásnak: *„Nicsak, ez a mi házunk! Ez meg a szomszéd kertje szeglete."*

Tamasi Tamás

SAKK

703. sz. feladvány.
Mortensen és Rudenko.
FIDE feladv. kongr., 1961.
I. díj.

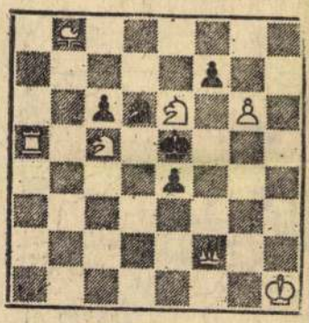

Matt 2 lépésben.

Betűjelzésben. Világos: Kh1, Vf2, Ba5, Fb8, Hc5, Hé6, gy: g6 (7). Sötét: Ké5, Hd6, gy: c6, é4, f7 (5).

Feladványmegfejtési versenyünk létrarendszerű. A megfejtők közé bármikor be lehet lépni. Augusztus havi feladványok megfejtését egyszerre, 1976. szept. 10-ig kérjük rovatvezetőnk: Hoschek László (2000 Szentendre, Dózsa György út 57. I. 10.) címére küldeni.

A MÉM „Jakab Árpád" emlékmesterjelöltversenye.

A már harmadszor megrendezett verseny jól beilleszkedik a csapat felkészülési tervébe, résztvevői többségükben fiatalok. A legjobban rajtolt Mészáros András 3 győzelemmel vezet. Egy érdekes játszma, amelyben világos kettős tisztáldozattal vezért nyer.

III. ford., VIII. 10.

Vezércsel.

Mészáros András mj. (MÉM)—Szokolov Makar mj. (BEAC)

1. d4, d5 2. c4, Hf6 3. cd5:, Hd5: 4. é4, Hb6 5. Hc3, g6 6. Hf3, Fg7 7. h3, 0—0 8. Fé2, c6 9. 0—0, H8d7 10. Fg5, h6 11. Fé3, Kh7 12. Vd2, é5 13. Bfd1, éd4: 14. Fd4:, Fd4: 15. Vd4:, Vé7 16. é5, Bé8 17. Hé4, Hé5: 18. Hé5:, Hd5 19. f4, f6 20. Hg6:!, Kg6: 21. Bé1, f5 22. Fh5†!, Kh5: 23. Hg3†, Kg6 24. Bé7:, Bé7: 25. Vh8. Hc7 26. h4, Bg7 27. h5†, Kf7 28. Vd8, Hé6 29. Vd3, Hf4: 30. Vc4†, Hd5 31. Hé2, Fé6 32. Vd3, Bag8 33. g3, f4 34. Bf1, Ké7 35. Va3†, Kd7 36. Va7:, Kc7 37. Vd4, Fg4 38. Hf4:, Hf4: 39 Bf4:, Fd7 40. Vé5†, Kc8 41. Bf8†! sötét feladta, mert 41. —, Bf8: 42. Vg7:, nyer.

Budapest II. osztályú bajnokság döntője.

A befejezéséhez közeledve mindinkább élesedik a küzdelem és rég játszott megnyitások is terítékre kerülnek.

IX. ford., VIII. 7.

Királycsel.

Mocsai László (Szolg. Sp.)—**Sipőcz Sándor** (Vasútép. T.)

1. é4, é5 2. f4!, éf4: 3. Hf3, d6 4. d4, g5? (Nem szerencsés gondolat a gyalog megvédésére játszani, hiszen az előbb-utóbb elvész, csak közben egy sereg tempót veszít.) 5. Fc4, g4 6. 0—0!, gf3:!? (Előállt a híres Muzio csel. Világos a korai tisztáldozat ellenében fergeteges támadáshoz jut, melyet szinte lehetetlen kivédeni.) 7. Vf3:, Hf6 8. Vf4:!, (8. F:f4?-re, Fg4 után sötét levegőhöz jut.) 8. —, Fg7 9. é5!, dé5: 10. dé5:, Hbd7 11. éf6:, Hf6: [illegible] tisztet kama-

SPO

ÉGSZÖV MEDOSZ

Újoncgólok után – kétsz

A ráckevei járásbó

A labdarúgó NB III Délkeleti csoportjában az elmúlt bajnokságban ősszel kitűnően szerepelt az *ÉGSZÖV MEDOSZ*, 25 ponttal harmadik lett. *Tavasszal gyenge folytatás következett*, ekkor csak 13 pont volt a termés, s végered-

FOGATHAJTÓ-VB HOLLANDIÁBAN

Üllőn készülődtek a magyar versenyzők

Egy kis megbeszélés. A fogaton balról jobbra: Abonyi Imre, Fülöp Sándor, hátul: Bárdos György, Muity Ferenc. A fogat mellett Kádár László válogatott edző.

Koppány György felvétele

Augusztus 26 és 29 között *a hollandiai Appeldornban rendezik a harmadik fogathajtó világbajnokságot.* 1970 óta a magyar fogatosok szép sikert értek el ebben az egyre jobban tért hódító sportágban. Európa- és világbajnokunk van négyesfogathajtásban *Abonyi Imre és Fülöp Sándor személyében.*

A válogatott keret a világbajnokság előtt az Üllő—Dóra-majori edzőtáborban három hetet töltött, ahol kemény munkával teltek a napok. A szakvezetés döntése alapján *Fülöp Sándor* (Kiskunsági Állami Gazdaság), *Muity Ferenc* (mélykúti Alkotmány Tsz), *Abonyi Imre* (kiskunfélegyházi Egyesült Lenin Termelőszövetkezet) és *Bárdos György* (Gyöngyös—Domoszlói Állami Gazdaság) képviseli Appeldornban a magyar színeket.

A háromhetes edzőtáborban napi hétórás gyakorlás folyt, és a lovak fizikai felkészítése. Hétfőn tartja utolsó edzését a válogatott, kedden pedig a húsz benevezett versenyző vagonba kerül, hogy vasárnapig a helyszínre érkezzenek. A fogathajtó versenyzők 23-án repülőgéppel utaznak Hollandiába.

Indul a megyei 1, X, 2

héttől számított 14 napon belül fogadunk el.

A nyitány alkalmával valamennyi pályázónknak jó szórakozást, szerencsés tippelést kívánunk.

Pest megyei		
	1	Szív.
	2	Gyul

Miklósowits László

rajz

Forrás 1972-2- 21,59,77

Miklosovits László

Omszkban rendeznek ápr. 4.-én nyílő tárlatot, megjenk képzőművészeink alkotásaiból, melyen szerepel a művész műve.

Losonci Miklós: Pest megjei alkotások Omszkban.

Pest Megjei Hírlap, 1976. jan. 25.

Mihlosvorits László

Illusztráció

Palotai Erzsi: Futó-zápor.
Tükör, 1976. junius 15 - 10 oldal.

Mikbosorts László

Illusztráció

Fekete Gyula: Én nem vettem semmit
Tükör, 1976. jún. 29 – 8 oldal

Miklósovits László

Illusztrációk.

Benczik Vilmos fordítása: Farkasok.
Tükör, 1976. junius 29 - 14. oldal.

Miklosovits László grafikusművész 1)

Albertirsán a nagyközségi Könyvtárban dec. 10.-ig látható a művész kiállítása. Ez az anyag Albertirsán töltött 9 év munkáiból van válogatva sokrétű, régi és új dolgokat tartalmaz, technikailag is változatos: rézkarc, tusvajz, linó, olajgrafika, monotypia is szerepel a tárlaton. „Sebesült madár" – „Picasso". c. (említve)

Losonci Miklós: Kiállítótermekben

Pest Megyei Hírlap, 1975. dec. 11.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 DEC 31
PEST MEGYEI HÍRLAP

Miklosovits László grafikusművész

1021

Tárlat a könyvtárban

Sok látogató kereste fel az elmúlt hetekben az albertirsai könyvtárat, hogy megnézze a nagyközségben élő grafikusművész, Miklosovits László munkáit, melyekből a könyvtár kiállítást rendezett. A képen: részlet a Hétköznapok sorozatból

tévedések

ől a repülő csészealjig

a dús fantáziájúak szerint — egy modellt.

Miklosovits László 2.) Folytatás

A művész a Nagy István-csoport tagjaként szerveszen fejlődött a magyar grafika Kondor Béla utáni korszakának egyik igéretévé.

Losonci Miklós: Kiállítótermekben.

Pest Megyei Hírlap, 1975. dec. 11.

Mihlósovits László

Illusztráció

Gábriel Garcia Márquez: egyszer.
Tükör, 1976. május 14 - 15. oldal.

Miklosovits László

A Józsefvárosi Művelődési Házban május 5.-én nyitják meg:
Miklosovits László grafikusművész kiállitását.
A Studió Galériában május 7.-én nyitják meg,
Szabó János festőművész,
a miskolci Szőnyi István Teremben, május 8.-án
Garabuczi Ágnes festőművész,
a szombathelyi Derkovits Teremben " "
Plesnivy Károly festőművész, tárlatánal lesz a megnyitása.
O. Papp Gábor festőművész kiállitása a Toldi Moziban május 25.-ig lesz megtekinthető.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. május 3.
XIX. évf. 18. sz. 8. lap.

Miklosovits László, grafikus

Kiállít a Jósefvárosi Galériában.

— : Hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 5.

Miklosovits László

Losonci Miklós: Tavasai Tárlatok
új hajtásai.

Pestmegyei Hírlap, 1975.
máj. 6.

Miklósovits
László

Magyar Hirlap 1975/

Miklosovits László rajza
a védőborítón

Miklosovits László grafikus

Gyönyörű időben most Dabason is bemutatták a Nagy István csoport anyagát, melyen művei szerepelnek.

L.M.: Örömi tárlat – dabasi kiállítás.
Pestmegyei Hírlap, 1974. okt. 30.

Miklasovits László grafikus

A Dél-Pest megyei Nagy Galvani csoport tárlatát Gyömrő 400. évfordulójának keretében rendezték, melyen szerepeltek művei. A rajzi díjazásban részesítette.

Lasonci Miklós: A gyömrői tanács és a képzőművészet.
Tanácsok Lapja, 1974. júl. 26.

Miklosovits László grafikus

a dabasi járási hivatalban megnyílta Nagy István csoport tagjainak tárlata, melyen műrei szerepelnek. E-tárlattal párhuzamosan Veresegyházán a Forrás-forum keretében bemutatták alkotásait.

Rosonci Miklós: Kiállítótermekben.

Pestmegyei Hírlap, 1975. márc. 26.

MTI SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 139-068, 337-748, 340-725

Miklosovits László

grafikusművész

Magyar Nemzet

1975 MÁJ 1

— Miklosovits László grafikusművész kiállítása május 5-én nyílik meg a Józsefvárosi Galériában.

Miklosovits László

A Nagy István képzőművészeti csoport szombaton tartotta érnyitó ülését, melyen titkárainak megválasztotta tegyo Bélát és Miklosovits Lászlót. Mindketten az előzsüri tagja.

Losanci Miklós: Kiállítótermekben. Pestmegyei Hírlap, 1975. febr. 4.

Miklóssovits László

„Tárgyak" c. rajza

a 9. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1971 augusztus 1

Miklósovits László

„Kakuk Marci" c. rajza
a 9. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1971 gulius 1-1

Miklósovits László

Bemutatott műve:

„Hétköznapi mesék," lírai, 32 x 53 cm.

Rozványi Márta: Studió 1971.

Budapest, 1971

Miklosovits László

Bemutatott műve:

„Hétköznapi mesék", lino, 30x50.

Katona László: VI. Miskolci országos grafikai biennálé, Miskolc, 1971

Miklósovits László

"Márci néni mennybemenetele" cimmel a lap bemutatja a müvész képét.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. okt. 9.
XV. évf. 41. sz. 3. lap

Miklósovits László, grafikus

vasárnap megnyílt az orsz. kisgrafikai kiállítás, mely nov. 4-ig látható Egerben. Szerepelnek a művésztelep művei a kiállításon.

Losonci Miklós: Megnyílt Egerben a III. országos kisgrafikai kiállítás
Pest Megyei Hírlap, 1974. okt. 25.

Miklosovits László, grafikus

A művész Arany-illusztrációi Nagykőrösön láthatók (emlitve)

Losonci Miklós: Gazdag múzeumi hónap. Pesti Megjei Hírlap, 1977. okt. 8.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 MÁR

Könyvvilág

Miklosovits László

1021

Miklosovits László illusztrációja Hegedüs Géza
A megalázott Babilon című művéhez (Móra)

ndszerek

oldal+90
30 Ft
felméleti
után be-
hnológiai
leképe-

elmélete
nos

tek
+19 áb-
24 Ft
nológia-
tisztá-
rendsze-
d az ál-
lógiaku-
rás kife-
kérdései-
émáiról.

számára.
al,
35 Ft

közi Biológiai Program intézkedéseit.

N. P. Dubinyin:
Általános genetika
Tankönyvkiadó. Kb. 610 oldal, kötve kb. **75 Ft**
Az egyes fejezetek olyan gyorsan fejlődő területekkel foglalkoznak, mint a génelmélet, a mutációk elmélete, a populációk genetikája, a fajok keletkezése, az ivarok genetikája, a citoplazma szerepe az öröklődési jelenségekben, a genetikai információs program az egyedfejlődési jelenségekben.
Fordította: Bajszár György.

Dr. Lénárt Gábor:
Sejttani gyakorlatok
Tankönyvkiadó. 80 oldal, fűzve **5 Ft**
A gimnáziumok II. osztályában előírt gyakorlatok elvégzését segíti.

Közgazdas
Akadémiai
kb.

A szerző
hogy a sz
szonyok k
értékelése
közigényes
tok jobb n

A vállalati

Mezőgazda
gazdaságta
Szerkesztet
Tóth Mihál
Mezőgazdas
kötve

Az állami
melőszövetk
nyezetét, g
miai, valar
jait, a válla
merteti a
mű.

9
76
93/c

Kisklinikumok és szakápolástan
Kiss Artur **32**
Kiss Dénes **8—3**
Kiss Pál—Koplik György—Prol

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1975 MÁR 16
Pestmegyei Hirlap

Miklosovits László

1021

Vázlat

Miklosovits László tusrajza

Heti jogi tanácsok

Kizárható-e az év végi részesedésből az, aki az egész évben a vállalatnál munkaviszonyban volt?

Az év végi részesedések kifizetésének időszakában vagyunk. Az ezzel kapcsolatos kérdések is érezhetően szaporodnak. Ilyenkor a legtöbb esetben azt tanácsoljuk elsősorban, hogy a kollektív szerződést tekintsék meg, mivel a *kollektív szerződésben kell szabályozni* az anyagi ösztönzésre szolgáló összeg felhasználásának elveit és rendszerét. Több kollektív szerződésben tapasztaltuk — olvasóink elmondása alapján —, hogy olyan feltételeket is szabnak, hogy aki a kifizetés időpontjában nincs a vállalatnál az nem jogosult az év

kiválasztani, illetve kiszámítani, hanem az *hivatalból* történik.

Hogyan veszik figyelembe az év végi részesedést a nyugdíjmegállapításnál?

Szintén több olvasónk kérésének teszünk eleget, amikor e jelenleg nagyon időszerű témával foglalkozunk. Ismeretes, hogy az év végi részesedés kifizetése általában a következő naptári év első negyedének a végén, vagy a második negyedének az elején történik. *Az időközben nyugdíjba menők esetében* — tehát akik ez év január elsejével mentek nyugdíjba —, *ez a munkabéradat még nem áll rendelkezésre.* Korábban évenként utólag

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 5
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976/1/XII 5

Magyar Ifjúság

Miklósovits László

1021

Miklósovits László rajza

...es válaszolja meg. Ezért figyel ez a háromszáz gyerek, ettől a sűrű csend és az izgatottan is fegyelmezett arcok.

György és Gergely nemcsak a maga csatáját nyeri meg a színen. Megnyer egy másik csatát a nézőtéren is. És nem tudom, adott esetben nem ez-e a nehezebb csata?

*

Előadás után ankét a klubteremben. A háziasszony kör tagjai szépen megterítettek, üdítők, szendvicsek az asztalokon. S a teremben, ahová befér vagy harminc fő, hatvanan szoronganak. Itt az előadás rendezője, *Petrik József*, a színészek: *Szigeti Géza, Hável László, Zubor Ágnes, Király Aurél*, s a színház területileg illetékes szervező titkára, *Hódi András*. Kiderül: művészek és gyerekek régi ismerősei egymás-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPTÖ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 JAN 4

PEST MEGYEI HÍRLAP

Miklosovits László

1021

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ:

A rádió és

KOSSUTH RÁDIÓ

: Hírek. Lapszemle. Időjárás-
tés. 6.10—7.20: Kellemes va-
apot! Közben: 6.45: Műsoris-
etés. A mai nap kulturális
ramjából. Körzeti időjárás-
tés. 7.20: Múzeumi híradó.
Hétköznapok formálói. Rab
műsora. 7.54: A Közönség-
álat tájékoztatója. 8.00: Hí-
Lapszemle. Időjárásjelentés.
Külpolitikai negyedóra. 8.20:
atóink figyelmébe! 8.31: Bee-
en: II. szimfónia. 8.57: Rek-
9.00: Raffay Anna néprajzi
tja. 9.25: A walkür. — Két
et Wagner operájából. 9.50:
esztői üzenetek. 10.00: Hírek.

tató magazin világjárókhoz és otthonülőknek. Zoltán Péter műsora. 12.30: Hírek. 12.33: Operanégyesek. 12.55: A Gyermekrádió műsora. 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. 14.00: Táskarádió. Az Ifjúsági Rádió zenés műsora. 15.00: Vita Rényi Tamás: Az idők kezdetén, valamint Suksin: A vörös kányafa c. filmjéről. — Szakáts Ildikó műsora. 15.30: Hírek. 15.33: Daljátékokból. 16.05: A vasárnap sportja. Közvetítés a Juventus—Napoli olasz totómérkőzésről. 16.40: Olasz muzsika. 16.55: Ötórai tea. Közben: 17.30: Hírek.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

PEST MEGYEI HIRLAP

1977 OKT 19

Miklosovits László

Borbély Tibor: 1021

Mégis a nyár az igaz!

Tükör előtt

Bozontos, fénylő, fekete üstököm!
A szálló időből te voltál hát vagy negyven év?
Az ifjúság, míg éled, néha félre lép,
majd mögéd kerül s követ konokon.
Ráncok, kirajzolódó kék erek.
Az ősvadonból fényre lép,
soká rejtözött homlokom.

Augusztusi ősz

Augusztus,
mégis ősz időz közöttünk.
Köröttünk sárgára festi a fák levelét,
s nem elég, hogy lopja a zöld színt,
hitetni akarja velünk, telünk közelít,
amikor víz lakja meg házunk repedéseit,
és jég-éket feszítve belőle a fagy, roppan
a ház, s hűlt tűzhelyeinken táncol a szél.
Hitetni akarja a karmos idő, —
de mégsem igaz.
Azért mert néha bolondos,
akkor is,
akkor is,
mégis a nyár az igaz!

Műhelytitok

„Lényegében hogyan csinálod?"
Elmeélen billegve, egyensúlyozva haladva
sétáltatom a valóságot,
Ha a tükör kezemben ép marad:
benne nézheted magad.
De ha az ember félre lép, —
rázuhan, s halálra sebzi
százezer tükörcserép.

Két mozdony beszélget

„Miért nem haladsz?"
— kérdi a diesel a füstös elődöt,
s villamosított útvonalán
tovatűnik.
Mormog a füstös:
„Nem is tudja talán, hogy
amit most ő repít, meg a
többi, én húztam-toltam
a terhet az éjben.
Így állt össze e rendbe
a célba futó hosszú szerelvény,
ezernyi kocsi."

●

Versem végén vérzik a pont,
s nem tudja, hogy hamis.
Pontatlan így a fájdalom jele
hiszen az igazi pontnak,
kiterjedése nincs.

Miklosovits László tusrajza

országok és Finnország fogja össze.

ZÜRET

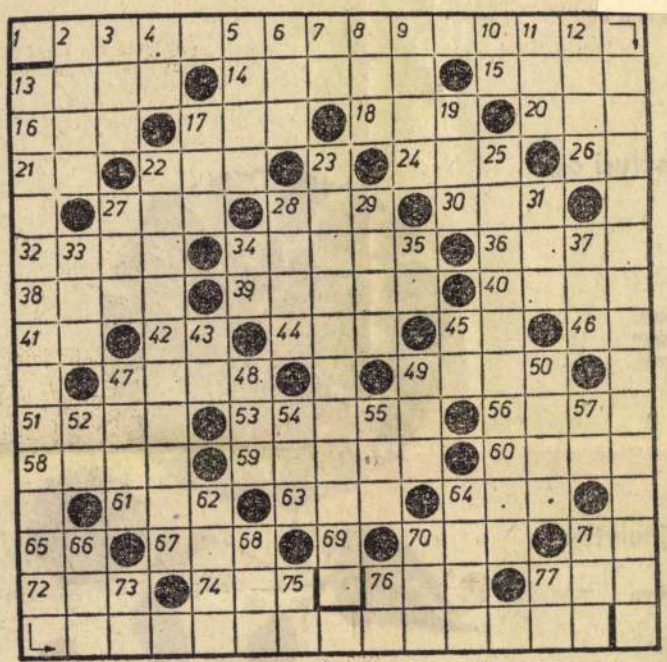

Pajtások! Mai rejtvényünkben ... mogyi- és Zalai-dombvidékre látogatu...

Vízszintes:

1. Kaposvárott született — 1867-ben a modern magyar festészet nagy ... tású mestere (János). 8. A sarkcsi... felé eső égtájon. 9. Tartós hentes... 10. Kecses erdei állat. 12. A bacilus ...je! 13. AT. 14. Az Al-Duna szűk sz... sa Orsova alatt. Szabályozását Szé... nyi kezdeményezte. 18. Kellemes sza... áradata. 19. Rostaszélek! 20. A m... közepe! 22. Orosz helyeslés. 23. E... csoportból a másikba helyez át. 26. Z... **egerszegi múzeum, amely külön... néprajzi gyűjteményével tűnik ki.**

Függőleges:

1. Az asztalos egyik szerszáma. 2. ... tavasz vége! 3. Szövött anyagot m... alapján szétvág. 4. **Ennek a községné... határában olajkutatás közben 92 f... gazdag hévíz tört fel. Azóta nagy gy... fürdő működik itt.** 5. Gyorsan növő ... 6. Vár volt, most kőhalom. 7. Összevi... nyit! 11. Megye és folyó a Dunántú... 13. Egyik szülőd. **14. Nagybajomban ... letett — 1754-ben — a jobbágy szá... zású pálos-rendi tanár, költő, aki a ... formkori magyar irodalom egyik el... szítője volt. (Benedek.)** 15. Osló (... végia fővárosa) belseje! 16. Tata kö... ső része! 17. Az Urál-hegységből ... mazó. 20. Az orvosok sportegyesü... 21. Vércsatornája. 24. Növénynek a ... ben levő gyökeres része. 25. Hib... — itt fordítva.

Pajtások! A vastag betűkkel sz... sorok megfejtését írjátok le egy le... zólapra, és október 15-ig küldjéte... a szerkesztőséghez. A helyes megf... részt vesznek az októberi jutaloms... lásban. A szeptember 3-i rejtvén... helyes megfejtése: Kodály Z. — ... kert. Földváry. Holló.

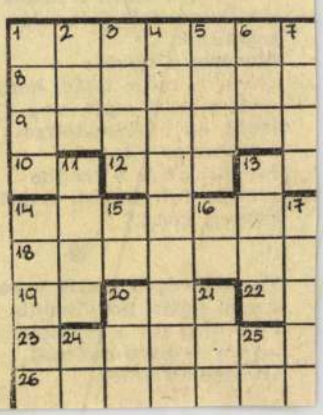

...résből (23. számú sor) ízes leve ömp... 25. számú sor) kertészeti szakíró... függőleges 22. számú sor) című ver... vett idézetben (vízszintes 1. számú, ...leges 13. és vízszintes 59. számú ...zamatos szőlőlé gyanánt zuborog... ...tallamos, szép szavak.

ZSZINTES: (Beküldendő). 13. ...: öltöget. 14. Cibálok. 15. Fafajta. ...ér betűi. 17. Borit. 18. Régi orosz ...ység. 20. A folyadék. 21. Vége vé... ...Vízi növény. 24. Vissza: erdélyi ... 26. Lyka Károly. 27. Azonos betűk. ... Tisza mellékfolyója. 30. Becézett ...év. 32. Kettős tagadószó. 34. Korább... Elkeseredett, vad. 38. Kévébe kö... ...zsszalma. 39. Égés szilárd mellék... ...ke. 40. Csavargó, idegen megha... ...sa. 41. Ver. 42. Személynévmás. ...édet készít. 45. Kertet művel. 46. ... Dorgál. 49. Régi, nomád nép. 51. ...53. Nyaralt. 56. Évszak. 58. Sok kö... ...a. 59. (Beküldendő). 60. Karthá... ...irálylány. 61. Vallásnév rövidítése. ...üntetőtörvénykönyv. 64. Lakoma. ...t. 67. Vissza: harapdál, tép. 69. ... Szeszes ital. 71. AB. 72. Íme. 74. ...76. Csúf. 77. Női név.

...GŐLEGES: 2. Ebbe az irány... ...ónygabona. 4. SV. 5. Nincs ...ány. 7. Növelő. 8 amerikai Egyesült Államok. 12. A telefon feltalálója. 13. (Beküldendő.) 17. Betegség jele. 19. Római ötszázötvenegyes. 22. (Beküldendő.) 23. (Beküldendő.) 25. (Beküldendő). 27. A 38. számú sor eleje. 28. Vissza: régi órafajta. 29. Vagyis. 31. Mesterséges nemzetközi nyelv. 33. Napszak. 34. Az előző sor eleje. 35. Személynévmás. 37. A betűk rendje. 43. Idősebb. 45. Nem valódi. 47. Hónapnév röv. 48. Féktelen harag. 49. Növelős állóvíz. 50. Fehér kérgű fa. 52. Fordított területmérték. 54. Hajit. 55. Ladik mássalhangzói. 57 Láda belseje. 62. Tolna megyei község. 64. Sportfogadás. 66. Edény. 68. E napi. 70. Szomorú. 71. Állami jövedelem. 73. Római kétezres. 75. Mint a 26. számú sor. 76. RZ. 77. Határrag.

Megfejtési határidő: 1 hét.

A szeptember 24-i rejtvény helyes megfejtése: „Két és fél ezer éve. Magdolnakápolna. A Fabriciusház. A Patikamúzeum. Harmincöt.

Könyvjutalmat nyertek: Ternyilla Mihály 1145 Budapest, Ujvilág u. 43/45. B. IV., Ujvári Mihályné 2112 Veresegyház, Csokonai u. 22., Haraszti Sándorné 21?1 Fót-Kisalag, Béke u. 18., Kocsi Károly 2341 Dömsöd, Középszigetsor 19., Almássy Lászlóné 2100 Gödöllő, Stromfeld Aurél sétány 1., Donka István 2092 Bu-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 JAN

Könyvvilág

Miklosovits László

1021

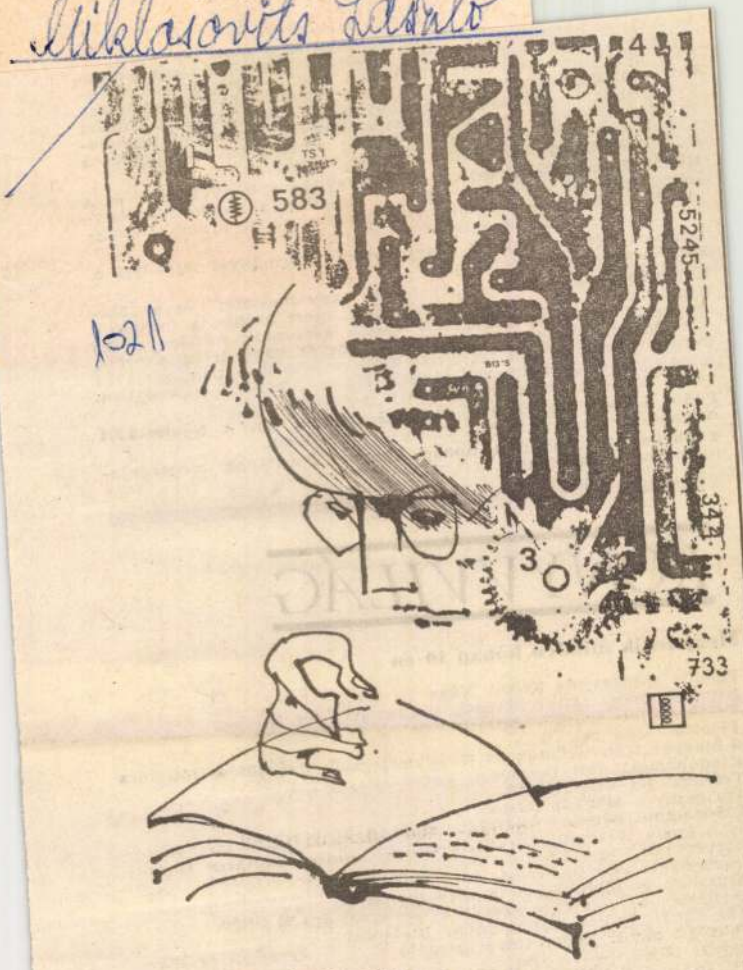

Miklosovits László rajza

kritikai kiadásá
3. kötete, kézira
ban ígért, ún. „
ban van. Egyete
domásunk, de 19
Péter szerkesztő
gia. E kötet az
legfontosabb tört

Kollár Márta, N
könyvterjesztő v
vekről tájékoztat
lemezekről a zei

Schmidt István,
könyv rövidesen

Kelemen Gábor,
gyar festők" kö
(alakjuk) és tip
kötetén fel kell

[illegible] vagy jelet, s ezt a könyvek bibliográfiái is jelzik. Ez természetesen nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a kiadók, elsősorban belső használatra, egyes kiadványcsoportoknak nevet adjanak.

Fodor Gábor, Bonyhád és **Molnár Béláné, Bp. A Nemzetközi Almanach** nem szerepel a kiadó idei tervében.

Többeknek! Lapunk **A hónap könyvei** rovatának megszüntetésére nem gondolunk.

KÖNYVVILÁG

Megjelenik minden hónap 10-én

Felelős szerkesztő: Kristó Nagy István
Szerkesztőség: 1051 Budapest, Vörösmarty tér 1.
Telefon: 184—616, 176—222.
Felelős kiadó:
a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése főtitkára
Kiadóhivatal: 1051 Budapest, Vörösmarty tér 1.
Telefon: 184—616, 176—222
Terjeszti: a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőnél
és a Posta Központi Hírlap Irodánál
közvetlenül vagy átutalással
Postaszám: 1900 Budapest, József nádor tér 1.
Átutalás: az MNB 215-96 162 egyszámlára
Előfizetési díj egy évre 9.60 Ft, egyes szám ára 80 fillér
77—5161. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Roder Imre igazgató
Index: 25 466
HU ISSN 0133-0853

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Pestmegyei Hirlap

Miklosovits László

1974 SEP 1

9

1021. Cantata profana

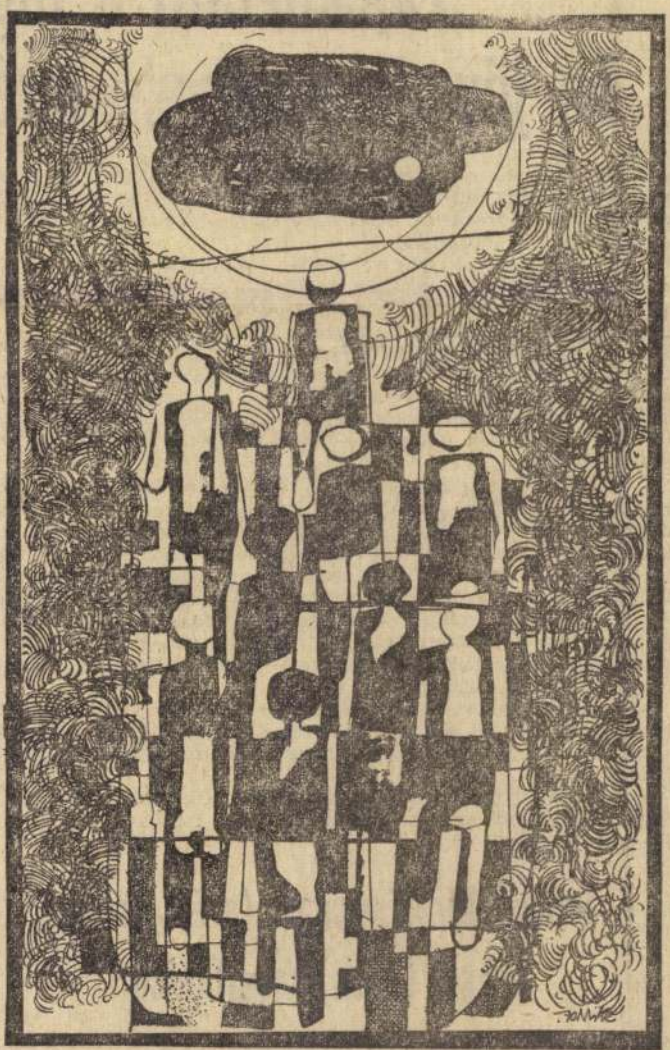

Miklosovits László rajza

Tájékoztató a fog és jövedelemnövelő inté

Mint ismeretes, a kormány 1974. szeptember 1-i hatállyal a tüzelőanyagok, hőszolgáltatások és üzemanyagok árainak *felemelését határozta el*, ezzel egyidejűleg *jövedelemnövelő intézkedéseket is elrendelt.*

A rendelkezések szerint minden munkáltató — a mezőgazdasági szövetkezetek kivételével — a vele munkaviszonyban, szövetkezeti tagsági viszonyban, szolgálati viszonyban, a betegségi biztosítási kötelezettség alá tartozó bedolgozó munkaviszonyban állók, valamint a fegyveres erők és rendészeti testületek hivatásos tagjai részére 1974. szeptember 1-től — abban a hónapban, amelyben a dolgozó munkabérben, munkadíjban, keresetkiegészítésben, táppénzben és terhességi-gyermekágyi segélyben részesül — havi 50 forint kiegészítést köteles folyósítani.

A nyugdíjak, járadékok, a házastársi pótlék és az egyéb rendszeres pénzbeni szociális ellátások (ideértve pl. a tsz-nyugdíjasokat és nyugdíjjáradékosokat, hadirokkantakat stb.) összegét szeptember 1-től havi 50 forinttal kell kiegészíteni. Havi 50 forint kiegészítés illeti meg — a gyermekek számától függetlenül — a gyermekgondozási segélyt igénybe vevő anyát.

Jövedelem-kiegészítést egy személy csak egy címen kaphat. A házastársi pótlékban részesülő nyugdíjasok — tekintettel a jövedelmük alacsony színvonalára — a jövedelem-kiegészítést mindkét címen megkapják.

A kiegészítés az átlagbérbe nem számít be, levonások nem terhelik, táppénzes állomány idejére is teljes összegben folyósítandó. A kiegészítéseket első ízben 1974 szeptemberében kell fizetni.

A kormányhatározat alapján szeptember 1-én életbelépő fogyasztói áremelések az alábbiak szerint kerülnek végrehajtásra.

I. Szilárd tüzelőanyagok (szén, brikett, koksz, tűzifa) árváltozása

SZÉN ÉS BRIKETT

A lakosság által felhasznált szénféleségek és brikettfajták fogyasztói ára átlagosan 16 százalékkal emelkedik. Az átlagon belül az egyes szén- és brikettfajták áremelkedése 0—30 szá-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1975 AUG 17

PEST MEGYEI HÍRLAP

Miklosovits László

Táj

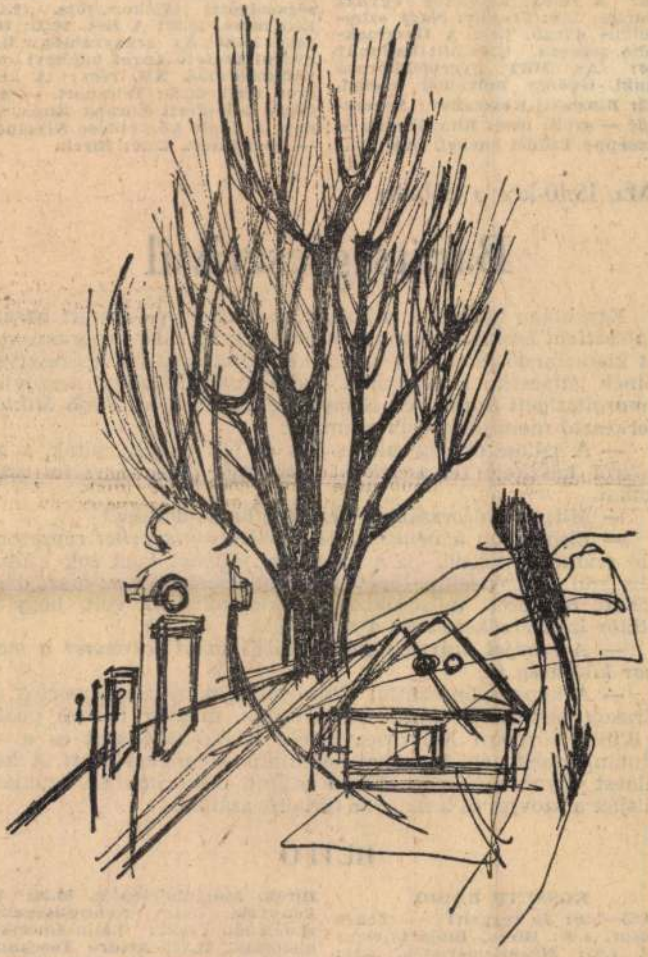

Miklosovits László rajza

tese játszik. 0.25: Műsorzár

PETŐFI RÁDIÓ

6.58: Hallgatóink figy
7.00: A római katolikus
félórája. 7.30: Franck: Nag
fonikus darab. 8.00: A Gy
rádió műsora. 8.30: Mit h
9.00: Az MRT gyerme
Ránki György műveiből
9.12: Rimszkij-Korszakov:
zádé — szvit. 10.00: Rita St
Giuseppe Taddei énekel. 1

Ma, 18.10-kor a tv-b

Bará

Egy héten keresztül zajlottak az *I. magyar—szovjet barátságfesztivál* eseményei országszerte. A kulturális programsorozat kiemelkedő eseménye volt a két küldöttség művészrészvevőinek gálaestje; a magyar a *budai Parkszínpadon*, a szovjet a *margitszigeti Szabadtéri Színpadon*. A műsorról *Végh Miklós* szerkesztő mondja lapunk számára:

— A gálaestek egyenként *két és fél órásak* voltak, s az ezekről készített felvételekből állítottuk össze egyórás adásunkat.

— *Milyen műsorszámok kerültek be az adásba?*

— Elsősorban a *nemzeti, népi jellegzetességeket* reprezentáló számokat vettük be a műsorba, jóllehet igen sok kulturális műfaj képviselője lépett fel a gálaesteken, s az országban másutt rendezett műsorokban. Szándékunk az volt, hogy *a folklór ízeit érzékeltessük a nézőkkel.*

— *A szovjet művészfiatalok közül sokat jól ismer a magyar közönség is.*

— A képernyőn ezúttal többségében népi tánccsoportok és kórusok bemutatóit láthatják a nézők, magyar részről pedig a KISZ Központi Művészegyüttese Rajkó-zenekarát és a — szintén remek népi táncokat bemutató — táncegyüttest. A két gálaest ugyan más-más időben zajlott, műsorunkban egymást váltják a szovjet és a magyar fiatalok számai.

HÉTFŐ

KOSSUTH RÁDIÓ

4.25—7.59: Jó reggelt! — Zenés műsor. 8.00: Hírek. Időjárásjelentés. 8.05: Műsorismertetés. 8.11: Budapest és a vidék kulturális programjából. 8.15: Népdalcsokor. 8.38: A Pickwick Klub. Charles Dickens regényének rádióváltozata. 9.30: A hét zeneműve. 10.00: Az

Hírek. Időjárásjelentés. 20.10: Új könyvek. 20.13: Nemzetiségeink zenejéből. 20.52: Latin-amerikai históriák. 21.12: Arturo Toscanini vezényel. 22.12: Operettmuzsika. 23.00: Hírek. Időjárásjelentés. 23.15: Madrigálok. 23.30: A hét zeneműve. 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. 0.10: Műsorzárás.

2. MŰSOR

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 DEC 8

Pestmegyei Hirlap

Miklósovits László

1021

Cantata profana

Miklósovits László grafikája

45. Kötőszó. 49. Üres henge
lapok nélkül. 51. Egyiptomi
Osiris testvére. 53. Körvona
54. Igekötő. 57. Emeléstől i
het ez a testi elváltozás. 60.
hátsó fele (ford.). 61. Ov. 6
szoros. 63. Mint a vízsz. 56.
64. Otszázegy római számma

BEKULDENDŐ: vízsz. 1., és függ. 1., 7., 20., 28.

Frasquita és A kék mazur c. operettjéből. 23.06: David Ojsztrah (hegedű) és Paul Badura-Skoda (zongora) szonátaestje a Bécsi Ünnepi Heteken. 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. 0.10: Brahms: Siratóének. 0.25: Műsorzárás.

PETŐFI RÁDIÓ

4.25—7.59: A Petőfi rádió reggeli zenés műsora. 8.00: Hírek. Időjárásjelentés. 8.05: Barokk muzsika. 9.00: Hírek. 9.03: A Gyermekrádió műsora. 10.00—11.45: A zene hullámhosszán. 11.45: Dr. Anghi Csaba írása. 12.00: Aida. Részletek Verdi operájából. 13.00: Hírek. Időjárásjelentés. 13.03: G. Tímár György vitaműsora. 13.20: Mozart: D-dúr vonósnégyes. 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. 14.00—18.00: Kettőtől hatig . . . 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. 18.05: Külpolitikai figyelő. 18.20: Kalandozás. 19.26: Reklám. 19.31: Régi magyar históriák. 19.51:

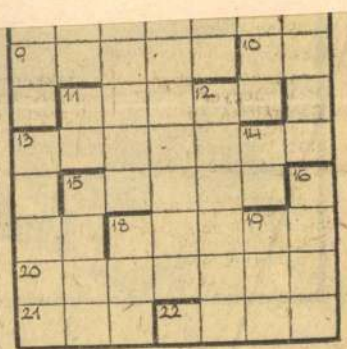

Pajtások! Megtörténik, hogy az eseménynaptárban olyan évfordulók is szerepelnek, amikor az évfordulóknak csak az éve ismert,

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1975 FEB 23
Miklosovits László
Pestmegyei Hirlap

1021

Emlék

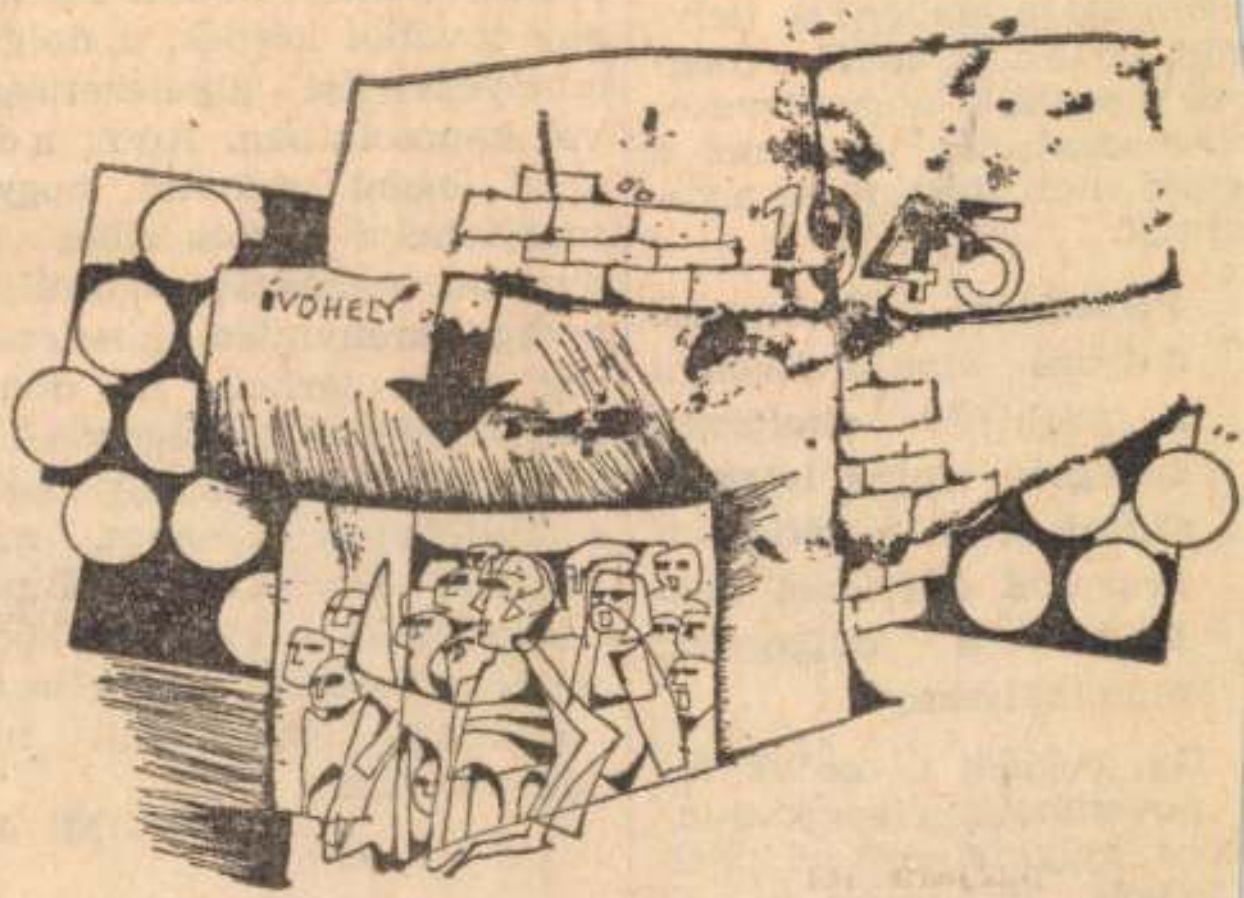

Miklosovits László rajza

szervezeti tag he
be, de áthelyez
embe sem vett
vezeti funkcióját.
sónkkal szemben
nül jártak el, me
ott (kooptált) szak
tisztségviselőt u
elem illeti meg, n
ztottat.

Próbaidőre al
dolgozó munk
a próbaidő elteltével,
betegség esetén is meg-
szűnik-e, ha a vállalat a
próbaidő elteltével nem
létesít a dolgozóval
munkaviszonyt?

. Gy. ceglédi olvasónk ta-
novemberben segédmun-
ként helyezkedett el. Fel-
a volt csomagok ki- és
állítása, kocsira fel- és le-
sa. Esetenként egy-egy
nag a 20 kilót is elérte.

után azonban a dolgozónak is meg kell tennie elhelyezkedése érdekében mindent, mert ha neki felróható okból nem használja ki az esetleges konkrét lehetőségeket, akkor az ebből eredő hátrányokat neki kell viselnie.

Dr. M. J.

Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy a Pest megyei Hír-

Miklósovits László, grafikus

Arany János emlékkiállítás. A költő születésének 160. évfordulóján emlékkiállítás nyílt a nagykőrösi Arany János Múzeumban. Annak idején tíz évig élt Nagykőrösön, a kiállításon számos itt írt költeményének eredeti kézirata látható. A kiállítás mellett bemutatják Miklósovits László grafikusművész Arany János műveihez készített illusztrációit is.

IKKEK

ÉTELE

és

ELADÁSA,

valamint
bútor és
műszaki cikkek
árusítása.
Üzleteink
a város
minden
pontján.
Üzleteink
címjegyzéke a
Közületi
telefonkönyv
69-es oldalán
található.

HASZNÁLTCIKK

alatt megtanulhat. Tel.: 858—727.

Faesztergályos műhelyt nyitottam. I., Fő u. 35.

ÖN

GONDTALANUL,

MI

GONDOSAN.

LAKÁSSZERVIZ

Tapétázzuk, festjük, mázoljuk, lakását. Csiszoljuk, lakkozzuk parkettáját.

Mennyhárt Károly, Bp. X., Heves út 30/a.

Működő együttes érettségizett dobost keres. „ORI-vizsga előtt EH 133 461" jeligére a kiadóba.

Eladó butángázpalack gáztüzhellyel. Budapest V. ker. Reáltanoda u. 9. fszt. 1/b. du. 2-től.

Figyelem! Tapétázás, aljzattapéta alkalmarásával, festés-mázolás, pvc-ragasztás, parkettacsiszolás, világos, magasfényű lakkozással, gyors lebonyolítással, garanciával vállalok. Tel.: 365—690

Központi fűtések szerelését, anyagok biztosításával vidéken is vállalok. T.: 207—045, reggel 8-ig.

MK SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-426

PEST MEGYEI HIRLAP

Miklosovits László

1977 DEC 1 1

1021

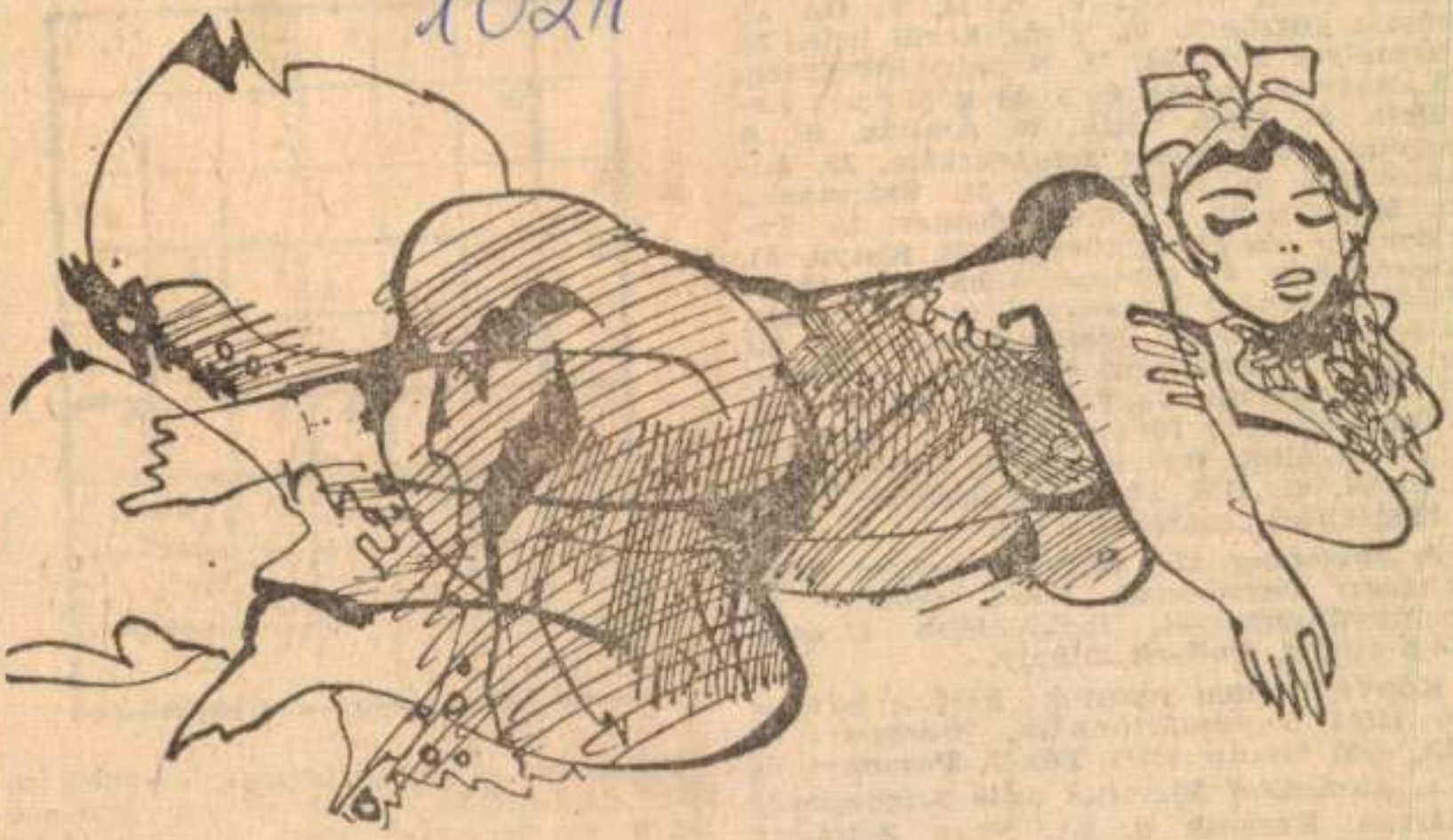

Miklosovits László illusztrációja

része. 18. Az idézet más
része. (Zárt betűk: V, L,
Római köszönés. 18. Virág
Személyes névmás. 21. Nap
23. Magyar, román és svéd
tűjele. 24. Nem késik. 26.
Sarolta című opera zenesz
kötőváros az NSZK-ban.
32. Magam. 34. Tetőfedő n
karmány- és eleségnövény.
Rostnövény. 42. Elveszti a
Földközi-tenger beltengere.
koporsó írója. 49. Iratot s
el. 51. A germánium vegyj
53. Mozgatható vagyontárg
Nyugat-európai főváros. 55.
Igavonó állat, névelővel. 58
hangzói. 61. BM. 62. Sztár határai!

Megfejtési határidő: 1 hét.

A november 27-i rejtvény helyes megfejtése: Tizenötezer kép-, szobor- és éremgyűjteményét, legkiválóbb klasszicista épület, Pollack Mihály.

Könyvjutalmat nyertek: Farkas Istvánné (2254 Szentmártonkáta, Széchenyi u. 12.), Gál István (2316 Tököl, Pozsonyi út 54.), Baracskai Józsefné (2318 Szigetszentmárton, Kossuth u. 6.), Nagy Zoltánné (2085 Pilisvörösvár, Semmelweis köz 2.), Sára Katalin (2194 Tura, Madách út 14.), Sipos Sándor (2220 Vecsés, Klapka u. 50.), Cseh Sándor (2040 Budaörs, Pf. 15/c).

Pajtások! A vastag betűkkel szedett sorok megfejtését írjátok le egy levelezőlapra, és december 18-ig küldjétek be a szerkesztőséghez. A helyes megfejtők részt vesznek a decemberi jutalomsorsolásban. A november 13-i rejtvényünk helyes megfejtése: Kegyenc, Puszták népe

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Miklosovits László

Könyvvilág

1977 SEP

1021

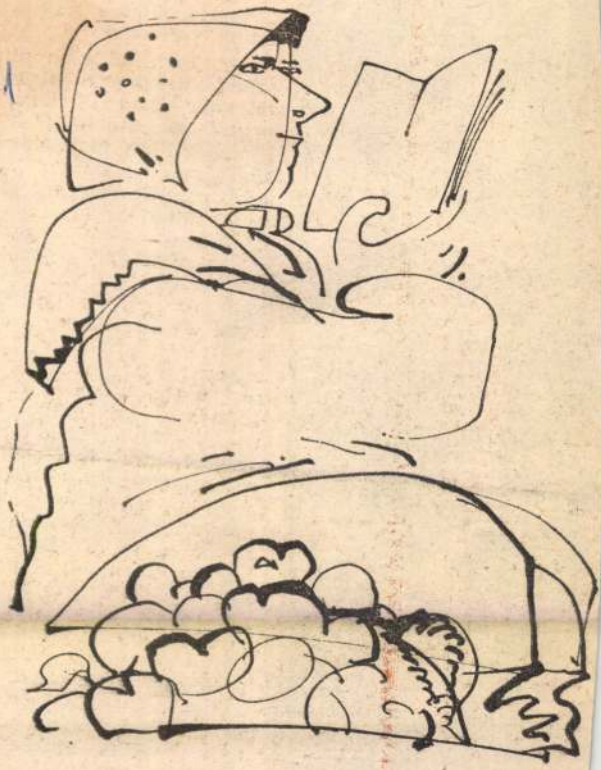

Miklosovits László rajza

kurrální, nisz nem alap-
tő dolgunk e művek köz-
readása. De néhány ha-
sonló kötetünk így is jó,
hasznos olvasmány volt ed-
dig, s reméljük, a jövőben
is lesznek ilyenek. 1978-
ban megjelenik például
Máté György *Arany átok*
című könyve, mely az
arany történelmi útját kí-
séri végig. László Lajos
Infarktus című műve ko-
runk egyik jellemző beteg-
ségéről szól — a megelő-
zés reményében. A *Darvas*
József koszorúja című
könyv emlékezésekből fo-
nódik egybe. Tüskés Ti-
bor *Sorskovácsok* című kö-
tete a szerző irodalmi ri-
portjainak gyűjteménye.
László Bencsik Sándor *Az*
arany ára című műve: re-
gény egy közösségről. Mint
látható: közvetve e témák
is „tárgykörünkbe" tartoz-
nak: sajátos eszközeikkel
végül is ugyanazt a célt
szolgálják.

Nádor Tamás

ondolat)

Miklosovits László, grafikus

Érden megnyílt a Nagy István csoport jubileumi kiállítása, melyen a mű-vésza Arany-illusztrációi szerepelnek. (említve)

Losonci Miklós: A Nagy István csoport jubileumi kiállítása.

Pest Megyei Hírlap, 1977. jún. 22.

Miklosovits László

Cim nélküli metszetét hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. ápr. 29.
XVI. évf. 18. sz. 7. lap.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Miklosovits László

ÉLET ÉS IRODALOM

1972 MAR. 4

1021

Miklosovits László metszetei

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1972 APR 29

Miklosovits László
1021

TÁJ

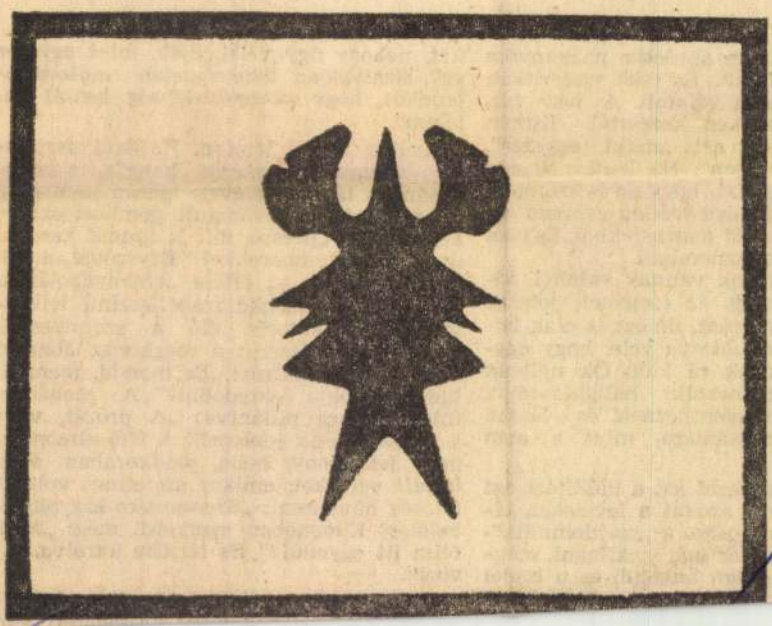

Miklosovits László metszete

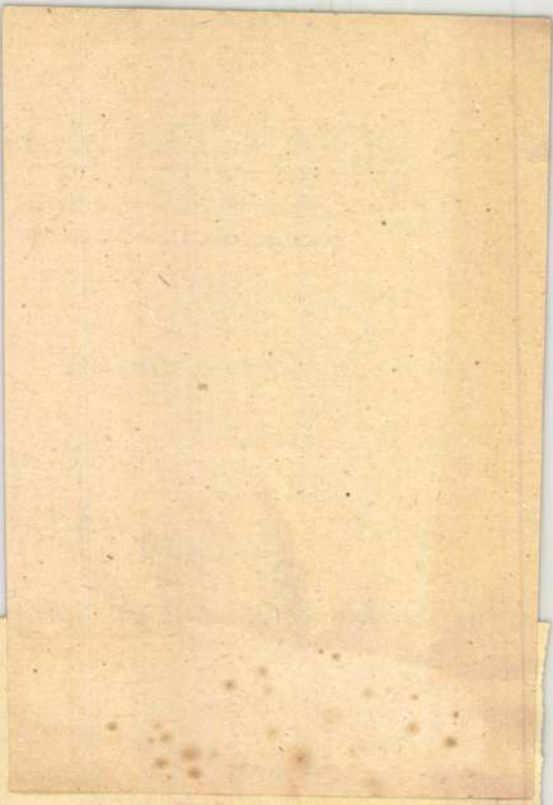

UPORGATÁS

m onnan aprócska nagyanyám
ozdulatait. És csak nagyritkán
e vissza valamit. A ház vár,
emzedéken keresztül. Ritkán
is csak azt: „majd egyszer",
n nemigen". Ha leutaznék egy
ak tudatni, hogy én is szeretem
olyan észrevétlen-gyorsan el-
ettő az öt nemzedékből. És nem
ekik megmondani.
zi barátok vannak valahol, ki-
ém velük az életemet, jólesne
ni egy órára, de ezt is csak ha-
agamat áltatva vele, hogy egy-
szakítok rá időt. Ők nyilván
magyarázzák hallgatásomat,
ők se jelentkeznek, és lassan
gymás számára, mint a nem
nok.
ellene nézni azt a kiállítást, azt
megírni azokat a leveleket, el-
oz az orvoshoz a „majdelmúlik"-
és egyszer már nekifogni, meg-
a rendesen angolul, és a budai
most nyílik az ezüstpelyhes

kat, nehogy úgy vélekedjék, mint egyszer egy sírnivalóan tehetségtelen műfordító-önjelölt, hogy „kenyéririgység beszél belőlem".

Azután újabb telefon. Hajdani osztálytárs-háziasszony ráérős hangja, a szemrehányás támadó élével: igazán nem szép tőled! Majd az övönaluli gombostűszúrás következik: „persze, mit is tudnál kezdeni ilyen *prózai* emberekkel!" Egyszóval, a lelkiismeretemet, az efféle „elhanyagolásoktól" úgyis örökké izabellaszínű lelkiismeretemet kotorja elő a szennyesből. Egyetlen mosószere: a meghívás. Jönnek. Már az előszobában: „És mondd, mennyit tudsz havonta összedobni?" A szobában, íróasztalomra pillantva: „A prózát, vagy a verset fizetik jobban?" A férj elmondja, hogy hátbizony, hehe, diákkorában ő is *irigált* verseket, amikor szerelmes volt. A feleség hozzáteszi: „Szerencsére kigyógyult belőle!" Elmenőben megkérdi még: „Nem félsz itt egyedül?" És férjébe karolva, távozik.

Utána mosogatás, takarítás, keserű szájíz

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1972 MAR 12

Miklosovits László

1021

1972. MÁRCIUS 12., VASÁRNAP

Miklosovits László: Szunyókáló

TUDOMÁNY TECHNIKA

NEMESÍT

A növénynemesítők az atom eredetű sugárzások mutáció keltő genetikai hatásainak fel használásával olyan növény fajtaváltozásokat igyekezne létrehozni, amelyek élelmezé si, gazdasági vagy művelés technikai szempontból megfe lelőbbek az ismert változatok

A korszerű gyümölcstermesztés

A táplálkozás-élettani vizsgálatok szerint szervezetünk egyik legfontosabb vitaminforrása a gyümölcs. Nagyon értékes a gyümölcsök szerves savés sótartalma is, mivel részben fedezik szervezetünk ásványisó-szükségletét, és kedvezően hatnak a szervezet sav-lúg egyensúlyára. Iz- és zamat-

magasra nyúló sudaras koron kialakítását, mert ezek a fá nehezen kezelhetők, a metszés nél, permetezésnél, gyümölcs szedésnél létrát kell használn hosszú idő után fordulnak csa termőre, hajlamosak a szaka szos termésre, nem hozna egyenletesen jó minőségű gyü mölcsöt. Mindezek elkerülhe tők, ha alacsony törzsű, ki koronájú termőkaros orsó fa alakot alakítanak ki, vagy sö vényszerűen nevelik a fákat a újabban kidolgozott sövénytí pusok szerint. A termésmeny nyiség már a harmadik-negye dik évben jelentős, és nagy ré sze kiváló minőségű. Nyolc éves almafák termése megha ladhatja a 100 mázsát is hek táronként, a sövényformába még többet is teremhet, ami

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
Előlap
1972/2

Miklosovits László

Teának való vizet tett föl a nezsóra, az ablakhoz bicegett, a gazda szemével leltározta föl az ébredező pusztát. Himlőhelyes széles arcával, fekete keretes szemüvegével olyan volt, mint a kobra.

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ: *PICASSO*

Álltak tizen a kocsinál a sárg
ban tanakodva és tarkukat-vakar
óriás követ. Szabó Gábor sóhajto
lendülettel a helyére tette.

Nagyobb csönd nem volt mé
akkor, ott, a kocsi mellett.

Csak azt nem tudom, vajon, az ámulattól vagy az irigységtől fagyott a szó társaiba.

Miklósovits László

a „Páva" c. rajza a
8. oldalon.

Pestmegyei Hírlap 1971 november 21.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

Miklósovits László

1972 FEB 13

1021

MIKLÓSOVITS LÁSZLÓ: ALKU

... írás és a

Heti jogi tanácsok

Több olvasónk kérte, hogy a másodállás, mellékfoglalkozás nemrég megjelent rendelkezéseiről adjunk tájékoztatást. Tekintettel arra, hogy ezzel a kérdéskörrel már többször foglalkoztunk, most csak olyan részletekre térünk ki, amelyek megválaszolását szükségesnek tartjuk.

Mikor áll fenn az összeférhetetlenség?

A Munka Törvénykönyve azt mondja, hogy tilos olyan második vagy további munkaviszony, vagy munka végzésére irányuló egyéb jogviszony létesítése, amely a dolgozó munkájával összeférhetetlen. Azt a dolgozót sem szabad foglalkoztatni másodállásban, vagy mellékfoglalkozásban az alárendelt, vagy ellenőrzött szervnél, aki az irányító, ellenőrző, vagy felügyeleti szervnél van alkalmazásban. Vonatkozik ez a megbízás vagy egyéb jogviszony alapján való foglalkoztatásra is. Ez utóbbi esetben a jogszabály felmentést ad a szerzői jog szerinti védelemben részesülő alkotói munkákra. Úgyszintén előfordulhat, hogy [illegible] gyelembe a másodállást, illetve a mellékfoglalkozást. A jubileumi jutalom tekintetében a pótszabadságtól eltérően csak a másodállásban és mellékfoglalkozásban eltöltött idők számíthatók össze, tehát azok az idők nem, amikor a dolgozó csak főfoglalkozású munkaviszonyban állott.

Azokkal az olvasóinkkal, akik azért panaszkodtak, mert korábban két másodállásuk volt, és most egyet azokból nem engedélyeztek, közöljük, hogy panaszuk nem alapos. A korábbi rendelkezések szerint is törvénytelen volt az engedélyezés, mert csak egy másodállás létesíthető. Mellékfoglalkozás több is lehet; a lényeg, hogy a dolgozó összes havi foglalkoztatottsága a háromszáz órát nem haladhatja meg.

Dr. M. J.

csillagok a halottaknapi gyertyásdobozon. Barna fény van a szobában. Kabátom is barnának látszik, pedig szürke. Piszpam. Hazafelé legalább nem kell majd kerülgetni a tócsákat. Otthon gatyára vetkőzöm és készítek magamnak egy jó

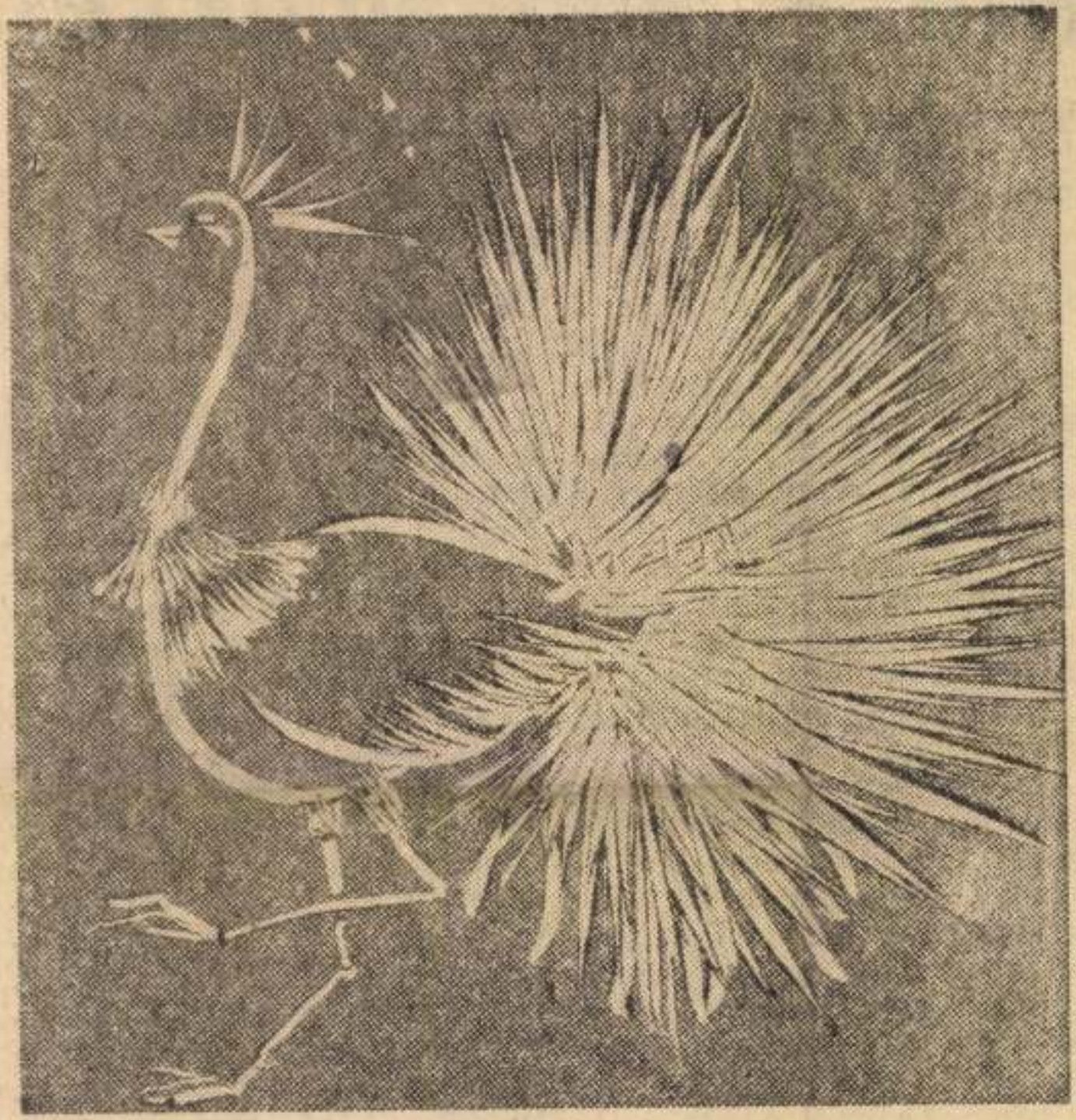

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ: PÁVA

... kötik össze.

tatás – l

jégkorszakkal fenyegetn
nem is azonnal, de 10
távlatában. Ugyanakk
északi sarkvidéken c
meteorológusok és glaci
sok a jéghegyek gyors
olvadásáról tudósítanak, ezt pedig szerintük az adott térségben a felmelegedésre lehet visszavezetni. A szeszélyes időjárás természetesen a meteorológiai jelentések készítőit is sok esetben „nehéz helyzetbe hozza". Nem csoda, hogy annyi tréfa forog közszájon az időjárás-kutatásról, különösen az előrejelzéssel kapcsolatban.

Napjainkban a meteorológusok igen komoly műszerekkel dolgoznak. Ezeket a műszereket különösen a síkvidéki, tengeri és hegyi állomásokon használják, de a mérési övezet kiterjedt az atmoszféra különböző rétegeire, a világűrre, sőt lassan a Holdra is, a repülőgépek, rakéták és

jainkban is nagy szerep vár a meteorológiai kutatásban. Különösen az aerológiában veszik hasznát a kisebb-nagyobb méretű ballonoknak. Az aerologia a meteorológiának az a részterülete, amely a magasban fekvő légrétegekben kutatja a légköri folyamatokat és azok törvényszerűségét. A léggömbök különféle műszereket emelnek a magasba. Ezek a műszerek elsősorban légnyomást, hőmérsékletet és légnedvességet mérnek. Az adatokat általában a léggömbre akasztott rádiószondák közvetítik a földi állomásokra. A rádiószonda a légköri adatokat elektromos jellé alakítja át és ezek a jelek modulálják az adót. A rádiószondák ma már a tranzisztorok jóvoltából kisméretűek, így sok esetben léggömbkosárra sincs

Miklósovits László

Képei szerepelnek a "Pest megyei tárlaton" a Nemzeti Galériában

Pestmegyei Hirlap 1971 szeptember 3o

4.old.

Miklósovits László

"Tanulmány" c. metszete
a 8. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1971 szeptember 19

Miklosovits László

a Délpesti megyei Nagy István csoport tagja. Tápiószentmártonban rendezett kiállításon mutatta be munkáját.

L.M.: Tárlat Tápiószentmártonban.

Pest Megyei Hírlap, 1972. jan. 25.

Miklosovits László

a Dél-Pest megyei Nagy István képzőművészeti csoport Tóalmáson rendezett kiállításán művei szerepeltek.

Losonci Miklós: Kiállítás Tóalmáson.

Pest Megyei Hírlap, 1971. okt. 29.

Miklósovits László

a „Nagy István" képzőművészeti
csoport tagja, Tóalmáson szerepel
kiállításon

Pestmegyei Hírlap 1971 október 24
12. old.

Miklósovits László
grafikusművész

1021

Műtermi beszélgetés

Megörökíteni a maradandót, az emberséget

Egy nyár (kisgrafika)

Néhány hete csak, hogy a század első évtizedének nagyhatású festője, Nagy István emlékére pályázati kiállítás nyílt Gyömrőn, amelyen a művészről elnevezett Dél-Pest megyei képzőművészeti csoport tagjai 42 alkotásukat tárták közönség elé. A tárlaton látható *Miklósovits László* öt tusrajza is, melyekkel a fiatal grafikus művész a megtiszteltetés *harmadik díjat* nyerte el. Most arról kérdezzük őt albertirsai otthonának műtermében, milyen új feladatot jelentett számára a tusrajzok elkészítése?

Ahogy ő látta volna

— Képeinek alapos tanulmányozásával igyekeztem megismerni a mester alkotó módszerét, ami természetesen, együtt járt azzal, hogy idővel olajfestményeinek és pasztelljeinek hangulatát is mindinkább magaménak éreztem. Így vált lehetővé az, amire törekedtem, hogy arról a pontról kiindulva, ahova ő eljutott, elkészítsem a kiállításon szerepelt öt darabból álló emléklap-sorozatot. Több célom volt vele. Egyrészt így adóztam az általam igen tisztelt mester emlékének, másrészt hozzám nagyon is közel álló művészetének segítségével jeleztem mindazt, amit századunk második felének embere lát és átél. Azt próbáltam bemutatni, szerintem miként látta volna Nagy István korunk emberét, örömeivel és gondjaival, közelebbi és távolabbi környezetével együtt. Természetesen a vállalkozás kiváló lehetőség volt arra is, hogy technikai készségemet növeljem, hiszen az emléklapok igen aprólékos, nagy figyelmet és pontosságot igénylő munkával készült tusrajzok.

— *További tervei?*

— Szeretném a most mindössze öt képből álló sorozatot bővíteni, hogy egy-két év múlva már harminc tusrajzzal jelentkezhessek egy kamarakiállításon.

Könyvillusztrációk

— *Min dolgozik jelenleg?*

— Sok időmet áldozom a könyvillusztrációkra. A most-tani könyvhéten jelent meg, az Európa Könyvkiadó gondozásában, a grúz *Fazil Iszkander* egyéni hangú, finom humorral átszőtt elbeszéléskötete, a Tiltott gyömölcs, melynek illusztrációit én készítettem. Ugyancsak a könyvhéten kerül közönség elé, a Magvető kiadásában, *Beppe Fenoglio* Micsoda gyönyörű tavasz! című könyve, az én borítóképemmel. Hamarosan kapható lesz *Hegedüs Géza* A megalázott Babilon című ifjúsági történelmi regénye is, melyet a Móra Könyvkiadó jelentet meg: számos korhű képet rajzoltam bele.

— *Gyakran találkozunk képeivel a népszerűvé vált Rakéta regényújságban.*

— Igen, rendszeresen rajzolok a regényújságnak is, mivel az változatos, frissítő munkát jelent, és módot ad arra is, hogy különféle technikai eljárásokkal kísérletezzem.

Sokféle eljárással

Nagy papírdobozban, vaskos mappák őrzik Miklósovits László *vázlatait*. Mint mondja, havonta több száz, több ezer készül belőlük. Jó részük vázlat marad, de akad közöttük olyan is, amelyre hosszabb időt és több munkát áldoz.

— *Mikor láthatunk belőlük válogatást a kiállító termekben?*

— Jó tapasztalatokat szereztem legutóbbi, tavalyi nagykőrösi és ceglédi kiállításomon. Az akkor bemutatott képeim először szerepeltek közönség előtt, és bár az érdeklődők nem marasztalták el őket, mégis úgy érzem, *érettebb alkotásokból* kell legközelebb kiállítást rendeznem. Igyekszem képeimen megörökíteni a körülöttünk állandóan és szédületes ütemben változó világból a maradandót, emberséget. Mind többször nyúlok vissza régi emlékekhez, de sok gondolatot, ötletet adnak a környezetemben megforduló gyerekek is. Sokat foglalkoztatnak népies hangvételű témák, és újabban, mint legutóbbi kiállításomon is láthatták, mai modern kérdések is.

— *Mi a vázlatok sorsa?*

— Különösen nyáron készül belőlük sok. A jobban sikerültek az őszi és téli hónapokban kapnak végső formát. Eddig igen sokféle eljárással készítettem képeimet. A *monotípia* ezernyi fajtája, rézkarcok, linó- és fametszetek teszik ki munkám nagy részét. Újabban kevesebb készül belőlük, főleg egyedi grafikai lapokat, linómetszeteket vagy igen aprólékos munkát igénylő tusrajzokat készítek.

A Nagy István emléklapok egyike

★

Miklósovits László nevével gyakran találkozunk néprajzi, történeti kiállításokon is. *Nagykőrösön* és *Cegléden*, az Arany János és a Kossuth múzeum termeiben számos, szépen sikerült *időszaki kiállítás* dicséri munkáját és hozzáértését. Reméljük, rövidesen újabb *plakátok* és *meghívók* invitálnak majd egyéni, sajátos hangvételű, önálló kiállításának megnyitójára is.

Khim Antal

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., Üllői út 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 JUL 17
Pestmegyei Hírlap

A szovjet OB nyilatkozata

A szovjet olimpiai bizottság kész megadni mindazokat a biztosítékokat, amelyek gazdaságilag, politikailag sportlétesítmények és egyéb feltételek tekintetében garantálják az olimpiai játékok megfelelő lebonyolítását — állapította meg kedden közzétett sajtónyilatkozatában Nyikolaj Andrianov, a szovjet olimpiai bizottság elnöke. Andrianov közölte, hogy a Szovjetunió részletes választ küldött a NOB-nak az 1980-as olimpiai játékok megrendezésére igényt tartó országokhoz intézett kérdéseire.

A szovjet olimpiai bizottság egyebek között biztosította a NOB-ot, hogy kész letétbe helyezni egy genfi bankban azt a pénzösszeget, mely garanciát nyújt a Nemzetközi Olimpiai Bizottságnak arra az esetre, ha a játékok megrendezésével megbízott város lemondana. A bizottság garantálja azt is, hogy amennyiben a NOB októberi bécsi ülésszakán Moszkvának ítélnék az 1980-as nyári olimpia rendezési jogát, a szovjet televízió mindent megtesz annak érdekében, hogy az olimpia eseményeit valamennyi kontinensen több százmillió ember kísérhesse figyelemmel. Andrianov hangsúlyozza: a Szovjetunióban semmiféle törvény vagy szokás nincs érvényben, amely zavarhatná avagy korlátozhatná a játékok lebonyolítását. A NOB által elismert összes személyek és csapatok számára garantálják az akadálytalan beutazást a Szovjetunióba.

A sportszerűségi verseny győztesei:

Pilis, Érd és Ceglé

Labdarúgó díjkio

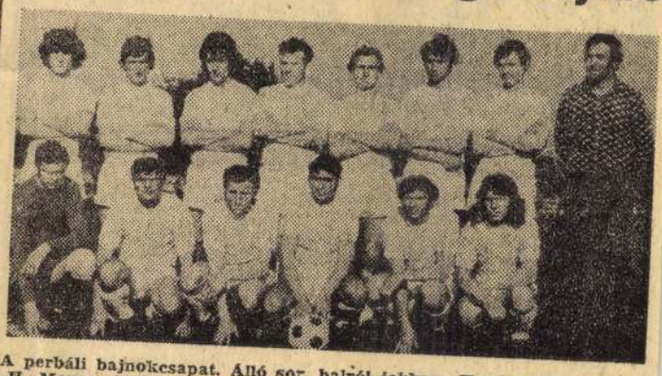

A perbáli bajnokcsapat. Álló sor, balról jobbra: Kovács III. Kovács II, Monos, Nyíri, Juhász, Pálfi, Kaiser, Povázsai László edző. Elöl: Németh, Kovács I, Nagy, Füstös, Bajkó, Faragó.
Ifj. Fekete József felvétele

A Pest megyei Labdarúgó Szövetség évzáró összejövetelének röpgyűlés jellege volt. Csak rövid ideig tarthatott az ünnepség, mert a teremre más igénylők is voltak. A várakozók udvarias gesztusának köszönhető, hogy felcserélték a két értekezlet sorrendjét.

Kapuvári Károly, a megyei labdarúgó-szövetség főtitkárának megnyitója után, *dr. Bencsik Mihály*, a PLSZ elnöke idézte fel a bajnokság jelentősebb mozzanatait. Természetesen a jövővel, az új bajnoksággal is foglalkozott. A megyei I. osztály, s a járások az átszervezés után jelentősen megerősödtek.

Ezután elsőnek a perbáli sportkör képviselője vette át a megyebajnoki érmeket, majd a két területi első, Bag és Veresegyház képviselői kapták meg az aranyérmet. A dobogós csapatok után a sportszerűségi verseny legjobbjait szólították. A megyebajnokságban a vándorserleget a Pilisi KSK nyerte el 40 ponttal.

Bővített krónika

SPORTÉVKÖNYV '73

Esztendőről esztendőre megjelenik a Sport Kiadó gondozásában a Magyar Sport Evkönyve, amely az elmúlt esztendő eredményeit ismerteti. Az 1973-as, most megjelent évkönyv bővített krónika, ugyanis bevezetőben a magyar sport átszervezésének jelentőségét ismerteti. Az állami irányítás bevezetésének első állomását 1973. április 1-én, az Országos Testnevelési és Sporthivatal megalakulása szerezve, s természetesen a nemzetközi eredmények sem hiányoznak.

Mindjárt az első sportágnál, az asztaliteniszné találkozhatunk Pest megyei csapattal. A férfi NB I-ben kilencedik lett a Ceglédi Vasutas, a női NB II-t. Abony a harmadik helyen zárta. Egyébként szinte minden sportágban fellelhetők Pest megyei csapatok és versenyzők nevei, s az évkönyv is tanúsítja, hogy

Lipódi volt a le

Szekszárdon háromnapos serdülő és ifjúsági országos ökölvívóversenyt rendeztek a Gemenc Kupáért. A Csepel Autó fiataljai jól szerepeltek, három első és négy második helyet szereztek.

A serdülőknél, az 1959—60-as születésűeknél papírsúlyban *Lipódi Zoltán*, pehelysúlyban *Varga István* végzett az élen. Lipódi kapta a legtechnikásabb ökölvívónak felajánlott tiszteletdíjat. Az 1958-as születésűeknél papírsúlyban *Farkas Zoltán* végzett az élen, harmatsúlyban *Czuri Sándor* második lett, akárcsak nagyváltósúlyban *Komár László*.

Az ifjúságiaknál két ezüst érmet szereztek a Pest megyeiek, a kisváltósúlyú *Far-*

Ma rajtol

Bár a francia sportban a tíz napja befejeződött labdarúgó-világbajnokság után most a Tour De France maratoni kerékpárosverseny a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 NOV 24

Pestmegyei Hirlap

Miklosovits László

1974. NOVEMBER 24., VASÁRNAP

1021

Furulyaszó

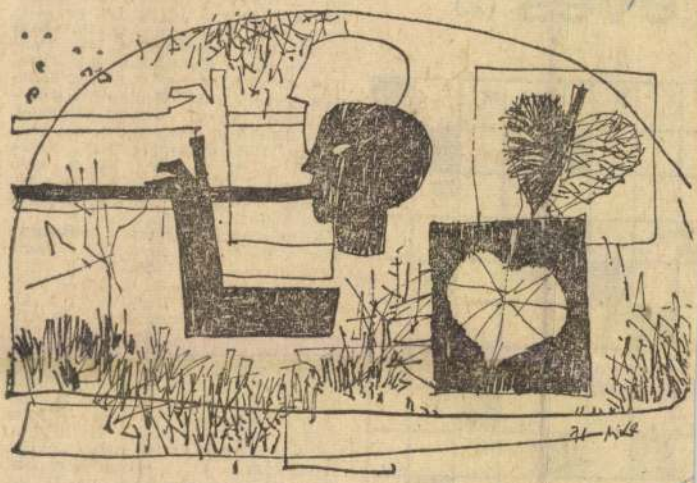

Miklosovits László

éves (2)

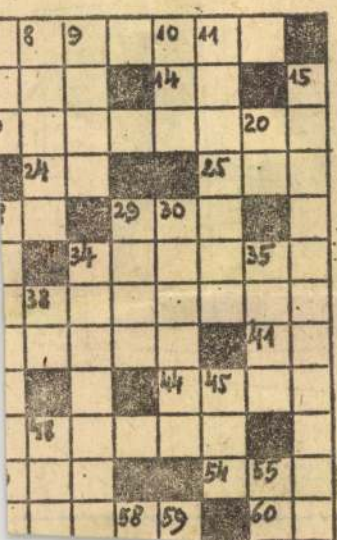

A helyes megfejtők közül könyvjutalmat nyertek: Kasza Tamás, 2750. Nagykőrös, Vadas u., C-épület III. 3., Prokopp Pál, 2034. Nagykovácsi, Bánya u. 6., Laposa István, 2085. Pilisvörösvár, Pozsonyi út 53., Tóth Sándor, 2191. Bag, Puskin u. 81., Komáromi Károlyné, 2700. Cegléd, Zrínyi u. 1/b., Gurdon Karoly, 1124. Budapest, Kosztka János u. 34., Török Endréné, 1071. Budapest, Peterdy u. 23., Igaz István, 1144. Budapest, XIV., Gvadányi u. 95. II., Kiss Géza, 1450. Budapest, VIII., Üllői u. 32. II., Vasért Vállalat, Fazekas Margit, 2038. Sóskút, All. Gazd.

Az októberi nyertesek névsora: Turi József 2760. Nagykáta, Jászberényi u. 55. — Tóth Lajos, 2117. Isaszeg, Somogyi B. u. 22. — Váci Mihály raj. 2120. Dunakeszi, 1. sz. ált. isk., Táncsics u. 5. — Joó Adrienne, 2600. Vác, Balassagyarmati út 70. II. 2. — Bende Edina, 2750. Nagykőrös, X., Abonyi u. 24. — Kovács Mónika, 2216. Bénye, Kossuth L. u. 1. — Ujvári Andrea, 2370. Dabas, II., Biksza M. u. 363/a. — Bella Julianna, 2100. Gödöllő, Thököly u. 24. — Pallaga Mária, 2220. Vecsés, Bessenyői u. 18. — Bálint Erzsébet, 2700. Cegléd, Kozma S. u. 11. G. III. 10. — Krajcsovics Gábor, 1051. Budapest, József A. u. 16. III. — Laki Csaba, 2243. Kóka. — Gyenizse Emese, 2112. Veresegyház, Virág u. 10. — Ficsor Andrea, 2316. Tököl, Fő u. 49. — Balogh József, 2628.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1974 OKT 6
Pestmegyei Hirlap

Miklosovits László

10 1021

Alkotók Pest megyében

Miklosovits László grafikáit szemlélve

Miklosovits László Vas megyéből érkezett Albertirsára, ahol feleségével, Orbán Edit grafikusművésszel közösen vizsgálja a táj és emberi környezet rajzajánlatait.

Lépésről lépésre halad előre gondolatokkal és egyre inkább egyénivé váló vonalvezetéssel. A rajz nemcsak az ábrázolás örömét jelenti számára, hanem a megismerésért vívott küzdelem fokozatait és eredményét is. Ilyen kettős megközelítésekkel elemezte a falu karakterének ősi rétegeit arcokban és fejfákban, a városi hangulatok vastörmelékes roncstelepét. Ez már: jelenidő. Picassóról szerkesztett kettős, hármas osztódású arcképében a kompozíciós tagolás szellemiségének kifogyhatatlanul ezerarcú lényét örökítette meg.

Miklosovits László számottevő fejlődéséről ceglédi, nagykőrösi, monori, dabasi és budapesti kiállításán adott számot, valamint az „Élet és Irodalomban" megjelent lapjai is a meglepetés erejével hatnak. Nemcsak a keze, hanem képzelete és gondolatvilága is izmosodik. Fáradhatatlan és termékeny. Alig éve fia született, s most a gyerekélmény szűrődik át rajzainak felületén, ahogy az új élet anya-apa karjaitól koszorúzva kap védelmet.

Bartók és Nagy István belső tájaival is kontaktust talál grafikája — az ő tágas határaikat a saját albertirsai felismeréseivel értelmezi. Innen származik művelőinek intellektuális fedezete, ezért kapott megérdemelten díjat a Nagy István-csoport idei nyári tárlatán. Bár fiatal — grafikai múltja jelentős. Ilyen eredményekkel maga mögött — készülődik új, az életmű szempontjából központi feladatokra. Mögötte a síkság, előtte a hegy, de nem féltjük Miklosovits Lászlót, mert a gondolat és a fantázia szükséges turistafelszerelésével csúcsok meghódítására vállalkozik, bizton tudjuk: sikerrel.

L. M.

CANTATA PROFANA (METSZET)

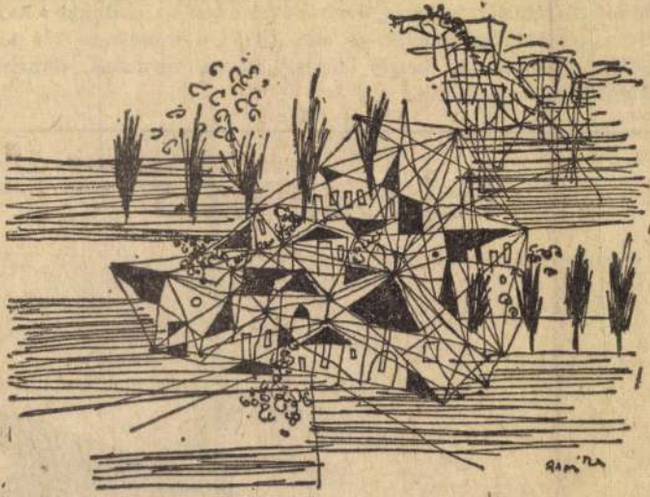

FALU (GRAFIKA)

Cölöpverés — percek alatt

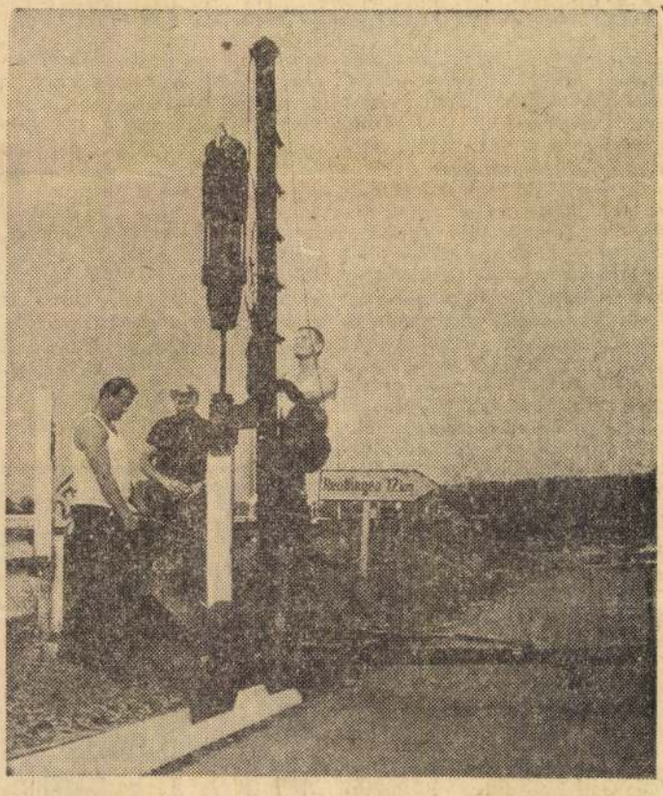

Az autópályák, országutak mentén sokféle oszlopot kell elhelyezni a biztonság érdekében: jelzőoszlopokat, sínvasból készített kerékvetőket, útjelzőtáblák cölöpjeit, stb. Minden oszlopnak egy-egy gödröt ásva, sok időt vesz igénybe a munka elvégzése, ezért Nyugat-Németországban újabban a képen látható berendezéssel — könnyű kivitelű cölöpverő kossal — oldják meg az oszlopelhelyezés feladatát. A benzinüzemű oszlopverő kos percenként 60—80 ütést mér a cölöpfejre, így nagyon rövid idő alatt beveri azt. A berendezés könnyen eltolható egyik munkahelyről a másikra, amikor pedig már nincs rá szükség, a kinyúló vízszintes részt az oszlophoz hajlítva, teherautóra emelik, és elszállítják a mindössze 130 kg súlyú alkotmányt, amely természetesen nemcsak útmenti munkákra használható.

Fejvédő háló

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1977 JÚL

Könyvvilág

Miklosovits László

1021

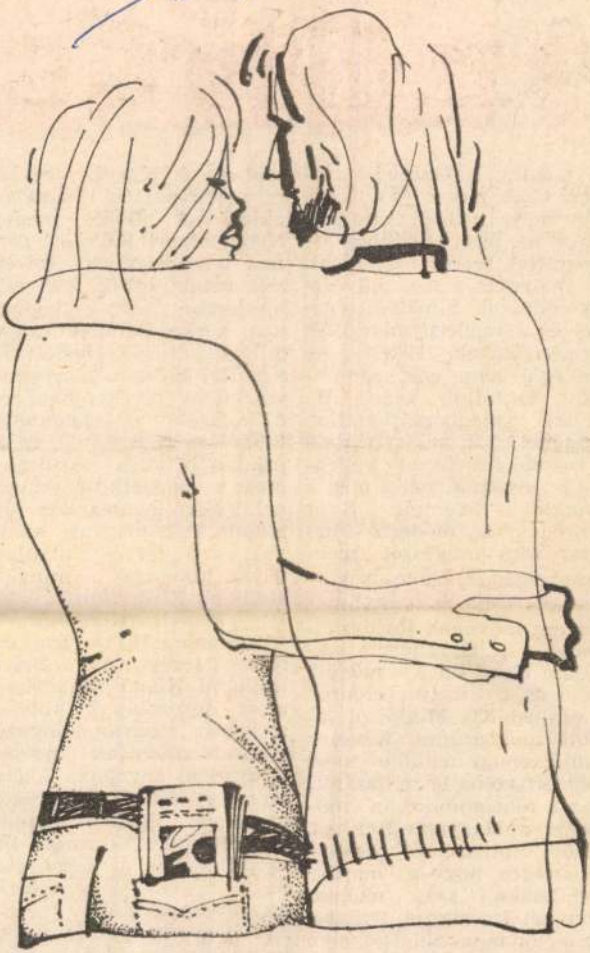

Miklosovits László rajza

Hair Gut...

Nyugodt, halkszavú ember. Csak akkor jön tűzbe, ha tanítványairól van szó, vagy ha úgy véli, hogy tipográfiai terveit, előírásait — melyeket a régi művésznyomdászok elmélyültségével és a modern mérnökök precizitásával készít — kollégái nem elég pontosan hajtották végre. Ha olyan „megbocsáthatatlan bűnöket" lát, mint például a rosszul festékezett, egyenlőtlen nyomás, néha még a hangját is felemeli. Kner Imrének, a modern magyar könyvművészet megteremtőjének, nemcsak vérszerinti rokona, tanítványa, hanem művének továbbfejlesztője is. Ő rendezte sajtó alá Kner Imre műveit, és ő írt a nagy elődről, Tótfalusi Kis Miklósról kitűnő monográfiát. Kevesen tudják, hogy nélküle nem jöhetett volna létre hazánkban a tömegbibliofilia műhelye, a Magyar Helikon. Első pillanattól kezdve felismerte, hogy a maroknyi lelkes, szép magyar könyvet létrehozni vágyó, de kellő tapasztalattal nem rendelkező nyomdász, szerkesztő, kiadói szakember összehangolt munkájával lehet megteremteni azt.

leutaztunk Knerék egykori officinájába, amelyet akkor a Békés megyei Nyomdaipari Vállalat gyomai telephelyének neveztek, megkerestük a régi mestereket, és a régi gépeken, a régi betűkkel, valami egészen új kezdődött. Ez egyúttal Haiman könyvművészeti tevékenységének új korszakát is jelentette. Először a Helikonnál, majd máshol is sorra születtek meg a nemzetközi színvonalat elérő, nemegyszer túlhaladó szép magyar könyvek, az ő tervei alapján. Olyan alkotások, mint a Helikon Klasszikusok, az Új Elzevir Könyvtár, a Monumenta Hungarica sorozatok tervei, vagy a Szépirodalmi Kiadó Mikrokozmosz sorozatának kötetei, az egész magyar könyvkiadásnak mutattak példát. Régi és új anyagok, klaszszikus és korszerű eljárások egyaránt helyet kaptak oeuvre-jében. Világosan kitapintható az a törekvése, hogy megtalálja a szintézist a magyar könyv nemzeti hagyományai és a mai mondanivaló kifejezésére leginkább alkalmas könyvalkotási módszerek között. Mikor könyvművészeti el-

Miklosovits László, grafikus

Az 1967-ben alakult Nagy István Csoport festői szobrászi társulás rangját emelte, hogy az induláskor olyan művészi minőségadott mértéket a többieknek, mint pld. Kocsis László, Miklosovits László és még többeknek művészete.

Lasonci Miklós: A Nagy István Csoport tíz éve. Pest Megyei Hírlap, 1977. szept. 21.

Miklosovits László

Nagykőrösön mutatkozik be a művészházaspár – M. Orbán Edit – Miklosovits Lászlónak metszeteit láthatjuk. A kiállítás júl. 15-30 ig lesz nyitva.

Pestmegyei Hírlap, 1973. júl. 12.

Miklosovits László grafikusművész

Nagykőrösön rendezik meg az albertirsán élő fiatal műmészházaspár – Orbán Edit – közös kiállítását, mely ma nyílik meg.

Pestmegyei Hírlap, 1973. júl. 14.

Miklosovits László

Héthörnapi mesék lúció
30x50

6. Miskolci Országos Grafikai
Biennálé '71.

Miklósovits László

Hétköznapi mesék lincó

32 x 53 cm.

Studio 71

Miklosovits László

a II. Dél-pesti képezőművészeti kiállítás Nagykőrösön megnyílt. a kiállítás díját ítélték oda a művésznek, Heiling György- és Stumpf Ferenccel együtt.

Pest m. Hírlap, 1942. máj. 23.

Miklosovits László

a Dél-Pest megyei Nagy István Képzőművészeti csapat az Kötvös klubban mutatkozik be, ahol „Cantata Profana" grafikasorozata szerepel. (emlitve)

Tamás Ervin: A grafikától a plakettig.

Pest Megyei Hírlap, 1971. máj. 18.

Miklosovits László

Két metszetét bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. márc. 4.
XVI. évf. lo. sz. 2. lap

Miklósovits László

Illusztráció

Eduard Petiska: A híd
Tükör, 1976. július 27–16 oldal

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 JUL 23

Pest m. Hírlap

Miklosovits László

1021

KIRÁLY — Miklosovits László linómetszete

való építmény. 37. hörpintette. 40. Jó gás. 41. B. G. 42. S 45. Beatrix rövideb a régivel szemben ló. 50. Tartsd mag (régiesen). 54. Ipar macska van benne het tudni, hogy m O. O. G. 58. Róma szál az ár... 61. 63. Főzelékféle. 65. ...-Mayer Sándor (1839—98), magyar festő. 67. Az I. világháború hírhedt német kémnője volt.

FÜGGŐLEGES: 1. Ismerd be! 2. Villamosipari üzemünk röv. 3. A jelenlegi napon. 4. Becézett női név. 5. Szürke madár. 6. Rövidítés menetrendekben. 7. L. S. A liba hangját utánzó szó. 9. Fohász. 10. Női név, vidékies rövidséggel. 11. Európai nép. 12. Mészkő hegyvonulat a Közel-Keleten, északi csúcsán van a karmeliták híres kolostora. 13. A Berzsenyi-idézet második része. 17. Villásfarkú madarak (a 3. négyzet „CS"). 20. Nyílás a jégen (névelővel). 21. A magasból levesz. 24. Az ott levő. 26. Azok a személyek. 29. A Berzsenyi-idézet negyedik része. 31. Délnyugat röv. 35. A leghátul levő. 38. erőnk szerint a legnemesebekért.

KÖNYVJUTALMAT NYERTEK: Klinghammer Józsefné (Bp. XI., Szakasits A. u. 64/a.), Hartmann Istvánné (Bp. XIV. Törökőr u. 47.), Haraszti Emil (Bp. VI., Eötvös u. 34. I. 8.), Váradi Ferencné (Bp. VIII., Népszínház u. 53.), Babinszki János (Penc, Felsőpenci út 3.), Dósa József (Érd, V., Rákóczi u. 10.), Kónya Katalin (Gödöllő, Nyisztor György tér 3. A/1.), Simák Sándor (Vác, Földvári tér B/1 4 ép.), Tóth Zsuzsanna (Táborfalva, Dobó u. 6.), Kékesi János (Bernecebaráti, Széchenyi u. 75.).

GYERMEKREJTVÉNY

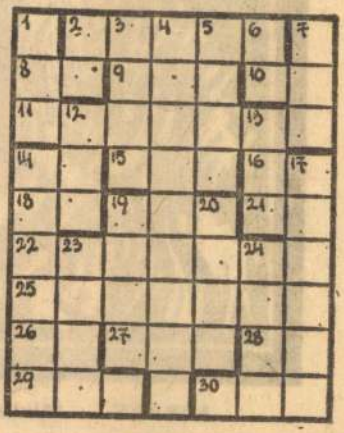

Pajtások! A balatoni nyaralókat nemcsak a tó remek vize várja,

---

robi és a Holnaplátók. Fantasztikus rádiójáték. VII. rész: Ütközet a világűrben. 8.35: Rafael Arié énekel. 9.00: Hírek. 9.03: Gyermekrádió. 10.00: Hírek. Időjárásjelentés. 10.05—12.03: Zenés műsor üdülőknek. Közben: 10.30—10.33: Német nyelvű hírek. 11.00—11.05: Hírek. Időjárásjelentés. 11.05—11.08: Angol nyelvű hírek. 11.30—11.33: Orosz nyelvű hírek. 11.45—11.50: Néhány szó zene közben. 12.00: Hírek. 12.03: Zenekari muzsika. 13.00: Hírek. 13.03: Tanár úr, hol nyaral. 13.20: Mendelssohn műveiből. 13.45: Idő-járás- és vízállásjelentés. 14.00—18.00: Kettőtől hatig. Közben: 14.30—14.35: Hírek. Körzeti időjárásjelentés. 15.30, 16.30: Hírek. 16.33—16.36: Műsorismertetés. 17.30, 18.00: [illegible] 18.05: Kül-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Pestmegyei Hirlap

Miklosovits László

1021 1974. SZEPTEMBER 22., VASÁRNAP

Vízparton

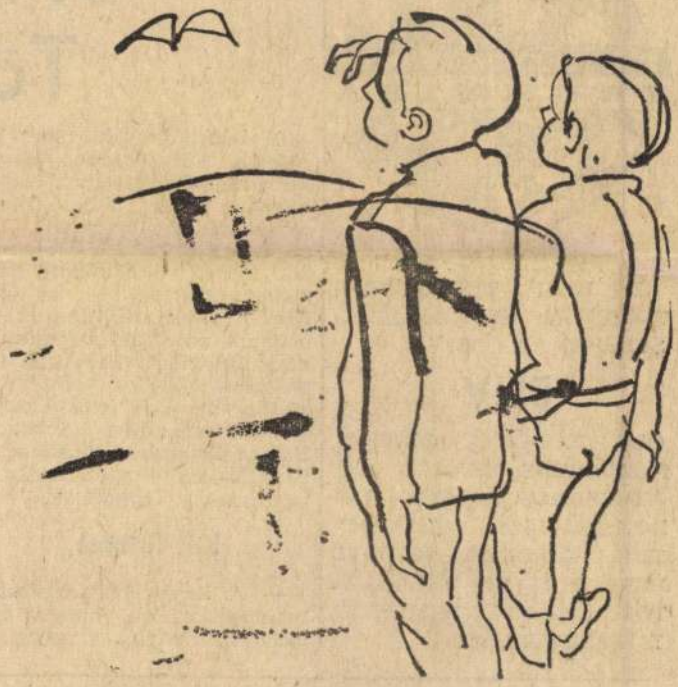

Miklosovits László rajza

TUDOMÁNY TECHNIKA

E HETI TUDOMÁNY—TECHNIKA ÖSSZEÁLLÍTÁSUNKAT AZ ŐSZI

BNV

ÖLTÖZKÖDÉS, OTTHON, HÁZTARTÁS, SZABAD IDŐ ÁRUSZAKCSOPORTOK ÚJDONSÁGAIBÓL VÁLOGATTUK, MELYEK KÖZÖTT PEST MEGYEI VÁLLALATOK, ÜZEMEK TERMÉKEIT IS BEMUTATJUK

BNV
Tö

A háziasszonyok réme az ételszag. Főzés közben beivódik a hajba, ruhába, s a vöröshagyma, zeller átható illata sokszor órákig érezhető a lakásban. Épp ezért a Mechanikai Művek törökbálinti üzemében gyártott — az őszi BNV-n vásári díjat nyert — konyhai ózonizáló berendezés nagy feltűnést keltett a fogyasztási cikkek nemzetközi kiállításán. A K jelzésű pavilonban bemutatott termékről *Kalász György*, kereskedelmi főosztályvezető adott szakmai tájékoztatást lapunknak.

Két főtípus

— A konyhai szagelszívó berendezéseinket három éve gyártjuk nyugati exportra,

TRAKIS

Mikrohullámú

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1972 APR 11.

Miklosovits László grafikus

A FEK klubjában, április 16-án vasárnap este 7 órakor nyitják meg Miklosovits László grafikus kamarakiállítását. Megnyitót mond: Szilágyi Miklós, a Kossuth Múzeum igazgatója.

de Németh, a vendégek, [illegible]

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
Miklosovits László grafikus
1972 AUG 4

Pest m. Hírlap

Címlaptervek

Dosztojevszkij *A félkegyelmű* című regényének új kiadásához készített címlaptervét *Miklosovits László* albertirsai grafikus. A tervet a kiadó elfogadta. A fiatal művész több egyéb címlapterven és illusztráción is dolgozik.

aki kitűnően beszélt magyarul.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1972 MÁJ 20

Miklósovits László

1021

Miklósovits László metszete: Műterem

heti jegyzet

S IRODALOM CIKKEIHEZ

...orral szembeállítva

...nszky előtt nyiltan kom-
...ak vallotta magát.

...lik és ledorongolónak
...adása Lázárnak, hogy a
„összebékíteni" akartam,
...em volt jogom, mivel
...ajossal semmiféle köze-
...csolatom nem volt." Nem
...nit ért Lázár közelebbi-
...em alapján azonban el-
milyen természetű volt
sünk. Mindenesetre volt
...zeli, mint Lázáré Bajcsy-
...yvel, akit ő ennek alapján
...ak mert nevezni, sőt, ahhoz
...ságot vesz a *Valóság*ban,
egyébként jószándékú
Lajossal mérje össze.
...nben az összebékítési jog
...apcsolatok közeliségén mű-
kötekedőt egy járókelő-

nek is „joga van" összebékíteni az utcán. Cikkemből nem is olvasható ki semmilyen összebékítési igyekezet. Lázár itt csapdába esett, mert nem értette meg —óv— finom és árnyalt fogalmazását, aki a két író *szellemének* összebékítésére gondolt. Ez, mint —óv— nagyon helyesen megállapítja, a két író egyforma nagyságából önként következő természetesség. Ajánlom Lázárnak, ebben a vonatkozásban fogadjuk el őt döntőbírónak! Mint ahogy én is teljes mértékben egyetértek Lázár Vilmos hozzászólásának utolsó bekezdésével. Valóban bízzuk az utókorra, hogy a különböző „emlekezéseket konfrontálva", melyikünk változatát ítéli valószerűbbnek.

Talpassy Tibor

Az igazság árnyalatai

egy megjegyzést általános-
a Talpassy Tibor—Lázár
vitához: minden bonyolul-
valóságban, mint ahogy azt
...n hittük és hiszik sokan
...a is. A Horthy-rendszer ha-
...nyzatainak frakcionáltsá-
végletesen nagymérvű volt;
...gyar jobboldal prefasiszta
majd a nemzeti szocializ-
...métországi uralomrajutása
próba elé állította lehetsé-
...zai összefogásukat, hogy azt
...gen konkrét módon, kisebb
...zokban célravezető elemez-
...s volt a helyzet a válság esz-
...ben, más 1933, más München
...s így tovább.

...y Lajos útinaplójának — ezt
...fél sem vitatja — általános-
...rossz visszhangja támadt. Az
...ermészetes, hogy József Atti-
...zár Vilmos, Agárdi Ferenc,
...zett lebeszélni az írót a
...ások közléséről. De miért
...télezhető az fel, hogy Baj-
...ilinszky is károsnak tartotta
...bbi közlést? Bajcsy-Zsi-
...y jobboldali radikális volt,
nacionalista alapon állt
...en a fasiszta imperializmus-
...ülpolitikailag mint a hitleri
...ország egyik komoly poten-
ellenfelére tekintett a Szov-
...óra.

...talán azt is meg kell jegyez-
...ikor „Nemzeti radikalizmus"
...könyve megjelent, akkor „a
...r fasizmus harci program-
...mmel írtak róla kritikát a
...ikban. A korabeli végletes
...kben nem volt hiány, Né-
Lászlót például „az irodalom
...ájának" nevezte egy másik
...us. Kodolányi útja pedig a
...ncas években valóban balról
...a vezetett, de hogy milyen
...e volt ebben személyes
...ságainak, Gergely Sándorral
...sokkal kapcsolatos összeütkö-
...ek és — ezt Kodolányi tette
...szenvedélyesebben szóvá — a
...ista kritika baloldali gyer-
...etegségének, azt tüzetesebb
...eg kell vizsgálni. Én nem ta-
lehetetlennek, hogy az általa
...ban is nagyrabecsült *publi-*
Nagy Lajos tévedését, ennek ellenére 1935-ben észrevette s — lehet igaza Talpassy Tibornak — ő is a közlés abbahagyását javasolta. A Lázár Vilmos által idézett József Attila mondat („... oly elszánt, oly bátor, hogy akkor is a hatalom mellé áll, ha agyoncsapják") nem perdöntő érv, írt ő az „új szellemi front" ügyben más kortársakról is hasonló szellemességet. Kodolányi egyébként József Attilán — legnehezebb éveiben — talán még szerkesztő társainál is többet segített.

Vitatkozzunk, mert van is min vitázni, de talán kisebb, finomabb, az árnyalatokra és az igazságra jobban ügyelő szekerce-csapásokkal.

Bokor László

Megjegyzés

Az utinapló-„affér" körülményei és indítékai változatlanul homályosak ugyan, de glosszánk nem is ezt tette szóvá. Hanem azt, hogy amikor Talpassy Tibor a két író évtizedes ellentétét ismertette, nem számolt a ténnyel: Kodolányi János a 30-as évek közepétől mindinkább jobbra tolódott, s ennek is szerepe lehetett — a 30-as évek végén, a 40-es évek elején — a két író viszonyának elmérgesedésében. Hogy ezt „csak igen konkrét módon, kisebb szakaszokban célravezető elemezni", abban Bokor Lászlónak igaza van, ezért a vitát mi lezárjuk, s átengedjük azoknak a folyóiratoknak, amelyeknek dolga épp az ilyenfajta elemzés.

Talpassy hozzászólását egyébként a „hallgassuk meg a másik felet is" — elve alapján közöltük, s nem azért, mintha teljes érvényűnek találnánk. Hiszen a két író politikai nézetkülönbségét most sem látszik tudomásul venni, pedig a „punctum saliens" végül is ez: Nagy Lajos következetes baloldalisága, amelyet aligha lehet éppen Kodolányihoz képest megkérdőjelezni.

A szerkesztőség

A HÉT KULTURÁLIS ESEMÉNYEIBŐL

Új könyvek

VERS

VLADIMIR HOLAN: SZAVAK BARLANGJA. (Európa)

SZÉPPRÓZA

DÉR ENDRE: MI PULÓVERESEK — HOLTAK HÁTÁN. Regények. (Szépirodalmi)

GERGELY MIHÁLY: ÉLETÜNK, HALÁLUNK. Regény. (Szépirodalmi)

POLGÁR ANDRÁS: APUKA. Regény. (Szépirodalmi)

ALAN WINNINGTON: A HOLTNAK HITT EMBER. Bűnügyi regény. (Kossuth)

WILHELM HAUFF: A SPESSARTI FOGADÓ. Regény. (Móra)

NATHANIEL HAWTHORNE: A SKARLÁT BETŰ. Regény. (Kriterion, Bukarest)

TANULMÁNYOK, VISSZAEMLÉKEZÉSEK

ROMAN JAKOBSON: HANG — JEL — VERS. Tanulmányok. (Gondolat)

CSÁKY JÓZSEF: EMLÉKEK A MODERN MŰVÉSZET NAGY ÉVTIZEDÉBŐL (1904—1914). Visszaemlékezések. (Corvina)

PSZICHOFIZIOLÓGIA. Tanulmányok. (Gondolat)

NIEDERHAUSER EMIL: FORRONGÓ FÉLSZIGET. A Balkán a XIX—XX. században. (Kossuth)

VÁLYI ZSUZSA: A MÁSIK AMERIKA. (Magvető)

JAROSLAV JIRANEK: A XX. SZÁZADI CSEH ZENÉRŐL. (Zeneműkiadó)

ALBUMOK

CARTOGRAPHIA HUNGARICA. (Magyar Helikon)

WELLNER ISTVÁN: RÉGI BUDAI ÉS PESTI LÁTKÉPEK. (Képzőművészeti Alap)

KÓS KÁROLY: A VARGYASI FESTETT BÚTOR. (Dacia, Kolozsvár)

Filmbemutatók

KOMA KALANDJAI. Színes, szinkronizált szovjet film. Bemutató: május 25-én.

RABSZOLGÁK. Színes amerikai film. Bemutató: május 25-én.

EGY VÉGZETES NAP. Bolgár film. Bemutató: május 25-én.

Színház

NEIL SIMON: ÍGÉRETEK... Bemutató a József Attila Színházban, május 20-án.

CSOKONAI—GÖRGEI—STARK: LILLA ÉS A KÍSÉRTETEK. Bemutató a békéscsabai Jókai Színházban, május 21-én.

SZOMORY DEZSŐ: BELLA. Bemutató a Vígszínházban, május 25-én.

MOLNÁR FERENC: A HATTYÚ. Bemutató a Madách Színházban, május 26-án.

MIKSZÁTH KÁLMÁN: A NOSZTY FIÚ ESETE TÓTH MARIVAL. Bemutató a veszprémi Petőfi Színházban, május 26-án.

Hangversenyek

BARANYI KLÁRA zongoraestje a Zeneakadémia kistermében, május 20-án.

SZERVÁNSZKY VALÉRIA zongoraestje a Zeneakadémia kistermében, május 21-én.

A MAGYAR ÁLLAMI HANGVERSENYZENEKAR hangversenye az Erkel Színházban, május 22-én.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725
1974 MÁJ – 3
Magyar Ifjúság
Miklosovits László

Várod az újabb unokát, belenyugodtál abba a pár napba, amit nyaranta lent vagyunk.

1021

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ RAJZA

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 MÁR

Könyvvilág

Miklosovits László

1021

Miklosovits László rajza Iszkander: Tiltott gyümölcsök című elbeszéléskötetéhez (Európa)

ötletekből szőtt
sznó kék kabá-
os helyzetek és
esebeli állatkák
elyzeti tréfákból
át. Réber László
mpásan illesz-
, a kötet min-
rzik a grafikus
edve.

szánkázó diófa
kötve **30 Ft**
ze *Az igazi Ib-*
ár több mint
elent. E roman-
gvételű történe-
kötetben meg-
is, amelyeket
got járása köz-
t át gyerekek-

Piroska.

slava. Csehszlo-
s kiadás (Móra).
19 Ft
tavasztól őszig.
mekek számára
rdította Tordon
rációkat Dušan

bőgőben?
ló. Uzsgorod.
közös kiadás.
19 Ft
dról szól a lit-
énye. A remek
természetisme-

Orosz—magyar nagyszótár I—II.
Szerkesztette Hadrovics László
Akadémiai. XV + 1152 + 1072 oldal, kötve **450 Ft**
Negyedik kiadás.

Orosz—magyar kéziszótár
Szerkesztette: Gáldi László.
Akadémiai. Kb. 960 oldal, kötve kb. **140 Ft**

Jog

Békés Imre:
Gondatlanság a büntetőjogban
Közgazdasági. Kb. 460 oldal, kötve kb. **66 Ft**

A gondatlan bűncselekmények statisztikai gyakoriságának az utóbbi évtizedekben bekövetkezett emelkedése és társadalmi hatóerejének növekedése az iparitechnikai fejlődés következménye. Bemutatja a szerző a szándékos és a gondatlan bűncselekmények különbözőségét, a gondatlanság szociálpszichológiai és individuális jellemzőit, a jog értékrendszere szerinti gondatlan tudattartalom kialakulását; a tudatos és a hanyag gondatlanság ismérveit s értékeli a joggyakorlatot.

a konjunktúr
gazdasági vál
Közgazdaság
440 oldal, kö
Második kiad

Dr. Juhász G
Iparvállalato
pártellenőrzé
Kossuth.
Kb. 70 oldal

Gazdag tap
használva e
vállalatokna
zetek gazd
szervező, k
munkáját.
a Központi
vemberi
teendőkkel.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Miklósovits László

Magyar Nemzet

1973 JUN 24

1021

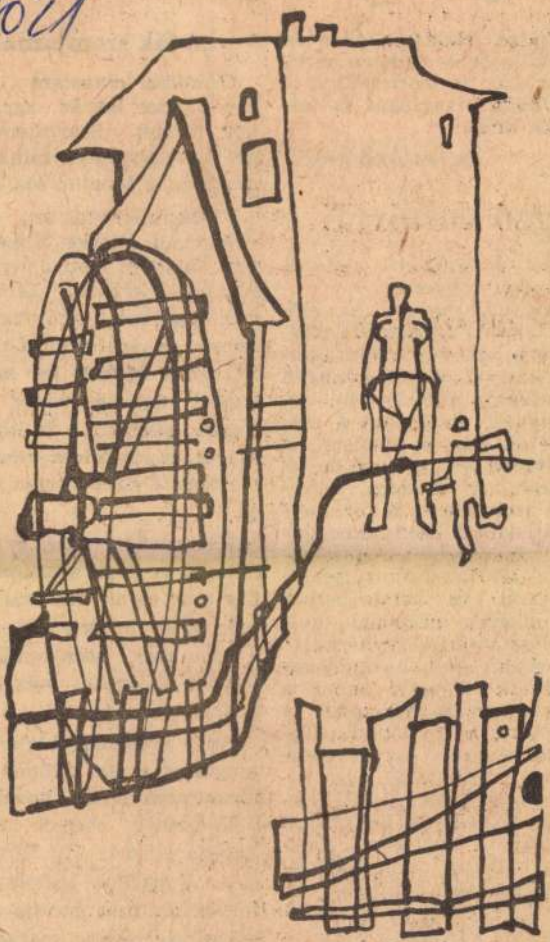

Miklósovits László illusztrációja Iwaszkiewicz Mater Johannájához. A mű hamarosan megjelenik az Európa Könyvkiadó gondozásában.

dor Endre,
Kassák Lajo
ját. De szép
mai Óbuda
oldanák kis

juk-
nér-
sze-

Béres Andrásné

virágzó kultúrtáj

megfelel a korszerű pedagógia követelményeinek.

Manapság, amikor az előadott tananyag ésszerű csökkentése a cél, egyre fontosabbá válnak az olyan könnyen áttekinthető, szemléltető segédkönyvek, amelyeket a diákok — de még a felnőttek is — szívesen és érdeklődéssel forgatnak. A modern térképészeti technika és a történelmi statisztikai módszerek kínálta lehetőségekkel kidolgozott és szerkesztett történelmi térkép- és kartodiagram füzet jelentős nagyságú tankönyvi szöveget pótolhatna!

A másik, amit hangsúlyozni kívánok az, hogy ennek a hatalmas mocsárvilágnak a lecsapolása, a folyók, a patakok szabályozása, az árvédelmi gátak megépítése *nagy jelentőségű munka volt*, egyrészt a fizikai és az anyagi erőfeszítések nagysága, másrészt a népszaporulat elhelyezéséhez szükséges újabb termőföldek nyerése, *a társadalom anyagi bázisának kiszélesítése miatt*. A magyar vízügyi építőmunka van olyan nagy jelentőségű, mint a hollandoknak a tengertől elhódított és hódítandó földekért

gény, elhanyagolt ... szomorúságán lehetne segíteni.

Földszinten lakom, utcánk végig van ültetve fákkal. Éppen ablakom előtt az egyik fa száradni kezdett. Elhatároztam, hogy e fát sajátomnak tekintem és gondozom. Levágtuk a száraz ágakat és naponta kapott egy-két vödör vizet. Végre sikerült a fa körül a száraz, rögös földet meglazítani, hogy a vizet jobban beszívja.

Három hét után gyönyörű zöldellő fa állott ablakom előtt. Ma már olyan hajtásai vannak, hogy amikor fúj a szél, a friss ágak ablakomig hajlongva köszönik meg a gondoskodást.

Nagy szárazság idején talán megtehetné ezt minden olyan földszinten lakó, növénykedvelő ember, akinek ablaka, kapuja előtt fa áll. Természetesen a parkok növényeinek, fáinak öntözési gondja a Fővárosi Kertészeté marad.

Molnár Béláné
Budapest

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-068, 337-748, 340-728

Pestmegyei Hírlap

Miklosovits László
1021

1978. JÚNIUS 17., VASÁRNAP

Csigaház

Miklosovits László linómetszete

KERESZTREJTVÉNY

ERKEL

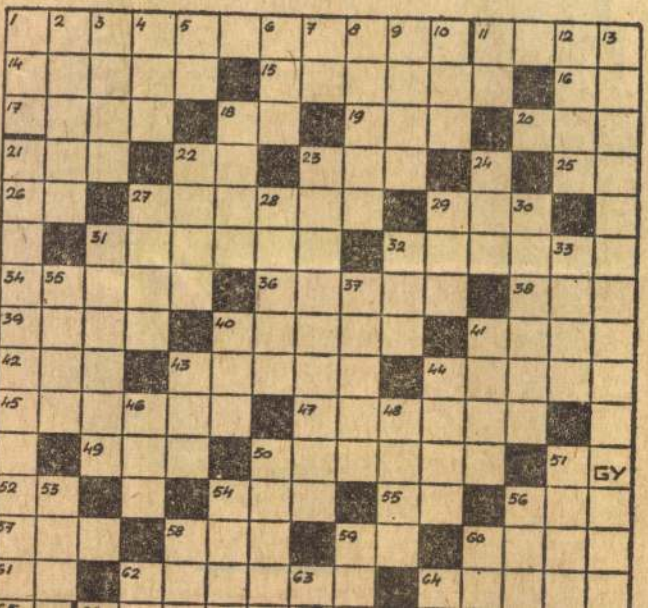

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 MÁJ 2 9
PEST MEGYEI HIRLAP
Miklosovits László

Hírlap 1021

KÖNYVÜNNEP

zemiramisz függőkertje, az egyiptomi piramisok és sorolhatnám az ókori világ hét csodáját a modern technika vívmányaival karöltve. Az emberi kéz alkotta hatalmasságok között nem tartjuk számon a legnagyobb csodát, az írott szót. Az emberiség legnagyobb találmánya, hogy az emberi agy szüleményei nem vésznek a feledés homályába. Évezredes kultúrák szellemi termése látott napvilágot a hieroglifák megfejtésével. A ninivei könyvtár ékírásos kőtáblái tudósítanak az ókori Mezopotámia nagyjairól és hétköznapjairól. Középkori másoló barát képét látjuk a polcokhoz láncolt kódexek díszes kezdőbetűiben. Kevesek sajátja az írás tudománya és a könyv egészen a tizennegyedik századig. *Gutenberg* mester nevéhez fűződik a könyv forradalma. Az ő találmánya által vált viszonylag gyorsan sokszorosíthatóvá, tömegközlésre alkalmassá a könyv. Találmányának igazi lényege nem is maga a nyomtatás technológiája, hanem a betű sokszorosítása. Tulajdonképpen az ő ötlete alapján készülnek a mai irodalmi termékek is, mígnem egyszer a számítógép el nem foglalja majd a szedőgépek helyét. Ez az információáradat meggyorsítását jelentheti majd. Az amerikai *Mc Luhan* sokkal nagyobb veszéllyel kürtölte tele a közelmúltban a világot. *Gutenberg Galaxis* című művében vészharangot kongat a könyv mindenhatósága fölött. A veszély okát és eredetét a televízióban látja.

A képi látás úgymond megöli az olvasásra késztetést. A kisgyermek rászokik arra, hogy házhoz szállítva, „készen tálalva" hozzájuthasson a tudáshoz, amelyet sokkal gyötrelmesebben kap meg az olvasás útján. Az emberiség fantáziája ellustul — mondja —, s így a tudás felszínessé válik. A világot megfosztja e szerkezet a délutáni olvasgatások lelket szépítő emelkedettségétől, s az elmélyülés magasztos érzésétől.

Szerencsére ez a veszély ténylegesen nem fenyeget. A könyvtárosok megmondhatói, hogy egy-egy regény tévés filmesítésekor megsokszorozódik a forgalom, elfogynak a könyvespolcról maguk a művek. Az egymást erősítő hatás tendenciája ez. A könyv hatalmát jellemzi *Szerb Antal* az irodalomtörténész, aki Baudelaire olvasásakor így sóhajtott föl: *„Az első szerelemnél is többet jelentett".*

Miklosovits László rajza

Móricz Zsigmond az élet szerves részének tekinti az olvasást: *„de hogy a könyv teljesíthesse ezt a mindjobban ráháruló feladatot, kell, hogy az emberek bízzanak benne. A közönség hite emeli a magasba az irodalmat is."*

A könyvhét alkalmából Babits Mihály szép soraival szeretném olvasóinknak leírt szóba vetett hitét erősíteni:

„Ó, ne mondjátok azt, hogy
a Könyv ma nem kell,
hogy a Könyvnél több az
Élet és az Ember:
mert a Könyv is Élet, és él,
mint az ember —
így él: emberben könyv, s
a Könyvben az Ember."

Erdősi Katalin

K + HÍREK + HÍREK + HÍREK + HÍREK + H
HÍREK + HÍREK + HÍREK + HÍREK + HÍREK

MA: 1977. május 29. Vasárnap. Pünkösd.

A Nap kél 3.53 — nyugszik 19.30 órakor.

A Hold kél 15.18 — nyugszik — 1.41 órakor.

HOLNAP: 1977. május 30. Hétfő. Janka napja.

A Nap kél 3.53 — nyugszik 19.31 órakor.

A Hold kél 16.35 — nyugszik 2.15 órakor.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS

Változóan felhős idő, csapadék nem valószínű. Hajnalban a keleti országrészben néhány helyen köd. Mérsékelt, időnként kissé élénkebb, változó irányú szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet: 18, 23 fok között.

A Balaton vizének hőmérséklete Siófoknál tegnap 18 fok volt.

— **Fogadóóra.** Lakatos Tibor, a megyei tanács elnökhelyettese május 30-án, hétfőn fél 10-től fél 1-ig hivatali helyiségében fogadóórát tart.

— **Hová visz az út?** A Magyar—Jugoszláv Közlekedési Állandó Bizottság szakértői az M 7-es autópálya és a 71-es nemzetközi főútvonal építéséről tanácskozva megállapodtak az új út nyomvonalának vezetéséről: eszerint az M 7-es, illetve a 71-es út Nagykanizsát is kikerülve a magyar és a jugoszláv területen a lakott helyeken kívül vezet Varasdig.

Saját termésből

A bankok államosítása

HARMINC ÉVVEL EZELŐTT, 1947. május 29-én fogadta el a Minisztertanács a bankok állami ellenőrzéséről szóló rendeletet.

Mint ismeretes, a bank hitelek közvetítésével, illetve nyújtásával, valamint pénz adás-vételével foglalkozó vállalat. A tőkés bank egyrészt kamatfizetés mellett összegyűjti a kis összegű megtakarításokat, és főként a „szabad" (vagyis különböző célokra még le nem kötött) kapitalista bevételeket és pénztőkéket (passzív műveletek); másrészt pénztőkéket bocsát megfelelő kamatért a vállalkozók rendelkezésére (aktív műveletek).

A magyarországi tőkés nagybankok közül a Pesti Hazai Első Takarékpénztár 1839-ben, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 1845-ben alakult. A bécsi Rotschild-bankház alapította a Magyar Általános Hitelbankot (1867), Malvieux francia tőkés pedig a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bankot (1869). A Magyar Kereskedelmi Bank Rt, a későbbi Angol—Magyar Bank Rt. 1890-ben alakult.

A Minisztertanács rendelete azt jelentette, hogy az ország egész gazdasági élete szempontjából oly fontos bankok kikerültek a magántőke ellenőrzése alól; a helyükbe lépő szocialista bankrendszer pedig már mindinkább a közösség, az egész társadalom érdekeit szolgálta.

— **Csecsemőápolási versenyt** rendeznek Gödöllőn a járás általános és középiskolás vöröskeresztesei számára május 30-án, délelőtt fél 10-kor Gödöllőn a helyi Vöröskereszt-szervezet épületében.

— **Menetrendváltozás.** A Balatoni Hajózási Üzemigazgatóság ezúton értesíti az utazóközönséget, hogy személyhajó- és kompjáratait május 29-től az előnyári menetrend szerint közlekedteti.

KÖZEPES NÉGYES

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a 21. játékhéten 5 találatos szel-

Százezer forint a Vörö

Hantos János a váci

Tegnap délután a Madách Imre Művelődési Központban gyűlt össze a Vöröskereszt váci szervezeteinek 110 küldötte, hogy az V. kongresszus előtt megvitassa a városi vezetőség beszámolóját az elmúlt négy esztendőben végzett sokrétű munkáról.

Az értekezleten — melyen részt vett *Hantos János*, a Magyar Vöröskereszt főtitkára, *dr. Csicsay Iván*, a Pest megyei tanács elnökhelyettese, *Aranyosi László*, az MSZMP Pest megyei bizottságának osztályvezető-helyettese — *Paulicsek Imre* városi titkár számolt be az egészségnevelésben, az egészségnevelési ismeretterjesztésben, az idős kórúak gondozásában elért eredményekről, és az alkoholizmus elleni küzdelemről.

A hozzászólók között *dr. Tóbiás István*, a Szőnyi István Kórház belgyógyász főorvosa az intézmény orvosainak és nővéreinek odaadó ismeretterjesztő munkájáról beszélt, akiket több mint 500 alkalommal hallgattak meg Vácott és a községekben. *Czmorek Ilona* főnővér arról a tanfolyamról szólt, amelyet a kórház újszülöttosztályán az elsőgyerme-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1976 JUN 15
Tükör
Miklosovits László

1021

Miklosovits László rajza

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 APR 3

PEST MEGYEI HIRLAP

Miklosovits László

1021

Harmonikaszó

Miklosovits László tusrajza

Másfél évtized nagy idő, még egy lexikon történetében is. Akkor jövök rá, amikor kezemben az 1962-ben megjelent Új Magyar Lexikonnal próbálom kisilabizálni egy település múltját: *Szobét*. A hatodik kötet 255. oldalán a lap alján a következő szöveg olvasható: „Önálló tanácsú község Pest megyében, a szobi járás székhelye. Lakosainak száma 2570 (1960-as adat) vasúti határállomás a magyar—csehszlovák határon, az Ipoly torkolatánál. Erdőgazdaság, ÁG kőbánya (andezit).

összecsukni is alig lehet, tar
talma tervrajzoktól, térképek
től, helybeli üzemek szocialist
brigádjainak leveleitől dagad
Aztán előkerül az elmúlt öt é
statisztikája is arról, mit jelen
tett Szob életében a lakossá
önként vállalt munkája. 197
ben még csak egymillió 2
ezer forintot, tavaly azonba
már majdnem négy és fél mi
liót. 1976-ban minden helyb
lire —a csecsemőktől az a
gastyánokig — *lakosonké*
1328 forintnyi társadalmi mu
ka jutott. Összehasonlítások
csupán egyetlen számadat a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1976 FEB 29

Miklosovits László

1021 7

Töprengő

Miklosovits László rajza

K + HÍREK + HÍREK + HÍREK + HÍREK + H
HÍREK + HÍREK + HÍREK + HÍREK + HÍREK

MA. 1976. **február 29.** — Vasárnap, **Elemér** napja.

A nap kél 6.27 — nyugszik 17.27 órakor.

A hold kél 5.46 — nyugszik 17.16 órakor.

HOLNAP 1976. **március 1.** — Hétfő, **Albin** napja.

A nap kél 6.25 — nyugszik 17.29 órakor.

A hold kél 6.11 — nyugszik 18.19 órakor.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS

Általában kevés felhő, valószínűleg csapadék nélkül. Helyenként ködös idő, egy-két helyen ködszitálással. Mérsékelt, változó irányú szél. Legmagasabb nappali hőmérséklet: mínusz 3, plusz 2 fok között.

— Tanuló munkások. A Szerszámgépipari Művek nagymarosi gyáregységében százhuszonketten dolgoznak, a szakmunkások mellett gyakorlatlan betanított munkások is. Az üzemi tervek a szakértelem színvonalának emelését tűzik célul, több dolgozó jár szakmunkásképző tanfolyamra, s az idén várhatóan tizenhétről negyvenre emelkedik az ipari tanulóik száma.

— Segítik a háztájit. A bugyi Tessedik Sámuel Termelőszövetkezet az idén jószá-

— Fogadóóra, dr. Csalótzky György a Pest megyei Tanács VB-titkára március 1-én, hétfőn 9-től 11 óráig hivatali helyiségében fogadóórát tart.

— Fejlődő állami gazdaság. Pest megye tíz állami gazdaságában az utóbbi öt esztendőben a foglalkoztatottak száma 12 százalékkal csökkent, viszont az egy főre jutó termelési érték — mint ezt a közelmúltban készített számvetés tükrözi — az 1975. évi 120 ezer forintról, 200 ezer forint fölé emelkedett.

— Vándorgyűlés az egészségnevelésről. A mezőgazdasági kemizálással összefüggő egészségügyi ártalmak megelőzéséről a Vöröskereszt-szervezetek egészségnevelési feladatairól, a termelőszövetkezeti üzemegészségi továbbfejlesztésről tanácskoznak az egészségügyi és a mezőgazdasági szakemberek azon a mezőgazdasági egészségnevelő vándorgyűlésen, amelyet március 12-én rendeznek Cegléden, a Magyar—Szovjet Barátság Tsz, növényház kombinációjában.

— Kölcsönstatisztika. A dunaharaszti Takarékszövetkezet az utóbbi öt esztendő alatt 125 millió forint kölcsönt folyósított tagjainak, akik több mint 10 ezer esetben vették igénybe ezt a szolgáltatást. A pénzt többnyire lakáskorszerűsítésre fordították.

Egy percre...

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 JUL 27
TÜKÖR
Budapest

Miklosovits László

1021

Miklosovits László rajza

gerent

á. Erre Vögelein megkereste Éva Braunt, és megkérte, bírja rá Hitert, hogy fogadja a gratulálókat. Éva Braun nógatására Hitler kellet-enül kiment a fogadóterembe. Fö-ényesen végigrobogott a termen, fu-ólag kezet szorított mindenkivel, míg az illető éppen csak annyit ormolhatott el, hogy „minden jót", visszavonult. Hans Baur, Hitler ezető pilótája és Beetz másodpiló-a, Rattenhuber, Hegl és Schädle va-amivel az éjjeli megbeszélés előtt bunker fogadótermébe ment, hogy elköszöntse Hitlert, amikor szobá-ából a tanácsterembe megy majd

R
N

ann

yzéseiből 5.

ann

át. Hitler útközben kezet fogott mindegyikükkel, és továbbsietett.

A megbeszélés igen rövid volt, s utána Hitler a szobájában teázgatott Éva Braunnal.

Április 20-án reggel Linge már 9 órakor felkeltette Hitlert, mert Burgdorfnak fontos hírei voltak a frontról. Hitler kibújt az ágyból, átment a dolgozószobába, és ki sem nyitva az ajtót, megkérdezte Burgdorftól, mi történt. Burgdorf a csukott ajtón át jelentette, hogy hajnalban az oroszok Guben és Forst között áttörték a frontot, hogy az áttörés nem nagy, s hogy ellenlökések folynak. Azt is jelentette, hogy annak a katonai alakulatnak a parancsnokát, amelynek szakaszán az oroszok áttörtek, a helyszínen főbe lőtték, mert nem állt helyt. Hitler válaszképpen csak ennyit mondott:
— Küldje ide Lingét.

Linge, aki ott állt az ajtónál Burgdorf mellett, jelentkezett:
— Mein Führer?
— Linge, még nem aludtam. Egy órával később, kettőkor ébresszen. Miután Hitler felkelt és szobájában megreggelizett, Linge kokaint cseppentett a jobb szemébe. A cseppektől enyhült a szemfájdalom, s ebédig eljátszott kedvenc kölyökkutyájával, Wolffal. Az ebédet Hitler Éva Braun és a titkárnők társaságában költötte el.

Délután három óra körül a birodalmi kancellária parkjában Hitler felköszöntésére küldöttségek gyűltek össze a Hitler Jugend részéről Axmann vezetésével, és a Közép hadseregcsoport részéről Strőwének, a főhadiszállás kommendánsának a vezetése alatt, valamint Obersturmführer SS Drobe, a „Führer őrszázadának a parancsnoka, százada néhány SS-legényével. Mivel Hitler nem nagyon szívesen hagyta el az óvóhelyet, a küldöttségek egyvonalban sorakoztak fel, közvetlenül a bunker bejárata előtt. Hitler felhajtott gallérú szürke köpenyben, Puttkammer és Linge társaságában feljött a parkba. Hitlert megpillantva mindenki vigyázzba vágta magát, és fasiszta köszöntésre lendítette karját.

Hitler utoljára látja az eget

A parkban a zenepavilon bejáratánál állt Himmler, Bormann, Burgdorf, Vögelein, Hewel, Lorenz, Hitler orvosai: Morell és Stumpfegger szárnysegédjei: Schaub, Albert Bormann, Albrecht, Johannmeyer, Below és Günscher. Himmler odalépett Hitlerhez, és gratulált születésnapjához. Hitler szórakozottan kezet fogott vele, majd a többieket is sorjában üdvözölte. Utána odament a küldöttségekhez. Meggörnyedve, akár egy aggastyán, lábát húzva végigsétált a felsorakozottak arcvonala előtt. Mindegyik küldöttségnek a vezetője kilépett a sorból és köszöntötte Hitlert. A Közép had seregcsoport tisztje bőrmappában

Miklósovits László

Illusztráció

Vasilij Sukosin: Lidar hanyött

Ujtükör, 1976. nov. 9 – 8 oldal.

Miklosovits László

Metszetét bemutatja a lap -cim nélkül- a cimlapon.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. január 1.
XVI. évf. 1. sz. cimlap

Mehlósavits László

grafikus

„Galambok"
„Flora"
„Anyaság"

} repro

Losonczi Miklós: Amatőr művészek.

Művészet, 1971.november - 32.oldal

Miklósovits László
grafikus

A fiatal grafikus szinvonalas teljesítményét ismerjük meg a kiállításon.

Losonczi Miklós: Annatör művészek,
Művészet, 1971. november - 32 lap

Miklósovits László

„Alku" c. rajza a 9. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1972 február 13

Miklósovits László
albertinai festő

Győrött a megyei TIT

Radnóti Klubjában szerepelnek

Viállitáson művei

Pestmegyei Hírlap 1972 február 18

4. old.

Miklósovits László

„Szunyókáló" c. rajza

a 8. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1972 március 12

Miklosovits László

"Illusztráció /részlet/" cimmel hozza a lap a müvész rajzát.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. május 12.
XVII. évf. 19. sz. 10. lap.

Miklosovits László grafikusművész

A ceglédi Kossuth Muzeumban nyitják meg a művész kiállitását április 2o.-án, -mint a lap kulturális eseményeket ismertető rovata közli.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. ápr. 21.
XVII. évf. 16. sz. 2. lap.

Miklosovits László

"Műterem" cimmel két metszetét a cimlapon hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. május 2o.
XVI. évf. 21. sz. cimlap.

Miklosovits László

Kétcsövü puskaagyat ábrázoló metszetét bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. szept. 16.
XVI. évf. 38. sz. 13. lap.

Miklosovits László

Női fejet ábrázoló rajzát hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. aug. 26.
XVI. évf. 35. sz. 6. lap.

Miklosovits László

"Madár" c. művét hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. szept. 2.
XVI. évf. 36. sz. 3. lap.

Miklosovits László

Bekötött fejü nőt ábrázoló metszetét bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. szept. 9.
XVI. évf. 37. sz. 2. lap.

Miklosovits László

"Cegléd" cimmel városrészt ábrázoló rajzát bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. szept. 23.
XVI. évf. 39. sz. 13. lap.

Miklosovits László

művei porakoznak az értékskála felső regióiban.

Losonczi Miklos: Pest Megyei Pedagógusok Dabasi Tárlata

Raptanitás 1972/4 32 old.

Miklosovits László

"Karácsony" c. kompozicióját hozza a lap. Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. dec. 23. XVI. évf. 52. sz. 13. lap.

Miklosovits László

Galambducot ábrázoló müvét bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. febr. 17.
XVII. évf. 7. sz. 3. lap.

Miklosovits László

"Könyvboritó-terv" cimmel hozza a lap a művész rajzát, cirill-betüs felirattal.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. jan. 27.
XVII. évf. 4. sz. 11. lap.

Miklosovits László

"Csigaház" c. képét bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. jan. 6.
XVII. évf. 1. sz. 4. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
PEST M
HÍRLAP
1973 FEB 11

Miklosovits László

1973. FEBRUÁR 11. VASÁRNAP

Tanulmány

1021

Miklosovits László rajza

KERESZTREJTVÉNY

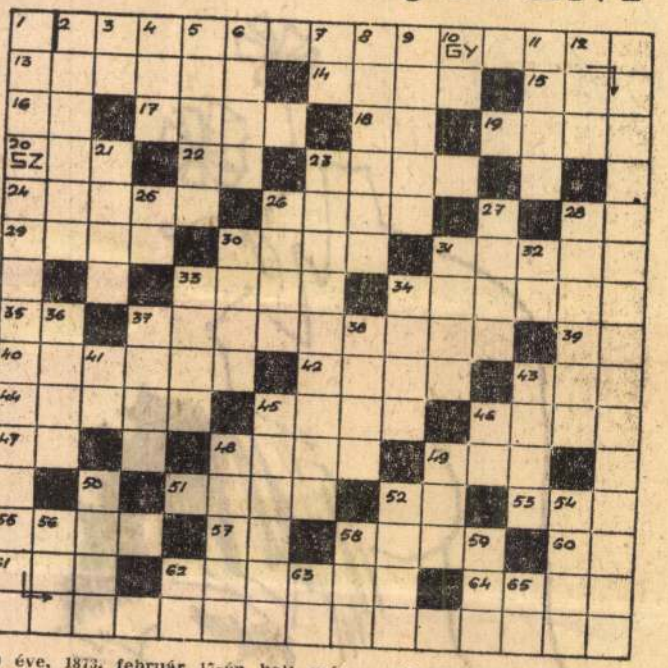

100 éve, 1873. február 17-én halt meg a kiváló francia vígjátékíró, Molière. Az ő emlékére idézünk a „Mizantróp"-ból:

„Én pedig száműzetve, mindentől megtiport,
itt hagyom ezt az örvényt,
ahol a bűn sikolt . . ."

Folytatását lásd a vízszintes 2., függőleges 1. számú sorban.

VÍZSZINTES: 13. Fénymásoló eljárás. 14. Női becenév. 15. Kocára tett összeg. 16. Skálahang. 17. Szalonnát párol. 18. Szolmizációs hang. 19. Hölgy — németül. 20. Szegedi Úszó Egyesület. 22. Kötőszó. 23. Súlymérték. 24. Ódon. 26. Matematikus, egyetemi tanár (Manó, 1863—1946). 28. Személyes névmás. 29. Harry . . ., neves francia színész, filmszínész (1883—1943). 30. Természetes gyógyvíz. 31. Változik a hangja. 33. Középkori itáliai városállamok vezetője. 34. Columbia fővárosa. 35. Világtáj, rőv. 37. Rizses-húsos étel. 39. Határrag. 40. Nem halad a korral. 42. Kivet. 43. Űrmérték. 44. „. . . a gyümölcs" (Steinbeck-regény). 45. A Pó mellékvize. 46. Algériai kikötő. 47. A japánok sakkhoz hasonló nemzeti játéka. 48. Göngyöleg. 49. Világkorszak. 51. A függőleges 23. szám alatti ügyfele. 52. Kötőszó. 53. Nagyon régi. 55. Angol főnemesi rang. 57. Indulatszó. 58. Sok fa van benne. 60. Revüben van. 61. Nemzeti Torna Egylet. 62. R. Strauss operája. 64. A vízszintes 58. sz. alatti jelző lehet.

FÜGGŐLEGES: 2. Finn gőzfürdő. 3. Tavasz kezdete! 4. „....carte". 5. Háziszárnyasok. 6. Férfinév. 7. Indíték. 8. Kör alakú tárgy. 9. Attila hun neve. 10. Lónak mondjuk. 11. Folyósít. 12. Gázló madár. 21. Női becenév. 23. Vesz, elad. 25. Jegyez. 26. Kétkerekű versenykocsi a régi rómaiaknál. 27. Káka termécsomója. 28. Kialudt vulkán a Bakonyban (413 m). 30. Divat. 31. Ilyen medve is van. 32. Állóvíz. 33. Népi hangszer. 34. Színművésznőnk (Anna). 36. Szőlőtámasz. 37. Lakbért fizet. 38. Azsiai nagyhatalom. 41. Indonéziai gépkocsik jelzése. 43. Olasz folyó. 45. Hasonlít rá. 46. Egyforma betűk. 48. Magyar származású osztrák romantikus költő (1802—1850). 49. Könyörög. 50. Koros. 52. Numizmatikusok gyűjtik. 54. Tiszta égbolt. 56. Az SZTK elődje. 58. Mutató névmás. 59. Elődje. 62. Kettős betű. 63. Csont — latinul. 65. Meghódítása napjainkban történik.

BEKÜLDENDŐ: a vízszintes 2., függőleges 1. számú sorok megfejtése.

MEGFEJTÉSI HATÁRIDŐ: egy hét.

A JANUÁR 28-I SZÁM REJTVÉNYÉNEK MEGFEJTÉSE: (Vízszintes 1:) Egy művészet, amelyben élet van, nem (Függőleges 33:) alkotja újra a múltat, hanem (Vízszintes 38:) folytatja.

KÖNYVJUTALMAT NYERTEK: Tóth Istvánné (2750. Nagykőrös, Kecskeméti u. 1.), Molnár Vilmos (2030. Érd, Attila u. 7.), Nagyróczei Ottóné (2117. Isaszeg, Erdő u. 20.), Füle Mihályné (2600. Vác, Istenmalmi u. 11.), Tóth Józsefné (2330. Dunaharaszti, Bajcsy-Zsilinszky u. 118.), Földi Györgyné (1183. Budapest, Szegfű u. 20.), Tóth Ágnes (1700. Cegléd, Bercsényi u. 12/A), Magyar Dénes (2750. Nagykőrös, Szolnoki u. 53.), Donka István (2092. Budakeszi, Erdő u. 98.), Haidú Mária (2092. Budakeszi, Sziklai Sándor tér 1—3. gyógyszertár).

GYERMEKREJTVÉNY

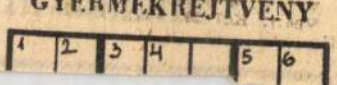

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1973 JAN 27

Miklosovits László

1021

lélt jelenléte, hátterében a huszadik század időben-térben hosszúra nyúlt árnyaival.

szánt eszközöket, lettek végül is a század legsajátabb ereklyéi". Legszentebb föladatának ma is azt

szerében meghatározhatja önismeretünket.

Miklosovits László: Könyvborító-terv

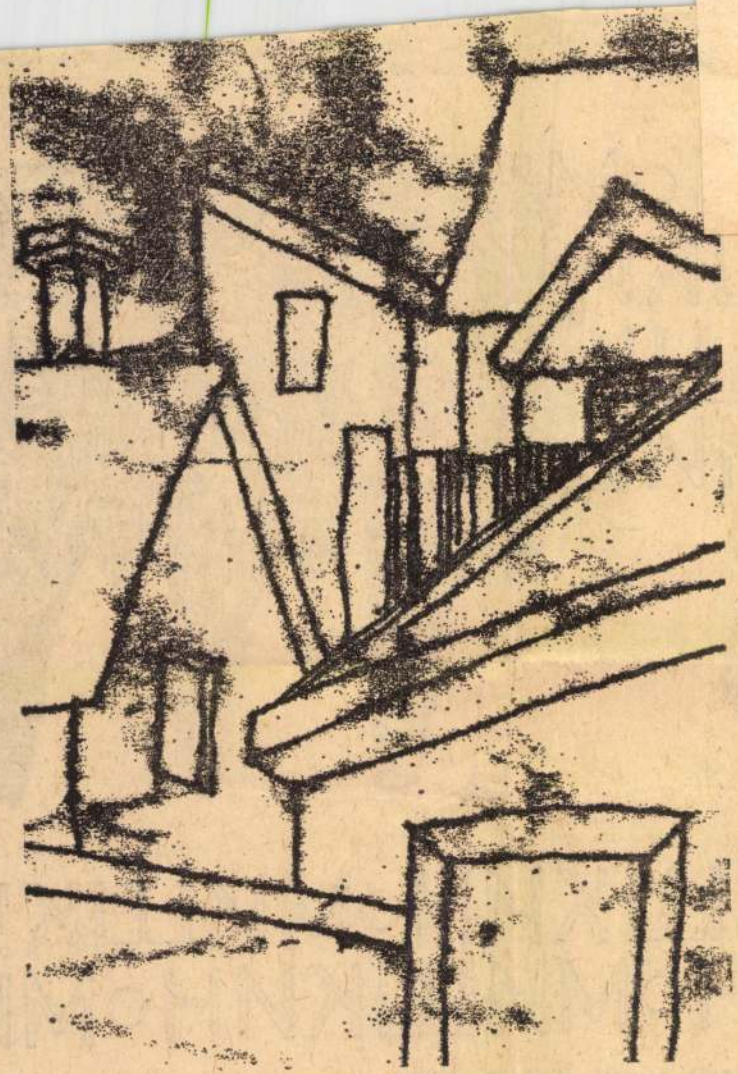

Mészfalvi Gusztáv: Házak

nak? Mondhat, persze — sokkal több ez, mint a pars pro toto —, a képeit akasztják a kiállításon, vagyis nyilvánosságot kap végre. — *Elakasztottak*, dohog a művész máskor, vagyis rossz falra, sötétbe esetleg a „szégyenterembe" tették a festményét a tárlaton. Párbeszéd: — Milyen jó N. N. munkája! — Ugyan; csak *jól akasztották*.

Büszke vagyok rá, hogy Ida Chagall a Chagall-katalógus dedikációjában megköszönte „*ahogyan* akasztottam a papát". „Frank elvtárs, csak szerdán tud jönni az akasztóbrigád" üzeni a gondnok, — nem döbbenek meg, mint az olvasó: „Nem baj, elkészülünk idejében, akkor is", lassan harmadik évtizede vagyok az akasztóbrigádok eszmei vezetője, a felbújtó.

A *begyűjtés* nem terménybetakarítást, még csak nem is személyeknek a Gyűjtőfogházba való szállítását jelenti a képzőművészeti élet nyelvén. Begyűjtés — képek, szobrok begyűjtése — a nagy kiállítások előtt van. Például a Műcsarnokban a *Nemzeti Kiállítás* előtt. (Ez a cím is folklór már, vagy harminc éve nem hívják nemzeti kiállításnak a nagy tárlatot.) Rajokban vonulnak ilyenkor a művészek a Dózsa György úton a Műcsarnokba, olyan lát-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
1973 MAJ 6-
Miklosovits László
Pestmegyei Hírlap grafikus

KIÁLLÍTÁS A MŰZEUMBAN

Miklosovits László grafikái

A DÓZSA-SOROZATBÓL
Miklosovits László grafikája

A CEGLÉDI KIÁLLÍTÁS-LÁTOGATÓK jól ismerik *Miklosovits Lászlót*, hiszen első — 1970-es — ceglédi bemutatkozása óta városunkban is, másutt is gyakran kiállított kisebb kollekciókat, illusztrációs mukáját pedig országos lapokból s a Ceglédi Hírlapból követhettük nyomon. A fiatal grafikusnak az egyéni formavilág kialakításáért, gondolatai, érzései maradéktalan kifejezéséért folyó mindennapos küzdelme, szívós erőfeszítése tehát — úgy tűnhet — a *„nagy nyilvánosság"* előtt folyt az elmúlt években. A gyakori szereplés — minden művésznél — azt a látszatot kelti, mintha a „műhely" titkaiba azon frissiben beavatná a kívülállókat, ami azt is jelenti, hogy egy-egy összefoglaló bemutatkozás alkalmával nem állíthat ki ismeretlen anyagot, csupán egybegyűjti, amit részleteiben egyébként is ismerünk.

Aki a gyakori szereplésből ilyen következetetést von le, feltételezve, hogy Miklosovits *„szabályos"* művészalkat, feltétlenül *nagy és kellemes meglepetésben lesz része*, ha megnézi a mostani kiállítást. Mert — becsülendő következtetéssel — nem arra vállalkozott Miklosovits László, hogy az innenonnan már ismertet egybegyűjtse: részleteiben új, összhatásában nagyerejű anyagot tár a látogató elé. Most már az is nyilvánvaló hogy a „műhelytitok" nyilvánosságra hozását sem a szokványos módon fogja fel: amit látni engedett, aminek folyamatos publikálást szükségenek érezte, nem maga a *„mű"* volt, hanem *annak előzetese*, illetve mellékterméke. Vagyis a nyilvánosságra hozott részletekből nem lehetett kikalkulálni az egészet.

Mit is jelent tehát az az *„egész"*, amit most láthatunk, tanulmányozhatunk?

Tartalmilag: fiatal művésznél meglepően szokatlan *következetességet* az érzések-gondolatok kifejezésében. Formailag: a kifejezőeszközök egyneműségét, összetéveszthetetlenül *egyéni* formavilágot. S ha már ezt megállapítottuk, nyíltan megfogalmazhatjuk a „lényeget" is: Miklosovits László túl van az útkeresésen, művészi világa kiteljesedett, eredményei nem a pályakezdő, hanem a kész művész eredményei.

A LELKES SZAVAKBAN megfogalmazott elismerés igaz lehet, mégsem könnyű azt egy rövid méltatás keretében, a műveket elemezve hitelesíteni. Hiszen az érzések-gondolatok képekben, *ha úgy tetszik, jelképi értékű ábrákban* fogalmazódnak meg, s ezért maradéktalanul nem fordíthatók le a köznapi nyelvre. Az talán mindenki számára első pillanatra nyilvánvaló, hogy Miklosovits nem derűs játszadozásnak tekinti az életet: az emberi fájdalomra a legfogékonyabb. De a fájdalom egyúttal a küzdelmet is jelenti, *annak heroizmusát is, szépségét is:* a dacos kiállást, a fegyelmet. A dac és a fegyelem pedig fontos „kulcsszavak" mert azt is segítenek megérteni, hogy miért annyira egyéni ez a formavilág. Művészünk végső soron a *„szükségből erényt"* elvét követi, amikor aprólékos részletességgel megdolgozza a felületet. Nincs módja rá ugyanis, hogy — amint szeretné — sokszorosító grafikai lapokat készítsen, csinál tehát — dacos fegyelemmel — ilyen hatású egyedi lapokat. Az apró vonalakból felépülő képek viszont *nem utánozzák* azt, amit pótolni hivatottak, hanem — önállósulva — szerencsésen egyesítik, összebékítik Miklosovits egymással „feleselő" művészi erényeit: a bravúros rajzi tudást, mely motívumhalmozásra, túlságos részletezésre csábítaná, és a lényeg tömondatszerű tömör kifejezését, melyre néhány nagyhatású motívumot „fedezett fel" magának.

SOKAT KELLENE még beszélnünk *Miklosovits* művészetéről, ha azt akarnánk, hogy azok is megértsék, akik kevésbé fogékonyak a modern művészet iránt. A megértéshez azonban — meggyőződésünk — nem a magyarázat a legjobb út: kinek-kinek *előítéletek nélkül* kell találkoznia magukkal a művekkel.

Szilágyi Miklós

dozva jött ki a kamrából, a küszöbre heveredett, pimasz tekintettel nézegetett bennünket és az alacsonyabban égő csillagokat. Megmosakodott, sokáig prüszkölt, aztán mereven feltartott fejjel hengergőzni kezdett. Ez biztosan annyit jelent, hogy meg van elégedve, gondoltuk. De már féltünk is, hogy ledörzsöli a szőrt a tarkójáról.

Aztán a hátára penderült, elkapta a farkát és azt harapdálta: köpött egyet s a kemencéhez vonult, elnyúlt rajta és dorombolt békésen.

Attól kezdve hozzánk szo-

Sikoltozó szelek
fáim, szétdobált leveleitekkel
alszom hétköznap-ünneplőn.
Fázom az ünnepek magányától,
olyanok ezek a napok nekem,
mint belvárosi fényekhez szokott
szemeknek külvárosok satnya fénye.

Ki tenyészt, ki rendel nekünk
ennyi neveletlen gondot?
Iskoláztatni kéne őket, legalább
a naptárt tudják olvasni, hogy
szabadnapunk is lehessen!

szerelem
Tovalobban — mégis
keresem

Egy júliusi reggelen két szép autó indul majd el a Városból. Az egyik ebből, a másik abból a végéből; a tulajdonosok nem ismerik egymást, sohasem találkoztak. Ha a most következő rövid történetben a két autó útját egyszerre figyeljük, és a megelőző eseményeket párhuzamosan adjuk elő, azért van, mert e napon a két autó úticélja azonos, e napon a tulajdonosok megismerkednek egymással.

Az egyik család kék autón, a másik bordón indul, s a továbbiakban a világos és egyszerű megkülönböztetés kedvéért nevezzük e színek szerint őket: Kék- és Bordó-családnak.

A Város két pontján Kék úr is, Bordó úr is jókor reggel kelt, mindketten könnyű nyári öltözetben mentek le a garázsba. Műanyag vödörbe vizet eresztettek, vidám fütyörészés közepette dús, fehér habot dörzsöltek szivaccsal az autóra. Az így megtisztított, ragyogó kocsikban még egy ideig elgyönyörködtek, cigarettára gyújtottak. Egyébként Kék úr egy közúti építővállalat, Bordó úr pedig egy közlekedési üzem megbecsült alkalmazottja: mindketten javakorabeliek és testesek. Kék úrnak egy leánya, Bordó úrnak egy fia van; mindketten sikeres érettségi után állnak és néhány nappal előtte az egyetemi felvételi vizsgáknak.

A papák most átadják a kocsit a gyerekeknek. Kék úr is, Bordó úr is fölmegy reggelizni, ez alatt a nyúlánk, szép gyerekek lecipelik a kirándulás kellékeit az emeletről; elhelyezik a kocsiban a plédet, a gumiágyat, a tollaslabdát, a magnót, a tömött élelmiszeres tasakokat, táskákat és szatyrokat.

Odafönt az asszonyok — Kékné szőke és molett, Bordóné barna és karcsú — a férjek elé teszik a reggelit. A táskarádióban kellemes hangú nő ígér egész napra szélcsendes, felhőtlen, derűs időt. Az asszonyok rendbehozzák a hajukat, végül a gyerekek magukhoz veszik a felvételi vizsgához szükséges egy-egy fontos könyvet, s hamarosan elhangzik a vidám *Útra föl!* — kiáltás. A gyorsan és jól gyújtó kocsik kigördülnek a frissen locsolt utcára.

A két család, noha csaknem azonos időben indult, mégis tizenöthúsz perces különbséggel érkezett meg a közös úticélhoz. Ez a különbség abból adódott, hogy Bordóék még átcsúsztak az út egyetlen sorompója alatt, Kékék orra előtt azonban leeresztették, hogy aztán a lassú tehervonat és a még lassúbb bakter idegtépő várakozásra kárhoztassa őket.

Most pedig szóljunk a közös úticélról: ez egy hegyi falucska, ennek is külső, úgynevezett páskomi része, ahol szelíd völgyecske hosszában földút húzódik. Az egymással szemközti oldalakon nemrégiben kezdték el árusítani elöregedett gyümölcsö-

SOBOR ANTAL:

A természet lágy ölén

seiket, szőlőskertjeiket a helybeli lakosok. Az olcsó telkekből Bordóék egy hónappal ezelőtt, Kékék pedig csak a minap vásároltak egyet. A vásárlásban mindkét családot egyetlen fő cél vezérelte: a telek magasabb pontjáról, ott, ahol majd építkezést lehet kezdeni, nyíljék szép kilátás a környékre. A választás jól sikerült, a két szemközti, de egymástól kissé távolabb eső telekről elragadó látvány tárult elébük.

Most pedig haladnak, jó tempóban tartanak a telkek felé. Bordó úr a kocsiban újfent ecsetelni kezdi a családnak a jó vásárt.

— Mindig egy ilyen telekre vágytam. A természet lágy ölére — ahogy

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 APR 29

Pestmegyei Hírlap

Miklosovits László grafikusművész.

Kiállítás a múzeumban

1021

Miklosovits László grafikusművész kiállítását az elmúlt héten nyitották meg a Kossuth Múzeumban, s szinte a megnyitóval egy időben jelent meg a könyvesboltokban a fiatal művész legújabb munkája: Francsics Károly Kis kamorámban gyertyát gyújték című könyvének kötése, védőborítója az ő tervei alapján készült. A könyv Francsics Károly, a múlt században élt borbélylegény emlékiratát, naplóját tárja az olvasó elé.

Apáti-Tóth Sándor felvétele

Luganói

Luganóban
zetközi női
Széll, Borka,
állítású magya
fordulóban 2:
tetlent ért el Norvégia ellen, de így is biztosan megnyerte a tornát. A másik mérkőzésen: Svájc—Ausztria 2:2.

A torna végeredménye: 1. Magyarország 5 pont, 2. Norvégia 3 pont, 3. Ausztria 2 pont, 4. Svájc 2 pont.

Megyei totószelvény – holnap

Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy a megyei sportrejtvénypályázatunk soron következő 8. számú szelvényét a munkaszüneti nap áthelyezése miatt holnapi, ünnepi számunkban közöljük.

Az osztrák labdarúgók közül s adnak a magyar szurkolóknak.

Illovszky Rudolf ma túljut a harmincon... Természetesen nem az évek számában, hanem szövetségi kapitányi minőségében. Irányításával ma a 31. hivatalos, országok közötti mérkőzésen szerepel a magyar válogatott.

Esélyek, remények — ez a két szó, ki tudja, hányszor hangzik el a magyar és osztrák labdarúgóberkekben. Az osztrák fél véleménye ismert: napok óta zengik csapatuk erejét és nyilatkozataikból csupa bizakodás áradt.

Tölgyesi négyese

A megyei középiskolás atlétikai bajnokság fiúversenyeit Dunakeszin bonyolították le. Az első korcsoportban többen nem álltak meg az egy aranyéremnél.

A legeredményesebben *Tölgyesi Ferenc (Dunakeszi Gimnázium) szerepelt, aki négy első helyet hódított el.* Száz méteren 11,5, 200-on 23,7, 400-on 52,3, míg 110 méteres célba 2:03, illetve 4:15 perces idővel. Klubtársa, *Eszes Ferenc* a hármasugrást 13,10, a távolugrást 6,30 méterrel nyerte.

További győztesek: 3000 m: Papp Árpád (Váci Géza király téri Gimnázium) 9:28,5, súly: Kácsor István (Nagykáta) 13,70, gerely: Majoros László (MüM 202. sz. Int.) 54,46, kalapácsvetés: Bimbó Ferenc

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725

Pestmegyei Hírlap

Miklosovits László
1021

1974. JANUÁR 20., VASÁRNAP

MEGYEI Hír

Albertirsai portrék

Miklosovits László rajzai

milliárd forint
ékbetét-állománya

Nincs már nálam piroshasú,
ürke is megfelel!

KERESZTREJTVÉNY

EINSTEIN

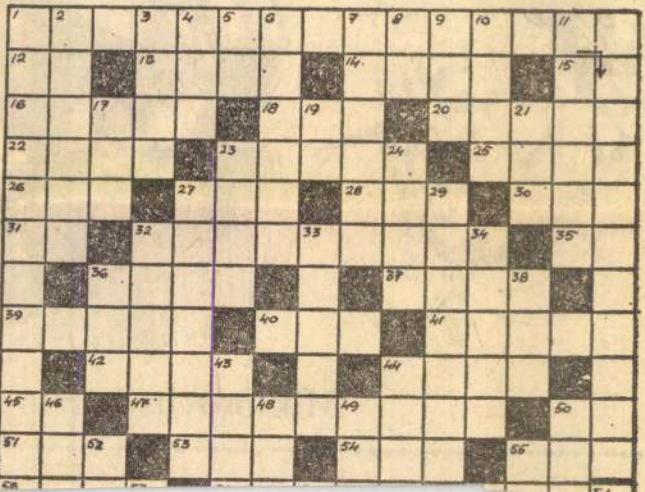

Miklosovits László grafikus

Budán, a III. ker.-ben az 5 éve megnyílt Mini Gali, Galéria a Goldberger gyár üzeni környezetében a munkásműveltséget szorgalmazza. Szervezője Szánthó Imre grafikus is szentendrei, a kiállítók jó része szintén Miklosovits László kivételével, aki Albertirsán működik és hamarosan ott is nyílik meg tárlata. A Mini Gali Galéria tárlatán szerepel lapja.

Losonci Miklós: Tavaszi változatok a tárlatokon.

Pestmegyei Hírlap, 1974. ápr. 8.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1975 JUN 9
Egyetemi Lapok

Miklósovits László
1021.

MIKLÓSOVITS LÁSZLÓ GRAFIKÁJA

RÁDIO—TEVE—RAD

MEGÚJUL AZ

A figyelmes rádióhallgató minden bizonnyal észrevette, hogy a Petőfi adó május 26-tól új tipusu politikai műsort sugároz. Május 26. „Esti napló — a rádió napi politikai magazinja — május 27. Körkép" — május 28. Esti Magazin — a rádió napi politikai összefoglalója — valamennyi kísérleti hírműsor a magazinforma közvetlen hangján szólal meg, friss anyagok és összefoglalók váltakoznak benne, zenei forgácsok szinesítik s az egésznek igen jól lüktető ritmusa szinte odaköti a hallgatót a készülékhez.

Csak a legőszintébb elismeréssel és örvendezve fogadhatjuk a rádió újabb kezdeményezését, remélve, hogy hamarosan ki fogja szorítani a régit, a kissé elszürkült krónikákat.

Minthogy kísérleti műsorról van szó, úgy érzem célszerű, ha már eleve végig gondolunk néhány olyan lehető-

Ennek a célnak mindk műsor eleget is tett, de — f ként az Esti krónika — ind kolatlanabbul nehézkesebben kelleténél.

Gyakran hangoztatott tén hogy a rádió gyorsabban tu híreket, egyéb információk közreadni, mint az újságo előnye az „élő közvetítés képessége, melynek segítségé vel a hallgató közvetlen ré szesévé válhat az elhangz anyagoknak. Hátránya — ép pen a nyomtatott hírközlésse szemben — viszont a lineári közlési mód, amely lehetetlen né teszi, hogy a hallgató ér deklődése szerint szelektálhas son az őt foglalkoztató vag a számára közömbös hírel tájékoztatók között.

Önálló műsorok esetében e nem gond, hiszen a hallgat azt az összeállítást hallgatj meg, amelyre kíváncsi, án blokkműsoroknál ugyanez nem teheti, mivel az egye műsorrészek időben nem ta

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

Miklosovits László

1975. AUGUSZTUS 31., VASÁ

1021

Család

Miklosovits László rajza

AUGUSZTUS 31., VASÁRNAP

levízió műsora

sárnap

12.59: A Gyermekrádió műsora. 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. 14.00: Az Ifjúsági Rádió zenés műsora. 15.00: Jelenidőben... „Szeszgyárosok." 15.30: Az Állami Népi Együttes műsorából. 16.00: Hírek. Időjárásjelentés. 16.05: Szentléleky Tihamérral, a Szépművészeti Múzeum főigazgatóhelyettesével beszélget egyiptomi útjáról Bözsöny Lajos. 16.20: Zenekari muzsika. 17.05: Nagy Piroska műsora. 17.35: Petress Zsuzsa és Ilosfalvy Róbert operettekből énekel. 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. 18.05: Fiesch István és Kerekes István műsora. 18.55: Raina Kabaivanszka és Kónya Sándor énekel. 19.40: Mesterházi Márton műsora. 19.50: Jó estét, gyerekek! 20.00: Hírek. Időjárásjelentés. 20.10: Egy óra dzsessz. 21.10: Boldizsár Iván írása. 21.20: A svájci olasz rádió énekkara Monteverdi-kórusokat énekel. 21.40: Az engedelmes. Pap Károlyné elbeszélése. 22.00: A csavargók. Részletek Ziehrer operettjéből. 23.00: Hírek. Időjárásjelentés. 23.10: Világhírű előadóművészek felvételeiből. 24.00: Hírek. Időjárásjelen-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 JUL 1

Szabad Föld

Miklósovits László

1021

Régi ház

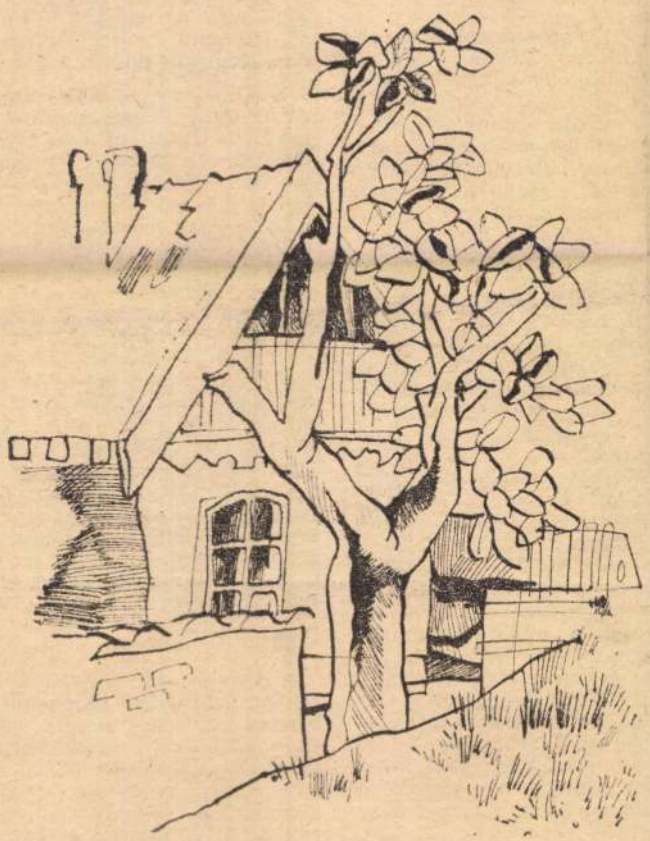

(Miklósovits László rajza)

Együttműködés több szinten

Az új francia vezetés igen aktív. Giscard d'Estaing, az új köztársasági elnök egyszer Kissinger amerikai külügyminisztert fogadja „munkareggelin" (a furcsa kifejezés magyarázata: máskor nem volt idejük, így hát kora reggel találkoztak, hogy megbeszéljék a világ dolgait...), másszor Bonnba siet, hogy Schmidt kancellárral Európa, a Közös Piac ügyeit tárgyalja meg, aztán megint Kirillin szovjet miniszterelnök-helyettessel vált szót Párizsban a két ország gazdasági, technikai-tudományos együttműködéséről, a végén pedig Moszkvába küldi külügyminiszterét, Sauvagnargues-ot.

(A Szovjetunió és az Egyesült Államok katonai erőviszonyai, illetve a Varsói Szerződés és a NATO erőviszonyai jelentősen módosultak az utóbbi években — egyáltalán nem a nyugatiak javára... A világgazdaságban pedig éppen az utóbbi hónapok hoztak változást az energiaválság és általában a nyersanyagárak emelkedése következtében. Franciaország gazdasága különösen megsínylette, valutatartalékai kimerülőben vannak, az infláció, a pénz hígulásának mértéke egy év alatt 15 százalék körül járt.

■

Május közepén egy hét leforgása alatt került az ország élére Bonnban Schmidt, az új kancellár, Párizsban Giscard d'Estaing, az új köztársasági elnök. Mindkettőjük programjában kiemelt helyen szerepel a Szovjetunióval és Európa szocialista felével is a gazdasági, kereskedelmi, ipari, tudományos-technikai együttműködésre. E tekintetben nagy jelentőségű volt az elmúlt héten az úgynevezett szovjet—francia nagybizottság párizsi ülése.

Kirillin és Fourcade irányításával most is megvitatták az együttműködés új lehetőségeit. Ezek között például az atomiparban jelentkező lehetőségeket: a hasadó anyagok előállítása terén Franciaország az utóbbi években elért bizonyos eredményeket, számos volt francia gyarmati területről, elsősorban az afrikai Gabonból, bőséges uránérc-utánpótlása van. Szovjet—francia kooperációban állítsanak elő atomreaktorokat, s ezek közül többet más országoknak adjanak el. Természetesen mondanunk sem kell, hogy itt az atomenergia békés célokra való felhasználásáról van szó! Az energiaválság idején, az olajszűke jelentkezésekor sürget a kényszer: az atomenergia adjon fényt, hőt, meghajtó erőt...

■

A szovjet—francia kapcsolatok mai állásakor az embernek eszébe jut, hogy még a 60-as évek közepén is, amikor pedig de Gaulle tábornok tudatosan törekedett a szovjet—francia kapcsolatok kiszélesítésére, a párizsi üzletemberek csak olyan megállapodásokat képzeltek el, hogy ők adnak gépeket, beruházási javakat, a Szovjetunió pedig nyersanyagot szállít. Most már eljött az ideje annak, hogy

Miklósovits László

Illusztrációja a 13. oldalon

Magyar Nemzet 1973 június 24

Miklósovits László

Rajz, cim nélkül. Két madárfej, aa egyiken korona, mellettük pillangó szárnyak./A többi alkatrész meghatározhatatlan./
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. ápr. 13.
XVIII. évf. 15. sz. 15. lap.

Miklosovits László

"Madár" cimmel a lap bemutatja a művész munkáját.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. márc. 9.
XVIII. évf. lo. sz. 4. lap.

Miklósovits László

Lenin c. lapja ki volt állítva Szentendrén (Ferenczy-múzeum) a Pest megyei táslat 70 keretében.

Bojár Juán: Kiállításról — kiállításra; Magyar Hírlap, 1970. 10.21. 9.l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Pestmegyei Hírlap

1973 APR 30

Miklosovits László
1021

Virágok

Miklosovits László rajza

elevízió műsora

munkásotthonból, a győri Petőfi Sándor Ifjúsági Házból, a soproni Liszt Ferenc Művelődési Házból és a Tv I-es stúdiójából. 22.00: TV-Híradó 2. kiadás. 22.10: Májusfa. A műsor folytatása. (Amennyiben a mérkőzésen hosszabbításra kerül sor, úgy a műsor: 19.30: Egy város varázsa. Magyar kisfilm (színes). 19.45: Esti mese. 20.00: TV-Híradó. 20.30: Májusfa. 22.30: TV-Híradó 2. kiadás. 22.40: Májusfa. A műsor folytatása.

KISÉRLETI (2.) MŰSOR: 20.00: Szép magyar komédia (színes). Magyar film. 18 éven felülieknek! 21.20: Kalendárium, ismétlés.

SZERDA

KOSSUTH RÁDIÓ

4.25—7.59: Jó reggelt! 8.00: Hírek. Időjárásjelentés. 8.05: Műsorismertetés. 8.15: Bp. és a vidék kult. programjából. 8.20: Kedvelt régi melódiák. 8.54: Lengyel Ferenc regénye IV. rész. 9.14: Beszélgessünk zenéről. 9.34: Irodalmi évfordulónaptár. 10.00: Hírek. 10.05: Kisiskolások műsora. 10.40: Szimfonikus zene. 11.30: A Szabó család. 12.00: Déli Krónika. 12.29: Ki nyer ma? 12.30: Reklám. 12.35: Tánczenei koktél. 13.20: Népi zene. 13.50: Válaszolunk hallgatóinknak. 14.05: Budapesti muzsika. 14.30: Nőkről nőknek. 15.00: Hírek. 15.10: Gyermekrádió. 15.47: Phil Oschs saját dalaiból énekel. 15.59: Hallgatóink figyelmébe. 16.00: A világgazdaság hírei. 16.05: Előzetes a BNV-ről. 16.25: Két duó. 16.43: Lendvay Kamilló fúvósműveiből. 17.00: Hírek. 17.05: Külpolitikai figyelő. 17.20: Holnap közvetítjük. 17.41: Munkásstúdió. 17.56: Bemutatjuk új felvételeinket. 18.07: A világirodalom remekei. Aeneis. Vergilius-eposz III. rész. 18.58: Hallgatóink figyelmébe. 19.00: Esti Krónika. 19.25: Híres zenekarok albuma. 20.04: Nótaest. 20.49: Hírek. 20.52: Adottságok, lehetőségek. Beszélgetés. 21.10: Operettrészletek. 21.30: Hírek. 21.35: Tánczene. 22.00: Hírek. 22.20: Tánczene. 23.00: Hírek. 23.10: Tánczene. 23.30—4.25: Éjszakai műsor.

URH

18.00: Hírek. Időjárásjelentés. 18.05: Iskolarádió. 18.25: A dzsessz kedvelőinek. 18.48: Külföldi tudósoké a szó. 19.03: A XX. század zenéjéből. 19.45: Iskolarádió. 20.25: Hírek. 20.28: Új lemezeinkből. 23.00: Hírek. Időjárásjelentés. Műsorzárás.

TELEVIZIÓ

8.05: ITV. Magyar irodalom á. i. VII. o. 9.00: Kémia k. i. I. o. 9.35: Delta. 10.00: Hosszú, forró nyár. Magy. besz. amerikai tv-filmsorozat VI. rész: Nincs búvóhely, ismétlés. 10.50: TV-Mintabolt. 13.10: Iskola-tv. Magyar irodalom, ismétlés. 17.00: Bulgária—Portugália labdarúgó-világbajnoki mérkőzés közvetítése Szófiából. 18.45: Hírek. operáiból. 9.00: Hírek. 9.03: Táncdalok. 9.20: Népi zene. 10.00—11.55: A zene hullámhosszán. 10.30—10.35: Felhívjuk figyelmüket. 11.00—11.05: Hírek. Időjárásjelentés. 11.55: Néhány perc tudomány. 12.00: Zenekari muzsika. 12.40: Házunk tája. 13.00: Hírek. 13.03: A zenekari muzsika folytatása. 13.40: Orvosi tanácsok. 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. 14.00—17.60: Mindenféle — kettőtől ötig. 14.30—14.35: Hírek. Körzeti időjárásjelentés. 15.30 és 16.33: Hírek. Műsorismertetés. 17.00: Reklám. 17.03: Ötórai tea. 17.30 és 18.00 Hírek. Időjárásjelentés. 18.05: Külpolitikai figyelő. 18.20: A Magyar Rádió zongoraversenye (élő) II. ford. I. rész, elődöntő. 19.30: Jó estét, gyerekek. 19.35: Kis magyar néprajz. 19.40: A Magyar Rádió zongoraversenyének folytatása. 20.15: Esti Krónika II. kiadás. 20.40: Új könyvek. 20.43: Hangversenynaptár. 20.58: Három év itthon, riport. 21.57: Népdalok. 22.30: Szabó Lőrincz és a zene. 23.00: Hírek. Időjárásjelentés. 23.15: Egy éj Velencében. Részletek Johann Strauss operettjéből. 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. Műsorzárás.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG

Miklosovits László

1973 AUG 31

olyan szuros, ahogy a szemkozti ... rendelest. A keres-

1021

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ METSZETE

lantásától.

Az egyik reggel ész
Elli a villamosmegá
Még sohasem látta
„Biztosan nem aluc
hon" — gondolta. Szerette
ha egy kocsiban utaznak, a
felé ment, amerre a fiú á
fiú úgy, ahogy volt, arcát
ságba temetve, a másik koc
ronjára szállt fel, és már cs
tak is az önműködő ajtók
megállt a peronon. A fiú
látta. Amikor megfordított
újságot, nagy, ritkán szedett sort olvasott ki a cím fölött: „Pontot vesztett az Újpesti Dózsa!" Hogy lehet ilyesmit olvasni! Pedig annyi mindenről beszélgethettek volna.

*

Valaki megemlítette, hogy a központban nem tudják, mit csináljanak nagy jódolgukban. Felvesznek embereket, akikre semmi szükség. Felháborodtak. Meg nem is dolgoznak ezek jól. Ez a fiú se... Benn maradtak munkaidő után és csináltak a fiú negatívjaiból új képeket. Addig próbálgatták, amíg egy-egy karcos, életlen negatívból sikerült tűrhető képet csinálni. Vitték a főnöknőhöz. Erzsi kiabált velük, hogy jó, hogy félóra alatt jobbat tudnak csinálni, de neki csak néhány perce van rá, és különben is jól dolgozik, ő adja ki a munkáit. A főnöknő hallgatott. Csak Erzsi tudta, hogy egyáltalán nem érdekli őt, ami a boltban történik. De úgy tett, mint aki mérlegeli a döntést. Erzsi egyszer elkapta a fiút.

— Beszélj a főnöknővel.

— Miért?

— Rá akarják beszélni, hogy itt nincs rád szükség.

— Miért éppen rám?

— Mert azt mondják, rosszul dolgozol.

— Mivel naragítottad magadra a csajokat?

— Ha jól tudom, semmivel.

— Pedig nem nagyon bírnak.

— Na és?

— És miért nem kértél még munkát, ha már megcsináltad?

— Hagyj már békén, könyörgöm. Megmondtam már.

— Azért olyan hülye vagy.

— Én nem akartam bántani őket, és kész.

— Te — kezdte újra Erzsi —, van még más is a dologban. Attól félnek, hogy kevesebb jutalékot kapnak.

— Látod?

— Én azért nem hiszem, hogy érdekelné őket, ha jól kijönnének veled.

— Nem tehetek róla. Különben is, hányszor mondjam, hogy nem bántottam senkit, nem mondtam senkire egy rossz szót.

Erzsi komolyan nézett rá. Hallgatott.

— Kösz, hogy szóltál. Nagyon kedves lány vagy. Nagyon. És kár, hogy van kivel moziba menned. De engem ez az egész nem érdekel.

A főnöknő várta néhány napig, hogy szól neki a fiú. De amikor amúgy is be kellett mennie, elmondta bent, amit a lányoktól hallott.

A fiút egy távoli telepre helyezték, alacsonyabb órabérrel.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PESTMEGYEI
HÍRLAP

Miklosovits László

1968 DEC 17

1021

LEÁNYFEJ
(Miklosovits László rajza)

Egyp

Január 1-től v
mos elosztóháló
az Észak-Duná
szolgáltató Válla
désünkre a köve
gosítást kaptuk:

Az új esztendő első napjától ha valahol megszakad az áramszolgáltatás, az 5—35 kilowattos hálózatrendszerben, az eddigi három perc helyett egy perc alatt visszakapcsol a berendezés. Ez azért fontos, mert a középfeszültségű és az innen táplálkozó kisfeszültségű fogyasztóknál sok készülék van, amelyet ilyenkor tanácsos, sőt *szükséges kikapcsolni.* Az áramszünet jelentkezését követő egy percen belül egy kisebb fogyasztóval, mint amilyen a villanykörte, ellenőrizni kell, visszatért-e a feszültség. Ezután lehet a kényesebb, vagy nagyobb fogyasztású berendezéseket újból üzembe helyezni. Abban az esetben, ha a jelzett rövid megszakítási idő után nem jelentkezik újból az energia, úgy hosszabb szünettel kell számolni, mert valahol komolyabb üzemzavar keletkezett.

ár
at
fo
áramki
maradásra érzékenyen reagál
berendezéseik technikai vé
delméről, szükséges változta
tásokról gondoskodjanak. Bő
vebb felvilágosítással szíveser
áll rendelkezésre az üzemvi
teli osztály és a fogyasztó
csoport.

Gyökérl

a 300 éves ,

Pécsett, a Kulich Gyula
áll az ország legöregebb szőlő
száz éve megszakítás nélkül t
ez ideig rejtély volt, honnan
latos életerejű „szőlőfa". A tő
négyzetméternyi szabad földt
munkások fedezték fel a „titk
mas gyökérlabirintusára. Kö
követték nyomon a szerteága
megállapították, hogy legaláb
ben terül el a szőlő gyökérzet
gázművek dolgozói, amint me
gyökérzetére bukkantak, kím

adta itt elő meglehetősen nagy sikerrel.

tok alatt méltóságteljesen befutott az állomás csarnokába

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS TUDOMÁNY
Budapest
Miklosovits László
1972 SEP 23
1021

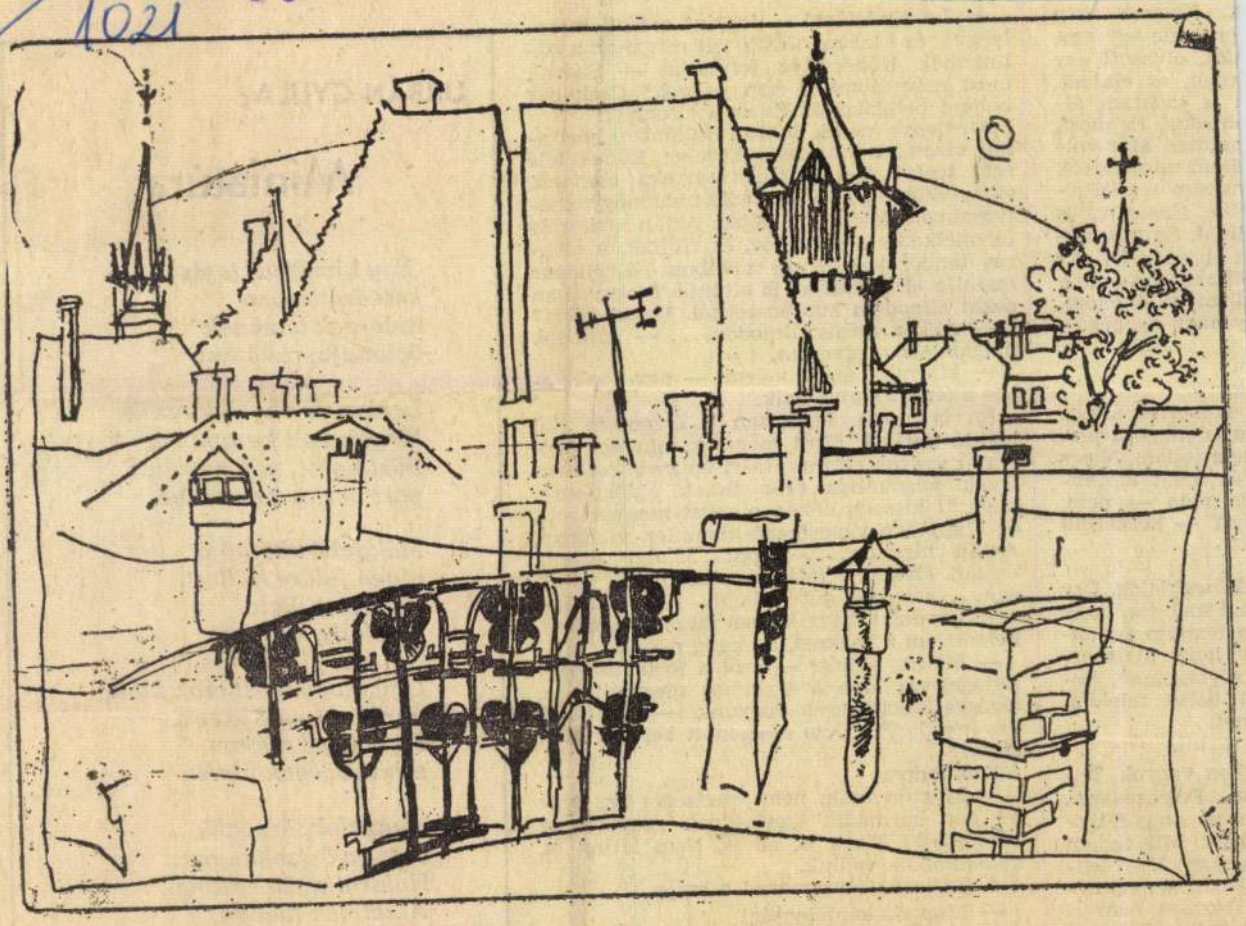

Miklosovits László: Cegléd

t. Nagyon szép
erül ide egy em-
üdt, olvasott egy
npát, és elaludt.
is szoktam ál-
bbakat. Ez most,
almas. Már vol-
ltem mindenfelé,
arjaim segítségé-
lek, Casanova is
imat. Sajnos, né-
n ébredek fel. Az
illanatban már a
ákkal viaskodom,
y nagy nyögés —

n.
k...
emberrel álmo-
m is enged a jus-
nem tudom. Nincs
és sokat töpren-
Ha nem — nem.
ha? — kérdezem
a.

Kínos dolog. Egy
azt mondta, hogy
a hozzám hason-
at, hogy nyílt ut-
bolyonganak, ke-
ni belső félelem.
inet.
s lenni.
thon vagyok, Bu-
on. Felébredtem,
furcsa dolgok tör-
ságok. Mit tudom
ugyan! Nem len-
ik ideggyógyintéz
Hozzám nem is
n belülről bezár-
alami rossz vicc,

— Javíthatatlan! — legyint a férfi mosolyogva, és kínálás nélkül tölt magának a pálinkából. Köhécselve folytatja: — Szóval, most már álomkép sem vagyok? Csak egy bolond betolakodó? És az a vitorlás?

Meglepve nézek hátra. Hullámzó, parttalan vizen vitorlás hajó közeleg. Ennek fele sem tréfa! A hullámok magasra csapnak, vihar dühöng, felhőszakadás teszi még homályosabbá a félelmetes képet. Aztán a vitorlás felemelkedik a levegőbe, és eltűnik, a viharos tenger helyét egy autóbusz-pályaudvar foglalja el. Aztán az is eltűnik. Mostanában sokat álmodom autóbuszokról. Vajon miért?

— Akkor mégis álmodom... — suttogok magam elé, megverten.

— Mármint maga velem! — nevet gúnyosan a férfi. És újra iszik.

Én is iszom. Feldúltan is érzem az ital bódító hatását. Most már sok mindent hajlandó vagyok elhinni, mert éppen most nem érzek magamban erőt annak eldöntésére, hogy ki kicsoda ebben a sokat magyarázott, de alapjában véve megfejthetetlen világban. Aztán hirtelen.... hopp!.... úgy érzem, tisztán látok... talán az ital teszi, mindegy... eszembe jut valami. Olyan felkavaró gondolat, hogy ki sem merem mondani. Felemelem a fejemet, de hang nélkül.

— Mi az, pajtás! — szól a férfi, mintegy feljogosítva erre a bizalmas megszólításra, elvégre ivócimborák vagyunk. — Még mindig ingadozik? Nem nyugodott bele az igazságba?

Kimondom:

— Mondja csak, nem lehetséges az, hogy mi egy harmadik személynek vagyunk az álomképei? Maga is, én is. Nem látjuk őt, de ő álmodik velünk.

A férfinak tátva marad a szája.

— Micsoda képtelenség!

— Meg tudná magyarázni, hogy miért?

— Nem...

Egy kiszáradt tojás
katedrálisában
didergek istennek
bolondja, ruhátlan.

Lepkeszárnnyal dörzsölt
kölyök volt kezemben.
Füstölgött, míg mozdult,
port vert a szemembe.

Mákgubó-csörgője
régen földre hullott.
Ragacsos illata
homlokig borított.

Úgy, hogy most csak ülök,
mintha napon ülnék.
Füstölög a szájam,
mintha jégen ülnék.

Angyalok, ördögök
csontja összehányva:
Holdról ezüst szalma.
Alkalmak hiánya.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Miklósovits László

ÉLET ÉS IRODALOM

1972 SEP 9

1021

Miklosovits László metszete

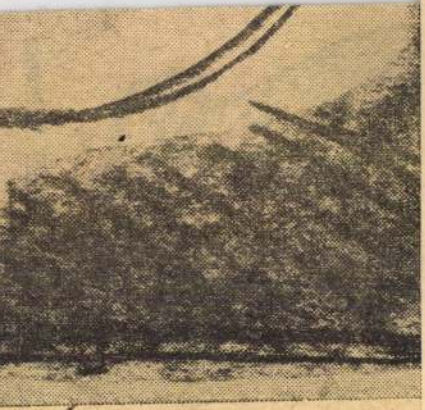

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1972. SEP. 21.

Miklosovits László

1021

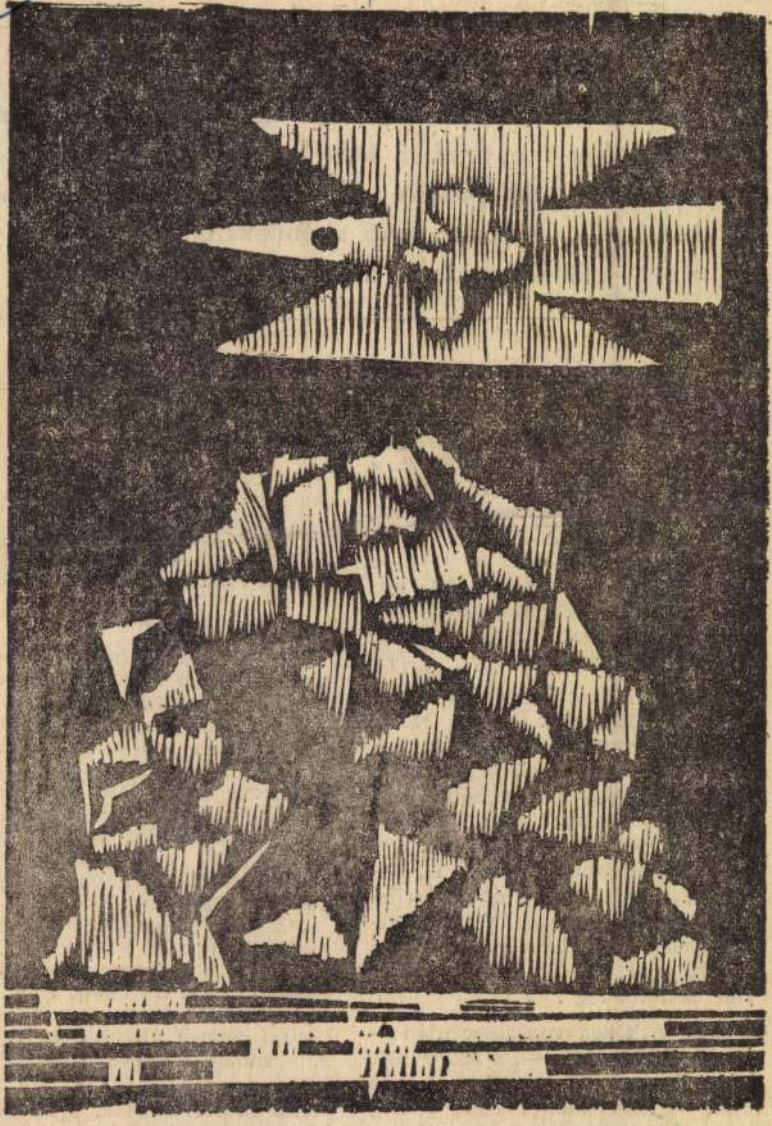

Miklosovits László: Madár

halálának 30. évfordulója alkalmából a Magyar Írók Szövetsége szeptember 4-én, hétfőn délelőtt 11 órakor koszorúzási ünnepséget rendez az író Kerepesi temetőben lévő síremlékénél.

Emlékbeszédet mond Fekete Gyula

MOLNÁR ZOLTÁN:

A magyar irodalom legendái összerímelnek. Miképpen Petőfi küldte el lelkét a Toldi írójához meleg kézfogásra, forró ölelésre, s üdvözölte ujjongva az új fegyvertársat a „költészet szent hegyén", akképpen üdvözölte Ady is ama szerény hét krajcárral a magyar Parnasszuson jelentkezőt. Az üdvözöltek lelke pedig megidvezült, lángjuk felcsapott, útjukat világosabban látókká lettek.

Aztán mindkettő egyedül maradt. Az üstökösök sorsa, hogy felröppenjenek s kialudjanak. Petőfinek hét esztendeje ha volt, hogy átszáguldjon az égboltozaton, s Adynak is csak talán kétszer annyi. Petőfi, ha tetszik, szó szerint hagyatkozott: folytasd te, barátom. Ady testámentuma szörnyűbb volt, egy olyan lelkiismerethez szóló, mely nem volt képes a feladat elől kitérni. Tudta: „Móricz beszélni fog".

Aranynak negyvenkilenc után — Petőfi halála után —, s Móricznak tizenkilenc után — Ady halála után — egyformán maradt még huszonkét-huszonkét szorgalmas, termő esztendeje, hogy a végrendelet szerint cselekedjék.

Ady jól látta, hogy Móricz „egyedül felér egy forradalmi szafolytatni, követni ezen a tá írónak lehet és érdemes.

★

A nemzettudatot korszerű megfogalmazó és képviselő ér miséget kiirtották a magyar ja binusok perében; mire felnőtt új, méltó forradalmi nemzedék, irtották negyvenkilencben, s az dott kéve széthullása után m fél évszázad telt Ady nemzedé nek jelentkezéséig, melyet az legyilkoltak, megnyomorítot szétkergettek a világban a fo dalmak után.

Óriások nemzedéke — csa megmaradtak is. Bartók pály elején dalokat komponál Ady v seire; Lukács Györgyöt Ady k lezi el a forradalomhoz. Ebbe gigászi sorban áll Móricz is; ő Ady sámán-érintése indította jára.

Ezt tudta, vállalta, soha sen körülmények között meg nem gadta, minden lehető alkalom megvallotta.

Ady szabadította ki a kor g dolkodásának, közízlésének

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725

1973 NOV 18

Pestmegyei Hírlap

Miklósovits László

8 1021

Kopjafák

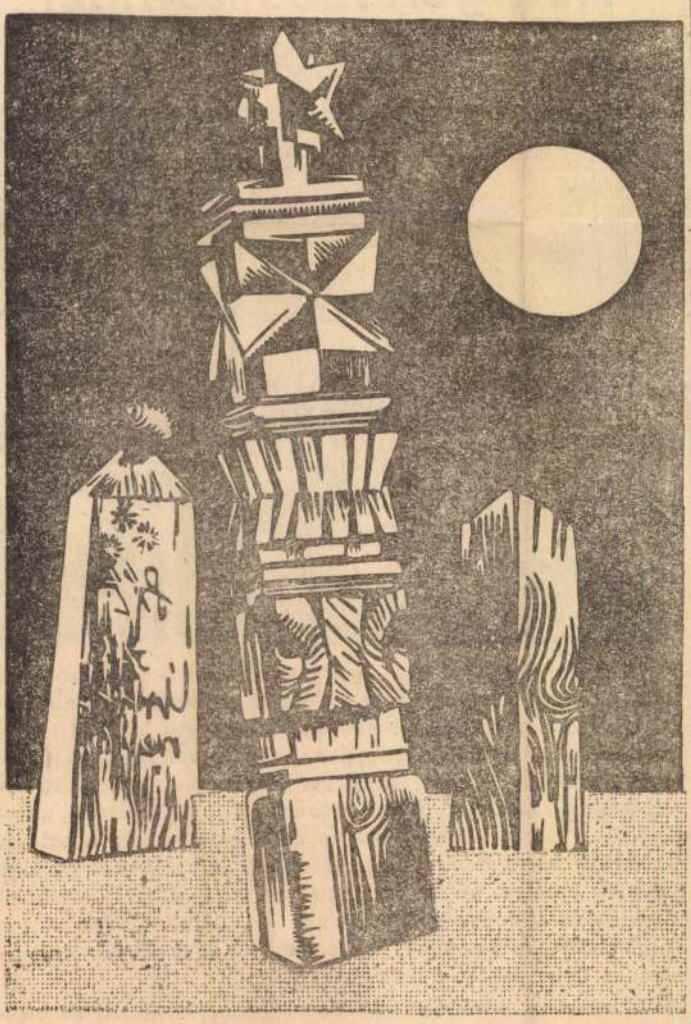

Miklósovits László metszete

Röntgenezés kórházi ágyon

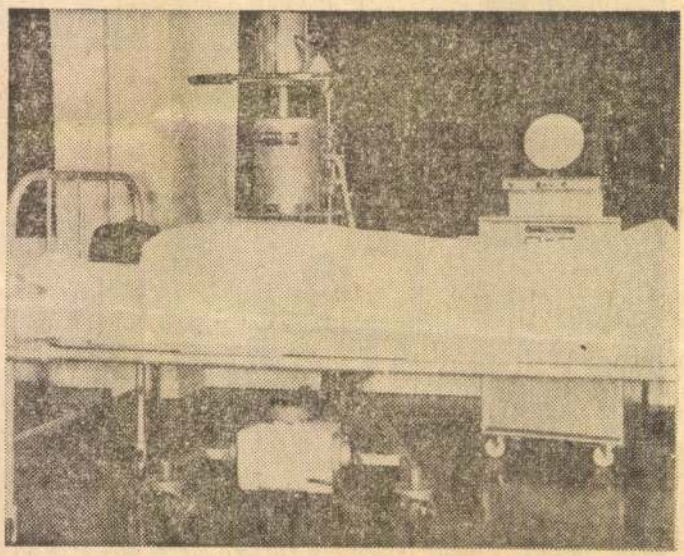

A koszorúérgörcs oka nem mindig súlyos szívkárosodás, lehet egyszerűen olyan zavar is, amely azonnali beavatkozással elhárítható. Az ezzel foglalkozó különleges kórházi osztályok számára nélkülözhetetlen a gyors radiológiai vizsgálat. Ilyen esetekben a beteg szállítása súlyos komplikációkat, sőt életveszélyt jelenthet. Ennek elkerülésére készítették angol kutatók a képen látható röntgenkészüléket, mellyel a beteget az ágyban fekve is meg lehet vizsgálni. A kerekeken gördülő készülék könnyű, kis helyet foglal el, s könnyen kezelhető: alapterülete 0,56 m², súlya 80 kg. A röntgengép és a tvernyő különálló egységek, így egymástól függetlenül mozgathatók a beteg fölött, illetve mellett.

Elsősorban a súlyos szívbetegek gyors és kíméletes vizsgálatára készítették ezt a készüléket, de más kóreseteknél is jó hasznát veszik az orvosok, s rövidesen elmaradhatatlan tartozéka lesz a korszerű kórházi felszerelésnek.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 MÁR 3.

Pestmegyei Hírlap

Miklosovits László

1021

Anya

Miklosovits László rajza

Teflo

Az amerikai D
lat kutatói kísé
észrevették, hogy
razjégbe ágyazo
etilénes palackba
mégis nehezebb, mint az üres palackok. Amikor leszerelték a szelepet, ködszerű, fehér por jött ki a palackból. Megállapították, hogy a tetrafluoretilén alkotóelemei valamiképpen átrendeződtek — polimerizálódtak —, a gázban levő molekulák az eredetinél több százszor nagyobb molekulákká alakultak át. Meglepetéssel fedezték fel, hogy az újdonság, a politetrafluoretilén — egyfajta fluorszénhildrogén alapú műgyanta — szinte valamennyi ismert vegyszer hatásának ellenállt, felületére semmiféle anyag nem tapadt rá, nedvességtől nem duzzadt meg, jól bírta a hőt és tartós napsugárzásnak kitéve sem vált törékennyé.

Mindez 1938-ban történt; ekkor indult el világhódító útján a politetrafluoretilén (rövidítve: PTFE). A Du Pont cég teflon néven védjegyeztette az új anyagot. 1941-ben kis üzemet állítottak fel a PTFE gyártására, ami évekig az USA legszigorúbban őrzött gyárai közé tartozott, ugyanis a sok jó tulajdonsággal rendelkező anyag elentős szerepet töltött be az első atombomba megvalósításában.

jön fel az edény.

Hazánkban 1968 óta kaphatók különféle minőségű teflonozott edények. Eleinte csak olasz és angol gyártmányú szeletsütőket, lábasokat lehetett vásárolni, azután később megjelentek a magyar gyártmányú teflonedények is. Kezdetben úgy oldották meg az Alutef védjegyű edények gyártását, hogy az itthon alumíniumból elkészített szeletsütőket Hollandiába küldték ki, ahol ellátták azokat a belső teflonbevonattal. Ma már teljes egészében itthon készülnek a teflonozott edények, a Du Pont cég hordókban, készrekeverve szállítja számunkra a teflonlakkot.

Keményalapú bevonat

A külföldi gyártó cégek többsége a teflont közvetlenül az alumíniumra viszi fel, amely — mivel aránylag puha fém — könnyen karcolható, illetve sérülékeny felületű. A zománcozott és teflonozott edényeknél elmarad ez a hátrány (de azért maga a teflonréteg továbbra is karcolásra érzékeny, kímélendő marad.) Az úgynevezett kemény alapú bevonat úgy készül, hogy az

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-063, 337-743, 340-726

Miklosovits László

1974 ÁPR 9

grafikus művészet

PEST M H

Miklosovits László kiállítása.

1021

Albertirsán, a Móra Ferenc Művelődési Házban április 10-ig lehet megtekinteni Miklosovits László grafikusművész kiállítását. A képen: a művész Tenyérkoronás madár című tusrajza.

...vennat indulo reszvételével kerültek sorra a küzdelmek.

A súlycsoportok győztesei: *Mészáros (Csepel Autó), Kecskeméti (Cegléd), Mogyorósi, Szigeti, Kohánci (mindhárom Csepel Autó), Béres (Cegléd), Mészáros (Csepel Autó), Kovács I, Kovács II (mindkettő Monor), Szücs (Csepel Autó).*

Pontversenyben: *1. Csepel Autó 33, 2. Ceglédi Vasutas 26, 3. Monori SE 12.*

★

A dabasi gimnáziumban országos úttörő egyéni szabadfogású viadalt tartottak a B-kategóriában. A Pest megyeieken kívül Esztergom és Dorog képviseltette magát.

Akárcsak Monoron, itt is a Csepel Autó fiataljai jelesked-

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 AUG 26

ÉLET ÉS IRODALOM

Miklosovits László

tiszteletdíjat produkciónként kaptak, nyugdíjukról a munkáltató nem gondoskodott. Az igazgatóság bármikor megszűntnek nyilvánít-

1021

Miklosovits László rajza

Ami pedig a középiskolai „rövidtávú", konkrétan megjelölt feladatokat illeti? Ha *csak* olyan célokat kell megvalósítani, mint az új *komplex tárgyak* kidolgozása, az eddigi hagyományos tantárgyrendszer helyett; a *fakultatív tárgyak* beiktatása, s a tagozatok megszüntetése — ahhoz is a tanárképzés megreformálása, az iskolai tanerőszükséglet felülvizsgálata, a kísérletek végtelen, több éves sora

1972 SEP 16

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Miklosovits László

ÉLET ÉS IRODALOM

Miklosovits László metszete

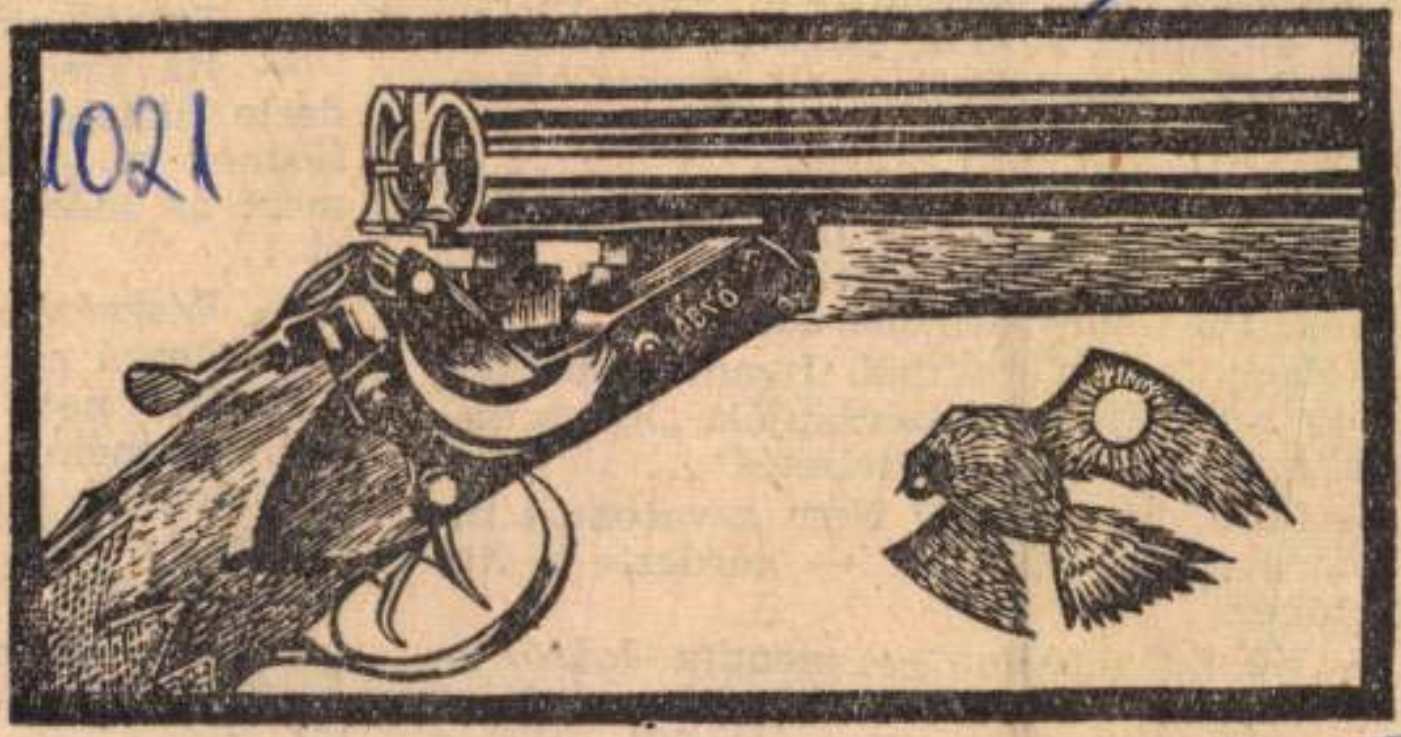

megpiszkálni, játszani
rággal, aki azért lótus
szép, de ronda a lába
nem rossz szándékból
pen.

— Magánál valamiv
Jaáró, megvárta, amíg
indexét elálló külső
mehet. Ha akar, még

Néhány kép a múlt
ahogy a bokájukat öss
rem", „micsoda megti

— Miről beszéljünk
dományos munkájába
talember.

— Ne gúnyolódjon — mondta
Már nagyon régen nincs tudományos mun-
kám. Abban a stádiumban vagyok, amikor

Ejjel alszom el. Es a
lok.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Miklosovits László

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1974 APR 13

1021

Miklosovits László rajza

1974. ÁPRILIS 13.

ója József Attila Magyar Alföld című verséhez

1974. ÁPRILIS 13.

Miklosovits László

A Pilisvölgye napok keretében most rendeztek először Üröm művelődési házában kiállítást, melyen három fiatal-köztük a művész-mutatkoztak be műveikkel,

Lasonci Miklós: Kiállítótermekben.

Pest Megyei Hírlap, 1975. aug. 26.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1979 OKT

Könyvvilág

Miklósovits László
grafikusművész

1021

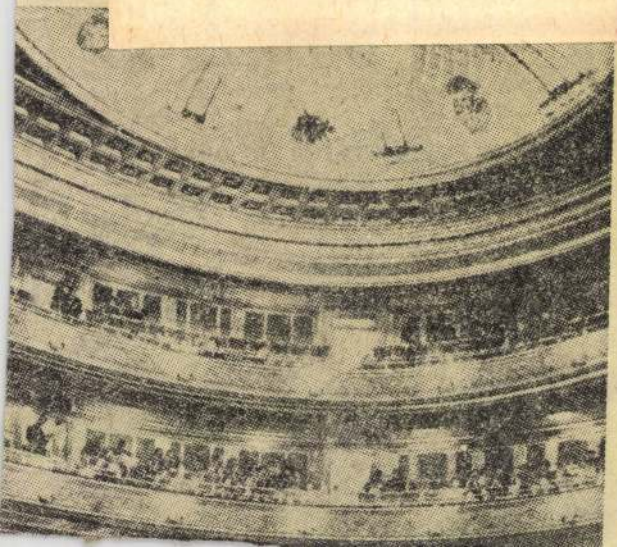

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 ÁPR

Miklosovits László

Könyvvilág

1071.

Miklosovits László rajza

ket, a komfortérzés pszichológiai problémáit, az ipari, az irodai és a járművezetői ülőmunkahely speciális kérdéseit. Sok illusztrációval.

Cseh Sándor—Tornai Jenő:
A komló termesztése és feldolgozása
Mezőgazdasági.
Kb. 230 oldal, kötve kb. **30 Ft**
Napjainkban a komló drága importtal kerül hozzánk, pedig jól, sőt jövedelmezően termeszthető nálunk is. Ezt bizonyítják be a szerzők. A komló telepítésének valamennyi munkáját tárgyalják: a talajművelést, a növényápolást, a korszerű tápanyag-utánpótlást, a nagyüzemi növényvédelmet, a be-

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-746, 340-726
1979 NOV 11
SZABAD FÖLD
Miklosovits László
grafikusművész

1979. NOVEMBER 11.

1021

SZOVJET KÖLTŐK VERSEI

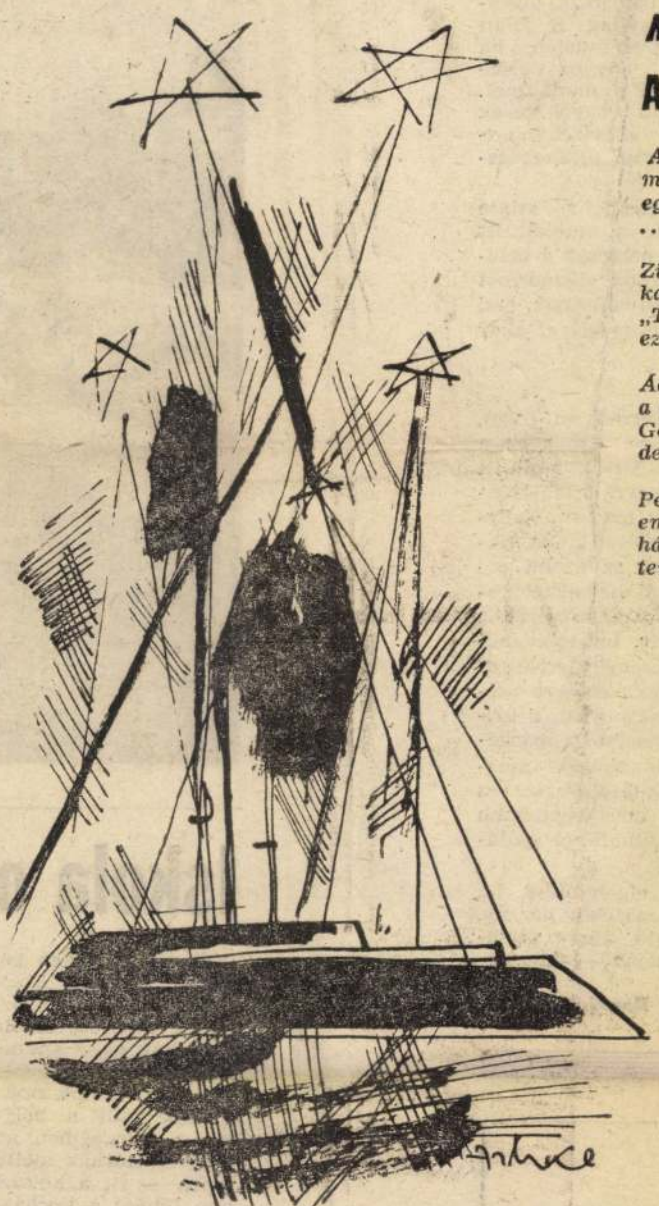

(Miklosovits László rajza)

Muszatj Karim:

A pipa

A zord időn is csillant csöppnyi fény,
mert megsejtette titkos vágyamat
egy drága lány, a hátország ölén:
... pipát hozott a katonacsomag.

Zizzent még abból pár soros levél,
kapkodva írta, csöndes-lelkesen:
„Te ismeretlen katona-legény,
ezt a pipát majd hozd vissza nekem ...”

Áldz csatákban hajszoltuk tovább
a tüzethányó ellenség-vadat.
Golyó és szilánk engem nem talált,
de az ajándék, bizony ott maradt ...

Pedig ha füstölt, messzi otthonom
emléke sajdult bennem hirtelen,
hát hogyne hajtaná most homlokom
tenyerembe a bánat szüntelen.

Dondok Ulzitujev:

Fenségesen

Fenségesen ballag előre
időnk, e végtelen folyam,
se forrása, se delta-öble,
és medre sincs, és parttalan!
Amíg a biztos öröklétbe
futtatja hullámfodrait,
szeszéllyel sújt a földtekére,
mely hátán óriás ladik.
Dobálja zord, zavaros tajték,
vagy égi-kék vizen suhan ...
De gyönyörű, mikor a baj-vég
már álom-messzeségbe van!
Mikor a társ öleli társát,
a vizen hattyú szárny lobog,
a tankcsapda-sebet beszántják
az emberszemű traktorok.
Mikor a vészből felmerülve,
— halálon, véren, bűnön át —,
cbédtüzek gyönyörű füstje
mossa a lélek bánatát.

(Simon Lajos fordításai)

1979. NOVEMBER 11.

tudják

ezette hosszú évekig, ahol neéz fizikai munkát is végzett, s int a munkájukért élő embelk legtöbbje, a fájdalmak első lentkezésénél nem fordult orshoz. Csak amikor már mindét térdében szinte elviselhetetn görcsök kezdődtek. Először t hónapig, majd egy évig volt ppénzen, de háromhetes mun- után ismét — ahogy ő fogalaz — lerobbant. Évekig volt etés nélküli szabadságon, ert nem fogadta el a negyvenázalékos rokkantsági nyugdít, míg végre, amikor tavaly érte az ötvenedik évét, ötven ázalékra emelték az összeget a rendelet értelmében szociá- járadékot is kap. Ha elérkez az ötvenötödik életévéhez, egkapja teljes nyugdíját.

— Mi a véleménye — fordux Sanyihoz, amikor Bártfainé köszön —, ha a betegség első ére orvoshoz megy és megpja a kezeléseket, ma is itt tana?

— Dehogyis! Talán csak húsz gy mondjuk tizenöt év múlkerült volna ide és akkor n ilyen súlyos állapotban.

— Mennyi beteget kezel nanta?

— Húsz-huszonötöt.

— Mi a legfontosabb ebben a kmában?

— A türelem. Ideges ember gyon rossz masszőr. A betex szeretnek panaszkodni, részesen elmondani fájdalmukat, g családi gondjaikat is, s a ghallgatás majdnem fél gyógyulás. De én őszintén szeretem hallgatni a betegeket, mindegyik egy más világ. S talán nem vagyok szerénytelen, ha bevallom, hogy nagyon szeretem, ha dicsérik a munkámat. Bármilyen fáradt vagyok, ezek a mindennapos dicséretek adnak erőt a másnapi újrakezdéshez.

1976-ban végzett s szinte azonnal elkezdte a munkát itt az ORFI-ban, s nemcsak a betegek, de az orvosok elismerését is kivívta. Élethivatásának érzi a szakmát, most mégis el akar menni innen.

— Miért?

— Két kisgyermekem van, feleségem gyes-en van, s ez a kétezernégyszáz forint, amit itt kapok, nagyon kevés. Elhatároztam, önállósítom magam. Nagyüzemekkel szerződést kötök, napi nyolc órában, az üzemi orvos által javasolt betegeket kezelném. Ennek a munkának a célja a megelőzés. Így mindenki jól járna, az üzem, mert nem kellene olyan sok embert nélkülözni a betegség miatt, a társadalomnak kevesebb táppénzébe kerülne, a munkások megőriznék egészségüket. Persze én is jól járnék, mert magasabb színvonalon tartanám el családomat.

Szél Sándor elgondolása, ha az ORFI szemszögéből nézzük, nem helyeselhető, ám a társadalom szempontjából talán nagyon jó ötlet.

Rapai Piroska

a
LEMEZPOSTA
ajánlja

A Csongrád megyei Csanád szülőfaluja — új, modern v Végvári Gyula iparművész a falu fő útvonalát.

Iskola olc

Tavaly a három iskola gának romlása, a tante hiánya, a meglévők zsúf ga és a jövőre iskolába k gyerekek nagy száma szoro tó gond volt a kerepestarcsa nak. Idén szeptemberben k nyebbé vált a helyzetük, vel a nemrégiben átadott megyei Kórház melletti lak lepen — itt a kétszáztíz la ban főként a kórház gyer családjai kaptak otthont — épült a nyolc tantermes, ú kola. Méghozzá szokat gyors tempóban, hiszen a vezéstől az iskola tető alá

Miklosovits László, grafikus

lap 1021

1978. OKTÓBER 21., KEDD

A valósághűség hagyományai

A NAGY ISTVÁN CSOPORT KIÁLLÍTÁSA CEGLÉDEN

A Dél-Pest megyei Nagy István csoport hagyományos őszi tárlata — mint arról vasárnap beszámoltunk — ezúttal Cegléden, a Kossuth Művelődési Központban várja látogatóit október 31-ig, naponta 10 és 18 óra között.

Közös eredmény

A Nagy István csoport tagjai egy időben állítanak ki *Szentendrén*, és *Cegléden*, a Pest megyei képzőművészek, pedagógus alkotók, továbbá saját önálló tárlatukon, s ez figyelmet keltő előrelépést jelent. Huszonkilenc festő és grafikus örökítette meg ezúttal *Nagykőrös, Abony, Vecsés, Visegrád, Gyömrő, Ócsa, Makád* és *Zebegény* tájait, utcarészleteit, műemlékeit — különböző műfajokban, a rézkarctól az olajképig.

Kéri Mihály, Selmeci György, és *Orci József* szürrealisztikus megközelítéssel találják meg távlataikat. A derékhad Nagy István szellemében halad a valósághűség hagyományain. Jeles alkotásokat küldött be *Bányász Béla*, aki megfontolt fegyelmezettségével a csoport egyik mértéke. A másik *Heiling György*, aki elvonatkoztatott eszközökkel keresi egyre jobb hatásfokkal egyéniségét. Az új irányok erőssége *Bakányi Gyula* és *Z. Horváth Gabriella*.

A kiállításon ezúttal a grafika vállalta az előőrs szerepét. Kifogástalan *Miklosovits László* rendhagyó portréja és Strindberg-illusztrációja, s *Nagy László Lázár* rézkarcai is élményt jelentenek. *Id. Rácz József* bensősége és *Barnóth Zoltán* intellektuális elmélyültsége is emeli a tárlat általános értékrendjét, melyhez *Paál József* akvarellei és *Radóczy Mária* egyre magabiztosabb hangvételű tűzzománcai is hozzájárulnak.

A szorgalom folyamatossága *Unyi István, Rónai Mátyás* és *Bodócsi Béla*, felkelti a figyelmet *Bakosi László, Lukács József* és *Király László* több munkája. Közös eredmény ez, mert a monori, nagykátai, rácKevei, dabasi és ceglédi járások segítségével értékek születtek a festők, grafikusok tehetsége és munkája nyomán.

Új cél előtt

Nagy István a maga emberségével és kimagasló festői mi-

Miklosovits László: Strindberg-illusztráció

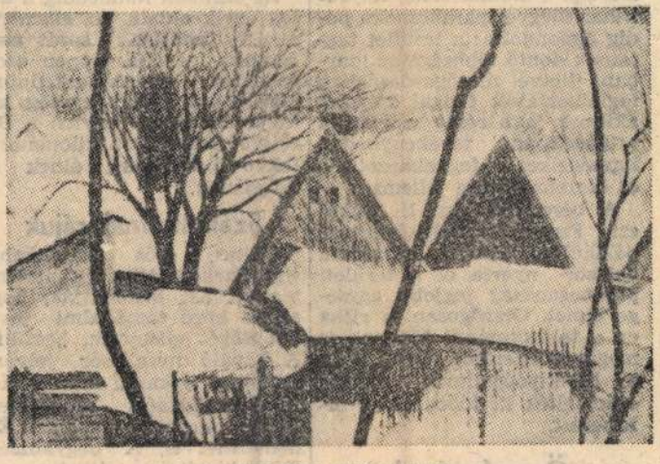

Bodócsi Béla: Gyömrői tél

nőségével a csoport választott példája. Helyes hát, hogy Monoron hamarosan megvalósul a Nagy István Galéria, hogy Cegléden létrehozzák a csoport központját, hogy független titkára lesz nemsokára. Jó, hogy művészek és művelődéspolitika egyaránt sürgeti a művésztelepek, stúdió-műhelyek létrehozását, ahol vitatkozni és főleg dolgozni lehet. Örvendetes, hogy a Szentendrén tevékenykedő Pest megyei Művelődési Központ *meghívta bemutatkozásra* a Nagy István csoportot, melynek továbbképzését több alkalommal a Magyar Nemzeti Galéria cselekvően irányította *Pogány Ö. Gábor* főigazgató közreműködésével. Nyilvánvaló, hogy a Nagy István Galéria számbaveszi a törzstagok adományozott munkája mellett a Dél-Pest megyében élő művészek — *Vecsési Sándor, Patay László, Bazsonyi Arany, ifj. Pál Mihály, Kampfl József* és *Kecskés Lajos* munkásságát is egy mű végleges meghívásával. Így válhat az új intézmény múzeummá, s mértékké. is.

Szobrok nélkül

Bár e kiállítás előkészítése alapos volt, a szobrászok ezúttal mégis elmaradtak. Most először és nem egészen érthetően. *Brindzik László, Szemők György* szobrait, *Kiss Ernő* érmeit joggal hiányoltuk, hiszen nélkülük szegényebb a tárlat összképe. Reméljük azonban, hogy ez átmeneti jelenség, hiszen a Nagy István csoport értékben felzárkózhat *Szentendre, Vác* és *Zebegény* eredményeihez, ha mindenki képességeinek felsőfokán alkot, s számbaveszik a Dél-Pest megyében élő alkotókat, akik országos és külföldi kiállításokon is bizonyítottak már.

Losonci Miklós

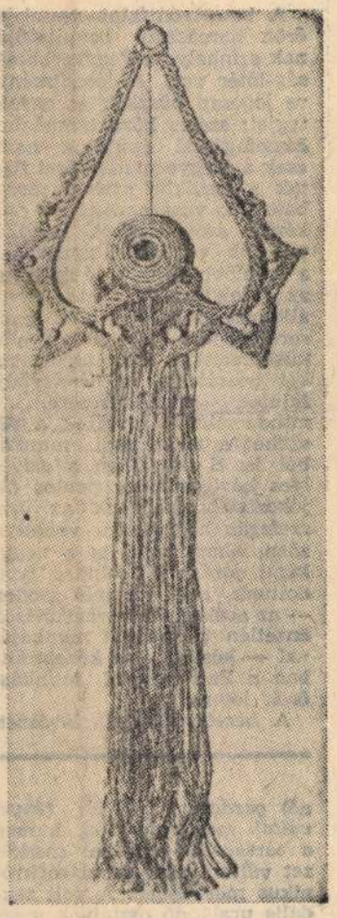

Z. Horváth Gabriella: Ősemlék

PEST MEGYEI HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Ugyani

Bemutató

Fegyverba

Elérkezett a számadás időszaka: ös... tével, a munkásőrök értékelik teljesítményük... az érdekeltek minden alkalommal választ kapn... teremben megszerzett elméleti ismereteket miként ... gyakorlatban. Hagyomány: a kiképzési feladatok teljesít... a Munkásőrség Országos Parancsnoksága sajtótájékoztatót r... helyszín — éppen Debrecen felszabadulásának 34. évfordulóján ... úttal Hajdú-Bihar megye volt.

A kétnapos program kezdetén *Barta Gyula*, a munkásőrség országos parancsnokának helyettese hangúlyozta: Hajdú-Bihar megye munkásőrei hosszabb ideje nemcsak a kiképzésben, hanem a termelőmunkában is a legjobbak közé tartoznak. *Kruppa Károly*, a munkásőrség Hajdú-Bihar megyei parancsnoka pedig elmondotta: a testület tagjainak döntő többsége az iparban, illetve mezőgazdaságban foglalkoztatott fizikai dolgozó, akiknek java része szocialista brigádokban tevékenykedik. Egységeiket fegyelmezettség és összeforrottság jellemzi.

A berettyóújfalui II. Rákóczi Ferenc munkásőregység például az elmúlt időszakban hatszor nyerte el a területi parancsnokság legjobb egysége címet. Országosan is ritka ez a teljesítmény! Magunk is meggyőződhetünk arról, hogy a berettyóújfaluiak méltán érdemelték ki többször az elismerést.

Összefogással

A berettyóújfalui munkásőrök harcászati bemutatójának színhelye a Fegyverbarátság-lőtér volt. A létesítményre jogosan büszkék az egység tagjai: széles körű társadalmi összefogással épült, s nemcsak a megye munkásőrei fogtak a kezükbe szabad szombatokon, vasárnaponként csákányt, ásót, lapátot. Rendkívül sok segítséget nyújtottak a mielőbbi átadás érdekében az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport alakulatai: nélkülözhetetlen földmunkagépeket bocsátottak a berettyóújfaluiak rendelkezésére, s mindemellett kivették a részüket a társadalmi munkából is. S miközben a szívélyes házigazdáktól pontos tájékoztatást kaptunk az összefogás nagyságára vonatkozóan, akaratlanul is a *nagykátai járásbeli Pándra* gondoltunk, ahol hasonló módon — az acélszürke egyenruhások önzetlen társadalmi munkájával — készült el a közelmúltban a Pest megyei munkásőrök lőtere.

A berettyóújfalui lövészeti gyakorlat teljes mértékben igazolta az egység tagjainak jó hírét. Az egyik alegység *Jován László* — civilben az Elzett helyi gyárának minőségellenőre — irányításával határozottan hajtotta végre feladatát, a feltételezett támadó ellenség visszaverését.

Ez azonban mindeddig a dolog egyik oldala. Az elismerések, kitüntetések sorát csak részben igazolja. Éppen ezért érdemes megismerkednünk közelebbről is az egység két tagjával: valamennyien a Berettyóújfalutól 27 kilométerre fekvő *Komádiban* élnek és dolgoznak.

Számíthatnak rájuk

Vállas, erős fiatalember *ifjú Farkas Béla:* kitüntetései viszont azt bizonyítják, hogy széles körű társadalmi tevékenységét elismerik, becsülik. A Kiváló munkásőr jelvény mellett megkapta már a Haza Szolgálatáért Érdemérem bronz fokozatát, s a KISZ Érdemérmet is. A nagyközségi KISZ-bizottság titkára. A munkásőrségben eltöltött éveiről így beszélt:

— A kiképzési feladatok teljesítése mellett igyekszem más megbízatásainknak is eleget tenni. Településünk sportpályáján több mint ezer óra társadalmi munkával az MHSZ-klubnak kispuskás lőteret építettünk. Az egészben az volt a legszebb, hogy azok a társaink is kivették részüket a lapátolásból, akik egyébként három műszakban dolgoztak.

Az alegység parancsnoka *Major Sándor* 41 éves raktáros. Adatokat sorolt kiegészítésképpen:

— Az idén alegységünk minden munkásőre 44 óra társadalmi munkát végzett. Mégsem erre vagyunk a legbüszkébbek. Soha nem felejtem el az 1970-es esztendőt, amikor megáradt a Sebes-Körös, s szóltak nekünk, segítsünk. Hetekig talpon voltunk, csak rövid órákat aludtunk. Nem volt megállás: a veszélyes helyzetbe került családokat kitelepítettük, biztonságba helyeztük. Kimondhatatlanul jólesett, amikor az árhullám levonulása után ismeretlen emberek mondtak nekünk köszönetet...

Emlékszoba és elismerés

Az Elzett berettyóújfalui gyára mellett tetszetős, emeletes épület magasodik: az egység bázisa, amelyet — *Vékony Ferenc* egységparancsnok tájékoztatása szerint — 1976 januárjában avattak fel, ahol nemcsak az elméleti foglalkozásokat tartják meg. Az épületben kapott helyet az egység *emlékszobája:* a helyiségben megelevenedik a történelem. A tablók fotói a két évtizeddel ezelőtti kezdetet idézik. Az egyik felvétel az egység 1958. augusztus 20-i ünnepélyes zászlóavatását örökítette meg. E húsz évvel ezelőtti napon a meghívottak s a társak előtt az akkor 38 esztendős *Kincses Mihály* tartotta kezében a zászló rúdját. A hajdúnánási malomüzem egykori vezetője most leszázalékolt nyugdíjasként a bázis gondnoka. Az egység egyik alapítótagja. Vajon nem gondolt-e arra, hogy két évtized becsülettel ellátott szolgálata után tartalékállományba vonuljon?

Válasza így hangzott:

— Szó sem lehet róla. Ha a kollektívától elszakadnék, feleslegesnek érezném magam. Számomra a munkásőrszolgálat addig tart, amíg ki nem ejtem a kezemből a fegyvert...

---

nő) *gazdasági fejlődés tényei váltak meghatározóvá*, hanem a társadalmi-politikai szerkezet változásokat zabolázó krónikus merevségei. A volt feudális uralkodó osztályok megőrizték pozícióikat, sőt a korszak végefelé még növelték is befolyásukat. Az uralkodó teljesen kézben tartotta a hadsereget és meghatározó szava volt a külpolitika irányításában. Az arisztokrácia *összmonarchiai, merkantil* (iparral összefonódó) és *agrárius* (a nagybirtok érdekeit kormányzati politika rangjára emelő) csoportjai majdhogynem csor-

A városi kispolgárságnak a *zsidó*-val való elnagyolt azonosítása pedig azt a később tragikus infernóba torkolló látszatot erősítette, hogy a kapitalizmus Magyarországon idegen jelenség.

A korszak legszámosabb és az országra legjellemzőbb rétege a parasztság maradt. Differenciálódása és gyorsuló tömeges nincstelenné válása a kor *alapvető társadalmi problémájává merevedett.* Az iparfejlődés képtelen volt felszívni a nagy infrastrukturális beruházások (vasútépítés, folyam-

ALMÁSI TIBOR

A PATKÓ IMRE GYŰJTEMÉNY

XÁNTUS JÁNOS MÚZEUM
GYŐR, 2000

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ

1944 -

Grafikusművész. Tanulmányait a budapesti Képző- és Iparművészeti Gimnáziumban végezte Ujváry Lajos festőművész tanítványaként.

Egyik alapítója és több éven át titkára a Dél-Pest Megyei Nagy István Csoportnak, 1969-től pedig tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának. Egyéni kiállításai Cegléden, Budapesten, Nagykőrösön, Albertirsán, Csobánkán, Kolozsváron, Győrben voltak. Csoportos bemutatók keretében grafikái eljutottak az Egyesült Államokba, Bulgáriába, Romániába és a Szovjetunióba.

Nevéhez több mint 150 könyv, kiadvány borítójának, illusztrációjának elkészítése fűződik. Arany János versei nyomán született illusztrációival 1982-ben önálló albuma jelent meg Keresztury Dezső előszavával.

Hosszú ideig dolgozott a Rakéta Regényújság munkatársa, jelenleg pedig a Nimród és Magyar Vadászlap illusztrátoraként.

GALAMBOK, 1963
papír, filctoll, 293x210 mm.
j.b.l.: 63/szept.
Ltsz.: K. 85.370.l.

"Felmérve az elmúlt esztendőket, s tekintve a jövőbe, próbálok tartózkodni mindenféle divatos, homályos és zavaros ideáktól, magam magyarázásától, mindössze naplómat írom képekben. Itt élek valahol Európa közepén..." -

Miklosovits László

IRODALOM

Miklosovits László grafikái. Cegléd - 1973. Leporelló.

Szilágyi Miklós: Miklosovits László grafikái. Pest Megyei Hírlap, 1973.

Miklosovits László: Arany - illusztrációk. Keresztury Dezső előszavával. Nagykőrös, 1982.

Horváth Tibor: Miklosovits László. Könyvtáros. 1984. 6.sz., 365.o.

Papp Márió: Felhő és bárány... Nimród. 1984. 3.sz., 126-127.o.

Miklosovits László kiállítása. Cegléd - 1987. A művész bevezetőjével.

Miklosovits László. Zalaegerszeg - 1998. Katalógus.

Miklosovits László grafikai kiállítása. Győr - 1999. Katalógus.

Galamb

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ
KASSA '98

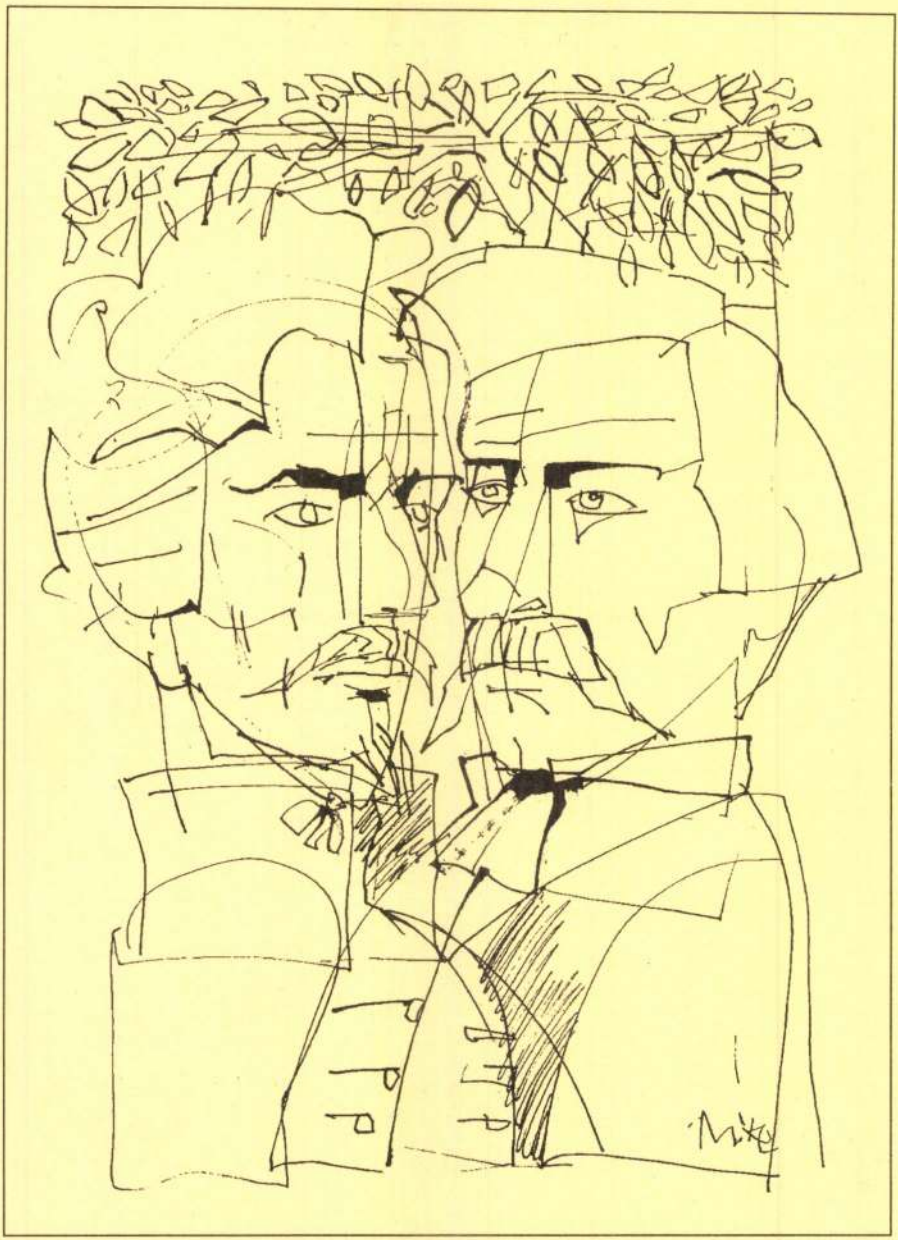

A Magyar Művészet és Tudomány Napjai – Kassa '98

Tisztelettel és szeretettel meghívjuk Önt Miklosovits László grafikusművész – a Csemadok (Szlovákiai Magyar Társadalmi Szövetség) Kassa Városi Választmánya és a Magyar Köztársaság Pozsonyi Kulturális Intézete szervezésében – a Magyar Kulturális Központban (Kassa, Mészáros u.59.) rendezendő „*Minden fénylik, ami Arany*" című, Arany János költészete inspirálta grafikáinak kiállítására, melyet 1998. október 15-én 16^{00} órakor Szaszák György, a Csemadok TV titkára nyit meg.

* * *

A számomra oly kedves tájon, Dunántúlon, Zalaegerszegen születtem 1944. június 1-jén. Könyomdász-grafikus nagyapám munkaszeretete, embersége ma is példa előttem. A budapesti Képző- és Iparművészeti Gimnáziumban Ujváry Lajos festőművész tanítványa voltam. Szüleim korai elvesztésével szinte kölyökként rákényszerültem életem önálló irányítására, önmagam képzésére. Sokfelé vetett a sors, s ezek a kemény évek, élmények alapozták meg azt a sokoldalúságot, nyitottságot, amelynek ma is birtokosa vagyok.

1967-ben feleségemmel Pest megyében, Albertirsán telepedtünk le, s rövidesen felvételt nyertem a Fiatal Képzőművészek Stúdiójába (1969), tagja lettem a Képzőművészeti Alapnak (1971). A Pest megyei Nagy István Csoport alapítói közé tartozom, évekig végeztem a csoport titkári teendőit.

Az irodalom és költészet iránti vonzódásom és Nagy László költő bátorítása további munkáimra különleges hatással volt. Könyvkiadók megbízására számos könyvet terveztem, illusztráltam, valamint szívesen dolgoztam, dolgozom hetilapok, folyóiratok számára (Élet és Irodalom, Rakéta Regényújság, Nimród).

Felmérve az elmúlt esztendőket, s tekintve a jövőbe, próbálok tartózkodni mindenféle divatos, homályos és zavaros ideától, magam magyarázásától, mindössze naplómat írom képekben.

Miklosovits László

Minden fénylik, ami Arany

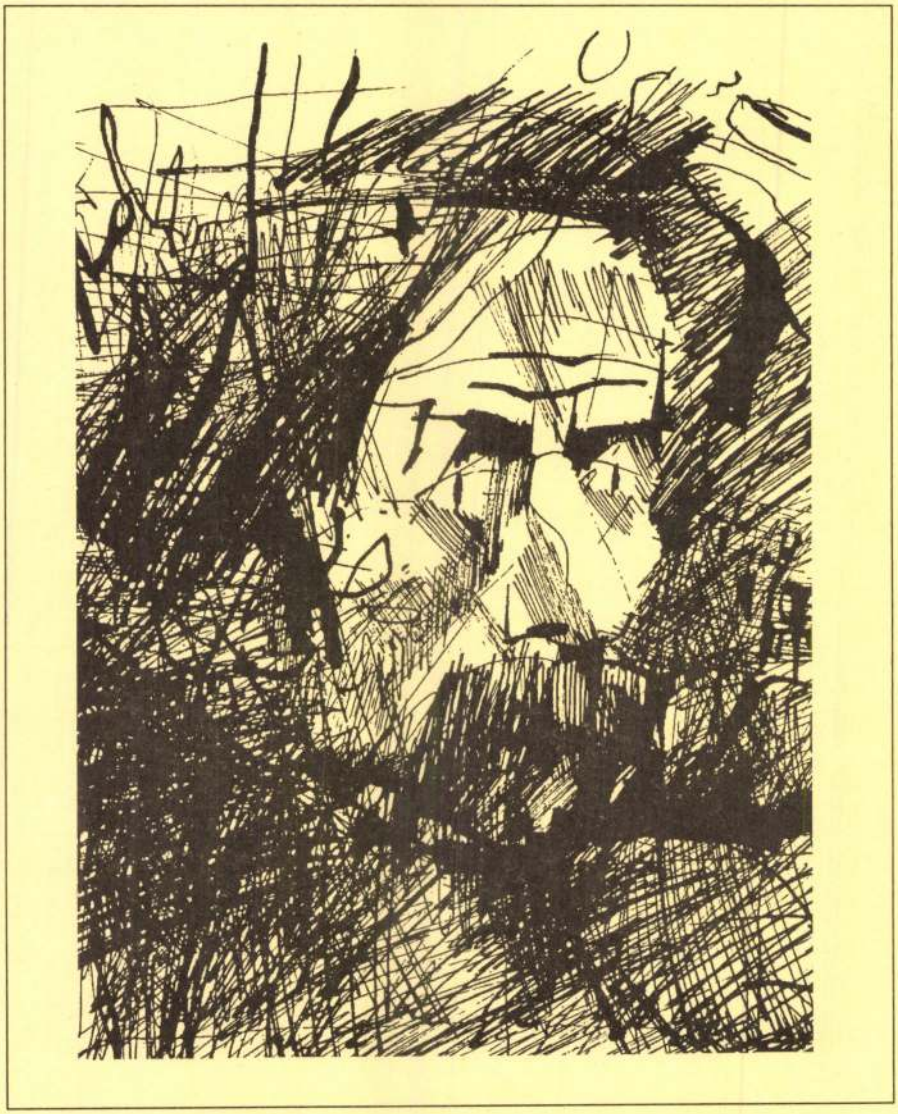

– Miklosovits grafikái

Azt a festőt, aki lemásolja a természetet, naturalistának nevezik. Aki fittyet hány az eredeti témának és átlényegíti azt: modern útkereső. De aki egy másik műnembe tartozó alkotás ihletésében fog ecsetet, vagy ceruzát, elkészülhet rá, hogy skatulyázni szerető kollégái „másodlagos élményforrásból" merítkező, kevésbé eredeti művésznek minősítik. Pedig irodalmi műveket illusztrálni nagyobb szakmai próbatétel egy rajzoló számára, mintha saját élményeit kellene képpé formálnia. A versek világában témát kereső képzőművész számára ugyanis alapfeltétel, hogy egyenrangú társalkotója legyen a megidézett költőnek.

Miklosovits László grafikusművész már fiatalon kedvet kapott ahhoz, hogy megpróbálja rajzban megfogalmazni olvasmányélményeit. Nem kis szerepe volt ebben kedves költője, *Nagy László* személyes bíztatásának. Több mint két évtizede gyűlnek vázlatfüzetében *Arany János* műveihez készített illusztrációi, s amikor első ízben, a hetvenes évek közepén egy vékony kötetben közreadta irodalmi fogantatású grafikáit, az akkori legnagyobb élő Arany-monográfus, *Keresztury Dezső* ajánlotta könyvét az olvasók figyelmébe.

Közben Irodalmi képeskönyv címmel közreadta rajzos olvasónaplóját, melyben többek között *Hrabal, Strindberg, Benedek Marcell, Kolozsváry Grandpierre Emil* egy-egy művének vizuális összefoglalására vállalkozott. Az irodalmi hetilapok, folyóiratok felkérésére, „megrendelésre" is szívesen dolgozott. Megtanult belehelyezkedni a különböző alkotók világába, hogy a szöveg és a gondolat varázsát ne csak látványosan, hanem hitelesen jelenítse meg. Eleinte tudatosan háttérbe szorította saját személyiségét, kizárólag a költői üzenet pontos továbbítására figyelt. Pár évvel ezelőtt megjelent, *Márai Sándor* gondolataihoz komponált grafikai albumában azonban már saját élményrezdüléseit, rokonérzésből fakadó szubjektív benyomásait is fölfedezhetjük. Így váltak modern irodalomtudományi értelemben „nyitott művekké" a Miklosovits László által elolvasott és továbbalkotott Márai-könyvek, így lett az olvasmányélmény hatására az írót tisztelő tolmácsból saját véleményének, hasonló tapasztalatainak, szenvedélyeinek megvallója.

Arany János születésének 180. évfordulója tiszteletére újra megjelent a Miklosovits László által illusztrált Arany-verseskötet, 300 számozott, és 700 számozatlan példányban. Itt már nemcsak az áhitatos Arany-rajongó mutatkozik meg az olvasó előtt, hanem a múlt századi költő modern életérzésére rezonáló, hasonló kétségektől, tapasztalatoktól gyötrődő kortárs is, aki szuverén módon továbbírja a maga eszközeivel a közös verset. Komor, mulattató, átszellemült és kétségbeesett ő is, attól függően, melyik vers lódítja meg gazdag képi fantáziáját. S miközben továbbírja, aktualizálja a múlt század legnagyobb költőjének verseit, rendületlen következetességgel tágítja-tagadja saját műfaja határait is. Tusrajzai önmagukban és Arany János verseinek vizuális rímeiként is teljes értékűek.

Valachi Anna

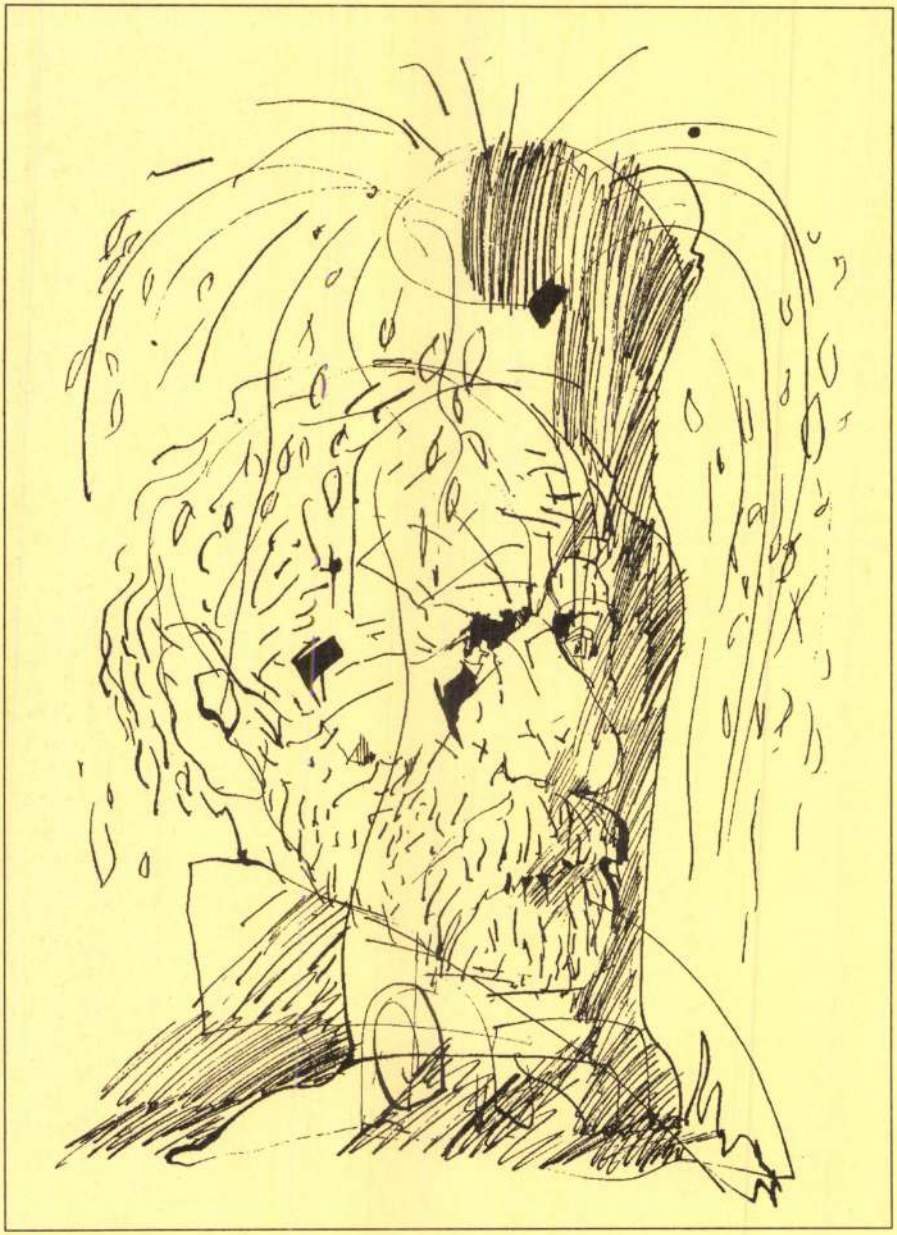

Grafik Miklosovits László sa narodil v roku 1944 v meste Zalaegerszeg. Gymnázium výtvárných umení ukončil v Budapesti, kde bol žiakom umelca-maliara Ujváry Lajos.

Skoro stratil rodičov a preto v dálšôm štúdiu pokračoval ako samouk.

V roku 1968 bol prijatý do Štúdia výtvarných umeni, neskôr sa stal členom Fondu výtvárného umenia (1971).

Jeho práce boli v nespočetnom množstre vystavené na domácich výstavách - v Štúdiu mladých umelcov, v „Skupina Nagya Istvána", na výstavách výtvárných umelcov v budapeštianskom okrese, taktiež na zahraničných výstavách ako (SOFIA-BULHARSKO,LENINGRAD-PETROHRAD,OMSK-UKRAJINA, CLUJ-NAPOCA RUMUNSKO, NEW YORK-USA)

Viackrát mal vystavené grafiky na samostatných výstavách, medzi inými Arany János Múzeum,Nagykőrös (1973,1977), Kossuth Múzeum v Cegléde (1970, 1973, 1987), Galéria Józsefváros v Budapesti (1975/, a v Zalaegerszeg (1998).

Z poverenia kníh vydavatelstiev vyhotovil viac ako sto umeleckých diel, návrh a ilustrácie kníh.

Podobnú činnosť robil pre časopisy a noviny, dlhši čas bol spolupracovnikom časopisu Rakéta a Nimród.

* * *

Miklosovits László – Graphiker, geboren im Jahre 1944 in Zalaegerszeg. Im Kunst- und Kunstgewerbegymnasium war er der Schüler von Maler Lajos Ujváry. Wegen dem frühen Tod seiner Eltern hat er sich selbständig weitergebildet. Er is 1968 in das Studió der Jungen Künstler aufgenommen worden und 1971 wurde er Mitglied der ungarischen Kunstkomission.

Seine Werke nahmen an vielen nationalen Kunstausstellungen teil: Ausstellungen des Studios der Jungen Künstler, der Gruppe Nagy István im Komitat Süd-Pest, der Künstler von Komitat Pest und im Ausland: Sophia,St.Petersburg,Omsk,Cluj-Napoca und New York.

Er stellte seine Graphiken mehrmals in eigenen Ausstellungen vor, u.a. im Arany János Museum in Nagykőrös (1973,1977), im Kossuth Museum in Cegléd (1970,1973,1987), in der Galerie Józsefváros Budapest (1975), und in Zalaegerszeg (1998).

Im Auftrag von Verlagen gestaltete er den Entworf und die Illustrationen von mehr als hundert literarischen Werken. Ähnliche Arbeiten entwarf er in den Spalten von Wochenblätter Zeitschriften. Seit längerer Zeit ist er Mitarbeiter der Romanzeitschrift „Rakéta" und der Jagdzeitschrift „Nimród".

* * *

László Miklosovits, graphic artist and designer was born in 1944 in Zalaegerszeg. He studied from painter Ujváry Lajos at the School of Fine and Applied Arts in Budapest, but due to the early loss of his parents he soon had to become an autodidact. He was admitted to the Studio of Young Artists in 1968, then in 1971 he became a member of the Fund of Fine Arts.

His works were presented during innumerable exhibitions in Hungary such as those of the Studio of Young Artists and of the South-Pest county Nagy István artist group, and in foreign cities like Sofia, Omsk, the former Leningrad, Cluj-Napoca and New York.

He displayed his drawings on his one-man shows frequently, in the Arany János Museum in Nagykőrös (1973,1977), in the Kossuth Museum in Cegléd (1970,1973,1987), in the Gallery of Józsefváros in Budapest (1975), and in Zalaegerszeg (1998), just to mention a few.

He designed the covers and made illustrations to more than hundred books of many publishers and to several periodicals like „Rakéta" literary paper and „Nimród" hunting magazine, both of which he has been illustrating for more than ten years.

Kiállított képek jegyzéke

Epilógus	23 × 27 cm	Örökség	26 × 40 cm
Nemzetőr-dal	24 × 37 cm	V.László I.	19 × 30 cm
Tetemrehívás	25 × 39 cm	V.László II.	19 × 32 cm
Bajusz I.	21 × 38 cm	Fülemüle	27 × 40,5 cm
Bajusz II.	26 × 38,5 cm	Cilinder	16 × 26 cm
Mit csinálunk?	26 × 38 cm	Hídavatás	25 × 39 cm
Mátyás anyja	25 × 35 cm	Őszikék	26 × 38,5 cm
Családi kör	28 × 40 cm	Dante	26 × 40 cm
Rendületlenül	26 × 37 cm	Vörös Rébék	24 × 35 cm
Ágnes asszony	21 × 30 cm	Néma bú	27 × 41 cm
Kép-mutogató	19 × 31 cm	Régi adoma	26 × 39 cm

Egy életünk egy halálunk	39 × 25,5 cm
Névnapi gondolatok	21,5 × 28 cm
A tudós macskája	25 × 31 cm
Szondi két apródja	21 × 20 cm
A tölgyek alatt	26 × 39 cm
Válasz Petőfinek	28 × 37 cm
Letészem a lantot	25 × 39 cm
Walesi bárdok I.-II.	18 × 24 cm
Walesi bárdok III.-IV.	18 × 24 cm
Walesi bárdok V.-VI.	18 × 24 cm
Szibinyáni Jank	24 × 34 cm

(vegyes technika)

A katalógus albertirsai polgárok, kereskedők, vállalkozók támogatásával jött létre:

Dr. Mányi Erzsébet, Tarr Gábor, Losó József, Fazekas László, Szittyó Kft. – Fabók János, Szegedi Attila, Major Judit tanár, B&B Kft., Autósbolt – Kovács Attila, Gyovai Divat, ARS Bt., Albertirsai Kábel-TV – Magyar Attila, Tóth Tüzép & Vasudvar, Béki Józsefné vállalkozó, Dolina Kft., Puskel Kft., Kombi-Ker Kft. – Sarka Antal, Petró Benőné kereskedő.

Apáti Nyomda Cegléd

Csatorna u. 8. ✆ (06-30) 9633-487

MIKLOSOVITS CA'52CO

Miklosovits László rajzai Márai Sándor műveihez

„A földön éltem, és lassan földerültem...”

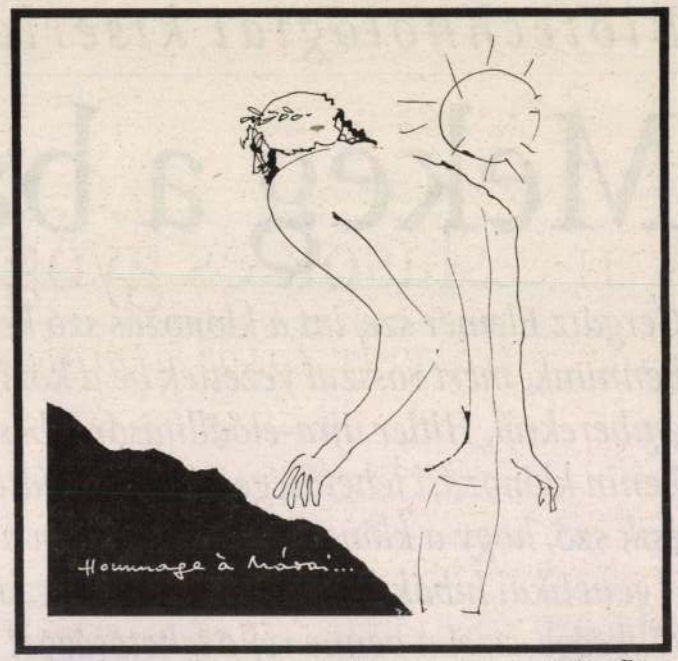

P. Szabó Ernő

Gazdagság fehérben, feketében. Egy ember, szemben a teljességgel. Talán ez a két tőmondat jut először eszünkbe, ha ránézünk arra a rajzra, amelyen egy ember látható, háta mögött-fölött napkoronggal, bal oldalán az anyaföldet jelképező fekete folttal. Előrehajol, de nem lefelé, inkább befelé, nagyon távolra figyel, a nem látható, inkább csak tudható s még inkább érezhető dolgok világába. Ruhája nincs, testét is alig néhány körvonal érzékelteti, fején koszorú: a szellem, a szó, az érzelmek és a gondolatok embere ő. Ahogyan a tollrajz bal alsó sarkába írt szavak mutatják – Hommage a Márai –: a „kassai polgár” alakját látjuk, a XX. századi magyar irodalom egyik meghatározó személyiségét.

Nem portrét akart készíteni a rajzoló, *Miklosovits László,* hanem azokat az értékeket bemutatni, amelyeket a nagy ívű pálya, a kiváló művek sorában megnyilatkozó írói-emberi tartás magába sűrített. Azt a teljességet, amely akkor is megérinti az olvasót, ha csak *Márai Sándor* néhány sorát, naplójegyzetét futja át. Hiszen, ahogyan a pályatárs, *Faludy György* fogalmazott, Márai egész életében egész volt maga is. Akár cikket, regényt, riportot, akár verset vagy esszét írt, a világnak írta, és mégis egészen magyar volt a szó legnemesebb értelmében. Fotó visszaadhatja-e ezt a teljességet? Vagy inkább a rajzban keressük, a fekete-fehér gazdagságában? Faludy György úgy vélte, a fénykép okozta hiányérzeten „segített, és ezt oldotta fel Miklosovits László, amikor Márai szavait rajzában életre segítette – könyveiben értem, M. L. műveiben látom őt”.

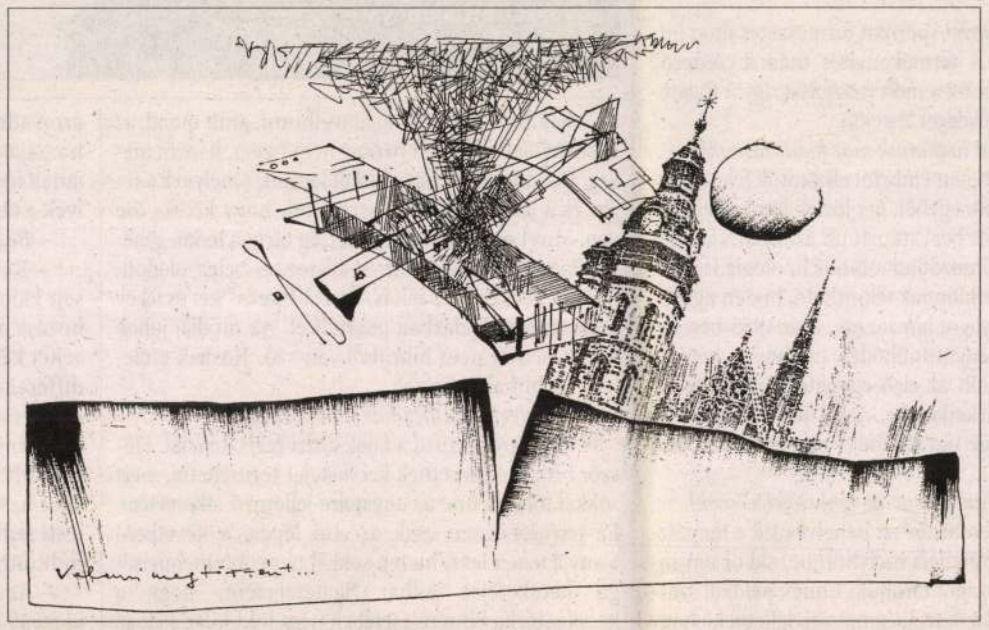

Nagy elődök nyomában indult el a grafikusművész, amikor Márai Sándor világának vizuális megközelítésére vállalkozott. A nagy elődök azonban nemcsak bénítanak, hanem biztatást is adhatnak. Hiszen a XIX. század eleji debreceni rézmetsző diákok éppen olyan szoros kapcsolatban voltak irodalmár kortársaikkal, mint amilyen egységes műhely részeként jelent meg a kép és a szó mondjuk a híres Kner-nyomda kiadványain száz évvel később. Újabb ötven év múlva pedig, az 1950–60-as évek fordulóján éppenséggel a könyvillusztráció jelentette az érzések, gondolatok, formák szabad továbbélését a művészetpolitika kontrollja alá került magyar képzőművészet számára. *Kondor Béla, Csohány Kálmán, Lenkey Zoltán* és a többiek iskolát teremtettek a kortárs magyar grafikában, hogy példájuk generációkat inspiráljon. Ha volt „versben bujdosó” költő, akkor bizonyosan volt vonalak közt rejtező magyar könyvillusztrátor is.

Apropó, versben bujdosó. Amikor a fiatal Miklosovits László Budapestre érkezett, elvitte rajzait *Nagy Lászlónak,* aki sok tehetséges fiatal és mellőzött magyar grafikus munkáit közölte akkoriban az Élet és Irodalomban. Megnézte őket, bólintott, majd megkérdezte: van hol aludnod? Volt: különböző lakások összetolt foteljeiben, hogy Miklosovits néhány év múlva Budapest helyett mégis a vidéket válassza, Albertirsát, ahonnan persze minden gyorsan elérhető, ám úgy érezheti az ott élő művész, mintha szigeten élne.

Talán ez vezette a költészet felé, *Arany Jánoshoz* például, akinek kötetnyi illusztrációt szentelt. Vagy Máraihoz, akit a nyolcvanas évek elején kezdett olvasni. Az irodalomhoz gyermekkora óta vonzódott, talán mióta nagyapja régi értékes könyveit felfedezte a padlás félhomályában. De szellemi-lelki támaszra más okokból is szüksége volt: édesapját néhány évesen, édesanyját kamaszkorában veszítette el, az irodalom lelki-szellemi szükségletté, támasszá vált számára. A nyolcvanas években barátai egy része egyre inkább balra, más része jobbra távolodott tőle; maradt iránytűnek az író, aki a teljességben gondolkodott.

A nyolcvanas–kilencvenes évek fordulójáig magának rajzolta, fogalmazta újra Márait, főként a naplók világát, a verseket, az Egy kassai polgár vallomásait. Hogy azonban ezekre a rajzokra másoknak is igencsak szükségük van, első nyilvános bemutatásuk után gyorsan kiderült. Erre a bemutatóra 1994-ben került sor Csobánkán, a budapest–chicagói folyóirat, a Szivárvány találkozóján, ahol Miklosovits László rajzai *Móser Zoltán* fotói társaságában szerepeltek. A tárlat egy máig tartó sorozat nyitánya, amely a kolozsvári Korunk Galériába éppen úgy eljutott, mint a budapesti Magyarok Házába, a „polgár” szülővárosába, Kassára, a következő hetekben pedig Léván, az Európa Léván című programhoz kötődő kiállításon látható.

Márai éppen egy felvidéki városban, Kassában látta megtestesülni az európai kultúrát. S éppen hazalátogatva, a város fölötti dombról, a Benkóról lenézve kellett megállapítania az első világháború után, hogy ez az Európa nem létezik többé, hogy a shakespeare-i „kizökkent idő” korszaka következik. Valahonnan innen, ekkortól indul a rajzok sorozata, amelyeken többnyire egy-egy motívum – madár, ketrec, mérleg, palack, életfa, emberi fej – jelképezi az életút és írói pálya állomásait, fordulatait, a kétségeket és reményeket. A rajzokon gyakran szerepel egy-egy idézet Máraitól. A legszebb sorok talán azok, amelyekben megköszöni a sorsnak, hogy megélhette a „legtöbbet és legnagyszerűbbet, az emberi sorsot... Láttam a földet, az eget, az évszakokat. Megismertem a szerelmet, a valóság töredékeit, a vágyakat és csalódásokat – írja. – A földön éltem, és lassan földerültem. Egy napon meghalok: s ez is milyen csodálatosan rendjén való és egyszerű! Történhetett velem más, nagyszerűbb? Nem történhetett.” A rajzon, amelyen a szöveg olvasható, a követ görgető Sziszüphosz látható. De illenének a sorok a Nap és a Föld között álló, a mindenséggel – önmagával szembesülő férfi képéhez is.

Biotechnológiai kísérletek Mosonmagyaróváron

Mekeg a bárány

Gergátz Elemér szerint a klónozás szó kellemetlen érzést kelt bennünk, mert rosszul vezették be a köztudatba. Egyforma emberekről, Hitler újra-előállításáról beszéltek, tőle például Lenin klónozási lehetőségeiről érdeklődtek. Arról ritkábban esik szó, hogy a klónozás adott esetben a gyógyítást, a genetikai hibák kivédését, kezelését szolgálhatja. A kutatók többsége ezzel a benne rejlő lehetőséggel foglalkozik. „Én az ember klónozását értelmetlen dolognak tartom. Más kérdés az, ha észreveszünk egy embrionális hiányosságot, hibát és kezeljük. De ezzel is óvatosan kell bánni."

Gergátz Elemér és Gyökér Erzsébet egy kísérleti alannyal

FOTÓ: NAGY ZOLTÁN

HANCZÁR JÁNOS

Ön a Mosonmagyaróvári Biotechnikai Állomás mesterséges termékenyítő és embriológiai központjában 1983 óta kutatja az öröklődés titkait. Az intézmény vezetőjeként több támadás érte, pedig a gyógyítás érdekében akarja átjárhatóvá tenni a fajok közötti határokat.

– Mindig valamilyen gazdasági feladat megoldása érdekében avatkozunk be az életfolyamatokba biológiai módszerekkel. Ezt én biotechnikának nevezem. Ha az öröklés menetébe is beavatkozunk, megváltoztatva magát az örökítőanyagot, akkor már biotechnológiáról beszélek.

– Mikor kezdett foglalkozni embrióátültetéssel?

– Genetikai értelemben nagyon értékes, de micrococcusszal fertőzött juhállományt hoztak be Magyarországra 1981-ben Franciaországból. Az állatok megbetegedtek. Főleg a bárányok voltak veszélyben, mert a kórokozó megbújik a nyirokcsomókban, és a limfocitákat támadja meg. A négy-ötszáz juhot meg akarták semmisíteni. Mivel a genetikai anyagot nem lehetett a hagyományos módon megmenteni, az állatok elpusztítása helyett embrióátültetést javasoltam az illetékeseknek. Mosonmagyaróváron megteremtettük a karantén feltételeit, és 1983-ban ide szállítottuk az állományt. Azonnal kialakítottunk egy gyorsműtőt is, ahol az állatokat szuperovuláltattuk, azaz egy ivarzásnál nem egy-két petesejttel, hanem jóval csatornájába helyezett spermát természetes úton juttatjuk a méhbe. A termékenyítés után a „fedező" próbakos gyorsítja fel a méh mozgását, így a fogamzás nagy valószínűséggel létrejön.

– Ezt az eljárást hívhatjuk már klónozásnak?

– A megtermelt embriót elkezdtük felezni, azaz kettőt csináltunk egyből, így jöttek létre az egypetéjű ikrek. Mivel itt beavatkoztunk az öröklésmenetbe, ez már kezd elmozdulni a biotechnológia irányába. A két állat már klónnak tekinthető, hiszen ugyanazt a genetikai anyagot hordozzák. Már 1985-ben egy osztrák–magyar együttműködés eredményeképpen megszületett nálunk az első egypetéjű, úgynevezett monozigotikus birkaikerpár. A két jerke hasonlóságát az is jelzi, hogy ugyanazon a napon volt az első ivarzásuk.

– Mi a gyakorlati haszna az embriófelezésnek?

– Ha az egyik embriórészt behelyezzük a tenyészállatba, a másikat pedig a mélyhűtőbe, akkor ugyanazt a genetikai anyagot tároljuk. Ennek például szarvasmarhánál olyan következményei lehetnek, hogy ha értékes tulajdonságokkal születik egy bikaborjú, amelynek elkészítik az ivadékvizsgálatát, a másik – behűtött – embriófélnél már nincs szükség erre a költséges procedúrára. Másik gyakorlati haszna pedig, ha például takarmányozási kísérletekhez egypetéjű ikereket használnak, akkor a kísérleti és a kontrollcsoport pontosan ugyanaz lesz.

– Hogyan folytatták a kísérleteket?

a szobámba, hogy nem fogom elhinni, amit mond, az egyik frissen született bárány nem béget, hanem mekeg. Odamentem és egy birkát láttam, amelynek a fején és a lábain lehetett észrevenni, hogy kecske őse van. Mivel nem akartam nevetség tárgya lenni, genetikailag is megvizsgáltuk az állatot, és beigazolódott, hogy ez kecske is és juh is. Ez a „birkecs" két és fél év után tüdőgyulladásban pusztult el. Az utódjai juhok lettek, hiszen nem hibridről van szó. Kosnak született, így birkaheréje volt.

– Jelenlegi kutatásainak mi a lényege?

– Át akarom törni a fajok közti rezisztenciát. Először birkával szeretnék kecsketejet termeltetni, mert sokkal több benne az anyatejre jellemző alkotóelem. Ez természetesen csak az első lépés, a következő alany a tehén lesz, hiszen sokkal nagyobb mennyiségű kecsketejet adhat. Feltételezem, hogy a kecske–birka kiméra esetében nem löki ki az állat az idegen sejteket. Amelyik szarvasmarha–kecske kiméránál a tőgy tehéné lesz, azzal megpróbálok kecsketejet termeltetni.

– Nem akarják önt a szakma más képviselői mágyán látni?

– Vannak, akik furcsán néznek rám. Amikor például 1993 tavaszán megszületett az első klónozott bárány, majd folyamatosan a többi négy, nem klónt áron adni a gyermekeknek, amely hipoallergén lévén hozzájárul ahhoz, hogy ne görcsöljenek, allergizálódjanak idegen fehérjéktől vagy olyan anyagoktól, amelyek a tápszerekben még megtalálhatók.

– Be tud számolni valamilyen új kísérletről?

– Kolléganőm, *Gyökér Erzsébet* doktornő a testi sejt klónozásán dolgozik. A Dolly nevű bárány létrehozása óta ez már ismert technika. Ez esetben olyan sejtet kell találni, amelynek még nem fejeződött be a differenciálódása. A köldökzsinórban és a juhok farokrészében lehet ilyet találni. Ha a felnőtt állatokat klónozni akarjuk, ezekből szaporodásra képes, tenyészthető sejteket nyerhetünk, amelyeket sejtmagként használhatunk. Még ugyan utódot nem sikerült testi sejtből létrehozni, de az embrióvá válást már elindítottuk.

– Az egyik munkatársa elárulta, hogy néhány napja ismét különleges bárányok születtek az intézetben.

– A génátültetés az, amiért a klónozásnak igazán értelme van. Igen, megszülettek a mikroinjektoros géntranszferens bárányok. Arról van szó, hogy a bevitt génnel együtt egy jelzőgént is bejuttatunk az állatba, hogy lehetőleg már az embrionális korban visszajelezze a művelet sikerét. Csak az így szelektált embriókat érdemes beültetni. Ha egy ilyen állat megszületne, akkor majd azt kell párosítani ugyanolyan má-

Miklosovits László, grafikusmüvisz

Részt vesz munkaival a szentendrei
Pest Megyei Tárlaton

(cikket l. ~~[illegible]~~ „Barcsay Jelő festő müvész" cimszó alatt)

Losonci Miklós cikke: Pest Megyei Tárlat 1978." cimmel

Pest Megyei Hirlap 1978. X. 15

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Miklósovits László grafikusművész
KÖNYVTÁROS
1984 JUN

1021

Miklosovits László

40 éves, Zalaegerszegen született. Bár időközben alföldi művésszé vált, a pannon táj ízei, képei ott lengenek lapjain ma is. A képzőművészeti gimnáziumban csak a harmadik osztály elvégzéséig tellett a család anyagi erejéből, ezt követően pénzszámláló volt a Nemzeti Banknál, dobolt zenekarban, segédmunkásként dolgozott nyomdában, és kirakatrendező volt Albertirsán.

A hatvanas évek elején jelentkezett mappájával a *Magyar Ifjúság* képszerkesztőjénél, aki átlapozva munkáit *Nagy László*hoz, az Élet és Irodalom akkori művészeti szerkesztőjéhez, a költőhöz irányította. Az ő tanácsainak hatására készült rajzaival hónapokon, éveken át találkozhattunk az ÉS lapjain.

Ebben az időszakban nősült, és *Orbán Edit*, a feleség segítette leszállni őt a földre, teremtett köré alkotásra alkalmas világot, adott hitet a tehetségében örökké kételkedő fiatalembernek.

Egy regényt 10 × 10 centiméteres felületen képpé sűríteni, ez volt a következő nagy lecke, melyet Miklosovits sikerrel oldott meg. Enynyit enged ugyanis az *Európa Zsebkönyvek* fedele a grafikusnak alkotási felületként. Nem egy esetben monumentalitást sikerült teremtenie ezen a szűk téren is. Utána a *Móra* és a *Magvető* könyvein jelentek meg rajzai, a kötetekben pedig illusztrációi.

Iwaszkiewicz *Mater Johannájának* rajzait az író kétoldalas dedikációval köszönte meg a művésznek, aki felnőtt az írásműhöz. *Göncz Árpád* könyvkritikájában is bekezdésnyi hely jutott az illusztrátornak. 1974-es indulása óta a *Rakéta Regényújság*ban kevésszer hiányzott a *Rajz: Miklosovits László* felirat.

Későn, a szokottnál is lassabban, de 1969-ben befogadta a „szakma" is. Tagja lett a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának, majd a Képzőművészeti Alapnak. De befogadta őt a még nehezebben meghódítható közeg, a szűkebb pátria, Albertirsa és a Dél-Pest megyei művészek közössége. Ott mutatott be először rajzokat, melyek kollektív kiállítási anyagként kerültek a Magyar Nemzeti Galéria falaira, onnan Omszkba, Pest megye szovjet testvérmegyéjébe. A kis egyéni tárlatok után következtek a nagyobbak. Arany János évfordulóján Cegléden és Nagykőrösön. Az Arany-illusztrációk a közelmúltban kötetben is megjelentek, *Keresztury Dezső* előszavával.

Nehéz, kíméletlenül igényes munkába fogott ismét a művész. A *Nimród* című vadászlap illusztrátoraként rajzolja a magyar tájat és annak élővilágát. A fénykép hűségével azonos, mégis egyénített módon ábrázolja a vadcsapások nyomát, a szalonkák libegő húzását, az elejtett őz fájdalmas tekintetét, a mellette levett kalappal álló vadászt.

Technikai repertoárja szinte kifogyhatatlan. Tusrajz és ceruza, kollázs és montázs, fa- és linómetszet biztosan alakul keze nyomán képpé éppúgy, mint a tempera vagy az akvarell. Dzsingisz kán világától a bolgár mesevilágig, Dosztojevszkij és Móricz nagyepikájától a Déry Tibor-novellákig mindenhez van mondanivalója. Még Örkény egyperceseihez is tud pár másodpercet adni.

Albertirsán, a József Attila utca 2/1. szám (2730) alatt lakik feleségével és fiával. A pedagóguslakásban otthon van a zene, az örök szerelem, a dzsessz, és könyvtárnyi könyv meg újság, a lakó rajzaival tele.

Horváth Tibor

Fragmenta codicum in bibliothecis Hungariae I/1

A középkori magyar művelődéstörténet számára rendkívüli jelentőségű tudományos vállalkozás első, kötetbe foglalt eredménye jelent meg ez év elején. A kódextöredékek országos feldolgozásának tervét 1972-ben ismertette *Mezey László* a Magyar Tudományos Akadémia könyvtörténeti és bibliográfiai munkabizottsága előtt (*Magyar Könyvszemle* 1983/2. sz.). A munka az Eötvös Kollégium posztgraduális képzést nyújtó tanfolyamának keretében indult el, részeredményeire több tanulmány hívta fel figyelmünket. A tanítványokból a tíz év leforgása alatt önálló kutatók és munkatársak lettek, így e kötettel az „iskola", egy fiatal kodikológus generáció együttesen is bemutatkozik.

A kötet nem nevezi magát katalógusnak, és valóban csak részben tekinthető annak. A feldolgozók nagyobb becsvággyal fogtak hozzá e rendkívüli felkészültséget és óvatos, körültekintő kutatási módszert igénylő munkához: a leírt anyagból következtetéseket igyekeztek levonni a töredékek esetleges magyarországi keletkezésére, illetve használatára. Hogy a feltárandó anyag ezt a gondos kutatómunkát indokolta, arról Mezey László előszava teljesen meggyőz minket. Tudjuk, milyen művelődéstörténeti következményekkel járt Magyarország politikai történetének 16—17. századi alakulása. „Ingóságnak" minősülő kultúrjavainknak ugyan egy fennmaradási lehetőséggel több jutott az ingatlanokhoz képest: a török elől menekülők magukkal vihették kódexeiket, könyveiket, művészi berendezési tárgyaikat. Ennek ellenére a hazai írásbeliség emlékei katasztrofálisan kis számban maradtak fenn, még ha a mai — vagy akár az egykori — határainkon kívül őrzött kódexeket is figyelembe vesszük. A nyugat—északnyugat felé tartók első állomása Pozsony és Nagyszombat lett. A megmaradt királyi Magyarországon Buda világi-kormányzói funkcióját nagyrészt Pozsony, Esztergom egyházkormányzati feladatait pedig Nagyszombat vette át. Itt, az esztergomi érsekség új székhelyén alapította Pázmány 1635-ben az új egyetemet, amely a helyi, majd a pozsonyi jezsuita könyvtár állományát is örökölte. E gyűjtemények anyagát őrzi tovább a mai budapesti Egyetemi Könyvtár és a Központi Szeminárium (mai hivatalos nevén Központi Papnevelő Intézet) *Pálos könyvtára*, a régi teológiai fakultás örököse. Azért fontos ez az örökség, mert a jelen kötet tárgyát képező, egyetemi könyvtári kódextöredékeknek jelentős része e két jezsuita ház, illetve kollégium állományából származó nyomtatványokból került elő. Ezeket a nyomtatványokat pedig sok esetben helyben köthették be, és kötésborítóként, kötésbélésként ilyenkor az ott használt, de már aktualitásukat vesztett kódexek anyagát is felhasználhatták. Ennek a lehetőségnek valószínűsítése vagy szerencsés esetben bizonyítása rendkívül fontos a középkori magyar kódexállomány rekonstruálása szempontjából. A 87 esetben megállapított magyar eredet szenzációt jelent a szakmában még akkor is, ha több töredék ugyanabból a kéziratból származik. Az Egyetemi Könyvtár anyaga azonban nemcsak nagyszombati törzsállománya miatt válik az ilyen irányú kutatások számára fontossá. A II. József rendelete alapján feloszlatott magyarországi szerzetesházak könyveinek, kódexeinek is kijelölt gyűjtőhelye volt az egyetem könyvtára, bár ismeretes, hogy jelentős állományrészek kerültek titkos vagy féltitkos csatornákon keresztül a piacra. De még az 1945 után államosított egyházi gyűjtemények anyaga is gyarapította a könyvtár magyar eredetű, provenienciájú vagy magyarországi használatról tanúskodó példányainak a számát.

1021

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ
grafikáiból
(Cikkünket lásd a 365. oldalon)

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1979 SEP

Könyvvilág

Miklosovits László
grafikusművész

1021

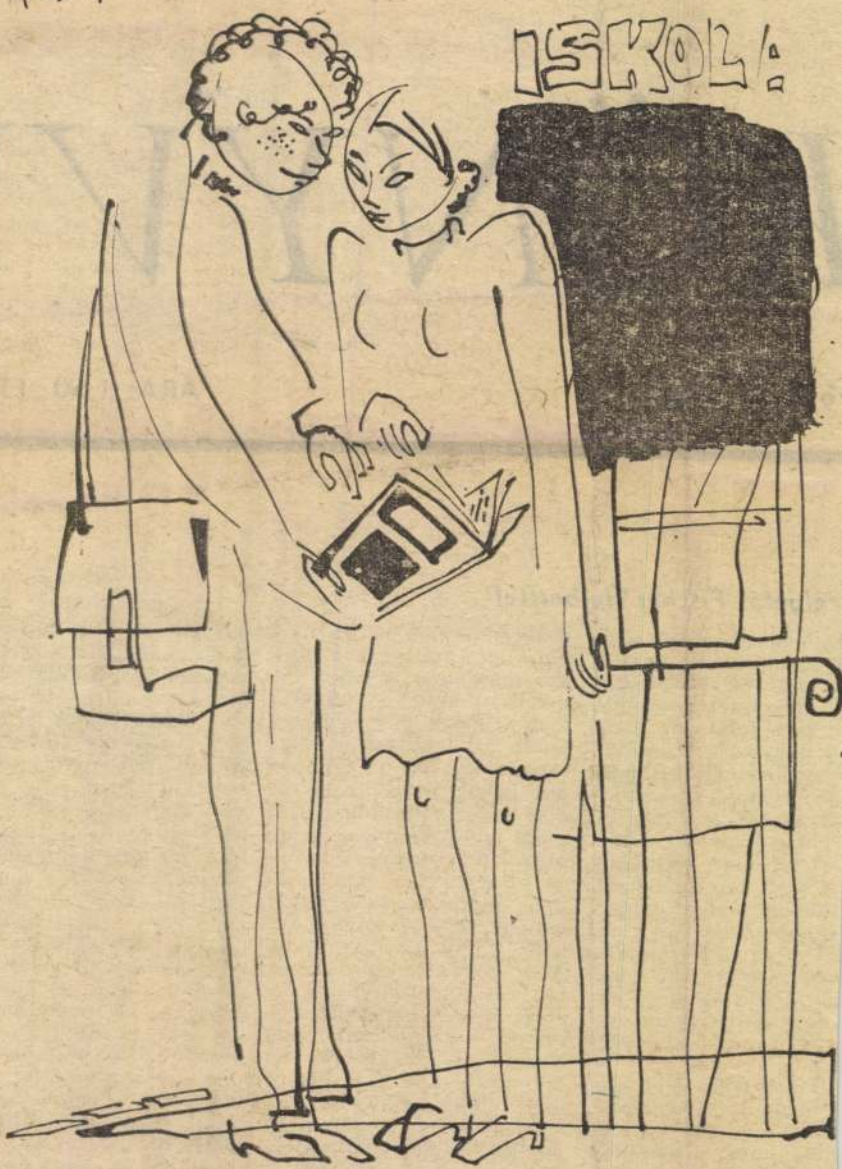

Miklosovits László rajza

KÖNYVV

79. SZEPTEMBER ÁRA: 1,60 FT

...űszaki könyvnapok, 1979

...zélgetés Fischer Herberttel

Ünnepi könyvhét után ...b találkozóra készül- ...a könyvek és olvasóik. ...3. műszaki könyvnapok ...n nem jubileumi alka- ...a megemlékezésre, ér- ...ésre, jövendölésre, még- ...rdemes minderre szót ál- ...i, már csak azért is, ...amaz ötvenedik évfor- ...fényében vizsgáljuk ...a szakmai, ezen belül ...műszaki könyv napjai- ...sajátos szerepét, jelen- ...gét. Fischer Herbert, a ...zaki Könyvkiadó igaz- ...ja tanúja lehetett an- ...hogy az eltelt idő mi- ...alakította át ezt a sze- ...t.

A hatvanas évek ele- ...átmenetileg csökkent a ...könyvek kereskedelmi ...ilma. Az értékesítési ...zségek és a szépirodal- ...könyvek fesztiváljainak ...zatos sikere adta a Mű-

célok hívták életre, de a kiváltó ok azóta megszűnt. Sőt, ma már képtelenek vagyunk annyiféle könyvet kiadni, amennyire szükség lenne. Mintegy 140 munkatársunk évi 10—12 ezer ívnyi anyag fölött bábáskodik, és ez teljesítőképességünk felső határán van. Mégis fenntartjuk, ápoljuk a könyvnapok hagyományát, mert ez az egyetlen lehetőségünk az olvasóinkkal való szembesülésre. A rendezvénysorozathoz ugyanis több mint háromszáz ankét is tartozik, író-olvasó, szerkesztő-olvasó, kiadó-olvasó találkozó. Ez pótolja a szépirodalmi könyvkiadásban létező kritikát. A műszaki könyv érdemi kritikája ugyanis elhanyagolt műfaj, többnyire csak ismertetésre szorítkozik. A szépirodalmi kiad-

dolgozni, de hogy mi az aktuális, azt csak a gyakorló szakemberek tudják megfogalmazni.

— Önök kiadói terveiket ezekre az ankétokra alapozzák vagy esetleg teremtenek igényeket is?

— Magunk is keressük a lehetséges aktualitásokat, hisz mint egy latin mondás tartja „ignoti nulla cupido", vagyis a nem ismert öröm nem okoz vágyat. Témát nem lehet népszavazással választani, mégis nagyon izgalmasak ezek az ankétok, mert ha ketten-hárman is ugyanazt javasolják a találkozókon, érdemes közelebbről is megvizsgálni, mert már számtalanszor tapasztaltuk, hogy tömegigényt fejeztek ki.

— Milyen könyvekkel jelentkeznek az idei Könyvnapokon?

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1979 MÁR

Könyvvilág

Miklósovits László
grafikusművész

1021

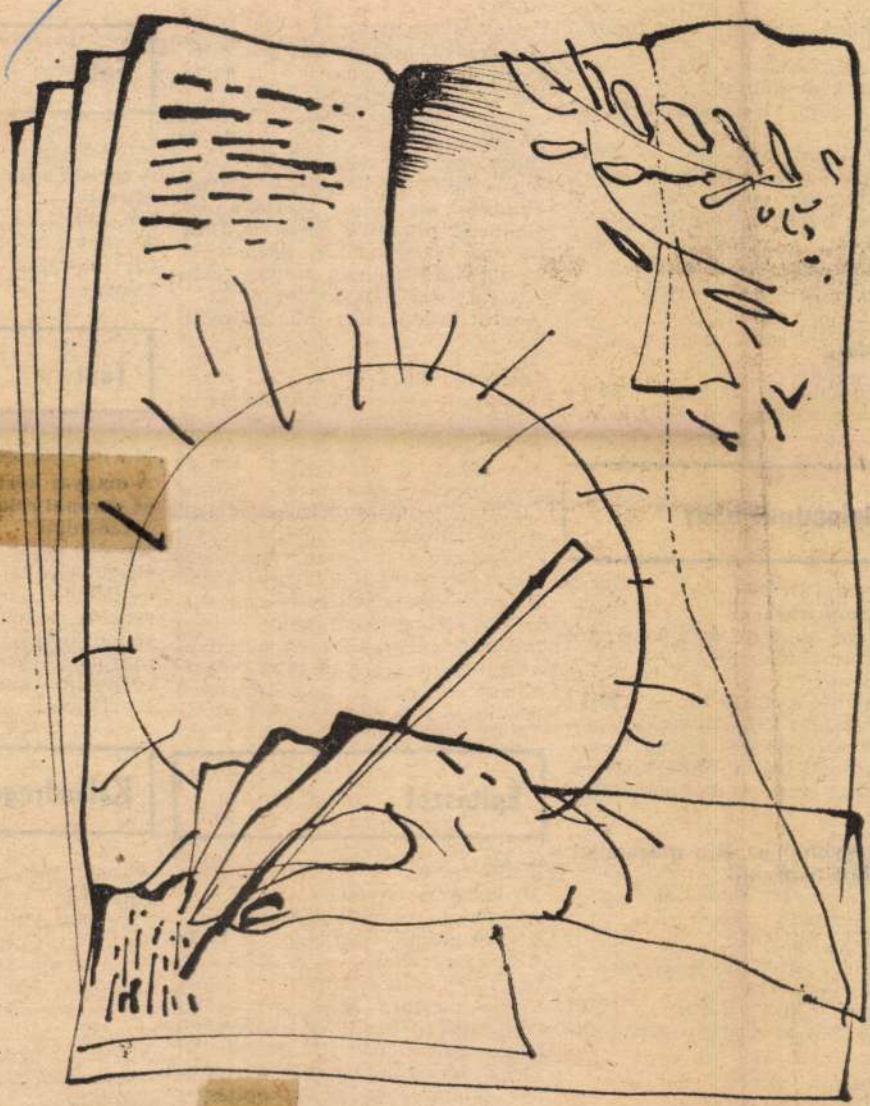

Miklosovits László rajza

iadóink jelentik" — folytatás)

sztolányi Dezső:
rópai képeskönyv
pirodalmi. Kosztolányi Dezső
vei.
. 320 oldal, kötve kb. **25 Ft**
sztolányi szenvedélyes utazó
t: Európa szinte valamennyi
zágát bejárta. Útjairól, úti él-
nyeiről riportokat, cikkeket
nem egy írása magának az
zásnak gyönyöréről vall.

ffy Péter:
ágaim
pirodalmi.
. 560 oldal, kötve kb. **40 Ft**
író portréinak, esszéinek vá-
atott gyűjteménye.

odalomtudomány

ecsényi Dezső
ogatott írásai
tó alá rendezte és a bevezetőt
: Pálmai Kálmán
ádémiai.
320 oldal, kötve kb. **75 Ft**
válogatásból az olvasó megis-
rheti Kerecsényi Dezső iroda-
ntörténeti írásait, és a korabeli
dalmat érzékenyen elemző kri-
úit.

legszebb élet, amit magamnak
udtam képzelni"
nkó Samu beszélgetései
s Károllyal
terion, Bukarest.
nán—magyar közös kiadás
épirodalmi).
oldal, 6 tábla, kötve **12 Ft**
kötetet Kós Károly rajzai dí-
ik.

y Péter:
ricz Zsigmond
pirodalmi.

Sallay
A fertődi Esterházy-kastély
Corvina. Műemlék.
Kb. 30 oldal, fűzve
magyar nyelven **10 Ft**
idegen nyelven **36 Ft**
Magyarország legnagyobb szabású épületegyüttesét, a fertődi Esterházy-kastélyt mutatja be. Nemcsak a palotát ismerteti meg, hanem szemléletesen számol be az egykori francia udvar pompáját utánzó életmódról is.
Angol, francia és német nyelven is.

Szabadi Judit:
A magyar szecesszió művészete
Festészet, grafika, szobrászat
Corvina.
Kb. 410 oldal, kötve kb. **190 Ft**
Az a múlt század végén kibontakozott stílusmozgalom, melyet nyelvterületenként eltérő névvel jelöltek: art nouveau, Jugendstil vagy szecesszió, Magyarországon is tért hódított. A szerző arra vállalkozott, hogy bemutassa, milyen mértékben formálta ez a művészi-szellemi áramlat 1890 és 1914 között a magyar képzőművészet arculatát.

Építészet

Kathy Imre:
Medgyaszay István
Akadémiai. Architektura.
Kb. 80 oldal, kötve kb. **45 Ft**
A századforduló és a századelő magyar építészetének európai rangú mestere Medgyaszay István, aki nemzetközi viszonylatban is az elsők között ismerte fel az akkori új építőanyag, a vasbeton jelentőségét az új építészet szerkezeti-formai sajátosságainak

Foto

Végh László:
A turista színes
Műszaki.
Kb. 180 oldal, kö
A könyv részlet
túrafotózással ö
seket.

Tánc

Martin György:
A magyar körtán
és európai rokon
Akadémiai.
Kb. 380 oldal, kö
Összehasonlítja a
és délkelet-európ
szlovák, román,
cedon, bolgár) né
magyarral, és rés
reneszánsz-kori
lánctáncait.

Kalandregény

Agatha Christie:
Éjféltájt
Magvető. Albatro
304 oldal, fűzve
A jó krimi nem
kezdődik, hanem
kal és eseményel
vezetik a tettest b
Agatha Christie,
bosszú pszicholó
góit kutatja.

Rejtő Jenő (P. Ho

Miklóssy

1824-ben festette Bécsben Eger látképét. Olaj, vászon, 135 x 92 cm.

Voit Pál dr.: Heves megye műemlékei II. kötet. Magyarország műemléki topográfiája, VIII. kötet. Budapest, 1972

541

M.D.Y

Miklóssy Ferenc
festő

Rezit vett a tárlaton.

Hamar Imre: Művészeti élet Győr-Sopron megyében
Művészet, 1968. jannius - 46 lap.

Miklóssy Gábor festő

Művelt Nép 1954.
jun. 27.8.

Beszélgetés Miklóssy Gábor festőművésszel a kolozsvári képz. főiskola. Tanárával

Dr. Homér Lajos művészettörténész.

Magyar Nemzet.

1947. VIII. 31.; III. évf. 197. sz.

2. old.

(: Könyvismertetés. :)

Miklóssy Gábor romániai festő

Szabad Művészet. 1951 V. 1. 1-9

Pogány Ö. Gábor: A román népköztársaság
művészeti kiállítása

Miklósi Marianne festönö.

Szab.Nép.1951.166.sz.jul.18. 8.l.

Miklóssy Gábor

Született Nagyváradon 1912 október 25-én. Festő. Tanulmányai: Ugyesti Liszt Ferenc Zeneakadémia és a Képzőművészeti Főiskola /Rudnay Gy:/

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 3341 2031

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Miklóssy Gábor

festő

Tavaszi Salon

XV. 64. sz.

67. sz.

139. sz.

153, 164. sz.

165. sz.

166. sz.

Miklóssy Gábor

festő

Szabad Művészet

1952. 7. n. 320. l.

GRÓF ANDRASSY DÉNES URADALMI KORMÁNYZÓJA
KRASZNAHORKAVÁRALJA

...os Biroszság
...vatalának

Budapesten.

...Gr. Andrássy Dénes-féle Krasna-
...m) Mausóleum tényleges átadá-
...913. Május 3-án 318/913 u. a. kelt
...lvett jegyzőkönyv alapját képező
...sember előadtam; - hogy Kalató-
...soleumi Ór-nek járandóságait 1913.
...ig mint végrendeleti végrehajtó
...stárból fedezni fogom s Körten

Miklóssy Gábor

1945: a Nagyvárad-i Műcépeti Iskola társalapítója. 1948: tárlata.
1949: Kolozsvárott telepedett le.

Tekete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966.

334 l 203 l.

Miklóssy Gábor

Festő

Szül. Arad 1912

l

A román népköztársaság művészeti kiáll. a Nemzeti Szalonban. Bp.

1950. 13. l

ros polgármestere

itkár urnak,

10/C Bpest

VI., ~~Szondy u. 98/b. sz.~~

intája — 2377

Miklóssy Gábor

Ferk`pzomfoisk`vk

1939-41.152.l

páratlan fínomságú viaszszobrocskáin kívül
. Gyűjtése régészeti tárgyakra is kiterjedt,
sznek a képtár jelentőségével; főként érem-
ni egyházi régész, Schnütgen közvetítésével
kszerű és muzeális érzékét bizonyítja, hogy
éneti szakkönyvtárat létesített. Megszerezte
lemmel kísérte az új megjelenéseket, járatta
grafikai és hasonmásos kiadványokra, többek
fölül nem mult színes nyomataira. Bátran
di képtárak könyvtáraival egy szinten állott.
lmas magánkönyvtára is volt, mint ahogy
, hanem az esztergomi bazilika belső művészi
ei az érseki székben, Vitéz és Bakócz, ő is
melyeket részben külföldi útjairól hozott
zában gyűjteményszerűen, a nagyközönség-
pedig felépíttette a Dunára néző új prímási
lló külön épületszakaszt biztosított szeretett
a fínom műveltségű és világlátott Masz-
najd budavári plébános, később esztergomi
elent meg első, 1891-ben második kiadása.
sóválva olvassuk, nem kell elfelejteni, hogy

Miklóssy Gábor

festő

l. Ferképzomfoiskèvk
1939-41. 145. l.

asta:

Tudomásul polgál

ad acta

Bpest, 1944 I. 4.

M. E. Ny.

Miklóssy Gábor I. c.

ält. tanf.

Ferkepzomfoisk vk

1935-36. 69. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
1929 26
1926 junius 11.

leset kiegyenlítő. Ez még is tor
vette, a vételárat kifizette és
csupán a költségekre folyik, üg
van emellett jelenleg sulyos be
módjában ezen egyébként csekély

Mély tiszt
gatóságot, hogy ezen céltalan p
sétől eltekinteni méltóztassék;
igyekezni fog a tekintetes Iga
módon viszonozni.

Miklóssy Gábor, festő tanár M.D.K.

a kolozsvári „Ion Andrescu" képzőművészeti Intézetben tanít.

Igazság - Kolozsvár, 1955. aug. 7.sz.

MAGYAR-ROMÁN BARÁTSÁGI HÉT

A ROMÁN NÉPKÖZTÁRSASÁG MŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSA

a Nemzeti Szalonban
a Kultúrkapcsolatok Intézete rendezésében

KATALÓGUS

Budapest
1950 december 12—23

MAGYAR-ROMÁN BARÁTSÁGI HÉT

A ROMÁN NÉPKÖZTÁRSASÁG MŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSA

a Nemzeti Szalonban
a Kultúrkapcsolatok Intézete rendezésében

KATALÓGUS

Budapest
1950 december 12—23

Felelős kiadó: Vértes György

5010660. Athenaeum Nyomda (Fv.: Soproni Béla)

KLASSZIKUSOK

1.

FESTŐK

Aman Theodor (1831—1891)

Aman Theodor a Bucureşti-i Szépművészeti Iskola megalapítója.

Aman a művészet legkülönbözőbb ágait művelte. Tevékenységének a legjelentősebb oldala a széles skálájú kompoziciók sora, amelyekben az ország történelmi multját és a nép szabadságharcának jelentős mozzanatait vitte vászonra. »A călugăreni harc« című vászna Mihai Viteazul hadseregének a törökök feletti győzelmét ábrázolja. A művész, hogy minél reálisabb művet alkosson, a hajdani hősies csata helyszínén végzett tanulmányokat.

»Tudor Vladimirescu«-t az 1821-es felkelés vezetőjét a művész mint a nép közül kimelekedő vezetőt ábrázolta, aki tudatában van az ügy igazának, amelyért harcol.

Mint arcképfestő Aman Theodor realista, aki nemcsak a modell arcvonásainak hiteles visszaadását tartja szem előtt, hanem belemélyed modelljének lelki életébe is. Ezek közé a realista művek közé tartozik Cezar Boliac, az 1848-as forradalom egyik kimagasló egyéniségének portréja, valamint a festő 22 éves korabeli önarcképe.

3. »Műteremben«
olajfestmény, falemez, méret 0.315×0.405
4. »Tudor Vladimirescu«
olajfestmény, vászon, méret .. 1.120×0.770
5. »Önarckép«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.460×0.380
6. »Cigánylány«
olajfestmény, vászon, méret .. 1.540×0.910
7. »A călugăreni csata«
olajfestmény, vászon, méret .. 1.450×2.480
8. »Hora«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.450×0.660
9. »Cezar Boliac«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.460×0.380

Andreescu Ion (1850—1882)

Andreescu Ion korán megismerte a szűkölködéssel teli élet nehézségeit és megaláztatásait. 1872-ben rajztanárnak nevezték ki vidékre, ahol nehéz körülmények között élt. Ez hozzájárult művei-

ben megnyilvánuló igazságtisztelethez és elmélyedt tanulmányokhoz.
Ebben az időszakban a művész olyan műveket alkot, mint az »Útmenti ház«, melyben a korabeli falu nyomorát és kétségbeejtő hangulatát adja vissza (»Drăgaicai vásár« stb). Ugyanebből az időszakból való önarcképe is.
1879-ben Andreescu Ionnak nagy erőfeszítések után sikerült párisi tanulmányi ösztöndíjat kapnia.
Élete utolsó éveinek érett és mély realista alkotásai, mint a »Rózsák«, »Leányarckép« vagy a »Mezőn« tanubizonyságai a művész különös tájképfestői tehetségének. Ezeknek a képeknek az alapján számítják Andreescut a román festőművészet legnagyobb realistái közé.
Andreescu tüdővészben halt meg 32 éves korában, magánosan, nyomorban.

21. »Rózsák«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.370×0.540
22. »Útmenti ház«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.495×0.950
23. »Drăgaica-i vásár«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.320×0.540
24. »Önarckép«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.545×0.420
25. »Leányarckép«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.208×0.300
26. »A mezőn«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.208×0.340

Băncilă Octav (1872—1944)

Băncilă Octav mélyen realista tartalmú műveiben állást foglalt Románia munkásainak és parasztjainak a feudál-kapitalista rendszer alatti kizsákmányolása ellen. Műveit mély forradalmi szellem hatja át.
A reakciós rendszer által vérbe fojtott 1907-es parasztlázadások a művész »1907-es paraszt felkelés« című művében találtak visszhangot.

31. »A foltozó«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.895×0.430
32. »1907«
olajfestmény, vászon, méret .. 1.300×0.680
33. »A munkás«
olajfestmény, vászon, méret .. 1.700×0.925

Grigorescu Nicolae (1839—1907)

Grigorescu Nicolae gyermekkora és fiatalsága nélkülözésekkel volt tele. Mesterségének első elemeit, családjában hagyományos módon, egy targoviştei szentképfestőnél sajátította el.

Grigorescu tehetségét Aman Theodor fedezte fel. A festőt segítették, hogy Franciaországba a barbizoni festőiskolába utazzék, ahol tanulmányait folytatta.

1897-ben Grigorescu Nicolae követte a román hadsereget a függetlenségi harcba, ahol történelmi képeket és vázlatokat készített, mint a »Török foglyok« vagy a »Smârdani csata« című képei. A festő érett korából származó művei az ember és a valóság iránti állandó előszeretetet tükrözik vissza. Ebből az időszakból származó jellegzetes művei csodálatosan gyengédek és mély pszichológiai elmélyülést mutatnak. A gyengédséggel és üdeséggel teli »Leánykép«, az egészséges és életerős »Musceli parasztasszony«, amely a román paraszt derülátását fejezi ki, példája az ebben a korszakban alkotott műveknek.

Realista műalkotásai az ország különböző tájairól való parasztok életét vetítik vászonra és a festőnek a népe és hazája festői tájai iránti szeretetét mutatják. Ebben az időszakban festi meg a »Visszatérés a halászatból«, »Visszatérés a legelőről«, »Ökrös szekér« és a »Kunyhó« című képeit, amelyekben a festő a korabeli szegény paraszt helyzetét viszi vászonra.

11. »Musceli parasztnő«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.375×0.215
12. »Török foglyok«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.280×0.415
13. »Kunyhó«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.215×0.470
14. »Visszatérés a vásárból«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.275×0.415
15. »Visszatérés a legelőről«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.320×0.550
16. »A smârdáni csata« (vázlat)
olajfestmény, vászon, méret .. 0.750×1.420
17. »Leánykép«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.350×0.250
18. »Ökrösszekér«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.330×0.690
19. »Leány meliképe«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.230×0.310
20. »Fiatal parasztasszony«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.570×0.450

Hentia Sava (1848—1904)

A forradalom évében született. Kiskorától árván maradt, egy rokona nevelte. Korán megnyilvánul festői képessége. Ösztöndíjat kap, először a Bucureşti-i Szépművészeti Akadémián tanul, majd Párisban.

Miután visszatért az országba, Hentia Sava követte a román csapatokat az 1877-es függetlenségi háborúban és számos vázlatot rajzolt a csatatéren.

Előszeretettel fordul a történelmi műfajhoz, és az arckép felé. Életművében fontos helyet foglalnak el a függetlenségi harcról festett képei vagy a forradalmárok arcképei.

10. »Fonó lány«
olajfestmény, vászon, méret .. 1.005×0.715

Luchian Ştefan (1863—1915)

Luchian igen gyakran választotta festményei tárgyául az egyszerű és szegény emberek, a parasztok nehéz és szenvedésteli életének jeleneteit.

Az 1905-ös borzalmas aszály éve ihlette meg Luchiant a »Kukoricaosztás« című képének megfestésére. A mű a kiéhezett parasztságot mutatja be, amely a kormánytól kéri a neki járó kukorica adagot.

Az »1907« címet viselő vízfestmény a parasztlázadások egyik epizódját ábrázolja.

Az »Anemone« című művet életének utolsó éveiben festette a művész, amikor a súlyos betegség lakásához kötötte. A művésznek a virágok jelentik az egyedüli kapcsolatot a valósággal. Színük, ábrázolásuk mutatja a művésznek az élet iránti szeretetét, felülemelkedve minden testi és erkölcsi szenvedésen. »Önarckép«-ét szintén ebben az időszakban festette.

27. »Kukoricaosztás«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.480×0.690
28. »1907«
vízfestmény, (vázlat), méret .. 0.560×0.450
29. »Önarckép«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.635×0.450
30. »Anemone«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.422×0.430

Mihailescu Dimitrie (1872—1921)

A Bucureşti-i Szépművészeti Akadémián végzett. Az első világháború előtti különböző kollektív kiállításokon és hivatalos tárlatokon vett részt. A festő nagyon szerette a természetet, amelyet realista és harmonikus kivitelű tájképekben ad vissza. A polgári hivatalos körök azonban nem ismerték el Mihailescu Dimitriet, nem fogadták el realista alkotásait, abban az időszakban, amikor a román művészeten a formalizmus uralkodott.

A festő ismeretlenül, nyomorban halt meg.

34. »Mezei tájkép«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.665×0.585

Rosenthal C. D. (1820—1851)

Rosenthal egyike az 1848-as forradalom hősi alakjainak. Tevőleges és következetes résztvevője volt a forradalmi mozgalomnak, életét és művészetét a szabadságharc szolgálatába állította. A »Forradalmi Romániá«-t nemzeti viseletben ábrázolja, egyik kezében a forradalmi zászlót, a másikban egy tőrt tartva. A festőt, amikor festményét megalkotta az a vágy fűtötte, hogy kifejezze az egész népnek haza és szabadságszeretét.
Rosenthal C. D. a bécsi börtönben, a forradalom ügyéért mártírhalált halt.

1. »A forradalmi Románia«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.795×0.640

Tăttărescu George (1818—1894)

A legsikerültebb Nicolae Bălcescu portré alkotója. Művét 1851-ben a forradalom után festette Párisban, ahol kapcsolatba került a Forradalmi Bizottsággal.
Megbízatást kapott a Iaşi-i érseki templom díszítésére, Tăttărescu tanulmányutat tett Oroszországban, ahol az orosz templomfestészet nagy realista hagyományait tanulmányozta. Verescsagin, a nagy orosz klasszikus stílusa volt rá nagy hatással.
1863-ban Aman Theodor-ral együtt tagja volt a Bucureşti-i Szépművészeti Iskola működési szabályait kidolgozó bizottságnak.

2 .»Nicolae Bălcescu«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.630×0.530

2.

SZOBRÁSZOK

Georgescu Ion (1856—1898)

Georgescu Ion a Bucureşti-i szakiskolában, majd a Szépművészeti Akadémián végezte tanulmányait. Georgescut a XIX. század legjobb és legjelen-

tékenyebb román szobrászának tekintik.
Kiállított művei: »Mihail Eminescu«, amely a nagy román költőt ábrázolja és Pascaly színművész mellszobra, amely a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti Kiállításán is szerepelt, ahol általános elismerésben volt része.

35. »Pascaly színész«
bronz, méret..... 0.720
36. »Mihail Eminescu«
bronz, méret..... 0.80

Späthe Oscar (1875—1944)

Späthe Oscar, ez a tehetséges szobrász szélesköru és szerteágazó művészi tevékenységet fejtett ki. Számos arcképet és műemléket alkotott.
A kiállított mű »I. L. Caragiale mellszobra« az írót ábrázolja, aki halhatatlan életművében évszázadunk elejei polgárság életét és erkölcseit ostorozta.

38. »I. L. Caragiale«
bronz, méret..... 0.650

Storck Carol (1826—1887)

1865-ben a Bucureşti-i Szépművészeti Iskola szobrászati tanszékére nevezik ki. Ebben a minőségében az első román szobrász nemzedéknek volt a mestere.
A kiállított mű, az »Öregember feje« egyik realista alkotása.

37. »Öregember feje«
bronz, méret..... 0.415

Paciurea Dimitrie (1873—1932)

Paciurea Dimitrie korán megismerte a nélkülözéseket. Nehezen jutott párisi ösztöndíjhoz. Mind Franciaországban, mind az országba való visszatérése után igen nehezen élt, osztozva a korabeli művészek nehéz sorsában.
A tehetséges és értékes szobrász, aki rendkívüli értékű műalkotásokat hagyott ránk, magánosan és nyomorban halt meg.

39. »Luchian«
bronz, méret..... 0.415

II

MAI MŰVÉSZET

1.

FESTMÉNYEK

Abrudan Petre

1907-ben született, földműves szülők gyermeke. A Cluj-i Szépművészeti Főiskolát végezte. Különböző kiállításokon vett részt az országban.

41. »Most értem«
olajfestmény, méret ..... 1.06×1.35

Agricola Lidia

1914-ben született Baia-Mare-n. A baia-marei festőiskolát végezte. Résztvett az országban rendezett különböző állami kiállításokon, a budapesti 1932-es kiállításon, a Román Népköztársaság moszkvai 1949/50-es Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán.

42. »Kollektív olvasás egy kultúrotthonban«
olajfestmény, vászon,méret .... 1.85×1.14

Atanasiu Paul

Született 1922-ben Conştanţán. Katonai iskolát végzett. Résztvett a Román Népköztársaság 1950-es évi Képzőművészeti Kiállításán, ahol dícséretben részesült.

43. »Katona«
pasztell, méret ..... 0.52×0.72

Barabás Ştefan

1914-ben született, paraszt szülők gyermeke. A Târgu-Mureş-i festőiskolában tanult. Díjat nyert a Román Népköztársaság 1950-es évi Képzőművészeti Kiállításán. A Târgu-Mureş-i középfokú képzőművészeti iskola tanára.

44. »Beiratkozás a művészeti iskolába«
olajfestmény, vászon, méret .... 1.44×1.85

Bordy Andrei

1907-ben Târgu-Mureş-en született. Szépművészeti Főiskolát végzett. Résztvett az országban és külföldön rendezett számos kiállításon, többek közt a Román Népköztársaság moszkvai 1949/50-es Képzőművészeti és Népművészeti

Kiállításán. A Román Népköztársaság 1950-es évi Képzőművészeti Kiállításán díjat nyert.

45. »Önarckép«
olajfestmény, lemez, méret .... 0.44×0.56
46. »Élmunkásnő«
olajfestmény, vászon, méret .... 0.70×1.04

Călugăru Titina

1913-ban született. A Bucureşti-i »Nicolae Grigorescu« Állami Főiskola tanára. Résztvett az összes állami kollektív kiállításon, 1948-ban díjat nyert.

Három tanulmány a „Levél-Sztálin elvtárshoz" című műhöz:

47. ifjú tanulmányfej „Ţara Ouaşului"-ból olajfestmény méret ..... 46×55
48. öreg tanulmányfej „Ţara Ouaşului"-ból olajfestmény méret..... 33×41
49. női tanulmányfej „Ţara Ouaşului"-ból olajfestmény méret..... 50×66

Cernescu Nicolae

1895-ben született. Résztvett számos állami kiállításon, valamint a Román Népköztársaság moszkvai 1949/50-es Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán.

50. »Traktoristanő«
olajfestmény, vászon, méret .... 1.15×0.70

Cordescu Florica

1914-ben született. A Bucureşti-i Szépművészeti Főiskolán végzett. Számos állami kiállításon vett részt, valamint a Román Népköztársaság 1949/50-es moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán.

51. »A. Toma költő portréja«
olajfestmény, vászon, méret .... 0.90×1.10

Demetrescu Camilian

1924-ben született Buşteniben. A Szépművészeti Akadémiát látogatta. Résztvett az állami kiállításokon, valamint a Román Népköztársaság moszkvai 1949/50-es Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán.

52. »Éljen a felszabadító Szovjet Hadsereg!«
olajfestmény, vászon, méret .. 1.50×2.05

Dumitriu Petre

Résztvett az országban rendezett számos kiállításon. A Román Népköztársaság 1950-es évi Képzőművészeti Kiállításán díjat nyert,

54/a. »Sahia író«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.96×1.34

Feder Pitta

1923-ban született. A Bucureşti-i Képzőművészeti Főiskolán, valamint a bölcsészeten végezte tanulmányait. Különböző állami kiállításokon vett részt.

54. »A kultúrotthon könyvtárában«
olajfestmény, vászon, méret .... 0.81×0.99

Furduescu Nicolae

1908-ban született. Több kollektív és állami kiállításon vett részt.

55. »Új kohót építettünk«
olajfestmény, lemez, méret .... 1.04×0.73

Ghiala Dumitru

1889-ban született a Mehedinţi megyei Colibaşi községben. A Szépművészeti Akadémiát végezte. Résztvett a »Flacară« kiállításán, valamint az állami kiállításokon.

56. »Eminescu költő Ipotesti-i szülőháza«
olajfestmény, vászon, méret .. 0.65×0.55

Ionescu Sorin

1913-ban született Bucureştben. Kollektív kiállításokon és állami kiállításokon szerepelt.

57. »Parasztasszony írás közben«
olajfestmény, méret ..... 0.80×0.66

Iser Iosif

1881-ben született. Számos kiállításon vett részt mind az országban, mind pedig külföldön. Díjat nyert a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán.

58. »Önarckép«
olajfestmény, vászon, méret .... 0.74×1.01
59. »Cluj megyei parasztasszony«
olajfestmény, lemez, méret .... 0.39×0.56
60. »Gala—Galaction«
olajfestmény, vászon, méret .... 0.65×0.81

Krausz Tiberiu

1919-ben született. A Bucureşti-i »Nicolae Grigorescu« Szépművészeti Főiskolán végzi tanulmányait és ugyanott egyetemi tanársegéd. Három kollektív kiállításon, azonkívül különböző állami kiállításokon vett részt. Díjat nyert a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán.

61. »A gyűlésen«
olajfestmény, vászon, méret .... 1.08×1.39

Lazăr Gherman

1887-ben született. Résztvett számos állami kiállításon, valamint a Román Népköztársaság 1949/50-es moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán.

62. »Baromfitenyészet«
olajfestmény, vászon, méret .... 1.00×1.20
63. »Tél a hegyekben«
olajfestmény, vászon, méret.... 1.83×1.13

Lecca Corina

1910-ben született. A Bucureşti-i Szépművészeti Akadémián végzett. Számos kollektív és állami kiállításon szerepelt, ezenkívül résztvett a Román Népköztársaság 1949. évi prágai Képzőművészeti Kiállításán, a Román Népköztársaság 1949/50-es moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán. A Bucureşti-i »Nicolae Grigorescu« Szépművészeti Főiskola tanára.

64. »Bodre Andrei bányász«
olajfestmény, lemez, méret..... 0.80×0.96

Macovei Ligia

1916-ban született Bucureştiben. A Szépművészeti Akadémiát végezte. Több kollektív kiállításon vett részt az országban és külföldön. Munkarenddel tüntették ki. Díjat nyert a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán. A Bucureşti-i »Nicolae Grigorescu« Szépművészeti Főiskola előadó tanára.

65. »A Lidice-i asszonyok«
szénrajz, méret ..... 1.00×0.70
66. »Aratás«
faliszönyeg. *Teodor Tuduc* szövőmester által készített mű,
méret ..... 3.40×3.40

Malovăţu Petre

1906-ban született. A Szépművészeti Főiskolán tanult. Számos kollektív kiállításon, valamint a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán szerepelt.

67. »Petróleumvidék«
olajfestmény, méret ..... 0.79×0.64

Miklossy Gabriel

1912-ben született Oradea-n. A budapesti Képzőművészeti Főiskolán végzett. Különböző állami kiállításokon vett részt, valamint a Román Népköztársaság 1949/50-es moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán. Díjat nyert a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán. A Cluj-i »Ion Andreescu« Képzőművészeti Főiskola tanára.

68. »Politikai nevelőóra a hadseregben«
olajfestmény, vászon, méret .... 2.80×2.34
69. »A kollektív gazdaság alakuló jegyzőkönyvének aláírása«
olajfestmény, vászon, méret .... 2.80×2.34

Moscu Adina Paula

1910-ben született. A Bucureşti-i Szépművészeti Akadémián végezte tanulmányait. Résztvett az országban és külföldön rendezett különböző kiállításokon. Résztvett a Román Népköztársaság 1949. évi prágai Képzőművészeti Kiállításán, a Román Népköztársaság 1949/50-es moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán. Dícséretet nyert a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán. A Bucureşti-i »Nicolae Grigorescu« Szépművészeti Főiskola előadó tanára.

70. »Puskin«
olajfestmény, vászon, méret .... 0.88×1.14
71. »Eminescu«
ceruzarajz, méret ..... 0.30×0.38
72. »Sergiu Natra«
ceruzarajz, méret ..... 0.30×0.38
73. »Mendelssohn«
ceruzarajz, méret ..... 0.29×0.39
74. »Élmunkásnő«
olajfestmény, vászon, méret.... 0.77×0.92

Moscu Alexandru

1897-ben született Bărlad-on. Iaşiban végezte tanulmányait.

Résztvett különböző kollektív és állami kiállításokon is. A »Theodor Aman« múzeum igazgatója. A Bucureşti-i »Nicolae Grigorescu« Képzőművészeti Főiskola tanára.

75. »Pop Filip, a Telefontársaság dolgozója«
olajfestmény, vászon, méret .... 0.69×0.91

Moscu Tatiana

1910-ben született. Magántanulmányokat végzett. Résztvett a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán.

76. »Virág«
olajfestmény, méret ..... 0.33×0.44

Popescu Iustina

1917-ben született. Szépművészeti Akadémiát végzett. Különböző állami kiállításokon vett részt.

77. »Gominiuc élmunkás arcképe«
olajfestmény, méret ..... 0.78×0.10
78. »Andronache élmunkás arcképe«
olajfestmény, lemez, méret .... 0.79×1.04

Rind Becca

1921-ben született. A Bucureşti-i Szépművészeti Főiskolát végezte. 1948-tól kezdve résztvett valamennyi állami kiállításon. Résztvett a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán.

79. »Érkeznek a traktorok«
olajfestmény, vászon, méret.... 1.10×0.88

Şaru Gheorghe

1920-ban született. A Bucureşti-i és a Iasi-i Szépművészeti Akadémián végezte tanulmányait. 1949-ben művészi tevékenységéért a Román Népköztársaság Akadémiájának »Ion Andreescu« díját kapta. Résztvett a Román Népköztársaság 1949. évi prágai Képzőművészeti Kiállításán, a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán. A Bucureşti-i »Nicolae Grigorescu«-i Szépművészeti Főiskola előadó tanára.

80. »1907-es parasztfelkelés.«
olajfestmény, vászon, méret .... 2.00×1.02

81. »Illie Pintilie a doftanai börtönben«
(Ilie Pintilie a Kommunista Párt Központi Bizottságának tagja, aki 1940. november 10-én Doftana összeomlása következtében mártirhalált halt.)
Olajfestmény, vászon, méret .. 2.00×3.00

Stanciu Panteli Ioan

1901-ben született. A Szépművészeti Akadémiát végezte. Különböző kollektív és állami kiállításon vett részt.

82. »A suceavai erdőben«
olajfestmény, lemez méret .... 0.57×0.71
83. »Tájkép«
olajfestmény, méret ..... 0.84×0.63

Ştiubei Dimitrie

1901-ben született. Résztvett a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán.

84. »Tengeri tájkép«
vízfestmény, méret ..... 0.40×0.20

Szőnyi Ştefán István

1913-ban született. A Timişoara-i Szépművészeti Akadémián végezte tanulmányait. Számos kiállításon vett részt az országban és külföldön. A Román Népköztársaság Csillag-rendjével tüntették ki. Az itt kiállított műve a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán szerepelt. A Bucureşti-i »Nicolae Grigorescu« Szépművészeti Főiskola tanulmányi igazgatója.

85. »Illegális nyomda«
olajfestmény, vászon, méret .... 1.86×1.85

Szopos Alexandru Sándor

Tehetséges kolozsvári aquarelfestő. Résztvett a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán.

86. »Cluj környéke«
akvarell, méret ..... 0.37×0.27
87. »Tókörnyéki utca«
akvarell, méret ..... 0.52×0.43

Tibeica Olimpia

1907-ben született. A Szépművészeti Akadémiát végezte. 1932-től kezdve számos kollektív kiállításon vett részt. Szerepelt a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán.

88. »Élmunkás arcképe«
szénrajz, méret ..... 0.35×0.52

Thormáné Kiss Margareta

1901-ben született Nagybányán. Résztvett az állami kiállításokon és a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán.

89. »Illegális ifjúsági gyűlés«
olajfestmény, falemez, méret .. 2.00×1.80

Weith Ladislau

Született 1914-ben Baia-Mare-n. A baia-mare-i festőiskolában tanult. Különböző tartományi Kiállításokon a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti kiállításán, valamint a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán vett részt.

89/a. »Bányászok«
olajfestmény, vászon, méret .. 2.00×1.88

2.

FA- ÉS RÉZMETSZET

Adler Oswald

1912-ben született. A budapesti Szépművészeti Főiskolán végezte tanulmányait. Kollektív, valamint állami kiállításokon vett részt.

90. »Új káderek az iparban«
metszet, méret ..... 0.48×0.56

Szabó Gy. Bela

1905-ben született Alba-Iulian. A budapesti Szépművészeti Főiskolán végezte tanulmányait. Résztvett az országban és külföldön rendezett kiállításokon, valamint az állami kiállításokon.

91. »A Szamos nyáron«
metszet, méret ..... 0.58×0.42
92. »Erdőrészlet«
metszet ..... 0.48×0.56

3.

SZOBROK

Băicoianu Zoe

1912-ben született. A Bucureşti-i Szépművészeti Akadémiát végezte. Különböző kiállításokon vett részt az országban és külföldön. Résztvett a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán.

93. »1917«
bronz, méret 1.30

Baraschi Constantin

1902-ben született. A Bucureşti-i Szépművészeti Akadémiát végezte. Számos tárlaton és kollektív kiállításon vett részt. A Bucureşti-i »Felszabadító Szovjet Hadsereg Hőseinek« Emlékműve« alkotója. A Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán »Maxim Gorkij« című műalkotásával szerepelt. Díjat nyert a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán. A jelen kiállítás portáljában lévő dombormű alkotója.

94. »Maxim Gorkij«
márvány, méret 0.60
95. »Dzsambul Dzsabajev«
márvány, méret 0.73

Bârleanu Eftimie

1916-ban született. A Iaşi-i Szépművészeti Akadémián tanult. Kollektív kiállításokon, a Iaşi-i állami tartományi kiállításon, valamint az 1948-as állami Képzőművészeti Kiállításon szerepelt műveivel.

96. »Olga Bancic«
(Olga Bancic a Román Párt tagja volt. A Francia Ellenállási Mozgalomban az SS kezére került, Németországba hurcolták, ahol hitlerista barbársággal bárddal lefejezték.)
Gipsz, méret 1.20

Caragea Boris

1906-ban született. Oklevelét a Bucureşti-i Szépművészeti Akadémián nyerte. Több állami kiállításon, valamint a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Nép-

művészeti Kiállításán vett részt. A Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán díjat nyert. A Munkarenddel tüntették ki. A Bucureşti-i »Nicolae Grigorescu« Szépművészeti Főiskola tanára.

97. »Találkozás«
gipsz, méret 1.82

Csorvássy Ştefan

1912-ben született Târgu-Mureş-en. Szülei munkások voltak. Autodidakta. Résztvett az országban rendezett különböző kiállításokon, valamint a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán. Díjat nyert a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán.

98. »Traktorista nő«
fa, méret 1.95

99. »Közös úton«
fa, méret 2.00

Culluri Nestor

1912-ben született Bucureştben. A Bucureşti-i Szépművészeti Akadémián folytatta tanulmányait. Résztvett a »Flacăra«, valamint az 1948-as Állami Képzőművészeti Kiállításon.

100. »Ilie Pintilie«
bronz 0.80

Demu Dumitru

1920-ban született. A Bucureşti-i Szépművészeti Akadémiát végezte. Különböző állami kiállításokon vett részt.

101. »Előre, a kommunizmus győzelméért!«
gipsz, szoborvázlat méret 1.80

Hette Elly

1905-ben született. A Iasi-i Szépművészeti Akadémiát végezte. Állami kiállításokon, valamint a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán vett részt. Munkaéremmel tüntették ki. A Bucureşti-i »Nicolae Grigorescu« Szépművészeti Főiskola tanulmányi vezetője.

102. »Táncosnők a Piatnickij együttesből«
gipsz, méret 0.50

Lazar Dorio

1922-ben született. A Bucureşti-i Szépművészeti Akadémián tanult. Különböző Állami Kiállításokon, valamint a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán vett részt. A Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán dícséretet kapott. A Bucureşti-i »Nicolae Grigorescu« Szépművészeti Főiskola tanulmányi vezetője.

103. »Maria Cinca élmunkásnő«
gipsz, méret 0.75

Mirescu Delfina

1914-ben született Bucureştben. Résztvett a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán.

104. »Élmunkásnő«
gipsz, méret 0,85

Onofrei Mihai

1896-ban született. A Szépművészeti Akadémiát végezte. Kollektív és állami kiállításokon, valamint a Román Népköztársaság 1950. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán vett részt.

105. »Vasúti sín szerelése«
futtatott gipsz, méret 1.04

Pătrascu Milita

1898-ban született. Résztvett az állami kiállításokon, valamint a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán.

106. »Mihail Sadoveanu«
márvány, méret 0.48

Schulman Maximilian

Először metszeteket készített és azután tért át a szobrászatra. Különböző állami kiállításokon valamint a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán vett részt. Résztvett a romániai »A szovjet hősök« emlékmű művészi munkaközösségben. A Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán dícséretet nyert. A Bucureşti-i »Nicolae Grigorescu« Szépművészeti Főiskola előadó tanára.

107. »Sztálin«
(mellszobor) gipsz, méret 0.85
108. »Öntők«
bronz, méret 1.55

Vetro Arthur

1919-ben született. Timişoaran és Budapesten folytatta tanulmányait. Számos állami kiállításon, a Román Népköztársaság 1949. évi prágai Népművészeti Kiállításán, valamint a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti Kiállításán vett részt.

109. »Gábor János élmunkás«
gipsz, méret 1.10

Zuaf Lelia

1923-ban született. A Bucureşti-i Szépművészeti Akadémián nyerte oklevelét. Számos állami kiállításon, a Román Népköztársaság 1949. évi prágai Képzőművészeti Kiállításán, valamint a Román Népköztársaság 1949/50. évi moszkvai Képzőművészeti és Népművészeti kiállításán vett részt. A Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán díjat nyert. A Bucureşti-i »Nicolae Grigorescu« Szépművészeti Intézet előadó tanára.

110. »1907-es parasztlázadás«
bronz, méret 1.40

4.

KARIKATURÁK

Doru Ion

1907-ben született. Résztvett az állami kiállításokon. A Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán dicséretet nyert. A Scânteia, valamint más ujságok munkatársa. Résztvett az 1950. évi berlini és varsói karikatura kiállításokon. A Munkarend III. osztályával és a Munkaéremmel tüntették ki.

111. »A dollárosított kintorna« (1950. július).
112. »A multból ránkmaradt örökség« (1950. szeptember).
113. »Kormányváltozás Franciaországban« (1950. augusztus).
114. »A Bucureşti-i kémek pere« (1950. szeptember).

115. »Oktatás« (1949. július).
116. »Támogatás és irányítás« (1949. szeptember)
117. »Angol-amerikai együttműködés« (1950. szeptember).

Tara Eugen

1913-ban született. A Bucureşti-i Építészmérnöki Főiskolát végezte. Különböző lapok munkatársa. Résztvett az állami kiállításokon. A Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításon díjat nyert. Résztvett az 1950. évi berlini és varsói karikatura kiállításokon.

118. »Elrejtett búza «(1949. május).
119. »Meggyőző érvek« (1950. szeptember).
120. »Nyugat-Németország „nácitalanitása"«
121. »Wall Street hangszórói« (1950. szeptember).
122. »Pápai falánkság« (1949. július).
123. »Aláírások gyűjtése« (1950. augusztus).
124. »Hiéna« (1949. július).
125. »Az „ő" békeszeretetük« (1950. szeptember)
126. »Álom és valóság« (1950. szeptember).
127. »A militarizmus újjászületése Nyugat-Németországban« (1950. szeptember).
128. »A jobboldali szocialisták és „magas" eszményeik« (1949. június).
129. »A bürokrata« (1950. február).

Nell Cobar

1916-ban született. Résztvett a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán és dícséretben részesült, résztvett továbbá a »Karikatura a békéért folytatott harcban« kiállításon. Folyóiratok és napilapok munkatársa. Résztvett az 1950. évi varsói és berlini karikatura kiállításon. Munkaéremmel tüntették ki.

130/a. »A leleplezett kémek« (1950. szeptember).
130/b. »A kertész locsolója« (1950. február).
130/c. »Dajka« (1950. február).
131. »Acheson: „Nagyságos asszonyom, parancsoljon"« (1950. október).
132. »A pápa és nagypapa« (1949. szeptember).
133. »Náci-dallamra« (1950. szeptember).
134. »Churchill: „Tudja, Mr. Acheson, hogy Ön ma nagyszerűen néz ki!"« (1950. szeptember)
135. »Az amerikai divat« (1949. december).
136. »Az amerikai szavazógép« (1950. november).
137. »A New York-i konferencia és következményei« (1950. november).
138. »Angol-amerikai barátság« (1949. december).

Cik Damadian

1919-ben született Constanţában. Szobrásztanulmányokat végzett. Különböző lapok munkatársa. Résztvett a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán, ahol díjat nyert, valamint az 1950. évi a »Karikatura a békéért folytatott harcban« kiállításon. Résztvett az 1950. évi varsói és berlini karikatura kiállításon. A Munkarenddel tüntették ki.

139. »A kultúrotthon a kulákokat dühbe hozta« (1949. július).
140. »Koreában« (1950. november).
141. »A szakszofon« (1950. szeptember).
142. »Schuman-terv« (1950. július).
143. »Istentisztelet« (1949. augusztus).
144. »Cégérváltozás« (1950. szeptember).
145. »A háborús uszítók sajtója« (1950. szeptember).

Rik Auerbach

1920-ban született. Különböző lapok munkatársa. A Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán dicséretben részesült. Résztvett az 1950. évi »A karikatura a békéért folytatott harcban« kiállításon. Résztvett a varsói és a berlini karikatura kiállításokon.

146. »Újból talpra állva« (1950. június).
147. »Gombák« (1950. szeptember)
148. »A termelést fokozva harcolunk a békéért« (1950. május).
149. »Truman az amerikai népet szolgálja« 1950. május).
150. »Tito békeszeretete« (1950. április).
151. »Őrségváltás« (1949. november).

Leru

1910-ben született. Résztvett a Román Népköztársaság 1950. évi képzőművészeti kiállításon, valamint a »Karikatura a békéért folytatott harcban« kiállításon. Különböző lapok és folyóiratok munkatársa.

166. »Éberség Titóval szemben« (1950. szeptember).
168. »Atlanti fegyvergyár« (1950. október).
169. »A koca és a malacok« (1950. október).
180. »Boszorkánykonyha«

Timoc Vasile

1916-ban született. A Szépművészeti Akadémiát végezte. Résztvett a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán, valamint

a »Karikatura a békéért folytatott harcban« kiállításon. Résztvett az 1950. évi berlini és varsói karikatura kiállításokon.

152. »Truman elmélete« (1950. február).
154. »Vágjuk el az ellenség mérges híreszteléseinek fonalát« (1950. november).

Vasiliu Valentin

1922-ben született. Résztvett a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán és a »Karikatura a békéért folytatott harcban« kiállításon. Résztvett az 1950. évi varsói és berlini karikatura kiállításokon. Különböző folyóiratok és lapok munkatársa.

160. »A Fehér Ház vénasszonya fon« (1950. november).
161. »Szoborminta angol városok részére« (1950. november).

Gion Mihail

1913-ban született. Résztvett az 1950. évi »Karikatura a békéért folytatott harcban« kiállításon. Folyóiratok és egyéb lapok munkatársa.

162. »Ime, ki beszél a kulák száján keresztül« (1950. augusztus).
163. »Tito jutalmát kapja« (1949. november).

Adrian Lucaci

1919-ben született. Résztvett a »Karikatura a békéért folytatott harcban« kiállításon, valamint az 1950. évi berlini és varsói karikatura kiállításokon.

165. »Békealáírások« (1950. augusztus).

R. Voinescu

1925-ben született. Különböző folyóiratok és lapok munkatársa.

170. »A jelölt megválasztása« (1950. november).

Calafeteanu

1922-ben született. A Szépművészeti Akadémián folytatta tanulmányait. Résztvett a »Karikatura a békéért folytatott harcban« kiállításon, valamint az 1950. évi berlini és varsói karikatura kiállításokon. Különböző folyóiratok és lapok munkatársa.

171. »Mac Arthur« (1950. június).
172. »Az állami terv és a bürokrácia« (1950. október).

173. »A New York-i konferencia után« (1950. november).
174. »A kulák vetései« (1950. június).

Chiriac Gheorghe

1917-ben született. Résztvett a Román Népköztársaság 1950. évi Képzőművészeti Kiállításán és a »Karikatura a békéért folytatott harcban« kiállításon. Különböző folyóiratok és lapok munkatársa.

175. »A kulák és álarca (1949. június).
176. »Inkább a betűvetés, mint a kártyavetés«
177. »Amerikai diplomácia« (1950. március).

Jurescu Julius

1910-ben született. Résztvett az 1950. évi a »Karikatura a békéért folytatott harcban« kiállításon.

156. »A belgrádi rádió« (1950. június).
157. »A béke tábora erősebb« (1950. november).
158. »Békealáírások« (1950. szeptember).
159. »Holló a hollónak szemét ki nem vájja« (1950. szeptember).

Munteanu Val.

1924-ben született. Résztvett a Román Népköztársaság 1950. évi képzőművészeti kiállításán, valamint a »Karikatura a békéért folytatott harcban« kiállításon. Különböző lapok és folyóiratok munkatársa.

178. »Galléron ragadva« (1950. augusztus).
179. »A híres amerikai műveltség« (1950. szeptember).

5.

FALISZŐNYEGEK

»Testvériség« (1877)
Constantinescu Stefan rajza után

»A felszabadító Szovjet Hadsereg fogadtatása«
Constantinescu Stefan rajza után

»Az aratás«
Macovei Ligia rajza után

(A faliszőnyegeket Tuduc szövőmester készítette.)

A kiállításon népművészeti tárgyak is szerepelnek.

VIGADÓ GALÉRIA
1051 Budapest
V., Vigadó tér 2.
Tel./Fax: 318-7070,
318-7932

Iktatószám:

Mint Ön előtt is ismeretes: a "Miklóssy Gábor és növendékei" című kiállításunk a Vigadó Galéria emeleti három termében 2000. február 13-ig tekinthető meg.

A Duna Televízió munkatársai Hegyi Béla szerkesztő-rendező és Mohi Sándor operatőr "A szépség próbái" címmel portré filmet forgattak a mesterről 1994 és 1999 között. A negyven perces video-filmet a kiállítás záró napján, február 13-án vasárnap, délután 4 órakor ismét levetítjük a Galériában, amely valószínüleg kiegészül egy közel tíz perces "Üzenet az utókornak" című összeállítással.

Programjainkra szeretettel hívjuk és várjuk!

Miklóssy Gábor

és növendékei

Meghívó

VIGADÓ GALÉRIA

A Vigadó Galéria (Budapest V., Vigadó tér 2.)
tisztelettel meghívja Önt

2000. január 31-én 17 órára

„Miklóssy Gábor és növendékei"

kiállításának ünnepélyes megnyitójára.

A kiállítás megtekinthető 2000. január 27. és február 13. között, naponta 10–18 óráig.

A kiállítást megnyitja: **Tőkés László**
református püspök

Sümegi György
művészettörténész

Közreműködik: **Bánfalvi Béla**
hegedűművész

és

Bánfalvi Zoltán
hegedűművész

A megnyitón elhangzik Bartók Béla három hegedű duója:
Szól a duda (0'55") • Pizziccato (1'05") • Forgatós (0'36")

A megnyitó alkalmából 19 órai kezdettel levetítésre kerül
Hegyi Béla
rendező

és

Mohi Sándor
operatőr

Miklóssy Gáborról 1994–1999 között forgatott portréfilmje.

A kiállítást rendezte: **Simon Endre**
festőművész

VIGADÓ GALÉRIA

A kiállítás létrejöttét támogatták:

Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Nemzeti Kulturális Alapprogram Igazgatósága
Illyés Közalapítvány

Miklóssy Gábor

és növendékei

Meghívó

VIGADÓ GALÉRIA

A Vigadó Galéria (Budapest V., Vigadó tér 2.)
tisztelettel meghívja Önt

2000. január 31-én 17 órára

„Miklóssy Gábor és növendékei"

kiállításának ünnepélyes megnyitójára.

A kiállítás megtekinthető 2000. január 27. és február 13. között, naponta 10–18 óráig.

A kiállítást megnyitja: **Tőkés László**
református püspök

Sümegi György
művészettörténész

Közreműködik: **Bánfalvi Béla**
hegedűművész

és

Bánfalvi Zoltán
hegedűművész

A megnyitón elhangzik Bartók Béla három hegedű duója:
Szól a duda (0'55") • Pizzicato (1'05") • Forgatós (0'36")

A megnyitó alkalmából 19 órai kezdettel levetítésre kerül
Hegyi Béla
rendező

és

Mohi Sándor
operatőr

Miklóssy Gáborról 1994–1999 között forgatott portréfilmje.

A kiállítást rendezte: **Simon Endre**
festőművész

VIGADÓ GALÉRIA

A kiállítás létrejöttét támogatták:

Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Nemzeti Kulturális Alapprogram Igazgatósága
Illyés Közalapítvány

MIKLÓSSY GÁBOR

A túlpart nem e világon keresendő

Beszélgetés Hegyi Bélával Miklóssy Gáborról készült portréfilmjéről

Hegyi Bélát legtöbben remek riport- és esszékötetszerzőként ismerik. Izgalmas Latinovits-könyve az első hiteles emlékezés volt a színészkirályról, s több kiadást megért. Időközben Hegyi értékes dokumentumfilmek rendezője lett, aki humanista szenvedéllyel keresi az igazságot, menti veszendő értékeinket. Most éppen az erdélyi festőt, Miklóssy Gábort „fedezte fel", az utolsó pillanatban. Erről kérdeztük a kiállítás előtti napokban.

■ FENYVESI FÉLIX LAJOS

– Az anyag már ezerkilencszázkilencvenkilencben elkészült – kezdi a beszélgetést a rendező –, nem volt pénz a vágásra és a befejezésre. Sok alapítványt megkerestünk, de mindenütt értetlenség fogadott. Egyedül a Duna Televízió mutatott érdeklődést, végül az ő támogatásukkal készült el a film... Nem sikerült volna tisztességesen megcsinálni, ha nem segít *Mohi Sándor* operatőr – ma egyike legkitűnőbb filmfényképészeinknek, és a rendkívüli művészi érzékenységgel megáldott vágó, *Prim Ádám*. Mindkettőjüknek sokat köszönhetek.

– Miklóssyról az a hír járta, hogy zárkózott, morózus ember. Osztja ezt a nézetet?

– Valóban sok ilyen pletyka született *Miklóssyról*, én mégis mást tapasztaltam: kedves, barátságos művészt ismertem meg benne, akinek szavai és képei fontos üzenetek a jövő generációknak. Sajnos nem érhette meg a bemutatót. Tavaly kimentünk Nagyváradra, szerencsére most több helyre beengedtek bennünket, így teljesebb lett a portré.

– Hogyan értékeli életművét?

– Jelentős festő, európai rangú művész volt, aki provincializmus nélkül kötődik az erdélyi magyarsághoz. Elolvastam róla, amit csak lehetett, meglepte, hogy felkészült beszélgető partner ül vele szemben, aki tiszteli művészetét. Képei közül az Átkelés című két nagy méretű munkáját emelném ki: a székelyek drámája ott izzik e művekben! Hogy hová lehet átkelni? Hová visz az út? Miklóssy Gábor válasza transzcendens: nem e földi világban keresendő az a hely.

– A film végén magányos, elszigetelt embernek tűnt a festő...

– Volt egy jó korszaka. Képeit kivitték Velencébe; a román állam elismerte munkásságát. Magyarország viszont nem vett róla tudomást. Ez fájt neki. Betegsége, mozgáskorlátozottsága miatt nem vehetett részt a közéletben. De a tanításra jutott ideje, mert szerette a fiatalokat. Művelt, olvasott ember volt. Aki találkozott vele, életreszóló útravalót kapott tőle. Az öregek, a régi nagyok tudták, hogy mit kaptak mestereiktől, és abból mit kell tovább adniuk. Ma egyre kevesebben kíváncsiak ezekre az üzenetekre.

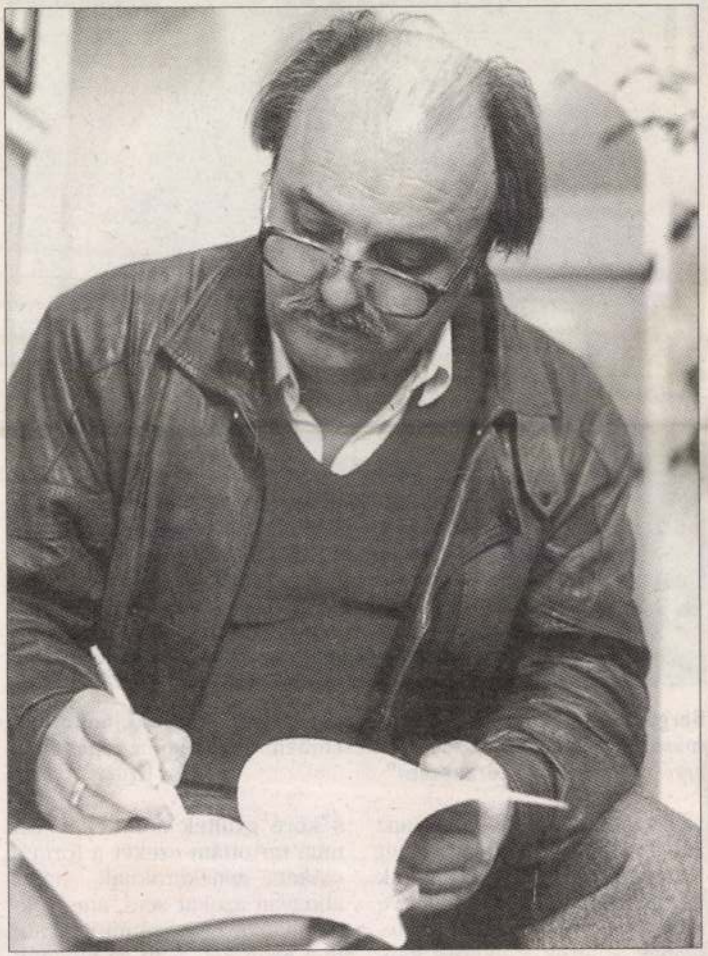

Hegyi Béla

– Mikor lesz a kiállítás és a film bemutatója?

– Január 31-én este öt órakor nyílik Miklóssy Gábor kiállítása. *Tőkés László* püspök úr nyitja meg. A szépség próbái című portréfilmet este hétkor vetítjük le, s utána is – meghatározott időben – meg lehet majd tekinteni. Úgy érzem, aki ellátogat a Vigadó Galériába, egy kivételesen tiszta ember művészetével lesz gazdagabb.

s különbözni másoktól

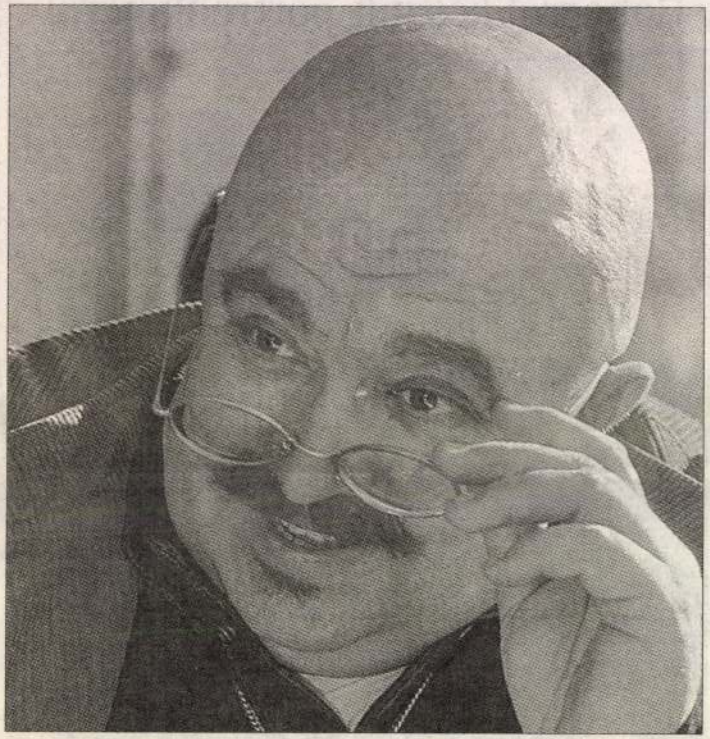

Bergendy: „Számomra a mai napig fontos, hogy különbözzek másoktól. Ahogyan az öltözködésemben, ugyanúgy a zenében is erre törekedtem, törekszem" FOTÓ: KEGYES ANDRÁS

va a zenekar klubjában, a Ganz Mávag Művelődési Házban, két lemezgyári vezető előtt adtak háromórás koncertet, illetve üdítőt, kávét és apró süteményt. Nyertek. Felkérést kaptak egy magyar nyelvű, valamint egy angol korong megjelentetésére.

A mára végképp kiöregedett nagy generáció koros rockereinek nyolcvanas évekbeli, áltértéktermelő (tisztelet a kivételnek) munkásságára válaszul született az URH, Európa Kiadó Kontroll Csoport, Bizott-

s köré gyűltek a többiek. Én nem tartottam ezeket a formációkat zenekaroknak, mint ahogyan azokat sem, amelyeknél manapság a számítógép adja a kíséretet, nem az előadók írják a zenét, nem ők hangszerelnek, nem ők muzsikálnak, mi több, nem is ők énekelnek, csak tátognak a play backre. Emellett már az sem meglepő, ha a tv2 műsorvezetői dalra fakadnak. Na persze egy olyan korban, amikor minden színész tud énekelni... – ironizál a szaxofonos. Mondhatnám, sava-

tiltott polgári értékekkel sírba szállt illemtan hiánya okozta nézői görcsöket.

– Egyik nap a fiam borzasztóan keserű hangulatban érkezett haza az iskolából, mivel a meghirdetett tánciskolára az osztályból rajta kívül csak huszonhárom lány jelentkezett, s ciki lett volna elmennie egyetlen fiúként – meséli. Ez az élmény kellett ahhoz, hogy megszülessen a televíziós sorozat István fejében. Most jelent meg a CD, amelyen mind a négy epizód zenéje hallható. – A műsorvezető, *Straub Dezső* rendkívül ismerős volt, de egyszerűen sehogyan sem ugrott be, honnan, amíg a forgatáson elő nem vette meggyűrődött Bergendy Klub-tagságiját, amelyen az előkelő ötös sorszám díszelgett – idézi a múltat a muzsikus.

Szergejnek nem adatott meg a diadalút. A *Romhányi József* által versbe fogalmazott figurát megelevenítő bohóc hazánk érintésével disszidált a Szovjetunióból, így 1990 előtt elképzelhetetlen volt a dalok lemezen való megjelentetése. A rendszerváltozást követően annyiban változott a helyzet, hogy Szergej már mint orosz vált nem kívánatossá. Ezek a dalszövegei éppen olyan tanító szándékkal íródtak, akár Romhányi állatmeséi. Végre tavaly nyáron feloldódott az embargó, és a televízió megismételte a sorozatot.

1976-ban, a Süsü zenéjének írásakor ötéves fiának s akkor született lányának adta elő a frissen megírt számokat. – A zenekar mindenkori működése igen erősen kötődött a tagok helyzetéhez, családi állapotá-

Talán ebben az 1970–77 közötti időszakban számítottak a leghíresebbnek, ekkor énekelt a zenekarban Demjén Ferenc. Ezt követően egyre inkább a televízió képernyőjén találkozhattunk velük, valamint sorra születtek a Bergendy-musicalek. A Mesélj, Münchausen, a Bohóc az egész család, a Kártyaaffér hölgykörökben vagy a Robinson és Péntek című, illetve egy rádió számára íródott zenés mesejáték: A rendíthetetlen ólomkatona. Ezek mellett nevéhez fűződik *Brecht* Dobszó az éjszakában című darabja songjainak megzenésítése is. – A zenekar régi vágya egy táncos, diákközegben játszódó musical megírása, amelyen egyébként már dolgozunk. Emellett *Rejtőt* szintén szeretném zenés színpadra emelni, méghozzá *Korcsmáros Pál* képregényeinek hangulatában – beszél jövőbeli terveiről, amelyek közül nem hiányzik egy latin lemez, továbbá Romhányi tanmeséinek megzenésítése.

Bár a Bergendy koncert-, tánc- és szalonzenekar indulásakor, 1983-ban egy „hozzáértő" valahogy így fogalmazott: azt hiszed, az emberek tangózni fognak, amikor a Modern Talking a sztár. – Adtunk olyan koncertet, ahol ezer ember pattant fel és kezdett táncolni. Az utóbbi években, csak Berlinben, több mint kétszáz tangóklub nyílt. Láz kerítette hatalmába az egész világot. Vagy gondoljunk a mambómániára, amit *Lou Bega* lovagolt meg ügyesen. Sajnos ezek a táncőrületek csak felszínesen jelennek meg hazánkban.

Pedig a hajdani tánc- és il-

Miklóssy Gábor

DUNA

Közönségszolgálat:
489-1661

2002. nov. 4.

5.10: A Vatikáni Rádió adása 1316346
5.30–8.30: Indul a nap Hírmagazin 87750075
8.30: Hungarorama Kitekintő 4960742
8.35: Műsorismertetés
8.40: Heti hírmondó (ism.) 1695278
9.25: Verbunkok a Kárpát-medencében
Bodrogköz 6683452
9.35: 10 éves A Duna Televízió
A szépség próbái
Miklóssy Gábor művészete. Portréfilm
Írta és rend.: Hegyi Béla 2557013
10.15: Mozidélelőtt – A járvány 5960433
Magyar játékfilm (1975 – ism. – 91')
11.50: Híradó 3969839
12.00: Déli harangszó Műsorismertetés
Vers Határ Győző: Mondd utánam 34162
12.10: Gazdakör (ism.) 9251907
12.25: Isten kezében (ism.) 531758
12.55: Emlékképek Régi híradók (ism.) 8923346
13.15: Célkeresztben (ism.) 277839
13.45: A tudomány kincsesháza (ism.) 250162
14.15–15.40: Katedra nélkül
Ablak a természetre (2001)
Magyar ismeretterj. filmsor.: Pókok
14.25: Venezuela
Egy vízformálta ország az esőerdők
és a Karib-tenger között 8172636
14.50: Heuréka! Megtaláltam! 117013
15.25: Szóra, magyar!
Multimédiás távoktató sor. 4321907
15.35: Illyés Gyula: Haza, a magasban
Elmondja: Sinkovits Imre 7589471
15.40: A forradalom emlékezete
3.: Társaid földben fekszenek 9447549
16.10: Bűnük: magyarok voltak
1956 Kárpátalján
Magyar dok.-film (ism. – 40') 5964162
16.55: Ötórai zene 3891297
17.00: Halló, halló! 83/47. (25') 90075
17.25: Hajdanában, danában...
Sebő Ferenc műsora (ism.) 6565471
24/7.: Esztergom, a magyar Róma
17.35: „A magok oltalmára..." 445164
– Erdélyi erődtemplomok
Magyar ismeretterj. filmsor.: Gelence
17.50: Hej, hej, helyes beszéd! 1542810
18.00: Híradó. Sport. Meteo 8297
18.30: Határok fölött 3988
9.00: Mese: Trombi és a tűzmanó;
Iciri-piciri kalandok 78758
: Szívtipró gimi 59. 670471
Gábor Pál 70 éves lenne
era Magyar játékfilm (1978 – 92')
Gábor Pál. Szereplők: Pap Ve-
ztor Erzsi, Szabó Éva, Dunai
22.1[illegible] László, Horváth László,
Szilágyi István 3066029
Mozart: Bereményi Géza:
zvetítés fenteo 695100
ál 6574568
menekülhetsz"
etett Illyés Gyula (ism.)
talin 76758
28891

és 1 baba

ként keresi a kenyerét, s eddig
nne a családalapítás gondolata.
yermeket vár, kénytelen elgon-
z ő esetében a gond csak az,
is szóba jöhet. Úgy dönt, hogy
ják meg a férfiak!

erekednek a játékteremben. Jo-
ségét kéri ahhoz, hogy kiebru-
l. Jasmin rájön, hogy már látta
bukkanni a házban. Renzo be-
gy találkozott Yagóval...

e Place

Amandával töltött éjszaka vi-
de a lány elutasítja őt. Kyle rá-
dik neki. Nick azzal fenyegető-
ert, ha Taylor nem fizet neki
gpróbálja egymás ellen hangol-
yt. Matt testvére, Luke meghal
ncsétlenség során, így Matt
zenéves lánya...

– A pszichozsaru

mberrabló után nyomoz, aki a
korú nőket rabol el. Sam érzi,
idejük, csak néhány órájuk van
a, mert a tettes hamarosan ki-

Kungfu

ll védelmeznie, aki hajlandó a
állomást tenni. A helyzet csep-
ert a szállodát, ahol meghúz-
lásig, a maffia emberei ostrom
an megsebesül. A tanút Peter
vinni, inkább az apja gondjai-
aine azonban felismeri Corri-
a meg, hogy ő volt a felelős
áláért. Peter kénytelen tovább
el együtt, de Caine elgondol-
n, hogy tévedett, majd felajánl-

Válj mes
ságot. A
sel. Meg
tást néz

RTL Klub

Liam O'Ro
A cél, ame
sen MacLe
szent, még
összes bará

RTL Klub

Ezen a hé
újabb haz
bizonyítan
kénytelen
reának, h
hisz neki.
vel csábítg
hogy Sissy
fordulójára
lódottan h
rántot kísé

RTL Klub

kor még Dayka) Margitot.
minden hájjal megkent asz-
nyt játszott, aki elindult,
y kissé mulya férje (Kabos
ula) helyett fizetésemelést
en, s ha már tévedésből ma-
detektívnek nézik, hát
a a feladatot.
Döcögős ez a filmka
n nem játszik évent
epet, de ott van
. A Belvárosi és
mincas évekbe
ik társulathoz
re. Ő ezt

19.15
20.00: C
Angi V
Rend.: C

Ko
lomb
23.00: „Nem
100 éve szü
Rend.: Bakos Ka
23.45: Összkép (ism.) 5
24.00: Műsorismerte
Vers Tamási Lajos
utcán. Előadja: Sz

A TÖRTÉNELMI PANNÓ heroikus ábrázolás, az ötvenes években Miklóssy Gábor életében is fellelhető, mégsem ez jellemzi művészetét. *Rudnay* tanítványa volt, aki eredetileg hegedűművésznek készült, később mégis a festés iránti vonzódása került előtérbe, így a budapesti Képzőművészeti Főiskolára iratkozott, majd ennek elvégzése után 1942-től Nagyváradon élt és dolgozott. 1981-ben Kolozsvárott halt meg.

Szabó Zoltánnal ellentétben Miklóssy a színek sokféleségét használta fel festészetében. Témái mindig a hagyományos „festő"-témák: műteremrészletek, aktok, csendéletek, tájak, amelyekhez klasszikus előadásmód társul: kicsit visszanyúlva a korban, a XIX. századi részletezéssel, aprólékosan elbeszélve a látottakat, izgalmas felületre bontva a látványt. A hetvenes évekre festészetében mind több szimbolikus elem jelenik meg, s lassan az egész ábrázolt világ elszakad a valóságtól, és szürreális, álomszerű fordulatot vesz. A hegedű azonban mindig ott van ezeken a képeken is, akárcsak a dolgok hátterében lopakodó idő, amely hol egy gonosz macska alakjában jelenik meg, hol az óra számlapjáról koponyaként tűnik fel. A nyolcvanas évekre festészete mind jobban megtelik feszültséggel, a látvány mindinkább felbomlik, ecsetkezelése elnagyoltabb lesz.

Miklóssy Gábor életét végigkísérte a tanítás, így mi sem természetesebb, hogy mostani életmű-kiállításán is körülveszik legjobb tanítványainak munkái. (Miklóssy Gábor kiállítása február 20-ig tart nyitva.)

Fekete Judit

MAGYAR NEMZET
2000 II 11

MIKLÓSSY GÁBOR

cuting units owned by MÁV Co. Ltd. and
Ltd. These companies can not be qualifie

3. Purpose of the prequalification proce
Under this prequalification procedure th
ties, practice, financial background, organ
the implementation of the project, the or
project, further their previous and ongoir

4. Subject of the tender:
In the station' equipment (ten stations) r
updating and replacement of the power s
tions supplementary lifting bars and road
ment of the optical equipment shall be ca
the reconstruction of protecting lights, wi
lifting bars and road protecting lights sh
equipment shall be carried out. The sup
tection of the equipment of the permane

5. Obtaining the tender documents, inf
The prequalification documents can be ol
10 a.m. and 3.00 p.m. following the day of
able fee of EUR 400 or HUF 100.000 (VA
cations submitted by applicants who have
The Prequalification Document can not b
Qualified applicants invited for bidding ca
of a further amount of 1.500 EUR or the

6. Remittance:
Payments shall be effected to the bank ac
No. 102
wi

by bank transfer.

MIKLÓSSY GÁBOR

Új művészet

2000. OKT.

32.0.

MIKLÓSSY GÁBOR

ÚJ MŰVÉSZET
2000/OKT.

P-9765

32.o.

teletű Cramhoz jártam át azóta min

paphoz, mint amennyit gondolni tet

másodrendü volt; a példaember érdel

ábrázolja életében. Semmit nem kér

válságos pontján kapaszkodni próbál

lehetek elég hálás érte. A phantas

akkor, inkább most aktuális; hogyan

magyarrá, magyar kálvinistává évek

Arról van szó, kérem, tessék s

menyasszonyommal, Nagy Juliával. A

gondoljuk, ahol Juliámat keresztelt

ténész Fülep is leginkább becsül a

vállalkozni erre; ezt a kérdést a p

bizó, tőle utmutatást váró lélekért

MIKLÓSSY GÁBOR

Balázs Imre:
Találkozások Miklóssy Gáborral, a mesterrel - képeivel.

Korunk, XL.évf. 12.sz. 1981. dec. 906-908.old.

MIKLÓSSY GÁBOR

festőművész

A kolozsvári Korunk Galériában megnyilt Miklóssy Gábor festőművész kiállitása 1981 márc. 7.-én./rövid hir/

Utunk, XXXVI. évf. 12.sz. 1981. márc. 20. - 8.old.

Miklóssy Gábor festő

„Május elseje"
„Hegedűs fiú"
„Munka közben"
„Nyitott ablak"

festményei a borítón

Igaz Szó 1978/5

Miklóssy Gábor festő

- megfogalmazásai Sükösd Ferencet plasztikai gondolkozás felé irányítják

Említve: Péterfi László, Kusztos Endre, Kádár Tibor, Nagy István, Nagy Imre, Páll Lajos, Ambrus Imre

Jakabovits Miklós: Sükösd Ferenc

Igaz Szó 1978/4 344. old.

MIKLÓSSY GÁBOR

Ditrói Ervin:
Koloratúr-téma variációkkal.
Miklóssy Gábor első kiállításáról.

Utunk, XXXVI.évf. 15.sz. 1981.
ápr. 10. - 7.old., képpel.

MIKLÓSSY GÁBOR

festőművész

A KORUNK-Galériában 1981 márc. 7.-én Miklóssy Gábor festményeiből nyilt kiállitás. /rövid hir./

Korunk, XL.évf. 3.sz. 1981 március. /hátlap belső oldalán/

Miklóssy Gábor, festőművész 2) Folytatás

Különösen urbánus származású és műveltségű művészeink voltak rendszerint azok, akik az európai modern művészetben kirobbanó stílusforradalmakra viszonylag korán reagáltak s megkísérelték tanulságaikat saját közösségük szellemi javára fordítani.

Miklóssy Gábor a szürrealizmus többértelmű kompozíciós tematikájából merített indítékot műveihez.

Bamer Zoltán: Azzal fejezik ki egyéniségüket, ahogyan a romániai magyarság mindennapi életéhez kapcsolódnak művészetükkel.

Korunk, 1979. febr. 66. old.

MIKLÓSSY GÁBOR

Új művészet

2002/NOV.

33.0.

Sárbol

ent Hungarians, Lo. 1985

1985

: ein R„tsel ;
im Werk von Mikl˘s
In: Acta historiae

Miklóssy Gábor, festőművész 1) Folytatás

A fasizmus alóli felszabadulást követő évek a számvetés évei művészetünkben.

A művész emlékezetes műve: a világszerte ismertté vált nagy grivicai emlékeztetője, a borzongatóan havas és véres „Grivica 1933" c. /említve/

Branner Zoltán: Azzal fejezik ki egyeniségüket ahogyan a románia magyarság mindennapi életéhez kapcsolódnak művészetükkel.
Korunk, 1979. febr. 64-65 old.

Miklóssi Gábor

MDK

"A jelenlegi /romániai/ Állami Tárlaton" feltüntek az ő alkotásai is.

A RNK Képzőművészeti Szövetsége plenáris ülésének munkálatai.
Romániai Magyar Szó. Bukarest. 1952.MÁJ.22. 2.lap.

MDK

Miklóssy Gábor, festőművész
1943-44 ösztöndij, Coll. Hung. Roma

Kik kapták a tanulmányi ösztöndijakat? Pesti Hirlap 1943. jul. 4. 8.l.

Mélléssy Gábor

„Álom" c. képének
reprodukciója
a képmellékletben

Iga z Szó 1972 november

Miklóssy Gábor
festő

A „Fordított világ" című képe egy
megtelent egyensúly szürreal diag-
nozisa.

Pág. Miklóssy Gábor.
Művészet, 1972 február - 23 oldal.

Miklóssy Gátor.
festő

Sokalakos történelmi, munkás-
magalmi kompozíciók, katal-
mas élethűek kerültek ki a ke-
ze alól.

Pög: Miklóssy Gátor.
Művészet, 1972 február - 23 oldal.

Mihlóssy Gábor
festő.

Kolozsvárt a Fellegvárba vezető úton él és dolgozik Mihlóssy Gábor a Szocialista Köztársaság érdemes mestere, hazai és külföldi kitüntetések díjaz tulajdonosa.

Pög. Mihlóssy Gábor.
Művészet, 1972. február – 23 oldal.

Miklóssy Gábor
festő.

„Déli pihenő"
„Falu"
„Fordított világ"
} repro

Pág. Miklóssy Gábor
Művészet, 1972 felszám - 23 oldal.

Meklóssy Gábor
festő

„Partizánok"
„Vízisportok"
„Figuralis kompozicio"
} repro

Pág. Meklóssy Gábor
Művészet, 1972 felszám - 23 oldal.

Miklóssy Gábor
festő

"Várlat"
"Akt"
"Hegedűs" } rajzo

P"og: Miklóssy Gábor
Művészet, 1972. február – 23 oldal

Miklóssy Gábor
festő –

Miklóssy művészetében az elmult
10 esztendő szingardagságban és
az anyagszerű festésben a legszembe-
tűnőbb

Pog: Miklóssy Gábor.
Művészet, 1972. február – 23 oldal

Miklóssy Gábor
festő

Miklóssy Gábor októberben lesz 60 éves, de töretlen, energiával alkot. Kiállítás tájképeket fest, az utolsó hegyek öltben kis falvak, itt-ott megbúvó házakkal.

Pög: Miklóssy Gábor.
Művészet, 1972. február – 23 oldal.

Miklóssy Gábor

erdélyi festő, Zi állított
más a velencei biennálon

Magyar Nemzet 1973 február 1
4. old.

Miklóssy Gálor
festő

Miklóssy Rudnay tanítványa volt, ami művészetén erődik is. A kritikusok romantikus beállítottsága ennek itélik és a szélsőséges érzések, erős hifyerések jellemző jelenk tartják.

Pág: Miklóssy Gálor.
Művészet, 1972. február - 23 oldal.

Miklossy Gábor

Részt vett a kolozsvári tárlaton

Kovács Iván kritikája

Igaz Szó 66/2 289.o.

Miklossy Gábor festő

Pesti vell az idei kolozs-
vari tárlaton
Kovács Iván kritikája

Igaz Szó 67/1 120-o.

Miklóssy Gábor rajza

Igaz és 68/5

038.0.

Miklóssy Gábor

Kép- és hangszergyűjteménye említve

A Hét, 1973. jan. 19. 4-erf. 3m. 9p.

Miklóssy Gábor festőművész

(1912 Nagyvárad –)

1949-től a Kolozsvári Ion

Andreescu Képzőművészeti Főiskola

tanára.

Igaz Gó 1972 november

2

Miklóssy Gábor

A budapesti Képzőművészeti Főiskolát kitüntető éremmel végezte. (1940) majd Rudnay Gyula mester-iskolájában tanult (1940–42)

Igaz Gó 1972 november

Mihályi Gábor

Első nyilvános szereplése:
1940 - Budapest. Külföldi szereplései:
Budapest (1940, 1941, 1942, 1959)

Igaz Gi 1972 november

4

Mikóssy Gábor

Velencei Biennálé, Moszkva,
Berlin, Vasió, Szófia, Athén, Peking,
Torino, Praja, Belgrád (1954)

Igar Gó 1972 november

Miklóssy Gábor 5

Több lépést a bukaresti,
aradi, nagyváradi, marosvásárhelyi,
budapesti, moszkvai, pekingi stb.
múzeumokban örült.

Igaz Gó 1972 november

Miklóssy Gábor 6

Kitüntetései: Budapest Székesfőváros díja (1940) Beöthi-Bíró díj (1940) Kis Balló-díj (1941) Nagy Balló díj (1942)

Igaz Gy. 1972 november

Mikléssy Gábor 7

Római-díj (1942), a nagybányai festőiskola „Munkáján keresztül becsüld az embert" c. pályázatával I-II. díja (1948), Érdemes (1953) állami díj (1954) a Művészet Érdemes Mestere cím (1954)

Igazgató 1972 novemberben

Miklóssy Gábor

Munkái a 60-as években
felületfeloldó expresszív elemekkel.

Korunk 1974/2 202. old

Miklóssy Gábor

„Tragikomédia" c. képének
reprója a képmellékletben

Korunk Kolozsvár 1974/2

Miklóssy Gábor

„Történelmi jelenet" c.
képének színes reprója a 17. oldalon

Utunk Évkönyv 1975 Kolozsvár

Mikeldssy Gábor

Neue emlitve.

A Het, 1974. jún. 14. 5. enf. 24 m. 8 p.

Mihálossy Gábor

Mihálossy Gábor Rudnay mester
növendéke volt.

Összegyüjtötte Sümegi György: Fejezetek a megye....
Művészet, 1975.junius - 43.oldal

Miklóssy Gábor

Miklóssy Gábor Állami-díjas festőművész ma ugyancsak Romániában él, a kolozsvári Ion Andrescu Képzőművészeti Főiskola mestere. Ő a két világháború közötti korszak legvégén, az 1938–39-es években alkotott a kecskeméti Művésztelepen. Elbeszélése a telep akkori életkörülményeire és művészeti hatástalanságára, a műhelynélküliségre, a művészek elszigeteltségére is rávilágít.

Összegyűjtötte Sümegi György: Fejezetek a megye...
Művészet, 1975. junius – 42 oldal.

Miklóssy Gálor
festő

lásd: Miklóssy Gálor

Összeggyűjtötte: Sümegi György: Fejezetek a megye művészeléket történetéből
Művészet, 1975. junius – 42 oldal

Kolozsvár, 1972. december

„Egy agyondolgozott budapesti iskolaév után kerültem le, 1939-ben a kecskeméti Művésztelepre. A telep főépülete meglehetősen elhanyagolt állapotban volt, ugyanúgy, mint az óriási nagy park, ami erősen Paál László hatásokra emlékeztetett, mivel ennek a bűvöletében éltem akkor, mint Rudnay növendék is. A különálló villákban idősebb, fiatalabb művészek laktak, legelsősorban maga Révész Imre, az idős mester. A következő villában – ahol régen Iványi-Grünwald lakott – Molnár Zoltán festegetett és gyönyörű hegedűket csinált. A következő villa a Bencsikéké volt, akik már nem művészek voltak. Az odakerüléskor maga a főépület, a nagy műteremház eléggé lakatlan volt. Tóth János dolgozott ott, Szepesy, a grafikus, aki akkor már sajnos olyan állapotban (volt:), hogy a napi fillérjeit megkeresse, tenyérnyi rézkarcokat mutogatott föl a kecskeméti járókelőknek, mondván: „Van-e Önnek már Szepesy rézkarca?" A nagy műteremben dolgozott Mátis Kálmán, aki mindenféle ezermester problémákkal vegyítette a piktúrát. Még Prohászka József járt ki igen szorgalmasan. Figyeltem, főleg technikailag a munkamenetét. Végtelenül sajnáltam azt, hogy ez az igen tehetséges ember, aki a szellemi szféráit nem gazdagította eléggé, a tehetsége szintjén, a vidékiességben, az egyedülmaradottságban hogy tért le arról az útról, amikor még Szőnyiékkel egyidőben dolgozott Budapesten. Egy gyönyörű aktja – a Nemzeti Galéria tulajdona – az akkori élgeneráció piktúrájához sorolja. Sajnos, később a tematikáján, tehát az indító szellemi magon keresztül is erősen a Műcsarnok felé hajszolta magát. Általában, amikor erről a kecskeméti telepről volt szó, . . . én, mint növendék (azt) tapasztaltam, hogy egy bizonyos szellemi züllés állapotában dolgoznak azok is, akik részint mint autodidakták kerültek oda, részint pedig ebben a bizonyos kecskeméti homokban kellő szellemi hátteret nem kaphattak . . ."

Miklóssy Gábor

Neve a tájképfestők közt említve.

A Hét, 1971. máj. 7. 2. évf. 19sz. 9pr.

Miklóssy Gábor

A gyalni gát. (fotó)

A Hét. 1974 aug 3?

5. erf. 35 n.

8 r.

Miklóssy Gábor

Az 1972. dec-i Kolozsvári Tárlaton rént vett.

A Hét, 1972. nov. 24. 3. evf. 47sz. 9p.

Miklóssy Gábor

A román festészet képekben c. könyvben szerepel egy képe.

A Hét, 1971. ápr. 2. 2. erf. 14 sz. 9 p.

Miklóssy P. Mária

A sepsiszentgyörgyi művészek 1971. jún-ban a Szabadkai Múzeumban rendezett kiállításán részt vett műveivel.

A Hét, 1971. jún. 11. 2 cól. 24 sz. 9 p.

Miklóssy Gábor
Festőművész

A mai modern irányzat nyilvanul
meg képein

Hét

1974 VIII-30 Soldal

Miklóssy Gábor
Festőművész

Flét

1974 II. 15 9 oldal

Miklóssy ~~Miklóssy~~ Gábor

szerepelt a tárlaton.

"Vihar előtt" tájkép
"Házi táj" /most Bukarestben van, pasztellváltozatát a Kackói Képtárnak ajándékozta/
"A gonosz macska"

Kováts Iván:Tartományi tárlatok. Kolozsvár. Igaz szó.1963. febr. 274-278.l.

MOK

Miklóssy Gábor festőművész

1943-44 ösztöndij. Coll.Hung. Roma

Tanulmányi ösztöndijak • Nemz.Ujs.1943.jul.4. 5.l.

IKLOSSY GÁBOR festő

Forrás 1986.10.

Sümegi György

„A káposztát meg kell enni, de hogy miért kell megfesteni . . .”

— Beszélgetés Miklóssy Gábor festőművésszel a kecskeméti művésztelep 30-as, 40-es éveiről —

A kolozsvári Fellegvár oldalára fölkanyarodó Erzsébet (ma: Racoviţa) utcai műterem-lakás-fellegvárában a 70-es években többször ülhettem kalotaszegi kályhája melegénél, nagyívű szemöldöke előtt. (Emlékszem, hogy legelébb feleségemmel, sőt gyermekemmel is együtt, hiszen a párom szíve alatt akkor már hathónapos volt Balázs fiunk.) Az először elfogyasztott, nála megízlelt mákoskifli íze még ma is olvadozik a számban, ahogy mesterhegedűjének — választott másik múzsájának — elhaló hangja vagy induló üteme véglegesen a hang-emlékeimbe fészkelt.

A Magyar Képzőművészeti Főiskolán végzett Rudnay-növendékek közül ő jutott a legmesszebbre talán a Mestertől s annak alkotásokban kifejeződő művészetfölfogásától. Sőt, még a látszatibb, külsődlegesebb jegyeket sem őrizte meg Rudnay piktúrájából, hanem teljesen önállósította magát. Távol került mindenféle romantikus-árnyalatos-sötét tónusú rudnaysta leckefölmondástól. Csak látszólagos és felületi ellentmondás, hogy éppen a Rudnaynál elsajátított mesterségbeli alapeszközökkel teremtett „külön világot”, egyéni művészetet. Ezt a látomásosság, a „látható világ” elemeinek visszájára fordítása, újraértékelése, Miklóssyas megcsavarása és képvilágába, európai horizontú, tágas szellemvilágába való elrendezése-átlényegítése jellemzi. Ellátható az ő művészete „szürrealisztikus”, „tudatalatti”, „látomásos”, „metafizikus”, „szimbolikus”, „spirituális” stb. címkékkel, de igazán egyikkel sem önmagában, inkább együttesen mindegyikkel.

Tanulóideje, főiskolás kora nyári vakációin Miklóssy megfordult a kecskeméti művésztelepen (ennek akkori helyzetét-állapotát jól jellemzi az alábbi beszélgetésben), de a 40-es évek második fele óta Kolozsvárott dolgozik. Évtizedeken át a Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán képzőművészek generációit nevelte-tanította. Művészetének korábbi, főiskoláskori darabjaival a kecskeméti művésztelep (s így a magyar művészet) történetéhez is szervesen hozzátartozik. Főiskolásként Miklóssy több díjat nyert, önálló tárlata volt azidőben Szentesen (később, az 50-es években a Velencei Biennálé nagydíját is kiérdemelte), jelentős korai munkái vannak magyarországi köz- és magángyűjteményekben. Pályájának első időszaka, munkásságának eleje a kecskeméti művésztelep történetéhez kapcsolja, ugyanúgy, ahogy a rokon évjáratúakból a Rómában élő Hajnal Jánost, az Egyesült Államokban dolgozó Peterdi Gábort, a Franciaországban élt Szenes Árpádot — s még nagyon sok más művészt, akik itthon vagy külföldre kerülve művekben, emlékekben őrzik és nemzetköziesítik a kecskeméti Műkertben tanultakat is.

— *Hogyan és mikor került a kecskeméti művésztelepre s milyen volt annak a miliője, milyen művészkollégák dolgoztak ott együtt?*

— Egy agyondolgozott budapesti iskolaév után kerültem 1939-ben a kecskeméti művésztelepre. A telep főépülete meglehetősen elhanyagolt állapotban volt, ugyanúgy, mint

az óriási park is, amely erősen Paál László-i hangulatokra emlékeztetett, mivel az ő bűvöletében éltem akkor — mint Rudnay-növendék is.

A hajdani különálló villákban idősebb-fiatalabb művészek laktak. Legelsősorban maga Révész Imre, az idős mester, azután Molnár Zoltán, az egykori Rudnay-tanársegéd, aki nagyon jó barátom volt. Gyönyörű hegedűket készített és remekül csellózott. Különös adottsága volt, hogy a hegedűjátékomhoz csellókíséretet tudott improvizálni, amibe néha a Bojti kutyája is bele-belevakkantott.

Odakerülésemkor a telep, maga a főépület, a közös műterem-bérház eléggé lakatlan volt. Tóth János dolgozott ott, meg Szepesi György grafikus. Ez utóbbi sajnos már olyan állapotban, hogy a napi fillérjeit megkeresse, tenyérnyi rézkarcokat mutogatott föl a kecskeméti járókelőknek, mondván: „Van Önnek már Szepesi-rézkarca?". Különben egy hegedűs képemhez modellnek is használtam, amiért — mármint a képért — Révész Imre nagyon megdicsért. Sajnos, aztán én ezt a képet átfestettem, mert egy nagy vajúdási korszakban voltam, és pontosan a Révész mesterrel való diskurzusok okozták a forrongást bennem. A magyar piktúráról esett szó, s ő hangsúlyozta, hogy mindig realista volt, sőt Párizsban portrékat is üvegházban festett. Kifogásolta Rudnay piktúráját, hogy „fekete fák nincsenek". Én mondtam, hogy Rudnaynál ez nem természetábrázoló céllal történt, hanem érzelem kivetítéseként. Sokat vitatkoztunk — már amennyire a Mester tekintélye és az én növendékségem ezt megengedte. Máskor egyszer a villához vezető egyik nagy fa alatt ültünk a padon, ő a homokban turkált a botjával, s a régi Munkácsy-időkre emlékezve mondta, mintegy monológként, hogy bizony-bizony jobb lett volna, ha megmarad annál. Nyilván nem a Munkácsy-féle festészet külsőségeire célzott, hanem az érzelmi töltésére, amivel szemben a naturalizmus objektívebb, szárazabb nyelvezetét és tartalmát választotta. Ez számomra nagyon nagy figyelmeztetés volt. Abban az időben sokat látogatott munka közben Révész. Gondoltam, ha ő a komor színeket nem szereti, megmutatom neki, hogy a Rudnay-növendékek azért tudnak másként festeni, mert ez lelki beállítottság, és nem beverklizett sematikus tudás kérdése. Egy terrakotta ruhás modellt állítottam be, és a háttérben tüzes krómoxidok, veronézzöldek voltak. Révész Imre nagyon meglepődött, és nem bírta magának megmagyarázni hetekig, hogy egy rudnaysta erre képes. Akkor bővebben kitértünk az abszolút pikturálisnak a taglalására.

Révész Imre lakott a legszebb villában. A következőben Iványi-Grünwald, mellette Bencsikék (ők nem voltak művészek). A különálló nagy műteremben Mátis Kálmán dolgozott. Mindenféle ezermester-problémákkal vegyítette a piktúrát; nagy művészhajával végtelen bájos, kedves, komoly kolléga volt. A nagy műteremházba Prohászka József járt ki igen szorgalmasan. Figyeltem, főleg technikailag a munkamenetét. Végtelenül sajnáltam azt, hogy ez az igen tehetséges ember — aki a szellemi szféráit nem gazdagította eléggé a tehetsége szintjén — az egyedülmaradottságban, a vidékiességben hogy tért le arról az útról, amin még Szőnyiékkel egyidőben dolgozott Budapesten. Egy gyönyörű, sárgában megfestett aktja (a Magyar Nemzeti Galéria tulajdona) egész joggal az akkori élgeneráció piktúrájához sorolhatta. Sajnos, később mindinkább a tematikáján, tehát az indító szellemi magon keresztül is erősen a Műcsarnok, a kor hivatalos festészete felé hajszolódott.

Általában, amikor erről a kecskeméti telepről volt szó (amit én már növendékként is tapasztaltam) oda-odajutottunk, hogy egy bizonyos szellemi züllés állapotában dolgoztak azok is, akik részint mint autodidakták kerültek oda, részint pedig a tanultak is abban a bizonyos kecskeméti homokban kellő spirituális hátteret nem kaphattak. A városnak volt korábban egy művészetpártoló polgármestere, Kada Elek; ő létesítette magát ezt a művésztelepet, a legjobb mestereket hozta, s a növendéksereg a már végzettekkel felváltva nagyon sűrűn látogatta a telepet. Ekkor a művészeknek olyan létfeltételeket biztosítottak, hogy ott a tölgyek között terített asztalok mellett ebédelhettek. Ezt bizony a kecskeméti civilek nagyok kikezdték. Kada Eleket is megbírálták, hogy ilyen, szinte ingyenélőknek miért kell annyi pénzt juttatni, akik csak úgy ebédelgetnek a tölgyek alatt. „Mert azt értjük, hogy a káposztát meg kell enni, de hogy miért kell megfesteni, azt nem tudjuk."

Tehát ebből is kiviláglik, hogy egy áldozatkész, szellemileg a kor rangján élő vezető személyiség jóvoltából mi minden történhet, és utána micsoda szörnyű züllés következhet be.

A magam munkája — természetesen az aktmodell-festéseken kívül — erősen Paál László-i varázslatban zajlott. Azt az elhanyagolt, gyönyörű parkot szinte naponta kerestük fel Molnár Zoltán kollégámmal együtt, ahol aktot is festettünk. Környékbeli csavargók egy alkalommal kőzáporral támadtak meg bennünket. Amikor meg az emeleti műterembe kerültem, éjjelenként alkalmam volt börtönből kiszabadult csavargók beszélgetéseit kihallgatni, akik a lombok között bújtak meg és szörnyű élményeiket mesélték. Az volt az érzésem, hogy valami lőfegyvert ideje lenne beszereznem önvédelemből.

Budapestről is lejöttek kollégák. Csupor László, Marsovszki László volt egy ideig ott a húgával, Breznai József igen tehetséges testvére, Imre, aki meghalt a háború alatt. Elég mozgalmasnak indult a telep. Több kecskeméti orvossal — pl. Bareczki Gyulával, aki egy nyáron feleségével, kisgyermekeivel is ott nyaralt — nagyon kellemes együttlét fejlődött ki. Esténként muzsikáltunk, képekről beszéltünk, modellt álltak. Tehát egy terméknyitó légkör kezdett már kialakulni, amikor egyszer a kioszknál látom, hogy rengeteg katona van. Én mit sem sejtve odamentem, leültem egy padra, hogy lovakat rajzoljak. Hát sorozás volt, 1939-ben. Egy magasrangú katonatiszt odajött hozzám, hogy mit művelek én ott. Festőköpenyben voltam s mutattam a lórajzokat. Ő azt mondta: ilyen komoly időkben ilyen semmiségekkel foglalkozni! Akkor értesültem legelőször, hogy tulajdonképpen mi történt.

— *Visszatért-e ismét, a következő főiskolai tanév után a kecskeméti művésztelepre? Ha igen, mit tapasztalt akkor?*

— A következő évben, 1940-ben, nyáron a megszokott keretek között szintén lementem a telepre. Akkor Zempléni Magda és Marosán Gyula is lent dolgoztak. Nagyon különös élmény fűződik a velük való beszélgetésekhez. Egy alkalommal behívtak a műtermükbe mint realistát, aki momentán egy nagy méretű siratóasszonyokat festett, és szinte majomúsztatásnak számított, hogy én mit szólok azokhoz a művekhez, amelyeket Zempléni Magda festett. Marosán Gyula a Ferenc József-díjra készült. Igen tehetséges ember volt, enyhén szólva bizonyos eklekticizmussal gyűjtött össze innen-onnan motívumokat, de kétségtelen színérzék és nagyon jó ízlés mutatkozott nála. (Sajnos hallom, hogy később, Amerikában erősen kommersz ízű piktúrára adta magát.) Zempléni Magda ellenben nagyon érdekes, absztrakt felé hajló kompozíciókat festett. Úgy láttam, hogy nagy volt a meglepetés, amikor a dolgok lényege szerint próbáltam közelíteni, s mondtam, ha ezt a zöldet is használja, akkor azt a zöldet miért nem amúgy, vagy miért nem ilyen szomszédságban. A végén az az érdekes szituáció állott elő, hogy egyszercsak a nagy ládák fedelei felpattantak, előszedték azokat a nyugati könyveket, amikből inspirálódtak, hogy hiszen ez az ember azt mondja, ami az eredetiben ott van, s egymásnak mutogatták. Nagyon különös, hogy Zempléni Magda feltette a kérdést, hogyan látom ennek a művészetnek a jövőjét. Énnekem akkor még halvány fogalmam sem volt a szocialista realizmusról, bár bizonyos olasz-német háborús kiállítások anyagát felületesen láttam, amit illusztratív jellegűnek minősítettem, és azt mertem mondani, hogy nézetem szerint elérkezhet az idő, amikor az ilyen szellemiségű piktúráért talán börtönbüntetés is járhat. Ezen roppant meglepődtek. Ők talán mint baloldlaiak, ennek a politikai vonatkozásait értették ki, és nem azt, amiről tulajdonképpen szólni akartam, éspedig amit úgy fogalmaztam meg, talán brutálisan, hogy a tudatalatti világnak a fekáliáit mások orra alá dörgölni állandóan — nem maradhat egészséges folyamat. Mert vagy a patológikus fenomének rendjébe soroljuk a dolgokat, vagy pedig a pozitív építő szellemiség keretébe. Énnekem akkor még fogalmam sem volt, hogy ők talán a régi orosz avantgardra gondolva úgy képzelték, hogy amikor a felszabadító csapatok megjönnek, akkor majd ennek a művészetnek lesz ázsiója. Csalódásuk természetesen hatalmas volt, mert pontosan az ellenkező véglet, a szocialista realizmus, vagy pontosabban a fotonaturalizmus következett be. Ahol fülig vigyorgó, optimista személyek ágáltak a képeken, vagy esetleg túlságosan olasz és német háborús illusztrációkhoz hasonló katonai és egyéb húsi jelenetek sorakoztak. Oroszországban az avantgardisták

után a centralizált ideológia a képzőművészetet túlzottan illusztratív szintre terelte, a szovjet zenével ellentétben, amely a nagy szerzői révén ma is világsiker, mivel ott az indulók, a mozgalmi dalok egyrészt a maguk kötelességét lerótták, másrészt Sosztakovicsék kevesebb vagy több népi motívumot kevertek a szimfóniákba, ezek a világ kontemporán idejében született alkotások. És ezért látom én azt, hogy amikor a képzőművészet csak ideológiai szöveg illusztrálására van degradálva — ugyanúgy mint a rómaiaknál a zene, amely kizárólag csak a tánchoz való ütemet szolgáltatta —, akkor ebben az állapotban az új, spirituális világkép a saját műfaján belül nem vetítődhet ki, az tehát csak mint egy kiegészítő művészet szerepelhet. Mindamellett, ma is úgy látom: az a technikai készség, amire az orosz festőknek a nagy tömegét megtanították, és amilyen fogalmuk van a lefestés határain belül is anyaghasználatról, lerajzolásról: ez a kitrenírozott eszközhalmaz majd egyszer egy olyan spirituális töltést kap, amire a koruk az orosz művészetet is kötelezi, s még nagy meglepetésekkel fognak szolgálni. Ahogy a párizsi fiatalok tárlatán is az orosz fiatalok egyáltalán nem maradtak el a nyugatiak mögött, részint impresszionista, részint posztimpresszionista képeikkel.

Visszatérve: az 1940-es év számomra nagyon termékeny évet jelentett. Egyrészt ismeretségek alakultak ki, másrészt tapasztaltam, hogy kecskeméti gyűjtők érdeklődnek növendék munkák iránt is. Ez számomra igen nagy kontrasztot jelentett, hiszen hallottam, hogy több nagyméretű Csontváry-kép volt egy kecskeméti patikus padlásán, aki a telep indulásakor, pontosabban a 20-as években ezeket a nagyméretű vásznakat fölszabdalta és egy-két pengőért szétosztogatta.

— *Benyovszky István állítólag többször részesült ilyen vászonadományokból; egy-két nagyméretű Benyovszky-kép talán máig takar Csontváry festményt.*

— Erről ott nem hallottam. Ellenben különös játéka a sorsnak, hogy ennek a Csontváry-nak mégis meg kellett maradni a Gerlóczi-féle közreműködéssel az igás kocsisok licitáció-

ján túl, hogy Brüsszelben 1957-ben elnyerje az aranyérmet. Amikor a világ piktúráját ötven évre visszamenőleg mérték fel, tudomásom szerint Picasso azt mondta: „Nem is tudtam, hogy előttem volt még egy ilyen piktor". Tehát ezekkel a keserű élményekkel elegyítve a műpártolói tendencia — még ha szűkre szabott volt is — kellemesen érintett.

Kik voltak ezek a kecskeméti műpártolók?

— Molnár Zoltán barátomnak az ismerősei, Faluhelyi József — akinél tájképem van —, s még voltak mások is. Például Varinszki Gyuláné portréját is megfestettem. Érdekes jelenség volt a vörös hajával, kék ruhában. Rajtuk kívül még több mindenki, akiknek a nevére már sajnos nem emlékszem.

Különben mint egy fiatal kezdőnek, nagy élményem volt, hogy akkor nyertem meg a székesfőváros díját, és természetesen mindjárt Kecskemétre jöttem bevásárolni. Sosem felejtem el azt a festéküzletet, amelynek a belsejében halomban álltak a porok, a kékek, krómoxid zöldek, tüzes barnák, siennák. Olyan élmény volt, hogy szinte egy Cézanne-festménnyel felért. Ott jól bevásároltam. A kecskeméti piacon vettem Zvalinger kerámiákat, megnéztem a templomban Roskovits Ignác freskóit. Ott láttam Merész Gyula mellékoltároknál elhelyezett képeit, amelyek elég respektábilis, müncheni felkészültséggel megoldott dolgok, s egyáltalán nem úgy tapasztaltam, ahogyan az akadémizmussal kapcsolatban olvastam, hogy tudniillik túlságosan barna, lekvárba fulladtak lettek volna. Talán a technikai brillírozás, annak a bizonyos fleckmalereinek, foltfestészetnek a fitogtatása kicsit bántó volt. Általában azt hiszem, ha más szellemiséggel, de ilyen mértékben a mai modern követelmények szerint birtokolnák, akkor nem lenne annyi beszéd a művészet körül, szilárdabb lenne a mecénás-rendszer és komolyabban termelnének és jobban élnének a piktorok.

— *Említette, hogy ebben az időszakban Rudnay tanítványsága ellenére is Paál László*

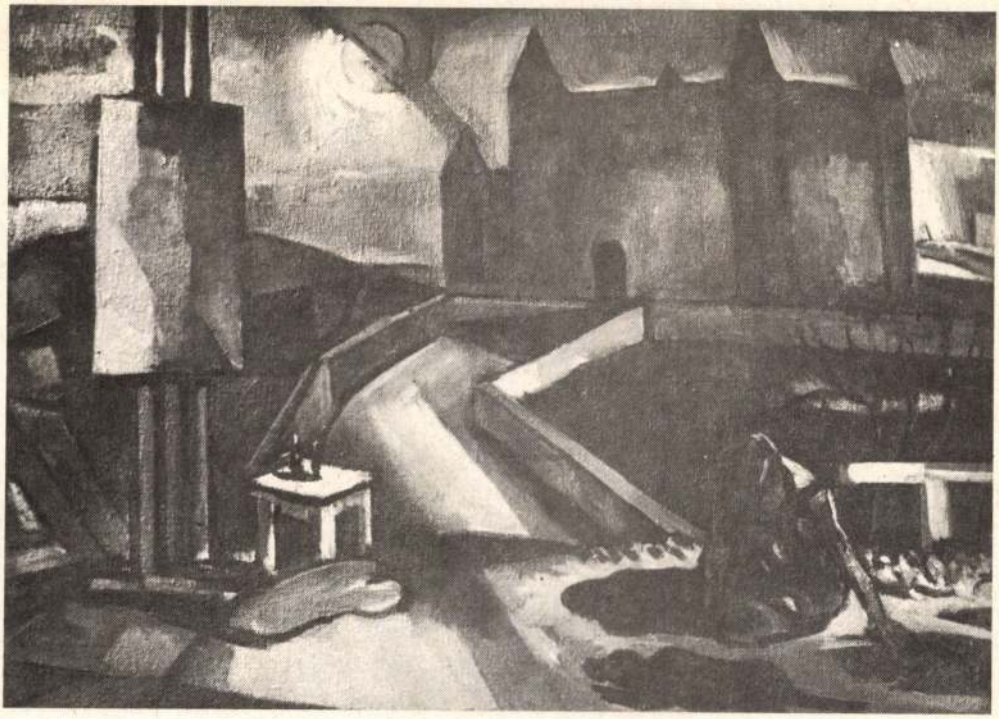

művészete igézetében dolgozott. Vajon a Révész-féle iskolának érezhető-e valamilyen hatása a Mester akkori munkásságában?

— Ez a hatás semmiképpen nem érezhető, mert akkor, ha elméletileg nem is, de ösztönösen — részint bizonyos Rudnay-korrektúrákból és a főiskola műtermeinek a törekvéseiből — úgy éreztem, hogy a hideg objektivitás nem lehet célja a képzőművészetnek. Akkor nekem még fogalmam sem volt a Paul Klee-i kivetítésről, noha az már tisztázódott bennem, hogy csak az ábrázolt világ, a dimenziók által érzékelhető világ fogasaira aggathatjuk a spirituális világ lényegeit. Tehát az a bizonyos (Révészt is jellemző) naturalista, száraz felfogás, az objektív konstatálás egyáltalán nem férkőzött közel hozzám. Bár mesterségbelileg voltak olyan tendenciáim, hogy mint hegedűsnek, aki napi ujjgyakorlatokat végzett, ezek a gyakorlatok, ez az objektív konstatálás, a látott világ és a paletta klaviatúrájának megismerése, csakis ez lehet alapja annak, hogy majd én a fantáziavilág kivetítésekor úgy tudjak bánni e mesterségtudással, hogy a foghatatlan dimenziókat is rá tudjam építeni a tapinthatóság bázisaira.

— Milyen fontosabb emlékei, számottevőbb élményei maradtak Révész Imréről, a kecskeméti művésztelep második korszakának vezetőjéről, meghatározó mesteréről?

— Mint kezdő festő nagyon örültem, hogy Kecskeméten az első Munkácsy-díjasnak, Révész Imrének hallhattam visszaemlékezéseit a párizsi Munkácsy-palotára s arra, hogyan folyt ott az élet. Mint muzsikust, különösen az érdekelt, amikor a zeneestélyekről beszélt. Ő is megemlítette, hogy az asszony, a hajdani márkiné befolyásolta Munkácsyt az eladható képek festésére. Különben Munkácsyt végtelenül meleg szívvel mutatta be. Mi akkor a tradíció alapjain képzeltük el a festészetet, hogy ami a tehetségünkből és kötelességünkből adódhat, azt majd erre a gazdag humuszra próbáljuk rárakni.

Sajnos a szerencse és az emlékezés forgandó. Eszembe jut, hogy egy itteni műkritikus

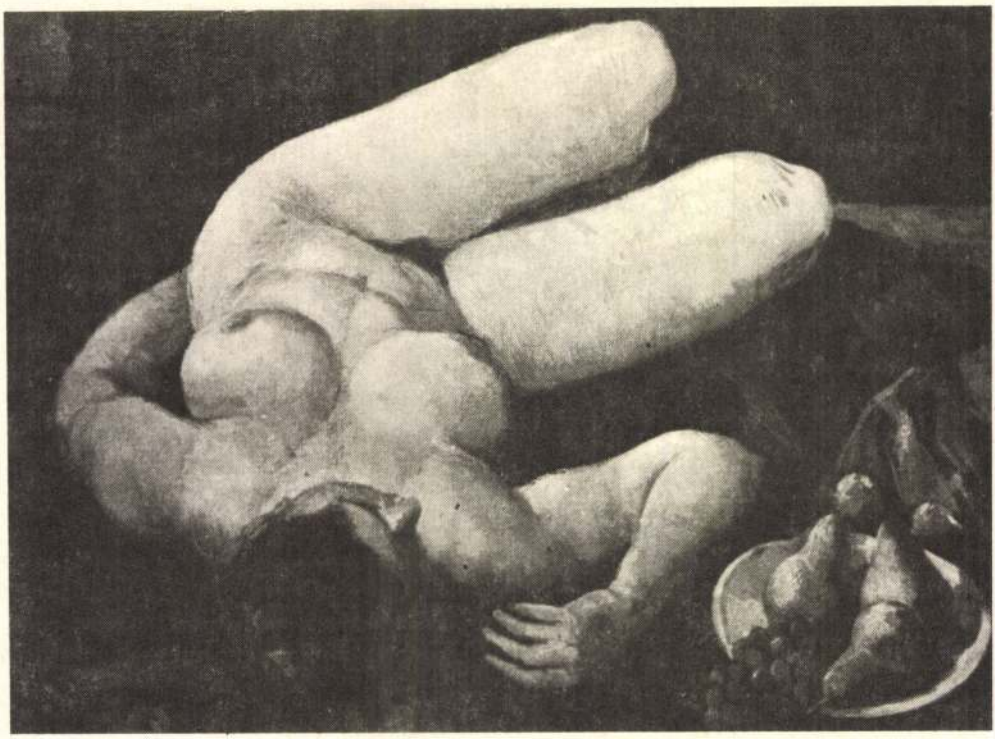

a Louvre gyűjteményét meglátogatva szóba elegyedett egy ottani aligazgatóval, és Munkácsy felől érdeklődött. A legnagyobb meglepetésére az aligazgató nem tudta, hogy az kicsoda. Megdöbbenek ezen: hisz a múlt században élt ott és világsikere volt, amit Sedelmeyerék tudomásunk szerint kommercilizáltak is. Olvasmányaimból is kiderül, hogy a szentpétervári Zichy Mihály és Munkácsy Mihály között szinte birokra menő harc folyt azért, hogy a főfalon a párizsi nagy szalonban melyiknek a képét helyezzék el. Tehát fölmerül a kérdés, hogy művészeinkkel mennyire bánunk értékük szerint vagy mostohán.

Önkéntelenül is Révésznek egyik kijelentése jut eszembe, amikor elmélázva a leélt évtizedeken, egyszer szintén az alatt az említett nagy fa alatt mondta nekem: „Tudod, nem fontos az, hogy egy tehetséges embernek szerencséje legyen, csak szerencsétlenség ne érje". Azóta nagyon sokat gondolkodtam ezen. Visszagondolok a kecskeméti nyarakra — talán az utolsó önvallomás alapján —, miért alakult így vagy úgy az ő élete is. Volt egy bizonyos bódé a nagy műteremház mellett, amit egészségügyi célokra használtak s ezen tündöklött az ősrégi felírás: Duj-duj lak. Ez a Révész hajdani szeretőjére vonatkozott, akit később feleségül vett. Lehet, hogy az ilyen dolgok egy művész életében sorsfordulók vagy szerencsétlenségek, döntően befolyásolják, és a remekül épített kezdeti karriert teljes mértékig lerombolják.

S milyen lehetett hatásában az a bizonyos akkori Kecskemét, ahol még szociológiai problémákkal kevésbé foglalkoztam, de lépten-nyomon hallottam, hogy a tüdővészeseknek melegágya volt, s hogy évente mennyien hullottak el ebben a betegségben. S figyeltem a kecskeméti gazdag piacot, tehát a földi javak melegágyát, meg az ottani tengődő művészkollégákat, akikkel együtt dolgoztam a telepen, láttam őket a teljes kiúttalanságban, a teljes szellemi elszeparáltságban.

Hisz mégiscsak volt Budapest is, ahol számtalan komoly nyugati kiállítást is láttunk. Ezeket a kiállításokat is alkalmunk volt összemérni az akkor élő komoly magyar festők műveivel — Aba-Novákéknak a gyűjteményes kiállítására gondolok, amikor csak egy pantheon részére készített vázlatait figyeltem, micsoda kincsestár volt ebben az egy emberben is! Láttuk a francia zenei fotók kiállítását, amikor valami kékítős mezőbe befröccsentett rántottamaradékoknak mindenféle szimfóniacímeket adtak, láttuk a holland festők kiállítását vagy akár az olasz háborús festőkét. Mi, akik az abszolút pikturálisra is gondoltunk és az ezen keresztül kivihető szellemi értékekre, és összehasonlítást tettünk, minden sovén felfuvalkodosság nélkül, már fiatalon is éreztük a szintbeli különbségeket: bizony, nem a kecskeméti telep javára . . .

— *Ízes anekdoták maradtak-e abból az időből?*

Ízes anekdoták mondjuk a mi zeneestélyeinken alakultak ki. A Budapestről odakerült hölgyek és a festők érdekes viszonylatairól, Molnár Zoltán barátom tréfáiról, a Bencsikfiúk kalandjairól, a házmesterné tésztagyúrásáról — miközben szívesen fogadta a festők udvarlásait —, a bicsérdista Tóth János hagymaillatáról. Különben Csupor László kollégám nagyon érdekes, bizarr fotográfiákat készített rólunk.

Érdekes vagy fontos művészeti dokumentumai maradtak-e ezekből az évekből?

Sajnos, a háború nagyon sok tervünkben megakadályozott. S annak reménye, hogy majd a kollégákkal sűrűbben találkozhatok, nem valósulhatott meg. S elpusztultak a tárgyi emlékek is.

Híreink

HÍRÖS NAPOK '86

Szeptember 4—7. között Kecskeméten ismét megrendezésre került a már hagyományossá vált Hírös Napok. Különböző tudományos és szakmai tanácskozásokat, hozzájuk kapcsolódó üzemi bemutatókat, valamint a Duna—Tisza köze — Bács-Kiskun, Csongrád, Pest és Szolnok megye — kertészeti termelését reprezentáló tájkörzeti kiállításokat tartottak, illetve rendeztek.

NEMZETKÖZI AGRÁRFILM SZEMLE

A Hírös Napokkal egyidőben, azzal párhuzamosan rendezték meg Kecskeméten a Technika Házában a II. Nemzetközi Agrárfilm- és Video Szemlét. Ez alkalommal került sor a filmrendezők nemzetközi találkozójára is.

BODOR MIKLÓS KIÁLLÍTÁSA

Bodor Miklós grafikai munkáiból nyílt kiállítás Kecskeméten az Erdei Ferenc Művelődési Központban szeptember 12-én. A kiállítást dr. Gajdócsi István megyei tanácselnök nyitotta meg.

ALKOTÓHÁZ JAKABSZÁLLÁSON

Alkotóházat avattak augusztus 22-én Jakabszálláson, a Wolford dűlőben. A létesítményt a Népművészeti Egyesület Bács-Kiskun Megyei Szervezete áldozatvállalásával alakították ki.

FALFIRKÁK

Budapesti falfirkák címmel kiállítás nyílt szeptember 6-án Kecskeméten, a Naiv Művészek Múzeumában. Ez alkalomból Kovács Ákos etnográfus mondott megnyitót.

SZOVJET ÍRÓVENDÉG

Szeptember 10-én, magyarországi tartózkodása során szerkesztőségünkbe látogatott Vlagyimir Musszalityin szovjet-orosz író, moszkvai testvérfolyóiratunk, a Nas Szovremennyik főszerkesztőhelyettese.

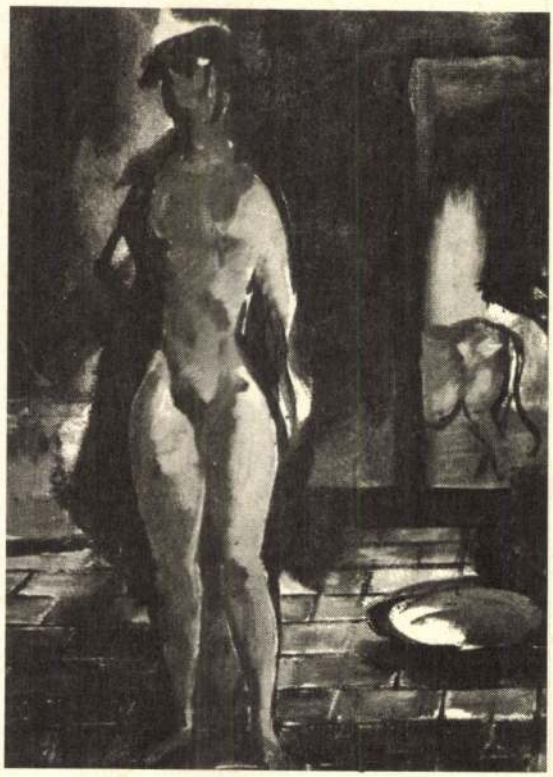

FORRÁS

tizennyolcadik
évfolyam
1986. október

TARTALOM

Weöres Sándor	*1*	Gajdoló (vers)
Kalász Márton	*2*	Félelem, Énekek éneke, Emberpár (versek)
Tóth Béla	*3*	Hazagondolások (önéletírás — I. rész)
Zalán Tibor	*13*	Hagyd magára a Napot (hangjáték)
Papp Lajos	*18*	Flagelláns vers, Visszanéző (versek)
Czére Béla	*20*	A jegesmedve
Tudor Arghezi	*28*	Pohárfelirat, Ébredő lány, A vers, Férfi felirat, Az ismeretlen költőnek (versek — Tóth István fordításai — A fordító jegyzetével)
Lichtmann Tamás	*32*	Franz Kafka és Pap Károly (A magány börtönében)
Máté J. György	*45*	Karmabandha és erotika (Mészöly Miklós Megbocsátás című kötetéről)
Sz. Mikus Edit	*51*	„Egészséges erotika" az újabb magyar filmekben
Kazimierz Wyka	*58*	A látszat-élet (Kovács István fordítása — A fordító jegyzetével)
Czine Mihály	*72*	Olvasónapló (Táltos ökrök — Asztalos István kisregényei; elbeszélései; A befalazott szószék — Farkas Árpád versei)
Horpácsi Sándor	*75*	Egy generáció révbe jut? (Dobos László: Sodrásban)
Balázs Géza	*78*	A magyar túszdráma regénye (Végh Antal: Könyörtelenül)
Somogyi György	*81*	Adalékok a kecskeméti művésztelep történetéhez (Bevezető Mágócsy Eta emlékezéséhez)
Mágócsy Eta	*82*	Mégis szép volt Kecskeméten (részletek)
Sümegi György	*89*	„A káposztát meg kell enni, de hogy miért kell megfesteni . . ." (Beszélgetés Miklóssy Gábor festőművésszel a kecskeméti művésztelep 30-as, 40-es éveiről)
* * *	*96*	Híreink

Miklóssy Gábor festményei a 19., 27., 31., 92., 93., 94., és a 96. oldalon (A reprodukciókat Szabó Tamás és Csomafáy Ferenc készítette)

SZÉPIRODALOM
SZOCIOGRÁFIA
MŰVÉSZET

FORRÁS

86·10

rongyolt szegélyű nyomorúság — imhol az én apám
Papp Lajos kőműves-szocialista csontsovány mundérban
festetlen kertiszéken ül anyám öcsémmel az ölében
ismeretlen anya-katona szobra máig megkoszorúzatlan

Ma lányom fiam kivirágzó nevetésére figyelek már
elmaradunk majd mögöttük — visszanéznek mi leszünk
a múlt meghúzódva óvatosan tagadásaik bokraiban
az öregedés belátó türelmével — addig csak a munka
formál futószalagon sztereotip napokat fekete-fehér
ritmust az időnek
megannyi évem itt toporog már
hangol valami zenekar néném! bátyáim! várjatok
készülnek AZ UTOLSÓK gyorsfényképek ne hagyjatok
idegenek kényére-kedvére ha bekerít a nagy ceremónia
már nem tehetek semmit négy kandeláber közt a felszálló
kegyelem tömjénfüstjében maradjatok! s ha üt az óra
még összekacsintunk aztán rám zárhatják üvegablakos
utolsó ajtómat (a szegeket s a kalapácsot)
jót nevetünk ha hazamegyünk

Czére Béla

A jegesmedve

A házmesternő reggel óta Bankóéknál sörözgetett a második emeleti gangon, s tizenegy óra felé már jóindulatúan bólogatott a harmadik emelet rácsa felé kúszó gerendákra, amelyek kötélen lebegtek a magasban; a csigát egy akasztófaszerű vasalkotmány működtette Bezerédiék udvari szobájának ablaka előtt. Szükség is volt a házmesternő jóindulatára, mert a födémgerendák szemlátomást „svarcban" úsztak fölfelé a harmadikra, fülére húzott svájcisapkájában Böndör már várta őket, elkapta a végüket, kidülledt szemekkel húzkodta befelé a gerendákat a vaskorláton.

Bezerédi Zoltán az ajtóban állt, mint aki szemmel tartja a műveleteket, néha ő is odahajolt a korláthoz, hogy segítsen egy-egy gerendát átemelni, de valójában inkább a második emeleti gangot pásztázta tekintete, ahová egy harmadik szék is került a kövér Bankóné és a házmesternő hokedlije mellé, a cigánylányé, Maráé, aki egyik kezében tükröt tartott, másik kezével tömött fekete haját fésülgette. Áttetsző muszlinblúzában előrehajolt a cigánylány, emlői, mint két vidám állatka külön életet éltek; Bezerédi ritkán láthatott ilyen melleket, ezek nemcsak hatalmasak voltak, hanem még ágaskodtak is melltartó nélkül diadalmas feszességgel. A férfi gyufát kotort elő és cigarettát, de hagyta, hogy a szél kioltsa a lángot, aztán olyan szemrehányással nézett hosszan Bankóék portája felé, mintha az előre-hátra hintázó cigánylány mellei által kavart szél miatt nem tudott volna rágyújtani.

Laura odabent az IKV műszaki ellenőrével tárgyalt. Az asszony felkuporodott a pamlagra, mint egy nagy, puha macska, onnan lesett le a férfire, a műszakis uszkárszerűen megnyírt feje már nem ingott panaszosan, az ingerültség is elpárolgott belőle. Pedig pokolian kezdődött ez a mai nap, főnöknője szabadságon volt két hétig, s ez alatt ő a határozott kérelem ellenére is elfelejtette meglocsolni a virágait. Az aszparáguszon alig maradt egy kevés kaporszerű zöldség, a többi ág sárgán bökdöste a levegőt, az egész olyan volt, mintha tarlót ültettek volna cserépbe egy sajtnyi kerek területen. A november 7-i jutalom mindenesetre ugrott, ezt ő már biztosra vehette, s aztán az első ügyfél, kora reggel még, eleinte úgy viselkedett, mintha normális lenne. Beázásokról fecsegett, nadrágja rojtosra volt vágva, mint az indiánoké, de kiderült, hogy nem panasszal jött, hanem a találmányát hozta el hozzá, amely abból az ötletből állt, hogy a sittet ne dobják ki a lakásfelújítások után a szemétbe, hanem szép egyenletesen terítsék el a padlástérben. A sitt ilyen módon felfogná a padlásra záduló vizet, nem engedné le a felső emeleti lakásokba, nagy dolog ez manapság — ugrált a férfi szemgolyója — amikor még kúpcserepekre sem telik az IKV-nak.

Laura most feltette a pamlag melletti fotelre a lábát („igyon kedves Kornél egy kortyot"), ő lehúzott egy féldecit a Kecskeméten gyártott barackpálinkából, azt sem bánta, hogy sárgarépából csinálják, lopva sandított az asszony telt lábikrájára, amely izmos volt és formás, nem olyan löttyedten vastag, mint a feleségéé, hej, az este meglökte véletlenül vállával a háromkilós mosóport, ami ott állt a fürdőszobaablakban helyes kis fülével, az egész olyan volt, mint egy gusztusos, parányi bőrönd; a csomag tartalmának jó része az asszonyra hullott, aki fürdött éppen. Úgy habzott ott a kádban a felesége, hogy öröm volt nézni, ilyen jó napja volt tegnap, és akkor ez a mai. Neki műszaki szemlét kellett volna összehívni, megállapítandó, hogy nem gombásak-e a födémgerendák, mert hogy elkorhadtak, az tény, szinte sárga por lett belőlük, ahogy Gyula a kalapácsával megkocogtatta őket, a nád azért tartotta a födémet, egy pár hónapig még nemigen fordult volna elő, hogy a

le, ezen Laura ugyancsak csodálkozott. A rejtély végül megoldódott, amikor a házmesternő visszaült a hokedlira. Jót húzott a rizlingből, fénylő arcán betyáros mosoly készülődött szétterülni, de egy hirtelen jövő fintor elvágta ezt a mosolyt, lefelé kényszerítette az ajak két sarkából kifutó keserű vonalak irányába.

— Ma mulatunk — szólalt meg rekedten. — Holnap reggel befekszem az onkológiára kivizsgálásra. Hadat üzent a jegesmedve nekem. Azért nem adom fel, gyerekek. Koccintsunk a medvével! Imre, töltsél bort nekem!

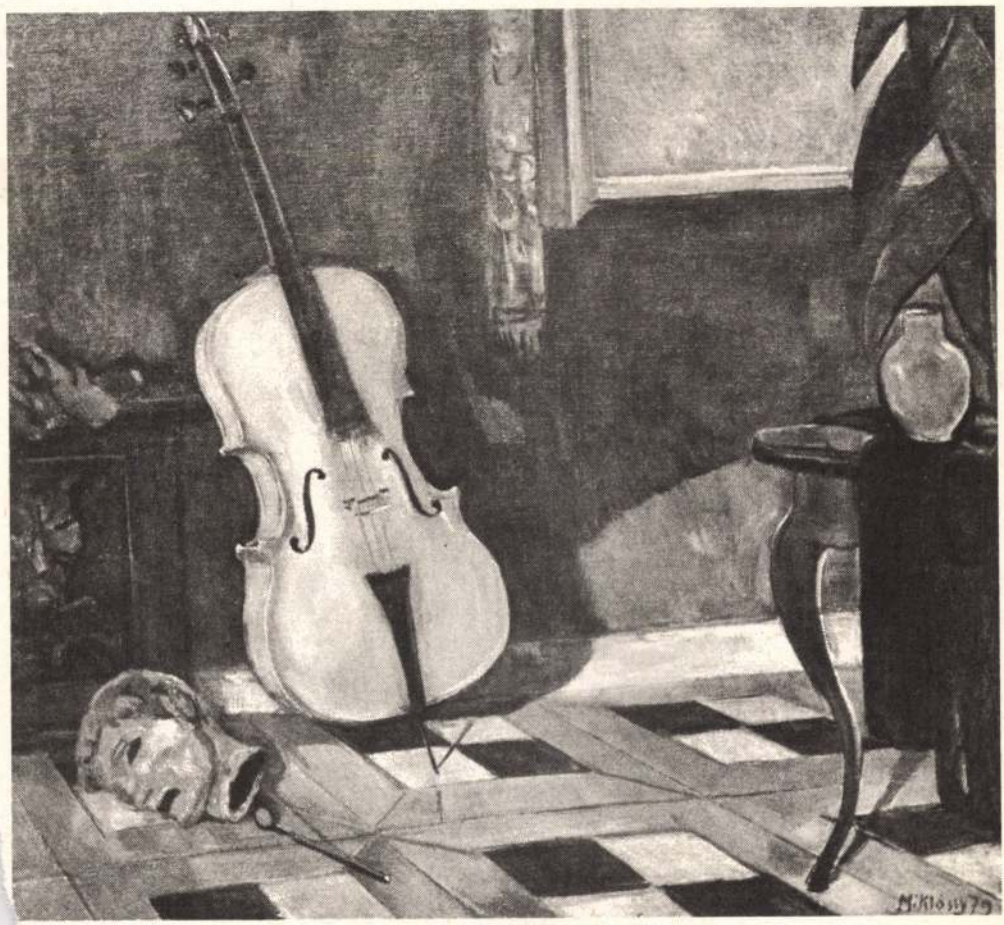

Tudor Arghezi versei

A román költészet egyik legjelentősebb alkotója 1880-ban született egy Bukarestbe költözött parasztcsaládban. Akárcsak elődje: Eminescu, 16 éves korában kezdi közölni verseit Alexandru Macedonski (a modern román költészet úttörője) segítségével. Még 20 éves sem volt, amikor abbahagyta a versírást, és szerzetes lett a cernicai kolostorban. A század első évtizedében újból írni kezdett, s mint publicista felvette az Arghezi Tudor írói nevet (eredetileg Ion N. Theodorescunak hívták). Az első évtized második felében többnyire Svájcban és Franciaországban ismerkedik a szimbolista lírával, amelynek egyéni és sajátosan román változatát fogja megteremteni. Hazatérése után különböző lapok, így a Viata Românească című folyóirat szerkesztője lett. Közben verseket is írt, de első, nagyjelentőségű kötete, az Illő igék (Cuvinte potrivite) csak 1927-ben jelent meg. Ezt követte 1931-ben a Penészvirágok (Flori de muncigai). A harmincas években még vagy tízkötetnyi cikket, regényt, verset, színdarabot és rajzot közölt. Mind az első, mind a második világháború alatt a béke és a függetlenség ügyében szállt síkra, és ezért börtönbüntetést is szenvedett. 1945-ben a Költészet Nemzeti Díjával tüntették ki. Az ötvenes években gyermekverseket ír és fordít. Ennek és a következő évtizednek legjelentősebb kötetei: az Ének az emberről (Cintare omului, 1956); az 1907 (1956-ból); a Tarka versek (Stiluri pestriţe, 1957) és az Új versek (Poeme noi, 1963). Ezek mellett több szépprózai kötetet közölt 1967-ben bekövetkezett haláláig. Mint a népies árnyalatú szimbolikus költészet és a publicisztikai pamflet nagy alkotóját az Írószövetség tiszteletbeli elnökévé, az akadémia tagjává, a Nagynemzetgyűlés képviselőjévé választották. Költészetének alapvonása a lázas igazságkeresés és a mélységes humanizmus. 1961-ben az Európa Könyvkiadó Testamentom címen jelentette meg magyarul válogatott verseit. A mellékelt fordítások hézagos időrendben igyekeznek jelezni mintegy félévszázados költészetének csúcsait, az Illő igéktől az Új versekig.

(A fordító jegyzete)

Pohárfelirat

Inscripţie pe un pahar

Fénylő kristályként bársonyárnyakon
Örökké derűs szívvé kerekedtem;
Kéklő tengerhab volt az alkotóm,
S a fény jégcsapja alatt megdermedtem.
Szűz helyemen, mint harmat gyémántcseppje,
— Újabb sejlésekkel az aljamon —
Újjászületni láthatsz engem egyre,
Bármilyen szűk is a térfogatom.
De sosem fogod megtudni, hogy rajtam

Hogy belsejükből újabb szikrákat szórjanak.
Századról századokra hangzik az ősi átok,
Figyelsz, vagy nem figyelsz rá — a művedet csinálod.
Hogy kész legyen az oltár, s a köveket rögzítsed,
Keverd az alapjába az életed s a szíved.

Tóth István fordításai

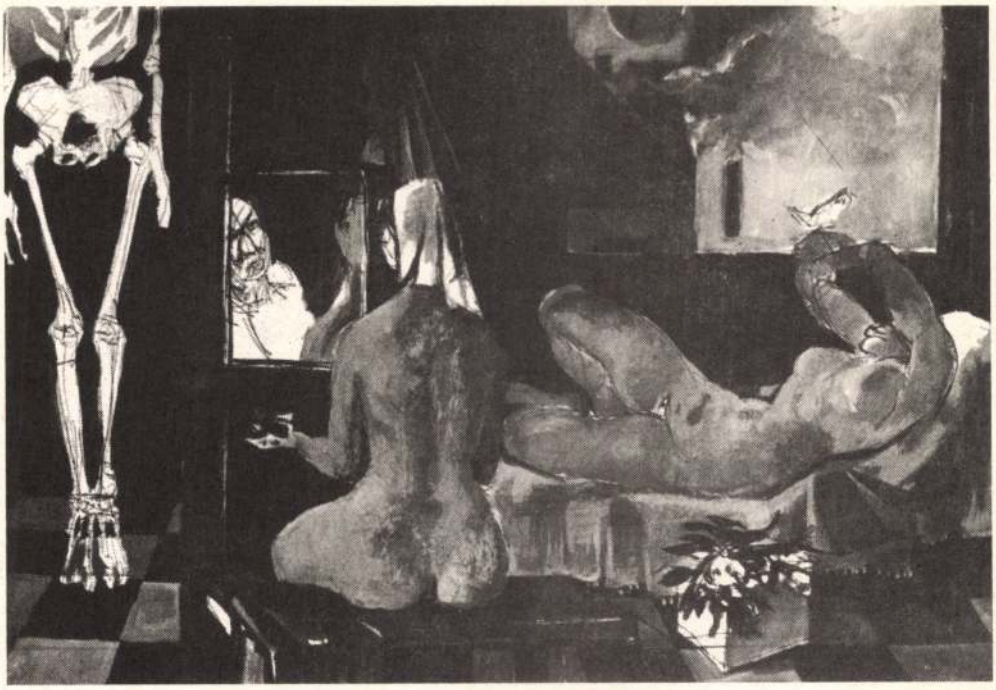

Lichtmann Tamás

Franz Kafka és Pap Károly

A magány börtönében

Franz Kafka és Pap Károly? Miféle erőltetett filológusi buzgalom állíthatja egymás mellé ezt a két nevet, kérdezheti önmagától az olvasó, aki ha nem is párhuzamosan, de mindkét alkotó műveit olvasta már? Hiszen ha röviden és felületesen végiggondoljuk, mi közös is lehet bennük, mi az, ami jogosulttá teheti e két időben és térben egymástól viszonylag távoli életpálya összevetését? Nem csupa sántító és kancsal rím kerekedik ki abból, ha egymásra rímeltetjük a két mű egyes motívumait? Hisz a felületen nem is találunk mást, csak csupa ellentétet; látszólag nehezebb elképzelni egymástól jobban eltérő életpályát, mint a Kafkáé és a Pap Károlyé volt. Azon túlmenően, hogy mindketten zsidónak születtek, és ezt a sorsot minden terhével, tragikus társadalmi és önellentmondásával együtt életük végéig hordozták, nem igen találni a felületen több egyezést. Sőt ellenkezőleg: már a zsidóságuk sem ugyanabból a történelmi, társadalmi talajból sarjadt. Kafka csaknem egy emberöltővel volt idősebb Pap Károlynál. Mikor magyar sorstársának értelme kibontakozott, és ifjú fejjel írni kezdett, az Osztrák—Magyar Monarchia már megszűnt létezni. Az a Monarchia, melynek pusztulását és széthullását Kafka oly vizionárus szemmel látta és láttatta, mely Kafkának otthona és otthontalanságának helye volt. Ő és világa már halott volt, mikor a magyar fiatalember első írásai megjelentek, egy háború és forradalmak után szétesett ország romjain. Saját zsidóságukkal is látszólag homlokegyenest ellenkező módon szembesültek. Kafka, irodalminak szánt alkotásaiban soha azt a szót, hogy zsidó, le nem írta, és csak legközvetlenebb megnyilvánulásaiban (naplójában, leveleiben, barátai által megörökített beszélgetéseiben) fordul elő zsidóságának problémaköre. Pap Károly ezzel szemben — korai pályakezdő elbeszéléseitől eltekintve — egész életében, minden jelentősebb művében a zsidósággal küzd, saját zsidó sorsával és zsidó népének tragikus múltjával, jelenével viaskodik, és jövőjéért veti latba minden írói energiáját, emberi erejét.

Életútjuk is mintha két végletes lehetőség megvalósulása lenne. Pap Károly egész fiatalsága lázas és anarchisztikus rohanás, önkéntes katona a világháború olasz frontján, vöröskatona, naiv és ösztönös világforradalmár, majd börtön, csavargás, éhezés és nyomorgás az osztályrésze, miközben prófétikus hevületű, világot átkozó verseket ír, kipróbálja a vándorszínész sorsot is, de nyughatatlan vándor és otthontalan akkor is, mikor a fővárosban letelepedve külső körülményei konszolidálódnak. Házasemberként is egzaltált próféta marad, megszállottsága, emberfeletti célokat kergető morális elvakultsága néha a póz látszatát felöltő megváltói szerepbe kényszerítik, környezete szemében sokszor látszik magányos különcnek. Tragikus halála egy alkotónemzedék és egy egész nép pusztulásának jelképeként tesz kérdőjellé görbülő és felkiáltójellé magasodó pontot egy szörnyű korszak végére. E korszak elején pedig ott áll az egészen másfajta életutat befutó — dehogyis befutó, szorongóan, félelemtől remegve bezárkózó, bezáruló — Franz Kafka, a Monarchia Prágájának német ajkú zsidó polgára, aki soha életében hosszabb időre nem hagyta el szülővárosát, néhány napos berlini útja után saját eljegyzéséről is hanyatt-homlok mene-

VIHAR ELŐTT — 98×150
ESTI FÉNYEK — 80×100
RÉGI MŰTEREM — 100×75
TENGER MELLETT — 90×150
TÖRTÉNELMI SZÍNPAD — 110×160
HALAS CSENDÉLET — 90×110
ÁRVÍZ — 220×320
HEGEDŰS — 210×130
TRAGIKOMÉDIA — 140×220
ÁLOM — 90×170
ÖREGEK — 90×150
BALKON, FESTŐ, AKTOK — 200×140
AKT MADÁRRAL — 200×135
TÁJKÉP SÁRGA ÉGGEL — 70×80
DON QUIJOTE — 50×70
ÁTKELÉS A VIZEN — 170×230
ABLAK — 75×100
SHAKESPEARE-I SZÍNPAD — 106×98
FÉSÜLKÖDŐ — 25×18
IMPROVIZÁCIÓK (1—28)

152.

KORUNK GALÉRIA

1981. MÁRCIUS

I.P.C./M. CN. 1981-6142, 500 ex.

KOLORATÚR-TÉMA VARIÁCIÓKKAL

Paradox ember: anyaghoz kötött és átszellemült. Anyagfestő és tájba-csendéletbe leket lehelő művész. Ellentétek küzdenek benne, ezért drámai a festészete, dramatikusak a csendéletei is, tájképei izzanak és felfűtöttek vagy súlyosan melankolikusak. Emellett pedig elsősorban figurális festő, figurális kompozíciók megalkotója, vagy, ha úgy tetszik, a figurális kompozíciók legnagyobb megalkotója mifelénk. Grivica tragikus eseményeinek eddig legjobb és legnagyobb méretben való képi megfogalmazója képes órákig elmerülni egy hegedű több száz éves lakkjának színrejtelmeibe, tenyérnyi színváltozato-

kon ékszerértékű hatásokat létrehozni, apró — soha kiállításra nem került — remekműveket.

Képei — ha egybevetjük munkásságát — nem sokban hasonlítanak egymásra, néha nagyon is különböznek, és nemcsak extrém méreteikben, hanem festői felfogásukban is. Ezért van és nincs Miklóssy-stílus. Nincs Miklóssy-modor, de van Miklóssy-festészet, aminek közös nevezője a — néha démoni jelleget öltő — drámaiság, az életérzes felfokozása. Ez a felfokozás néha átcsap a világ különböző jelenségeinek megjelenítési módjára is. Megnyilvánul mind a nagy kompozíciókban — árvízkatasztrófa vagy csendőrsortűz —, mind egy interieur sarkában elhelyezett virágcsendéletben. De míg a nagy vásznakon — látszólag vagy valóban — elsősorban a tematika és a rendezés hordozza a drámaiságot, ezekben a „kompozíciórészletekben" vagy (régen a történelmi kompozíciók mellett szekunder-műfajnak tekintett) tájképekben és csendéletekben megjelenik az a specifikus erő, ami úgy van meg Miklóssy ecsetében, mint a nagy hegedűsök vonójában.

Ezzel — a festészet mellett — a művész másik nagy élettartalmát érintettük: a muzsikát, illetve a hegedülést, még pontosabban a hegedűt, mint anyagi tárgyat, mint akusztikai, formai és színbeli műalkotást. A hegedűművésznek induló, volt Zathurecky-növendék festményein néha felbukkannak zenészek, és gyakran hegedűk, melankolikus önarcképekben. A festészetben is hangot kap a zeneiség, a klasszikus akkordok mellett a fanyar és csikorgó hangzatok, harsány szólószínek és a háttérben összeolvadó, lefogott tuttik.

A festő, aki élete legnagyobb hivatalos sikerét a 30 évvel ezelőtt, XIX. századi eszközökkel festett és a realizmus jegyében fogant **Grivița 1933** című hatalmas képével aratta, birtokában van különböző festészeti irányzatok technikájának, a barbizoniaktól a fauves-okig és az expresszionistákig, s egy bizonyos periódusában szívesen fejezte ki magát szürrealista eszközökkel. Vannak nagyméretű kompozíciói, ahol akadémikus szellemben, de önkényes arányokban megfogalmazott figurák abszurd fényben fürdenek, mintha egyszerre sütne a nap és a hold.

Egy másik metaforikus-szimbolikus képén két példányban jelenik meg ugyanaz az égitest. Néha már-már a démonikum felé hajlik, majd groteszk humor érződik képein. Hangulatuk többnyire feszült, viharváróan terhes. Ugyanez érződik, oldottabb formában, kis akt-tanulmányain, színvázlatain, ahogyan ő nevezi. Elegendő lenne pusztán ezekből egy kiállítás, egyetlen

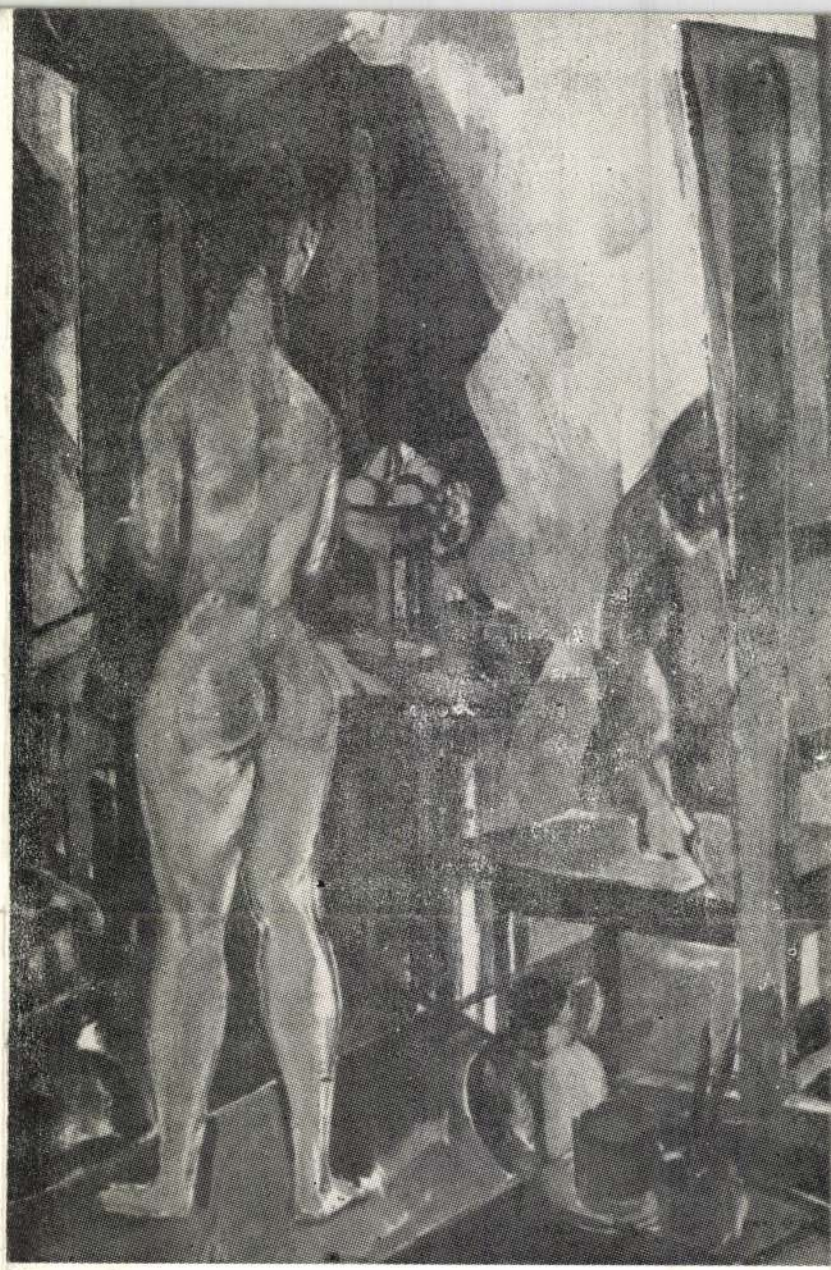

motívummal, egyetlen festő műveivel demonstrálni a színek végtelen expresszív-dekoratív lehetőségeit. Ecsettel írt „Wohltemperiertes Klavier" lenne ez: magános aktok különböző tónusokban, a színskála minden dur- és moll-hangzatában.

Saját hangvételével mindent el tud játszani Miklóssy: klasszikust, romantikust és modernet. Lényéhez legközelebb talán a diabolikus **Capricciók** állanak, Goya és Paganini.

DITRÓI ERVIN

MIKLOSSY GÁBOR
festőművész

Banner Zoltán:
Az átkelés igézetében. Miklóssy Gáborról hetvenedik születésnapján.

Utunk, XXVII.évf. (64).sz. 1982 nov.12.
7.old. képpel.